

UTL AT DOWNSVIEW

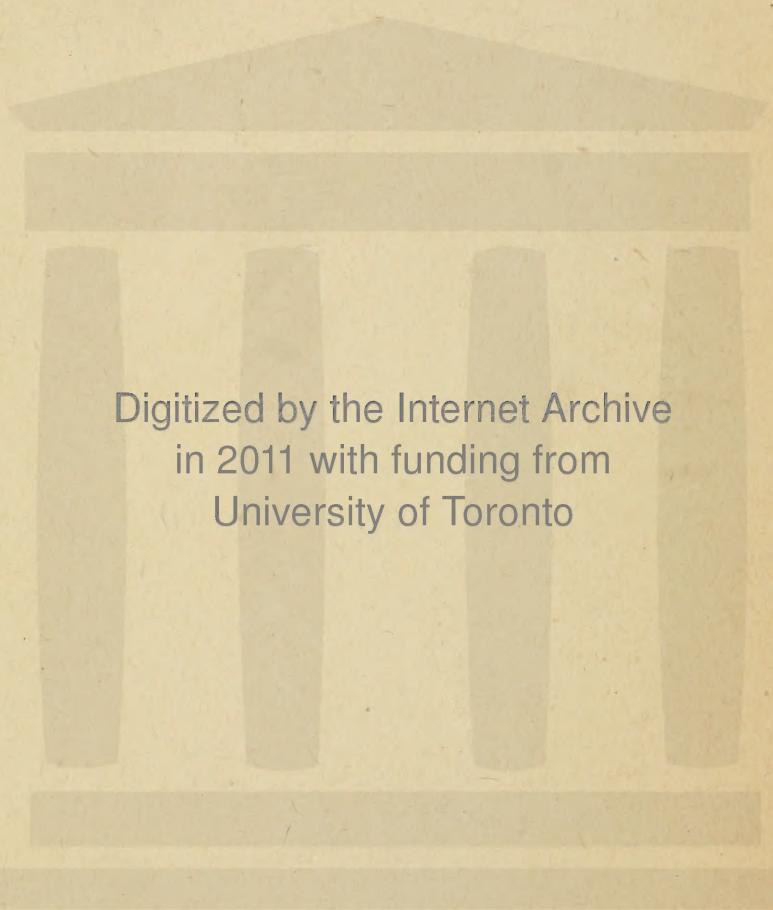
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 02 18 04 008 7

B
48
T9E7

Ertugrul, Ismail Fenni
Lugatçesi felsefe

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

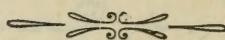

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

فراستزجهدن تورجکه یه

لغتچه فلسفه

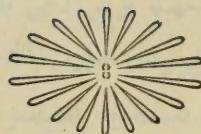
Ertuğrul, İsmail Fenni

Lugatce-i felsefe

داخليه نظارى محاسبه جيلگىندىن مقاعد

اسماعيل فنى

استانبول — مطبعة عاصمه

١٣٤١

B
48
TgE7

مقدمه

عقل بشرک فلسفه‌یه خصوصی بر میل و انجذابی وارد را . و بوده پک طبیعیدر .
چونکه انسانه قوای ذهنیه و حادثات روحیه‌سی یعنی کندنی بیلدیرن و موافق اصول
اوله رق دوشونه‌یی، حکم ویرمه‌یی، ترتیب قیاس واستدلالی اوکره‌تن و آنی کندی
طبیعت، منشأ و قواعد حرکتی حقنده تنور ایدن و علومک مستند اولدینی مبادی^{*}
کلیه‌یی تدقیق واپساح ایلهین بوعلمدر. حاصلی فلسفه‌ده موضوع بحث اولان مسائل
اوقدر عمومیدر که هیچ‌کیمسه بونله فارشی لاقيد قاله‌ماز. و بونله حقنده بور فکر
حاصل ایتمک احتیاجندن وارسته اوله‌ماز.

ازمنه قدیمه‌ده فلسفه عقل واسطه‌سیله استنباط ایدیلن علومک جمله‌سننه اطلاق
اولوندینی حالده مرور زمان ایله شعبات علمک هر بری تکمل ایده‌رک مستقل برعمل
شکلنی آمش و سعی بشره آیریجه بر ساحة تتبع و تفحص آچمشدرو. الیوم فلسفه
اکثرا علم الروح، منطق، اخلاق و مابعدالطیعیاتدن عبارت اولق اوزره باشلیجه
درت قسمه آیرملقده ایسه‌ده بونلردن ایلک اوچی دها شمدیدن مستقل برعمل شکل
وماهیتی اکتساب ایتش اولدقاری جهله بونله دخی بلکه یهین بزمانده آیریله حق
واول وقت اصل فلسفه علم مابعدالطیعیدن عبارت قاله‌جقدز.

اولدن بری اکثر علمای دین فلسفه‌یه امنیتسزیر نظر ایله باقشلر و حتی
فیلسوفلری کفر والحاد ایله اتهامه قدر کیتمشلدر. لکن امام غزالی و فخرالدین
رازی کی برقاوم اکابر علمای اسلام حکمانک بعض مسائلده خطا ایتش اوله‌لری
دوغری اوله رق سویلکلری سوزلرکده رد و عدم قبولی ایچون برسیب تشکیل
ایده‌میه‌جکی رأینده بولونه رق آنلرک اقوال معقوله و مصیمه‌سی قبول ایتمشلر وبالخاصه
علم منطقدن مکمل اثرلر وجوده کتیر مشلدر.

اسلامیت؛ اساساً عقله مستند اولدینی و (الحكمة ضالة المؤمن) حدیث شریفی
موجنجه حکمت مؤمنک غائب اولش برمتاعی اولوب آنی نزهه بولور سه آله بیله جکی

جهتله بر مسلمانک معقول اوله رق سویلینیان سوزدن هیچ بر قورقوسی اوله ماز . ایشته علمای اسلام بوقاعده اساسیه یه توفیق حر کتله فلاسفه نک اقوالی ینه کندیلر . ینک وضع ایتدکلری قوانین منطقیه دا ئره سنده تدقیق و تنقید ایده رک صواب کوردکلری شیلری آمشار و خطا عد ایتدکلری شیلری ده جرح و ابطال ایتشلردر . امام غنیمیک (تھافت الفلاسفة) سی بوقیلدر . ایشته بر عقل سلیم ایچون سلوک ایده جک شهراء امین و مستقیم دخی بودر .

لکن علمای اسلام طرفندن فلسفه حقدنه کوستریلن امنیتسز لک عجیا بوسبوتون واھی میدر ؟ فکر عاجزانمه کوره بوراسی پاک زیاده شایان تأمادر . چونکه منطق وحدات روحيه یه و بر درجه یه قدر اخلاقه متعلق اولان مسائله عقامه اعتماد ایدیله بیلیرسده علم مابعد الطبیعی یه کلنجه ایش بوسبوتون دیکشیر . چونکه بو علمک موضوعی اولان مسائل حدود حس و تجربه یی بوسبوتون تجاوز ایتدیکی جهتله عقلک آنلر حقدنه حکم ویرمک صلاحیتی بالطبع پاک محدود اولق لازم کلیر . آنک بو بایدکه کی محجزی اک بیویک فیلسوفلرک مسائل مذکوره حقدنه کی اختلافاتیه ثابتدر . بوندن باشهه صوابک خطادن فرق و تمیزی خصوصنده نقاد بصیر اولق اویله هر کسک کاری دکلدر . حال بوکه بوبایدک ارتکاب ایدیله جک خطالردن تولد ایده جک محاذیر اکنزا غیرقابل تعمیردر . بناءً علیه کمال انتبا و بصیرت اوزره بولونه سی تحث الزمیتده در . اعتقادات اسلامیه یه تعلق ایدن مسائله بویله فلسفه یه متعلق بر کتابک مقدمه سنده ینه فلسفه یه قارشی التزم احتیاط توصیه سی بلکه بر آز غریب کورینور . لکن صاحب وجدان بر آدمک تشکان زلال علم و عرفانه بعض منابعک یولنی کوستردیکی وقتنه بومبعلردن بر ایکیسنے مضر و مهلك بريطاق میقر و برلک قاریشمیش اولدیغئی بیلدیکی حالده بونی اخطار ایتمه مه سی کنديسیچون بالآخره پاک الیم بر عذاب وجدانی یی موجب اولور . ایشته عبد عاجز بومسئولیت معنویه دن تبری ایمک ایسته یورم .

کتابک صورت تأییفنه کلنجه فلسفه یه متعلق عربجه و فرانسرجه بعض آثاری مطالعه ایتدیکم صرده اصطلاحات فلسفه نک بوایک لسانده تصادف ایتدیکم مقابللر بخی بر مجموعه یه قید ایتمشدم . بوئلرک برحال پریشانیه قلامانه و صرف ایتدیکم امکک بووجهه هدر اولمه سنه کوکم راضی اولمادی . واقعا بوبایدک صرف ایدیلن مسامعی اویله پاک قولای فدا ایدیله جک برشی دکلدری . چونکه بو ایشه اک اول فلسفه یی

(ابن باجه) نک اک ممتاز تلاميذندن تحصيل ايمش اولان مشهور حکيم موسوي (ابو عمران موسى بن مأمون) نک (دلالة الخارئين) عنوانی اثرندن باسلامش ايدم . بوکتاب عرباني حروفيه لسان عربي او زره يازمش اولديغندن فلسفه يه عائد فصلريينك فرانسز جه ترجمه سيله نظيقنده پک زياده کوجلاك چكمش ايدم . بوادر آورو پاچه (Guide des égarés) عنوانيله معروف اولوب متكلمين مذهبی حقنده اکهمه مأخذ معلومات عد اولونمشدر . بونی متعاقباً برطردن (اريسطوط) نک بعض آثارني وديکر طرفدن (ابن رشد) نک بونلردن اقباساً يازديغی تلخيصاتي کتبخانه خديويدين استتساخ ايتديره رک مطالعه ايتدم . صوکرده (شهرستانی) نک (كتاب الملل والنحل)ی، (زوزني) نک مختصر تاريخ حکماسي ، (فارابي) ايله (ابن سينا) نک بعض آثاری (ابو عبد الله الكاتب) نک (مفاتيح العلومی) ، (ابن النديم بغدادی) نک (كتاب الفهرست)ی کي آورو پاچه باصيلمش برطاقم کتب نادرهي و سائر متعدد منطق کتابلري کوزدن چکيره رک بونلرده هرن بولديمه آلدم . بوجهله جمع ايتديرکم الفاظ و تعييرات بویوجک بر مجوعه تشکيل ايمش ايسهده بونلر منطق و فلسفة عتیقه يه عائد اولديغندن اصطلاحات جديده نک دخی مقابلازني بولق لازم کلدي . بونقصانی دخی کتبخانه عاجزانه مده موجود لغت کتابلرندن فرانسز و انگلیز و عربي و فارسي لسانلرينه عائد اولان قاموسلره مراجعت ايدهرك و بونلرله تامين مقصد ممکن اوله ماديني حالده الفاظك معنای اشتقاقيلرينه نظرآ برر تعبير بولق صوريه ممکن مرتبه اکمال ايمك او زره بو لغتچه نک ترتیب و تنظیمنه باسلامد . و (Bulletin de la société française de philosophie) عنوانيله نشر ايتمکده اولان رساله موقوته نک بعض نومروليشه ۱۹۰۴ سنه سندن بري درج ايديش و بوکره ختم بولش ايسهده هنوز آيریجه کتاب شکلنده جمع ايديلامش اولان يکي فلسفة لغتچه سني باشليجه مأخذ اتخاذ ايدهرك بوکا ادخل ايديش اولان اصطلاحات جديده نک هان جمله سني آلد . (غوبلو) نک فلسفة لغتچه سيله ديکر لغتچه لرده توضیح معنایه خادم کورديکم معلومات مختصه يی دخی عائد اولدقلري کلماته علاوه ايتدم . حاصلی بوادر ناچيز ديکر لغتچه هیچ برينه هنوز چکمامش اولان اصطلاحات جديده فلسفه دن ماعدا فلسفه يه تعليق اولان علم طب و علوم اجتماعيه و اقتصادييه يه عائد برخيلي لغاتي دخی حاویدر . بونکله برابرا ثرا عاجزانه مک پک نقصان اولدیغی و آنجاق ارباب علم و عرفانک قلم تصحيح‌حراری ایچون تهیه اولونمش

بر مسووده جك تشکيل ايدي به جکني اعتراض ايد هرم . يکانه امل ارباب مطالعه يه بر خدمت ناچيز آنده بولونه رق خير ايله ياد او لو نميه كسب استحقاق ايمکدن عبارت او لد یقندن کوريله جك خطبياً تك حسن نيتمه با غشلانه جئي اميدند هم .

عبدالحق

داخليه محاسبه جيلکندن مقاعد
فني

A

منطقده A قضیه موجبه کلیه ، E سالبه کلیه ، I موجبه جزئیه ، O سالبه جزئیه
و مزیدر . کتب عربیه ده بو درت حرفه که یهینه صیره سیله (ابجد) و یا (م ، س ، ج ، ز)
حرفه ای استعمال او لونور .

(A = A) عینیت مبدئی افاده ایمک ایچون مستعملدر . بونک یهینه (A est A)
شکلی قولانمی دها دوغریدر .

Abaque

انگلیز منطق علماسندن (جهوونس) ک بعض تصوراتی ترتیب
و قیاساتی افاده ایچون قولاندیغی بر نوع جدول .

Abduction

اریسطوط ؛ کبراسی یقینی و صغراسی محتمل او لمغله نتیجه سی ده آنجاق صغرا
درجه سنده محتمل او لان قیاسه بونامی ویرر . نظردقت نتیجه دن صغرا یه کوتولدیکی
ایچون بولیه تسمیه او لوئیشدر . ابن رشد منطقنده بو قیاسدن بحث ایتش . لکن بر
اسم ذکر ایمه مشدر . یالکنز (یانیوی) نک اریسطوط ترجمه سنده (استدلال
عودى) تعبیری کوردم . بو قیاسک مثالی شودر :

(کبری)	علم قابل تعییندر	یقینی
(صغری)	عدل بر علمدر	محتمل
(نتیجه)	عدل قابل تعییندر	محتمل

نتیجه نک قوتی آ کلامق ایچون صغرا یه عودت ایدلیکنندن (عودى)
تسمیه سی بوندن ناشی او لدیغی در کارد . هرنقدر صغرا محتاج اثبات ایسده بو قیاس
یوسبوتون غیر یقینی بر قیاسدن الته ایدر .

Aberration

بر وظیفه خصوصه نک حال طبیعی یه مخالف اولماسی ، غیر طبیعی برحال .

Abnégation

بر میل طبیعینک دیکر بر کیمسه نک منفعته اختیاری اوله رق فدا ایدمه سی ه کندنی دیکر لینه اختیاری اوله رق فدا ایمه ، فدای نفس ، فدای آرزو ، کسر نفس ، ترک نفس ، اهال نفس ، کندنی حسابه قویا ماق . فکرک بو فدا کارلغه میل و استعدادی .

زهد (Ascétisme) دن ماهبت اجتماعیه سیله و دیکر کاملق (Altruisme) دن فدا کارلق تصوریله آیریلور .

Aboulie

بطلان اراده . احوال روحیه غیر طبیعینک مجموعی که اعطای قرار ، افعال اختیاریه ، مسامع دقت کی اراده یه تابع اولان حادثات روحیه نک تغیر و فسادندن عبارتدر .

— = بطلان حرکت . حرکات عضلیه ده فلچ او لماقله برابر ترددلر ایله حتی اجرای فعل خصوصنده بوسبوتون عدم اقتدار ایله ظاهر ایدن بر تغیردر . بوکا دوچار اولان کیمسه مثلا ییک و کینمک کی الا ساده ایشلری مناسب کوردیکی و آرزو ایتدیکی حالده بونلری یا پمقدن عاجز اولور . کندیسنده تثبت قلاماشدر . (بطلان حرکت) تعبیری بو معنای افاده ایده بیلیر . بطلان لفظنک یرینه (فساد) دخی قولانزیله بیلیر .

— = بطلان دقت . دقتک مختل ویاخود غیر ممکن او لمه سیله ظاهر ایدن تغیر . دقت کوشر . دوامی او لماز . موجب الم او لور . مصاب کوزلریله یاخود یوکسک سسله او قویه بیلیر . لکن تسلسل افکاری آ کلایه ماز .

— = بطلان فعالیت . يالکن بعض مقوله افعاله عائد اولان تغیر ، فعالیتک قسمآ بطلانی .

— = مقاومت و اعتراض مرافق . فکر اعتراضک مرضی بر افراطی .

Absence

Tables d' — = انگلیز حکما سنده (فرانسووا باقون) ک « صورت » کشف ایتمک ایچون قولاندیغی اوج اصولدن بریدر . Tables کله سنده باقانی .

Absolu

مطلق ، غير مقيد ، غير مشروط ، غير محدود ، غير نسبي ، غير تابع ، مستقل. همان دانماً نسي (Relatif) مقابلیدر. معرفت نقطهٔ نظر ندن مطلق ، تصور و تعقل ايدلک اچون کندی کندیه کاف اولان و نسي، يبلنمھ سی دیکر بر شیئك بيلنمھ سنه تابع اولان دیکدر. علم مابعد الطبيعیده فکرده و با حقیقت حالده دیکر هیچ بر شیئه تابع او لمايوب کندی سبب وجودی کندی سنه دیکدر.

اولوب موجوديتني دیکر بر موجوددن آلمایان کد اهل ایمانه کوره جناب الله دیک اوپور. بوکا (قانت) Noumène = في ذاته شی ، ذات و حقیقت شی و (فیته) نسي اولان شیلرک جمله سني يعني عالم ظاهری حصوله کتیره ن مطلق انا (—) (شللينغ) بزم هر درلو تجربه نك فوقنده بر علم (Intuition intellectuelle) ايله ادراك اينديکمز (e) — (Identité) عينيت مطلقه يعني طبیعته عقلک عینیتی دیشدر.

مطلق تعییری قدرت وعدالت کي صفات حقنده قولاندليغی وقت (ده قارت) مذهبته سالك اولاندله (قوزنهن) بونکله غير متناهي پيتنده هیچ بر فرق کورمامشلدر. (ده قارت) مطلق کلمه سني نادرآ قولانوب اکثريا غير متناهي (Infini) و كامل (Parfait) لفظلريغی استعمال ايمشدر. و بونلري ده يکديکريينك يرينه قولانمشدر. (هاميلتون) بالعكس غير مشروطی (Inconditionné) جنس ومطلق ايله غير متناهي يي انك يکديکريينه مقابل ايکي نوعی عدايمشدر. آ کووره غير متناهي غير مشروط صورتده نامحدود و مطلق دخی غير مشروط صورتده محدود دیکدر. مطلق موجودميدر؟ ويزاني تفکر ايده بيلير می يز؟ مسئله سی عن مابعد الطبيعینك مسائل مهمه سندندر. (هاميلتون) تفکر ايمك تقيد ايمك (Conditionner) دیک اوپاریغی و بناءً عليه مطلقك لا يُعرَف (Inconnaissable) ايدوکنی چونکه مطلق، عقلک تحت قبض و ادرائنه دوشمکه آنك قانون و شرطرينه تابع وبو صورتاه مشروط و نسي اوله جغنى ادعا ايمشدر. بوکا فارشي: «بز مطلق کندیمز له هر نسبتدن عاري و مطلق اوله رق حد ذاتنده نصور ايده بيلير ديه يورز. مطلق تصوری موضوعنه معادل اوله متسرين حقیقی اوله بيلير. مطلق؛ مجرد بزم اني تفکر ايمه من دن دولائي نسي اولماز. بزم فکري يز انك ماهیت و طبیعتني تغير ايده من. نسي کلمه سنتك

انجاق بزم انک مقابی اولان مطلق حقنده بر فکریز اولدینی وقت بر معن اوله بیلیر. بوایک مفهومک بری او لمایخه دیکری آ کلاشیمه ماز. انسان مطلقی انک بیله قالقسه کندیستنک انکارایتیکی شی حقنده بر فکری اولق لازم کلیر» دیمشدر (پنسر) بونکدها ایلریسنه کیده رک بزم مطلقی بیله مهیز دیمه من ضمناً بر مطلق وادیمکدر. بزم مطلقک ذاتی بیلمکه قادر اولدیغمزی انکارایتیکمز وقت آنک وجود ضمناً قبول ایتمش اولورز. یالکز بو مطلقک بزم ذهنمزده هیچ برشی دکل، به شی اولق حیثیته موجود اولدیغنى اثبات ایدر» دیمشدر.

(قوزه‌ن) (Absolu) کلمه‌سی قبلی A priori معناسنه قوللأنورق مبادی عن (Principes rationnels) یه حقایق مطلقه (Vérités absolues) تسمیه ای و: «بو حقایق کندی اصل و اساسلری اولق اوزره کندیلری کی بر مطلقک وجود فرض ایتدیرر» دیمشدر.

Terme — لفظ مطلق. نسی دکل تام بر مفهوم بیان ایدن لفظ. ان لفظی کی. بونک مقابی لفظ نسی و اضافی (Terme relatif) در. پدر لفظی اسکی کیمیاده ماده یکانه معناسنه قوللانيلیر. La recherche de l'Absolu ماده‌ی آرامق دیمکدر.

Néant — عدم محض.

Simplicité — e بساطت محضه.

Perfection — e کمال محض.

Bien — ou le pur bien خیر محض.

Les choses existant d'une manière absolue باجمله نسب و اضافات

قطع نظرله بالذات موجود اولان اشیا.

Absolument

مطلقاً، صورت مطلقده، مطلق اوله‌رق. ضرورة، ضروری اوله‌رق. — parlant (کله) علی الاطلاق اخذ اولندینی وقتده، مطلق بر تعییر

Absorption

باشقه برشی دوشونه‌می‌جلک ویا حس ایده‌می‌جلک در جدهه بر شیئه دائم استغراق، فنا، بر شیئه بالکلیه اقبال.

فنا في العين ، فنا في الذات . = Etre absorbé dans l'essence

L' — entière de l'âme dans l'Un et l'Absolu constitue seule le salut
= خلاص آنچاق قلبك بالكليه جناب حقه اقبالندن ياخود حب آتميده
suprême = استغرادن عبارتدر .

Abstinence

عفاف ، عفت ، پرهیز کارلق .

Abstraction

تجريد ، انتزاع . معنای مجرد ، مفهوم مجرد . ذهنک حقیقت حالده آیری او ملایان شیئی آیری او له رق نظر آلمه سی . انتزاع بر شیئی یرندن چکوب چیقار مق و چکیلوب چیقمق معناریته در . مثلاً بیاضلق ، بیوکلک ، شکل ، کوزلک اشیا ایله قائم بر طاقم صفات در . بونلرک ب瑞سی صفات سائره دن آیری او له رق نظر دقته آلق بر تجريد اولدینه کی افراد و اشیا خاصدن بر صفتی آیری مق دخی تجريد در . مثلاً انسانک ، آگاجک ، کاغدک انواع مختلفه سی و بونلردن هر برينک بر اسم مخصوصی وارد . بونلردن انسان ، آفاج ، کاغد صفتی آیری مق تجريد در . چونکه مطلق یر انسان ياخود آفاج و ياخود کاغد يوقدر . هر انسان و آفاج و انسان باشقه در .

Abstractions

امور مجرد ، امور انتزاعیه ، امور عامه انتزاعیه .

= اسقاط اضافات . — de toute relation

= تعطیل . بونک ضدی (تشییه) در که فرانسزجه سی
Dr. (Assimilation de Dieu à la créature)

Abstrait

مفرد . کلی . عام . بونک مقابلي (Concret) وجودی ، عینی در .

= امور مجرد ، ذاتی معانیدن عبارت اولان اشیا . Les choses — es

= وجود مجرد . Existence — e

= مجردات ، معانی مجرده ، معانی کلیه ، معانی عامة . Les — s , les notions — es

= ماده دن مجرد . — de la matière

= لفظ مجرد ، اسم معنی . برشیدن قطع نظر له آنک بر صفتی بیان ایدن لفظدر . بیاضلق کی . بونک مقابلي (Terme concret) لفظ عین ، اسم عین ، اسم

منعوت؟ حقیقتَ موجود اولان برشیله برابر نظراعتباره آلنان صفتی بیان ایدر. بیاض کاغد تعبیرنده کی بیاض کلمه‌سی کی .

— عدد مجرد. بر معدودله برابر اولمایان عدددر. یونک مقابلي Nombre — عددین، عدد متچانس، معدودیله برابر ذکر اولونان عدددر. اون بش آدم کی . (Concret) کلمه‌سته‌ده باقالي .

Absurde

آشکار برصورتده عقله مغایر اولان شی . محال ، مستحیل ، شنیع ، خلف ، باطل ، معناسز ، عبث .

برقضیه‌نك Démonstration par l' — ou par la réduction — à l' — صادق اولدیغی نقیضنک کذبی کوستره رک اثبات ایتمه، ابطال نقیض ایله استجاج مطلوب ایدن ، محاله سوق، ایدن ، قیاس خلف یاخود قیاس خلف و استثنائی ایله اثبات ایتمه. مثلا اراده جزئیه‌ی اثبات ایتمک ایچون «اکر انسانده اراده جزئیه یوقایسه آرتق خیر و شر قلماز. و انسانلرک اراده واختیاری تضمن ایدن سوزلرک و قانونلرک هیچ برعناسی یوقدر» دیمک کی. بومعناده (— l') (Dém. par l') برهان خلف، برهان غیر مستقیم (Dém. indirekte) ک و (Apagogie) نک مرادف و برهان مستقیم (Dém. ostensive) ک مقابلیدر .

Réduction à l' — بر قضیه معلومه‌نك آندن کرک اوچه کذبی تسلیم واعتراف ایدیلن و کرک مبدأ اتخاذ اولونان قضیه‌ی ناقض اولان بر قضیه استجاج ایتمک صورتیله کاذب اولدیغی اثبات ایتمک عملیه‌سیدر. بر قضیه‌ی محاله مؤدی وسائل و یاخود تناقضی حاوی اولدیغی کوستره رک ابطال ایتمکدر.

فرانسرجه کتابلرک اکثریستنده بو (— l') (Dém. par l') (Preuve par l') و یاخود (— l') (Réduction à l') تعبیرلری برمعناده یعنی بالکنز قیاس خلف معناسنده قولانلرمشدر .

Absurdité

محالیت ، بطلان ، شناعت ، عقله مغایرت . امر محال .

On est poussé à une — plus forte encore. بودها شدید برشناعتی

مستلزم مدر .

Acatalepsie

ریبیوندن یعنی ارباب شکوکدن اولان بر کیمسه نک قاعده حرکتی ایجادنجه بر مسئله نک حلندن صرف نظر اینه سی. (باقون)ه کوره شک قطعی، شک التزامی که شک اصولی، اصول ایجادنند اولان شک (Doute méthodique) مقابلي اولارق قولانشدر.

Académie

اصل افلاطونک شاکردانه درس ویردیکی میدانک اسمیدر. صوکره بوراده متواالیاً بر طاقم علماء تدریسه دوام ایتمشلدر. جمع العلماء، دیوان علماء، دیوان ادباء، محفل علماء، انجمن دانش، دارالادب، دارالعلوم . مدرسه . مذهب . Ancienne — اسکی آقاده میا. (فلاطون)، (سپوسیپ) و (قسنه نقراط) مدرسه سی .

— اورته آقاده میا . (قارنه آد، آرسه زیلاس). moyenne — Moyenne ou Nouvelle — یکی آقاده میا. (لاریسلی فیلون، آنتیوکوس) آقاده میالری، مذهب بری دیمکدر. یکی آقاده میانک مذهبی احتمالیه (Probabilisme) مذهبیدر.

Accident

عرض. جمی اعراض. طاری، طواری. بنفسه قائم او مایوب آنجاق بر محل مقومه موجود اولان و تعبیر دیگر له وجودنده بر موضع مقومه محتاج اولان شی که جوه رک خدیدر. رنک، حرکت و سکون کی . inséparable — عرض لازم که ماهیتند انفکا کی متنع اولان عرضدر . انسانه نسبتله بالقوه کاتب کی .

séparable — عرض مفارق که برشیدن انفکا کی متنع اولایان عرضدر . commun — عرض عام که حقیقت واحده نک افرادی و بونلر ک غیری او زرینه قول عرضی ایله مقول اولان عرضدر . غیر تعبیریله نوع، فصل و خاصه خارج قالیر. زیرا بونلر آنجاق حقیقت واحده او زرینه مقولدر. و قول عرضی تعبیریله جنس خارج قالیر . زیرا او قول ذاتی ایله مقولدر . s positifs — امور وجودیه .

s négatifs ou privatifs — امور عدمیه . physique — طاری طبیعی .

عوارض ذاتيه ، عوارض مُقْوِمه ، مقوّمات . — s essentiels
 عوارض غيرذاتيه ، عوارض غيرمقومه . — s non essentiels
 اعراض مخصوصه ، عوارض مخصوصه . — s propres
 عوارض ماده . — s de la matière
 اعراض عارضه ، اعراض طاريه . — s qui surviennent
 کندنه = Tout ce qui est discontinu par — est continu par nature
 انفصل عارض اولان شی بالطبع متصلدر .
 — par = بالعرض ، عرضاً ، عرضی و تصادف اولهرق ، از قضا ، تصادفاً .
 بونک مقابلي ذاتي اولهرق (Par soi, de soi, essentiellement) در .
 Conversion par — عکس مستوى عرضی ، عرضاً عکس .
 کلمه سنه باقالي . (Conversion)

Accidental

عرضی ، بالعرض . بونک مقابلي ذاتي (Essentiel) و ضروري وواجب
 کلمه لريدر . (Nécessaire)

Accidentellement

بالعرض ، عَرَضياً ، عرضی اولهرق . مثلاً غدا ذات وطبيعتی حينثيله سبب
 قوت وختدر . لكن آنکله مترافق اولان واياكا انضمام ايدين بعض احوالدن دولاني
 عرضی اولهرق برسبب مرضدر . بالقوه .

Achille

Argument d' = يونان فيلسو فرنندن(زهنوں)ک (آشيل دليل) مشهوردرد .
 مویالیه سریع السیر برمتحرک(مثلاً چابوق یوروین برآشیل) بطی الحركه برمتحرکه
 (مثلاً بر قابلومبغه یه) اصلاً یتیشه میه جکدر . چونکه تعقیب ايدين متتحرک تعقیب
 اولونان متتحرک اشغال ایتدیکی نقطه یه واصل اولدینی وقت بوایکنجی متتحرک
 دائماً بر آز مسافه قطع ایمش اوله جق و اونقطه ده برشی بولونایه جقدر دیر ایمش .
 بونک بر سفسطه دن عبارت اولدینی آشکاردر . زیرا آشيل کندی نقطه حرکتیه
 قابلومبغه نک نقطه حرکتی ییتنده کی مسافه یی قطع ایتمه جلک ؟ بونلرک ایکیسی ده بر
 مسافه اوزرنده حرکت ایده جکلدردر .

Accommodatrice

Sens — برمته آندن مقصود اولمادیفی حالدهایش ایشدن پکد کدن صوکره عارضی اوله رق ویریلن معنای رمزی ، شم التدارک اویدوزمه معنی .

Accommodation

— de l'œil = تطابق بصر . مختلف مسافه‌لره کوره باقیلان شیئک صورتی تمامیله طبقه شبکیه‌نک اوژرینه تصادف ایده‌رک روئیتک آچیق اولمیچون کوزده عضله هدبیه‌نک تقلصیله الاستیق اولان جسم بلورینک محبیتنه و قوع بولان تبدل . کوزده کی جسم بلورینک محبیتنه مسافت مختلفه‌یه کوره تبدیلی . کوزک مسافه‌یه اویماسی . انکلیز جدن عربی‌یه برلغتده (تحکیم البصر) دینلمشدرو .

Achromatopsie

عدم تمیز لون . کوزک آنجاق آزچوق قوتلی بر طاقم ضیار کوروب رنکلری فرق ایده‌ماماسی ، الوانی فرق ایده‌ممک مرض عینیسی .

Acosmisme

وجودیه مذهبیک سرا آمدانندن اولان (سینیوزا) کائناشی اللهک وجودیه‌هه ادخال ایتدیکی جهته‌ه آلان فیلسوف‌فرنندن (هه گل) آنک مذهبیه بو نامی ویرمشدر . روحجه برادات سلب‌ایله جهان ، کائنات لفظندن مرکب او لمغله کائناتسر یعنی کائناتک عدمنه قائل اولان مذهب دیمکدر .

Acquis

بر شخص ویا نوعده اولدن موجود اولمایوب صوکره‌دن کسب ایدیلن صفت و سائزه . مستقاد ، مکتب . بونک مقابله فطری ، ولادی وارثی در .

ادراکات مکتبه ، حواس طرفندن درحال اعطای اولونمایوب بلکه بر توبیه وغير مشعوریه بر استدلال نتیجه‌سی اولان ادراکاتدر . ادراک مکتب بر حاسه‌یه عائد اولوب دیکر بر حاسه‌نک ادراکی واسطه‌سیله ذهنی القا اولونان بر صورتدر . وادرانک طبیعی (Perception naturelle) نک مقابله‌یدر . ادراک طبیعی بر حسن عضوینک تنیه ایدله‌سی متعاقباً حصوله کان ادراکدر . ادراک مکتب دائماً باشقة بر حسک ادراک طبیعی‌سیدر . بناءً عليه برادرانک دکل برادرانک ذهنی القا ایتدیکی بر صورتدر . بعض کره بوحادته بولیه ساده بر صورتدن عبارت اولمایوب ادراکات

طبیعیه نک ماهرانه بر عملیه سیدر. او زاقدن کوریان شیلرک منظره لری موجینجه عمق و مسافه حقنده ویریان حکم بوقیله ندر. بومثالو عملیات اعیاد و حواسک تربیه سیله بزه اوقدر مأوف اولورکه بز ادراک ایده یورز ظن ایده رز؛ حالبوکه حقیقت حالده صورت، حکم و تصدیق واستدلالدن باشقه برشی یوقدر.

. = عقل مستفاد = Intelligence —e

Acromatique

ou

Acroatique

استماعی، شفاهی، کتابلره یازلایوب بالکز بعض تلامیذه شفاهه تعلیم و تدریس ایدیلن مذهبیله تسمیه اولونور، چونکه بوند عوام ناسک ادراکی فوقنده و کندیلریشه مضر عد اولونوردی. بو اصول بالخاصه (فیثاغورث) مدرسه سنده جاری ایدی. (اریسطوط) ک شارحی (سمپلیسیوس) مومی الیک آثارندن دها موجز و تعلیمی اولانلره بو نامی ویرمش و آنلری عمومه مخصوص اولانلر (Exotérique) دن آیرمشدر.

Acte

فعل، عمل. اریسطوطه کوره قوه فاعله (Energie).

فعل اولا وجودک حقیقت وکالی دیکدر. بونک مقابله قوت (Puissance) در. قوت بر نقصی، بر متممک نقصانی تضمن ایدر بر مفهوم متعالی (Notion) اولان فعل، مقولات میاننده تعداد اولونان و بر عرضدن عبارت (transcendantale) اولان فعل (Action) دن فرقیلر؛ لکن بو عرضی و معنای عامیانه سی اعتباریله فعل، فعل متعالی ایضاح ایدر. بو فعل متعال وجودک کالیدر. مرمره نسبته رسم، عقله نسبته فکر، حواسه نسبته ادراک، و دها ایسی جنسه نسبته فصل، ماده یه نسبته صورت، ذاته نسبته موجودیت کی.

pure — فعل محض هیچ بر قوته خلط دکلدر. آنده بالقوه (Potentiel) هیچ برشی یوقدر. او بوسبوتون فعلدر. امکان آنده تمامیله میدان حقیقته کلشدر. تعییر دیکله بر قوته التحاق ایمتش ده او قوت کندیسی تحديد و تقید ایمتش دکلدر. او بولیه بر قوته فعلی اوله ماز. کندیسینک بر فعل اخیره و دها عالی بر کاله نسبت و اضافتی یوقدر. آنحاق اک عالی درجه ده موجود و هر خصوصه حائز کال اولان جناب الله بر فعل محضدر.

— فعل اول؛ دیکر بر فعلک وجودی فرض ایندیرمهین، لکن کندیسته افعال متأخره تلاصق ایده بیلن فعلدر. مثلاً ایالک وجودی ویرن شکل جوهری کبی. و بزه سائر باجهله کالات بشمرینک اساسی متابه سنه بر حقیقت اولان انسانی ویرن نفس کبی.

— فعل ثانی، بالعکس فعل اوله التحاق ایدر. مثلاً روحده کی عقل و فکر کبی. انسان اوئنق، ایشته فعل اول بودر. لکن آ کلامق، استدلال ایتك، چالیشموق، ایشته بونلردنخی افعال ثانیه در. بر فعل ثانیه دیکر بر فعل اخیره نسبتله فعل اول دینیله بیله جکی مستغنى بیاندر. بو وجهمه بر قوت اولان عقاہ کندیستنک فعلی اولان فکره نسبتله فعل اول تسمیه اولونور. — باقی قالمق فعلی. de subsister.

Passage de la puissance à l' — d'une manière continue, non d'un دفعه دکل، متد بر صورتله قوه دن فعله خروج؛ امکاندن وجوده، seul coup. حقیقتنه چمہ.

— بالفعل حاصل اولان عقل. L'intelligence passée à l'—.
 — فعل قوه تقدم ایدر. یعنی بالفعل اولان اشیا بالقوه اولان اشیادن اقدمدر.
 — بالفعل، واقعده اولان شی، وجودی بالفعل اولان. En —.
 — بالفعل اولان اشیا، کندیلرنده قوه فاعله وارد دینیان اشیا. Les choses qui sont en —.

Ce qui existe en —. بالفعل موجود اولان شی.
 — طاعات. s d'obéissance.

— معاصی. s de rébellion.

— منکرات. s coupables.

Actit

فاعل، فعل. بونک مقابیل عاطل (inactif, inerte)، مفعول، قبل و منفعل در (passif) —.

L'Intellect -- universel. عقل فعل.

طبيعت فاعله = Nature active. = طبيعت قابله) Nature receptive .

طبيعت فاعله مقابليدر .

قوه فاعله . = puissance active.

Action

عمل ، فعل ، تأثير .

L'objet de l'— = مفعول ، شيئاً منفعل .

انفعال و تعبر ديكره أن يفعل و أن ينفع و ما يفعل و ينفع = مقولات عشرهden فعل و قبول ياخود

انفعال و تعبر ديكره أن يفعل و أن ينفع و ما يفعل و ينفع = et reception ou puissance.

كيفيت عمل = Mode d' —.

قوه عمليه = Faculté d' —.

سلب = négatif.

(مقولات عشرهden) أن يفعل باني بياندهدor . = De l' —.

- s coupables . = فسق و خور .

افعال جميله ، اعمال حسن ، افعال صالحه ، خيرات . = Belles — s.

. = محسن ، حسنات . = Bonns — s.

. = قبيح ، سيئات ، شرور . = Mauvaises — s.

. = فواحش و رذائل . = s honteuses et viles.

. = فحشيات و منكرات . = s impures et blamables.

. = افعال اختياريه . = s soumises ou libre arbitre.

. = مكرمت ، جمعي مكارم . = noble et généreuse.

. = مآثر . = — s d'éclat.

فعلن أقل مبدئي ياخود مبدأ اقتصاد = Principe de la moindre —.

.) (Pr. d'économie) ويأخذ مبدأ تقدير ، مبدأ امساك (Pr. de parcimonie)

« طبيعته هرشى ان قيمة يولاردن والآن آز زمان و قوت صرفيله يايپيلور » شكلنده افاده اولونان مبدأدر .

Activité

بر فعلی یا مقدّه اولان موجودک حالی . افعال حصوله کتیرمک قوتی . افعالک هیئت مجموعه‌سی : Etude de l'activité humaine) . فعلده اولان بر موجودک حالی . جهد و سعی و غیرت ایدن بر موجودک حالی .
فاعلیت . فعالیت : بونک مقابلي عطالت (inertie) و انفعال و قابلیت (passivité) در .

Actualisation

Actuation

قوه‌دن فعله کچمک . (Actuer) فملنک اسم مصدریدر .

Actuel

فعلده اولان شی ، بالفعل ، فعلی ، حقيقی . میدان حقیقته کلش . بونک مقابلي قودده اولان (en puissance) وبالقوه Virtuel,potentiel تسمیه اولونان شیدر . بر مر مرکته سنده بر استاتو انجاق بالقوه موجوددر . هیکلتراش او مر مری ایشنده‌دیکی وقت هیکل بالفعل موجود اولور .

بر قوه زنده = L'énergie — le ou cinétique
قدرت مکینیه کندندقه بل ادرانه بر حرکت فرق و تمیز ایدمه ن بر الدن عبارتدر . قوه فاعله کیمیویه (Energie chimique) و بعض قتوه کوره یکدیگریخی دفع و یاجذب ایدن غیر متحرث بر حاله کلش ایکی جسمدن عبارت بر منظومه نک حاوی اولدینی قوه فاعلیه کبی .

Actuel کلنه سنت معلوم ، معطی (Donné) معناسنده قوللاندینی ده کورونشد .

Adaptation

(داروین) نظریه‌سنده و استحالیه (Transformisme) مذهبنه کوره اعضا محیط‌زینه توافق ایده رکانده یا شارلر . و متادیا تزايد و اجدددن احفاده با خود اثکمل صورتده اشکن ایدن افراددن نوعه انتقال ایدن بر طاقم تبدلات متوااله ایله تکمل ایدولر . ایشه بو تبدله تطبیق ، انطباق و تطباق تسمیه اولونور .

(Accommodation) = قانون تطبق . بو کله‌نک تطابق بصر (Loi d'Accommodation) = مقامنده قولاندیشی ده وارد .

Addition

logique = منطق جمعی . ایکی ویا دها زیاده آتصورک و دها دوغریسی بوندرک شموننک (Extension) مجموع منطقیسی (La somme logique) بوندرک افرادینک هیئت مجموعه سندن عبارتدر . ایکی و دها زیاده قضیه‌لرک و دها دوغریسی بوندرک شموننک مجموع منطقیسی بو قضیه‌لردن هیچ دکلسه برایستنک صادق اولدیغی احوالک هیئت مجموعه سیدر .

Adéquat

تمام . واقعه ، نفس الامر موفق . آتصور و معرفت حقنده قولاندیش .
آتصور تمام ، فکر تمام . = Idée - e.
معرفت تمامه . = Connaissance - e.

آتصور غیر تمام ، ناقص فکر ، ناتمام فکر . = idée inadéquate.
معرفت غیر تمامه = connaissance inadéquate.
معرفت تمامه واضح ، بدیهی و یقینی اولور . معرفت غیر تمامه ایسه جهل ایله مخلوطدر .

Adéquation

تمامیت ، صحت . واقعه و نفس الامر موقفت و مطابقت . سقو لاستیکلر
یعنی آسمیات ایله قاریشیق فلسفه هم‌ملری حقیقتی L'adéquation de l'intelligence et
= عقلک (حکمک) واقعه و واقعک حکمکه مطا بهتیدر دیه تعریف ایدرلر دی . de la chose.

Aduominem

= خصی کندی اقوال و افعالیه الزام ایدن دلیل ، دلیل جدلی .

Adiaphorie

کال لا قیدی . (پیروزون) خیراعظمی (Le Sonverainbi en) قلبی هر درلو تمیجدن
عاری قیلان بولاقدلیق ولا بالیلکدن عبارت عدایدرایدی .

Admiration

تحمیین ، استحسان ، پاک زیاده بکنمه . (ده قارت) بونی احتساسات اولیه ستہ
میمننده تعجب واستغراب معنا سنده قولاندیشدر .

Adulte

بر جردنک، نسجک، عضوک دور تکمیلن چقوب غدانک آرتق انى هر يقدر تعییر و تقویه ایده‌ده تبدیل و تنسيق ایده‌میه‌جکی واکا یکی خاصه‌لر ویره‌میه‌جکی بر دوره ایرمش و تطابق قوتی غائب ایتمش او لمه‌سی. یتیشمش، انکشاف و نشو و نماستک درجه کالنه ایرمش، کالله ایرمش، توقف تطبق دورینه کیرمش، تطبق قوتی غائب ایتش.

بر عضو بنيه‌جه هیچ بر تبدل و یکی بروظیفه قبول ایده‌میه‌جک حاله کالدیکی وقت بودور توقفه ایرمش اولور. تغدینک آرتق انى محافظه و حين اقتضاده تقویه ایمکدن باشقة تأثیری يوقدر.

Adventice

(دهقارت) تصوراتی (Idées) اوج نوعه آییر. برنجیسی تصورات عارضیه یعنی حواسک اعطا ایده‌کی تصورات، حس ایله مکتب تصورات (Adventices). ایکنوجیسی ذهنک بوتصورات واسطه سیله انشا ایده‌کی تصورات، عقل ایله مکتب تصورات (Factices). اوجنجیسی کلی و ضروری او لمه‌لری جهتیه حواسدن کلامین وبسیط او لمه‌لرندن دولایی عقل طرفندن دخی انشا ایدیله‌مین تصورات، تصورات فطریه (Innées) که ولادی اولان یعنی تأمل ایده‌رک کندیمزدن استخراج ایدیکمز تصورلردر.

Adynamie

عدم قوت، فقدان قوت، ضعف کلی. تقلصات عضله‌نک غیرمکن او لمه‌ستدن و یاخود کسب صعوبت ایمه‌ستدن عبارت بر حالت منضیه. عضلاتک درجه نهایه‌ده ضعفی.

Affector

بر فعل و تأثیر اجرا ایتك. بالخاصه حساسیت او زرینه اجرای فعل ایتك. بو کلمه فعل آنجاق ذی روح بر موجود او زرینه اجرا ایده‌کی وقت قولانییر.

Affectif

انفعالی، روحه تأثیر ایدن، روحه کیدن، روحی حساس قیلان، تأثیری انفعالات نفس قیلندن اولان، روحک تأثیرینی موجب اولان.

کیفیات انفعالیه . = Qualités—ves.

حداثات انفعالیه . بوناث مقابله حادثات عقليه (.) = Les phénomènes—s.

در . حادثات انفعالیه نك صفت مشترکه لذت و الم و تهیجات ايله بعض علاقه‌لری او لمقدر . علم نفسه عائد حادثاتك جمهه‌سی (انا) یعنی بولفظ ايله اشارت اولنان نفسه عطف ايدیاير . لکن بونذرک بعضی‌لری (انا) نك حالات و کیفیات و تغیراتی کی کورینورل . او درجه‌ده که بونتلر (انا) سز فهم و ادراك ایدیله‌منزل . دیکر بعضی‌لری دخی خارج ذهنده کی برشی ذهنne مقابله اولدینی کی (انا) یه مقابله اولورل . ایالک نوع حادثات انفعالي و ایکسنجی نوع حادثات عقليه . برالم ، انجاق مضطرب اولان بريسي و برآرزو ، آرزو ايدن بريسي کی تعقل و تصور ايدیلر . حالبوکه انسان ، آت کی بر تصور و قر بیاضدر کی بر قضیه آنی دوشونن بر مفکره‌دن مستقل اوله‌رق تعقل و تصور ايدیله‌بیلر .

بعضو حسی تنبیه ایدل‌لری وقت اندن مضاعف بر صفت و ماهیتی حائز یعنی هم انفعالي همده عقلی بر حادثه حصوله کاير . بو ، انفعالي اولم اعتبرایله نفسک برحالی ، بر تغیر و تکیفیدر ، بر حسدر . عقلی اولم حیثیتیله برشی خارجیدر . نفسدن آیرینیز وانک قارشیسته کچر . اول صورتله که کوز ، اوکنده اولان شیئه باقدینی کی ذهن دخی اشیایه باقه‌یور کی اولور . ایشته اک بسیط اولان فعل عقلیی افاده ایدن (Intuition) لفظی بوندن نشأت ایمشدر . احساس (Sensation) دخی اک بسیط اولان حادثه انفعاليه‌یی افاده ايدر . حادثه عقلیه نفسه مقابله برشی خارجیدر . حادثه انفعاليه نفسک لازم ذاتی‌سیدر .

کیفیات انفعالیه (Modes—s) نك بر طاقی قابل و مؤثر فيه (Passifs) در . حس ، لذت و الم کی . دیکر طاقی فعیدر ، متعددی (Actifs) در . میلر و آرزو لر کی .

Affection

احتساس ، تأثر ، انفعال . جمعی : انفعالات ؟ محبت ؟ عاطفه جمعی : عواطف .

Afférnt,efférent

اعصاب ایکی نوعدر ، بر طاقی محیطه منتهی اولان او جلبرنده حصوله کلن انتباھاتی (Nervs afférents) (دماغ ، مخ و عقده‌لر) نقل ايدر . بونلره (Nervs efférents)

اعصاب مُنْسِلَه وياخود (Nerfs centripètes) مقترب الى المركز اعصاب تسمى اولونور. دیکر طافقی منشئی مرکیز وبا عقدہ اولان برقوه عصبیه فی اعضایه نقل ایدرکه بـو اعضا دخـی باشـلیجـه و بلکـه ده یـالـکـرـزـ عـضـلـاتـدنـ عـبـارـتـدرـ . بـوـ اـعـضـاـهـ دـخـیـ (Nerfs centrefugés) اعصاب موصله وياخود (Nerfs efférents) مـبـعـدـعـنـ المـرـكـزـ اعصاب نامی ویریلیز . برـنـجـیـ نوعـ اـعـصـابـ ، اـعـصـابـ حـسـیـهـ واـیـکـنـجـیـ نوعـ اـعـصـابـ ، اـعـصـابـ مـحـرـکـهـ درـ .

Affinité

المناسب ، علاقة ، مجانست . صبریت .
 — = علاقه كیمیویه ، اجسام مرکبی متماسک برحالده طوتان قوت .
 = = psychologique بعض کره افکار و تصوراتك تابعی موجب اولان مشابهته
 مناسبت علم الروحیه و ايکی فکر بینده موجود اولوب ذهنی دامعاً بوندک برندن
 دیکرینه میل ایتدیرن مشابهته دخـی = logique مناسبت منطقیه تسمیه اولونور .

Affirmatif

ایجابی ، موجبه . بونک مقابیل سلبی ، سالبه (Négatif) در .
 Proposition universelle — ve .
 هر نه وقت کنـدـایـسـنـدـه = Toutes les fois qu' un sujet a un attribu — .
 بر صفت واجبه اولان موصوف .
 صفات ایجاد = Attributs — s.

Affirmation

تصدیق ، ایجاد . بونک مقابیل نقی ، سلب (Négation) در .

Affirmer

ثبت ایله حکم ایمه ، تصدیق ایمه . بونک مقابیل نقی ایله حکم ایمه ، نقی (Négation) در .

مـحـمـولـ = Chose affirmée . مـوـضـوعـ = Chose dont on doit — .

A fortiori

بطريق الاولی . « دها زیاده برشی یا پهیه قادر اولان برکیمه دها آز برشیئی

یا پمپه به قدر در « کبی بر مقدمه یه مستند اولان قیاس اضماریدر : بن سنی بیوفا ایکن سوردم و فاکار اولدیغک وقت نه یا پارم ؟ یعنی بطريق الاولی سوهرم . نتیجه مطلوبه یه کرک عدد افراد و کرن صفات مشترک جهتیله دها قوتی دیکر برنتیجه واسطه سیله اثبات ایدن استدلال که بونده بالاده حمر قیاس اضماری طرز نده ضمی بر قیاس واسطه سیله بوقوتی نتیجه دن نتیجه مطلوبه یه انتقام ایدیلیر .

Agent

فاعل ، عامل .

عوامل طبیعیه، فواعل طبیعیه که حرارت ، s naturels ou physiques.

ضیا ، الکتریقیت ، جاذبه عمومیه کبی خواص اجسام دیگندر .

فاعل طبیعی بر جسم جامد اولما یوب انک برخاصة عمومیه سندن عبارت اولمغایه بر مایعی غلیانه کتیرن یانار بر فرون ، عامل طبیعی دکلادر . لکن اندن چیان حرارت عامل طبیعیدر . قوت دخنی حرکت فعلی حصوله کتیرن شی دیگر اولدیغندن اودخنی عامل طبیعیدن آیریلیر .

libre ou moral عوامل طبیعیه طبیعتلرینک ایجاینه کوره بلا تأمل و بلا اختیار حرکت ایدرلر . انسان ایسه اختیار واراده جزئیه یه مالک و بو حیثیته قوانین اخلاقه تابع اولدیغندن بوسیبدن دولایی اکا عامل اخلاقی و ادبی یعنی قانون اخلاقه تابع عامل ، فاعل مختار تسمیه اولو نمشد .

Cause — e ou efficiente. علت فاعلیه ویا فاعله .

L' — et l' objet de l'action. فاعل و مفعول .

(مقولات) = L' — et le patient dérivent de la substance et de la qualité.

عشره دن) آن یفعل و آن ینفعل (مقوله لری) جوهش و کیفیت دن حادث اولورلر ، بو زلردن مستفاددرلر .

L' intellect — ou actif. اریسطوطه کوره عقل فعال یاخود عقل بالفعل .

Agir

ایشلمک ، اجرای عمل ، اجرای فعل و تأثیر ایتمک .

L' — et le pâtir ou l' action et la passion . اریسطوطک مقولات

عشره سندن آن یفعل و آن ینفعل و یاخود فعل و افعال مقوله لری .

= استطاعت. Liberté d' —.

= قلصه. Agissant avec l' intention.

= استطاعت مطلقة. Faculté d' —.

= اجرای عمل ایمک اقتداری یعنی نفوذ امر و نهی. Puissance d' —.

Agnoscie

فقدان معرفت حسیه، دماغده بر حاسه‌یه مقابل اولان خطه‌نک بالنسبه تمامیته رغماً او حاسه واسطه‌سیله بر شیئی طائق ملک‌سینک ضیاعی .

Agnosticisme

لا ادریه مذهبی . بو کله انسان یونایدند ماخوذ و برادات سلب ایله معرفت نقضندن مرکب اولوب عدم معرفت معناشند. واون طقوز نجی عصر انگلیز علم‌اسنند معنی هاوسله (Huxley) طرفدن علمک ادراک حسیدن ایندیه کیتمه‌سی محال اولدیغی و عقلک حداثات وظواهرک او ته‌ظرفنه نفوذ ایده‌میه جکنی بیاندن عبارت اولان کندي مسلکنه ایم اتخاذ اولو نمشدر . مومنی ایله ظواهر و حداثات خارجنده هیچ بر شیئک تصدیق اولونامه‌سی توصیه‌اید. بومذهب به بعضاً = ظاهریه دخی تسمیه اولونور . قوای ادراکه مزک محدودی اساسه مستند اولان بومذهبک اک واسع شکلی محسوسات خارجنده اولان شیلرک موجودی حقنده اعتراف جهل ایمکدر . دها محترزانه بر شکلی حواسک شهادت کی عقلک شهادتی دخی داخل حساب ایده‌رک ماده ایله روحک طبیعته یکدیگرندن فرقی ایکی طرز وجودیت اولدیغی تصدیق ولکن فوق الطبیعی حقنده بیان جهل ایمکدر . او کوست قونت، قانت، سپنسر، هامیلتون کی بروظا حکمانک مذاهی سائر جهتلرده یکدیگرندن فرقی اولقله بر ابر علم و معرفت خصوصنده بومذهب‌ده داخلدر .

بومذهب بالخاصه علم الهمایاده شخصی بر الله وغيره‌رئی بر عالم و سائرنک وجودی نه اثبات نده نفس و جرح اولونه مایه‌جغی بیان ایدنلرک مذهبدر . بوکا لا یعریفیون مذهبی ، لا یعریفیه دخی دینله بیلیر .

Agoraphobie

خوف میدین . روحجه میدان و قورقو کله‌لرندن مرکب اولوب واسع میدانلرده بولونقدن و کوپریلری چکمکدن قوره‌ق دیمکدر که بر نوع جنترد .

Agraphie

فقدان تحرير . روجه بر ادات سل ایله یازمق کلمه زدن مرکب و Aphasia motrice graphique تعییرینک مرادی اولوب افکار و احتساساتی یازلش کلات واشارات ایله افاده ایده مامکدن عبارت بر مرض در . یازمامه ، عدم قابلیت تحریر .

Agrégat

مجموع . یکدیگرینه ملتصق مواد مختلفی مجموعی ، طوب ، یعنی ، کومه .

Aïdéisme

فقدان تصورات . افکار و تصوراتک بالکلیه فقدانی .

Alexandrie

اسکندریه مدرسه‌ی (Néo-platonisme) کله سنه باقیالی . Ecole d'

Alexie

کله سنه باقیالی Cécité verbale

Algorithm ou algorithmie

یاخود دها دوغری اوله رق Algorisme . بوکله دهه قرون وسطاوه عرب رهله ایله حساب ایتمک معناستنده و عجمدراک افقی تللره چیزمش یواز لاقلری حوى (جور تکه) تعییر اولنان مستطیل الشکل حساب آ لشه یاپیلان حسابه مقابله اوله رق قولانیلریدی . الیوم بواسم علم جبر کی رموز واشارات استعمال ایدن اصوله راک هر برینه ویریلیر . انساً ریاضیون عربدن اونوب تأليف ایتدیکی برحاسب کتابی لاینجه یه ترجمه ایدمش اولان ابو جعفر محمد بن موسائیک نقی اولان (الخوارزمی) لفظندن آلینمش اولدیغندن (اصول خوارزمی) تعییریله ترجمه اولونه بیلیر . (اصول رمزیه) دخنی دینله بیلیر . مثلاً قیاسک شکلی اوی اولان شو

هر M ب در

tout M est P

هر S م در

tout S est M

بناءً علیه هر S ب در

Donc tout S est P.

قیاستک اصول رمزیه ایله افاده‌ی شودر :

$(S < M) (M < P) \Rightarrow (S < P)$

Algorithmique

رموز و اشارات ه منسوب .
= منطق خوارزمی ، رموزی منطق رموز و اشارات قو للان منطق .
Logique —.

Allégorie

رمز ، مَثَلٌ ، تمثيل ، كنايه ، مثال .
— = امثال خفیه .
بر مثال کسوهسته . = Sous la forme d'une —.

Allégorique

رمزی ، مجازی ، استعاری ، باطنی .
— = معنای باطنی .
— = interprétation = تأویل .

Allégoristes

ياخود = باطنیه مذهبیه منسوب اولانلر ، باطنیلر .
Baténites

Altération

تحویل ، تبدیل ، تغییر ، تحریف ، محوا و اثبات . تبدل ، تغیر ، تحول .

Altérité

سقولاستیک اصطلاحنده باشقه اولمق حاده و یا صفتی ، غیریت وبالخاصه عدداً
برغیریت معناسنده قو لانلیلر . مثلاً یکدیگرینه تمامیه بکزدین ایکی دامله صویک
و یا ایکیز ایکی چوجوغانک باشقه اولمه سی کی .

Alternative

ل' une de deux — s .
و یاخود تقسیم . بری صحیح اولدیغی حالده دیگری کاذب اولان ایکی قضیه دن مرکب
برقیاسدر . واقعاً تردید بر قضیه ایله افاده اولونورسده حقیقت حالده بونده احتمالی
ایکی تصدیق وارددر . مثلاً ۱ ، ب یاخود ج ، در
قضیه سی

اکر ۱ ، ج دکاسه ب در
اکر ۱ ، ب دکاسه ج در

قضیه لرینه معادلدر . بو ایکی قضیه شرطیه منفصله نک هر بری آریجنه اثبات ایدملک
لازم کلیر . و بونلرک مجموعی تردیددر .

Aliénation

ou

Aliénation mentale

جنون ، اختلال شعور ، اختلال عقل .

Altruisme

حب غير ، ایشار غير ، غير اندیشلک ، دیکر کاملق که باشقه‌لرینه خیرخواه او ملق
حتی کندی منفعتی اندره فدا ایتمک ، حاصلی دیکرلرینی کندی نفسنه مررج طوتق
دیمکدر . اثباتیه مذهبینک مؤسسه‌ی او کوست قوت بو کله‌ی Egoïsme = حب نفس ،
خودکاملق مقابلی اوله‌رق اختزاع ایتشدر . مویی الیه مذهبینک بوتون اخلاقنی
« باشقه‌سی ایچون یاشامق » دستورنده خلاصه ایتشدی .

Amaurose

كمْنَه ، قره صو . معین برآفت کور لمکسیزین احساسات رؤیتک شدت و وضوحنک
کسب ضعف ایتمه‌سی .

Ambiguité

بر کله ویا ترکیدن ایکی معنا آ کلاشیلمه‌سی ، ابهام ، مبهمیت ، مشکوکیت ،
کلامده تعقید ، التباس ، ابهام . اشکال ، اغلاق ، ایهام ، توریه .

Ambigu

ایکی درلو معنا آ کلاشیلان ، چاتال معنالی ، مبهم ، مشکوک ، مُعَقَّد ، مُسْتَأْنِه ،
مُلْتَبِس ، ایهام و توزیه‌لی . محتمل الصدین .

Ame

روح ، نفس

— — — نفوس ملکیه .

— — — animale .

— — — نفوس ساویه جزئیه .

— — — نفوس متألهه و ساویه .

— — — ارواح انسیه .

— — — humaine ou rationnelle .

نفـس غـضـيـه .	= irascible.
نفـس حـاسـه و مـتـحـسـسـه .	= sensitive.
نـفـس كـلـيـه ،	= - universelle, substance psychiques, table gardée.
جوهر روح ، لوح محفوظ .	= جـوـهـر رـوـح ، لـوـح مـحـفـظـه .
نـفـس نـاطـقـه كـلـيـه .	= - raisonnable universelle.
نـفـوس نـاطـقـه جـزـئـيـه .	= s raisonnables partielles.
نـفـش نـاطـقـه ، نـاطـقـه .	= raisonnable, cœur.
نـفـس نـباتـيـه .	= végétative ou nutritive.
نـفـس حـيـوانـيـه ، نـفـس حـيـاتـيـه .	= vitale.
نـفـس خـسيـسـه (حـيـواـنـلـكـ روـحـيـ) .	= vile.
ذـو نـفـس .	= Doué d' une —.
عـالـم نـفـس .	= Monde de l'—.
شـرـيف النـفـس .	= Celui dont l' — est noble.
خـسيـسـه النـفـسـه .	= Celui dont l' — est basse.
تـطـرف و مـرـوت .	= La beauté et la délicatesse de l'—.
كتـاب النـفـس .	= Traité de l'—.
فـصـائـل نـفـوس .	= Les qualités de l'—.
نـفـس مـتـفـكـرـه .	= pensante.
دـهـقارـتـ اـروـاحـ حـيـوانـيـهـيـ .	= sensible.

دهـقارـتـ كـنـدىـ فـكـرىـنـهـ كـوـرـهـ قـانـدـنـ چـيقـوبـ اـعـصـابـهـ وـدـمـاغـكـ يـوـمـوشـاقـ وـسـهـولـتـهـ قـابـلـ نـفـوذـ جـوـهـرـنـهـ دـورـانـ اـيـدـنـ گـازـلـهـ (كـهـ غـايـتـ رـقـيقـ وـ آـلـوـ كـبـيـ بـرـ مـادـهـدـرـ) اـرـواـحـ حـيـوانـيـهـ (Esprits animaux) تـسـمـيهـ اـيـدرـىـ. چـونـكـهـ بـونـدـرـ جـسـمىـ جـانـلـانـدـىـرـ وـحـرـكـاتـيـهـ حـيـاتـىـ تـشـكـيلـاـيـدـرـ ظـنـاـيـدـرـىـ. موـمـىـاـلـهـ اـعـصـابـكـ كـرـكـ محـيطـهـ مـرـسـلـ وـكـرـكـ مـرـكـزـهـ مـوـصـلـ وـظـائـفـيـ بـوـ صـورـتـهـ اـيـضـاـحـ اـيـدـرـىـ. بـورـادـهـ رـوـحـ طـوزـ روـحـيـ كـبـيـ صـرـفـ مـادـىـ بـرـمـعـنـاـ اـفـادـهـ اـيـدـرـ .

— وجودـيـهـ مـذـهـبـنـهـ سـالـكـ اوـلـانـلـهـ وـبـالـخـاصـهـ روـاـقـيـوـنـهـ du monde.

(زدنون و سارویه) کوره عالمی جنلاندیران روح ، نفس عالم ، الله . فلاطونه کوره عالمک نفسی الالهک غیری اولوب الله طرفندن خلق اولونشدر .

Amétropie

عدم انتظام بصر . مبحث البصر نفعه نظرندن کوزک مجموع نواقصی که حدت بصر (Hypermétropie) و عدم اتخاذ شعاعات (Astigmatisme) و قصر بصری (Myopie) حاویدر .

Amnésie

ضعف حافظه ویاخود فقدان حافظه ، نسیان . اونوته (Oubli) طبیعی و (آمنه‌زی) مرضی اولدینگدن بوایکی لفظ یکدیگرینک مرادی کورونه‌یور دینلشمدر .
— فقدان خاطرات جملویه یاخود نوعیه . برنوشه عائد الان systematic .
وبرمجموع وجہه تشکیل ایدن بر طاق خاطراتک ضیاع و فقدانی مثلاً اسم خاصلک جهانی ویاخود جغرافیا اسمیریخی ویاخود بروقیه متعلق خصوصاتی طائفیه اونوته کی .
— معین بزمانه عائد فقدان خاطرات ، حیاتک بالکنیز بروقه سنک localisée .
واکثراً بردوره محدوده سنک اونوته‌ی . بومرض اکثریا رجی (Rétrograde) در . یعنی حیاتک عارضه‌دن مقدم آز ویا چوق اوژون بر دوره سنک عائددر . بعض کرده تقدیمی [°] (Antérograde) در یعنی عارضه‌ی تعقیب ایدن دوره‌ی شامادر . خسته اولکی خاطراتی اونوتاماشدر . لکن عارضه‌دن اعتباراً یکی خاطرات اکتسابی ملکه‌سنی غائب ایتمشد . (شارقو) بوکا (Antérograde) و (پیرزانه) continue — متصل فقدان حافظه نامنی ویرمشدر .

مقصدک کوزله آ کلاسیمه‌ی ایچون بوندک برخیسنے عارضه‌دن مقدمکی زمانه عائد فقدان تذکر و ایکنجه‌یسنے عارضه‌دن صوکره‌کی زمانه عائد فقدان تذکر دیمکدن باشقة چاره یوقدر ظن ایدرم . انکلیزجه‌دن عربیه بر قاموس‌ده فقد ذاکره دینلشمدر .

— فقدان حفظ خاطرات ، تأثراتک خاطره‌سنی حفظ de conservation .

ایتمک ملکه‌سنک تغیر و بطلانی .

— فقدان بیان خاطرات ، تأثراتک محفوظ قالمقله برابر انجاق de reproduction .

هدیان ، سکر ، هیجان ، افکار خصوصیه‌نک تتابعی کی شرائط و احوال

[°] تقدم اوکه کچک دیمکدر .

مخصوصه ده ظهور ایمه سیدر. بودنی احوال مذکوره آز ویا جوق مستضم فاصله لره تحقق ایتدیک و قتده دوری (Périodique) اولور.

فقطان تمثیل خاطرات، خاطراتک محفوظ قلوب انجاق d' assimilation غیراختیاری و بلاشعور بر صورته بیان واظهار ایدمه سیدر. حفظ و تخطر اولونان و خاطرات تمثیل ایدله امشدر. یعنی واضح ویا مهم، داخلی ویا خارجی اولوب شخصیتمزی تشکیل ایدن دیکر خاطرات و احساساته ربط اونو نامشدر. بوخته اق بعض بیویک امراض عصیه ده کثیر الوقوع در.

فقطان معرفت خاطرات، برخاطره نک حفظ و تخطر de reconnaissance ایدلوب لکن طانیله مامه سیدر. شوحالده خسته او خاطر دی یکی برحداده ضن ایدر. بوب قدان افاده (Paramnésie) در. اکر حداده بر صورت اولدینی حالده خسته انی بر جس ضن ایدرسه بوب احساس خیالی (Hallucination) وبالعکس زمان حالده کی برحداده وحی زمان ماضی یه عطف ایدوب بر خاطره کبی کوریرسه یعنی ایلک دفعه کوردیکی شیئی اولدن طانیرمش ضن ایدرسه بوكا دخی خاطرات کاذبه (Fausse mémoire) تسمیه اولونور. بونلر (Admonon Guilio) نک فلسفه لغتچه سندن آلمشدر.

فرانسزجه برطب لغتنه (پارامنیزی) کلات و انلره مخصوص اشاراتک خاطراتی غائب ایدله سندن و خسته یه سوق ضیعینک کندیسنت افاده ایمک ایسته دیکی فکر ایله هیچ بر مناسبتی او مایان بر صاف الفاظ و اصوات تلقین ایمه سندن عبارت بر مملکه افاده اختلالی دیه تعریف الو نشدر. و تورکجه نفات طبده دخی بوكا نقصانی افاده دینلشدر.

بعض کره تعین موضع خصلرینه یعنی یکی خاطراتک اسکی واسکی خاطره لرک یکی کورنمه سنه (آمنیزی) تسمیه اونونور. (آمنیزی) برجاییه ویا بر عارضه دن نشئت ایتدیکی حالده بٹائی (Brusque) در، و سندن یاخود ترق ایتش اولان بر آفت دن اینزی کلدیکی صورت ده متقد، متزايد (Progressive) در. نسیان متندی (Amnésie régressive) ضایع اولان حافظه نک تدریجی اوله رق عودتیدر. خاطرات علی العاده ترتیب ضیاع لرینک عکسی بر ترتیب و صرره ایله عودت ایدرلر.

Amoral

لا اخلاقي . اخلاقه موافق ويا مغایر برصفت وماهیت حائز اولمایان ، اخلاقه تعلق ایمین . مثلاً کیمیا ، هندسه و ریاضیات لا اخلاقیدر .

Amorphe

هیچ برشكلي اولمایان شی دکل بلکه شکلی هیچ برانتظام عرض ایمین یعنی غیر منتظم شی دیگدر . مبحث الكائنا نده تبلو ایتماش ، غیر متبلو معناشند . مبحث الحیانده — Substance عضوی لکن جرات شکلندۀ تعضی ایتماش اولان ماده ، ماده عضویة غیر حجرویه دیگدر . علم اجتماعیانده داخلی تمیز و انتظامیمز برطاقم افراد مجموعندن عبارت اولان بر جمعیته تمثیل و قیاس طریقیله بونام ویریلیرکه جمعیت غیر متمیزه و غیر منتظمه دیگدر .

Amour

سوکی ، حب ، محبت ، ود ، وداد ، مودت ، عشق ، علاقه ، هوا .

— = حب نفس ، عزت نفس . Propre (Egoïsme) .

— = عشق . passionné .

— = محبت متقابله . mutuel , .

— = اینای جنس محبتی . du prochain (Charité .)

— = عشق بربسب خارجی فکریله مترافق احتساس intellectuel de Dieu .

سرور دیه تعریف ایمیش اولان (سپینوزا) یه کوره سبب مسیر تمیز اولان جتاب .

اللهک تصویرینه منضم اوله رق بزه برسرور حس ایتدیرن معرفت تامه اشیدیگدر .

(حب عقلی الهی) .

— = برکونه منفعت و خوف و امید فکریله مشوب اولمایان محبت خالصه . pur .

Amphibolie

ou

amphibologie

ایک معنا آ کلاشیلمه‌سی ، مهمیت ، تعقید . اکر بو الفاظده اولورسـه ایکی معنالی ، ذواجنهین (Ambiguité) و جمله و عبارملرده اولورسـه تعقید ، التباس ، اغلاق ، مغلقیت ، ابهام ، مهمیت (Amphilogie) تعبیرلرینک قول‌لانمه‌سی

توصیه‌ای اولو نمودن.

کوره اشیای = Amphibolie transcendentale. (قانت) ه = (ابهام اعلوی). تجربیه‌نی تفسیر ایچون مدرکه مضمون (Entendement pur) نک عینیت و اختلاف، توافق و تقابل، هیولا و صورت کبی معانی کلیه و مبادیسی لازمدر. لکن بوندله انجای اجرای تجربیه نسبتله بر قیمتی وارد ر. بواسیانک بزه نوجهله معلوم اولدیغندن صرف نظر ایمک قولای اولمغلبه بزمفسکرنه نک یکانه معقول اولان استعمال اعلویستی (Usage transcendental) اقامه ایمک طبعاً میالز. ایشته بوجهله سالف‌الذکر معانی کیه‌دن عبارت صرف عقلی براطام مغمول‌لرک محسوساته تطبیقندن یعنی معلومات تصویریه‌نی مجربات ایله فاریشدیر مقدن حصوله کلن مهمیه (ابهام اعلوی) تسمیه اولونور. مثلاً قبل التجربی برمفهوم، مدرکه صرف‌نه ک بر مفهومی اولان عینیتک (Identité) بوندن باشقة اشیانک بر خاصه حقیقیه‌ی اولدیغی ادعا ایمک بر (ابهام اعلوی) در.

Anagogie

كتب مقدسه نک معنای باطنیستی آرامه.

Anagogique

تفهیر باطنیه، تأویله متعلق و منسوب اولان.

Relatif à l'induction ou استدلای (لينیج) بوکله‌نی استدلاله منسوب، استدلای (لينیج) معنایسته قولانه رق بر اثرینه inductif (استدلای) معنایسته قولانه رق بر اثرینه (استدلای داڑ تجربه قلم) (ایمک عنوانی ویرمشدرکه تحریه اسبابده استدلاله داڑ تجربه قلم) (ایمک اثرم) دیگدر.

Analgésie

فقدان حس الم. اعضانک قسم‌اویا کاملاً الم حس ایقاه‌سیدر. حساسیت لمس محفوظ قالمگه (بطلان حس = Anesthésie) دن بونکله آیریلیر. بوحال (ایستری) ده کوریلور. ومورفین کبی بعض اجزا ایله‌ده حصوله کتیریله بسلیلر. بوکا (Analgie) دخی دینور. معطل حس ادویه (Les anesthésiques) مثلاً قلوروفوم اجرای فعل ایمک باشладیغی وقتده اولاً حس المی تعطیل ایدر. حس لمس باقی قلیر. بوکا (ابتدائی فقدان حس الم = de début —) تسمیه اولونور. بونی متعاقباً بتون حساسیتله نتیجه فاسقه — ۳

برابر حس لمس عودت ایدوب حس الم هنوز عودت ایندیکسندن بوکادنخی (عُودی
یاخود رجوعی فقدان حس الم = de retour —) نامی ویریلیر .

Analogie

مناسبت ، تناسب ، مجانست ، مشارکت ، مشابهت ، مائلت .
— = قیاسی ، تمثیل طریقیه استدلال ایتمک .
Les — s de l'expérience.
یاخود قاعده در که با استمرار ، تعاقب ، معام موجو دیت مبدأ ریدر . و مجموع تجربه نی ممکن
قیله جق صورتده ادرا کانی یکدیگر لرینه ربط ایدرلر .
برنجی مبدأ : جوهر بالجمله حادثات تبدلات آرد سنده باقی قالیلر . و کمیتی نه ترايد
نه ده تنافق ایتمز .

ایکنچی مبدأ : بالجمله حادثات نتایج و اسباب قانونی موجینجه و قویه کلیر .
اوچنچی مبدأ : بالجمله جواهر مسافه نک اینچنده معام موجو دکی ادرا ک اولونه بیلمه لری
حیثیتیه عمومی بر فعل مقابله ددرلر . بونلر مدر که محضه نک نسبت مقوله لرینه عاده نسبت
مبدئنه مستند قبل التجربی ، اولی اوچ مبدئیدر . اوچ نوع مشابهت متمیزه بیان ایدرلر .
و کندیلری دخی « تجربه آنجاق ادرا کاتک بر ارتباط ضروریستی تصویره ممکندر »
مبدئنه مستند درلر .

Analyse

تحلیل . بر مجموعی مرکب اولدیفی عناصره تفریق ایتمک . بونک مقابله ترکیب
(Synthèse) در . اریسطوطه کوره ترکیک ضدی تحلیل دکل تقسیم ایدی .
بونکله برابر اریسطوطک مشهور شارحی اسکندر افروندیسی تحلیلی ترکیبه مقابله
عد ایتمشدتر . ترکیب مبادیدن نتایجه کیدر . تحلیل ایسه مبادی یه عودت ایدر .
شیمی مستعمل اولان معنا دخی بودر .

— = تحلیل ریاضی . بعض کره بوتون علم جبره وبعضاً دخی

جبر اعلایه دینور .

= تحلیل کیمیوی .

= تحلیل کیفی . بر جسمی ترکیب ایدن اجزانک ماهیتلرینی

تعیین ایتمکدر .

— = تحلیل کی . برجسمی ترکیب ایدن اجزانک ماهیتلرندن . باشقة شاتجه اولان نسبتلرینی دخی تعین ایمکدر . — = تحلیل اصلی . بر مرکبی سادهجه کندیلری دخی مرکب اوله بیلن دیکر اجسامه آیرمقدار . بر ملحات حامض و اسانی آیرمقدار کی . — = تحلیل عنصری . برجسمی آنی تشکیل ایدن اجسام بسیطه یه آیرمقدار .

— = تحلیل صرفی . هر کله نک نوعنی ، جنسنی ، (مذکور و یامؤنث اولدیغی) ، عددنی (مفرد و یاجمع اولدیغی) و وظیفه و سائزه سنی کوسترمکدر . — = تحلیل نحوی . بر عیاره یی جمله ره و صوکره هر جله یی فاعل ، فعل و مفعوله تفریق ایمکدر . — = تحلیل حقیقی . عناصری کیمیاده اولدیغی کی فعلاً آیرمقدار . — = تحلیل تصویری یاخود تحرید . عناصری فکرآ آیرمقدار .

ترکیب دخی حقیقی یاخود تصویری اوله بیلن .

طبعیت حقنده معلوم اولان شیلرک جمله سنی لدی الاقتضا حال حاضرده کی علمک . نواقصی فرضیه لرله اکال ایده رک ممکن اولدیغی قدر ملتصق و محتمل بر هیئت جموعه یی حاوی بر تصور شکلنده جمع ایمکه میال اولان فلسفه عمومیه ترکیب اته دخی (Synthèses) تسمیه اولونور . بالعکس قوانین طبیعیه تفرعاتنک تدقیق علمیسی بر تحلیلدار . باجمله اصوا تجربه یه وبالخاصه تدقیق تحریبی یه تحلیل تسمیه سی بوندن ناشیدر . — = تحلیل کل . حقیقی بر جموعه اقسامنی (بر کالک اجزانی) compréhensive . آرامقدارکه اصل تحلیل بودر .

منطقده بر تصورک عناصری یعنی بر تصور مجردک شامل اولدیغی افرادده بر بزینه مشابه اولان حال و کیفیتلری تحلیل ایمکدر . مثلاً چنار لفظنک شامل اولدیغی آغازلردم ببرینه مشابه اولان شیلری ، شکل و هیئتله یعنی او آغازلره چنار تسمیه سنه سبب اولان صفات مشترکه آرامقدار . بوکا تحلیل معرفت ، تحلیل تضمین دینیله بیلن . چونکه Compréhension معرفت یعنی صفات مشترکه دیمکدر .

— تحلیل شمولی ، تحلیل جزئیات ، تحلیل افراد ، یعنی بر توکول مصدقی اولان شیلری آرامق . Extension بر لفظک ویا تعریفک شامل اولدینی عدد افراد دیگدر .

— فکر تحلیل ، تحلیل خصوصنده ماهر بر متفسکر ، حادثات طبیعیه نک عقده لرینی حل ایمکه لازم اولان فقطت و ذکار ، تفرعاته دقت واهتمام ؟ حادثاتک مشاهده سنه اتفاق مزیتلری کندیسنه حاکم اولان فکر .

— Esprit d' — فکر تحلیل ، مجردا اولان استدلالاتده دقت و وحدت وارتباط ذوقی کندیسنه حاکم اولان فکر .

فکر علمی یاخود علمی متفسکر (L'esprit scientifique) فکر تحلیل ایله اکتفا ایده بیلیر . فکر فلسفی (L'esprit philosophique) یی تشکیل ایچون بوکا فکر ترکیبی دخنی علاوه ایمک لازم بکایر .

Analytique

تحلیلی . بونک مقابیل ترکیبی (Synthétique) در .
Jugements — s. = تصدیقات تحلیلیه . (قانت) محمولنک تصویری موضوعنک تصویرنده بالضروره داخل اولان حکم و تصدیقه تحلیلی تسمیه ایمشدتر . هر جسم مت Higgins در کی . بو قضیه ده مت Higgins محمولی هر جسم موضوعنده بالضروره داخلدر . چونکه مت Higgins اولمايان جسم یوقدر . بناءً علیه موضوع عک ذاتاً حاوی اولدینی برشی کندیسی یچون تصدیق اولونه یور . موضوع عک خمناً احتوا ایتدیکی بر شی ساده جه بر تحلیل واسطه سیله آندن استخراج اولونه یور . بناءً علیه بو تصدیقی اثباته حاجت یوقدر . بونی انکار تناقض مبدئی اخلال دیمک اولور .

Jugements synthétiques . = تصدیقات ترکیبیه . ینه مویی ایله (قانت) محمولی موضوعنک تصویرنده بالضروره داخل اولمایوب بلکه آنده داخل بولونان عناصره علاوه ایدیان تصدیقاته بونامی ویرمشدر . هر جسم ثقیلدر کی . تصدیقات ترکیبیه علی العاده تجربه یه مستند اولور . یعنی تجربه ایله ثابت اولمک لازم کلیر .

بونکله برابر (قانت) قبل التجربه ، اولی تصدیقات ترکیبیه اولوب اولمادینغی تدقیق ایتش و بو مسئله تنقید عقل نظری عنوانی اثربنک باشلیجه موضوعی تشکیل ایلشدرا .

Langues — السنه تحلیلیه . مختلف فکرلری و بونلری یکدیگرینه ربط ایدن مناسباتی آیری آیری کله و علامتلره افاده ایدن لسانلدر . بونک مقابله (Langues synthétiques) ترکیبیدرکه بونلر دخی مناسبات مختلطه وغیره بسیطه‌ی برل فقط ایله افاده ایدن وافکار تابعه و متفرقه‌ی هیئت مجموعه‌لری یکدیگرینه مربوط متعدد اجزاء‌دن مرک عباره‌لرده کی باشلیجه‌فکرک اطرافه جمع ایدن لسانلدر . مثلا لسان عربیده اسم زمان ، اسم مکان ، بناء مره ، اسم منسوب ، اسم تفضیل ، مبالغه ایله اسم فاعل و فعل تعجب صغره‌لری و ساڑه هپ فعلات تبدیل شکلی صورتیله وبوقدر معانی مختلفه عینی فعل ایله و تخصیص و تملیک و جنس و نوع و زمان و مکان معنالری براسمی ساده‌جه دیکر بر اسمه مضاف قیلمقله افاده اولونور . وجمل تابعه جمله اصلیه‌یه ربط ایدیلرک فکرلر سبک موصول اوزره بیان ایدیلیر .

اور و پانک بوكونکی لسانلری علی العموم تحلیلیدر . بوقل اعرابلرک یعنی کلمه‌لرک آخرلرینه عارض اولان تغیراتک مفقود یاخود پک آز اولمیلیه وجذبی (مذکر لک و مؤنث لک) و عددی (مفرد وبا جمع حالی) کوستون تبدلاتک اهمیتمنز لکی والسنه مذکوره‌نک لسان یونانی و عبرانی کی اسکی السنه ترکیبیه قادر ملایم اوله مامه‌لری موجب اولان مجبوری بر طرز ترکیب ایله تمیز ایدرلر . سوراسنی ده علاوه ایددم که السنه‌یه تحلیلیه وبا ترکیبیه نسمیه‌سی محضا بولیه اولمه‌لرندن ناشی دکلدر . باشلیجه بوصفتلرک برینی حائز اولمه‌لری اعتبار یابدر .

— — تحلیل اعلوی . (قانت) (منطق اعلوی) يي transcendental .
 منطق تحلیلی (Logique analytique) و جدل اعلوی (Logique transcendentale)
 (Den عبارت اولمک اوزره ایکی قسمه آیرمشدر . Dialectique transcendentale)
 منطق تحلیلینک موضوعی بزم قبل التجربی ، اولی (À priori) قوّه معرفتمزک
 مجموعی معرفت نظریه‌نک (Connaissance pure) تصوّرات کلیه اصلیه سنه
 (تحلیل و تجربه‌نک شرائط اولیه‌سی تحری ایمکدر . Concepts élémentaires)

— اصول تحلیلیه . علم و معرفتک تجربه ویا استدلالدن استحصال ایدلپنه کوره ایکی نوع تحلیل و ترکیب وارددر . بونلر دخی تحلیل و ترکیب تجربی و تحلیل و ترکیب منطقی در . تحلیل و ترکیب منطقیه مثال هندسهده اولان طرز استدلالدر . اصول تحلیلیه حلی مراد اولونان مسئله‌دن باشلایوب آنی اقسامه تقسیم ایدر . مقدمه ابتدائیه‌ی تحلیل ایدر . وبونک صحیح ویا خطأ اولدینی اثبات ادن بر مقدمه عمومیه حیقاریر . اصول ترکیبه (Méthode synthétique) بالعکس بر مقدمه عمومیه‌دن بدأ ایدرک آنک احتوا ایتدیکی نتایجی استخراج ایدر . ومسئله‌نک صورت اولاً سندن باشته بشی اولمیان بر مقدمه‌یه واصل اولور .

تحلیل و ترکیب . تجربیه مثال صویک تحلیل و ترکیبیدر . صو مولدالمحوذه ایله مولدالماهدن عبارت اولان ایکی عصریه تفریق اولونه رق تحلیل وصوکره بو ایکی عنصر بر لشیدریله رک ترکیب ایدیلیر .

— s. = کتاب آنالو طیقا یعنی کتاب تحلیل . (اریسطوط) اک (ارغون) عنوانی اثربنک اوچنجی کتابیدر . موییه بونده قیاسک ماهیتی و تعریفک مبادی عمومیه و خصوصیه‌سی تدقیق ایدر .

— s. = آنالو طیقا الاری یعنی تحلیل قیاسی .

— s. = آنالو طیقا الثانیه یعنی تحلیل برهان .

Anarchie

احتلال ، عدم انتظام . بونک مقابی انتظامادر . علومک ترتیب عمومیسی و مناسبات اساسیه‌سی هنوز صورت عمومیه‌ده تصدیق ایدلاماش اولدینفندن بواسم علومه دخی نسبت ایدلیله رک علومک انتظاماسنلی (L' — des sciences) دینلشددر .

Anarchisme ou anarchie

اختلالیون مذهبی ، اختلالیه ، انقلابی . بر مذهبدر که آ کا کوره جمعیت یاخود بشریت حکومت مرکزیه سر وحتی جمهور ناس عندنده الشمعروف اولان حکومتمنز موجود اوله بیلیر . بومذهبه منسوب اولانلر آنچق اول وقت هر شیخ‌شک بالجهله حقوق طبیعیه‌سی محافظه ایده جگنی وبوتون قوانسی انسکشاف ایتدیره جگنی ادعا ایدرلر . بونلر شیمیدیکی حال اجتماعیه قارشی مجادله‌ده سوسیالیستلره اشتراک ایدرسهده مذهبیلری آنلرک مذهبیلرندن پک فرقیلدر . اختلالیونک پدری (باقووین) در .

Anéantissement

افنا ، اعدام ، تدمیر ، وجوددن عدمه انتقال ، فنا ، زوال ، بطلان ، انعدام ،
اضمحلال .

اللهده بالكليه فيا بولق . = L' — total en Dieu.

فنا و بقا . = L' — et l'existence sans fin.

رؤيتك زوال . = L' — de la vue.

اشخاصك العدواني . = L' — des individus.

Anesthésie

بطلان حس .

قسمی بطلان حس ياخود تناقض حساسیت . = — partielle ou hypoesthésie.

موضی بطلان حس ، برناحیه دن حساسیتک غائب او لمه می . = — locale.

خصوصی بطلان حس ، يالکزبر نوع حساسیتک غائب او لمه می . = — spéciale.

محیطی بطلان حس ، کرک اعضای انتهائی نک و کرک — périphérique.

ناقل عصبیلرک بر تغیرندن نشأت ایدن بطلان حسلر . مخک حزمہ حسیه سنک آفتلرندن حصوله کلن بطلان حسلر محیطیدر . بو حزمہ دماغک جوهر ایضنک آره سندن جوهر سنجابی قشری به قدر امتداد ایتدیکی جهته ذنب دماغی (Pédoncule cérébral) نک آیاغنده و ياخود محفظة داخلیه (Capsule interne) نک ناحیه مؤخره سنده بولونان جریمه هر محیطی بطلان حسلره سبیت ویرد . بونلرده حساسیت غائب او لمشدرو . لکن بو غائب او لان حساسیته عائد او لان صورتلر و خاطرلر محفوظدر .

جمله وی بطلان حس . بر عصبک منهالینک و ياخود — systématique.

بر حاسنه نک و ظائفنک جمله سنه تعليق او لمیوب آنجاق مشترک بر صفت علم الروحی ایله بر لشمنش او لان بر احساسات مجموعه تعليق ایدن بطلان حسردرو . مثلا بر کیمسه طرفندن طوتیلان شیلری حس ایتمامک کی . (غوبلو) بونی دیکر بر صورتنده تعریف ایتشدر .

مرکزی بطلان حس . تنبیه صاغلام بر ناقل واسطه سیله — centrale.

قشردماغی به نقل اولونور . لکن بوناھیه ده کلی بر فقردم او لمه سندن ياخود بر تسممدن و ياخود دیکر بر سیدن ناشی احساس واقع او لمه ماز .

Animisme

روحیه مذهبی ، روحی هم حادثات حیاتیه هم ده حادثات عقليه نک اصلی عد
ایدلرک مذهبی . بونک مقابلی حیاتیه (Vitalisme) مذهبیدر که روحک یاننده حیات
ایچون دخی بر اصل قبول ایدلرک مذهبیدر .
هر شیده بروح او لدیغی ادعای ایدلرک مذهبنه دخی (روحیه) تسمیه او لونور .

Animiste

روحیه مذهبنه منسوب و متعلق او لان . بومذهبک طرفداری او لان .

Anomalie

یولسزاق ، انتظامسر لف ، تشوش ، خلل ، عدم انتظام ، قیاسه و قاعده یه و یا عادته
مخالفت ، شاذلوق ، مستثنالق ، خلاف عاده حال .
— — s du langage .
شاذ او لهرق . — Par — .

Anomal.

یولسز ، انتظامسر ، ترس ، او یغونسز ، شاذ ، مستثناء ، قیاس و قاعده یه یاخود عاده
مخالف ، خلاف عاده ، غیر طبیعی . بو کله نک استعمالی نادردر . اکثريا
لفظی قول ایسایر . لکن بونک اسمی او لادیغندن اسم استعمالنه لزوم کوروندیکی
وقت Anomalie دینیلیر .

Antagonisme

ضدیت ، خصوصت ، تقابل ، مقابله ، عناد ، آضاد . آصورات وبالخاصه مقررات
معکوسه یه سوق ایدن اسباب بینده کی ضدیت و تقابله اطلاق او لونور .

Antagoniste

خصم ، معارض ، مخاصم .
... Etre — à ...

Antécédemment

اولا ، او بجه ، اقدجه ، مقدماء ، سابقا ، Avant و antérieurement معناسته . بونک
مقابلی Conséquemment کله سیدر که موجنبجه وبالنتیجه ، بنابرین معنالرینه در . برشی
دیکر برشیه نسبتله یا اول یا صوکره ویاخود برکده او لور . Antécédemment

للغطى تقدم و Conséquemment لغطى Concomitamment تأخر و كلهسى دخى معیت نسبتلرىنى بيان ايدر . (لينيچ) Dieu veut antécédemment les biens et conséquemment certains maux. جناب الله اولا خيراتي وبالنتيجه بعض شرورى اراده ايدر) ديمشدر. زيراخلق اولونان خيرلر بعض غير قابل احتراز شرلرى استلزمام ايدر . تقدم منطقى برقضيه نك مبدئى، مقدمهسى، شرطى اولىق ديمكدر .

Antécédent

مقدم ، مقدمات ، موضوع ، موضوعات ، متقدم ، حادثات متقدمه ، احوال متقدمه ، سوابق احوال ، سوابق. منطقده برقضيه شرطى بيان ايدن جزو اولنه ، تقدم ايتدىكى ايجون مقدم وشرطه تابع اولان جزو ثانىسنه آنى ولى ايتدىكى ايجون تالى و لازم و نتيجه (Conséquent) تسميه اولونور . مثلا دومان يوكسليورسە آتش موجوددر قضىيەسىنده (دومان يوكسليورسە) مقدم و (آتش موجوددر) تاليدر .

Les conséquents et les antécédents des deux termes. = طرفينك لواحق
موضوعاتى .

= Le manque du conséquent oblige à poser le manque de l'antécédent.

متاخرك عدمى فرض متقدمك عدمى ايجاب ايدر .

مبحث معرفة النفسىده ومعرفت نظرىيەسىنده برحادىه يه بالخاصه زماناً تقدم ايدن ديكىر حادثىه مقدم (حادثه متقدمه) تسميه اولونور .

Les - s. = مبحث معرفة النفسه متعلق وزمان حالده موجود بعض خلاف

عاده احوالى ايضاح ايده بىلن شخصى وارثى وقوياتك جملهسى ديمكدر . وقويات متقدمه، وقويات سابقه، احوال سابقه، سوابق احوال، سوابق .

اشتاييون و ظاهريون Conséquent و Entécédent كلهلىنى سبب و نتيجه واخود علت ومعلمول (Cause et effet) كلهلىينه ترجيحاً استعمال ايدرلر. چونكى بونلر سبب وعلت سادهجه بر مقدم و نتيجه و معلمولى سادهجه بر تالى ديه تعرىف ايدرلر. و سبيهه آنجاق برشط و نتيجه يه بمشروط نظرىلە باقارلر . Conséquent كلهسىنده باقاملى) .

Antérieur, antériorité

مقدم ، متقدم ، تقدم . تقدمک بر قاج نوعی وارد ر . بوندرک باشلیجه‌لری تقدم زمانی و تقدم منطقی‌دیر . تقدم زمانی (Antériorité chronologique) زمان جهتی‌له اولان تقدمدر . تقدم منطقی (Antériorité logique) ماهیتجه اولان تقدمدر . بو تقدم ایجابجه متبع اولان طرف ، حدمقدم وتابع اولان طرف ، حدمؤخر در . مبادی منطقاً نایجیدن مقدمدر . موجودیت آتصوری هم زمانیانده همه منطقیانده دیگر تصوراتک جمله‌سندن مقدمدر .

شعور حاضری ماضی به عطف ایمکدن عبارت اولان حکمه دخی حکم مقدمیت (Jugement d'antériorité) تسمیه اولونور . بو حکم وقعنک عائد اولدینی زمانی تعیین‌دن عبارت اولان تحدیددن (Localisation) آیریلیر . و خاطره‌نک عناصر میزه‌سندن بریدر . زیرا کچمش برشیئی طانیقسزین خاطره و تذکر یوقدر . طانیق (Reconnaissance) ، تقدم حکمنی فرض ایتدیرن دها محتاط بر حاده‌در . کلمه‌سنہ بالقالی . (Priorité)

Anthropocentrique

انسانی عالمک مرکزی یعنی علت غائیه‌سی عد ایدن مذهبه منسوب دیمکدر . بومذهبه کوره کونش آنجاق آنی تسویر ایمک و نباتات دخی آنی بسلهمک و کندیسته خدمت ایچک ایچون وجوده کلشدرا = غائیت بشریه‌ی قبول ایدن برمسلک .

Anthropologie

مبحث نوع بشر . جماعت بشریه‌ی هیئت جموعه‌سی و تفرعاتی و طبیعتک ماباقی‌سیله اولان مناسباتی اعتباریله تدقیق ایدن علمدر .

Anthropomorphisme

جناب الله ذاتاً وياخود صفةً انسانه تشییه ایدندرک مذهبی . (سولی پرودوم) بونی « انسانک بر شیئه کندی طبیعت وياخود حالتندن او شیئک طبیعت وحالیه بینارنده هیچ بر جهت اشتراك اویلایان بر شیئی عطف ایمه‌سندن عبارت اولان خطادر » دیه تعریف ایشدر . (مشبهه) مذهب تشییه .

Anticipation

اول طاورانیق ، اولدن یاپمیق ، بر شیئی و قی کلزدن اول یعنی بروجه پاشین فعلاً یاخود معناً تصرف ایتمک ، تجربه یه سبقت و تقدم ایتلک ، اولدن بیلمک ، معرفت سابقه ، اطلاع سابق ، قبل الوقوع معرفت ، اولدن کورمک ، اولدن حس ایتمک ، اولدن تصور ایتمک . تجربه یه تقدم ایتمک مؤخرآ بالتجربه وبالوقوع معلوم اوله حق شیئی تصور ایتمک دیمکدر. بوصورتاه مؤخرآ تجربه یی اجرا ایدیله جک بر فرضیه یه تجربه یه تقدم تسمیه اولونور .

رواقیونه کوره جزئی و خصوصی اولان بر شیئک ادراك ایدله سنی متعاقباً کندیلکنندن تشکل ایدن عمومی فکر یعنی اشیا و حادثاتی اولدن کشف و بوصورتاه تجربه یه تقدم ایتمکه مساعد اولان عمومی معلومه لر دیمکدر .

فاقت فلسفه سنده استقباله تجربه یی اجرا اولونه حق هنوع اشیایه قابل تطبیق اولان تصدیقات قبلیه یه تصدیقات قبلیه ادراك (Les — s de la perception) و (Jugements à priori) تسمیه اولونه شدر . مثلا «هر حادثه نک بر قوت و شدت و کمیتی یعنی درجه سی وارد ر » مبدئی بوقیلدندر . بومبدأ مدرکه محضه نک ایکنچی مبدئیدر . بوقیلدن قبل التجربی تصورات و معلومات و تصدیقات یالکنر برگله ایله افاده ایدلک آرزو ایدیلیر سه مبادره (مبادرات) مُسَبِّق (مسابقات) و مُعَجَّل (معجلات) کلمه ری قبول ایدیلارک مثلا (مبادرات و مسابقات و یامعجلات ادراك) دینیله بیلیر . عربجه و فرانسزجه بر لغته — Par بالسبق و «اما دِمَشْقُ جنةً Quant à Damas c'est un paradis anticipé» دیه ترجمه اولونه شدر .

Antilogie

قولده تضاد . له وعلیمده درمیان اولونان اسباب و دلائلک مساوی قوتده اوله لری . (ریبیون) دن بر فرقه « هر تصدیقه قارشی عینی قوتده و آنی ناقض بر تصدیق ایراد ایدیله بیلیر . و زدن بری آنلرک ایکیسی ده قبول ایمز » دیرلردی . و بو اتصادی دلیل اوله رق ایتان اینرلردی .

Antinomie

ایکی قانون و یا قاعده بیننده تضاد . تناقض ، تباین . قاننه کوره عقل هنوهقت

مطلق حقنده برشی بیلمک ایسته سه تناقضه دو شر . بوصورتله عقل محض بونک لهنده ده علیهندده استدلالده بولونور وهر ایکی جهتک ده عینی درجه ده محتمل اولدیغنى استجاج ایدر که بو بر تناقض در . هو می الیه بوباده دعوی و عکس دعوا دن مرکب اوله رق در ت مقدمه تشکیل ایتش و بوفله عقل محض تناقضانی (Les-s de la raison pure) نامنی ویرمشدر . بونلرک منشئی بالکنر امور واقعه ده مخصوص او لان نسبت وصفتلری یاخود تجربه معانی کلیه مجرد سنتی عقولک فکر لرینه طبیقه تصدی ایمکدر .

برنجیسی عالمک زمانده برابر ابتدایی و فضاده حدودی وارد ره . (دعوی)

عالمک زمانده مبدئی و فضاده حدودی یوقدر . (عکس دعوی)

ایکنچیسی علم اجزاء بسیطه دن مرکبدر . والی غیر النهایه انقسام یوقدر . (دعوی)

عالمه مطلقاً بسیط هیچ برشی یوقدر وجوهه الى غیر النهایه قابل تقسیم در .

(عکس دعوی)

او چنچیسی حادثات طبیعیه مطلق صورت ده وجوهی و ضروری دکلدر . حر و مختار بعض اسباب وارد ره . (دعوی)

حریوت و اختیار یوقدر . هر شی قوانین طبیعیه یه کوره و قوعه کلیر . (عکس دعوی)

دردنجیسی برموجود واجب وارد ره . (دعوی)

موجوداتک کافه سی ممکندر . (عکس دعوی)

بود عوالله معکوس-بلینک صورت اثباتلری فانتک تقييد عقل نظری عنوانی اثرنده مصر حدر . بعض فیلسوفلر بو تناقض-لردن قور تویق ایجون بر جهت اثبات و دیکر جهتی رد و ابطاله چالیشه رق استدلالات ده بولو نمشلدر .

Antipathie

نفرت ، تنفر ، استکراه ، بعض ، ضدیت طبع ، کراحت خلفیه بونک مقابلي در . (Sympathie)

Antithèse

نقیض دعوی ، نقیض مطلوب ، نقیض قضیه دیمکدر . دها خصوصی بر صورت ده قضیه موجبه یه دعوی ، مطلوب (Thèse) و قضیه سالبه یه نقیض دعوی ، نقیض

مطلوب دینیلیر . هه گهل فلسفه سنده نقیض موضوع ، نقیض وضع ، مُضاد وضع .
مواجهه ضدین صنعتنه دخی بونام ویریلیر .

Antitypie

لینیچه کوره مقاومت یاخود عدم قابلیت نفوذ دیمکدر . ده قارت ماده‌ی جوهر
متمد (Substance étendue) دیه تعریف ایدیه‌وردی . لینیچ بالکیز امتدادک
جوهر ماده‌ی تشکیله کافی اولمادیغی وبوکا عدم قابلیت نفوذ وبا مقاومتک علاوه‌ی
لازم کله جکنی بیان ایتمشدرو .

Apagogie ou raisonnement apagogique

استدلال عَوْدی (Abduction) کله سنه باقالی . قیاس خلف .

Démonstration indirecte Apagogie برهان غیرمستقیم کله سنه باقالی . بمعناهه Apagogie مطلوبی دیکر مطالب متعاقب‌نک جمله سنک نیه ایله اثبات ایمکدن عبارت اولان استدلال . مثلا (یا یاخود ب ویاخود) صحیحدر . لکن نه ب نده و صحیح (Syll. disjonctif) رافعه و واضحه (Modus tollendo ponens) یعنی استثنای نقیض ایله اثبات مطلوب ایدن نوعیدر . کله سنه باقالی .

(اریسطوط) بوکله‌یی بر مسئله نک دیکرینه ارجاعی معناستنده دخی قولانمشدر .

A parte ante

لاتینجه بر سقولاستیک تعییریدر . ماضی جهتنده مدت غیر متناهیه معناستندر که بمعنایی (ازل) کله‌سی افاده ایدر . بونک مقابلی (A parte post) استقبال جهتنده مدت غیر متناهیه در که بودخی (ابد) کله‌سیله افاده اولونور .

Apathie

هن شیئه لاقد اولق ، هیچ بر شیدن متأثر اولماق حالت روحیه سیدر که (پیرون) ه کوره خیر اعظم بوندن عبارتدر . (رواقیون) دخی بوکله‌یی استعمال ایدرلرسدده اکاترجیحا (Ataraxie) کله‌سني قولانیلر . (Apathie) هیچ بر احتساس حاصل ایتمامک و (Ataraxie) هیچ بر احتساسده مکدر و مضطرب اولماق معناستندر . بونلرک برنجیسنه عدم حساسیت وایکنچیسنه عدم تأثر دینیلله بیلیر .

Aperception

واضح و جلی شعور و ادراک و معرفت، شعور و تأمّله انضمّام ایدن ادراک، عقلات کندی احوالانده کندی‌سی فاعل او لهرق ادراک ایته‌سی، کندی او زرینه انکاس ایدن ادراک، شدتی ادراک، (ادراک جلی) یاخود (ادراک واضح).

— = ادراک‌جلی بسیط. (لیتیچ) کوره حال درونی به شعور ویا معرفت، ایتمک حاصل و تعبیر دیکر لشعور حاصل ایدیلان و تفکر اولونان برادرالکدی‌مکدر. کندی‌ست آحاد (Monades) یعنی ذرات حیّة لا تجزا مذهبینه بونلرک هر بری ادرا که مالکدر. یعنی اشیای خارجیه‌نک تصور ایتمک حال درونی‌سی حائزدر. لکن بالکز آحاد عالیه (Monades supéreures) معرفت جلیه ایله یعنی بحوال درونینک انکاس‌سندن متحصل معرفته مجهز درلر.

— = ادراک جلی محض) یاخود (ادراک جلی pure ou transcendental. اعلوی) قانته کوره انسانک نفسنه شعوریدر. بو، فکر ک فعل اساسی‌سیدر. فکر (انا) نک و جواهر خارجیه‌نک حقیقتی ادراک ایتمک‌سوزن آنخاق کندی کندی ادراک‌ایدر. بن. تفکر ایدی‌سورم « دیر.

— = ادراک جلی تجربی. قانته کوره تصوراتک شعور تجربیده یکدی‌کرینه آصادفندن حصوله کان بر معرفتدر که بر تصوری شعور نفسه عطف ایتمکدر.

— = بلاواسطه ادراک جلی داخلی. (مهن‌دی‌پیران) کوره شعور دیمکدر.

اليوم Aperception کلمه‌سی ایکی معنا افاده ایدر. برنجیسی ذهنی عرض اولونان بر موضوع فکر ک ذهن طرفندن ادراک ایدله سندن ناشی بعض مرتبه تأمّل ایله مترافق شعور جلی؛ ایکسنجیسی فکر ک مناسبات منطقیه، بدیعیه یاخود اخلاقیه کشف و تأسیس ایته‌سی عملیه‌سی، فعلیدر.

Aphasie

فقدان نطق، اعضای صوتی‌ده بروکونه فلیج اولمادینی حالده نطق و تکلمک کلیاً و یاقساً فقدانی.

Aphorisme

مثل ، ضرب مثل ، قاعدة کایه ، کلام کبار ، عُرفیه . آـزوـزـلـه چـوقـمعـنـیـ اـفـادـهـ اـیدـنـ بـرـکـلامـ موـجـزـدـرـکـ بـوـدـخـیـ يـاـ بـرـ نـظـرـیـهـ يـاـ خـودـ بـرـ طـافـ تـجـرـبـلـرـیـ خـلاـصـهـ اـیدـنـ بـرـقـولـ اـعـتـقـادـیـ وـيـاخـودـ بـرـقـاعـدـهـ عـمـومـیـهـ وـاـسـاسـیـهـ يـیـ دـسـتـورـ شـکـلـنـدـهـ اـفـادـهـ اـیدـنـ بـرـقـولـ عـمـلـیـ اوـلـورـ :

صنعت اوزون حیات قیصمه در . (هیوقراط) ؛ عینی صودن ایکی دفعه چیلمز .
(هرقلیت) ؛ ازمنه قدیمه دنیانک کنجلکیدر . (باقون) کلام مشهور لری کی .

Apodictique

برهانی ، ضروری . اریسطوط بو نامی مبرهن اولان اقواله ویر . وبونلری منازع فیه اولان اقواله مقابل عد ایدر . قانت نقض و ابطال اولونه مایان حکملره (تصدیقاته) تصدیقات ضروریه (Jugements — s) تسمیه ایدر . مومنی الیه قضیه لری جهت (Modalité) اعتباریله اوچ نوعه تقسیم ایدر :

تصدیقات احتیالیه = Jugements problématiques
محتمل بر صورتله افاده ایدن قضیه‌لر ؟ = Jugements accessoriennes
مطلقه یعنی نقیضی حد ذاتنده غیر ممکن اولامقاله برابر ایجاب ویا سلی مطلق بر صورتده بیان ایدن قضیه‌لر ؟ = Jugements de nécessité
حقایق ریاضیه نک جمله‌سی تصدیقات ضروریه‌دندر . حقایق تحریریه تصدیقات مطلقه‌دندر . کذلک قیاس واستدلال نقصان و خطادن بالکایه سالم اوله‌رق اثبات ایدلیکی وقت برهانیدر .

بوکله بالحاصه ضرورت منطق اولدینی وقت قو لااینلیر . ضرورت منطقیه آنجاق تناقض مبدئنه تابع وملحق اولان ضرورتدر .

A posteriori

کله‌سنہ مراجعت اولونه . (A priori)

Apraxie

فقدان قابلیت تفریق اشیا . مثلا بربطاق ایله برتاوه‌یی تمیز ایده‌مامک .

A priori

هر درلو تجربه‌دن مقدم اوله‌رق يالكز عقله استناداً قبول اولونان، تعریف‌لردن ياخود قبول ايدلش مبدأ‌لردن استنتاج ايدلين، قبل التجربه، قبلی يعني تجربه‌نک معاونتی انضام ايمکسزین صرف نظری.

بر حقيقی قبلي اوله‌رق يعني اولجه بدیهی Démontrer une vérité —.
اولق اوزره قبول ايدلش بر مبدأ موجب‌جه اثبات‌ایمک. کندیلکنندن واضح و یقینی و تجربه‌دن مستغنى.

(سقولاستیک) فلسفة‌سنه سیدن نتیجه‌یه، علت‌دن معلومه و تعییر دیکره مؤثردن اثراستدلال ایمکده Raisonnement — = استدلال لمی دینیلر. کیجه بیرده آتش کوروبده آندن اورادن دومان چیقدیغنى استدلال ایمک بوقبلیدندر. چونکه آتش دومانک سبب وعلتیدر. یونک سقولاستیک فلسفة‌سنه لایتنجه‌اسمی Propter quid? = چون؟ در. الیوم بی‌ولد بر استدلاله (استنتاجی = Déductif) دخی دینیلر. قبلي (A priori) تعییری تجربه ایله اكتساب اولونامايان وهیچ دکله بالتسیبه تجربه‌یه تابع اولمايان تصور و مفهوم و معرفت و مبدأ‌لر حقنده استعمال اولونورکه تجربه بونلری ایضاچه کافی دکلدر. حتی تجربه‌نک تمکن او لمیچون بونلرک اولجه شرط اوله‌رق قبولی الزمر. عقل بونلری باشقه برمبعدن استعاره‌یه مجبور اولمسزین کندیستنده بولور.

(قانت) ه کوره (زمان و مسافه) (مکان) (Le temps et l'espace) مفهوم‌لری بوقبلیدندر. بونلر حساسیتیک (صور قبليه) سیدر. موی‌الیه حکم و تصدیقک اشکالی اولق اوزره اون ایکی مقوله تعین ایده‌رک بونلره مدرکه ک صور قبليه‌سی (Les formes à priori de l'entendement) تسمیه ایتشدر.

(قلود برناار) ه کوره قبلي بر فکر (Une idée à priori) برفرض دیکدر. Il est dangereux de trancher de tout à priori. هر شی حقنده قبلي اوله‌رق، يعني وقوع‌اه درجه کافیه‌ده استناد ایتدیریله‌مش استدللات ایله حکم قطعی ویرمک تهلهکه‌لیدر. A priori لفظنک مقابلي (A posteriori) کله سیدر.

(استدلال اُنی) یه یعنی نتیجه‌دن سبیه (معلوم‌دن علته) و تعبیر دیگر له اثربن مؤثره استدلاله دخی (Raisonnement à posteriori) تسمیه اولونور . بر محاذن دومان چیقدیغنى کوره‌رک بوندن اوراده آتش بولوندیغنى ياخود بر آدمده کی جلد خسته‌لقتندن او آدمک قانی بوزوق اولدیغنى استدلال ایمک بو قیلدندر . چونکه جلد خسته‌لغى فساد دمک نتیجه‌سیدر . بونک سقولاستیك فلسفه‌سنه لاتینجه‌اسمی (quia = ان = چونکه) در .

اليوم بويولده مشاهده و وقوعاته مستند بر استدلاله استقرائی (Inductif) و آنچق تجربه ايله اكتساب اولونان و مشاهده و وقوعاتدن استخراج ايديلن تصور (فکر) ، مفهوم ، معرفت و مبدأره بعدالتجربى ، تجربى (à posteriori) تسمیه اولونور .

A priori و A posteriori کلمه‌لری (آدوارب) یعنی حال وظرز کوسترن بر تعبیر اولديغندن (متقدماً على التجربة) و (متأخرأ عن التجربة) صورتنده ترجمملری لازم کایرسده موجب سهولت اولمک اوژره بر یا نسبی علاوه‌سيله (قبلی) و (تجربی) ديه ترجمه ایتدك . ذاتاً فرانسز لساننده دخی A priorique (قبلی) تعبيري واردركه Empirique = (تجربی) مقابلنده استعمال اولونور . بوایکي کلمه بعض کرده اسم اوله‌رق دخی قولانیلير . او حالته قبلی ياخود تجربی استدلال دیمک اولور .

کلمه‌سنه باقیالی . (Démonstration)

Apriorisme

قبلی ، صرف عقلی معلوم‌هله استعمالی .

Apologétique

مبیث مدافعه دین ، علم الهیات و فلسفه‌نک مدافعه دین قسمی .

Apologie

مدافعه نامه ، ردیه ، مدافعه . بريسنی مدافعه ایمک وياخود آنک حقی اولدیغنى کوسترمک مقصدیله ايراد اولونان نطق ويا سویلنیلئن سورزى . افلاطونک سوقراط حقنده کی مدافعه نامه‌سى کې .

Apologue

مَثَلٌ ، حَصْهَ آلتَهْجُقْ دوزِمَه حَكَاهِه ، عَبْرَتْ آمِيزْ قَصَهْ ، حَصَهْلِي قَصَهْ . مَقْدَس طَاغَهْ چَكِيلْمَشْ اوْلَان اهَالِي بَيْ رُومَاهِه عَوْدَتْ اِيتَدِيرْمَكْ اِيجُونْ (مَنْهَنِي يُوسْ آغْرِيپْ باً) طَرْفَدَنْ نَقْل اوْلَونَان اعْضَاهِه وَمَعْدَه قَصَهْسَيْ وَ (لاَفُونَهَنْ) لَكْ حَكَاهِلَرِي بُوقَيْلَدَنَرْ .

Appophthegme

مُختَصَّر ، مُفَيَّد وَمُؤَثَّر بِرسُورْ . تَصْيِحَتْ يُولَلِي بِرْ قَاعِدَه كَلِيه وَيَا قَاعِدَه حَرَكَتْ . مشهور وَبَويُوكْ بِرْ آدَمَكْ سُوزِي ، كَلامَ كَبَارْ ، حَكَمَتْ .

Apparence

کُورِينْش ، صُورَتْ ظَاهِرَه . بُونَكْ مَقَابِلِي (Réalité) حَقِيقَتَهْ .

Appétit

اشْتَهَا ، شَدَتَلِي آرْزُو ، هُوس ، شَهُوتْ . لَاتِينِجَه آرَامَقْ فَعَلَنَدَنْ بِأَخْوَذَدَرْ . مِيلَرَنْ دُوْغَرِيدَنْ دُوْغَرِي يَهْ بِدَنَكْ سَعَادَتْ حَالِي اِسْتَهَدَافْ اِيدَنْ وَبِرْ وَظِيفَه اِيلَهَشَدَتْ اِرْتِبَاطِي اوْلَانْلَه شَهُواتْ تَسْمِيه اوْلَونَورْ . يِيكْ ، اِيجَمَكْ واَوِيُومَقْ آرْزوُلَرِي ، حَرَكَتْ وَتَنَاسُلْ اِحْتِيَاجِي وَسَائِرَه بُوقَيْلَدَنَرْ .

ارِيسْطَوْط وَسَقْوَلَا سْتِيَكلَرِه کُورَه شَهُوتْ اِيَكْ نَوْعَدَرْ :

(شَهُوتْ عَقْلِيه) مَعْرِفَتْ عَقْلِيهِه وَشَهُوتْ حَسِيَه مَعْرِفَتْ حَسِيَهِه مَتَاظَطَرَدَرْ .
شَهُوتْ حَسِيَه دَخْنِي Concupiscible هوَائِيَه او Irascible غَضَبِيَه يَهْ اَنْفَاسَمْ
اِيدَرْ . شَهُواتْ هوَائِيَه تَهِيَّجْ وَتَبِيَّه اِيدَلَرِي اِيجُونْ مَوْضُوعَلَرِينَكْ مَوْجُودَتْ وَيَا فَدَانَه
كَافِي اوْلَان اِنْفَعَالَاتْ نَفْسَانِيه درْ . شَهُواتْ غَضَبِيَه مَوْضُوعَلَرِينَكْ مَوْجُودَتْ وَيَا فَدَانَه
عَسْرَتِي دَخْنِي ضَمْ اِيدَنْ بشْ نَوْع اِنْفَعَالَرَكْ بُونَلِر دَخْنِي جَرَأَتْ ، خَوْف ، اِمِيد ، يَأْس
وَغَضَبَدَرْ . شَوَّحَالَدَه شَهُوتْ هوَائِيَه (مِيل) وَشَهُوتْ غَضَبِيَه (تَهِيَّجْ) دِيمَكْ اوْلَورْ . تَعْبِيرَاتْ
اَمْذَکُورَه الْيَوْمِ اِسْتَعْمَالَدَنْ سَاقَطَدَرْ .

کَلَمَهْسَيْ بَعْض فَرَانْسَرَجَه وَعَرَبَجَه لَغَلَرَدَه قَوْتْ لَفَظَلَيَه تَرْجَمَه اِيدَلَهَرَكْ Appétit.
— اَه القَوْة الشَّاهِيَّة، irascible — اَه القَوْة الغَضَبِيَه دِيلَمَشَدَرْ .
شَورَاسَنِي دَه بِيَان اِيدَمَلْمَه کَه بُوشَهُواتْ دِيلَنْ شِيلَر اِحْتِيَاجَاتَهْ عَبَارَتَدَرْ .

Appétition

موجودیته لازم اولان شیئ آرامق و شدتله ارزو ایمک معناسنه اولان.
 فرانزجه Appéter فعلندن اسم مصدر اولوب آرزوی شدید، تشهی دیمک ایسهده
 (لینچ) بونی بر نوع فعالیت معناسنده قولانشدر.

موییه کوره طبیعی ترکیب ایدن (موناد) لر یعنی برطاقم اجزاء حیّة لاتجزا
 ایک صفت اساسیه ایله مجهزدر. بونلرک برخیسی حساسیت وذکانک اکآشاغی برشکلی
 اولان Représentation = (تصور) یعنی ذهنده استحضار و بوصور تله نفسی اشیای
 خارجیدن تمیز و ایکنوجیسی دخی احرای فعله بر میل و اراده نک ایلک تاصلاخی
 اولان Appétition = (تشهی) یعنی موناد لرک صفت فاعلیتی، برادرانک دین دیکرینه
 چمک میل دائمی که بودخی خارجده قوه طبیعیه تسمیه اولونان شیدن ونفسده
 میل و آرزو و اراده دن عبارتدر. بوفاعلیتک نتیجه سی جوهرک تبدلاتی یعنی احساسات
 وادرانکاندر. موییه بونی «اصل و مبدأ داخلینک تبدلی یاخود راحساس وادرانک
 دیکرینه انتقالی اجرا ایدن فعلیدر» دیه تعریف ایمشد. شوحالده مقصده اک قریب
 اولان معنا (فعالیت) در.

Appréciation

برشیئک برگایه معلومه و بالخاصه حقیقت، حسن، اخلاق و فائدیه نسبتله قیمتی
 یعنی درجه مکملیتی حقنده حکم ویرمه، تقدیر ایمه.

Appréhension

فکر ابتدائی، معرفت بسیطه، بالنسبه بسیط و بلاواسطه اولان معرفت و فهم
 وادرانک. برشیئی قولای آ کلامه، سهولت فهم. خفیف و مهم قورقو، وهم.

Apraxie

عدم قابلیت تفریق اشیا، رویت مختل اولنامقله برابر اشیانک هانکی ایشلرده
 قولانلدقلری و حتی شکللری سیله مامک و مثلا برچاقیی قورشون قلمی ظن ایمک.

Arbitraire

وجه شرعیه مخالف اولان، فضولی. مستقل، مطلق، غیرمقید. مستبد،
 استبدادی، مستبدانه، ظالمانه، کیفی، جرامی و یاقونه تابع اولمایوب یالکز شخصی

بر قراره تابع اولان، غیر مشروع اولمک حیثیته کیفه تابع اولان، کیف ماتفاق اختیار اولونان، حق و انصاف و قانونه مغایر اولان.

— حکومت مستبده، حکومت مستبدانه.

— Proposition — ضد و یانهیضی دهنکن اولادیفی جهتاه ذهنک قوانین منطقیه موجنبجه قبول و تسليمنه مجبور، اولمادریفی قضیه.

Arbitre

قاضی عُزْفِی، حَكْمٌ

— اختیار، استطاعت، اراده حُرَّه، اراده جزئیه.

— Libre — ou Franc — اراده حُرَّه مطلقه.

بونک مقابلی Prédestination absolue ou décret divin = قضاو قدر، تقدیر،
حتم، سابق، قضاۓ سابق، (لوتر) ه کوره serf تعمیر اولونان شی که اراده بشریه نک اللهک
قدرت و فضله تسبیله تابعیت مطلقه سی دیگدر. مومنی اللهک مذهبندۀ فضل اللهی اولمادجعه
انسانک اراده سی شره مکومدر.

Archée

(پارا سلس) ه کوره ماده و فکرهاشتراك و ذی حیات موجود کا نکشاف و تکملنی
ایصال ایدن عنصر حیات.

Archétype

ایلک مودهـل، نمونهـ اصلـی، انـموذـج اـصـلـی، شـکـل اـسـاسـی.
افلاطونه کوره اشیانک صور تلزی علم الـهـیـه اـزـلـی اـولـهـرـقـ مـوـجـوـدـرـ. بـوـنـلـرـ مـکـمـلـ
نمـوـنـهـلـرـدـرـ. اـشـیـاـبـوـنـلـرـکـ قـوـیـهـلـرـیدـرـ. بـوـنـلـرـهـ (مـثـلـ اـفـلاـطـونـیـهـ)، اـفـلاـطـونـکـ کـلـیـاتـیـ، مـثـلـ
عـقـیـلـیـهـ، صـورـ روـحـانـیـهـ، صـورـ حـقـیـقـةـ رـهـانـیـهـ تـسـمـیـهـ اـولـنـوـرـ. (Idée کـلمـهـسـنـهـ باـقاـلـیـ).
(لوـقـ) ه کـورـهـ نـمـوـنـهـ اـصـلـیـ برـتصـوـرـ یـعـنـیـ صـورـتـ ذـهـنـیـهـ نـکـ قـوـیـهـسـیـ مقـابـلـنـدـهـ اـولـانـ
اـصـلـیـدـرـ. بوـ، بـوـسـیـوـتـونـ اـنـفـیـ بـرـتصـوـرـ اـولـوبـ عـقـلـاـتـ اـیـسـتـدـیـکـیـ کـبـیـ مـزـجـ وـ تـرـکـیـبـ
اـیـتـدـیـکـیـ معـانـیـ وـ مـعـلـومـاتـ اـصـلـیـهـدـنـ حـصـوـلـهـ کـلـیـرـ.

(: قـلـهـ) یـهـ کـورـهـ نـمـوـنـهـ اـصـلـیـلـ اـشـیـانـکـ خـلـقـ اـیـدـلـزـدـنـ اـولـ عـلـمـ الـهـیـهـ کـیـ صـورـ تـلـزـیدـرـ.

جناب الله آنجاق خلق فعلیه بونلری ذهنلره قابل ادراك قیلمشدیر . باشـقه ناشـقه ایکی ذهن بونلرک موجودتی سایهـسنده عینی شیئی ادراك ایدر.

Architectonique

اسم اوـلهـرق فنـمعمارـی ، فـنـانـشا . صـفتـاـلـارـق فـنـمعـمـارـیـیـه منـسـوـبـ وـمـتـعـلـقـ اوـلانـ ، اـنـشـائـیـ . تـنـظـيمـ وـتـنـسـيقـ اـيـدـنـ ، هـرـشـيـئـهـ اوـشـيـئـكـ طـبـيـعـتـ وـخـصـصـ لـهـنـهـ منـاسـبـ اوـلانـ شـكـلـمـنـتـظـيـ وـيـرـنـ (ـنـاطـمـ = organisateur) ، (ـمـخـترـعـ = inventeur) اـصـلـیـ ، اـسـاسـیـ ، مـتـبـوعـ ، مـمـكـنـ ، عـارـضـ ، اـتـفـاقـ (ـcontingent) ، خـالـقـ ، سـبـبـ وـجـودـ (ـCréateur) . (ـفـانـتـ) هـ کـورـهـ بـرـمـسـلـكـ اـقـامـ مـتـنـوـعـهـسـنـیـ تـنـسـيقـاـیـمـکـ ، اـصـوـلـ رـبـطـ وـقـاعـدـهـ تـحـتـنـهـ آـلـقـ طـرـیـقـ ، اـصـوـلـ تـنـظـيمـ وـتـنـسـيقـ ، فـنـ مـسـالـكـ .

(ـارـیـسـطـوـطـ) هـ کـورـهـ بـرـعـلـمـکـ غـایـاتـیـ دـیـکـرـ عـلـمـکـ غـایـاتـهـ تـابـعـ وـبـنـاءـ عـلـیـهـ وـاسـطـهـ اوـلـدـیـفـیـ حـالـدـهـ غـایـاتـیـ مـتـبـوعـ اوـلـانـ عـلـمـ ، غـایـاتـیـ تـابـعـ ، وـاسـطـهـ اوـلـانـ عـلـمـ نـسـبـتـلـهـ مـثـلاـ عـلـمـسـیـاسـتـ عـلـمـ تـعـیـیـةـ الـجـیـشـ ، عـلـمـاـقـتـاصـادـهـ ، عـلـمـ بـلـاغـتـهـ ، عـلـمـ اـخـلـاقـ نـسـبـتـلـهـ (ـآـرـشـیـتـکـ) طـوـنـیـکـ (ـیـعنـیـ اـمـیرـ) ، حـاـکـمـ وـصـاحـبـدـرـ ، (ـمـتـبـوعـ) درـ .

(ـلـیـنـیـچـ) هـ کـورـهـ تـنـاـقـضـ مـبـدـئـنـدـنـ مـتـفـرـعـ اوـلـمـاـیـوبـ مـبـدـأـعـقـلـدـنـ مـتـفـرـعـ وـبـنـاءـ عـلـیـهـ مـمـکـنـ وـحقـ تـعـالـیـنـکـ تـقـدـیرـیـنـهـ تـابـعـ اوـلـانـ قـوـانـینـکـاـتـ (ـآـرـشـیـتـکـ طـوـنـیـکـ) ، عـارـضـیـ وـاـتـفـاقـیدـرـ (ـمـکـنـدـرـ) . مـثـلاـ اـتـصـالـ مـبـدـئـیـ ، فـعـلـ اـقـلـ مـبـدـئـیـ ، اـسـتـحـفـاظـ قـوـئـزـنـدـهـ مـبـدـئـیـ وـعـکـسـ وـاـنـعـکـاسـ قـاـنـونـلـرـیـ بـوـقـیـلـدـنـدرـ .

=Entre ces vertus intellecctuelles il y a une qui est — et principale.

بـوـمـنـیـاتـ عـقـلـیـهـ مـیـانـدـهـ بـرـحـیـتـ وـارـدـکـهـ اـصـلـیـ وـاسـسـیدـرـ .
عـلـمـسـیـاسـتـ ، حـکـمـدارـ وـصـاحـبـمـثـابـسـنـدـهـدـرـ = La science politique est — .
حاـکـمـ وـمـتـبـوعـدرـ (Princesse et maîtresse) .

شـکـلـ وـصـورـتـ وـیرـمـکـ وـشـکـلـ وـصـورـتـیـ تـبـدـیـلـ اـیـمـکـ قـوـتـ وـمـلـکـسـیـ . Esprit — .

Argument

برـمـقـدـمةـ مـعـلـومـهـنـکـ اـثـبـاتـ وـیـاـرـدـینـهـ مـخـصـوصـ دـلـیـلـ .

استـدـلـالـ اـیـمـکـ . Tirer des — s .

دـلـیـلـ سـفـسـطـیـ . — sophistique .

Argumentation

جهانی عین نتیجه یه مؤدی اولان سلسله ادله، براهین. ادله نک صورت عرض و ترتیبی.
= طریق استدلال .

Argumentum baculinum

دلیل عصا ، صوپا دلیل . بو دلیل اولا عالم خارجینک وجودینی اثبات ایچون
یزی صوپا ایله اور مق یعنی تجربه یه مراجعت دیمک ایدی . (دیوژن) دخن (زه نون) هفارشی
حرکت حقيق او لدیغی یور که باشلا یه رق اثبات ایتمشد. صوکره خصمی الزام ایچون
اور مقدن یعنی جبراستعما الندن عبارت اولان صورت اثباته صوپا دلیلی تسمیه اولو نمشدر .
(مولیه) لک زور نکاح قوم دیاستد (سغاناره) لک (پیرون) لک مذهب فلسفه سنہ سالک
اولان دوقتور (مارفوریوس) لک شک و شبھه لرینی رد ایمک ایچون مومی الیه ضرب
ایتمه سی بو قبیله ندر .

معقول بر دلیل بولون ماسنندن ناشی کیسه یی آچوب پاره لرک پاریلتیسی کو ستر مکه
دخن کیسه دلیلی دنیلمشد.

Aristocratie

بوکله اشتقاد اعتباریه اهالینک لک ایلدی یعنی افکار منوره و فضائل اخلاقیه
اربابی طرفندن اجرا اولونان حکومت دیمک ایسده علی العاده اکابر واصلزادکان
اللرنده اولان حکومت، (حکومت اصلزادکان)، (حکومت اعيان و اشراف) معناستنده
قول لانیمقدده در. کبار، شرق واصلزادکان صنفی معناستنده دخن قول لانیلیر .
افلاطون: «هر حکومت زیر اداره ده بولون انلرک ویا خود زمام اداره می الده طوتانلرک
منافعنه موافق اوله رق جاری اولمه سنہ کوره بزر نام آلیر. افراد قلیله دن مرکب
بر صنف منفعت عمومیه یه موافق صورته اجرای حکومت ایتدکلری حالده بوکا
= حکومت اشراف (Aristocratie) و کندی منفعت اینه موافق صورته حرکت ایلدکلری
تقدیرده بوکا (Oligarchie) = حکومت اشخاص، (حکومت افراد)، (حکومت خواص)
اطلاق اولونور دیمشدره . بو جهله فساد اخلاقه دوچار اولان بر (حکومت مطلقه) =
(Démocratie) حکومت مستبدیه یه (Despotisme) و بر (حکومت عوام) =
حکومت اویاشه (Démagogie) منقلب اولور .

Arithmétique

علم اعداد ، اعداد تامه و بولنلرک خواص و نسبتلرندن بحث ایدن علم . علم

حساب ، اعداد تامه وکسورات او زرینه اجرا اولونه حق عملیاتدن بحث ایدن علم .
— Calcul = علم اعداده مستند حساب .

Art.

صناعت ، فن ، صنعت . معلومات مبڑته ووسائط خصوصیه نک بر تصور کمیدان حقیقته کلمه سنه تطبیقی . بر صنعت و حرفة متعلق قواعدک هیئت مجموعه‌سی . انسانک احساسات و احساساتی وبالخاصة حسن احتساسی تهییج ایچون قولاندینی وسائطک بمجموعی . طبیعته مقابل سخن بشر . مهارت .

فن ؛ علمدن غیرقابل تفریق ایسده اندن شو جهتیه تمیز ایدرکه فن اساساً فعل واجراهه مائلدر . وانک موضوعی میدان حقیقته کتیر به جک برایشدر . علم ایسے تطبیقاتدن مستقل معرفت مخضه‌در . وانک موضوعی حقیقتدر .

— s libéraux. = صنایع علمیه وادیبه ، صنایع شریفه ، فنون عقلیه یاخود فنون سبعه که قرون وسطاده الدن زیاده عقولک دخل واشتراکی اولان صرف و نحو بلاغت ، منطق ، حساب ، هندسه ، هیئت ، موسیقی فنلرینه اطلاق اولنوردی .
— s mécaniques. = صنایع میخانیکیه ، صنایع عملیه که ال ایله و ما کینه‌لر واسطه‌سیله اجرا اولونان صنعتلدر . دوغرامه جیلوق و چیلینکرلک کبی . بونلریو قاریده بیان اولونان صنایع شریفه نک مقابیلدر .

— s. = صنایع نفیسه ، فنون ضریفه ، فنون جمیله . فنون بدیعه ؛ باشیلجه مقصدی حسني وبالخاصة شکله متعلق حسني تصویر اولان موسیقی ، رسم ،
نخت (اویمه) ، معمارلقو ، شعر ، بلاغت کبی صنایع و فنون .

— s d'agrément. = صناعت لهویه . مجرد اکنجه عد ایدیان و بگنیلملک و خوشه کیتمک ایچون واسطه اوله رق تعلیم و تعلم اولونان موسیقی ، رسم ، رقص ،
فروشیت ، میج و قلیچ تعلیمی و سائزه .

— s et métiers. = فنون و صنایع .

— L' — militaire. = صناعت حرب ، فن حرب .

— L' — poétique. = صناعت شعر .

— L' — rhétorique. = صناعت خطبا .

— L' — spéculatif. = صناعت نظریه .

— s industriels. = فنون صناعیه .

Articulaire

= (حس مفصلی) ، مفصله یقین و اربطه و انساج زلایه = Sens - .
 نک ایچنده (قروس) (krause) جسیاتی دینیلن خصوصی سیکیر او جلری (synoviales)
 واسطه سیله اولان احساسدر .

مومی الیه (قروس) ه کوره عضلاتک اختیاری حرکاتندن و بالخاصه تقلصاتندن
 منبعث اح-اسدہ (Sens kinesthésique) خصوصی سیکیر او جلرینه متعلق ایکن نوع
 حس تمیز و تفریق ایتمک لازم کلیر. بونلر کرنجیسی عضلاتک تو ترندن حاصل اولان
 (حس عضلی) وایکن جیسی مفصللرک وضعیت و حرکتیلن حصوله کان (حس مفصلی) در .
 بونلر مدت مدیده احساسات لمیه ایله قاریشدیر لاشدر .

Asècte

زاهد ، ناسک ، متزوی ، صوفی ، ریاضتکار ، درویش .

Aseeítisme

زهد ، سُك ، تنسلک ، ترهد ، پک صوفیلیق ، فرط زهد ، افراط ریاضت ،
 مجاهدۀ نفسیه ، تعذیب نفس .

لذت والملی اصلا داخل حساب ایتمامکدن و حیات حیوانیه نک سوق طبیعیلرخی
 و حساسیتک امیال طبیعیه سنی ممکن اولدینیغی قدر آز اجرا و اسعاف ایتمامکدن عبارت
 اولان طریق اخلاقیدر .. اراده نک کنديلکنکدن ظاهر ایدن بوسائفلر او زرینه
 حاکمیتی اصول اخلاقیه نک همان جمله سنده داخل ایسهده آنجاق صوک درجه یه
 واردیلرینی و اخلاق ایچون اساس عد ایدلریکی حالده تنسلک و ریاضت نامنی آیلو .
 بونام بالخاصه اخلاق دینیه ده رضای الله یی موجب اوله جفنه حکم ایدلرک
 کناهره کفارت اولق او زرہ المی آرامه یه دخی اطلاق اولونور .

Aseité

(سقولاسیتک) لرک عنده لذاته موجود اولق ، واجب لذاته اولق صفتی ،
 وجوب ذاتی . وجوب ، کندی موجودیتک سبب واصلنه کندی ذاته مالک اولان
 یعنی وارلغی دیکر موجودک وارلغندن نشأت ایمین و تعبیر آخرله ذاتی وجودینی
 مقتضی وجودنده باشقه سندن مستغتی اولان جناب الله بوجوب صفتیدر . بونک
 مقابلي ممکن الوجود اولق صفتی ، امکان ذاتیدر .

Assentiment

دیکر بر کیمسه طرفندن بیان اولونان رأی قبول ایمه ، رضا ، قبول ، تسلیم ، موافقه .

Assertion

قول (جمعی افوایل) ، سوز ، کلام ، ادعا ، دعوی ، بیان ، افاده ، بر حکمی صحیح اولمک اوزره بیان ایمه .

Assertorique

Jugements — s. = تصدیقات تحقیقیه و باخود ایقانیه . قانت ؟ مکندر که فلان شی شویله او له باخود بالضروره فلان شی شویله در کی امکان ویاضرورت قیدی اولمقرزین واقعا ، فی الحقيقة فلان شی شویله در صورتده و قائلی ایچون موجودو فعلی بر حقیقت اولهرق بیان اولونان ، موثقاً سویلینیلن تصدیقاتی بو لفظه توصفیه ایتشدر . Modalité کله سنده باقایلدر .

Assimilation

تمیل . علم وظائف الاعضاده هضم اولونان غدانک معین و تغدی ایدن موجودکه طبیعتنه موافق بر نوعدن اولان ذی حیات عناصره تبدی . فلسفةده مختلف اولان شیلری مشابه و یکدیکرینک غیری اولان شیلری یکدیکرینک عینی یا پان تبدل شکل که بونک مقابلي (تفاوت = Différenciation) در . ذهن وجودانک بعض افکار و احتساساتی علی العاده استعمال ایمکده اولدینی خزینه معلوماته علاوه ایده رک کندینه صورت قطعیه ده مال ایدینک ایچون ضبط ایمسی که بونک مقابلي (تفت ویا انحلال عقلی = Désagrégation mentale ou dissolution mentale) در . حقیق اولهرق حصوله کلن بعض احساساتک تمیل ایدله مش اولماسندن بحث ایمک بونلر شعور حاصل ایدیلین احوالدن متشكل جمله به ادخال و منزج اولونارق آنکه یک وجود ایدیله ما مش دیکدر . بناءً علیه بو ، فکرک بر نوع تغدیسیدر . عددآ مختلف اولان شیلر بیننده بر مشابهت طانیه .

Association

الفت ، آمیزش ، معاشرت ، اختلاط ، رفاقت ، مشارکت ، اشتراک ، جمعیت ، اتحاد ، ارتباط ، تتابع . مبحث الروحده فکر لرک یکدیکرینی در خاطر ایتدین ارتباط طبیعیسی .

— تابع تصورات، تابع افکار، حادثات روحیه نک یکدیگر لری خی
اراده نک توسطی او مقصزین و حتی انک مقاومت نه عمامیدان شعوره جذب اینه سی خاصه سی.
— تابعات متأمله. بونارده ذهن حدلر ک برندن دیگرینه منطقی

بر علاقه و منابع موجبنجه انتقال ایدر.

بالاده کی خاصه موجبنجه ایکی و یا متعدد حال روحینک تشکیل ایتدیکی جمایه .
علم اجتماعیه حیات اجتماعیه نک اکا اشتراک ایدن افراد طرفندن تصدیق ایدلش
و ایستبلیش اولق حیثیته حالی . (زان زاق روسسو) « متعدد آدمی بالکز
بر کیسه نک تحت اسارتنه کیرسو نلر بو کایسته نیسه بر اجتماع (Agrégation) دینیله بیلیر.
لکن بر اتحاد و اشتراک دینیله من » دیمشدر .

— تابعات تجربیه. هیچ بر مناسبت منطقیه نک وجودی خی
فرض ایتیرمهین تابعات در . بونارده کی مناسبت اتصال (Contiguïté) و مشابهت دن
(Ressemblance) عبارت قالیر. مناسبات تابعات انواعی وارد ر. مثلا سبب نتیجه یی
و نتیجه سببی ، غایه واسطه یی و واسطه غایی یی ، ظرف مظروفی و مظروف ظرفی
خاطره کتیریرو .

— غیرقابل تفرق تابعات. حدلری هیچ بر تجربه ده آیری
اوله رق عرض وجود ایتدیکنندن دولایی دیگری خی دوشونکسزین بریسی دوشونک
غیرمکن اولوب یکدیگری خی غیرقابل مقاومت بر صورت ده دعوت ایدن تابعات در . (ستوارت
میل) مبادی کلیه و ضروریه یی بونارنه اپضاحه چالیشمکنند. بعض کتابل ده Association
کلمه سی (Collection) = مجموع تفسیر ایدلشدر.

Associationisme.

تابعه مذهبی ، عملیات و مبادی عقلیه یی تابع تصوراتله ایضاح ایمک ادعائند
بولونا نلر ک مذهبی .

Assomption

بعضیله کوره قیاسک صغرا سی دیکدر . Cette — n'est pas exacte. = بوصغری
صحیح دکلدر. و صورت عمومیه ده اولدن تسلیم اولونان یعنی دیگر بر مقدمه نک صحبتی
اثبات ایجون صحیح اوله رق قبول ایدیلن، مسلم به اولان مقدمه و با خود تقدیر دیکدر کبوحالده
= مبدأ) مسلم به، قضیة مسلم بها و (Hypothèse = قضیه مفروضه)
و موضوعه و تقدیر لفظلریله مترادف اولور .

Assomptif

معاون ، دیکر مبدأوله باشلانش اولان بربهان اثناسته معاون کی قولانیلان حکم و مقدمه یه صفتدر .

حکم معاون . = Jugement — .

قضیه معاونه ، مقدمه معاونه . = Proposition — ve.

Ataraxie

اطمیتان نفس ، سکون قلب ، عدم اضطراب ، عدم تقدیم ، لاقیدی . سکون تام ، هوای فسـك بالسلکیه فقدانی . رواقیون بونی فضیلت کامله عد ایدرلردى . بر طاقم فیلسـوفلره کوره غافل لاقید اولهرق یاشایان کیمسـه در . رواقیون الم ولذته ، حیات و مماته و ریسیون حقیقت و کذبه قارشی لاقیدرلر . شهوانیون غلان یاخود فلان حظ ولذته قارشی لاقید اولوب سهولتله الده ایده بیله حکلری لذات و حظوظاتله وبالخاصه صحت و عافیت و فقدان الله آكتفا ایدرلر .

Atavisme

رجوع الى الاصل . مشابهت اجداد ، اجداده چکمه . بر کیمسـه اک یقین آبا و اجدادنده ظاهر ایتیوب لکن دها اسکی اجدادنده موجود اولان برسجیه ویا حادنه نک ظهوری . بر پدرده کی مرضک انک اوغلنده ظهور ایتیوبده احفادنده ظهور ایتمه سی و چو جو قلرک بعض کره ابوینه بکزه میوبده جدو جده لرینه بکزه مهـلری کی که بو و راشک بر نوع یعدر .

بر نسلده آنک شیمـدیکی حاله نظرآ آرتق وجودینه سبب ولزوم اولمايان لکن مقدمکی بر حالک استمراریله قابل ایضاح اولان بر سجیه ویا وظیفه نک موجود اومله سی ، بعض کره انسانک وجودی قیللره مستور اومله سی ، عمود فقرینک هنایتنده کی قویروق اثری ، غیر متیرک اولان بشنجی مشط القدمده کی عضله ، کوپکی یاما زدن اول اولدینی یرده دوندیرن سوق طبیعی کی .

Atavique ou Atavistique

مشابهت اجداده متعلق .

Théorie — de la criminalité = مجرمیتی مشابهت اجداده عطف

ایدن نظریه .

مشابهت اجداد نوعندن اولان سجايا و صفات . = Caractères — s.

Ataxie

عدم انتظام . علم امر اخذه (locomotrice) — = عدم انتظام حرکت). فلسفه ده سوق طبیعیلرگ، افعالات نفسانیه ناک، حرکاتک، قوای معنویه و عقلیه ناک عدم انتظامیدر.

Athée

دھری ، زندیق ، ملیحد ، منکر الوهیت ، بی خدا ، الہک وجودینی انکارایدن.

Athéisme

دھریلک ، دھریه مذهبی ، زندیقلق ، الحاد . الہک وارلغنی انکارایدنلرک مذهبی .

Atome

جزء لایتجزی» جزء فرد . فلسفه ده ماده نک نه فعلاً نده و هماً و فرضًا قابل تقسیم او لمایان کوچوک جزئی . کیمیاده بر ترکیه داخل اوله بیله جلک اک آز ثقلتده ماده .

Atomisme

جزء لایتجزی ، اجزای لایتجزی یاخود جوهر فرد ، جواهر فرد مذهبی . بمذهب فلسفی و فی اولمک او زره باشـلیجه ایکی نوعدر . فلسفی جزء لایتجزی مذهبی بر کونه تجربه یه مستند او لمایوب حادثات طبیعیه یی ایضاـحه مخصوص صرف عقلی و نظری بر مسلکندر . فنی جزء لایتجزی نظریه یی (scientific) —) ایسه هم تجربه یی ایضاـح ایدن هم ده علوم طبیعیه کیمیویه نک تدقیقنده پك چوق فائده یی کورملکدنه او لان بفرضیدر .

(دالتون) ک جزء لایتجزی نظریه سنده (Théorie atomistique) اجسامک جزء لایتجزی (Atom) تسمیه او لونان غیرقابل تقسیم کوچوک بر طاقم اجز ادن تشكـل ایتدیکی فرض او لونه یوردی . الیوم قبول او لونان نظریه یه کوره اجسام یکدیکردن آیری او لان لکن یکدیکرلری او زرینه بر فعل متقابل اجرا ایدن غایت کوچوک جزء لردن متـشـکلدر . بو اجز ادن هر بـرینه ذره (Molécule) تسمیه او لونور . بو ذره جسمی تـشـکـلـلـدـر . بو اجز ادن و سربـستـ بـرـحالـدـهـ قالـهـ بـلـنـ اـکـ آـزـ مـقـدـارـدـهـ مـادـهـ دـیـمـکـدـرـ . بو نـلـرـ فـعـلاـ غـيرـ قـابـلـ تقـسـیـمـدـلـرـ . لـكـنـ مـطـلـقاـ وـبـالـضـرـورـهـ غـيرـ قـابـلـ تقـسـیـمـ دـکـلـرـلـ . زـیرـاـ بو ذـرـمـلـرـ هـبـرـیـ مـرـکـبـ اوـلـانـ اـجـسـامـدـهـ مـخـتـلـفـ وـمـتـعـدـدـ جـزـءـ فـرـدـلـرـدنـ (Atoms) وـاجـسـامـ بـسـیـطـهـ دـمـتـعـدـدـ وـلـكـنـ عـنـیـ جـزـءـ فـرـدـلـرـدنـ مـتـشـکـلـدـرـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ بـوـنـلـرـهـ ، غـيرـ قـابـلـ تقـسـیـمـ دـيـنـلـمـهـ سـنـدـنـ نـاشـیـ اـسـکـیـ حـکـمـانـکـ يـالـکـنـ فـعـلاـ دـکـلـ وـهـاـ وـفـرـضـاـ بـیـلهـ قـابـلـ

تّقسيم اولمابان جزء فردي‌ي به مكاثل نظريله باقوبه جزء فرد تسميه ايشك دوغرى دكادر . جزء لايجزى ، جزء فرد و (Molécule) ذره‌در .

جزء لايجزى مذهبى که ماده‌ي مراكز قوت‌نظريله باقیلان نقاط غيرمتخيزه‌دن مرکب عد ايدن مذهبدر .

— = (ليپنج)ک Monade واحد ، فرد ، يعني جزء حى لايجزى مذهبى ديگدر که Monadisme تسميه اولونور . لكن (موناد) برجوه غيرمتخيز وبر موجود بسيط اولق هيئته (آطوم) دن آيريلير .

— = علم الروحى جزء لايجزى مذهبى . بالجمله حداثات روحيه‌نک صوك تحليلده عناصر بسيطه‌نک و حتى غير محدود صورته‌ده تذكر ايدن بالکنز بر عنصر ک ترك و امتراجندن عبارت فالديغى ادعا ايدن مذهب ، «Spinser» (صدمة عصبية Choc nerveux) نظرى‌مى .

— = زمانک اجزاء لايجزائى ، اجزاء فرده‌سى ، آنات . عربی برکتابده (ازمنه‌الافراد) تعیير ايدلشدر .

Atomistique

— = Ecole جزء لايجزى مدرسه‌سى که بونک باشليجه مثلى‌رى حكمای یونانيه‌دن (لوسيب) و (دهموقریت) در .

Attention

دقت ، صرف ذهن ، فعالیت ذهنیه‌نک برشی اوزرنده تجمع ايته‌مى . — = دقت غير اختياريه ، دقت طبيعیه ، دقت فطريه ، کنديلکندن وقوعه کان دقت که بر شيشه نفس ایچون دوغرى‌iden دوغرى يه عرض ايتدیکي بر منفعه مبني ايدلین دقتدر : کدينک فاره‌ي دقتی ، ياخود انسانک حيرت و تعجبني موجب اولان برشيشه دقتی کي .

— = دقت اختياريه ، دقت ارادیه ياخود دقت متاملانه که بزه آنجاق دولايسيله برمفعت عرض ايدن برشيشه تأمل و تفكير سايسنده صرف ايدلین و بناءً عليه اختياري وارادي برسعيه لزوم کوسترن دقتدر . برمکتب شاکر دينک فالده‌لى لكن جان صيقجي برايشه دقتی کي .

Attentionalité

قوه دقت ، ملکه دقت ، دقت ایمک قوی .

Attribut

(لسان عوامده) برشیئک خاصه میزه و علامت فارقمه سی .

(علم نحوه) خبر ، (علم معانیده) مسند .

(منظقه) محمول یاخود محکوم به؛ موضوع ایجون اثبات و یافی اولونان حال .
بونک اصل اسمی (Prédicat) در .

(سقولاستیک فلسفه سنده و علی فوق الطبیعی ده) صفت ذاتیه ، صفات ذاتیه
Attributs essentiels خاصه ذاتیه (Le propre) ، برشیئک اندر سر اوله میه حنی صفتله :
مثلاً تجیز ماده نک صفت ذاتیه سیدر .

On regarde l'étendue comme l'— de la matière et la pensée comme
امتداده ماده نک و فکره روحک صفت ذاتیه سی ، خاصه سی
نظریه باقیلیر .

محولات منطقیه . سقولاستیک فلسفه سنده اریسطوطک
حد ، خاصه ، جنس و عرضدن عبارت کلیات اربعه سنه تسمیه اولونشدر .
— = — s dialectiques .
— = — s divins .

صفات مابعد الطبیعیه . بالذات الله تصورندن استنتاج
اولونان صفتله درکه (کمال =) Perfection ، (وحدانیت =) Unité ، (ازلیت
وابدیت =) Eternité ، (قدرت مطلقه =) Toute-puissance ، (علم کلی =)
و (غیر متناهیت =) Infinitude . صفتله ریدر .

صفات معنویه ، مخلوقاتنه کور دیکمز حیات ، حکمت ،

لطف و کرم (Bonté) کی صفاتک جناب الله عطف ایندیکمز درجه کالیدر . چونکه
مسیبده اولان کمالاتی سبیک وجہاتم او زره حائز اولیسی لازم کایر .

— = — s nécessaires .

— = — s possibles .

— = — s spécifiques .

— = — s génériques .

— = — s essentiels .

— = — s impossibles .

Attribution

- حمل ، عطف ، استاد .
 حمل — — primitive .
 حمل ثانی .
 حمل کلی .
 حمل ذاتی .

Auditif

- سمع .
 نر夫 = عصب سمعی .

Audition

سمع ، سماع ، استماع .

سماع ملون = colorée .
 بعضی کیمه‌های رنگ بعضی حرف‌های ویا کلمه‌های ایشیدکلری وقت بونلری آنچاق بر رنگ تحتنده اوله‌رق تصور ایمه‌لری ویا خود بعضی سسلری ایشیدکلری وقت بعضی رنکلر دخنی کورمه‌لری . مثلاً بردو دکت سی مائی و کنک سی ایشیل و تیز سسلرک رنکی پارلاق و پس سسلرک رنکی دونوق اوله‌سیلر . و بعض احوال مفترطه‌ده حرف‌لرک سسلریته مقابله غایت مکلف بر رنگ الفبایی وجوده کلیر . بونکله برابر عینی سسلر باشقه باشقه کیمسه‌لره مختلف رنکلر حصوله کتیریر . بو، بعضی سسلرله بعضی رنکلر بینته ثابت بر نوع ارتباط و تتابع تشکیل‌دن عبارتدر . رنکلر علی العاده سی ویرن شیدده آز ویا چوچ مهمن بر صورته کوریلور .

Aura

اورا ، روح ، نفخه ، نسمه (Souffle) . وجوددن باشه دوغری برهوا ویا بخار جریانی چیزی‌یعنی حس ایمک حال مرضی‌یعنی که صرعه و (ایسته‌ری) بخار افلانیک اعراض متقدمه‌ستندندر .

روح حیاتی . (فون هلمون) ه کوره اصل حیات ، سبب حیات vitalis . (Principe vital)

روح بزری . (فون هلمون) ه کوره تحمله بر لشہرک جنینی seminalis .

تشکیل ایدن غیرمادی و هیچ دکلسه غیر مرئی اصل .

Automatisme

بنفسه متحرکیت، کندیلکشدن حرکت اینمه. خارجدن برذوق عقلک اداره عملیه سنه محتاج اولیه رق داخلی بر قوتن نشأت ایدن متحرکیت، سبی متحرکک کندنده اولان متحرکیت.

حرکات غیر اختیاریه، دائمی عینی صور تله = *Mouvements automatiques*. تکرار ایدوب خارجی هیچ بر سوق ک نتیجه سی کی کورنین و منبعی متحرکک کندنده اولان حرکتکندر. مقابلي حرکات ارادیه، بالتأمل واقع اولان حرکاتکندر. حركات حيوانيه نك غير اختياري او لمه سی نظر يه سی (ده فارت) --- des bêtes.

حیواناته بر طاقم ماکینه لر نظریله باقار. آنك قولنیجه حیوانلرک روحی، فکری، حسی، اراده سی یوقدر. بونلر آنجاق تنبیهات خارجیه قارشی بر نوع ماده رقیقه دن عبارت اولان ارواح حیوانیه (*Esprits animaux*) ایجاد بجهه صرف میخانیکی بر صور تله اجرای عکس عمل ایدز لر.

علم الروحی فعالیت غیر اختیاریه. سارفی المذاہ اولان = *psychologique*. و تنویم ایدیلن کیمسه لرده کی اضطراری و حتی شعور سر ز فعالیت.

Autonomie

اختاریت اداره، حکومت اختیاریه، اداره ممتازه، سربستی اداره، استقلال، سربستی، کندی باشنه اولمک. بر شخصک و یاخود جمعیت اشخاصک کندی قانونی کندی پامه سی. (علم اجتماعیه) اختاریت اداره، اداره ممتازه، سربستی اداره. بر جماعتک وبالشیجه بر جماعت سیاسیه نك کندی خی هیچ دکلسه بعض شرائط و حدود تحتنده اولهرق تشکیل و اداره ایتمک حق.

(معرفة النفس والأخلاق) استقلال شخصی، سربستی شخصی. صورت عمومیه ده اولهرق انسانک عقله مالک اولمه سی حیثیتیه کندی سی ایچون قانون و قاعده وضع و کندی سی او کا کوره اداره ایتمک حق، کندی سی ایستدیکی کی قول لانه سی. (قانت) ه کوره اخلاقه متعلق مواده عقلک حاکمیت مطلقه و مستقله سیدر. اراده دخی کندی مقرر اتنک قانونی خارجده بولما یوب کندنده بوله حفی جهته عینی حاکمیتی حائز در.

= *مختاریت مذهبیه، سربستی مذهبیب*.

Autonome

مختاریت اداره‌یه ، اداره ممتازه‌یه مالک اولان .

== ولایت ممتازه . Province — .

قانون مستقل . حکمت و اراده آلمیه‌نک بیانی اولق حیثیتله کندی
== Loi — .
فوقده آمر و قانون اولمایان قانون .

Autopsique

تفیش و معاینه‌یه متعلق . (Cryptologique) کلمه سنه باقمالی .

Autorité

حاکمیت ، حکومت ، صلاحیت قانونیه ، ولایت ، حق اجراء ، کندینه اطاعت
ایتدیرمک حق و صلاحیتی . آمر ، حکم ، ولی‌امر ؟ صلاحیت و حاکمیت اجرا
ایدن ذوات وبا هیئت مأمورن . نفوذ ، اعتبار ، مأموریت و موقعدن ویاخودعقل
وأخلاقیه اولان تفوقدن نشأت ایدن صلاحیت . سند عد ایدیلن ، مابه الاحتجاج
اولان ، استشهاد ایدیلن . سند وحجه وبرهان طویل زن معتبر کتاب یاخود مؤلف .
== نفوذ پدر ، پدرک حق ولایتی . paternelle.

== نظام وبا قانون یرینه کچمک ، معتبر و معمول به اولق . Faire — .

== بواقوالیله استشهاد اولونان یعنی سوزی C'est un écrivain qui fait —

اثبات مدعایچون سند طوتیلان بر مؤلفدر .

== فلانک (فلان عالم وبا مؤلفک) رأیی ، قولی و جنبجه . D'après l' — de ..

== آنک اوژرنده اولان ولایتی ، حق En vertu de son — sur elle .

اجباری موجنبجه .

== افلاطونی اشہاد ، یاخود افلاطون ایله Il a invoqué l' — de Platon .

استشهاد ایتدی .

== محکمه‌نک امریله ، اذن شرعی ایله . Par — de justice .

== Croya ce sur l — ou soumission à l' — . تقلید یعنی مقبول و معتبر

بر عالم وبا مؤلفک قولنه اینامق ، تسلیم اولق .

== Par simple déférence pour — . تقلید مخصوص طریقیله .

خصاڭك منازعه سىندن = Cette haute — à l'abri de toute atteinte.

مۇسۇن اولان بوا مرسل ياخود ھىچ بىر خىصىك كىنىسىلە
معارضىيە قادىر اولەم يې جىنى بوعالم .

افظىنلەك مقبولات و قضىيائى تقلیدىيە معنالىرنىدە قوللارنىڭى دخى
كورولىشىدر .

Auto-suggestion

تلقىن بىنفسى . انسانك كىنىدى كىنىيەن اختىيارى ويا غيراختىبارى اوھارق تلقىن
فىكىرىتىمىسى ، ذهننىدە پەركەر تولىد ايتىمى . مىلا بىضى كىمسەلەر معىن بىر ساعتىدە
اويانق نىتىلە اوپۇرلۇر وفى الحقيقة او ساعتىدە اوپانىرلۇر .

Autre

باشقە ، غير . بونك مقابلى كىنىدى ، عىنى (Même) در .
Nécessaire par une — (chose) = واجب بغىره .

Aversion

نفترت واستگراھ . آرزو نك ضدى اولان بىر حادثەنفعالىيەدر . آرزو خىرتصور
اولونان بىرىشىئە مىل ايمك ونفترت شىر تصور ايدىلەن بىرىشىدن چىكىمنك ، تىكىسىنەكىدر .
آرزو ونفترت مىلەك بىر نوعىدر . لەن بورادە كەركەمەل ايمك و كەركەچىكىنمەك صرف
علم الروحى بىر معنادە مستعمل او لوب بىرىشىئە ياقلاشمۇق يابىرىشىدن چىكىنمەك و او زاقلاشمىق
دېمك دىكىدر . انسان تەلکەدن نفترت ايمكىلە بىرار آنک او زىرىنە صالحە بىلەر . بونلۇر
سومەك ويا سومەمەك كىيى صرف روحە ئائىد احوالىندر .

Axiome

حقىقىت بىدېيە ، مبدأ بىدېيە . مبدأ . متعارفە . قاعدة كىلە . صورت عمومىيەدە
قول اولۇنىش و تأسىس ايتىش اولان مقدمە .

فلسفەدە ضرورى و كىنىيلكىنەن بىدېيى و هەزمان و مکانىدە صحىح اولان حقىقت
دىكىدر . بونلۇغىر قالىڭ اثابىدر : مبادى ئەنطاقىيە كىي . استنتاجى بىر علمىدە بلا اثابات قبول
اولونان مبدأ : هندسە و فن مىخانىكىنەن متعارفەلر ئى كىي .

اریسطوطه کوره بنفسه بدیهی اولان و هر علمک اساسی تشكیل ایدن مبدأر دیمکدر. و بونلرک جمله‌سی هر نوع برهانک شرط اعظمی اولان عینیت و تناقض مبدئنه تابعدر.

رواقیون کرک ضروری و کرک ممکن هر نوع مبادی به بونامی ورمت‌لردر. (باقون) دخی لفظ مذکوری بومعناده قولانش و مبادی یی تجربه‌یه تابع طوهرق برطاوی دیکرلرندن دها عمومی برقاچ نوع مبادی تفریق ایتشدر.

(ستو آرت‌میل): «کرک غیرقابل اثبات و کرک قابل اثبات مبادی آهندسه تعزیفلرنده مندرج اولان مقدمات اساسی‌دن شو جهته آریلیرکه بو مقدمات هیچ بر فرض قاریشمقسزین صحیحدر» دیشدر.

(غوبلو) لفتحه‌سنده (آقیوم) تسمیه اولونان مقدمه‌لرک جمله‌سی کمیت نسبتلرینه و آنجاق کمیتک مطلقاً عمومی اولان نسبتلرینه متعلقدر. شو حالده خط مستقیم بر نقطه‌دن دیکر نقطه‌یه کیدن اک قیصه‌ی ولدر مقدمه‌سنه آقیوم تسمیه ایدلامالیدر دیشدر.

مسلمه‌درکه حقیقت ایر ویا کیچ ازکشاف ایدو. = C'est un — que tôt ou tard la vérité se découvre.

— — — معرفت علم شهودینک ویاخود بلاواسطه‌نک مبادی‌سی.
 (قانت) ه کوره مدرکه محضه‌نک کمیته متعلق اولان قبل التجربی مبدأریدرکه بونلرک خلاصه‌سی شودر: معلومات حسیه‌نک جمله‌سی حساسیتک صورتلرینه (حیزو زمانه) تابع اولق حیثیتله کمیات امتدادیه (Grandeurs extensives) در.

B

Baer

بتوں عضویت و هر عضوک بسیطدن مختلطه وغیر مخصوصدن
Loi de —.
مخصوصه انتقال صورتیه تکمل و انکشافی .

Bamalip

A موجبه کلیه، E سالبہ کلیه، I موجبه جزئیه، O سالبہ جزئیه اشارتیدر .
منطق علماسی قیاسک شکلبری خاطرده طوق ایچون بحرفلری هیچ بر معنایی
او مايان دیکر برطاقم حرفلره علاوه ایده رک هر شکل قیاس ایچون بزر کلمه یا پاره ق
وحتی وزن ایچون بوكله لردن بعضی لرینک آخرینه دخنی معنی بر هجاتو هرق لاینجه بیتلر
تنظیم ایتشلر در . ایشته بواسول او زره Bamalip لفظ مهملنده B, U, L, P حرفلرینک
هیچ بر معنایی یوقدر . ذهنلری قاریشیدر مامق ایچون بویله دیورز . یوقسه بو
قونسونلرکده بعضی لرندہ اشارت وارد . مثلاً سملرینک اولارنده B, C, D, F حرفلری
اولان ضربلر برنجی شکلک عینی حروفات ایله باشلايان ضربلرینه ارجاع اولونور .
بونکله برابر Bocardo Baroco ناملرندہ کی ایکی ضرب هیچ بر صورتله ارجاع
اولونه مازلر . بونلردن صرف نظر اولوندیغی حالله قصور قالان ایکی A بر موجبه کلیه یه
و ادھی بر موجبه جزئیه دلالت ایده که بوندن مقصد قیاسک کبرا و صفراسی موجبه
کلیه و تیجه سی موجبه جزئیه اولان زیرده کی در دنچی شکلیدر :

هر جسم مؤلفدر
و هر مؤلف محدثدر
بناءً عليه بعض محدث جسمدر .

بو قیاسنده حد او سط کراده محول و صفراده موضوعدر . بو شکلی جالینوس
اختراع ایتش ایسده طبیعتدن بعيد ولزوم منطقی سنک بیانی موجب کفتدر دینیله رک
معتبر عد ایدلما مکده در . اریس طوط قیاسی ماده بعیدسی یعنی حدودی اعتبار ایله
او ج شکله تقسیم ایتش اولدی یغندن آنک تقسیمی معتبر طوت شدر .

Baralipton

Bamalip دینیلن یوقاریده کی در دنخی شکل برنجی شکلک بالواسطه بضربی عد ایدادیکنند بوعتبار ایله ینه آنک اسمیدر . بحالده باشیجه بر شکل دکل بر بضرب (نوع) اولور .

Barbara

Pamalip کلمه‌سنه ایضاح ایدالدیکی اوزره بولفظده اوچ دفعه تکرار ایدن اوچ موجبه کلیه دلالت ایدرکه قیاسک هم صغرا وکرا هم ده نتیجه‌سی برد موجبه کلیه اولان شکل اولی دیمکدر . بونده حداوسط کبراده موضوع صغراوه محو لدر .

هر حیوان حساسدر
وهر انسان حیواندر

بناءً عليه هر انسان حساسدر قیاسی کی

Barbari

Bamalip کلمه‌سنه ایضاح ایدیلن قاعده مو جنبجه Barbara نک یعنی شکل اولک نتیجه‌سی مقدمه‌لرندن چیقه‌حق کلیه نک آنخاق مادوتی (جزئیه‌ی) انتاج ایدن (Subalterne) بضربیدرکه مذکور شکلک نتیجه‌سنه تقیص کمیتی و تعیر دیکره کلی ایکن جزئی پایپلمه‌سی (Subalternation) صورتیه حصوله کلیر . هر حیوان حساسدر . وهر انسان حیواندر . بناءً عليه هر انسان حساسدر . ایشته شکل اول بوایدی . بونی هر حیوان حساسدر وهر انسان حیواندر بناءً عليه بعض انسان حساسدر صورتنه قویدیغمز حالده Ba bari اولور .

فرانسزجه بر فلسفه لقتنه: «Port royal منطق کتابنده Barbari نامی (Bamalip) ویرلش ایسه‌ده (لینیچ) که پادینی کی بو نامی Barbara نک منتج مادون (Subalterne) اولان ضربه ویرمک دها طبیعیدر .» دنیامشدر .

Baroco

(Bamalip) کلمه‌سنه ویریلن ایضاحت وجهه قیاسک ایکنیجی شکلک کبراسی موجبه کلیه وصغراسی ایله نتیجه‌سی بر ساله جزئیه اولان ضربه ویریلن اسمدر :

هر ب م در
بعض س م دکلدر
بناءً عليه بعض س ب دکلدر

Béatitude

سعادة ابدیه ، سعادت اخرویه ، نعیم دائم ، طوبی ، غبطة ، سعادت کامله .
 — = خیر دائم و غير متناهى وكلی اولان جناب اللھدر . الدھ
 ایدلماسی انسانی مسعود ایدن شی . objective.

— = معرفت و عشق الـھی والـھی کورمک و سومک مسرتی : subjective.
 انسانی مسعود ایدن شیئی الدھ ایتمکه واسطه اولان عمل . ou formelle.
 مسعود اولان کیمسه نک حال کالی .

— = توفیق الـھی یه و عادل اولان کیمسه یی سعادت ابدیه یه حاضر لایان surraturelle .
 فضائل فوق الطبیعیه یه مالکیت و طبیعتک کندی قوت ریله
 قازانه میه جنی خیرلرک مجموعی .

اصفیانک سعادتی مشاهدہ جمال باریدر .

ارباب مکاشفه (Mystique) اصطلاحنده الدھ ایدلادیکی ظن اولونان انوار معرفدن
 واختیار ایدیلن طرز حیاتدن متأثر و تمایله منون اولان قوہ خایله نک حالیدر .
 بوده دنیا ویا آخرتنه جناب اللھک بلا واسطه وجود و حضوریله مشحون بر
 قلبک حالیدر .

حضرت عیسانک وسائل سعادت اخرویه اولمک اوزره بیان ایتدیکی فضائلک
 هر بری که بونلر دخی تواضع ، حزن ، حلم ، دیانت ، صرحت ، صفوت قلب ،
 اصلاح ذات البین ، مظلومیت دینیه یعنی دین یولنده دوچار ستم و تعدی اولمک ویلان
 یره فنا سوز ایشیتیکدر . بونلرہ (متی) انجیلیک بشنجی باینک اوچنجیدن اون
 او پنجی یه قدر آیتلرندہ مصرح اولان و اخلاق خرستیانیه نک زبده سنی تشکیل ایدن
 طوقوز قاعدة اساسیه دن آلتیشدر . بونلرک Béatitude تسمیه سی هر آیتک لاینجه
 نه مبارکدر دیمک اولان Beati کلمہ سیلہ باشلامہ سندن ناشیدر .

اریسطوطھ ، رواقیونه ، سپینوزایه کوره هیچ بر نقصانی اولمایان منونیت دائم
 و ابساط تام .

Béatitude جذبۃ الـھیه ، وجد کی احوال معنویه دن منبع و سعدایه مخصوص
 بر سعادت روحانیه اولمک حیثیتیله علی العادہ سعادت دن (Bonheur) آیریلیر .

Beau

کوزل یعنی کوزلک، حسن. انسانلرده هیجان بدیعی (Emotion esthétique) دینیلن و باشقه احتساساته بکزه مین یونع احتساسی دعوت ایدن شیدر. یاخود انسانلرک حیرت واستحسانی جلب ایدن صفت ویا آهنگ صفاتدر. (قانت) حسنى «هر دلو تصور دن مستغنى او له رق صورت عمومىده خوشه کیدن شیدر.» دیه تعریف ایتمشدرو.

علم بداعك موضوعی حسنى تعریف و آنك شرائطی تعین ایمکدر. حسن، تقدیر قیمتی متضمن ویریلن حکملره عائد اوچ قاعده اساسیه نک بریدر. بوقاعده لار دخی حسن، خیر و حقیقتدر. حسن، حساسیت افعالیه یه و خیر فعالیته و حقیقت عقله تعلق ایدن خصوصاته قابل تطبیقدر.

Besoin.

حاجت، لزوم، احتیاج، اقتضا. برشیئه لزوم او لدیغنى حس ایمک. بورحداده علم الروحیه در. حال بوكه لزوم بر نسبت مجرده، بر قانوندر. برحداده علم الروحیه دکلدر. ااحتیاجات مثبته. احتیاجات فعالیت دیمکدر. — s positifs. ااحتیاجات منفیه. احتیاجات استراحت دیمکدر. — s négatifs.

Bien

اییلک، خیر. بونک مقابنی شر (Mal) در. — naturel ou — خیر طبیعی یاخو دخیر جسمانی و یاخود خیر محسوس. لذت، physique ou sensible. محظوظیت یاخو دسعادت. بونک مقابنی شر جسمانی، الدر. — خیر معنوی، ای ایش، عمل صالح، فعل حسن، استحقاق moral. (Mérite) یعنی اختیار ایدیلن بر فدا کار لعه مقابله بر مكافاهه، محسوس بر نعمته، بر سعادته حق فاز آمش او ملق. بونک مقابنی Le mal moral (Démérite) یعنی رذیله، قباحت، عدم استحقاق.

شرف و حیثیتک، قدر و قیمت اجتماعیه نک تزايدی دخی خیر معنویدر. بونک مقابنی او لان شر معنوی دخی قصور و خطادن نشأت ایدن ذات، تزل قدردر.

(آریسطوط) کوره برموجود دک حیری آنک غایه و فعلیدر. لذت خیری تشکیل ایتمز؛ لکن آنکله مترافق اولور. خیر قوه‌دن فعله چکمک احتساسیدر. (ده قارت) ه کوره دخی لذت آز اولان برکالدن دها بیویون برکاله انتقال ایله مترافق اولور.

(فانت) لک مذهبی کی حقیق سربستی اراده و مسئولیتی قبول ایدن مذاهبده خیر معنوی استحقاق و شر معنوی عدم استحقاق ایله برلشیر. (فلاطون) و (لینسیج) کی سربستی اراده‌یی انکار ایدن مذهب‌لرده خیر معنوی فاعلک حیثیت ذاتیه‌سندن و شخصک جمعیتجه اولان قدر و قیمتندن باشقه برشی اوله ماز.

= خیر اعظم یاخود خیر مطلق . قدر و قیمت و مدت
= دوامی نامتناهی اولان خیر . کلااتک جمله‌سنه مالکیت.
معرفت و حسنات ایله جناب الله و اصل اولمک . جناب الله .

Bienfaisance

جود، کرم، باشقه‌لرینه ایلک ایتمک . (سپنسر) بوکله‌یی مبادی، اخلاق عنوانی اثرنده عدالتک دها ایلریسنه کیدن و ظائف و افعال اخلاقیه معناستنده قو للانشدتر.

Biogénétique

تناسل ذوی الحیات (Biognèse) اه یعنی هر ذی حیات موجود بر ذی حیات موجود دن حصوله کلیر نظریه سنه متعلق اولان .
— . — Loi تناسل ذوی الحیات قانونی .

= Le développement embryogénique reproduit la série animale.

تكون رشیمه عائد نشوونما سلسله حیوانیه‌ی یکیدن حصوله کتیرر، عرض ایدر. L'otogénèse reproduit la phylogenèse.

مستحاثانی نشوونماستنی یکیدن حصوله کتیرر، عرض ایدر.

هر فردک نشوونماستی وبالخاصه رشیمه اولان نشوونماستی نوعک چکرده‌یکی احوالی یکیدن عرض و ابراز ایدر. یعنی مثلا بر حیوانک منسوب اولان بینی نوع اکبیط بر شکلدن باشلا یوب تدریجیا تکمل ایده رک آیریجه بر نوع تشکیل ایدیجه به قدر نقدر اشکالدن چکمش ایسه بوشکلر او حیوانک رشیمه نشوونماستی اثناستنده متواالیاً مشاهده اولونور.

Biologie

مبحث حیات .

Bionomie

علم قوانین حیات . عضویت‌لرک یکدیگریله و وسطلریله اولان مناسباتنک علمی .

Bocardo ۱

کله‌سنده ویریان ایضاحت موجنبجه قیاسک کبراسی سالبه جزئیه ،
صغراسی موجبه کایه و نتیجه‌سی سالبه جزئیه اولان ضربنک (نوعنک) اسمیدر .

بعض م ب دکلدر

هر م س در

بناءً عليه بعض س ب دکلدر کی

Bonheur

سعادت . معنای اشتقاء‌سی اویغون و مساعد تصادف و فرصتدر . توسعی معنا
صورتیله میللریمیزک جمله‌سنک دواملى و تمام برصورتده استیفاسی ، خوشنودی ئام
وبردام . (قات) سعادتی بويولده تعريف ایتمشدر .
سعادت تماذیسی اعتباریله محظوظیتدن آیریلیر .

Bon sens

عقل سليم ، عقـ مستقيم ، عقل رشید . (ددقارت) ه کوره بو کله عقل (Raison)
کله سیله متراقدفر . ای حکم ویرمک (حکمده اصابت) و حق باطلدن تمیز ایتمکدر . بو
انسانلرک جمله‌سنده مساویدر . اعنى عینی متعارفه‌لر و سبیل فکرلرک جمله‌سی ایچون بدیهیدر .
عقل سليم اکثريا دها شمولى برعناوه استعمال ایدیلیر . و اوحالده يالکز فکرک
ویردیکی حکمده استناد ایندیکی مبادینک هیئت جموعه‌سندن عبارت اولماپوب آنلری
ای برصورتده تطبیق ایتك قابلیتی ده تضمن ایدر .

عقل سليم تربیه ایدلیش ، ادمان کورمش و تحت انصباطه آلنیش اولان عقله
مقابل او لهرق دخی قوللانیلیر . بوحالده صحیح و سالم برصورتده حکم ویرمک برمیل
طبعی دیمک اولور و عقل فطری (Sens commun) ایله برشیر . عقل فطری انسانلرک
جمله‌سی بیتنده مشترک اولان سرمایه عقل و محاکمکدرکه عوام ناس بیله بوندن محروم
دکلدرلر . لکن بوعقل تربیه ایدلیدیکی حالده دائماً کافی او لهماز .

Bonté

اییلک ، لطف ، کرم ، فضل ، حلم ، دیکرلرینک آلام و مصابینه قارشی حساس

اولان و آنلره سعادت حال تدارک آرزو سنده بولنان یاخود آنلرک اضطرابی موجب اوله جق هرشیدن اجتناب ایدن کیمسه نک شیمه و سجیه سی .
ایلک بوسجیه خیرخواهیدن باشنه عمومیت اوزر . شایان تقدیر و تحسین اولمک ، نوعنک اک مکمل تصور اولونان نمونه اصلیسنه حقیله توافق ایمک و برگایه و مقصدہ فائدہ ملی صورتده یارامق معنالیخی ده تضمین ایدر .

Bramanip

ک دیکر اسمیدر .

Cabale ou Kabbale

علم عنعنه مکتوم ، علم اسرار . بوکله اساساً یهودیلرک فلسفه سنه متعلق بر کتابک اسمیدر . بونک تاریخ تأثیف مجھول اولوب آنجاق یهود ملتندنک منشأند نبری توراتک تفسیر و تأویلی حقنده دین عوام ایله بر لکده موجود اولان بر عنعنه خفیه نک خلاصه سی اولدینی ادعا ایدلکده در . بوکا عربی لغتلرده (قبلة) و فارسی لغتلرده (قبله) دنیلمشدر .

بونام کتاب مذکورک حاوی اولدینی مذهبه دخنی اطلاق اولونور . بومذهبک خطوط اساسیه سی شوفلدر : تعلیم سری (Esotérisme) وبالخاصه توراتده کی کیزلى برعناشک حل وايضاحی امکانی ، نشأت متواشه ایله تظاهرک ایده رک یعنی کافه اشیایی کندی وجود ندن (اصلنده جوهر ندن دنیلمشدر) تدریجاً تولید ایده رک کندیسنه شعور حاصل ایدن جناب الله انکشاف نظریه سی (حاشا و کلا) ، جنو دساویه نک یعنی هر بری دنیانک بر قسمی جانلاندیران و وساطت نریله قوای طبیعیه یه حکم ایدلیه بیلن ارواح مدبره نک تعدادی ، اعداد و حروفک بر منظومة رموز اوله سی نظریه سی ، عالمک منقسم اولدینی مواليدک یکدیکرینه تقابلی و متقابلاً رمز مقامنے قائم اوله رق یکدیکرینک خواصنی کشف و حتی یکدیکری اوزرینه میل طبیعی طریقیله اجرای فعل و تأثیر ایمه سی . حاصلی یهودیلرک علم باطنی ، علم سیمیا و سحری وجودیه مذهب فلسفیی .

Cabaliste

(قابل) ی شرح و یا تفصیل ایمث اولان فیلسوف . بوکله نظری بر مذهب فکرندن باشته بونک نتیجه‌سی اولان بر نوع سحر فکری دخی تضمیم ایدر . اکثریا Ars cabalistica تعییرنده بو فکرک ایکیسی ده بر لشیدیریلر و بو تعییر فن عنعنه مکتومه و سحر دیلک اولور . انگلیزجه و فارسیجه بر لغتده Cabaliste قابالادان و Cabalisme قابالادانی دیه ترجمه ایدلشدر .

Calemes, Calentes

بوایکی کله زیرده کی Camenes شکل قیاسیستک نام دیکرلریدر .

Camenes

کله‌سنده ایضاح اولونان قاعده موجبنجه قیاسک در دنجی شکلنک Bamalip کبراسی موجبه کلیه ، صغراسی سالبہ کلیه و نتیجه‌سی دخی سالبہ کلیه اولان بر پرسنیدر . (نوعنک) :

هر ب م در
هیچ بر م س دکلدر
بناء عليه هیچ بر س ب دکلدر

Camestres

کله‌سنده ویریان ایضاحت موجبنجه قیاسک ایکنفجی شکلنک کبراسی Bamalip موجبه کلیه ، صغراسی سالبہ کلیه و نتیجه‌سی دخی سالبہ کلیه اولان بر پرسنک (نوعنک) اسمیدر :

هر ب م در
هیچ بر س م دکلدر
بناء عليه هیچ بر س ب دکلدر
ویاخود
هر بالغک غلصمہلری وارد
هیچ بر بالینه بالفنک غلصمہسی یوقدر
بناء عليه هیچ بر بالینه بالغی بالق دکلدر

Canon

قانون، قاعده، قاعده فعلیه، قاعده کیمه، قاعده شرعیه، سنت، مودل، اورنک هر گونه، واحد قیاسی اتخاذ ایدیلن معین بروطولک برجسم و یا آبدنه ابعادن هر برنده قاج دفعه بولونمه سی لازم کله جکنی کوسترن رسم (مقیاس) . اریسطوط طرفندن مودل اتخاذیه شایان اولان مؤلفلک اسامیسی میین یاپیلان دفتر. تورات و انجیلک صحیح و معتبر عد ایدیلن متشرینک هیئت مجموعه سی .

بو کله لسان یونانیدن مأخوذدر. اصلی جدول تحته سنت واوزرینه تقسیمات یا پاش و برکریش کرلش و برده متحرک کوپری قو نیش آلتک اسمی ایدی . توسعی معنی طریقیه معین بر نتیجه یه وصول ایچون تعقیبی لازم کلن یولی کوسترن هر دستور و قاعده منطقیه معنالرنده مستعملدر .

(فانت) بو لفظک معنایی تحدید ایتمش و آندن بعض قوای معرفتک صواب او لهرق استعمالنه عادی قبلی مبدلرک هیئت مجموعه سی مراد ایتشدر . بوراده مقصد صورت عمومیه ده اکتساب معرفته متعلق قواعد صوریه و فعلیه در. عقل نظرینک قاعده لری یوقدر . اویالکنر او لهرق معرفت اشیایه مقتدر دکلدر. بناءً علیه (فانت) بالکنر عقل عملینک قاعده لریخی بیان ایله اکتفا ایدر .

(ستو آرت میل) دخی مطابقت، اختلاف، بقیه، معًا تبلدن عبارت اولان درت اصول استقراریسنه قانون نامنی ویرمشدر .

Canonique

(اپیکور) لک کندی منطقنه ویردیکی اسمدر . مومنی ایه بو منطقی آریسطوطک (ارغون) نک یرینه اقامه ایمک نصورنده ایدی . بونطق اون قاعده دن عبارت ایدی . (اپیکور) بونده افاده ده وضوحی توصیه ایدر . و حواس حقیقتک یکانه معیاری اولدیغی بیان ایدر . (اپیکور) لک مذهبنه تابع اولانلر اریسطوطک منطقی بالجمله مطالعات نظریه دن تحرید ایدرلر، بوکا برعلم دکل برصناعت نظریه باقارلر ایدی . بوندن باشقه آنلرک منطقی منابع حقیقی اولا احساسات یاخود مدرکات حواس ، ثانیاً احساسات ماضیه نک استقبالی کشه مساعد بر نوع انطباعاتی دیمک اولان قبل الوقوع اطلاعات که بونلرک تصورات عمومیه به تمثیل ایدله سنه چالیشلمشد . ثالثاً افعالات نفسانیه ، قبول ایدیلن تأثیرات بسیطه دن عبارت او لهرق اوچه حصر ایدرلر دی .

Capacité

قابلیت، استعداد. قابلیات بر طاف حقیق قوت‌را اولان قوام‌ملکاتدن (Facultés) آیریلیر. (رمید) که فلسفه‌سنه قابلیت (سقولاستیک) لرک قوه قابله (Puissance passive) سنه‌ماثال بر استعداددر. (رمید) و آنک اتباعنه کوره‌احساس آنجاق تأثیراتی قبول ایمک استعدادی‌نی تضمن ایدر. بو، دقت دخی انضمام ایدنجه ادراك اولور و بوداراک بیلیک قوتی تضمن ایدر.

بعضی علم‌الروح علماسی یوقاریده بیان اولوندیغی وجهمه (Facultés) اسمی نفس ناطقه‌نک عملیات فاعلانه سنه تخصیص ایده‌رک قواه قابله و منفعه (Facultés passives) یه قابلیات (Capacités) تسمیه‌ایدتلر. ومثلا حس ایمک قابلیته de sentir — La دیرلر.

Capital

سرمایه، در حال استهلاک اولونایوب یکیدن استحصال ثروه واسطه اتخاذ ایدین مخصوص سعی.

Capitalisme

اصحاب سرمایه‌نک سرمایه ایله سعیک مشترکاً حصوله کتیردکلری ثمره‌ی حد اعتدالدن خارج برصورتله بلع ایمه‌لرندن عبارت‌اولان سوءاستعمالاتی و بوبوله اولان اداره که سرمایه‌دارانک انصاف‌سز لغدن عبارتدر. اصحاب سرمایه معناستده دخی قول‌لایلیر.

Captieux

= ذهنی دقتسر، ادمانسز یاخود پک زیاده امین بر کیمسه‌نک غفاتندن استفاده ابله موافقتنی استحصال ایمکه مخصوص یا کلش بر دلیلدر که بر سفسطه‌دن عبارتدر. argument spéciel = (دلیل موه) ایسه ررقیاس فاسد (Paralogisme) در.

Caractère

حرف. علامت، علامت‌فارقه. صفت، صفت‌میزه. سجیه، خلق، شیمه، مشرب، طبیعت. ماهیت. صلاحیت. ثبات، متانت، عزم، حزم. عزم و حزم صاحبی آدم. = Homme de —.

= عزمی کوشک، عزم‌سز، متانتسز آدم. = Homme sans —.

علم الروحde بر شخص تفرعات جهتیله دیکرلرینه هرنقدر مشابه اولسه دخی
جمله‌سی بردن نظر اعتباره آنلذینی حالده کندیسی دیکرلرندن تمیز ایدن استعدادات
و قابلیات فکریه و افعالیه‌نک هیئت جموعه‌سی که سجیه لفظیله افاده ایدیله بیلیر.

نبوتک حقیقت و خاصیتی . = Le véritable — de la prophétie.

صفت نوعیه . = — spécifique.

صفات خاصه . = — s particuliers.

صفات مکتبه . = — s acquis.

ماهیت فعلیه . فائده عملیه دیه ترجمه اولونمشدتر . = — pratique.

= Il faut que la définition englobe tous ses caractères essentiels.

تعريف آنک بالجمله مقوماتی (صفات ذاتیه‌سی) شامل اولق لازم کلیر .

Caractéristique

تعريف ، بیانی ، فارق ، تمیز .

فرق و تمیز ایدن شی ، علامت فارقه . = la — .

فاصل ، فصل . = — différentielle.

خط عمومی . (لینیچ) طرفندن علم جبرده مستعمل = — universelle.

رموزه تقليداً تشكيلی تصور اولونان یازيدرکه بونده

هر فکر مصور بر رمز و هر نسبت و تغير کله و ادات

بر اشارته کوستيرلله جك و بوجهمه کافه علوم ایچون

مطرد و مدققانه بر خط وجوده کتيرلله جك ایدی .

منطق و علم ثروت و سائزه ایچون بويولده نجربه اجرا

ایدلشدر .

هر تعريف معرفک اوصاف تمیزه‌سی مین = Toute définition doit être —.

یعنی افرادینی جامع و اغیارینی مانع اولمالیدر .

Cardinales

فضائل اصلیه که افلاطونه کوره مکملیت اخلاقیه‌یی = Les vertus —.

تشکیل ایدن درت فضیلتدر. و بونلر دخی علم و باخود بصیرت، جسارت یعنی قوت

قلب، عفت (شهوات بدینه‌نک استیفاسنده اعتدال دیکدر) وعدالتندن عبارتدر.

Cartésianisme

(دەقارت) لە فلسفەسى. (دەقارت) لە تلامىز و اخلاقىنە فلسفەسى. (بوسسوه، فەملون، مالبرانش، سپينوزا، پوررووايال) بومىسىكە منسوبىرلار.

Caste

صنف، طائفە.

اھالىتك دين و نسب و حرمت جېتلىيە بىرطاڭ صنفلەرە تقسيمىي اصولى و قىيلە هان ھەقىمە جارى اولىش ايسەدە هندستان قدر بىرىدە حاڙز اھىمەت اولامىشدەر. واورادە اليم دخى جارىيدەر. اھالى درت صنفە منقسىمەر. بۇنلار دخى براھمن يعنى راھب، سخارب، شەھرى، صنعتكار صنفلەریدەر. بۇنلارك بىرىنە دىكىر صنفدىن كىسمە داخل اولهماز. بىر صنفە منسوب اولانلار دىكىر صنفە داخل بولۇنانلارلە عقد ازدواج و حتى اكل طعام بىلە ايدە مىزلىر. ازدواج ايدن (پاريا) يعنى خارج از صنف در كىستە دوشىر. ھەصف اىكىنجى درجهدە بىرطاڭ صنفلەرە منقسىمەر. بۇنلارك دخى ھەبرى دىكىرينى قاپايدىر. صنف اكىزىيا ھەركىسە آچىق مسالىك و تقسيماتە اطلاق اولوندىلىنى جەتهتە (قاست) كەلەسنىك طائفە ايلە ترجىھى مرجىحدەر.

Casuistique

علم حل مشاكل النّدمة (ذمّه و جدان معناسته در) ياخود علم حل المشاكل النّدمية، علم فقه؟ شيطنت علميە، مکر و دسائىس علميە.

بوعلم، احوال و حدانيەنەك يعنى قرواعد اخلاقىيەنەك ھېرىحال خصوصىيە تطبقىندىن متولد مسائل مفترعەنەك تدقىقى دىكىدر. بۇنكالە اشتغال ايدىنلە على العموم علم النيات علماسى أولدىغىندىن بواسم علم اخلاقىك دينە تعلق ايدن مناسباتى حقنە استعمال او لوبور. واكىزىا تھىقىر و اسەتىزا معناستى تضمن ايدر. چونكە بولىلەرە منطقىك بىر طاقىم اينجەلكلرىيە نهايت ھەنەنلىكى بىر فعل او لورسە او لوسون آنک صواب او لىديغى، استئاج ايمك نقىصەسى عطف او لونور.

Casuiste

حلال مشاكل النّدمة.
— فقيه. = Théologien.

Catalepsie

داء الجمود ، طوكمه . حساسیت خارجیه و حرکات ارادیه نک معطلیتی و جسمه ویریلن وضعیت دوام و ثباتیله ظاهر ایدن مرضدر .

Cataplexie

سکته صاعقه . بر صارصلمه ویا قورقه ویا بفتحه ^ا بر سس ایشیتمه و بر پیا کور .
نتیجه سی اوله رق حصوله کان او بیوشوقلق .

Catégorématique

اسم و صفتلر کی باشی باشنه برمعناسی اولان کلامره اطلاق او لونور (Les termes) ایسه بالعکس بعض و هیچ کلمه لری کی معنالرینک آ کلاشیلمه می ایچون دیگر کلامه محتاج اولان لفظلاردر . بعضی کره بالفعل غیر متناهی (Inf ni en) syncatégorématique (acte ou actuel باخود مطلق غیرمتناهیدر . Infini en puissance ou l'indéfini) معناسنه .

Catégória

مقوله ، قسم ، قبیل ، باب . محول یعنی برموضعه اسناد اولونان صفت دیگدره .
مقصد محولک صورت استنادیدر . (اریس طوط) بوصور استنادیه یی یعنی بونلری تشکیل
ایلیه ن مختلف نسبتلری اون نوعه تفریق ایده رک بونلره (مقولات عشره) تسمیه ایتشدره .
بونلرک برخیسی قائم بذاته یعنی باشی باشنه موجود اولوب کندی وجودی باشقة سنک
وجودبته غیر محتاج شی دیگر اولان و بوتون موجوداته شامل اولق اعتباریله جنس عالی یی ،
جنس الاجناسی تشکیل ایدن جوهر یاخود وجود و دوقوزی بذاته قائم اولما یوب
جوهرله قائم شی دینک اولان عرضدر . و هر مقوله بروجه آتنی بر سؤاله جواب
تشکیل ایدر :

۱ جوهر یاخود وجود (Substance ou être) . اونه در ؟ سؤاله جوابدر :
بوسؤاله صفات ذاتیه ایله و مقولات سائره صفات عرضیه ایله جواب ویریلیر .
زید انساندر کی .

۲ کم (Quantité) . اونه قدردر ؟ فاچدر کی کمی احتوا ایدن برسؤاله جوابدر .
حواس ظاهره بشدر ، بوقاش اون آرشوندر کی .

۳ کیف (Qualité) او ناصادر؛ یعنی انک صفتی نه در؛ سؤاله جوابدر. قاریاضدر کی.

۴ آین، مکان (Lieu) او نزده در؛ سؤاله جوابدر. احمد چارشوده در کی.

۵ متی، زمان (Temps) نوقت؛ سؤاله جوابدر. احمد یارین کله جکدر کی.

۶ وضع (Situation) او نه وضعیتده در؛ سؤاله جوابدر. زید قائمدر، احمد جالسدر کی.

۷ ملک یاخود جدّه و یاخود (له). (Possession, avoir, manière d'être, état).

انک او زرنده نه سی وار؟ نه کیمش؟ و یاخود انک بعض قسمی احاطه ایدن و انکله برابر انتقال ایدن شیدر. زید باشهه صاریق صارمش، صیرته جبه کیمش، پارمغنه یوزوک و بلنه سلاح طاقدشدر. و آت ایکرلنمش، کلمنشدر کی. احاطه ایله انتقال بومقوله ده شرطدر. انسان باشی او زرنده بر کوملک طاشیدیغی زمان بو کوملک انکله انتقال ایدرسه ده انى احاطه ایتمدیکشن و انسانی او طور دیغی خانه احاطه ایدرسه ده انکله برابر انتقال ایتمدیکشن بو نارملک مقوله سندن عد اولونه ماز.

۸ اضافت (Relation) او انک نه سیدر؟ کی بر سؤاله جوابدر. زید بکرک او غلیدر. عبدالله احمدک کوله سیدر کی.

۹ فعل، یَفْعُل (Action) او نه یا پار؟ سؤاله جوابدر. آتش یاقیجیدر کی.

۱۰ افعال، یَفْعَل (Passion ou souffrence) آکا نه یا پاییلمشدر؟ سؤاله جوابدر. خانه یانمشدر کی.

هر جمله و کلامده که منطقیون بو کا قضیه دیرلر - ایک حد وارد. بو نرک بری موضوع دیگری محولدر. موضوع کندیسنده بر حالک بولوندیغنه یاخود بولونادیغنه حکم اولونان شی و محول اثبات ویانی اولونان حالدر. هوا آچیقدر دنیلیکی وقت هوا موضوع و آچیق محولی اولور. چونکه آچیقلق حالیه هوانک او زرینه حکم اولونه یور. حاصلی موضوع محکوم عليه، محول محکوم به وادات خبر اولان (در) دخی بو محکوم عليه ایله محکوم به بیننده واقع نسبته دلالت ایدن رابطه در. بوراده کی حکم (اسناد) کیف مقوله سندندر. چونکه آچیقلق بو کیفتدر.

— Les dix —s. = مقولات عشره.

خرج عن الآين والآين : Il est débarrassé des -s de entre et de où.

او آين و آين مقوله سندن چیقمش ، قور تولمودر . یعنی مکان ایله مقید دکادر .

هذا من باب المتنع : Cela est de la — de l'impossible.

یعنی متنع قیلندندر .

رواقيون و تو افلاطونيلر دخی قاتیغوریاس (قاتهغوری) لفظني حمول معناسته
قوللامشلرسده مقولاتك لیسته سنی دیکشدیرمشلدر در .

(قانت) ، اریسطوطک لیسته سنی اصول و قاعده داڑه سنده یا پیلما مش عدایده رک
حکمملر حقنده على الاصول دیکبر بر لیسته یا پیشدر . اکاکوره هر حکم درت نقطه دن
نظر اعتباره آنه بیلیر . بونلر دخی کیفت ، کیت ، نسبت وجهتدر . بو درت نقطه
نظرک هر بری اعتباریله اوچر نوع حکم ممکندر . بناءً عليه مقولات باشليجه درت
بوعدر . لکن هر مقوله تجربه دن استحصلالی غير ممکن اوچ نوع تصور او لاندیغندن
مقولاتك ضربلری اون ایکی به بالغ اولور .

وحدة	کیت	مقولات	
کثرت			
کلیت	کیفت		
ایجاب			
سلب	نسبت		
تحدید			
جوهر	مشارکت		
سبیلت			
مشارکت			
حقیقت	جهت [۱]		
امکان			
وجوب			

[۱] جهات حکم Modalités منطق کتابلرنه اوچدر : ضرورت ، امکان ، امتناع ،
(قات) امتناعك یرینه حقیقت اقامه ایده یور .

فانته کوره مقولات مدرکه صرفهنه تصورات اساسیه‌ی و معرفتک فکر استدلالینک بالجنه و ظائف اساسیه‌ی تمثیل ایدن صور قبیله‌ی یعنی (صرف نظری) شکل و صور تلریدر . بونزل اشکال مختلفه‌ی جهتیله نظر اعتباره آنان حکملرک ماهیتدن استخراج اولونور .

(غوبلو) بوابده شومطالعه‌ی درمیان ایتمشد: ۱۰

—s mathématiques. مقولات رياضية وياخود تعاليمه . امتداد وكمت

ریاضاتک موضوعی اولدیغندن (قانت)، کمتر

مقو له سنده داخل او لان! مقو له لره یونامي و سر :

== مقولات قوائمه . (فانت)، نسبت و حوت مقولاتنه به $- s$ dynamiques.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نو انتقادیه مذهبینک مؤسسى (رونوویه) مقولاتی برآز فرقی اوله رق «غیرقابل ارجاع و اولى توانینی وانک شکل وصورتى تعین واداره ایدن نسب اساسیه در» ديه تعریف وانلری فرقی برسورتنه تعداد ایمشد .
 (قاتهغوری) نامی بعض کره تصورات عامه به دخی اطلاق اولونور .

Catégorique

١٢

= قضیہ حملہ۔ بیان استدیک احیا و یا سلب رشرط و یا فرضہ = Proposition —.

تابع اولایان قضیه در که بزم منطق کتابلر نده «طرفینی» (یعنی موضوع و محولی) ایکی مفرده منحل اولان قضیه در» دیه تعریف اولو نمشد ر. زید کاتبدر کی. (Jugement) کلمه سنده باقالدر.

= Impératif — = ياخود بالكلز . — Proposition ou jugement impératif — .

جمله امریه مطلقه . حکم مطلق وجدانی ، انا (نفس ناطقه) نک کندی کنده ویردیکی امر مطلق .

(قانت) اراده نک بلا شرط برقراری حاوی اولان حکم و قضیه به بونامی ویرمشدر : والدینه اطاعت ایدلایدر، ياخود ایدلک لازم کایر کی .

— = وظیفه امر مطلق وجدانیدر . یعنی مجرد Le devoir est un impératif — . قانونه رعایتن باشقه هیچ برسب الجاصله اولماهیرق اطاعت ایدیلن بر قانوندر .

موسى الیه کوره بالخاصه نفس ناطقه نک کندی کنده بلاشرط ، یعنی صحنه محافظه ایمک ایستسه ک اعدال اوژره اکلایت کی ، برگایه به وصول ایچون واسطه اولماهیرق ویردیکی امر بر حکم مطلق ، امر مطلققدر . و بونک دستوری شودر : « دائمآ اویله بر قاعده یه توفیقاً حرکت ایت که عینی زمانده اوقاعده نک بر دستور کلی اولمه سنی ایستیه بیله سک »

حاصلی (قانت) ک فلسفه سنده بو حکم مطلقدن مراد قانون اخلاق ، وظیفه ، مجبوریت معنویدر .

= قیاس حملی ، یالکز قضایای حملیدن مرکب اولان قیاس . Syllogisme — .

Causal.

سبی ، تعلیلی . سبیه ، علت منسوب و متعلق اولان ، سبی تشکیل ایدن .
— = قضایای سبیه . Propositions — es.

قضایای مرکبه نک (چونکه) ، (زیرا) ، (ایچون) کی علت بیان ایدن بر کله ایله مربوط ایکی قضیه یی حاوی بر نوعیدر . بونلرده سبب او لهرق ایراد اولنان شی حقیقت سبب ایسه قضیه صادق و دکلاسے کاذبدر . « زید ناطق او لدیغندن قابل علمدر . » قضیه سبی صادقدار . لکن « زید حیوان اولدیغندن قابل علمدر . » دینلیدیکی وقت بو کاذبدر . قضیه سبیه نک برمثالی دخی شودر : اشرار دها یو کسکدن دوشسونرده سقوط طری دها شدید اولسون ایچون یو کسکه چیقاریلیر لر .

مرحوم خواجه کریم افندی (میزان العدل) نامنده کی کتابنک ^۳ سنجی صحیفه سنده بونوعدن اولان قضیه لر ک قضایای مرکبden عدا اولنمه سنه بروجه آتی اعتراض ایشندز : « بز دیرز که انلرک بیانه کوره دلیلنک بعض اجزا سیله برابر اولان هر دعوا نک قضیه

مرکبی‌سی اولمه‌سی لازم کلیر . بوایسه عقلمند جداً بعیددر . حاصلی اکاکوره بونلر دلیلنک بعض اجزاسنی مشتمل قضایای بسیطه‌در .

Causalité

سبیت ، علت . سبی تیجه‌سنہ ، علت معلومانه ربط ایدن نسبت . کندی‌سیله مطلوبه توسل ایدیلن شی .

علیت تجربیه . بو، اویله بر علتدر که اندھعلت دیکر بر حادثه‌نک = empirique.

آننسز هیچ روقنه حصوله کلدیکی حادثه‌دن و یاخوده‌ووقت

انلرک انضمام معاونتیله حصوله کلدیکی حادثاتدن عبارتدر .

علیت فوق الطبيعیه یاخود علیت علم الکونیه، که بر حادثه‌نک = métaphysique.

دکل بروجود فعالک ، برجوه فعالک ، بر قوت و قدرتک ou ontologique.

علیتی در . جناب الله عالمک سبییدر دینلمه‌سی بو قیلندندر .

علیت انتقالیه، که سبب اولان فعلک برجوه‌دن دیکرینه انتقالی صورتیله اولان علیت در .

علیت ذاتیه یاخود باطنیه که کندی اراده‌سی کندی کیفیاتی = immanente.

حصوله کتیرن جوهرک علیتی در . علیت انتقالیه مقابلي

اولدیغدن ذاتیه تعیری مر جحدر .

علیت، که « هیچ برشی سبیسر دکلدر » یاخود « هر

حادثه‌نک بر سنبی واردر » یولنده افاده اولونور .

Causation

بر سبیک کندی تیجه‌سنی حصوله کتیرمه‌سی فعلی، سبیک اجرای فعل ایمه‌سی .

Cause

سبب ، علت . بر موجود ویا حادثه‌یی وجوده ، حصوله کتیرن شی .

سباب و مسیبات ، اسباب و نتایج ، عال و معلومات . = s et effets.

سباب عرضیه ، بالعرض سبب ، علت . صحی و معنده = s accidentelles.

بر غدا قوت و ختک سبب ذاتی‌سیدر . لکن بعض

عوارضدن ناشی بر علتک سبب عارضینی اوله‌بیلر .

بر مسہل لینتک سبب ذاتی‌سی و بولینتک وجودده حصوله

کتیردیکی سرینلنک سبب عرضی‌سیدر .

اسباب ذاتيه . = — s essentielles.

علت فاعلية ، علت فاعله. فعل طباعيسيله مسببي
حصوله كثير سبب .

اسباب متقدمه . = — s entérieures.

= -- incomplète = — complète.

علت ناقصه ، علت غير تام ، علت غير مستقله در . سبب تام ،

مسبيك وجودي آنجاق كنديسهه توقف ايدن سبدر.

سبب غير تام ، مسبيك وجودي كنديسهه توقف ايدن

لكن يالكرز انك وجوديله سبب موجود او لميان سبدر.

دولكرلک کسره توقف ايدر. لكن يالكرز برکسرله انسان
دولكر اولماز .

اسباب اتفاقيه . = — s dues au hasard.

عمل خارجه . = — s extérieures.

= سبب ذاتي قريب . = — essentielle et immédiate.

= اسباب داعيه ، دواعي ، بواعث . = — s déterminantes.

= سبب أبعد . = — la plus éloignée.

= علل غائيه. علل کاليه، برشئيك مبنى اولديني مقصد. او زرنده

ياتلچق قاريوله نك علت غالله سيدر .

= علل صوريه ، برشئيك انكله بالفعل بولديني علت . = — s formelles.

قاريوشه نك هيئي علت صوريه سيدر. او بو هيئته بالفعل

قاريوله در .

= علل ماديه ، برشئيك انكله بالقوه اولديني علتدر . = — s materielles.

تيور، قاريوله نك علت ماديه سيدر. قاريوله تيورده بالقوه

موجود ايدي .

= اسباب بعيده . برساعتك يلقوان ويا عقربنك حركتنك

سبب قريبي بوایكشه ي طوتان چرخدر . و سبب بعيدى

ز تبركدر .

= اسباب اولی ، علل اوائل . مفردی سبب اول ، علت اولی . مطلق و مستقل صورتده سبب اول انجاق جناب الاهدر . صنعتکار اللهه نسبته سبب ثانی ایساده وجوده کتیردیکی ایشه نسبته سبب اولدر .
 علل ثانی = — s secondes.

= سبب عادی ، علتہ اجرای فعل ایتدیرن وسیله .

— en soi même ou
 { علت ذاتیه ، سبب ذاتی . essentiellement et par
 sa nature.

— qui met en mouvement.
 le pourquoi.

— برهان لم = La démonstration de la —.

= علل غاییه دلیلی، که اثبات باری دلائئلندن بریدر. ابن الرشد بوكا (دلیل عنایت) دیمشدر .
 = علل اصلیه ، یاخود حقیقیه علت مادیه ایله ، علت صوریه مسببی تشکیل ایتدیکی ایچون بونلره علل اصلیه ، حقیقیه تسمیه ایدیلیر .

= علل خارجیه ، علت فاعلیه ایله علت غاییه مسببی تشکیل ایمددکاری جهتله بونلره علل غیر اصلیه و خارجیه تسمیه اولونور .

= علت متیجانس المعلول . عینی نوعدن معلول حصوله کتیرن علت . بغدادیک بغدادی حصوله کتیرمه می کی .

= علت مختلف المعلول یاخود غیر متیجانس المعلول . کونشک متنوع نباتاتی سوردیرمه می کی .

= مفرط علت غاییه طرفداری . مثلا بورون کوزلک طاقلمق ایچون و قاونونک دیلمیری عادلانه تقسیمی تسهیل ایچوندر . دیبلنلر کی .

علت اصلیه = = علت اصلیه و النده کی فورجه principale.
علت آلیه = = علت آلیه instrumentale.

علت مختاره ، کندیسنہ مالک و افعالندن مسئول اولان علت . libre.

علت ضروریه ، علی العما اجرای فعل ایدن وباشقملرینک nécessaire.
تحت حکمندہ اولان علت .

علت کامله ، معلومنک تمامیه حصولنہ کافی اولان علت . بر
دوئلوده غالب غلبہنک علت کاملہ سیدر . totale.

علت جزئیه ویا قسمیه ، دیکرینک انصمام معاونته لزوم
کوسترن علت . بمحابه ده هنفر بر علت جزئیه در . partielle.

شوراسنی ده اخطار ایدم که اصل علت دردتر . بونلر دخی علت صوریه ،
علت مادیه ، علت فاعله ، علت غائیه در . دیکرلری بونلر ارجاع اولونه بیلر .

Caverne

Allégorie de la — .
مُثُل عقلیه نظریه سنی (Théorie des Idées) تمیل صورتیه بیان ایدر . اکاکوره آباقلینه نجیر اوریلهرق مغاره نک ایچنه آتش اولان محبوسر بومغاره نک دیوارلر نده خارجde بولونان شیلرک بالکنر کولکلریخی کورمرک بونلری حقیقت ظن ایتدکلری کی عوام ناس دخی آنجاق عالم عقلینک یاخود مُثُل عقلیه نک کولکلرندن عبارت اولان اشیای محسوسه بی کوررلر . لکن حکیم اولان کیمسه مُثُل عقلیه بی مشاهده ایدر . واصل حقیقت بونلر اولوب محسوسات بونلرک کولکلرندن یاخود صورتلرندن عبارت اولدیفی بیلر .

Les idoles de la — .
بالاده ذکر اولونان مغاره قصه سنی تیحاحر کسده بولونان و کندی طبیعتنک ، مزاجنک ، تربیه سنک ، عاداتنک ، محیطنک نتیجه سی اولان خطالره و اعتقادات باطله بیه بونامی ویر . واقعا بر محبوس مغاره ایچنده قابلی اولدیفی کی هر آدم بونوع اعتقادات باطله ایچنده قابلیمشدر و بونلرک ایچندن چیقاماز .

Cécité

عما ، کورلک .

= عماي عقلی، رؤيت بوزولامش اولدينی حالده کوريلن صورتلر.
بردوست، بركتاب، برلامبه کي مأنوس و مأولوف شيلر اولقله
برابر بونلرک طانيله مامه مسي .

= فقدان قرائت . ال يازيسى ويأخذ باصمه الفاظ
او قوندليني وقت معنالرى بيلنه مامه مسي .
Achromatopsie) = — des couleurs.

Celantes

(Bamalip) كله سنه بيان اولونان اصول موجبنجه قياسك بـرنجـيـ شـكـلـكـ كـبـراـسـيـ
ـسـالـبـهـ كـلـيهـ، صـغـرـاـسـيـ مـوـجـهـ كـلـيهـ وـتـيـجـهـسـيـ سـالـبـهـ كـلـيهـ اوـلـانـ ضـربـتـكـ (ـنوـعـنـكـ)ـ اـسـمـيدـرـ.
ـبـوـضـرـبـ دـرـدـنـجـيـ شـكـلـكـ Calentes دـيـلـيـلـنـ ضـربـتـكـ عـيـنـيـدـرـ. لـكـنـ بـونـدـهـ تـيـجـهـ عـكـسـ
ـاـيـدـيـلـهـرـكـ وـمـقـدـمـلـكـ كـبـراـسـيـ صـغـرـاـسـيـ كـبـرـىـ يـاـيـلـهـرـقـ بـرـنـجـيـ شـكـلـكـ اـرـجـاعـ اـيـدـلـشـدـرـ.

Boحياتك بالجله آلامي چيجيدر . Ca -

چيجي اولان هيج بـرـاـمـ مـدـهـشـ دـكـلـدـرـ . Len -

هـيـجـ بـرـمـدـهـشـ الـ بـوـحـيـاتـكـ الـمـلـيـ دـكـلـدـرـ . Tes -

چـيجـيـ اـولـانـ هـيـجـ بـرـاـمـ مـدـهـشـ دـكـلـدـرـ . Ce -

Boحياتك بالجله آلامي چيجيدر . Ian -

بناء عليه Boحياتك هـيـجـ بـرـاـلـيـ مـدـهـشـ دـكـلـدـرـ . Tes -

Celarent

(Bamalip) كله سنه سحر ايضاحات وجهله قياسك بـرنـجـيـ شـكـلـكـ كـبـراـسـيـ سـالـبـهـ
ـكـلـيهـ، صـغـرـاـسـيـ مـوـجـهـ كـلـيهـ وـتـيـجـهـسـيـ سـالـبـهـ كـلـيهـ اوـلـانـ نـوـعـيـدـرـ :
ـهـيـجـ بـرـ مـ بـ دـكـلـدـرـ . Ce -

هـرـ سـ مـ درـ . La -

بناء عليه هـيـجـ بـرـ سـ؛ بـ دـكـلـدـرـ . Rent -

Cenesthésie

حس موجوديت . بـزـهـ كـنـدـيـ موجودـيـتـيـ بـيـلـدـيـرـ اـحـتـسـاـسـاتـ دـاخـلـيـهـ نـكـ مـجـوـعـيـ .

Central

مرکزـيـ . جـملـهـ عـصـبـيـهـ نـكـ تـشـريـخـنـدـهـ مـجـبـطـيـ (Péphrrique) مقـابـلـيـدـرـ .

Centres nerveux

مراکز عصبیه. مراکز عصبیه بینک بوتون اقسامی (دماغ و دماغچه‌یی) و بصله سیاسیه ایله برابر مخ شوکی (مردار ایلیکی) احتوا ایدر. بوعضول حواس باطنیک و محیطده بولونان اعضای حسیه (کوزلر، قولاقلر و ساره) دخی حواس خارجیه‌نک مقریدر. مراکز عصبیه حس و تخیل و ساره‌یه مدار اولان تأثیرات و تنبیهاتی قبول ایتدکن باشـقه انتباهاـت محركـی دخـی عـضـلـاتـه نـقل و بـوـتوـن حـیـات لـشـوـوـنـما وـحـیـ اـدـارـه اـیدـرـلـر وـخـیـات عـقـلـیـهـنـک دـخـی حـاـمـلـیدـرـلـر.

Centrifuge

مـبعـد عنـ المـركـز (مراکـزـدن آـیـمـارـق اوـزاـقـلاـشـدـیرـان). مـبـحـثـ الـاعـصـابـهـ مـراـکـزـ عـصـبـیـهـ دـنـ اـعـضـایـ مـحـیـطـیـهـ وـیـاـ اـیـکـنـجـیـ درـجـهـهـ اوـلـانـ مـراـکـزـهـ اـنـقـالـیـ تـضـمـنـ اـیدـنـ هـرـ حـادـثـهـ عـصـبـیـهـ مـبـعـدـهـ عنـ المـركـزـ دـیـنـیـلـیـرـ.

Force = قـوـةـ مـبـعـدـهـ عنـ المـركـزـ.

Nerfs = اـعـصـابـ مـبـعـدـهـ عنـ المـركـزـ ، اـعـصـابـ مـحـرـكـهـ .

Centripède

مـقـرـبـ الىـ المـركـزـ . (مراکـزـ دـوـغـرـیـ یـاقـلاـشـدـیرـانـ). مـبـحـثـ الـاعـصـابـهـ مـحـيـطـدـنـ مـراـکـزـ عـصـبـیـهـ اـنـقـالـیـ تـضـمـنـ اـیدـنـ هـرـ حـادـثـهـ عـصـبـیـهـ مـقـرـبـ الىـ المـركـزـ دـیـنـیـلـیـرـ .

force = قـوـةـ مـقـرـبـهـ الىـ المـركـزـ .

Cercle vicieux ou diallele

دور باطل ، قیاس دور . بر قضیه‌یی دیکر بر قضیه ایله اثبات ایتمکدن عبارت اولان سفـطـهـدرـ. روـحـکـ لـایـمـوتـ اـولـدـیـغـنـیـ غـیرـجـسـمـانـیـ اوـلـهـسـیـلـهـ وـصـوـگـرـهـ غـیرـجـسـمـانـیـ اوـلـدـیـغـنـیـ دـهـ لـایـمـوتـ اوـلـهـسـیـلـهـ اـثـبـاتـ اـیـمـکـ کـیـ . بـودـورـ باـطـلـ مـصـادـرـهـ عـلـیـ المـطـلـوبـکـ (Ption de principe) دـهـ قـارـیـشـیـقـ بـرـشـکـلـیدـرـ . بـوـنـلـکـ اـیـکـیـسـیـ دـهـ عـیـشـیـ دـکـلـدـرـ .

Cérébration

فعالیت دماغیه . دماغک بالخاصه وظائف عقلیه‌ده کی فعالیتی .

inconsciente. --- = غـیرـمـشـغـورـهـ فـعـالـیـتـ دـمـاـغـیـهـ . نـفـنـ نـاطـقـهـنـکـ خـبرـیـ

اوـلـقـسـزـینـ وـقـوـعـهـ کـلـوـبـ اـنـحـاقـ نـتـایـجـیـهـ تـظـاهـرـ اـیدـنـ بـرـاسـدـلـالـ کـیـ .

Certitude

منطقده یقین ، علم یقینی ، برعقل سلیم ایچون هیچ برشبهه یه محل برآفایان علم ، اعتقاد جازم و ثابت . یقین شک و شبھه یه مناف او لوب فرق و درجه دخی قبول آیمزر . علم الروحده یقین بر حکمی شبھه دن بری اوله رق صحیح عد ایدن بر عقلک حالیدر . بحوال بدیهی و با خود مبرهن بر حکمه متعلق اوله بیلیر . یقین بر نجی حالده اولی (Immédiate) با خود بدیهی ، ضروری ، شهودی ، عیانی ، یقین بالذات (Intuitive) وایکنجی حالده بالواسطه یعنی برهان واسطه سیله (Médiate) واخود استنتاجی ، نظری (Discursive) در .

— = یقین معنوی ، یقین عقلی ، و ثوق . [بعض فلسفه morale . طرفدن اعتقاد (Croyance) ، یقین ایمانی (de foi) — و با خود قناعت (Conviction) معناسبه قولانشدر . یقین قلبی ، عقلک انسانلر ک شهادته (متواتر اه) اینا ناماسیدر . سلیم اول مصرک فاتحیدر ، پکین بویوک و اهالیسی چوق برشهر در کبی . — = یقین طبیعی ، یقین حسی که عقلک حواسک شهادته اینا ناماسیدر . physique . اجسام واردر ، عالم موجوددر ، کونش تنویرایدر کبی . بویقین عالم حسی بی اداره ایدن قانونلر ک کایته مستنددر .

— = یقین علم الروحی ، یقین وجدانی ، عقلک شعورک psychologique . (Conscience psychologique , sens intime) — = یقین مابعدالطبیعی که عقلک متعارفه لره (Axiomes) ، métaphysique . حقایق اولیه عقلیه یه اینا ناماسیدر .

— = یقین منطقی که عقلک استدلال و برهانه اینا ناماسیدر . بر متعارفه دن ، بر مبدی دن استخراج ایدیان برنتیجه نک عقل ایچون بومتعارفه و مبدی نک کندیسی قدر قیمتی واردر .

یقینیک در جاتی اوله میه جنی جهتله یقین طبیعی ، یقین مابعدالطبیعی ، یقین ریاضی ، یقین معنوی یکدیگرینه معادلدر .

— = یقین تجربی ، یقین حسی که مشاهده expérimentale ou empirique . وقوعاته مستند اولان یقینیدر .

يَقِنَّا = Les - s.

ذَرْوَةُ تَحْقِيقٍ = Le fait de la —.

تَيْقَنٌ اِيمَكٌ = Avoir la — de...

اعْطَى يَقِنَّا اِيمَكٌ = Donner la — .

التحقيق بالبرهان علم : La — due à des preuves se nomme science.

برهان واسطه سیله تحقیق علمدر .

Cesare

کلمه سنده بیان اولونان اصول موجبجه قیاسک شکل ثانیسنک (Bamalip) اسمیدر . بونده کبری سالبه کلیه، صغیری موجبه کلیه و نتیجه سالبه کلیه در.

هیچ بربالیق رئلر واسطه سیله تنفس ایغز .

هر بالینه بالینی رئلر واسطه سیله تنفس ایدر .

بناءً عليه هیچ بربالینه بالینی بالیق دکلدر .

Champ

ساحه ، میدان .

— ساحه بصریه ، کوزک غیر متحرك اولادیغی حالده کوزه بیله جکی visuel . مسافه .

— ساحه سمعیه ، امتداد سلسله اصوات . اک پستدن اک تیزه قدر auditif .

قابل حس اولان مراتب اصواتک امتدادی بیان ایچون بعض کره بوعییر قوللانیز . لکن ساحه بصریه تعییرینه مماثل اولادیغی جهته دوغزی دکلدر . بوبرتقیلدر .

— ساحه شعور ، شعور اک بردفعه ده احاطه ایده بیله جکی de la conscience .

حوادث مبحث الروحینک آز ویا چوق بوبیوك اولان کمیتی .

Changement

تبدل ، تغیر ، فساد . اریسطوط بولفظی خصوصی برمعناده قوللانشدر . اک کوره تغیر یکدیگرینک مقابل اولان ایکی حالک برندن دیگرینه انتقال دیگدر . بودخی اوج نوعدر :

عدمدن وجوده انتقال = تولد
وجوددن عدمه انتقال = موت
وجوددن وجوده انتقال = حرکت

اصول تبدل اقل. احساس ایله تنیه بیننده کی = مетодه de -- minima.
نسبتی و قانون روحی طبیعی (Loi psycho-physique) تعین ایمک ایحون (Wundt) که قولاندینی اصولدرکه او زرنده تجربه اجرا ایدلکدنه اولان کیمسه نک احساسده بر تزايد و قوعه کلیدیکنی خبر ویرمه سی ایحون تنیه ک آرتیمله سی لازم کان اک آز مقداری نهادینی آرامقدن عبارتدر.

Charité

محبت الله، محبت همجنس، انسانیپرورلک، فقرایپرورلک، مرحمت، شفقت، احسان، صدقه، تصدق.

وظائف شفقت و انسانیت که جبر آطلب و ایفا ایندیریله معین = Devoirs de -- .
وظیفه لدر = Devoirs de justice (ایسه بالعکس جبر آیا پدیریله بیلن وظیفه لدر. تأدیه دین کی).
وظائف انسانیه دخی مجبوری ایسده بور مجبوریت وجودانیه در. بونلر طلب ایدیله من. وظائف اختیاریه (Devoirs facultatifs) تعییری تنافضی متضمندر. چونکه لازم الایفا و مجبوری اولمایان بر وظیفه یوقدر دنیمشدر.

Chiasma

تصاب . اعصاب بصریه الیافلک ین طاسنک ایچنده خاچواری بربولینه قسمآ کچمه لریدر .

Chose

شی . امر یعنی ایش . عین ، اعیان (Objet) . جوهر (Substance) یعنی کندیسی تخصیص ایدن صفاتک جمله سندن قطع نظر له نظراعتباره آلانشی . موضوع (Sujet) که محول (Prédicat) مقابله دیر . ذات شی ، بالذات شی ، حد ذاتنده شی en soi . بو تعییری (فانت) اکنثیا قولانمشدر . موئی ایله کوره بزاشیا

حقنده انجاق افلاک مخصوصات و مشخصاتی یاخود صفاتیه بر فکر حاصل ایتدیکمزدن ذات شی حقنده معرفت حاصل ایدیله من. و اعمال فکر دخی اولونه ماز. بو معرفتک نسیتی مذهبیک Doctrine de la relativité de la connaissance مناظرندن (Essence) دیمک اولوب بونک مقابله بریدر. بومعنادهشی ذات و حقیقت حاده، ظاهره (Phénomène) در.

امور عسیره = —s ardues.

ذوای اولان اشیا = —s abstraites pures.

امور غیر موجوده = —s absentes.

امور بحیمه = —s animales.

معانی ذهنیه = —s appartenant à l'entendement.

معنای متصور = — qu'on conçoit.

امور عامه = —s communes à toutes les natures.

امور بینه واضحه = —s claires et manifestes.

امور غیبیه = —s cachées.

امور حوالی اولان اشیای عینیه = —s concrètes qui supportent les choses abstraites pures.

محرداً اولان اشیای عینیه.

مطلوب = — qu'on cherche.

اموراللهیه و امور انسیه = —s divines et humaines.

امور برهانیه = —s démonstratives.

موضوعات = —s données

متغیرات = —s différentes.

ظواهر = — extérieures.

موجودات، اشیاء مكونه = —s existantes.

اشیاء غیر مكونه = —s non existantes.

أعدام = —s qui n'existent pas.

امور موجوده، معانی موجوده = { —s d'une existence positive.
= —s positives,

- حسنه بادي اولان امور . — s qui frappent les sens.
- كائنات عظيمة . — s graves.
- عادات . — s habituelles.
- امور اتفاقيه . — s du hasard.
- غيب . — invisible.
- متعنفات . — s impossibles.
- متوسطات . — s intermédiaires.
- معقولات . — s intelligibles.
- امور شخصيه . — s individuelles.
- متوهّم . — idéale.
- امور تعليميه ، رياضيه . — s mathématiques.
- مابعدالطبيعتيات . — s metaphysiques.
- مختلطات . — s mêlées.
- واجبات . — s nécessaires.
- امور نبيهه عاليه . — s nobles et élevées.
- محدثات . — s nouvellement survenues.
- امر لازم . — Quelque — nécessaire
- واجب الوجود بذاته . — Une — nécessaire par elle-même.
- واجب الوجود لابذاته او بغيره . — Une — nécessaire par un autre.
- امور طبيعه . — s physiques.
- جائزات . — s possibles.
- اشياء متأخره . — s postérieures.
- فاسدات . — s périssables.
- غواص . — s profondes.
- امور وهميه . — s purement idéales.
- ذهنـه وجود اولان امور . — s présentes dans l'esprit.
- جزئيات . — s partielles.

- امور جزئیه . = —s particulières.
- معنای مقول . = — qu'on prononce.
- موجودات ، امور وجودیه ، حقیقیه . = —s réelles.
- امور نظریه . = —s spéculatives.
- امور مفارقہ . = —s séparés.
- محسوسات . = —s sensibles.
- اشیاء مظنونہ ، اشیاء متوهمہ ، اشیاء مفترضہ . = —s de pure supposition.
- کذا . = —s supposées.
- اشیاء متصوّمة . = —s qui subsistent.
- معلومات . = —s sues.
- شیء ثابت ولا يتغير . = — stable et invariable.
- امور الالہیہ . = —s théologiques.
- معنای کلی . = — universelle.
- معنای شخصی . = — individuelle.
- امر مستائف . = — en voie de formation.
- امور حقيقة . = —s vraies.
- محقرات اشیا . = —s de peu de valeur.
- مفتاح الغیب . = Clef des —s cachées.
- امر لازم . = Quelque — de nécessaire.
- امری ظاهرینه حل اینک . = Prendre la — à la lettre.
- مبادیء کل . = Les principes de toutes choses.
- احد امریندن خالی اوله ماز . = Il est de deux — s l'une.
- امر مجمع علیہ ، امر متفق علیہ . = — sur laquelle on est d'accord.
- امرین بینندہ برا امر . = — entre ces deux extrêmes.
- اشیاء موجبه و مسلوبہ . = Les —s énoncées par privation et possession

محول بوتون موضوع اوزرینه ايجاباً
حکم او لونورسه قضيه کلیه و هو-
موضوعك بر قسمی اوزرینه حکم
ایدیلرسه جزئه در .

La proposition est universelle quand l'attribut est à toute la —, particulière, quand l'attribut est à une partie de la —.

(سقولاستیک) لر حقيقی «عقایق»
(حکمک) واقعه ، نفس الامر
و واقعک حکمه مطابقیدر « دیه
تعريف ایدرلردی .

Les scholastiques définissaient la vérité l'adéquation de l'intelligence et de la — .»

Chrématicistique

استحصل شروته منسوب و متعلق اولان . علم شروتك استحصل شروت قسمی .
شروتك فلان ياخ د فلان طرفدن استهلاك او لونه لرينه کوره حاصل ايده جي
فاندنهنک کلي ويا جزئی او نهسي نظر اعتباره آلمقسرین ممکن اولديغى قدر تريدي
چاره لرينه تحریمى مقصدینه مبني اولان تصوردر .

Cinématique

مبحث الحركات . فن مي خانيكينك حرکاتي حصوله کتيرن قو تلردن صرف نظر له
آنخاق حرکتلردن بحث ايدن قسميدر . بونده بر حرکتی دیگرینه تحويل ايدن
التلردن دخى بحث اولونور .

حرکتندن متاحصل احساسات . حرکتك
= Sensations — s cinéthésiques .
و بالخاصه حرکت اختيارينه حصوله کتيرديكى احساسات .

Cinétique

حرکته منسوب ، حرکيہ .

— = غازلرک حرکت اجزامي نظريه سی . غازلرده کوزيلان
(الاستيقيت و توسع کي) حادثاتك کافه سني ، غازلرک بربرندن فرقلى وبالنسبةه اوزاق
کوچوك جزو لردن متشك اولديغى و بوجزو لرک متاديا هر طرفه دوغرى حرکتده
يولونديغى فرض ايڭىکى صوريyah اپضاح ايدن نظريهدور .

— = حرکت صرفه ومطلقه نظريه سی . حادثات مكنه

کائنانك جمله سنى يالكز حرکته اپضاح ايدن نظريه .

— = قدرت حرکيہ بعض کره قدرت حاضریه (Energie actuelle) .

یعنی حرکتله در حال ظاهر ایدن قدرته بو نام ویریلیر . بونک مقابلي (Énergie) قدرت مکنیه در .

Clair

صریح ، سهل الفهم ، واضح ، جلی ، بین ، بدیهی .
 (دھارت) بولفظی بدیهی (Évident) معناستنده قولانزیر . ومعرفت بدیهیه یی
 « دقلى برذهنده حاضر و ظاهر اولان معرفتدر » دیه تعریف ایدر .

Clan

طاُفه ، قبیله ، عشیرت ، ایل .

بوکله ایرلاندا ، غال واسقوچیا مالکنده جاری اولان عائله اصولندن اقباس .
 و علم اجتماعی علماسی طرفندن صورت عمومیه ده ابتدائی حکومت عائلیه یی بیان
 ایچون قبول ایدلشدیر . برطاُفه (Clan) ایچنده افرادک بربرلیله تأهلاری منوع
 اولدینی جهنه بولفظک معناسی قبیله (Tribu) لفظندن اخصدر . قبیله ملکی و سیاسی
 بر اجتماع اولوب بونده علی العاده افرادک بربرلیله تأهل ایتمه‌لری جائزدر . طاُفه‌نک
 بوندن باشقه بر طاقم صفات میزه‌سی وارد رک بونلر دخنی دینی نقطه نظردن (طوتهم) ک یعنی
 نسلات جدی عدا اولون هرق کندیسنه تعظیم ایدیلن حیوانک بر او ملکی و عدلی نقطه نظردن قان
 انتقامی آملق ایچون افراد جماعتی برلشیدرین و بونی آنلرک بیننده منع ایدن کفالت متسلسله
 و عسکری نقطه نظردن وحدت عسکری ملرینی تأمین ایده جگ صورتده تشکل ایتش اولمه سیدر .

Clair-obscur

نیرنک ظل وضیا ، رسمنده ظل وضیانک اصول تو زیبی . ضیانک اصابت ایتدیکی
 سلطاحلی تنویر ایده رک واصابت ایتدیکی سلطاحلی کولکده براقه هرق حصوله
 کتیردیکی تأثیری تقیید دیمکدر . کولکه ایله قاریشیق آیدیناق اور مانلرده کورلدیکی
 کی . شدت ضیانک در جات مختلفه سنک ساحة بصریه ده انقسامی که اشیایی قبار تمه ملی
 کورمه مزه یار دیم ایدر . لکن یالکن بوكافی دکلدر . ایکی کوزله باقیلمه سی و طبقه
 شبکیه‌نک او زرینه ترسم ایدن صورتلرک یکدیکرینک عینی اولماسمی دخنی لازم در .

Classe

صنف .

Classification

تصنیف . صنف او زرینه آییرمق و ترتیب ایمک .
 — = تصنیف صنعتی ، کیفی اوله رق انتخاب ایدلش بر طاقم صفات
 میزه‌یه مستند و آنجاق هر شیئی یرنده بولق مقصدینه مبنی اولان تصنیف .

— تصنیف طبیعی، یعنی زندگانی از زیاده مشاهدت طبیعی بولونان شلیلی . naturelle مقایسه ایمک و بوجهمه بعض قانون نظر کشفنی یون حاضر لامق مقصدینه مبنی اولان . تصنیف . علوم حقنده متعدد اصول تصنیفل وارد . وقتیله معلمزم اولان بر فرانسز طرفندن بزه اک معتبر و مستعمل اولق اوزره کوستریلن اصول شودر :

Sciences	1° Sciences exactes ou mathématiques = علوم ریاضیه	Arithmétique	علم حساب
	ou science de raisonnement	Algébre	علم جبر
	= علوم استدلالیه	Géométrie	علم هندسه
		Mécanique	فن میخانیک
		Astronomie mathématique	علم هیئت ریاضی (1)
علوم	2° Sciences physiques et naturelles = علوم مادیه و طبیعیه	Physique	علم کیمیا
	(Sciences d'observation)	Chimie	علم حیوانات
	= علوم مشاهده	Zoologie	علم نباتات
		Botanique	علم المعادن
		Minéralogie	
	3° Sciences politiques et morales = علوم سیاسیه و اخلاقیه	1° la Psychologie	علم الروح
	(Sciences mixtes) = علوم مخلوطه یعنی هم استدلال ، هم ده مشاهده بی استعمال ایدن علم	2° a Logique	
		Philosophie	علم منطق
		حکمت ، فلسفه	3° la Morale
		Droit	علم اخلاق
	Economie politique	4° la Métaphysique	علم مابعد الطبيعی
	علم ثروت ، فن اقتصاد		

[۱] بعض کره حکمت طبیعیه ایله علوم مادیه ، علوم جیانیه (Sciences physiques) نای آلتنده بر اشیدیریلیر و علوم حیاتیه و یاخود طبیعیه یه (S. biologiques ou naturelles) مقابله عدا لو نور .

Claustrophobia

قالپالی یerde طور مق قورقوسی . خسته نک بریره قالپاش او لدیغنى طویدیغى وقت رک اورادن بردە چیقامەمۇك و کرک هوامىز قامق قورقوسندن ناشی حس ایتدیکى را حتى سز لکله تظاهر ایدن حال مرضی . بونك مقابلى خوف میادین (Agoraphobia) در.

Cleptomanie

سرقت ماتیاسی ، مراقی . سرقت ایدیلن شیئی مالک ملاحظەسى خارجىنده اولەرق سرقتە برمیل مرضی .

Clinamen

انحراف ، اجزاء فردنك الخرافی . (اپیکور) اجزاء فردنك حرکتلىرىنىڭ قىلغىلىرىنه عطف ايدىدى . بوحالدە اندرک خلای نامتاهى اىچنەدە ياغمور دانەلرى كېيىمىدى اولەرق دوشەمەلرى و بناءً عليه بېرلۈرىنىه تصادف ایچەمەلرى لازم كلىرىدى . لکن موسى اليك فکىرنىجە بونلەك بېرلۈرىنىه مصادف اولەرق بىلشوب بىرطاقمەركىبات مادىپە آشكىل ايدىبىللىرىنىه حىن سقوطلىرنەدە كوچوك بىلخراف كىفایت ايدە جىكىدى . ايشتە بوسېيە مېنى انحراف قضىيەسى قبول ايدەرك اكا (قلينامن) تسمىيە ايمىشدەر .

Cœnesthesia

كلەمنىن باقىلى . Cenesthesia

Cogitative

— مفکرە . بو كله لاتىنجە تفکر اىتك معناسىنە اولان (Cogitare) . فعلىندن آلتىشىر . انساندەكى قوە و همىيە (Estimative) بۇ نامى ويرمىشىردر . بوكا عقل جزئى (Raison particulière) دىخى تسمىي او لونور . بورنوع حس طبىعى (Instinct) ، محاكىمە و دها دوغىرىسى حيواندەكى حس طبىعى يە ماناثل بىرطاقمە تصورات جزئى و حسييەنەك تتابعىمەر . انسان حيواناتەكى قواى حسييەنەك جەملەنەن مالك او لدیغىزىن اىلەرە موافق و غير موافق اولان شىلەرى بىلەرىن قوە و همىيە يە دىخى بالاضرورە مالكىدەر . لکن حيواندەكى مخيال (Imagination) انسانە كچىنچە كسب شرافت ایتدىكى كى قوە و اهمەدە مفسکرە نامى آلىر . بونكله بىلەر بويوك (آلىر) بىر قوە جسمانىيە تفکر ايدەمە جىكىي بىان اىلە بولۇغىرى رد اىتمىشىر .

كلەمنىن قوە و همىيە لەپىرنىدەكى حاشىيەنى او قومالى . (Force)

== لاينجه بر ترکيب اولوب « من تفكري يديسيورم، بناءً عليه ».
وارم « ديمكدر . بـوـحـقـيـقـتـ تـجـرـيـهـيـ (ـدـهـقاـرـتـ)ـ كـنـدـيـ فـلـسـفـهـ سـنـهـ مـبـدـأـ اـتـخـاـذـيـتـشـدـرـ ».

Cognition

معرفة ، اطلاع ، يلمك .

Cognoscibilité

قابلیت معرفت ، قابل معرفت اوله ، بیلنه بیلمه .

Cohérent

ملتصق ، منتسق ، ربط و معنای یرنده ، يولنده . يكديكريننه موافق و مناسب .
اولان فـکـرـلـ حـقـنـدـهـ قـوـلـلـانـيلـرـ .

— == رابطه و انسجامی بـراـصـوـلـ يـاخـودـ مـذـهـبـ کـهـ تـناـضـدـنـ .
ـ سـالـمـ وـ باـجـمـهـ اـقـاسـیـ يـكـدـيـكـرـيـنـهـ مـرـبـوـطـ اـولـانـ مـسـلـكـدـرـ .ـ (ـسـتوـ آـرـتـ مـيـلـ)ـ منـطـقـ
ـ صـورـیـ اـرـتـبـاطـ وـ اـنـسـجـامـ نـظـرـيـهـ سـيـدـرـ دـيـشـدـرـ .

Collectif

منظقه مجموعى يعني بر هيئت مجموعه يه عائد اولان ديمكدر کـهـ برـهـيـئـتـ مـجـمـوعـهـ نـكـ اـفـرادـ
ـ وـياـ اـقـسـامـنـ هـرـ بـرـيـئـهـ عـائـدـ اـولـانـ (ـDistributifـ)ـ فـرـدىـ ،ـ شـخـصـيـ مقـابـلـيـدـرـ .ـ لـكـنـ
ـ عـمـومـيـ لـفـاظـ مـرـادـيـ دـكـلـدـرـ .ـ چـونـكـهـ مـعـومـيـ ،ـ عـدـدـيـ غـيرـمعـيـنـ اـشـخـاصـهـ عـائـدـ اـولـانـ شـيـدـرـ .ـ
ـ بـرـ لـفـظـ بـعـضـ كـرـهـ مـجـمـوعـىـ وـياـ اـجـمـاعـىـ وـبعـضـ كـرـهـ فـرـدىـ بـرـ مـعـنـادـهـ قـوـلـلـانـيلـرـ .ـ عـدـدـيـ مـحـدـودـ .ـ
ـ اـفـرادـكـهـ هـيـئـتـ مـجـمـوعـهـ سـنـهـ مـخـصـوصـ اـولـوبـ بـاـفـرادـ منـفـرـداـ نـظـرـ اـعـتـبارـهـ آـلـنـدـيـيـ حـالـهـ
ـ کـنـدـيـلـونـدـهـ بـولـنـايـانـ بـرـشـيـئـيـ بـيـانـ اـيـتـيـديـيـ وـقـتـ مـعـناـ مـجـمـوعـىـ وـهـيـئـتـ مـجـمـوعـهـيـ تـشـكـيلـ يـدـنـ
ـ اـفـرادـكـهـ منـفـرـداـ هـرـ بـرـنـدـهـ بـولـنـانـ بـرـشـيـئـيـ اـفـادـهـ اـيـتـيـديـيـ زـمانـ مـعـناـ فـرـديـدـرـ .ـ مـثـلاـ
ـ «ـ قـوـنـفـرـانـسـ مـرـخـصـلـرـ مـذـاـكـرـهـ يـديـسيـورـلـرـ .ـ لـكـنـ «ـ قـوـنـفـرـانـسـ مـرـخـصـلـرـ دـيـپـلـوـمـاتـلـرـدـرـ»ـ
ـ دـيـدـيـكـمـزـ وـقـتـ مـعـناـ فـرـديـدـرـ .ـ چـونـكـهـ هـرـ مـرـخـصـلـرـ دـيـپـلـوـمـاتـلـرـدـرـ .ـ کـذـلـكـ «ـ مـعـلـقـاتـ يـدـيـدـرـ»ـ
ـ دـيـنـيـلـيـيـ زـمانـ مـعـناـ مـجـمـوعـيـدـرـ .ـ زـيـرـاـ بـوـنـلـرـكـ بـجـمـوعـىـ يـدـيـدـرـ .ـ «ـ مـعـلـقـاتـ سـبـعـهـ فـصـاحـتـ
ـ وـ بـلـاغـتـ نـوـنـلـيـدـرـ .ـ دـيـنـيـلـيـرـ سـهـ مـعـنـافـرـ دـيـدـرـ .ـ چـونـكـهـ بـوـنـلـرـكـ هـرـ بـرـنـدـهـ بـوـمـزـيـتـ مـوـجـودـدـرـ .ـ
ـ P~s~y~c~o~l~o~g~i~e~ — ve .ـ = علم الروح اجتماعي .ـ دـوـغـرـيـدـنـ دـوـغـرـيـيـهـ اـفـرـادـيـ ،ـ
ـ شـخـصـيـ وـجـدـانـلـرـيـ تـدـقـيقـ اـيـمـيـوبـ جـمـعـيـاتـ بـشـرـيـهـيـ ،ـ خـلـقـيـ ،ـ مـجـالـسـيـ ،ـ صـنـوفـ ،ـ

اقوام و سائری تدقیق ایدن علم الروحدر. بوجمیات بشریه، منفردآ نظر اعتباره آنان افرادک حصه وله کتیره میه جکلری و حتی فرض بیله ایده میه جکلری بر طاقم فکر، احتساس و ذهنیتلر وجوده کتیریلر.

Collectivisme

(قولکتیویسم) مسئله اجتماعیه نک حلنی بالجمله وسائل استحصالیه نک جمعیتی تشکیل ایدن افرادک منفعته اوله رق مشترکاً استعمالنده کورنلرک مذهبیدر. بودخی (سوسیالیسم) کبی (قومونیسم) مذهبینک برشکلیدر. بونلرک دپسی اشتراکیون مذهبیلریدر.

بعض کره (قولکتیویسم)، (قومونیسم) مقابلنده استعمال اولنور. بحاله برخیدين مقصد بالکز وسائل و آلات استحصالیه نک موقع اشتراکه وضع و ترتیب و تنظیمی وایکنخیدين مقصد محصولات و وسائل اتفاعلک موقع اشتراکه وضعیدر. اوحاله ایلک مذهب اصول استحصالیه وایکنچی مذهب تقسیم ثروت دستورلرینه تعلق ایدر.

Colligation

اجمال و تلخیص. منطقه عددی محدود اشخاص منفردآ هر برنده مشاهده اولونان بر خاصه مشترکی بالکز بر قضیهده خلاصه ایمک یاخود منفرد بر طاقم حادثاتی مناسب بر تصور تختنه و یاخود عمومی بر قضیهده اجمال و تلخیص ایمکدر. تعبیر آخره استحصال اولونان معلومه لرک حائز اولدینی درجه عمومیتی بر دستور شکلنده افاده ایمکدر.

(کپلر) صریخ سیاره سنک موقع مختلفه سنی ترصد ایمیش و مریخک موقع مختلفه سنی بر قطع ناقصده کی نقطه لدر در یعنی بر قطع ناقص تشکیل ایدردیده رک ترصداتی اجمال و تلخیص ایمکدر. بوعملیه معلومه لرک درجه عمومیتی تزید ایمه مه می جهیله استقرادن آیریلیر. (Induction) کلمه سنده باقایی.

Combinaison

طاقم طاقم ترتیب ایمه، تنظیم ایمه، ترکیب ایمه. ترک، امتزاج، اتحاد. تدایر متینده.

Combinatoire

ترتیبه ، تنظیمه ، ترکیب منسوب و متعلق اولان ، ترتیبی ، تنظیمی ، ترکیبی .

Commun

مشترک ، عمومی ، عام . عادی ، بایانی .

Sens = عادی عقل ، عقل فطری ، عقل عام . عقلک اک بسیط واک عمومی شکلی . انسانلرک اکثریسنده بولوңق حیثیتیله معقول حکم ویرمک ملکەی . (سقولاستیك) فسفهده (حس مشترک) دىمکدرکه حواس باطنەنک بىرسىدر . حواس ظاهرە ايله حس اولونان جزئیاتك صورتلرى بو قوتىدە ارتىسام ايدر . نفس بوصورتلرى اورادە مطالعە ايدر . ياخود بوقوت اوصورتلرى ادرارک ايدر . عقل فطرىيڭ عقل سليم (Bon sens) مقامىنده استعمال ايدىليکى ده واردە.

. = حد مشترک . = Terme —.

Le — et le propre . = مشترک و خاص اولان شىلەر .

Le — des hommes . = جەھور ناس .

. = اسم متواطىء . = Substantif —.

Le mal est — . = شر چوقدىر .

Cet organe lui est — avec les animaux . = او بو عضودە حیوانات

ايله مشارکدر .

. = نظام مشترک . = Plan —.

Qu'ont-ils de — ? = يېنلىرنىدە نەتعلق ومناسبت وار ؟

Ils ont leurs parties — es . = انلر اجزادە مشترکدر .

Ils n'y a de — entre eux . = آنلرک يېنىنده مشارکى يوقدر .

Par le — accord des savants . = اجتىاع علماء ايلە .

D'un — accord . = بالاتفاق .

— accord des peuples . = اجتماع ائم .

کلیٰ عام = Universel —.

مقدمات و آراء مشهوره مجموعه . = Prémises de sentiments — s.

امور عامه . = Choses — es à toutes les natures.

معلومات عامه، عموميه، ذهنلك جمهه سنه بولنان، بناء عليه = Notion — es.
تجربه يه غيرتابع کي کوريين معلومه . بونکله برابر(اپیکور)
وابداعي ايله رواقيون بونلري عيني تأثيراتك تكرريله ايضاح
айдر .

محسوسات مشترک، متعدد حواس واسطه سيله حس = Sensibles — s.
ایتدیکمنز محسوساتدر . شکل ، جسامت ، وضعیت کي که
بونلر باصره ولامسه واسطه لريه ادراك اولونور . بونک
مقابلي محسوسات خاصه (Sensibles propres) در .
يالکز بر حاسه واسطه سيله معلوم اوله بيلير .

Communauté

عموميت، مشاركت، شركت، اشتراك، اتفاق، اتحاد، جماعت، جمعيت، طائفه .
— شركت اموال . = — de biens.

— اتحاد افكار، اتحاد آرا . اتفاق، اجماع .
— جمعيت اسلاميه . = — musulmane.

— جمعيت دينيه، رهبان طائفه سی . (Catégorie) (کلمه سنه)
کوستارديکي وجهه (قانت) ک فلسفه سند (مشاراكت)
نسبت مقوله لريين او چنجيسنک اسمی اولوب فاعل ومن فعل
يلينده کي مشاراكتي کوستير .

(قانت) مقولاتي حادثاته تطبيق ايده رك بونلردن برطاقم مبادي استخراج ايدر .
ونسبته عايد مقولاتدن استخراج ايدکي مبادي يه مشابهات تجربه Analogies de l'experience
(l'expérience) تسميه ايدر . بونلر او چ نوعدر . او چنجي مشاهدت ياخود مشاراكت
مبدي (Paincipe de) شودر : « بالجمله جو هر لر مسافه ايجنده معاً ادراك
اولونمه لري حيئتيه عمومي بر فعل مقابله درنر . »

Commutatif

تعویضی ، تبادل و مفاوضه‌ی متضمن .
 عدالت تعویضیه ، حقایق اوزره مبادله اولونان اموالدم
 تعادل و مساوات ، مبادله‌ده انصاف .

= عقد مفاوضه ، طرفیندن هر برینک کنده‌ی سنه تسلیم ایدیلن
 شیئه ویا ایفا ایدیلن خدمته مسـاوی برشی ویا برخدمت
 ایفا ایده جگنی متضمن اولان تعهد . بونک مقابله عقد تصادف ،
 تصادف و بخته مبتنی عقد (Contrat aléatoire) در که کار
 وضرری فی الحال معلوم اولمایان خصوصات ده عقد اولونان مقاوله در .

Comparaison

مقایسه ، ایکی ویا متعدد شایلری مشابهت و فرق‌لری بولق ایچون تفکر ایتمک .

Comparatif

قیاسی .

= Propositions — ves .
 تفضیلیه‌ی مشتمل اولان قضیه : الم اعظم مصائبدر کی . بو قضیه ایکی قضیه‌یه
 معادلدر . بونلرک بری «المبر مصیتدر .» و دیگری «بوم دیگر مصیتدر که بوبویو کیدر .»
 قضیه‌سیدر . بونلرک ایکیسی ده آیری آیری اثبات ایدملک لازم کلیر . زیرا مشائون
 بونی تقض ایده رک «المبر مصیتدر . لکن اعظم مصائب دکادر .» ، رواقیون ایسه «الم
 اعظم مصائب اولبق شویله دورسون برمصیت دکادر .» دیز لردی .

Compas de Weber

کله‌سنہ باقالی . Esthésiomètre

Compensation

= مقاصات (تقاض) یاخود معاوضات نظریه‌سی . فرانسر
 فیلسوف (آزادیس) که التزام ایتدیکی نظر به درکه بوقوه کوره سعادت و سفالنک
 یکون عمومیسی هر شخص و حتی هر جمعیت ایچون مساویدر .

Complet

تمام ، کامل . (لینیج) ه کوره برمفهوم (Notion) موضوع شخصیسی تمامیه وطبقی طبیعیه عرض وتصویر ایدیکی وقت تامدر . غیرتام برمفهوم دائماً مجرددر .

Complexe

مختلط ، مرکب ، مؤلف ، متعاضعف ، مقتن بغيره . غيربسیط . یکدیگرینه قاریشمیش برای عنصر دن مرکب . بونک مقابیل (Incomplexe) غير مختلط ، ببسیطردر . منطقده بحد (موضوع یا محمول) آنی تشکیل ایدن باشلیجه کله ایضاً یا خود حصر و تحدید افاده ایدن صفت ویا صله کی برمتم ایله مترافق اولینی وقت مختلطدر . ذی عقل بر حیوان اولان انسان ، شفاف اولان برجسم کی . موضوع یا خود محمولی بولیه مختلط اولان بر قضیه یده مختلط اطلاق اولونور .

قضایای مختلطه ایکی نوعدر . بونلرک برنجیسی حدلری جهتیله مختلط اولان (Complexes dans les termes) قضیه لدر . ایکنجیسی شکل وصورته مختلط اولان (Proposition modales) (Complexes dans la forme) قضایادر . بونلره قضایای مقيده (Composée) (Propositions composées) باشقددر . قسمیه اولونور . قضایای مرکب (Modale) کلمه لرینه باقایی .

قياسات مختلطه ، که مقدمه لری مختلط اولان یعنی سیلوجیسم = Syllogismes - s . موضوع ویا محموله صفت ویا صله کی برمتم اتحاق ایتش بولنان قیاسدر .

Complication

اختلاط ، ارتباک . احاطه ، اخفا .

(ووند) معَا واقع اولان تابعی (Associations simultanées) تمثیلات (Représentation) واختلاطات (Assimilations) و آییر . یکی بر تصور (Complications) شعوره داخل اوله رق دها اسکی بر تصوری دعوت ایدر و بونلرک ایکیسی ده یالکنز بر تصورده بر لشیر لرسه بو ، تمثیل در . اختلاط باشقه باشقه نوع اولان صور ذهنیه بینندگی ارتباطردر .

[۱] ذکر وا اربیه نوع وسموها بالقضایا المقيدة . فالقید ثانیه : یکن ویحتمل ویجب . وكل (میزان العدل عبدالکریم بن حسین الامامی) واجد منه اما بایحابه او بسلبه

Complication کلمه سنك معنای اصطلاحی يعنی سترو اخفا ايمک (Envelopper, cacher) در. بونك مقابلي اولان Explication لفظنك معنایي كشف و اظهار ايمک (Développer, rendre manifeste) در.

سقولا ستيكلر بالجمله اشيا اللهده مخفی اوله رق (Complicitement) و دنياده ظاهر او له رق Explicitement موجوددر. شو حالده الله عالمك اختفائي ، بطونى (Explication) و دنيا واللهك ظهوري ، تحليلي (Complication) در ديرلر ايدي .

Composé

مرکب ؛ مؤلف؛ بر قاج جزو دن، بر قاج عنصر دن مشكل . بونك مقابلي بسيط در . منطقده ده Propositions — es = قضایای مرکبه ياخود مؤلفه) بر قاج موضوع و يا محولي اولان قضيه لدر . (سقولا ستيك) لر قضایای مرکبه ي ايکي نوعه تقسيم ايتسلدر . بونلر برجيسي ترکيي صريچ اولانلر Expressément — es دورك يونلر دخى بروجه آتى آلى قسمه آيريليرلر :

قضایای عطفیه ياخود وصلیه .	1	Propositions copulatives
» منفصله ياخود مرددة الحمول .	2	disjonctives.
» شرطیه .	3	conditionnelles,
» سبیله .	4	causales.
» نسبیه .	5	relatives.
» تمیزیه .	6	discréties.

قضایای مرکبه ي ايکينجي نوعی ترکيي ضمنی اولان قضيه لدر که بونلره واجب التفسير (Exponibles) قضيه لر دينيلير . بونلر دخى درت قسمه آيريليرلر :

قضایای حاضره .	=	Propositions exclusives.
» استثنائيه .	=	exceptives.
» تفضيلي .	=	comparatives.
» شروعيه و انقطاعيه .	=	{ inceptives et désitives.

بالا ده کي قضيه اردن هر بر يسنک تعریف و مثالی عنوانی اولان کلمه رده محرر در .

قیاس مرکب = Syllogisme .

آتیده کنه مقدمه اولان بر قایق قیاسدن متشكل اولان قیاسدر « بربیستن نتیجه‌سی »

بزم منطق کتابلرند « ایکیدن زیاده مقدمه‌لردن مرکب اولان قیاسدر »

دینلمنش و بونک موصول النتایج و مفصول النتایج قیاسلر ایله قیاس خلفیدن عبارت اولیق اوزره اوج نوعی کوستملشدرا .

بونک مقابلي اولان قیاس بسيط (Syllogisme simple) بالکز ایکي مقدمه‌دن مرکب قیاسدر .

فرانسرجه کتابلرده قیاسات مرکب‌نک باشليجه انواعي بروجه آتی کوستملشدرا .

بونلرک دخى تعریف و مثاللری اسلری اولان کلمه‌لرده مصدرحدر :

موصول النتایج قیاس مرکب = Le polysyllogisme .

کته (یغین) دليلی . مفصول النتایج قیاس مرکب = Le sorite .

قیاس مقسم = Le dilemme .

L'épichérème . (اپیکدرم) قیاس مدلل .

فرانسرجه کتابلرده قیاسلرک بسيط و سركه صورت تقسيمه‌ی و انواعي مختلف

فيهدر . Syllogisme کلمه‌سنه بوبابده کي مختلف تقسيماتك برجذولي مندرجدر .

Composable

برلکده ، جمله ، معا ؛ ممکن ؛ برلکده موجود اوله بیان . (لینیج) ک قولاندیغی بر لفظدر .

ممكن اولان شیلرک جمله‌سی = Tous les possibles ne sont pas — s .

معاً ممکن دکادر . يعنی بونلر (عني عالمده) معاً وجوده کله‌من . جناب الله معاً

ممکن اولان يعنی برلکده وجوده کله‌یلن عالم‌لرک جمله‌سني بیلیر و بونلرک اک ایسنسی

اتخاب ایدر . بوعالم‌لرک هر بری معاً ممکن اولان موجودات و وقوعادن متشكل

پرمنظومه‌در . ایشته موئی‌الهک تکلیف ایتدیکی نیکینلک مذهبیک اساسی اولان :

= « Le monde, tel qu'il est, est le meilleur des mondes possibles »

علم ، شو بولوندیغی حالده ، ممکن اولان عالم‌لرک اک ایسیدر » قول مشهورینک

منشیء و فکر در. بزم کتابلرده «لیس فی الامکان ابدع ممکان» یعنی «موجود اولاندن دها کوزل برشی دائرة امکانده یوقدر.» تعبیری بومعنای افاده ایدر.

حتی منطقاً هر بری آریجه ممکن اولان ایکی موجود ویا حاده بر لکده، عینی زمانده فعلاً موجود اولماهی سیلرلر. زیرا بوندراک بری دیگرینه منافی اولمه‌سی محتملدر.

Compréhension

بعض کره فهم، ادراك، احاطه، تعقل ایمک، آکلامق و بالخاصة تمامیله اکلامق معناسته قولانیلر. آکثریا معرفت معناسته، استعمال اولونور. بر لفظک معرفتی مسماستک و بر تعریفک شمولی معرفتک با جمله افرادی بیننده مشترک اولان صفتلرک عددیدر. بزم منطق کتابلرنده صفات مشترک کیفیات مشترک، تعبیرلرینه لصادف اولونور. Extension مسمی ویامعرفتک احاطه ایتدیکی افرادک عددیدر. معرفت تعبیری (مفتاح الفنون) عنوانی تو رجکه منطق کتابنده کورولمشدر.

بو کتابلک ۷۴ نجی صحیفه‌سته: «تعییف ایله معرفه دقته شایان ایکی صورت اولوب آنک بریسی تعریفک افاده ایلدیکی تصورات بسیطه‌نک عددیدر که ا کا «معرفت» دینور. و دیگری معرفتک احاطه ایتدیکی افرادنک عددی اولوب بو کادخی «شمول» تعییر اولونور. مثلا چنان تصورنده کی معرفت بو لفظدن آکلاشیلان تصویرلرلک هیئت مجموعه‌سیدر. و بونک شمولی دخی چنان اطلاقی صحیح اولان فردلرک عدد و مقدارندن عبارتدر» دیلمشدر.

کتاب مذکورک ایلک طبیع مشاهیر علمادن بر چوق ذواتک تقریاضلیله موشحدر. و مکاتب عمومیه‌ده او قوت دیرلیق اوزره معارف نظریه ارت جایلیسی طرفدن انتخاب ایلدیکی قابنک اوزرنده مصرحدر. مؤلفی دیوان محاسبات رئیس اسبقی متوفی چامیچ او خانس افندی اوله‌حددر.

متھیزان علماء زدن بعضیلری Compréhension کله‌سی تضمین دیه ترجمه ایدیبورلر. بو تعبیر دخی ایدر. کله‌سینک شمول لفظیله ترجمه‌سته انلر دخی متفقدرلر. لکن Implication دخی تضمین دیگردر. حال بو که بومعنای باشقة در. بو کایه‌یه مراجعت اولونه.

صفات مشترکنک عددی = La – et l'extension sont en raison inverse.

ایله افرادک عددی معکوساً متناسبدر. یعنی برلطف و یاتعریفک دلالت ایتدیکی صفات مشترکه نهقدر زیاده ایسه بوناره اتصاف ایدن افرادک عددی اوقدر آز اولور . و برلطف و یا تعریفک عدد افرادی نهقدر چوچ ایسه صفات مشترکه نهقدر آز اولور . واقعاً وجودی مطلوب اولان صفات نهقدر تعدادایدرسه بوناری حائز اوله جو افرادک اونسبتده آز اوله مسی ضروربدر. مثلاً حیوان دیندیکی وقت بو ، اراده ایله متحرک دیمک اولدیغندن اراده ایله حرکت صفتی حیواناتک جمله مسی حائز اوله دینی خالده انسان دیدیکمز و قته بوصته ناطق صفتی دخی اضمام ایتدیکی جهتله حیواناتک انساندن ماعداً بالجمله افرادی خارج قالیر .

امام غزالی حضر تلوی بومعنای (محک النظر) عنوانی اثرنده (صحیفه ۸۵) شو عباره ایله بیان ایتمشدرا :

« ان اتساع الحكم بحذف الاوصاف و ان نقصان الوصف يزيد في الموصوف اي في عمومه »
یعنی « حكمك توسيع اوصافك حذفيه در و وصفك نقصان اوله مسی موصوف یعنی آنک »
عمومیتی تزید ایدر .

= بر صفت بر مفهوم کلینک (Notion) اجزاسندن Jugement de —.

بولندیغئی بیان ایدن حکم : هر ذو ذین مولد الحیدر . مسافنه نک اوچ بعدی وارددر .

Compréhensive

جمعیتی ، جامع .

= معرفت تامه . Connaissance —.

= تحلیل معرفت . بر تصورک عناصرینی (صفات مشترکه) Analyse —.

ارایان تحلیلیدر . بونک مقابلي (Analyse extensive) تحلیل شمولدر . کلنه سننه باق .

= دیکر تصوراتی احتو ایدن تصودر . Idée —.

Concept

ادرالک، فهم، مفهوم تصور، فکر، مفهوم عام، معنای عام، [*] [تصور عام] (Idée générale).

بوکله (سقولاستیک) اصطلاحنده تصور، فکر (Idée) و (Notion) لفظلرینک مرادف

[*] مفهوم ایله معنی بالذات متعددرل . زیرا بونارک ایکیسی ده عقلده حاصل اولان صورت دیکدر . اکن قصد و حصول اعتباریله مختلفدرل . لفظ ایله مقصود اولق حیثیتله معنی و عقلده حاصل اولق حیثیتله مفهومدر .

ایدی. (قانت) بونی مطلق اول مقصزین عمومی اولان تصویرلره (مثلا جسم کبی مفهوم کلیدره) تخصیص ایتدی. (قانت) ه کوره بومفهوم کلیدر آرتق معرفت بلا واسطه حسیه یعنی صور ذهنیه (Intuitions empiriques) دکلدر، مومی الیه بوتصورات مجرد علومیه بای خود (مفهوم کلی) لری بروجه آتی اوچ قسمه تقسیم ایتمشدرا :

$s^1 =$ (تصورات قبليه، صرفه و با خود نظریه)، تجربه دن استخراج ایدلهین تصویرلر. سبب تصویری کبی بونار مقولاتی تشکیل ایدر. مدرکه آنجاق بوتصورات نظریه واسطه سیله تفکر ایدر و حکملر ویرر.

$s^2 =$ (تصورات تجربیه)، تجربه دن استخراج اولونان تصویرلر. لذت و الم تصویری کبی.

$s^3 =$ (تصورات مخلوطه)، هم تجربه هم ده مدرکه صرفه نک معلومه لرندن مرکب اولان تصویرلر.

$s^- =$ تصور صوري، نفس تصور، تصویر کندی، بر مبدأ و واسطه معرفت اولق حینیله نظر اعتباره آلان تصور. $s^- =$ تصور عینی، موضوع تصور، افاده ایتدیکی شی حینیله نظراعتباره آلان تصور.

نفس تصورات علم منطقه و موضوع تصورات علم ما بعد الطبيعیه تفرع ایدر. چونکه بعلم، معرفت و وجود اشیایی هم تصورو هم حقیقت نقطه نظر ندن تدقیق ایدر.

Conception

فهم، ادراك ایمه. تصور. عقلک اختراع و ابداع ایتدیکی شی. $s^- =$ Cette œuvre est un des plus belles —s de l'esprit humain. عقل بشرکه اک کوزل اختراعاتندن بریدر.

Conceptionnisme

تصوریون مذهبی، تصویریه. ادراك خارجي (Perception extérieure) حقنده برخیسی ادراکیون (Perceptionnisme) مذهبیدر که زمان اشیای خارجیه بی اولی اوله رق یعنی

دو غریدن دوغری یه اولدقلری بی (عینیله) ادرالک ایتدیکمزه قائلدر . ایکسنجبیه مذهبيون مذهبيدر که بزم عالم خارجی یی صور مختلفه ده ایضاح ایدیلین بر طاقم حادثات متواالیه موجبنجه تصور ایتدیکمزه قائلدر .

Conceptualisme

کلیاتک یعنی حیوان و انسان کبی جنس و نوعه شامل اولان معانی مجرده نک (Universaux) افراد واشیخاصه موجود او لامقامه برابر تصورات اولق حسیله آنلری تفکر ایدن ذهنده برموجودیت حقیقیه لری اولدینی رأیندہ بولونانلرک مذهبيدر . و دخی (Concept) کلمه سندن متشکل ایسه ده یو قاریده ذکر اولونان تصوریه مذهبدن آیرملق اوزره بومذهبیه (ذهنيون) یاخود (وجود ذهنه) و یاخود بالکیز (ذهنه) مذهبی تسمیه ایدیلله بیلیر . چونکه کلیاتک وجود ذهنه سنے قائلدر . یاخود تصوریه کلیات دینیله بیلیر .

بو مذهب کلیاتک نه ذاتلرند نه ذهنده وجودی اولما یوب عددلری غیرمعین بر طاقم اشیای مختلفه یه اطلاق اولونان اسمدردن عبارت اولدینی ادعا ایدن اسمیون مذهبیله کلیاتک ابدی نمونه اصلیلر ویا مثاللار اولق حسیله موجود Nominalisme، حقیقی اولدقلری التزام ایدن حقیقیون Réalisme) مذهبی بیننده متوسط برمذهبدر .

Ex Concesso

— خصم طرفدن تسلیم ایدلمنش اولان بر مقدمه یه مسند دلیل ، مقدمه مسلمه یه مسند دلیل .

Concevable

قابل تصور . عقله صیغان ، آ کلاشیلان ، ادرالک و تصور و تخیل اولونه بیلن . قابل ادرالک مفهومی معقول (Intelligible) مفهومه مندن اعمدرا . معقول نه خس نه تخیل ایدیلله یوب بالکیز مدرکه صرفه نک ادرالک ایتدیکی شیدر . قابل تصور معقول ایله محسوسی شاملدر .

قابلیت تصورک (Concevabilité) شرائطی تصوراتک امکاننده مرعی اولان شرط‌لر در که بونلری تضاد مبدئی (Principe de contradiction) جامعدر .

Concevoir

ادرارک و فهم ایمک. تصور ایمک. افاده و بیان ایمک. حس ایمک. حاصل ایمک.
بن سرک کیدیشکزی ، طور و حرکتکزی = Je ne vous conçois pas.

آ کلا یاما یورم .

ذهنده ای تصور = Ce que l'on conçoit bien s'énonce clairement.

ایدیلن شی واضح اوله رق افاده اولونور .

بو شرطی دها واضح = Il fallait — cette chose en termes plus précis.

اوله رق یازمق ، افاده ایمک لازم کلیردی .

بو فکر اینی افاده ایدله مشدتر. بو جمهنه نک = Cette pensée est mal conçue.

ترکیبی یولنده دکلدر .

شوما آدمه بر مکتوب . = Une lettre conçue en ces termes.

آندن دولایی بویوک بر منفونیت حس = J'en ai conçu une grande joie.

ایتمد ، حاصل ایتمد .

Concevoir کلمه سی فکر و احتساس و نیت و پلان کی شیلر حقنده استعمال اولوندینی وقت بوندراک ذهن و قلبده حصوله کلمه سنی، پیدا اولمه سنی ، تشکل ایمه سنی و یاخود ذهن و قلبه وارد ولایح اولمه سنی افاده ایدر .

Conciliation ou réconciliation

تألیف یعن . متناقض اولان ایکی قضیه تألف ایدیله مز . بوندراک بالضروره بری صادق و دیگری کاذبر . ضد اولان ایکی قضیه دخی تألف اولونه ماز . لکن بوندراک تصدیق ایتدکلری شیلردن برر قسمی آلنیرسه بوندراک تألف و دهاطوغیریی یکدیگریله تصحیح و متوسط بر قضیه شکلنه افراغ ایدیله بیلیر . قضایا حقنده سویلینلین بوسوزی فیلسوفلرک بر طاقی قضایای متسلسله دن عبارت اولان مسالک فاسیه ده قابل تطبیق بولیورلر . و بوصورته هر مسلکک احთوا ایتدیکی حقایق آنهرق حکیمانه بر انتخابیه (Eclectisme) مذهبی تشکیل اولونه بیله جکنی بیان ایدیشورلر . بر طاقی ده بو کا اعتراضه بولونیورلر .

Conclusion

نتیجه . بر قیاس مقدمتین دینیلن ایلک ایکی قضیه‌سی قبول ایدل‌کدن صوکره بالضروره قبولی لازم کان اوچنجی قضیه‌سی :

$$\left. \begin{array}{l} \text{علم متغیر در} \\ \text{هر متغیر حادثه} \end{array} \right\} \text{مقدمتین}$$

بناءً عليه علم حادثه نتیجه

بعض کره بر برهان ویا دلیل ایکیدن زیاده مقدمه‌لری حاوی اولوز . ینه نتیجه بونک صوک قضیه‌سیدر .

برکتابده خاتمه فصول دیه ترجمه اولونمشدر . — générale.

Concomitamment

متراافقاً ، معًا ، برابر اوله رق .

Concomitant et Concomitance

متراافق . ایکی حال برلکده وقوعه کالدیکی یاخود بونلرک بری دیکرینی در حال تعقیب ایتدیکی وقت به فلره متراافق دینیلیر .

ترافق (Concomitance) عارضی ، ممکن یاخود دائمی و ضروری اوله بیلیر .
 (ستوا آرت میل) استقراء حقنده وضع ایتدیکی قاعده‌لرک درد نخیسته تحولات متراافقه اصولی (Méthode des variations — es) تسمیه ایتمشدیر که بزده بومقامده دوران) و (طرد و عکس) تعبیرلری استعمال اولونور . (Variation کلمه سنه بافایی .

Concordance

موافقت ، مطابقت .

موافقت اصولی . (ستوا آرت میل) = Méthode de — ou d'accord .

کوره استقرانک قواعد اربعه سنه‌ندن بریدز . وشو شکله‌ند افاده اولونور : تحت تدقیقده اولان حادثه‌نک ایکی ویا دها زیاده وقوعه‌سی یالکرز برحالده مشارک اولور لرسه کندیسنه بوقعه‌لرک جمله سنه‌نک توافق ایتدکلری بحوال حادثه معلومه‌نک سبی (ویا نتیجه‌سی) در . واقعا احوال سائمه‌نک جمله‌سی مستشنا اوله رق یالکرز فلان

حالک بر حادثه معلومه ایله صورت دائمده اجتماعنندن بو حال ایله او حادثه بیننده بر سبیت نسبتی بولوندیغی استنتاج ایدیله بیلر . آنجاق مشاهده نه قدر تکرار ایدیله سه بواستجک او قدر شایان و ثوق اوله جنی در کار در .

(استوآرت میل) ک بر جتمع موافق و اختلاف اصولی (Méthode réunie de concordance et de différence) وارد رکه آنک دخی دستوری شود ر : حادثه نک ظهوره کلديکی ایکی و دها زیاده و قعده مشترک یالکنر بر حال الونب حابوکه ظهوره کلديکی ایکی و دها زیاده و قعده او حاتک عدم موجودیتندن باشـقه بشی او لمادیغی حاله ایکی و دها زیاده و قعده طائفک اختلاف ایتدیکی حال نتیجه ویا سبب ویا خود سبک بر قسم لازمیدر .

Concordisme

مذهب توفیق و تأليف ، تأليفیه مذهبی . توراتک بر نجی کتابی اولان (کتاب التکوین) ک ایلک بابلرینک علوم حاضره نک کره ارض و بشریتک منشئی حقنده کی استنتاج ایله تأليف یوندگی مذهبدر .

Concours

— — — = جناب اللهک علی العاده عون و عنایتی . ordinaire de Dieu.
 (سقولاستیک) و (ده فارت) مذهبرنده جناب اللهک عالمی موجودیته محافظه ایتمسیدر . جناب حق عالمک حقیقت و موجودیتی بالفعل اراده ایتمکدن فارغ اولدیغی آنده عالمک در حال موجودیتندن منقطع اولمه سی بو مذهبدر طرفـدن آنات زمانه بیننده قبول ایدیلن استقلالک نتیجه سیدر .
 (Concurrence) کلمه سنده باقایی .

Concret

طیعتده موجود ، حقيق ، وجودی ، عینی ، حواس ایله حس اولونان .
 — — — = لفظ عینی ویا وجودی که حقیقةً موجود اولان برشیثک کندیسیله Terme .
 بر لکده نظر مطالعه یه آنان بر صفتی بیان ایدن لفظدر . بونک مقابلي لفظ مجرد (Terme abstrait) در که او شییدن قطع نظرله آنک یالکنر بر صفتی بیان ایدن لفظدر . مثلا بیاض کاغذ تعبیرنده کی بیاض کلمه سی بر لفظ عینی در . چونکه بیاضدق

بر عین، بر موجود حقیقی اولان کاغذه برابر نظر مطالعه‌یه آلینیور. لکن بالکن
بی‌اضلق کلمه‌سی بلفظ مجرد در. زیرا بی‌اضلق صفتی آیری اوله‌رق نظر اعتباره آلینیور.
لفظ افاده ایدیلن تصور دیمک اونغله مجرد و عینی و یاخود وجودی کلمه‌ری
تصور حقنده دخی قول‌الانیلیر : Idée = تصور عینی ویا وجودی، بر شیئک
ویاموجوددک تصوریدر. نبات، حیوان، انسان، الله تصورلری کی. بونک مقابلی
تصور مجرد یعنی عائد اولدینی اشیا ویاموجوداتدن آیریلان برحال، صفت، نسبت
تصوریدر. امتداد، حیات، انسانیت تصورلری کی.

کتب عربیه‌ده (اسم عین) تعییری وارد رکه ذاتیه قائم اولان معنایه دلالت‌ایدن
اسم دیمکدر. زید، عمر و کی. بونک مقابلی (اسم معنی) درکه بودنی ذاتیه قائم او لمایان
معنایه دلالت ایدن اسمدر. بومعنا کرک وجودی اولسون، علم کی. وکرک عدمی
اولسون، جهل کی. لکن بو تعییرلر اسمه مخصوص‌صدر. حال بوکه (بو آراق) مبادیء
فلسفه سنك ۲۱۳ نجی صحیفه‌سنده: « الفاظ مجرده صورت عمومیه‌ده صفت ویافعلاردن
مشتق‌در. بی‌اضلق بیاض صفتندن و حرکت حرکت ایمک فعلندن مشتق اولدینی
کی. صفت و فعلارک کندیلری دخی قیرمنی، اویومقاو کیی صورت مطلاوه‌ده آلینمه‌لرینه
ویاخود بو چیچک قیرمنیدر، بو آدم اویومقده‌در کیی تکیفاتی بیان ایندکاری
الفاظه نسبت اولونمه‌لرینه کوره مجرد ویا عینی و وجودی بر معناده قول‌الانیلریلر»
دییور. شوحالده اسم عین و اسم معنی تعییرلریتک بونلره شامل اوله‌میه‌جنی بدیهیدر.
بوندن باشه کتب عربیه‌ده اسم عینه مثال اوله‌رق کوست‌ریلین زید و عمر و بر اسم خاص‌در.
فرانززجه کتاب‌لرده لفظ عینی وجودی یه مثال اوله‌رق ایراد ایدیلان بیاض کاغدا‌یسه بر
اسم منعوت یعنی صفتیه متراافق بر اسمدر. هله‌تصور عینی وجودی یه مثال کتیریلین
نبات، حیوان، انسان کلمه‌لری جنس و نوع قیلندن برو معنای کلیدر. بونلرده
شخصیت ملاحظه‌سی یوقدر. بر مفهوم کلی یه غیر مجرد دیمک بر تنافض اوله‌جنی
جهته‌له بعض لغت کتاب‌لرنده محرر اولان (غیر مجرد) وبعض ذوات طرفندن استعمال
ایدیلن (مشیخ) تعییرلرینی ترك ایتم.

(اوکوست قونت) ه کوره Sciences abstraites قوانین حادثاتدن Sciences concrètes
و قوانین حادثاتک تطبیق‌نده بحث ایدن علم‌ر دیمک ایسه‌ده
بو تعییرلر اصطلاحات جاریه میانه داخل اوله‌ماهش‌در. (هربرت سپنسر) ه کوره

اشکال حادثاتی Sc. abstraites-concrètes بالذات حدثاتی Sc. abstraites عنصرنند Sc. concrètes بالذات حادثاتی هیئت مجموعه لرندن بحث ایدن علمدرد. لکن بو صورت تقسیم دخی دوچار اعتراضات او نشدرد. بو تعبر لرده لفظی (مجرد) و Concètes (محصله) کندیسنده کی حکم امر وجودی (محصل) امر وجودی دیگدر. (قضیه محصله) کندیسنده کی حکم امر وجودی اوزرینه یعنی موضوع و مجموعی ایکی امر وجودی او لان قضیه در دیه تعریف او لو نشدرد. عدد عین یعنی معدد دیله برابر ذکر او لونان عدددر؟ Nombre concret اون بش آدم کی.

(شوپنهاور) علم شهودی یه (حقیقت حسیه یه) دو غریدن دو غری به تطبیق او لونانی ازب آبحاق دیکر بر ویا بر رقاچ تصورات واسطه سیله تطبیق او لونان تصوراته مجرد و اساسات اصلیه و او لیه لری حقیقت حسیه عالمنده بولونان تصوراته مادی، یعنی تسمیه اینشدر. مثلاً نسبت، فضیلت، تدقیق، ابتدا تصورلری مجرد و آدم و طاش تصورلری مادیدر. بو معنا ایوم بالخاصه مقایسه صورتیله مستعمل او لوب انسان تصوری نسبت تصورنند دها مادیدر دینیلیر. (Abstrait) کامنه ده باقالی.

Concrétion

عینی، وجودی (Concret) یا پیق دیک ایسده یکی فیلسوفلردن مو سیو (اژه) دیلین مجموعی ذهنک بدایت امرده و صورت عمومیه بلا شعور تشکیل اینه سی عملیه سی « معناسنده قولانش و « کرک اشیای جزئیه (کای اولمایان شیله) و کرک کندیلکنندن آشکل ایدن تصورات کایه یه مثلاً انسانک اصله Type تطبیق او لونور. — Jugement ne — بر تصورک (معنای عامت) صفات مشترکه سی،

تضمنی Compréhension تزید ایدن بر حکم ترکیدر. مثلاً بن مث (ٹولیجی) صفتک بن ذهن ایچون حال حاضر ده آدم دیک اولان صفتزله دائمًا مترافق او لدیغی کشف ایده رک بن آنی صفات مذکوره نک آدم اسمی تختینه تشکیل ایندیکی جمایه من ج والحاق (Incorporer) ایده زم دیشدر. بو تفصیلاته نظرآ مومی الیک بو کلکی صفات مشترکه نک تزیدی معناسنده قولاندیغی آ کلاشلم قدددر.

Concupiscence

شهوت، هوی، آرزو، میل، شهوت نفسانیه، هوای نفس، قوه شهوایا،
نعم دنیویه دن وبالخاصه حظوظات شهوانیه دن استفاده ایمک میلی.
هوای نفسه مخالفت ایمک = Combattre la —.

Concupiscible

شهوانی.

— قوه شهوانیه، قوه شاهیه، حیوان و انسانک حاسیاته میلی.
سقولاستیکلر روحک حسی او لان قسمنده قوه شهوانیه و قوه غضبیه (Appétit irascible) دن
عبارت او لان ایکی قوت بولور لر. و هو سات نفسانیه نک (Passions) جمله سی آرزو
ایله غضبه عطف ایدر لردی. Appétit Concupiscence ایله کله لرینک ایکیسی ده
آرزو (Désir) معناسنده مشتق ایسه ده بوندرک برخیسی بالخاصه پک زیاده و حرصله
آرزو ایمک، کوز دیکمک، طمع ایمک معناسنده در. اصل معنا بودر. لکن
سقولاستیکلر Concupiscible کله سی مبدأ شهوت، قوه شهوانیه معناسنده
قو لامشلر در. معنای اصلی به کوره (Appétit —) میل حرص و طمع و (Appétit
irascible) میل غصب دیه ترجمه اولونه بیلیر.

Concurrence

رقابت. مسابقه. منازعه، مجادله، تنازع.
— = رقابت حیات، ذی حیات موج دانک یعنی حیوانات و نباتات ک
کرک یعنی نوعه و کرک مختلف نوعلره منسوب افرادی بیننده کی رقابت،
منازعه، مجادله.

— = رقابت اقتصادیه. انسانلرک بیننده نمکن مرتبه آز
فدا کارلله بویوک بر فائده استحصالی ضمتنده جاری
olan رقابتدر.

Condillacisme

(قوندیاق) ک احساس متتحول (Sensation transformée) مذهبیدر ک احساسیه
Mذهبینک ال تمکمل شکلیدر. (قوندیاق) مذهبینک صفات میزه سی شو
دعوالردر:

روح بدنک بعض اقسامنده حصوله کان تأثرات وسیله سیله صور مختلفه ده تکییف ایدن برجوهر بسیمطدر . عقلک بالجهه حداثات و قوتلری هم فعال هم ده تصویری (Representatif) یکانه برحداده اصلیه اولان احساسک نتیجه سیدر . برتصور عامک عقلده حائز اولدینی حقیقت آنجاق براسمدن عبارتدر . هرعلم ایی پایبلدمش برلساندر . تحلیل برآلت اساسیه در .

Condition

شرط ، عدم موجودی حالنده بروقنه ک وقوعه کله سی ممکن اوله مایان شی . سیله شرط بیننده شوفرق وازدرک سبب فاعلدر ، عاملدر . شرط ایسه بویله دکلدر . براوطه یی تنور ایدن کونش آیدینلغک سبی و پخره قاندلرینک آچیق اوله سی آنک شرطیدر . لکن بوفرقک آنجاق سبب لفظی محدود بر معناده یعنی فاعل ، عامل ، وقوت معنائنده آلنديني وقت اهمیتی وارد . برشیئک ویا شخصک حالی و باخاصه موقع اجتماعیی .

— شرط لابد ، شرط لازم sine qua non.

— احوال شخصیه s individuelles.

— حالات ثابتة ، لازمه s fixes.

— احوال خارجیه s extérieures.

Les forces actives célestes et conditions passives des choses terrestres.

عباره سی « القوى العالية الفعالة والقوى السافلة المنفعلة يعني قوای عالیه فعاله وقوای سافله منفعله » دیه ترجمه ایداشدر .

Conditionnisme

شرطیه مذهبی . باشیلیجه پروتسنتر طرفندن تکلیف اولونان برفکر فلسفیدر که بقای روحک شرطه تابع اوله سی یعنی حیاتک حسن استعمالی صورتیله اکتساب ایدیله سیله جکی فکرندن عبارتدر . بو حالده بقا روحک طبیعی ایجباپنن اولماق لازم کلیر .

Conditionné

مشروط ، شرطه تابع ، شرطه موقف و مبني . (هامیلتون) ه کوره بروطاوم

شرطی فرض ایتدیرن شی یعنی نسبی (Relatif) دیمکدر . یونک مــابــلــ اوــلانــ Philosophie du conditionné Inconditionné کلهــســی مــطــلــقــ (Absolu) در . نسبی فلســفــهــی (هــامــیــلــتوــنــ) کــ فــلــســفــهــ ســیدــرــ کــهــ مــعــرــفــتــ کــ نــســبــیــ اوــلــدــیــغــیــ التــزــامــ اــیدــنــ فــلــســفــهــدــرــ . Philosopie de l'ii conditionné یــعــنــی مــطــلــقــ فــلــســفــهــیــ (قــوــزــهــنــ) کــ مــذــهــبــیدــرــ کــهــ آــکــاــ کــوــرــهــ عــقــلــ اــیــچــوــنــ قــاــبــلــ اــدــرــاــکــ بــرــمــطــلــقــ نــاــمــتــاــهــیــ (Absolu infini) وــارــدــرــ .

Conditionner

شرطه تابع قیلمق . (هــامــیــلــتوــنــ) هــ کــوــرــهــ بــرــشــیــ نــســبــیــ قــیــلــمــقــ . موــمــیــ الــیــهــ = مــطــلــقــیــ تــفــکــرــ اــیــمــکــ آــنــیــ نــســبــیــ قــیــلــمــقــ دــرــیدــشــدــرــ . Penser l'absolu c'est le —.

Conditionnel

شرطی ، شرط تختنده ، مشــرــطــ Hypothétique فــرــضــیــ . مرــادــفــیدــرــ . اوــکــلــهــیــ بــاقــالــیــ .

Cône

کــوــزــدــهــ طــبــقــهــ شــبــکــیــهــ نــکــ ســینــیــدــنــ عــبــارــتــ اوــلــانــ اوــجــلــرــیــنــکــ کــوــچــوــکــ اــســطــوــانــهــ وــخــرــوــظــلــدــنــ مــرــکــ اوــلــهــ رــقــ تــشــکــیــلــ اــیــتــدــیــ کــیــ طــبــقــهــ دــرــ کــهــ (غــشــاءــ زــاــقــوبــ) تــســمــیــهــ اوــلــنــورــهــ واــصــلــ روــیــتــهــ خــدــمــتــ اــیدــنــ بــوــطــبــقــهــ دــرــ .

Conflit ou Collision

تــنــازــعــ ، تــعــارــضــ ، اــخــتــلــافــ ، تــزــاعــ ، مــصــادــمــهــ .
— وــظــائــهــدــهــ تــنــازــعــ ، اــیــکــ وــظــیــفــهــ نــکــ یــکــدــیــکــرــیــلــهــ غــیرــقــاــبــلــ تــأــلــیــفــ des devoirs .
وــبــوــنــلــرــدــنــ بــرــیــنــکــ بــالــضــرــورــهــ اــخــتــیــارــیــهــ اــحــتــیــاجــ مــســ اــیــمــهــیــ .
— = حق قضــادــهــ تــنــازــعــ . de juridiction .
— = صــلــاحــیــتــهــ تــنــازــعــ . d'attribution .

= حقوقــهــ تــنــازــعــ . بــوــبــاــبــدــهــ بــرــ قــاــعــدــهــ اــولــقــ اوــزــرــهــ اــیــکــ حقــ .
بــیــنــنــدــهــ تــنــازــعــ وــقــوــعــهــ کــلــدــکــدــهــ دــهــاــ عــلــوــیــ بــرــمــاهــیــتــهــ اوــلــانــیــ .
ترــیــســحــ اــولــنــورــ . مــثــلاــ حــینــ اــقــضــادــهــ حقــ حــیــاتــ حقــ تــمــلــکــ .
ترجمــیــحــ اــیــدــیــلــیــرــ دــیــنــامــشــدــرــ .

= عقلک کندی کنده سیله تعارضی . Le -- de la raison avec elle-même.

(فانت) ه کوره عقلک حادثات ایچنده نسی اولان شیلرک جله سنک تابع اولدینی برمطاق (Inconditionné) بوله یه قالیشیدینی زمان دوشدیکی تضاد رک هیئت مجموعه سیدر .

Confus

مبهم . غیر متمیز ، قاریشیق . بونک مقابلي واضح (Clair) و متمیز (Distinct) در .

Confusion

قاریشیقلق ، عدم تمیز ، التباس . قاریشیقلق بر شیائی دیکر برشی ظن ایمکدن ياخود فرقی اولان ایکی وبا دها زیاده شیلری عینی شی عد ایمکدن ایلری کلیر .

Congénital

ولادی ، خلقي . ولادی و فطری (Innée) . بونک مقابلي مکتب ، کسی (Acquis) در . لکن ولادی دها زیاده بدن و اعضایه و فطری ایس-ه عقیله ، فکره نعلق ایدن شیلرده قولانیلیر .

Conjonctif

وصلی ، موصول ، متصل ، منضم . مقابلي Disjunctif فصلی ، مفصول منفصل ، مفرق . = قیاسات بسیطه مقابلي اولان قیاسات مرکب در که Syllogismes —s . شرطیه (Hypothétiques) ، منفصله (Disjunctifs) ، وصلیه (Copulatifs) قسملرینه منقسماً مدر . مثاللری بوكله رده بیان ایدلشدر . لکن (Composé) کلہ سنده ایضاً ایدلیکی وجهمه فرانزوجه منطق کتابلرندہ قیاسلرک بسیط و مرکبہ تقسیمی مختلف فیدر . (غوبلو) لغتچه سنده syill. conjonctifs کلہ سنک بالاده ذکر اولونان اوچ نوع قیاسه شامل براسم جنس اولدینی بیان ایده رک مرکب تعییری قو للاماپور . یک لغتچه ایسه مذکور کلہ یک کبرایی بوتون نتیجه یی احتوا ایده جات در جهده مختلف اولان قیاسلردر دیه تعریف ایتدکدن وبالاده کی اوچ نوع قیاسک اسملرینی ذکر ایتدکدن صوکره « بونلر حقیقی قیاس دکن کبری دینیلن شیئی ایکی وبا برفاچ قصیه اوزرینه مبنی ایکننجی درجهه برحکم اولان استدلاللردر » دیبور .

(پور رووایاں) منطبقنک ۱۲ نجی فصلنده (صحیفه ۲۸۷) مندرج اولان بو تعریف حاشیه ده بحق تقدید اولونه رق Disjonctif تسمیه اولونان قیاسلرک Conjunctif دینیلن

قياسات بر نوعی اولمه‌سی قبول ایمک غیر مکندر. چونکه بوایک لفظ یکدیگرینک مقابله‌یدر. ایله Copulatif Conjonctif بیننده نه فرق بولونه‌جنی ده آ کلاشیله ماز.» دنیمش و قیاسات مرکبه بروجه آتی اوچ قسمه تقسیم ایدلشدرو.

Syllogismes	Conditionnels ou hypothétiques	شرطیه
composés	Disjonctif	منفصله
قياسات مرکبه	Copulatifs ou conjonctifs	وصلیه و یاخود متصله

شوحالده Conjonctif و کلمه‌لرینک مرادف اولدینی آ کلاشیلر. کلمه‌لرینه ده باقیالی. (Syllogisme) و

برطاقم رموز و اشارات واسطه سیله یا پیلان منطق جمعنده علاوه اولونان حدله (Termes) عناصر مشترکی حاوی عد ایدلیکی حالده بو حدله حدود متصله (Termes conjonctif) وبالعکس یکدیگرینه منافی عدا الوندینی صورتده بونله دخی حدرد منفصله (Termes disjonctifs) تسمیه اولوبور.

Connaissance

معرفت، بیلکی، علم.

— = معرفت تحریدیه. برشیئی آنک صورتی اولان دیکربر شی واسطه سیله بیلمه در. جناب الایمی آنک صورتی اولان انسان ایله یاخود ضروری ی ممکن ایله بیلملک کی.

— = معرفت شهودیه بدیهیه، اولیه. برشیئی در غریدن دوغزی یه (بلا واسطه) بیلمه در. برشیئی کورمکله بیلملک کی.

— = معرفت شامله، محیطه. برشیئی تمامیله (حق) بیلملک کی که معرفت تامه (Conn. adéquate) دیکدر.

برشی حقنده معرفت، تامه ذهن نقطه نظر ندن باقلدینی وقت بیلینن شیده مهم و قاریشیق هیچ رشی برآقایان و اوشی نقطه نظر ندن باقلدقده تطبیق اولوندینی حقیقتده موجود اولان شیلدن هیچ برشیئی کندنند خارج برآقایان معرفتقدر. (سپنسر) ک لا یُعرَف (L'inconnaissable) ی بومعناده آننق لازم کلیر.

= معرفت نظریه‌سی که فلسفه‌ده معرفتک ماهیت، منشأ، و قیمت وحدویتی تدقیق ایدن بحثدر . بویابدہ هر اصول حکمتك کندینه مخصوص بر نظریه‌سی واردر . مثلاً احساسیون (Sensualistes) با جمله معرفتک احساسات متوجه‌لدن عبارت اولدینی ادعا ایدرلر . یونلره قارشی عقلیون (Intellectualistes) «حواس اشیای ماده‌ی عقله عرض و آنک فعالیتی تنبیه ایدر . بو حیثیته معرفتک حواسدن کلیر . لکن عقل ، کلی اولان موضوع خاصی بو اشیادن تحریید ادر . بناءً علیه معرفت عقلیه نک علت صوریه‌سی حواسدن اساساً فرقی اولان عقلدردیرلر» .

بر معرفت نظریه‌ستنده اولاً معرفت حسیه (Conn. sensible) ایله معرفت عقلیه (Conn. intellectuelle) یکدیگرندن تمیزایدملک لازم کلیر . حواس خارجیه و اسطه‌سیله و قوعه‌کان و صوکره حواس باطنه و اسطه‌سیله تصور و اصلاح ایدیلن احساسات خارجیه برنجی نوعه و علومک منشئ اولان تصورات عقلیه و مجرده و تصدیقات و استدللات ایکنچی نوعه عائدر .

(فرآنداللغة) ده علم و معرفت و عرفان حقنده شوفر قلکوسترلمشدر : (معرفت) جزئی اولان بسائطی ادراکدر . (علم) مرکبات و کلیاتی ادراکدر . محیط‌الحیطه علم ، کلی یاخود مرکبی ادراک و معرفت ، جزئی یاخود بسیطی ادراکدر دینیله‌یور . یوندن دولایی عرف‌الله : الله معرفت حاصل ایتم دینور (علمته = آنی بیلدم) دینلیمز . معرفت بعد‌العلم حاصل اولان نسیان ایله‌مسبوقدر . علم بویله دکلدر . بونک ایچون جناب‌الله‌هه عالم دینور عارف دینلیمز . بوسوزی (جرجانی) سویلشددر . (معرفت) آنجاق موجود اولدینی بیلین شی حقنده دینلیز . وجودی و جنسی و علّتی و کیفیتی بیلین شی حقنده دخی استعمال اولونور . معرفت کندینه فکر و تدبیر ایله توصل اولونان شی حقنده ، علم ایسه بونکله بونک غیریمی حقنده‌ده قول‌لاینلیز . علم بغیر و اسطه توصل اولونان شی حقنده و عرفان ایسه کسب و اسطه‌سیله استحصل ایدیلن شی حقنده ایراد ایدیلیر . بونک ایچون ان‌الله‌عالم‌المعارف دینلیز . عرفان آثاری ادراک اولونوب ذاتی ادراک اولونه‌مایان شی حقنده و علم ایسه ذاتی ادراک ایدیلن شی حقنده قول‌لاینلیز . بو بیاناته نظرآ علمک معرفتدن دها قوتلی بر معنا افاده ایتدیکی آ کلاشیلمقده‌در .

Connotation et Connoter

بر لکده اشعار ایمک، بیلدرمک . بر شیئه دلالت ایمکله برابر آنک بردۀ صفتی تضمّن ایمک . (استو آرت میل) ه کوره Connotation بـ لفظ معلومک تضمّن ایتدیکی صفات میزه نک جموعیدر . بونک مقابلي اولان Dénotation بـ لفظک دلالت ایتدیکی افرادک جموعیدر . تعریفه صفات مشترکه Compréhension و جموع افراده دینیلدیکی کبی . Extension

Connatatif

مدلو لیله برابر آنک بردۀ صفتنه دلالت ایدن کله لدرد . بو کله (سقولاستیک) لـ طرفدن اسمـلر ایله اولان نسبتلرنده جملی (Attributifs) الفاظ حقنده قولانیلر و مثلا « عادل » کله سی (دوغـریدن دوغریـه دلالـت ایتدـیکی محـمول اـیـله بـ رـاـرـ) « انسـان » موضـوعـنـیـه تـضـمـنـ اـیـدر دـینـیـلـیدـنـیـ . صـفـتـلـه بـ رـاـرـ ذـاـهـ دـلاـلت اـیدـن لـقـبـلـ بـ وـقـیـلـدـنـدـرـ . مـثـلاـ غـفـورـ وـرـحـیـمـ کـلـهـلـرـیـ هـمـ جـنـابـ الـلـهـ اـسـمـیدـرـ، هـمـدـ آـنـکـ بـرـصـفـتـنـیـ بـیـلـدـیرـ . کـذـلـکـ « رـوـمـانـکـ بـانـیـسـیـ » دـینـیـلـید~کـیـ وقتـ بـوـهـ (رـوـمـوـلـوـسـ) نـامـنـدـکـ اـیـلـکـ قـرـالـیـ هـمـدـ آـنـکـ رـوـمـاـ شـہـرـیـنـکـ مـؤـسـسـیـ اـوـلـدـیـغـنـیـ بـیـلـدـیرـ . بـوـجـهـتـهـ رـوـمـانـکـ بـانـیـلـکـیـ آـکـ حـمـلـ وـاسـنـادـایـدـلـشـ اـوـلـوـرـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ بـوـنـدـهـ بـرـمـوـضـوـعـ وـرـدـهـ مـحـمـولـ وـارـدـرـ . لـکـنـ يـالـکـزـ (رـوـمـوـلـوـسـ) دـینـیـلـید~کـیـ وقتـ بـوـیـالـکـزـ بـهـنـامـ اـیـلهـ مـسـمـیـ اـوـلـانـ ذـاـنـ بـیـانـ اـیـدـرـ . آـنـکـ بـرـصـفـتـنـیـ بـیـلـدـیرـ منـ . بـوـقـیـلـدـنـ اـوـلـانـ کـلـاتـ تـعـرـیـفـ Dénominatifs دـخـیـ تـسـمـیـهـ اـوـلـوـنـورـ . يـالـکـزـ بـرـشـیـهـ دـلاـلتـ اـیـدـوبـ آـنـکـ هـیـچـ بـرـصـفـتـهـ دـلاـلتـ اـیـمـنـ کـلـهـلـهـ مـطـلـقـ دـینـیـلـیرـ . يـالـکـزـ بـرـفـاعـلـ وـیـاـ مـبـتـداـ اـفـادـهـ اـیدـنـ اـسـمـ خـاـصـلـ وـ يـالـکـزـ بـرـصـفـتـهـ دـلاـلتـ اـیدـنـ عـضـمـتـ وـضـیـلـتـ کـبـیـ اـسـمـلـرـ بـوـقـیـلـدـنـدـرـ .

Conscience

شعور. وجـدانـ، ضـمـيرـ، حـسـ باـطـنـ، اـبـجـ دـوـيـغـوـمـیـ .
 Psychologique. شـعـورـ عـلـمـ الرـوـحـیـ . عـقـلـ کـنـدـیـ اـحـوالـ وـ اـفـاعـالـ حقنـدـهـ اـولـانـ آـزـ چـوقـ تـامـ یـاخـودـ آـزـ چـوقـ واضحـ مـعـرـفـتـ اـوـلـیـهـسـیـ دـیـکـدـرـ . بـوـ تـعـرـیـفـ تـقـرـیـبـیدـرـ . زـیرـاـ شـعـورـ حـادـثـسـیـ فـکـرـکـ دـهـاـ بـسـیـطـ عـناـصـرـ تـخـلـیـلـ اـیـدـیـلـهـمـینـ مـعـلـومـاتـ اـسـاسـیـهـسـنـدـنـ بـرـیـسـیدـرـ . کـشـافـ

اصطلاحات الفنونه بزم ذاته و ذاته اولان اموری بيلمه مزه (علم حضوري) تسميه اولونشدر . (شعور علم الروحي) نك مقابلي وجدان Conscience morale در. شعور علم الروحينك باشليجه او ج صفت ميزه مزه وارد . اولاً تفكير ايدن نفس ناطقه ايله تفكير اولونان شيلك برashد يكى معرفت بلا واسطه نك نمونه اصليسيدر . ثانياً بالجمله حادثات علم الروحيه نك شكل عموميسيدر . ثالثاً أساساً شخصي وغيرقابل نفوذدر .

— شعور غير تأملي ، بلا تأمل كنديلكىندن حاصل اولان شعور، حيات روحيه مزك بالجمله افعاليه متافق اولان آز ويا جوق مهم معرفت بسيطه . بونده (انا) ايله (غيرانا) ياخود بيلن عقل ايله بيلينش يكديكرندن تميز ايمنز .

— شعور تأملي ، مشاهده داخليه ، تفتيش داخلی . ذهنك كندي كندي و ياخود قوتلريني بر مي خارجي كي نظر مطالعه يه آلمه مس ، Introspection ديمکدر . وعلم الروحك اساسی بودر . بونده (انا) (غيرانا) دن تميز ايدر .

— (سقولاستيك) لرك حس مشترك Sens commun (commun) ديدكارى وحواس باطنهدن عد ايتدكارى قوتمرکه انسان وحيوانك حواس ظاهره ايله حس ايتدكارى شيلرك صورتلري بوقوته ارتسام ايدر .

— حس باطن ، وجدان ، خيرى شردن تميز ايتك قوي ، وظيفه حسى ، شر ايسلمكىندن حاصل اولان اضطراب وخير ايسلمكىندن حصوله كان سروركه وجدانك اك زياده جالب دقت حادثاندندر .

— احوال شعور . برآن معلومده معًا موجود اولان ادراكات مختلفه . استدلال ، اراده و آرزو كي حادثات مختلطه نك مجموعى .

مشکلات شرعیه . معاملات دین و اخلاقی Cas de —.

تجویز ویا منع ایدیکی شیلر حقنده ظهور ایدن مشکلات و شباهتدر.

مثلاً انسان کندی احتیاج ایچنده بولوندیغی زمان برشیئی اعادهیه

محبور میدر؟ موادسمیه دن اولان بر علاج آنی سوءاستعمال ایده بیله جك

اولانلره صایلایلیرمی؟ کبی .

بونک ایچون (Seuil de la —) کلمه سنه باقامی .

Consécution

تابع ، زمانده برى دیکرندز: صوکره اولان ایکی شی بیننده کی نسبت . لزوم ،

(Association des idées) (Consequence) (لینیسچ) کوره تابع ایدن تصورات (Association des images)

دیکدر . مویی ایه : « حافظه نفوسه عقلی تقلید لکن آندن تمیز ایدمه سی لازم کان

بر نوع تابع تصورات (Association des images) تدارک ایدر . مثلاً کوپکلره

باستون کوستلدیکی وقت بو آنک جانلرینی آجیتدیغی تحظر ایدرلر و قاچارلر» دیشدرا .

تابع صور یکدیکرینی دعوت ایدن صور تلرک و احساسلرک سلسه سیدر .

بو، حیوانلرده استدلال مقامنه قائم اولور . استدلال ایله بونک بیننده شو فرق وارد رک

تابعده بر صور تدن دیکرینه و بوسبوتون خصوصی (جزئی) اولان بر تصویر حسیدن

(حیز وزمانده اتصال و سائزه کبی) صرف حسی بر نسبت موجبنجه دیکر بر تصویره

شکل دیکی حالده استدلالده و حتی عادی بر حکم عقليده ایکی حدی یکدیکرینه ربط

ایدن بر تصویر عام دائماً موجوددر .

Consécutif

باقي قالان ، تعقیب ایدن .

تصورات باقیه . برشی برعضو او زرینه Images — ves ou remanentes

اجرای تأثیر دن منقطع اولدینی حالده او عضوده ینه ثابت و باقی قالان تصویر لردر .

بونک کبی برشی آرتق اجرای تأثیر ایته مکده اولدینی حالده ینه و قوعه

کان احساساته دخی احساسات باقیه (Sensations — ves) (Déninlier) با خاصه رؤیتیک

تصورات و احساسات باقیه سی تدقیق ایدلشدر . بوندلر مشتبه (Positivs) و منفیه

(Négatives) اولمک او زرہ ایکی قسمه تفریق اولونور . منفی اولانلرده بر شیئک ضیادار

اولان یزلرینه سیاهلر (کولکلر) و سیاه (کولکلی) اولان یزلرینه بیاضلر قائم

اولور . مثلا پارلاق بر شی اوزرینه نصب نظر ایدیلیر و صوکره بیاض بر صفحه یه باقیلر سه منقی بر صورت باقیه حاصل اولور . اکر بر شی رنکلی ایسه بوصور تک رنکلری اوشیتک رنکلر نک متمم لریدر .

Consentement

اقسام غضویه بیننده کی سعی مشترک و تابعیت .

— قبول عامه . دلیل عداولونه سی حیثیتیله ناسک بعض قضیه لر
حقنده اتفاقی .

Conséquemment

نتیجه لازمه اوله رق ، بالتبغیه .

Conséquence

لزوم . نتیجه . بر استدلالک قواعد منطقیه یه موافقی ، مقدمه لر لاه نتیجه بیننده کی مفهوم ارتباط و مناسبت .

لزوم مقدمه لر ک نتیجه ایله و مقدمک تای ایله اولان ارتباط منطقیسیدر . نتیجه حذف اتنده کاذب و لزوم (Conclusion) صحیح اوله بیلاریکی کی لزوم کاذب و نتیجه صحیح دخی اوله بیلیر . ایشته بو سبیه مبنی اشای مناقشه ده یعنی بن (تالی) یی ده (لزومی) ده منع ایده رم (قبول ایتم) دیندیلیر .

انسانلر فنادرلر . بناءً علیه مائسترلر دیتلریکی وقت نتیجه دوغری در ؛ چونکه بر حقیقتی یعنی انسانلر ک مائت اولد قدری بیان ایدیور ؛ لکن (ارتباط) کاذبدر . زیرا انسانلر ک فنا اولد قدر ندن دولایی مائت اوله لری دوغری دکلدر . بناءً علیه بو قضیه ده یعنی مقدمه لر لاه نتیجه بیننده هیچ بر ارتباط و لزوم یوقدر .

مقدمه لر دیبورز چونکه ؛ بوقایا سک اصلی شودر :

صغری	انسانلر فنادرلر .
مقدمه لر	کبری هر فنا اولان مائستر .
نتیجه	اویله ایسه انسان مائستر .

قياس بوصور تله شکل اصلیسته ارجاع ایدیلر نتیجه محذوف اولان کبری میدانه خیارق مقدمه لر ک ایکیسی ده کوریلور .

کلمه‌سی نتیجه معناسته‌د کلیر. لکن بونتیجه قیاسده بر حد او سط و اسطه‌سیله استخراج اولونان نتیجه Conclusion (دکلدر، برمبدنک، وقعنک، مشاهده‌نک، فرضک، نسبتک نتیجه‌سی یعنی لازمی، مقتضاسی و برعلقک معلولیدر. بناءً علیه Conclusion قیاسک مقدمه‌لرینه Conséquence ایسه برمبدنک (Principe) مقابلاً استعمال اولونور. بونکا به برابر Conséquence هر در لونتیجه‌لر ماطلاق اولونقده‌در. $\text{Cette} = \text{بونتیجه باطل اولغنه}$

فرضیه دخی باطلدر.

$\text{Cela peut avoir de facheuses} = \text{بوندن شایان اسف نتیجه‌لر حاصل اوله بیلیر.}$

$\text{Ce'a ne peut avoir que d'heureuses} = \text{آنچاق بوندن موجب منویت نتیجه‌لر تولد ایده بیلیر.}$
برویا بر رقاچ قضایای مسلم‌هون (مبدأ‌لردن) یکی بر قضیه‌یه کچمک صورتیه اولان استدلاله دخی دینلیر. (Inférence) کلمه‌سننه باقیالی.

$\text{La générale entraîne par inversion la -- partielle.}$
زیرده کی عباره‌لرک بروجه آتی ترجمه ایدلایکی کورواشدر :
موجبه جزئیه‌یه انعکاس ایدر.

$= \text{تبعات. و} = \text{مطالب و مبادی.}$

$\text{Cela n'est pas la -- d'une loi de la nature.}$
دکلدر، بر قانون طبیعی نتیجه‌سی دکلدر.

$= \text{آندرک} = \text{Leur enlèvement n'a pas pour -- l'anéantissement de l'objet.}$

ارتفاعی (اورته‌دن قالدیرمه‌سی) شیئک بطلانه مؤدی اولماز.

$= \text{Celui qui ne pense pas aux -- s n'a point d'ami dans le monde.}$

عواقب اموری تأمل ایتین کیمسه‌نک دنیاده هیچ بردوستی اوله ماز.

Consequent

کلمه‌سنده بیان اولدیفی وجهه (تالی) یعنی قضیه شرطیه‌نک جزو Antécédent ثانیسی دیکددر. قیاس اضمارینک Enthymème ایکننجی قضیه‌سنده بونام ویریلیر.

« فلان قدينك سودى وار، او حامادر » دينليكى وقت « او حامادر » قضىسى تاليدر.
زيرا سود حملك علامتىدر. حمل سودك لازمider.
مضاف الـ يـ معناـ سـ نـ دـهـ كـلـيرـ .

(لوـ حـقـ) معـناـ سـ نـ دـهـ كـلـيرـ : Il ne faut pas choisir, du reste, les —s
ـ بـونـكـهـ = d'une partie de la chose; mais les —s de la chose toute entière.
برـاـبـرـ شـيـثـ بـرـقـسـمـنـكـ دـكـلـ مـجـمـوعـنـكـ لـوـاحـقـيـ اـخـتـيـارـ آـيـمـكـ لـازـمـ كـلـيرـ .
Les —s et les antécédents des deux termes.
وـمـوـضـعـاـتـيـ .

ـ مـاـهـوـ لـاـحـقـ لـاـنـسـانـ مـاـ ؛ Le — applicable en particulier à tel homme.
(بالـخـاصـ) بـرـاـنـسـانـ لـاـحـقـ اوـلـانـ شـيـ .

= Le manque du — oblige à poser le manque de l'antécédent.
فرض عدم انتـاـخـرـ اوـجـبـ عدمـ المـقـدـمـ ، مـتـأـخـرـ (تـالـيـنـكـ) عـدـمـيـ مـقـدـمـكـ (مـقـدـمـكـ)
عدـمـيـ اـيجـابـ اـيـتـدىـ .
مـقـدـمـ يـرـيـنـهـ (مـقـدـمـ) ، (مـوـضـعـ) وـ تـالـىـ يـرـيـنـهـ (مـتـأـخـرـ) ، (لـاـحـقـ) ، (مـجـمـوعـ)
تعـبـيرـلـيـخـيـ اـبـنـ رـشـدـ قـولـلـانـشـدـرـ . لـكـنـ بـونـلـرـ اـسـكـيمـشـ اوـمـالـيـدـرـ .
مـعـقـولـ صـورـتـدـهـ دـوـشـونـنـ ، حـرـكـتـاـيـدـنـ يـعـنـيـ عـاقـلـ آـدـمـ . Homme --.

Il est — dans ses discours. آـنـكـ سـوـزـلـرـىـ بـرـبـرـيـنـهـ اوـيـغـونـدـرـ ، بـروـقـتـ
سوـيـلـيـكـيـ سـوـزـ دـيـكـرـ وـقـتـهـ سـوـيـلـيـكـيـ سـوـزـهـ اوـيـغـونـدـرـ ، آـنـكـ سـوـزـلـرـىـ موـافـقـ
منـصـقـدـرـ .

Il est -- dans ses actions. آـنـكـ اـيـشـلـرـىـ بـرـبـرـيـنـهـ اوـيـغـونـدـرـ ، بـروـقـتـ
يـاـپـدـيـغـيـ دـيـكـرـ وـقـتـهـ يـاـپـدـيـغـنـهـ اوـيـارـ .
Il est -- آـنـكـ حـالـىـ قـالـهـ موـافـقـدـرـ ، آـنـكـ اـقـوـالـ وـ اـفـعـالـ مـبـادـىـ
وـمـقـاصـدـيـنـهـ موـافـقـدـرـ .

Conservation

حفظـ ، حـفـاظـهـ . حـفـوظـيـتـ ، بـقاـ . (عـربـيـ كـتابـلـرـدـهـ استـحـفـاظـ وـاستـبـقاـ كـلـمـلـيـنـكـ دـهـ
لـفـتـجـةـ فـلـسـفـهـ -- ٩)

بومقامده استعمال ایدلديکي کوراشددر. مثلاً قاضيمير حاشيه سنه «استحفظ الانواع» تعبيری واردرو).

— بقای انواع . Energie و Masse) كله لرينه ده باقیانی . — des espèces.

Consommation

استهلاک .

— = استهلاک ثروت . محصولات و معمولاتك کرک فائدەلى — des richesses. و کرک فائدەسىز صورتىدە صرف واستعمالى .

Construit

مكتسب ، استنتاج اولونمش (Acquis). بونك مقابل معطى ، معلوم (Donné) ادر.

Contact

تماس ، لمس ، طوقۇنە . اختلاط .

— = تماس جسمانى ، تماس اجسام ياخود تماس كىتى.

— = تماس بالقوه ، قدرت و فعلك تماسى : روحك حيات ويردىكى و تصرف ايتدىكى و حرکت ايتدىرىدىكى بدنە تماسى كېي .

— = احساسات تماس ، يالكز قوه لامسەيە عائىد اولوب دىكىر

هېچ برقوتك فعلنى دعوت ايقىز كىي كورىين احساسلى . قوه محركەنڭ اجراسىنى ئىضىن ايدن احساسات حرکت دىكىر بىر فعلك وجودىنى فرض ايتدىرن احساساتدىن معدوددر .

Contemplation

تفكر ، تأمل . کرک عقل کوزيله و کرک باش کوزيله سېرىۋە ماشا ايتك . فلسفة دە برشى حقدە معرفت كاملە اكتساب ايتك ايجون او شىئى عقلدە ثبىت و جهات مختلفە سىلە نظر مطالعىيە آلمق . المىيات وارباب مكاشفە اصطلاحىنە عشقەنەن نشأت ايدوب يىھ عشقە منجرا اولان ملاحظە جمال الله ، مشاهدة الله و مشاهدة امور المەيمە ، مراقبە ، مشاهدە . افلاطون و اريسطوطە كورە نظر عقلى ، استكشاف عقلى بوييات حكىمانەنڭ مرتبە كاپىلدر . (Intuition intellectuelle)

بعض كتابلارده شو ترجمەلەر تصادف اولونشىر :

== اول الطريقة ، طریقتك اولی .
 == مشاهدة انصوروا الامثال ، صور و امثالك
 مشاهده من .

== تأمل شديد . — intime.

== La pure — de l'absolu leur est défaudue.
 بحثی طاتمادیلو .

Contemplatif

الآهیات وارباب مکافهه اصطلاحنده فکرآ تماشادن حظ ایدن و بوكا ربط
 قلب ایلین ، اهل مراقبه و مشاهدهن اولان . مراقبه و مشاهده و تفکرات
 و تخیلاته منسوب و متعلق اولان .

== Homme fort — .

== فکر متصوفانه . فکر خیالاتپورانه .

Philosophie == اهل مراقبه و مشاهده فلسفه‌یی ، (Philosophie —ve .
 يعني حکمت اشرافیه .) illuminative

Vie —ve . == بوتون مراقبه و مشاهده ایله کچن برحیات ، حیات متصوفانه .

عوامه کوره بو برحیات عاطلانه دیمکدر . Vie active : (Vie active) يعني حیات فعالانه‌یک مقابیلدر .

== ارباب مکافهه‌یک مراقبه و مشاهدهن Les extases —ves des mystiques .
 حصوله کان وجدری .

Ecole == ارباب مراقبه و مکافهه مدرسی که اون .

ایکننجی عصر میلادیده تشكیل و سقولاستیک منطقنک سوءاستعمالاتنه قارشی بر عکس

عمل اجرا ایدن مدرسه در . بونک مؤسس لری Girard de Saint Victor و Hugues

جوکله اسم اوله رق مراقبه و مشاهده و حصر وجود ایدن کیمسه دیمکدر :

== ارباب مراقبه و مکافهه‌یک وجدری .

F: cultés — ves . : معناستنده کلیر : قوای عقلیه . بونک .

مقابیل قوای افعائیه Facultés affectives (Facultés affectives) در .

ashraqioun = Philosophes — s.

(Péripatéticiens) يعني اريسطوط مذهبتك طرفدارلری أولدیني کي اشرافيون دخى واردر. بونلارك رئىسلرى افلاطوندر. مذهبلىرى آنك وبالخاصه نو افلاطونىلرك مذهبىنن آلمىشدر.

Sur les diverses étapes de la vie — . عبارەسى (في مقامات المارفين)

يعنى عارفلرڭ مقاملىرى بىانىنده دردىيە ترجهه اولو نىشدر. بوكىي عبارەلردىن Contemplatif لفظنىڭ عارف و Contemplation كىھىنگ معرفت، عرقان معناىنى دە افادە ئىتدىيکى آكلاشىلە يور. واقعا عارف لفظى اهل مكاشفە و معرفت لفظى مكاشفە معناىنده مستعمللار .

شوحالىدە (Mysticisme، Contemplation و Mystique) Contemplatif مقامىنده قوللانىش اولوو.

اصطلاحات صويفييەدە «العارف والمعروفة من اشهده الرب عليه فظهورت الاحوال على نفسه والمعروفة حالة= عارف جناب رب العالمين كىندى اوزىزىنە شاهد قىلوب دە آنك نفسىنە احوال ظاهر اولان كىمسەدر و معرفت آنك حالىدە» دىلىمىشدر.

Contenu

محتوى ، مظروف ، بظرف ايجىنە اولان شي .

علم الروحى شعورك برآن معلومىدە كى محتواسى آنى دولدىران ياخود تشکىل ايدن حادثاتك بىلەيدىن .

عمليات عقلييەنڭ اكتريىسىنە بىرصورت يعنى عمومى بىرتشكىل چى gioهسى و بىرددە محتوى (ماده) يعنى بىرصورتى مادى بىر محل تطبيق وىرن بعض تحديد و تخصيصلىر تميز ايدىلە بىلەير. بوجەله (انسانلارك جملەسى ماشتىرلىر) حكمىنە (تصديقىنە) صورت موجبە كايەنڭ شكل مخيلي اولان (ا) لرك جملەسى (ب) دىلر شكلىدەر. محتوايى انسان و مائىت تصورلىرى تشكىل ايدر.

منطقىدە بىرمە مفهوم كلىينىڭ (Concept) محتواسى صفات مشترىك (Compréhension) سىدر.

Contiguité

اتصال .

— = حیزده (مکانده) اتصال . dans l'espace.

— = زمانده اتصال . dans le temps

فلسفه‌ده اتصال کله‌سندن زمانده اتصال مراد اولونور .

(ستو آرت میل) ه کوره ایکی نوع اتصال وارد ره: بوندرک برنجیسی معاً یعنی وقت واحدده وقوع (Simultanéité) و ایکنچیسی بالاصله تعقیب Succession در . (immédiate

بوندرک ایکی قانون نشأت ایدر :

برنجیسی ایکی حادثه شعوریه عینی زمانده وقوعه کلیدیکی وقت بوندرک برجی دیگری در خاطر ایتیرمکه میالدر .

ایکنچیسی ایکی حادثه شعوریه نک بزی دیگری در حال تعقیب ایتیدیکی وقت بوندرک برنجیسی ایکنچیسی در خاطر ایتیرمکه میالدر .

Contingence

امکان . برشیئک حدوثی ده عدم حدوثی ده یعنی وجوده کله‌سی ده کله‌مه‌سی ده ممکن اولقدر . بونک مقابله ضرورت و وجوب (Nécessité) در .

سبب وجودی برای دنیا = Preuve de l'existence de Dieu par la — du monde . عالمک امکانیله اثبات ایدن دلیلدر که شو صور تله افاده اولونور: عالم موجود او لاما به بیلریدی . یاخود باشقه دورلو اول به بیلریدی . آنک سبب موجودتی کندیسندن دکلدر . بناءً علیه بوسبی کندیسندن باشقه برموجودده آرامق لازم کلیر . عمومیت او زره ممکن واجبک وجودی فرض ایتیرر . زیرا غیر موجود تصور او لونه بیلن برشیئک سبب وجودی کندیسنه تقدم ایدن برشیده اولم اقتضا ایدر . (مثلاً بنم سبب وجودم بندن اول کان پدرم و آنک سبب وجودی دخی کندیسندن اول کلشن او لان پدریدر . بو تقدم ایدن شی دخی ممکن اولدینی حالده آندن دها مقدم او لان بشیده چیقمه ایجاد ایدر . الى غیر النهایه کیرویه دوغری رجعی منع ایتمک ایچون (زیرا ماضی به دوغری الى غیر النهایه تسلسل باطلدر) سبب وجودی کندیسنه تقدم ایدن برحدده

بولونمایان یعنی واجب الوجود اولان برحّد اول قبول ایتمک لازم کایر. بوله برنهایتسز اسباب ممکنه سلسه‌سی فرض ایدله بیله بونلرک مجموعی ممکن اولدینگی جهته باشقة ماهیتده ومطلقاً برنجی برسیبیک وجودینی فرض ایدیرر. اسباب ممکنه میاننده بر سبب اول اولمش اولاماش بونک اهمیتی یوقدر. واجب یعنی لذاته موجود ومطلقاً اوّلی برسبب قبولی ضروریدر.

قوانین طبیعتک ممکن اولمه‌سی. بوفکر جناب — des lois de la nature.

اللهه ایمان ایدن فیلسوفلره مخصوص صدر. بونلر قوانین طبیعیه‌ده براطرا، حقیق واساسی برنسبت، امکان ایچنده بر ضرورت اولدینگی موافق منطق اوله‌رق قبول ایده‌بیلیرلر. ومثلاً اجسامک خلاده یعنی سرعتله سقوط ایتمه‌سی ضروریدر. چونکه بو خصه اجسامه ویرشدتر. لکن جناب الله فاعل مختار اولدینگدن بونی باشقة صورتله پاپه‌بیلیرایدی. وایستدیکی حالده پاپه‌بیلیر دیرلر. بوفیلسوفلرک بعضلری قوانین طبیعتک ثابتیتنه قوتلی بر صورتده اینانمک ایچون حکمت‌الله‌یی برسبب عدایدلرلر وطبیعت بر موجود حکیمک ایشیدر و بوموجود، حکیم اولدینگی ایچون کیقی برشی پاماز واک ای اولان عالمی بونی اداره ایتمک ایچون اک ای قانونلری انتخاب ایستدیکی جهته بونی محافظه ایمک ایستر و اصلاً دیکشیدیرمن دیرلر.

Contingent

ممکن، کندی ذاتی وجود و عدمی اقتضا ایمهین، موجود اولمایبیلن، موجود فرض ایدله‌سی محال اولمایان. بونک مقابله (Nécessaire) درکه عدمی متعن اولان شیدر.

—s. افعال و حادثات آتیه ممکنه یاخود افعال و حادثات مستقبله Future ممکنه، جناب اللهک اراده‌سننه ویا انسانک اختیارینه تابع اولان یعنی قوانین ضروریه‌ایله اولدن تعیین ایدله‌ین افعال و حادثات آتیه. انسانک حریت اراده‌سی بونلرک وجودینی تضمن ایدر دینیله بور. اختصار طریقیله‌یاالکز و مفرداً اوله‌رق (— Un futur) دخی دینیلیر. نه دائمی، نهده عمومی اولمایان بر تصادفه دخی contingent دینیلین.

انکلیز فلسفه‌سنده آتجاق بعض شرط تحتنده و قووه کله‌جک اولان بر وقعة

خصوصیه تابع بولنان (Conditionnel) و شبهه (Incertain) معنالرندده قو نلانیلیر.
— مقدمات مکنه . Prémises — es.

قضیه مکنه : انسانک کاتب او لمه سی مکندر قضیه سی کې . Proposition — e.

Continu

متصل ، فاصله کوسترهین .

Quantité — e. = کم متصل ياخود كمیت متصله ، اجزاسی آرى او لمايوب بر جزئىك نهايى دىكىر جزئىك اولى اولان كمیتىر كە مقداردىمکدر. بىخطر باختى كى . بونك مقابلى كم منفصل (Quantité discontinue ou discrète) در كە عدد دىمکدر . بىنوعك افرادى كى .
— متصل الذات . par essence.

Tout ce qui est discontinu par accident est — par nature,
عارض لالانفصال فهو متصل بالطبع = كندىنه انفصال عارض اولان هرشى بالطبع
متصلدر .

D'une manière — e, non d'un seul coup.
دفعه دکل .

permanent. = متصل قار ياخود كمیت متصله قارەكە اجزاسى دفعە
علوم اولان متصلدر . بىخطر كى .

Successif. = متصل متعاقب ياخود كمیت متصله متعاقبەكە اجزاسى متعاقباً
علوم اولان متصلدر . زمان و حرکت كى .

Continuée

Création — . بونك اچون (Création) كله سنه باقىلى .

Continuité

اتصال . استمرار ، تعادى . امتداد .

Loi ou principe de — . اتصال قانونى ياخود مبدئى . (لينيسيج) طرفىندىن
درميان او لونان بوقانون شودر :

طبيعت آتلاماز. يعني در جات متوسطه سر = La Nature ne fait pas de saut.

بردن بره انتقال ايقز . ياخود = Il n'y a pas d'hiatus dans la nature
جسيعنه تفرق اتصال (خلل ونقصان) يوقدر . بو مبدئك دها آچيق معناسي موجوداتندم
حصوله کلن تبدلات آنجاق بر طاقم در جات غير محسوسه ايله وقوعه کلير ديمکدر .
تفرق اتصال. بر جسمك، بر ايشك امدادنده کوزيان فاصله . = Solution de .

Contradiccio in adjecto

بر لفظ ايله آ کا علاوه او لونان شی بیننده مثلا بر اسم ايله آنک صفتی بیننده کي تناقض .

Contradiccio in terminis

هانکي الفاظ بیننده ايسه ياخود آنی هانکي الفاظ احتو ايديورسه او الفاظ
شكليک کنديسيله ظاهر ايدين تناقضی .

Contradiction

تناقض ، ايکي قضيه نک کماً و کيماً بربريه مختلف اوله سيدر . يعني هم کيفيت
(موجهه لک ، سالبهه لک) هم ده کيت (جزئیک ، کلیک) جهتیله يکدیگریه مختلف
اولوب بری نفی ايتمد بکه دیگری اثبات ايدياه مین ايکي قضيه بیننده کي تقابادر .
مثلما «انسانلرک جمله سی عادلدرلر .» و «انسانلرک بعضلری عادل دکادرلر .» قضیه لری کي که
بونلرک بر تجییسی موجهه کایه و ايکنچیسی سالبه جزئیه در . تناقض با شقهه اضاد
با شقهه در . (Contrariété)

Il est = تناقض مبدئی که شو عباره ايله بيان او لونور :

impossible qu'une chose soit ou ne soit pas en même temps et sous
غير le même rapport .

واقع او لمه سی محادر . تناقض مبدئی عينیت (Identité) مبدئک صورت منفيه ده
افاده سندن عبارتدر . (قات) بونی شوصور تله بيان ايتمشدر :

L'affirmation et la negation ne peuvent être vraies à la fois du
عینی موضوع حقنده هم اثبات هم ده نفی ايله حکم صحیح او له ما زم
même sujet .

= تناقض صوری، متناقض ايکي حکمی بيان ايدين تناقض . — formelle.

— = متناقض ضمنی . ب اوول متناقض رک آنده هر نهقدر متناقض اولان ایجاد ایله نفی حکم‌لرینک بریسی بیان ایدلماش ایسه‌ده بویان او لو نمایان حکم در میان ایدیلن شئک مبدأ و یاتیجه‌سی فرض ایدلک لازم کلیر .

— = مخاطبۀ عناد برهاي démonstratif ou raisonnement sophistique.

یاخود استدلال سفسطی .

. آنک سوزلرنده بر متناقض وار . = Ses paroles renferment une --.

. = نقیضینک ایکی جز سُدن، طرفیندن بری . L'une des deux parties de Ja --.

. = برشیله متناقض اولمک . Etre en — avec.

. = ليس يضع احد فيه ما يروم ابطاله = هیچ Car on n'y pose pas là —.

. بز کیمسه آنده ابطالی مراد ایتدیکی شیئی وضع ایتم .

. = قیاس منتج لنقیض الوضع الذی تضمن الجیب حفظه = Syllogisme de la —.

. = محیک حفظی التزام ایتدیکی وضعک نقیضی انتاج ایدن قیاسدر .

Contradictoire

متناقض ، یکدیگرینی نقض ایدن ، نقیض . بری صادق او لدینی حاله دیگری بالضروره کاذب اولان .

— = Propositions — s. قضیتین متناقضتین . ایکی قضیه موضوع و محول جهتیله متعدد لکن کاماً (جزئیه‌لک و کلیه‌لک جهتیله) مختلف او لدینی وقت بونله قضیتین متناقضتین دینیلیر : (هرانسان فاضلدر) ایله (بعض انسان فاضل دکلدر) قضیه‌لری متناقض رک . چونکه بونلرک بر نجیسی (هرانسان) تعییرینی حاوی او لدینی جهتله کلیه و (فاضلدر) تعییرینی احتوا ایتدیکی جهتله موجبه در . حال بوكه ایکننجیسی (بعض انسان) تعییرینی حاوی او لمه‌سی حسبیله جزئیه و (فاضل دکلدر) تعییرینی احتوا ایتمسی حیثیتیله سالبه (منقی) در . متناقض اولان ایکی قضیه‌نک ایکیسی ده بردن نه صحیح نده کاذب او له ماز . لکن متضادتین (Contraires) اولان ایکی قضیه‌نک ایکیسی ده کاذب او له بیلیر . بو کلیه‌یده باقیالی .

. = بو خلفدر ، خلاف مغروضدر . Cela est —.

Contradictoirement

تناقض طریقیله ، خلف طریقیله ، برینک ابطال نقیضی دیکرینی اثبات ایمک صورتیله ، برینک صدقی دیکرینک بالضروره کذبی مستلزم اولهرق .

= متناقض ایکی قضیدن بریسندک نقیضی Suivre contradictoirement.

دیکرینک نقیضی موجب اولنق ، نتیجه ویرملک . مثلاً (متعذر) و (متعن دکلدر) قولبری (مکندر) و (مکن دکلدر) قولبری مستلزم اولور . جونکه متعنک نقیضی ممکن وغير متعنک يعني مکنک نقیضی غیرمکندر .

Contrainte

اجبار ، تضیيق ، قسر ، صورت عمومیهده بر موجودک حریت افعانه خارجاً اولسون و حتی داخلاً اولسون مانع اولنق ، بالخاصه بر شخص مجرب جمعیته باشامقدن دولایی دوچار موانع اولهسی که بو، آکر قوانین و نظامات و سائرهDEN ناشی ایسه منظم = Organisé ، (قانونی)؛ عادات و اخلاق ، مادی و معنوی موقع ، افکار عمومیه و سائرهDEN ایلری کلیورسه غیر منظم ، مشوش Diffus ، (غیرقانونی) ، (عرفي واجتیاعی) صفتی آلیر .

= بالقصیر ، قسرآ ، جبراً . Par --- .

Contraire

متضاد ، ضد . ایکی قضیه کلیه موضوع و محول جهتیله متفق و کیفیت جهتیله مختلف يعني بوندرک بری موجبه و دیکری سالیه اولدینی وقت بوقضیله (قضیتین متضادتین) دینیلیر . (هر انسان فاضلدر) و هیچ بر انسان فاضل دکلدر . قضیه لرینک برنجیسی (هر) وایکنچیسی (هیچ بر) سور کلیله مُصدر اولدینی ایچون ایکیسی ده کلیدر . ایکیسندک ده موضوعی (انسان) و ایکیسندک ده محولی (فاضل) کلهلری اولدینی ایچون بونلر موضوع و محول جهتیله متعدد و متفقدر . لکن برنجیده (فاضلدر) دینیله رک فاضل صفتیک ایجاب و اثباتیله حکم ایدلادیکی حالده ایکنچیده (فاضل دکلدر) دینیله رک فاضل صفتیک سلب و نفی ایله حکم اولوندیغندن برنجی قضیه موجبه وایکنچی قضیه سالیه در . بناءً علیه بونلر کیفیت جهتیله مختلفدر . بویله

يکدیگرینک صدی اولان ایکی قضیه نک ایکیسی ده صادق اوله ماز . لکن ایکیسی ده کاذب اوله بیلیر .

متضاد ایله متناقضی (Contradictoire) يکدیگرندن تمیز ایتمیدر .

—s. = متضادات . Les —s.

موافق و مخالف . = Le convenable et le contraire.

امر بالعكس اوله دی . = Le — a eu lieu.

ایکی ضدی آن = Faculté de réunir au même instant les deux —s.

واحدده جمع ایمک قدرتی .

اضدادی بیلمک ، اضداده علم . = Notion des —s.

مخالف و مؤلف . = Ce qui est — et ce qui convient.

ضدینک محل واحدده اجتماعی . = —Réunion des —s dans un même sujet.

Les substances possèdent la propriété de ne point avoir de contraires.

= وما يختص بمقولة الجوهر انه لا مضاف لها = ضدی او لماق جوهر مقوله سنہ مخصوص
احوال الدندر .

Contrariété

تضاد ، ضدیت . ایکی قضیه کلیه نک موضوع و محول جهتیه متفق و کیفیت
جهتیه مختلف او لمھسی . (Contraire) کلمسنہ باقیالی .

— et la similitude .

Contraposition ou Contreposition

برشیئک ترتیب طبیعیسی تبدیل ایمک .

عکس نقیض ، نقیض وضع = Conversion par — ou par négation.

ایله عکس . بر قضیه نک ایجاد و سلبی و صدق و کذبی حالی او زره بر افرق موضوع عنک
نقیضی محول و محول نک نقیضی موضوع قیلمقدر . بودخی کمیت و کیفیت باقی قملق

اوزره موضوع و مجموعی بزر حرف نفی ایله تقید ایمک صورتیله و بالکن موجبه کلیه ایله سالیه جزئیه ده اولور . مثلا (هر انسان حیواند) موجبه کایه‌سی (هر لا حیوان لانساند) اولور که بو دخی حیوان اولمایان انسان دکلدر دیمکدر . و (بعض انسان طاش دکلدر) سالیه جزئیه سی (طاش اولمایان بعض شی انسان دکلدر) اولور . (هر نه‌زمان کونش دوغارسه کوندوز موجود اولور) قضیه شرطیه متصله لزومیه سنک دخی عکس نقیضی (هر نه‌زمان کوندوز موجود اولمازسه کونش دوغمش اولماز) قضیه سیدر .

متصله اتفاقیه نک مقدم و تالیلری بیننده لزوم و استلزم امر بوطی اولمادیغمدن بونلرک عکسلرنده هیچ بر فائدہ یوقدر . (Conversion) کلمه سنه باقائی .

Contraste

ضدیت ، تضاد . تقابل . تناقض . تباين . بر جنسدن اولان لکن بری دیگرینی ظاهر ایتدیرن ایکی ویا متعدد شیلر بیننده کی تقابل . بیاض و سیاه رنگلر ، ضعیف و گورسسلر ، صوغوق و صیحاق هوالر ، قیرمزی و صولوق چهره‌تر بیننده کی ضدیت کی .

— = تضاد قانونی . یکدیگرینک ضدی اولان ایکی حادثه نک شعور ده یکدیگریله اقتراضی آنلری دها شدتی بر صورتده حس و یاخود دها واضح او لهرق ادراک ایتدیر .

— = تضاد واسطه سیله تتابع تصورات . اکڑیا برشنی / Association par — . دیگر برشیئی آنکله بینلرند اولان تضاددن دولایی تحظر ایتدیر .

Contrat

مقاؤله نامه ، عقد ، تعهد ، بر کیمسه طرفندن دیگر بر کیمسه یه قارشی عقد اولونان مقاؤله نامه .

— = عقد مجبوری لطرف . بالکن بر طرف تحت تعهده کیردیکی unilatéral . حالده عقد مجبوری لطرف اولوو .

— = عقد مجبوری لطرفین ، تعهدات
متقابلہ نی حاوی قو نظر اتوکه عاقدینک یکدیگرینہ فارشی
برر خصوصی التزام ایتملیدر .

— = عقد الزام یاخود معاوضه، عاقدیندن
onéreux ou à titre onéreux.

هر برینی بعض شی تسلیم ویا اجرا ایتمکه مجبور طوتان عقد .

— = عقد صریح ، شفاهًا ویا تحریراً وقوع بولان عقد . formel.

— = عقد ضمنی . تعهد تصریح و بیان ایدمیوب ده طرفینک وقوع بولان
بعض تشبتاندن استخراجی لازم کان عقد . مناسبات دوستانه طرفینک
یکدیگرینه متقابلاً صداقت و کمان سر وعدلرینی تضمین ایمهسی کی . tacite.

— = عقد تصادی . نتایجی عاقدلرک جمله سی یاخود بونلردن بری
ویا بر قاچی ایچون کار ویا ضرر حاصل ایده جکی در حال معلوم او نایان بر
حادثه نک و قوئنه تعليق او لونه رقیا پیلان عقد در . سیغور طه، قید حیات شرطیه سهم
ومعاش ، بحث بو قیلدندر .

— = عقد اجتماعی . بلکده هیچ بروقت صورت وسیله
قانونیه ده تحریر ایدلش او لم مقاہه برابر حیات اجتماعیه نک تضمین ایندیکی عهودک
مجموعیدر که نصی شودر : « بزم هر بریمیز شخصی و بوتون قوتی اراده عمومیه نک
اداره عالیه سی تحنتنده او لهرق موقع اشتراکه وضع ایدر و بز هر عضوی کلک غیر قابل
تفریق جزئی او لهرق قبول دخی ایده رز . » بو ، ژاک ژاک رو سسوونک تخیل ایتمش
اولدینی بر عقد در . (سپنسر) کوره مناسبات اجتماعیه نک اقصای درجه کالدنه تصور او لونان
اصلیدر . عقدک ضدی قانون (Statut) یاخود قانون اجتماعی (Statut social) / یعنی انسانلرک
محرد هیئت اجتماعیه نک فلاں صفتنه منسوب او لمه لرندن ویا خود اراده لریله اصلاح تبدیله
مقندر او له ماد قلری فلاں موقعه (مثل ارکک ویا قادین ، صبی ویا بالغ ، پدر یاخود
اوغل مقامنده) بولونه لرندن دولایی بینلرنده تأسیس ایدن مناسباتدر .

Contreposition

(Contraposition) کلمه سنه باقالی .

Convenance

موافقت ، مطابقت ، مناسبت .

Convergenec

بر مرکزه میل و توجه ، بر مرکزده اجتماع .

Convergent

بر مرکزه متوجه و میال اولان ، بر مرکزده اجتماع ایدن . حدلرینک عددی غیر متناهی صورتده تزايد ایتدیکی وقت مجموعی بر حد متناهی یه میال اولان سلسنه دخی بو کله ایله توصیف اولنور . $(\dots + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots)$ سلسنه سی کی که حد متناهی یه میال دیمک اولور . بوراده حد متناهی ۲ عددیدر . بر تبدلات مجموعنک نتیجه سی ، تبدل ایدن عناصرده کیدجکه تزايد ایدن بر مشابهت حصوله کتیرمک اولدینی وقت بونک حقنده دخی لفظ مذکور قوللاینیلرکه (متزايد المشابه) دیمکدر . بو معناده (تفاوت = Différennciation) مقابلى اولور .

مستقل و متوازی بر راچ تبدلات سلسنه سی عینی نتیجه یی حصوله کتیرمکه میال اولدقلری وقت آنلر دخی بوصفتی آلیرکه (نتیجه واحده یه میال) دیمک اولور .

Contre-épreuve

تجربه معکوسه ، اصول تجربیه ده اولکی عملیه مک عکسی اولان و آنی اثبات ایدن ایکنجبی عملیه . (پاستور) بر شیشه ایچنه قوینلان و تعقیم ایدیان ات صوبینک احتیاطاً شیشه نک آغزی بر پاموق طیقادج ایله قاپاولدینی حالده تخرم ایتدیکنی اثبات ایتدی . بونک سبی پاموغنک هواوه کی تحملری توفیق ایمه سیدر . شیمدی تجربه معکوسه یه کلام : پاموق طیقادج بر پارچه سی شیشه ایچنه ادخال ایدلدیکی وقت تخرم حصوله کلدى . برنجی عملیه تحملری توفیق وایکنجبی عملیه ادخال ایمکدنق عبارتدر . (باقون) ک (Inversio experimenti) نامیله تعریف ایتدیکی بو اصولدرکه اختلاف اصولنک (Méthode de différence) بر تطبیقدر .

Conversion

تبديل دين و مذهب. طرز حركت و احوال اخلاقیه نک بالکلیه تبدیل. منطبقه قضیه لرک عکسی .

عکس بر قضیه نک موضوعی محول و محمولی موضوع پاپرق آندن دیگر بر قضیه چیقار مقدر . بودخی (عکس مستوی) و (عکس نقیض با خود عکس متقابل) دن عبارت اولق اوزره ایکی نوعدر .

— = عکس مستوی . قضیه نک ایجاد و سلبی، صدق و کذبی حالی اوزره ایجاده رک موضوعی محول و محمولی موضوع پاپقدار . بودخی (مطلق) [+] و (عرضی) [+] دن عبارت او پرق ایکی دورلو در .

عکس مستوی مطلق [+] قضیه نک کمیت (کلیل و جزئیک) و کیفیتی (ایجاد و سلبی) حالیه ایقا ایده رک موضوعی محول و محمولی موضوع پاپقدار . بو نوع عکس آنچاق سالبه کلیه ایله موجبه جزئیه ده جاریدر . مثلا (هیچ بر انسان طاش دکلدر) سالبه کلیه سی عکس ایدلادکده (هیچ بر طاش انسان دکلدر) او لور و (بعض حیوان انساندر) موجبه جزئیه سی (بعض انسان حیواندر) او لور .

— يعني عکس مستوی عرضی با خود عکس accidentelle ou par accident مستوی بالعرض و با خود ساده جه عکس عرضی و عکس بالعرض کیفیتی حالی اوزره برآهه رک موضوعی محول و محمولی موضوع پاپقه و کمیتی کلیه دن جزئیه یه تبدل ایتمکله او لور . بودخی آنچاق موجبه کلیه ایله سالبه کلیه ده جاریدر . مثلا (هر انسان حیواندر) موجبه کلیه سی (بعض حیوان انساندر) او لور و (هیچ بر انسان طاش دکلدر) سالبه کلیه سی (بعض طاش انسان دکلدر) او لور .

Contraposition ou — par contraposition ou -- par opposition

= عکس نقیض با خود عکس متقابل و با خود عکس ou — par limitation.

[*] فرانز جه منطق کتابلرندہ یا لکن عکس مستوی simple — تعبیریه اکتفا او لوونزکه عکس مستوی مطلق دیگدر .

بنقضیض الوضع. صدق و کذب باقی قملقهه برابر قضیه‌نک جزو ثانیستنک (محمولنک) نقضی جزء اول (موضوع) و جزو اولنک (موضوع عنک) نقضی جزو ثانی (محمول) یا مقدن عبارتدر. بودنخی آنجاق موجبه کلیه ایله سالبۀ جزئیه‌ده کمیت و کیفیت محافظه و ابا ایدلکله برابر طرفین (موضوع ایله محمول) بر حرف نفی ایله تقیید اولوندیغی حاله صحیح اولور. بو وجهه (هر انسان حیواندر) موجبه کلیه‌سی (هر لاحیوان انسان دکلدر) اولور که حیوان اولمایان انسان دکلدر دیمک اولور. كذلك (بعض انسان طاش دکلدر). سالبۀ جزئیه‌سی (طاش اولمایان بعض شی انسان دکلدر) اولور.

خلاصه عکس مستوی، عکس عرضی، عکس بنظرک اوچنده دخی موضوع محملک و محمول موضوع که یرینه کجور. واقعاً عکس دینینجه بور امر طبیعیدر. عکس مستویده يالکز بونکله اکتفا ایدیلیور. عکس بالعرضده بوندن باشقه کمیت دخی تبدل ایدیبور. عکس نقیضده ایسه هر حدک (موضوع و محمولدن هر برینک) یرینه نقیضی اقامه ایدلادکن صوکره عکس اولونیور.

Convertible

قابل عکس. مثلاً (هر انسان ضاحکدر) قضیه‌سی قابل عکسدر. چونکه (هر ضاحک انساندر) دیمک صحیحدر. (لکن هر انسان حیواندر) قضیه‌سی قابل عکس دکلدر. زیرا (هر حیوان انساندر) دیمک صحیح اولماز.

Conviction

قناعت. اعتقاد. اطمثان. جزم، یقین. بدئه.

فرانسرزجه یا پیلان یکی لفتجه‌ده بوكله‌نک عقلک اجرای فعله قرار ویردیرمک ایچون کافی اولان لکن قسماً بر احتمال و بناءً علیه فعلیاتجه قابل مسامحه اولملقهه برابر نظریاتجه هیچ مثابه‌سنده اولمایان بر خطا امکانی قبول ایتمکله یقین (Certitude) دن و قناعت حاصل ایمتش اولان بر کیمسه‌نک (Convaincu) بو قناعتی اسباب فعلیه و شخصیه‌دن دکل اسباب عقلیه‌دن ناشی حاصل ایمتش اولمه‌سی جهتیله اعتقاد

دن فرقی اولان بر رضا و موافقی (Croyance) معناستنده استعمالی توصیه ایدلشدر . شو حاله بو معنای قناعت افظی اک ای صورتنه افاده ایدیور کی کورونسکده در .

Coopératif

بر لکده چالیشمیه متعلق، توحید مساعیه متعلق، تعاوی .

تعاون شرکتارینک باشیجه اوچ شکلی وارد : .

اسهلاک تعاؤن شرکتاری = Sociétés — ves de consommation.

اعتبار مقابل شرکتاری = Sociétés de crédit mutuel.

استحصال تعاؤن شرکتاری = Les — ves de production.

بونر آیری آیری اوچ شکلدر . لکن بر لشديریله بیليرلر . مثلا زراعی بر سندیقه تشك ایده رک کندی اعضارینه لازم اولان مخصوصاتی طوبدن صاین آیر و آندرک مخصوصاتی صافه رق اهون بر فائضه پاره استقراض ایمه لرینی تسهیل ایدر .

Coopération

سی و عملده باشقه له اشتراك ، عینی منافعه مالک بر طاق اشخاص توحد مساعی ایمه لری ، بر طاق اشخاص شؤن ذاتیه لرینک اصلاحی ضمتده بر لشمه لری ، تعاؤن ، توحید مساعی ، بر لکده چالیشمیه .

Coordination

ترتیب ، نسق ، تنظیم ، تنسيق ، انتظام ، درجه ده ، مرتبه ده مساوی اولق ، مرتبه ده تساوی ، مثل المرتبه اولق ، بر درجه و بر مرتبه ده اولق . بر تصنیفده عینی مرتبه ده بولنان ایکی مفهوم کاینک مناسبتی مثلا بر جنسک ایکی نوعی عمومیت جهتیله مرتبه ده مساویدر .

Coprolalie

تکم زفری ، علی العاده ادبیانه سوز سویلین بعض کیمسه لرک بعض امراض عصیه نک تحت تأثیرنده اوله رق موقتاً مغایر ادب سوزلر سویله لری ، مستهجن سوز سویله .

Copulatif

Proposition – ve = قضیه عطفیه ویا خود وصلیه ، قضایای مرکبہ

صریحمنک موضوع ویا مجموعی ویا خود هم موضوع همده مجموعی جرف عطف واسطه سیله تعدد ایدن نوعیدر . (انسان و آت حیواندر) ، (انسان حیوان و جسم وجوهدر) ، (انسان و آت وقاره حیاندر و جسمدر وجوهدر) قضیه لری کی که بونلرک برنجیسنده موضوع وایکنچیجیسنده مجموع تعدد ایتشدر .
— = قیاس عطفی ویا وصلی .

(رایه) بوقياسک ماهیتی حقنده شومطالعهی بیان ایتشدر .

(پوررووابال) که کبراسی «انسان هم اللهه قولاق همده کندی پاره سنه پرستش ایده من » قضیه سی کی بر قضیه عطفیه اوله سمندن ناشی قیاس عطفی تسمیه ایتدیکی قیاسه کانجه : بر عطفیه سالبه حقیقت حاله بر منفصله (Disjonctive) دن بشقه برشی دکلدر . زیرا هر قضیه منفصله کی اودخی برمضافات (Incompatibilité) وضع ایدر . ایشته (قریسیپ) که مثالی شودر : (هم کیجه هم ده کوندوز اوله ماز . لکن کوندوزدر . بناءً علیه کیجه دکلدر .) وهله اولاده بو قیاس ایله اصل قیاس منفصل بیننده بر فرق کوریله منز . بونکله برابر فرق موجوددر . لکن (قریسیپ) که مثالی بوراده او قدر فنا انتخاب اولو نمشدر که بوفرقی کوست منز . قیاس منفصله کبرا برمضافات ، عینی زمانده بردہ تردید (Alternative) وضع ایدر . ایکی حد بر لکدنه صادق نده کاذب اوله ماز . بونک نتیجه سی اوله رق ایکیسندن بری وضع (اثبات و تصدیق) ایدیلیر سه دیکری نفی اولونور . وبالعكس ایکیسندن بری نفی اولونور سه دیکری وضع ایدیلیر . لکن مذکور قیاسده (قیاس عطفیه) کبرا تردید سز ساده جه برمضافات وضع ایدر . بونک نتیجه سی اوله رق حدلر کایکیسی ده بر لکدنه صادق اوله ماز سه ده ایکیسی بر لکدنه کاذب اوله بیلیر . یاخود تعییر دیکرله بری سنک موجودی دیکرینک لا موجودیانی استلزم ایتمز . مثلا بر آدمک هم بیاض هم ده زنجی اوله میه جنی وضع ایدلیکی وقت اکر او آدم بیاض ایسه بوندن آنک زنجی او مادی نفی استنتاج ایدیلله بیلیر . لکن بیاض دکلسه بوندن آنک زنجی او لدی نفی استنتاج ایدیلله منز . چونکه ملن ویا خود صاری جنسدن اوله بیلیر . بناءً علیه ایکی نوع قیاس منفصل وارددر . بونلرک بربی تردیده و دیکری تردید سز منافاته مستندر دیک لازم کلیر . بربی (تردیده مستندر اولانی) ایکی نوعه قابل تقسیم در :

برنجی نوعی حدلودن برینک لاموجودیتی، دیکرینک موجودیتی اثبات واسطه سیله استاج ایدر . بوکا (Ponendo — tollens) تسمیه اولونور. ایکنچی نوعی حدلودن برینک موجودیتی دیکرینک نفي واسطه سیله استنتاج ایدر . بوکا دخی (Tollendo - ponens) دینیلیر : دیکری (تردیدسر منافاهه مستند اولانی) بالکنیز بر نوعدر . بو آنجاق حدلودن برینک موجودیتی دیکرینک اثبات واسطه سیله استنتاج ایده بیلیر . بونکله برابر هر قیاس منفصله شرطی (Hypothétique) شکلی ویریله بیلیر . مثلا « اکر کوندوز ایسه کیجه دکادر . لکن کوندوزذر . بناءً علیه کیجه دکادر » دینیلنه بیلیر . بونلر تالیسی منقی قیاس شرطیلدر . لکن فرق محافظه ایمک دها ایدر . چونکه قیاسات منفصله نک مبدئی اولان منافات حالی باشقه و قیاسات شرطیه نک مبدئی اولان سادهجه لزوم (Consécution) حالی باشقدار . »

Copulative کلمه‌سی متاخرین علمادن مرحوم کریم افندی خواحه (میزان العدل) حاشیه سنك ۱۷ نجی صحیفه سنده ای منسوب الى الوصل دیه ترجمه ایتشدر . (صحیفة العبرية في الاصول المنطقية) مؤلفی راهب ، عطفی دیه ترجمه ایتشدر . فرانز ایله ابن سینانک رسائل فلسفیه سنك لا تینجه یه ترجمه‌نه علاوه اولونان لغتچه‌ده (صحیفه ۱۳۱) اقتران کلمه‌سی Copulatio و Coniunctio یعنی Copulation دیه ترجمه‌ایدش اوله‌سته‌نظرآ Copulatif اقتران اولمک لازم کلیر . بزم منطق کتابلرندکی قیاس اقترانی بو قیاس عطفی ویا وصلی دینیلان قیاسه بکزه مدیکنندن فاریشقلانی موجب اولماقم اوژره اقترانی تعبیرینی ترك ایدم .

Copule

رابطه ، قضیه نک طرفینی (موضوعیه محولی) بیننده کی نسبته دلالت ایدن لفظ . نسبتدن مراد وقوع ویا لا وقوعدر . مثلا (زید عالمدر) قضیه سنده (زید) موضوع ، (عالم) محول ، (در) رابطه در . فرانسز جهده رابطه Etre فعالیدر . تورکجهده (زید کلدی) و (احمد بیلیر) قضیه‌لرنده (دی) (بر) اداتلری بو قبیلدن فعل و شبه فعللرک آخرلرینه التحاق ایدن دیکر اداتلر قضیه‌ده هب بر رابطه اولور . یکی لغتچه‌ده بمعنا یعنی رابطه نک Etre فعل اولمی خصوصی بر معنا عد ایدش و عمومی برمعنا اوله رق بر حکمده (تصدیقده) مختلف حدلر بیننده تصدیق ایتدیکی نسبت اعتباریله

فعل مثلا (پنیر پولدن بر فرانسه بر چاق آلدی) قضیه مسنده رابطه (صاتون آلدی) فعلیدر. اصل حکمی تشکیل ایدن بیان رابطه ده در دینلمشدر. بوعنا یکندر، اولدن برو رابطه بالکز $\hat{\text{Etre}}$ فعلنه تسمیه ایدیلیردی. ومثلا Charles vient صورتنده تحلیل ایدیلیردی. و بحالده Est رابطه Charles est venant و مثول اولوردی Venant.

Corollaire

ایراد ایدیلین ادلہی تأییداً علاوه اولونان شی، تذیل. هنوز اثبات ایدلش اولان برمقدمه دن چیقان نتیجه. دعوی و مطلوب (Théorème) مقابلیدر. نتیجه لازمه.

Corporéité

جسمانیت، جسمیت. روحانیت (Spiritualité) مقابلیدر.

Corporel

جسمانی، بدنبالی. ذوجسد، متتجسد. غیر جسمانی (Incorporel) روحانی (Spirituel) مقابلیدر. (Corporel) کلمه سی مادی (Matériel) معناسنده دخی قولانلیلرسهده بوایکی لفظ هر وقت مترادف دکلدر. فلاطونه کوره نفس غیرجسمانی (Incorporel) اولقهه برابر مادی (Matériel) در. چونکه ماده آنجاق آنی تحديد ایدن ایکی سطح آرمه سننه قاپاندیغی وقت جسم (Corps) اولور. جوهر متتجسد، جوهر جسمانی. قوای بدنبالی. = Substance — le. = Facultés — les.

Corps

جسم، بدن، جسد. روح (Esprit) مقابلیدر.
 . = اجرام فلکیه. des sphères.
 . = اجرام علویه. supérieurs.
 . = اجرام سماویه. célestes.
 . = اجسام مضيئة. lumineux.
 جسم مرئی (مُبَصِّر) = — visible.

امتداد عدم قابلیت نفوذ جسم مفهوم منک عن انصار اساسیه سندندر . بونله (کنله) نک دخی علاوه‌سی لازم کیرسهده شلتک علاوه‌سی ایجاب ایمز . زیرا علم طبیعی علماسی غیرقابل وزن بر جسمک وجودی خ اثبات ایشلدردکه بودخی اثیردر .

Corpusculaire

= جسمیات یاخود اجزاء فرد ، جزء = Philosohpie — ou atomistique . لا يجز افسلوفه‌سی .

Corpuscule

جسم ، غایت کوچوك جسم . جزء فرد ، جزء لا يجز .

Corrélatif

متاسب ، متناظر ، متضایف ، مقابله ، اولهرق لازم و ملزومدن هر بری ، لازملک ملزومی و ملزومک لازمی ، بری دیکرینک وجودی خ فرض ایتدیرن ایکی شیدن هر بری .

= پدر و اوغل کله‌لری Des termes corrélatifs comme père et fils . کبی ایکی کله متضایفه ، کلنان متضایفتان . Corrélation کلمه‌نه باقایی .

Corrélation

نسبت ، اضافت ، مناسبت ، تضایف ، ایکی شی بیننده کی مناسبت مقابله‌دادته ، بری دیکرینک وجودی خ فرض ایتدیرن ایکی شی بیننده کی نسبت و اضافت . ایکی طرفی اولان علاقه و مناسبت ، باباچ و اوغلچاک کبی آنجاق یکدیکریله برابر تعقل اولونان ایکی کله بیننده کی مناسبت که اوغلمسز بابا و باباسز اوغل تصور اولونه‌ماز .

= نسبت شدیده . intime .

= تناسب قوا قانونی . بوقانون موجبنجه هر شی Loi de — des forces .

تبدل ایدرسهده هیچ برشی غائب اولماز . وهیچ برشی یوقدن وجوده کلز . عینی مقدارده حرارت و قوّه‌الکتریقیه عینی مقدارده حرکت حصوله کتیریرو عین مقدارده حرکت عینی مقدارده حرارت و قوّه‌الکتریقیه حصوله کتیری .

(کوستاولوبون) ماده‌نک تکاملی عنوانی اثربینک باشنه: « هیچ بر شی یوقدن وجوده کلز . هر شی غائب اولور. کائناتده کی قوتلرک اکثریسی ماده‌نک ماده‌لکدن حیتمه سیله سربست قالان اجزای فردہ بینلرنده کی قدرتدن مشتقدر » عباره سنی یازمشدر .

Loi des —s. = قانون تناسبات . (پولزانه) علل غاییه عنوانی اثربند:

« بو قانون (کوویه) قانونی نامیله معروفدر . بو قانون موجبنجه متعضسو بر موجودده باجهله اقسامک مشترک برفعل اجرا اینهله‌ری ایچون مجتمعاً آهنکدار و متوافق اولمه‌لری ایحیاب ایدر . مثلاً اکر بر حیوانک امعاسی آتی و چیک آتی هضم ایده‌جک صورتده اشکیل اولونمیش ایسه آنک چک کمیکلرینک دخی بر شکاری کمربوب ییک ، پنچمه‌لری آنی طوّعی ویرتیق و دیشـلری آنی کسمک و پارچه‌لامق ، اعضای حرکتک هیئت مجموعه‌سی او شکاری تعقیب ایتمک و یتیشـمک و اعضای حسیه‌سی آنی او زاقدن کورمک ایچون یاپیش اولنق لازم کلیر . حتی صاقلانه‌ی و شکارلرینی طوزاغه دوشورمه‌ی بیلمک ایچون سوق طبیعی‌ی ده آنک دماغنه قویق ایحیاب ایدر . تناسب بر فعل مشترک ، بر غایت نسبتیدر . بو قانون حیوانک کندنده کی وحدت و آهنگی بیدیرز . بر حیوانی نظر مطالعه‌یه آلدیغمز وقت آنی ترکیب ایدن اقسامک جمله‌سنک بر مقصد غائی ایله یکدیکرینه مربوط اولدیغفی کوریز . ایشه آنک وحدتی ، شـکلی ، حقیقتی بودر . یو قانون عضویت حتمده عمیق بر فکر فلسفی ویرر » دیمشدر .

Correspondance

موافقت ه مطابقت .

Theorie des —s. = موافقات نظریه‌سی . کائناتک برچج موالید متأله‌دن

هر کب اولوب بو نلردن هر برینک عناصری یکدیکرینه موافق اولمه‌سندن ناشی بو عنصر لر یکدیکرینه متقابلاً رمز واشارت خدمتنی کوره‌بیله جکننه و ببرنده کی اسراری کشف و حتی میل و انجذاب طبیعی (Sympathie) واسطه سیله یکدیکری او زرینه اجرای فعل و تاثیر ایده‌بیله جکننه قائل اولان مذهبدر .

Corruption

فساد .

کون و فساد = Génération et — ou le naître et le périr.

کون و فساد تختنده واقع . = Soumis à la — et à la naissance .

بالتجربه تظاهر ایمکده اولان تکون (Devenir) ایله عقلات مقتضیاندن اولان وجودك غيرقابل اخا اولمسنی تأليف ایمک مسئله‌سی یونان فلسـفه‌سی پك زیاده اشغال ایمکندز . - تکون عمومی (Universel devenir) یه قائل اولان (هراقلیت) مدرسه‌سیله وجودك وحدت وعدم تعیینه قائل اولان (پارمه‌نید) مدرسه‌سی پیشنه جریان ایدن مشاجره‌دن صوکره یونان فیلسوفلری صورت عمومیه‌د کون و فسادک کورینشن عبارت اوlobe عناصر اشیانک تکون ایمکیکی و بونرک طبیعتلری دیکیشمدیکی و فساد بولمازینی آنجاق اجتماع و افتراق ایمکده اولدینی فکر نده اتفاق ایمکنلردر .

Cortical

قشری ، ماده سنجابیه‌دن متشكل اولان و بالجه وظائف شعوریه‌نک مرکزی کبی کورینن قشر دماغه منسوب و متعلق .

Cosmique

عاله ، کائناته ، عالمک هیئت مجموعه‌سته و پاخاصه صورت تشکل کوکیه‌سته منسوب و متعلق ، عالمی ، دنیوی .

Cosmogénie

تکون عالم ، نشأت و ظهور عالم . (روججه عالم و تولد کله‌لرندن مأخوذدر)

Cosmogonie

تشکل عالم . (روججه عالم و تناسل کله‌لرندن مأخوذدر)

Cosmogénique

تشکل عالمه متعلق .

تشکل عالم فرضیه‌سی = Hypothèse — de Laplace.

تشکل عالمی برسیحاب مضینک ، جمله‌سی (نیوتون) طرفدن بیان اولونان تجاذب عمومی قانونه تابع اولان عناظر متنوعه‌ستک تکائف ایمه‌سیله ایضاح‌ایدر .

Cosmologie

مبیثالکائنات ، علم کیانی ، کائناتی اداره ایدن قواعد و قوای طبیعیه دن بحث ایدن علم . (ولف) ه کوره عالمت قوانین عمومیه سنت و هیئت مجموعه سنت صورت تشکلناک کرک تجربی و کرک علم مابعد الطبیعی نقطه نظرندن تدقیق دیکدر . (فانت) بوکا استناداً بر موجود حقیقی نظریه باقیلان عالم منشأ و ماهیته متعلق اولان مسائلک هیئت مجموعه سنه علم کیانی عقلی (rationnelle) — تسمیه ایمشدر .

Cosmologique

مبیثالکائناته متعلق و منسوب ، کیانی . (آمپر) ه کوره باجهیه علوم ایکی صنفه منقسم اولوب بونلر دخی . Sciences یعنی عالمه متعلق اولان علوم ایله Sciences noologiques یعنی روحه متعلق اولان علملدر . عالمه متعلق عنوم دخی Sciences درت بیویک قسمه تقسیم اولونمشدرکه بونلر دخی علوم ریاضیه ، علوم مادیه Sciences naturelles (physiques) ، علوم طبیعیه (Sciences naturelles) ، علوم طبیهدر .

دلالل کیانیه . اثبات وجود باری ضمتدن ناقص ، ممکن Preuves . es .
ودائماً تكونده اولقله برابر هیئت مجموعه سی و بزم کسب اطلاع ایده بیلدیکری اقسامی اعجاز کارانه برصورتده حائز انتظام اولان عالم محسوسدن استخراج اولونان دلیلره کیانی تسمیه اولونورکه بونلر دخی علت مؤثره اولی (Cause efficiante première) (Cause efficiante première) (Causes finales) (یاخود دلیل علم لاهوتی) Preuve théologique در .

Cosmos ou cosme

علم ، ای ترتیب اولونمش بمنظومه اولق اعتباریه عالم .

Cosmopolite

بوتون دنیایی وطن عد ایدن ، « ملت نوع بشردر وطن روی زمین » دین ، ابن الارض ، شایع الوطن ، هرجایی .

Cosmopolitisme

بوتون دنیایی وطن عد ایمک مسلکی که هیچ بروطن طاجیامقدن و بشریتک یکدیگرینه قارشی خصم و رقیب و هیچ دکلسه لا قید ملل مختلفه به آنفس امنی عدالت و اخوته معایر عد ایده رک قبول ایتماکدن عبارتدر . لکن بوتون عالم انسانیتۀ عالم و شامل

اوله لرندن ناشی می اوله مایان عدالت و علوم و فنون هر دور لو حس وطن پرورینک فو قنده عد ایتمک وطن سر لق دیمک دکلدر . سقراطک : « هانکی شهرک اهالی سندن سک ؟ » دیه کندیسته و قوع سؤاله جواباً : « دنیا اهالی سندنم » دیدیکنی روایون روایت ایتمش لدر .

Cosmothétique

ایدن تصوریون یاخود شنیون فرضیون .
Idéalistes — s ou dualistes hypothétiques.

معرفت اولیه ی تصوراته حصر و عالم خارجی حقنده معرفت اولیه حصولی انکار ایتمکله برابر عالم خارجینک حقیقی اولدیغی فرض ویا قبول ایدن لره (هامیلتون) بونامی ویرمشدر . بوتلر ایکی صنفرد . بر طاقی ساده جه ذهنک بر تکیفندن عبارت اولمایوب ذهنده حاضر تصوری برموجود (Entité représentative) قبول ایدر لک دهمو قریت ، سقولاستیکلر ، مالبرانش ، قلارق ، نیوتون بوصنه منسو بدلر . دیکر طاقی ایسه ذهنک بر حالتندن با شقه معرفت اولیه ایله ادراک اولونور برشی طانیماز لر . لینینچ ، آرنو ، قوندیاق ، قانت ، بعض قیود احترازیه تحتنده اوله رق ده قارت بونلر دندر .

Courage

شجاعت . فلاطونه کوره فضائل اربعه اصلیه نک (Quatre vertus cardinales) بریدر که بونلر دخی بصیرت ، عدالت ، شجاعت و عفتدر .

Couronne

— اکلیل مشعشع کمامدۀ بیضای دماغیه نک محفظه داخلیه ی تشکیل ایدن الایفندن عبارتدر .

Créateur

خالق ، باری ، صانع . مبدع ، مخترع .
— صانع حکیم . sage.

Créatianisme

جناب الله ک روح بشری بدنك رحم مادرده پیدا اولدیغی ویا خود هیچ دکاسه درجه کافیه ده تشکل ایتدیکی وقت خلق ایتدیکنے قائل اولان لرک مذهبی ، روح لک حین حمله خلق ایلدیکنے قائل اولان مذهب .

Création

خلق ایمه ، یارا ایمه .

— ex nihilo . = هیچدن خلق ایمه .

— خلق دائمی ، خلق متادی .

(ده قارت) ه کوره ناقصک یعنی عالمک سبب موجودیتی کنندنه دکلدر . آنک وجوده کله‌سیچون موجود کاملک آنک وجوده کله‌سننه مشیتی تعلق ایمک لازم‌در . عالمک وجودده بردوام قالمه‌سیچون موجود کامل آنک وجودده بفاسنی اراده ایمک لازم کایر . فعل خلق بدایه یالکز بر دفعه‌یه مخصوص اوبلق اوزره اجرا ایدلش آنی برکنْ (اول) امری دکل بر فعل دائمیدر . عالمک آرتق موجود اولامه‌سیچون جناب الله‌ک آنی مح ایمه‌سی لازم کلز . یالکز آنی خلقده آرتق دوام ایتمامه‌سی کافیدر . اکر جناب الله یالکز عالمی محافظه‌دن فراغت ایتسه عالم معدوم او لوردی . فعل خلق مخلوق ایچون یالکز سبب بددکل سبب موجودیدر .

فرنکلر خلق کله‌سنی بالخاصه اولدن موجود عناصردن یکی شکلده بر شی وجوده کتیرمک ، احداث و اختراع ایمک معناسنده دخی قوللائیلر . مثلا یکی بر صنعت ایشی بو قبیلندر . لکن خالق اسمنک بوصورتله جناب الله‌دن باشقة‌سننه اطلاقی نظر اسلامده مردود اولدیغندن بز بو مقامده مبدع و مخترع لفظلرینی قوللائمالی‌یز . قاموسده «ابداع نمونه و مثال‌ساز بر نسنه اختراع ایمک معناسنده در دینیله‌یورکه بومقصده تامیله موافقدر .

Créationisme

خلقیه مذهبی . بوکله‌یی بعض کیمسه‌لر عالمک هیچدن خلق ایدل‌دیکننه ایشان‌نلرک مذهبی معناسنده قوللائیلر . دیکر بعض کیمسه‌لر دخی بالجهه انواعک اصلی یالکز بر ویا بر رقاچ نوع اولدیغنه و انواع حیوانات و نباتاتک تبدیل شکل ایده‌رک دیکر نوعدر وجوده کتیردیکننه ذاہب اولان تبدیل شکل ، استحاله (Transformisme) مذهبینک مقابلی اوبلق اوزره استعمال ایدرلرک جناب الله‌ک بالجهه انواعک اصل و منشئی اوهرق یالکز بر ویا بر رقاچ نوع خلق ایتیوب هرنوعی صورت مخصوصه‌ده خلق ایدیکننه قائل اولاًنلرک مذهبیدر .

Crédibilité

قبل تصدیق اوله ، شایان وثوق و اعتماد اوله ، اینانیلر ، اینانیله بیله جک برشی اولله .

= اسباب موثوقیت ، ایمانی معقول قیلان و یقین او زره برایمان طبیعی تأسیس ایده بیلن اسباب .

Créditivité

بلا دلیل تصدیق ، بر انسانک کندیسته سویلنلن سوزه دلیل استمکسرین اینانمه یه اولان میلیدر . سرعت تصدیق و ساده لک دیمک اولان (Crédulité) اینانمه یه شایان اولمایان بر شیئه اینامق معناسی تضمین ایتدیکی جهته بو آندن فرقیدر .

Crime

جنایت ، مجازات ترهیبی یعنی قتل و مع التشهیر مؤبدآ ویا موقتاً کورکه قونمی و قلعه بند اولمیق ، نفی ابد و مؤبدآ رتبه و مأموریتدن محرومیت و حقوق مدنی دن اسقاط اولونمکی جز الری استلزم ایدن فعل .

Criminalité

جنایت . احصاء جنایات ، موازنۀ جنایات ، بر هیئت اجتماعیه ایچنده بر مدت معینه ضرفند و قوع بولان علی العموم جنایاتک وبالخاصه هر نوع جنایاتک نسبتی .

Criminel - né

جانی مادرزاد . اخلاق بشریه یی مادیات ایله ایضاح ایمک ادعائیه بولونان (لومبرزو) کی بعض جنایات علمائیه کوره انسان ای ویا کوتی اوله رق دنیا به کلیر . فضیلت ویا جنایت آنک فطر تنده در . ایشته ولادی جانی تعییری بوفکردن نشأت ایتشدر . بو حالده طوغانلر بعض علامم تردیدن کشف ایده بیلر ایمش . بو علامم دخی مشابهت اجداد و انسانک اثنای تکاملنده کچدیکی اشکال دنیه و بهیمه نک یکیدن ظهوری کی حادثات ایمش . عمومیت او زره ارباب جنایات تحصیل و تربیه کورمه مش و فنا بر حیط ایچنده یاشامش بر طاقم آدمه اولمیه نظرآ تربیه نک اخلاق بشرا اوزرینه اجر ایتدیکی تأثیرکلی انکار اولونه ماز . حسن تربیه یی قبول استعدادن دن محروم . فخرت دنیه یه پک نادر اوله رق تصادف ایدلیر .

Criminologie

علم جنائيات ، ارباب جنائيته مشهود اولان سجايا واحوال روحيه دن باحت .
اولوب علم اجتماعينك شعبه سى .

Critérium ou critère

صدق، برشئيك صدقنه دلالت ايدن ، معيار ، ميزان ، قسطاس .
— — — معيار حقيقه .

Critériologie

بحث المصدق . منطقه حقيقه وخطادن وموازین حقيقتن بحث ايدن قسمی .
باشليجه ميزان حقيقه بداهتدر . ديكرلري قدمانك آثار معتبره سى ، قوله عامه ،
عقل سليم ، تجربه ، مبدأ تناقض ، مبدأ عقلادر .

Criticisme

تنقيديه مذهبی که (قانت) ک و آنك مسلکنه سالك اولاندراك فلسفة سيدر . بو
کله نك معنای اشتقاقي حکم ايمک اولديغىدن اولدن منطقه تصدیقات قسمی بونام
ايله ياد اولونوردى . صوکره تنقيدو اتفاق معناستنده استعمالی شیوع بولى که برشئيك
ایي و فنا جهتلرينى بالحا که کوستركم و قيمتى تقدير ايتمىکدر . بو مذهبه کوره عقلک
کندىنە مخصوص بعض شكللىرى و مقوله لرى وارددر . عقل معرفتى بونلرە کوره تشکيل
ايدر . لكن آنك مفهوم كيلرى و مبدأ لرى آنجاق تجربه حدودى داخلىنده لا يخطىدر .
تجربه خارجىنده هيچ برقيمتى حائز دكادر . بز آنجاق ظواهر اشيا حقنده استحصال
معرفت ايده بيليرز . حقائق اشىايى بىلەمەيز . عقل بونلرى بىلەك قايقىشىنچە
برطاقم تناقضلره دوشىر . عقل بشرى بونلرى تدقىقه برمىل طبىعىسى وارسەدە بوبابدە
آنچاق برتاقم قياسات فاسده واسطه سىلە نظرى اولەرق غير قابل اثبات برتاقم
نتىجه لرە واصل اولور . لكن عقل عملى عقل نظرىنىڭ حل ايدەمدىكى مسائل حقنده
بعض اعتقاداتى ترجىح ايتديرە جك اسباب تدارك ايدە بيلير . تعبير آخر لە نظرى
اولەرق اثبات ايدىلەمەين بعض صور حلىه لهنده قرار ويرديرە جك اسباب اخلاقىه
موجوددر . بونلر دخى «تنقىد عقل عملى » عنوانلى اثرده اىضاح اولۇنىشىدر . قافت
بو وجهمە عقلک اڭ محق برسور تاه استحصال ايتدىكى برجوق معرفت و حققىتلرى

مشکون عد ایش و حتی اثبات وجود باری دلیلرینی بیله عقل عملی یه برآقشدرا .
« مادیون مذهبنک اضمیحالی » عنوانی اثر عاجزانه منزده بو کا داڑ ایضاحت کافیه
واردر .

— نو تقدیمیه مذهبی فرانسه نک متاخرین فلاسفه سنندن (رونوویه) نک
(قانت) نک فلسفه سی تقدیم و آز چوق تبدیل ایده رک تأسیس ایتدیکی مذهبدر .

Critique

(سوقرات) سفسطائیونه قارشی بر انقلاب حصوله کتیر دیکی کی (قانت) دخی
ایقانیه (Dogmatisme) مذهبنه قارشی بر انقلاب حصوله کتیر مشدرا . کندیستی
ایقاظ ایدن شی (هیوم) نک ریبیه (Scepticisme) مذهبیدر . بو سیبله (لینینج)
و (ولف) نک ایقانیه مذهبی تقدیم و ریبیه مذهبنک حصه حقه سی تعینه فالقسمش
وبو حصه ی پاک بوبیک اولهرق تفریق ایتمشدر . چونکه تحریه حسیمه نک فوقدنده
اولان هر درلو تدقیقی فدا میشدر . (ددقارت) عقل نظری ایله عقل عملی بیننده
پاک قوتی بر رابطه تأسیس ایتمشیدی . قانت بو قلرنی بربورندن آییردی . عقله کندی
قواسی تدقیق و داڑه صلاحیتی تعین ایتیرمک ایستدی . ایشته (قانت) فلسفه سنک
هم اصلیت هم ده ضعیفیتی تشکیل ایدن شی بودر . عقل بو تفریق نتیجه سنده بوتون
حکم و نفوذی غائب ایتدی . عقل عملی واسطه سیله صوکره دن یا پیلان نظریات بو
حاکمیتی تخلیص ایده مدنی . (قانت) دن صوکره (فیته) ، (شلينج) ، (هگل)
ظرفدن احداث اولونان علم مابعد الطبیعی نظریه لری عقل بشرک بو وجہه نقیصه دار
ایدله سنه قارشی علنی بر پرتوستودر .

— تقدیم معرفت ، تحلیلات علم الروحیه واسطه سیله
معرفتک نمکن اولوب اولمادیغی و نه کی شرائط وحدود داڑه سنده نمکن اولدیغی
تدقیق ایمک .

La -- à laquelle elles donnent lieu .
مواضع طعن .

— تقدیم عقل نظری . عقلک نظری استعمالی اعتباریله
حائز اولدیغی قیمتی تدقیق ایمکدرکه غایه سی حقیقتدر .

— = تقدیم عقل عملی . عقماک افعالی اداره ایمه‌سی de la raison pratique:

اعتباریله تدقیقیدرکه بونک غایبی دخی حسن اخلاققدر . تقدیم کلمه‌سی بو معناده استعمال ایدن (قانت) در . و بو ایکی تقدیم آمک ایکی اثر مشهورینک عنوانلریدر .

(قانت) ه کوره عقل محض (Raison pure) قبل او له رق یعنی تخبر به نک معاوتدی انضمام ایمکسزین بیلمک قوتی دیمکدر . بو عقل محض عقل نظری (Raison théorique)

Critique de la (Raison pratique) یه آیریلیر . تقدیم عقل محض (Critique de la raison pure) اصل عنوانی تقدیم عقل نظری ه محض (Critique de la raison thé-

ریque pure) او له جقدی . چونکه (قانت) مؤخرآ تقدیم عقل عملی ، عقل نظری ده حساسیتک قبلی صور تلریخی (Formes à priori de la sensibilité) یعنی مسافه و زمانی ، مدرک‌کنک قبلی تصورات کلیه‌سی (Concepts à priori de l'entendement) یعنی مقولاتی (Catégories) و عقل محضک قبلی تصوراتی (Idées à priori de la raison pure) یعنی نفس ، عالم ، الله تصویر لریخی تمیز ایدر . بو سبوتون خصوصی اولان بوصوک

معناده عقل محض تخبر به ده کندیلرینه مقابل شیلر (Objets correspondants) اولمايان او له مایان تصوراتی تشکیل ایمک قوتیدر . لکن بزم اشیایه یشیل جاملی کوز لکله باقه‌من آنلرک یشیل او له سی استلزم ایمدیکی کی (قانت) ه کوره عقماک بونلری

محبوري او له رق موجود تصور ایمه‌سی بونلرک موجود اولمه‌سی اقتضا ایمزر . موئی الیک بو فکری بحق تقدیم ایدلش و کندیستنی ارباب شکوکدن عد ایتدیر مشددر .

— = منقاد آدم ، هر شیئک ضعیف یرلری کورن وا الباده کی فکری سر لستانه سویله‌ین آدم . فلسفه‌ده مذاهب و مؤسسه‌ساتی سر لستانه بر صورتده تدقیقه اشتغال ایدن فکر .

— = برسوزک احتوا ایتدیکی شی نقطه نظرندن قیمتی تدقیق ایمک .

— = برسوزک اصلی و منشائی نقطه نظرندن قیمتی تدقیق ایمک .

تقدیم بر شیئک يالکز فنا جهتلری کو سترمک ، (طعن ، مؤاخذه) معناسنده ده قو لالانیلر .

بر مسلک فلسفینک ویا خود بر مسئله‌نک تقدیمی ویا خود منفی قسمی (—

(ou négative) مثبت و یا تصدیق قسمت (Partie positive ou affirmative) امکانی دارد که برخیسی جرح ایدیلن وایکنچیسی قبول اولونان قسم دیگر.

Croyance

- ایمان، اینانه، تصدیق، اعتقاد، عقیده، ظن، فکر.
- = ایمان یقینی، تصدیق یقینی . = certaine.
- = ایمان تقلیدی . = sur l'autorité ou routinière.
- = عقاید اساسیه . = s fondamentales.

Crucial

تجربة معلمیه یا خودحداده معلمیه . = Expérience — e ou fait — .

بو تعییر یوللری کوسترمک ایچون درت یول آغز لرینه قوئیلان دیرکلر دیمک اولان (Cruces) لفظندن آتشدر. لسان عربیده یول نشانی معناسنده معلم کله‌سی موجود اولمگاه Crucial (لفظی (معلمی) دیه ترجمه ایتدک. ایکیسی ده محتمل کورینان ایکی فرضدن بریستک قبولیه دیکرینک ردی لزومی اثبات ایدن بـ تجربه و یا حادثه قطعیه یه (باقون) بـ بنامی ویرمشدر. مثلاً مبحث البصر ده معلوم اولان حادثاتک جهانی شتروموج نظریه لرینک ایکیسیله ده ایضاً اولونه بـ ایلردى. (فرهنهل) تداخل (Interférence) حادثه سـنی کشف ایتدی. بو حادثه آنجاق تموج فرضیه سـیله ایضاً ایدیله سـیله نـشر فرضیه سـیله قـابل ایضاً اولمـاـدـیـنـدـنـ نـشر فـرضـیـهـ سـیـهـ تـرـکـ اـولـونـدـیـ.

درت یول آغزینه دیکیلـنـ دـیرـکـلـرـ بـوـیـولـلـرـدـنـ هـانـکـیـسـنـهـ کـیدـمـکـ لـازـمـ کـلهـ جـکـنـیـ اـرـأـهـ اـیـتـدـیـکـیـ کـیـ بـوـ تـجـربـهـ وـیـاـ حـادـثـهـ دـخـرـ اـیـکـیـ فـرـضـدـنـ هـانـکـیـسـنـکـ قـبـولـیـ لـازـمـ کـلهـ جـکـنـیـ تعـیـنـ اـیـتـدـیـکـیـنـدـنـ سـبـبـ تـسـعـیـهـ بـونـدـنـ عـبـارـتـدـرـ. بوـکـاـ تـجـربـهـ قـطـعـیـهـ وـیـاـ حـادـثـهـ قـطـعـیـهـ دـخـرـ دـیـلـهـ بـیـلـرـ. انـکـاـیـزـجـهـ لـعـتـلـرـدـهـ بـوـتـعـیـیرـ وـارـدـرـ.

Cryptologique

علم الحفایائی . (آمپهـرـ) کـ اـصـوـلـ وـ تـصـنـيـفـ عـلـوـمـنـدـهـ بـ عـالـمـ اـشـیـاـیـ بـیـلـمـکـ اـیـچـونـ آـنـلـرـیـ صـیـهـ اـیـهـ درـتـ نـقـطـهـدـنـ نـظـرـاعـتـبـارـهـ آـمـهـسـیـ لـازـمـ کـلـیـرـ :

اولا) Point de vue autopsique (تفتيش ومعاينه نقطه نظری که بوحادث ایمنی کوروندکاری کی جمع ایمکندر .

ثانياً (Point de vue cryptoristique) تعين مخفى نقطة نظرى كـ بـ حـادـثـاتـكـ تـحـتـنـدـهـ
كـيـلـىـ اـولـانـ شـيلـرـ آـرامـقـدـرـ .

ثالثاً) Point de vue troponomique (قانون دور یعنی ازمنه وامکنه نك تأثیراتی نقطه نظری که استحصال اولونان تاریخی مقایسه وقواین عمومیه فی استخراج ایمکدر . رابعاً) Point de vue cryptologique (علم الحفایائی نقطه نظری که حادثاتك سرارانکن اسبابه طوغری حیقمقدر .

Cryptoristique

یوقاریده (Cryptologique) کلمه سننه باقایالیدر .

Culte

عبدات، طاوه، پرستش. دین. پک زیاده حرمت.
== شعائر دنیه. دینک علایم و مناسک و آین ورسومی. extérieur,

Cylindre-axe

محور عصبی، برلیف عصبینک قسم مرکزی و اساسیدر.

Cyniques

کلیون. آنتیس تن، دیوژن، قراتهس مدرسه سنه ویریلن اسمندر. سبب تسمیه مویاله (آنتیس تن) ک (سینوسارژ) اسمنده بر جنایتیق مکتبنده تدریس اینکده اولمه سی واخود بو فیلسوفارک بالجه آداب اجتماعیه نی استحقار ایتمه ریدر. بوایکنچی سبب دهاوق تلیدر. اینا نمایان، کوچ قانان، قبول ایدلش اولان قواعد اخلاقیه یه امیتیسر لاث کوسترن، اهل شکو کدن اولان کیمسه (Sceptique) معناله سنه ده کابر.

Cynisme

کلیون مذہبی۔ بالادہ کی کلمہ یہ باقمالی۔

Cyrénaïques

(قیر وانیون) کە سو قراطەك تىيىزى اولان (كىرنە) لى [+] (آرىستىپ) كە تأسىس

[*] Cyrène کپرنه (قیروان قدیم) آفریقاده مصر ک غرب جهتندہ میلاد عیادن ۶۳۰ مسنه مقدم تأسیس اولونش برشیر ایدی۔ بو شہر ک بولوندیغی قطعیہ Cyrénaique (کیرناق) نئیمیہ اولونوردی۔ بو (رقہ) خطہ سدرکہ ایوم سکنی (سنگازی) در۔

ایتدیکی مدرسه‌یه منسوب اولان فیلسوفلره اطلاق اولونور. موئی‌الیه انسانک آنجاق لذت ایچون یاشامه‌سی لازم کله جکنی تعلمی‌ایدردی. بونلر (اپیکور) و آکا تابع اولان فیلسوفلرک مبشر قدومی‌اولدیلر. (اپیکور) فرقه‌سته (فرقه‌اللذه) و (شهوانیه) تسمیه ایدلش اولدیغندن و آنلر دخی بو فرقه ایله برلشدکارندن کندیلرینه (لذتیه قیروانیه) دینیلسه مناسب اولور ظن ایده‌رم.

D

Dabitis

کلمه سنه ایضاح او لوندیغی وجهه بو کلمه همراهه کی ب معنی قول نو نلهه (Barnalip) ملیحه a حر فلری موجبه کلیه و a لر موجبه جزئیه اشاره تیدر. بناءً علیه بو، قیاسک شکل شکل او لنک بالواسطه برضبیدر (نو عیدر) که کبر اسی موجبه کلیه ، صغرا سی موجبه جزئیه و نتیجه سی دخی موجبه جزئیه او لور. بود در دخی شکلک (Dibatis) دینلن ضربنک عینی ایسه ده نتیجه سنه عکسی (موضوع عنک محول و محو لنک موضوع پایپلمه سی) و مقدمه دلینک عکس ترتیبی (کبرانک صغرا و صغرا انک کبرا پایپلمه سی) ضریقیه برنجی شکله ارجاع ایدلشدر. در دخی شکلدن اولان:

بعض دیوانه دوغری سویلر . di

دوغری سویلهین دیکله نیلمک لازم کلیر . ba

بناءً علیه دیکله نیلمک لازم کان بعض کیمسه دیوانه در . tis

قیاسی ب روچه مشروح برنجی شکله ارجاع ایدلکده شو صوره کیر :

دوغری سویلهین دیکله نیلمک لازم کلیر . da

بعض دیوانه دوغری سویلر . bi

بناءً علیه بعض دیوانه دیکله نیلمک لازم کلیر . tis

Daltonisme

غلط رؤیت الوان ، داء دالتون. ایکی رنکی بر برندن وا کنیا قرمزی بی پیشیلدن فرق ایده مامگدن عبارت بر غلط رؤیتیدر . بعض کره بو کلمه ی غلط رؤیت الوان با جله اشکالنه تش میل ایدر لر که لغات ط عنوانی تور کجه کتابده دخی بو وجهه عمومی بر معنا کوست رشددر . (دالتون) حکمت طبیعیه علم اساندن بو خسته اقامه مصاب اولان و آنی (منچستر) جمعیت ادیه و فلسفه سنه بیلدیرن ذاتک اسمیدر . (کلمه سنه ده باقالی) Dischromatopsie

Darapti

کلمه سنده ویریان ایضاحات و جهله قیاس‌ک اوچنجی شکل‌نک کرا
و صغرایی موجه کلیه و نتیجه‌سی موجه جزئیه اولان ضربنک (نوعنک) اسمیدر.

هر م ب در .	Da
هر م س در .	ra
بناءً عليه بعض س. ب در .	ti

م موضوعی بر طرفدن ب و دیگر جهت‌دن س صفت میزه‌لرینه مالک اولدیفمن
بوایی صفت میزه بعض کره اجتماع ایده‌بیلر.

Darii

کلمه سنده محرر ایضاحات و جهله قیاس‌ک برنجی شکل‌نک کراسی
موجه کلیه و صgra ایله نتیجه‌سی موجه جزئیه اولان ضربنک (نوعنک) اسمیدر.

هر م ب در .	Da
بعض س م در .	ri
بناءً عليه بعض س ب در .	ti

Darwinisme

(دارون) ک مذهب علم الحیاتی و فلسفی‌سیدر ک (استحالیه) مذهبیدر. بو کلمه بوندن.
باشه ایکی خصوصی معناده قول‌لایلر:

برنجی‌سی صورت عمومیه‌ده تکاملیه (Évolutionnisme). مذهبینک مقابلي اوهرق استحالیه (Transformisme) معناسبنده قول‌لایلر. بمذهب انواعک یکدیگر لرندر چیدیغی وبالخاصه نوع بشرک انواع حیوانیه‌دن نشأت ایلدیگر کنی ادعا ایدرسه‌ده حیاتک منشئی وجہت عمومیه تکمل و انکشاپی حفنه بفرض درمیان ایمز.
ایکشنجی‌سی (لامارک) و (سپسر) ک استعمال و وراثت واسطه‌سیله مطابقت (اعضانک و ظاهه حصول مطابقی) حفنه کی نظریه‌لرینه مقابلن اوهرق استحاله.
انواعک (نوعلرک تبدیل شکل ایمه‌لرینک) اساساً اضطرای طبیعی سایه‌سنده حصوله کلادیکی حفنه کی نظریه‌یی بیان ایدر. واصل بومعنا حائز اهمیتدر. چونکه داروین مذهبینک صفت میزه‌سیدر.

استیحاله مذهبینک اصل مؤسی (لامارک) در. داروین مذهبیند مهم بر موقع اشغال ایدن مجادله حیاتیه (Lutte pour l'existence) یه کانجه بوداتا (لوکرهن) لک مذهبیند موجوددر. (مالتوس) دخی اهالینک و فرت و ندرتی نظریه سنده بوفکری درمیان ایتشدر. داروین مذهبینک صفت میزنه سی اولان اصطفای طبیعی Sélection (naturelle) حیوان و چیچک یتشدیر مکله مشغول اولان ارباب صنعت طرفندن بونلری مخصوص اولان شکل و صورتده یتشدیر مک ایچون اجرا ایدلکده اولان انتخابه مثالدر. شوقدر بر فرق وارکه بونی یاپان انسان دکل طبیعتدر. و آنجاق اک اهل و قوتی اولاندرک بقاوتناسللرینه مساعده ایتمک صورتیله پامقدده در. طبیعت حساب ایدیله میه جک درجهده اوژون بر زمانده و دامئی بر صورتده اجرای فعل ایتدیکی جهته انسان یالکنر بعض چشمیدلر وجوده کتیر بیلدیکی حالده او یاواش یاواش یکی یکی بر طاقم نوعلر حصوله کتیر مکده در دینیله یور.

بومذهبیه قارشی ایراد اولونان اعتراضلر ایچنده بالذات (داروین) طرفندن دخی درمیان ایدلش اولان بر اعتراض واردکه او دخی تبدل اعضانک اسبابی جمله اعضانک تابع بولوندیفی شرائطک طبیعت و ماهیتنده اولمقدن زیاده تبدلاته اوغرایان جمله اعضانک کندی تشكیله اولمه سیدر. فی الحقيقة ذی حیات انواعک تکمل و انکشافلرینک اصلی آنلرک خارجنده اولمقدن زیاده داخلنده بولوندیفی بدیمیدر. بواسل دخی حیاتک کندیسیدر. معین برنونه اصلی میدان حقیقته کتیر اودر. بونمونه اسباب خارجیه یه آنچاق بر درجه یه قدر تطابق ایدر. و بواسباب آنچاق بعض چشید و عرقفری ایضاح ایده بیلیر. ذی حیات طبیعت اساساً لا یتغیردر. اودها بدمایت امرده تمام اوهرق ویرلشدتر. بوبابده کسب اطمئنان ایچون قارنجه و آری کی سوق طبیعیلری جیرت افزا اولان بعض بوجکلری تدقیق ایتمک کافیدر. بو حیوان چقلر کندیلرنده کی سوق طبیعیلری مرور زمانله قازانمشلدر. چونکه وجود، بقا و تناسللری آنلره متوقفدر. بوسوق طبیعیلر بدایه تمام اوهرق کندیلرنده موجود اویایه ایدی محافظه حیات ایمه لری ممکن اوله مازدی. بناءً علیه سوق طبیعیلر فطري وذایدر و بوندن باشقه انسانک علمنه فائق بر علم اوی و ضروری یی حائزدر که بودخی جناب صانع حکیمک وحی والهامندن باشقه برشی دکلدر.

(داروین) کندی مذهبی محترزانه برصورتله میدانه فویمشدی . منکر الوهیت اولانربوندن استفاده یه شتاب ایتدیلر . حتی مذهبیک واضعندن دخی ایدری کیتیدینر . (مادیون مذهبیک اضمحلالی) عنوانی اثراعجزانه مزدہ بوباده بیان مطالعات ایدمشدر . (کلمه سنه ده باقیالی) Transformisme .

Datisi

کلمه سنه بیان ایدلدیکی وجهیه قیاسک اوچنجی شکننک کبرایی موجبه کلیه ، صغراسی موجبه جزئیه و نتیجه سی دخی موجبه جزئیه اولان ضربنک (نوعنک) اسمیدر :

هر م ب در .	Da
بعض م س در .	ti
بناءً علیه بعض س ب در .	si

بو قیاس بالکن صغرائستنک عکیله (موضوعنک محمول و محمولنک موضوع
پایلمه - یله) Darii شکننه ارجاع اولونور :

هر م ب در .	Da
بعض س م در .	ri
بناءً علیه بعض س م در .	i

Décision

قرار ، مذا کردیه صورت طبیعیده نهایت ویرن فعل .

Déclinaison

انحراف ، اجزای فردمنک انحرافی . (ایکور) ضرفدن استعمال ایدیلن Clinamen کلمه سی فرانسرز جهیه علی العاده بولفظ ایله ترجمه اولونور . کلمه مذکوره یهده . مراجعت ایدله لیدر .

Table de — ou d'absence. (کلمه سنه باقیالی . ایچون)

Dédoubllement

ایکی یه آیرله ، انقسام ایقه . (Personnalité) کلمه سنه باقیالی .

Déduction

استنتاج ، نتیجه حیقارمق . استنتاج بر قضیه کلیدن بر قضیه جزئیه یه ، قانونردن حادثاه ، اسبابدن نتایجه ، مؤثردن اثره کیدن استدلالدر . و استقرانک (Induction) مقابلیدر .

استنتاج بعض کرده بدیهی اولور . و آنجاق ایکی قضیه لزوم کوستیر . بعض کرده بدیهی اولمادیغندن بر فاج متوسط مقدمه لره احتیاج مس ایندیره . بو حالده قیاس آنک اک مختصر شکلیدر .

لکن استنتاجله قیاسی یکدیگرینه قاریشیدیر مامه لیدر . زیرا استقرائی بر طافم قیاسه دخی وارد . استنتاج علوم ریاضیه نک آلت اساسیه سیدر . بونکله برابر علوم طبیعیه دخی آنی کرک فرضیه لرک تدقیق و تحقیق ، کرک بر حادثه نک ایضا حی (بر قانونه ارجاعی) و کرک استکشاف ایچون (بر قانونک نتایجی کشف ایچون)

Méthode یعنی اصول اوهرق استعمال و آندن استفاده اینکدهدر .

استنتاجی استدلاله استدلال لمی واستقرایه استدلال آنی دخی تسمیه اولونور .

(کلمه سنه باقالی . A priori)

(دقارت) استنتاجی معرفت اولیه مک (Intuition) مقابلی عد ایمشددر . معرفت اولیه ذهنک نتیجه ایله مبدأ بیننده کی نسبتی دو غریبدن دو غرییه دفعه ادراک ایمه سیدر .

استنتاج ایسه بالعکس استدلال واسطه سیله معرفت حاصل ایدر .

استنتاج علوی ، قاننه کوره مفهوم کلیلرک (Concepts) --- transcendental .

اشیای تجربیه یه تطبیقنک محق اولدیغی اثبات اینکدر . بونک مقابلی استنتاج تجربی empirique --- درکه مفهوم کلیلری تجربه نک مبدئی دکل ، کندیلسنی تأمل ایله کشف اینکدن عبارتدر .

Dedans, dehors

(کلمه لرینه باقالی . Externe و Interne)

Défini

معرَّف ، تعریف ایدیلن شی . محدود ، مخصوص . حدودی معلوم اولان ویا اولا بیلن شی . بونک مقابلی غیر محدود ، غیر مخصوص (Indéfini) در . محدود و غیر محدود

تغییرلری کیفیت و معین (Déterminé) و غیر معین (Indéterminé) تغییرلری کیمیت حقنده استعمال ایدملک لازم کلیرسده بو فرق داڭما نظر دقه آلمامقدەدر . (Fini) متناهی ، نهایى ، غايى اولان شى دىمکدر .

Proposition – e. = قضييە محصوره ياخود مسۋارەكە اولنە ادات سور (هر ، بعض کېي كەملەر) اولان قضىيەدر . هر انسان حيواندر . بعض انسان عالىدر کېي .

Oratis definita discours. كلام محصور .

Définition

تعريف ، حد ، قول شارح . تعريف صورت عموميەدە برشىئىك ويابىمعنانىك وياخود بىلەتكەنلىك ماھىتى اىضاح ايدن شىدر .

— de mot ou nominale. تعريف لفظى ياخود تعريف اسمى كە بر كەنك معناسى تعين ايدن تعريفدر . بىم كەتابىلدە تعريف لفظى يە «مبهم اولان بىلەتكەنلىك ماھىتى دەها واضح بىلەتكەنلىك ماھىتى دەھىلەمىشدر . تعريف اسمى دىخى « خارجىدە وجودى اولمايىب امور اعتبارىدەن اولان شىملىك تعريفىدر » دىيە تعريف اولۇمىشدر . جىنك تعريفى كېي .

— de chose ou réelle. تعريف حقيقى كە بىلەتكەنلىك طبىعت وماھىتى تعين ايدن تعريفدر . بىم كەتابىلدە تعريف حقيقى « خارجىدە وجودى اولان شىملىك ماھىتى تعريفىدەن عبارتىدە دەھىلەمىشدر . انسانك تعريفى كېي .

— étymologique ou verbale. تعريف اشتقاقي كە بىلەتكەنلىك معنای اشتقاقي سىله اىضاح ايدن تعريفىدر . فلسفة حب حكمتىدر كېي . بىلەتكەنلىك بىلەتكەنلىك اىضاح ايدن تعريفىدر . انسان بىلەتكەنلىك ناطقىدر كېي .

— essentielle. تعريف ذاتى كە معرفىك ذاتياتى يەنى آندرسىز موجود اوله مىيەجىنى صفات مىزىھىي بىان ايدن تعريفىدر . انسان بىلەتكەنلىك ناطقىدر كېي .

منظقون بىلە ذاتيات ايلە اولان تعريفە (حد) و بونك مقابلى اوله رق عرضيات ايلە اولان تعريفە (رسم) دىرلەر . حد ايلە رسم تام و ناقص قىسىلىرىنە انقسامىدەر . تعريف ذاتى بروجە آتى طبىعى و مابعد الطبىعى قىسىلىرىنە آيرلىشىدە :

== تعريف طبیعی که بر شیئک عناصر طبیعیه و حقیقیه سنبی physique.

تعین ایدن تعريف ذاتیدر. انسان بربدن و بر روحden مرکب برموجوددر کی.

== تعريف مابعد الطبیعی و باخود منطقی métaphysique ou logique.

بر شیئک عناصر مابعد الطبیعیه سنبی (عناصر مجرده و منطقیه سنبی) تعین ایدن تعريف ذاتیدر. انسان ذی عقل برحیواندر کی.

== تعريف توصیفی باخود رسمي که عرضیات ایله اولان descriptive.

تعريفدر. بوکا رسم ناقص تعبیر اولونور. مثلا انسانی ایکی آیاک ایله بورور، طرناقلری کنیش، دریسی میدانده (تویزله مستور دکل) مستقیم القامه، بالطبع ضاحک دیمرک تعريف ایتمک کی.

== تعريف تکونی. بو، اکثریا پاریاضیونک قو للاندقدری تعريفدر که génétique.

بر شیئک ناصل حصوله کلديکنی و باخود کله بیله جگنی بیان ایدر. خص بر نقطه نک حرکتندن متخصصلدر. سطح بر خطک حرکتندن متخصصلدر، کره بر نصف کره نک کندی قطری اطرافنده دورنندن متخصصلدر تعريفلری کی.

Le plus souvent on définit par le genre prochain et la différence

== اکثریا جنس قریب و فصل ایله تعريف ایدیلیر. یعنی حد اکثریا spécifique.

جنس قریب ایله فصل قریبدن مرکب اولور. انسان ذی عقل (فصل قریب) بر حیواندر (جنس قریب) کی.

Pour être bonne il faut qu'une définition contienne tout le défini

== بر تعريف ای او لمق ایچون بوتون معرفی وبالکنز et seulement le défini.

آن احتوا ایتمک لازمکلیر. یعنی افرادینی جامع و اغایارینی مانع او مالایدر.

Il faut que la définition soit réciproque ou convertible simplement;

c. à. d. que l'on puisse, sans changer le sens, mettre l'attribut à la place

== تعريفک متكافی او لمه سی یعنی عکس مستوى ایله انعکاس ایتمسی یعنی معنا du sujet.

دیکشمکسرین محمولک موضوعک برینه قو نیله بیلمه سی لازم کلیر. چونکه تعريف

موجبه کلیه بر قضیه در. مثلا (مثال او ج ضلعی بر شکل ذو کشیر الا ضلاعدر) تعريفی محمول

اولان (اوج ضلعی بر شکل ذو کثیرالاضلاع) تعبیرینک موضوع اولان (مثلث) که
یرینه قوئیلهرق (اوج ضلعی بر شکل ذو کثیرالاضلاع مثلثدر) دینیلمه‌سی صورتیله
مستویاً عکس ایدیله‌بیلیر.

بو تعريفده (مثلث) معرف (تعريف اولونان شی) و (اوج ضلعی بر شکل
ذو کثیرالاضلاع) معرف (تعريف ایدن شی) در. دیمک اوله‌یور که نرده معرف
بولونیه‌یورسه معرف دخی اوراده بولونیه‌یور. یعنی تعريف افرادینی جامع اوله‌یور.
ایشته بوکا (طرد) یاخود (اطراد) ویاخود (جمع) تسمیه اولونور. بو قضیه عکس
ایدیله‌نجه(معرف) معرفک یرینه چیور. بو دخی نرده معرف بولونورسه اوراده
معرفک دخی بولوندیغی و معرفک افرادندن اولمایان بر شیئک تعريفده داخل اولمادینی
کوستره‌یور. یعنی تعريف اغیارینی مانع اوله‌یور. بوکا دخی (عکس) یاخود (اعکاس)
ویاخود (منع) اطلاق ایدیلیر. بر طاق علمای دخی بونک عکسی اوله‌رق تعريفک مانع
اغیار اوله‌سته اطراد و جامع افراد اوله‌سته دخی انکاس دیشلدر.

تعريف کلی Il faut que la définition soit universelle et propre.
وخاص اولمک لازم کلیر دیمک، جامع افراد و مانع اغیار اولمایلدر دیمکدر.
— خد صحیخ — Bonne — ou — correcte.

— حد فاسد، تعزیف فاسد و یاناقض — vicieuse.
La — passable qui s'appelle dcscription.
= رسم تسمیه اولونان حد اقناعی.

Dégénérescence

تردی، استحاله ردئیه. تغیر اصل، انفساد، فساد حال. صلاح حالدن و یاخابت
اصلیه‌دن بر قوم و یانسلک بطننا بعد بطن بدنجه یاخود عقلججه یاخود اخلاقججه بوزولمه‌سی.
معنای عمومیسی بر جمله اعضا ویاخود بر عضوی آشاغی اولدیقه حکم ابدیلن
بر شکله کتیرن تغیردر. بو آشاغیلیک اکثريا موضوع بحث اولان جمله اعضا ویاعضوک
تطبیق ایدیلن و ظائفی آرتق تماماً ویاقسماً ایفا ایده‌مامه‌سندن و صورت استثنایه ده
اوله‌رق نظر اعتباره آلنان شیخصک تکاملک اوکی بر دورینه رجوع ایمه‌سندن
عبارتدر.

با خاصه تشریح و با وظیفه يه متعلق بر طاقم خلاف عاده احوال ایله تمیز ایدن اشخاصه متزدیلر (Dégénérés) تسمیه اولونور. با احوال دخی یوزک جالب دقت بر صورتده غير مناسب اولمه‌سی، قولاغك تغیر شکلی، دیشلرک انتظام‌ساز لنه، کمیکلرک آکریله‌سی (کساحه)، تشوشهات تناسلیه، ذهنک تردد و قرار ساز لنه، ایستدیکنی هان یا پمیه و سوء استعمالاته میال بر سیجه، اخلاق مجعونانه، جنایت و ساره‌در.

فرانزجه‌دن و انکلیزجه‌دن عربجه‌یه اولان لفترده Dégénérescence و Degeneracy کلمه‌لری فساد، انحطاط، افساد ایله ترجمه اولونمی‌شدر. آندره بوندره تردی دینامامشدر. بعض امئله‌لت بومیانده بولونان افساد لفظک استعمالی منع ایتمشلردر. بالخاصه لسان عرب مؤلفی ابن‌منظور افساد دینیله میه جکنی بیان ایتدیکی حالده (نفل) ماده‌سنده ینه بولکمه‌یی قول‌لامشدر.

(تردی) لفظنی فنا، کوتو معناسته اولان (ردی) دن دکل باشه و بلدن یوقاری‌یه اورتیله‌جک شال و فوطه‌کی شیلر دیمک اولان و (ازار) مقابله بولونان (رداد) دن مشتق اولوب دوشمک ورداء اور تو نمک معناسته‌در. مثلاً تردی فی البیث قویویه دوشمک دیکدر. بونک اویله درجه کالدن دون بر درجه‌یه دوشمک اولمادیگی آ کلاشیله بورس‌ده لسانزده مجازاً بمعناده اوله‌رق استعمالی شایع اولشدر.

(ردی) دن افساد معناسته (ارداء) وارددر. آنک تفعَّل بانی یوقدر. ناجی مرحومک تردی کلمه‌سی لفته در ج ایقامه‌سی بوسیله مبنی اولمالیدر. بعض کتابله‌ده کوریان استحاله رده تعبیرینک دوغری‌سی استحاله رده‌یدر. چونکه بوفنا استحاله دیکدر.

Dégradation

— قدرتک انحطاطی، تدبیسی، تشتی، دوچار ضعف اولمه‌سی. قدرتک کمیتی، ثابت قلمقهه برابر اجسام یننده کیتکجه مطرد بر صورتده انقسام ایمک و بوجهمه حواس ایچون کیتکجه آز ظاهر وايش ایچون آز قابل استفاده اولمک خاصه‌سی.

بو تعییر اخیراً بعض حکمت طبیعیه علماسی طرفدن انکلیزجه قدرتک حس او لو نمیه حق صورتده داغیله مسی دیمک او لان Dissipation of energy تعییرینک یریشه قبول ایدلشدر .

Degrés

كلمه سنه باقالي . (Tables de Bacon)

Déisme

و حی انکار ایمکله برابر جناب الله ک و جودینه اینانانلر ک مذهب فاسفیسیدر .
یوم مذهبه منسوب او لانلر دین طبیعی نامیله صرف فلسفی بر دین قبول ایدرلر . (ولتر)
(ژان ژاق رو سسو) بوز مردندرلر .

ایله Déisme کلمه لرینک ایکیسی ده برى لاتینجه و دیگری روحجه الله
دیمک او لان بزر کلمه دن مشکلدر . بناءً علیه بونفرک ایکیسی ده (الله) مذهبی
معناسته در . بینلرنده کی فرقه دارُ لقتلرده مندرج ایضاحتات یکدیگرینه مخالفدر .
باشیلیجه فرق شودر که (Déiste) لر و حی انکار ایتدکلری حالده (Théiste) لر و حی
قبول ایتدکدن باشقة جناب الله ک عنایت الهیه سنه یعنی کافه مخلوقاتک جمیع حوالجنبی
حاضر و آماده ایده رک آنلری و قایه بوبیور دیغنه دخی اینانیلر .

شو حالده Déisme الله ک وجودینه اعتقاد ایله برابر انکار و حی مذهبی ،
الله ک وجودینه اعتقاد ایله برابر منکر و حی او لان ، Théisme ایمان بالله
مذهبی ، مؤمن بالله دیمک او لور . بو الفاظ انکلیزجه و فرانسزجه دن
عر بحیه او لان لقتلرده دخی بوجهمه ترجمه او لو نمشدر .
شو تقسیماته کوره متدين بر آدمه Théiste دینیله جلک ، فقط دینیله میه جکدر .

Délibération

مشاوره ، مذاکره . تأمل ، تفکر ، ملاحظه ، عقلک اتخاذ قرار دن اول بر
خصوصی تدقیق ایمه مسی .

Délire

ُنجیر ، هذیان ، صایقه مه ، احوال شعوریه نک قاریشقلق وانتظام سازلئی وصور

ذهنية نك كسب شدت ايده رك احساسات خيالية درجه سنne وارمهسي وبعض كره
شديد وخلاف عاده افعاله سبيت ويرمهسي ايله تميز وظهور ايدن حالت عقليه.

Démence

عنه . آز چوق او زون بر مدت اختلالات شعوريه عرض ايند کدن صوکره
بر ضعف عقلی و عدم ارتباط ذهنی حاله دوشن مجنونه معتوه (Dément) تسمیه اولونور .
اکثريا ارثی بر فرنگی ويا داء الک Howell نتيجه سی او هرق کنجلرده ظهور ايدن
عنه ک اسمی . p écoce — و اختیار لرده کی عنه ک اسمی sénile — در .

Démérite

كلمه سنne باقالی (Mérite) .

Demiurge

صانع ، معمار ، ايشجي . افلاطون (Timée) عنوانی اثرنده عنانک صانعی
بونام ايله ذکر اينشدر . لكن آکا کوره بو صانع خالق ديمک دکادر . چونکه
عالی هنوز تعین ایتماش او لان بر ماده یی تعین اينديرمک و آکا انتقام و خيري
ادخال ایمک صوريه یا پمشدر . ماده یی او خلق ایتماشدر . اشيانک ناظمي و وحدت عليا
(Unité suprême) و خير (Bien) ک عيني او لان عقل ديمکدر .
اسکندریه مدرسه سننده صانع وحدت و ياعلت او لادن آيريلير . او روح عالمدر .
بو صانع (غنوستييون Gnostiques) عندنده بر نوع شيطان ايدی .

Démocratie

خلق حکومتی ، اهالی حکومتی ، حاکمیت کوره حکومت حسب ونسب و ثروت
واهليت فرقی نظر مطالعه یه آلمقسىزین بوتون اهالی یه عائد اولمه سی اصول سیاستی .
بو اصولده حاکمیت اهالیده در . اهالی حاکمیتی اوقات معینده انتخاب اجراسي
صورتیله کندی تعین ایمک حقی محافظه ايدر . خلق حکومتی ، حاکمیت ملیه اساساً
قانونک حاکمیتی ديمکدر .

(اريسطوط) ه کوره شکل حکومت او چدر . بوندر دخی حکومت مطلقه
(Monarchie) ، اصلزادکان حکومتی (Aristocratie) او خلق حکومتیدر .

خاق حکومتی سوء استعمالاته دوچار اولدیني وقت آکا حکومت او باش
کندیلر . (Démagogie)

Démon

سقراطک ملک الالهامي، فرسته‌سي، سقراطک بیانه کوره
کندیلر اجتناب ایمه‌سي لازم کلن شیلری اخبار ایدن ملکدر .

Démonlaque

جنلى، کندیلر جن ضبط ایش، جن چارپاش اولان یکمسه .
برجن چارپاش آدم او زرینه عزائم او قومق، افسون ایمک،
آنک شفایاب اولمه سیچون روحانیونه یعن ویرمک .

Démonstratif

برهانى.

Le syllogisme démonstratif doit partir de principes vrais, primitifs,
immédiats, plus notoires que la conclusion.
القياس البرهانى صادقة واوائل وغير معروفة بحد او سط وان يكون اعرف من النتيجة
(ابن رشد) = قیاس برهانک مقدمه‌لری صادق واولی وحد او سط واسطه سیله
غير معروف و نتيجه‌دن ده اعلوم اولمک احباب ایدر . (Démonstration) کلمه سنه‌ده باقلالی .

Démonstration

برهان، مبادىء یقینیه‌یه مستند و نتایج یقینیه‌یی منتج اولان دلیل . قدما بونی
مطلوب‌دن مبادىء مسلمه‌یه چیقان تحلیل مقابلي او له رقا استعمال ایدرلردى . بوکون
نتایج‌دن مبادىء یه چیقان برهانه برهان تحلیلی (analytique) — و مباديدن نتایج‌هه
این برهانه برهان تركيي (synthétique) — تسمیه‌اولونور . اسکیدن برهان آنجاق
استنتاجی (Deductif) اولان دلیله دینیلردى . الیوم تجربی اولان دلیله‌ده برهان نامی
ویریلر . و برهان تجربی یه (expérimentale) — دینیلر .
— par l'absurde
اثبات ایدن برهاندر .

برهان بروجه آتی او ج صورته تقسیم اولو نشدر : بونلرک اوچی ده بربرینه ادخال اولونه سیلیر. چونکه نظری و بونک مقابلي اولان تجربی تعیيرلری بونلرک هپسنه قابل تطبیقدر .

برنجی تقسیم :

= برهان قبلی ، برهان قبل التجربی ، برهان نظری ، مقدم à priori.
اولان شیئه یعنی مقدمما بدیهی اوله رق قبول ایدیلن بر مبنده مستند اولان برهان ، یاخود هر درلو تجربه دن مقدم اوله رق یالکنر عقل نظری یه استناد ایدن برهان .
= برهان بعدی ، برهان تجربی ، تعقیب ایدن ، مؤخر à posteriori
اولان شیئه یعنی نتایج و آثاره مستند اولان ، تجربه یه استناد ایدن برهان .

ایکننجی تقسیم :

= برهان لمی که برشیئک ذات و حقیقتنه propter quid (pour quoi.)
و یاخود عمل لازمه سنه مستند اولان برهاندر ؛ تعیير دیگرله مؤثردن اثره استدلال صورتیله اولان برهاندر . مثلا واجب تعالی حضر تلرینک صفات کالیه سنی وجودیله اثبات ایتمک و یکجه آتش کورو به آندن دومان چیقدیغی استدلال ایلک کی .
= (برهان آنی) که برشیئی ذات و حقیقتیله و یاخود عمل quia (parce que.)
لازمه سیله کل معلولا تیله ، آثاریله اثبات ایدن برهاندر . تعیير دیگرله اثردن مؤثره استدلال صورتیله ترتیب اولونان برهاندر . مثلا جناب مسبب الاصابة که موجود اولدیغی عالمده مشهود اولان حسن انتظام ایله اثبات و بر محملدن دومان چیقدیغی کوره رک اوراده آتش بولوندیغی و یاخود برآدمک مبتلا اولدینی مرض جلدی ایله آنک قاننده فساد اولدینی استدلال ایتمک کی .

او چنجی تقسیم :

= برهان نظری و یاخود برهان عقلی که مبادی عقلیه یه pure ou rationnelle.

. تصدیقات تحلیلیه یه مستند اولان برهاندر .

= برهان تجربی که حقایق تجربیه یه ، تصدیقات ترکینه یه expérimental.

. مستند اولان برهاندر . (Jugements synthétiques)

= برهان مخلوط کهم مبادی عقلیه یه، همده حقایق تجربیه یه مستند
اولان برهاندر .

La — dont le terme moyen désigne l'effet s'appelle — ostensive (ce qui montre.)
= حد اوسطی معلوی بیان ایدن دلیله آنی تسمیه اونونور .

Dénombrement

تعداد ، احصاء .

= استقراء ناقص ، جزئیات ایله کلی اوزرینه اعطای حکمده
بوجزیاتک جمله سنی تدقیق ایتموب یالکنز بعضیاری تدقیق ایده رک حکم ویرمک .
مثلا (هر حیوان چیکنر کن آلت چکسنی اوینادر) . زیرا انسان ، آت ، مرد ،
اوکوز و سائره آلت چکلری اوینادیبورلر) دیمک کی که بواسطه اراده اوست
چکسنی اویناتان نمساخ خارج قللشدر . بویله بر استقراره احوال خصوصیه دن
بر نتیجه عمومیه استخراجنده احوال ممکنه دن بعضیاری خارج بر افقدن عبارت
بر سفطه اولوب بر تردید (Alternative) ، بر قیاس مقسیم (Dilemme) کی قضیه لره
مستند استدلالارده کشیرو قوعدر . چونکه بعض کره استناد ایدلک ایستینان ایکی
فرضت خارجنده معلوم اولمايان ویا عن قصد کتم ایدیلن دیکر بر فرض دها اولمی
محتملدر .

Dénominateur

کلمه سنه باقایی (Connotatif)

Dénomination

اسم . لقب . اسم منعوت . تسمیه . تلقیب . بر شخص ویا شیئه آنک حال ویا
صفت و سائره سنی افاده ایدن بر اسم ویرمک ، ذات مع الصفتہ دلالت ایده جگ صورت ده
تسمیه ایمک .

بو کلمه = عَرَض (Accident) کلمه سیله مرادف اولمشدر .

(Accidenst absolu) = اعراض مطلقه (s intrinsèques ou internes)

بعض کره خواص ذاتیه (Propriétés essentielles) که یالکنز برجوهرده تصور
اولونان عرضلدر . مدورلک مرتبعلق کی .

= اعراض خارجیه که نسب (Relations) واعراض نسبیه (extrinsèques).
 (Accidints relatifs) دیگدر برجو هر ک کنندیستن باشقه برشیله نسبتندن عبارت اولان عرضلدر. محبوبق ، مرئیک ، مرغوبق کبی .
 (اینیچ) ایک جو هر ک یکدیگرندن تمیزایده میه جک صورتنه مشابه او له میه جفلرخی (Indiscernables) و بوندک یکدیگرندن اعراض مطلقه وخواص ذاتیه جهتیله تمیز ایمهلری لازم کله جکنی بیان ایمشدرو .

Dénominativement

تسمیه و تلقیب صورنیاه . ذات مع الصفته دلالت ایدر برصورتنه .

Dénotation

دلالت ، برشیئی بعض علامتلره بیان ایمک .

Déontologie

علم الوظائف. بو کله اساساً انگلیز فیلسوفلرندن (بنظام) ک تأليف ایدیکی اخلاق کتابنے ویردیکی اسمدر .
 = علم وظائف طبی ، مسلک طبابتہ مخصوص وظائف .

Déontologique

علم الوظائفه متعلق .

حساب علم الوظائفي ياخود حساب Calcul — ou arithmétique morale.
 اخلاقی. بو (بنظام) ک علم الوظائف عنوانی کتابنده بر مبحثدر . مومنیه بوندھ هر طرز حرکتك نتیجه سی اولق لازم کان لذت و المک کمینی تقدیر ایمشدرو .

Déontologisme

وظائفیه مذهبی . انسانک برتاقم حقوق اکتساب ایمزردن اول ایفا ایده جکی (Déontologie) وظیفه لارمه سنه مبني حقوق زیاده وظائفه مستند اولان اصول اخلاق . کلمه سنه باقالي .

Dépersonnalisation

فقدان شخصیت ، شخصیتی غائب ایمه ، انسانک کندی اقوال و افعالی خلاف عاده وباشقه بر کیمسنه نک اقوال و افعالی کی حس ایمه سندن و ياخود شخصیتی غائب

و منخفف اولوب ده کنديسي باشقه بريسي تحت حكمه آمش صانمه سندن عبارت اولان حالت مرضيه.

Dernier

جمله سني آ کا تابع طوئياني غایت و مقصده را
Fin — ère. = غایت اخیره ، مقصد اقصى ، عقلک دیکر غایت و مقصد را

Raison — ère = علت اخیره ، آرتق آنک دخى علت و سبب آرامه يه محل اولمايان علت .

Désagrégation

تفرق ، انقسام ، تجزي.

— mentale = Dissolution mentale = Désintégration mentale = —
= انحلال ذهني ياخود انحلال علم الروحي که شخصيتي تشکيل ايدن
تركيب ذهني يايقدنه خلاف عاده بر كوجلکدن عبارت حالت مرضيه در .

Hypothèse de Ia — psychologique. = انحلال علم الروحي فرضيه سی .

بو تعبری (پيرزانه) اختراع ايمشدري . موبي الیه بطلان حسلري ، فقدان حافظه لري ،
فلجدری ، (ايسته ريلك) لرك شخصيت متعدده لريني بو فرضيه ايله ايضاح ايمش
و ديمشدرکه : « احوال اوصورتله جريان ايمکنده درکه کويا حادثات روحیه اصليه
(مرتضده) اک مکمل حال طبیعیده بولونان اشخاصده کي کي حقيقي و متعدددر .
لكن بونلر تركيب بضعف مخصوصدن ناشي يکانه برادرانکه ، برشور شخصيده
بر لشمه میوب معاً موجود ، لكن نفسان اولان و احساساتي ، صورتاري و بناءً عليه
على العاده عيني برشورده و عيني برقوده بر لشمه لري لازم كلن حرکتري يکدیکرندن
غضبه ايدن ايکي و يا متعدد مشعور به حادثات جهانه لري حصوه کتير مکنده درلر . »

Description

رسم ناقص . توصيف . (پورروايل) منطق عنوانی فرانسزجه اثرده (صحيفه ۲۱۵) : « برشيشي آ کا مخصوص اولان و آنی دیکر شيلردن تميزا يده جك بعض فکر
ويرمکه کافی بر صورته تعین ايدن اعراض واسطه سيله بر درجه يه قدر بيلدين
تعريفدر » دينلمنش و بونک حد (Définition) قدر تمام او لمادياني بيان ابدلشدر .
لغتچه فلسفة — ۱۲

بزم منطق کتابلرندہ بولیه عرضیات صرفہدن مرکب اولان تعریفہ رسم ناقص
اطلاق اولونور ۔

Désintégration

بوکلهنک معنای استتفاقیسی بر-شیئک تامینی ازاله ایمک ایسہدہ معنای اصطلا-
حیسی بر-کلی ، جموعی آنی ترکیب ایدن اجزایہ تفریقدر . بوندن دخی مقصد تدریجاً
انخلال صورتندہ اولان استحالہدر . (استحالہ انخلالیہ) تعبیری یاخود بالکنز (انخلال)
کلمہسی بومعنای افادہ بیلیر . بونک مقابیل تکمل (Intégration) در . بوکله بیده باقیالی .
ایشته بو ایکی عاملک یعنی طرز تبدیلک بالکنز بریسی نظر اعتبارہ آنوبده
بو مذهبہ تکامل مذهبی دیمک دوغری دکلدر .
کلمہ سنہ باقیالی (Évolution)

Désir

آرزو ، ایستک ، رغبت : معلوم یاخود متھیل بر غاییہ دوغری اختیاری
و مشعوربه بر میل و تعبیر دیکرله میلک غاییسی اولان بر شیئک تصویریه مترافق
بر میلدر . ایشته آرزویی میلدن تمیز ایدن شی بو تصوردر . رغبتک مقابیل تفرت
(Aversion) در .

قانت، آرزو ایمک قوتی «کندی تصوراتی، ذهنده استحضاراتی (Représentations)
واسطہ سیلہ بوتصوراتک موضوععنک کسب حقیقت ایمہ سنہ سبب اولمق قوتیدر» دیه
تعريف ایشدر . آ کاکورہ آرزو بر تابعیت، اسارت (Météconomie) در . ارادہ
ایسہ بر مختاریت واستقلال (Autonomie) در .

تمنی (Souhait) بر آرزو درک بوندہ انسان تصور ایتدیکی شیئی بالکنز کندی
تصویریه موقع حقیقتہ کتیرمک میل ایدر . بوکا باشقہ درلو میل ایده منز . چونکہ
امکانسز لغہ مصادف اولور . مثلا انسان ماضی ی تبدیلہ یاخود انتظار ممکن او لمامہ سنہ
مبنی بر مدقی محوه میل ایدر .

(قوندیاق) آرزویی ارادیه ارجاع ایمیں وروجائزیون مدرسہسی ایسہ بالعکس
بونلرک بروجہ آتی یکدیکرندن تمیزینہ چالشمشدرو : آرزو، ممکن اولمایان شیئدہ تعلق
ایدہ بیلیر . مثلا انسان اوچق ایچون قاده مالک اولمق آرزو ایدر . بوندن باشقہ آرزو

بالکز غایه یده منعطف اوله بیلیر. مثلا بر جوق کیمسه لر اصلاح نفسی آرزو ایدرلر. لکن بوباده کی وسائطی استعمال اینزلر. حال بوکه آراده غایه ایله برابر وسائطه دخی شامادر. آرزو اکثریا مهم اولوب حما کمه عقليه یه مستند دکادر. اراده ایسه تأمله مبتنیدر. شدتلى آرزو انسانی پك زیاده تمییج ایدر. حال بوکه الكفوتلى اراده الک زیاده مشعور به اولور. آرزو در جاتک جمله سندن کچه بیلیر. اراده ایسه غیر قابل تقسیم در. آرزو لر تکثر ایده بیلیر و یکدیگر لرینه مناقض اوله بیلیر. حال بوکه اراده بالکز برد.

Désitive

— قضیه انقطاعیه، بر شیئت ویا حالک انقطاعی بیان ایدن. قضیه. (لاتین لسانی آرق ایتالیانک لسان عوامی دکادر) قضیه سی کبی. بونوعدن اولان قضیه بری مقدمکی و دیگری صوکره کی حاله عائد ایکی تصدیقی احتوا ایتدیکسندن. بوندک آری آری اثباتی لازم کابر. بونک مقابله قضیه شروعیه (Proposition) در. (inceptive

Despotisme

حکومت مطلقه مستبده اصولی. استبداد.

Destin

قدر، جناب الله هک احوال و شؤنات حقنده کی حکم از لیسی. بر کیمسه نک حیاتی تشکیل ایدن و قوعات. مقدرات. فیلسوفلر و بالخا صدر و اقیونه کوره بو، اشیانک قانون طبیعی اولان تسلسل اسبابدن عبارتدر. اساطیرده بر الهمک اسمیدر که (ژوپیتر) بیله آ کا تابع ایدی.

Destination

خنیص. بر شی نه ایچون یا پاش ایسه او شی، بر شیئک مخصوص لهی، بر شیئک ما وضع لهی، بر شیئک غایتی، بر شیدن مقصود اذلان شی، هدف مقصود، سبب خلفت. بر شیئک و یا بر کیمسه نک آ کا متوجهها کیتیدیکی محل، صوب مطلوب. مرسل الیه.

Destinée

قدر، تقدیر، مقدرات (Destin). بخت، طالع. قسمت. حیات. استقبال، احوال مستقبله.

Déterminant

مُعْرِف ، مُحَدَّد ، مُخَصَّص .

Jugement = تصدیق تخصیصی ، بر کلی معلومک بر جزئیه شامل اولدیغنه حکم . بردہ Jugement refléchissant = تصدیق تفکری وارد رکه بر جزئی معلومک بر کاییده داخل بولوندیغنه حکم ایمکدر . (سوقراط انساندر) دینلیدیکی وقت مقصد سوقراط انسانک افرادین بر فرددر دیک ایسے تصدیق تخصیصیدر . واکر مقصد سوقراط انسان صفات و ماهیتی حائزدر دیک ایسے تفکریدر .

دیکر تعریفه کوره عمومی و کای (انسان تصویری) معلوم عد ایدیله رک خصوصی و جزئی (سوقراط) ک آنده داخل بولوندیغنه حکم ایدیله یورسے تصدیق تخصیصیدر . واکر بالعکس شیخصی و خصوصی و جزئی (سوقراط) معلوم عد ایدیله رک عمومی وکلینک (انسان مفهومنک) آنده داخل بولوندیغنه حکم ایدیله یورسے تصدیق تفکریدر .

بوایکی تعبیری مؤخرآ (قانت) ک منطقنده بولدم . بالکز اوراده Déterminatif و Reflexif دینلهمشدر . بر نجیسی عمومیدن خصوصی یه (کایدن جزئی یه) وایکنچیسی خصوصیدن عمومی یه (جزیدن کای یه) پکن حکمدر دیه تعریف ایدلشدر . Reflexif تسمیه سی شیئی تخصیص ایتیوب معرفته وصول ایچون آنک حقنده طرز تفکری تخصیص ایمه سندن ناشی اولدیغی آ کلاشممشدر .

Déterminatif

مُخَصَّص ، تخصیصی ، تحدیدی . بسیط بر کلیه الحاق ایدیلن بر قید (صله) او کلهنک مفهومی تحدید ایتدیکی یعنی معرفتی (Compréhension) تزید و بناءً علیه عدد افرادینی (Extension) تدقیص ایتدیکی حالدہ آ کا قضیہ مخصوصه تسمیه ایدیلیر . « عن مکار اولان آدملر نادردر » دینلیدیکی وقت بوندہ « عن مکار اولان » صلھه می آدم کله سنی تحدید ایتمشدر . زیرا عن مکار اولما بانلری خارج برآششدر . لاحق اولدینی کلهنک مفهومی تحدید ایمکسزین بالکز ایضاح ایدن قضیه یه دخی قضیہ کاشفه

یاخود قضیه ایضاحیه (Explicatif) اطلاق اولونور. «فانی اولان انسانک باقی بر روحی وارد» دینلیدیکی وقت بوند «فانی اولان» جمله‌سی (صله‌سی) انسان مفهومی تحدید ایمز. چونکه هر انسان فانیدر. فانیلک آنده داخل اولان صفاتك بريسي در. يالکز بوصفتی کشف و ایصال ایدر [۲].

Détermination

تعین و تعین، تخصیص. تحدید. ازاله مهمیت. برشیئک ماهیت (صفات میزه) وحدتی تثیت ایتمک. تعین و تخصیصه واسطه اولان شی مثلا بر سبجیه ویا صفت میزه. (قرار) Décision معناستنده دخی قولانلیزیسه‌ده بوندن اجتناب ایدلملیدر. اقتضا، تلازم، ملازمت، رابطه وجوب و ضرورت، وقوعات و حادثاتک تسلسل ضروریسی. بری وضع ایدلایکی یعنی صادق اولق اوزره قبول ویا فرض اولوندیغی حالده دیکرینک دخی وضعی لازم‌کان ایکی شی بیننده‌کی نسبت. بونک مقابله عدم تلازم (Indétermination) درکه بری وضع ایدلایکی حالده دیکری باشقه صورتلره اوله‌بلن ویاخود هیچ موجود اولماهه بیان ایکی شی بیننده‌کی نسبتسر لکدر.

Déterminisme

ایجابیه، وجوبیه، ضروریه مذهبی که هر حادثه‌نک مادی یاخود معنوی بر طاقم اسبابک نتیجه ضروریسی اولدیغی ادعا ایدن مذهبدر. بو مذهبیه کوره هر حاده دیکر بر طاقم حادثه او صورتله تابعدر که بونلر سینلیدیکی و حصوله کتیرلایکی ویاخود منع ایدلایکی حالده او حاده‌نک دخی شبھه‌سز اوله‌رق اولان بیننمہ‌سی و حصوله کتیرلمه‌سی ویاخود منع وقوعی ممکن اولور. بوکا expérimentale — = ایجابیه تجربیه دینلیز. بو، علوم طبیعیه‌ده قبول ایدلش برمبدأ در که قوانین طبیعیه‌نک عمومی اوله‌سنه مستنددر و نتیجه‌سی امکانی، تصادفی، کرامت و معجزه‌یی، علت اولانی، مبدئی انکاردر.

[۲] مرحوم خواجه کریم افندی میزان العدالنک ۲۳ نجی سخیفه‌سنده قضیه لاحته موضوع اصلیه مساوی اولورسه کاشهه و آنده اخسن اولورسه مخصوصه در دیش. و برنجی به «معرفت الـسـیـهـ اـلـجـوـنـ خـلـقـ اـلـوـنـانـ اـنـسـانـ ضـاـحـکـدـرـ. واـیـکـنـجـیـ بهـ «ـزـهـ اـیدـنـ اـنـسـانـ اـشـرـفـدـرـ» عـبارـهـلـیـ نـیـ مـثالـ کـتـیرـمـشـدـرـ وـمـوـصـولـ کـاـشـفـ وـمـوـصـولـ خـصـصـ تـمـبـیـلـیـنـیـ دـهـ قولـلـانـمـشـدـرـ.

— = ايجابية علم الروحية كحرث اراده ي = psychologique ou idéo-moteur.

انكار وانسانك ويرديكي قرار لرك برطاق اسباب معلومه نك نتيجه ضروريسي اولديغى قبول ايدن مذهبدر. بوكا كوده اراده ي تشکيل ايدن شى اسباب ايله نتائج پيتنده كى ارتبطادر. بمذهبه ايجابية داخليه (interne) —) دخى تسميه اولونور.

جبريه مذهبى ، بعض وقوعاتك هـ نـ يـ اـ يـ لـ سـ مـ حـ قـ اـ وـ لـ رـ قـ وـ قـ وـ عـ وـ كـ الـ جـ كـ صـ وـ رـ تـ دـهـ اـ رـ اـ دـهـ نـكـ خـارـجـنـدـهـ وـ فـوـ قـنـدـهـ بـرـ قـوـتـ طـرـفـدـنـ مـقـدـمـاـ تـبـيـتـ وـ تـقـدـيـرـ اـ يـ دـلـيـكـنـهـ قـائـلـ اوـلـانـ مـذـهـبـدـرـ . بـونـكـ اـصـلـ اـسـمـيـ (Fatalisme) درـ . اـيجـابـيـهـ خـارـجـيـهـ (externe) —) دـخـىـ دـيـنـيـلـيـرـ .

— = ايجابية عقلية كاسباب تأثيرى غير قابل مقاومت اولديغى intellectuel.

قبول ايدن مذهبدر.

— = ايجابية فيزيولوجياً كـ اـنـعـالـاتـ نـفـسـانـيـهـ نـكـ غـيرـ قـابـلـ physiologique.

مقاومة اولديغى قبول ايدن مذهب .

— = ايجابية ميكانيكية كـ حـيـاتـ عـالـيـهـيـ (افـكارـ وـ اـحـتـسـاسـاتـيـ) mécanique.

مـيـخـانـيـكـيـلـهـ اـيـضـاحـ اـيـدـنـ مـذـهـبـ .

بعض كره Determination مـرـادـفـ اـوـلـهـ رـقـ استـعـمـالـ اـيـدـيـلـيـرـ كـ وـقـعـاتـ وـحـادـثـاتـكـ

تسـلـسلـ ضـرـورـيـ دـيـكـدرـ . (قولـدرـنـارـ) كـ «ـ nisme (antécédents) سـوزـىـ حـادـثـاتـيـ درـجـهـ دـنـ مـقـدـمـلـيـنـهـ رـبـطـ اـيـكـلـهـ اـكتـفاـ اـيـدـلـىـ وـعـلـلـ اوـلـاـيـهـ قـدـرـ وـارـيـلـهـ جـنـيـهـ اـدـعـاسـنـدـهـ بـولـنـامـالـيـدـرـ» دـيـكـدرـ .

اسـبابـ مـوـجـبـهـ ، اـسـبـابـ دـاعـيـهـ ، عـلـتـ مـوـجـبـهـ ، عـلـتـ مـقـتـصـيـهـ يـعـنـيـ بـرـشـيـئـ وـقـوـعـنـىـ ضـرـورـىـ قـيـلـانـ سـبـبـ مـعـنـاسـنـدـهـ كـاـيـرـ .

— = Connaitre le — d'une maladie. بـرـ مـرـضـكـ سـبـبـىـ ، عـلـتـ قـرـيـبـهـ سـنـىـ

Cause prochaine طـانـيـقـ ، بـيـلـمـكـ .

— = اـيجـابـيـهـ مـذـهـبـيـ مـسـئـلهـ سـىـ كـ(قـانـتـ)ـهـ كـوـرـهـ اـرـادـهـ فـاعـلـدـنـ مـقـدـمـ

اـولـانـ بـرـ سـبـبـ قـامـ طـرـفـدـنـ تـقـرـرـ اـيـتـيرـلـيـشـ اـوـلـقـلـهـ بـرـاـبـرـ حرـ وـسـرـبـسـتـ اـوـلـهـ بـيـلـيـرـ مـىـ؟ـ مـسـئـلهـ سـيـدـرـ .

Développement

لُشُونَّا، انکشاف، انساط، انتشار. علم الحیات‌ذی روح بر موجودک انکشاف ابتدائی بر جردهن باشلایه رق کله ایرنجیه قدر حمماً بیویمه‌سی و کیتندجکه مختلط بر بنیه کسب اینه سیدر.

Devenir

تکون، صیورت. ترقی واستحاله دامه. برحالدن دیگر حاله انتقال. سلسله استحالات و تبدلات. بونک مقابلی موجود لایتغیر (Etre immuable) در.

(هراقلیتیس) = Rien n'est puisque tout devient هیچ بر شی موجود دکادر؛ زیرا هرشی تکون اینکددر دیر اینش. بوكا فارشی (پارمه‌نیدیس) Ce qui est ne saurait devenir; le devenir est donc une illusion. دخی: موجود اولان شی تکون ایده‌من. بناءً علیه تکون بر غلط حسردیر اینش. (هراقلیتیس) بالجمله اجسامه عینی بر عنصرک اشکال متبدل‌هی نظریه باقیوردی. بوعنصره کاه آتش و کاه صیحاق نفس تعبیر ایدرس‌ده مقصدی بیلديکمز آتش او لمایوب حکمت طبیعیه ده و قیله ماده ناریه (Calorique) و بوكون اثیر دینیلن شیئه واخود شمدیکی مولاد‌المحوضیه مشابه و رقیق بر جوهر در.

(هه‌گه) ک فلسفه‌سنده تبدل، دائمی اولان شیئه مقابل اولدینی کی انکشاف و یا تکون عمومی Le processus ou le -- universel دخی وجوده (L'être) مقابله و بناءً علیه عدمله موجودیت بیننده بر نوع حداوسطدر.

Devoir

وظیفه. فریضه، وجیهه. تکلیف. انسانک قانون یا اخلاق یاخود مسلک واخود آداب عمومیه ایجادن اوله رق پاپنه‌یه مجبور اولدینی شی. ماده وظیفه یاخود مضمون وظیفه، La matière ou contenu du —. پایلمه‌سی لازم کان فعل.

— = شکل وظیفه، پایلمه‌سی لازم‌کان فعلک و جدانده کسب ایتدیکی ضرورت فعلیه صفتی.

— Morale du — = وظیفه‌یه مستند اخلاق، خبری ایفا وظیفه‌دن عبارتدر

دیه تعریف ایدن مذهب.

s positifs. — = وظائف مثبتة، پايمهسي لازم كلن افعال، (أمورات).

= وظائف منفعة، اختبار ايدمه سی لازمکان افعال، (منسات). -s négatifs.

= وظائف واسعة باخوا داختيار به. نعم، ابه تصدق كـ "وظائف وحدانه".

فرض عن = — sacré.

= وظائف شاقه ، تكاليف شاقه . - s pénibles

علم اخلاق علماسندن بعضی‌ری وظایف منفی‌یه وظایف مبزمه (Straights) و وظایف مثبتی‌یه وظایف واسعه (Larges) تسمیه ایمیشان. وبو وجهه وظایف منفیه مجبوری‌ایفاده، وظایف مثبتیه ایسنه اختیاریدر دیمک ایستمشارسده بونظریه‌یه قارشی وظایف مثبته مجبوری دکلسه وظیفه دکلدر؛ چونکه مجبوری اولمایان وظیفه بوقدر دینلهره اعتراف ایدلشند.

Dialectique

فن مناظره، محاوره صوريه استدلال صناعتي كحقيقتي مكالمه صوريه آرافق ومحاطبک دقتله ديکشند امين او مادجه برخطوه بيله ايلىرى كيتمەمكىدن عبارتدر. جدل . منطق صوري ويا عمومي (Logique formelle) . تصنيف . ماهرانه لكن فاندەسىز اينجه لكار. (ھەگەل) ھ كوره استحالە فكر، استحالە وجود مطلق. علم، (زەنون) ك فلسفة سندە مكالمە و محاوره صوريه يعني سؤال وجواب طريقيه استدلالدر. عمومي اليه حرڪت عليمىنده كى استدلالنى بو يولده يورىمىش او لىغىندن بواسوچ استدلالك مختزلى عد اولونور .

(دیالکتیک) سوقراط و فلاطون فلسفه‌لنده دخی محاوزه صورتیه استدلال و کشف حقیقت دیمک ایسه‌ده بوكا محسوسدن معقوله و تصوراتدن تصوراته نهایت خیر تصور جلینه قدر ترقی ایمک اصولی معنایی دخی انضمام ایدر. ایشته بوسیله مبنی آ کا (علم تصورات) دخی دینیلیر. مثلا بواصول واسطه سیله کوزل اولان شیلرک حمله‌سنه و یاخود عادلانه اولان افعالک کافه سنه شامل اولان شی آرانسلر و محسوساتندن

معقولاته وکلیدن کلی یه، نهایت تصورات سائره‌نک جمله‌سننه حاکم اولان خیر مطلق تصویرینه قدر چیقیلیر. محاوره صورتیله کشف حقیقت دیبورز. چونکه بوفیلسوفله کوره علم ذهندن ذهن انتقال ایدن بر شی دکلادر. هر کس آنی کندیسنده بولور. روح منبع حقایقدر. فلاطون اثرلرنده اکثراً بمحاوره اصولنه مراجعت ایمشدتر. بوکون بزم ایچون منطق نه ایسه قدماً حکماً ایچون دخی دیالکتیک او در.

تعییرات آتیه‌ده دیالکتیک کلمه‌سی ترتیب ایله ترجمه اولونه بیلیر. چونکه اشیا حقنده مباحثه و مناظره آندرک اجناس و انواعه تفریقه متوقف اولوب بونک نتیجه‌سی دخی ترتیب و تصنیفدر.

— = des penseés.

— = des sentiments.

— = des actions.

(اریسطوط) فلسفه‌سنده (آنالیتیک) برهان و (دیالکتیک) جدل دیمکدر. برهان مبادی^۶ یقینیه‌یه مستند اولان استدلال و جدل مشهوداته و یاخود خصم طرفندن تسلیم اولونان مقدماته مبنی اولان پک عمومی و سلطحی و موضوع بحث اولان شیئک ماهیت مخصوصه و ذاتنده استخراج اولونامش بر طاقم اسبابه استناد ایدن استدلالدر وبو، برهان ایله بلاغت بیننده متوجه بر صناعتدر.

دیالکتیک لفظی قرون وسطاده بعض رواقیونی تقليداً منطق نظری معناستنده و بلاغته (Rhétorique) مقابل اوله رق قول‌لانشدر.

(اریسطوط) مواضع (Topiques) عنوانی کتابی بوکا تخصیص ایمشدتر.

(دیالکتیک) لفظی اسکیدن برو برعی مدحی و دیکری ذم و تریفی متضمن ایکی معناده قول‌لانقدر. برنجی معنا استدلال و منطق‌قدر. مثلاً — serrée قوتلى، صيق (Rigoureuse) بر استدلال و منطق دیمکدر. ایکننجی معنا دخی ماهرانه، لکن فائدہ‌سز اینجه لکلر و فرق‌لر دیمکدر.

(قانت) (اریسطوط) ی تقليداً بی اساس وواهی استدلالاته جدلی (دیالکتیک) نامنی ویر و علی‌العموم جدلی بر کورینش منطقی، ظاهری بر منطق (Logique) d'apparence جدل علوی (transcendentale) تعییری دیه تعریف ایدر.

بو قبیل‌درکه مویی‌ایه بونده عقلک یالکز کندیهه مخصوص مبادی و اسـطـهـسـیـلهـ حدود تجربه‌ی تجاوزله روحک، عالمک، اوـهـیـتـکـ حـقـیـقـتـ وـمـاهـیـتـیـ تعـیـینـایـدـهـ بـیـلـهـ جـکـنـهـ اـیـنـهـ سـنـدنـ اـولـانـ وـهـمـیـ تـدـقـیـقـ اـیدـرـ.

(هَيْلَكِتِيَكْ)، (دِيَالِكِتِيَكْ) لفظی (فلاطون) ک بولفظه ویردیک معنایه مشابه بر معناوه یعنی فکرک موضوع (Thèse) و نقیض موضوع (Antithèse) و ترکیب (Synthèse) واسطه سیله انکشاف و انبساط ایده رک کائناتک استحاله عمومیه سنی حصوله کتیرمه سی معناسبه قو لانمشدر. مثلا عدم بر موضوع، وجود بر نقیض موضوع و بوندیک ترکیبی تکون (Devenir) در آ کوره هر شیئی فکرک یعنی اصل کائنات اولان وجود مطلق استحاله سیله ایضاح اولونور.

یک فیلسوف لاردن موسیو (غورد) (دیالکتیک) کله‌سی علم مرادف اوله رق قوللانوب = علم نظری، -- = علم عملی، -- = علم théorique دینی دیشدر. فرانززجه لقیچه‌ده مویی‌ایهک بو کله‌یی فکرک شعور ابتدائیدن درجه درجه تبعاعده علم عالمی، اخلاق عالمی، دین عالمی بنا و انشا ایده‌رک قطع ایتدیکی مراحل سلسله‌سی معناسبنده قوللاندیغی بیان ایدلشدرکه ترقی و تعالیٰ فکر دیمک اولور. لکن بودخی عملی منطقدن یعنی نظری منطقک تطبیقندن باشقه برشی دکلدر.

Dialectique

منطق، جدلی .

= قیاس جدلی که مشهور اته، خصم طرفدن تسلیم اولونان = syllogisme —.

مبادی یه مستند قیاسدر. بونک مقابلي قیاس برهانی (Syllogisme apodictique) درکه مبادی ه فتنه هه مستند اولان قیاسدر.

= Attributs —s مجموعات حدله. یونلر اریسطو طه کوره در تدرکه تعریف

(حد)، حسن، خاصه (Le propre)، عرضدر.

لکن، بو نظره (بور فر بوس)، طرفدن کلمات خمسه (Les cinq universaux)

(نظر به سلسله تبدل اوله نمایش دارد.) (ou prédictables

Diallèle

دور باطل ، قیاس دور . قدمای ریسیون (ارباب شک) علمی کندی مبادیسن اثبات ایندیکی جهله بر دور باطل ایچنده دور ایتمکه اتهام ایدرلردی . (Cerle vieieux) کلمه سنه باقالی .

Diamétralement

— = متناقض (contradictoirement)، متقابل یعنی هم کیت و هم ده کیفیت جهتیه مخالف .

Dibatis

Dabitis دینیلن قیاسک نام دیگریدر . مذکور کلمه به باقالی .

Dichotomie

ایکی یه بولک . قدمای حکما بونای (زنون) ک وجود متعدد اولدینی حالده هم کیه هم ده عدداً نامتناهی اولق لازم کله جکنی اثبات ضمتنده اراد ایندیکی سفسطه یه ویرمشلدر . مومنی ایله بوباده دلیل اولهرق چونکه ایکی وجود آیری اولق ایچون بر اوچنجی وجود ایله آبلق لازم کلید . لکن بواوچنجی وجود ایله دیگر ایکی وجود ک بیننده یکیدن متوسط بروجود اولق ایحاب ایدر . (زیرا زنونه کوره خلا یوقدر) بوصورتله الى غیرالنهیه دوام ایدر دیرایش .

Dichotomique

ایکی یه تقسیم یاخودایکی یه تقسیم صورتیه — . اولان تصنیف . مثلا جوهی اولا جسمانی وروحانی یه وصوکره جسمانی یی عضوی وغیرعضوی یه وصوکره عضوی یی حساس وغيرحساسه تقسیم وتصنیف ایتمک کی .

Dichromatopsie ou dichromasis

غلط رؤیت الوان ، الواندن بعضیلیخی کورمامک ویا کوردکاریخی دیگرلیه تخلیط ایتمک . (Daltonisme) لفظنک مرادفیدر . لکن اصل تعییر فی برنجی تعییردر .

Dictamen

تلقین وجدانی ، وجدانک امر ویا نهی ایندیکی شی .

On doit suivre le — de la conscience. = وجدانک تلقیناتنہ اتباع ایدلیلیدر .

Dictum de omni, dictum de nullo

(سقولاستیک) لر قیاسک عینیت مبدئه مستند اولان ایکی قاعده کلیه سنه بونامی ویریزدی . بونلر دخی « بر موضوع کلی یعنی جنس و نوع حقنده تصدیق ایدیلن شی بو موضوعده داخل اولان افرادک جمله‌سی حقنده‌ده تصدیق ایدیلیر » و « بر موضوع کلی حقنده نفی اولونان شی او موضوعده داخل اولان افرادک جمله‌سی حقنده نفی اولونور » قاعده‌لریدر .

بعض کره بر تصدیق نسبی تصدیق مطلق و تصدیق مطلق تصدیق نسبی عد ایمکدن عبارت اولان سفسطه دخی بونام ایله تسمیه ایدیلیر . برنجی حاله مثال : (برشیئی عائد اولدینی کیمسه‌یه اعاده ایمک لازم کایر . بوقلنج برجنت نوبته دوچار اولان زیده عائددر . بناءً علیه آکا اعاده ایدلک لازم کایر) دیک وایکننجی به مثال : (عمرو ایو آدمدر . بناءً علیه اووهیچ بر شیمیده شایان تعییب و تکدیر دکادر) دیک سفسطه‌سیدر . برنجی مثالده مالک اولدینی شیئی حسن استعماله مقتدرایسه شرط ضمینیسیله مقید اولان (برشیئی صاحبته اعاده ایمک لازم کایر) حکم و تصدیقی مطلق برصورتده تلقی ایدلشدتر . بوصو حرارتی تسکین ایدر دیندیکی وقت مقصد صوغوق صوایکن بونی مطلق بر معناهه آله‌رق قاینات صویه‌ده تشتمیل ایمک کیدر . وایکنجدیده صورت عمومیه و مطلقه‌ده (ایو آدمدر) حکم مطلقی ، هر خصوصده ایدر هیچ بر فناشی پاهاز معناسنده آنمش دیمک اولور . حال بوکه بر کیمسه‌نک ای اوله‌سندن هیچ بر فناق پاگامه‌سی وهیچ بر شیدن دولای شایان تعییب و تکدیر اولاممه‌سی لازم کلز .

فکر عاجزانه مجھه بو ایکننجی مثال سفسطه‌نک بعض خصوصاته صحیح اولان بر شیئی بلاقیدوشرط صحیح عد ایمکدن عبارت اولان بر نوعیدر . نظر مطالعه‌دن چیردیکم منطق کتابرنده سفسطه‌نک بر نوعی ده نسبی بر معنادن مطلق بر معنایه چمک اولدینی تصریح ایدلش ایسه‌ده مطلق بر معنادن نسبی بر معنایه چمک صورت‌تندده بر نوع سفسطه اولدینه آصادف ایدمدم .

Didactiques

(اسم مؤنث اوله‌رق) فن تعلیم و تدریس ، علم تربیه اطفالک تعلم و تدریسدن بحث ایدن قسمی . صفت اوله‌رق قول‌الاندینی حالده تعلیمی و تدریسی دیمکدر . بر مؤلفک تعلم و تدریس مقصده‌یه بلافت ، منطق و سأرہ‌یه متعلق آثاری بو قیبله‌ندر . (بو آلو) نک صناعت شعر (L'Art poétique) ی بونک اک کوزل نونه‌لرندندر .

Diététique

(اسم مؤنث اولهرق) مبحث قواعد حیه. صفت اولهرق استعمال ایدلدیکی وقت حیوی، حیه و پرهیزه متعلق دیگدر.

Dieu

ذات واجب تعالانک اسمی اولان الله دیگدر. مسالک فلسفیه ده ذات واجب حقنده مختلف فکرلر واردر. بعضیلرینه کوره جناب الله وجود (جوهر) اعتباریله متعالی (Transcendant) یعنی عالمدن آیری و عالمک فوقندهدر. دیگر لرینه کوره وجود (جوهر) اعتباریله عالمک عینیدر. بومذهبیه وجودیه (Panthéisme) تسمیه اولونور. لکن بومسلک سر آمدانندن (سینوزا) یه کوره جناب الله برچوق عناصرک مجموعی اولان عالمدن وحدانیتیله تمیز ایدر. موئی الی الله Nature natua-rante و عالمی Nature naturée دیه توصیف ایدرکه برخجی تعییدن مقصدی جوهر اصلی (وجود مطلق) و ایکنجدن مرادی وجود مقید یعنی تظاهرات و تعیناتدر.

فرانززجه یکی فلسفه لفچه سنده بو تعییرلر اون ایکننجی عصر ده میدانه قو ناش وابن رشدک آثارینک لاینجه ترجمه‌رندن آنیش کی کورو نمکدهدر دینیله یور. شوحالده احتمال که بونلر بعض کتب صوفیه ده کوریلان و آشاغیده کاهجک اولان (متین) و (معین) کلمه‌لرینک ترجمه‌ریدر.

علمای اسلام ایچنده دخی وحدت وجوده یعنی وجود حقیقی بر او دخی جناب اللهک وجودی اولوب مکونات آنک تظاهرات و تحیاتندن عبارت ایدوکنه قائل اولانلر وارسه‌ده بونی وجودیه مذهبیله قاریشیدر مامالیدر. چونکه اولا وجودیه مذهبی صرف عقلی و فلسفی برمسلک اولدینی حالده وحدت وجود مذهبی مکاشفات قلییه به مستند بر مذهب اولوب آ کامنوسوب اولان علماء طرفندن آیات قرآنیه واحدیت بنویه ایله تأیید ایدلکددر. ثانیاً وجودیه فیلسوفلری وجودک صفاتی حقنده مختلف فکرلرده بولوندقلری و حتى بونلرک پیشوالرندن بعضلری آنک آنجاق انسان صورته کیردیکی وقتده کندینه شعور حاصل ایتدیکنه ذاکب اولدقلری حالده وحدت وجود علمایی جناب اللهک شرع شریفده وارد اولان علم، اراده،

قدرت کی بالجمله صفاتی قبوله متقدrerلر . و خصوصات سائرهده دخی اهل سنت و جماعتمن آیرلندقلری ایضاح و اثبات ایتمکده درلر . بونلر فلاسفه‌دن اویق شویله طورسون فیلسوفلرک مجرد کنندی عقلارینه اعتمادایدەرلک ضلالتده قالدقلىخی سوپلشلدر . ثالثاً اشیانک وجود حقه قائم اولدیغنه قائل اولمقله برابر تعین و ظاهر ایدیجی اولانشیئک (متعینک) تعین و ظاهر ایمتش اولانشیئک (متعینک) غیری و هر درلو صفات نقصدن منزه و بری اولدیغنى صراحتاً بیان ایتمکده درلر .

مادیون مذهبینک اضمحلالی نامیله یازدیغ هنوز غیر مطبوع اثرده بومذهبیله دائر تفصیلات کافیه ویرلش اولدیغندن بوراده اطناب کلامه حاجت قلاماشدر .

رواقیونه کوره جناب الله عالمک روحي و احتساس و عقل ایله متصف اصل و مبدیدر . علمی او جانلاندیر و تدبیر و اداره ایدر .

(غوبلو) : « صورت عمومیه دینیله بیلیر که مسالک فلسفیه‌نک کافه‌سنے کوره جناب الله عالمک مبدأ وحدتیدر . شوحالده الحاد یعنی جناب الله انکار عالمده مبدأ وحدت یوقدر ویاخود بومبدأ بر موجود حقیقی دکل بر معنای مجرددن عبارتدر دیمک اولور » دیبور . بز بوکا علاوه دیرزکه هرنزهده برحساب کورلسه عقل سلیم آنی بر محاسبک یاپشن اولدیغنه صورت قطعیه‌ده حکم ایتدیکی حالده عالمده میلیونلرچه وسائل‌دن هر برینک کمال صنعت و حکمتاه بر رغایه‌یه توفیق اولوندیغنى و بالخاصه وظائف اعضاده و امر تغذی و تناسلده کی انتظامی کورو بده بونلری ماده‌نک شعور و تدبیردن عاری و صرف تصادف تشكلات واستحالاتنه عطف ایمک دوغریسی ذی عقل اولدیغنى ادعا ایدن بر انسان ایچون کنندی دعوا سی کنندی جرح ایمک بلاهتندن باشقه بر شی دکلدر .

Difference

فرق ، تفاوت . فصل . منطقده فصل بر کلی یی (Universel) دیکرندن تمیز ایدن شیدر . بزم منطق کتابلرنده « بر شیئک ذاتی (حقیقتی) نه اولدیغى صورلدقدە بوسؤاله جواب اوله رق سویلنمه‌سی صادق اولان شیدر » دیه تعریف ایدلشدر .

فصل یا جنسی یاخود نوعی اولور . فصل جنسی (générique) —) بر جنسی دیکرندن تمیز ایدن فصلدر. مثلا حساس لفظ کلیسی حیوان جنسی جاد جنسنده تمیز ایدر. بزم منطق کتابلرنده بوکا (فصل بعید) دینیلیر. فصل نوعی (spécifique) —) بر نوعی دیکرندن تمیز ایدن فصلدر. مثلا ناطق لفظ کلیسی حیوان جنسنک انسان نوعی انواع ساره ستدن تمیز ایدر. بزم کتابلرده بونک اسمی (فصل قریب) در. — = فصل ذاتی بودنی فصل نوعی یعنی فصل قریب دیکدر. بونک مقابیل accidentelle = فصل عرضی ، عرض مفارق دیکدر. انسانک بالفعل ضاحک اولمه سی کی بالقوه ضاحکلک آنک عرض لازمیدر . فصل، کلیات خسمنک بریدر .

عدداً فرقی اولان یعنی هیچ بر Choses numériquement différentes صفت ذاتیه ایله تمیز ایمیوب يالکز متعدد اولمه لریله فرقی اولان شیلر . مثلا ایکی بغدادی ویا آرپه دانه سی ویا یکی دامنه صو ببرندن يالکز عدداً یعنی بونلر ایکی دانه اولق جهتیله فرقیلدر .

نوعاً فرقی اولان یعنی حقیقت ویا Choses spécifiquement différentes . تعريفیلریله تمیز ایدن شیلر.

اصول تفاوت . (ستوارت میل) اک منطبقنده تحت Méthode de différence . مشاهده یه آلینان ایکی حال يالکز سبی آرآنیلمقده اولان بر حادثه خصوصیه مستتنا اولق اوزره یکدیکرینه مشابه او لدیغی و دیکر جهتدن بو حالردن هر برینک حادثات متقدمه سی (Antécédents) دخی يالکز بر عنصر مستتنا اولق اوزره یکدیکرینه مشابه بولوندیغی وقت بو عنصر اک آرآنیلان سبب او لدیغی استنتاج ایمکدن عبارت اولان اصول استقراردر .

Differentiation

تمیز، تمیز، تفاوت، فرقانه، فرقی وباقه درلو اوله. تدریجاً اقسام مختلفه نک حصوله کلیسی . (سقولاستیک) اصطلاحنده کلیات خسمدن فصل (Difference) ایله تمیز ایمک معناسنده و تعدد و تکثیر (Multiplication) مقابله نده مستعمل ایدی . استحاله مذهبینده اعضای مهلهنه اک انکشاف و نشو و نمالرنده اسباب مختلفه نک تحت تأثیرنده اوله رق باشقه اعضا اولمه سی دیکدر . استحاله اک جالب دقت اولان متجانسک غیرمتجانسه انتقالی بو تفاوت واسطه سیله وقوعه کلیر . واعضانک تفاوتنی

وظائف اختصاصه توافق ایدر. (سپنسر) ه کوره بوقاوت، انواع واجناس وموالیده
وحتی هیأت اجتماعیه بهیله شامل اولدینی حالت ثابتیت انواعه (Stabilité des espèces)
قابل اولان مذهبه کوره انواعی تجاوز ایده منز.

تفاوت لفظی بو تغیر فملنی افاده ایتدیکی کی آنک نتیجه‌سی اوله رق و قوعه
کان باشنه لغده دلالت ایدر. ایشته $=$ تفاوت مکتب تعبیرنده مقصد
بواکسنچی معنادر.

لسانزده فرقی وباقه اولمک معناسی افاده ایچون تغیر، تخلف، تمیز، تباین،
تفاوت کلات عربیه‌سی قوللانمقدہ‌یز. لکن بونلدن تغیر بوزولمک معناسنده‌ده
قوللاندیغندن التباسی موجب اوله بیلر. تخلف عربیه کبرولنک، کبروده قالمق
معناسنده‌در. لسانزده اویغون کلامک معناسنده‌در. قاموسده تمیز بر نسنه‌دن آریلوب
جدا اولمک معناسنده‌در دینلمشدر. تباین آریلیشموق معناسنده‌در دینیله رک تباین‌ای
تھاجرا دیه تفسیر ایدیله‌یور. تفاوت لفظنه کانجه قاموسده ایکی نسنه‌نک بینی ایراقلاشموق
یعنی اوصاف جهیله بربریه مختلف وغیر متناسب اولمک ولغت ناجیده دخی ایکی شی
بربرندن فرقی اولمک دینلمشدر. معنای مقصود شو صوڑ معنا اولدیغندن تفاوت
کلمه‌سی شایان ترجیح کورونمشدر. معماقیه تمیز لفظی ده بومعتابی افاده ایده بیلر.
Différentiation کلمه‌سی - ریاضیات‌ده تفاضلی آرامق معناسنده‌اولان Différentiation
کلمه‌سیله قاریشیدیر مامه‌لیدر.

Differentiel

کلمه‌سنه باقالی (Infinitesimal) $=$ Calcul —.

Dignité

Principe de la humaine. = حیثیت بشریه مبدئی. (قانت) بونی «انسانک

شخصنه دائما بر واسطه کی دکل حد ذاتنده بر غایه کی معامله اولونمالیدر: لکن
بومبدئک تمامیله تطبیق ممکن اوله مدیغندن انسان هیچ بروقده حد ذاتنده بر غایه
اولدینی نظر اعتباره آلمقسزین برواسطه کی قوللانیلماهه‌لیدر» دیمرک افاده ایتمشدر.

Dilemme

قياس مُقسم. لکن بو، متعدد النتیجه و بالکنز ایکی شقی حاوی قیاس مقسمدر.

نتیجه‌سی بر قضیه منفصله اولان مختلف النتیجه و ایکیدن زیاده شقی حاوی قیاس

قياس مقسم دکادر. چونکه معنای استتفاقیسی ایکی (ظرفدن) طو تقدیر. مقدمه هر کی بروی ایکی حدی بر تردید یعنی ایکی شقی حاوی اولوب دیگر مقدمه لری بوایکی شقک عنی تدقیجه یی تضمن ایتدیکنی کو. - تن بر نوع قیاس مر کبدر. مقدمه ابتدائیه اوچنجی برشق قبول ایتدیکی حالده بوقیاسک نتیجه سی بالضروره دو غریدر. مثلًا بر قوماندان دشمنک مرورینه مساعده ایتمش اولان نفرلره خطاباً شو قیاس مقسمی ایراد ایتمشد: « سز نوبتکرزی یا بکله یور دیکز ویا خود بکله میور ایدیکز. بکله یور ایدیسه کز نیجون اردویه خبر ویرمیکز؛ بکله میور ایدی ایسه کز نیجون نظامه مغایر حرکتده بولوندیکز؛ بناءً علیه ایکی صور تده ده قورشونه دیزلمه مستحقسکز . » (Riyoun) دن یعنی جهانده هیچ بر علم صحیح استحصالی ممکن اوله مدیغنه قائل اولان ارباب شکو کدن برینه: « شو دیدیکنی یا صحیحاً بیلیرسک ، یا بیلمز سک. اکر بیلیرسک دنیاده بیلینیر شی وارد دیمک اولور. یوق اکر بیلمیورسک بر آدم بیلمدیکی شیئه حکم ایده من . شو حالده سن دنیاده هیچ بر شی بیلنه مدیکنی ناصل صحیح دیه سویله یور سک ؟ » دینیله رک ایراد اولنان قیاس مقسم دخی مشهوردر .

بوقیاس مقسمک بر اسمی ده Argument cornu یعنی بوینوزلی دلیلدر. بوجه تسمیه دخی خصی ایکی بوینوز آرمه سنه آلوب هم صاغدن هم صولدن اوریر کبی ایکی جهتدن ده قاجامق برآقامه سندن ناشیدر.

بزم منطق کتابلرنده قیاس مقسمک نام دیکری (استقرار تام) در. فرانسرز جه منطق کتابلرنده قیاس مقسم قیاس منفصل (Syllogisme disjonctif) عد ایدیلیر . Tétralemmme، Trilemme، Dilemme و جزو لری ایکی، اوچ، درت اولمه سنه کوره ناماریخی آلیر .

Dilettantisme

موسیقی مراقی . بر شیئه وباحاصه فنون و صنایعه هو سکار و مراقلی اوله . — = فلسفه مراقی، مجادلات فکریه یی تعقب ایمکدن و حقیقته فارشی لاقد اولمله برابر فلسفه یه علاقه دار و هو سکار اولمقدن صنعتکار لره مخصوص بر صور تده لذت آملق . فلسفه مراقیسی (Dilettante) اصول و مسالک جمله سنی تدقیق ایدر . لکن بونلرک هیچ بریسی اثبات و انتخاب ایمز . انکلیزجه دن عربی یه لتعجه فلسفه — ۱۳

برلغت کتابنده « همه کاره هیچ کاره » تعبیری کورلشدرکه هرایشی کودن هیچ برایش کوره مین ، برایشه یارامايان دیمکدر .

Dimaris ou Dimatis

کله سنه تعريف ایدیلان اصول و جهله قیاساک در دنجی شکلنگ Bamalip انواعندن بری اولوب مقدمه لرینک عکس ترتیبی و نتیجه سنک عکس مستوی ایله عکس ایدله سنی صورتیله Darii دینیلان شکله قابل ارجاعدر :

بعض ب م در	Di
هر م س در	ma
بوصورتده بعض س ب در	tis

Dimension

بعد، ابعاد ثلثه دن (طول و عرض و عمق دن) هر بری . بو یو کلک . و سخت، مساحه .

Diplopie

دو بینی ، رؤیت مضاعفه ، اشیایی چفت کورمک . بو کا binoculaire — دخی دینیلیر که ایکی کوزده حاصل اولان ایکی صورت حال طبیعیده برلشوب یالکز بر صورت کورندیکی حالده بوندی آن واحدده آیری آیری ایکی صورت کورمکدر . — یالکز بر کوزله ایکی صورت کورمکدر . monoculaire

Direct

دو غری ، مستقیم . بلا واسطه . صریح . بونک مقابلي Indirect و بعض کره ، ویا Refléchi گله لریدر .

دو غریden دو غرییه اولان برهان . بر هان مستقیم Démonstration — e.

بونک مقابلي اثبات نقیض واسطه سیله انتاج مطلوب ایدن (قیاس خلف) در .

دو غریden دو غرییه یعنی بالذات الله ک فعلی . Action directe de Dieu.

نفي صریح = Réfutation — e.

دور مبسوط = Cycle — .

Disamis

کلمه سنده بیان اولونان اصول وجهه قیاسک اوچنجی شکلناک کبرایی موجبه جزئیه وصغرایی موجبه کلیه ونتیجه سی دخی موجبه جزئیه اولان نوعیدر .

Di	بعض م ب در
sa	هر م س در
mis	بوصورتده بعض س ب در .

بوقیاس کبرایی عکس ایدلدکدن صوکره مقدمه لرینک عکس ترتیی ونتیجه سنک دخی عکسیله Darii اولور .

Discontinu

منفصل . = Quantité — e. کمیت منفصله که عدد دیگدر . بونک مقابله متصل (Continu) در .

Discret

= Quantite — ète. بعض کره Discontinu یعنی منفصل معناسه قو لالانیلیر . کمیت منفصله یعنی عدد دیگدر .

Discretion

انفعال .

تو تقدیمه مذهبینه Loi de discréction des phénomènes یعنی انفعال حادثات قانونی ایجادیه کلیه مذهبینک مقابله بر قانون کیانیدرکه کمیات منفصله باشقة باشقه واحدلردن مرکب اولمغله بر واحدک علاوه وبا تقدیصیله بقته و صورت مطلقه ده تبدل ایتدیکی حالده کمیات متصله نک بالعكس غیر محسوس ولنسی بر صورتده تبدل ایتمه سندن عبارتدر .

Discrétionnaire

= حکومت مستبده ، حکومت مستبدانه . Pouvoir -- ou arbitraire.

Discrétive

= قضیه تمیزیه ، تفریقیه ، برفرق بیان ایدن قضیه ، بری مجموعک موضوعه موافقتنی و دیگری عدم موافقتنی بیان ایدن ایکی قولدن مرکب

اولان قضیه: (الله باقیدر انسان اویله دکلدر.)، یاخود (بن حیاتی غائب ایده جکم ناموسی دکل) قضیه مرکب‌لری کی.

Discrimination

فرق و تمیز ایمک قوتی، ملکه‌سی.

Discursif

(لاتینجه اوتهده بروده قوشمق معناسنه اولان بر کله‌دن مشقدر) استدلایی، استنتاجی، برشیدن دیکرینه چن. فکرک هدف مقصودینه بر عملیات جزئیه متوجه سلسه‌سی واسطه‌سیله واصل اولمه‌سی طرزنده بولونان بوعملیاتک هیئت مجموعه‌سی — فکر استدلایی واکثیا Faculté — ve = قوه استدلاییه (قوه ناطقه) نامن آلیر و Entendement یعنی قوه مدرکه عقل ایله مترادف اولور. (قافت)ه کوره Discursif = استدلایی؛ Intuitif = اولی، بدیهی مقابلیدر. یقین استدلایی، یقین نظری Certitude — ve.

Disjonctif, Disjonction

منفصل .

Proposition — ve ou disjonction. = قضیه شرطیه منفصله. تالینک مقدمه انفصلیله حکم اولونان قضیه‌در. (اجسام یا اجزای لا یتجزادرن مرکبدر و یاخود الى غيرالنهايه قابل تقسیدر) قضیه‌سنده اجسامک اجزای لا یتجزادرن مرکب بولونه‌سی ایله الى غيرالنهايه قابل تقسیم اولمه‌سی مضمونلرینک بولونه‌سی یعنی ایکیسنک بردن تحققی غیر جائز اولمه‌سیله حکم ایدل‌دیکنندن بوکا منفصله تسمیه اولونشدر. بزم منطق کتابلریمزک بعضی‌سنده بو شکلده اولان قضیه‌یه منفصله‌یه مشابه مرددة‌الحملوں یعنی مجموعی بر تردیدی (بر قاج شقی) حاوی بر قضیه حملیه‌دن عبارت‌در دنیلمشد. (عدد یا چفت یاخود تکدر) کی.

Syllogisme — . قیاس منفصل. فرانزجه منطق کتابلرنده کبرامی بر قضیه

منفصله اولان قیاسدر دنیلمش و بوکا بروجه آتی ایکی ٹونه کوسترشدر : شکل واضح رافع، نقیضیندن (شفلدن) برینی Modus ponendo-tollens. اثبات ایله دیکرینی نفی ایدن ضرب: یا کوندوزدر و یاخود کیجه‌در. لکن کوندوزدر. بناءً علیه کیجه دکلدر کی .

= شکل رافع واضح، نهیضیندن (شقلردن) برخی
نهی ایله دیکرینی اثبات ایدن ضرب : یا کوندوزدر ویاخود کیجهدر . لکن کیجه
دکلدر. بناءً علیه کوندوزدر کبی .

بزم منطق کتابلرینه کوره بو قیاسلرو مقدمه شرطیه سی منفصله برو قیاس
استثنایدر. چونکه برنجی قیاسده نتیجه نک نهیضی وایکنچی قیاسده عینی مقدمه ده
مندرجدر. برنجی قیاس (استثنائی مستقیم) وایکنچی قیاس (استثنائی غیرمستقیم) در . بولاه
منفصل نامنده قیاس یوقدر.

فرانسز جه یکی اقتجهده دخی بالاده کی قیاسلره منفصل تسمیه سی نابحل اولدینی
بیان ایدلشددر. ومنفصله نامنک قضیه یه تحصیصی توصیه اولونشدر. Disjonction لفظی
تردید (Alternative) ک کندینه دخی اطلاق اولونور . (رایه) یه کوره ایکی نوع
قیاس منفصل وارددر. تفصیلاتی (Copulatif) کلمه سنده در .

Disparate

مباین، مخالف، نسبتمنز . بربینه اویایان، متباین، متخالف .
(بوئتیوس) ه کوره یکدیکرینک ضدی اولمایان الفاظ مختلفه در .
(لینیچ) ه کوره بری دیکرینی احتوا ایمهین یعنی بینلرنده کی نسبت جنسک
نوعه نسبتی قیلندن اولمایان ایکی مفهومه اطلاق اولونور .
صورت عمومیه ده بینلرنده کی نسبت جنسک نوعه ویاخود بر جنسک بر نوعنک
دیکر نوعنے نسبتی قیلندن اولمایان ایکی مفهوم حقنده مستعملدر . لفظ مذکوره
بو صوک معناده محافظه سی توصیه ایدلشددر که (مباینت کلیه) دیکدر .

Disparité

مباینت، مخالفت، نسبتمنزلک، اویغونسز لق .

Disposition

میل، استعداد، قابلیت . میل واستعداد ادمان واسطه سیله بالسهو له عادته تحول
ایدر. وبرفردک مطلوب اولان شکل ویاصفی قبوله چوق : یا آز حاضر لاعمش اولمنه
کوره قریب (Prochaine) وبعید (Eloignée) لفظلریله توصیف اولونور .

Dissociation

تفرقی، داغیتمه. الحلال، تفرق، پریشانی. بر جسمک ذرا تنک داغیلمه‌می. دقته مخصوص اولان وظیفه تمیزیه موجبنجه اجرا اولونان تحلیل علم الروحی. بو تحلیل تفرقی ایتدیکی عناصرک ماهیتنی تغیر ایتدیکی جهته‌له تحرید (Abstraction) دن تمیز اولونه لیدر.

مرا کز عصیه بیننده کی مشارکت و آهنگ اقطعانه دخی انحلال نامی ویریلیر. مثلاً افکار و حرکات ترتیب طبیعی‌سنده ارتباط و اتحاد اینمز. خسته بعض خاطراتک مجموعی غائب ایدر، کنديني باشه بر آدم صافیر و متواياً بر طاقم کيمسلرک اقوال واوضاعی تقلید ایدر.

بو کله‌نک مقابلي مشارکت، جمعیت (Association) در.

Dissolution

انحلال، تخلل، بر مجموعک انحلالی وبالخاصه بر جمایه اعضا شکلنده تجمع اینش اولان عناصر شخصیه‌نک مطلق و مستقل بر حاله تحولی.

(سپنسر) ه کوره انحلال تفاوت (Différenciation) و تجمیع (Intégration) ترقی‌سیله تمیز ایدن تکاملی (Évolution) تشكیل ایلین سلسنه تبدلاتک عکسیدر. بناءً علیه يالکز عناصر مجتمعه‌نک استقلالی دکل عناصر متفاوهه (Différenciés) نک تشابه (Ressemblance) عودیدر.

Distance

مسافه. اجسامک مسافه‌نک ایچنده (حیزده) موقع نسبیسی. — Perception de مسافه حس وادرانک. بورؤیت نظریه‌سنک اک مهم مسائلنندن بریسیدر. زیرا اشیای مرئیه‌نک طبقه‌شبکیه اوژریته ترسم ایدن صور تلری دوزدر. وبونلر داخلی بر طاقم صور تلردن عبارتدر. حال بوكه بونار خارجده و مختلف مسافه‌لرده چیقنتیل اوله‌رق کوریلور. مسافه حسی کوز ایچون مکتسبدر. یعنی حواس سائره‌نک وبالخاصه حس لمسک یاردیمه‌له قازانیلیر.

Action à — اوزاقدن اجرای فعل. یکدیکرندن بر مسافه ایله آریلوب آرالرندن متوسط بولونمایان ایکی جسم ویا خوده‌درلو واسطه افاده خارجنده اوله‌رق

یکدیگرندن متقابلاً متأثر اولان ایکی ذهن بیننده وقوعه کان فعلدر . تمیجات و افکارک اوزاقدن حاصل ایتدیک فعله مؤخرآ اوزاقدن تأثر (Télépathie) تسمیه اولونمصدر . بوتعیر اکثريا واسع برمعناهه قولانلیلر . یعنی بوایکی جسم بیننده بعض متوسطک موجود اولدیلی انکارایدیلوب آنجاق بونلرک بیلنہ مدیکی درمیان ایدیلر .

Distinct

فرقی ، باشقه ، آیری . مستقل . تمیز ، متفاوت ، متغیر ، ممتاز . واضح ، صریح ، آشکار ، عیان .

بولفظک مقابلى حقیق اولان شیلرده متخد یعنی Identique و فکر و معرفت نوعندن اولان شیلرده مبهم یعنی Confus در .

Distinction

فرق ایتمه ، تمیز ایتمه ، آیرمه . تمیز ، تمايز ، تخلاف ، تباين . آیرله . واسطه تفریق و تمیز ، مابه الامتیاز ، علامت ، نشان . تفریق ، تقسیم .

(سقولاستیک) لر فرق آتیده کی آقسامه آیریرلردى :
— فرق عقلی ، فرق اعتباری . آنجاق ذهنده موجود اولان فرق : بر جوهر ایله آنک لازم غیر مفارق اولان صفاتندن بریئی بیننده کی فرق کی .

— فرق حقيقی ، اشیانک کندیلرندن اولان فرق : بیلذلرو انسانلر ، اراده و حرکت بینلرندن کی فرق کی .

فرق عقلی بر تحریدر . فرق حقيقی انواع آتیه یه انقسام ایدر :
— فرق عظیم یاخود فرق تام که فرق حقيقی دیمکدر و ایکی حقيقة بیننده کی فرقدر : علی ولیدن بوسبوتون فرقیلرکی . بعض فیلسوفلره کوره جوهرله عرض بیننده کی فرق دخی بوقیلدندر .

— فرق کیفی ، فرق تکیفی ، بر شی ایله آنک بر طرز و تکیفی بیننده کی فرق : خط ایله اعوجاجی بیننده کی فرق کی .

— بالقوه اولان فرق . بونک منشئی برشیئک مختلف تاثیرات حاصل ایدن و مختلف الفاظ ایله افاده اولونان بر خاصه سیدر . مثلا نفس عاقله ، نفس حساسه ، نفس نباتیه بربزندن فرقیلر .

— تفریق قوا ، تقسیم قوا . des pouvoirs

Distinguo

لاتینجه «بن تمیز ایده رم» دیگدر. (سقولاستیک) لر خصم طرفدن بر مقدمه اتیان ایدلیکی وقت یا تسلیم ایده رم یاخود منع ایده رم و یاخود تمیز ایده رم یعنی فلان معنایه کوره تسلیم و فلان معنایه کوره منع ایده رم دیه جواب ویرملک لازم کلیردی.

Distraction

عدم دقت ، دقتسز لک . پریشانی ذهن . غفلت ، دالغینلچ . سهو ، ذهول . Dispersion — = اصل دقتسز لک ، عدم دقت ، پریشانی ذهن . بونا primitive . دینلمه سی توصیه اولونگشدرا .

ایکنچی درجه ده دقتسز لک ، ذهنگ بر شیئه مشغون او لاسندن — = secondaire . ناشی دیگر شیئه دقت ایده مامه سی .

Distribué

مُقْسَم . مقسم که مقدمما بر معنای کلیده آلیان الفاظه اطلاق اولونوردی . کلی . کلی یه مقسم تسمیه سی جزئیاتنه تقسیم اولوندیغی ایچوندر .

Distributif

توزیعی . فردی ، بر زمره نک افرادندن هر برینه متعلق اولان . بونک مقابلي (Collectif) در .

هر کسه استحقاقنه کوره معامله ایدله سفی یاخود مجازات و مكافاتک هر کسک استحقاقنه کوره توزیع واجراسی امر ایدن شریعت . بونک مقابلي در . — commutative

Divers

مختلف ، متنوع ، حقیقی اولقله برابر دیگر بر شیئک عینی او لمایان شی . بر قاج بعض .

Divisibilité

قابلیت انقسام ، قابلیت تجزی ، بر شیئک کرک ماده و کرک ذهنا بر قاج قسمه قبل تقسیم او لمه سی .

ریاضی قابلیت انقسام که بواسطه بالضروره نامحدود در . زیرا بر کمیک اقسامی کمیتسز تصور اولونه مادیغی کی کمی اولان بر شیئک غیرقابل تقسیم او لمه سی ده متصور دکلدر .

-- = مادی قابلیت انقسام . بواسطه این فرض برحدی اوله بیلیر . زیرا تقسیم، قابل تقسیم فرض اولویته بیله تقسیمی ممکن اوله میه حق انقسامه قدر کوتورلش اولور .

(ده قارت) ماده يه الى غير النهايه قابل تقسیم نظر يله باقشدر . چونکه ماده يی مسافه (حیز) ایله قاریش دیرمش اولدیغندن آرتق کنمدیسی ایچون مادی و ریاضی یکدیگرندن تمیزه امکان قلامشدرا .

Division

تقسیم ، برکای اجزاسنه تقسیم . کلی یی جزئیات حقیقیه ویا اعتباریه سنه تقسیم : مثلا جنسی انواعنه تقسیم .

(سقولاستیک) لر بونامی برکلینک جزئیاتنه مثلا بر جنسک انواعنه تقسیمنه اطلاق ایدرلردی . بر کلاک (متصل واحدک) اجزاسنه (اجزای تحلیلیه سنه) تقسیمنه (Partition) تجزئه و تجزی تسمیه ایدرلردی .

— تقسیم اعمال . — du travail.

علم ثروتده اجرا اولونه حق مجموع اعمالک هر کیمه نک داعما عینی ایشی پاپه رق او ایشده خصوصی بر مهارت و سهولت کسب ایده جک صورتده تقسیمی دیگدر . بو تعییر و ظاہرک برذی حیات جسمک اعضای مختلفه سی بیتنده کسب اختصاص ایمه سنه دخی تشیه طریقیه تشتمیل ایدلشدر .

Dogmatique

ایقانی ، تقليدي .

— = فلسفه ایقانیه ، غیر قابل اعتراض بعض مبادی قبول ایدن فاسیفه که هرشیئک مشکوک و اثبات ایدلماش اولدیغی بیان ایدن لاادریه ، ریشه (Scepticisme) مذهبیه عقلک صلاحیتی تدقیق ایدن تنقیدیه (Criticisme) مذهبیک مقابلیدر . ایقانیه مذهبیه منسوب فیلسوف معناسته دخی مستعملدر .

Dogmatisme

تقليديه ، تحکمیه ، ایقانیه ، جزمه . کندي قولنی دلیل ایراد ایمکسزین نص قاطع کی عد ایمک یاخود محققملوک کلامنده بولیله وارد اولشدر دیه رک کندي کلام و تعلیمی متحکمانه تأیید ایلک مسلکی ، تصدیق بلادلیل مذهبی .

(فانت) دن بری ایقانیه مابعد الطبیعیه (métaphysique) ...) یعنی علم مابعد الطبیعیده بلاستقید عقل نظری واسطه سیله ایلریله مک و دها واضح بر تعبیر ایله ساده جه برو طاقم مفهوم ملردن مستخر ج معرفت صرفه (معرفت فلسفیه) واسطه سیله و عقلک بونلری تصدیقه نهوجهله ونه حلقه و اصل اولدینی آرامقسزین نیجه زماندن بری قو لانقده اولدینی بر طاقم مبادی یه استناداً اعطای حکم ایتمک ادعایی ریبیه مقابله دکل تنقیدیه مقابله اولمشدر . (Criticisme)

(باقون) ایقانیونی (Dogmatiques) تحریونه (Empiriques) مقابله عدایتیشدر .
— = ایقانیه منفیه ، ریبیه مذهبی دیگدر . négatif.

— = ایقانیه مثبته ، ایقانیه ، جزمه مذهبی دیگدر . بر فکر کندی میلنہ کوره علمی ، معرفتک قیمت حقيقیه سنی صورت مطالعه ده تصدیق ایله ایقانی اولدینی کی انکار ایله ده ایقانی اوله بسیلر . تنقیدیه نک بونلرک ایکیسی بیننده متوسط برمذهب اولدینی ادعا ایدلمکده در .

— = ایقانیه اخلاقیه ، عقیده و قاعده دی و جدانک و تامیله انسانی بر حیاتک احتیاجات و ایجاباتی نامنه تأسیس ایتمک و مشروع و محقق کو ستر مکدن عبارت یکی بر فلسفی مسلک ویا اصولدر . فکر عاجزانه بحمد ریبیه مقابلنده ایقانیه ویا جزمه و تنقیدیه مقابلنده تقليدیه تعبیرلری قولانلریسه التباسه محل قلامز .

Dogme

عقیده ، اعتقاد . مذهب . رأی . بوکله اکثریا سوزی حجت ، سند عدد ایدیلن بر ذات طرفیدن تحکم طریقیله قبول ایتدیریلن و هر درلو تدقیق و تنقیدک فو قنده طویلان رأی و فکر معناسبه مستعملدر .

Donné

بعض کره اسم وبعض کره صفت اوله رق مستعملدر . معلوم . مسلم . موضوع . اولی . بدیهی . بونک مقابله مستنتاج (Inféré) ، مكتسب (Construit) ، فرضی (Hypothétique) در . معلومه ، معطی (جی : معطیات) . غیر قابل اعتراض اولان یاخود اویله اولدینی قبول ایدیلن نقطه و وقوعه . بر کتابک فکر اساسیسی .

— معلومات کریاضیاتیه بر مسئله نک مجھو لاتی = Données ou quantités données.

بولیہ خادم اولان اعدادو کیا تدر .

بعض کتب عربیہ نک فرانسز جهیہ ترجمہ لرنده تعبیرات آتیہ یہ تصادف اولونمشدرو :
— = معقول .

= Le particulier de l'accident est connu par des objets — s.

شیخ العرض یعرف من موضوعه = عرضک شخصی موضوع عندن بیلینیر .
— = موضوعات .

او ضاع = — s.

متمکن = Le corps — .

هر فرض ایدیلن حرکت . = Tout mouvement — .

مبادی . = Les — es intitiales.

وضع اولونان مقدمات . = Les — es préalablement.admises.

On a souvent pensé que l' être, pris en dehors de toute donnée, est un
abstrait qui est commun à l'Etre premier et à d'autres êtres
ان معنی الوجود لافي موضوع يعمّ الاول و غيره = اکثريا برموضوعه اولمايان وجودك
معناسي وجود اوله و آنک غيريسته عام و شامل اولور ظن ايدلدي.

Douleur

الم . المی تعريف ایمک غیر ممکندر . بو باشقہ هیچ برحالہ بکثرہ مہین برحالت
روحیدر کہ آنک یالکر شرائط ذہنیہ فیسیولو جیائیہ سی آرائیہ بیلیر . مقابلی لذت
(Plaisir) در .

Doute

شك، شبه ، اشتباه، ریب . ذهنک برشیء تصدیق و یا انکار ایده میه رک ترددہ
قالمهسی ، وقوع ولا وقوع جھتلرندن برینی ترجیح ایده میه مسی .
— = شك مثبت . شك ایمک ایچون اسباب وارسه اوشك مثبتدر .
— = شك منفي . اعطای قرار ایچون بر سبب یوق ایسے شك منفیدر .
— = شك اصولی، اصول اتخاذ اولونان ، اصول ایجادن اولان .

شک و شبهه. (ده فارت) اک مقدمما قبول ایدلش اولان هر فکری رد ایدوب غیر قابل مقاومت بر بداعت او زرینه مجبوریت حاصل ایتمد که هیچ بر فکری قبول ایتماد نمودن عبارت اوله رق اتخاذ ایتدیکی اصول علمیه نک مبدأ اساسی اوله رق قالشدر.

Droit

حق. علم حقوق، فقه. حق، اولاً قوانین و نظامات ایجایی ویا خود بونلره موافق اوله رق و قوع بولان عقدلرک نتیجه سی اوله سندن دولایی قابل طلب اولان شی و ثانیاً قانوناً ویا اخلاقاً جائز اولان ، منوع اولمایان شی دیمکدر .
ایتش عادات نتیجه سی اولان حقوق جمله سی .

حقوق طبیعیه = naturel. هر نوع مقاولات و قوانیندن قطع نظر له مجرد انسانلرک طبیعت و مناسبترینک نتیجه سی اولان حقوق جمله سی .
حقوق ملل = des gens. اولاً روماده روما حقوقه تابع اولمایان اجنبیلر
حقنده قابل تطبیق اولان حقوق دیمک ایدی. مؤخرآ مناسبات دولیه ده و مختلف دولتلرده تابع اولان اشخاصک مناسباتنده جاری اولان حقوقه که مجموعه اطلاق اولوندی.
زمانزده بوکا internationale = حقوق دول تابعه ایدلکدد در. بودنی ایکی قسمه منقسمدر. بری حقوق خصوصیه دول (Privé) در که مختلف دولتلرک تحت تابعیتلر نده بولونان اشخاصک مناسباتی تعیین و تحدید ایدن حقوق قدر. و دیگری حقوق عمومیه دول (Public) در که دولتلر بیننده کی مناسباتی تعیین و تحدید ایدر .
کتب منزله شریعتی = diviu. کتب منزله. حکم الهی .

فقه = — musulman.

ادله دعوا = Points de fait. بونک مقابی و قایع دعوا (Points de fait) در .

مسئله حقوقیه = Question de —. بونک مقابی مسئله فعلیه

(Question de fait) در .

حکماً = De fait. بونک مقابی فعلاً (De fait) در .

Dualisme

ثنویه . عالمک صانعی یکدیگرینه مخالف ، از لدن بر لکده اوله رق موجود و بریسی

مبدا خیر (Principe du bien) و دیگری مبدأ شر (Principe du mal) ایکی مبدا و اصل اولدیغنه قائل اولان مسلک فلسفی . مانویه (Manichéisme) مذهبی کی ۔ بر جهتمند فکر (Pensée) ایله مسافه (Etendue) نک و دیگر جهتمند ارواح ایله اجسامک یکدیگرندن آئی ایکی شی اولدیغی قاعدة اساسیه اتخاذ ایدن نظریہلر . (دهقارت) کمسلکی کی ۔

بو کلمہنک مقابی (Monisme) در کہ بالکز براصل (Principe) قبول ایدر . بو کا کورہ هر عنصر مادی فعالیت روحیہ بی حائز اولدیغندن هر موجود حقیقی هم مادی، هم ده روحانیدر ۔

لکن بریسی دیگرینه تابع ایکی اصل قبول ایدن مذهبارہ شویہ تسمیہ اولوناڑ . مثلاً افلاطون عالم محسوسی عالم معقولہ و مادہی تصورہ، آریسطوط قوہی (Puissance) فعلہ (Acte)، و قانت دخی ذات و حقیقت شیئی (Noumène) ظاهر شیئہ (Phénomène) مقابل عدایتشرسدہ بونلرک مذهبیہ شویہ دینلمز ۔

Durée

برشیئٹ مدت دوائی . (دهقارت) کورہ بالعكس (Durée) وجود ک استمراریدر . زمان نامتناہیدر . زمان (Temps) برحدادنک دوام ایتدیکی مدت اولوب آنک بر قسمیدر ، بر کمیتدر ۔

Dynamique

مبھث الحركات ، فن میخانیک حرکاتی حصولہ کتیرن قوتاردن بھث ایدن قسمی . (هر بار) کورہ La -- des états de conscience احوال شعوریہ نک تحول و جرکت حالتندہ کی مناسباتی و بونک مقابی اولان La statique des états de conscience = احوال شعوریہ نک توازنده کی مناسباتی دیگدر . (اوکوست قونت) و (سپنسر) کورہ La — sociale حیات اجتماعیہ نک ترقیاتی و بونک مقابی اولہ رق حیات اجتماعیہ نک موازتی دیگدر . La statique sociale

= قوای محرکہ عقلیہ دیگدر . چونکے فعالیت اختیاریہ نک اسباب دواعیسنه و فعالیت غیر اختیاریہ نک میل و عادت سوق طبیعتیں کندی قانونلری موجودنجه بینلرنده صور مختلفہ ده ترکب ایدن بر طافم قوتار نظریہ باقیلہ بیلیر ۔

بوکله صفت اوله رق دخی استعمال ایدیلیر. مثلا توازنی (Statique) مقابله اوله رق برتبدل واستحاله (Transformation) و یاخود تکون (Devenir) معناشی متضمن اولان دیمک اولور. اول وقت استحالی و تکونی دیه ترجمه ایدیلله بیلیر.

میخانیکی (Mécanique) مقابله اولمک اوزره يالکز بالضروره قوانینه مربوط حرکاتی دکل بر قوه فاعله (Force active) و بر غایتی (Finalité) ده متضمن اولان دیمک اولور. واحوالده قوی و غائی دیه ترجمه اولونه بیلیر. بعض کتابله ده قوی یرینه قوانی دینلمشد. چونکه ياكش اوله رق قوی او قونه بیلیر؛ لکن بو محذوری دفع ایمک ایچون واوک اوزرینه بر شده قویمیک کافیدر.

Dynamisme

قویه مذهبی. ظاهر و انکشاف ایدن اشیاده داخل بر اصل و یاخود زنبرگ نو عندهن بر باطنی قوت قبول و انکشافی بوکا عطف ایدن مذهبدر. بونک مقابله میخانیکیه (Mécanisme) مذهبیدر که اشیانک بالطبع عاطل اولوب آنجاق استحاله لرینک عامليه اولان قوه خارجیه واسطه سیله تحول و تبدل ایتدیکنه قائل اولان مذهبدر.

مثلا (ده قارت) میخانیکیونددر (Mécaniste). چونکه هر شیئی ماده و خارجدن کلن حرکته ایضاح ایدر. محرك اول جناب الهادر. (لینینیچ) ایسه بالعکس قویونددر (Dynamiste). زیرا هرشیئ (موناد) لر ایله یعنی کندیلکنندن انکشاف ایدن بسیط قوتله ایضاح ایدر. بر دولاب دوغرامه جی یعنی خارجی بر قوت طرفندن میخانیکی بر صورته (Mécaniquement) اعمال اولونور. بر پلامو ط قوی بر صورته یعنی داخلي و طبیعی بر قوت واسطه سیله (Dynamiquement) میشه اولور.

بعض کره حیات ایله فکری يالکز روحک حصوله کتیرمکده اولدیغنه قائل اولان مذهبه = Monodynamisme = قویه وحیدیه و متفکر اولان روحک یانشده برده مبدآحیات قبول ایدن حیاتیه (Animisme) مذهبنه = Duodynamisme = قویه شنونیه و اوج روح قبول ایدن مذهبه Tridynamisme قویه تثلیثیه و عنصر حیات (Archéée) نامی تختنده متعدد روحلر قبول ایدن مذهبده Polydynamisme = قویه ذه ارواح شتی

تسمیه اول نور. بوصوک مذهبی الیوم = Polypsychisme = ارواح متعدده مذهبی نامی ویرملکده در .

Dynamogénè, Dynamogénique

مول-القوه. قوت و فعالیت حیاتیهی تریدایدن احساسات، احتساسات و افکاره دینیلر. مثلاً موسیقی انسانلرک اکثری ایچون مولدقوتدر .

Dynamogénèse et dynamogérie

ولدقوت، حصول قوت، تزايد فعالیت، برفعالیت عضویه نک بغتة تزايدی. محفوظیت قدرت مبدئی هو جنبجه قوت تولد و تحصل ایمژ. مقصد قدرت ک قوه دن فعله کچمه سیدر. بونک مقابل Inhibition = خَدَر در ک بعض قوانک او بیوشو فلغیدر .

Dyschromatopsie

غلط رؤیت اللوان . رؤیتده مختلف رنکلری هیچ تمیزایده مهمک و با خود نقصان بر صورتده تمیز ایمکدن عبارت اوله رق حصوله کلن خلاف عاده احوالک جمله سننه شامل بر تغیردر .

Dysmnésie

ضعفیت قوه حافظه .

Dysphasie

عسرت تکلام، سویله کن آز چوق کو جلک چکمک که مر اکنر عصیه ده حاصل اولان بر تغیر و یا آفتدن ایلری کلیر .

E

منطقه قضیه سالبه کلیه اشارتیدر.

Eccéité ou hæccéité

شیخیت. بر شخصی او شخص یا پان و دیگر لرندن تمیز ایدن شی. (Individuation) کلہ سنده باقایی .

Echolalie

تکرار کلام مخاطب حالت مرضیه می . بعض امراض عقلیه ایله مصاب اولان و یاخود جود حائده بولناز کیمسه نک کندیسنه سویلینلن سوزلری آکلار کی کورو نگزین برعکس صدا کی تکرار ایمه سیدر .

Eclectisme

اتخایه ویا اصطفایه مذهبی . مختلف و حتی یکدیگرینک ضدی اولان مسالک فلسفیه دن مقتبس افکاری جمع و تدوین ایمکدن عبارت اولان اصول فلسفیه . بواسوی مسالک فلسفیه نک پاک دار اولمه سندن ناشی ناقص اولدینی و صورت عمومیه ده تصدیق ایتدکلاری شیلر اعتباریله دوغری و انکار ایتدکلاری شیلر جهتیله باطل ایدوکی فکرینه مستندر . بونام بالخاصه هر مسلکده دوغری ویا کلش اولان شیلر ایچون عقل سلیمی معیار اتخاذ ایدن (ویقتور قوزه ن) ک مسلکنه ویریلیر . (تن) و (رونوویه) بونک کیفی اولدینیغی بیان ایدرک علیمنده بولو نمشلر در . لکن اتخاذیه مدققا نه و بصیر تکارانه اتخاذ ایتدکلاره بولوان مذهبه تسمیه اولونور . بلاستقید آز چوق کیفی برصورت ده فکرلر اتخاذ ایدن وغیر قابل تالیف مسالکی تالیفه چالیشان مذهبه مزجیه (Synerétisme) دینلیلر .

Ecole

مدرسه ، بر استاده و بر مذهبه تابع اولانلرک مجموعی ، اتباع . مذهب . — = فلاطون مدرسی . de Plation

= اریسطو ط مدرسه می ویا خود = d'Aristote ou l'Académie et le Lycée.

لیسه مدرسه سی .

= اسکندریه مدرسه سی . = d'Alexandrie.

= مدرسه الایاویه . = éléatique.

بو کله يالکز او له رق قوللاند یعنی وقت Scolastique فلسفه سی دیگدر . اون آلتیجی واون یدنجی عصر ده بوصورت استعمال شایع ایدی . الیوم متوفکدر .

Economie

اداره ، اصول اداره ، تصرف ، اقتصاد .

= قانون اقتصاد یاخود قانون امساك . = La loi d' — ou de parcimonie.

بوقانون : « طبیعت دامما اکساده و سائطه اجرای فعل ایدر » صورتنه افاده اولونور . — = علم ثروت ، علم اقتصاد کثروتك استحصال و توزیع واستهلاک ندن

بحث ایدن علمدر .

= اصول اداره بینیه . = domestique.

= اداره بینیه . = animale.

= اصول اداره اجتماعیه که هیئت اجتماعیه یی و آنک منافعی اداره .

ایدن قانونردن باخت او لان علمدر .

= اصول اداره زراعیه که اراضیدن استفاده ایتمه نک و سائطندن

بحث ایدن علمدر .

Ecossisme ou philosophie écossaise.

اسقوچیا فلسفه سی . بومدرسه (رهید) دن (هامیتون) ه قدر (ادیبورغ) ، (غلاسقو) ، (آبوردین) شهر لرنده کسب اشتهر ایلشدر . علم مابعد الطیعیدن اجتناب ایدوب بالخاصه علم احوال الروح ایله مشغول اولمش و روحک ملکاتنی ایضاح ایمشدرو . بوکا عقل فطری (Sens commun) فلسفه سی دینیلر .

بونک فرانسده باشیلیجه ممثلبری (ژوف فروآ) ایله (آدولف غارنیه) در .

Ecriture

یازی ، خط .

= خط صوری ، افکار واشیانی صورتلر واسطه سیله = idéographique.

اشعار و افاده ایدن یازی .

— = خط صوتي ، افكار و اشيائي الفاظ و محال و اسطه سيله
افاده و اشعار ايدن يازى .

Ectype

مختلف ذهنلرده موجودي اعتبرايله برشى ، علم الـهـيـدـهـ كـىـ صـورـتـنـكـ بـرـقـوـبـيـهـ سـيـ ،
تقليدي اولق حيئتيله برشى . (بوركانه Berkeley) فلاطونى تقليداً اشيانك ايكي
حالى اولديغنه قائل ايدي . بونلوك بريسي علم الـهـيـدـهـ كـىـ حالـىـ وـ دـيـكـرـىـ مـخـلـوقـ اوـلـانـ
ذهـنـلـرـدـهـ كـىـ موـجـوـدـيـتـىـدـرـ . بـوـنـلـوكـ يـرـنـجـيـسـنـهـ مـثـلـىـ وـازـلـىـ (Archtypal et ternel)
واـيـكـنـجـيـسـنـهـ طـبـيـيـ (Ectypal ou naturel) تـسـمـيـهـ ايـدرـدـىـ . (فـانـتـ) دـخـىـ آـصـورـيـنـكـ
موـضـوعـنـىـ بـالـنـازـاتـ كـنـدـىـ حـصـولـهـ كـتـيرـنـ بـرـ مـفـكـرـهـ يـهـ Un entendement archétypal
(مـثـلـىـ بـرـ مـفـكـرـهـ) وـ كـنـدـيـسـنـهـ مـعـلـومـ اوـلـانـ بـرـشـىـ اوـزـرـيـنـهـ تـفـكـرـ اـيـدـنـ بـزـمـ مـفـكـرـهـ مـزـهـ
Un entendement écotype (قـوـپـيـهـ ، تقـلـيـدـ بـرـ مـفـكـرـهـ) تـسـمـيـهـ ايـتـشـدـرـ .

Education

تربيه ، تأديب ، تهذيب . تأديب نتائجهـ سـيـ اوـلـانـ اـدـبـ وـ صـلـاحـ حـالـ ، چـوـجوـ قـلـرىـ
تربيه اـيـمـكـ فـيـ کـهـ بـوـکـازـمـانـیـزـدـ (Pédagogie) = تـرـبـيـهـ اـطـفـالـ تـسـمـيـهـ اوـلـونـورـ .

تربيه : فـكـرـيـهـ (Physique) ، اـخـلـاقـيـهـ (Intellectuelle) وـ جـسـمانـيـهـ (Morale) قـسـمـلـيـنـهـ آـيـرـيلـيرـ .

بوـ كـلـهـ (سـقـوـلاـسـتـيـكـ) اـصـطـلـاحـنـدـهـ مـادـهـنـكـ قـوـتـدـنـ بـرـ صـورـتـ جـيـقاـرـمـقـ مـثـلـاـ
مرـصـدـنـ بـرـهـيـكـلـكـ صـورـتـنـيـ مـيـدانـهـ كـتـيرـمـكـ معـنـاسـنـيـ اـفـادـهـ ايـدرـدـىـ . وـ بـالـخـاصـهـ خـلـقـ
وـ تـكـوـنـ خـقـنـدـهـ بـرـ نـظـرـيـهـنـكـ اـسـحـىـ ايـدـىـ کـهـ بـوـ دـخـىـ خـلـقـ اـشـيـاـيـيـ عـدـمـدـنـ دـكـلـ
اوـلـدـنـ مـوـجـوـدـ اوـلـانـ بـرـ مـادـهـدـنـ جـيـقاـرـمـقـ يـعـنـيـ آـنـكـ شـكـانـ تـبـدـيـلـ اـيـمـكـ اوـلـديـغـنـهـ قـائـلـ .
اوـلـقـدـنـ عـارـتـدـرـ .

— = تـرـبـيـهـ حـوـاسـ کـهـ حـوـاسـ مـلـكـاتـ سـاـئـرـهـ کـيـ اـدـمـانـ وـ اـسـطـهـ سـيـلـهـ des sens.
تـكـمـلـ اـيـتـيرـمـكـ وـ بـوـصـورـتـاهـ اـدـرـاـکـاتـ قـوـتـانـدـيـرـمـكـ وـ وـوـاضـحـ بـرـ حـالـهـ کـتـيرـمـكـ دـيـکـدـرـ .
اـيـشـتـهـ حـيـزـدـهـ اـشـيـانـكـ موـقـلـرـيـ ، مـسـافـاتـنـكـ دـوـغـرـىـ اوـلـهـرـقـ تـقـدـيـرـيـ وـ سـاـئـرـهـ کـيـ
ادـرـاـکـاتـ مـكـتـسـبـهـ (Perceptions acquises) بـوـنـكـ نـتـيـجـهـ سـيـدـرـ . بـوـنـلـوكـ مـبـدـأـلـرـىـ اوـلـانـ
ادـرـاـکـاتـ اـبـتـادـيـهـ وـ يـاخـودـ مـنـفـرـدـهـ (Perceptions premières) دـنـ آـيـرـيلـيرـ .

Educationisme

تربيه نك تأثيرى محقق وقوتى نامحدود اولديفنه ايانانلرك نظر يهسى ديمکدر.

Eduction

ماده نك قدر تندن برشكل استخراج ايته، برشيمده بالقوه موجود اولان برسورى ظاهره اخراج ايته . مثلا مر مردن هيكلك صورتى نوعما استخراج اولونور. بونك خلقدن فرقى شود كه خلق برشئى اولدن موجود برماده اولقسرىن عدمدىن چقارمۇق اوالدىنى خالدە بۇ، بالعکس يالكىز برتبديل شكل معناسى تضمىن ايدر.

Efférent

كىله سنه باقامىلى . (Afférent)

Effectif

حقيقى ، فعلى ، حقيقة . موجود ممكىن (Possible) مقابلنده مستعملدر.

Effet

نتيجه . مسبب ، معلول ، برسبيك حصوله كتير ديكىشى . (Cause) كىله سنه باقامىلى .

Efficace

مؤثر .

Cause -- == علت مؤثره . بونك مقابل (Inefficace) در. تأثير و مؤثر (Efficacité)

معناسىنده آسم او لهرق دخى مستعملدر .

Efficient

مؤثر ، موجب ، فاعل .

Cause -- e ou agent . == علت مؤثره كه أصل علت ديمکدر . بعض كره

علت غائيه (Cause occasionnelle) و بعض كرده علت عاديه (Cause finale) مقابلى او لهرق استعمال ايديلىر .

Effort

جهد ، سى ، غيرت ، اهتمام . كرك خارجي و كرك داخلى برك جلكه غلبه ايتىك چالشان ذى شعور بر موجودك طرز فعالىتى ديمکدر . بۇ كىله نك ذى شعور او لمىان برشى حقنده استعمالى مجازىدیر .

Egalité

مساوات ، تساوی ، برابرگل . معادله . مادیاتنده کمیتری ، ابعادی و معنویاتنده شرف و حیثیت وکاللری یکدیگرینک عینی اولان شیلر حقنده مستعملدر . اخلاق و سیاسیاتنده اواصر و نواهی و مجازاتک حسب و نسب و موقع و ثروت نظراعتباره آلتقسرزین افراد اهالینک جمله سی ایچون بر اوله سیدر .

Ego - altruisme

(سپنسرک) ، (اوگوست قونت) ک باشقه‌لری ایچون یاشامق اساسنه مستند اولان (دیکر کام) لق اصولی کندی ایچون یاشامق قاعده‌سننه مبنی اولان (خودکام) لق اصولیله تأليف ایدن اصول اخلاقیه سیدر .

Egoïsme

حب نفس ، کندی مدافعه و محافظه ایته و تکمل و انکشاف ایتدیرمه میل طبیعی . (ایشته بوعناوه اوله رق احتساساتک تصنیفنده تمایلات و تهیجات حب نفسیه) ، تمایلات و تهیجات حب غیریه (Les inclinations ou émotions égoïstes) ، تمایلات و تهیجات حب فردیه (Les inclinations ou émotions altruistes) بونکله برابر بعض علم الروح علماسی آتیده کی معنانک اکثریاده مستعمل اوله سی سبیله Egoïsme لفظنک بو معناوه استعمالنندن اجتناب ایده رک تمایلات شخصیه یاخود فردیه (Inclinations personnelles ou individuelles)

خودبینلک ، خودپرسنلک ، خود کاملق ، انانیت ، صورت منحصره و مفرطده کندی کندی سومه و باشقه سنک منفعتنی کندی منفعتنه تابع عد ایدوب هرشی حقنده بو نقطه نظردن حکم ویرمه . منفعت شخصیه نظریه سی ، منفعت شخصیه ای افکار اخلاقیه نک مبدأ موضع و مفسری و حرکات و معاملات بشریه نک مبدأ مدیور هنماهی عد ایدن نظریه .

== انانیت مابعد الطبيعیه . بزم کندی موجودیت زیقی اولوب métaphysique.

عالی خارجینک موجودیت مشکوکدر دینلرک مذهبیدر . الیوم بوكا (Solipsisme) نامی ویرلمکده در .

هر نه قدر فرانسزجه‌دن ترکی و فارسی و عربی به اولان لغت کتابلرنده Egoïsme

کله سنگ معنایی انانیت، خود بینلک، خود پرستالک حب ذات دیه کو ستر ایش ایسه ده لسانزده خود کاملق ایله ترجمه سی شایع اولمشدر. بونک مقابله اولان Altruisme لفظی دخی حب غیر دیمک ایکن دیکر کاملق دیه ترجمه اولونقده در. حال بو که خود کامک اصل معنای خود سر، خود رای یعنی کندی رائی بکنوب ناشقه سیله مشورت ایچین و کندی رائی و هو سنه تابع اولان کیمسه دیکدر.

Egotisme

تمدح، تفیخر، خود غالق، خود ستالق. بر کیمسه نک «بن» لفظی پاک چوق قول لانه سی و بناءً علیه سویلیکی سوزلرده و یازدیلی شیلدده کندی سندن پک زیاده بحث ایمه سی، کندی مرح ایمه سی و بیو لمه سی. خود پرستالک (Égoïsme) معناسته ده کایر.

قاموس فرانسویده: «انکلایزجه دن اقتباس ایدلش اولان بو کله نک ضمانته Égoïsme لفظنک احتوا ایتدیکی مذمومیت معنایی یو قدر. بالکن غربت تصور او لونه بیلیر» دینیلمشدر. حال بو که انکلایزجه مشهور (وبستر) لغتده لفظ مذکور را بوعنایی ده افاده ایتدیکی مصراح او لدیکی کی فرانسز جه یکی فلسفه لغتچه سند دخی بو ایکی لفظک مراد ف اولهرق استعمال ایدلیکی بیان ایدلش والیوم بعض مؤلفه طرفتدن خود پرستانه و مرضی بر تجسس یولنده مذمومیتی مشعر بر معناده قولانقده او لدیلی ده کو ستر لمشدر.

Ejecte

تصور خارجی، (انا) نک خارجنده تخیل ایدلین و انسانک کندی حقیقتنه مماثل بر حقیقت کی تصور او لونوب تعریف و توصیف مکن اولان برموضوع معرفت، بر شیء معلومک خارج ذهنی آتلان و اوراده نظر اعتباره آلان حقیقی. بو غیر مادی بر ذات و هویت او لدیغندن مادی کی تصور ایدلین شیء خارجی (Objet) نک مقابایدر.

Elaboration

استحضار، اصلاح، اتفاق، استكمال.
— des idées, de la connaissance.

و اتفاقی. مثلاً انسان معرفت حسیه‌دن معرفت عقلیه‌یه ارتقا ایدر. و معلومات حسیه و مبادی عقلیه‌دن بر طافم نتیجه‌مل و حقیقتل چیقاریر. بونلر اصول و قاعده تختنه آلنرق عل اولور. و دائماً بولیله ترقی ایدر. ایشته آتیده کی تعبیراتک منشئ بودر. ملکات اکتسابیه = Facultés d'acquisition.

ملکات استكمالیه = Facultés d'élaboration.

ملکات حفظیه = Facultés de conservation.

Eléatique

(ئەلەآ) مدرسه‌سی، فلسفه‌ایلاویه. (ئەلەآ) ایتالیانک غرب جنوییسنده و ساحل بخردە اسکی بر شهر ایدی. بو مدرسه‌نک مؤسسى (قسنه‌نوفان) وباشیجه مئتھلری (پارمه‌نیدیس) ایله ئەلەآلى (زەنون) در. باشیجه فکرلری شونلردر : « معرفت حسیه واھیدر. بزه یقینی ویرن شی عقدلر. بر علم مطلق موجود اولوب بو دخی علم وجوددر. وجود (جوهر) بدر. وحقیقی، یقینی، ازلى ولايتغیردر. سائر اشیانک وبناءً علیه عالم محسوسک تبدلاتی هیچ یوق متابه‌سنده‌در. بو بابدە تفیاً و اشباتاً هیچ برشی دینیله منز ». (زەنون) ک حرکت علیه‌مندکی دلیلی زمان قدیمde مشهور ایدی.

Eléatisme

(ایل اویون) نک (Eléates) فلسفه‌سی. (Eléatique) کلمه‌سنہ باقالي.

Electif

امیال انتخابیه ویا اصطفائیه = Inclinations — ves. موجودات اولماییوب بالخاصه بر شیخض اولان میللر : عشق و دوستلق کی. انتخابیه تسمیه‌سی بر نوع افرادنن يالکنر برى ویا بر قایصی انتخاب اولونه‌مندند ناشی ایسه‌ده بو انتخاب اختیاری دکلدر.

گوته = (Affinités — ves.) نک بروماننک اسمی اولوب کیمیاده اجسامی بر لشديرن قوای طبیعیه (علاقه کیمیویه‌لر) دیمکدر.

اfects = مودات انتخابیه یاخود عواطف انتخابیه. بر انتخاب

معناسنی تضمن ایدن مودت و محبتلر: دوستلق کی.

جنا ب الله ياخود بر کیمسه نک ایستدیکنه = Grâce — ve et gratuite.
و هبی اوله رق احسانی .

Elément

عنصر ، جسم بسیط . ماده ، جوهر . اصل ، اساس . مبادی ، اصول .
بر مرکبی ترکیب ایدن اجزای بسیطه . بر شیئک منحل اولدینی اجزاء ن هر بری .
منطقه بر صنفه بر صنفه ویا هیئت مجموعه نک افرادن هر بری .
— = تصویلز (Concepts) ، حکملر (تصدیقلر) — = s de connaissance .
. (Jugements

حدود و رسوم (تعزیفلر) دخی بوجمله دندر .
کیمیاده اجسام سائه بی ترکیب ایدن اجسام بسیطه نک هر بری . زمان قدیمن
بری بونلر آتش ، طوراقيق ، هوا و صودن عبارت اوله رق درت ایدی . بو فکر
(لاو آزیه) یه قدر دوام ایتدی .
عربی کتابلرده یونانجه دن معرب اسطقس [جمعی : اسطقسات] لفظی دخی کوریلور که
عنصر دیگدر .

= اسطقسات اربعه ، عناصر اربعه .
= معانیء معقوله . — = s intelligibles.

Elémentaire

عنصری ، اصلی ، اولی .
— = اجزای بسیطه نظریه سی . (قانت) فکر صرفک اجزای
بسیطه نک معرفت یاخود تحریسه بونامی ویر .
— = ارواح عنصریه . (قباليست) لره کوره پاک رقيق برماهیته اولوب
عناصری اداره ایدن ارواح دیگدر .

Elenchus

(المقوس) تلفظ الونور . Sophisme de l'ignorance de la question
جهل مسئله سفسطه سی که بزم منطق کتابلرنده بوکا (تغییر مبحث) تسمیه الونور . بو ،

اصل موضوع بحث اولان شیئک غیری برشیئی اثبات ایمکدن عبارتدر . (جهالة القياس) و (جهل المصادره) تعبیرلری ده وارددر .

Elimination

اخراج ، اسقاط ، افنا ، اخحا ، الغا ، دفع ، طرد . استدلال وياخود تجربه نك قبول ایده ميه جي فرضلرک جمله سنك نفي و انكاری صورتیله حقیقته واصل اولمچ اصولی . بو اصولک تطبيق مشاهده و تجربه لری ممکن اولدیني قدر صور مختلفه ده چوغالنوب علت اولمانلردن آيرروب آیمکدن عبارتدر . بو بايده تعقیبی لازم کلن قاعدة اساسیه دخی شودر : معلول (نتیجه) تمامآ ويا قسمآ اخراج واسقط ايدلرکه کندی اخراج و اسقاط ايدلرلرین هر شی علتدر . ومعلول تبدل ایمکسزین وياخود غائب اولنمسزین اخراج واسقط ايدلرلرین هر شی علت دکلدر .

Elis

أليس وارتريا مدرسهسي = Doctrine d' -- et d' Erétrie غربندهو (پنه) نهری اوزرنده بـ شهر ایدی . بوکون خرابه سی کوريلور . (پيررون) و (فدون) لک وطنیدر . (ارتريا) دخی اغرسیوز اطمسنک ساحل غربی سنده بر شهر ایدی . ايلک میدیا محاربه سنده عجملر طرفندن تخریب ايدلری . بوراسی ده (مندم) لک مسقط رأسی ایدی . بو مدرسه نك اصل رئيسی (سوقراط) لک تلیدی و دوستی (فدون) ایدی . صوکره مدرسه (ارتريا) يه نقل ايدلرلوب (مندم) لک تحت ریاستنکه چدی . سوقراطک تعالیی بوراده اولدـ چه صادقاـ محفوظه اولوندی . و (مغاریا) مدرسه سنك ایخه و مهم دليلرینه فارشی مجادلاته بولوندی . (مندم) : « یکانه خیر فضیلتدر . واو دخی حقیقی کذبدن تمیز ایمکدر » دیرايدی .

Emanation

صدور ، ظهور ، نشوء . فيضان ، فيض .
بوکله نك معنای اشتقاقيی برشیدن آفقدر (فيضان) . وجودیه (Panthéisme) مذهبیه سالات اولان فيلسوفلرک بـ طافی موجودات جوهر کلینک (وجودالهيـنـك) بر انبساط و انتشارندن (Extension) عبارت اولوب کائناتک آتشدن قیغـلـجـمـ و آـلـوـدـن ضیا چـیدـیـنـیـ کـبـیـ بوـ جـوـهـ کـلـیـ بـیـ تـقـیـصـ اـیـمـکـسـزـینـ منـ الاـزلـ آـنـدـنـ چـیدـیـغـه

والى الابد چيقه جغنه قائل اوله رق مكوناتك بوجله حصوله صدور وظهور تسميه ايمشلدر . اسكندریه وجودیه مذهبی بوکافلئدر . (سینوزا) ایسه بیوولدہ برصورت ایضاحیه مراجعت ایمکسزین موجودات صفات الهمه نک صور و کیفیتی در دیملکه اکتفا ایمشد . (Les modes des attributs divins)

(لینیج) صدور لفظ مشکوکی استعمالدن احترازاً معان (Fulguration) کلمه سفی قولانمش ایسه ده بوتبیل لفظ هیج برشی ایضاح ایمه مشدر . سقولاستیکلر (Émanation) کلمه سفی بعض کره خلق معناسنده قولانمشلدر . لكن خلق مذهبی صدور مذهبنک مقابله دیر . زیرا خلق بودن وار ایمک دیمکدر . عربیدن فرانزوجه یه ترجمه ایدیلن بعض کتابلرده شو تعبیرلر کورلشدر : فیض اقدس اولی . — très sainte primitive.

= فائق عن الله : الاهدن آقان، نشأت ايدن .

Le monde n'est pas nécessairement émané de Dieu, comme l'effet = émane de sa cause. العالم ليس هو لازماً عنه تعالى لزوم المعلول لعلته = عالم ، معلول علتك لازمی اولدینی کی جناباللهک لازمی دکلدر .

Emanatisme

صدوریه ، فيضان مذهبی که بالا ده بیان ایدلیکی وججه کائناتک وجوداللهین صادر اولدینی فائق اولانلرک مذهبیدر .

Eminement

بروجه اعلا ، بروجه اکمل ، کمال مرتبه ده ، درجه قصواه . بالغامبلغ . سقولاستیکلر کوره برشی دیکرنده مثلاً معلول علتنده اوچ صورتله موجود اوله بیلیر : اولا باشقه ولكن فائق وايلک صورتک يرینه قائم اوله بیله جک بر صورتده موجود اولور . مثلا انسانک علمی جناباللهده بروجه اعلا ، بروجه اکمل (Éminement) موجوددر [۱]. ثانياً عینی صورتده اوله رق موجود اولور . مثلا چوچوغك طبیعت بشريه سی والديننده فعلاء (Formellement) موجوددر . ثالثاً بالقوه موجود اولور .

[۱] یکی لغتچه ده کندیسی صمناً حاوی اولان عالی و فائق (Supérieur) بعض شیده موجود اولق دینامشد .

مثالاً میشه آغاجی میشه پلیدنده بالقوه (Virtuellement) موجوددر . ایله Virtuellement کلمه لرینک افاده استدکاری معنالر بیننده بولوک بر فرق وارد . چونکه بالقوه اولان شی فعله چیقمق ایچون بالقوه موجود بولوندیغی شیئک غیری برشیئه محتاجدر . مثلاً برماسه بالقوه موجود اولدینی آگاجدن میدانه کلک ایچون بر دوغر امهمجی به محتاجدر . بروجه کل موجودیت بولیله دکلدر .

(دهقارت) بو تفسیسی بر آز تغیر ایده رک بر حقیقت (Entité) باخود موجود اوچ صورته موجود اوله بیلیر : اولاً فکرده موضوع فکر اوله رق ، تصوراً Objectivement ، ثانیاً فکر خارجنده حقیقت اوله رق ، فعلاً Formellement (Eminnement) و ثالثاً منشاً حقیقی اولان مبدأده ، اصلده Principe (بروجه اعلا Eminnement) موجوددر دیمشدر . مثلاً بربانکر طرفندن قبول ایدلش اولان بروپولیچه ده محرومبلغ باانکرک قاصه سنده فعلاً Formellement و بروپولیچه ده تصوراً Objectivement (باانکرک اعتبارنده بروجه اعلا ، مع زیاده موجوددر . زیرا بوعتبار مالی بروپولیچه نک برجاج مثلنی ایفا ایتمک مساعددر .

شوراسنی اخطار ایدم که (دهقارت) بوراده Objectivement تعبیری بوکونکی معنای معروفه بوسبوتون مخالف بر معناده قوللانشدر . چونکه ایوم بوکله خارج ذهنده دیکدر که Subjectivement ذهنده ، ذهناً معناسته در . كذلك Formellement لفظی بوراده شیمیدیکی تعبیر اوزره خارج ذهنده Objectivement معناسته قوللانشدر .

شوحالده دهقارته کوره Formellement موجود اولق هر درلو تصوრ خارجنده اوله رق فعلاً موجود اولقدر . و Objectivement موجود اولق تصوراً ، ذهنده موجود اولقدر . و Eminnement موجود اولق خارجاً ، بذاته موجودیتده کی حقیقت و کالک تمامی و دها زیاده سنی حائز اولقدر . مثلاً مسافه Espace (اجسامده بذاته موج، ددر . زیرا مسافه اجسامک صفت ذاتیه سیدر . و مهندسک ذهننده تصوراً موجوددر . عالم جناب اللهده بروجه اعلا موجوددر . چونکه عالمده حقیقی اولان شیدرک جمله سی جناب اللهده کلشدر . لکن عالم جناب اللهده خارجاً ، بذاته موجود دکلدر . زیرا عالم ناقص یعنی متناهیدر . جناب الله ایسه اکملدر .

Emmétropie

کله سنه باقالی . (Amétropie)

Emotion

تهیج ، اضطراب قلبک دوامسز اولان هرنوعی که سرور ، کدورت ، غصب ، استحسان ، استغراپ ورقت بوجمله دندر .

Empirique

تجربی . علمسر تجربه يه مستند . بونك مقابل Systématique در .
 ياخود بالکنز — Un = فن طبه ملازمت ایچکمزین بالکنز
 بعض تجربه و کوره نکلاره استناداً اجرای طبابت ایدن کيسه ، طبیب جاهل ، شارلاتان .
 تعریفات تجربیه ، حدود و رسوم تجربیه ، بوسبوتون Definitions — s.
 تجربه يه مستند اولان تعریفلر . علوم طبیعه نک تعریفلری کي که بونلر تعریفات ریاضیه دن (Définitions mathématiques) آیریلیر .

قوانين تجربیه ، صرف معاماً موجودیت و تعاقب نسبتلرینک اشانتدن Lois — s.
 عبارت اولان قانونلردر . بونسبتلرایضاح ایدلديکي وحداثات علتلرینه ربط اولوندیغی وقت قانونلره سبی (Causales) تسمیه اولونور .

بوکله (تدریجی) دیه ترجمه اولونمقده در . لکن لغتلرده (تدریب) ک آلیشدرمق ، عادت ایدیندیرمک ، اعتیاد ایدیرمک معناسته اولدینی مصحر حدر . واقعاً (مدرب)
 محجب لفظیله تفسیر اولونمش ایسه ده بونك دخی دفعاته بلايا و مصائبه اوغرامش کیمسه دیمک اولدینی تصریح ایدلشدر . شوحالده بوکله نک علومده مستعمل اولان تجربه يی افاده ایده میه جکی آکلاشیله يور .

تجربی لفظنک مقابللری (Systématique) = اصول و قاعده تحتنده (al) و (Rationnel) = عقلی) و (قانت) کوره (Pur = صرف نظری) کلمه لریدر .

Emprisme

علمسر و بالکنز کوره نک یولیله اجرای طبابت مسلکی . تجربه مذهبی .
 متعارفلرک (Axiomes) تجربه دن منطقاً آیری اولق حیثیتیه وجودینی انکار ایدن بالحلمه مذاهب فلسفیه اه اطلاق اولونور .

(تقييد علوم (Épistémologie) نقطه نظر ندن:) تجربه مذهبی انسانه مبادی^۲ فطريه نك وجودي تصديق ايوب و ياخود ايموب عقلك معلوم اولان شيلرك قانون فلزندن فرقلى قانونلر اولاديغى قبول ايمهين و بناء عليه حقيقتك معرفتى آنجاق تجربه يه استنادايتىرين و تجربه نك خارجنه عندي تعريف و فرضيه لردن باشقة برشى اولماidiغى قبول ايمن مذهبدر. (قانت) ه مقابل (سينسر) كى .

(ادراک بصری یه عائد بر معنای خصوصی اولهرق :) شکل و مسافه ادراکاتی حس بصر واسطه سیله اکتساب اولونمش عد ایدن علم الروح علماسنده تجربیون (Empiristes) تسمیه اولونور . بو ادراکاتک فطری ، ولادی اولدینغی قبول ایدنلره فطریون ، ولادیون (Innéistes) دینیلر .

اریسطوط صناعتی (Art) یعنی معلومات علمیه یه مستند عملیاتی تجربیه مذهبیه یعنی بالکز تجربیه مستند اولان عملیاته مقابل عد ایدر . تجربیه مذهبی آنجاق حادثی ، امر واقعی (Fait) ، اجرای فعله لازم اولان شیئی بیلیر . چونکه فعل دائماً بر حال خصوصیده اجرا اولونور . صناعت آدمی ایسه سبی ، عمومی اولان شیئی بیلیر . وبالکز او ، تعلم و تدریس ایده بیلیر . ایشته باشده برنجی معنا اولهرق کوست . دیکمز علمسر طبابت بوقبلدندر .

Empiriste

علمسر بالکز کوره نکله اجرای طبات ایدن کیمسه ، طبیب جاهل ، شارلاتان . معرفتک منبعی تجربه اولدینغی ادعا ایدن تجربیه صرفه (Empirisme) مذهبیه منسوب اولان فیلسوف : قوندیاق کی .

Empsychose

روح ایله جسمک اجتماعی .

Endophasie

کلام داخلی ، (کلام نفسی = Parole intérieure) یعنی تفکره مترافق اولان صور ذهنیه کلامیه .

بوصورتلر صور سمعیه ، صور محرکه تلفظیه ، صور بصریه ، صور محرکه حرفيه و خطیه اولهرق . برکیمسه نک کلام نفسیسی بونلردن هانکی اصل خصوصی یی عرض ایدرسه بوكا او کیمسه نک دستور کلام نفسیسی (Formule endophasique) تسمیه سی تکلیف اولونشد .

Energétique

قدرت اصول میخانیکیسی . قوت مفهومی مبادیسنسی آثارق آنک یرینه

قدرت (Energie) مفهومی اقامه ایدن اصول میخانیک . مکتبه‌ده او قودیلان فن میخانیکینگ باعث اولدینی مشکلات بعض مفکرله بوييک اصولی ترجیح ایتدیرمشدر . (Principe de la conservation de l'énergie) بو اصول محفوظیت قدرت مبدئنک (Helmholtz) در . کشفندن صوکره احداث الو نمشدر . بو کاشکل قطعیسی ویرن هلمولج (Substance) ماده دکل قدرت اصول علم کیانیک که عالم جسمانیک جوهري (Ostwald) طرفدن التزام و مدافعه ايدلشدر .

Energétisme

قدرت نظریه‌سی، اشیانک منبع وغايه‌سی قدرت عد ایدن نظریه .
بونظریه (هگل) ک ظاهریه تصویریه (Phénoménisme idéaliste) مذهبندن دو نمشدر . اکر جوهري هیچ بر شی دکاسه و بوتون حقیقت ظواهر یعنی حادثات (Phénomènes) دن عبارت ایسه او حالده حقیقت قدرتك افعال یاخود حرکات و ظاهراتی دیکدر .

Energie

قدرت، قوت . بو کله یونانجه‌دن مأخذ اولوب فعلده دیکدر . (اریسطوط) ک لسانده Energie = فعل یاخود فعالیت؛ (Puissance) = قوه‌نک مقابیلدر . الیوم Energie کله‌سی بوسبوتون باشقه بر معناده قو الانتقده و وقیله کندی مقابیل اولان قوت (Force; puissance) لفظنک افاده ایتدیکی معنایه یقین برمعنایه دلالت ایمکده در . بو کون (Energie potentielle) یعنی قدرت مکنیه (بالقوه) دینیلیر . حال بوکه (اریسطوط) ه کوره قوه فعلک (Energie) تام مقابیلدر .

برمنظومه مادیه اوزرینه اجرای فعل ایدن قوتلر ایکی زمره‌یه تقسیم اولونه بیلیر : داخلی دینیلن بر طافی نقاط منظومه‌نک افعال مقابله‌ستنک ایجاییدر . دیکر طافی افعال خارجیه‌نک نتیجه‌سیدر . بر نقطه مادیه‌نک قوه زنده‌سی یاخود حرکه‌سی (Force vive) سرعتنک مربعی ایله کسله‌سی حاصل ضربنک نصفه مساویند .

برمنظومه مادیه اوزرینه اجرای فعل ایدن قوتلر فعلی حد اعظمیده اولدینیغی وقت او منظومه‌نک موازننک ثابته حالنده اولدینی اثبات ایدیلیر .

بر منظومه نك قوهٔ نده لريينك بر آن معلومه کي مجموعه او منظومه نك او آنده کي
قدرت حاضره سی (actuelle ou cinétique) تسمیه اولونور .

بر منظومه بحال معلومدن موازنت ثابته حالت سچديکي و قدرت کي قوهٔ داخليه لريينك
عملنه او منظومه نك قدرت مکنيه سی (potentielle) اطلاق اولونور .
بر منظومه نك بر آن معلومه کي قدرت حاضره سيله قدرت مکنيه سنك مجموعه
او منظومه نك او آنده کي قدرت مجموعه سی (totale) ياخود سادجه (—)
نامی ويريليز .

Principe de la conservation de l' — ou principe de la permanence de
la force . = محفوظیت قدرت مبدئی . حفظ قدرت ، حفاظه قدرت ، تحفظ قدرت
تعیيرلري قولانيله يورسه بوندن قدرتی حفظ ايمکده کي ويا قدرتك کندی کيندی
حفظ ايمکه سنده کي قاعده معنای آکلاشديغذن محفوظیت تعیيری مر جح کوردم .
بومبدأ : « يكيدن برماده وجوده کتيرمك واخود برماده ي بوسبوتون احجا ايمک ممکن
اولادياني کي يكيدن برقدرت وجوده کتيرمك واخود برقدرتی بوسبوتون محوايمک
دخي ممکن دکلدر . حادثات کونينك جمله سی قدرتك انتقال و تحولندن عبارتدر »
واخود : « قوت وياقدرتك کمیتی عالمده ثابت و باقیدر . واشكالنك بالجمله تبدلاته رغماً
کمیتی تزايد ويا تناقص ايمز » صورتنه افاده اولونور . بو مبدأ مادی بـ منظومه يه
تطبيق ايدلديکي حالت : « بر منظومه خارجدن برقوت آلاماش وکندنده کي قوتدن
خارج»ده برشی ويرمه مش ايسه آنده کي قدرتك کمیتی تبدل ايمز . واکه بر منظومه نك
براقچ شكلده کي قدرتی تزايد ايمش ايسه آنك دیکر شكلده کي قدرتی او نسبتده
تناقص ايشدر » ديمک لازم کلير . قدرت حاضره ايله قدرت مکنيه مجموعه علري داماً
عینی کمیته قاملق اوزره يكديکرينه تحول ايدر .

کندیستنده قوای داخلیه دن باشه نظر اعتباره آلينه حق برشی اولمايان ، خارجدن
هيچ بر تأثير آمايان و خارجه اجرای تأثير دخی ايمين بر منظومه مادیه يه قابلی منظومه
(Système fermé) واخود منظومه حفظیه *Système conservatif* . تسمیه اولونور .
عالك بویله قابلی بر منظومه اولادياني اثبات ايدلماشدر . بناءً عليه محفوظیت قدرت
ميدمندن اراده جزئیه *Libre arbitre* علیه به بر دليل استخراج ايدلیه عز . چونکه

اراده جزئیه‌ی قبول ایدنلر بونی بر منبع قدرت عد ایدرلر. و عالمک قابلی بر منظومه اولدینه معارضدرلر.

En soi

حد ذاتنده، خطیبات و غلطات و تقدیرات شیخیه‌دن قطع نظرله کندی ماهیت مخصوصه و حقیقیه‌سنده اولدینی کی. (Être) کلمه‌سنده باقیالی.

Entéléchie

کمال . لسان یونانیده حال مکملیتده اولمک معناسته در .
 (اریسطوط) ه کوره هر موجود ، هر نوع موجود ایچون برحال کمال وارد .
 او موجود آکا میالدر. مویی الیه کالی اکثريا فعله ماثل عد ایدر. کمال تمامیله کسب حقیقت ایتش اولان فعلدر. بونکله برابر فعل ویا خود فعالیت برحر کتدر. حال بوکه کمال بر حادر .

(اریسطوط) روحی، حیاتی بالقوه حائز اولان جسم طبیعتیک کمال اولی (Première) دردیه تعریف ایدر. وجسمک حیاته ، وظائفک کالنه ، کندی تمامیته مالک اولمه‌سی روح ایلهدر دیمک ایستر .
 (لینیج) دخی (موناد) لرینه بونامی ویرمشدر. چونکه بونلر تکمل و انکشافلرینک اصل و مبدئی کندیلرنده اولدینی جهتمله تام و کاملدرلر .

Entendement

فهم ، ادراک . قوه مدرکه . قوه مفسکره . عقل . مدرکه آکلامق ، مناسبات منطقیه‌ی ادراک ایمک قوتیدر. مدرکنک مقابله بر طرفدن حساسیت (Sensibilité) و دیکر حهتدن عقل (Raison) در. حساسیت قابل ، منفعل بر قوتدر . مدرکه ایسه فعال بر قوتدر .

(قانت) ه کوره ، مدرکه ذهنک ، احساساتی مقوله‌لر (Catégories) واسطه‌سیله متلاصق سلسه‌لر (Séries) و منظومه‌لر (Systèmes) شکلنده ربط ایمکدن عبارت اولان وظیفه‌سیدر . عقل (Raison) مبادی قوتیدر. یعنی هر شرطی (مقید) اولان معرفت ایچون برغیر شرطی (مطلق) اصل اولوب او معرفتک بواسله تابع اولدینی تصدیق ایمک و بواسلی تعین و تخصیص ایچون جهد ایمک قوتیدر .

(شونهاور) کوره مدرکه تصورات او نیهی (Représentations intuitives) سب تام (Raison suffisante) مبدئه تو فیقاً یکدیگرینه ربط ایقک، عقل (Raison) ایسه تصورات مجرد (Concepts abstraits) تشکیل و آنلری حکم، استدلال شکلندہ ترکیب ایمکدر.

فانتک بالاده کی فرق و تیزندن بر صورت استعمال دها نشأت ایمشدیر که بودنی ازلى، ابدی و مطلق اولان شیئک معرفتی عقله اسناد ایمکدر. مدرکه بالتجربه معلوم اولان شیلرده مستعملدز. بونک نتیجه‌سی اوله رق مدرکه استنتاجی اولان یعنی برطاق مقدمه و فرضیه مبدأ اتخاذ ایدن تصور، حکم و استدلال عملیات ذهنیه‌ستک هیئت مجموعه‌سیدر. الیوم اک زیاده شایع اولان معنا بودر.

اساساً Entendement عقلدن باشنه بر شی دکله‌ده (فانت) عقله مقولات واسطه‌سیله حکم ویرمه‌سی اعتباریه مدرکه و مبادی بی استنباط و علمی تشکیل واصول تختنه وضع ایته‌سی حیثیتیه عقل (Raison) نامی ویردیور. بزده دخی عقله احوال مختلفه‌سته کوره عقل هیولانی، عقل بالملائکه، عقل بالفعل و عقل مستفاد ناملزی ویرلشدیر. (Intellect). کلمه‌سته باقایی.

Entendement کلمه‌سی لغت کتابلرنده عقل، ذهن، قوه‌مدرکه دیه ترجمه‌ایدلش اولدیغندن بوصوک تعبیری ترجیح ایتمد. لکن مقصد مفکره اولدینی او نو دنامه لیدر. جونک (لوچ) بو قوئی: «تفکر ایمک قوتیدر» دیه تعریف ایمکش و (فانت) دخی: «معرفت حسیه‌نک موضوعی تفکر ایمکدر» دیه تعریف ایمکدن باشنه: «اشیا بزه حساسیت کی واسطه‌سیله معلوم اولور. و مدرکه واسطه‌سیله تفکر ایدیلیر» دیمک اولدینی کی سیدشنریه لک تعریف‌تنده دخی: «(ادرانک) بر شیئک نفی و اثبات الهم حکم ایمک‌سازین بالکز حقیقتی تمیلدر. بوکا (تصور) دخی دینیلیر. اکر نفی و اثباتن بر ایله حکم اولونورسه اکا (اصدیق) تسمیه‌ایدیلیر» دینامش؛ (فکر) دخی «محظوظ تادی ایچون امور معلومه‌یی ترتیب ایمکدر» دیه تعریف اولونمش در. اصل معنای مقصود ایشه بودر. بالکز ادرانک دکلدر. قوه مدرک‌نک اسمی Faculté perceptive در.

بونکله برابر کتب عربیه‌ده: «(متصرف) حواس باطنندن اولوب صور و معانی بی

ترکیب و تفصیل ایدن قوئدر. بوکا عقل طرفندن استعمال ایدله‌سی اعتباریله مفکره و وهم طرفندن استعمال ایدله‌سی اعتباریله متخیله تسمیه اولونور دینله‌یور. بو معنا فکرک بالاده ذکر اولونان اصل معناسنندن فرقییدر.

Enthéisme

(قاروس = Carus) ک، جناب الله هرشیئک داخلنده اولدیغنى اعتقاددن عبارت اولان مذهب باطلى.

Enthousiasme

وجود وحال. وحى، الهام، هيجان. افلاطون وحى والهامى پيغمبرلردن باشقە حکما وشعرایدهه ويره.

Enthymème

قياس اضمارى، قیاس مَطْوِي المَقْدِمَةَ که مقدمه‌لرینك بريسي مضمر ومحذوف اولان قیاسىدر. افظک معنای اشتقاقيسى ده بودر. حذف ایديلن مقدمه اکثريا بر قول مشهورى احتوا ایدن کبرادر. لكن صغرا بخى مضمر اوله‌ييلر. ومحذوف کبرا ويا صغرا اولمه‌سته کوره قیاس مَطْوِي الْكَبْرِيِّ ويا مطوى الصغرى نامى آلير.

(اریسطوط) بوکا Sentence enthymémique تسمیه ایمشدر: اى فانى! باقی برکین بسلمه کې ک

فانى اولان باقی برکین بسلمه ملیدر.

سز فانيسکر.

بناءً عليه باقی برکین بسلمه مه ليسکر.

ديمکدر.

(اریسطوط) کوره بو، محتمل و مشابه حقیقت اولان شيلره، بلا تدقیق قبول ایديلن اعتقادات عوامه مستند برقیاسىدر. کبرانک حذف ایدله‌سی بديھى اولدیغىندن دکل موضوع بحث ایدیله‌يىلمه‌سی خاطرە بىلە كلييچىك درجه‌ده مظهر قبول عامه اولمه‌سندن ناشىدر. پويىلدە موجز بوصورتله استدلال اکثريا مذاکرات ونطقلر ده جاري اولدیغىندن (اریسطوط) بوکا (قياس خطبا) نامى ويرمشدر.

مشابه حقیقت، واقع اولوب اولمادینی اکثریا معلوم اولان شیدر. علامت بوقیلندندر. برشیدن اول ویا صوکره وقوع بولان شیئه اوشیئک علامتی نظریه باقیله بیلیر. مثلا برقادینک ممه لرینه سوت کلنه می دوغورمش اولدیغذک علامتیدر. بناءً علیه بزم منطق کتابرنده ضمیر، رأی، دلیل، قیاسالعلامة، قیاس الفراسة نامیه مذکور اولان قیاسلر هب بونده داخلدر. ابن سینا شفاسنده (اتومیا) یعنی (قیاسالدلیل) ک اسمی اولهرق ذکر ایتمشدر. مثلا (بوقادین سوتلیدر. بناءً علیه دوغورمشدر) قولی بر قیاس دلیلدر. بعض کره بالکن حد اوسته دلیل تسمیه اولونور.

(بوئیه) کندی لغتنده (آتیم) ی: «برنجیسی مقدم وایکنجنیسی تالی نامنی آلان ایکی قضیه دن مرکب استدلالدر» دیه تعریف ایتدکدن و: «هر ذات اثدیه مولدالحی در. بناءً علیه بالینا مولدالحی در» مثالي ایراد ایتدکدن صوکره: «آتیم قیاسدن ایکی خصوصده آیریلیر. اولا مقدمه لرک بریسی مخدوف برائقی. بونی ذهن آکالار. سبب تسمیه دخی بودر. ثانیاً قیاس داماً بدیهی تصدیقاتدن ترک ایتدیکی حالده آتیم بعض کره حقیقته مشابهت و احتماله استناد ایدر. ایشته بوسیبه مبنی آریسطوط آ کا قیاس خطباً تسمیه ایتمشدر» دیبور. معلوم اولدینی اوزره مقدم وتالی تعبیرلری قیاس شرطیده در. (آتیم) قیاس دکله مقدم وتالی تعبیرلری نچون استعمال اولونشدر. و منطقک واضحی اولان آریسطوط آ کا نیجون قیاس نامنی ویرمشدر؟ هر قیاس بدیهیاته می مسندندر؟ آریسطوطک آ کا قیاس خطباً نامنی ویرمه می مشابهت حقیقت و احتماله مسند اوله سندن ناشیمیدر؟ یوقسه موجز و مختصر اوله سندن دولایی میدر؛ بزبوکی اختلافات ایله فارئین کرامی یهوده یورمق ایسته مهیز. بالکن (آتیم) متاخرینه کوره اضماری ویا خود مطوى المقدمه بر قیاسدر. ومقدمه لرینک بری پک بدیهی اولوب ذکرنده فائده بولوندیغندن ناشی ویا خود کاذب اولدینی جهنه آنک اخفای کذبی مقصدیله ترک اولونور. مثلا (بو آدم دشمنله قونوشه یور. بناءً علیه خائندر. سرحدی. تسلیم ایده جگدر.) قولنده (اکر دشمنله قونوشان هر کیمسه خائندر) که اسی تصریح ایداسه کذبی آ کلاشیله جنی جهنه اخفا ایدلشدره.

Entier

تام . « تقسیم تام او نالیدر » دینک تقسیم اولونه حق فقط بالجمله افرادی جامع اولنق لازم کلایر دیمکدر . (Division) کلمه سنه باقمالی .

Entité

ذات ، ماهیت (Essence) ، کون ، کائن ، کیان . موجود . برشی ، برنسنن . آیریجه یعنی افرادن مستقل اوله رق نظراعتباره آنان ماهیت وحقیقت : انسانیت وحیوانیت کی که بونله ذایت دینیلیر . برصفت ویا نسبت مجرده دکل مادةً باشقه ومستقل بر موجود ، عین . بو معنای خصمه دها شدته آ کلامق ایچون métaphysique — دخی دینیلیر .

سقولاستیکلار بومعنای سوء استعمال ایتدکلرندن ناشی (s scolastiques) — سقولاستیک حقایق) تعبیری معنای استهزا و تزییق متصمن اولوب حقیقت صورتی ویرلش معناء مجرده ، اوهام و خیالات دیمکدر .

بعض کره (Entitative) = ذات ، حقیق ؟ (Entitativement) = ماهیةً وحقيقةً (كله لری ده استعمال اولونور . بوصوک کله برشیه التحااق واقتزان ایدن شیدن صرف نظرله او شیئث کندی ذات وحقیقی نظراعتباره آنلریغی بیان ایدر .

Entoptique

کوزقاپلری قلابی اولدینی حالده کوزک ایچنده = Lueurs ou images: — s. کوریان علام بصریه ، ضیادن باشقه تضییق و صدمه کی بر منبهک سبیت ویردیکی احساسات بصریه .

Énumération

تعداد ، احصا ، استقرار .

استقرار ایمک ایچون او جنیک انواع مختلفه سنى تعداد ایمکدن و تغیر آخرله کل او زرینه جزئیاته استدلال ایمکدن عبارتدر . اکر جمیع جزئیات تتبع ایدیلدرک استدلان اولونه یورسه آ کا (استقرار اتام) دینیلیر . (هر جسم یا حیوان در یانباتدر یاجدادر .

بونلرک هربری متوجه‌زد. بناءً علیه هرجسم متوجه‌زد) قیاسی کی. بوکا (قیاس مُقْسِمٌ و فرانز لساننده Induction formelle دخو دینیلیر. اکثر جمیع جزئیات تبع ایدلیه رکی بالکر بعض جزئیات استدلال او لو نور سه بوکا استقرار اتفاق incomplète = — تسمیه او لو نور. (هر حیوان غدای چیکنر کن آلت چکنسنی اوینادیر. زیرا تبع ایدلیکمز حیواناتدن انسان، آت، مرکب، اوکوز چیکنر لکن آلت چکلری نی اوینات عقده درلر) دینلیکی وقت بوقیاس ده استقرار اتفاق صدر. چونکه جنس حیوانک بوتون انواعی تبع او لو نامشدر. حال بوکه تماسح اوست چکنسنی اوینادیر. بناءً علیه بونوع قیاسلر آنجاق ظن افاده ایدر. وبعض کرده سفسطه دن معددوددر.

— = احصاء بیانی. علم حقوق اصطلاحنده بیان ایدلش اولان نوع عل مثال او له رق ایراد ایدلیکی جهته عبنی جنسدن دیکر نوع علرک علاوه‌سی جائز اولان احصایه دینیلیر. — = احصاء تحدیدی (باشه بر شی علاوه‌سی جائز او لمایان احصادر.

Eon

(غنوستیک) لرک عمندنه عقل ازلى وابدیدن صادر اولان روحلدر.

Épagogique

استقراری که Inductif کله سنک مرادیفر. بالخاصه (آریسطوط) ک استقرار اسنه یعنی قیاس مُقْسِمٌ Induction formelle تسمیه او لو نور. مویی ایه بوکا شومثالی ایراد ایتشدر:

درت آیاقی حیوانلرک، قوشلرک، بالقلرک و ساره نک بر آغزی واعضای حسیه‌سی وارد. حیواناتک جمله سنک بر آغزی واعضای حسیه‌سی وارد. درت آیاقی حیوانلرک، قوشلرک، بالقلرک و ساره نک بر آغزی واعضای حسیه‌سی وارد. (Induction) و (Énumération) کلمه لرینده باقالی.

Épheetiques

حکمنی تعلیق ایدن. (پیررون) ک تلامیذی درت اسم ایه یاد او لو نور لکه بونلر آنلرک مذهبی حقنده برفکر اجمالی ویر: Philosophes zététiques = حکمای.

متفحصون = Aparatiques، مدققون = Épheetiques، [] معلقون = Sceptiques.
مشکِّكون.

برنجی اسم آنلری بزه متفحص، متبع بیلدرر: آنلر علمی تبع ایدرلر.
ایکنچی اسم مدقق صفتیله بیلدرر: آنلر مقایسه ایدرلر، مطالعه ایدرلر. بوتفحص
ایکنچی حالیدرکه بونده متفحص اولدینی شیئی بولادیغدنک فرقنه واریر. اوچنجیسی
معلقده اولدفلرینی بیلدررکه بوده ثغره سز تفحصاتی تعقیب ایدن حال موازنیت یاخود
تعلیق حکم حالیدر. دردنجیسی مشکِّک اوله رق بیلدررکه بودنجی علم نقطه نظرندن
صوک حالدر.

Epichérème (ایکردم)

قياس مدلَّل، مقدمه لرینک بریسی ویاخود هر ایکیسی دلیلیه مترافق اولان قیاس.
دعوى و کیلارینک مدافعه نامه لری اکثريا بر قیاس مدلَّله قابل ارجاعدر. چونکه
بونلرده اولا بر قاعدة اصلیه وضع اولونوب بوقاعده مطالعات حقوقیه و مقتضیات
عقل سليم و سائمه ایله اثبات ایدیلیر. بعده موضوع بحث اولان ماده نک دھی
بو قاعدة اصلیه تابع اولدینی کوستریلره ایه نتیجه چیقاریلیر. (چیچهرون) ک (میلون)
حقنده کی مدافعه نامه سی آتیده کی قیاس مدلَّه ارجاع اولونه بیلیر:

کبری بر آدمک بغیر حق کنديسنہ تعریض ایدن بر دشمنی اولدیرمہ سنہ جواز
واردر: عقل، عادت اجداد، قانون بونی اثبات ایدر.

صغری (میلون) (فلاودیوس) طرفندن بغیر حق دوچار تعریض اولدی: حکایه
و قعه بونی اثبات ایدر.

نتیجه بناءً علیه (میلون) ک (فلاودیوس) ی قتل ایتمه سنہ جواز وارددر.
بو شکل استدلال بالخاصه مباحثات و مناظرات ایه قول الانلریدیغدن آریسطوط آکا
جدلی بر قیاس (Syllogisme dialectique) تسمیه ایتمشدتر.

[۱] بوکله زیبیون دیه ترجمه اولونه بورسده متفکر، متائل معناسیده کاپیر. (رہنلوی یه)
بوکله بی Examinateur لفظیله تفسیر ایتدیکنندن بز دخی مدقق دیه ترجمه ایتدک.

Épicurisme ou épicuréisme

اپیکور مذهبی ، لذتیه مذهبی ، شهوانیه مذهبی . تار نخ حکماده (اصحاب اللذة) دینلشمدر . بومذهبہ کوڈہ عالم اجزاءی فردہدن تشکل ایمشدر . اجزاء فردہ خلاude یکدیکریسہ راست کایلر . تصادف اولہرق براشیرلر ، داغنیلولر . روح مادیدر . حین موته بدن کبی اخلاقاً ایدر . بومذهبہ منسوب اولان فیلسوفلر حر و جهنم قورقوسندن بی پروادرلر . سیکھی اولان نعمتلدن اعراض ایله ثابت و دوامی اولان نعمتہ رغبت ایدرلر . بونعمت دخی لذتدر . لکن بروطام آلامی مستلزم اولان قبا لذت دکل سکوندہ اولان لذتدر . بوسکوندہ اولان لذتی فیلسوفلر صور مختلفہ ده ایضاح ایدولر . لکن بومذهبہ مخصوص بودستور واردرکه او دخ «المدن احتراز ایت» دستوریدر . ایشته اولذتك ماہیتی بودستوردن دها ای آکلاشیلر . اتحار مستمر وغیر قابل تحمل اولان المثہ فارشی دوا اولہرق توصیه ایدلشدر . اپیکور مذهبی برشہوت مذهبی دکل ، اعتدال وعقل سلیم مذهبیدر دینیله یورسہدہ جناب الامی انکار وبدایع کائناتی تصادفه عطف واتخاری توصیه ایدن برمذهب قدر عقل سلیمه منافی برشی اولہماز .

Épigénèse

تولد متواں . تخلیر اولدن تشکلی نظریه سنہ Théorie de la préformation des germes : کورہ تخم بوسبوتون تشکل ایمتش لکن غایت کوچوک برشخص اولہرق آنی تولید ایدنے بالفعل موجوددر . یالکز انکشاف ایدر کبویور . بو تخم دها کوچوک بروطام تخلیری و آندر دخی دها کوچوکلاری احتوا ایدر . وہلم جرا . اویله کہ ذی حیات کندی سندن الى الابد چیقه بیله جل نسلارک جملہ سنی فعلاً حاویدر . الیوم بونظریہ ترک اولونہرق آ کا مقابل تولد متواں نظریہ سی قبول ایدلشدرکه بوكا کورہ تولید ایدن عضویتک ایچنده یکی برشخص تشکل ایدر .

Épiphénomène

حادثہ لاحقہ ، منضمہ ، تابعہ ، دیکر بر حادثیہ التیحاق ایدن لکن آنک اوزرینہ ہیچ بر تأثیر حاصل ایتمین حادثہ ، نظر مطالعیہ آلنان حادثہ اساسیہ سنک حصولی لیچون وجود ویا عدمنک ہیچ بر اهمیت اولمايان حادثہ فرعیہ : برموتورک کورلیدی

و تیتره مسی کی و یاخود زنخیزی تشکیل ایدن حلقه لردن وینه خارجدن علاوه اولونان حلقه کنی .

شـعوری بـرـحـادـثـه لـاحـقـه عـدـ اـیدـنـ اـضـرـیـه شـعـورـکـ حـادـثـاتـ مـتـوـالـیـعـصـبـیـه سـلـسلـهـ مـسـیـ اـوزـرـیـهـ بـرـکـونـهـ عـکـسـ عملـاـجـرـاـیـدـمـیـهـ جـکـنـیـ اـدـعاـ اـیدـقـلـرـکـ نـظـرـیـهـ مـسـیـ بـوـنـظـرـیـهـ بـوـنـظـرـیـهـ کـوـرـهـ حـادـثـاتـ مـذـ کـوـرـهـ نـاـصـلـ اـیـسـهـ شـعـورـ حـاـصـلـ اـیدـلـمـکـسـزـیـنـ دـخـیـ عـیـنـیـهـ اوـیـلـهـ اوـلـهـ نـیـلـیـرـ . فـعـالـیـتـ عـلـمـ الرـوـحـیـهـ آـبـدـیـنـقـدـدـهـ ، قـارـاـ کـاـقـدـدـهـ اـیـشـلـیـنـ بـرـ ماـکـیـنـهـ کـیـمـدـ . پـخـجـرـهـ لـرـکـ آـچـیـلـمـهـ مـسـیـ ماـکـیـنـهـ نـکـ اـیـشـلـمـهـ مـسـیـ اوـزـرـیـهـ هـیـچـ بـرـ تـائـیـرـ اـجـراـ اـیـمـزـ . يـالـکـرـ مـاـکـیـنـهـ نـکـ اـیـشـلـدـیـکـ کـوـرـیـلـوـرـ . شـعـورـ اـنـسـانـ کـنـدـیـ يـاشـادـیـغـنـیـ اـیـجـرـیـسـنـدـنـ کـوـرـمـهـ سـنـدـنـ عـبـارـتـدـرـ . لـکـنـ اـنـسـانـ کـنـدـیـ کـوـرـمـکـسـزـیـنـ دـخـیـ عـیـنـیـ صـورـتـهـ يـاشـایـهـ نـیـلـیـرـ . بـوـجـهـهـ مـیـخـانـیـکـیـتـ عـلـمـ الرـوـحـیـهـ بـهـقـائـلـ اـوـلـاـنـلـ دـمـاغـکـ وـظـاـئـفـهـ عـیـنـیـ فـعـالـیـتـ کـمـنـظـرـهـ خـارـجـیـهـ مـسـیـ وـعـلـمـیـاتـ شـعـورـیـهـ مـنـظـرـهـ دـاـخـلـیـهـ مـسـیـ نـظـرـیـلـهـ باـقـیـلـوبـ حـادـثـاتـ شـعـورـیـهـ (ـ حـادـثـاتـ لـاحـقـهـ) تـسـمـیـهـ اـیدـرـلـرـ .

فرـانـسـزـجـهـ کـتاـبـلـرـدـهـ Accessoire، Sourajouté، Additionnel، کـلـهـلـرـیـ قـوـلـانـلـیـشـ اوـلـدـیـعـنـدـنـ لـاحـقـهـ ، منـضـمـهـ ، تـابـعـهـ دـیـهـ تـرـجـهـ اـیـتمـ . لـکـنـ بـرـ حـادـثـهـ لـاحـقـهـ هـرـوقـتـ تـائـیـرـیـسـرـ وـاـهـمـیـسـرـ اوـلـماـزـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ (ـ حـادـثـهـ زـانـهـ) تـعـبـیرـیـ معـنـایـ مـقـصـودـیـ دـهـاـ اـیـ اـفـادـهـ اـیدـهـجـکـ کـیـ کـوـرـیـتـهـ بـوـرـ .

Epistématoire

استـتـاجـیـ دـیـمـکـدرـ . کـیـ بـوـنـکـ دـخـیـ مـقـابـلـ (ـ Éـp~ag~og~iqueـ) = استـقـرـائـیـ درـ .

Épistémologie

تنـقـيـدـالـعـلـومـ ، عـلـومـکـ مـوـضـعـ وـحدـودـ وـمـنـاسـبـلـرـیـ وـقـوـانـینـ تـكـمـلـلـرـیـ تـعـیـنـ اـیدـنـ نـظـرـیـهـ عـلـومـکـ بـوـکـاـ فـلـسـفـهـ عـلـومـ (ـ Philosop~ie des sciencesـ) دـخـیـ دـنـیـلـیـرـ . بـوـکـلـهـ فـلـسـفـهـ عـلـومـ دـیـمـکـ اـیـسـهـدـهـ دـهـاـ معـینـ بـرـمـعـنـاـ اـفـادـهـ اـیدـرـ . بـوـ عـلـمـ مـنـطـقـکـ بـرـقـسـمـیـ اوـلـانـ اـصـوـلـ عـلـومـ ، طـرـیـقـ (ـ Méthodologieـ) دـکـلـدـرـ . قـوـانـینـ عـلـومـکـ ظـنـیـ وـتـخـمـینـیـ برـتـرـکـیـ دـخـیـ دـکـلـدـرـ . اـسـاسـاـ عـلـومـ مـتـنـوـعـهـنـکـ مـبـادـیـ وـفـرـضـیـاتـ وـسـتـایـجـنـکـ تـدـقـیـقـیدـرـکـ آـنـلـکـ منـشـأـ عـلـمـ الرـوـحـیـهـ دـکـلـ ، منـشـأـ مـنـطـقـیـلـرـیـ تـعـیـنـهـ مـخـصـوـصـدـرـ . بـوـکـلـهـ انـکـلـیـزـجـهـدـ

معرفت نظریه‌سی دیمک ایسه‌ده بعلم نظریه مذکوره‌نک مدخلی والزم بر معاونی اولقله برابر معرفتی تفرعاتی اعتباریله تدقیق ایتدیکی جهنه‌له آندن آیویلیر . تنقیدالعلوم دیه ترجمه‌سی مر جحدر .

Épisyllogisme

ایکی ودها زیاده قیاس‌ردن متشکل بر سلسه‌ده مقدمه‌لرندن برسی قیاس مقدم (Prasyllogisme) دینیان اولکی بر قیاسک نتیجه‌سی اولان قیاسدر . بوکا (Cias ملحق) تسمیه اولونه‌بیلیر . چونکه بونی (غوبلو) Syll. aditionnel دیه رک تفسیر ایشدر . کهنه پاقایلدر . (Polysyllogisme)

Époptes

آته جوارنده (سرس) لک بر معبدی‌نی حاوی بر قصبه‌اولان (الوزیس= اسم ارینک معرفتنه اوچنجی درجه‌یه واصل اولان‌لره تسمیه اولونوردی .

Époptique

بعض کره بر مدرس‌نک خفی تعییی حفنده Ésotérique مرادف اوله‌رق قول‌لاسیلیر .

Époque

توقف، تعلیق حکم که (ریسون) هـ کوره فلسفه‌نک نتیجه‌سیدر . (La raison) سبب تعلیق حکم) ریسونک مسلکلری‌نی استناد ایتدیردکلری دلائلک هیئت مجموعه‌سیدر .

تاریخ . زمان . دور .

Équation

معادله .

— — — علم هینده حقیقی وقت ایله وسطی وقت بیننده کی فرق .

— — — تصحیح شخص، مترصدکه ترصد اولونان حاده‌یی حس

اینکده و قوعه‌کتیردیکی تأخری داخل حـاب ایمک ایچون ترصداته اجرا اولونان تصحیح .

Équilibre

توازن، موازن، تحت تأثير لرنه ولوندیغی ایکی و یادها زیاده قوتك یکدیگرینی احتماله سندن ناشی سکونده اولان برجسمک حالی .

موازن، موازن ثابت، ياخود غير متحوله که موقع موازن، آیریلان برجسمک خفیف ارتخاجله یته او موقعه میل ایتمک صورتیله حاصل ایتدیکی توازندر .

موازن غیر ثابت ياخود موازن متتحوله که موقع موازن، آیریلان برجسمک دیکر موقعه حاصل ایتدیکی توازندر .

موازن دائمه که حرکت و سکونه هیچ برمیل مخصوصی اولمایان موازندر .

آوروپا موازنی، آوروپا دولتلرندن بریستنک دیکرلری اوزرینه نفوذ و حیثیجه جالب دقت بر تفوق احرار ایتمسنه مانع اولان اصول . بو قاعده نک لزومی (شارل کن) و صوکره ایکنیجی فایپ عمومی بر حکومت مطلقه تأسیسی سوداسنه دوشدکلری وقت حس ایدلشدیر . آوروپا دیپلوماتلری (مونستر) ده و (اوستنام برق) ده اجتماع ایده رک آنی (وستفالی) معاهده لریله (۱۶۴۸) اعلان ایتشلدر . بمعاهده ملر قاعدة مذکوره یه آوستريا خاندانه قارشی احرار غالیت ایتدیردیکی کبی (اوترك) معاهده مسی (۱۷۱۳) اون دردنجی لوینک احتراصاتنه و ویانه معاهده لری (۱۸۱۵) دخی برنجی ناپولیونک حاکمیته قارشی احرار غالیت ایتدیرمشدیر .

موازن امیال که میلرک هیچ بری بوتون فعالیت ذهنیه یی بالکن باشنه اداره ایده جنک درجه ده شدتی اولماهم سیدر .

موازن عقلیه که بالجمله قواعد عقلیه نک آهندکدار برحالده اولوب بولنردن بریستنک دیکرینک ضررینه اوله رق غالب اولماهم سیدر .

اراده متوازنه که درجه مفرطه ده نه اائق نه ده متعدد Volonté équilibrée . اولمایان اراده در .

Équipollence

تعادل .

معنالى برا اولان ايکي قضيه ، Propositions équipollentes.

معادلين .

Équité

حقانيت ، نصفت ، انصاف ، فطرة مساوى نظريله باقيلان انسانلر يىتنده كى مناسباتى تنظيم ايدن عدالت طبىعىه . حقانيتك قواعدى دائماً قوانين موضوعه ايله تعين ايىلدىيكتىن اكثريا حقانيت يعنى عدالت طبىعىه عدالت قانونىيە يە مقابل عد اولونور . حقانية بورج وظيفه اولان چوق شىلر عدالت قانونىيە موجبنجه طلب ايىلەمن . لكن حادل اولان كىمسە بونلىرى رد ايدەمن . چونكە اويالكىز قوانين خارجىيە دكىل بالخاصه وجدانىك قانونلىرىنه تابىدر .

شىمە منصفانە و حقانيتپورانە معناسنەدە كاير .

Équivalence

تعادل ، ايکي شىئىك بىبرىينه عديل اولەمىسى ، دنك كەلمىسى . معادله .

Conservation de = مبدأ تعادل كە محفوظىت قدرت (Principe d'— .

(l'énergie) مېدىئنڭ تام دىكىرىدۇ .

Équivalent

معادل . مقابل .

— = معادل مىخانىكى كە بىر جىمىك مقدار حرارتى برا واحد

نسبتىنە تزييد ايتمك اىچون صرف لازمکان واحد قىاسى قوتىك عددىدۇ .

Équivoque

مهم اولان ، ايکي معنالى اولان . ايکي معنالى اولان كە ويا تعىير . مختلف

معنالىلە برقاچ شىئىه تسمىه اونۇنان اسم . بو شىلر يىتنده هىچچ بىر جەت اشتراك

اولمايە بىللىر . مثلا مصر معلوم اولان مملكته تسمىه ايىلدىيتكى كى قوقوروزە دىخى

تسمىه اولونور .

بونك مقابلي (مشترک = Univoque) در که عيني معنا ايله متعدد اشخاص و بالشيشه
تسميه اولونور . انسان كلهسي .

Ergogénèse

دى حیات موجوداتك قدرت نشوونگاسي .

Ergographie

ذى حیات موجوداتك عمل ميختانيكيسنى و بونك موجب اولديني يورغونلنجى
نۇچىمك صناعتى .

Éristique

مشاغىي . مشاغبىه بىنوع مغالطهدىر . مغالطه حقىقته مشابه اولان مقدماتىدن ترکب
ايدرسه بوكا (سفسطه) ومقدمات مشهوره يەمشابه مقدماتىدن ترکب ايتدىك حالدده بوكا
(مشاغبىه) دىنلىر . بولىلە مقدماتىدن سرك قىاسە مشاغىي تسمىه اولونور .
— École = مدرسه مشاغبىيە كە بالخاصە (مغاريا) مكتبي دىمكدر . بومدرسە يە
منسوب اولان فيلسوفلەر اثبات حقيقىدىن زىادە خصملىنى برطاڭم ايجەلكلارلاه اسکات
والزام ايتكەچالىشىرلەرى . رسالە شمسىيەنىڭ انكليزجە ترجمەسىندە Ériscos گلەستىك
مشاغىي دىئك اولديني كوسىتلەشدەر .

Erreur

خطاء، ذهنك يا كلاش ويامشابه حقيقة اولان برشىئى حقيقة واخود حقيقة اولان
برشىئى يا كلاش ويامشابه حقيقة ئزن ايتمەسىندە عبارت اولان فعلى ياخود حالى .
معاير حقيقة سوز ويا جكم ويا رأى .

Eschatologie

علم الآخره ، انسان و عالمك غایيات اخیرەسىندە و انسانك حیات دنیو يەسى و عالمك
نهايت بولەسىنى متعاقباً و قو عه كله جك اولان احوالىن بحث اپدىن علم .

Ésotérique

داخلى . مكتوم ، خفى .

تدریسات داخلیه که زمان = Enseignement -- ou acroamatiue.
 قدیمde بالکن فلسفه مدرسه‌های داخلنده اجرا قلنان و تمامیه تحصیل
 و تربیه کورمیش تلامیذه منحصر اولان تعلیم و تدریس ایدی . بونک مقابله
 بالعکس عمومی و خلقه مخصوص اولان تعلیم و تدریسدر . محدود بر طاقم مستمعینه
 مخصوص اولان تعلیم و تدریس دخی Ésotérique دینیلیر . معصرینه کوره بونک
 مکتوم خنی (Occulte) مرادفیدر .

Ésotérisme

علمک بین العوام نشر و تعمیم ایدلیوب بالکن احوال و اطواری معلوم و حسن
 اخلاقیلر جهتیله منتخب اولان تلامیذه تعلیمی لازم کله جکنه قائل اولان مذهب .
 از کای معلومه و مجربه به حصر تعلیم مذهبی . و قبیله فیثاغورث مدرسه‌سی بومذهبده
 ایدی . وزمانزده بعض جمیعیات خفیه‌نک مسلکلاری دخی بودر .

Espace

حیز ، مکان ، فراغ متوجه ، مسافه ، بعد مجرد . حیز اجسامک محل عمومیسیدر .
 و امتداد (Etendue) ایله هان هان متراوفدر . محل ، موضع (Lieu) معین و محدود
 رحرزدر . و تعریفلر حقیقی اولمقدن زیاده اعتباریدر . الیوم امتداد دها زیاده غیر
 مجرد حیزه (Espace concret) ، حیزک فلان ویافلان جسم طرفدن اشغال ایدلین
 قسمنه اطلاق اولونور . حیز متتحیز اولان اشیادن صرف نظرله نظراعتباره آنان
 امتدادرلک جمله نک هیئت مجموعه‌سته ، امتداد مجرد و غیر محدوده دلالت ایدر .
 Immensité یعنی نامتناهیلک علمابعد طبیعی علماسی تزندنده بر صفت‌الآمیه در که آنک
 ایجابجه جناب الله کندی متتحیز اولمقسمین هر حیزدۀ حاضر و موجوددر .

فیلسوفلر حیز حقنده مختلف فکرلرده بولو نمشلدرد . (دموقریت) ، (لوسیپ) ،
 (ایکوروس) ه کوره حیز خلا (بوشلق) در . و خلا آنده هر جهته دوغری
 حرکت ایچکده اولان اجسامدن آیری عمومی بر ظرفدر ، قابدر . (غازاندی)
 حیزه ازلى وابدی ، غیر مخلوق ، مستقل ، نوعی شیخصنه منحصر (باشقه هیچ ر
 نوعه بکزهمن) ، ابعادی وارسده اجسامک ابعادنند فرقی ، نه جوهری ، نه ده

عرضی بر موجود نظریه باقادری . (افلاطون) و (آریس طوط) (دمه موقریت) .
مخالف اوله رق حیزک ملا (طولون) اولدینگی تعلیم ایتمشدی . حتی (افلاطون)
حیزی ماده دن تفریق بیله ایمام شدر . دها اینجه فکر لی اولان (آریسطوط) حیز
صوک سهانک جمله اشیایی احتموا ایدن سطحی ایدوکنی و بحاله آنک بتوون اشیایی
محیط وغایت بویوک برکره اولدینگی بیان ایتمشدی .

(ده قارت) حیزک اجسام ایله برشی اولدینگی و اجسامک ذات و حقیقی امتداد
ایدوک فکرنده بولون شدر . آکا کوره طبیعت بو شلقدن نرفت ایدر . La nature
(a horreur du vide) . هری رو لیدر . حیز حقیقی و نامتناهیدر .

(نیوتون) و (قلارق) حیزی جناب الله ک نامتناهی لکی ایله قاریشدیر مشلودر .
حیز جناب الله هریردہ موجود اوله سندن تشکل ایتمشدر .

(لینینچ) حیزک خلا اولمایوب ملا اولدینگی ادعا و آنی اشیای مادیه نک معماً
موجودی دیه تعریف ایتمشدر .

(قانت) کوره حیز آنجاق ذهنی و خیالی برشی اولوب حساسیتک صرف بر
صورتندن عبارتدر .

— — de temps .

— فراغ = vide .

— فسیحات فراغ = s vides .

— فضاء لايتناهی = infini .

— حیز = qu'occupe un corps .

بر حیزی ، مکانی اشغال ایتمک . Occuper un — .

Espèce

نوع . تصور . معرفت . ضرب ، نَكَّ ، صنف . عینی جنسک انواع سائرد سندن
بر صفت میزه ایله آییریلان اشیا و موجوداتک هیئت جموعه سی . بزم منطق
کتابلر نده : « حقیقتلری متفق بر جوچ شیلردن بونه در ؟ دیه وقوع بولان سؤاله

جواب اولهرق ایرادی صادق اولان شیدر، یولنده تعریف ایدلشدر. مثلا زید نهدر ؟ دینلسه انساندر جوابی ویریلیر.

نوع، کلینک (معنای عام افاده ایدن الفاظ) برنجی درجه سیدر. و جنسدن صفت نوعیه ایله آیریلیر. مثلا انسان لفظ کایسی حیوان لفظ کایسنه نسبته بز نوعدر. و حیواندن صفت نوعیه اولان ناطق ایله آیریلیر. نوع کلیات خمسه نک بریدر. — = نوع عالی که فوقنده يالکز بر کلی اولوب تحتنده باشقه کلیلر اولان نوعدر. جسم مطلق کی که آنک فوقنده جوهر و تحتنده جسم نامی وغیرنامی وحیون واردر. نوع عالی نوعملک اعیدر. — = نوع متوسط که فوقنده وتحتنده کلیلر اولان نوعدر. جسم نامی کی که آنک فوقنده جوهر و جسم مطلق وتحتنده حیوان و انسان واردر. — = نوع متوسط نوع سافلدن اعم و نوع عالیدن اخصرد.

فریب که فوقنده کلیلر اولان وتحتنده کلی او لمایوب حزئی اولان نوعدر. انسان کی که آنک فوقنده حیوان و نامی و جسم مطلق وجوهر وتحتنده زید، عمر و، بکر واردر. بوکا، تحتنده باشقه نوع او لمادینی جهته (نوع حقیق) دینلیدیکی کی (نوع الانواع) دخی دینلیر.

علم الحیاتنده نوعک صفت میزهسی حیوانک بنیه وشکلیدر.

— = خرسنیان دیننده آتمک و شرابک — s eucharistiques ou saintes — s. تقدیس ایدلدکدن صوکرمکی اشکال واعراضی.

— = نظر مطالعه به آنان حالده، موضوع بحث اولان ماده و یامسئله ده، بو خصوصده.

— = صور منتشره ویاخود صور تمثیله. — s ou images représentatives. (سقولاستیک) لره کوره اشیا برتاقم صورتلر نشر ایدردی. و بوصور منتشره یه (Espèces) نسمیه اولونور و معرفتک مبدأ و اس-طهاری نظریه باقیلیدری. لکن بونلر ماده دن نشأت ایتدیکی جهته بالطبع مادی اولمق لازم کله جکشدن مادی او لمایان

روح او زرینه ناصل اجرای تأثیر ایده بیلر لزایدی ؟ ایشته بورانی ایضاح ایچون: « و، آنرا اعضای جسمانی او له رق تحریک ایدر لر و اول وقت صور منطبعه) نامنی آلمیلر . صوکرد عقل کندینه مخصوص بر فعل ایله آنلری اعضادن استخراج ایدلش و رو حانی بر حاله کنیز لمش صور تاره (expresses = صور مستخرجه) تبدیل ایدر « دیه رک ایضاح ایدر لر دی.

بو صور تاره (impresses = منطبعه) تسمیه سی، اشیای خارجیه نک بو نلری حواس خارجیه او زربنہ از طباع ایت دیرمه سندن و (Expresses = مستخرجه) دینیله سی اعضادن و با صور منطبعه دن استخراج (Exprimées de) ایدنیش او لمهر ندن ناشیدر . (Id(e) کله سنه ده با قابلی.

Esprit

روح، نفس: مبدأ حیات، اصل حیات. روح: تقطیر ایدیلن احتمال اک طیار قسمی. ذهن، عقل: قوای عقلیه نک هیئت مجموعه سی. فکر، نیت. میل. استعداد و قابلیت. طبیعت، مشرب. عصیت یعنی مسلک داشلاق غیرتی .
روح اول = Premier --.

روح عالم = — de l'univers ou — universel.

روح حیوانی = — animal.

روح القدس = — Saint —.

خارج ذهنه = Hors de l'—.

ذهنه = Dans l'—.

عقول قویه اصحابی، کندیسی قبول ایدلش اولان فکر و قاعدة کلیه لرک فوقه قویق ایستهین کیمه .

ضعفای عقول، عقول ضعیفه اصحابی .

مقام روح، مرتبه روح اهلي .

نکته گو، نکته پرداز، نکته پرور، مضمون پرداز .

نادره گو، لطیفه گو .

روح مجرد، هیچ بر جسمه مرس بو ط و اعضايه تابع او ملایان روح ملک .

= برصنف قواعد اساسیه منه فرط ارتباط، مسلک داشلق غیری .
 = خصلت فتنه جوانه، تک طور ماز، غوغاء، کوروتی چیقاران
 طبیعت و خوی.

= تجارتی قابلیت واستعدادی اولق .
 = افکار عمومیه، بر ملتک کندی منافع واستقبالی حقنده کی
 دوشونجه لری.

= بر عصر ک تایلی، بر عصره مخصوص اولان و آنی تمیز
 ایدن میل.

= بر نص با خود عباره نک فحو اسنی، معناسنی آلامق.
 = قانونک معناسنی، مراد و مقصودی.

(ده قارت) کوره روح Substance pensante = جوهر متفسکر) اولوب
 = جوهر متحیز) اولان جسمک مقابله دار.

= ارواح حیوانیه، ده قارت کوره قاندن چیقوب اعصابه
 ودماغک یم شاق و سهو اته قابل نفوذ اولان جوهر نده جولان ایدن غایت دقیق
 ماده و غاز لر در. بونله حیوانی تسمیه ایمه سی جسمی جانلاندیرد فلنندن و حرکت لریه
 حیاتی تشکیل ایمه لرنندن ناشیدر.

Esséité

جناب الله ک واجب لذاته یعنی کندی کندیه وار اولوب باشقة بر موجودک
 وار لغندن نشأت ایمه مش اولق صفتیدر که Être de soi-même ترکی معناسته در.

Essence

ذات، حقیقت، ماهیت، عین، جوهر. وجود.
 حقیقت رشیئی او شی یا پان و دیگر لرنندن تمیز ایدن شیدر. علم ما بعد الطبیعی ده
 بر شیئک کنهنی، اصلنی تشکیل ایدن شیدر که آکا سطحی و موقت اوله رق طاری اولان
 شیلرک مقابله دار.

= ماهیت حقیقه. ماهیت حقیقیه مبادی طبیعیه نتیجه سیدر. مثلا
 réelle.

انسانک ماهیت حقیقیه می روح و جسمدن عبارت بر مر کدر.

= ماهیت منطقیه، جنس ایله فصلدن متشکل اولان بر مفهوم
 logique

عَرَبِيَّهُ اَكْثَرُ يَا بَرِ شَيْئَهُ مَثَلًا حَيْوَانٌ نَاطِقٌ مَفْهُومُهُ وَجُودُهُ قَطْعَهُ نَظَرَهُ يَا الْكَنْزِ
مَعْقُولٌ اَوْلَهُ مَعْتَبَارِيَّهُ (مَاهِيَّهُ) وَخَارِجُهُ ثَبُوتِيَّهُ اَعْتَبَارِيَّهُ (حَقِيقَتِهِ) وَدِيكَرِ شَيْلَرِ دَنْ
اَمْتِيَازِيَّهُ حَيْثِيَّهُ (هَوَيْتِهِ) تَسْمِيهُ اَولُونُورٍ .

وَاجِبُ الْوِجُودِ بِذَاتِهِ = L'être nécessaire par son —.

وَاجِبُ بِذَاتِهِ = Nécessaire par son —.

مُمْكِنُ بِذَاتِهِ = Possible par son —.

ذَاتُ كَامِلَهُ وَجْلِيلَهُ ، ذَاتُ اَكْمَلِ وَاجِلٍ وَاعْلَمِ = — parfaite et sublime.
ذَاتُ اَحْدِيَهُ = — unitaire.

هَيْهَيٌ = — elle même.

جَوَاهِرُ عَقْلِيَّهُ = — s spirituelles.

عَيْنُ جَمِيعِهِ مُسْتَغْرِقُ اَولِقِهِ = Se plonger dans l'— du Tout.
جوهر النفس = — de l'âme.

لَا لِذَاتِهِ يَا خُودَ بِغَيْرِهِ = Non par —, ou par une autre (chose)
ذَوَاتُ مَعْقُولَهُ = — s intelligibles.

عَنْ ذَاتِهِ = Par son —.

بِذَوَاتِهِ = Dans leur —.

ذَاتُ مَتَأْخِرَهُ = L'— postérieure.

Essentiel

ذَاتِيَّهُ، بُونَكِ مقابِلِي عَارِضِي (Accidentel) وَمُسْتَفَادِ (Dérivé du dehors) در .
صَفَتُ ذَاتِيَّهُ = Attribut —.

مُحْرِكُ اَوْلَى الْذَّاتِ = Moteur premier —.

اعْرَاضُ ذَاتِيَّهُ ، مُقَوِّمَاتُ = Accidents — s.

اسَاسِيُّ بَرْشِيُّ ، اَمْرُ لَازِمٍ = Quelque chose d'—.

Essentiellement

ذَاتِي اَوْلَهُرَقُ ، بِالذَّاتِ . بُونَكِ مقابِلِي عَارِضِي اَوْلَهُرَقُ ، بِالعَرَضِ (Par accident) در .

Esthésie

حساسیت. نادر الاستعمال در.

Esthésimétrie

علم الروح تجربینک افعال روحیه‌یی ټولچمکدن بحث ایدن قسمی.

Esthésiogène

مقیاس الحساسیه، غائب او لان حساسیتی اعاده و یا حساسیتی تزید ایدن عامل. مثلا بعض احواله مقناطیس کی. بوفعل و تأثیر ک حصوله کلیدیکی محله (s = Zones مناطق مولد الحساسیه) تسمیه اولونور.

Esthésiomètre

مقیاس الحساسیه. جلدک بعض حساسیتی ټولچمکه مخصوص بر آلتدر. بوكا و بر پرکاری (Compas de Weber) دخی تسمیه اولونور.

Esthéticisme

کله سنہ باقالی. Esthétisme

Esthétique

علم حسن ، علم بداعیع ، حکمت بداعیع ، علم ذوق. صناعت و طبیعته حسنک شرائط‌دن بحث ایدن علم که هم حسنک نظریه‌یی همde صناعتک فلسفة‌سیدر. بوعلمک اصل مؤسسیلری فلاطون و اریسطو طدر. لکن آنلر علم بداعیع علم ما بعد الطبیعی و علم خلاقه الحق ایدر لردی. اليوم بوعلم علم الروحه الحق ایدل کدکه‌در. منطق عقله تحری حقیقتده رهبرلک ایدیکی کی علم بداعیع دخی حساسیته تحری حسنده رهنمایی ایدر. (فلاطون) ه کوره حسنک بر تصویری ، علم عقليیده بر مثالی (Idée) وارددر. بز بو مثالی تختطرله متھیج اولورز . صناعت دخی حسنک فوقدنده او لان بو حقیقی تقلیده چالیشمقدر. (آریسطوط) ه کوره حسنک صفات میزه اساسیه‌یی (Coordination = انساق)، (Symétrie = تناظر) و (Précision = تعین) در. موی ایه طبیعتک حقیقی طبیعته اولیدیغی بیان ایدر. لکن طبیعتدن مقصدی اشیای طبیعیه‌نک حقیقت داخلیه و کالیه سیدر . (فانت) ه کوره حسن بداعیعنک شرائط

خارجیه‌سی بر غایه ایجون ایستنیله‌بور و استحضار ایدیله‌بور کی کورینور سمهده بونکله برابر بدایعه متعلق حکم هر درلو غایه یاخود فائدہ مطالعه‌سنندن آزاددر. عالمبدایع اعلوی یاخود تدقیق حساسیت. (فانت) = — transcendante.

کوره حواس واسطه‌سیله اکتساب معرفت قوتک تدقیقیدر که دوغریدن دوغریه تجربه‌دن حاصل اولان‌معرفتلرده (Intuitions empiriques) یاخود معلومات تجربه‌ده (A priori) اولان قبل التجربی، صرف عقلی و نظری (Données de l'expérience) شیلرک تدقیق دیگدر. Esthétique کله‌سی صفت اوله‌رق قول‌لاندیغی وقت علم بدایعه، حسن و ظرافته، حسن حقیقینک تحقیق و تقدیرینه منسوب و متعلق بدایعی دیگدر.

Esthétisme

بدایع و محاسن فلسفیه میل و محبتی که مذاهب فلسفیه‌یی philosophique. احتوا ایتدکاری حقایقدن زیاده کوزال‌لکلری ایجون قبول ایتمکه اولان میلدر. علم بدایعه مستند اخلاق‌منذه ویانظریه اخلاقیه، خطحرکتی moral. اخلاقی اولمقدن زیاده بدایی اولان مطالعات موجبنجه تعین ایمه‌یه و حقیقته فعلی اولان عدالت و خیرخواه‌لقدن زیاده شرف و حیثیت و حسن انتظام حیاتی آرامه‌یه اولان میلدر.

Estimative

قوه‌وهیه، حیوانلرده کندیلوینه نافع و یامضر اولان‌شیلری La faculté. تفرقیق ایمک قوتی. الیوم بوکا سوق طبیعی (Instinct) تعمیر ایدیلر. انسانلرده بوقوته مفکره (Cogitative) تسمیه اولونور.

کله‌سنده قوه‌وهیه‌یه بیاز بیلان حاشیه‌یی او قومالی، Cogitative Force

État

حال. دولت.

حال شعور، حادثه شعوریه، احساس و احتساس de conscience.

واراده کی مشعور به اولان حادثات علم الروحیه نک هر برینه اطلاق اولونور. حال طبیعی که (ژاقژاق روسسو) نک حقوق طبیعیه de nature.

بشریه‌نی واضح بر صورت‌ده کوسترمک ایچون صرف نظری اوله‌رق تصور ایتدیکی حالدر. انسانلر بوجوئی هر هیئت اجتماعیه‌ده و هر حکومتک تحت اداره‌سنده محافظه‌ایدrlر. زیرا بونلر آنک طبیعت بشریه‌ستک ایجاب ولازم غیر مفارق اولوب غیر قابل فراغدر. و مسروز زمان ایله ساقط اویاز.

= دولت نظریه‌سی که بونظریه علم سیاسینک بر قسم اساسی‌سی اولوب فلاطون، اریسطوط، مونتسکیو و روسو و سار مئلفدرک آثارنده مندرجدر. دولت، کندی وضع ایتدیکی قانونلره اداره‌امور ایدن بر حکومته مجھز اولوب تحت انتظامه آلنان و مناسبانده بولوندیغی دیکر هیات اجتماعیه مائله‌یه قارشی برشخص معنوی وظیفه‌سی ایفا ایدن هیئت اجتماعیه‌در.

Étatisme

با جمله وظائف اجتماعیه‌ی دوغزیدن دوغزی‌یه دولتك تحت اداره‌سننه قویه‌یه میال اولان مذهب.

Étendue

تحیز یعنی اجسامک حیزده بولونوب آنک بر قسمی اشغال ایتمه‌سی. امتدادکه اجسامک حیزدن اشغال ایتدیکی قسم. محدود بر خط، سطح و حجم. مدت (Durée) زمانه نسبتله نهایه امتداد دخی حیزه نسبتله او در. (Temps)

-- = امتداد معقول (مالبرانش) ه کوره علم جبرک موضوعی اولدیغی وجهله هر دورلو صفت محسوسه‌دن عاری اوله‌رق نظر اعتباره آلنان کیتدر. (Espace) کلہ سنده باقیالی.

Étendu,e

متّحیز، ممتدّ.

Éternité

ازلیت وابدیت. ازل وابد. ازل ماضیده ابتدایان اویایان و ابد استقبالده نهایتی اویایان زماندر. فرانسز جهده بوکله زمان ناخحدود دیمک اولدیغندن بومعزالک

ایکیسی ده جامعدر . زمانک خارجنده اولمک یعنی اوزرینه زمان جاری اولامق
صفتی که جنابالله مخصوصدر .

Éthélisme ou thélématisme

آلمانلر، بواسعی ارادهی روحلت حقیقتی یاخود هیچ دکاسه شکل اساسی عد
ایدن فلسفه یه ویرمشلدر . (شوپنهاور) که مذهبی بویله در .

Éthico-théologie

فانت فلسفه سنك بر قسمیدر که آنده علم آمیاتک اساسی تصورات اخلاقیه عد
ایدلشدر .

Éthique

علم اخلاق، فلسفه اخلاقیه ویا ادبیه که خیر و شرك مدلل و مبرهن نظریه سیدر .
صفت اوله رق استعمال ایدلیک وقت اخلاقی، اخلاقه متعلق معناسته در .

Ethnographie

مبحث توصیف طوائف بشر، علم تعریف طوائف بشر، علم خصوصیات شعوب،
عرقلک و آنلک شعباتنک طرز حیات و نظمات مؤسسه لرنی تعریف و توصیف ایدن علم .
بوعلامک موضوعی فعالیت بشریه نک تظاهراتی تدقیقدر . اغذیه، مساکن، البسه،
زینتلر، اسلحه حربیه، آلات سعی، صید و شکار، زراعت و صنایع، وسائل نقلیه
ومبادله، اعياد، مراسم دینیه، هنوع اویونلرایله افراد عائله و هیئت اجتماعیه لرک حیات
مادیه سنده علامت فارقه صفتی عرض ایدن هرشی بونده داخلدر . والحاصل بوعام
مبحث نوع بشرک Anthropologie، عقل بشرک بالجهله تظاهراتندن بحث ایدن قسمیدر .
علم منشأ اقوام (Ethnologie) ایسه نوع بشرک عرقله انسانی جهتیله نظر مطالعه یه
آینان صفات جسمانیه سنده باحت اولان علمدر .

Ethnologie

علم منشأ اقوام، مبحث الام، علم انساب اقوام، علم اصل الشعوب . بوعلم بشريتک
هیأت متنوعه و اصنافی قرابت طبیعتیلری موجنبه تعریف و توصیف ایدر . علم آثار
عیقه، تاریخ، تشریح، مبحث الاشکال و علم توصیف طوائف بشرک تدارک

ایتیکی معلوماندن استفاده ایدر. عروق بشر حفنه متعدد تصنیفلر وارسده و فلک جمله سنده ضعیف نقطه‌لر کوریلور. بونکه برابر بیاض، صاری، وزنجی جنس‌لرندن عبارت اولق اوزره اوچ اصلک وجودی متفق علیهدر. این برتصیف تأسیسنده تصادف اولونان مشکلات بوتون سطح ارض اوزرند و قویه کلن و خالص اصللرک جمله‌ست اوره‌دن غائب اولمه‌لرینی انتاج ایمش اولان برجوک اختلاط‌لردر.

Éthogénie

(آمپ) ک تصنیف علومنده اوچنجی صنفدن اولان علم که علم اخلاقک افعالات نفسانیه و اخلاق و سجایانک منشأری اولان اسبابدن بحث ایدن قسمیدر. بو کا علم اسباب افعالات و سجایان دینیله بیلیر.

Éthognosie

(آمپ) ک تصنیف علومنده ایکننجی صنفدن اولان علم که اخلاق عملی ایله برابر علم اسباب افعالات و سجایانی (Éthogénie) جامع اولوب علم اخلاق‌قده (Éthique) داخادر.

Éthographie

(آمپ) ک تصنیف علومنده اخلاق و سجایانک تعریف و توصیف اولوب (Éthique élémentaire) = Physiognomie = علم قیافت ایله برابر مبادی اخلاق (Éthognosie) ترکیب و تشکیل‌ایدر. مبادی اخلاق ایله علم اسباب افعالات و سجایان (Éthographie) علم اخلاقک (Éthique) ایکی قسمیدر.

بو کله‌یی بحث بشر علماسی توصیف عادات معناسنده استعمال ایدرلره.

Éthologie

علم سجایان.

Étiologie

مبحث اسباب مرض.

Être

اولق معناسته فعلدر. موجود اولق، کینوت.

Une même chose ne peut à la fois — et n'— pas. = بر شی هم

واقع هم غیر واقع اوله ماز.

Ce qui est est. = واقع واقعدر.

= آنک وجودینی تصدیق ایمک، آنک وجودینه اعتقاد ایمک.

= Où les attributs sont au sujet par eux-mêmes et non par accident.

مجموعه موضوعه بالذات حمل ایدیلوب بالعرض حمل ایدمدیکی یرده.

= فعل L'existence est à l'essence ce que l'acte est à la puissance,
قوه‌یه نسبتله نه ایسه یعنی نه مثابه دادایسه موجودیت دخی ذات و حقیقته نسبتله او در. یعنی او مثابه ده در.

= Quand nous disons qu'une chose est ou n'est pas à une chose.

برشیئک ایحباب یاخود سلیله حکم ایتدیکمز و قده...
ممکن اولان شی. = La chose qui peut —.

= Si A n'est à aucun B, B ne sera non plus à aucun A.

(آ) (ب) یه صادق دکلدر دیدیکمز و قده بالضروره هیچ بر (ب) نک دخی
(آ) یه صادق اوللامسی لازم کلیر.

= بحوالک کندی موجود ایدی . Cet état lui-même était.

= Tout ce qui n'était pas, puis est, a une cause.

صوکره موجود اولان هرشیئک رسپی وارد. یاخود غیرواقع ایکن صوکره
واقع اولان هرشیئک رسپی وارد.

= M est à tout N., et n'est à aucun O.

حمل اولونور . و هیچ بر (O) یه حمل اولونه ماز . یاخود هر (N) در.
و هیچ بر (O) دکلدر.

Blanc est nécessairement à cygne et l'homme nécessairement ne

= بیاض لفظی بالضروره قوغو قوشنه موافقدر.

یاخود صادق اولهرق حمل اولونور. و انسان لفظی بالضروره هیچ بر قوغو
قوشنہ صادق اولهرق حمل اولونه ماز.

= Que B soit à tout C, et que A puisse ne pas être à quelque B.

(فرض ایده مک) هر (س) (ب) اولسون وبعض (ب) (آ) اولما یه بیلسون.

== Il faut nécessairement que la chose soit à une partie de l'autre.

شیئک (محولک) بالضروره دیکر شیئک (موضوعک) بعضیسنے صادق او له رق حل ایدلہ سی لازم کاپر.

== (ب) هر (آ) ده موجوددر. == B est à tout A.

== (ب) هیچ بر (آ) ده موجود دکلدر. == B n'est à aucun E.

== حیوان موجود = L'animal étant, il y a nécessairement substance.
او له یغندن جو هر دخی بالضروره موجوددر.

== La seconde n'étant pas, il y a nécessité que la première ne soit pas.

بونلر کاینستجیسی ارتفاع ایتدیکی (موجود او لمادینی) و قنده بر نجیسی دهار ارتفاع ایدر.

Le syllogisme privatif, dans l'une de ses propositions, exprime qu'une chose est à une autre, et dans l'autre, au contraire, qu'elle

== سالب او لان قیاس یاخود قضیة سالبیی متنج او لان قیاس n'y est pas.

حدلر ندن بریسی بالایحاب محول دیکری بالسلب محول او لان قیاسدر.

== موجود و یا غیر موجود او لان شی، واقع و یا غیر
واقع او لان شی.

== دائریه بدل (د) حرفي آلم، دائریه (د) حرفيه Soit D le cercle.

کو سترم، فرض ایدم که (د) دائره در.

== Le nécessaire est ce qui ne peut être autrement qu'il n'est.

ضروری، بر حالدہ اولوب او حالہ مختلف بر حالدہ او لامان یاخود ناصل ایسہ او یله

او لوب باشقہ دورلو او لامیان شیدر.

Mais il y a certaines choses vraies, et qui sont, tout en pouvant être,

بعض شیلر صادق و موجوددر. شوقدر autrement qu'elles ne sont.

وار که بونلر ک بولوندقلى حalk غیری بر حالدہ او لمکلری مکندر.

== موجود و یاخود واقع اعتباریله، Comme étant موجود

و یاخود واقع او لماقم اعتباریله دیکدر. (Etre effectivement ، Objectivement)

کلمہ لرینہ باقالی. (Éminemment)

Être

موجود، کائن. ذات، شخص. مخلوق. وجود. وجود(جوهر) تصوری غیرقابل تعریفدر. چونکه باجمله تصوراتک اک عمومیسیدر. آندن دها عمومی (کلی) جنس یوقدر. مقولات تسعه آنکله اویه بالغ اولور. وجود وبا (ایس) لک مقابلى عدم(Néant) ویاخود (لیس=Non-être) در. ودیکر براعتبار ایله تکون، صیورت (Devenir) در. — = موجود بداته، ذاتنده موجود اولان، موجود en soi ou la substance.

اولمک ایچون باشـقه بر شیئک وجودنده بولونمه یه محتاج اولمایان شی یاخود جوهرکه مقابلى باشـقه برشیده موجود اولان شیدر. صفت، حال کـی.

— = موجود لذاته، ذاتنده موجود اولدـدن باشـقه موجودیتی دیکر موجوددن آلمایان موجودکه جناب واجب الوجود دیمکدر. (سپینوزا) یه کوره جوهر (Substance) بودر.

— = وجود صرف، وجود محض، وجود بـحـت کـه کـنـدـی ظاهراتـدن آیری اولهـرق نظرـاعتـبارـه آلنـان وجودـدر.

— = موجود منطقی یاخود امر متعقل، حقیقت logique ou intelligible. وماهیت، جنس و نوع تصوری دیمکدر. بـوـعـنـادـه Être de raison تعییری دخـی قـوـلـانـیـلـیـرـدـیـ، الـیـوـمـ بـوـتـعـبـیرـ ذـهـنـکـ خـارـجـنـدـهـ فـعـلـاـ موجود اولـقـزـنـیـنـ یـالـکـزـ ذـهـنـدـهـ مـوـجـوـدـ اوـلـوـبـ یـاـ مـدـرـکـهـ وـعـقـلـ طـرـفـنـدـنـ وـیـاخـودـ خـیـالـ طـرـفـنـدـنـ اـحـدـاثـ اوـلـوـنـانـ شـیـ بـعـنـیـ مـوـجـوـدـ ذـهـنـیـ، موجود خـیـالـیـ دـیـمـکـدـرـ.

— = موجود بالفعل، حقیقتاً موجود اولان، وجودی بالفعل اولان.

— = موجود بالقوه، مـمـكـنـ اوـلـانـ. سـبـینـدـهـ موجود اوـلـانـ. مـثـلاـ صـنـدـقـ تـحـتـهـدـهـ بالـقـوـهـ موجودـدرـ.

Être (سـقـوـلـاسـتـیـکـ) اـصـطـلـاحـنـدـهـ سـبـبـ، عـلـتـ معـنـاسـنـدـهـ کـلـیـرـ : لـزـوـمـسـزـ اـولـهـرقـ Il ne faut pas multiplier les êtres sans nécessité.

اسبـابـیـ تـکـشـیرـ اـیـمـهـهـ لـیدـرـ.

وـاقـعـهـ مـطـابـقـ معـنـاسـنـدـهـهـ قـوـلـانـیـلـیـرـدـیـ.

حقيق (حق) = Le vrai est ce qui est, le faux ce qui n'est pas.

واقعه مطابق اولان شيدر. كذب واقعه مطابق اولان شيدر.

موجود أول = Le premier —.

موجود مفارق = — séparé.

ذى روح موجود، موجود متفسن = — animé.

موجود روحاً = — spirituel.

موجودات متغيرة = — s variables.

من حيث هو هو وجود = — en tant qu'—.

وحدة وجود = Unité de l'—.

بالكذب خيال و تصورده موجود اولان شى ، موجود = — de raison.

اعتبارى ، موجود موهوم ، موجود خيالى. سقولاستيكلره كوره ماهيت يعني

وجود خارجين قطع نظر له امر متعقل . ماهيت اعتباريه يعني اعتبار عقلى

حسبيله موجود. حيوان ناطق كبي. (Intention) كلام منه باقالي.

وجود مطلق = — absolu.

كوائن اولى = — s primitifs.

كوائن حيه ، ذى حيات موجودات = — s vivants.

كوائن ازليه = — s éternels.

وجود محقق = — réel.

موجود حقيقى. بونك مقابلى موجود عقلى ، موجود ذهنى = — véritable.

(— de raison) در.

واجب الوجود بذاته. = L' — nécessaire par son essence.

واجب الوجود = L' — nécessaire par autre chose que son essence.

لابذاته ياخود بغيره.

حال ، كيفيت. = Manière d'—.

Euclidien

رياضي مشهور (أوقيlid) ه ويأخذ (أقليدس) ه منسوب اولان.

= اوقلید مسافه‌سی که او ج بعدی و هر یارده براولان مسافه‌در. Espace —.

بونک مقابله Espace non-euclidien ou hypéréspace = درت بعدی موهوم و اعتباری مسافه‌در.

= اوقلید هندسه‌سی. Géométrie — ne.

= اوقلید هندسه‌سندن باشقه اولان هندسه. Géométrie non — ne.

Eudémonisme

خیر اعظمک (Bien suprême) سعادت اولدینی فکرینه مستند نظریه اخلاقیه.

Eudémonologie

علم سعادت، مبحث سعادت، سعادت فکرینه مستند اولمک اعتباریله علم اخلاق. (Heuristique و Euristique) که لرینه باقیای.

Euristique

بوندن اولکی کلمه ایله (Heuristique) کلمه‌سننه مراجعت.

Euthanasia

اضطراب‌ز طاتلی ژلوم. (باقون) ه کوره ژلومی طاتلی یا پهیه چالیشان علم.

Eutrapérie

(اریسطوط) و (سن طوما) یه کوره اویون و سائر اکانجه‌لردن اعتدال او زره استفاده ایتمک فضیلتی.

Evhémérisme

یونان فیلسوف‌لرندن (اوهر) ک، اساطیرده کی آله‌منک وقتیله قوت وقدرت و مظفریت و بعض کشیفات مهمه‌یه موافقیتری حیرت‌خشن الام او مه‌سندن ناشی اقوام طرفندن الوهیت مرتبه‌سننه اصعاد‌ایدیمش انسانلار اولدینی قبول‌دن عبارت اولان مذهبی.

Évidence

بداهت، وضوح، حقیقتک ذهنک کمال وضوح‌له ظاهره ایده‌رک کنديني قبول استدیرمه‌سی.

= بداهت عقلیه که بر استدلال نتیجه‌سی اولان بداهتدر.

= بداهت حسیه و یاخود تجربیه که بر حادثه‌نک sensibile ou expérimentale.

تحقیق و شوتندن حاصل اولان بداهتدر.

= بداعت خارج ذهنيه که خارج ذهنده موجود بر شيئك
نتيجهسي اولان بداعتهدر.

= بداعت نفسيه ياخود قلبيه که سادهجه نفسک بر انفعالندن
عبارت اولان بداعتهدر.

(دهقارت) بداعت معيار حقيقه عدایتمشدر. لكن منقدلر بونی قبول ايته مشلدر در.

بالخاصه (هلوسيوس) : « (دهقارت) بداعت مسافر خانه منه بروحه تعليقني او نوتدی.
هر کس رأىني اوراذه ايو واسكانه کنديني حقلی ظن ايده يور » ديمشدر.

(قانت) ه کوره هر بداعت عقليه بالطبع آلات ايجي وبالضروره نفسیدر، قميدير.

Évolution

انکشاف، ابساط، نشوونما (Progrès) و ترقى، ارتقا (Développement) مقابلی اوله رق
ديمکدر که بوندن علم حياته شدتله وبغتة انقلاب ديمک اولان Révolution مقابلي او له رق
نوعلرك تدریجاً تبدیل شکل و صورت واستحاله ايتملري مراد اولونور.

= تکمل فردی ، شخصک تحنم ويأخذو تلمیح ايدلش
يمورطه حالندن بدآ ايله حال کاله کلنجه يه قدر نشوونما سيدر.

= تکمل نوعی، بر نوعك آندن تفاوت و تباین طریقیله
مشتق اولان دیکر بر رقاچ انواعه تبدیلیدر.

تکمل تفاوت (Differentiation) واسطه سيله اولور . يعني اعضا متواياً تميز
و وظائف يكديکر لرينه دها زياده مربوطيت حاصل ايتمکله برابر کسب اختصاص
ايدزله. بوندن دها مکمل بروحدت، دها بويوك بر ترکز و دها شدتلي برمشاركت
حصوله کايره.

بالاده ذکر اولونان ايکي نوع تکملى تولد متواali (Épigénèse) مقابلی اولان
= تحملرك اولدن تشکل و اندماجي (Préformation et emboîtement de germes)
يأخذو تکمل عضوي مقابلی اولان (organique) -- نظریه سيله قاريشدير ماميليدر.
= استحاله رجوعيه، استحاله قهقریه. الیوم عضو و ياشخصت
ترقی صوريه اولان تکاملندن باشهه بويله عکسنه يعني رجوعی بر تکامل دخی
قبول ايملکدده درکه بز بوکا تناقضدن احترازاً استحاله ديدک.

Évolutionnisme

استحاله مذهبی، استحاله مذهبی。 تکامل مذهبی، تکامله مذهبی، مذهب ارتقا。 بوکله با خاصه علم عضوی حقنده قوللاندیغی و قدر استحاله مذهبی یعنی نوع علک تدریجاً و متوالاً تبدیل شکل و صورت ایدکلری قبول ایدن مذهب دیمک اولان لفظنک مرادفیدر。 (بوکله یه مراجعت اولونه.) Transformisme

(هربرت سپنسر) بواستحاله مذهبی بوتون علم بشره تعیین ایده رک استحاله بی: «ماده نک ضیاع حرکته مترافق بر تمی، تکملی یعنی مجتمع بر حاله کلوب بر کل تشکیل (Intégration) ایمه سیدر که بواسناده ماده غیر معین و غیر مرتبط بر متجانسیتند معین و مرتبط بر متجانسیته سکر. و بوصردهده محفوظ فلان حرکت دخی بوکا ماثل بر استحاله ها اوغرار» دیه تعریف ایتمشدیر. الشته (سپنسر) ابتدائی سیحاب مضیدن انسانه، اک مکمل عالمه، ترقیات شخصیه و اجتماعیه نک صوک درجه سنه قدر هر شیئی بو وجهه ایضاً ایدر. بومذهبی (تکامل مذهبی) تسمیه اولونیشدیر.

بومذهبی کوره تموم و تکملی بر انخلال (Désintégration) تعقیب ایتمکده و بوصورته تکمل ایله انخلال دائماً یکدیگرینی ولی ایلکدنه او لاماسنه نظرآ بومذهبی اسم ویرمکده اولان تکامل لفظی بو ایکی صفحه دن یالکز بر صفحه سی بیان ایدیکنندن نقصاندر. بناءً علیه دلالت ایمه مکده در. فرانز جه کتابلرنده Evolution کلمه سی Développement (انکشاف) و Progrès (ترقی، ارتقا) کلمه لریله تفسیر ایدیله یور.

شوحالده بومذهبی (انکشافیه) دینیلمنک لازم کایر. عربجه بعض یکی کتابلرده مذهب ارتقا تعییرینک قوللاندیغی کورولدی. لکن بو دخی تکامل کلمه سی کی مذهبیک اساسی اولان فکرک یالکز بر صفحه سی بیان ایدیکنندن نقصاندر. بناءً علیه انکشافیه واخود مذهب انکشاف تعییری شایان ترجیح کورینور. Développement صاریلی بر شیئک آچیلمه سی دیمک اولدیغندن نه ترقی نده تدنی یی تضمی ایمز. هر درلو استحاله یه شاملدر. لکن اسانزدہ تکامل تعییریله استیناس حاصل اولش اولدیغندن بونک اباسنده بویوک بر محذور یوقدر. تکامل ایله تکمیلک ایکیسی ده بر معناده ایسه ده تکامل Intégration کلمه سنه مقابل عد ایدیکم تکمیلدن هیچ دکله شکلاً بر آز فرقیلدر.

(هَلْكَ) ک فلسفه سنده تکامل طبیعت و یا تاریخی تئیل ایدن و دها دوغریسی طبیعت یاخود تاریخ ایله عینی شی عد اولونان فکرک موضوع (Thèse)، تئیض موضوع (Antithèse) و ترکیب (Synthèse) دن عبارت اولق اوزره او ج حالک برندن دیگرینه انتقال ایده رک ترقیسیدر که بوكا (فکرک استحالات ثالثه سی) دینیله بیلیر. شوراسنی ده اخطار ایدم بوراده فکر هرشی صورته کیرن اصل کلی و مطلق دیمکدر. آنک خارجنه برشی یوقدر. مادیون مذهبنک اضمحلالی عنوانی اثر عاجزانمه استحاله و تکامل مذهبی حقنه خیلی ایضاحت ومطالعات و زدر. (کلمه نویشه ده باقایی). Darwinisme، Désintégration، Intégration، Idée)

Évolutionniste

تکامل و یاخود انکشافیه مذهبنک منسوب و متعلق اولان.

تکاملیه علم الروحی = Psychologie —.

تکاملیه علم اخلاقی = Morale —.

Exact

تام . صحیح .

علوم ریاضیه . علوم ریاضیه علوم صحیحه تسمیه سی = Les sciences —es.

بوعلومک مجرد و صرف استنتاجی اولوب بنم نه حواسمنزک نده آلاتمزک درجه مکملیته تابع اولمامه سندن ناشیدر. علوم سائره آنجاق تقریبی و حواسه کوره صحیحدر.

Exceptional

قضیه استثنائیه . بر نوع قیاس مرکبدر که بوندہ برمحمول، Proposition —.

بر یاخود بر قاج نوع یا شخص مستتنا اولق اوزره برموضوع عامه حل اولونوره.

بو قضیه ایکی قضیه عادل اولوب بونلرک هر بری آیریجھه اثبات ایدلک لازم کلیر.

(افلاطونیلر مستتنا اولق اوزره حکمای قدیمه نک جمله سی جناب اللهک غیر جسمانی

اولدیغنى تصدقی ایتمدیلر) قضیه سی کی که ایکی قضیه عادلدر. برنجیسی (حکمای

قدیمه جناب اللهک جسمانی اولدیغنه ایتناندیلر) وایکنچیسی (افلاطونیلر بونک عکسنه

ایتناندیلر) قضیه سیدر.

Excitation

تنبیه . برقوه منبه طرفدن بر عصب حسینک اوچی اوزرینه اجرا ایدیلن تأثیردرکه حسی موجب اولان شی بوده . تنبیه مقابله عکس عمل وقوعه کایر . فعل منعکسده تنبیه ، اعصاب مرسله واسطه سیله مرآکز عصیه به و عکس عمل اعصاب موصله واسطه سیله محیطه نقل اولونور .
تنبه ، عضویتک غیر طبیعی بر فعالیتیدر .

Excito-moteur

= مرآکز منبه محرك . قشر دماغک (یاخود مرآکز عصیه نک دیکر هرهانکی بر قسمنک) بر حرکت حضوانی موجب اولان قسمیدر . انسانک وذوق فقراتک دماغلرنده (شقرولاندو) نک کنارلری اعضانک مرآکز منبه محركیدر .

Exclu

کلمه سنه باقالي . (Milieu) . Principe du milieu — .

Exclusive

= قضیه حصره ، قضایای مرکبهدن بر محولی منحصرآ بر موضوعه حل ایدن قضیه که ایکی قضیه یه معادلدر . و بونلرک هربری آیریجه اثبات ایدملک لازم کایر . مثلا (آنچه بر الله واردز) قضیه سی (بر الله واردز) و (باشنه یوقدر) قضیه لرینه معادلدر .

Ex concesso

= خصم طرفدن قبول و تسلیم اولونان بر مقدمه یه مستند اولان دلیل .

Exemplaire

= علت مثالیه که مثل افلاطونیه (Idées platoniciennes) کی بذاته موجود اولان یاخود عقل طرفدن بدیمی بر غایه کمال اوله رق تصور ایدیلن مثال ، نمونه ، مودلدر . هر غایه عاقلانده میدان حقیقته کتیرله سی مطلوب اولان علت مثالیه یاخود غایه ایله علت مؤثره یعنی میدان حقیقته کتیرن فعالیت یکدیکرندن تمیز ایدملک لازم کایر . علت مثالیه ایله غایه دخنی یکدیکرندن تمیز ایدیله بیلیر . عاملک یا پدینی ایش

برواسطه یعنی علت اولوب اولدن تصور اولونان غایه بونک نتیجه‌سی اولورسه آکا غایه‌دینیلیر. مثلاً چیفتچی محصول آلمق ایچون تخم اکر. عالملک یاپدینی ایشک کندیسی غایه اولدینی وقت آکا (علت مثالیه) تسمیه اوئنور. مثلاً فلاطونه کوره عالم عقلبلده کی مثاللر کائناتك علت مثالیه‌لریدر. بونک کبی برصنتکارک تصویر ایتدیکی مودل وجوده کتیردیکی ایشک علت مثالیه‌سیدر.

Exemplarisme

مثال نظریه‌سی یاخود مثل افلاطونیه نظریه‌سی. فلاطونک بونظریه‌سی موجبنجه جناب الله عالی اولدن موجود برمادده‌دن علم آمیسنه ازلى اوهرق موجود اولان مثاللر موجبنجه خلق ایمشدر. بومثاللر ثابت اولان عالم عالی عقلی یی تشکیل ایدر. عقل بشر حواسک قیدنند قورتولدینی وقت آنلری کشف و تخریز ایدر.

Exemple

قیاس تمثیل که جزئیاتک بری حقنده حکم اولونان شیئی آنکله برجهته مشترک اولان دیکر برجئی اوزرینه دخی حکم ایدن قیاسدر. بودخی اوچ صورتله اولور. برنجیسی مشابهت صورتیله اولور. مثلاً شراب حرامدر. بحالده راقی سکرویر مکده شراب کبی اولدیندن او دخی حرامدر. یاخود جناب الله آدمی عفو ایتدی. اکر سن دخی آنک کبی تائب و مستغفر اولورسه که سنی دخی عفو ایدر کبی. ایکننجیسی مخالفت صورتیله اولور. مثلاً طمع قلبی بحضور ایدر. بحالده قناعت آنک عکسنه اوهرق حضور قلب ایله یاشامايه مؤدی اولور. یاخود تکاسل بوتون فضایحک والدوسیدر. بناءً علیه سعی آنلردن وقاہه ایدن اسپابدن بريدر کبی. اوچنجیسی اوولیت صورتیله اولور. مثلاً کلب صداقتلى برحیواندر. بحالده انسان بطریق الاولی صداقت ایتلیدر کبی.

Existence

موجودیت، وجود، وارلق، وار اوله. بونک مقابلي Essence (ذات و حقیقت)، Néant (عدم)، و Possibilité (امکان) کلمه‌لریدر. فعل قوه‌یه نسبتله نه ایسه موجودیت دخی ذات و حقیقته نسبتله اودر، او مثابه‌دهدر.

— = موجودیت حقیقیه، ثبوت.

شعدلری L' — simultanée d'une série de choses infinies en nombre.

نرمتاهی اشیانک معاً وجودی . (Être et minemment) کله لرینده باقایی .

Existentialité

(فانت) ک اصطلاح‌هنده موجودیت و طرز موجودیت دیگدر.

Exogamie

خارج قبیله ازدواج ، باشقه صنف و یا قبیله‌یه منسوب اولانلره ازدواج . بعض
تلیلرده او قبیله‌نک اعضا‌یی پیشنهاد ازدواج مبنو عذر .

Exotérique

تدریسات علنيه خارجیه، اسکی فیلسوف‌لر ک عالی و عمومی
ایم و تدریس‌آتی . بونک مقابلي Enseignement ésotérique (تدریسات خفیه ،
خنسوس‌صیه) در که مذهبیه سالک اولانلره، محترم‌لره، عارفلره (Initiés) مخصوص اولان
خنسوس‌صیه تعلیم و تدریسدر . Acroamatique دخنی بومعنایی افاده ایدر .

Expectation

انتظار . (ستوارت میل) بوکا بر نوع قوت و ملکه نظریله باقلاردی و پک زیاده
اشیت ویردی . بو قوت احساسات حقیقیه‌ی تجربه ایتدکدن صوکره احساسات
تکننی دخنی تصور ایمکدن عبارتدر . لکن بوکا قارشی حواسدنه نظر مطالعه‌یه
آنان بوقوت ذهنده نظر مطالعه‌یه آنان احساسات ممکنه‌نک خیال‌لiden باشقة برشی
دلمندر و بواحساساتی اولدن کشف ایمکدن عبارتدر دینلمشدر .

Expérience

تجربه، وقوف، کار آزمالق . حادثاته مشاهده (Observation) واسطه سیله دوغ‌ریدن
دغیریه کسب اطلاع و معرفت ، قوه معرفت . بوکله منطق و علوم طبیعیده
مرادفیدر . مثلا (Expérimentation) Faire des expériences (تجربه‌لر یا پاقع یعنی
اسوال تجربیه اوزره تجربه‌لر اجرا ایمک) دینیلیر . علم الروحده تجربه عقله مقابله او له رق
ادرارک خارجی ایله تأمل یاخود شعور دیگدر و بروجه آتی ایکی یه آیریلیر :

— تجربه خارجیه، ادراک خارجیه، قوّه معرفت خارجیه، حواس خارجیه واسطه سیله ادراک (Perception) دینکدر.

— تجربه داخلیه، ادراک داخلیه، قوّه معرفت داخلیه، تأمل (interne) یا خود شعور (Conscience) (Réflexion) دینکدر. (لوق) بوکا تأمل تسمیه ایدردی.

— تجربه معلمیه (Crucial) کلمه سنه باقامی.

Exprienciel

بوکله تجربی دینک ایسهده تجربه نک بری مجرد و عمومی و عادی و دیگری علمی اولاق اویزره ایکی نوعی وارد ر. بونلک برخیسی بر نظریه‌ی اثبات و یا مجھول بر شیئی کشف ایچون پایپلان عادی بر تجربه در. ایکنجدیسی اصل علمی اولان تجربه در که قواعد معینه سنه توفیقاً اجرا ایدیلین مکرر و مکمل بر تجربه و تنوع ایدیریلین بر مشاهده در. بونلک ایکیسنه ده تسمیه اولونورسده اصل تجربه علمیه نک اسی Expérience در. اولدن بری تجربی مفهومی Expérimentation و Expérimental کله لریله افاده ایدلکده اولدینی حالت اخیراً بو صورت استعمالدن متولد التباسک دفعی ضمتنده Expérimental تعییری اصل تجربه علمیه به منسوب و مستند معنا سنه تخصیص اولونهرق عادی تجربه به مستند معنا سی افاده ایچون بو Expérienciell تعییری اختراع ایدلشدر. بو تجربه حواس واسطه سیله اولان ادرا که Expérience interne (externe)، تأمل و یاخود شعور واسطه سیله اولان ادرا که Observation شاملدر. منقدلر مشاهده داخلیه به (Introspection)، عادی مشاهده به (Observation) شاملدر. طرفندن، (ریبو) نک انکلیز علم الروحی عنوانی اونده École expérimentale تعییری قو لاندینی، حال بوکه - بو علم الروحه تجربه علمیه تطبیق اولونادینی جهته - بوراده دینلیمه سی دها دوغری اوله جنی بیان ایدلشدر.

فکر عاجزانه بجهه بونک حین اقتضاده (اختباری) کلمه سیله ترجمه سی مناسبدر. هر نه قدر ناجی مرحوم لغتنه یوقلامق و دنه مک معنا سنه اولان اختبار کله سنک اشخاصده و تجربه کله سنک اشیاده قو لاندینی غنی بیان ایتمش ایسهده فاموسده برنسنه یی کرکی کی بیلمک ایچون یوقلایوب صینه مق معنا سنه کلديکی و تجربه مرّه بعد آخری صینه مق معنا سنه اولنگه بینلرنده فرق اولدینی تصریح ایدلیکی کی (اقرب الموارد)

عنوانی یک عربی لغتنه دخی (اختبر الشیء : جَرَبَهُ وَامْتَحَنَهُ) یعنی اختبارک بر شدی تجربه اینک معناسته کلایکی کوسترش اولدیغندن بوكله نک هم اشخاص هم ده اشیا حقدنه قو للانلدیغنده شبهه یوقدر. بوندن باشـقه بالاده بیان ایدلکی اوزره تجربه دفعاته دنه مک معناستی افاده ایدلکی جهـته تجربه علمیه یه تمامیه موافق اولدینی میدانده در.

Expérimental

تجربی ، تجربه یه متعلق و مستند اولان . بوكله مجرد و عمومی معناده تجربه ایله مادی و علمی معنـاده تجربه یه یعنی اصول تجربه یه توفیقاً احرا ایدلین تجربه نک (Expérimentation) ایکیسنده شاملدر.

== اصول تجربه که مشاهده، تصیف، فرض و مناسب تجربه له
معاینه دن عبارت اولان اصولدر. Méthode — e.

== علوم تجربیه، تجربه علمیه یی (Expérimentation) استعمال
ایدن علملر. Sciences — es.

(Méd. clinique) == طبابت تجربیه که سریریات طبابتک (Médecine — e.)
با خود عادی مشاهده یه مستند طبابتک مقابله در.

== علم الروح تجربی که تدقیش داخلی یه مستند و نظری
علم الروح (Psychologie introspective et spéculative) مقابله در. (بوحالده یعنی
شیئه مختلف ایکی اصول تطبیق ایدلش اونور.) علم الروح عقلینک (Psy. rationnelle) (Dхі مقابله در.
و با خود معرفت نظریه سنک (Théorie de la connaissance) (Dхی مقابله در.
(بوحالده دخی سعی و عمل علم الروح ک ایکی مختلف شعبه سنه انقسام ایتمش اولور.)

Expérimentation

اجرای تجربه، تجربه نک اصول و قاعده تختنده اوله رق استعمالی که قوانین طبیعیه
بو صور تله کشف ایدلیلر. مشاهده (Observation) خسوف و کسوف کی کندیلکنند
حصوله کان بر حادثه یی تدقیق ایتمکدر . تجربه، حادثه تی سبب حقیقی و قانون و طرز
وقو علرنی آکلامق ایچون بالالتزام حصوله کتیروب تدقیق ایتمکدر. حادثاتک احوال
و شرائط حصولی صور متعدده ایله تنوع ایتدیریلر. شدت و مدت دوامی تعديل

و تبدیل اولونور . مکن اولان فرضیاتک جمله‌سی بوجهمه قونترول ایدیله‌رک اک اک ایپسی اتخاب ایدیلیر.

Expiation

کفارت . کناه بر مرض ویا روحک تلوشنه ماثال عد ایدلیک جهله بر کناه ارتکاب ایدلکدن صوکره بونک تداوی ویا تطهیری مقصدیله جبراً قبول ایندیریان ویا خود طوعاً قبول ایدیلن الم وعقوبت.

Explicatif

ایضاحی، کاشف، مفسر، اخباری . بوکله ایضاحه مخصوص اولان جمله و تعریف کی شیلره وصف اوله‌رق قوللایلیر . موضوع اصلی یا لکز ایضاح ایدن صله‌لر بو قبیل‌ندر که بزم منطق کتابلرنده بوکا (قضیه کاشفه) تسمیه اولونور . لکن قرانسزجه منطق کتابلرنده بوکا قضیه دینلمز موضوعت متممی تعبیر اولونور . جمله متممه دیمک اولور . (معرفت‌آلیه ایچون خلق اولونان انسان ضاحکدر) کی که بوراده معرفت‌آلیه ایچون خلق اولونان جمله‌سی بر قضیه کاشفه وایضاحیدر . بونک مقابله تخصیصیه، خصصه (Déterminatif) در . (زاده اولان انسان اشرفتدر) کی . بوراده (زاده اولان) قضیه‌سی اشرف هانکی انسان اولندیغئی تعین و تخصیص ایده‌یور . آنی حذف ایتسه ک معنا بوزیلور . زیرا هر انسان اشرف دکلادر . لکن او لکی مثالدکی (معرفت ایچون خلق اولونان) قضیه‌سی قالدیروب (انسان ضاحکدر) دیسه ک معنا بوزولماز . چونکه او، انسانک مفهومی تحدید و تخصیص ایمیور . یا لکز آنک معرفت‌آلیه ایچون خلق اوولدیغئی ایضاح و بیان ایدیسیور .

Proposition — ve. = جمله ایضاحید، جمله بیانیه.

Sciences — ves. = علوم ایضاحید که اشیای آکلاشیله سیله جگ بر حاله قویان علمدارد . بونک مقابله (Sciences normatives) = علوم دستوریه، قواعد حرکت وضع ایدن علمدار) در . (Norme) قاعده، دستور دیمکدر . بوصوک ایکی تعبیری (ووند) (Wundt) قوللائمشدر.

Explicite

صریح، آچیق برصورتده بیان ایدلش اولان . بونک مقابله ضمنی (Implicite) در .

Exponible

واجب التفسير قضایای مؤلفه ویا خود مرکب، بونلر ظاهر آما و اخحاً مؤلف اولمایوب ضمناً و تقدیرآ ویا خود بالقوه مؤلف اولان و تحلیل منطقی ایله ایضاخنه احتیاج مس ایدن قضیه‌لر در که انواع آتیه‌یه منقسمدند لر.

Propositions exponibles	=	قضایای حاضره	=	— Exclusives.
	=	» استثنایه	=	— Exceptives.
	=	» تفضیلیه	=	— Comparatives.
	=	قضایای شروعیه	Inceptives	
	=	یا خود	ou	
	=	افقطاعیه	désitives.	

بونلردن هر برینک مثالی کلات مخصوصه سنده کوسترشدر.

واجب التفسير قضایانک مقابلي ظاهر آما و اخحاً مؤلف اولان قضایا (Propositions) کله سنده بیان اولونمشدر. (Composé) expressément composées.

Expresse

كلمه سنه باقالي. Espèce.

Extase

و جد، استغراق، جذبه. (کشاف اصطلاحات الفنون) ده « وجده » باطنک الله تعالی طرفیدن بر وارد (قولک کسی اولمفسزین معانیدن قلب او زرینه نازل اولان شی) ایله مصادفه سیدر که بو وارد آ کا حزن ویا سرور ویر. آنک هیئتئی تغیر ایدر. و شهود حقله کندی صفاتیدن غائب (بی خبر) قیلار و « جذب » دخی اهل سلوك عندنده الله تعالیانک عبديئي کندی حضرته جذب ایته سیدر دیه تعريف اولونمشدر. فرانسر جه کتابلرده Extase اللهمه بشمشکدر. بوحاله مظهر اولان کیمسه مشاهده جمال باریده مستغرق اولور. و آنک حواس خارجیه سی هر در لو تأثیراته پیانیه دینیله یور. و بونک او الجه ایها ایدیله جلت شرائطی افعالات نفسانیه نک الغاسی، تأثیرات حواسک ابطالی، حتی قوه استدلایله نک امحاسی اولدینی و اهل مکاشفه (Mystiques) عندنده بونک خیراعظم ایدوکی و بوحال دقت و نفسه شعورک موقداً فقدانی تضمین ایدیکی جهته له آنلرک بوحالی توصیفیدن عاجز قالرق غیرقابل وصف دیدکلری بیان اولونیور.

نوَافِلَاطُونِيلَرْدَنْ عَرْ بَلْرَجَه شِيَخَ الْحَكْمَا عنَوَانِيه مَعْرُوفَ اوَلانْ (پلوتن) بُوسَاد درَتْ كَرَه نَائِلَ اولَديغَى ادَعَا ايدَرْمَشْ. هَنْدَسَتَانْ (جوْغَى) لَرِي انسَانَ حَالَ وَجْدَه هَرَشِيَّه قَادِرَ اولَديغَى سُويْلَرْ ايمَشْ.

اطبَايَه كُورَه Extase فقدان حافظه وبطَلَانَ حسَله متَارَفَقَ بِرَحَالِ عَصَيِ اولُوه بُونَكَ صَفتَ فَارِقَه مَسْتَحِيرَانَه بِرَوْضَعِيتَ وَسَبِيِ دَنْجَى دَائِئِي بِرَحَسَ خَيَالِدَرْ. لَغَاد طَبِيدَه بُوكَاه بَهْتَ حَالَ مَهْوَتَيَتْ، اِنْذَهَالَ تَعْبِيرَ ايدَلَشَدَرْ.

Extensif

شمَولَى (برَجُوقَ اشِيَا وَافَرَادَه شَامِلَ اوَلانَ مَعْنَا وَالْفَاظَ حَفَنَدَه قَوْلَانِيلَرْ). اجسامَكَ قَابِيلَتَ امْتَادِيَّه مَنْسُوبَ.

Analyse — ve. — تَحْلِيلَ شَمُولَ، تَحْلِيلَ جَزِيَّاتَ كَلَ، تَحْلِيلَ افَرَادَ (Analyse) كَلَه سَنَه باقَالَى.

Quantité — ve. = (فَانتَ) وَ كُورَه امْتَادَ (Étendue) يَا خُودَمَدَتْ (Durée) دِيْكَدَرْ.

Puissance — ve. = قَوَه امْتَادِيَّه، اجسامَكَ اوْزاَنَه قَابِيلَتَه:

Culture — ve. = آز اراضِيدَن جَوَقَ مَحْصُولَ آلمَقَ اصْوَلَ زَرَاعَى.

Sens — d'un mot. = بِرَفَظَكَ توسيعًا افَادَه ايتَديَّكَ معنى.

Extension

تمَدِيدَه. امْتَادَه، توسيع، تَرَازِيدَه. شَمُونَ (برَمْفَهومَكَ دَلَالَتَ ايتَديَّكَ افَرَادَه عددَى) كَبُونَكَ مَقَابِيلَ Compréhension (صفاتَ مَشْتَرَكَه نَكَ عددَى) در. بُوكَاه يَهْدَه باقَالَى.

Par — . = توسيع معنى صورَتِيه.

Jugement d'— = بِرَنَوْعَ وَيَا فَرَدَكَ بِرَ جَنْسَدَه دَاخِلَ اولَديغَى بِيانَ ايدَنَه حَكمَه. (بِالْيَنَالَرْ ذَوَاتَ الْثَدَادِيَّادَرْ) كَبِيَه.

Extérieur, externe

خارجيَّ. عَلَمَ الرَّوْحَدَه شَعُورَ ايلَه بِيلِينَ شِيَه Intérieur (باطِنِي) وَحَوَاسَ ايلَه بِيلِينَ شِيَه Extérieur دِيْنِيلِيرْ. تَعْبِيرَ دِيْكَرَلَه (أَنَا) يَه عَائِدَ اوَلانَ شَى دَاخِلِي وَ(لَا أَنَا) عَيْطَفَ ايدِيلَنَ شَى خَارِجِيدَرْ.

Le monde = عالم خارجی، عالم محسوس، بونک مقابنی Le monde —.

intérieur در که عالم باطنی، آنا = بن، نفس ناطقه که فکر ایدن شیدر.

تصوریون (Idéalistes) عالم خارجینک یالکز بزم فکریم زده موجود وجودی ادراک اولونگدن عبارت اولدینقی ادعا ایدرلر.

Perception = ادراک خارجی که خارجیت حکمیله یعنی بزدن آیری اولان.

وصفتی بزم احساساتی تشكیل ایدن اشیانک وجودینه اعتقاد ایله مترافق

بولونان احساسدر. بونک مقابنی اوله رق وجودانه (Conscience) حس باطنی (Sens intime) تسمیه اولونور.

Méthode intérieure ou introspective ou subjective اصول تدقیق

و تفیش داخلی، مشاهده داخلیه اصولی که عالم الروحde انسانک کندی کندی

تأمل و تفکر واسطه سیله تحت مشاهده یه آلمه سندن عبارت اولان اصولدر.

بونک مقابنی اوله رق Méthode extérieure ou objective اصول خارجیه

یاخود خارج ذهنی انسانک کندنند باشقة سنی تحت مشاهده یه آلمه سیدر.

خارجی تعبیری (انا) دن آیری، باشقة دیمکدر. یا کاش آکلاش لاما مالیدر

(Le monde sensible) = عالم محسوس (انا = بن) دن یعنی نفس ناطقدن

آیریدر. لکن خارج دکلدر. زیرا متھیز اولمایان هیچ برشی خارجی اوله ماز.

Sensexternes. = حواس خارجیه، بزی عالم خارجی ایله مناسبتد بولوندیران

حسه لردر. بونک مقابنی Sensations internes = احساسات باطنی در که

موضعلی بشره نک بری طرفنه اولوب بزه عضویت زک آنجاق آجلق و صوسزا لق

کبی بعض حلالری بیلدرن احساساتدر. موضعلی بشره نک سطحنده اولان

احساساته کلنجه بونلدن لمس کبی بعضیلری خارجی و درجه حرارت و الم

احساساتی کبی بعضیلری داخلی عد اولونور.

Extériorisation ou extérioration

خارجه القایته، اخراج انتبهاعات، ذهنک حواس طرفندن کندی او زرینه

اجرا اولونان تکیفیاتی خارجه آتمه سی. مثلا قمرزی و یامائی حسلری بزم کندی مزده دره

بونکه برابر قرمزی و یا مائی رنگلی اولان بر شیئک خارجده اولدیغنى سویلرز .
و تعبیر دیگره قرمزی و یا مائی رنگلر بزم طرز تأثیریزدن عبارت اولدینی حالده
بز بونلری کوزلریزک اوکنده بولونان شیلرک بزر صفتی عد ایده رز .

— — اخراج حساسیت ، حساسیت خارج بدنهاستقلالی ،
بر کیمسه نک حاسیتنک وجودی خارجنه چیقارق هوای محیطک بر طبقه سننه
وحتی آز چوق او زاقده بولنان دیگر بر جسمه چکمه سیدر . بو حاده نک و قوعی کندی
تجربه لریله ثابت اولدیغنى موسيو (روشا) و ساڑ بر طاقم کیمسه لرادعا ایمکده در لر .

Extériorisé

Personnes — es. = ذهنلرینی اشغال ایدن شیئی دائم اشارتلره ، تقليدلرله ،
الفاظله افاده به میال اولان کیمسه لدر .

Extériorité

خارجیت ، خارجده اوله . مدر کامزک عرض ایتدیکی خارجیت صفتی . (قوندیاق) ک
كتاب احساس استنده وضع ایتدیکی مسئله در که احساساتک نفسک تکیفاتندن عبارت اولدینی
قبول ایدلیکی حالده ناصل او لیورده نفس بونلری کندی خارجنه اشیای مستقله
کی ادراک ایدیور ؟ مسئله سیدر . (Entériorisation) کلمه سننه باقیالی .

Extrasensible

خارج از محسوس . یک فیلسوفلردن بربی معرفتلری ایکی یه تقسیم ایتشدر .
بونلرک بر نجیسی (Sensibles) = محسوس) یعنی دوغریدن دوغری یه استحصال اولونان
معرفتلر وا یکن جیسی (Extrasensibles) = خارج از محسوس) معرفتلر در که عالم
خارجیده موجودیتلری دوغریدن دوغری یه ادراک ایدیله ماماکله برابر اوراده موجود
اولدقلری قبول ایدلیکده اولان شیلرک جمله سننه شاملدر .

Extrême

غایت ، صوک ، منتهاء اوچ ، طرف ، کنار ، اقصی ، مسافه نک بر ناحیه سننک حد
نهایه سننده بولونان . درجه نهایه ده ، صوک در جده ، غایته .

Les deux termes — d'un syllogisme .
بر قاسک طرفینی ، صغرا سیله کبراسی . (Terme) کلمه سننه باقیالی .

درجهٔ نهایده ایله مفرطک (Excessif) فرق واردر . مفرط تجاوز ایدله‌مه‌سی لازم کلديکي حالده تجاوز ايديلن برحد فكريي تضمن ايدر.

Extrinsécisme

خارجدن استخراج حقیقت مسلکي که حقیقتی داخلدن، مقتضیات عقل و فعلدن استخراج ایده‌جك يرده خارجدن استخراج ایدن مذهب و يا اصولدر . بو تعییری (Immanence) فلسفه‌سنک طرفدارانی تجربه و کشفک باجهه حقوقی تصدیق ایدن خصم‌لرینک فكريي بیان ایچون قولانمشودر.

Extrinsèque

ذاتی، اصلی، حقیقی او مایوب عرضی، خارجی، اعتباری، وضعی، موضوع اولان. بر شیئک ویا خود تعریف ایدیلن تصورک حقیقت و ماهیتنده داخل او مایان شی. بونک مقابلي (Intrinsèque) = ذاتی، اصلی، حقیقی در. =Valeur intrinsèque = قیمت موضوعه، اعتباریه. بونک مقابلي (Cause) کله‌سنده باقیالی.

F

بوجرف بر قیاس اولنده قو نادینی وقت او قیاس اولنده Feris شکلنه ارجاع اولونه بیله جگنی کوستیر. بو کلمه یه باقالي

Factice

صنعي، صناعي، غير طبيعي.

$\text{Idées} - s$ = تصورات صناعيه. ده قارته کوره ذهنک اعمال و تنظيم ایديكي تصوّرلر. تخيل و تحرير طريقيه استحصال ايديان تصوّرلر بوقيميدندر. بونك مقابلي (Idées innées) = Idées adventices = تصورات مكتتبه) و تصورات فطريه) در. بو گلملره ده باقالي.

Facultatif

اختيارى. انسانک يامه يده يامه يده حق اولان. بونك مقابلي (Obligatoire) مجبرى) در.

Faculté

قوت، ملکه، اقتدار. قابلیت، استعداد. حق و صلاحیت. خاصه. s de l'âme. قوای روحیه که باشیمجه لری حساسیت، عقل و اراده در. بعض کره روحک حساسیت کی يالکنر قابل و منفعل اولان قوانسنه Capacité = قابلیت) تسمیه اولونوب Faculté نامی اراده کی بر فعالیت تضمن ایدن قوتلره تحصیص ایدیلر.

قوانک دماغده تعین موضعی. $\text{Localisation des} - s$.

قوه عملیه، قوه فاعله. $- d'action$.

قوه نظریه. $- de spéculation$.

قوه عقلیه، قوه ناطقه. $- Intellectuelle$.

قوه خیالیه، قوه تخیل. $- Imaginative$.

قوه الاقدام. $- de hardiesse$.

== قوای خارجیه یاخود حواس = s extérieures ou les cinq sens.

خس ظاهره.

قوه مولده. == de génération.

قوه غاذیه. == de nutrition.

قوه منمیه، نامیه. == d'accroissement.

قوه غضبیه. == irascible.

قوه شهوانيه. == appétitive.

قوه قبول. == de recevoir.

قوه متوجهه. == opinante.

قوه قدسیه. == sainte.

قوای حاسه یاخود حسیه. = s sensitives.

قوه مفکره) قوه مفکره نک اصل اسمی == pensante..

La cojitative == قوه تفکر در de reflexion.

قوه جاذبه. == attractive.

قوه ماسکه. == coercitive.

قوه هاضمه. == digestive.

قوه دافعه. == expulsive.

== قوه وهمیه که حیوانلرده کنديلرینه نافع و يا مضر اولان estimative.

شيلري تفريق ايتمك قوتیدر. الیوم بوکاسوق طبیعی (Instinct) تسمیه اولونور.

انسانلرده بوقوته (Cogitative) == مفکره) دينيلير.

باشليجه قوتلر بر يerde کوريه بيلمك اوzerه آتیده کي تعبيرات دخى بورايه

علاوه ايسلشدر:

حافظه، ذاکره. == La mémoire.

متخيله. == L'imaginative.

تصوره. == L'imagination.

بنطازیه. == La fantaisie.

مقاده. == La collective.

(Puissance و Force) كله لرینه ده باقالي.

Fait

حاده، وقعه. فعل، تأثير. امر واقع، امر متحقق. حقيقة، وقوعه كلن هرشی.
 = وقعة (Fait) ايله (Phénomène) = حاده) يينده فرق وارد. حاده حواسه ظاهر اولان ومشاهده اولونه بيلان شيدر. وقوعات، حادثاتك جمله سني احتوا ايتدكدن باشنه دوغریدن دوغرى يه مشاهده وتحقيق ايديله مهين شيلره ده شاملدر. برموجه ضيائه (Onde) (lumineuse) بر وقعدر. حاده دكادر. بناء عليه بوقيل وقعلره غير مشعور به وقایع علم روچه (Faits psychologiques inconscients) ديمك لازم كاير.

تحت مشاهده وتجربه يه آلان وقایع استحصال اولونه حق معلوماته نسبته بر قاج نوعدر. (باcon) وقایع آتیه ي تفريقي وتميز ايتشدر:

= وقایع ظاهره کا احتوا ايتدکنري معلومانه کنديلری کوسترن s éclatants.

وقایعدر. (آووئي Hauy) تبل ايمش کوزل جرسياطي ي تصادي اوله رق قرار. ودر حال انشقاق قانوني کشف ايدر.

= وقایع خفیه کا جسامد اولان خاصه ي ضعيف برصورته اشعار ايدين وقوعاتدر. مثلا قوه ماسكه برصو کنه سنده اصلا کورونز. لكن بر تلاک او جنه معلق برصو دامنه سنده ظاهر در.

= وقایع مشترک که بر صنفدن اولوب اجتماعلريله بر قانوني ميدانه چياران وقایعدر. مثلا فيشقران برصو يك دامنه لری عيني قطع مکاف استقامتي آيل. وعيني قانونلري اظهار ايدر.

= وقایع معلميه که مباحثه ي حل ايدين وهیچ دکلسه تجربه هر لک اجرا سنده اوگه چيكان ايکي يولك هانکيسى تعقيب ايملک لازم کله جگكى کوسترن وقایع قطعيه در. (crucial) کلمه سنده باقالي.

= سريع الزوال وقایع. s fugitifs

= وقایع متجاوره. s limitrophes

= وقایع منفرده. s solitaires

= وقایع علنيه. s ostensifs

Fallacia

لاتينجه بر کله اولوب (Sophisme) = سفسطه کلمه سنده مرادفيدر.

Familistère

(فورریه) نک اصولنده متعدد عائله‌لر ک مشترکاً یا شادقلری موسسه. بر فابریقه نک بتوون عملاء سنت عائله‌لریله برابر و لوازم حیاتیه دن او لان بعض موادی مشترکاً استعمال ایده‌وک ساکن اولدقلری جسمیم بنا.

Famille

عائله، (علم نباتاتنده) فصیله. (علم خیواناتنده) طائفه.

Familisme

(فورریه) نک فلسفه اجتماعیه سنده عائله محبتی دیگدر. و انفعالات اربعه نفسانیه نک بریسیدر.

Fantaisie

مرادی اوله رق مخیله، قوه خیالیه، واهمه، قوه وهمیه معناسنده قوللاینیلردى. بعض کتب عربیه ده بنطازیه تعبیرینه تصادف اولونور.

Fapesmo

قیاسک برنجی شکلنك غير مستقيم بر ضریبیدر (نوعیدر) و در دنجی شکلک نوعنک معادلیدر. Fespamo کله سنده ایضاح ایدلدىکی وجهمه کراسی (A) موجبه کلیه، صغر اسی (E) = سالبه کلیه و نتیجه سی (O) = سالبه جزئیه در. هر ۱ ب ذره.

هیچ بر ج ا دکلدر.

بناء علیه بعض ب ج دکلدر.

Faradisation

جريان متقطع طبیعی یعنی بر عصبک، بر عضله نک بر جریان متبادل ایله الکتریلنمه سیدر که اراده نک حصوله کتیر دیکی تخلص مستمر کی بر تخلص حصوله کتیر بر.

Fatalisme

جبریه مذهبی که با جمله حادثاتک فوق الطبيعه بر علت او لی طرفندن لا یتغير بر صورتده اولدن ثبیت ایدلش اولدیغنه قائل او لان مذهبیدر. بومذهبه کوره هرشی غير قابل احتراز در. نه قدر چالیشلسه و قوعه کله جک او لان برشی منع ایدلده میه جکی کی و قوعه کلیه جک او لان برشی دنخی و قوعه کتیریله منز.

— جبریه مذهبی . بو مذهب قدرت ربانیه و علم الامینک
نتیجه سیدر . هر شی جناب الله که ید قدرتند او لدینگدن هیچ برشی آنک
مشیته مخالف اوله ماز . حق تعالی حضرت بری استقبالی بیلدیکی جهنه استقبال
دها شیمیدیدن جناب الله کیلر کیدر دینلمشدن .

— هر شیئک تابع اولدیغی وجوب و ضرورتک الوهیته بینه
فائق اوله سی اعتقادی .

— رواقیون جبریه مذهبی ، جناب الله عالمک عینی او لدینگدن
وقوعات عالمک وجوب و ضرورتی دخی حقیقت الامینک عینی اوله سی اعتقادی .

جبریه مذهبیه ایجادیه (Déterminisme) مذهبی بینته شوفرق وارد رکه قدریه که
کوره و قایع آنله فائق اولان و آنلری ترتیب و تنظیم ایدن بر قدرت ایجادی اوله رق
ضروریدر . بومتعالی برای جباب و ضرورتدر . ایجادیه مذهبی سیستم مبدئدن باشقة
ترشی دکلدر . عینی اسباب عینی نتایجی حصوله کتیرر . بونده کی وجوب و ضرورت
باطنی (Immanente) اولوب طبیعت اشیا ایله قاریشیر .

اعتقاد اهل سنته کوره افعال عادک اختیاری اولانلرینی ده ، اولینانلرینی ده خلق
ایدن جناب الاهدر . حق تعالی قوللرینه اراده جزئیه احسان بویورمشدر . قول
بواراده بی بر فعله صرف ایدر . واو فعل اراده الامینیه دخی توافق ایلوسه جناب الله
آنی خلق ایدر . ایشته بو صرف اراده و عنز و تصمیم قولک صنع و کسیدر .
بو وجهه افعال اختیاریه عدک کسی و جناب حقک خلقیه و قوعه کلیدکنندن اهل
سنیت قدره ایمان ایمکله برای جبره قائل دکلدرلر .

قولده کی اراده ده خلق ایدن جناب الله دکلیدر ؟ دینیله جلک اولو رسه اراده
صرف بر امر اعتباریدن عبارتدر . آنک خارجده وجودی یو قدر . خلق تعمیری خارجده
وجودی اولان شیلر حقنده مستعملدر . جوابی ویریلیز . جناب الله که هر شیئی
اولدن بیلمسنه کوره بوندر ناصل ایسے اولیه و قوعه کله جکدر . اراده جزئیه نک
بو بابده نه دخل و تأثیری اوله بیایر ؟ دینیلیرسه بو کا جواباً دخی علم معلومه تابعدر .
یعنی علمک معلومه تأثیری یو قدر . جناب الله مثلا سنک فلاں ایشی یا په جغه کی بیلدی
و اولنه تقدیر بویوردی دینیلیز .

شوراسنی ده علاوه ایدمکه قوانین طبیعیه یه تابع اولان حادثات دخی جناب حق که اراده سیله و قویه کلکدده در. زیرا بوقانون نز آنک اراده سیله جاری اولان برطاق عادات المہیدن عبارتدر. جناب الله کمال قدرتی اظهار ایچون بعض حادثاتک بو قانونلره مخالف اوله رق و قوی دخی تقدیر بیورمشدر. بونله بز آنجاق و قوی عندهن صوکره مطلع اوله بیلیرز. بناءً علیه بعض معجزات و کرامات اولیایی قوانین طبیعیه یه مخالف اوله سندن دولایی انکار ایتمک ویا خود برسورت طبیعیه ده تفسیره فالشمق شعار اسلامیته بوسبوتون مغایر اولدینی کبی عقل سلیمه ده منافیدر. چونکه الله قادر مطلق دیمکدر. وضع ایتدیکی قانونلره مخالف برشی وجوده کتیرمکه قادر اوله مامق صفت الوهیته غیرقابل تأییدر. مؤمن اولان برکیمه نک بولیه برسوز سویله مسی آنک دعوای ایمانی حکمدن بالکلیه اسقاط ایدن بر تناقضدر. (Miracle) کلمه سنه مراجعت اولونه).

بوندن باشقة قضا وار، قدر وار. بونلرک هربری باشقة یولده تعريف ایدلشددر. وبو تعريف لرده اختلاف وارددر. متکلمین و حکما یه کوره «قضا جناب الله هد، اشیانک لازمالدہ بولوندیفی حالی اوزرینه تعلق ایدن اراده از لیه سیدر. اشیای ذوات واحوالنده معتبر اولان مقدار مخصوص و تقدیر معین اوزرینه ایجاددر.» دیه تعريف اولو نمشدر. بونلرک حقیقت و ماهیتلری جناب الله بیلیر. و بونلردن بعضیلری انبیا و اولیاستدن بعضیلرینه بیلیر ممشدر. بز بونلری بیله میز. بیلنلردو چارشک و تردد اولمازلو. حضرت عمرک زمان خلاقتند شامده و با ظهوری استیخار ایدله سنه منی بال مشاوره مدینه یه عودته قرار ویرله مسی اوزرینه شام شریف امیری ابو عبیده بن الجراح حضرت تلرینک: «یا امیر المؤمنین بحر کتک حق تعالینک قدر ندن فرار میدر؟» دیش اولد قلری و حضرت عمرک دخی بوكاجوابا: «یا ابا عبیده بوسوزی سندن باشقة برسی سویلی ایدی. الله تعالینک قدر ندن یاخود قضاستن دینه آنک قدرینه فرار ایده رز. دوه لریکی بظرفی او تلاق و دیکر طرف چوراق اولان بر وادینک ههانکی جهتنده کورسه ک بو الله تعالینک قدریله دکلیدر؟» بیوردقلى مشهوردر.

هر شیئک تقدیر الله ایله و قویه کل دیکنے ایمان بر فریضه دینه در. و بوعتقاد یوقاریده ایضاح ایدلادیکی وجهمه تمامیه موافق عقل و حکمتدر. دین مینیمز بزی تھلکه دن احتراز و افعال حسنیه صرف استطاعتنه مکلف طو تدینی جهتله بوعتقاددن

بر ضرر حصوله کله من . مکرکه یا کلش آ کلاشلسون . اوحالده قصور ، دینده دکار آ کلامایانلدده ، ترهات جهلاه قابلانلدده .

حاصلی قدر وارد . اولماسه نجه نجه و قواعاتک قبل الوقوع اخباری ممکن او له مزدی .
لکن به حناب حقک حکمه قولرندن صافتادینی اسرار جمله سندندر . بوبابده اعمال
افکار بیوهه اتماب ذهندر . فخر کائنات افندیز قدردن بحث ایدله سندن پاک زیاده
غضبناک اولورلدی .

علم کلامده قولک فعالی اللهه اسناد ایدن « مذهب » (جبریه) وقدری انکار ایدوب
« قول فعلنک خالقیدر و نفر و معاصی اللهک تقدیر یاه دکادر » دین مذهب (قدریه) تسمیه
او نونمشد . جبریه دخی ایکی صنفه آیریلیز . بر طاقی یوقاریده ذکر اولوندینی و جهله
قولک فعلده کسی اولدیغنه قائل اولانلددرکه بوندره (جبریه متوسطه) تسمیه
ایدیلیز . اشعریلر بومذهب منسوبدرلو . دیکر صنفی قولک فعلده کبئی قبول و تصدیق
ایمزل . و قولدن اراده و اختیاری بوسبوتون سلب ایدوب « انسان کافه حرکات و سکنایتنده
مضطэрدر » دیرلر . فرق خالدون جهیمه طائفه‌سی کی . بوندک مذهبند (جبریه
خالصه) نامی ویریلیز .

فرانسز جهدن و یاخودانکلایز جهدن عربی به لغت کتابلرنده (Fatalisme) کلمه‌سی
(مذهب قدریه) ، (مذهب قضاؤ قدر) دیهه ترجمه اولونمشد . بو ترجمه معنا اعتبار یاه دوغزی
ایسده بزده قدریه بالاده بیان اولوندینی و جهله « قول فعلنک خالقیدر ، کیف مایشاء
حرکت ایدر . کفر ، شر ، ظلم و سائر معاصی خدانک تقدیر یاه دکادر » دین یعنی
قدری انکار ایدن (معترله) مذهبنه اطلاق ایدلیکندن و جبریه‌نک ضدی او نوب معنای
مقصودک بوسبوتون عکسی افاده ایتدیکندن (جبریه) لفظیه ترجمه‌سی ضروریدر .

Fatalité

تقدیر ، مقدرت . وجوب و ضرورت . غیرقابل احتراز او له ، چاره سر لک .
شامت و نحوست . سلسله و قایع مشؤمه .

Faux

کاذب ، غیر صحیح ، غیر احقيقی ، باطل .

Fechner

کلمه سنده ایضاح ایدلدیکی و جمله بوكله مهمه قیاسک اوچنجی شکلناک **Bamalip** لغارتیمیلری نسبتنه تزاید ایدر. یعنی تنبیهک شدتی تناسب هندسی اوزره (۱۰، ۱۰۰، ۱۰۰) آرتدینی وقتده احساسک شدتی آنچاق تناسب عددی اوزره (۳۰، ۱۰۰، ۴) آرتار «صورتنده افاده اولونور.

Felapton

کلمه سنده ایضاح ایدلدیکی و جمله بوكله مهمه قیاسک اوچنجی شکلناک **Bamalip**. کبرایی سالبہ کلیه، صغراشی موجبه کلیه و نتیجهه سی سالبہ جزئیه اولان ضربتناک (نوعنک) اسمیدر.

هیچ بر م ب دکلدر.	Fe
هر م س در.	lap
بناءً علیه بعض س ب دکلدر.	ton

Féminisme

قادینک سیاسی، اجتماعی و اقتصادی موقعی آشاغی اولانیغدن بومساواتسز لغت ازاله سی مقصدیله قادینلرک اصلاح موقع و توسعیح حقوقی التزام ایدن مسلک، توسعیح حقوق نسوان میل و فکری.

Ferio

کلمه سنده ایضاح اولوندینی و جمله بوكله مهمه قیاسک برنجی شکلناک Bamalip کبرایی سالبہ کلیه، صغراشی موجبه جزئیه و نتیجهه سی سالبہ جزئیه اولان نوعیدر.	Fe
هیچ بر م ب دکلدر.	ri
بعض س م در.	o
بناءً علیه بعض س ب دکلدر.	

Ferison

بوکله مهمه **Bamalip** کلمه سنده ایضاح ایدلدیکی و جمله قیاسک اوچنجی شکلناک کبرایی سالبہ کلیه، صغراشی موجبه جزئیه و نتیجهه سی سالبہ جزئیه اولان نوعنک اسمیدر.

هیچ بر م ب دکادر . Fe

بعض م س در . ri

بناءً عليه بعض س ب دکادر . son

Fesapo

بولفظ مهم میباشد در زنجی شکل نک نوع علنندن کبراسنک مستویاً و صغر اسنک قسمی عکسیله بر زنجی شکل (Ferio) اسنده کی نوع نه قابل ارجاع اولان بر نوعیدر :

هیچ بر ب م دکادر . Fe

هر م س در . sa

بناءً عليه بعض س ب دکادر . po

Fespamo

بكلمه مهم میباشد در زنجی شکل نک بر نوع نک اسمیدر . Fapesmo کلمه سنہ باقیالی .

Festino

بولفظ مهم Bamalip کلمه سنده ایضاً ایدلیکی وجهمه قیاسک ایکنوجی شکل نک کبراسی سالیه کلیه ، صغر اسی موجبه جزئیه و نتیجه سی سالیه جزئیه اولان نوعیدر .

هیچ بر ب م دکادر . Fes

بعض س م در . ti

بناءً عليه بعض س ب دکادر . no

Fetichisme

پیرستلک ، بعض اقوام زنجیه کی (فتیش) لره یعنی معبد اتخاذ ایدیلن بعض قلاب بتله عبادت ایمک مذهبی .

Fiat

توراتک خلقت عالم حقنده اولان بر زنجی با بنک اوچنچی آتی اولان : « وَ إِنَّ اللَّهَ نُورٌ أَوْلَى سُونَ دِيَدِي وَ نُورٌ أَوْلَى » عباره من ندن آلمه و « اولسون » معناسنده . عربیده (کن = اول) کلمه سی کی . بیان رضا و موافقت . حاکانه برام .

(لاروس) لفتنده برشیئی خلتمدن نوره کیرن، عدمدن وجوده کتیرن بویوک برکش حقنده استعمال اولوندینی بیان ایدیلیبور. فلسفه لغچه لرنده (جناب حقک خاق فعالی واردنه کی برشیئی و یامتصور برگایه بی حصوله کتیرمه می فعلی) دینله بیور.

Fiction

وهم، تخييل، خرافه، دوزمه، اويدرمه، اصل و اساسی اولمایان شی . يالان ، اختراع . اعتباری . فرضیه .

— = فرض قانونی ، غيرحقیقی و یا غیریقینی اولدینی حالده قانوناً حقیقی légale. عدایدلمه می لازم کان عباره . « هیچ بر کیمسه نک قانونی بیلمدی کی فرض ایدیله هرز » بوزی کی .

Fidéisme

ایمانیه مذهبی . عقل بزه حقیقت اشیا حقنده هیچ بر شی او کرتمدی کی جهته وحیه ایمانک فلسفه یه اساس اتخاذ ایدله می لزومه و تعبیر دیگره بالکنز عقل، انسانک احتیاجاته کافی اولمادی یقندن آنک ایمان ایله اکمالی لازم کله جکنه قائل اولان مذهب . حقایق ایمانیه بی قبول و آثاره علومک مبادی و نتایج بنی تشکیل ایدن حقایقه معادل و یافئق بر قیمت عطف ایدن هر مذهب و اعتقادکه Rationalisme = عقلیه مقابله در .

Figure

شكل، صورت خارجیه، هیئت . رمن . مجاز، استعاره، کنایه . بدیعه لفظیه و معنویه . اریسطوط قیاسده (قیاس اقتانیده) . حد او سلطک مقدمه لرده اشغال ایتدیکی موقعه کوره او چ شکل تفریق ایتمشدتر . بعضراری بونلره برشکل دها علاوه ایتمشدتر . هر شکل اون آلتی ضربی (Modes) وارد .

برنجی شکلده حد او سلطک کبراده موضوع و صغراده محول اولور .

کبری هر حیوان حساسدر .

صغری هر انسان حیواندر .

تبیجه بناءً علیه هر انسان حساسدر .

بوراده مطلوب یعنی اثباتی لازم کان قضیه (هر انسان حد اسد) قضیه سیدرکه
قياسک نتیجه‌سنجی تشکیل ایتمشد. حد اصغر بومطلوبک موضوعی وحداً کبر مجموعید.
حد او سط دخی قیاسک مقدمه‌لری اولان ایکی قضیه‌ده تکرار ایدن جزو مشترکدر.
شوحالده حد اصغر (انسان) و حد اکبر (حساس) وحد او سط (حیوان)
کلمه‌لرید. بوحد او سط کبراده موضوع و صغراده مجموعید. (Terme) کلمه‌سننه باقیالی.
ایکننجی شکله‌ده حد او سط مقدمه‌لرده یعنی هم کبراده هم مجموع اولور.

صغری هر انسان حیواندر.

کبری هیچ برطاش حیوان دکلدر.

نتیجه بناءً علیه هیچ برانسان طاش دکلدر.

اوچنجی شکله‌ده حد او سط هم صغراده هم کبراده موضوع اولور :

صغری هر انسان حیواندر.

کبری هر انسان ناطقدر.

نتیجه بناءً علیه بعض حیوان ناطقدر.

در دنجی شکله‌ده حد او سط صغراده موضوع ، کبراده مجموع اولور :

صغری هر انسان حیواندر.

کبری هر ناطق انساندر.

نتیجه بناءً علیه بعض حیوان ناطقدر.

Fin

غایت، نهایت که بونک مقابله (Commencement) در . غایه ، مقصد ، برشی
نایچون موجود ایسه یاخود یا پلش ایسه اوشی. بونک مقابله واسطه (Moyen) در .
بذاه غایه ، مقصود لذاته ، حقیق (Objectives) و واجب
— en soi .
وضروری اولان غایه‌لرکه بونک مقابله :

—s subjectives. = غایات نفسیه ، براراده‌نک آنلره بر قیمت کلیه عطف

ایتمکسزین آرزو ایده بیله جکی غایه‌لردر. بونلر مطلق وغیرمشروطدر. مقابله‌لری
—s relatives ou intermédiaires.

صفت و ماهیتنی دها عالی بر غایه‌یه واسطه اولمه‌لرندن اقتیاس ایدن غایه‌لردر .

مثلاً انسان موجود حقيقي اولمك حيـتـيه مختلف غايـلـه واسـطـه اوـلهـ بـيلـيرـ . وـمتـبـدلـ غـايـلـه استـهـدـافـ ايـدهـ بـيلـيرـ . لـكـنـ اـنـسـانـهـ تـحـقـقـ ايـدنـ عـاقـلـهـ مـاهـيـتـيـ بـذـاـهـ بـرـغـايـهـ اوـلهـرقـ موجودـ اوـلـورـ . يـعنـيـ اوـ بـوـقـيمـتـ مـطلـقهـ يـهـ مـالـكـ اوـلهـ بـيلـيرـ .

Règne des —s.
 قوانين خارجية مشتركة ايله اصول و قاعده تحتمله ارتباطلريدر . مومن اليك فـيـكـرـ نـجـهـ اوـلـاـبـذاـهـ غـايـهـ اوـلـاـنـ اـنـسـانـ وـارـ . ثـانـيـاـ آـنـدـرـكـ استـهـدـافـ ايـدهـ بـيلـهـ جـكـلـهـ حـقـيقـيـ وـضـرـورـيـ غـايـلـهـ وـظـيـفـهـلـ وـارـ . ثـالـثـاـ قـانـونـ اـخـلـاقـهـ رـعـاـيـاتـ اـيـمـكـ شـرـطـيـهـ تعـقـيبـ ايـدهـ بـيلـهـ جـكـلـهـ غـايـلـهـ وـارـ . ايـشـتـهـ حـاـكـمـتـ غـايـاتـ بوـغـايـلـهـ عـيـنـيـ برـقـانـونـ تحـتـمـلـهـ جـامـعـ اوـلـاـنـ اـصـوـلـرـ كـآـ كـلـاـيـهـ بـيلـهـ دـيـكـمـهـ كـوـرـهـ بوـاـصـولـ سـاـيـهـ سـنـدـهـ اـنـسـافـهـ بـرـبـلـيـخـيـ بـذـاـهـ غـايـهـ طـاـنـيـهـ جـقـلـهـ وـبوـذـاـهـ غـايـهـ اـولـمـكـ صـفـتـهـ باـشـقـهـ لـرـنـدـهـ دـخـنـيـ رـعـاـيـاتـ اـيـمـكـ شـرـطـيـهـ حـقـيقـيـ وـضـرـورـيـ بـرـطـاقـمـ غـايـلـهـ استـهـدـافـ ايـدهـ جـكـلـهـ وـقـانـونـ اـخـلـاقـهـ رـعـاـيـاتـهـ مـشـرـوطـ اوـلهـرقـ دـيـكـرـ بـرـطـاقـمـ نـسـبـيـ وـشـيـخـصـيـ غـايـلـهـ تعـقـيبـ ايـلـهـ جـكـلـهـ درـ . شـوـحـالـدـهـ بـذـاـهـ غـايـهـ اـولـمـكـ صـفـتـيـهـ هـرـ كـيـمـسـهـ كـنـدـيـسـيـ حـاـكـمـتـ غـايـاتـيـ اـدارـهـ ايـدنـ قـانـونـكـ وـاضـعـيـ عـدـ ايـدهـ بـيلـهـ جـكـلـهـ . بوـبرـغـايـهـ كـالـلـهـ . لـكـنـ قـابـلـ استـحـصـالـ يـعنـيـ حرـيتـ وـاسـطـهـ سـيـلـهـ مـيدـانـ حـقـيقـتـهـ كـتـيرـهـ بـيلـهـ جـلـكـ .
dernière. — = غـايـهـ أـخـيـرـهـ يـاخـدـغـايـهـ مـطلـقهـ، يـعنـيـ مؤـخرـ بـرـمـقـصـدـهـ نـسـبـتـهـ وـاسـطـهـ اوـلـماـيـانـ غـايـهـ درـكـ اـصـلـ غـايـهـ بـودـرـ . اـكـاـوـلـ بوـكـاعـطـفـ نـظـرـدـقـتـ ايـديـلـيرـ . دـيـكـرـلـهـ متـواـلـياـ بـونـكـ اـيـچـونـ طـلـبـ اوـلـونـورـ .

prochaine. — = غـايـهـ قـرـيبـهـ . بوـغـايـهـ تـرـتـيـبـ اـجـراـدـهـ بـرـنجـيـ اـيـسـهـدـهـ تـرـتـيـبـ قـصـدـ وـتـصـمـيمـهـ صـوـكـدـرـ . وـغـايـهـ مـتوـسـطـهـ كـيـ بـرـغـايـهـ اوـلـمـقـدـنـ زـيـادـهـ بـرـواسـطـهـ درـ .
intermédiaire. — = غـايـهـ مـتوـسـطـهـ كـهـ بوـ، دـيـكـرـ بـرـغـايـهـهـ وـاسـطـهـ اوـلـاـنـ غـايـهـ درـ .
objective. — = غـايـهـ حـقـيقـيـهـ كـهـ مـطـلـوبـ اوـلـاـنـ شـيـئـكـ كـنـدـيـسـيـدـرـ .
formelle. — = غـايـهـ صـورـيـهـ كـهـ مـطـلـوبـ اوـلـاـنـ شـيـئـكـ استـحـصـالـيـدـرـ .
des —s. — = غـايـهـ الـغـايـاتـ .

Final

غـائـيـ، نـهـائـيـ . بـونـكـ مقـابـلـ اـبـتـدائـيـ Initial: درـ . بـرـ غـائـيـتـ عـرـضـ ايـدنـ كـهـ بـونـكـ مقـابـلـ موـثرـ (Efficient) وبـعـضـ كـرـهـ مـيـخـانـيـكـ (Mécanique) درـ .

= علت غاییه، برشیئک مبنی اولدیقی مقصد. اکثریا علل غاییه عالمک صانی اولان برذات و احباب وجودک موجودیتی کشف و اظهار ایدن پلانه اطلاق اولونور. (اریس طوط) : « طبیعت بوشه هیچ برشی یا یاز » دیمشدر. ایشته علل غاییه مبدئی بودر.

Finalisme

عال غاییه‌ی قبول ایدن، غاییت تصوریه حاکم برموقع تخصیص ایدن مذهب.

Finalité

غاییت، مقصد مبنی ویا میال اولنگ، مقصدک سبب و علت اولمه‌سی. (Adaptation) = غاییت عضویه که اعضا نک محیط ره تطبیق organique. دیمکدر. بو، نباتاته بیله مشاهده اولونور. (فلود برناز) بوکا فکر مدربر (Idée directrice) تسمیه ایدزدی.

— = غاییت انفعالیه. بر موجودک فعالیتی بر غاییه دوغری سوق اولونقده در. چونکه مشعور به ویاخود غیرمشعور به اولان المله خبردار ایدلکنده در، بو، سوق طبیعی لریته تابع اولان حیواناته مشاهده اولونور. intelligente. — = غاییت عاقلانه که بر غاییه اوله رق طانیق و آنی وسائط معلومه ایله تعقیب ایمکدر.

— = غاییت داخلیه که (فانت) ه کوره بر موجودک با جمله اقسام نک مجموعه نسبته منطق اولمه سیدر. بر حیوانک جمله اعضا سی و بر صناعت ایشی کی. بوراده غاییه او موجودک کنیدر. غاییت مقصود لذاته در. دیکر غاییه خادم برواسطه دکادر.

— = غاییت خارجیه که (فانت) ه کوره بر موجودک دیکرینه نافع اولمه سی صورتیه اولان غاییتدر. بومقصود لغیره یعنی دیکر بر غاییه خادم بر واسطه اولان غاییتدر. انسان ایله البسه سی بینقه کی غاییت کی. و حیوانک انسانه نسبته اولان غاییتی کی.

— = غایت باطنیه. (هگل) ه کوره بوغایت آنی عرض ایدن.
موجوددک کندی طبیعت و تکملنک نتیجه‌سی اولان غایتیدر. ذی حیات بر
مخلوقک کندیا کمندن محیطنه تطبیقی کی.

— = غایت عالیه. (هگل) ه کوره برموجود او زرینه دیکر
بر موجوددک، آنده نظر اعتباره آنان برگایه ایچون، اجرا ایتدیکی فعل ایله.
او موجودده میدان حقیقته کان غایتیدر. اصطفای صناعی، حیوان یتیشدیرمه کی.
— = مبدأ غایت که «هر موجود که برگایه‌سی فاردر» دینله رک.
افاده اولونور.

(قات) غایتی داخلی و خارجی اوله رق ایکی قسمه تقسیم ایتدیکی کی بروجه آنی
دیکر بر صور تله ده ایکی یه تقسیم ایدر :

— = غایت ^{حسنه}_{ذهنیه}، ذوقیه، بدیعیه، یاخود
ذهنیه، نفسیه، حسن حقنده حکم ویرمک ملکسی Jugement esthétique ou subjective.
طبعی اوله رق کوزل بر شی ایله مدرکه من بیننده بر آهنک و توافق کوریز.
لکن بوحکم بوسپتون داخلی بر استعداده، متیخیله من له مدرکه من بیننده بر
نسبت ذهنیه یه عائدر.

— = غایت عالم‌الغایاتیه، یاخود خارج ذهنیه.
غاییات یعنی عالم غاییه یه متعلق حکم Jugement téléologique که بالعکس
طبعیتک بعض تفرعاتی بیننده حقیق بر آهنک بیان ایدر، بر غایت خارج ذهنیه نک
وجوینی تصدیق ایدر.

غایتک آنجاق داخلی اوله دینی وقت یعنی بر عینی جمله ویام موجود ک اقسام مختلفه سی
بیننده بولوندیخی زمان وجودیه صورت مطلقه ده حکم اولونور. غایت خارجی اوله دینی
زمان بونده ایکی حال وارد ر. بر نجیسی بر شیثک انسان ایچون فائدہ سی نظر مطالعه یه
آینیر. ایشته بر طام تزییف واستهزاره سبیت ویرن غایت بودر. مثلابورون کوزلک
طفق ایچوندر. و قاونونک دیلیمتری عادلانه تقسیم ایدله سی ایچوندر دیمک کی.
ایکنجدی بر شیثک دیکر بر شی ایچون اولان فائدہ سی نظر اعتباره آینیر. (قات)
«نمهر لر چاموری سوره؟ کوتورور بو چامور آزار آزار منصبزد طوپلانیر»، یکی

و مخصوص‌دار بر ساحه تشكیل ایدر. او جه صو وبالقدر اشغال ایندکاری محلاری. بوصور تله نباتات آلیر. بواراضی لاحقه به تنبت ایچون استحضار اولونان واسطه نظریه باقیمه‌السیدر؟ دیبور. ایشته غایت خارجیه‌نک هر ایکی نوعی حقنده بویله. منیفانه سوز سویلن‌بیلیر.

Fini

متناهی. بونک مقابلي (Infini) = غیرمتناهی) در .

Fissiparité

تناسل تجزی که برمولدک علی‌العاده ایکی پارچه‌یه آیریلوب بوپارچه‌لرک هبرندن ایکی بر حیوان‌حق حصوله کله‌سندن عبارتدر. تناسل تجزی بعض حیوان‌لرده قسمی اولور. بخاصة مولدک حسمنک يالکز برناحیه معینه‌سنده‌در. وجودیتک قسم اعظمی باقی قالیر. و بنیه‌سی هان تمامیله محفوظ قالیر. بحال صولیجانلرک بعض نوعل‌نده بولونور. تناسل تجزی قیله شعاعیه‌دن دکنر انجیری و بش پارمک تسمیه اولونان دکنر حیوان نباتی‌لرنه و طاتلی صو (پولیپ) لری کی بعض حیوان‌لرده مشاهده اولونور. تفصیلاتی علم الحیات و علم الجنین کتاب‌لرنده مندر جدر. بوکا (Scissiparité) تناسل بالشق) دخی تسمیه اولونور .

Foi

ایمان، اعتقاد. بوکله‌نک معنای فلسفی فکرک، نه منطقاً اثبات ایدلش نده بالتجربه تحقق ایتمش اولمایان بر شیئی قبول ایتمه‌سیدر. نه استدلال، نه ده تجزیه‌نک رد و جرح ایتمدیکی برشیئی احتساس اوزرینه تصدیقدر . هر علم یقینیده بر عنصر ایمان و اعتقاد وارد. زیرا هر یقین بزم قوای معرفتمنزه و بالخاصة آنلرک جمله‌سی قونطرول ایدن عقله ایمانز اولدیغی تضمن ایدر.

Folie

جنون، اختلال شعور.

des grandeurs ou mégalomanie. عاده بر قدرت، عظمت فکری اظهار ایتمه‌سندن و بوکا موافق حاده‌لر او دیورمه‌سندن عبارتدر : کندی‌سی پک زیاده زنگین و بیویوک بر آدم حتی الله ظن ایدر.

جُنون اعتساف که مصاب کندیسته ضرر ویرماک
اچون هر دورلو و سائط ایجاد ایدن بر طاقم دشمنل طرفندن تعذیب ایدلکده
اولدیغنه ایتائیر.

— جُنون دوری که صفت میزه‌سی احتداد و ماحولیا ، سرور circulaire.
وکدرک منتظم دورلرده یکدیگرخی تعاقب ایمه‌سیدر.
— جُنون اخلاقی که وقایعی ادرال سالم قالمقه و حتی آرتقله برابر morale.
عادی حسن اخلاق احتساساتک فقدان ویاخود پک زیاده انسادندن عبارت
- قسمی وبغض کره‌کیجی - بر نوع اختلال شعوردر . بونک باشلیجه صفت
میزه‌سی خیر و شر حقنده براحتساس شخصینک فقدانی و خیر و شر تصویرینک
هیچ بر عکس عمل دعوت ایتمیوب آنجاق باشقة‌لرندن ایشیتمکله اوکره‌نیلمنش
اویله‌سیدر . بوسیله‌مینی بوکا عمای اخلاقی (Cécité morale) دخی تسمیه‌اولونور .
— جُنون شک، محاکمه و اراده وظائفی حال طبیعیده جریان
ایتدیکی حالده متانتی برصورتده افاده ویاخود اعطای قرار امکانک منسلب
اویله‌سیله تظاهر ایدن بر نوع اختلال عقلی.

Fonction

ماموریت، وظیفه، خدمت [هر عضوه مخصوص اولان هضم و سائره کی فغللر
دخی برق وظیفه‌در] . عمل ، حرکت . ریاضیاتده بر کمیتک تابعی . ایکی کمیتک تبدلاتی
مقایسه ایدلادیکی و آنلرده جازی اولان نسبت ریاضیه معلوم اولدیغی وقتده بوکمیتلر
یکدیگرینک تابعیدر .

Fondement

تمل، اس، اساس، رکن، مستندایه . شرط، علت، سبب . بر فکرک محق اولدیغی
کوسترن و برسوزی قبول ایتدیرن شی . بتوون برصنف معرفتک شرط امکان و ضمان
قیمتی اولان مبدأ عمومی، قاعدة عمومیه . امیت و اعتماد .

For intérieur

قوانين و افکار عمومیه‌نک احکام خارجیه‌سی مقابلي اوله رق محکمة و جدان .

Force

قوت، قدرت . قوه محرکه . جبر و تضییق . ضرورت . علم میخانیکده بر جسمک
حال حرکت ویا سکوتی تبدیل ایده بیلن هرشیشه (قوت) تسمیه اولونور .

— قوّه زنده یا خود قوّه حركيّه، حرکت‌ده بولونان بر جسمك قوّه زنده‌سيي او جسمك كتله سيله سرعتي مربعي حاصل ضربينك نصفه مساوي در. قوّه فاعله وقوّه مؤثره تعبيـر لـري دـه واردر.

— قوّه معنوـيه، صـرف عـقـلي و معـنوـي اـولـان تـأـثـيرـاتـي حرـكـات اـولـقـ اـوزـرهـ تـصـورـ ايـديـلـهـ مـينـ قـوـتـدرـ.

— قوّه اـسـاسـيهـ، (ـقـانـتـ)ـ كـورـهـ آـرتـقـ دـيـكـرـ هيـچـ بـرـ قـوـهـ تـابـعـ اـولـمـاـيـانـ قـوـهـ طـبـيعـيـهـدرـ.

— مـبـدـأـ بـقـايـ قـوـتـ . Principe de la permanence de la — .
— مـبـدـأـ مـحـفـوظـيـتـ قـدـرـ . Principe de la conservation de l'énergie.
كلـهـ سـنـهـ باـقـالـيـ (Energie).

=Les —s actives celestes et conditions passives des choses terrestres.
قوـايـ عـالـيهـ فـعـالـهـ وـقوـايـ سـافـاعـ منـفعـلـهـ يـاخـودـ قـوـايـ فـاعـلـهـ سـماـويـهـ وـحالـ انـفعـالـ اـمـورـارـضـيهـ .

— قـوـايـ شـايـعـهـ . --s répandues.

— قـوـايـ بدـنيـهـ . --s corporelles.

— قـوـايـ زـائـدـهـ . --s ajoutées.

— قـوـهـ مـدـرـكـهـ . — perceptive.

— قـوـهـ عـقـليـهـ، قـوـهـ نـظـريـهـ . — intellectuelle.

— قـوـهـ غـادـيهـ . — nutritive.

— قـوـهـ موـلـدـهـ . — génératrice.

— قـوـهـ خـيـالـهـ . — imaginative.

[—] قـوـهـ وـهمـيهـ . [—] reflexive (La reflexion).

[°] سـقـولاـستـيـكارـ اـنسـانـلـرـهـ کـيـ قـوـهـ وـهمـيهـ Cogitative Estimative اـنسـانـکـ بـرـ قـوـهـ جـمـانـيهـ سـيـرـكـهـ زـيـدـكـ شـجـاجـعـتـ وـسـخـاوـقـيـهـ کـيـ بـحـسـوـسـاتـهـ مـتـعـلـقـ اـولـانـ معـانـيـ جـزـئـيهـيـ اـدـراكـ اـيـكـ آـنـكـ شـانـدـنـدرـ. قـوـيـونـ قـورـدـكـ قـاـچـيهـ حقـ وـيـاـورـيـكـ سـوـيـلـهـ جـكـ بـرـشـيـ اوـلـدـيـغـهـ بـونـكـهـ حـكمـ يـدـرـ. بـوقـوتـ قـوـايـ جـمـانـيهـ نـكـ جـلـهـ مـيـ اوـزـيـنـهـ حـاـكـمـدرـ. عـقـنـ قـوـايـ عـقـاـيـهـ نـكـ جـلـهـ مـيـ استـخدـامـ اـسـتـديـكـيـ کـيـ بـودـخـيـ قـوـايـ جـمـانـيهـ نـكـ کـافـهـ مـيـ استـخدـامـ يـدـرـ دـيـلمـشـدرـ.

قوه مدبره = — directrice.

قوه مولده نباتيه = — reproductive végétale
قوه شهوانيه حيوانيه = — sensuelle des animaux.

قوه شوق = — du désir.

قوه تغذيه = — de l'alimentation.

قوه تنهي = — de la croissance.

قوه توليد، قوه تناسل = — de la propagation.

قصقه، عقله مقرون او لمایان قوت = — destituée de raison ou irrésonnable.

نطقه، عقله مقرون او لان قوت = — douée de raison ou rationnelle.

فضائل اصلية اربعه نك بريدر. لكن كتب عربیه جسارت دیه ترجمه Force.

اولو نشدتر. جونسکه قوتن مراد بودنیاده موجب جور و جفا او لان هر شیئه فارشی متافت قلیدر. لكن حقيقی جسارت برشیدن قورقا یه رق هر شیئه صالديرمق دیمک او لمایوب جرأت و تهوردن محاباته مدبرانه و بصیر تکارانه او لان جسارتدر.

Fori (Idoia)

كله سنه باقالی = (Idole).

Formalisme

صوریه مذهبی، مسلکی، اشكال خارجیه و مراسم ظاهره يه فرط رعایت. بعض علومك بالخاصه رياضياتك صرف صوري اولديغنه قائل او لان مذهب. علم حسنده صناعت ايجون صناعت (L'Art pour l'art) يعني صنایع نفیسه يی صرف صنعت اولديغی ايجون و صعوبت مغلوبه (La difficulté vaincue) يعني صرف كوجلکه غلبه ايجون سومک واجرا ايمک لازم کله جکنه قائل او لان فکر و مذهب. علم ما بعد اطبيعده ماده يی صورته ارجاع ايدن. (فانت) صورت کلمه سفي يکي بر معناده قولانه رق: «قانون اخلاق ماده سيفه دکا صوريه امر ايدر» دیمشدر. بوندن مقصدی بزم افعالمندی حسن اخلاقه موافق ياپان شی او لدن معلوم او لان و بوقانون طرفندن موقع فعله کتيرله سی بزه امر او لونان بر خير دکل او قانونك صفت و ماهیت آمرانه و حاکمانه سیدر. بوکا (صوریه اخلاقیه، تسمیه اولونور. (Impératif) — moral) کلمه سنه ناقالي.

Forme

صورت . هیئت ، شکل . صورت ماده و هیوای مقابی اولوب وجودی تخصیص و تحدید ایدن شی دیگدر.

— = صور جو هریه که (سقولاستیک) اصطلاح‌مند وجوداتک حقایق و ذاتیانی و آنلرک تعریف‌لرینک موضوع علیریدر. بومعناده اوله رقرروح ذی حیات جسم . ک صورتی ، فعلی ، کمالی (Entéléchie) در . چونکه حیات زائل اولونجه جسم آرتق بر انشدن عبارتدر. او آنچاق آ کا صورت ، فعل و کل ویرن روح ایله ذی حیاتدر. بونک مقابی () — = صور عرضیه در .

— = صور مفارقه ، ملائکه کی ماده سر موجود اولان ارواح — = s séparées . مجرده که بونلرک صور جو هریلری یعنی حقایق کندی جو هرلریدر . — = صور فعلیه ، بر ماده اولی یی قوه‌دن فعله کیجن و معین — = s informantes .

برنوع موجود اولمک اوزره تخصیص و تحدید ایدن صور تلردن . — = صور قبیله ، صور نظریه . (قانت) ک فلسفه‌ستنده صور قبیله یاخود صور نظریه مدرکه و حساسیتک صور تلری یاخود صور تخصیص و تحدیدلریدر (چرچیو هرلریدر) . بونلر معرفتلرک (بیلکیملرک) شرط ذهنیلری اولمک حسیله آنلرک جمله‌ستندن مقدم اوله رق معلومدر. حساسیتک ایکی صورت نظریه‌سی وارددر: بونلر دخنی مسافه (Espace) ایله زمان (Temps) در . بز حادثات خارجیه‌نک کافه‌سی معاً موجودیت اعتباریله ترتیب ایده‌رزکه بو، آنلری مسافه ایچنده ترتیب ایتمکدر. دیگر طرفدن دخنی تعاقب صره‌سیله ترتیب ایده‌رزکه بودخنی زمان ایچنده ترتیب ایتمکدر. بوجهمه بز بالجهه حادثاتی بوایکی چرچیو هنک ایچننه سو قارز. مسافه حواس خارجیه‌نک وزمان بلاواسطه حس باطنینک وبالواسطه حواس خارجیه‌نک صورتیدر. مدرکنک صور تلری الا عمومی حکملر (کلیات) اولوب بونلرک عددی اون درتدر. بونلره مقابل مدرکنک اون درت مفهوم محضی ، نظریه‌سی وارددر. بومفهوملر (قانت) ک مقوله‌لری (Catégories) در .

Formel

صوری . فعل ا وجود او لان ، (Actuel = فعلی) ، (Déterminé = مخصوص ، معین) و (Spécifique = خاص کلاملرینک مرادفی و Matériel = مادی ، هیولا ئی) کلمه‌ستنک مقابیلیدر .

منطق صوری یا خود عمومی که فکر ک احتوا = Logique--le ou générale.
 ایتدیکی و تطبیق ایدلدیکی شیوه‌دن یعنی موضوع عندهن صرف نظر له بالکن اشکال منطقیه‌سی، اجرا ایتدیکی عملیاتی تدقیق ایده‌رک بوعملیاتک شرط ابتدائی و مقدمی اولان قانونلری تعین و بونلرک میخانیکیت مطرده‌سی تأمین ایدر.
 (قات) ک اخلاقی صرف صوریدر دینیلر. چونکه بوفیلسوفه کوره قانون اخلاقی مجبوری قیلان شی آنک صرف آمرانه و حاکمانه او له سیدر. مویی الیه اخلاقی فائمه‌بذاهه اولان شی (Objet) یعنی عقل واسطه‌سیله ادرک واراده به عرض اولنان خیر او زرینه تأسیس ایده جک‌یرده قانون اخلاقک صورت آمرانه و حاکمانه سی (Forme impérative) اوزرینه تأسیس ایدر.

Réalité --le = حقیقت فعلیه، بالفعل موجود اولان. بوهم فعلی، هم‌ده اکل اولان موجودیت (Réalité éminente) دن آیریلر. جناب الله‌ده اولان علم کی .
 (کله لریشیده باقالی) Réalité و Éminemment)

قوانین عقل نقطه نظری = Point de vue —.

L'objet = موضوع صوری. برعلمک، برقوتك، برفعلك موضوع صوری‌سی او علم، قوت، فعل واسطه‌سیله الده‌ایدیلن موضوع در. مثلا ضیا بصرک، صوت سامعه‌نک، قو قو شامه‌نک موضوع صوری‌سیدر. بونک مقابله اولان L'objet matériel موضوع مادی، تمامی نظر مطالعه‌یه آلمان شیئک کندی‌سیدر. مثلا اجسام، حواسک موضوع مادی‌سیدر .

فکر ک قوانین صوری‌سی، استدلالک ماده‌دن و یا خود Lois — les de la pensée.
 تطبیق ایدلدیکی اشیای حقیقیه‌دن آیری اولان قانون‌زیدر. قیاسک قانونلری بوقیلندندر. بوقانونلر منطق صوری ویا عمومی‌نک موضوعیدر.

Existence --le = (ده قارت) ه کوره موجودیت فعلیه و حقیقیه دیگدر که بو کاشمدمی (Existence objective) تسمیه ایدلکده‌در. (کله سنه باقالی).
 (Cause ، Forme ، Formalisme.)

Formellement

Être — = (ده قارت) ه کوره فکر خارجنده حقیقت اوله رق فعلاً موجود اولق دیگدر . (Eminemment) کله سنه‌ده باقالی .

Formule

افاده بمحله، استنتاج و مناقشه يه مساعد، مختصر و تام بر افاده . دستور ، تعقيبي لازم کان قاعده يی بيلدير مختصر و عمومي افاده . تعديلات رسمييه ومعتاده يی حاوي محررات نمونه سی .

Foule

ازدحام ، غلبه لق ، جم غفير .

== علم الروحى اجتماع وازدحام ، تأثيرات روحية ايقاع
اينه بيله جك ازدحام ، عمومي و علم الروحى عکس عمللار حصوله كتيره بيله جك ازدحام
و اجتماع ناس .

بعض احوالده ناسك اجتماعي بوکا اشتراك ايدن اشخاصك سبجيه و صفاتلرندن
پاک فرقى ويکي برتاق سبجيه و صفاتلر اكتساب ايدر . بوتون آحادناسك احتساسات
و افكارى عيني استقامته متوجه اولور . بو، متعضى ، علم الروحى برازدحامدر . بو تعديل
يکي فرانسر فيلسوفلرندن بري طرفدن تکليف اولونمشد .

Fresisom

بو کله مهمله Bamalip لفظنده بيان اولونان اصول موجنبجه قياسك در دنجي
شكلك بر نوعيدر که مقدمه لرينک عکس مستويسيله Ferio نوعنه ارجاع اولونور .

هیچ بر س م دکلدر	Fre
بعض م س در	si
بناءً عليه بعض س ب دکلدر	som

Frisesomorum

بو کله مهمله Bamalip کلمه سنده کوستيلن اصول و جهله قياسك بر نجی شكلنك
غير مستقيم بر نوعيدر . در دنجي شكلك بر نوعي عدایلدليکي وفت Fresisom تسميه
اولونور . Frisesomorum شكلنده افاده ايدلديکي زمان آتيده کي ترتبي عرض ايدر .

بعض م س در
هیچ بر س م دکلدر
بناءً عليه بعض س ب دکلدر

Fulguration

کوک کورله مکسزین شمشک چاقه‌سی. صدور خُلائی، بُغتَةً صدور و فیضان .
 (لینیچ) بوکله‌نی موناد (Monade) لرک صورت خلقنی وجود آهی [۱]
 (Substance divine) ایله اولان مناسباتنی افاده ایچون قولانشدر . آ کا کوره
 «جناب الله یکانه واحد ابتدائیدر . یاخود وجود بسیط اصلیدر . مخلوق و یاخود
 مشتق اولان مونادرک جمله‌سی آندن حصوله کلشدر . بونلر وقت وقت محدودیت
 کنندی مقتضای ذات و حقیقتی اولان مخلوق ک قابلیتی (Réceptivité) ایله تحدید ایدلش
 اوله رق متادی بارقه‌لر کی آندن وجوده کلیرلر . »

Futurs (contingentis)

کله‌منه یاقالی (Contingent) .

[*] جناب الله جوهر دینمه‌سی جائز اولمادینه‌دن وجود کله‌سیله ترجمه اولوندی .

G

Galénisme

(جالینوس) ک مذهب طبیعی . بو مذهب اخلاق اربعه نظریه سنه مستنددر . حال صحت بونارک صلاح و توازنی نتیجه سی عداولونوردی . بو نظریه عربلر طرفندن قبول ایدلش و قرون وسطاده اجرای حکم ایتمشدز .

Garantisme

ضمائیه مسلکی . (فوریه) نک اصولنده حال حاضر اولان تمدنی تعقیب ایده جك اولان شکل اجتماعیدر که هیئت اجتماعیه بو شکل ایله توحید مساعی و معاونت متقابله سایه سنده ارتباطی لقدن دها مرتب و منتظم برحاله سکه جکدر .

Gassendisme

(غازندی) نک مسلک فلسفه سی که تجدید ایدلش بر نوع اجزاء فرد و (ایکور) مذهبیدر . (غازندی) (دهقارت) ایله شدتی بر مجادله قلمیه ده بولونه شدر .

Gemmiparité ou gemmiparie

تناسل زیری ، تکون زیری . طمورحق واسطه سیله اولان طرز تکون که (پولیپ) لرده یعنی مرجانی یا پان و امثالی خرد دکز بوجکلر نده مشاهده اونینور .

général

عمومی، عام، بر طاق اشخاص و یا اشیانک مجموعه شامل اولان، بر جنس افده ایدن،

عددلری غیرمعین موضوع عله حل	= لفظ عام — Terme —.
اولونه بیلن الفاظ معانیدر .	= تصور عام — Idée — e.
معنای عام، مفهوم عام	= Notion — e.

Lفظی بعض که مطلق بر معناده قوللانیلر . اوول وقت شیخصی (Général Singulier) مقابلي اولور . وبعض کرده نسبی بر معناده قوللانیلر . و خصوصی (Individuel) لفظی فاسه —

ماقابلی اولور . بومعناده لفظ عام، لفظ اعم (Plus général) و لفظ خاص (Spécial) لفظ اخص (Plus spécial) دیمک اولور . عام ایله کلی (Universel) بی بربینش فاریشدیر مامه لیدر کلی، قضیه لر کمیت اعتباریله تقسیمنده جزئی (Particulier) مقابیلدر .

— = موضوعی بر لفظ شخصی (Terme singulier) اولایوب Proposition — e. بر لفظ عام اولان قضیه کلیه به مطلق اوله رق و دیگر کلی ولکن خصوصی و شخصی اولان بر قضیه نک موضوعه تسبیله کندی موضوعی دها عام (اعم) اولان بر قضیه به نسبی اوله رق اطلاق اولونور . بر قضیه نک ناصل هم کلی هم ده خصوصی و شخصی اوله سیاه جکنی آ کلامق ایچون (Proposition) کلمه سنه باقالی . بوراده بالکز شوراسنی اخطار ایله اکتفا ایدم که کلیملک، جزئیک قضیه لر کمیت اعتباریله تقسیمنه؛ عمومیلک، خصوصیلک، شخصیلک ایسه موضوعات شمولی (Extension) یعنی عدد افرادی اعتباریله تقسیمنه عائددر .

Généralisation

تعییم . بعض کره استقرا (Induction) معناسنده ده قولانیلیر.

Générationisme

کله سنه باقالی . (Traducianisme)

Génération

تولید . تولد، تناسل . نسل . ذریت .

— = تناسل بنفسه، تولد ذاتی، تخمیز وابوینسز spontanée ou hétérogénie.

واقع اولان تناسل.

اریسطوط، سقولاستیکلر و برچوق حکما و علماء کونشک تحت تأثیرنده بالحیغث بر نوع تخرنندن بعض حیوانحقلر کنده یلکنندن حصوله کلديکی اعتقادنده بولو بورلدی . میقر و سقوپیک ایجادیله مشاهدات دها زیاده کسب مکملیت ایتدیکنندن تولد ذاتی فرضیه سی خرد بینی حیواناته منحصر قالدی . یعنی بونک بریرده و قوی تحقق ایستیریله میوب بو کی حیواناته وقوعی محتمل عد ایدلدی . مؤخرآ (پاستور) حیوانات عضویه تحملینک هریرده منتشر اولدینی و بدنه تولد ایتشن طن اولونان حیوانحقلر ک بو تحملردن حصوله کلديکنی بالتجربه اثبات ایتدی . بوکا قارشی تولد ذاتینک و قوی، طرفدارانی جاننندن اثبات ایدیله مددی . مسئله بوجالده قالدی .

— = تناسل متواالی که تلقیح اولونمش عینی برمورطه دن اشکال alterna: te.

متواهیه و مختلفه، یعنی او تصور طبیعی یمود طلایان و تلقیح ایدن شخص اصل دن پک فرقی بر شیخ صوصوله کلمه سی و صوکره بوندن با واسطه و یا خود بلا واسطه سلسنه نک برنجی حدی عد ایدیلن شخصه مشابه بر شیخ صوص وجوده کلمه سیدر. تناسل متواهی اکرلی او تی (Fougère) کی بعض نباتات ده و فیلو قصر را کی بعض فدان بیدلرنده مشاهده اولو تور.

Générique

جنی، جنسه منسوب و متعلق، بر جنسک صفات مشترکه سنه عائد، بوتون بر جنسک افرادی یقنده مشترک اولان (صفت). — Nom جنس.

— Images = تصاویر جنسیه، فو طوغرا فک جامی او کندن خطوط وجهیه لری یکدیگرینه مشابه اولان بر طاق اشخاص رسمیخی سرعته کچیره رک خطوط مشابه و مشترکینه تقویه ایمک و خطوط شخصیه نی ضعیفلشیدر مک صورتیه استحصلال اولونوب بر عائله و یانسلاک شکل و یاسیهای عمومیه نی کوسترن صورتلر در.

Genèse

توراتک خلقت عالم حقنده اولان برنجی سفری، سفر التکهین. تولد، تشكل، تکون. اصل و منشأ.

Génétique

تکونی، تولدی؛ بر موجوده که حاده نک، مؤسسه نک تکون و تشکله منسوب و متعلق اولان.

— Méthode = اصول تکونی که برعلمک بحث ایدیگی شیلرک نه صورتله تکون ایدکلارینی اثبات ایده رک تدقیق ایدن اصولدر.

— Définition = تعریف تکونی که بر شیئی طرز حصولی، صورت تکونی ایله بیلدرن تعریفدر.

— Classification = تصنیف تکونی که اشیانی ترتیب حصول و تکون لرینه و یا خود آنلری حصوله کتیرن اسباب مختلفه یه کوره ترتیب ایدن تصنیفدر. بعض کره (Génétique) یرینه (Génétique) دخی قولانشیلر.

Génie

جن ، پری . فرشته . سیجیه و یا فکرک کننی ، بر موجودک طبیعت مخصوصه سی .
خاصه ، صفت میزه . دها ، صاحبته موجب موافقیت و مسعودیت بر طاقم سنوحت
فکر یه تلقین ایدن موهبۀ طبیعیۀ عقليه واستعداد و قابایت فوق العاده . داهی ، دهایه مالک آدم .
سقراطک ملک الالهای ، س-قراتک = Le — ou le démon de Socrate.

بعض کره تحت نفوذنده بولوندیگنه و کندیسنه احترازی لازم کان شیلری اخبار ایتالیکنه قانع اولدیگی فرشته ویا خود موجود فوق الطیبی .

ملك حارس = — tutélaire.

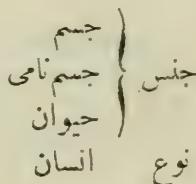
برلسانک صفت میزه‌منی، شیوه‌منی = Le — d'une langue.
شیطان = Mauvais —.

Genre

جنس که کلیات خمسه (Les cinq universaux) نک برخیسیدر. عینی تعریف موجب‌جه برقاچ نوعه عینی صورت‌ه شامل اولان شیدر. بزم منطق کتاب‌لرنده «حقیقت‌لری مختلف اولان نوع‌لردن و قوع بولان سؤاله جواب اوله بیلن لفظ کلیدر»، دیه تعریف اولونیور. مثلما «انسان، آت و قویون نهدر؟ عینی بوندله‌صفت مشترک‌لری نهدر؟» دینلنه «حیوان‌در» جواب وریلیر. جنس پایپله‌حق لفظ کلی مختلف نوع‌لر بیننده مشترک‌لک اولان صفت نظر اعتباره آلنهرق تعین اولونور.

جنس قریب یا خود جنس سافل که نوع ایله اونو عک جنسی بیننده باشقه برجنس بولنمازه او جنس، نوع مذکوره کوره جنس قریبدر. چونکه مرتبه جه نوع عک ایله درجه فوقنده در. مثلا حیوان انسانه نسبتله جنس قریبدر. چونکه نوع اولان انسان ایله جنس اولان حیوان بیننده باشقه بر جنس یوقدر.

جنس بعید : اگر نوع ایله جنس بیننده باشقه برجنس بولونور سه اونو عه نسبتله آکا جنس بعید تسمیه اولونور. چونکه نوع عک برخی درجه دکان ایکسنجی درجه فوقنده در. انسانه نسبتله جسم نامی کی. چونکه انسان ایله جسم نامی آره سنده حیوان جنسی و انسان ایله جسم آره سنده حیوان و نامی جنسی وارد ر.

جنس و نوع عک ندیمک اولدقاری واضح برصورته آکلاشلمق او زره بعض تفصیلات ویرلم :

الفاظ کلیه یعنی عمومی بر معنا افاده ایدن الفاظ، معنایی اک عمومی اولاندن باشلاسیهرق عمومیت و شمولرینک آزمهمنه کوره بربرینک آتنه قولندیعنی حالده بوفاظک هر بری مادوننده بولنان لفظه نسبتله جنس و ما فوقنده اولان لفظه نسبتله نوع عدا لو نهیلیر. مثلا معنایی اک عمومی او لمه سنده ناشی جنس اعلا دینیلن جوه لفظی جوه جسمانی و جوه غیرجسمانی یه آیریلیر. بونلردن هر برینک شمولی مطلق اولان جوه لفظه نسبتله بالطبع آزدر. او حالده بونلر بر نوع اعلا در. جوه جسمانی دخی اجسام عضویه و اجسام غیر عضویه یه تفریق اولونور. بونلرک دخی هر بری جوه جسمانی یه نسبتله بر نوع دز. صوکره اجسام عضویه دخی حساس اجسام یعنی حیوانات ایله غیر حساس اجسامه یعنی نباتاته آیریلیر. كذلك حیوان دخی ذی عقل حیوان یعنی انسان ایله غیر ذی عقل حیوانه اقسام ایدر. ایشته (Arbre de Porphyre) پور فیر شجره سی) دینیلن شی بودر. اتصالیفلرده اجناس عالیه ایله اجناس متواسطه

صنف (Genres intermédiaires ou moyens) ، شعبه (Embranchement) ، طائفه (Classe) ، فصیله (Ordre) ، قبیله (Tribu) کی اسم جنسler ایله بیان اولونوب جنس و نوع تعبیرلری جنس سافل و نوع سافله تخصیص ایدیلر.

Géocentrique

مرکزگری.

— = کره ارض مرکز عالم اولدیغنه قائل اولانلرک مذهبی که بطليموس مذهبیدر.

Géographie

جغرافیا ، علم رسم الارض : سطح ارضه کی قطعات مختلفه یی توصیف و هرچه مخصوص حادثات طبیعیه و سیاسیه و اقتصادیه یی و بوحادثات ییننده کی مناسبائی تدقیق ایدن علم .

Géologie

علم طبقات الارض : کره ارض صورت تکونی یعنی آنی تشکیل ایدن صیخور و اراضینک و آنده موجود اولان مستحاثات ماهیت و منشأ و ترتیبلری تدقیق ایدن علم که ارض تاریخیدر.

Géométrie

علم هندسه : خط ، سطح ، حجم اعتباریه امتداددن و تعبیر دیگرله مسافتده تصویر اولونه بیلن شکل و کمیت و موقعه دن بحث ایدن علم نظری و برهانی .

Géotropisme

انحنایت قدکه بعض اعضای نباتیه نک نشوونما بولدقلری اشناهه جاذبه ارض تحت تأثیرنده بر استقامت آلمقدن عبارت اولان خاصه لریدر. اکر نشوونما مرکز ارض استقامتندہ اولورسہ آ کا انحنایت مثبته (positif) — واکر عکسی جهتده یعنی سایه دوغری اولورسہ آ کاده انحنایت منفیه (négatif) — تسمیه اولونور . کوکاک انحنایتی دائم مثبت و ساقک انحنایتی منفی اولور .

Glande pinéale

غده صنوبریه که دماغده غشای عنکبوتی سماکننده بر عضو صغیردر . (ده قارت) بوکا روحک مرکزی ، ارواح روحیه نک (Esprits animaux) متهی اولدیغی مرکز نظریه باقه یوردی .

Gnomique

حَكْمَى ، مَنْتَى ، حَكْمَتْ آمِيز ، ضُرْبِ مُثْلِ حَكْمَمَدَه . اسْمَ اوْلَه رَقْ دَخْنِي قَوْ لَلَّاتِيلِرْ .
 حَكْمَتْ آمِيز شَعْر سُوْلِيلِين شَاعِرَلَرْ . = Les gnomiques ou poètes --.
 يُونَانَك حَكْمَمَى سَبْعَه سَنَه دَخْنِي بُونَام وِيرِيلِيرَدى (Sage) كَلَمَه سَنَه نَاقَلَى .

Gnose

عَقْلَه مَسْتَند اوْلَان عَلَم وَمَعْرِفَت ، عَلَم اَعْلَاء ، عَرْفَان . (غَنوْسْتِيك) لَرْك مَذْهَبِي ،
 عَرْفَانِيه مَذْهَبِي .

Gnoséologie

بعض کره معرفت نظریه‌می (Théorie de la connaissance) معناستنده قو للانیلر .

Gnosticisme

عَرْفَانِيه مَذْهَبِي ، (غَنوْسْتِيون) مَذْهَبِي بُو ، تَارِيَخِي مِيلَادِكَبْرَنْجِي وَايْكِنِيجِي عَصْرِ لَرْنَدَه
 يُونَان فَلَسْفَه سَنَه وَبِالْخَاصَه اَفَلاطُون وَبِيَكِ اَفَلاطُونِيلِر مَذْهَبِي خَرْسِتِيان دِينَه خَادِم قِيلَه رَقْ
 بِرْمَسَلَك تَشْكِيلَه وَتَشْلِيَّه ، تَجْسِد وَخَلَاص بَشَر اَعْتَقَادِلِرِيَّي دَخْنِي بُوكَا اَدْخَال اِيمَكَه
 چَالِيشْمَش اوْلَان فيلسُوفِرَك مَذْهَبِيدَر . اَصْل خَرْسِتِيانِلِرِجَه بُومَذْهَبِه منسُوب اوْلَانِلَر
 فَرَقْ ضَالَّه دَنَدر . بُوكِلَمَه يَي (Agnosticisme) اِيلَه قَارِيشِدِيرِمَاه لِيدَر .

Goût

قوَه ذاتَه ، طَعْمَلَرِي حَس اِيدَن قَوَت . قَوَه ذاتَه لَس اَنَدَه دَر . لَسان طَاطَلَرِي
 غَشَّاَي مَخَاطِيَّنِك اِيجَنَدَه اَعْصَاب لَسَيَه اِيلَه قَارِيشْمَش اوْلَان حُلَيْمَه لَرِيَعَنِي كَوْجَوَك
 قَبَارِجَقَلَر وَاسْطَه سَيَه حَس اِيدَر . دِيلَك كُوكَى بالْخَاصَه آحَى اوْلَان طَاطَلَر اِيجَه نَاكِ حَسَاس
 اوْلَان قَسْمِيَّدَر . دِيلَك اوْجَى طَاطَلَى وَاَكْشِيلَرِي دَهَا اَيِ حَس اِيدَر . طَعَم ، طَات . مِيل ،
 هُوس ، مَرَاق ، ذُوق ، رَغْبَت ، حَظ . مَزَاج ، طَبِيعَه . حَسَن طَبِيعَت ، ذُوق سَلِيم .
 طَرَز ، اَسْلَوب . ظَرَافَت ، لَطَافَت . ذُوق ، طَرَز تَقْدِير .

Grâ e

اَيِيلَك ، لَطَف ، اَحْسَان ، كَرْم ، عَنَایَت ، عَاطِفَت ، نَعْمَت . تَوْجَه ، حَسَن نَظَار .
 حَمَد ، شَكَر ، تَشَكَر ، شَكَرَان . لَطَافَت ، ظَرَافَت ، حَسَن ، جَهَال . مَرْحَت ، رَحْمَت ،
 غَفَرَان ، عَفْو ، مَغْفَرَت . تَوْفِيق ، فَضَل ، عَنَایَت رَبَانِيه ، تَأْيِيد الْآمِيَّه ، عَوْن صَمْدَانِي .

Gradation

كله سنه باقالی . (Sorite.)

Graduation

درجات متوسطه يه تقسيم اصولي .
 درجات متوسطه des —s moyennes.
 (ووند = Wundt) طرفندن اجسامك تبیه اولان نسبتني تعین ايچون قولانیلان
 اصولدر کشتدتری مختلف ايکی احساس معلوم اوالینی حالت شدتی متوسط درجهده بر
 احساسی آرامقدن عبارتدر .

Grammaire

علم صرف و نحو ، دوغری اوهرق سویلک و یازمق صناعتی .
 علم صرف و نحو که بالجمله السنه بیننده مشترک اولان
 — = عمومی علم صرف و نحو که بالجمله السنه بیننده مشترک اولان
 قواعدمن بحث ایدر .
 خصوصی علم صرف و نحو که معین بر لسانه مخصوص
 — = خصوصی علم صرف و نحو که معین بر لسانه مخصوص
 قواعدمن بحث ایدر .
 تطبيقی علم صرف و نحو که یکدیگر لاه مقایسه اولونان مختلف
 بر قاج لسان بینلرنده اولان مشابهت و فرق‌لردن بحث ایدر .

Grandeur

کیت ، مقدار . بیویکلک ، عظمت .

Graphique

اشیانک چیزکیلر و شکلله راسمه سیله عرض و تصویری صناعته متعلق اولان ،
 چیزکیلره شکلله ره تصویر ایدلش اولان ، خطی .
 مجرد اولان برتاقم نسبتلری اشکال
 ایله عرض و تصویر ایمک اصولی ، اوچیلرک و ستایستیکلرک نتایجنبی منحنی خطله
 و سائز شکلله ره کوزه کوسترمک اصولی .

Graphisme

كله سنه باقالی . (Graphologie)

Graphologie

بر کیمینه نک اخلاقی یا زیستندن استخراج اینک صناعتی .

Gymnosophites

روجھه چیلاق دیمک اولان بر کلمه دن مأخوذه اولوب هندستانک هان هان بوسبوتون
 چیلاق کزن بر همن حکما وزاهدلرینک اس-میدر . بوندرک بری اولان (قالانوس)
 بویوک اسکندرک واوردستک حضور نده برا ودون یعنی اوزرینه چیهورق کندیسنى
 یاقش ایدی . اسکی زمانده بونلره فیلسوفلرک اک حکیملى نظریه باقیلیر و پک زیاده
 حرمت ایدیلیردی . بعض روایاته کوره یونان حکما سندن (فیثاغورث) ، (اناقساغوراس) ،
 حتی (پیرون) و دها صوکره (آپولونیوس) بوندرک علم و حکمتندن استفاده ایجون
 هندستانه قدر کیتمشلردر .

H

Habitude

عادت ، معتاد . ملکه .

تکرر ایدن برفعل هرتکررنده دها آز برجهد وسی صرفه لزوم کوسترو . عادت قانونی بودر . جهدک تناقضی عضوک دها این برصورتاه تطیقندن ایدری کلیر . «عادت قابلیت و افعالی (Activité) Réceptivité» آرتیرر دینیلیر . بوجهمه عادت حساسیتی ضعیفلشیدیر . حال بوکه عقلی تزید وارادهی تقویه ایدر . — = عادت فعلیه ، برکیسهنهنک برفعلی اجرا ایده رکفازاندینی عادت . — = عادت افعاییه ، برکیسهنهنک کندی اوزرینه برفعلک اجرا . ایدلهسی صورتیله قازاندینی عادت .

Hallucination

حس خیالی ، احساس خیالی که اویانق برکیسهنهنک ویاخود پک نادر اوله رق متعدد اشخاصک حقیقت حالده موجود اولمایان محسوس بر شیئی ویا وقوعه کلاماش برحدادهی کورمهلریدر . بونک غلط حس (Illusion) دن فرقی شودرکه غلط حس سبیت ویرن شی حقیقتده موجوددر . آنجاق ذهنک آ کا عائد اوله رق تشکیل ایتدیکی صورتده او شیئک شکلی دکیشمیش ویاخود بوزولشدر . قرا کاغذ ایچنده برغول ییانی کورمک برحس خیالی وبر باستونک صواچنہ صوقولیش اولان قسمی اکری کورمک برغلط حسدر . احساس خیالی حواسک هربرنده و عینی زمانده برقاچنده بردن وقوعه کلهبیلیر . اکثريا روئیت و سمعده حصوله کایر . (آن) ادران خارجی یه یعنی حواس ظاهره واسطه سیله اولان ادرا که (آن) — = احساس خیالی حقیقی یعنی عالم خارجینک وجودینی بزه تصدیق ایتدیره جک درجه ده ملتصق و دوامی بر احساس خیالی تسمیه ایدردنی .

— = احساسات خیالية منوّمه که اویقوند اول اولان hypnagogiques.

واویقوی دعوت ایدن احساس خیالیلردر .

= احساسات خیالیه منفیه که موجود اولان بر شیئی حس وادرک ایتمامک و مجموع تصورده بوشیئک علی العاده اشغال ایمه‌سی لازم کان قسمی اهمیتیز بر شکل و صورته دولدیر مقدن عبارتدر .

Harmonie

آهنک ، توافق اصوات ، موافقت اخان ، ايقاع . اتحاد ، اتفاق ، انساق ، انتظام ، وحدت جامعه ، حن امتزاج . کلامده واسلوب افاده‌ده انسجام ، ائتلاف ، سیاق . — = مطابقت مقدره ، مقدمما طرف آهیند تقدیر ایدلش اولان توافق و تقابل . متھیزان علم‌امزدن بعض ذوات بو معناده (آهنک مقدر) تعییر نی قو لانمشلدر . بوده ای بر تعییردر . لکن (آهنک) فارسیده خوانشده لکاک او لنده کی آواز (تسمی) معناسته کلدیکی و بونک قصد معناستن آلنديغی و « بونه آهنکدر ؟ » دیمک « هانکی مقام قصد ایدیله‌بور ؟ » دیمک ایدوکی (فرهنگ ناصری) ده مصر حدر . واقع‌السانزد سازلری آهنک ایمک (دوزمک) و بر آهنک (ساز اُ کانجه‌سی) پامق و آهنک سلاست تعییر لری وارسده بونلردن هب اصوات بیننده کی او یغونلوق آکلاشیله‌بور . حال بو که مطابقت مقدره نظریه‌سنند مقصد مثلا روح ، الک یوقاری قالدیرمه‌سی اراده‌ایتدیکی آنده جسمک یاخود اعصابک الى قالدیرمه‌سی بیننده کی توافق و مطابقتدر . هر حالده آهنک لفظنک بویله مطلق بر توافق و مطابقت معناسته استعمالی یکی و مجازی برمعا اولنگ لازم کاید . بو (لینیچ) لک بر نظریه‌سیدر که آ کاکوره جواهر مخلوقه‌نک یکدیکرلری او زرینه دو غریدن دو غریه تأثیر لری یو قدر . بونلریالکز متوازیاً اکنشاف ایدرلر . بوانکشاف آنلرک بیننده اولدن تأسیس اولونمش اولان بر توافق و مطابقی دائمًا محافظه ایدر . (لینیچ) (Monads) لرک یکدیکرلری او زرینه تأثیر لری غیر ممکن عدایتدیکنندن آنلرک بیننده کی مناسباتی اولدن تأسیس اولونمش بر توافق و تقابل فرض ایمشد . مونادرلدن هر برینک تبدلات داخلیه‌ی برضورت مطلقه ایله تنظیم اولونمشدر . و دیکر نینک جمله‌سنک تبدلات داخلیه‌لریه موافق قالیر . بونلرک جمله‌سی بر مبدأ خالقه تابعدر . بوموناد یعنی واحد (Unités) دینیلن شیلد بر طاقم ذی روح و غیرقابل تقسیم اجزای فرددر . بوتون موجودات بونلردن متشکلدر . بونلردن برنده بر تکیف حصوله کلدیکی وقتنه دیکر برنده دخی بوکا مقابل بر تکیف حصوله کاید . جناب الله مواد ملتحمه مختلفه جموع‌علیجی تشکیل ایمک ایچون مونادر بیننده مشارکت حاصل ایده جلک

اولان مناسباتی و روح ایله بدنگ مناسبتاتی بو وجهمه اولدن تأسیس ایشدر . هر (موناد) کندی قانون داخلی میوجنجه انکشاف ایدر . لکن براور کشته ده هر سازنده یاننده کیلر دیگله مکسزین کندی پارچه سنی چالدیغی لکن بو پارچه نر اولدن تنظیم و ترتیب ایدلش اولدیغی جهته بونلردن مکمل بر آهنگ حصوله کلادیکی کبی مو نادرک انکشافتی دخی قضا سابقه یکدیکرلریه اوقدر متوافق و مناسب بر صورتله تعین اولونمش درکه بو انکشافتاتک تشکیل ایتدیکی قوای مختلفه عالم پیتفنده حیر تخفش عقول بر مطابقت و انتظام مشاهده اولونور . بونک کبی عالمده کی قوتلرک هر بری کشندیلکنندن اجرای فعل ایدر . لکن بونلرک اجرا ایتدکاری افعال یانشده مرادالهی اولان بر توافق و مناسبت و انتظام عمومی تأمین ایدن بر مطابقت وارد . روح ایله بدن یاننده دخی بو توافق و تطابق جاریدر . بونلرک هر بری اولدن قورویلش و دیکرینه عیار ایدلش بر ساعت کبیدر . ایکیسی ده عینی ساعتی کوستریلرسهده یکدیکری اوزرینه اجرای تأثیر ایتمزلر . (فیشاغورث) ک توابعندن بعض حکما «روح» بدنک انسیجام و انتساقدیر (Harmonie) دیرلرایدی . افلاطون بونلره «روح یا الکزبو انسیجام و انتساقدکدر . آنی ایضاح ایدن سبیدر . چونکه آنی حصوله کتیرن رو حدر » دیه رک اعتراض ایدردی .

Hasard

تصادف ، اولدن کشف ایدیله مهین برنتیجه . تصادف حر اولان مخلوقاته تعلق ایتدیکی و آفلرک سعادت ویا سفالتلرینی موجب اولدیغی وقت طالع ، بخت ، قسمت (Fortune) نامنی آلیر . حادثات و موجوداتک تصادفی اولهرق حصوله کله سی تصوری انتظام و قوانین عقلیه تصورینه منافیدر . تصادفی اولهرق و قوعه کلادی دینیان شی سبیسز دکلدر . لکن بو سبیلر بزدن کیزلیدر . و تصادف بزم آنکله جهلمزی ستر ایتدیکمز بر کله در . حقیقت حالده تصادف اسبابک بربریه فاریشمہ سندن عبارتدر . مثلا برطاش قوپوب دوشر و چکن بربیلچی بی ٹولدیرر . بونی ایستهین تصادف دکلدره . چونکه تصادف هیچ برشیئی ایضاح ایمزر . بوراده ایکی سبب یکدیکرینه مصادف اولمشلردر . بونک بری قوتلی بر صورتده ملتقص اولیان برطاش و دیکری آنی یرندن قوپاران شدتلى بروز کارد . و قوعه کلن حادثه موت بونلرک نتیجه سیدر . حقیقت حالده

- علت مؤثره قانونی کی - علت غاییه قانونی دخی هریرده و هرشیده جاریدر. تصادف حقایق احواله واقع او میان انسانلر ایچون موجب حیرت او له سیلرسهده هرشیده خالق او لان جناب حکیم مطلق حضر تارینه هیچ برشی موجب حیرت او له مازه هر شی برسبب و حکمته مبتیندرو.

Héautognosie

معرفت نفس ، وجدان و تأمل ابله کندی کندی بیلمه.

Héautonomie

(قانت) کوره غاییت طبیعیه مبدأ و قانونی دیمکدر. طبیعتک آکلاشیله بیلمه سیچون بو قانون لازم در . ذهن بونی طبیعتده بولماز . چونکه آنی وحدتی اعتباریله قلبی و صرف نظری او لرق ادرال ایده مدیکی کی طبیعته جبراً قبول دخی ایتدیره مز . زیرا طبیعت آکا اطاعت ایتمز . بناءً علیه بو قانون صرف ذهنی Subjective بر قانوندر . به اشیائیک نده ذهنک بر قانونی دکلدر . بواویله بر قانوندر که ذهن اشیائی آنک موجنبجه تصور ایمه نی کندی کندی بیلمه جبراً قبول ایتدیرر . زیرا بو، علمک ممکن او لم سنت برش رضیدر.

Hédonisme

لذتیه مذهبی ، تلذذ مذهب اخلاقی که لذتی غاییه حیات عد ایدن هر مذهب اخلاقی به تسمیه اولونور . وبالخاصه لذتیه قیروانیه مذهبیه ، قیروان مدرسه Ecole (سنه دینیلیر . Cyrénaïques) کلمه سنه باقامی .

بومذهبی کوره هر لذت خیر و هرالم شردر . تعقیب اولونه حق قاعده لذتی آرامق والمدن توقی ایمکدر.

— — — لذتیه حب نفسیه ، کندی تلذذ و محظوظیتی ترجیح ایمک . égoïste.

— — لذتیه حب غیریه ، باشمه سنت لذذ و محظوظیتی کندی نکنکنه altruiste.

ترجیح ایمک . (Eudémonisme) باشقه بر مذهبدر .

Hédonistique

— — — مبدأ محظوظیت ، بالجمله حادثات اقتصادیه نک بعض صور تله تابع اولدینی برمبدأ که شو شکلده افاده اولونور : انسان هر فرسته اصغری در جهاده نزحمتله ممکن اولدینی قدر اعظمی درجه ده استحصل منونیت و محظوظیت ایمک کچالیشیر .

Hégélianism

(هگلیانیسم) واخود (هژلیانیسم) تلفظ اولونور . (هگل) ک مذهب فلسفه سیددر .

بواکا (Panthéisme logique) = تصوریه وجودیه، Idéalisme objectif = وجودیه منطقیه و Panlogisme = هر شیئک منطق اولدیغنه قائل اولان مذهب (دخی تسمیه اولونور .

(شللينغ) Philosophie d'identité = عینیت فلسفه‌سی (نک طاصلا غنی پامش ایدی . (هگل) بوفلسفه‌ی صوک نتیجه‌لرینه ودر کوتوردی . موئی الیه ، (شللينغ) ه مطلق تعريف ايمکسزین وضع ایتش اولدیغندن دولایی لوم وستم ایتدکدن صوکره بومطلقک تصور (Idée) دن باشهه برشی اولادیغی بیان ایتدی . شوحالده تصور وجودک کندی دیمکدر . عقلی اولان هرشی حقيقی وحقيقی اولان هرشی عقليدر . سیر منطقی تاریخ اشیانک کندیسیدر . (هگل) ک فلسفه‌سنده صور تله ماده عینی شیدر . علم تصور ، منطق علم اشیا دیمکدر . فکر صرفک قوانین عمومیه‌سی موجودیت اشکال عمومیه‌سیدر . تصورات ، تصديقات واستدلالک علمی ، کائناتک و آنک استحالات و تکاملاتک علمیدر . خلاصه منطق ايله علم ما بعد الطبيعی برشیدر . منطق علم الهاياني دخی استيعاب ایدر . بمذهبده فکر هر صورته کیرن حقيقیت کلیه و مطلقه دیمکدر . بورنوع وجودیه (Panthéïsme) مذهبیدر .

(هگل) ک آثاریجی مطالعه ایدرکن اصول حکمتی بلند و محتمم فقط صرف خیالی بر بنایه بکزتم . بو فکر وذهابی کندی عجزیمک بر نتیجه‌سی عد ایدرک خیلی مدت یقین درجه‌سنه واردیره مادم . نهایت (پولژانه) نک عصر حاضر مادیه مذهبی عنوانی اثربنی ترجمه به ترجمه ایدرکن بونک باش طرفنده (شوپنهاور) ک (فیهه) و (شللينغ) ايله برابر (هگل) ه سفسطیون ثلثه نامنی ويردیکنی و بوفيلسوفلرک فلسفه‌لری حقنده : « جزئی مقدارده فکری بشن يوز صحيفه غشان ويریجی بی مآل عباره‌لر ایچنده حل ایدیکز . قصوری ایچون ده قارئلرک حقیقة آمانلاره لايق اولان صبرینه اعتماد ایلیکز » دیدیکنی کوردم . (رونوویه) کبی بعض علمانک اثرلری دخی او قویجه آرتق فکرمک اصابتنده شبههم قلامادی . بوکی فيلسوفلرک موهبة جلیله عقلی دائره صلاحیتنک خارجنده بر طاقم وادیره سوق ایدرک بیهوده یره بوقدر اتعاب ايمه‌لری و کندی محیلات واهیمه‌لرینه حکمت نامنی ويرمه‌لری جداً شایان استغرا بدرا .

Héliocentrique

من مرکز الشمش ، کونشك مرکزندن باقلمق اعتباریله اولان . کونشه منظومه سیاراتک مرکزی نظریله باقان (قوپرنيک) و (غالیله) نک مسلکی .

Hellénisme

اسکی یونانیترک فلسفه و ادبیاتی و بوندرک مدنیت اوزرینه اجرا ایتدیکی تأثیر.

Hémianopsie

نم عدم رؤیت. ساحة بصریه نک بر انصفنده فعل رؤیتک انعدامی .

Hénothéisme

حق ویا باطل یالکز بر الله قبول ایدن مذهب . هر قوم ایجون بر الله قبول ایدن مذهب.

Héréditarisme

ارشیه مذهبی، انسانک احوال جمیانیه و معنویه سنی و راثله ایضاح ایدن مذهب.

Hérédité

وراثت ، ارث.

— Loi d' — = قانون وراثت . بو، بر قانوندر کآنک موجنجه آباو اجداد بعض صفات و خصائص جسمانیه و انسانلرده بعض استعدادات عقلیه و اخلاقیه یی او لاد و احفاده نقل ایدرلر. بو قانون ذی حیات موجوداتک جمله سنده جاریدر . استحاله مذهبی (Transformisme) کوره خصائص مکتبه ده خصائص سائره کی انتقال ایدر . و ا نوعاعک تبدیلی بوندن ناشیدر . استحاله مذهبی قبول ایتمینلر یالکز خصائص موروثنک انتقال ایدوب خصائص مکتبه نک انتقال ایتمدیکنه بناءً علیه نوعلرک ثابت او لدینغه قادردر .

Herméneutique

[اسم مؤنث اولهرق] متون عتیقه و رمزیه نک تفسیری ، متون فلسفیه و دینیه نک و بالخاصه توارثک و رمزی اولان عباره لرای تفسیر و ایضاحی . [صفت اولهرق] بويولده تفسیره متعلق اولان .

Hermésianisme

(هرمس) نک مذهبی . هرمس (Hermès) بر آمان آمیات عالمی و فیلسوفیدر (۱۷۷۵ - ۱۸۳۱) . خرستیانلغک بالجه، عقائد و اسراریخی عقلی اولهرق تفسیره قالتشمش و مذهبی ایکی دفعه اتهام ایدلشدتر . آنک تلامیذینه هرمسیلر (Hemésiens) تسمیه اولونور .

Hermétique

= اوج دفعه بويوك هرمس يعني هرمس اعظم . موهم
 برشخصدر . مصر ليل و آنلردن صوکره يوانايلر بوکا بالجمله علوم و فنونك موجودی و مصرک
 واضح قانون و ولی النعمی نظریه باقشلر و میلاد عیسادن یکرمی عصر مقدم کلديکنه
 وبالخاصه علوم خفیه یه و کیمیا یه واقع اوالدینه ذاہب اوبلشلردر . (هرمس) ه منسوب
 کتابلر (s - Livres) نامی آلتنده دین و علومه متعلق بر چوق آثار کنديسنے
 عطف اولونور . ويونلر مصر راهيلری طرفندن حفظ ايدييلردي . بونلردن بعضيلری
 موجوددر . ايشه موئی اليمک فاسقه سنے ومصرک عنعنات قدیمه سنے وبعض کرده
 (هرمس) ک اختراعی عد اولونان اسکی علم کیمیا یه بونام ویريلير .

Hétérogène

غيرمتتجانس ، طبيعت وماهيتلري مختلف اقسامدن مرک اولان . بونك مقابلي
 متتجانس (Homogène) در .

Hétéronomie

تابع اوالدیني قانونی کنديسنند استخراج ايده جك يرده خارجدن آلان
 شخص ويأخذ جمعيتك حالی، باشقه سنک قانونه تابعيت . بونك مقابلي (Autonomie)
 = اداره مختاره ، سربستی اداره) در .

Heuristique ou Euristique

ایجاد و اختراعه متعلق اولان ، اختراعی . فن اختراع .

= فرضیه کشفیه ، صحیح و یا غير صحیح اوالدینی آرانیلمقسزین .
 تدقیق حادثاتده فکر رهنما صفتیله قبول ايديلن فرضیه که انکلیزلر بونلره سعی عمل
 فرضیه سی (Working hypothesis) تعییر ايدلر . علم تربیة اطفالده شاگرده
 اوکرده دلهمی مطلوب اولان شیئی کنديسنے بولديير مقدن عبارت اولان اصول
 تعلمی . (Eudémonologie) که سنے باقالی . علمک کشف و اختراعden بحث ايدين
 قسمی ، مبحث الاختراع . تاریخنده تحری و ثائق فن و صناعی .

Hiérarchie

سلسله مراتب .

Hindouisme ou Indouisme

هندلیلرک دین و مذهبی که براها مذهبیک بوزواش بر شکلیدر . و میلاد عیسادن

او ج عصر اول تشكیل ایتش کی کور نمکدد در. بومذہب، وجود بہ فلسفہ سیلہ بتپرستہ لکدن مر کب اولوب هندستانہ اک زیادہ تعمم و انتشار ایتش اولان بر مذہبدر.

Histogénèse ou histogénie

تکون انساج عضو.

Histoire

علم تاریخ که موضوع علم اولان رشی طرفدن زمان سابقہ میدان فعل و حقیقتہ کتبیلن احوال مختلفہ نک علمیدر. موضوع علم برقوم، مؤسسه، ذی حیات نوع، علم مخصوص، لسان کی شیلددر. بشریتک چکیدیکی سلسیله احوال.

Histologie

مبھث الانسجه کہ علم تشریحک انساج عضویہ دن بھث ایدن قسمیدر.

Histologisme

بو کلمہ بعض کرہ مسلک عضویون یعنی هر برخستہ لہی برعضوک تغیر مادیسنه حمل ایدن مسلک طبابت معناسنے اولان Organicisme لفظنک مرادی اولہ رق قولان نشدر.

Historisme

حدائق حقدنہ محیط تاریخیلینہ کورہ حکم ویرمک میل و فکری. بو، حکمت تاریخیہ نک بر طرز تلقی و تفہیمیدر کہ مذاہب و حادثاتی قیمت حقیقیلرندن صرف نظر لہ تکامل بشرک صفحات لازمہ سی صفتیلہ و قوع بولدقلری محیط تاریخیلری ایچنہ یکیدن وضع ایدہر ک آنلر حقدنہ آ کا کورہ حکم ویرمکدن عمارتدر. بالخاصہ السنہ و اخلاق کی حقوقک دخی فکرک تطبیق ایدلیکی زماندہ ختم بولان و بناءً علیہ قرار قطعی ایله تعديل و تبدیل و تدقیق تاریخیدن باشتفہ ہیج: صور تله آ کلامق مکن اولمايان غیر مشعور بہ وغیر اختیاری بر فعل مشترک حاصلہ سی اولدیغی ادعا ایدن مذہبک ده اسے میدر. بومیل و فکر بالخاصہ اون طقوزنجی عصرک ابتدائندہ نظر دقی جل ایتھدر. بو کا کورہ حد ذاتندہ باطل اولان بر مذہب، مجرد برصورتندہ نظر مطالعیہ آ لندیغی حالدہ شایان تقبیح اولان بر فعل تاریخ نقطہ نظرندن بر تکاملک الزم دقیقہ لرندن وغیر قابل الغایفہ لرندن کی کورینور لر.

Homéoméries

اجزای مائلہ. (اناقساغوراس) اک فلسفہ سندہ بو کلمہ مفرد اولہ رق قولان یا لینہ کیفیت جھیتیلہ مر کبک عینی اولان اجزای بسیطیہ یہ قبل تقسیم

اوله سیدر. جمع اوله رق استعمال ایدلديکي وقت بـنـهـاـيـه تـركـيمـلـيـلـه اـجـسـامـيـ حـصـولـهـ كـتـيرـنـ اـجـزـايـ مـاـشـاهـ دـيـمـكـدـرـ . بـونـلـرـ هـرـ بـرـىـ طـبـيعـتـهـ مـوـجـودـ اوـلـانـ باـجـلـهـ موـادـهـ تـخـمـلـيـنـيـ حـاوـيـدـرـ . شـوـحـالـدـهـ هـرـ شـيـدـهـ مـوـجـودـدـرـ . بـونـلـرـ اـجـزـايـ فـرـدـدـنـ (Atoms) فـرـقـيـ شـوـدـرـكـهـ اـجـزـايـ فـرـدـهـ آـنـبـاقـ خـواـصـ هـنـدـسـيـهـ وـهـيـخـانـيـكـيـهـيـ بـيـ حـاوـيـ اوـلـدـقـارـيـ وـاجـسـامـيـ يـالـكـزـ كـنـدـيـ تـرـكـيـبـ وـحـرـكـتـرـيـلـهـ اـيـضـاحـ اـيـنـدـكـارـيـ حـالـدـهـ اـجـزـايـ مـاـشـاهـهـ اـجـسـامـكـ باـجـلـهـ صـفـاتـيـ حـاـزـرـدـرـ . بـونـلـرـ غـایـتـ کـوـچـوـكـ اوـلـدـيـغـنـدـنـ حـسـ اوـلـونـهـ ماـزـلـرـ . بـزـ يـالـكـزـ مـرـكـبـاتـيـ حـسـ اـيـدـهـرـزـ .

Hominem

= خـصـمـيـ كـنـدـيـ مـبـادـيـ وـاقـوالـ وـافـعـالـيـلـهـ اـسـكـاتـ وـازـامـ
اـيـدـنـ دـلـيلـ .

Homogène

متـجـانـسـ ، اـجـزاـ وـاقـسـامـيـ طـبـيعـتـ وـماـهـيـتـ جـهـتـيـلـهـ يـكـدـيـكـرـيـنـكـ عـيـنـيـ اوـلـانـ .

Homogénésie

تـنـاسـلـ مـتـشـابـهـ ، تـنـاسـلـ مـتـجـانـسـ ، بـرـذـىـ حـيـاتـ مـوـجـودـكـ كـنـدـيـسـنـهـ مشـابـهـ بـرـ
مـوـجـودـدـنـ تـوـلـدـيـ . بـونـكـ مـقـابـلـيـ (Hétérogénézie) = تـنـاسـلـ غـيـرـ مـتـجـانـسـ) درـ .

Homologue

مشـابـهـ ، مـتـشـابـهـ . مـتـقـابـلـ ، مـتـنـاظـرـ : توـشـلـرـ قـنـادـلـرـ اـنـسـانـكـ قـوـلـلـرـيـلـهـ وـچـارـپـاـ
حـيـوانـلـرـ اوـلـكـ آـيـاقـلـرـيـلـهـ مـتـقـابـلـدـرـ .

Honnête

قـانـونـ اـخـلاـقـهـ موـافـقـ اوـلـانـشـ . اـسـكـيـ عـلـمـاـيـ اـخـلاـقـهـ کـوـرـهـ نـافـعـ وـسـفـعـتـ مـقـابـلـيـدـرـ .
وـظـيـفـهـ ، لـذـاـهـ مـطـلـوبـ اوـلـانـ خـيـرـکـهـ جـالـبـ مـنـفـعـتـ وـمـحـظـوـظـيـتـ .
اوـلـانـ خـيـرـدـنـ باـشـقـهـدـرـ .

Humanisme

دورـ تـجـددـ (Renaissance) اـدـبـاـسـنـكـ يـعـنـيـ السـنـنـهـ وـادـبـيـاتـ عـتـيقـهـ طـرـفـدارـانـكـ
(Humanistes) مـذـهـيـ ، تـجـددـادـبـيـ مـذـهـيـ کـهـ بـونـلـرـ اـكـثـرـ (سـقـوـلـاستـيـكـ) فـلـسـفـهـسـنـيـ
مـؤـاخـذـهـ اـيـتـشـلـرـدـرـ . بـشـرـيـتـهـ عـبـادـتـمـذـهـيـ . اـنـسـكـلـتـرـهـ فـيـاسـوـ فـلـرـيـ قـيـمـتـعـملـيـهـ (Pragmatisme)
مـذـهـبـنـهـدـهـ بـونـامـيـ وـيـرـلـرـ .

Humanité

بشریت، نوع بشر، انسانیت، خیرخواهی، ابتدای جنسه محبت، انسانی حیواندن، تمیز ایدن صفات، ایشته بوصوک معناده اوله رق (فانت)؛ «بشریت دائماً حد ذاته بر غایه اوله رق نظر اعتباره آلینالی و هیچ بر وقتده دیگر بر غاییه وصول ایچون واسطه عد ایدماملیدر» دیشدتر.

— Religion de l'—

بردين اولوب ئولولره و بیویك آدمله عبادت ایتكدن عبارتدر. بو مذهبde بشریته موجود اعظم (Grand Ètre) تسمیه اولوتور.

Humorisme

خلطیون مذهبی: اداره بدنیه حادثاتی اخلاطک کثربتی و غلیان و تغیر و سائره سیله ایصال ایدن مذهب طبی که جالینوس، ابن سینا، ابن رشد، سیدهن آم (Svdenam) بومذهبیه منسوبدرلر.

Hybride

باشقه باشقه ایکی نوعدن حصوله کان حیوانات و تباتات که عموماً عقیمدرلر. باشقه باشقه نسلاردن حاصل اولوب عقیم اولمایان ملن (Métis) بونلردن آیریلیر.

Hydroscopie

اجسام کشیفه نک آرم سنندن صوی (منبع، صهرنج، جدول و سائره ی) کورمک قوئی. بو خاصه عجیبه یه مالک اولان بیروت جوارندن سوریه لی برکنج آورو پا علمه اسنى اشغال ایتمشدتر. (آنطورا) ده تحفظخانه مأموری میسیونز (سالیهڑ) طرفدن قاتولیک هیئتنه کوندریلان تحریراتک نتیجه هسی شودر: «مسئله ی تدقیق ایتش او لان جدی آدملرک جمهه سنه کوره کنج (حانه نایم) ک کشیف اجسام ایچنده کی صوی کوردیکی بدیهدر. رونتکن X شعاعنک فارشیسنده می بولونه یورز؟ فرضیه لره میدان آچیدر. بزو قایی میدان حقیقته چیقارامق و آندن بر طاقم تطبیقات استخراج ایتمکله، اکتفا ایده رز. استقبال بلکه بو سرک مفتاحنی ویره جکدر.»

Hyléisme

هیولا یه (ماده یه) ازلى وابدی، غیر مخلوق و هر دورلو صورتلری قبوله مستعد نظریه باقان (آریسطوط) مسلکی.

Hylémorphisme

(سقولاستیک) لرک احسامک تشكل و تبدلاتی ایضاچ ایتدکلری صورت و هیوئی مسلکی . بومسلک اجزاء فرد (Atomisme) و فویه (Dynamisme) مسلکلرینک مقابله در .

Hylobiens

اسکی یونانیلر اور مانلرده منفرداً یاشایان و تفکر و مراقبه ایله اشتغال ایدن هند فیلسو فلسفیه بونامی ویرلر دی . بونلر آنجاق نباتات ایله یاشاد قلندن (Végétariens) آکال نباتات) نامنی دخی آلیرلر دی .

Hylozoïsme

حیاتی ماده ناک مقتضای ذاتی عدایدن مذهب . عالمه ذی روح نظریه باقان رواقیونک مذهبی بولیه ایدی .

Hyperacousie

اشتداد سمع ، افراط حس سمع (Hyperesthésie de l'ouïe) . اینتوتیزم کی بعض احواله سمعک فوق العاده تنبه و حساسیتی .

Hyperbolique

Doute méthodique = شک اصولی که اصول ایجادندن اولان شک — . دیگدر (Doute) کله سنه باقالی .

Hyperémie

احتقان ، بدنک بر محلنده کی مقدار دمک تزایدی . بونک مقابلی (Ischémie) توقف دم شریانی ، فقر الدم موضعی در .

Hyperespace

اوچدن زیاده بعدی اولان فرضی و اعتباری مسفة . (Lobatchevski و Riemann) مسافه لری کی .

Hyperesthésie

تزاید حساسیت ، افراط حس ، حساسیت غیر طبیعی بر صورت ده تزایدی .

Hypermétaphysique

(قانت) ه کوره حقیق علم مابعدالطبیعی عقل بشرک حدودینی طائیر . و آنک

بر طاقم قوای اساسیه تخیل ایتمه‌مسی لازم کله جکنی بیلیر . مفرط علم مابعدالطبعی علماستنک ^{غلاچی} (Hypermétaphysiciens) عقلی مبادی او لاسندن چوروب آنک نهایتسر بر طاقم خیالات ایچنده دولاشمه‌سنہ مسے اعده ایتکدن قوقازلر . دیمک اوله‌یورکه بو کله‌دن مقصد مفرط علم مابعدالطبعیدر .

Hyperidéation

بعض کیمسه‌لرک ادعائنه کوره‌تنویم صناعی واسطه‌سیله اویوتمنش اولان کیمسه‌لرله ساڑ بعضا کیمسه‌لرده ظاهر ایدن بر نوع ایکنچی رویت .

Hypermétropie

مدبصر ، شاعاعک محراقی طبقه شبکیه‌نک آرقه‌سندن تشکیل ایتمه‌سندن منبعث برحال که آچیق کورمک ایچون کوزده تطابق حصولنه جهد ایتمکه لزوم کوستیر . بو، قصر بصرک (Myopie) عکسیدر .

Hypermnésie

احتداد حافظه، اشتداد حافظه، قوه حافظه‌نک بعض امراضک وشدتلی بر تهیجک سخت تأثیرنده فوق العاده تنبی .

Hyperorganique ou Superorganique

قوای عضویه‌نک فوقدنده اولان . مثلا روحانی اولان نفس کندیسنه مخصوص اولان قوتلر اعتباریله قوای عضویه‌نک فوقدنده در . علم اجتماعیات علماسی جمعیت بشمریه‌ی بوصفتله نظر مطالعه‌یه آله‌رق ذی حیات جسمه تشبیه ایدرلر . و آکابر عضویت فائقه وعالیه (Hyperorganisme) در دیزلر .

Hyperosmie

افراط حس شم (Hyperesthésie de l'odorat)

Hyperphysique

قوای جسمانیه و کیمیویه‌نک فوقدنده اولان مثلا احساس (Sensation) فوق المادیدر .

Hypnagogique

اویقو کتیزن .

اویقو نک دور تهاجی . Etat —.

بین النوم واليقظه وقوعه کان حس خیالیزه . Hallucination —.

Hypnogène

منوم .

Zones —s. = مناطق منومه ، تنویم صناعی ایله اویودیلان کیمسه‌لرده

تبیهی ، اویقوئی دعوت ویا خود بالعکس قطع وازاله ایستدیکی مشاهده اولونان نواحی بدن .

Hypnographie

اویقو کتابی .

Hypnologie

مبحث النوم ، طبک اویقو دن بحث ایدن قسمی . بعض کره Hypnographie (اویقو کتابی معنا سندده قو لالانلیر) .

Hypnoprénose

سائز فی المnam اولان و نوم صناعی حالنده بولونان کیمسه‌لرک فعالیت ذهنیه‌لری .

Hypnose

نوم صناعی ، اینوز ، بر نوع عصی وغير طبیعی نوم .

Hypnotisme

تنویم صناعی ، اینوز تیزم . اینوز عصی و فوق العاده بر اویقدور . بعض عصی و صورت مناسبه‌ده تربیه ایدلش اولان کیمسه‌لرده کوزدیکدرک بافق ، کوزیوار لاقلینی باصمق ، شدتلى برضیا کوسترمک ، کورلتیلی وبغتةً برضریه اورمق و حتى ساده‌جهه بر امر ایتمک صورتلریله بو اویقو حصوله کتیرلیر . بو صورتله اویودیلان کیمسه‌لر مختلف اوچ حالدہ بولونه بیلیرلرکه بونلردنخی نوم مستغرق (Léthargie) ، داء الجمود = طوکمه (Catalepsie) و سیر فی المnam (Somnambulisme) حلالریدر . بونلرک اک آک همان ایستدیکی هرشیشی حس ایتمه‌سنی ، کورمه‌سنی ، ایشیتمه‌سنی ، ایستمهمه‌سنی حتی طبیعتنک اک زیاده نفرت ایستدیکی جنایتدری بیله اجرا ایتمه‌سنی تلقین ایدر . صناعی اویقدوه اک زیاده جالب دقت اولان شی بو تلقینلردر . بو وجهله اویودیلان کیمسه اپراتورک ویردیکی امرلرہ يالکنز او آنده دکل آرهدن بر مدت چکوب بو امرلر اونولدقدن صوکره بیله اضطراری اوله رق اطاعت ایدر .

Hypocondrie

داء مراق ، قره سودا .

Hypoesthésie

تナقص حساسیت که بعض امراض عصبیه ده مشاهده او لو نور . بونک مقابله تزايد حساسیت (Hyperesthésie) در .

Hypoglosse

— = عصب تحت الالسانی .

Hypostase

اُفْنُوم ، اقْنِيم ، اصل . اسکندریه لیلر ک فلسفه‌سی (پلوتن ، پروفلوس) اقْنِيم نظریه‌سننه مستند ایدی . بوندرا ک برنجیسی خیر ، هرشیئک تابع اولدینی غیرمتناهی ؛ ایکننجیسی برنجینک مدوننده اولان عقل و اوچنجیسی عالم محسوسی حصوله کتیرن روح ایدی .

Hypothèse

فرض ، فرضیه ، اصل موضوع . اسکی فلسفه‌ده تالی مقابله او لهرق مقدم و نتیجه مقابله او لهرق مقدمه‌لر دیگدر .

فرضیه ، بعض حادثاتک اسبابی ایضاح ایچون موقداً قبول ایدیلن برنظریه در . بر فرضیه‌نک این و هیچ دکاسه سارولینه مرجح او لمه‌سنک شرطی بروجه آتیدر : برنجیسی مشاهده او لو نان و قایعله غیرقابل تأییف او لمایوب آندر ک جمله‌سنی بر رصورتله ایضاح ایتمه‌سی ؛ ایکننجیسی ممکن او لان فرضیه اک ساده‌سی او لمه‌سی و هیچ دکاسه حادثاتی اک این ایضاح ایتمه‌سیدر . بر فرضیه آنچاق دیکر لرینک جمله‌سی منافی عقل او لدینی زمان اثباتی مطلوب دعوی (Thèse) او لور .

Hypothétique

= تصدیقات شرطیه با خود قضایای Jugemens — s ou conditionnels .

شرطیه متصله . (Jugement) کلمه‌سننه باقالي .

= قضیه شرطیه متصله که کمندیسنده تالینک مقدمه اتصالیه Proposition .

حکم او لو نان قضیه در . کونش دوغار سه کوندوز او لور کبی .

== قیاس شرطی، کبرایی بر قضیه شرطیه متصله اولان قیاس: Syllogisme —.

$\frac{\text{مقدم}}{\text{تالی}}$	$\frac{\text{تالی}}{\text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر}} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{(کبری)} \\ \text{لکن کون دوغمشدر} \\ \text{بوصورتده کوندوز اولمشدر} \end{array} \right.$	$\frac{\text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر}}{\text{لکن کون دوغمشدر}} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{مقدمی اثبات ایله تالی} \\ \text{آثبات ایدن نوع} \end{array} \right.$	$\frac{\text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر}}{\text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر}} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Modus ponens.} \\ \text{مقدمی اثبات ایله تالی} \\ \text{آثبات ایدن نوع} \end{array} \right.$
	$\frac{\text{با خود}}{\text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر}} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر} \\ \text{لکن کوندوز اولماشدر} \\ \text{بوصورتده کون دوغمادشدر} \end{array} \right.$	$\frac{\text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر}}{\text{آکر کون دوغمش ایسه کوندوز اولمشدر}} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Modus tollens.} \\ \text{تالی} \text{ نفی ایله مقدمی} \\ \text{آثبات ایدن نوع} \end{array} \right.$	

Hystérie:

اختناق رحم، ایستهوریا، خلاف عاده احساسات، اختلالات، تقلصات، تراید حساسیت، فلنج، اختلالات عقليه ایله ظاهر ایدن بر داء عصبي. بو خسته‌لاق آکثیر اختملاط ایتدیکی صرعه (اختناق رحم صرعی) علی کبی اویقو و سیرفی‌منامه پاک زیاده استعداد حاصل ایتدیکنند علم الروحه متعلق تجربه‌لرده حائز اهمیتدر.

I

A حرفنده کوستیلریکی اوزره منطقده موجبه جزئیه اولان قضیه به اشارتدر.

latrochimie

طب کیمیوی . عملیات حیاتیه به علاقات کیمیویه نک رکن کافی اولدینه ذاہب اولان مسلک .

latromécanisme

عملیات حیاتیه به قوای میخانیکیه نک دکن کافی اولدینه ذاہب اولان مسلک .

Idéal

تصوری، خیالی، موهم ، ذهنی Subjectif، آنجاق تصورده، فکرده موجود اولان شی که حقیقی (Réel) نک مقابلهیدر. نته کیم (Personnage خیالی، موهم برشخص دیمکدر.مثالی، صوک درجهده مکمل اولان، بدیعی، اخلاقی، عقلی برعلویت صنعت و ماهیتی عرض ایدن. نته کیم = e = غایت مکمل برحسن، مثالی بر حسن دیمکدر. غایه کمال، مکملیت آنجاق خیالده موجود اولان مثالی، درجه نهایه سی، مکملیت تصور ایدیله بیلن درجه نهایه سی. عقل و احتساس بشری تمامیه منون ایدن شی؛ برمقوله، فکر ویا فعلده مکمل بر اصل و نمونه اتخاذ اولونان شی. مرام، مقصود، مراد معناسنده دخی قولانشیلیر. بر مدتدن برو مفکوره دیه ترجمه اولونه یورس-ده بو تغیر فرانسرجه و انگلیزجه دن عربی و فارسی به پایپلان لغت کتابلرینک هیچ برنده یوقدر . و معنای مقصودی افاده ایمکدن پک بعیددر . Idéal کلمه سنک منشی مثل افلاتونیه در. (Idée) کلمه سنک باقیلیر-سے معنای حقیقی دها این آ کلاشیلیر. امور و همیه بونک مقابله امور وجودیه (Choses réelles) Choses - es.

Idéalisme

تصوریه مذهبی . بمذهب حقیقیه مذهبینک (Réalisme) مقابلهیدر. علم حسنده حقیقیه مذهبی صناعته طبیعی کرک غایه و کرک واسطه عدایده رکحتی آنی چیرکنلکلرنده

بیله عینیله استنساح و تقلید ایمیه مجبور طوتار. تصوریه مذهبی ایسه بالعکس صناعت کارک طبیعتی آنجاق بر غایه کالی افاده هه واسطه اولق او زره استعمال ایده رک آنی تصحیح و تبدیل حتی بوسبوتون مسامحه ایمهمی ایسته. تصوریونه کوره صناعت حسنه خیالده آرامالی، بزه حقیقتی اونو تدیر مالی و آندن دولایی بزی مقتسلی ایتمیلدر. حاصلی عام حسنده تصوریه : «صناعت غایه و مقصده طبیعتی تقلید دکن فکر ایچون دهاموجب منویت خیالی بر طبیعتی تصویر در» دیملرک مذهبیدر.

معرفت نظریه سنده (Théorie de la connaissance) تصوریه، فکرک بالذات فکردن با شفه حقیقتله و اصل اوله مدیغی ادعا ایمکدن عبارتدر. (ده قارت)، (مالبرانش) و (لینینیچ) ه کوره بزم معرفتیک موضوعی اولان شیله متقابل اولان اصل حقیقتک وجودیخی بزه جناب الله آلامع و آلانه قدن منزه اوله می Véracité و مطابقت مقدره (Harmonie préétablie) divine تأمین ایدر.

(فانت) ه کوره ذات و حقیقت شن (Noumène) موجوددر. چونکه صور ظاهره Apparence(s) موجود اوله بیلمک ایچون ظاهر ایدن بر شیئک وجودی لازمدر. لکن ذات و حقیقت بی بیلنمه مرن. معرفتک بزم تکیفات و افعالات ز اولان معلومه نهی آنجاق بعض شکلر تحتنده و بعض قانونلر موجنبجه تفکر اولونه بیلیر. حال بوكه بو شکلر و قانونلر طبیعت اشیانک دکل ذهنک طبیعتنک محصول و نتیجه سیدر. وبونلر وجودک شرائط امکانیدر. (فانت) ک بو مذهبته critique = تصوریه تنقیدیه ااطلاق اولونر. subjectif = تصوریه ذهنیه) دخی تسمیه اولونور سده بونام بالخاصه (فیته) نک مذهبته ویریلیر.

علم الوجودده (Ontologie) تصوریه «اشیا بزم کنندی فکر لریمز دن عبارتدر. بزم تصوریمز ک تئیل ایتدیکی بر عالم خارجی یوقدر. عالم بزم بو تصوریمز ک کنندیسیدر. حقیقی آنجاق نفوس متفسکه در. واشیانک حقیقتی بونفلر طرفندن تفکر ایدلکدن عبارتدر» دیکدن عبارتدر. (برقه) ایشته. بو مذهبک پیشو اسیدر. ا-کثرا (métaphysique) -- = تصوریه ما بعد الطبیعیه) تسمیه ایتدکلری مذهب بودر. بو مذهبه اولاً بجه قوچی ویره رک نفس متفسکه کنندیه کنندیه: «دنیاده دیکر نفوس متفسکه تصور ایده یور سبه مده بونلر موجود دکلدر. بونلر دخی آنجاق تصور اندلکلاری ویا خود قابل تصور اولدقلری جیشته موجود درلر» دیک درجه سنه قدر واریز. وبو صور تله

کندی موجودی خارجنده هیچ بر موجودیت تصدیق نمایز . علم مابعدالطبعینگ بو وضعیته Solipsisme اطلاق اولونور . (قات) ک اخلاقی و بالخاصه (فیته) ، شملنگ و (هگل) عقل ایدریله مهین حد ذاتنده شی Noumène مفهومی خارج برآمده به چالیشمثمردر . و آنرا ک مذهبینه absolu = تصوریه مطلقه نامی ویرلشدر . بوندرا ک ینتنده فرق عظیم اولقهه برابر اوچی دخی نفس متفکره (Sujet) ایله تفکر اولونان شیئی Objet ، اانا غیرانا Non-moi ینتنده کی فرقی نظر مطالعه هی آله به ارجاع اولونبیله . ایشه اصلی اولما بوب فرعی اولان شعوری تشکیل ایدن شی بوفقدر . شعوردن مقدم اولان وجود ، نسبیدن مقدم اولان مطلق (اانا) ایله ایله (لانا) نک عینیتیدر . لکن بالخاصه (فیته) نک مذهبینه subjectif = تصوریه ذهنیه و (شملنگ) ک مذهبینه objectif = تصوریه خارج ذهنیه (و (هگل) ک مذهبینه) absolu = تصوریه مطلقه) تسمیه اولونور .

حاصلی فاسفده تصوریه مذهبی عالم خارجی انکار ایدن ياخود عالم خارجی حقنده کی معرفتمنزک احوال شعوریه من وساطتیله استیحصال ایدلش بالواسطه بر معرفت اولدیغه قائل اولان مذهبدر . و تعییر دیگر له « بزم معرفتمنزک منشئی کندی تصور ایمزرد . حقیقت تسمیه اولونان شیلر حقیقت موجودیدر دکمیدر ؟ بز بونی بیله مهیز » دینلرک مذهبیدر . بونک مقابله حقیقیه مذهبیدر که بزم اشیای خارجیه بی دوغریدن دوغری یه بیلیدیکمزه قائل اولان ياخود فکردن باشقة برموجودیت قبول ایدن . مذهبدر . تصوریه مذهبینک منشئی شودر که بز آنجاق احوال شعوریه منی Etats de conscience) دوغریدن دوغری یه بیلیدیز . و بز آنلری خارجه چیقاریسیور ایسه کده آنلر بزه آنجاق ظواهردن ، حادثاندن عبارت بر عالم خارجی بیلیدیه بیلیر . بومذهبک از منتعیمه ده طرفدار لری له آمدرسه Ecole d'Elée سنه منسوب ایدیلر . (قسه نوقان) ، (پاره مینیدس) ، (زه نون) کی . از منه جدیده تصوریه منستک مؤسسهی (ده قارت) در . (برقله) تصوریه مذهبی شو شکلده بیان ایمشدر : اشیانک وجودی ادراک اولونمقدن عبارتدر . اشیانک تصورات مشله سی عوامک بولفظه ویردکلری معنا یه کوره اشیا دکلدر . حقیقت حالده عقل سلیم جواهری دکل خارجی کورینشلری تصدیق و بوندکله ا کتمایدیر . بومذهب غیر مادیدر Immaterialiste . بوكا تصوریه مابعدالطبعیه تسمیه ایدیلیر . تصوریه ذهنیه subjectif = دخی تسمیه اولونور سهده بواسیه اصل (فیته) نک مذهبینه ویریلیر .

(برقه) جناب الله‌ک اشیانک تصوراتی بزم ذهنلریمزده دوغریدن دوغری‌یه خاق ایمکده اولدینگی بیان ایدر. عالم آنک طرز کلامندن باشـه برشی دکلدر. جناب الله‌ک بزم بوتون علومزی تشـکیل ایدن تصوراتک جمله‌سی بزم روح‌لریمزه ادخال ایمک ایچون اشیای حقیقیه‌یه احتیاجی یوقدر. بونکله برابر (برقه) عالم‌خارجی موحد ایمش کی حرکت ایدر.

(فانت) ه کوره اشیا حد ذاتنده بزم تمامیله مجھولدر. الله، روح، عالم هب عقلک تصوراتیدر. لکن عقلک آنجاق نظام بروظیفه‌سی واردر. تصورلرینک حقیقی اولدینگی تصدیق ایتدیکی کی تناقض‌لر (Antinomies) ایچنه دوشر. بونکله برابر (فانت) کندی نظریه‌سمند هیچ برشیئک ایضاح ویا اثبات ایتمدیکی فی ذاته شیئی (Noumène) موجود برآقیر. یکی تنقیدیه مذهبینه منسوب اولانلر (Néo-criticistes) بونی‌ردایده‌رک (فانت) ک (transcendental) — — — تصوریه‌علویه (phénoméniste) مذهبی تصوریه‌ظاهریه (Méthode تبدیل ایدرلر. بونکله برابر (فانت) اصل تصوریوندن اولدینگی بیان ایله بروجه آتی مدافعه‌ده بولونمشدرا :

(نهاد) مدرسه‌سندن (برقه) یه قدر کرچکدن تصوریه اولان هرمذهبک مبدئی شودستورده داخلدر: حواس و تجربه‌نک ویردیکی معرفت صرف غلط‌حسدن عبارتدر. و حقیقت آنجاق مدرکه محضه و عقل محضک تصوراتنده‌در. بنم تصوریه مذهبی اداره و تعین و اتمام ایدن مبدأ ایسه شودر : مدرکه محضه و عقل محضدن استخراج اولونان هر معرفت اشیا صرف غلط‌حسدن عبارتدر. حقیقت تجربه‌دددره بنم مذهبهم اصل تصوریه مذهبینک ذوغریدن دوغری‌یه ضنیدار :

(فانت) تصوریه مذهبی آتیده کی اقسامه آییر :

— — — تصوریه تجربیه که اشیانک مسافه ایچنده ، بزم خارج‌جزدہ کرک مشکوک وغیرقابل اثبات وکرک غیر صحیح وغیرمکن اوله رق موجود اولدینگی بیان ایدن مذهبدر. بونک دخی ایکی شکلی واردرا : برنجیسی (problématique) — — — تصوریه مشکوکه ، ویا خود متشرک‌که که شبهه‌سی اولق اوزره برقول تجربی (Assertion empirique) یعنی بن وارم (Je suis) سوزی‌ی قبول ایدن (دقاارت) ک مذهبیدر.

ایکنوجیسی (dogmatique) کے مسافریہ، آنک شرطی اولدینی شیلر ک جملہ سیلہ برابر غیر ممکن برشی نظریہ باقان و بناءً علیه آنک محتوی اولدینی اشیای مادیہ نک دخی موجودیتی قبول ایتمہین (برقہ) نک مذہبیدر.

قانت بو تصوریہ تحریریہ مذہبینہ مقابل اولہرق کنندی — transcendental des phénomènes = تصوریہ علویہ حادثات مذہبی میدانہ قور کہ بالجملہ حادثات مذہباتنہ اشیا (Choses en soi) دکل سادہ جھے تصورات، صور ذہنیہ Simples représentations نظریہ باقمق و زمان و مسافتی حد ذاتنہ معلوم تعینات و یاخود حد ذاتلری اعتباریہ اشیائیک شروطی دکل معرفت بلاواسطہ نک (Intuition) صورت حسوسہ لری عد = Réalisme transcendental des phénomènes ایمک مذہبیدر. بونک مقابلی حقيقة علویہ حادثات مذہبیدر کہ بوکا کوڑہ زمان و مسافت و آنلر ک حاوی اولدینی اشیای مادیہ حد ذاتنہ اشیادر.

تصوریہ ذہنیہ (subjectif) — بالحاصہ (فیہتہ) نک مذہبینہ دینیلیر. چونکہ آکا کورہ انا: Moi ا کنندی کنندی تحدید و بالذات حصولہ کیتیردیکی بو تحدید اوزرینہ انعکاس ایده رک غیر انا (Non-moi) یی خلق ایدر.

حقیقت اشیایی منکر اولان مذہبی کتب عربیہ دہ (عنادیہ) تسمیہ اولونیہ یور. چونکہ عنادیہ فرقہ سی «سو فسطائیہ دن حقایق اشیایی انکار وصو اوزرینہ نقش کبی اوہام و خیالات زعم ایدنلدر» دیہ تعریف اولو نمشدر.

تصوریہ مذہبی وجودیہ (Panthéisme) مذہبینک بر شکلیدر. حتی آنکہ وحدت وجود مذہبی یقیندہ بیله بر جھتلہ مناسبت واردہ. چونکہ وحدت وجودہ قائل اولان علمای اسلامہ کورہ وجود بردر واودخی حناب الالہک وجودیدر. بوکا (وجود مطلق) دینیلیر. کافہ اشیا و مکونات بو وجود مطلق تظاهراتنہ عبارت و آنکہ قائدہرلر. آنلر ک مستقل وجودلری یوقدر. وجود مطلق هر دور لو شکل و صورت واحد و قیدنہ منزہ اولمقلہ برابر بزہ مختلف شکل و صور تلرہ تجھی ایدر. بو تظاهرات بزم حس و عقلمنزہ نسبتله موجوددر. حقیقت حالدہ عدم اصلیلری اوزرہ باقیدرلر. بو صورتله تعین و تظاهر ایدیجی اولان شی (وجود مطلق) تعین و تظاهر ایدن شیئک (مکوناتنک) عینی دکلادر. لکن بو مذہبی وجودیہ مذهب فلسفیسی ایله برشی

ظن ایقامتی در. دیمک اوله یور که بر طام اعظم متفکرین دونوب دولاشوب آندرک فکرینه کلیسوارلر. (Dieu) و (Panthéisme) کلمه رینه ده یاقبایی .

Idéalté

آنچاق ذهنده موجود اوله. آنچاق ذهنده اوله و هیچ دکله آنچاق برخادره ذهنیه صفتیه معلوم اوله . فکر ایله ماھیةً متجانس و آنک طرفدن تماھیله قابل ادراک اوله . بو کلمه نک حرفياً ترجمه سی (ذهنیت) ایسه ده بولفظ (Mentalité) مقامنده قولان نقده در. حال بوکه Mentalité ذهنک ، عملک صفت ویحالی ، حالت ذهنیه دیگدر. ذهنیت ایسه ذهن مانسو بیت دیمک اوله یغذن معنای مقصودی افاده ایمزه .

Idéat

(سینیوزا) یه کوره موضوع فکر یاخود نفس فکر .

Idéation

تصورلری ، فکرلری حصوله کتیرن فعالیت ذهنیه .

Idée

(افلاطون) ه کوره آشاغیده تصویر نظریه سمنده ایضاح اولونه جفن و جهله مونه اصلیه ، مثل ، مثل افلاطون ، مثل عقلیه ، صور روحانیه . فکر ، تصویر ، برشیئک ذهنده استحضاری ، ذهن و یا نفس ناطقه نک کندی خارجنه و کندیستنک غیری اولان برشی (Objet) حقنده حاصل ایتدیکی علم . نیت ، تصمیم ، میدان فعله کتیریله جک اولان شیئک ذهنده تصویری . هر دورلو موضوع فکر که تصدیقات واستدلالات دخی بونده داخلدر . رأی ، نظریه . قضیئه نک حدلری یعنی موضوع و مجموعی . معنی ، مفهوم .

تصویر ، احساس (Sensation) دن شو جهته تمیز ایدر که تصویر خارج نفسی در . یعنی نفس ناطقه نک غیری اولان برشیئی تضمین ایدر . احساس ایسه نفسی Subjective در . یعنی آنی دویان نفس ناطقه نک بر تکیفدن / Modification عبارتدر .

تصویره (Idée) دینلدبیکی کی Concept و Notion دخی دینلییر .

تصویر ، صورت (Image) دیمک دکلدر . صورت برشیئک مثلث برشکلک حافظه ده برآقده یعنی صورتدر . تصویر ایسه تحرید ، تعمیم ، ترکیب کی افعال ذهنیه نک تیجه سیدر . صورتلری قوه مخیله و تصویرلری آنچاق مدرک Entendement تدارک

واعظ ایدر. صورت محسوس و شخصی برشیدگی، و تصور ایسه عقلی برشیدگی ذهنده احضاری ایدر. بوندن باشقه آصورک دائمًا وبالضروره احساس و یا صورت اوله رق بر حاملی یوقدر. چونمکه ذهن جناب الله و روح کی محسوس اولمایان شیلری ده آصور ایده بیلیر. (Image) کلمه سنه ده باقیالی.

آصورک کتب عربیه ده ایکی معنایی وارد ده. بری بر شیدگی صورت نک عقلده حصولیدر. لکن بو تعریفه متاخرین بعض مرتبه اعتراض ایمشدادر. و دیگری بر شیدگ ماهیتنی، آنک او زرینه نفی و یا اثبات ایله حکم ویرمکسزین ادراک ایمکدر. افلاطونک آطورات نظریه سی = Théorie platonicienne des Idées.

افلاطون تیه (Le Timée)، عنوانی اثرنده که کتب عربیه ده (کتاب طیماوس) نامیله مذکور در - عالمک صورت تکوینی ایضاح ایدر کن عالیه بر مر مر کتله سی، بر هیکلتراش و بردۀ مودلک وجودی فرض ایتدیرن بر هیکله تشییه ایدر. مر مر کتله سی مادودر. لکن بو زم حواسمله حس ایتدیکمزر جوهر دکل کندیسنسی تحدید و تخصیص ایدن صفاتدن آیملش (مفاراتق) بر مقوم (Sujet d'inherence) در. مودل عالمک معقول اولان پلانی، تصورات و حقایق هم جموعیدر. بو فلرک هر بری بر جنس یاخود نوعک کای و ثابت اولان صفاتی تمثیل ایدر. هالک و فانی اولان اشخاص بونلرک تقلیدندن (قوییه سندن) عبارتدر. هیکاتراشدن مراد دخی صانع حکیم (Démurge)، از لدن علت اولی موجود اجل واکملدر. بو صانع تصوراتی از لدن بیلیردی. ماده دی قدر تیله تسویه ایتدی. و مرئی اولان عالمی تماشا ایتدیکی عالم مثال (Monde idéal) صورت نده وجوده کتیردی. بناءً علیه او بر حامی و مدد رضدره انسان کندیسنسی اشیانک مثاللری، نمونه لری (موده للری) اولان تصوراتی آکلامه بیه و بوجله کندیسنسی حقیقت، حسن و خیری سلمه بیه مقتدر قیلان عقل ایله الله بکرر. حواس آنچاق شخصی و متبدل اولان شیئی ادرال ایتدیکی و علمک غایه سی ایسه کای و دائمی اولان شیئی بیلمک اولدیغی جهتله علم تصورات (La dialectique) هر شیده حقیقت و ماهیتی تمیز و تعریفه افاده ایدر. و تصوراتک سلسه مراتبی دولا شهرق تصوراتک تصورینه، حقیقتک از لیا و ابدیا کندیسنده موجود اولدیغی علم (عقل) آهی یه یو کسلیر. بونک کی کوزل برشیده ذهن کوزلک مرئی و قابل

تماس اولان ماده‌سی بر تصور اولان حقيقی حسنندن آیدیر . روحک اک نجیب قوتلری تبییج ایدن عشق ایشته بو تصوری اولان حسنه راجعدر . حال بوکه عقل حسوس اولان شیئی آنکله متناسب اولان محبته براقیر . بر صناعتکارک ایشلرنده تصویر ایده‌جکی شی بوتصوری اولان حسندر . نهایت اخلاقده دخی بزم افعالزک قانونی خیر تصویریه موافق اولمقدار . و جناب الله خیر مطلق اولدینی جهته فضایتک اک عالی شکلی انسانک الله به بکزه‌مهیه موفق اولمه‌یه چالشم‌سیدر . اصول و قوانینمده عدالت فکریی یریوزنده میدان حقیقته کتیرمه‌سی لازم کلن دولته دخی عینی قانونی تطبیق اولونور . بپارلاق اصول حکمته اساسی اعتراضلرده بولونمشلدرد . بو، موجوداتک حقایقی ایضاح ایتیور . زیرا آندره یکدیگرینه مختلف وایدیسی ده ازی وابدی اوهرق ایکی مبدأ وضع ایده‌یورکه بونتلر دخی الله ایله علم و معرفتی بوسبوتون منفی برجوه‌ر مجرد اولان (نه اولدیلغی یلنمین) ماده‌در . تصورات اجناس و انواعک آحادمنه طقیه‌سندن عبارت اولدینی جهته اشیاخصت نه کثیرنک نهده فرقلرینک اسیابنی ایضاح ایمز . بوندن باشقه تصورات مذکوره وحدت مطلقه ایله موجودات جزئیه بیشته قرارسز برصورتاه تموج ایدر کبی کورنگکده‌در . اویله‌که موسیو (غروت) و (رموزا) کبی بعض فلسفه مورخلری افلاطونک تصوراته و حتی تصوراتک تصویری اولماعتباریه بالذات جناب الله حقایق و جووندن باشقه بروجود عطف ایتدیکی ظننده بولویدیلر دیمشلدرد . بوصورلرک بعضیلری (پلوتن) (وسن اوکستن) طرفندن تصحیح ایدلشدرد . ایشته غایت مکمل ، مثالی وغایه کمال معنالرنده صفت واسم اوهرق قولانیقده اولان (Idéal) لفظنک منشئی بو مُثُل افلاطوندر . Idée کلمه‌سی بویله مثال معناسبده قولانلرینی زمان ایلک حرفي بویوک یازیلیر .

(لبینیچ) اک و (دقارت) مسلکنے سالک اولان فیلسوفلرک اکثریستنک اصطلاحنده تصویر (Objet immédiat interne de la pensée) کلمه‌سی ^{دیمه تعریف} اولونمشدرکه « ذهنک دوشوندیکی و کندی داخلنده بر شی خارجی کبی دوغریدن دوغری‌یه نصب نظر دقت ایتدیکی شی » دیمکدر . بوده‌ذهنک ، نفسک خارجنده برشیمک صورتی معناسبی اضمون ایمز . Objet شی منظور یعنی حواسدن برینک یاخود عقولاک پیش نظرینه قولانشی ، نفس ناطقه‌نک غیری اولانشی دیمکدر . بوراده مقصد عقولاک ، ذهنک پیش نظرینه قولانش شیدر . منظور فکردر . موضوع فکردر . موجود اولمک تفکر

۴۶۱

ایدلیک‌دان عبارت در دین و فکر که بالذات فکر دن با شقہ بر حقیقت و اصل اوله مدینه ایدن تصویریونه (Idéalistes) کوره حقیقت بودر. شی خارجی دکادر. بومذهبه منسوب اولان (دنهارت) ه کوره Exister objectivement و Réalité objective ذهنک نصب نظر دقت ایدیکی داخلی برشی، صورت ذهنیه (Représentation mentale) اوله رق موجود اولمقدار. حقیقت خارجیه دیمک دکادر. حال بوكه Exister formellement و Réalité و با خاصه (قانت) دن بری معنا دیکشمشد (Existence ou réalité objective) موجودیت و یا حقیقت عینیه (بالعکس فکر که خارجنده کی موجودیت و حقیقت دیمک اولشدر).

(قانت) Idée کلمه‌سی عقل مخصوص تصور لری اولان الله، روح، عالم تصور لری معناسته قو للانبر. آکا کوره (s transcendentes ou idées de la raison pure) = تصورات علیه یاخود تصورات عقل نظری احوال‌دن مشتق و مستخرج اولمادقدن با شقہ تجربه‌نک ده فوقنده اولان و بناءً علیه مدرک‌نک تصورات کلمه‌سی (Concepts) بیله تجاوز ایدن تصور لردر. تعییر دیکره عقالک حواسده هیچ بر موضوع تامی اوله مایان تصورات ضروریه‌لریدر. بو ناری موضوع علم عربیتک عقلی حق و صلاحیت‌ز بر صورته استعمال ایمه‌کدر. بوکا تصدی ایدن عقل تنافسه دوشر. کلمه‌سنه باهالی.

(هگل) ه کوره (Idée) = فکر (Le devenir) تکاملک (Évolution) و تکونک (Principe universel) یعنی هرشی صورتنه کیون و طبیعت اولان شی، مبدأ کلیسی (Principe universel) یعنی هرشی صورتنه کیون و طبیعت اولان شی، حاصلی مطلق دیمکدر. زیرا هم منطقی، هم وجودی هم ده فوق‌الطبیعی اولان فکر که (Idée) خارجنده هیچ برشی یوقدر. موی‌الهه کوره فکر رکن تکامل و تکوندر. مدل افلاطون، مدل عقلیه، صور روحانیه، صور حقیقیه روحانیه. بالاده ایضاح اولوندینی و جهله بو نار بر طاقم حقایق فوق الحسیه و اشیانک مثالی و نمونه اصلیه از لیه‌لریدر.

= (ایپیکوروس) ک نظریه‌سنه کوره اجزای فرد دن مر کب اولان اجسام دن آریلوب حواس و عقل او زرینه اجرای تأثیر ایده رک معرفتی

حصوله کتیرن صورتلر ، اشیانک اعضاي حواس اوژرينه اوذاقدن اجرا
ایتدیکی تأثیرات .

احساسیون دخی ایلک تصوریون کی لکن بوسیوتون باشقه بر صورته تصوراتک
حقیقی اولدیغنه اینانیرلردی . و بونلهه اشیا طرفندن هرجهته نشر ایدیلوب یازیدن
خالی بر صفحه متابه سنده اولان ذهن اوژرنده بو اشیانک متواالیاً انطباعاتی حصوله
کتیرن مواد فایضه (Emanations matérielles) نظریله باقارلردی . منشألری اولان
اشیایه تماصیله مشابه بولونان بو اینجه زارلر (Pellicules subtiles) و (لوکرهس)
Imagines و Effigies و اپیکوروس Simulacres و Effluves و (چیچرون) Images و (کوئن تیلهن) Spectra و (فاسیوس) Figures تسمیه ایدرلردی . (لوکرهس) بونلری
سیلان ویا آگستوس بوجکنک دیکشدبروب آتدینی قبوقله تشیبیه ایدردى . لکن
بو شاعر بر نوع سیلان (Ecoulement) و متفرق و منفرد جسمیات بسیطه واسطه سیله دیکر
بر نوع فیضان (Émanation) دها تمیز ایدردى . برنجیلر بزده رویت احساسات
رقیقه سنی و بر آزار دها قاما اولان لمس احساساتی واکنچیلر دخی سمع ، شم ، ذوق
احساسات متوسطه سنی حصوله کتیرردى . کرک انساج و کرک اجزا اولسون بومواد
فائضیه (Émanations réelles) اشیادن چیقمولری
اعتباریله صور مستخرجه (Expresses) و بزم اعضا مزه واصل او لمبه لری اعتباریله
صور منطبعه (Impresses) تسمیه اولونوردى . الیوم بونظریه قدمانک آکلادقلری
صور تده قابل مدافعه دکلدر . بو ، -s images تعییری معنای لفظی و جهله
ذی صورت تصویرات و با خود صور اشیادن حصوله کان تصویرات دینه ترجمه
اولونه سیلیر . (Espèce) کلمه سنه ده باقلالی .

(ده فارت) تصوراتی اوچ قسمه آییر :

— — — تصوارات عارضیه که خارجدن حواس واسطه سیله کان

تصویرلردر .

— — — تصوارات صناعیه که ذهنل خارجدن کان بالاده محرر تصوارات
واسطه سیله تیمه ایتدیکی تصویرلردر . تجربید طریقیه استحصال ایدیلن تصویرلر
بوقیلدندر .

= تصوّرات فطريه که فطري و ولادي اولان يعني عقلمنزده
بولدیغمز و تأمل ايدهرك كنديمزدن استخراج اينديكمز تصوراتدر. روح و الله
تصوّرلري کي.

- = تصوّرات ممثله ، ذهنك داخل اوکنه قويديني
صورتلر، صور عقليه ، صور ذهنيه.

= تصوّرات ممثله نظر يه سی. بونظر يه
Théorie des -s représentatives.
کوره بيلن ذهن ايله بيلين شى آراسنده دوغرىدين دوغرى يه مناسبت اولمايوب
برطرفن دهنك حال وفعلي وديكىر طرفدن بيلين شىئك صورت ذهنيه سی
اولان تصوّر واسطه سيله مناسبت وارد در. بوصورتلر اشيايی عاميله و حقيقتلري
وجهمه عرض اينديکنه هيچ بروقتده اطمئنان حاصل ايديله من .

- = ذي قوت تصوّرات علم الروحي. موسيو (فوئيه)
تصوراتك (فکرلرک) تصوّر اولمق اعتباريله حادثات سايره اوزرىنه بر تأثير
اجرا اينديکنه قتل اولدراق شعورى بر حادثه منضمه (زايده) Epiphénoménie
عد ايدن وتصورك تصوّر اولمق حيئتيله غير مؤثر اولدېفتحه ذاهب اولان مذهب
قارشى تأسيس اينديکى فسفديه بونامى ويرمشدر. مومى ايله تصوّرات ذات القوى يى
حادثات سايره اوزرىنه آنجاق مجهز اولدقلى فعالىت دماغييه واسطه سيله اجري
تأثير ايدن تصوّرات منعكشه (Idées-ombres) و تصوّرات ظليله (Idées-reflexes) يه
مقابل عد ايدز. بوصورات منعكشه، ظليله فعالىت دماغينه نك بر منظره حارجىه سندن
عبارتدر. مومى ايله تصوّرك يالكتز ذهندى استحضار (Représentation) اولمايوب
فعل دخى اولدېغى واحتساس ايله تشهى (Appétition) نك آندن غير قابل تفريغ
ايندوکنى اثبتاه چالىشىش، حاصلى علمى روحيه نك (Causalité psychique)
مدافعىكى در عهده ايتىشدەر.

- = تصوّر محض ، دوشونلەكدىن باشقە حقيقى اوليان تصوّر . pure.

- = فكر دائم ، فكر ثابت ، بر نوع بطلان اراده که بونكله مصاب
اولان كيمسه بالفاصله كان وصورت عموميده احساس خيالى صفت و ماھيئى
حائز اولان بر فكرك تسلطى كندى قور تاراما ز. واكتزيا آنك الجا آتنە تابع اولور.

تصور تام ، تام فکر . = -- adéquate.

تصور غیر تام ، نقصان فکر . = — inadéquate.

آنک حقیقت ک متممی ، مکملی . = آنک حقیقت ک متممی ، Complément de sa véritable — .

الوهیت ک معنی و حقیقتی . = La véritable — de divinité.

نبوتك معنای و حقیقتی = Telle est la véritable — du prophétisme.

بودر .

معانی کلیه = —s générales.

خاطره کلسون ک . = Il ne doit pas venir à l' — que... خاطره کلسون ک .

وها ، فکر ا . = Dans l' — .

صور نوعیه . = —s de l' espèce.

صور شخصیه . = —s individuelles.

افکار تأمیله . = —s réfléchies.

(بر شیئه) دلالت ایمک . = Comporter l' — de..

تصورات وجودیه عینیه . = —s concrètes.

تصورات مجرده . = —s abstraites.

تصورات شخصیه ، تصورات مخصوصه . = —s singulières.

تصورات ايجابیه . = —s positives

تصورات سلبیه . = —s négatives.

تصورات جموعیه . = —s collectives.

تصورات معقوله وابدیه ، کلیات عقلیه ابدیه . = —s intelligibles et éternelles.

تصورات حسیه ، (لوق) کوره حواسدن کان تصویر و معلومه ل (Données des sens) .

تصورات تأمیله ، (لوق) کوره شعوردن کان تصویر و معلومه ل (Données de la conscience) .

لسانزدہ تصویر کلھسی اکڑیا تصمیم و نیت معناسنده قولاندیغندن Idée چوچ دفعه فکر لفظیله ترجمہ ایدیلیر .

الفاظ مترادفه دندر . تصور Notion ، Concept ، Conception ، Idée معناسته استعمال اولونورلر . لکن Concept اکثریا معنای کلی ، مفهوم کلی و Notion معلومه معناسته قولانیلیر .

Identique

عینی ، بینلرده فرق اولمایان ایکی شی . متعدد ، واحد ، یکانه ، بالکز برشی .
کله سنه باقیالی (Identité) = Proposition ---.

Une chose une et --- = عینی بر شی (شی واحد عینیه) . (آن) عینی در . چونکه موجودینک هر هانکی ایکی آنی بینشده کندی کندینک عینیدر . (آن) در .

Identité

عینیت ، هویت ، وحدت ، بر موجودک کندینه موافق قلمق خاصه سی . بر راج
شیئک حقیقت و ماهیة بر اولمه سی .

— = عینیت جنسیه ، بر جنسدن اولمق ، مجالست . générifique.

— = عینیت نوعیه ، بر نوعدن اولمق ، ماثلت . spécifique.

— = عینیت عددیه ، وحدت ، بالکز بر اولمق . numérique

— = عینیت جسمانیه . بر کیمسه کندینک عینی اولمه سی کی . physique.

— = عینیت معنویه . بر جمعیتک اعضا سی تجدد ایتدکدن صوکره یه
کندینک عینی اولمه سی کی . بو عینیت فکر و تعاملاته در . morale-

— = عینیت ذاتیه . انسانک بوتون مدت حیاتنده کندینک عینی
اولمه سی کی . آنده دکیشن بالکز اعراضدر . essentielle.

— = عینیت عرضیه ، اعراض جهیله اولان عینیت . accidentelle.

= عینیت مبدئی که حقایق او لیه نک بری اولوب (Ce qui est est) --- .

واقع واقع () ؟ = Une chose est ce qu'elle est = بر شی نهایسہ اودر) ،

Toute chose est elle-même (A est A یعنی (A)) = هر شی کندی سنک عینیدر) ،

(A) در) ، (A) = A یعنی (A) ه مساویدر) شکلرلنده افاده اولونور . بو مبدأ ،

فکرک بر قاعدة اساسیه یه تابع اولمه سی لزومنی بیان ایدر که بو دخی آنک کندی

کندیسیله موافق قالمه سندن یعنی کندی کندیسی نقض ایمه مه سندن عبارتدر. بو مبدأ موجنجه مثلا « بر داره نك غیر مساوی نصف قطر لری او له بیلر ». دینیله میه جکدر. چونکه داره تصوری نصف قطر لرک مساوی تصورینه منافیدر. بو هم تصدیق، همده فی دیک اولور. حال بو که برشی هم واقع همده غیر واقع او له ماز. تنافقی احتوا ایدن شی محالدر. و بر شیئک مجرد تنافق در عاری او له سی آنک ممکن اولدیغنه حکم ایمه به صلاحیت ویر. ریاضیات کی علوم مجرد نک جمله سی عینیت مبدئنه مستندر. بو علم لرک موضوع علی هر درلو تنافق در سالم بر طاف تصورات بسیطه دن عبارتدر. و نتیجه لرینک یقینی او له سی ده بوندن ناشیدر. تنافق مبدئی عینیت مبدئنک صورت منفیه ده افاده سندن عبارتدر. (Contradiction) کلمه سنه باقالی. انتفاء وسط مبدئی دخی بو تنافق مبدئن استخراج اولونش دیکر بر مبدأ در. ایشه فکر بشرده حاکم اولان اوج مبدأ اسامی بوقلدن عبارتدر.

کتب عربیه ده ایکی شیئک بر خصوصده اولان وحدت واشتراک لرینه زیرده کی
اسملر ویر لشدرا:

مشکله وحدت	=	نوعده وحدت	=	محاثت
وضعده	=	جنسده	=	مجانست
اطرافده	=	کیفیته ده	=	مشابهت
نسبتده	=	کمیته ده	=	مناسبت

Philosophie d'— عینیت فلسفه سی که (شلاینگ)، (هگل) و سائره نک تصویریه وجودیه (Idéalisme panthéiste) مذهبیدر. (شلاینگ) فکر لک ایکی عنصری، رکنی یعنی عنصر خار جیسیله عنصر ذهنیسی یکدیکرینک بو سبو توں یعنی و معرفت، علم شهودی عقليه (Intuition intellectuelle) بر اشمش اولدقلری بیان ایمیشدر. آ کاکوره تفکر ایدیان شیلره فکر (مفکره) عینی شیدر. فکر ایله طبیعت، فکر ایله موضوعی بیننده بر فرق اصلی و اساسی یو قدر. هیسی عینی اصل و مبدأ دن مشتقدر. مطلق حقیقی و خیالینک عینیتیدر. (هگل) ذات صور منطقیه نک عینی زمانده قوانین حقیقت اولدیغنى و عالم اعقل و عالم اجسامک ذات و حقیقت ترنده یکدیکرینک عینی اولدقلری مولشدی. (شلاینگ) ک بو عینیت مطلق سی اولدن بری وجود

مطلق دینیلن شیدن عبارتدر. بز بوعینتی آنجاق هر دورلو تجربه‌نک فوقده
بر علم شهودی ایله ادرالک ایده‌رز.
= هویت، (هو هو)، عینت وغیرت .
= Identiquement lui-même.
= عینه و شخصه .

= (لوق) کوره محمولی موضوعك
ou proposition identique.
مفهوم منه داخل اولان قضیدرکه (قانت) بوكا تصدق تحلیلی تسمیه ايدر .
کلمه سنه باقالی (Analytique)

= غیرقابل تمیز اشیانک عینتی . (لینیچ) ک بر
نظریه‌سیدرک بوكا کوره حقیقی ایکی شی غیرقابل تفرق و تمیز یعنی یکدیگرینک
تمامیله عینی اوله‌ماز .

= عینت قسمیه ، جزئیه ، بر مجموع مادیه ترکیب ایدن
عناصردن بر قسمنک عینتی .

Idéographique

= خط صوری که افکار واشیانی تصویر ایدن ، تصوراتی صورت
و علامتلره افاده ایدن ، بی‌لغظ تصوراته دلالت ایله‌ین خطدر . انکلیزجه‌دن
فارمی‌یه بر لغته‌ده (عین نویس) (بیسخن) تعییرلریخی کوردم . (خط صورت
نویس) (خط تصویر) دخی دینیله بیلیر ظن ایدرم . بو تعییر معنای اشتقاقيی
عینیله افاده ایدر .

Idéologie

علم صور عقلیه یعنی تصوراتک تشکلتک منشأو قانونلری آرایان علمدر کعلم الروحدن
با خود علم ما بعد الطبعیند معدوددر . بوش و مجرد بر طاقم فکر لری تحلیل و مناقشه
ایمک معناسنده‌ده قولانلری . (ناپولیون) فیلسوفلره Idéologues تسمیه ایدرددی .
بو کلمه بولیه برعنای تزیفده‌دخی قولانلری سده اصل معنایی بالاده بیان اولونان علم
ایله اشتغال ایدن علمادر .

Idiopathique

ذاتی . برآفت بالذات برض تشکیل ایتدیکی وقت آکا ذاتی تسمیه اولوبور .

مثلاً حمای تیفوئیدی ده لوحه و یا بقعة (پهیر) ک التهابی بر مرض ذاتیدر . صیتمه ، هذیان ، تزف معانی و سائره علائم مكونه مرض (Syndromes) در .

Idiosyncrasie

تأثیر ذاتی ، استعداد ذاتی . مزاج شخصی واستعداد عضوی خصوصی که هر کس آنک ایجابه کوره کرک حال سخت و کرک حال مرضیده عینی اسبابدن مختلف صورتنه متاثر اولور . بوکا سبجیه نک ا-اس عضوی نظریه باقلمشدر . بر شخصده جالب نظر دقت اولان بر خصوصیت علم الروحیه .

Idiot

احمق ، بدلا ، ضعیف العقل . روایون کندی مسلک فلسفیلرینه منسوب اولمايانله (ایدیوتیس) یعنی عادی افراد تسمیه ایدرلردى . ایله Imbecile کلهارینک ایکیسی ده علی الروح نقطه نظرندن ضعیف العقل دیمک ایسه ده یینلرنده فرق وارد . idiot بطي لکن مطیع و ایشنده منتظم ، احتساسات محبت و شکران و مرحمته مستعد ، اخافه دن زیاده رفق و ملایمه ده احساسدر . تمامیه نشوونها بوله مامتن وبعض امراضه مصابدر . کندی بی پاک بکنیر ، آثار طوتار ، چالیشماز ، شره میال و عدم اطاعتله مفتخردر . حسن معامله هی حساس اولمایوب بالعکس تهدیده و بالخاصه مداهنه هی پاک حساسدر . نشو و نماسی نقصان دکاسه ده خلاف عاده بر صورتده و قوع بواسدر . بالنسبة امراضن سالمدر .

Idiotie ou idiotisme

حاقق ، دماغک توقف نشو و نماسنده متحصل ضعف عقل .

Idole

بُت ، صنم . (باقون) خطانک الا عمومی والا زیاده کوکلمنش اولان صنفلرینه صنم تسمیه ایتشدر . علومک تجدیدی آرزو ایدل دیکی حالده بونلرک تأثیراتنه قارشی اولدن احتیاطله بولونق لازمدر . بونلر درت صنقدر :
برنجیسی (Idola tribus) اصنام نسلیه .

ایکننجیسی Idola specus اصنام کهف (مغاره اصنامی) علی العموم فکر بشر کافکار باطله طبیعیه سی . افلاطونک (Caverne) کله سنده ذکرا اولونان قصه سنه تلمیحا افکار

باطله خصوصیه. مقصد بزم هر بریز کنندی افکار باطله سندن متشکل بر نوع مغاره اینچنده محبوسدر . آنک سیجیهی ، مزاج شخصیسی ، تربیهسی ، محیطی ، مطالعه ایتدیکی کتابلر، پاک بکفیدیکی استادلرعقل سليم و تجربه یه رغما آنک رأی و فکر لریخ تعین و تخصیص ایدر .

او چنجیسی (Idola furi) اصطام لسان، لسان یعنی مبهمیت افاده و بیان و سفسطه خطالری .

در دنگیسی (Idola theatri) تیاترو اصنامی یعنی مدرسه، ممالک فلسفیه خطالری ، لزومدن زیاده اصول و قاعده پرور لکدن نشأت ایدن خطالر . بوندن دخی مقصد بر مسلک فلسفی بر مضحکه کیدر . مؤلف بونده خیالی بر وقوعه تصویر ایتش و بونک مشابه حقیقت او نه سنه پاک زیاده چالیشمدر . لکن بو وقوعه هیچ وقتده حقیقته وقوعه کلامشد . قابل مشاهده اولان و قواعاتک صبر و تائی ایله و اصول دائرة سنده تدقیقیه تأسیس و تشکیل اولونان بر فلسفه دخی بو قیلدندر دیمکدر .

Ignorabimus

(دوبووارمیون) بو کلمه عالمک مادیاته متعلق مسائل حقنده دائماموقت اولان جهله مقابله علم مابعد الطیبی عالمک ماده و قوتک ماھیتی و بونلرک فکر ایله اولان مناسبتلری حقنده کی قطعی جهله افاده ایتمک ایسته مشدرا که جهل قطعی دائمی دیمکدر . بو تعبیرات مستعمله صر هسنے کچمش ولا دریه (Agnosticisme) مذهبینک نو عما تعبیر تو صنیفیسی (Devise) اولمشدر .

Ignorance

شیئک غیری اولان بر شبئی اثبات ایمکدن عبارت اولان سفسطه در . بودخی مسئله نک طرز وضعنده واخود جوابک صورت افاده سنده کی بر قاریشقلغک نتیجه سیدر . کتب عربیه ده بو کا (تعییر مبحث) تعییر اولنور .

Ignorantium

- ad = خصی آنجاق کنندی جهله سیبله اقاع ایدن استدلالدر .

Illumination

حکمة الاشراف = Philosophie de l' — .

الهام ساوي (شروع ساطع) = L' — den haut.

Iluminatif.

حکمت اشرافیه = Philosophie — ve.

Iluminés.

ملهمون، الهاميون، ارباب مکاشفه که طرف المهدن ملهم او لدقیرينه قانع او لاندر ويا خود بداعده بولونازنار در، Illuminisme جونلر که مذهبیدر. و مختلف فرقه لره آيرلشدري. کله سنه باقالي . حکماء اشرافيون (Contemplatif) = Les sages — .

Illusion

غلط حس، وهم ، خيال . طبیعی یعنی آنی ارتکاب ایدن شخص نظره طالعه یه آلدیغی شیئک یا کاش بر کورینشن الدائش او لمق شرطیه کرک ادراک و کرک حکم و کرک استدلارده و قویه کان هر خطأ. غلط حس بالخاصه احساس ویردیکی معلومه لردن دکل حس و ادراک طبیعی بصور تله یعنی موافق اصول و قاعده او له رق تفسیر و اضاح ایدلما مه سندن نشأت ایدن یا کاش صورت ذهنیه در. یاری یه قدر صو ایچنه صو قویه مش بر باستونی قیریق کوره ک و کوزه پک یقین او حقده اولان بر سینکی او زاده او چان بربویک قوش ظن ایتمک کی. بوعناده احساس خیالینک (Hallucination) مقابلیدر. فرقه لری بو کله ده ذکر او لو نمصدر .

بر عضوی قطعه ایدلش اولان کیمسه لرک غلط حسلی . — s des amputés. کیمسه اولان سیکر لر مر کزده کی او جلری واسطه سیله عضو مقطوه عک باقی قالان پارچه سنث سطیحند تنبیه ایدیله بیایر. بوندن متولد حسلک موضحی عضوتام و سالم ایکن ناصل تعیین ایدیلر سه بر آزمهم او لمقله بر ابرینه او لیله تعیین ایدیلر. بناءً علیه عضوی قطعه ایدلش کیمسه لر آرتق مالک او لmad قله بو عضولرده مثلًا ال وباجاقله نده حسلر دویار لر .

خيال کاذب = me soi gère.

Image

صورت، رسم، مثال، شیخ (او زاقدن کوریلن شیئک صورتی، کولکسی). صورت عقلیه، صورت ذهنیه، خیال. علم الروحده صورت ذهنیه بالکز بصری دکل هر درلو احساس وادر اکث خصوصی بر عصبک مقرب الى المرکز تنبیهی اول مقسزین ذهنیه عودتیدر. شونله دقت ایدلکت لازم کلیر که اولاً صورت ذهنیه بالکز منشی بصر اولان صورت ذهنیه دکل منشی حواس اولان صور ذهنیه نک هر برینه اطلاق اولونور. مثلاً (صور ذهنیه صوتیه) و (صور ذهنیه لسمیه) دینیایر. ثانیاً دهنده تجدید و تکرار ایدلکن، لکن منشی حواسی اولمایان احوال شعریه صورت ذهنیه دینیلمز. مثلاً بر احساسک، مجرد برفکرک (معنای مجردک) صورتی دینیلمز. بناءً علیه صورت بر احساسک بالجمله صفات میزه سنی حائزدر. و آندن دائنا درجه اعتباریله دخی فرقی دکلدر. بالکز مقرب الى المرکز بر تنبیه موجود اولمادیغی حالمه موجود او له بیلیر. ایشته صورت ذهنیه نک (Image) اصل فکر و تصویردن (Idée) فرقی بودر. صور ذهنیه دائماً محسوسات حقنده قو لانیلیر. (Idée) کلمه سنه باقیالی. ذهنک صور ذهنیه ای احساساتدن تمیز ایمه سنه Réduction اولونور. احساس خیالی (Hallucination) احساسدن تمیز ایدلهین بر صورت ذهنیه (Image non réduite) در.

— s représentatives ou espèces. (Espèce) = کلمه سنه باقیالی.

— s génériques. (Générique) = کلمه سنه باقیالی.

— s motrices. (Moteur) = کلمه سنه باقیالی.

— s consécutives ou accidentielles. (Consécutif) = کلمه سنه باقیالی.

— s intellectuelles. = صور عقلیه.

— s corporelles. = صور جسمانیه.

— s. (idée) = Idées = کلمه سنه باقیالی.

— s d'un faux lustre. = صور مووه.

Imagerie

تصویر جیلک، رسم جیلک، تصویر اعمالی. بعض کره انسانک فکریخی مدافعه ایتمک ایچون محتاج اولدینی صور ذهنیه و خیالاتک مجموعی معناسبنده قو لانیلیر.

Imagination

تخيل، مخيّلة، قوّة خيالية، صور ذهنيّة يعني اشيانك ذهنـه صور تلريني تشـكـيل ايـمـكـ قـوـتـيـ كـبـوكـاـ (reproductrice) = مـخـيلـهـ معـيدـهـ (Mémoire imaginative) = حـافـظـهـ مـخـيلـهـ تعـيـرـ اـولـونـورـ بـونـدـرـ عـرـجـهـ كـتابـلـرـ دـمـقـابـلـيـ دـاـكـرـ يـاخـوـدـمـتـذـ كـهـدـرـ صـورـتـلـرـ مـزـجـ وـتـرـكـيـبـ ايـمـكـ قـوـتـيـ كـهـادـنـاتـ طـبـعـيـهـ يـقـيـدـاـ يـاـيـلـانـ وـلـكـنـ حـقـبـقـ وـمـوـجـودـ بـرـشـيـئـ عـرـضـ اـيـهـ بـنـ رـسـمـلـ خـيـالـ حـكـاـيـلـ (Fictions)، نـمـوـنـهـلـ (Types) بـوقـوتـ وـاسـطـهـ سـيـلـهـ وـجـوـدـهـ كـاـيـرـ بـوـكـاـ (créatrice ou poétique) كـهـتـصـرـفـهـ يـاخـوـدـ مـفـكـرـهـ يـاخـوـدـ مـخـيلـهـ شـاعـرـانـهـ تـسـمـيـهـ اـولـونـورـ .

مخـيـلـهـ مـحـسـوـسـاتـكـ صـورـ ذـهـنـيـلـرـيـ (Images) تـشـكـيلـ وـاستـحـضـارـ اـيـدـرـ . حـافـظـهـ اـيـسـهـ تـصـورـاتـيـ (Idées)، مـحـسـوـسـاتـدـنـ اوـلـمـاـيـانـ صـورـتـلـرـ حـفـظـ وـاسـتـحـضـارـ اـيـدـرـ . لـكـنـ مـخـيـلـهـ بـوـجـهـهـ حـافـظـهـ دـنـ قـسـمـآـ آـيـرـيـلـيـرـ . كـتـبـ عـرـبـيـهـ دـهـ «ـحـافـظـهـ وـهـمـكـ مـعـانـيـ جـزـيـهـ دـنـ اـدـرـاـكـ اـيـتـديـيـكـ شـيلـرـ حـفـظـ اـيـدـنـ قـوـتـدرـ . وـوـهـمـكـ خـزـينـهـ سـيـدـرـ . خـيـالـ حـسـ مشـتـرـكـ صـورـ مـحـسـوـسـاتـ دـنـ اـدـرـاـكـ اـيـتـديـيـكـ شـيلـرـ مـادـ نـكـ غـيـبـوـتـنـدـنـ صـوـكـرـهـ حـفـظـ اـيـدـنـ قـوـتـدرـ وـحـسـ مشـتـرـكـ خـزـينـهـ سـيـدـرـ . مـتـخـيـلـهـ صـورـ مـحـسـوـسـهـ وـآـنـلـرـدـنـ تـجـرـيدـ اوـلـونـانـ مـعـانـيـ جـزـيـهـ دـهـ كـاهـ تـرـكـيـبـ وـكـاهـ تـقـصـيـلـ صـورـتـلـهـ تـصـرـفـ اـيـدـنـ قـوـتـدرـ . بـوـقـوـتـ عـقـلـ اـسـتـعـمـالـ اـيـتـديـيـكـ وقتـ آـ كـاـ مـفـكـرـهـ وـوـهـمـكـ مـحـسـوـسـاتـدـنـ اـسـتـعـمـالـ اـيـتـديـيـكـ وقتـ اـكـاـ مـتـخـيـلـهـ تـسـمـيـهـ اوـلـونـورـ . وـحـسـ مشـتـرـكـ صـورـ مـحـسـوـسـاتـكـ اـرـسـامـ اـيـتـديـيـكـ قـوـتـدرـ دـيـلـمـشـدـرـ . مـخـيـلـهـ يـهـ بـنـطـازـيـهـ (Fantaisie) دـخـيـ تـسـمـيـهـ اوـلـونـورـدـيـ . وـاسـقـوـلاـسـتـيـكـلـ آـنـيـ حـواـسـ باـطـنـهـ صـنـفـهـ اـدـخـالـ اـيـشـلـرـدـيـ .

Les raisonne~ents qui tiennent de l'--. قـيـاسـاتـ تـخـيـلـيـهـ، مـخـيـلـاتـ .

. وـهـاـ = En --.

Imaginative

Faculté --. قـوـةـ مـخـيـلـهـ . اـسـمـ مؤـنـثـ اـولـهـرـقـ يـالـكـزـدـنـخـ قـوـلـانـسـلـيرـ .

Imbécile

احـقـ، اـبـلهـ، بـدـلاـ، ضـعـيفـ العـقـلـ . فـرـقلـرـ آـكـلاـشـمـقـ اوـزـرـهـ (Idiot) كـلـهـسـنـهـدـهـ باـقـالـيـ .

Imitation

تقلید ، بر شیئک عینی یاچه ، اقتدا ، امثال . بر شیئک تقلیدی ، ساخته‌سی ، پایه‌سی ، بکرمه‌دلش صورتی ، نظیره‌سی .

— — — spéculaire ou en miroir (speculum).
 بر کیمسه‌نک اوپراتورک صول‌الیله اجرایتیکی حرکتی برآینده‌ده کی معکوس او له رق صاغ‌الیله تقلید‌ایمهمی ، مثلاً قارشیستنده بولونان اوپراتور صول‌الیله فالدیردینی وقت آنک صاغ‌الینه فالدیره‌سی . کویا او برآینه ایشده اوپراتورک حرکاتی آکا عکس ایدیورمش .

Immanence

باطنیت ، بطنون ، بر شیئک ایچنده اولوب بر فعل خارجینک نتیجه‌سی اولماق ، نفس ناطقه‌مک ینه کندنده موجود اولمه‌سی .

Immanent

داخلی ، باطنی ، باطنده کائن و فاعل اولان ، نظر مطابعه‌یه آنان موجودک نتیجه‌سی اولان ، بر فعل خارجینک نتیجه‌سی اولمایان ، اصلی ، طبیعی (normal) . (سینوزا) نک مذهبینده وجودیه (Panthéïsme) مذهبینک دیگر اشکاننده جناب الله دنیانک داخلنده‌در . — خارجده (Transcendant) دکادر . یعنی دنیانک جو هر یه ویا خود وجودیله عینی شیدر . عالمی کندیستن باشمه بر شیدن وجوده کتیر ما مشدر . بومذهب‌لره فلسفه باطنیه (Philosophie de l'immanence) نامی ویریلیر . معلوم اولدینه اوزره اسلامده وحدت وجوده قائل اولان لردخی عالم وجود الہمینک تخلیاتنده عبارت در دیر لرسه‌ده آنلر دخنی بالجمله اهل سنت و جماعت کی جناب الله عالمک نه داخلنده و نه خارجنده اولمادیغه اعتقاد ایدرلر . زیرا آنلر ک نظر نده وجود بردر . ایکی دکادر که بری دیگرینک داخلنده ویا خارجنده اولسون . آنلر ظاهر و باطن او در دیرلر . وجود مطلق باطنیتله تقيید ایمزلر . فيلسوفلر ک على العاده لسانلرنده جناب الله عالمک خارجنده موجود اولدینه بيان ايدلديکی زمان (Transcendant = متعال) ، عالمک خارجنده دینیلیر . و جناب الله عالم ایله بر شیدر ، عالمک عینیدر دینلادیکی وقت (Immanent = باطنی) اطلاق اولونور .

بوکله بعض کره (Transitif) == متعدی) و بعض کره (Transcendental) مقابلي اوهرق قولاندانيه. بر عات باطنیه (Une cause — e) ومثلا برعال ارادی واختيار يده اعطای قرار ايچون کندی اوزينه اجرای فعل ايدن روحزدر . بر عيلت متعدیه (Cause transitive) دخی تحریک ايدن جهد و سعي اعتبار يله يه کندی روحزدر . بوایکي طرز عيلت اوقدر فرقيلدر که مثلا (لينبيچ) روحه باطنی برعاليت ويره . لكن هر نوع عيلت متعدیه ي آندن دريع ايدر .

اعلوی مقابلي اوهرق استعمال ايدلديکي وقتده باشه بر معنا آلير : (فانت) ه کوره عقل يالکس تجربه نك ويرديکي معلومه لري تنظيم و ترتيب ايمکنده قولاندانيه وقت طبیعی (Normale) يعني تجربه نك حدودی داخلنده تمامیه داخل بر صورته استعمال ايدلش اولور . بوکا (— Usage) استعمال تجربی تسمیه اولونور . بالعكس عقل واسطه سیمه تجربه نك فوقه يو کسلمک و بالدات وجوده واصل اولمق ادعامنده بولونولدانيه زمان عقل اعلوی و تجربه حسیه نك حدودی خارجنه قولاندش اولور . تمامیه داخل اولان مبادی ديمکدر .

— = Acte == فعل لازم ، برموجودک کندی نفسنده قالان فعليدر .
 == فعل متعدی ، برموجوددن دیکن برموجوده کچن فعلدر .
 (لينبيچ) نک آحادیه (Monadisme) مذهبنده (موناد) لري یکديگرلري اوزينه هیچ برعال متعدی اجرا ايتزلر . آنلرک فعلیتی بوسیوتون باطنیدر . میخانیکی اجزای فرد مذهبی ايسه (Atomisme mécaniste) بالعكس اجزاء فردیه آنجاق برعال متعدی عطف و اسناد ايدر .

صولک زمانلرده آنجاق مستقل و کندینه کندی حاکم نظریه باقیلان عقله استناد و حقایق اخلاقیه و دینیه يی بالذات حیات معنویه نك ايجاباتندن و تمامیه انسانی اولان فعلدن استخراج ايمکنده اولان اصوله اصول باطنید (Philosophie de l'immanence) ناجی ويرلشدز .

Immanentisme

باطنیه مذهبی ، باجهه اجسامک وجودی انکار ولكن ارواحک وجودی قبول ايدن (برقه) نک تصوريه (Idéalisme) مذهبی ديمکدر .

Immaterialisme

غیر مادیه مذهبی که (برقیه) نک، هر نوع وجود مادی بی حذف والغا ایله یا لکز ارواحی اینکه ایدن کندی مذهبیه ویردیکی اسمندر . ارواحک ماده حقنده حاصل ایتدکلری فکرلری کندیلرینه دوغریدن دوغری یه جناب الله تبلیغ ایدر.

Immaterialité

غیرمادیت ، مادی اولامامه ، روحانیت. بوکله روحانیتک یا لکز صفات منفیه سفی یعنی وحدت وبساطت و عدم تحریزی افاده ایدر. روحانیت rituelité S: دخواسع برعنی افاده ایدرکه فعالیت فکریه و آنک قوانین فطريه سی دیمکدر .
— روحل غیرمادی . de l'âme.

Immediat

اولی ، بلاواسطه ، دوغریدن دوغری یه . قریب . ذاتی . آره لرنده اوچنجی بر حد یاخود متوسط اولنفسزین یکدیکریله مناسبته بولونان ایکی حد بیننده کی هر نوع نسبت ویا فعل .

— تاس بلاواسطه؛ یان یانه قوئیلوب برسطاخ، یاخته و یانقطعده
یکدیکریله منطبق اولان ایکی جسمک عماری .

— Succession e. تعقیب بلاواسطه ، بلا فاصله . برنجی حادثه نک آن انتهایی ایکننجی حادثه نک آن ابتدایی اولدیغی وقت تعقیب بلا فاصله درکه بوكا عربیده (ولی) دینور .

— Connaissance e. معرفت بلاواسطه ، معرفت اولیه . اولا عالم اولان نفس ناطقه ایله معلوم اولان شی بیننده واسطه اولمادیغی وبالخاصه علم و معرفت نفس ناطقه نک کندی کندیش معرفتی اولدیغی حالده ؛ ثانیاً ارتباطریجی ذهنک ادراک ایتدیکی ایکی موضوع فکر بیننده واسطه اولمادیغی حالده معرفت بلاواسطه در . مبادی اولانک (Premiers principes) معرفتی بلاواسطه در . استدلال واسطه سیله دکلدر . چونکه آنلر کندیلکلرندن بدیمیدر .

— Donnée --e. معلومه اولیه . بر معرفت بلاواسطه نک موضوع عنک کندیسته ده — آنی بیلن ذهنک نسبتله — معلومه اولیه تسمیه اولونور .

— Proposition —e. قضیه اولیه ، قضیه بدیهیه ، مرکب اولدیغی حدلر بیننده

بلاواسطه معلوم اولان و بناءً عليه دیکر بر نسبتک نتیجه سی او مایان بر نسبتی بیان
ایدن قضیه و یامقدمه. جمعنده غیردوایات الاوساط مقدمات، مقدمات اوائل دینیلیم.
ایدلمکسزین دیکر بالکیز بر قضیه دن استنتاج ایدل‌یکی و قنده استنتاج بلاواسطه در.
ایدلمکسزین دیکر بالکیز بر قضیه دن استنتاج ایدل‌یکی و قنده استنتاج بلاواسطه در.
استنتاج در .

Principes — s. = اركان اصلیه، جواهر اساسیه، انساج متضوهدن میخانیکی
و طبیعی بر طاقم اصولارله (تقطیر ، تبلیر و سائره) تحلیل کیمیویمز استخراج
اولونان صلب و یا غازی و یا مایع ماده عضویه . مثلاً اون صو جریانه عرض
اولونه رق ایچنده کی نشاسته غلو تندن تفریق اولونور . شرابدن تقطیر و اسطه سیله
اشپرطه چیقاریلیر . بونک مقابیل (Principes médiats) = اركان غیر اصلیه ،
جواهر غیر اساسیه در که ماده متضوهدن تشکیل ایدن املاح و سائر بو منلبو
جواهر اساسیه نک تحمل مضاعفندن و با خود اجسام مذکوره نک تضاعفندن
تحصل ایدن حامضات، اساسات و اجسام سائره در .

Analyse . e. = تحلیل اصلی، بالاده بیان اولونان اركان اصلیه نک استخراجیدر که
تحلیل کیمیوینک، تحلیل عنصرینک مقابیلدر .

Cause essentielle et — e. = سبب ذاتی قریب .

Causes prochaines ou — es. = اسباب قریبه .

Espèce prochaine ou — e. = نوع قریب .

= Les accidents qui existent dans les corps d'une manière — e.

الاعراض الموجودة في الاجسام وجوداً = اجسامده وجوداً (ذاتی اوله رق)
موجود اعراض .

— et spontané. = ذاتیاً و رأساً ، دو غریدن دو غرییه و کندیلکنندن .

Immédiatement

اولی اوله رق ، اولیاً ، رأساً ، دو غریدن دو غرییه اوله رق ، بلاواسطه اوله رق .

Immédiateté

اولیت ؛ اولی ، بلاواسطه ، دو غریدن دو غرییه ، ذاتی اوله .

Immédiation

بو کلیه بعض کرده معرفت اولیه ، عالم اولان نفس ناطقه ایله معلوم اولان شی بیننده کی وحدت و عنینت معناشنده قولانیلر .

Immense

اولچیسی اولمایان ، اوچی بکلهمه ، حدودناتی اولماده ، غیرمحدودیت ، غیرمتناهی . جداً واسع ، جداً عظیم .

Immensité

اولچیسی اولماده ، اوچی بکلهمه ، حدودناتی اولماده ، غیرمحدودیت ، غیرمتناهیت . وسعت ، عظمت . علمابعدالطبیعی علماسنه کوره بو ، جناب اللهک انساط وامتداد وجودیله (جوهریله) دکل ، قدرتیله هریرده فاعل و مؤثر اولنق صفتیدر . (غوبلو) جناب اللهک نامتناهی اولان مسافه و زمانی دولدیرمهسی دکل مسافه و زمانک فو قنده اولمه سیدر دیبور .

Immobile

محرك غیر-تحرک . (Moteur) کلمسنه باقامی .

Immoral

اخلاق و ادبه مغایر ، مفسد اخلاق . بر تاریخ و بر محل معلومده قبول ایدلش اولان قواعد حرکته مغایر . متکلم طرفندن قبول ایدلین قواعد حرکته مغایر .

Immoralisme

اخلاقسرلق مذهبی ، قوانین حاضره اخلاقه مغایرت مذهبی . بو ، (نیجه) نک مذهبیدرکه آ کاکوره بولفظدن علی العاده آکلاشیلان معناده اخلاقک (خرستیانلوق اخلاقنک) یرینه بوسپوتون باشقه و حتی بعض نقطه لرده بوسپوتون معکوس برمقیاس قیم (Échelle de valeurs) اقامه اولونق لازمکلیر .

Immortalité

— = بقای روح ، روحک لايموتلکی ، غيرقابل موت اولمهسی ، روحک موتدن صوکرہ شیخصیتی تشکیل ایدن صفات میزه ایله برابر نامحدود بر صورتله بر حیات قالمهسی .

بقاء روح حقنده صرف عقلی اولهرق ایراد اولونان دلائل شوندردر : روح انسان غیرمادی اولدینی جهته اجسامه عارض اولان احوالدن مصوندر . جسمک انحصاری موجب اولان موت آنک ده انحلال و فسادینی موجب اوله ماز . بدنک ذراتی دائم تبدل ایمکده اولدینی حالده روح عینیتی محافظه ایمکدهدر . چونکه انسان بوتون مدت حیاتنده عینی انسان اولدینی بیلمکدهدر . بوروح حقیقت و حسن و خیری تمیز ایدن و انسانک حیواناته حتی عناصره بیله بر درجه یه قدر حاکم بر مخلوق ممتاز اولدینی کوسترن عقل ایله متصف اوله می جهتیله ده روح حیوانیدن آیریلید . عقل، انسانه کرک حیوانات ساره و کرک کندی همجنی اوزرینه اجرای حکم و تصرف اقداری خی تأمین ایمکدر . بناءً علیه انسانک بوجق و صلاحیته مقابل افعال و حرکاتندن مسئول اوله می ایحباب ایدر . ذاتاً روحک بقاسنه و آخرتده مسئولینه ایمان جناب الله ایمانک برنتیجه لازمه سیدر . جونکه الله ایمان ایدن کیمسه بالضروره آنک نقایصدن منزه و صفات کالیه ایله متصف اولدینعنه شبهه ایدله هر . زیرا عدالتز الله اوله ماز . دخی بو صفات چله سندن اولدینعنه شبهه ایدله هر . حال بوكه مسئولیت اخرویه اولماسه نیجه نیجه مظالمک محاذاتز و تحصیل رضای باری یولنده اختیار ایدیلن بونججه عبادات و طاعاتک مکافاتز قالمه می لازم کایر . بو ایسه عدالتله قابل تأییف دکلدر . عقل سلیمک ایحابنده اولان بو اعتقاد انسانلک خلقتنده برو آندرک اکثریت عظیمه هر طرفدن قبول ایدلش و عبادت خانه لک جواری مقابر موتابه تحصیص اولونمشدر . وجود باری یی قبول و بقای روی انکار ایمک پک صریح بر تناقضدر . بقای روی انکار جناب الله ده انکاره توقف ایدر . حال بوكه مخلوقاتده کوریلن حکم و بدایی و وسائله مقاصد بیننده بدیهی اولان موافقانی و بالخاصه وظائف اعضا و امر تناسبده کی تقابل و مناسباتی انکار ایمک محیر عقول بر طاقم حساباتک بر محاسبه سر یا پیش اولدینغی ادعا ایمک قدر مغایر عقل بر مکابره و تعنده و تمردد در .

Immutable

لغیردن بَری ، غیرقابل تغیر ، متعن التغیر ، دکیشمز . موجود اکمل قابل تغیر دکلدر . و آنک اوزرینه زمان دخی جاری اوله ماز .

Immutabilité

غیرقابلیت تغیر، تغیردن بَری اوله، ممتنع التغیر اوله.

Impénétrabilité

غیرقابلیت نفوذ که ایکی جسمک عینی زمانده عینی محنی اشغال ایده مهله لری خاصه سیدر. بو خاصه ماده نک خواضندن بریسیدر.

Impératif

آمرانه، حاکانه، امر صفت و ماهیتی حائز اولان. (فانت) ه کوره بر امر و خصوصیله عقلک کندی کندیه ویردیکی بر امر شکلنده اولان جمله.

— جمله امریه مشرطیه که (فانت) ه کوره بیان ایتدیکی امر الده ایدلک ایستینلن و هیچ دکلسه ایستینلن بیلن بر غاییه واسطه و تابع اولان جمله امریه در: اکر صحکی محافظه ایتمک ایسترمه ک پرهیز کارانه اکل ایت کی..
— جمله امریه مطلقه که بلا قید و شرط بر امر بیان ایدن. جمله امریه در. عادل اول کی. بونه امر اولوئنان ایشک کندی بر غایه در. و بر قیمت ذاتیه و حقیقیه بی حائز در.

جمله امریه شرطیه هر، اکر غایه آرزو ایدلکی ممکن فقط ضروری دکلسه نمکنه (Problématique) و غایه ضروری اولمادیغی حالده حقیقت حالده ینه هر کس آنی آرزو ایده بورسه تحقیقیه (Assertorique) در. سعادت کی. جمل امریه شرطیه نمکنه بر طاقم قاعده لدر. قواعد حقیقیه برعایت مهارتی تشکیل ایدر. و بونک نتیجه هی مو قیستدر. فنی اولان رچه و امر لر بوقیلدندر. جمل امریه شرطیه تحقیقیه لبر طاقم نصیحتلدر. زیرا سعادت بر قاعده نک تطمیق ایدلک سنک نتیجه هی اوله ماز. مسعود اولق و سائطنک اک ایلرینک موقع تطبیقه قو نوله هی حکمtdr.

جمله امریه مطلقه = ضروریه (Apodictique) در. نه بر قاعده نده بر نصیحت دکلدر. بر امر در. بواسره اطاعت فضیلتدر. بونک نتیجه هی دخی سعادت و مدوحت (Le mérite) در. جمله امریه مطلقه کندی قانونی کندی یا پان بر اراده نک قانونیدر. و اخلاقک مبدأ عالیسیدر. حاصلی (فانت) ه کوره جمله امریه مطلقه (— catégorique) قانون اخلاق دیگدر.

Impersonnel

= عقل غیر شخصی نظریه‌ی le. Théorie de la raison — le.

بو نظریه‌یه کوره‌هر آدمک عقلی صورت خصوصیه‌ده کنديسته عانداومایوب او آدمک اشتراك ايتديکي بر عقل کلينك انعکاسي‌در. بو تعير بعض کره دها ضعيف بر معناده قو للانيلير: « آنجاق غیر متناهي درک وتصوردن عبارت او لان عقل کلي، غیر متبدل، غير شخصي‌در. لكن بزم خارج‌زده در ديمک معناسته غیر شخصي دکلي، هر کس‌ده کي عيني عقل او لان‌غفدن و صورت خصوصي‌ده بر کيممه‌نه ک او لان‌دیغفدن دولاني غیر شخصي‌در. »

Implication

تضمن، برشيئك دیکر برشيئي حاوي او لمه‌سندن عبارت نسبت منطقیه. تناقض که بو معنی (Impliquer contradiction = تناقضی متضمن اولمک) تعیير‌ندن مخفف اولوب استعمالی اسکيمشدر.

Impliquer

تضمن ايمک. برشی ايله دیکر برشي يك‌يکريينك لازم و ياملازومي اولمک يعني ايکي شيشك بربوندن انفکا کي متعن اولمک. ايکي شى بيتنه تضایيف اولمک، ايکي شى متضايقان اولمک يعني برى دیکرسز تصور او لونه‌مامق، امر بوندن بريينك تصوري دیکريينك تصوري‌نه متوقف اولمک: بويوك و كوجوك، عيني و مختلف، پدر واوغل کي.

Implicitite

ضمنی، ضمناً داخل، بر مفهوم ويا تصدیقه صراحةً بيان او لينا، قاله برابر داخل اولان. بيان ايديلن قضیه‌لدن حدلرده (صغری و كبراده) بر تناقض استنتاج ايديله‌بىلديکي وقتده ضمنی تناقض وارد ر. بونك مقابلي (Explicite = صريح) در.

Import

انكليزجه مضمون، معنی، فحوى معناسته اولان بو کله فرانسزجه يك پاپلان فلسفه لقچه‌سنده قبول اولونشدر. تضمن ايمک معناسته اولان Importer فعلنک اسم صيغه‌سى مقامنده قو للانيله جقدر. بومقامده Portée کلمه‌سى قو للانيليورسه‌ده بونك معنای مقصودی لا يقيله افاده ايتديکي بيان او لونشدر. مثلا: La portée du mot rigide a pris de nos jours quelque chose de dédaigneux.

La portée يرینه L'import کلمه‌سی استعمال ایدیله جکمتر . بوجله « Rigueur یعنی مسرت لفظنک مفهومی الیوم بعض مرتبه Dédaigneux یعنی متکبر معناشی ده تضمن ایمکه باشلامشد . یعنی آنک دلالت ایدیکی معناشیه بو فکر دخی انصمام ایتمشد « دیمک اولور . حاصلی بر لفظک حرفياً دلالت ایدیکی معناشی باشقة مدح و شنا و باخود ذم و تقبیح یولنده ، ادبه موافق وبا مغایر ، تالیفکارانه وبا تعریفکارانه تضمن ایدیکی معناشی Import دینیلمشد .

Impossibilité

استحاله ، محال اوله ، عدم امکان ، تعذر ، متعدز اوله . ریاضیاتده معناشی بر مقدمه‌یه وبا خود غیرقابل اجرا عملیه دینور . چونکه بونلر تناقضی حاویدر . منطق و علم مابعدالطبیعی نقطه نظرندن محال ، تناقضی حاوی اولان وبا خود تضمن ایدن شیدر . علم طبیعی نقطه نظرندن محال ، قوانین طبیعیه مغایر اولان شیدر . لکن بوقانونلر نعمیم ایدلش حادثتندن عبارت اولوب ای اثبات ایدلش برحدشه هیچ بروقنده دیکر برحدشه‌یی نفس ایدمه میه جکی جهنه‌له محالی بوصورته آ کلامق پاک زیاده کیفی وفضولیدر . یکی ، فوق العاده برحدشه‌نک مشابه حقیقت اویاسه بیله بلا تامل محال اویدیغنه حکم ایدله‌مه لیدر .

Impossible

مستحیل ، محال ، غیر ممکن ، متعدز .
— Argument par خصمی دعواستنک متناقض اویدیغنه کوستره را رد وجرح ایمکدر .

Impresse

کلمه‌سنہ باقمالی (Espèce) .

Impression

تأثیر و تأثر . تنبیه وتنبه . احتساس ، قلبده حاصل اولان تأثیر . فکر ، عقلده حصوله کلن تأثیر . تأثیر احساسک دعوت ایدیکی افعال فیسيولو جیائینک مجموعیدر که اولاً بر عصب حسینک نهایتی اوژرینه اجرا قلنان فعل طبیعی وبا کیمیوی ، ثانیاً دماغه نقل ، ثالثاً بوکا مقابله اولان تکیف دماغیدن (Modification cérébrale) عبارتدر . بعض کره بالاده کی اوچ فعلدن بالکنر برنجیسنه افده ایدر که بر عصبک نهایتی اوژرینه اجرا قیابان فعلدر . بر فعل خارجی به قارشی حصوله کلن وانفعالی بر طرز و صورت .

عرض ایدن احوال شعوریه نک جموعی معناسته ده کلیر که تأامه و برخیله مستند حکم مقابله در. اسان عوامده احتساس و فکر معناسته دخی استعمال اولونور. احتساس (Sentiment) قلب او زرینه و (Opinion) عقل او زرینه واقع اولان تأثیر دیگدر. هیوم عقلات ادراکاتی (Perceptions) تأثیرات (Impressions) و تصوراته (Idées) تقسیم ایدردی. تأثیرات تصوراتدن آنجاق قوت و شدت لرینک دهایو کش بدرجه ده اولمه سیله آیریلیردی. و رو حده ایلک تظاهر ایتدکاری وقتده نظر مطالعه یه آنان احتساسات و افعالات نفسانیه نک جهادسی احتوا ایدردی. تعبیر دیگر له تأثر ایلک تظاهر ایدن هر حادثه شعوریه و تصویر بو حادثه نک عودت و تکراری دیمک ایدی. بو ادراک (Présentation) ایله صورت ذهنیه (Image) و استحضار (Perception) ایله تکرار احتضار (Représentation) بیننده کی تقابله ر.

impulsion

ایتمه، دورته، سوق، شوق، الجا، تضییق. صلب بر جسمک صدمه سیله و یاخود بر مابعک ابسطاینه ویریلان حرکت. تشویق، تحریک : Donner l'— à une بحریک : machine. بر ماکینه بحریک ایتمک. برایشی پامه یه سوق ایدن قوت، سائمه. بر فعلی اجرایه شدتی بر میل ذاتی، سالب اختیار بر آرزوی شدید، میل غیراختیاری. علم الامر اضده خلاف عاده برایشی پامه یه شدتی و غیر معقول و بعض کره غیرقابل مقاومت بر میل و آرزو. خیز، سرعت:

Une boule qui conserve longtemps l'— qu'elle a reçu d'une autre.
= دیگر بر کله دن آلدینی سرعتی مدت مدیده محافظه ایدن بر کله.

Impulsif

سوق ایدن، دفع ایدن، تضییق ایدن، سائق، باعث، دافع. غیرقابل مقاومت یاخود غیراختیاری بر میلک تحت نضییقنده و قوع بولان، کافی درجه ده اراده نک تحت اداره سنته اولمايان.

= باروتک قوه دافعه می، قوه تضییقه می: Force — ve de la poudre.

= سوق طبیعی ایله، میل غیراختیاری ایله پایلان بر اشارت. Un geste —.

= سائمه هوسه تابع برسیجیه. Un caractère —.

= ساعتہ هوساتنه تابع بر آدم ، عقلنے کافی ہان یا پتھہ یہ قالقان کیمسہ .

Imputabilité

قابلیت عنو، قابلیت اسناد، برعکس بر کیمسہ یہ قابل عطف و اسناد اولمہ سی .

In adjecto

- Contradiction = بری دیکرینی ولی ایدن ایکی لفظک منافقتندن عبارت اولان تناقض . « مربع کرہ » ایله « ساحلسز آٹھ » کی .

Inaperçu

(لینیچ) تحت الشعور (Subconscients) اولان حادثات علم الروحیه یہ Perceptions نامنی ویر .

Inceptif

Proposition - ve. = قضیہ شروعیہ ، بر شیئک فلاں و جہله اولمہ یہ باشلا دیغنى بیان ایدن قضیہ مرکب کہ ایکی قضیہ یہ معادلدر . چونکہ اولا بر شیئک فلاں و جہله اولدیغنى ، ثانیا اولیہ اولمہ یہ فلاں و قتدہ باشلا دیغنى بیان ایدر . بناءً علیہ عینی شی اوزرینه ایکی حکمی حاویدر . مثلا « لاتین لسانی ایتالیادہ بش یوز سنہ دن بری لسان عوام دکلدر » قضیہ سی « لاتین لسانی ایتالیادہ لسان عوام دکلدر » و « لاتین لسانی لسان عوام اولمہ یہ بش یوز سنہ اول باشلامشدیر » قضیہ لرینہ معادلدر .

Inclination

میل ، میلان ، تمایل . تمایل عربی لغتلرده بخُتُر (صالحنہ رق متکبرانہ یوریمک) دیہ تفسیر اولونہ یور سہدہ لسانیزدہ میل ایمک معناسنندہ مستعملدر . لغت ناجیدہ دخی بومعنادہ کوستر مشدیر . حتی بونک جمع صیغہ سی اولان تمایلات فکر عاجزانہ مجھے دھا ماؤ نوسدر . امیال لفظی (میل) ایله معروف آلت و مسافہ معناسنہ اولان (میل) کلہ لرینک ایکیسنک دھ جمعی اولدیغندن التباسی موجب اولہ بیلیر . (میلانات) دخی

مانوس دکادر. بوسیله‌رہ مبنی تمایل و تمایلات کلمه‌لری میل و امیال کلمه‌لرینه مرجح کوئینور.

تمایلات حب نفسیه = *s égoistes ou personnelles ou individuelles.*

یاخود تمایلات شخصیه و یاخود تمایلات فردیه که حافظه نفس و حب نفس سوق طبیعی‌سندن نشأت ایدن تمایلات‌در. مدح و ستایش ایدملکه، خالک و توله، حاکمیه میل بوقبیلدند.

تمایلات حب غیریه یاخود تمایلات ایشار غیریه = *s altruistes ou sociales.*

و یاخود تمایلات اجتماعیه. باشهملینک آلامنه اشتراك، فقرایه رحم و شفقت، اختیاره حرمت، تودد، شکران، عائله محبتی، وطن محبتی بوقبیلدند.

تمایلات عالیه = *s supérieures.*

تمایلات‌که حقیقته، خیره و بداعیه اولان تمایلات دیگدر. علومه و حسن اخلاقه میل و رغبت بالطبع بومیانده داخلدر.

Incommensurable

غیرمشترک‌المقیاس، ئوچیلری بر او مایان، بر ئوچیجی ایله تاماً ئوچیلجه‌ین (جسمات‌لر و یائقلتلر)، بینلرنده مقیاس مشترک اولمايان کمیتلر. غیرقابل مساحه اولان، ئوچیجیه کلەین، نهایتسز، بی پایان معنائسندە دخى قوللانيایر.

Incomplexe

غیرمختلط، غیرمرکب، بسیط.

Term = بسیط یعنی متممی اولمايان حد (موضوع و بامحول).

Proposition = قضیه بسیطه، حدلری بسیط اولان قضیه.

Syllogisme = قیاس بسیط، قضایای بسیطه‌دن مرکب اولان قیاس. کلمه‌سنه باقمالی (Complexe).

Incompréhensible

غیرقابل ادراك، ادراكی متنع وغیرمکن اولان، لايدرك، لايفهم، طور عقلک فوقده.

Inconcevable

غیرقابل تصور ، فهم اولونماز ، آکلاشیلماز ، عقله صیغماز ، عقل آلاماز ، عقل قبول ایمزر ، عقله ملایم کلز ، ادراکی ، تصوری ممتنع وغیرممکن .
 (ستو آرت میل) بوکله نک یکدیگرندن فرقی اوچ معناهده استعمال اولوندیغی
 بیان ایتمشدرو :

- برنجیسی کندیسی افاده ایدن الفاظ بر محالی ویا تنافقی حاوی اولمه‌سندن .
- دولایی ذهنک هیچ بروجهله تصور ایده‌مدیکی شی ویاخود هیچ بر معنایی اولمايان جمله . مدور بر مربع کبی .

ایکنوجیسی اعتیادات ذهنیه من ایجادخه حقیقی اولنق اوزره تصور ایدیله‌مهین ، موجودیته ایسایله‌مايان شی . قرون وسطاده یاشایانلرک کره ارضک بر محلنه قطر آ مقابل اولان موافقده (Antipodes) سکنه‌نک وجودنی تصور ایمه‌لری کبی .

اوچنجیسی معنای اصطلاحیسی وجهله تصور اولونه‌مايان یعنی باشقه بر لفظ کلینک مفهومی تختنه ادخال ایدیله‌مهین شی ، تعییر دیگرله برجنسه ویا قانون عمومیه ارجاع ایدیله‌مهین ، حاصلی مستتنا اولان شی ، یاخود موضوع بحث بر قضیه ایسه‌اولکی : قضیدن استنتاج اولونه‌مايان شی .

ایشته مومی‌الیک غیرقابل تصور عد ایتدیکی شیلر بونلدرد . (Inintelligible)
 و (Intelligibilité) کلمه‌نده باقالی .

Inconditionné

بوسبوون مسـتقل اولدینی جهته هیچ بر شرطه تابع اومایان ، غیر شرطی ،
 غیرمشروط ، غیرمقید . (هامیتون) بوکله‌ی مطلق وغيرمتناهی لفظارینک مرادفی عد ایتشدر . مومی‌الیه کوره غیرشرطی (مطلق) غیر معقولدر . تعقل اولونه‌مايان شی (Inintelligible / دیمکدر . زی ا تفکر ایمک تشریط و تقید دیمکدر : Penser . c'est conditionner

Inconnaisable ou incognoscible

لایعرف ، بیلینه‌مهین شی . اثباتیه مذهبند و بالخاصه (هربرت-سپنسر) لک تکامل

مذهبینه لا یعرف جناب الله ، جواهر و ذوات و حقایق اشیادر. (سپنسر) ه کوره
لا یعرف اعتقاد و ایمانک و بیلانن شی علمک موضوعیدر. مطلق بیلینه من . چونکه
بیلمک نسبتلری ادراک ایتمکدر .

Inconscient

بی شعور ، عدیم الشعور ، غیر ذی شعور ، شعوری اولمایان ، حسن ایمهین ،
طویمایان ، آ کلامایان ، بیلمهین . غیر مشعور به ، کندینه شعور حاصل ایدلهین ،
طویلمایان ، حسن ایدلهین ، آ کلاسلمایان ، بیلمهین .

بی شعور وغیرمشعور به معنالرینک محل استعمالری شونلردر .
اولا برموجود حقنده :

(۱) بر کونه شعوری اولمایان . مثلا (اپیکور) ک مذهبینه اجزای فردنهنک
شعوری یوقدر . (Atoms)

(۲) کندی افعال و حرکاتنه ارجاع نظر ایمک استعدادینه پاک آز مالک اولان
ویا خود هیچ مالک اولمایان (یا پدیغی بیلمهین) یا پدیغی شیلئک حقیقتنه کسب
اطلاع ایمهین ، کندی حقنده حکم ویرمهین بیلمهین تأملسز کیمسه بی شعور ،
بی خبردر .

(۳) فلان حادثه خصوصیه یه شعوری اولمایان ، کندی اعتقادات حقیقیه سندن
حصوله کلن بر تأثیر ونتیجه دن ، بر تهلهکه دن بیخبر وغافل .
ثانیاً بر حادثه حقنده :

(۴) شعور ایله ادراک ایدلهین بر حادثه غیر مشعور به . مثلا با شقه لرینک احوال
روحیه سی بزه غیر مشعور به در .

(۵) بر کیمسه ایچون با شقعت مانلدده وباشقه شر ائط تختنده مشعور به اوله بیلمکله
برابر بر حال خصوصیه مشعور به اولمایان شی .

ثالثاً اسم اوله رق . — ایکی معناده مستعملدر : برنجیسی (۶) معین بر کیمسه یه

غیر مشعور به اولان حادثاتک جموعی. ایکنوجیسی (۷) علم مابعد الطبیعیده (شوپنهاور) هم فعال هم ده روحانی اولوب مادده، حیاتده، فکرده تظاهر ایدن و افراد کندیستک ظاهر ندن عبارت اولان اصل واحد مشترکه (Principe commun unique) اراده (Volonté) تسمیه ایشتدی . (هارمان) بونک یرینه بذاته وجودی (Être en soi) اقامه ایدرک آکا (L'inconscient) نامنی ویرمشدر. بواسطه و مبدأ بزه نسبتله غیر مشعور به وحد ذاتنده هر موجودک فوقنده ذی شعور (Superconscious) در .

Indéfini

غير محدود، حد و منهاي اولميان. غير معين، غير محدود، مطلق. مقابلي (Défini) .
 - = ماضي غير محدود، ماضي مطلق .
 . = قول مهملاً . = Enonciation - e.

غیر محدود اولان شی ذهناً دائماً دها زیاده بیو یاه بیلیر . بر مسافه نک ایلریسنده دیکر بر مسافه و آنک ده ایلریسنده دیکر بر مسافه فرض ایدیله بیله جکی کی بر عدد دخی دخی دائماً بر عدد دها علاوه اولونه بیلیر . بوبالقوه غیر متناهیدر . حقیقی بر کمیت بالفعل غیر متناهی او له ماز . غیر محدود دیمک غیر متناهی دیمک دکادر . بعض نباتاتک پاپا قلری غیر محدود یعنی اکسیک و یازیاده او له بیلیر . لکن غیر متناهی او له ماز . (ده قارت) غیر متناهی Infini تعابیری خن جناب الله حصر ایده رک اشیا حفنده غیر محدود (Indéfini) تعابیری قو لالاش و شو سوزلری یازمشدر : « بن بوراده غیر محدودی غیر متناهیدن تغییر ایده رم . بن هیچ بر جهتنه اصلاً حدودینه لصادف ایتمدیکم شیدن باشقة هیچ بر شیئه اصل غیر متناهی تسمیه ایتم . بو معنایه کوره يالکز جناب الله غیر متناهیدر . لکن خیالی مسافه رک امتدادی ، عدلرک کثرنی ، بر کمیت اجزا سنک قابل تقسیم اوله سی و سا اره کی کندیلر نده يالکز بعض اعتبار ایله حدود کور مدیکم اشیایه کانجه بن آنلره غیر متناهی دکل غیر محدود نامنی ویریم . زیرا بونلر هر جهتند نهایتسز وحدود سز دکادر لر . »

Indéterminé

غير معنٍ ، غير محدود ، غير مخصوص ، غير معروف ، تحديداته خدمت ايده جك

هاردو صفت میزه دن عاری . مهم ، معلومه لری غیر کافی اولدیغندن بر قایق صور تله حل ایدلکه مساعد (مسئله) . قرار سر ز ، متعدد .

اسم نِکَرَه ، اسم منْكَرَه = Nom —.

مقدمه مهمه = Proposition — e.

Indéterminisme

لا ایجابیه مذهبی ، انسانک (یاخود جناب الله) سریت اراده يه بو کلمه لرک الا خصوصی واک قوتلى معنالری اعتباریه مالک اولدیغنه قائل اولا فدرک مذهبی . بو کا بعض کره (absolu) = لا ایجابیه مطلقه (Détérminisme) دخی دنیای کایجابیه مذهبی انکار ایدن مذهبدر .

Indifférence

فرقسز لق . قید سرز لق ، لا قیدی ، قلبک غرضدن ، میل و نظر تدن خالی اولمه سی ، تحدید ایتمه سی . (پیررون) ک مسلکنه سالک اولان فیلسوفلر حکیم اشیانک حقیقی وبا غیر حقیقی ، ای و فنا اولدیغی بیلدمدیکی جهته له هرشیئه قارشی لا قید بولونمه سی لازم کله جکی فکر بده بولونور لردی . رواقیون کندی نظر لرنده حقیقی خیر و باحقیقی شر اولمایان لذات و آلامه قارشی لا قید اولمه بی وعظ و نصیحت ایدر لردی . دین وبا فلسفه يه متعلق خصوصات ده قید سرز لق و مبالات سرز لق کوسترمک و کرک عدم اهتمام و کرک شلت و شبہ دن ناشی حکم ویرمه مک و قبول وبا انکار ایمه مکدن عبارت اولان حالت ذهنیه .

= L' — de la volonté .
حریت اراده نک بشرط اساسی سی اراده نک اجرا ایدیاه جکی آنه قدر او لدن تعین ایمامه سی و فعل و عدم فعل صورت متساویه ده ممکن و احوال مستقبله ممکنه (Futurs contingents) جمله سندن اولمه سیدر .

Liberté d' — = حریت لا قیدیه که بعض کره سبیسز عنز و اتخاذ قرار ایتمک در دیه تعریف او لونور . (سقولاستیک) لردن (بوریدان) نامنده برسی «حریت مسئله سی بر آدمک یکدیگریه مقابل و معادل اولان ایکی سبیدن برسی ترجیح ایله آکا کوره اعطای قرار ایده میه جکنی بیلمکدن عبارت دز»

دیرایمش.» بوفیلسوف خصلتی طرفندن (بوریدان) ک مرکبی (de l'âne de Buridan) عنوانی تختنده تصویر اولونان بر حکایه‌ده تزیف ایدلشدر. کویا مومی‌الیه آج و صوسز اولان مرکبینک اوکنه عینی مسافه‌ده اولمک اوزده ایکی ٹولجی یولاف ویاخود بر ٹولجی یولاف و بر قوغه صوقویش. بونلرک برینی ترجیح ایدیره‌جک سبب اولماستندن دولایی بچاره‌حیوان آچلقدن ٹولشدر. بولیله بر حریت‌واهیدر. جونکه بز غیرمشور به اسبابک اراده اوزرینه اجرای تأثیر ایدیکنی ادعا ایده‌مهیز. سقولاستیک فلسفه‌ستنده حریت لاقیدیه اجرای فعل ایدوب ایته‌مهنک مساوی درجه‌ده ممکن اولمه‌سی، انسانک انتخاب وکنندی کنینه اعطایی قرار ایته‌سی قوتیدر.

اليوم حریت لاقدیه علی العموم حریت اراده دیمک دکل ، حریت اراده نک اراده نی تقریر ایندیر بیله جک هر درلو اسبابک فقدانی حالنده استعمال ایدمه می حالی یعنی بر شیئه سبیسمز فراز ویرمک ، عنزم و قصد ایتمک قدرتی دیمکدر . (ایینیچ) بونی کندی مذهبنه بعض قید تختنده او له رق ودها دو غریبی بعض کلکلر علاوه سیله تطبیق ایتشدر . چونکه : « بناءً عليه لاقدیلن مقصد هیچ بر شیئک بزی طرفیندن بریسنه اجبار ایمه مه می شرطیله بر امکان (Contingence) یاخود بعض صور تله لاقدی حریتی وارددر . لکن هیچ روقنده موازن لقادیی بعنی ایک طرفک بریسنه دو غررو میل اولمتسزین ایک طرفده هر شیئک تماماً مساوی اولمه می بوقدر » دیشدر .

Indirect

بالواسطه ، طوغر يدن طوغرى يه اولمايان ، دولا ياسىلە ، غير مستقيم . تعر يضى ،
تعر يض صورتىلە .

= رؤیت غیرمستقیمه، برشیئه باقار کن آنک یانشه اولان دیکر
برشیئی کورمه.

= برهان خلف، ابطال تضليل ایله = Démonstration — e ou par l'absurde.

انتاج مطلوب ایدن پرهان. (Absurde) کلہ سنہ باقیالی .

Indiscernable

= Le principe des -s ou de l'identité des -s.

مبتدئ یا خود غیر قابل تمیز اشمانک عینتی مبدئی .

بومبدأ (لينيچ) طرفندن وضع اولونمشدتر. و : « يكديكريينك عيني ايكي موجود يوقدر » شكلنده افاده اولونور. موئيه كوره حقيقي اولان ايكي شى يالكز زمان و مكانه کي موقعلىيده دکل صفات ميزه اصليليله (Caractères intrinsèques) ده يكديكريندن دائمآ تيز ايدرلر. هرنقدر عيني نوعدن متعدد شيلر اوله بيلرسده هېچ بىرقىنه يكديكريينه تماميله مثالاً ايكي شى يوقدر. ايكي دامله صو، ايكي ياراق، ايكي جزوئفرد، ايكي (موئاد) هيچ برمانده يكديكريينك تماميله عيني دکدر. چونكه بو عينيت اچون سبب کافى (سبب تام) (Raison suffisante) يوقدر. يكديكريينك عيني ايكي شى مکدر اوله جقدى. وبوندن بيلزوم بر تكرار وقوعه كله جكدى. بونلر يالكز بى زمان ويا محلده و ديكري باشقه بى زمان ويا محلده اولديغىندن دولايى مى يكديكريينك عيني اولمايىه جقدى؟ صفتىجه فرق اولمايان ايكي شى باشقه باشقه ايكي شى دکل بىشى ديمکدر. فكر عاجزانه مجھه بوكا غېرقېلىت تيز مبدئى دېنىلسە دها ساده اولور.

بومبدأ صوفىئنك « تحلىيات آلمىھىدە تكرار يوقدر» سوزىخى خاطره كتىرە يور.

Individu

فرد، شخص. فرد صفات ميزهسى وبونلرى جهت وحدتلرى اعتباريله عرض وييان ايدن اسى غائب ايمكىسىزىن قابل تقسيم اولمايان شىدر. فرد كلهسى موجودات معضووه يه مخصوصىدر. بىانسان بى فرددر. چونكه بىانسان پارچەسى آرتق انسان دکدلر. لكن بى طاش بى فردد دکدلر. زيرا بى طاش پارچەسى يىنه طاشىدر. كىندى نفسىه شعوري، نفس ناطقهسى اولان بى فرده شخص تسمىه اولونور.

Individualisation

فعلاً ويا معناً تفريق وتفرید ايئە، بىشىئى كروهندن، زمىرسىندن آيىروب باشقىجه نظر مطالعىي آلمە، فردى، شخصى يامە. فردى، شخصى اولە، تفريق وتفرید ايىلە.

— = عيني جرم ايله متهم اولانلر كىرىپىنە عيني جزانك دکل de la peine.

آنڭ شخصىتى نظراعتباره آلنەرق آكا كوره تعىين اولونان بى جزانك تطبيقى.

Individualisme

فردیه مذهبی . اساساً فردی و فردی اولان شیلره جمعیتک قیمتنه وغیر شخصی دینیلن قیمتله فائق برقيمت ویرن هرنظریه تسمیه اولونور که باشیجه صور استعمالی شوندر :

- ۱ - (علم اصوله) حادثات تاریخیه واجتاییه نک ایضاخنی علم الروح شخصیده وباحاصه اشخاصک مشعور به ومنفعت جویانه فعالیتلرینک نتایجنده آرایان نظریه .
- ۲ - (Étatisme) یعنی دولتیه مقابله اوله رق) انسافلره دائماً لزومندن زیاده اجرای حکومت ایدل دیکنه وسیاسی غایه کمال تثبت شیخصینک انکشافی و وظائف دولتك عددی پک محدود بعض شیلره تنزیلی - که مذهب حریت (Libéralisme) و (سبنسر) ک فردیه مذهبیدر - و حتی بوسبوتون الغاسی - که فردیه اختلالیه (anarchiste) - مذهبیدر - لزومنه قائل اولان مذهب .

۳ - (انقیادیه، امثالیه، Conformisme) وبعض کره تعاملیه، عنعنیه (Traditionalism) مذهبینک مقابله اوله رق) بر جمیعتده افرادک مؤسس اولان اصول و نظامه (Ordre) بلا تقدید انقیاد ایده حکم یerde مؤسساتی ، فعلیات واجرآ آتی (Pratiques) محکمه و مناقشه ایمه سندن عبارت اولان دولت فعلیه (Etat de fait) .

۴ - جمیعتک حد ذاتنده نه بر غایه نده آنی ترکیب ایدن افرادک منافعنه فائق بر غایه نک واسطه می اولمایوب موضوعی آنجاق افرادک منفعی اولدینگی ادعادن عبارت اولان نظریه که بو دخی ایکی معناوه آ کلاشیله بیلیر . برنجیسی مؤسسات اجتماعیه نک مقصدی افرادک سعادتی اولمایدیر . ایکنچیسی بونلرک مقصدی افرادک کمالی اولمایدیر . (بو کمال نه صور تله تلقی و تفسیر ایدلییرسه ایدلسون .)

۵ - (اخلاق و علم الروحده) هر در لو ضمان و تکامل مجبور یتندن قور تلوب آنجاق کندنی دوشونمک میلی .

فرانسز جه یکی نشر اولونان فلسفه لفتحه سنده بو کله نک پک مهم اولدینگی و دائماً بر طاقم سفسطه لره سبیت ویردیکی بیان اولونمشد .

Individualité

فردیت ، شخصیت ، شخصیتی تشکیل ایدن شی ، برکیمسه و باشیئی تمیز ایدن

صفات مخصوصه ، مشخصات ، اصلیت ، بی مثیت (Originalité) . منفرد ، آیوی فرد ، شیخض . شکل معین و غیرمتبدل .

انسانده شخصیت (Personnalité) فردیدن (Individualité) آیریلیر . شخصیت کندی نفسنه شعوری و حریت معنویه یی تضمین ایدر . فردیت شخصیته اضمام و آنی تحدید ایدن احوال زمانیه و مکانیه نتیجه سیدر . فرانسز جه یکی لغتیجه یی یاپان فیلس و فلر شیخضیله فردیت ییننده کی فرق اوزون اوژادی یه تدقیق ومذاکره ایتمشله سده واضح و قطعی بر صورتده تعیین ایده مه مدلردر . بوایکی کله نک یکدیگرینه مقابله عد ایدله سنک فالندلی اوله جفنه آتفاق ایتمشلر . فقط بو تقابله علم الروحی بر اساس تعیینه کلنجه اختلافه دوشمشلردر .

Individuant

عوارض مشخصه ، شخصی تمیز ایدن صفات Notes ou caractères — s.

غیر ذاتیه : مکان ، زمان موجودیت ، اسم و سائره کبی .

Individuation

(سقولاستیک) لره کوره بر شخصی دیکر هر شخصدن Principe d'— . تمیز ایدن صفت ذاتیه . بوکا (Éccéité) دخی تسمیه اولونوردی .

Individuel

شخصی ، شخصه متعلق و منسوب اولان ، شخصی تشکیل ایدن . Psychologie — le . علم الروح شخصی ، مختلف ذهنلر ییننده کی روحی فرقه تدقیق ایدن علم .

Indivisibilité

غیرقابلیت انقسام و تقسیم . بسیط اولان هرشی مجرد بسیط اوله سنده ناشی غیر قابل تقسیمدو . دوات و حقایق مرکبده خی غیرقابل تقسیمدر . چونکه آنی تقسیم ایتمک محوایتمک دیکدر .

Indivision

عدم انقسامکه وحدتدن عبارتدر .

Inducteur ur,induit

معنای منطقیی ایچون (Induction) کله سنه باقمالی .

(علم الروحde) Inducteur بر تتابع تصوراتده تابع نقطه ابتدائي اولان حد و Induit تصورك منتهي أولديني حددر.

Induction

استقرا ، استقرا طريقيله استدلال. عادي محاوراتده ظن و تخمينه مستند استدلال معفاسنه قولانيلير . استقرا جزئدن کاي يه کيدن استدلالر: کوش، باقر، تمورکي معدنلرک اريمھسندن هر معدنك اريمك خاصه سنء مالك اولديغى استدلال ايمك كي. استقرا ايله عقل؟ حدثاتك معرفتمن آنلىرى اداره يiden قوانينك معرفته تعالي ايذر. بونده استعمال اوونان قضائيای جزئيه يه Propositions inductrices و بونلردن استنتاج اوونان دها عمومى وكلى قضيه لره Propositions induites تسميه اوونور.

— = استقراء تمام، حدثاتك جمله سنى — formelle ou complete ou colligation.

تعداد و آنلىرى بر شكل مشترك تختنده خلاصه يiden استقراردر كه بوكا قياس مقسم تسميه اوونور . بو قياس يالكز ايكى شقدن عبارت اولدىنى حالده آ كا فرانسزجه Sillogismedisjonctif و دها زياده شقلرى حاوي اولدىغى صورتده آ كا ايسيه آ كا استقراء ناقص (Bo كله رده باقىلى). حدثاتك جمله سنى تبع و تعداد اوونماش افاده يider. انسان، مرک، او كوز و سائر تتبع ايتدىكمز حيوانلر آغزلىرلە چىكىنلر ايكن آلت چكەلرini اوينادىبورلر. بناءً عليه حيوانلرک جمله سنى آلت چكەلرini اوينادىرلر ديمك بر استقراء ناقصد. زيرا تمساح بالعكس اوست چكەسنى اوينادير. بواسرارده جزئياتك جمله سنى تتبع ايملكسزىن بر حكم كاي ويرلىشدەر . فرانسزجه منطق كتابلرندە بوكا Le sophisme d' — ou d'enumeration imparfaite يعنى استقراء ناقص سسطمه سى تعىرا اوونور. استقراء تمام بر صنفي تركيب يiden حدلرلر كوياخود بر جموعى تشكيلى يiden عنصرلرک هېبرى ايچون اوچىن منفرداً تصديق ايتماش اولان بر خاصه سى بوصنف وياجموعه عائدى يالكز بردستورده (Formula: بيان ايتدىكى وقت آ كا Colligation يعني اجمال وتلخيص تسميه اوونور . ايشه (آريسطوط) ك (انلوطيقى الاولى) سندە يعني قياس بختنده ذكر ايتدىكى قياس استقرائي بودر .

بونک دیکر برحالی دها وارد رکه آنده افاده (Énoncé) قضایای جزئیه یه معادل اولقله برابر شکل منطقی اعتباریله قضایای مذکوره نک افاده ستدن فرقیلدر. ایشته دامانه بر جهت دو غری کیدر کبریک ساحلی دولاشمش و نهایت ینه نقطه عنیمنه کلش اولان بر کمی اویرک بر اطه اولدیغی Colligation (اجمال و تلخیص) طریقیله اثبات ایمشن اولور. استقرای ایله استنتاج (Déduction) بیننده اولان فرقیلر : استقرا خصوصیدن عمومی یه ، جزئیدن کلی یه ، حادثاندن قوانینه ، اثردن مؤثره ، صورت تاردن (Images) صورت اصلیه یه (Type)، علاماتدن مدلوله، مکسندن واجبه کیدر. استنتاج بونک عکسی بر یول تعقیب ایدر .

استقراء علمی یا خود (باقون) scientifique ou baconienne.

مشاهده اولونان عددی محدود احوالدن « طبیعتک قانونلری ثابت و مطرددر »

مبدأ ضمینیسته استناداً احوال مماثله نک جمله سی حقنده بر حکم استنتاج ایدر.

علم تجربینک شایان و ثوق مبدأ استقرائیسی بودر .

(ستو آرت میل) اصول استقرائیه نات قاعده و دستورلری درده ارجاع ایمشدرو.

بونفر Variations concomitantes، Concordance، Différence در. Résidus

(بوکله لره باقالی .)

بونک دها عالمانه و مکمل شکلی (باقون) ک جداول ثلثه نظریه سی

Table (La théorie des trois tables de Bacon) کلمه سنه باقالی .

برچوق خصوصاتده استقرای ایله استنتاج بر برینه مشابهدر : بونلرک ایکیسی ده

قياس واستدلالدر. اوچ حدک تدقیجه لریدر. ضمناً و صراحةً اوچ قضیه یی حاویدرلر.

استدلالک قانون اساسیسی اولان عینیت مبدئه مستنددرلر. يالکن استنتاجده فکر

عمومیدن خصوصی یه اینز. استقراده ایسه بالعکس خصوصیدن عمومی یه (جزئیدن

کلی یه) چیقار . ایشته بوسیله مبنی بزالستنتاجده حد اصغری (صغرایی) تصوراتک

عدد افرادی موجینجه داخل بولوندیغی حد اکبرده (کبراده) بولورز . حال بوكه

استقراده حد اکبری تصوراتک صفات مشترکسی موجینجه داخل بولوندیغی حد

اصغرده کوریز . استنتاجده هر جزئی کلده ، استقراده ایسه کلی جزوؤده

کوریز . بو صورتله بر دامله صو بزه بحر محیطک ماهیتنی کشف ایدر .

استنتاجده حادثانی قانونلر واسطه سیله ، نتایجی سبلر (اثری مؤثر) واسطه سیله

و استقراده ایسه قانونی حادثات واسطه سیله ، سبیری نتیجه‌لر (مؤثری اثر)
واسطه سیله کوریز .

بویله نتیجه‌دن سبیله ، معلومدن علت، اثردن مؤثره استدلاله یعنی استقرایه استدلال
این (Raisonnement à postérieur) دخی تسمیه او نور . (A priori) کلمه سنه باقایی .

Inertie

عطالت ، عمل نمزلک ، حرکت نمزلک . عدم تشبت .
عطالت اجسامک کندیلریشه حرکت ویره مامک و کندیلریشه ویریلن حرکتک
استقامت و سرعتنی تبدیل ایده مامک خاصه لریدر . بوکا قوّه عطالت (Force d'—)
دخی تسمیه او لونور . چونکه عطالت برسانه هی ویا ویریلن حرکته برمقاومت و فعل
و تأثیره مقابله و مقاومت ایدن بر عکس عمل فرض ایتدیر .

In esse, in posse

لاتینجه اولان بوایکی تعبیری بعض کره فعلی ، بالفعل (Actuel) وبالقوه (Potentielle)
معنالرنده قول لانزیرلر .

Infantile

علم الروح طفلي = Psychologie — .

Infantilisme

استمرار سنجایی طفو لیت ، بعض صفات و سنجایی طفو لیتک سن رشدده دوام
و استمراری که قوای ذهنیه نک تکاملنک چو جو قدرده کی تکاملن ایلری کیتمه مسنندن
عبارت بر استحاله ردیه در .

Inférence

استنتاج ، استدلال . بالخاصه استقرا طرقیله استدلال . نتیجه . بو کلمه بالخاصه
انگلیز فیلسوفلری طرفدن استعمال او لونور . استدلال (Raisonnement) کلمه سیله
متراوف کبی بشیدر . آنچاق برشی اسباب حقیقیه ایله اثبات (Prouver) ایدل دیکی حالده
یالکز محتمل (Probables) اولان مقدمات مسلمه (Données) واخود مفروضه .

(Posées) واسطه‌سیله دخی Inférer ایدیله‌سیله است. کلمه‌سی پک عمومی برمعنا افاده‌ایدر. استدلال (Induction)، استنتاج (Raisonnement)، استقراء (Deduction)، استقرار (Inference) بونک احوال خصوصیه‌سیدر. لکن ایکی نقطه بیننده اولان مشابهه نظرآ استقراء (Induction) طریقیله اولان استدلاله Inference تسمیه‌سی دها مناسبدر. واکثراً بو معناده مستعملدر.

Inférieur

آشاغی، دون، مادون، ادنی، اسفل، رتبه‌جه کوچوك، بريئت تحت حکم‌منده، معیننده اولان، لا یقیله تکمل ایتماش اولان. منطقه دیکر برکله قدر عام اولمايان آندن اخص اولان.

سقولاستیک فلسفه‌سنده بر تصور عامک شمولنده (Extension) داخل اولان انواع و افرادک جمله‌سننه (یعنی برکلی تحتنده مندرج جزئیاته) Inférieurs (Parties inférieures ou subjectives) تسمیه‌اولونوردي، اجزای سافله‌ویاخودذهنیه (Parties intégrantes) برکلی‌ی اجزای اتممه‌سنه و تقسیم (Division) بر جنسی اجزای سافله‌سننه (انواع و افرادینه، جزئیاته) آییر.

In fieri (en devenir)

قوه‌دن فعله انتقال.

Infini

صفت واسم اولهرق مستعملدر. غيرمتناهی، هایتی اولمايان، مالامهایله، حدسز، حدی اولمايان، حد قبول ایمهین معنائنه کان Infini نک غير محدود معنائنه اولان Indéfini دن فرقی شودرکه اولاً غيرمتناهینک هیچ برحدی اولمادینی حالده غير محدودک دائم‌کیرویه دوغزی سوریله‌سیلن، غير معین بر حدی واردر. ثانیاً غيرمتناهینک بر حد قبول ایمه‌سی غير ممکن اولمادینی حالده غير محدودک هرحدی قبول ایمه‌سی ممکندر. ثالثاً (دهقارت): «غيرمتناهی ممکن اولان هر نقطه نظردن غيرمتناهیدر. هیچ بر جهنه‌له متناهی دکلدر. بر نقطه نظردن متناهی اولان و دیکر نقطه نظردن حدی اولمايان شی غيرمتناهی دکل غير محدوددر» دیشددر.

بوصوته (ده قارت) ه کوره بالسکن جناب الله غیر متفاہیدر. لکن بومعنا رواج
پولامشدتر. (Indéfini کلمسنده باقایی).

L' — existant en puissance. بالقوه موجود غير متناهي .

= بالعرض غير متداهی.

— على جهة التنازع غير متناهى.

Infiniment

— هر کیت معلومه دن بويونک، اعظم نامتناهی .

— petit. هر کم معلومه دن کو حوك، اصغر نامتناهی.

Infinité

غير متناهية ، لا ينهاهلك ، عدم نهاية . غايت حقوق ، لا يعود ولا يحصى .

Infinityde

غیر متناهی است، لایتنهالک، آنچه حقاب الله حقنده مستعمد است.

Infinitésimal

غایت کوچوک ، زیاده سیله کوچوک ، هر کمیت معلومه دن کوچوک ، لا تجزا .
 — Calcul = حساب نامتناهی که علوم ریاضیه نک کسوراتدن بحث ایدن قسمی .
 اولوب حساب تفاضلی (Calcul différentiel) و حساب تمامی (Calcul intégral)
 فنریخ جامعدر . حساب تفاضلی تحلیل ریاضی به غایت کوچوک کمیاتک ادخالندن
 حصوله کلیر . لکن بو کمیتر معلوم اوله مادینه دن آندری حاوی اولان معادلاتک
 افناسی لازم کلیر . چونکه بوندرک محل تطبیق یوقدر . ایشته حساب تمامینک موضوعی
 بوافادار . حساب تمامی ایله کیات متناهیه نک حسابه عودت اولونور .
 — Dose = مقدار نامتناهی ، مقدار نامحدود .

Influence

تأثیر؛ بحالک، بر شیئک، بر شخصک دیگری اوزرینه اجرا ایندیک فعل..

نفوذ، اعتبار؛ دیکرینک افکار وارداتی اوزرسنه اجرا اولونان حاکمت.

Influx

تأثير، نفوذ.

تأثير طبیعی نظریه‌سی. بو، غیر متجانس = La théorie de l'— physique.

ایک جوهر عد اولونان روح ایله بدنک یکدیگری او زربنے فعلاً اجرای تأثیر ایتدیکنه قائل اولانلرک نظریه‌سیدر که مطابقت مقداره (Harmonie préétablie) و عمل عادیه (Occasionnalisme) نظریه‌لرینک مقابله‌یدر.

Informer

(سقولاستیک اصطلاح‌منده) صورت ویرمک یعنی قوه‌دن فعله کچیرمک، برشیئک صورت جوهریه‌سی (Forme substantielle) اولاق. مثلاً روح بدنه صورت ویر معنی آنی جانلاندیر، ذی‌حیات قیلار و بلکه‌ده تشکیل و انشا ایدر. Information صورت ویرمه، قوه‌دن فعله کچیرمه معناسته‌در.

Inhérence

ملازمت. تلازم، برشیئک لازم ذاتی اوله، آندن آینامه، لازم غیر مفارقی اوله، برشیئدن انفکا کی ممتنع اوله. التصاق، ارتباط.

Sujet d'— = صفاتک حاملی اولان شی، موضوع، حامل، محل، جوهر، Point d'appui، Support، بوكا، برا نوع نقطه استناد که آنسز اوشی موجود اوله ماز. Substratum دددیرلر.

La substance est le sujet d'— des attributs et des modes qui la manifestent = جوهر آنی اظهار ایدن صفات و کیفیاتک موضوعیدر، حاملیدر، محلیدر، مابه القیامیدر.

Jugement d'— = حکم لزومی، برشیئک؛ دیکر برشیئه لازم، لازم ذاتی اولدیغی بیان ایدن حکم. (سوقراط) حکیمدر کبی. بونده موضوع برصفت اوله ماز. صفتلری متعدد و متغیر اولان برموجود اولور. علملر، اسم خاصلر کبی بعض کرده جمع اولان براسم عام اولور. «بالجهه تورک مملکتلرندہ بور بلدیه مجلسی وارد» دیدیکمز وقت بونده موضوع مملکت مفهوم مجردی دکل، مملکت

اسمنک موافق اولدینی متعدد موضوع علک مجموعیدر . (Sujet کلمه سنه باقایی .)

Inhérent.

لازم ، لازم غیر مفارق ، لازم ذات . ملتصق ، مرتبط ، مربوط .
= میل ذاتی ، میل غریزی ، برشیئک لازم ذاتی اولان میل .
Tendance – e .
آنی بو جسمه الصاق ایدر .
Il le rend partie – e de ce corps .

Inhibition

منع ، توقيف ، بحرکتی توقيف ایمه ، بر مرکز عصبیانک دیکر بر مرکز عصی اوژرینه اجرای تأثیر ایده را آنک حرکتیله حصوله کان تأثیراتی تنقیص ویا الغای ایمه سی .
بر حادثه ذهنیه نک دیکر حادثات ذهنیه نک حصوله کلمه سنی ویا خود شعوره وصولی منع ایمه سی .

= Les centres cérébraux d' ...
مالک اولان بر کیمسه نک بر حرکتی یاخود بر میل و شوقي توقيف ، سوق طبیعیله مقاومت ، دقتنی برشی اوژرینه جمع ایمه سنه مساعد اولان مرکزی لدرد .

Loi d' — systématique .
توقيف جملوی قانونی . (پولحان) آتیده کی قانونه

بو نامی ویرمشدر : « هر حادثه روحيه تتابع جملوی قانونی (Loi d'association) موجبینجه یعنی بر مقصده مشترک ایچون کندیسیله بر اشنه مهین دیکر حادثات روحيه یی انکشافدن منع ویا احرا ایمه هیه میالدر . »

Inhibitoire

بر توقيف تشکیل ویا خود اجرا ایدن . Dynamogène یعنی مولد القوه مقابلي او له رف بر توقيف مجموع (Inhibition d'ensemble) اجرا ایدن ، قوه حیاتیه یی و بالحاصه قوه محركی تنقیص ایدن احساسات ، احتساسات و تصوراته اطلاق اولونور .

Inintelligible

آکلاشیله سی غیر ممکن ، مبهم ، معناسز ، بی معنی . Intelligible یعنی معقول ، آنجاق عقل واسطه سیله بیلینه مقابلي او له رق غیر معقول یعنی عقل واسطه سیله بیلینه مهین شی .

بومعنالر یکی لفچه یه کوره در. (غوبلو) «عقله و تناقض و وجوب میدالرینه موافق او بایان» دیبور. و سبیسز بر حادثه نک غیرقابل تصور Inconceivable یعنی غیر معقول دکل اولدیغی بیان ایده دیبور . Intelligible

Injuste

حقمسز ، ناچو ، مغایر عدل و انصاف . مخالف صواب . حقانیتسز ، انصافسز ، نظام ، جائز . بونک مقابلي just در. (بو کلمه یه باقالی .)

Inné

مقتضای طبیعی اولان ؛ ولادی ، مادرزاد اولان .
مقتضای طبیعی اولان = مکتب (Acquis) مقابلي اوله رق فطری ، غریزی ، جبلی . بر موجود دک ذهنیه سنک فعالیتندن نشأت ایدوب اسباب حقیقیه سی اشیای خارجیه و تجربه اولمایان تصویرلر در .

افلاطونه کوره تصورات فطریدر . و علم بر تخته و تذکردن عبارتدر . آریسطوه کوره بالعکس تصوراتک جمله سی بزه بر صور تله حواسدن کایر . عقل فعاله ماده سی حواس تدارک ایدر . عقل بوندن تصورات کلیه یه تجزیه طریقیه چیقاریر .
(ده قارت) کمال ، غیر متناهی ، الله تصویر لری خی فطری اوله رق قبول ایدر . (لوق)
تصوراتک فطری اوله سی رد ایدر . و احساسیه (Sensualisme) مذهبینک اساسی وضع ایدر . آکا کوره بالجمله تصوراتک سبب تامی حواس و تجربه در . (فانت) مدرکه و حساسیتک صور قبلیه لری (Formes à priori) اولدیغی بیان ایدر . مدرکنک صور قبلیه سی مقولات (Catégories) در . و حساسیتک صور قبلیه سی مسافه و زماندر . بونلر اصلا تجربه دن کلیز . و حتی تجربه نک شرطی دیدر . عصر حاضر احساسیون و تکاملیونی بالعکس بالجمله تصوراتک تجربه دن کل دیگنی تصدیق ایمکله برابر تجارب متراکم دن حاصل اولمش و انسال متقدمه دن انتقال ایتش عادات ویا خود قوانین فطریه نک وجودی تصدیق ایدرلر .

Innéisme

کلامه سننه باقالی .) Innéité)

Innéité

فطری (Innéd) اولان .

Innervation

قوه عصبیه ، بر عضو عصینک فعالیته کیرمه سی .
= وظیفه عصبیه . Fonction d'—.

= بر عضله بی حرکت ایتدیرن فعل عصبی ایله مترافق اولان
احساس که بولیه بر احساس وجودی پاک ممتازع فیه اولدیافی بیان ایدیاهیور .

Innovation

ابداع ، اختراع ، یکی برشی وجوده کتیرمه . بدعت ، یکی وجوده کتیرلش شی .

Inquiétude

راحتسزلك ، اضطراب ، اندیشه ، وسوسه ، مراق . (لوق) ه کوره کندیسنک
هر فعل ارادینک سبب داعیتنی نظریه باقدیفی صیقینک و راحتسزلك . حال
انفعالیسی . (قوندیاق) ه کوره راحتسزلك ، خفیف بر عدم ممنونیت . شدتلى
راحتسزلك ، اضطراب .

(علم اخلاق و علم الروحده) موجود اولان شیله اکتفا ایمیرک دامنا ایلریسی آرامه .
(علم امراضه) دامنا ناخوش فکر لره معذب کیمسه لردہ صیق تصادف ایدیلن وسوسه ،
مراق .

Insépararble

= غیرقابل تفرق تتابع افکار . Association — .

ایکی حال شعور اکثرا متصل بولونمش اولدقلری یعنی عینی زمانده و قوع بولمش
ویا خود یکدیگرینی بلا فصله تعقیب ایتمش اولدقلری و قنده (ستو آرت میل) ه کوره
بونلر غیرقابل مقاومت بر صور تله متاباعد . بو فکر لره مقابل اولان شیلر نهایت حقیقت
حالده غیرقابل تفرق کورینورلر . آیری آیری تصویره مقندر اوله مادیغمز شیلر بزه

آیری آیری موجود اوله ماز کبی کورینور . و بزم آفردک لزوم ارتباطه اعتقادیم ز بزم
اعمال فکره حاجت قلمایه رق درک اولونان بر حقیقت کی اولور .

Instabilité

— = تلون ذهنی ، تلون افکار . تحت مشاهده ده بولونان بر کیمسه نک
افکار و نیاشنک بر صورت استثنائیه ده تبدلندن عبارت اولان علام علم الروحیه .

Instance

اصرار، ابرام، الحاح. جوابه جواب. براعتراضه ویریلن جوابی متعاقباً ایراداولونان
دلیل که یکی براعتراض و یاخود ویریلن جوابی رد و جرح اولور. بورد جوابه Duplique
دختی تسمیه اولونورسده بولفظ استعمالدن ساقط اوبلشدرو .
(باوقن) و (لینیچ) بوکله هی مثال معناشنده قول لامنشدر . ذاتاً انکلیز لسانشنده
بو معناهیه کلیر .

Instant

آن . مسافه هیه نسبته نقطه ته ایسه زمانه نسبته آن دخی اودر . آن یکدیگری نی
تعقیب ایدن ایکی مدت بیننده کی حد مشترک در وغیرقابل تقسیم در .

Instinct

سوق طبیعی ، عقل حیوانی . سوق طبیعی حیوانی کندیشنک و یاخود نوعنک
بقاسنه لازم اولان افعاله سوق ایدن بر تشویق داخلیدر . یووا یا پمپ، آو تعقیب ایمک،
حرکت تدافعیه و ساره بو قیلدندرو .

سوق طبیعی علی العصیا اولوب تأمل و تفکری تضمن ایمه مهی جهتیله عقلدن
و فطری اوله مهی حیثیته مکتسپ اولان عادتن و اجراء ایدیله جک افعالی بونلرکه کبی
غایه هیه واسطه اولدیغئی بیلدر مکسزین دو غریبیه تلقین ایمه مهی حسیدله مقصدی
علوم اولان میلدن آیریلیر .

بعض سوق طبیعی حیات حیواناتک موقوف علیه اولدیغندن بر عادت مکتسپه
اوله ماز حیوانک آنی کسب ایمه دن ژله مهی لازم کلیر .

Instruction

علمی. مطالعه و تدریس ایله اکتساب ایدیلن معلوماتک جموعی. تعلیم برسنه معلومات تبلیغ ایمکدر. و بالخاصة عادات، حرکت و معامله نک و سجیه و حسن اخلاق انکشاف و تکمله اعتنادن عبارت اولان تربیه نک (Éducation) مقابلیدر.

Instrument ou Cause instrumentale

آلت که علت مؤثره اساسی نک استعمال ایدیکی واسطه اجرائیه و بر نوع سبیدر. قلم کاتب ایچون و فورجه رسام ایچون آلتدر. علت آیله (Cause instrumentale) تأثیرینی آنجاق علت اساسی نک (Cause principale) فعالیته حصوله کتیریر. لکن شکل مخصوصیله تأثیرک حصوله خادمدر.

Integral

حساب تامی. Calcul — Infinitésimal) کله سنه باقالی.

Intégration

تمیم، تکسیل، بوتون پامق، برشیئک بوتون ویکپاره و تام ایدلمه سی، کلی و جموعی ترکیب و آنک اجزاسی جمع ایدن فعل، ترکیب و تشکیل کک. منتظم بر کک، بر جموع تشکیل ایده جلک صورتده تبدل ایمه، تمم، تکمل [۱]. (ریاضیاتده) بر کمیتک تامیمسنی بولمه. تکملات تیجه سی Coordination یعنی انتساق و مقابله (Désintégration) در که بر کاکی آنی ترکیب ایدن اجزایه تفریق ایمکدر. و فرانزز جه لاغتلرده Dissolution یعنی انحال کله سیله تفسیر ایدلشدر. (سپنسر) بو کله بی درت معناده قو نلانمشدر: برخیسی غیر محسوس منتشر بر حالک محسوس مجتمع بر حاله انتقالی. ایکنجدی بر منظومه معلومه (Système) نک ماده سنک تزايدی.

[۱] بیط المحيط نامنده کی عربی لغتده: «کمال ذوانده: صفاتده ددقه قولانیلیده. اجزاسی تام اولدقده کامل اولدی و محاسنی کامل اولدی دینیلیده. برشی تکمل و تکامل و اکتمال ایتدی کامل و تام اولدی دینکدر» دینلمشدرکه بو ایضا حاقدز تکمل افظونک معنای مقصودی افاده بیه کافی اولدی گلایغی آ کلاشیله یور.

اوچنجیسی برقاچ جسمدن متشکل بر منظومه میخانیکیه نک حرکت داخلیه سنک تناقصی .

در دنجیسی ذی حیات بر موجودک اقسامی یاخود بر جمعیت اعضاسی بیننده دها صیقی بر تابعیت تأسیسی .

بونله بشنجی برعنا دها انضمام ایده یورک بودخی اولدن آشکل ایتمش بر منظومه علم الروحیه یه یکی بر عنصرک (اصلک) ادحالیدر .

بو معنالر تعییرات آئیه ایله ملیخض بر صورتده افاده ایدیله بیلر :

محسوسلک جمتمع بر حاله انتقالی .

تراند ماده .

تناقص حرکت داخلیه .

تأید تابعیت .

یکی بر عنصر ادحالی .

انگلیزجه بویوک (دبستر) لفتنده بو کله نک معنای لغویی : «کل ، بتوون یا عق فعلی یاخود اصول و طریقیدر » دیه بیان ایدلک کدن صوکره تکامل (Évolution) نظریه سنده کی معنای اصطلاحیسی دخی : « متنوعک تکائف ایده رک بالتسه به بسیط و دامی بر حاله کلیسی حادثات متوالیه سیدر » دیه تعریف اولو نمشد .

(سپنسر) ترقی ؛ مهادی بر تکملدر دیمشدر . فکر عاجزانه مجھ لفظک معنای عمومیسی تکمل و تشکیل کل تعییرلر یاه افاده او لونه بیلر . (Évolutionisme و Évolution) کله لریسنه باقانی .)

Intégrer

تصنیف ، تمثیل ، توحید ، بر مرکزه جمع ایمه یعنی بر کلک ، مجموعک ایچنه ادخال ایمه . بونک مقابلی Désintégrer در .

Intellect ou Intelligence

عقل که حکم ویرمک ، استدلال ایتمک ، موافقت و تلازم نسبتلری خ ادراک ایمک قوتیدر .

عقل بالفعل ، عقل فعال که اریسطوطه کوره حواس و اسطه سیله آلنان معلوماتی تنظیم و ترتیب ایتمسی ، حکم ویرمه سی ، تمیز ، استنتاج و علمی بنا و انشا ایتمسی صفتیله عقلدر .	— agent. — actif. — en acte.
---	------------------------------------

آریسطو طه کوره بیلکیلری حواس و اسطمه سیله اخذ ایتمه سی صفتیله عقدار.	عقل منفعل	— partient.
		— passif.
		— possible.
عقل هیولانی	— hylique. — matériel.	

شرع شریفده جناب الله علم و حکم دینیله؛ لکن
 عقل کای عاقل دینلمز. بناءً عليه بوکی برلرده علم الامی و حکمت
 تعبیرلری قو للاما لیدر.

== عقول مفارقہ (أرواح مجردہ) —s séparés.

== عقل اول . Premier intellect.

عقل اولک برچوق معنالری واردر. باشلیجہ لری شونلدر : اول مخلوق ابداعی،
 روح عالم، عرش، جبریل، حضرت احادیثن صوکره مرتبہ وجودک برنجیسی
 بودر. ایکنچی مرتبہ عقل ثانی یعنی نفس کایدرا. کتب تصوفیہ شو فقره لرہ آصادف
 اولونشدر :

«عقل اول علم اجمائی الامی ولوح محفوظ آنک تفصیلیدر. عقل اول علم الامینک
 (نون) تعبیر اوونان دیویتی مشابه سندھدر. و آنده بمحمل اولان قضایایی تفصیل ایدنلوح
 او زرینه حاکمدر. عقل اولده لوحت احاطه ایدمددیکی اسرار واردر. علم الامی
 (ام المکتاب) و عقل اول (امام مبین) ولوح (كتاب مبین) در. عقل اول علم الامینک
 تزلات تعینیه خلائقه سنک ایلک مرتبہ سیدر. عقل اوله مودوع اولان علوم عقل کل ایله
 ظاهر اولور. عقل کل بر مدرکه نوریدر. عقل اوله روح امین دخی تسمیه اولونشدر.
 زیرا علم الامینک خزینه و امینیدر. جبرائل علیه السلامه ده عقل اول تسمیه ایدلشددر.
 بعضلره کوره عقل اول عرش وبعضلره کوره اصل و حقیقت انسان دیگدر .»

== عقل ثانی . second.

حکما دیشلدرکه نفس ناطقه نک ایکی جهتی واردر. بونلرک برجی عالم غیب
 جهتیدر. بوجهت اعتباریله نفس ناطقه متاثر و مبادی عالییدن مستفیضدر. دیکری
 عالم شهادت جهتیدر. بوجهت اعتباریله ده تحت تصریفنده اولان بدندارده متصر فدر.

کمدیسی ایچون بو جهتلرک هر برنده حالی تنظیم ایده جک بر قوت لابدر. آنکه متأثر و تعقلاتدن جوهری استکمال ایچون مستفیض اولدینی قوته قوئنظیره و عقل نظری (théorique ou spéculatif) تسمیه اولونور. و بدنک جوهری استکمال ایچون آنکه بدنده مؤثر اولدینی قوته قوہ عملیه و عقل عملی (pratique) اطلاق ایدیلیر. هرنقدر بودخی منجه استکمال نفسه عائد ایسهده بدن آ کا تحصیل علم و عملیه آلتدر.

بوقوتلردن هربریثک درت مرتبه‌سی واردر :

(عقل هیولانی) معقولاتک ادراکنه استعداد محضدن عبارتدر. بوجو جو قولرده اولدینی وجهمه فعلدن خالی بر قوہ محضه در. هیولانی تسمیه‌سی نفسک بومرتبه‌ده حد ذاتنده صورتلرک جمله‌سندن خالی اولان (هیولای اولی) یه مشابه اولمه‌سندن ناشیدر. (عقل بالملکه) ضروریاتی بیلمکدر. نفسک بونکله ضروریاتدن نظریاتی اکتسابه استعدادیدر. (عقل بالفعل) نظریاتی ضروریاتدن استنباط ملکه سیدر. نظریاتک قوہ عاقله عندنده تکرار اکتساب ایله اول وجهمه مخزون اولمه‌سیدرکه کندي ایچون آنلری یکیدن اکتساب تکلفنه حاجت قالمقسرین ایستدیکی وقت استحضار ایتمک ملکه‌سی حاصل اولور. بوجهمه عقل بالفعل ملکه استنباط واستحصال وبعذرله کوره ملکه استحضاردر. (عقل مستفاد) ادراک ایتدیکی نظریاتک آندن غائب او لمیه حق صورتده عقلک عندنده حاضر اولمه‌سیدرکه نظریاتی مشاهدة استحضار دیمک اولور. مستفاد تسمیه‌سی عقل فعالدن استفاده ایتدیکی ایچوندر.

قوه عملیه‌نک یاخود عقل عملیه‌نک مرتبه‌لری تهذیب ظاهر، تهذیب باطن، عالم غیبه اتصال و ملاحظه جمال اللهدر.

عقل هیولانی و عقل بالفعل فرانسزجهلری یوقاریده چکدی. عقل مستفادک اسمی و عقل بالملکه نک اسمی ده Intellect en capacité در. بونکله برابر عقل هیولانی و عقل بالفعل آریسطوطک فلسفه‌سنه کوره یوقاریده ذکر اولونان معنالری باشقه، بوصوک معنالر دخی باشقه در.

عقل مختلف صورتلره تعریف ایداشدر. بونلرک باشیجھلری شونلردر :

« ذاتنده ماده‌دن مجرد و فعلنده آ کا مقارن برجو هردر. و هر کسک(بن) دیه رک اشارت ایتدیکی نفس ناطقه‌در . »

« برجو هر روحانیدر که جناب الله آنی بدن انسان ایله علاوه‌دار او له رق یار آتشدر. »
« قلبده بر نور در که حق و باطنی بیلیر . »

« ماده‌دن مجرد برجو هر در که آنک بدنه تعلق تدبیر و تصرف سورتیله‌در . »
« نفس ناطقه‌نک بر قوتیدر »

علماء و حکمانک بر طافقی: « قوۀ عاقله‌نک نفس ناطقه‌یه مغایر اولدینی و حقیقتده فاعل نفس ناطقه ایدوکی آشکاردر. عقل، کسن آدمک یخانی کبی آنک بر آلتیدر. »
دیمثملر، بر طافقی ده: « عقل، نفس، ذهن هب برشیدر. مدرک اولمه‌سی حسیله‌یه عقل و متصرف اولمه‌سی حیثیتیله نفس و ادرا که مستعد اولمه‌سی اعتباریله ذهن نامدینی آلیر. »
دیمثملردر. (Intelligence کلمه‌ستنده باقمالی.)

Intellection

فعل عقل. فهم. عقلک باشیجه افعانی تحریید، حکم واستدلالدر.

Intellectualisme

عقلیه یاخود فکریه مذهبی که هر شیئی عقلی اولان اصلاره، فکره، معرفته ارجاع ایتمکه و یاخود هیچ دکلسه هر شیئی بونلاره شدیداً تابع طوّهیه میال اولان مذهبدر حقنده قولانیلیر. بونک مقابله Volontarisme و نام دیگرله Éthélisme و یاخود Thélématisme یعنی ارادیه مذهبدر که هر شیئی اراده‌یه و حتی حریته تابع طوتان مذهبدر.

بومذهبدر بر قاج نوعه آریلیرلر. اولا هر شیئی و یاخود یالکز فیلسوفونک اکثری طرفندن استنا ایدیان برصنف حادثاتی فکره قابل ارجاع عد ایتمک اعتباریله ایکی نوعه آریلیرلر. صوکره هر شیئی فیکره قابل ارجاع عد ایدیندر دخی « وجود عقلدن فرقیلدر. لکن عقل آنک صحیح و تام بتصورتی تدارک ایده‌بیلیر» دینتلر ایله « وجود فکردن باشقده در» دینتلردن عبارت اولمک او زره ایکیه انقسام ایدر. بونلردن باشقده بر نوع دها وارد رکه بو دخی حادثات اتفاعالیه و فعلیه‌نک غیر قابل ارجاع اولمله برابر

ایکنوجی درجه‌ده حائز قیمت اولدیغی، بناءً علیه بوندرک حادثات عقلیه یه تابع اولمه‌لری لازم کله جگنی ادعا ایدن مذهبدر .

افلاطون، دهقارت، هگل مذهبدری هب Intellectualiste در. بالخاصه هگل هرشیئی فکردن چیقاریر .

Intellectuel

عقلی، ذهني، ادراکي، فهمي، روحاني، معنوی .
— Les facultés — les، قوای عقلیه .

L'âme est une substance — le. روح برجوهر روحانیده .

Sens — s. حواس عقلیه که حس بصر ایله حس سمعدر. چونکه عالم خارجینک اک چوق صور ذهنیه سنی ویرن بوندردر .
Intuition — le. ایچون کلمه سنه باقالی .

Intelligence

عقل، قوای معرفتک مجموعی. ذکا، فطانت، آ کلامه، سهو تله آ کلامه .
عقل بیلمک قوتیدر. بیلمک فکرلر، تصویرلر تشکیل ایتمک، حکملر ویرمک،
قياس واستدلالات ترتیب ایتمکدر . اولا «حواسده اولمایان هیچ برشی عقلیده بوده .»
دیننله قارشی (لینینیچ) : «بالذات عقل یعنی تصورات فطریه و مبادی عقلیه مستثننا»
جوابی ویرمش .

اکتساب و حفظ و تنظیم قوتلری عقله عطف و اسناد اولونور. قوای اکتسابیه
ادراک خارجی یاخود حواس و قوه مبادی اولان عقل (Facultés d'acquisition)
(Raison) در .

قوای حفظیه (Facultés de conservation) قوه حافظه و آنک قانون اساسیه
اولان تابع افکار و مبعیده (ذا کره یاخود متذکره Reproductrice) و متصرفه
(Créatrice) شکلری تختنده قوه محیله در .

تنظیم تصورات عملیات ذهنیه، دقت، تجزیید، تعمیم، حکم، استدلال واسطه‌لریله
اجرا اولونور . کلمه سنه ده باقالی . (Intellect)

Intelligibilité

آ کلاشیله بیلمه، معقولیت، معقول اوله . قابل تعقل اوله، قابلیت تعقل و تفهم، عقلک قوانین اساسیه سته قابل ارجاع اوله .

— معقولیت کایه قانونی که موجود اولان هر شیئک = Principe d'universelle .
 قوانین عقله ارجاع اولونه بیله جکنی و عقل بشر طرفدن دکلسه بیله فرق و غیر متاهی بر علم (عقل) طرفدن آ کلاشیله بیله جکنی بیاندن عبارتدر . (غوبلو) فلسفه لعتجه سنده دیور که: Intelligibilité = معنی قابل تعقل و تفهم اولمه ایله بیله یکی Concevabilité .
 یعنی قابل تصور اوله برشی دکلدر . تناقض مبدئی هر قابلیت تصور که مبدئدر . مدور مرربع قابل تصور دکلدر . وجوب (ویا خود علیت) مبدئی هر قابلیت تعقلک مبدئدر . بر حادثه پاک ایز قابل تصور اولور؛ لکن آنجاق بر قانونه ارجاع ایدیله بیله یکی یعنی واج و ضروری اولمک او زرده تصور ایدل دیکی وقتنه قابل تعقل و تفهمدر . تکیم بر قانون آنجاق دها عمومی بر قانونه ارجاع ایدیله بیله یکی وقت قابل تعقل و تفهم او لور؛ (غالیله) نک جاذبه ارض قانونلری قابل تعقل و تفهم (Intelligible) در؛ چونکه بوند (نیوتون) نک تجاذب عمومی قانونندن استنتاج اولونه بیلیر . لکن (نیوتون) نک قانونی بوکونه قدر غیرقابل تعقل و تفهم (Inintelligible) در .
 قابلیت تعقل و تفهم اشیائی ضرورت شکلی تحتنده ذهنده احضار ایدل کدن عبارتدر . معقولیت کلیه قانونی باجهله اشیانک ضرورت شکلی تحتنده ذهنده احضار ایدل کدن عبارتدر . بیله جکنی و بناءً علیه علمک ممکن اولدیغنه اعتقاددر . بو مبدأ اولاً بزم فکری مزک بر احتیاجیدر . بو ایسه آنک ضروری اولدیغنى اثبات ایمز . زیرا طبیعت بزم فکری مزک احتیاجاتنه موافق اولماه بیلیر . لکن علم پایپلیر . و هر کون ترق ایدر . بناءً علیه طبیعت هیچ دکله قسمًا اولسون غیرقابل تعقل و تفهمدر . و بزم هنوز آ کلام دیغمر شی اشیاده کیفیلک و قرار سز لغک موجود اولمه سندن ایسه بزم شمدمیکی جهمزمزه عطف اولونق لازم کلیر . بو صور تله معقولیت کلیه مبدئی علمک مسلم بر مبدئدر . استقرار انک اساسی بو مبدأ ده داخلدر .

بعض کرده معقولیت کایه مبدئی: «سبب کافیسز و سبب تامسز هیچ برشی موجود اولماز» ویا خود: «هر حقیقی اولان شی معقولدر . یعنی بزم عقلمزک ویا خود لتجه قفسه —

هرشایی احاطه‌یه قادر بر عقلک قوانینه قابل ارجاعدر» بولنده تفسیر اولونور .
 یکی لغتچه‌ده: «بز موجود اولان هر شیئک بزم ایچون دکله بیله حد ذاته
 فکرک قوانین اساسیه سنه قابل ارجاع اول دیغنه اینانیز . شبهه ایدیکمز وقت
 شبهه منزشی خارجینک قابل تعلق و تفهم اوله نه دکل نفس ناطقه نک عقلنه، و سائط
 معرفتمنزک آز ویا چوق قدرته تعلق ایدر » دینامشدرا .

Intelligible

محسوس یعنی حواس ایله ادراک اولونان (Sensible) مقابلي اوله رق معقول، حواس
 ایله دکل آنجاق عقل ایله بیلنه بیلن . حواسی منبع غلط و عقل و تأملی، عرفت حقیقیه نک
 اصلی عد ایدن مذهبه کوره معقول مابعد الطبیعت اتده حقيقی و فذاته موجود مرادی
 او لمشدرا . آکلاشیله بیلن .

Intensif

شدتی .

کم قوت یاخود کم کمال . نته کم Grandeur -- ve .
 امتدادر . برخطک کیتی کم امتداد و بر احساسک کیتی کم قوت و یا کم کالدر . کم القوه،
 کم الکمال و کم الامتداد تعبیر لری یانیوینک غیر مطبوع آریضوط ترجمه سنده کور لمشدرا .

Intension

لفظنک مرادی اوله رق قو للانیلیه دی . الیوم استعمالدن ساقطردرا . Compréhension

Intensité

شدت ، قوت و یا فعلک درجه و یا کیتی .

Intention

نیت ، برایشی یا پیق اراده‌سی ، عزمی . معقول ، مدرک . کلی ، مفهوم کلی .
 اتحاد ، التصاق .

معقولات اولی که سقولاستیک فلسفه سنده دو غریدن . — s premières.

دوغري يه موجودات خارجيه يه عايد او لان تصور لردر. حيوان، انسان، آجاج تصور لرلي
کي. بو مفهوم لرك هر برينه مقابل خارج دهنده برطاقم موجودات حقيقيه وارد ر. هر بری آنلرک اوزرینه حمل اولونه بيلير. مثلا آت حيواندر، زيد انساندر، ميشه
آجادر دينلير.

—s secondes — معقولات ثانية که تصورات مجردد و کاچیده در جنس و نوع تصویر لری کی. بمفهوم ملرہ مقابل اشیای خارجیه یوقدر. بوقلمرو جو دات حقیقیه او زرینه حمل ایدیله منز. فلان شی جنسدر یا خود نوع در دینیله منز. مثلا حیوان جنسدر و انسان نوع در دینیلیر. فقط حیوان و انسان برر مفهوم مجردد. عین یعنی موجود خارجی و حقیقی دکلادر. معقولات اولی تسمیه سی ذهنک دو غریبدن دو غریبی موضوع و یاماده تصویره توجه ایمه سندن و معقولات ثانیه تسمیه هی دخی ذهنک ایکستجی بر فعل اوله رق تصوڑک کندیته توجه ایمه سندن ناشدرا.

سقولاستیکلار علم مابعدالطبيعنهك موضوعي معقولات أولى يعني كليات بلاواسطه،
اڭ عمومى تصوراتله افاده اولونان حقايقات كىندىلرى ومنطقك موضوعي معقولات
ثانية يعني تصوراتك كىندىليرد ديرلىر . و بۇ ئازىرى ماھيات اعتبارى يە (Êtres de raison)
دېنى تسمىمە ايدرلىرىدى .

بر پاره نک (فن حراحده) = Réunion d'une plaie par première -.

کنار لرینک تفیح ایمکسزین شفایاب اوله حق صورتده یا پشمهم سیدر. نته کیم :
دنه مطحلره ده تفیح حصوله کلد کدن Réunion d'une plaie par seconde —.
صوکره یا پشمهم سیدر .

Intentionnel

قصد و نیته متعلق ، قصدی ، عمدی ، عن قصد .
— Acte = قصد ، عمد ، پایسلان ایش .

Interdépendance

تالعہت و مریبو طمت متقاہے۔

Intérêt

منفعت، فائده، فلسفه، کذشته، اهمیت، دقت، مراقب، اهیتی لی برای شک، ذهنده دعوت ایتدیکی فعالیت عقلیه، خیرخواهی، توجه، علاقه، دیکرینک درد و آلمه اشتراک، دیکرینک درد و آلمه متأثر اولمه، ترجم، آجیمه، ایجون (Utilitarisme) کلمه سنه باقایی.

Intérieur

کلمه سنه باقایی Extérieur

Interprétation

تاویل، تفسیر، شرح، ترجمه، تعبیر که دالدن مدلوله، علامت دن معنای مقصوده انتقال، تاویل بر لفظ دن مراد او لان معنای کشف و ایضاح ایمکدر. شرع شریفه بـر لفظی معنای ظاهر دن عدول ایله محتمل او لان دیکر بر معنایه حمل ایمکدر. و رؤیایی تعبیر معنـاسندـه قـولـلـانـیـلـیـرـ. تفسیر توضیح دیکدر.

Internationalisme

قومیت فرقـلـرـیـ اورـهـدـنـ قالـدـرـوبـ وـطـنـ مـحبـتـنـکـ یـرـیـهـ اـنـسـانـیـتـ مـحبـتـنـیـ اـقـامـهـ اـیـمـکـ اـیـسـتـیـنـلـرـکـ وـ تـعـبـیرـ دـیـکـرـلـهـ وـ طـنـ فـکـرـیـنـکـ ضـرـرـیـهـ اـوـلـهـرـقـ بـینـ المـلـلـ صـنـوفـ اـجـمـاعـیـهـ بـینـنـدـهـ بـرـ اـتفـاقـ تـأـسـیـسـیـ اـلـزـامـ اـیـدـنـلـرـکـ فـکـرـ وـ مـذـہـبـیدـرـ. خـلاـصـهـ اـتـفـاقـ مـلـلـ فـکـرـیـ دـیـمـکـدـرـ.

Interne

کلمه سنه باقایی Exterieur

Intime

عمومی، خارجی، ظاهر و آشکار مقابـلـ اـوـلـهـرـقـ جـهـوـرـ عـوـاـمـهـ مـسـدـودـ وـ مـمـتـنـعـ الـوصـولـ، خـصـوـصـیـ وـ بـنـاءـ عـلـیـهـ شـیـخـصـیـ وـ يـالـکـزـ نـفـسـ نـاطـقـهـ نـاـكـ مـعـلـوـمـیـ اـوـلـانـ، درـونـیـ، صـمـیـمـیـ، قـلـبـیـ. سـطـحـیـ مقـابـلـ اـوـلـهـرـقـ بـرـمـوجـودـ ذـاتـ وـ حـقـیـقـیـ اـیـجـابـنـدـنـ اـوـلـوبـ آـنـکـ

بتوون اجزاسنه نافذ وساري اولان، عميق . پك زياده سون ياخود سويلان . امين، محمر ، همراز ، واقف اسرار .

برموجودك طبيعت ذاتيه مي . = Nature — d'un être.

قناعت قليه ، قناعت وجدانيه . = Conviction .

محب صميسي . = Ami .

برمسئله نك ايچ يوزيني بيلمه . = Cognisance — d'une question.

اطرافيله بيلمه ، بر مسئله حقنده وقوف تام ، معلومات كامله .

ايكي جسمك شدت اتحادي . = Union — de deux corps.

شعور = شعور (Conscience) ، هيچ بر عضوه مقابل اولمايان و حادثات .

شعوريه ايله مترافق اولوب آنلى بزه دوغرى يهادر اك ايتديرن حس باطنى .

Intra-cortical.

داخل قشرى ، بوسبوتون قشر دماغيده كچن (حادثه) . بر فعل منعكس ، تنبية ايده عكس عملدن هر بريتك مرکزى جوهر سنجابي قشرى اولديني وقتنه داخل قشر يدر . طريق نقلی مادة بيشانك الياf اتصاليه (Fibres commissurales) تسميه اولونان اليافي تشکيل يدر .

Intrapersonnel

علم الروح علماسندن بعضيلرى ئمايلات شخصيه وياخود = Inclinations — les.

حب نفسيه يه (Inclinations personnelles ou égoïstes) بو نامي ويرلر .
كله سنه باقالي . (Inclination)

Intrinsèque

داخلى ، باطنى ، جوهرى . خاص . ذاتى ، حقيقي ، اصلى . بر شيئاكت ايچنده و آكا مخصوص و آنك ذات و حقيقتك ايچابي اولان .

بر آدمك مزيت ذاتيه مي . = Mérite — d'un homme.

قيمت حقيقيه ، برشائىك ديكر بر شىئه علامت اوئنق و آنى = Valeur .

تمثیل ایمک صورتیله دکل کنندی طبیعت و ماهیتی ایجادن اولان قیمتیدر . مثلا پلاتینک بیوک بر قیمت حقیقیه‌ی وارد . قویوجی مصنوعاتندن بر شیئک اجرت اعمالیه‌سندن صرف نظرله بالکز ثقلتنه کوره قیمتی معناسته‌ده کلیر .
بونک مقابلي Extrinsèque در .

Introspection

مشاهده داخلیه، تفیش داخلی، انسانک کنندی کنندی تأمل واسطه‌سیله تحت مشاهده‌یه آلمه‌ی . بواسطه مشاهدیه اصول داخلیه، نفسیه، بلاواسطه (Méthode) (intérieure, subjective, directe و بالواسطه‌نک (Méthode extérieure, objective, indirecte) مقابليدر .

مشاهده داخلیه روح بشری تظاهرات خارجیه، اجتماعیه وتاریخیه‌سنده و حیات حسیه و حیات عقلیه‌نک اشتراک ایتدکاری حیات فیسیو‌وجیاًه‌سنده تدقیق ایمکدن عبارتدر .

بوکله اکثریا مقام تزیفده قولانیلیر . علم الروح علم‌اسندن منحصر مشاهده داخلیه‌ی قبول ایدوب دیکر هر دورلو وسائل استطلاعی رد ایدنلره Introspec (کله‌رسند باقیالی .) (Réflexion و Extérieur) عیانی مشاهده داخلیه‌جی دینیلیر .

Intuitif

عيانی ، شهودی ؟ ضروري ؟ حضوري ؟ بدیهی ، بلاواسطه ؟ ذوق ، کشفي اولان ؟ عقلک دوغ‌یدن دوغری به بر فعلیله ادراك ایدیلن (شبهمز علم و معرفت و اعتقاد) . اعمال فکره حاجت قالمقزین نظرعقلی ، استکشاف عقلی ، حسن باطن ، عین بصیرته ادراك اولونان . (بوراده نظرعقایدن مراد فکر واستدلال دکلدر . فکر واستدلال ایله اولان معرفت و سائره اول و بدیهی اوله‌ماز . مقصده عقلک برشیئی کوزله باقار کی مشاهده ایمه‌س‌بدر .) نظرعقلیی ، استکشاف عقلیی واسطه علم و معرفت اوله‌رق قبول ایدن (مذهب) . علم شهودی واولی ایله بیلین . بومعنال اوچ صنفه آیتیلیر : برنجیسی عام شهودینک موضوعی اولان یعنی آنکله بیلین ، ایکنجدیسی بر علم شهودی تشکیل ایدن ویاخود آنکله مترافق اولان ، اوچنجیسی علم شهودی ایله متصرف اولان .

مشاهدة الله = Vision — ve. (علم آنها تشاهده)

حقایق اولیه، اولیات، یونک مقابله حقایق استنتاجیه
Vérités — ves. و استدلایله واستقراریه (Vérités déductives ou discursives) در.

نظر عقلی و استکشاف عقلی واسطه معرفت عد ایدن
École — ve. واون ایکنوجی عصر میلادی او-طننه تأسیس اولونان بر عرب فلسفه سیدر.
بومدرسه (Avenpace) دینلن ان باجه طرفندن تأسیس و قوطبه لی طفیل
طرفندن ادامه اولونش و اون بشنبجی عصرده (ژرسون) جاتبندن
فرانسه یده ادخال ایدلشدتر. تمذیب نفس طریقیه عقل فعال ایله کپ اتصال
وعقل بالفعل ایله مشاهده حقایق اشیا اساسه مستنددر. و فلسفه اشراریه دیمک
اوله جقدر.

علم شهودی، علم اولی، بدیری، ضروری، ذوقی، کشفی،
Connaissance — ve. (قانت) و (شوپنهاور) از فلسفه هورنده حقیقت حسیه (Réalité sensible) دیمکدر.
بونک مقابله دخی Con. discursive یعنی علم استدلایلدر.

سرعتی بر استدلایلر که (بر دعای نظرینک اثباتندن
— Raisonnement. اول بداهتی حس ایدلیکی زمان یا پایلایه و حجه) ذهن حتی کندی اچون بیله آنی
اصولنه توفیقاً رتیب و تنظیم و آنک مقدمه لرنی تفریق و بیان ایمز. بو قبیلدن اولان
بدیریاهه (حدسیات) تسمیه اولونور. حدس سرعته یوریک و بومعادن ما خود
اوله رق ذهنک مبادیدن مطالبه (مقدمه لردن نتیجه یه) سرعت انتقالی دیمکدر. منطقه ره
حدس قوتیه ذهنده حاصل اولان بر قیاس خفی واسطه سیله ویریان حکمی حاوی
قضیه لره حدسیات تسمیه اولونور. مثلا «قرک ضیاسی کو نشندر» قضیه سنده کی
حکمه سبب ذهنده دفعه حاصل اولان بر قیاس خفیدر که او دخی شود: بر آیک ایام
مختلفه سنده قرک شمسه قارشی وضعیتی تبدل ایتدکه قرک ضیادار اولان
قسمی ده تبدل ایده یور، بیوله یور، کوچوله یور. اکر قر حد ذاتنده منور
اولسه ایدی شمسه قارشی اولان وضعیتک تبدل ایتمه سی ضیادار اولان قسمنک
بویله بیولوپ کوچوله سی موجب اولمازدی. ایشته بوقضیه دن هان: «شو حالده
قرک ضیاسی کو نشندر» قضیه سنه انتقال ایده یور.

= یقین شهودی که استدلال‌ساز حاصل اولان یقیندر. Certitude —ve.

= حقایق شهودیه ، بدیهیه ، اولیه ، اولیات که صحیح Vérités — ve.

اولدقلرخی در حال ادراک ایتدیکمز حقيقة‌تلدر . بزم منطق کتابلرنده طرفینک یعنی موضوع و محوالک تصورلری آنلرک بینندگی نسبتی جزمه کافی اولان یاخود اعانه‌حسه و ذهننده حاضر بولونان برواسطه‌یه توقف ایمکسزین عقلک حاکم اولدیغی قضیله‌ره اولیات و قضایای بدیهیه تسمیه اولونمشدتر . بونلر دها زیاده ایضاح قبول ایمز . «کل جزئدن بیوکدر»، «ایکی نقیضک ارتفاعی و اجتماعی ممکن دکادر» قضیله‌ری کی . بر شیئک نموجود نده معدوم اولمه‌سی واخود هم موجود همده معدوم اولمه‌سی محالدر . چونکه وجودایله عدم یکدیگرینک نقیضیدر . اما ایکی ضد اجتماع ایده مز لرسه‌ده ارتفاع ایده‌بیلیرلر . برشی نهیاض نده سیاه او مازده قیرمیزی ویا شیل اولور . بیاضلوق ایله قاردلق یکدیگرینک ضدیدر ، نقیضی دکادر .

= اصول شهودیه ، عاینه ، اشیای محسوسه واسطه‌سیله تربیه Méthode — ve.

اصولی که علم تربیه اطفالده قوه حافظه‌یه ویا معانی محرددن زیاده حواسه مراجعت ایدن اصولدر .

= علوم شهودی ، نظر عقلی ، استکشاف عقلی ایله متصف اولان ، حقایقی Un esprit .

دو غرب‌بدن دوغری یه کشف ایدن فکر ویا آدم . بونک مقابلی Esprit déductif در که استنتاجی یعنی حقایقی استدلال و استنتاج واسطه‌سیله است خراج ایدن فکر در .

Intuition

بو کله لاینجه‌دن مآخوذ اولوب معنای اشتقاء‌یی برشیئه بافق ، بر شیئی کوزله کورمک ، عیاناً مشاهده ایمکدر . حاصلی معاینه و عیان دیمکدر . علم الهمیانده بالخاصه جناب الالهی کورمکدر .

= معاینه‌الله ، مشاهدة الله . (فلسفه‌ده) ذهنکه کندیلکنندن دفعه (تصوردن divine.

تصوره انتقال ایدملکسزین) و بلا واسطه (تأمل و استدلالک و سلطنه حاجت قالمقزین) تبادر ایدن و شبه‌دن عاری اولان علم و معرفتدر . و تعییر دیگرله عقلک افعال متواالیه ایله دکل یالکز بر فعل ایله یاخود دفعه بیلمه سیدر .

بزم منطق کتابلرنده دخی علم بدیهی ویا حصولی نظر و کسبه توقف ایمهین

علمدر دیه تعریف ایدلشدر. و بوکا علم اوّلی، ضروری، حضوری، عیانی، شهودی، کشفی، ذوقی و وجدانی دخی تسمیه او لو نشدر. بز Intuition کله سنک اصل معادلی اولان شهود کله سنی قوللانه رق علم شهودی دیه جکن. بو تعییر حقیق و مجازی معنالرک ایکیسنی ده یعنی هم باش کوزیله هم ده عقل ویا خود قلب کوزیله کورمه نی لضمون ایدر. علم شهودی تعییری کله نک فرانسرجه سی Intuition اولدیغی بیلدریه جکندر. دیکر بر تعییرک مثلا علم بدیهی تعییرینک استعمالی حالنده و لفظ Evidence کله سنک ترجمه سی اولدیغی خاطره کله رک تور کجه تعییراتدن برینی قوللانه بیلیرلو. بونک مقابلی برهانی، استدلالی، استنتاجی اولان، تصوردن تصویره کچیله رک اکتساب ایدیلن = Connaissance =discursive علمدر. علم شهودی علم استنتاجی یه مبدأ و اساس اولور.

بز سیاهک بیاض اولادیغی، بر داره نک مربع اوله میه جغی، اوچک ایکیدن زیاده ایدو کنی، بر صفتک آنجاق بر موصوفه قائم اوله بیله جکنی، هر حادثه نک برسبی اولدیغی، کندی موجودیت و هویتی هپ بوله بدیهی اوله رق بیلیرز. بو علمک حصولنه ادراک خارجی، شعور و وجدان، حافظه و عقل کافیدر. بو نلرک خارجنده آیریجه برقوت و منبع معرفته احتیاج یوقدر. علم شهودی کرک تحریره خارجیه و کرک تحریره باطنیه نک ویردیکی بر معلومه در.

افلاطونه کوره علم شهودی مُشُل عقليه نی (Idées) دوغریدن دوغری یه بیلمک دیمکدر. موی ایه محسوساتک فو قنده اولان حقایقی بزه دوغریدن دوغری یه بیلدریه جک بر عقلک وجودینه قائل ایدی.

مشاهده داخلیه (Observation interne)، شعور (Conscience)، نظر عقلی، مشاهده عقلیه، استکشاف عقلی (Vision intellectuelle). مثلا بز کندیمزی بونکله بیلیرز. نظر عقلی بوراده فکر واستدلال دیمک دکل عقلک دوغریدن دوغری یه مشاهده ایته سیدر.

علم شهودی، علم اوّلی ایله سزیلن برشی وبالخاصه حقیقت او لیه. سهولت و سرعته فهم و ادراک ایمه. کشف، الهام، علم کشفی، علم ذوقی که Le premier homme

possédait toutes les vérités par --
-- حضرت آدم باجهه حقیقته الهام طریقیه
واقف ایدی دیکدر.

حس قبل الواقع، وقوعی ظهورندن اول حس طبیعی ایله آکلامه، بیلمه. نته کیم
-- Il a eu l'-- des événements qui se préparaient.
جهانی او حاضر لانتفده
اولان وقوعاتی اولدن بیلدی، کشف ایتدی دیکدر.

علم شهودینک موضوعی اولان یعنی بعلم ایله بیلینشی .

(فانت) ه کوره علم شهودی یاخود دوغریدن دوغری یه علم (Connais-)
یعنی اشیایه دوغریدن دوغری یه تعلق ایدن و اشیایی ادراک
ایچون فکر طرفندن واسطه اتخاذ اولونان علم و معرفتدر. بعلمک واسطه‌ی دخی
تجربه و حساسیتدر. بونک مقابای مفهوم کای، تصور کای (Concept) درکه مدرکه
شہودی علمک ایدرک تفکر ایدرک بمفهومک استحصال ایدر.
حساس (Sensation) اک بسیط اولان حداثه افعالیه‌ی (لذت و ام و تهیجه علاقه: ار
یعنی روحک تأثیری موجب اولان حداثه‌ی) بیان ایتدیکی کی علم شهودی دخی اک
بسیط اولان حداثه عقلیه‌ی بیان ایدر. حداثه عقلیه نفسه مقابله برشی خارجیدر.
(غیرأنا) در. حداثه افعالیه نفسک لازم نهایسیدر. مفهوم کلیله آرتق علم شهودی
و صورت ذهنیه دکلدر. پالعکس ادراک حسی یه مستند اولان هر علم علم شهودیدر.
مفهوم کلیله مستند اولان یعنی بر قاج حدث مقایسه سندن استنتاج ایدلین و یاخود بر
تصوردن دیکریته انتقال صورتیه آشکل اولونان هر علم علم استنتاجی واستدلالي
(Connaissance discursive) در.

(فانت) ه کوره بری داخلي و دیکری خارجي اولمک او زره ایکی حساسیت وارد.
وناردن هر برینک بر شکل و صورتی اولمک لازم کلیر. مسافه حساسیت خارجیه یه
نسبتله نهایسنه زمان دخی حساسیت داخليه یه نسبتله اودر. مسافه بر علم شهودی اولدیغندن
زمان دخی بر علم شهودی اولمک لازم کلیر .

== علم شهودی تجربی، خارج ذهنده کی بر شیوه متعلق اوله رق
احساس واسطه سیله حاصل اولان علم، مثلا بر شیئی کورمکدن و یا ایشیتمکدن حاصل

اولان صورت ذهنیه . بوکا کتب عربیه ده شعور دنیامشدر . چونکه شعور «رشیدی علم حسی ایله بیلمکدر» و «بر شیده حواس جهتندن حاصل اولان علم ابتدائیدر» دیه تعریف اولو نمشدتر . لکن شعور Conscience فلسفه ده دهاو اسع بر معنا افاده ایدر .

- = عالشهودی نظری که علم شهودی تجربه بینک صورتی (Forme) یعنی آنده مختلف او له رق موجود اولان شیلرک بعض مناسباته کوره تنظیم ایدیله بیلمه سنه مدار اولان شیدر . بونلر دخنی مسافه و زماندر . بونلر نه احساس و نده اصل مفهوم عام اولما یوب علم حسینک صورت و شرط طبیریدر . محض معناسته (Pure) دیمک حسن و تجربه نک دخلی اولمسزین صرف عقلی و نظری دیمکدر .

(قانت) ه کوره هر حادثه ده ایکی شی تمیز ایدلک لازم کایر . بونلرک برسی تعدد و تبدل ایدن یاخود احساسه معادل اولان شیدر که (قانت) بوکا حادثه نک هیوالاسی ، ماده سی تسمیه ایدر . ایکنجمیسی ثابت و غیر متبدل اولان ، حادثه ده کی تنوعاتک بعض مناسبات دائمه موجبنجه نظر اعتباره آلمنه بیلمه سنه مدار اولان شیدر که بوکا حادثه ده ایکن صورتی نامنی و زر . لکن حادثاتک هیوالاسی احساسه معادل و تغیر دیگره تجربی او له رق معلوم ایسه ده صورتی حقنده حال بویله دکادر . بوصورتک بزه هر دورلو تجربه دن مقدم او له رق معلوم اولمه سی لازم کایر . زیرا او تجربه نک شرطیدر . بناءً علیه آنک قانون و یاخود حساسیتک صورتی او له رق قبل التجربه بزده بولونمه سی ایجاد ایدر . حساسیتک بوصورتی ، هر درلو احساسدن مستغنى اولارق موجود اولدینی ایچون (صورت محضه) و بالکن حساسیتدن کان علم شهودی تجربی یه مقابل او له رق (علم شهودی نظری) نامنی آلیر . علم شهودی تجربی بزه اشیایی و علم شهودی نظری دخنی آنرا نسبت و قانونلری بیلدیرر . لکن علم شهودی نظریتک بزه بیلدیردیکی زمان ایله مسافه علم حسینک ایکی صورتندن عبارت اولدینی و شو حالده حواسک ویردیکی علم لر دن باشه علم شهودی اولمادینی جهتله بزم بیلا . یکمکز شیلر حادثات حسیه دن عبارت قالیر . و علم شهودینک (قانت) ه کوره نه قدر محدود قالدینی بو ایضا احاتدن آکلاشیلر .

(قانت) دن صوکره کان (شلاینگ) علم شهودی عقلی بی (intellectuelle) — فلسفه طبیعت Philosophie de la nature دینیلن مسلکننه اساس اتخاذ ایتمشدتر . موئی ایله کوره علم شهودی عقلی بزده شعورک تحت مشاهده یه آلدینی شیلرک هیچ

برینه بکزه من. و هر دو رلو تجربه نک فو قنده در. او فلاں یاخود فلاں شیئه عائد دکلدر. نه بر حال نده ذهنیز ک معین بر قوتی تمیل ایمیز. آنک حقدنه دینیاسه دینیاسه بلکه انسانه عائد در دینیا، بیلیر. او غیر قابل تعریف بر فعلدر که عقل بونک واسطه سیله مطلق هویتی حیثیتیله یعنی حدداً تنده ناصلسه اویله ادرالک ایدر. مطلق هر آیریاق و فرقه فو قنده در. روح و ماده، غایه کمال و حقیقت، حریت و ضرورت، عینیت و غیریت کبی متقابل و ضد اولان شیلر ک جمله سنی صورت مطلقده بسیط اولان ما هیئتنده جمع و احتوا ایدر.

(قانت) بو علم شهودی عقلی یعنی تجربی هیچچه بر شیئی احتوا ایمهین عاملی ای نکار ایدر. آکا کوره عقلک آنجاق بر وظیفه ناظمه سی وارد ر. بزه حس و تجربه نک فو قنده کی شیلری بیلایر من. من حیث الذات اشیایی (Noumènes) بیلمک بزه منوع در. بونلر آنجاق ایمان و اعتقادک موضوعی اوله بیلیر. (قانت) دن بری علم شهودی عقلی په حقیقت فوق الطبيعیه (Réalité métaphysique) تسمیه اولو مقده در.

کله سمنک یکدیگرندن آز و با جوق فرقی اولان معنالری یوقاریده Intuition کو سترلدی. لکن بونلر هپسی بریوه چیقدینی اونو دلماهه لیدر. چونکه اصل معنا عقلک بر شیئه دوغریدن دوغری یه نظرایدوب آنی اعمال فکره حاجت قالمقسزین و تعییر دیکرله بر باقیشده دفعه آکلامه سندن و یاخود حقیقتله قارشی یه کلوب آنی کوردیکی آنده ادرالک ایمه سندن عبارتدر. عقلک کوزی یوق ایسه ده معنای مقصودی واضح صورتنده آکلامه ایچون بو تعییر مجازی یه مراجعتدن باشقه چاره یو قدر. بز بوكا علم شهودی دیدک. و یوقاریده کو ستریان مثالار ک جمله سنی شامل اولیق او زره بو تعییری ترجیح ایتدک. علم شهودینک یعنی دوغریدن دوغری یه دفعه بیلیشک تصوردن تصوره انتقال صورتیله اولان استنتاجی واستدلای (Discursive) بیلیشیدن بوسبوتون باشقه بر شی اولدینی میدانده در. یالکز بوبیلیشی فیلسوفلر درجات مختلفه ده توسعی ایتمشلدر. مثلا (قانت) بونی حواس ظاهره ایله اولان دوغریدن دوغری یه آکلامه ایشیه حصر و یالکز بوكا حساسیت باطنها ایله بیلین مسافه و زمانی ده علاوه ایده یور. لکن مسافه و زمان عالم حسینک یالکز ایکی صورتندن یعنی مدرکاتی تحت انتظامه آله حق ایکی چرچیوه دن عبارتدر. چونکه یوقاریده بیان اولوندینی وجهمه (قانت) ه کوره

عقل زه حس و تجربه‌نک فوقنده بر شی بیلدره مزء بناء علیه علم شهودی علم حسیدن باشقة برشی دکادر . فلاطون بو بیلیشی عالم عقليده کی مثال و حقیقتله قدر تشمیل ایده‌یور . (شلینغ) ایسه بونی هر کسدن زیاده توسعه ایده‌رک بر موجود اجل و اعلا ایله تماسه قدر واردیره بیور . بوندردن باشقة علم شهودی ایله معلوم یعنی حقایق بدیهیه و او لیه‌دن معددود اولان شیلردن بعضیلرینک استدلال ایله معلوم اولدیغی ، آنجاق ذهن بو استدلالی پک چاچوی یا بدیغندن بونک فرقه واریه‌امادیغی ادعا ایدنلر دخی وارد .

برمدتدن بری Intuition کلمه‌سنک حس و تجسس دیه ترجمه ایدل‌دیکی کور ایکده در . حدس کلمه‌سنک محل استعمالی یوقاریده Intuitif کلمه‌سنک کوست‌لادی . بو کلمه علم بدیهی و اولی معناسنی افاده‌ایمیز . علم بدیهی دوغریدن دوغری یه حاصل اولان برعلم‌در . بونده استدلال یوقدر . حال بوکه حدس ذهنده کی مقدمه‌لردن نتیجه یه سرعت استقال دیمکدر . بونده استدلال وارد . تحدسه کلمنجه ایتده بونک کیمسه طرفندن دویومق‌مزین خبر آلمق وحوادث اوکریمک قیدنده بولونق و کیزی برشیدن خبر طلب ایتمک معناشه او لیغی مصرح او لمه‌نه مبنی بو معنالله معنای مقصود بینده بر متناسب او مادیغی بدیهیدر . حاصلی حدس کلمه‌سنک آنجاق آنچه‌ی رایسونمنت iutuitil Raisonnement معادلیدر .

Intuitionnisme

علم شهودی ، علم اولی مذهبی که نظر عقلی یه ، استکشاف عقلی یه ، تفکر ، واستدلاله حاجت قالمقزین حس باطنله ادرا که اهمیت ویرن صرفلسه یه بونام ویریایر . انکلتارده و انکلیز فلسفه‌سی تاریخنده بو اسم اولا تجربه‌نک فوقنده اولان حقایق عقليه‌نک علم و معرفتی بلا استدلال دفعه حاصل اولان علم بدیهی یه مستند اولدیغی و ثانیاً بر حقیقت مادیه‌نک موجودتی دوغریدن دوغری یه معلوم اولوب نه مسند نده مکتب اولمادیغی قبول ایدن مذهبله ویرلشددر . (اسقوچیامدررسه‌سی ، هامیلتون و اخلاق‌نک مذهبی ، فرانسده انتخابه مذهبی کی .)

Intuitivement

علم عیانی ایله ، علم شهودی ایله ، نظر عقلی ایله ، استکشاف عقلی ایله ، اعمال

فکره حاجت قالمقسىزین حس باطنی ایله دفعه ادرالاکایمک صورتیله، کشف و قبول الوقوع حس طریقیله، القای آهنگی ایله، و هب آهنگی طریقیله، مکاشفه والهام طریقیله، فضری اولهرق، علم ذوقی و وجودانی ایله.

Intussusception

دُبُو داخلي، اغديه نك تمثيل واحد ام متعضوه درونه ادخلنندن عبارت اولهرق ذي حيات موجوداته مخصوص طرزنشو و نمادر. بونك مقابلي نمو خارجي (Juxtaposition) در که موادک خم و علاوه سيله اولان نشو و نمادر. معادنك نشو و نماسی کي.

Invention

کيزلى برشينک كشف ايدله‌سي. بومعنا آنجاق عالم آهنگانده و تعبيرات حقوقیه‌ده قالمشدر. ایجاد و اختراع. ایجاد و اختراع اولونان شى. منطق و علم بيان و معانیده دليللری بولق.

— كشف صليب. = L' — de la croix.

— بردفینېي بولان. = L'inventeur d'un trésor.

— اصول كشف حقایق جدیده. = La méthode d'—.

فنون و صنایعده اختراعات مقابلي تقليیدر.

Inverse

معکوس، مقلوب.

— Proposition = قضيه معکوسه که دیکر بر قضيه يه نسبته حدري (موضوع و مجموعى) معکوس برصورتله ترتیب ايدلش اولان قضيه در. «ديوانه لرک جمله‌سي شریدر» قضيه‌سي «شریر لرک جمله‌سي دیوانه در» قضيه‌ستك معکوسیدر.

Ionienne

— Ecole = ئۇيونىيا مدرسه‌سي کە يۇناندە قبل الميلاد يەنجى عصردن اعتباراً تشكىل و تكمىل ايدن مدرسة فلسفيه در. بومدرسه نك باشلىجە فيلسو فلرى مؤسىسى اولان (مېلت) لى (تالس)، (آناقسياندروس)، (آناقسيمن)، (آپولونيا) لى (ديوگەنیس) در. بونلار عالمى، باچىلە اشىايى براصلە ارجاع ايتمىكە چالىش-مشادر در. بواسل (تالس) ھ كوره ضو، (آناقسياندروس) ھ كوره غير متباھى و دهادوغرىسى

شکلسر بر ماده، (هـاقلیتیس) هـ کوره آتش، (آناقسینه) و (دیوگهـنیس) هـ کوره هـ وادر. لـکن (دیوگهـنیس) حیاتی مـادهـنـک مـقتضـای ذاتـیـی عـدـ اـیدـنـ بـومـذـهـی هـوـایـهـ يـالـکـزـ حـیـاتـ دـکـلـ فـکـرـ وـعـقـلـ دـخـیـ عـطـفـ وـاسـنـادـ اـیدـهـرـکـ تـبـدـیـلـ وـتـغـیـیرـ اـیـمـشـدـرـ. لـکـنـ بـوـ صـوـ،ـ هـوـ،ـ آـتـشـ اـصـلـ اـولـقـ حـیـثـیـلـهـ بـزـمـ اـیـجـدـیـکـمـزـ صـوـ،ـ تـفـسـ اـپـتـدـیـکـمـزـ هـوـ،ـ اوـجـاـقـلـرـدـهـ يـاـقـدـیـغـمـزـ آـتـشـ دـکـلـدـرـ. بـوـ الفـاظـیـ وـکـنـ مـائـیـ (Principe igné)، رـکـنـ اـثـرـیـ (Principe éthéré)، رـکـنـ نـارـیـ (aqueux)، تعـبـیـرـلـیـلـهـ تـرـجـهـ اـیـمـکـ دـهـاـ دـوـغـرـیـ اـولـورـ.

Iresciale.

فـوـهـ غـصـبـیـهـ. (Appétit) کـلمـهـ سـنـهـ باـقـالـیـ .

Ironie

استهزا. (سوقراط) کـ اـصـوـلـ رـدـ وـ جـرـ حـيـدـرـ. بـوـ فـيـلـسـوـفـ دـائـمـاـ بـرـشـیـ بـيـلـمـدـيـكـنـیـ سـوـيـلـهـرـکـ عـلـمـ اـدـعـاـسـنـدـهـ بـوـلـنـازـلـهـ سـوـالـلـارـ اـيـدـرـمـشـ. مـوـضـوـعـ بـحـثـ اوـلـانـ شـیـ تـعـرـیـفـ اـيـدـیـلـتـجـهـ اـبـتـدـاـ بـیـانـ تـشـکـرـ اـيـدـرـ. اـیـکـنـ بـوـ تـعـرـیـفـکـ نـهـجـتـهـ اـفـرـادـیـ خـاجـعـ وـاـغـیـارـیـ خـافـعـ اـوـلـمـاـدـیـغـنـیـ بـیـلـدـیـکـنـدـنـ کـوـبـاـشـقـهـ بـرـجـشـهـ کـیـرـیـشـهـ بـیـوـرـمـشـ کـبـیـ یـهـ اـسـتـجـوـاـبـهـ باـشـلـاـیـهـرـقـ مـخـاطـبـیـ نـهـایـتـ اـوـلـکـیـ سـوـيـلـدـیـکـیـ سـوـزـیـ نـقـضـهـ مـجـبـوـرـاـدـرـ. وـصـوـکـرـهـ: «ـ وـاقـعـاـ نـمـ عـلـمـ یـوـ قـدـرـ؛ـ لـکـنـ عـالـمـ اـوـلـمـاـدـیـغـنـیـ بـیـلـیـرـمـ. سـنـ اـیـسـهـ کـنـدـیـکـیـ عـالـمـظـنـ اـیدـهـ بـیـوـرـسـکـ. حـالـ بـوـکـهـ بـنـدـنـ دـهـاـ زـیـادـهـ بـرـشـیـ بـیـلـمـیـوـرـسـکـ»ـ دـیـرـمـشـ .

Irréversible

کـلمـهـ سـنـهـ باـقـالـیـ . (Réversible)

Irritabilité

بوـ کـلـهـ اوـلـدـنـ تـقـلـصـ مـعـنـاسـنـدـهـ قـوـلـلـانـیـلـیـرـمـشـ. الـیـوـمـ قـاـبـلـیـتـ تـخـرـشـیـهـ دـیـکـدـرـ. بـوـ دـخـمـ ذـیـ حـیـاتـ حـجـرـاتـ بـرـ تـنـبـیـهـ خـصـوـصـیـ بـرـ عـکـسـ عـمـلـ اـیـلهـ مـقـابـلـهـ اـیـمـکـ خـاصـهـ عـمـومـیـهـ سـیـدـرـ. بـوـ خـاصـهـ بـرـوـجـهـ آـتـیـ اـیـکـیـ قـاـنـونـهـ اـفـادـهـ اـوـلـوـنـهـسـیـلـیـرـ :ـ بـرـ تـنـجـیـسـیـ بـرـ ذـیـ حـیـاتـ حـجـرـهـنـکـ فـعـالـیـتـ وـظـیـفـوـیـسـیـ خـارـجـیـ بـرـ عـاـمـلـ طـرـفـنـدـنـ دـعـوـتـ اـیـدـلـدـکـجـهـ هـیـچـ بـرـ وـقـتـدـهـ اـجـراـ

ایدلز . بو عامله منبه و آنک فعلنه تنبیه (Excitation) تسمیه اولونور . آنک دعوت ایتدیکی فعالیت وظیفویه عکس عمل دینیلر .

ایکستجیسی بر حجره نک طرز عکس عملی منبهک طبیعته دکل بو حجره نک طبیعته تابعدر . بو وجهله منبهک طبیعی صدمه ، حرارت ، صارصمه ، جریان الکتریق ، فعل کیمیوی هر نه اولور -ه اولسون تنبیه ایدیان بر حجره عضلیه تقاض و بر حجره غدویه کندینه مخصوص اولان خصوصی افزای ایدر .

شوراسی ای آکلاشلمالیدر که بر حجره اوزرینه بر تأثیر اجرا ایدن هر شی بر منبه دکلدر . حجره بی نقل ، تسخین یاخود تبرید ایدن عامل آنک جوهینی کیمیوی بر صور تله تغییر ایدر ، حاصلی ذی حیات اولایان بر ماده اوزرنده دخی حصوله کتیره جکی تأثیرات طبیعیه و کیمیویه ی آنده حاصل ایدرسهده بر منبه دکلدر . عامل بر خاصه حیاتیه نک ، بر فعالیت وظیفویه نک ظاهرینی دعوت ایتدیکی وقتده تنبیه واردر .

Isagogue ou isagogé

مدخل دیکدر .

$L' =$ (پورفیر) لک ایساغوجیسی . بو کتاب ایلک (سقولاستیک) لرک تدریساتنک اساسلرندن بری اولنشد . کتب عربیه ده (پورفیر) لک اسمی (فرفوریوس) در .

Ischémie

توقف دم شریانی ، فقر الدم موضعی ، بر ناخیه نک او عیه سنده دوران ایدن قانک مقدارینک آزمهمی .

Isidorienne

$\text{École} =$ اشبيلیه (Séville) پسپویسی (سن ایزیدور) لک یدنخی عصر میلادیده اسپانیاده تأسیس ایتدیکی مدرسہ در .

Italique

$\text{École} =$ ایتالیا یاخود پیتاغوراس (فیثاغور) مدرسہ . اسکی ایتالیانک

پویوک یونان تسمیه اولونان قسمنده تأسیس ایتدیکی جهتله بونامی آمشدر . بو، هم دینی هم ده فاسفی بر مدرسه در . بوراده تدریس ایدیلن فلسفه دیندن دو غمش اولدیغندن آکلامه سی مشکل بر طاف اسرار و رموز ایله محاطدر . منتبه لری پاک صیقی بر قاعده یه رعایت ایدرلردی . یونان عالی او زرینه اجرا ایتدیکی فوق العاده تأثیرک سبی بودر . (افلاطون) (سوقراط) دن صوکره (فیثاغورث) د تابعدر . اک عالی تصوراتنک اکثریتی تبدیل و تعديل صورتیه آندن اقتباس ایتمشد . (فیثاغورث) فلا-فهستنک منشأ و ایلک ترقیاتی حقنده پاک آز معلومات وارد .

J

Jeu

اویون که فعالیت جسمانیه و یا ذهنیه نک دو غریب دن دو غریبیه نه بر قائله نده مقصد معینی اولقسرین صرف واستعمالیدر. و بونک آنکله اشتغال ایدن کیمسه ایچون موجب تلذذ اولمقدن باشـقه سبی یوقدر. بو فعالیتک بر ظفر، بر مغلوبیت، بر کار و بر ضرر تعین وحدید ایدن بر طاقم قواعد تختنده تشکیلی که بو تقدیرده قواعد مخصوصه تختنده تشکیل ایدلش معین بر اویون اوشن اولور.

Joie

مسرت، سرور، سوینج. مسرت افعالات نفسانیه دن اولوب حزنک مقابلیدر.

Jugement

حکم، بر شیئی تصدیق ویا انکار ایمه. (کتب عربیه ده حکمک تعریفی: «بر امری دیکرینه ایجا باویا سلباً اسناد ایتمک» در که بو، بر فعلدر). حکم ویرمک قوتی، قوه تمیز، قوه تمیزه، قوه حاکمه. بر حکمه نک حکم و قضائی. رأی، ظن، زعم.

Avoir un bon —, un solide —. فکر سلیمه مالک اولق.

تصدیق منطقی کتب عربیه ده: «نسبت تامة خبریه یی یعنی شویله دریاخودشو یاه دکلدر دیمک کی ما بعدینه انتظار اولو نمایان تمام بر سوزک دو غری او لدیغی اعتقاد ایتمکدر»، با خود نسبت حکمیه نک و قواعنی ادرا کدر. و فرانزز جه کتابلر ده «ایکی حد یعنیده کر لحقیقت ثابت و کر لحقیقت موقعه ویا عبارتیه ویا خود فرضیه او له رق معین بر نسبتک وجودی نی وضع ایتمکدر» دیه تعریف اولو نمشد. افاده اولو نان بر حکم جمله ویا خود قضیه اولور.

— = بر شیئک بر شیئک لازمی اولدیغنه حکم. — d'inhérence.

— = بر صفتک بر مفهوم کلیده داخل اولدیغنه حکم. — de compréhension.

— = بر نوع ویا فردک بر جنسده داخل اولدیغنه حکم. — d'extension.

(Analytique) کلمه سنه باقالی. — = حکم تحلیلی (analytique).

(Synthétique) حکم ترکیبی (synthétique).

(قانت) حکمری تحلیلی (Analytiques) و ترکیبی (Synthétiques) او افق اوپرہ. ایکی به تفرقی ایدر. بوفرق و تمیز آنچاق صفت مشترکه (Compréhension) حکمری سنه. تعلق ایدر.

هر حکم کیفیت، کمیت، نسبت، جهت نقطه لرندن نظر مطالعه یه آن دیبلور. و بونقط نظردن حکمک انواعی بروجه آتیدر:

ایجابی =	= کیفیت (یعنی موضوع عک صفات مشترکه) Qualité)	- affirmatif
سلبی =	= اعتباریله.	- négatif

(قانت) بونلره حکم غیرمعینی (indéfini ou indéterminé) —) ده علاوه ایدر که: مجموعی منفی اولان تصدیقات موجبه در. لکن بعمومی منطقده دکل منطق اعلویده Logique transcendante (تقدیم عقل نظری) ده (صحیفه ۱۰۶): «روح غیرمائدر دیدیکم وقت بن آنی تولهین موجوداتک غیرمحدود مقوله سنه ادخال ایتمد» دیمشدر. (Limitatif) کلمه سنه باقالی.

کلی =	= Quantité (کمیت) یعنی موضوع عک عدد افرادی	— universel
جزئی =	= اعتباریله.	— particulier

(قانت) بونلره شخصی (Singulier) یی ده علاوه ایدر. موضوع محموله تمامًا ویا قسم‌داخل ویا خود آندن تمامًا ویا قسمًا خارج اولمه سنه کوزه حکم کلی ویا جزئی در. شخصی بر حکمده بر مفهوم دیکر بر مفهوم مدد ساده جه بر جزء اوله رق داخلدر. (قائوس مائدر) کی. چونکه بالکر زبر (قائوس) واردر. (غوبلو) کلی و جزئی یه شخصینک علاوه‌یی دوغری دکلدر دیبور. (Singulier) کلمه سنه باقالی.

تحقیقی =	= assertoriique
احتمالی =	= problématique
مدرسه ایله اولان مناسبی اعتباریله.	= apodictique

حملی متصل =	= catégorique
شرطی =	= hypothétique
تصور لرک مناسبت متقابله لری اعتباریله.	= disjonctif

حکمک بالاده کوستیریان انواع مختلفه سنه که هر یه و مثال لری ایچون عادل اولد قدیری کلمه لره باقالیدر.

Juste

(اشیادن بحث اولوندینی و قتده) کرک طبیعی و کرک موضوع بر حقه موافق اولان، محق، حق و عده مطابق، مشروع، منصفانه، دوغری، صحیح، صواب، قام، (الساندردن بحث ایدلیکی زمان) معنای اخضی اجنبی ایکی شخصک مناسبتری حقوقنده ناصل حکم ویررسه کندیستک باشقه سیله اولان مناسبانی حقوقنده دخی اویله حکم ویرن و دیکر بر قاج کیمسه بیننده اعطای حکم ایتدیک و قتده اولان موجود اولان هیچ بر توجه وبا خصوصتہ اتباع ایمهین، عادل دیمکدر، بومعناده عادل اولمک اساساً فعلی بر صفت اولوب خودکامانه حرکات و طرفکیرانه حکملردن توقي ایمکدن عبارتدر . معنای اعمی ایی بـ. قوه تمیزیه اخلاقیه و آکا توفیق حرکت ایمک اراده سنه مالک اولان دیمکدر . بومعناده عادل باشقه سنت افکار و احتسات و حریت و ملکنے نه درجه یه قدر رعایت ایتیرمک محق و مشروع اولادینی بیلمه یه ، تدابیر عمومیه یی مثلاً بعض افعالی تجویز وبا منعه ، بعض کیمسه لری آاز وبا چوق مساعد موعلرده بولوندیرمه یه میال اولان قانونلری ایی تقدیر ایمه یه، یداقدارنده اولان منافع و باعجازانی ایی و مناسب صورتنه احاله و تقویض ایمه یه مقتدر اولان آدمدر . علم الاهیات نقطه نظر ندن عادل اراده سی قانون اخلاقه (اول امرده وبالخاصه قانون الاهی تصور ایدیلن اخلاقه) موافق اولان کیمسه در .

Justice

عدالت، باشقه سنت حقوقنے رعایت ایمک، مرکسه عائد اولان شیئی کندیسته ویرمک فضیلی که علم، شجاعت، عفت و عدالتدن عبارت اولان فضائل اصلیه نک ایمک، (Vertus cardinales) بریسیدر. عفت شهوات بدنه نک استیفاسنده اعتدال دیمکدر . حقی، دوغری اولمک .

بر دیوانک حقی اولمک . اجرای مكافات و باعجازات — d'une cause.

ایمک، احراق حق قوت و صلاحیتی .

— divine. — عدالت الاهیه .

عدالت بشریه، قوه عدله، احراق حق ایدن ها کملر. محکم . — humaine.

= حکامه ، محاکمه ، باب عدالتہ شکایت ایتمک .
امور عدلیہ .

اکٹھیا قابل طلب اولان و ظائف عدالت قابل طلب اولمايان و حتى تعین و تحدید
دنخی ایدلمامنش اولان و ظائف سفقت و انسانیته مقابل عد اولونور . بن با کا تودیع
ایدمش اولان بر امنتی اعاده یه بور جلی یم . و آنی با کا تودیع ایدن کیمسه نک آنک
اعاده سنی طلب حق وارد ر . بن تصدق ایتمه یه ده بور جلی یم . لکن کیمسه نک کمندی
منفعته او له رق صدقه یی جبراً طلب ایتمه یه حق یو قدر . حتی پاپه جنم فقر اپرور لک
درجہ سی بیله نظر مده غیر معین قالیز .

(فلاطون) ک اسانندہ عدالت لفظی بالکنز برفضیلیت اجتماعیہ معناسنی دکل بردہ
فضیلیت شخصیہ معناسنی افادہ ایدردی . بو دنخی روحک اقسام ثلثہ سمنک آهنک
و توافقیدر . بو اقسامک برنجیسی عقلدرکه آنک فضیلیتی علمدر . ایکننجیسی قلبدرکه
آنک فضیلیتی ده شجاعتدر . اوچنجیسی شہوتدرکه آنک فضیلیتی دنخی عفت یعنی استیفای
شہواتدہ اعتدالدر . ایشته دونتک حکما و محاربلو و صنعتکارلر دن عمارت اولما اوزرہ
اوچ صنفه تقسیمی بوندن ناشیدر . بو اوچ صنف آدملر و خلیفه لری ایفا ایتدکلری
و حسن وفاق و آمیزش اوزرہ یاشاد قلری وقت بر دولتده عدالت حکمفرما اولور .
(آریسطوط) عدالتی عدالت توزیعیه (distributive) — و عدالت تعویضیه (commutative)
توزیعندن و ایکننجیسی اشخاص ک مزیتلرینه با قام مقسمین بالکنز اشترا و مبادله ایدیلن
اشینک قیمتدری نظر اعمباره آلمہ سندن عبارتدر . بو وجہا هر کس استحقاقہ کورہ مکافات
ویا مجازات کورہ جک و ویردیکی شیئک قیمتنه معادل بر عوض و بدل آلمہ جقدر .

K

Kabbale

کلمه سنه باقالي . (Cabale)

Kantisme

آمان فيلسو فلنندن مشهور قانت (۱۷۲۴ - ۱۸۰۴) ک مذهبیدر . بوکا تنقیدیه دخی دینیلیر . (Criticisme) کلمه سنه باقالي .

Kinesthésique

کلمه سنه باقالي . (Cinesthésique)

Kleptomanie

کلمه سنه باقالي . (Kleptomanie)

Krausisme

آمان فيلسو فلنندن فره در يق قرا اووس (Krauss) ک (۱۷۸۱ - ۱۸۳۲) مذهبیدر . مومنی الیه (فیهه) و (شیلیمینگ) ک تدریساتنه دوام و کندی حریت فکریه سنی محافظه ایتشرد . مذهبی وفاتندن صوکره شاکردانی طرفندن التزام و نشر اولو نشدر . بو بر نوع وجودیه (Panthéisme) مذهبیدر . آکا کوره ذات حقیقی آنجاق جناب الالهیدر . موجود اولان هرشی اودر . ماده ازلى و ابدیدر . معنای لغویی وجهله خلقت و تکوین یوقدر . روحانی ازلدن موجوددر . وغیرمعین برسورتده ترقی ایده جکلدر . ارواحک باشقة عالمبره مهاجرتی (سپیریت) لرله برابر قبول ایدر .

L

Langage

تکلم ، منطق ، کلام ، لسان ، زبان ، افاده ، تعییر .

لسان ذی شعور موجوداتی یکدیگر ریله مناسباتده بولو نهارینه مساعد بر منظومه اشاراتدر . بو تعریف انسان و حیواناته شامل و پک عمومی بر تعریفدر . اصل لسان انسانه مخصوص اولان نطق و کلامدر . لسانک روحی فکرلدر . ولسان بشر اولان نطق بر طاقم معانی کلیه مجردهی احتوا ایمه‌سی و بونلری منطقی بر ارتباطه افاده ایمه‌سی و دامنا تبدل و ترقیده اولمه‌سی جهتاریله صرف محسوساته عائدودائی رحال او زره ثابت اولان لسان حبواندن آیریلیر . لسان ایله فکر بیننده مناسبت شدیده وارد . لسان فکری توضیح و تعین ایتدیردیکی کبی فکر دخی اسانه کچمه‌یه میالدر . «ایی تصور اولونان برشی ایی افاده ایدیلیر » سوزی مشهوردر .

منشأ لسان مسئله‌سی مهم بر مسئله‌در . بوباده مختلف فکرلر بیان ایدلشدر . بعضیلری لسانک بر اختراع ، متفقاً وضع اولونتش بر شی اولدیغی و دیگر بعضیلری بر روحی والهم الهمی ایدوکنی و دیگر بعضیلری دخی طبیعی بر میل ، بر قوه افاده اولدیغی ادعا ایتمشلدر . بونلرک اک معقولی انسانک عقل و نطق ایله برابر یارادلش اولمه‌سیدر . چونکه انسان سویلزدن اول دوشونور .

— = تکلم اولونان لسان ، تکلمده مستعمل ، جاری اولان لسان . parlé.

— = لسان تحریر ، لسان کتابت ، لسان مکتوب . écrit.

— = لسان تقليدي . mimique.

— = لسان طبیعی که اصوات و اعضای وجود ایله اولان حرکات naturel.

واشارات واسطه سیله تفہیم مرآمدن عبارتدر .

— = لسان وضعی ، تو اطائی ، اعتباری ، صناعی ، conventionnel ou artificiel.

انسانلر طرفیندن عمدتاً و متفقاً اختراع اولوننان لسانک بونک بروجه آتی متعدد انواعی وارد : .

اصطلاحات علمیه و فنیه؛ موسیقی نوشه‌سی؛ شیفره؛ سنتوغرافی؛ دلسز لسانی؛ هندلیلرک اورمانلرده اوزاقدن مخابره ایچون حیوانلرک صدالارینی تقلیداً وضع ایتدکلری لسان.

— = لسان ملفوظ، حروف بجادن مرکب اوله‌رق سویلکدہ اولدیغمز لسانلر. لسان ملفوظ طبیعیمیدر؛ ياخود وضعی و تواطئی میدر؟ بوراسی مختلف فیهدر. (پولژانه)： «طبیعیدر. چونکه کندیلکنندن وجوده کاشدر. بوندده‌دهانک دخلی اوله‌سیلیر. لکن اراده‌نک دخلی پاک جزئیدر. چونکه اراده‌تأمله و تأمل دخی کلامه متوقدره» دیبور. (ژانژاق رومسو) ناک: «کلامی ایجاد ایتمک ایچون کلامه احتیاج مس ایده‌جگدی» دیدیکنی ده علاوه ایدیبور. هر حالده افاده فکر فکر ک متمم لازمی اولدیغمدہ شبہه یوقدر.

Larges (Devoirs)

كلمه سنه باقیالی (Devoir).

Latent

خفی، بعض کرد مبهم و غیر مشعور به معناستنده قول‌لزینلیر.

Légalité

مشروعیت، بر شیئٹ شرعه، قانونه موافق اوله‌سی.

Leibnizianisme

آلمان فیلسوفلرندن (لینینج) ک (۱۶۴۶-۱۷۱۶) مذهبی که بر نوع تصویریه مذهبیدر. بومذهبک طرفدارانه Leibniziens (ایتباع لینینج) تسمیه اولونور. باشلیجه فکرلری شونلردر: بزم بیلکیلریمزک جماله‌ی (لوق) ک ادعا ایتدیکی کی حواسدن کلز. روح بر لوح صقیل (Table rase) دکلدر. او بر طاق فطری، ضروری، کلی مفهوملرک تحملرینی حاویدر. بونلر تجربه و سیله‌سیله اندکشاف ایدرلر. مثلاً تناقضی حاوی اولنایان شی ممکندر (تناقض مبدئی)، سبیسز هیچ برشی موجود اولماز (سبب کافی ویا تام مبدئی)، ایکی شی هیچ بر وقتده یکدیکرینه مأثل دکلدر (غیر

قابل تأییز اشیا مبدئی). روح لفظک معنای لغویی وجهه جسمله بر لشمش دکلدر. لکن جناب الله طرفین او بجهه تقدیر اولو نمیش بر مطابقت موجبنجه یکدیگرینه عیار ایدلش ایکی ساعت کی آنکله هم آهنگدر. روح حردر. لکن حریت الک قوتلی اولان سبیلر ک تأثیریله تحت انتظامه آلتاش بر اختیاردر. سعادت فضیلتله بالضروره مربوطدر. خیر اعظم سعادتدر. جناب الله بالضروره عالمی ممکن اولان عالمزک الک ایسی اولارق یار آتشدر.

(لینسیچ) علم مابعد الطبیعیده (موناد) لر نظریه سنک واضعیدر. بو کلهده بعض ایصالات ویریله جکدرو. مویی الیه نیکیینلر مدرسه سنک رئیسیدر.

Lemme

مسلم به اولان مقدمه Assumption. بعض کره مصلوب، دعوی (Thèse). با خاصه، قیاسک مقدمه‌لری. با شلیجه دعوا نک اثایچون اولدن اثبات ایدلمه‌سی لازم کلن مقدمه ابتدائیه، افتتاحیه. (قافت) بو اسمی بر علمک دیکر بر علمدن استعاره ایله اثبات ایمکسزین صحیح فرض ایتدیکی مقدمه‌لره ویره. (سینپوزا) بو کله‌یی ریاضیاتده مستعمل معناستنده یعنی دیکر بر مقدمه‌نک اثباتی حاضر لامق ایچون اثبات ایدیلن مقدمه ابتدائیه، افتتاحیه معناستنده قول‌الانیر.

Léthargie

نوم مستغرق. بو، بر حال مرضیدر که صفات میزه‌سی اویوشمه، او نویمه، عدم فعالیت، نعاس (نوم ایله یقظه بیستنده بر حال) و حتی تام اویقودر. (شارقو) یه کوره (ایپنو تیزمه) نک یکدیگرینی تعقیب ایدن اوچ دوره‌یی واردر. و بونلر دخی جهود، نوم مستغرق، سیرف المانام حلالریدر.

Libéralisme

سربرستی مذهبی طرفدارلغی، قوه اجرائیه نیمه نسبتله قوه قانونیه و قوه عدله نک استقلالنی ممکن مرتبه تزید ایمه‌یی واهالیه حکومتک اداره کینیه‌سنه فارشی ممکن اولدینی قدر زیاده تأمینات ویرمه‌یی موافق مصلحت عد ایدن مذهب سیاسی. بونک مقابله Autoritarisme یعنی کمال شدتله اجرای حکمت اصولیدر. اتحاد دینی ای بر تشكل اجتماعینک شرط لازمی او مادیغنه قائل اولان و بوتون اهالی ایچون حریت فکر طلب ایدن سیاسی و فاسقی مذهب. دولتك نه وظائف صناعیه و نه وظائف

تجاریه اجرا و افراد ، صنوف و ملل بیننده کی مناسبات اقتصادیه یه مداخله ایتمامه‌یی لازم کله‌جکی فکر نده بولونان مذهب اقتصادی . بومعناده اکثريا (économique) — تعبیری قولانیلیر . بونک مقابلي Étatisme و حتی دها عمومی بوصورتده سوسيالیسم در . باشقه‌سنک استقلالنه رعایت ، مسامحه و تساهل ، حریتک نتایج حسن‌سنه اعتماد .

Libertaire

اختلال مذهبی طرفداری . سربستی طرفداری . بومعناده استعمالی دها نادر اولقله برابر یا کاشدر .

Liberté

سربستی ، حریت : اجرای فعل ایتمک ویا ایتمامک اقتداری .
— = حریت معنویه کاییکی فعلدن برینی اختیار ایده بیلمکدن عبارتدر .
حریت مدنیه ، حریت سیاسیه و سائره بورحیتی تضمون ایدر .
— = حریت جسمانیه که حرکات بدنیه‌نک امکانی دیکدر . مثلاً محبوس ياخود مفلوج اولماق کبی .

— = حریت طبیعیه ، انسانک کندی قوانینی مناسب کوردیکی وجهمه قولانیق حق طبیعیی .

— = حریت مدنیه که قانوناً منوع اولمایان هر شیئی پاقع اقتداریدر .
— = حریت سیاسیه که بعض مملکتیله ده .
قانون اساسینک افراد اهالیدن هر برینه ویردیکی حقوق سیاسیه‌دن استفاده‌در .
بومعناده کله جمع اولهرق قولانیلیر .

— = حریت عالم الروحیه ياخود اختیار ،
اراده جزئیه . حریتی انسکار ایدن مذهبیه ایجادیه (Déterminisme) و جبریه (Fatalisme) مذهبیه‌در .

— = حریت معقوله ، intelligible , transcendentale ou nouménale .

اعلویه ؟ فی ذاته شیئه ، حقیقت اشیایه عائد حریت .
(فانت) ه کوره هر حادثه معلومه ایکی صورتله ایضاح اولونور . او لا بوجاده زمان ایچنده ظاهر اولق اعتباریله حادثات متقدمه‌یه ربط ایدلک لازم کلیر . آنی بونله نسبتله صورت قطعیه‌ده تعیین ایدن قانونلار موجبنجه او حادثه حادثات متقدمه‌نک

نتیجه‌سیدر. ثانیاً بوصورتله بربورینه ربته ایدیلن حادثات فی ذاته شیلر (حقایق اشیا) او لمایوب ساده‌جهه صور ذهنیه‌دن عبارت اولدیغندن آنلرک بوندن باشـقه حادثات (ظواهردن عبارت) او لمایان غیر جسمانی سبیلری وارد. و آنلرک بوسبیلره نسبتی حریـتی تشکیل ایدر.

Libertisme

موسیو (برغسون) بو کلـهـی کـنـدـی فـلـسـفـهـی جـنـسـنـدـن اـولـان مـذـهـبـلـهـ تـسـمـیـهـ اـیـمـشـدـرـ.

Libre échange

سرـبـسـتـیـ مـبـادـلـهـ کـهـ اـقـوـامـ بـيـنـنـدـهـ مـعـاـمـلـاتـ تـجـارـیـهـنـكـ تـمـیـلـ اـیـدـلـهـیـ وـ بـرـ طـافـ رـسـوـمـدنـ مـعـفـوـ طـوـتـوـلـهـیـ لـزـوـمـهـ قـائـمـ اوـلـانـ مـذـهـبـ اـقـتصـادـیـدـرـ. بوـکـاـ Laisser faire وـ اـصـوـلـیـ دـخـیـ دـیـرـلـرـ. بـوـمـذـهـبـکـ طـرـفـدارـانـهـ Libre-échangistes لـیـعـیـ سـرـبـسـتـیـ مـبـادـلـهـ طـرـفـدارـانـیـ دـیـرـلـکـ مـقـابـلـیـ Protectionnistes يـعـیـ حـمـایـهـ اـصـوـلـیـ طـرـفـدارـانـیـدـرـ.

Lieu

محلـ ، مـکـانـ ، آـئـنـ. مـوـاضـعـ ، مـنـابـعـ ، مـوـارـدـ ، مـصـادـرـ ، مـآـخـذـ. محلـ کـهـ بـرـ جـمـ طـرـفـدنـ اـشـغالـ اـیـدـیـلـنـ وـ عـحـیـطـ اوـلـانـ حـیـزـدـنـ ذـهـنـاـ تـفـرـیـقـ وـ مـسـاـفـهـنـکـ بـرـ قـسـمـیـ عـدـ اوـلـونـانـ حـیـزـدـرـ.

محلـ هـنـدـسـیـ ، عـیـنـیـ خـاصـهـیـ حـأـزـ اوـلـانـ نـقـطـهـلـرـکـ جـمـعـوـیـ. — = géométrique.

محلـ دـاخـلـیـ کـهـ (دـهـ قـارـتـ) کـوـرـهـ بـرـ جـسـمـکـ یـرـیـ دـکـیـشـ دـیـرـلـدـیـکـ. — = intérieur.

وـ قـتـدـهـ کـنـدـیـسـیـلـهـ بـرـ اـرـکـوـتـورـدـیـکـ حـیـزـدـرـ. وجـسـمـکـ کـنـدـنـدـنـ باـشـقـهـ بـرـشـیـ دـکـلـدـرـ. — =

زـیرـاـ (دـهـ قـارـتـ) مـذـهـبـنـهـ سـالـکـ اوـلـانـلـرـجـهـ حـیـزـ مـادـهـنـکـ صـفـتـ ذـاـیـهـسـیدـرـ. — =

محلـ خـارـجـیـ کـهـ بـوـ جـسـمـ طـرـفـدنـ اـشـغالـ اوـلـونـانـ وـ جـمـ — = extérieur.

اوـرـادـنـ آـیـرـلـدـیـقـیـ وقتـ یـرـنـدـهـ باـقـیـ عـدـ اـیـدـیـلـنـ حـیـزـدـرـ. — =

اـوـرـادـنـ آـیـرـلـدـیـقـیـ وقتـ یـرـنـدـهـ باـقـیـ عـدـ اـیـدـیـلـنـ حـیـزـدـرـ. — = آـئـنـ مـقـوـلـهـیـ. — = Catégorie du .

بـوـنـدـهـ نـظـرـوـاـرـدـرـ. (وـفـیـ نـظـرـ). — = Cela donne — à la spéculation.

اـیـجـابـ اـیـمـکـ. — = Donner — à.

مـکـانـ حـقـیـقـیـ. — = réel.

— مكان غير حقيقي . = virtuel.

— محل مغقولات . = des intelligibles.

. = آين بابنه، آين مقوله سنء عائد و متعلق . = relatif au —.

= Le repos dans le — est contraire au déplacement dans le —.

التغير في المكان يضاده سكون في المكان (ابن رشد) = مكانده سكون مكانده تغيره ضدیدر.

— موضع ^جحاج، منابع براهين، مأخذ ادله . = x communs ou oratoires.

— ملاحظات و عبارات عاديه و مبتدله . = —x communs.

منطقك مواضع جنس ، نوع ، فصل ، خاصة ، عرض ، حد (تعريف) ،

تقسيم در . بونلره بعض قواعد منطقیه دخی علاوه ایدیلیر . « جنس حقنده صادق

اولان شی نوع حقنده ده صادقدار » ، « جنس ابطال ایدلديکی وقت نوع دخی ابطال

ایدلش اولور » ، « انواعك جهانی ابطال ایدلکله جنس دخی ابطال ایدیلیر » کی .

علم ما بعد الطبيعینک مواضع عملت (درت نوع عملت وارد در) معلول ، کل ، جزو ،

الفاظ مقابله (نسبیه ، متضاده ، سلبیه و متناقضه) در .

Liminal

شعور و تنبیه وسائله نك عتبه سنء منسوب و متعلق اولان . تنبیهك بر احساس حصوله کتیرمك ایچون لازم اولان حد اصغر يسنء ، حرکات ذهنیه نك شعور حصوله کتیرمك ایچون لازم اولان درجه شدته عتبه ، اشیک (Seuil) تسمیه اولونقده در .

Limitatifs (Concepts)

آشاغیده (Limite) کلمه سنء باقیالی .

— تصديقات تحديديه واخود غير معينه كه Jugements —s ou indéfinis.

محولی منفی اولان تصديقات موجبه در . « روح لا مأْتَدِر ياخود غير مأْتَدِر»

کي . بونلر کيفيت مقوله سنده اوچنجي مرتبه ده بولونورلر . وبوصقتله تصديقات

موجبه و سالبيه مقابلدرلر .

(قانت) بونلری منطق اعلوی Logique transcendental نقطه نظر ندن تصديقات

موجبه و سالبيه دن تفريقي ايدر . عمومی منطق نقطه نظر ندن « روح غير مأْتَدِر» تصديقي

« روح مايئت دکالدر » تصديقنه معادلدر . لكن بوايکي حکم و تصديق بر معنايده او لمقاله بر ابر

ذهنك بر عيني عملیه سی دکالدر . بونلرک بری روحی مايئت اولان شيلر صنفندن خارج

براققدن عبارتدر. بوبرتصدق سالمدر. دیکری روحی برصفتك سلی ایله تحدیدایدیان
برصفه ادخل ایمکدن عبارتدر. و «روح ما شدن باشنه هرشیدر» دیکدر. بونیر معن
یاخود تحدیدی برقصدیدقدر.

فرانسز جه یکی پاپلان فلسفه لغتچه سنده (قانت) عمومی منطقده فانده سز اولان
بوفرق منطق اعلویده لازم اولدیغی سویلش ایسه مده بوندن استفاده ایمدیکی
وبناء علیه مقولات جدوله مجرد تناظر و تناسب حصولیچون قبول ایدلش کی کورین
بوصف تصدیقاتک محافظه سنه لزوم اولمادینی بیان ایداشدر.

Limitation

تحدید، حد قویه، تعین، حصر. (قانت) کوره کیفیت مقوله سنیک حدیلرندن
بریدر. یوقاریده کچن (Limitatiis) کلمه سنه باقالی.
عکس مستوی عرضی، عکس بالعرض. Conversion par —.
کلمه سنه باقالی. (Conversion)

Limite

حد، حدود، سینور. ریاضیاتده بر مقدار متتحوله حدودی متنه بر کمیتدر که
بر کمیت متبدله هر نقدر آ کا غیر معن بر صورتده یاقلاشه بیلر سهده آنی اصلاح تجاوز ایده من.
بومعنا ریاضیاته عائد اولمایان اشیا حقنده ده قولانیله بیلیر. ومثلاً غایه کمال یاخود یقین
مطلق برحددر دینیله بیلیر. آ کا نقدر یاقلاشلسه دامدا دها زیاده یاقلاشیله بیلله جکی
تصور اولونور دیعک اوپور.

(قانت) فذاته شی (Noumène) تصویرینه - بالکن معرفت حسینه ادعا لرینی
تحدیده خادم اولمه سی و بناء علیه آنجاف منف بر صورتده استعمال ایدله سی حیثیتله -
برتصور حد (Concept) تسمیه ایدر.

حدود معرفت که قابل معرفت اولان، بیلننه بیلن
وغيرقابل معرفت اولان، بیلننه مین شیئی تعین دیکدر.

Linguistique

علم السنه، لسانه متعلق اولان علومک مجموعی.

Local

محلي، موضعی.

— حافظه موضعیه که با خاصه، مواضع هیئت و حالی، اشیا نک اشغال ایدیکی یزلری ضبط ایدن حافظه در .

== علامات موضعیه که لو تزه (Lotze) طرفندن وضع اولونمش Signes locaux.

بر تعییر اولوب احس اسدہ جلد و طبقه شبکیه نک هر نقطه سنه مخصوص صفت میزه دیمکدر. بونقطه لردن بر یستنک او زرینه بر تنبیه اجرا ایدلیکی وقت بوندن اولا اور اده کی اعصاب او جلرینک طبیعت و ماهیت لری بر اولدیغی حالدہ ثابت بر احساس و ثانیاً تنبیه اجرا ایدیلین نقطه یه کوره متبدل لکن عینی نقطه ایچون نابت و بناءً علیه احساس اصلیینک موضعی تعیینه مساعد اولان برده احساس فرعی و یاخود احساسات فرعیه جمله سی حضوله کایر. ایشته بواسس فرعی و احساسات فرعیه بعلامات موضعیه دنیلشدر. بونظر بدن مقصد حد ذاتنده غیر متحیز اولان احساساتک بزه حیز ادراکنی ناصل ویردیکنی و تعییر دیگر له کم قوت یاخود کم کالاک (Intensif) ناصل کم امتداد (Extensif) اولدیغی تفسیر ایمکدر. بونکله برابر بوصفت میزه و علامت موضعیه دینیلین شیئه شعور حاصل ایدیله مدلیکی کی بونک ماهیتی ده بوسیو تون مجھولدر .

Localisation

معین بر موضعده ثبت و تحیید ایمک، معین بر محله حصر ایمک، اطرافه سرایتی منع ایمک (حریق، علت ساریه کی شیلر حقنده) . بر شیئک محل و موضعی تعیین ایمک . بزم احوال داخلیه و با خاصه احساسات مرد، خارجده ده کرث بر جسم مخصوصده و کرک مسافت متجاوزه ده تعیین موقع دامما خط امسز اوله رق و قوع بولما مقدده در. مثلا بعض اعضالی قطع ایدلش اولان کیمسه لر غائب ایدکاری بواسطه داده حال الم حس ایدکاری ظننده بولونورلر .

— — — مسافده، بعزمجرده محلی، مکانی تعیین ایمک . dans l'espace.

— — (برخاطر نک) تاریخ و احوالی تعیین ایمک . dans le temps.

— — مرآکز دماغیه نظریه سی که مختلف حادثات رو حیه یه مقابل

دماغده مرکز لر، ناحیه لر، عضولر تعیین ایدن نظریه در. الیوم حادثات رو حیه ایچون بولیه مرکز لر دکل متعدد وجوه دماغیدن او زاق ناحیه لر تعلق ایده بیلن کذر کاهلر، خط مرور لر قبول ایدمکده در .

Logicisme

منطقی هر فلسفه نک اصلی عد ایدن مذهب و با خاصه (هگل) ک فلسفه می .

Logique

منطق. (قانت) منطقی: «قواین فکر ک و قوّه مدر کی صورت محققہ ده استعمال ایمه نک علمیدر» دیه تعریف ایمش و (پورروایا) منطق عنوانی کتابدده: «کرک تعلم و کرک تعلیم ایچون عقلی معرفت اشیاده حسن اداره ایمک فنیدر» دینلمسدر. بناءً علیه منطق هم بر علم هم ده بر فندر. فکر ک قواین صحیحه سنت علمی و تفکر ایمه نک فنیدر. فرانسز جه یکی فلسفه لتعیجه سنده: «حقیقتک بیلنمه منجر اولان عملیات ذهنیه نک هانکیلری معتبر و هانکیلری غیر معتبر اولدیغی تعیین ایمک علمیدر» دیه تعریف او لخشددر.

فعلیاتده جاری اولدیغی وجهه طرز استدلال. بو معناهه اولهرق بعض کره منطق طبیعی (naturelle) — دینلیل. فکر ک اشکالی و قواینیک کرک عقلیه Rationaliste () و تنقیدیه (Critique) ، کرک تجربی (Expérienciel) و توصیف Descriptif) نقطه نظر لدن تحلیلی. منطق بومعناده قواین فکری کشف و بونک نتیجه سی اولهرق شرائط تجربیه تعیین ایدر. و حتی هر حقیقت فکر ک بر فعل و عملی اولدیغی تقدیرده حقیقتک قانونلرینه ده تأسیس ایدر. توصیف نقطه نظر دن دخی منطق تکونی (génétique) وظیفه روحیه اولوچ حیثیتیله معرفتک صورت تکو، تدقیق ایدر. و اوج صنف مسائلی محتویدر. بونلر دخی قوّه معرفت ناصل ایهای وظیفه ایدر؟ آنک نهاده سی وارد؟ نتایجی نه در؟ مسئله لریدر. منطق حقيقی (réelle) — ایکی معناهه کلید. برنجیسی (منطق تکونی) نک حقیقت تصویری و معرفت حقیقی ایضاح ایدن قسمیدر. ایکننجیسی طرز استدلال معناسه اولان منطقه عائد باجلمه مسائلک هیئت مجموعه سی دیکدر.

منطقسازاق (Illogisme) مقابلي اولهرق کرک اشیا و کرک افکارک ممنتظم و ضروری صورتنه تسسل و ارتباطی: بومعناده اولهرق طبیعتک لایخنطی منطقی، و قوّات تاریخیه نک منطقی، بر موقعک منطقی، دینلیل.

بر استدلال واستقرانک قیمت منطقیه سی، بر استدلالک متاتی، بر سلسله افکارک تسسل و ارتباطی. بو معناهه اولهرق رویالرده منطق یوقدر دینلیل. بومعنا فالسی اولمقدن زیادة ادیدر.

منطق صورت عمومیه ده بروجه آتی ایکی قسمه تقسیم اولونور: بری

منطق صوری، صرف منطق، منطق = formelle, pure ou théorique.

نظری که اشکال فکری عمومی و مشترک اولان جهتی اعتماریه تدقیق ایدر .
(بو اصل علمدر.) تعریفی Formel کلمه سنده در . دیگری

منطق عملی که هر علمک شکلی تدقیق ایدر . = appliquée ou pratique.

و استدلالک شـ-کلرینک قوانین معینه موجبـنجه استعمالـدن عبارـتـدر . بو صـورـتـه علمـاـصولـ (Méthodologie) دـیـكـ اـولـورـ . (بو اـصلـ فـنـدرـ) منـطـقـ عملـیـ، استـنـتـاجـیـ
(Déductive) و استـقـرـائـیـ (Inductive) اـولـقـ اوـزـرـهـ اـیـکـ قـسـمـ آـیـرـیـدـرـ . برـنجـیـ قـسـمـ
قـیـاسـیـ و اـیـکـنـجـیـ قـسـمـ اـجـرـایـ تـجـرـبـهـ و اـتـجـارـبـیـ اـحـتـواـ اـنـدـرـ . بـونـکـ (قـانتـ) کـوـرـهـ معـنـاسـیـ
باـشـقـهـدـرـ . بو معـناـ آـشـاغـیدـ کـوـرـیـهـ جـکـدـرـ .

عمومی منطق که بـکـاـ بعضـ کـرـهـ = naturelle = منـطـقـ طـبـیـ (Dénomination) . (لـکـنـ بوـ تـعـبـیرـ مـهـمـدـرـ) . فـکـرـنـ باـجـهـ عـمـلـیـاتـ استـنـتـاجـیـهـ سـنـدـنـ
هـاـنـکـیـلـرـینـکـ صـوـابـهـ و هـاـنـکـیـلـرـینـکـ خـطـایـهـ موـصـلـ اوـلـدـیـغـنـدـنـ بـحـثـ اـیدـرـ . و بـوـجـهـهـ
بـالـکـزـ قـضـیـ اوـلـانـ تـضـمـنـ و تـذـلـیـلـرـ تـدـقـیـقـیـ دـکـلـ قـیـمـتـ اـثـبـایـهـلـرـیـ نـقـطـهـ نـظـرـ نـدـنـ
عـمـلـیـاتـ استـنـتـاجـیـهـ، فـرـضـیـاتـ، اـصـوـلـ عـلـمـیـهـ و سـأـرـهـنـدـکـهـ تـدـقـیـقـیـ اـحـتـواـ اـنـدـرـ . منـطـقـ
کـتابـلـرـینـکـ چـوـغـنـدـهـ منـطـقـ عـمـومـیـ اـیـلـهـ منـطـقـ صـورـیـ بـدـشـیـ عـدـ اـیـدـلـشـدـرـ .

منـطـقـ صـرـفـ . بـونـکـ اوـجـ معـنـاسـیـ وـاـرـدـرـ : pure

برـنجـیـسـیـ يـوـقـارـیـهـ کـوـسـتـلـیـکـ وـجـهـلـهـ منـطـقـ صـورـیـ وـنـظرـیـ (formelle) مـرـادـفـیدـرـ .

ایـکـنـجـیـسـیـ قـوـهـمـدـرـکـهـ وـمـعـرـفـهـ بـارـدـمـ اـیدـنـ قـوـایـ سـاـرـهـ عـقـلـیـ عـلـمـ الـروحـنـهـ
مـقـابـلـ اـولـهـرـقـ اـصـلـ منـطـقـ proprement dite = ، قـاعـدـهـ قـیـمـتـنـیـ حـاـزـ اـولـانـ
منـطـقـ (normative) درـ .

اوـچـنـجـیـسـیـ (قـانتـ) کـ مرـادـ اـیـتـدـیـکـ مـعـنـادـهـ قـوـهـمـدـرـکـنـکـ مـبـادـیـ عـصـرـفـهـ سـهـاـکـ
یـعنـیـ هـرـدـورـلـوـ تـجـرـبـهـ دـنـ آـزـادـهـ عـدـ اـیدـیـانـ مـبـادـیـنـکـ تـحـلـیـلـ تـقـمـیـدـیـسـیدـرـ . (قـانتـ) بـونـکـ
حـقـیـقـیـتـکـ بـیـلـنـمـهـنـهـ وـسـائـطـ وـیـاـ موـانـعـ تـشـکـیـلـ اـیـمـهـلـرـیـ اـعـتـبـارـیـهـ دـقـتـدـنـ ، خـطـانـکـ
اـسـبـابـنـدـنـ ، شـکـ وـ وـسـوـسـهـ وـقـنـاعـتـ حـالـلـرـیـ تـدـقـیـقـ اـیدـنـ منـطـقـ عـمـلـیـ (appliquée)
مقـابـلـ عـدـ اـیدـرـ .

بوجهمه منطق صرف تعبیری مهم کورنده یکنندن یکی لغتچه‌دن طی ایدلشدر. -- منطق اعلوی که (قانت) کوره هر درلو تخبر به نک شرائط فعلیه سنک منطقیدر. (بوکله‌یه باقالی.)

Logique

(صفت اولارق) منطقی، منطقه یاخود منطقک تدقیق ایتدیکی حادثه منسوب و متعلق اولان. منطق قوانینه موافق که بونک مقابلي غیر منطق (Illogique) در. قوه مدراکنه وظائفه عايد یاخود آنرا نتیجه‌سی اولان، تصوردن تصوره چمک صورتیله استدلال صفتی حائز Discursif، اولان که بونک مقابلي عقلی (Rationnel) در.

Logistique

قرون وسطاده حساب نظری مقابلي حساب عملی معناسته قو لالانیلان بوکله اخیراً (منطق رمزی) یه یکی بر اسم اولارق قبول ایدلشدر. چونکه بونطق Logique symbolique, mathématique, algorithmique, algèbre de la logique نامدراهه یادایدلمکده اولایدیندن بوندرکیرینه بالکنر بوسنک اقامه‌سی موافق مصلحت کورلشدر. لکن بعض کره بواسم مبادی ریاضیه‌نک منطق رمزی یه ارجاعی استهداف ایدن نظریه‌لره دخی اطلاق ایدلیکنندن بوباده التباس و قوعه کتیرلاماک اوزره منطق رمزی ایله مذکور نظریه‌لری یکدیگرندن تفرقی و تمیزایتک لازمکاره. بو منطقه دائر لسانیزده هنوز بر اثر موجود اولایدیندن آکا متفرع اولان مثاللری بالضروره طی ایتم. مثلا کن جزئدن بويوکدر. قاعده بدیمه‌سی بواسول موجنبجه شو شکلده افاده ایدلیه‌یور: $a + b > a$.

Logos

لسان یونانیده عقل، کلام، نطق معناینه اولان بوکله افلاطونک فلسفه‌سنده مثل عقليه وصور روحانيه‌نک مثلثی اونق حیثیته جناب الله دیمکدر. لکن افلاطونیلرک جمله‌سی بوکله‌یی عنی صورتله آکلاما مشادرد. خرستیان علم الاهیاتنده (لوغوس) یاخود کله اقانیم ثالثه‌نک انسان صورتنه کیرن ایکننجی شخصی معناینه در.

Loi

قانون، دستور. قانون فعایت بشریه‌ی خارجدن اداره ایدن قاعدة عمومیه وامر به (بعض کره قواعد امریه‌نک مجموعی، قانون). ایک حادثه‌ی برلشیدرن نسبت ثابت وغیر متبدله. قانون علت و سبب دکل علتک ثابت وغیر متبدل اولان طرز اجرای فعلدر. (مونتسکیو) قانون: «طبعیت اشیادن نشأت ایدن مناسبات ضروریه‌در» دیه آعریف ایتشدر.

امری اولایوب بیانی اولان عمومی دستور (Formule générale). حاکمیت. حیات معنویه‌نک بعض وظیفه و مجبوریتلری، فرائض، وجائب.

== قوانین موضوعه ویا مکتبه‌که واضح قانونلر

طرفندن یاپیلوب مجموعه قوانینه درج ایدیلن قانونلدر.

== قوانین طبیعت که اصول استقرا واسطه‌سیله استحصال و تعمیم اولونان قانونلدر.

== قانون طبیعی که انسان و هیئت اجتماعیه‌نک طبیعتنه مستند قواعد حرکتدر.

== قانون الٰهی، شرع الٰهی، وحیه مستند اواخر و نواهی الٰهی.

== قانون اخلاق، یعنی زه خیری یا عهی و شردن اجتناب ایجه‌ی امر ایدن قانون.

== قانون مدنی، افراد اهالیتک بینلرندہ اولان حقوق خصوصیه‌لرینی تعیین و تحدید ایدن قانون.

== شریعت موسویه.

== شریعت عیسويه.

Longévité

کله‌سننه ناقالی (Macrobiotique).

Ludique

اویونه‌منسوب و متعلق اولان، لیعی [بوکله‌نک قبولی یکی تکلیف اولونمشدر].

Lumière intellectuelle

عقل فعال. قدمای حکمایه کوره نورشمس بزه عالم محسوساتی کوستردیکی کی عقل فعال دخی عالم معقولاتی کوستیر.

Lumière naturelle

عقل. (ده قارت) ه کوره انسانه وهیه آتمیه اولان و نور طبیعی دینیان عقلک واضح و ظاهر اوله رق ادرالک ایدیکی شی حقیقتدن باشقه برشی اوله ماز.

Lutte pour la vie

مجاهدۀ حیاتیه، مجادله حیاتیه، تنافع بقا، یاخود رقبابت حیاتیه (Concurrence vitale) که (داروین) طرفندن وضع اولونش بر قانوندر. بوقانون موجنبجه انسان دخی داخل اولمک او زرده عالم طبیعیده کی موجوداتک جمله‌سی بری برینک ضرورینه اوله رق یا شارلر. وجودک نشو و نمانسه و رفاه حاله خادم اوله حق غدا و سائر اشیانک جمله‌سی ایچون یکدیگرلیه مجادله ابدولر. ایچلنندن بالکیز اک مکمل صورتده مجهز اولانلر بر حیات قالیر و تناسل ایدر. ایشته نوعلورده حصوله کان تکامل و ترقی بوندن لشأت ایدر. بو تکامل حیوانات اهلیه بی یتیشدیرن آدمولک عمداً اجرا ایتدکاری انتخاب صناعی به ماثل بر انتخاب طبیعی واسطه سیله حصوله کایر.

Lycée

(لیسه) که (آریسطوط) اه (آئینه) ده شاکردانی طوبلا دینی محلك اسمیدر. صوکره بونام آریسطوط مدرسنه ویرلشدیر. بو مدرسه‌یه مشائیون مدرسه‌سی دخی تسمیه اولونور. (École péripatéticienne).

Lypémanie

مالخولیا، سودا، بر نوع اختلال شعورکه صفت میزه‌سی شدتی بر حزندر.

M

Machiavélisme

ایتالیار جال سیاسیه و مور خلرندن فرانسلی فره در لیق ما کیاول (۱۴۶۹-۱۵۲۷) اک اصول سیاسیه سیدر. موئی الیه (پرنس) عنوانلى اثرنده مستبدله حتی عدالت و انسانیت بیله استحقار ایده رک استحصال موقفیت چاره لری تعلیم ایدر. وجودان و حس نیتن عاری اصول سیاسیه.

Macrobiotique

چوق یاشامق، او زون عمر علمی. (میچنیقوف) نک عنوانلى اثرلری بو قبیلدادر. و (فینو) نک La philosophie de la longévité و (فینو) نک عنوانلى اثرلری بو قبیلدادر.

Macrocosme

علم کبیر، کائنات. بونک مقابیل عالم صغير (Microcosme) یعنی انساندر. چونکه انسان خلاصه کائناتدر.

Macula lutea

یاخود ساده جه Macula و یاخود Tache jaune (شکل اصفر) و یا (لطخه اصفر) طبقه شبکیه نک اک حساس بر ناحیه سیدر.

Magnanimité

علو همت، علو جناب، شهامت، شره معامله، جمیله ایله مقابله، باشقه منک او غور نده بلاجبریت اختیار کافت و تملکدیه الفای نفس ایتمک. قدمانک فضائل اصلیه اربعه مندن (Les quatre Vertus cardinales) بریدر. فرانسز جه کتابلرده بوکا اکثريا قوت (Force) و کتب عربیه ده جسارت دینلمشدر. (چیچرون) بونی رواقیون مذهبی موجبنیجه «حقانیت ایچون مجاهده ایدن فضیلت» دیه تعریف ایتمشدر.

Magnétisme

مانیاتیزماکه اسرار انکیز بر عامل طبیعیدر و مقناطیسیده کی خاصه بونک اثریدر. شفاء سیرفی المnam، او زاقده بولونان اشیایی قوئه خیالیه ایله کوزمک کی بعض فوق العاده

حداثت حصوله کتیرمک ایچون المان اطباستدن (مسمر) ایله سارلری طرفندن اجرا
ایدیلن عملیاتک هیئت مجموعه سننه دخنی بونام ویریلیر. اوحالده اکثريا (animal) —
تعییری قوللانیلیر.

Magic

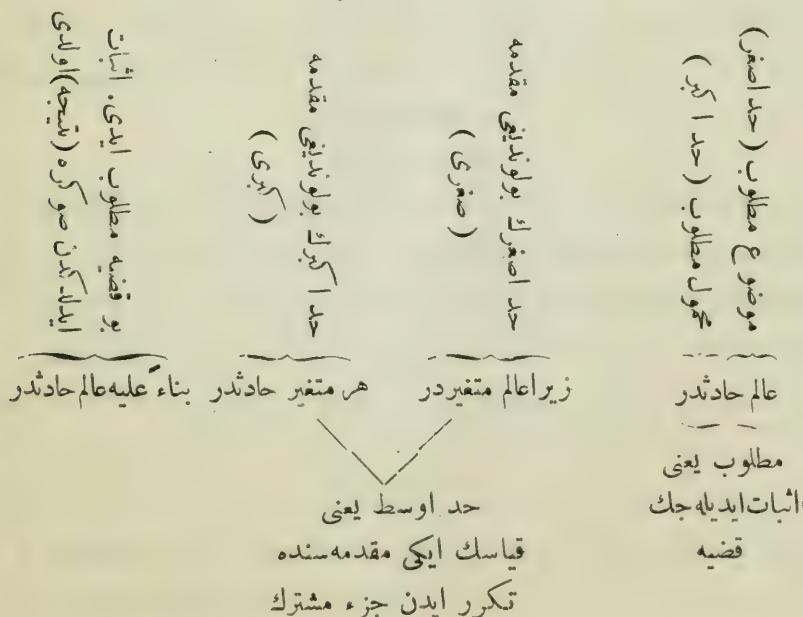
سحر، بویو، برطاقم عملیات عجیبه واسطه سیله فوق العاده تأثیرات حصوله کتیرمه.
بوکله نک اصلی زردشت دیننک راهی، مُغ، مجوس. موبد دیمک اولان Mage
لفظیدر. بو راهبرد بالخاصه علم نجوم کی برطاقم علوم خفیه ایله استغال ایتدکلرندن
کندیلرینه فوق الطیبیه بر قوت عصف اولونوردی. فرعون ندرک سراایلدند، یونانیلرده
سحر باز لر وار ایدی. یهودیلرده (قابل) علماسی یعنی توراتک باطنی معناسنی تفسیر
ایده ندر، حکمادن فیثاغورث مذهبته منسوب اولانلر سحر لره استغال ایدرلردى.
خرستیان پاپسلری قرون وسطاده سحر باز لقله متمم اولانلر دیری یاقارلردى.
== سحر حلال، سحر صناعی، شعبدة، حقه بازلق
(سیمیا)، طبیعی لكن عوام ناسک معلومی اولان وسائله فوق الطیبی کی کورینان
تأثیرات حصوله کتیرمه.
== سحر شیطانی، سحر سفلی، ارواح خبیثه واسطه سیله فوق الطیبی
تأثیرات حصوله کتیرمه.

Maieutique

لسان یونانیده صنعت تویید دیمک اولان بوکه (سوقراط) ک اصول تعليملرندن
کوزل ترتیب ایدلش برطاقم استجوابلرله حقیقی مخاطبک کنديسه کشف ایتدیرمکدن،
فکر لری طوغور تقدمن عبارت اولان اصولک اسمیدر. فلاطون، (سوقراط) ک برآبه نک
اوغلی اولوب کندی دخن صنعت توییدده ماهر او لدینغی بیان ایتمشدیر. سوقراط و فلاطون
علمی فطری عد ایدرلردى. بناءً علیه آندره کوردمعلمک وظیفه سی شاکرده کندی
فطرتنده موجود اولان علمه شعور حاصل ایتدیرمکدن عبارت قالیوردی. آنده
بالقوه اولان علی تأمل واسطه سیله فعله چکیوردی. بو فکر طوغرو اولماقامله برابر
شاکرده بیوبلده سؤاللر ایرادیله جواب لر بولدیرمک تشیحید ذهنے خادم او له جنی جهتله
ینه ای براصولدر. (Ironie کلمه سنه ده باقالی.)

Majeur, e

اسم مذکور اولهرق قیاسده (حداکبر) و اسم مؤنث اولهرق یعنی آخرنده (e) ایله (کبری) دیگدر . بر قیاسده مطلوب اولان قضیهده کی موضوعه (حد اصغر) (Petit terme) و مجموعه (حداکبر Grand terme) دینلیز . حد اصغر هانکی مقدمهده بونه یورسه او مقدمه یه (صغری Mineure) وحداکبر هانکی مقدمهده ایسه آکا دخی (کبری Majeure) تسمیه اولونور . صغیری ایله کبری بیننده مشترک اولان جزءه (حد اوسط Moyen terme) و بونلدن مرکب اولان هیئته (شکل Figure) اطلاق ایدیلیز . مثلا «علم حادثه» زیراعالم متغیردر . و هر متغیر حادثه . بناءً علیه علم حادثه » قولنده کی (علم حادثه) مقدمه سی مطلوبدر . یعنی اثباتی مطلوب اولان مقدمه در . بونده موضوع اولان (علم) کله‌ی حد اصغر و مجموع اولان (حادثه) کله‌ی حد اکبردر . حد اصغر اولان (علم) لفظی (زیراعالم متغیردر) مقدمه سنه بولوند یعنی ایچون بومقدمه یه صغیری دینلیز . وحداکبر اولان (حادثه) لفظی (هر متغیر حادثه) مقدمه سنه بولوند یعنی ایچون بومقدمه یهده کبری تسمیه اولونور . صغیری ایله کبری بیننده جزو مشترک اولهرق تکرار ایدن (متغیر) لفظی حد اوسطدر . بونلدن مرکب اولان قیاس مذکور (شکل در)

مطلوب ایه نتیجه برشی دیمک اولدیغندن حد اصغره مطلوبک موضوعی دیدیکمز کی نتیجه نک موضوعی ده دیهیلیرز . کذلک حد اکبری مطلوبک محوی دیده دعریف ایده بیلیرز . مطلوبک یاخود نتیجه نک محوانه حد اکبر تسمیه سی محوی ده شمولی (عدد افرادی) - علی العاده مثال اخاذ اولونان برخی شکلدن بر قیاسده - موضوعک شمولندن زیاده اوله سندندر . اکثر احواله موضوع اخص و مجمل اعمدر . لکن حال داها بوله دکادر . سالبه اولان ضربلرده نتیجه حد اکبر ایله حد اصغرک یکدیگرنده داخل اولمادینی افاده ایتدیکسدن بونلرک شمولاری بینته ه هیچ بر مقایسه پایسله ماز . موجبه جزویه ضربلرنه نتیجه حد اصغرک شمولنک آنجاق بر قسمی حدا کبرده داخل اولدیغی بیان ایتدیکی جهته حد اصغرک شمولی حد اکبرک شمولی تجاوز ایتمک احتمالی وارد .

بالاده کی تفصیلات قیاس حملی (Syllogisme catégorique) یه عائددر . قیاس شرطی عمتصل (Syl. hypothétique) و قیاس شرطی منفصله (Syl. disjonctif) کانیجه بونلرک کبراسی قیاست ایکی مقدمه سندن شرط وبا تردیدی بیان ایدن مقدمه در . قیاس شرطی عمتصلک صغراسی شرط کافینک میدان حقیقته کلدیکنی یاخود کلدیکنی بیان ایدن مقدمه در . قیاس شرطی منفصلک صغراسی تردیدک برشقی خارج بر اقام مقدمه در .

قیاس شرطی عمتصل

کبری : اکر (ب) (م) ایسه (ر) در	کبری : (اکر (ب) (م) ایسه (ر) در
صغری : لکن (ب) (ر) در	صغری : لکن (ب) (م) دکادر
نتیجه : بناءً علیه (ب) (ر) دکادر	نتیجه : بناءً علیه (ب) (ر) در

قیاس شرطی منفصل

کبری : یا کوندوزدر یاخود کیجه در	کبری : یا کوندوزدر یاخود کیجه در
صغری : لکن کوندوزدر	صغری : لکن کیجه دکادر
نتیجه : بناءً علیه کیجه دکادر	نتیجه : بناءً علیه کوندوزدر

Malebranchisme

فرانسه حکما سندن وبالخاصه علم الاهیات علم انسانی ما لبرانش (۱۶۳۸-۱۷۱۵) ک فلسفه سیدره بوفلسفة (ده قارت) فلسفه سندن محدود در . آنجاق آندن شو جهله آیریلیر :

(مالبرانش) تصوّرات فطريّي (Idées innées) قبول ايّهوب : « بز هر شیئی الله بهده کوریز . بز هر نه او لور سه او لسوون آن آنجاق هر شیئی بیلن موجود ایله بر لشـه رک بیلیرز . بوندن باشـه بز موجودیت اشـیایی (دهـقارـت) ک دیدـیـکـی کـی جـنـابـ الـهـلـکـ آـلـدـائـقـ وـ آـلـدـانـقـدـنـ مـنـزـهـ اوـلـهـسـیـلـهـ (Véracité divine) دـکـلـ وـحـیـ اـیـلـهـ بـیـلـیـرـزـ » دـیرـ اـیـدـیـ . موـحـیـ اـیـلـهـ روـحـکـ بـدـنـ اوـزـرـینـهـ فعلـ وـ تـأـثـیرـینـیـ حتـیـ جـوـاـسـ جـسـمـانـیـهـ نـکـ یـکـدـیـکـرـلـرـ اوـزـرـینـهـ هـرـ درـلوـ فعلـ وـ تـأـثـیرـینـیـ اـنـکـارـ اـیـدـهـ رـکـ آـنـلـرـکـ منـاسـبـاتـیـ اـمـدـادـ الـهـیـهـ عـطـفـ اـیـلـهـ بـدـنـ وـیـاـ روـحـکـ حـرـکـاتـهـ عـلـلـ عـادـیـهـ (Causes) نـظـرـیـلـهـ باـقـارـدـیـ . یـعـنـیـ بوـنـلـرـ منـاسـبـیـلـهـ سـبـبـ حـقـیـقـیـ اوـلـانـ جـنـابـ الـهـلـکـ مـداـخـلـهـ اـیـدـهـ رـکـ فـلـانـ وـ یـاـ فـلـانـ حـرـکـتـیـ اـحـدـاثـ اـیـتـدـیـکـنـیـ بـیـانـ اـیـرـدـیـ . موـمـیـ اـیـلـهـ کـورـهـ بـزـ عـقـلـمـزـ کـیـ اـرـادـهـ مـنـ دـخـیـ کـنـدـیـلـکـنـدـنـ هـرـ بـرـ شـیـئـهـ مـقـتـدرـ دـکـلـدـرـ . جـنـابـ الـلـهـ بـزـ مـقـرـرـاتـ وـ اـفـعـالـ اـخـتـیـارـیـهـ مـنـکـ اـصـلـیـدـرـ . بـوـجـهـهـ کـنـدـیـسـنـکـ مـذـہـیـ جـیـرـیـهـ مـذـہـبـنـهـ مـائـلـدـرـ . بـوـنـکـهـ بـرـابرـ (مالبرانش) نـیـکـیـنـ اـیـدـیـ . وـعـلـمـدـهـ شـرـورـیـ جـنـابـ الـلـهـ آـنـجـاقـ سـبـبـ کـلـیـ (Cause universelle) درـ دـیـهـ رـکـ اـیـضـاحـ اـیـرـدـیـ . عـلـمـ اـخـلـاقـ دـهـ اـنـظـامـ فـکـرـیـ اوـزـرـینـهـ تـأـسـیـسـ اـیـرـدـیـ . کـنـدـیـسـنـهـ خـرـسـتـیـانـ اـفـلاـطـونـ (Platon chrétien) نـامـیـ وـیـرـلـمـشـدـرـ .

Manichéisme

مانـوـیـهـ، شـوـیـهـ کـهـ اوـچـنـجـیـ عـصـرـ مـیـلـادـیـدـهـاـ یـرـانـدـهـ دـوـ غـمـشـ وـ قـتـلـ اـیـدـلـمـشـ اوـلـانـ(مانـیـ) نـکـ مـذـہـبـیدـرـ . بـوـمـذـہـبـ قـسـمـاـ زـرـدـشـتـ مـذـہـبـنـدـنـ آـلـنـشـ اوـلـوـبـ خـلـقـیـ اـیـکـیـ اـصـلـهـ عـطـفـ اـیـدـرـ . بـونـکـ بـرـیـ مـبـدـأـ خـیرـ اوـلـانـ تـورـ وـدـیـکـرـیـ مـبـدـأـ شـرـ اوـلـانـ ظـلـمـتـدـرـ کـبـوـکـاشـیـطـانـ وـ مـادـهـ دـخـیـ تـسـمـیـهـ اوـلـوـنـشـدـرـ . شـوـ حـالـدـهـ خـالـقـ شـرـ خـالـقـ خـیرـ اوـلـانـ اللـهـهـ مـساـوـیـ دـیـمـکـ اوـلـورـ . بـونـدـنـ باـشـهـ مـانـوـیـلـرـ تـورـاتـ وـ زـبـورـیـ قـبـولـ اـیـمـدـکـارـیـ کـیـ اـنـجـیـلـدـنـ دـخـیـ یـاـلـکـزـ کـنـدـیـ فـکـرـلـیـنـهـ موـافـقـ اوـلـانـ شـیـلـرـیـ آـلـشـلـوـدـرـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ بوـکـاـ لـغـتـ کـتابـلـرـنـدـهـ زـنـدـیـهـلـقـ تـسـمـیـهـ اوـلـوـنـشـدـرـ .

Manie

مانـیـاءـ مـرـاقـ، قـوـهـ خـیـالـیـهـ نـکـ ثـابـتـ بـرـفـکـرـلـهـ مـتـأـثـرـ اوـلـهـسـنـدـنـ عـبـارتـ خـصـوصـیـ بـرـ جـنـتـ . غـرـابـتـ فـکـرـ ، عـادـتـ غـرـیـبـهـ ، مـفـرـطـ هـوـسـ .

Massé

کته که جسمه تأثیر ایدن قوتله بو قوتک حضوله کتیردیک مقدار تعجیل آره سنده کی نسبت نابتهدن عبارتدر.

Matérialiser

مادی یا پمپ . مادی ظن وعد ایتمک ، مرئی و محسوس یا پمپ . ماده حالت کیرمک ، محسوس و مرئی بر صوره کیرمک ، کسب مادیت ایتمک (بعض مانیاتیزما و سپریتیزم حادثاتی حقنده قولالانیلیر .)

Matérialisme

مادیون مذهبی که هر شیئک ماده و با خود هیچ دکلسه مادی او لدینگی ادعا ایدنلر که مذهبیدر . هر زمان مادیون فکرک تظاهراتی ماده و ماده نک حرکاتیله ایضاح ایتمکه چالشمشلدر . اسکی حزء لا یتجزی مذهبینه سالک اولا نلردن یکی مادیونه قدر بو مذهبک اساسی دکیشممه مشدر : احساس ، فکر ، الاعمال اولان ادراکات آز چوق رقیق بر ماده نک حرکاتندن ، وظائف عضویه دن و جمله عصیه نک اهتزازاتندن عبارتدر . مادیون ارواحک وجودی انکارایتدکلری جهتمله بالطبع جناب اللهی ده منکر درلو . لکن جناب اللهک وجودی براهین قطعیه ایله اثبات ایدلش او لدینگی کی عالم رو حائیک وجودی دخی حادثات روحیه حقنده اخیراً ارباب علم و فنک اک ممتازلری طرفندن اجرا قلنان تجارت فعلیه ایله ثابت اولمشدر . عالمده کی لا یعد ولا یحصی بدایع خلقتی بر طرفه براقهم . يالکز وظائف اعضاده وبالخاصه امر تناسله کوریلان انتظام نظر امعانه آنندینی حالده و سائطک مطلوب اولان وظیفیه نه قدر محیر عقول بر صورت حکیانه و انجاز کارانه ایله توفیق ایدلایی کوریلور . بو توافقات و مناسبات ماده نک بلا شعور و اختیار ماده نک تصادفی حرکاتیله وجوده کلیدکنه عجیبا هانکی عقل سليم اقناع ایدلایلیر ؟ حادثات طبیعیه ده غایب دقیق حابله مستند بر جوق قانونلر کشف ایدلایلیور . عجیبا بو حسابلرک بر محاسبیز کندی کمندیه یا پلایدیغنه اذعان و انصافدن محروم اولمایان بر کیممه ناصل ایناندیریله بیلیر ؟ حسابک بولندینی یورده بر محاسبیک ده بولونه جغی قبول ایتمک ضروریات عقلیه دن دکلیدر ؟

شوراسی پاک غریبدرکه مادیون بر طرفدن هر شیئی ماده و قوتله یعنی بالذات اثباتیه با خود فلسفه علمیه (پوزیتیویسم) مذهبناک مؤسسی (اوکوست قوست) ک

دیدیک و جهله اعلانی ادنا ایله ایضاح ایده یورلر. و دیکر طرفدن بوماده و قوتک ماهیتني پیلدمکاری سویه یورلر. دلیل اوله رقدرمیان ایتدکاری شیلره دقت ایدیله جک او لورسه بونزركنه اصول تجربه نهده فنا ثابت اولان حقایقه موافق اولمايان برطاقم فرضیاتدن عبارت اولدینی کوریلور. بروقتلر خیلی فکرلری اغه ل ایتش اولان بومذهب علمک ترقیاتی سایه سنده بوکون نظراعتباردن بوسبوتون دوشمشدر. اکر هنوز طرفدارانی و ارسه بونزرك اجرای تدقیق و ترقیات علومی تعییب کلفتی اختیار ایتمین رطاقم نظرسطحی اصحابندن عبارت اولدینگنده شبهه یوقدر. بو ترقیات سایه سنده الیوم ماده نک قوتک تکائف ایتش برشکلنندن باشقة برثی اولمادینی و حتی اولدن بری غیره قبل امحا اولدینی ادعا ایدیلن اجسام بسیطه اجزای فردمنک بیله غایت بطی برصورتله بروتردن مادیت صفاتی غائب ایتمکده بولوندینی آ کلاشلمشددر. (مادیون مذهبنک اضمحلالی) نامی تختنده یازدینگ اثر ناجیزه بوبابده هر دورلو شک و شبههی ازاله یه کافی براهین ومطالعات درج ایدنشدر.

Matérial

مادی، هیولی، هیولانی، ماده دن متشكل، ماده یه مخصوص و متعلق. بونک مقابلي روحاني (Spirituel) در. آریسطوط و (سقولاستیک) لره کوره بالقوه (virtual)، غیرمعین، غیر مخصوص (Indéterminé) که بونک مقابلي صوری (Formel)، فعلی (Actuel)، معین، مخصوص (Déterminé) در.

Matériellement

مادة . بالقوه که بونک مقابلي بالفعل (Formellement) و Actuellement (Les universaux) ماده ، بالقوه اشیاده وبالفعل آنلری تصور ایدن ذهننده موجوددر .

Mathématiques

Sciences — = علوم ریاضیه. (فیشاغورت) مسلکنه تابع اولان حکما کندیلرینه معلوم اولان علومک جمله سنه ریاضیات (ماتیما) نامنی ویریلرایدی. الیوم بواسم مجرد و تصوری اولوب موضوع علرینک حقیقی اولمه سنه تابع بولونمايان و بناءً عليه

مشاهده یه مراجعت ایدلکسزین برایین استدلایله‌یی استعمال ایدن علومه ویراکده‌درو.
حساب، جبر، هندسه، فن جراثمال نظری (Mécanique rationnelle et thermique) کی.
ریاضیات نظریه (pures) (دن اولان بو علمله مقابله معلومات ریاضیه یه احتیاج
کوسترن بعض فنونه دخی ریاضیات تطبیقیه (appliquées) — (تسمیه اولونور که
هندسه رسمیه اقسام‌مندن فن خطوط مجسمات (Stéréotomie)) و فن مساحت اراضی
(Géodésie) بوقبلدندر. کیانی (Cosmologique) برعلم اولان علم هیئت دخی دامنا
حسابی استعمال ایچه‌سترن دولایی علوم ریاضیه‌دن عد اولونشدر. حال بوك بو ترصد
ومشاهدہ (Observation) یه مستند برعلمدر.

Mathématisme

اصول ریاضیه و هندسیه‌نک فلسفه یه تطبیق لازم‌کله جکی ظننده بولونانلر کفکریدر.

Matière

ماده، هیولی. برگایه ایچون انسانک سعی ایله فائدلی برصورته استعمال
ویا شکلی تبدیل ایدیلن اشیای طبیعیه.
(آریسطوط) وسقولاستیکاره کوره برفعالیت حاضر اوله‌رق قبول و صوکره
اصلاح و تنظیم ایتدیکی ذهنی ویا جسمانی شی وتعییر آخرله بر صفتکاره ویریلن
وبناءً علیه‌تدارکی صنعته عائد او لمایان شیدرکه ترکجه‌ده بوكا (خام‌اشیا) و (کراسته) تعییر
اولونور. ماده‌نک مقابله صورت (Forme) در. بودخی ماده‌یه صنعتک عملیه سیله
ویریلن شیدر.

Maxime

قاعدۀ کلیه، قاعدة اساسیه، مثل، حکمت، حکیمانه سوز، کلام کبار، بر قاعدة
حرکتی یاخود منطقی ویا حقوقی بر مبدی ویاخود عمومی بر ماهیتی حائز علم الروحی
بر ملاحظه‌یی خلاصه ایدن قیصه سوز. (فانت) ه کوره بر کیمسه طرفدن قبول ایدیلن
وباشقه‌سنک اراده‌سنن مراجعت ایدلکسزین کنندی اراده‌سیچون معتبر عد اولونان
قاعدۀ حرکت.

Mazdéisme

اسکی فرسلرک محوسیکدن عبارت اولان مذهبیدر. بومذهبک مؤسسى اولان

(زردشت) دارای اول زماننده ظهور ایتمش و عقاید جوسمیه بی صابئلکدن تحریر وزنداوستا (کلام الحی) نامیله بر کتاب نتراییده رک جویک برشهرت بولشدیر. (دبستان مذاهب) ده کنديسنہ پیغمبر عنوانی ویرایه یور. معراجندن و مجزاتندن بحث اولونه یور. مذهبیک اساسی اسکی جوسمیلرک نور و ظلمت سوزلرینی ساده شدیره رک (ایزد) نامنده بر خالق خیر و (اهر من) نامنده بر خالق شر اثباتندن و بونلرک فوقدنه بر خدای قادرک وجودی خی اعترافه برابر ینه آتشه طاپقدن عبارتدر. الیوم ایرانده جوسمیلر (گبرلر) و هندستانده (پارسی) لر بومذهبه منسوبدرلر. مانویلرک شویه مذهبی بوندن آلمشدر.

Mécanicisme

کله سنک مرادفیدر. بوکله یه باقالی. Iatromécanisme

Mécanisme

میخانیکیه مذهبی که فلسفه ده باجهه سبدلات جسمانیه ن افعال میخانیکیه ایله ایضاح ایدن مذهبدر. بتوون عالم محسوساتی حین (Étendue) و حرکته تقسیرایدن (ده قارت) بومذهبه و هرشیئی بسیط (موناد) لره ایضاح ایدن (لینیج) آنک مقابله اولان قویه (Dynamisme) مذهبنه منسوبدرلر.

Médecine

علم طب که صحی محافظه و اعاده ایتمک صنعتی اولوب بونک علم الروح و علم اخلاق ایله مناسبات شدیده سی وارددر.

Médiat

برشیئه دوغریدن دوغری یه دوقنایان، دوغریدن دوغری یه اویایان، بالواسطه اولان، بالواسطه.

— e. Évidence — بدهات بالواسطه که استدلال واسطه سیله، بر استدلال

نتیجه سی اولان بدهتدر. بونک مقابله بلاواسطه بدهتدر که حد او سطیز کنديلکنندن بدیهی اولان مبادی اویه نک بدهتیدر.

Médiateur plastique

متوسط مشکل، مصوّر که (Cadwoorth Cadnoorth) ک روحانی اولان روحک جسم ایله اتحادی خی ایضاح ایچون تخیل ایتدیکی آشاغی و متوسط برنوع رو حدر.

فرانسزجه یکی اعتجده مومنی الهیک بو تعییری قو لانیلما یوب « طبیعت مشکله »،
« مصوره » Nature plastique و « طبیعتک حیات مصوره‌یی » Vie plastique la nature
تعییرلری قو لانیلاینی و بونک عالمک ذی حیات موجوداتک بنیه‌لری تشكیل ایدن
بی شعور بر روحی دیمک اولدینی و جناب اللهک اشیا او زرینه آنک واسطه سیله اجرای
 فعل ایتدیکی بیان ایدیله یور .

Médiation

توسط. شفاعت .

Médium

لاتین لسانندن مأخوذا لوب واسطه، متوسطدیمکدر . (ایپنو تیزما) و علوم خفیده
علم ارواح ایله مخابرده و هیچ دکاسه ظاهری سبی اولمایان ضربه‌لر (Typtologie)،
بلا اختیار یازیلان یازیلر، کورین بعض خیال‌لار، مادی شکل‌لرده ظاهرات کی حداثتی
وقوعه کتیر مهیه خادم اولان کیمسه‌یه دینیلر . انتقال (Transe ou passage) وفات
ایتش بر کیمسه‌نک روحی ظاهر ایتمه‌یه باشلادینی کی (مدیوم) ک کندی قالبی آکا
ترک ایتمه‌سیدر . روح در حال آنده تصرفه باشلار دینیله یور .

Médiumnité

(مدیوم) لق قابلیت و استعدادی .

Mégalomanie

مانیای تکبریه، بیویکلک جنتی، بعض دیوانه‌لرک دائم‌کندی بیویکلکلرندن بحث
ایله هذیان ایمه‌لرندن عبارت مرض عقلی .

Mégarique

= (مه‌غاریا) مدرسه‌یی . (اوکلید) ک (قره‌فت) بزرخی او زرنده
کائن (مه‌غاریا) شهرنده تأسیس ایتدیکی مدرسه در که بوكا مدرسه مشاغبیه
(École éristique) دخی تسمیه اولونور . بو کله‌یه باقالی .

Mélancolie

(اسان یونانیده قرق‌صفرا دیمکدر) مالخولیا، قره‌سوداکه اکثريا دائمی بر جان
صیقیلتیسته، حزن و خبرته دینیلر .

Méliorisme

(لاینجه اک این دیمک اولان *meior* کلمه‌ندن آنمشدر) اثباتیه، فلسفه‌علمیه مذهبیه منسوب بعض کیمسه‌له کوره حیاتک هر خصوصده تدریجیاً اصلاح و استكمالیدرکه اخلاقک یکانه مقصد و یاخود قنونی بودر. فرانسرجه یکی فلسفه لقچه‌منده ایکی معنا کوست‌ملشدرکه بونارک بری نیک بینانک و بینانک مقابی او له رق انسانک صورت مناسبیده اداره اوونان مساعیسیه دنیانک دهاانی برحاله کتمیریله بیله‌جی فکری و بیکری عالم زهردن خالی نده ممکن اولان عالمک اک ایسی او لمایوب کسب صلاح و مکملیت اتکدنه بولوندیغی فکریدر.

Mémoire

قوه حافظه، ماضیی تخطر ایمک و بیلمک قوتی. بونده ایکی شی واردر: بونارک بری زمان سابقده حصوله کن تصوراتک محافظه‌سی و دیکری آنلرک ماضیه‌ه ائد او له‌یغی بیلسکدر. بناءً علیه تصوراتک اف‌رمیتی بینه‌میوب زمان حاله عطف حالتده قوه حافظه صحیح و سالم دکلدر.

قوه حافظه زمان فکریله برابر هویت شخصیه و نفس ناطقه‌نک استمرارینی تضمن ایدر. تتابع تصورات حافظه‌نک شرطی اولوب کندیسی دکلدر. حافظه‌نک برقرار نوعی واردر:

— حافظه حسیه، حافظه محسوسات که حواس ظاهره‌ایله حس اوونان شیلری و جزئیاتی حفظ ایدن قوتدر.

— حافظه عقلیه، معقولات و مجرداتی حفظ ایدن قوت که انسانه خصوصدر.

حافظه حسیه‌نک دخنی نوعی واردر. باشلیجه‌لرنی شونلردر: — حافظه بصریه که مرئیاتی حفظ ایمک قوتیدر.

— حافظه سمعیه که مسموعاتی حفظ ایمک قوتیدر.

(Imagination reproductive) — حافظه خیالیه که خیله معینه دیگندر.

حافظه عائد باشلیجه امراض ضعف. حفظه و یاخود فقدان حافظه (Amnésie) و احتداد حافظه و یا اشتداد حافظه (Hypermenésie) در.

Mémorables

== (سقراط) ک خاطرده طوطوله یه شایان محاواران. == Entretiens - de Socrate.
 سقراط و قاسنده ب آز صوکره (قسنوفون) طرفدن تالیف اولونان بر
 کتابدر که بونده حکم مومنی الیه کندیسی اتهام ایدن (ملیتیوس) و ساڑه یه قارشی
 مدافعه ایدلشدرو.

Mémorabilité

بر حادثه نک نقل و حکایه اولونان احوال مختلفه سنده بعضیلری وارد رکه بونلو
 حقنده وقوع لان شهادات صحیحه نک عددی دیگرلری حقنده کی شهاداتک عددنده
 زیاددر. فرانسرجه یکی باپیلان فلسفه لغتچه سنه برشاهده معلومده بر حال حقنده کی
 شهادات صحیحه نک عددیله ینه اوحال حقنده کی مجموع شهاداتک عددی بیننده کی
 نسبت معنائسه اولهرق بو کله و بو صفت و ماهیته متعلق شهاداتک عددیله و قعنه نک
 هیئت مجموعه می حقنده اجرای شهادت ایدن شاهدلرک مجموع عددی بیننده کی
 نسبت معنائسه اولهرق دخی (Testabililé) کلمسی درج و ادخل ایدلشدرو. بونکه
 برابر بعض طرفدن بو ایکی کلماک ایکی ده دوغزی اولهرق احداث ایدلیدیکی
 و (Mémorabitité) کلماست فرانسر لساننده شایان تذکار معنائندن باشهه بر معنا
 افاده ایده می جکی بونده بیان مطالعه اولونمشدرو.

Mémorisation

از برلهمه، حفظ ایمه معنائسه اولهرق فرانسرجه یکی باپیلان لغتچه یه ادخل
 ایدلشدرو.

== حفظ ایتمک ایچون قولانیلان مختلف فنی اصولر. = Méthodes de - .

Mental

عقلی، ذهنی، عقله و ذهنه منسوب و متعلق اولان. بو کله بعض کره Intellectuel
 و بعض کره Psychologique صرافیدر.
 = امراض عقلیه. = Maladies - es.
 = اختلال شعور. = Aliénation --- e.
 = حساب ذهنی. = Calcul - .

Mentalité

حالات ذهنية، ذهنك حال وياصفت مميزه سى، برشخصك قابليات واستعدادات ذهنية واعتقادات فكريه و اعتقادات اساسيه منك جموعى.

Mérite

بر كيمسه يي مكافأه لايق قيلان شى، اهليت، لياقت، استحقاق، دكر، مزيت، برفعلى مدح وستايشه لايق قيلان شى، دكر، مزيت، مدوحه. برشئي فائدلى ياخود خوش ولطيف يابان شى، مزيت. دكرلى، مزيتلى بر كيمسه. = حقيقى ارباب مزيتدن اولان كيمسه متواضع، محويتلى اولور.

= دكرلى، مزيتلى آدم، ارباب مزيتدن اولان آدم. = Homme de ...
 = بويوك اجر وثواب فازانع. = Acquérir de grands ...
 = برشيدلش شان وشرفني كندىنه عطف واسناد ايمك. = Se donner le ... de ...
 = برشيله افتخار ايمك، برشئي موجب شان وشرف عد ايمك. = Se faire un ... de ...

بو كيمنك مقابل Démérite دركه قصور، تقصير، عدم استحقاق، مقدوحه، شقاوت ديمكدر.

Merveilleux

عجيب، غريب، حيرت انكىز، شاياب تعجب. عجيب وغريب اولان برشيدلش اسماي صرف طبىعى اوله بيلير. بناء عليه او معجزه (Miracle) دكادر.

Mésologie

موجوداتك محيطليبله اولان مناسبى بىشى.

Mesmérisme

آلان اطباسندن مسمى (١٧٣٤ - ١٨٩٥) ك مذهبى. مومى اليه كندى مذهبى لايمه سندى مندرج يكرمى يدى فقردهه خلاصه ايمشد. ذى روح وغير ذى روح بالجمله موجوداتى سياله مقناطيسى تسميه ايدىكى عمومى بر عاملك تائيرينه تابع عداديدر ايدي. كندى فكريه كوره بوسياله انتقال وترامك ايده بيلير. وآنك سايده سندى امرا ض

عصييه وبالواسطه ديكير برجوق امراض شفایاب او له سلیم. مراق وقره سودايه مبتلا اولان کيمسه‌لری تماس والريله صيفا يبرق تداوى ايده ايدي.

Mesure

ئۈچى، مقىاس. بر كېتك ئۇچىسى او كېتك عىنى نوعدن ديكير: كېتك اولان نسبىتىرەك بوكا واحد قىاسى (Unité de —) دينلىر.

Métagénèse

تولد متوالى، تناسل متناوب. علم الحياتىدە عضويتلىكايىچى جىنك (دىشىوار كىكك) معاونلىرىنچىم ايتىكسىزىن حصوله كله سىيدر. ذات الالقاح خفيه (Génération agame) حادثانىڭ مجموعى.

Métagénésique

تعجىل تناسل متوالى، بعض عضويتلىك تناسىخ = Accélération. واستحالىلارندە بىشكىلدەن مراحل متوضطەن آتلاريدىر ديكىر شكلە كېملرى حادثىسى.

Métagéométrie

علم ما بعد الهندسه ؟ ئۇقلید هندسە سنك غىرى اولان يعنى اوچ بعددن زىفادە بعدى اولان وياخود ئۇقلید مسافەسى كېيىب ابعادى مسٹوى، متىجانس و يىكدىكىرىنىڭ عىنى اولمايان بىر مسافەنىڭ وجودىنى فرض ايدن هر هندسە.

Métalogique, métamorale

علم ما بعد المنطق، علم ما بعد الاخلاق كە مبادىء اولانك ومنطق وياخود علم اخلاقى اساسلىرىنىڭ نظرىيە سىيدر. بونك، مقابىل قواعد منطقىنىڭ اىي بىاستىدالىدە وقواعد اخلاقىنىڭ مەدوح بىر فەلادە فعلاً تطبيق اولوندۇلىرى وجىھەنە حىد ذاتلىرنىدە تدقىقىردىر. (شوپنهاور) دوغىيىدىن دوغىرىيە قوانىن فىكىرىڭ تشكىلنى مەستىند اولان حقىقە ما بعد المنطقى تسمىيە يىدر. مومى اليه كورە هىاستىدالىڭ مبادىء اساسىيە اربعەسى اولان عىينىت، تناقض، انتقاء ثالث ياخود انتقاء و سط (Tiers exclu) يعنى متناقض اىكى قضىيەدىن بىرىنىڭ حىفى ديكىرىنىڭ كەندىنى اقتضا ايتىھىسى، علم كافىھە وياتامە بوقىيەلەندەر.

Métamorphose

استحاله، تبدیل شکل، تناسخ. بالخاشه بوجکلرک تبدیل شکل ایمهاری حفنه‌ده قو لالسلیر.

Métaphysique

علم مابعد الطبيعة. بوعلم اکثريا « علل اولی و مبادی اولانک علمیدر » دیه تعريف اولونقده و بوكا فلسفه اولی نامی دخن ويرمکده ايسهده فيلسوفلر بو علمي مختلف صورتلره تعريف ايمشلردر. يكى يايپلان فرانسزجه فلسفه لغتيچه منه درج ايديلان تعريفات شوغلردر :

- (أرسطو) أعلم الطبيعى نام كتابته ما بعد اولان واليوم علم ما بعد الطبيعه
تسميه ايدلان كتاب .

— حواس ایله ادرارک اولونه مایان موجوداتک علمی .

- ظواهر اشیایه مقابل ذات و حقیقت اشیانک علمی .

— حادثاتك فو قنده برعالم تشکیل وبو عالمک سلب وجودینی احتموا ایدن حقایق معنویه و غایه کال علمی .

— استنتاج اولان فکره مقابل اوله رق دو غریب دو غریب اولا علم شهودینک تدارک ایتیکی علم مطلق (Intuition directe).

— حقیقت اشیائی و بناءً علیه علوم طبیعیه و اخلاقیه نک مبادیء او لیه سفی ادرا که
بگانه کافی عد ایدیلن عقل واسطه سمله او لان علم.

— (فانت) ه کوره يالکز عقلمند يعني نه معلومات تجربیه يه نده زمان و مسافت
معرفت شود دیه سننه مراجعت ایدلکسزین قبلی (صرف نظری) او له رق بیلمک قوتندن
ستخراج اولونان علم و معرفت لرک مجموعی .

- ممکن اولدینی قدر اصلی و اساسی اولان تحلیل تأمیلی و تقدیمی و اسٹے سیلہ و تجربہ نک و بالخاصه تجربہ داخلیہ نک (شعور و تأمیلک) ممکن اولدینی قدر تام اولان ترکیبی و اسٹے سیلہ اولان علم و معرفت .

حاصلی فلسفه‌ناتک اثک یوکک، اثک مشکل و اثک عمومی مسئله علم مابعدالطبیعی نامی ویرانکده در.

علم ما بعد الطبيعه على العاده عمومي وخصوصي اولان او زرها ايكي قسمه تقسيم اولونور: بونلرک بر نجیبی وجود و وجوده متعلق اولان شیلدن بحث ایدر . بوکا علم الوجود (Ontologie) و فلسفه اونی (Philosophie p. emiè: e) اطلاق اولونور . ايکننجیبی ماده تک حقیقتندن و طبیعتک الا عمومی او لان قانون نزدند، روح حقيقة تندن، جناب الله دن بحث ایدر ک مبحث الكائنات (Cosmologie ou philosophie de la nature) و مبحث (Théodicée ou théologique) و مبحث الاهيات (Psychologie rationnelle) تشکیل ایدر .

(وولف) عمومی علم ما بعد الطبيعی یه علم الوجود نامی ویر . مقدما (آریسطوط) دخی بو علمه حد ذاته وجود علمی تسمیه ایشیدی .

تفقیدیون (Criticistes) و اثایسیون، فلسفه علمیه طرفدارانی (Positivistes) علم ما بعد الطبيعین خصمیدرلر . تتفقیدیه مذهب تک مؤسسی اولان (قاف) بو علمه نهایتیمز مجادلاتک میدان مصارعه سی تسمیه ایشدر . تتفقیدیون بو علمی قطعیاً انکار ایتمکله برابر علم اخلاقه تابع عد ایدرلر . اثایسیون بوسیلوون انکار ایدرلر . چونکه آنکه موضوعی لا یُعْرَف (Inconnaissable) صایارلر . لکن بو علمک خصماً آنی تزیف و با انکار ایتمکله برابر ینه آندن آزاده او له مدقری کوست مشلدر . اثایسیونک رسیسلری اولان (او کوست قونت) یشریوت دینی وضع ایشدر . (هبرت سپنسر) لا یعرَف ک وجودی قبول و تصدیق ایشدر . علم ما بعد الطبعیی انکار ایدن مادیونک هرشیئی ماده و قوتله ایضاً هه قالقیشم هری ده آیریجه بر علم ما بعد الطبعیی تأسیسندن باشهه بر می دکلدر . حاصلی انسان ذی عقل بر حیواندر . ذی عقل اولان بر موجود علم ما بعد الطبعه احتیاجمند وارسته او له ماز .

— = مبدأ ما بعد الطبعی کد (قانت) کوره تصور Concept ی او لجه تجربه ایله معلوم اولان بر شیئک معرفتی (یکیدن تجربه یه مراعع ایتمکسزین) تشییله مساعد قبلی بر قاعده بیان ایدن مبدأ در . (Transcendental کلمه سنه باقالی .)

= دور ما بعد الطبعی . انسانک دور اساطیری (Age mythologique) دن چیقوب هر شیئی معبدلرک مداخله سیله ایضاً هدن فارغ اولدقدن صوکره اثباتیه دور ینه (Age positiviste) یعنی وفا یمع و قوانین ایله اکتفا دور ینه و اصل اولماز دن

اول داخل اولدینی دوره که حقیقت صورتی ویرلش بر طاقم معانی مجرده و اوهام و خیالاته مراجعت ایتدیکی دوردر. (اوکوست قوت) بوکا دور مابعدطبيعي تسمیه ایتشرد. مومنیلیک تاریخ بشری بویله اوج دوره تقسیم ایمه سی تقيیدات شدیده يه اوغرامش ویونک موافق نفس الامر اولما:لینی کوسترلمشد.

Métapsychique

ما بعد اثر وحی، ذهنده مشاهده ایله ادرانک اولونه بیله جک ماهیته او ملایان. حادثات عقلیه قبیلنندن اولوب آنجاق هنوز لا یقیله معلوم او ملایان یاخود موجودیتی بیله منازع فهه او لان حادثه دخی تسمه اولونور. (تلپاتسا) یعنی او زاقدن تائیره و کشف خدمه کی.

Métempirique

فوق التجربة، ولفظ يكيبر كله اولو بھ نه سبیدن دولایی اولور سہ او اسون تجربہ نک موضوعی اولہ میاں و بناءً علیہ علوم مثبتیہ تابع اولمایاں شی دیمکدر، فوق التجربی اولان شیئے (Objet transcendant)، تجربہ نک صورت لازمه سی و یاخود واسطہ لازمه سی اولان شیئہ ده اطلاق اولونور، (قات) ک جملہ امریہ مطلقاً سی کی۔

Métempsychose.

Méthode.

اصول، طریق، (علم باتانده) اصول تصنیف، اصول معین بر تئیجه، و اصل اولیق وبالخاصة حقیقتی کشف ایمک ایچون فکری اداره ایدن طرز معمولدر. (ده قارت) ک اصول حقنده ک نطبقده باشلیجه درت قاعده واردر. بونلردنخی معیار حقیقت اوله رق آنجاق بداهی قبول اتمک، مشکلاتی ای حل اتمک ایچون آبرمق، اکیسپت اولان شملردن

باشلايو ب تدریجاً الاختلط شيلره جيچه رق فکر لري ترتیب و نظام او زره اداره ايتمك، هیچ برشئی خارجده بر اقامق ایچون تام استقرار ال و عمومی یوقلمهار یا مقدر .

اصول تحلیلیه . -- = analytic.

اصول ترکیبیه . -- = synthétique.

اصول تجربیه . -- = expérimentale.

اصول استقرائیه یعنی جزئیدن کایه کیدن اص-ولد رکه

بالخاصة علوم مشاهده ده مستعملان .

اصول استنتاجیه . بوبر قضیه کایه دن بر قضیه جزئیه یا ، فوأنیندن

حادثاه ، اسبابدن نتایجه ، مؤثردن اثره کیدن اصولدر که بالخاصة علوم ریاضیه ده مستعملان .

علم الروحده على العاده ایکی اصول قبول اولونور . بونلرک بری داخلی ، ذهنی

وبلا واسطه درکه بوکا مشاهده داخلیه (Introspection) تسمیه ایدیلر .

دیکری خارجی و بالواسطه درکه باشقه لرنده و حیوانلنرده حادثات علم الروحیه نک

ظهورات خارجیه سفی تحت مشاهده دیه آلمقدن عبارتدر . بوایکی اصول یکدیگری خی

اماں ایتدیکسندن ناقابل تغیریقدر .

هر-ملک فلسفی بر اصولی ضمن ایدر . و بوجهله ده قارت اصولی (— cartésienne) و قانت اصولی (kantienne) و سائره دینلیلر .

اصول اخلاقیه که عقل تحری عحقیقتده بر کوندا انفعال نفسانی و منفعته

دوچار تأخر و انکساف اولماق او زره اراده و قلبی دائم احسن نیته مقارن بولوندیر مقدن

عبارتدر . (فلاطون) دن صوکره زمانز حکماستدن بعضیلری دخی بواسو لاک لزومنه

قاتل اوبلشلردر . حقیقت و خبری بیطرافانه سومه نک کندی دخی بر فلسفه در .

اصول تحری که اشیانک سبب و ماهیتی کشف ایچون استعمال

اولونان اصولدر . بوکا اسم او له رق La zététique دخی اطلاع اولونور . بواعریف

(آفاده میا) نکدر . لکن بواسم (پیرون) ک مذهبنه و صورت عمومیه ده (ریله) مذهبنه ده

ویریلر . چونکه (پیرون) مذهبنه سالک اولانلر یهی هیچ برشئه واصل اولمقسرین

داعماً حقیقتی آراد قلرینی اعلان ایدر لردی .

Méthodologie

مبحث الاصول، مبحث الطرائق که منطبق، اصول الرى وبالخاصه بونلرک علومه متعلق او لانلرینی تجربی او لهرق تدقیق ایدن قسمیدر. ودها دو غربی اصناف مختلفه تفیحه اتده استعمالی مناسب او لان استدلاله مستند اصول مختلفه یی تدقیق ایدن خصوصی بر منطبقدر.

Microcosme

کله سنه باقالی (Macrocosme)

Milieu.

وسط، محیط.

یک پیلان فاسفه اتفاقه سنه بو کله دن مقتصود او لان معنالر بوجه آتی کوسترشدر: — دیگر ایکی ویا بر قاج شیئک آره سنه قولمش او لان وبالخاصه ایکی طرفه مساوی مسافه ده ویا خود بر شکلک مرکز نده بولونان شی . — کرک ایکی مفهوم آره سنه بونلر موضوع بحث او لان ماده نک هیئت مجموعه سی تماماً تقسیم ایتمیه جک یعنی آنک جمیع اقسامی استیفا ایتمیوب اوچنجی برشق و احتماله محل برآقه حق صورتده و کرک ایکی قضیه آره سنه بونلر متناقض اولماهی حق صورتده درج ایدلش او لان شی (حالت متوسطه، شق ثالث، امر ثالث). آشاغیده کله جک او لان «انتقاء وسط» مبدئی بونک معکوسیدر. و مقصدی ایضا حه کافیدر. قیاس مقیسم دخی بولیدر . — ایکی ویا هازیاده اجسام بیننده بولونوب بر فعل طبیعی بی بونلرک برندن دیگرینه نقل ایدن شی .

— بر شیئک، ایچنده بولوندیغی احوالک مجموعی .

(غوبلو) اشبوا Milieu کله سی مناقشه ایدر کن «Milieu نک تأثیری برموجود او زرینه آنی احاطه ایدن با جاهه اشیانک تأثیرینه دینور. حال بوكه اشیای محیطه نک سنه او لان او موجوددر . بناء علیه Milieu extérieur تعییری مأنوس او لامسه غرب کورینه جکدی « دیگر اعتراض ایتش ایسدہ لسانزده بزر بمقامده محیط خارجی تعییرینی قولان عقده اولدیغمز جهله بوعتراضه محل قلامقده در . مثلا (فلود بر نار) ک: « قان Milieu intérieur = وسط داخلی ادر. عناصر تشریحیه تغذیلرینه لازم او لان شیئی آندن آلیر. و مضاد تمثیل او لان مخصوصانی آ کا دوکرلر » قولنده کی

— social — physique Millieu intérieur
وَ — intellectual — تعمیرلری ده بولیدر .

امروزات مبدئی که «متناقض ایکی قضیئنک بری صادق و دیگری کاذبدر» یاخود «ایکی

قضیئه متناقض اولدینی وقت بونلردن برینک صدق و یا کذب دیگرینک کذب و یا صدقی تضمن ایدر» دیمکدر . مثلاً موجود و معروم کله‌لری یکدیگرینک نقیضیدر .

«المقیمان امر ازان میانع ان «دینلشتر که «ایکی نقیض یکدیگرینی منع و رفع ایدن ایکی امر در» دیمکدر . برشی موجود ایسه مطلقاً آنک معروم اوله‌مامه‌سی و معروم ایسه موجود

اوله‌مامه‌سی لازم کایر، بونلرک ایکیستنک اورتھسی یعنی ایکیمی بیننده اوچنجی برشق، رحالت متوسطه یوقدر . بوسط انتقام‌ایتمشدتر، یوق اویمشدر، آردن چیقمش و اورتهدن

قالقاشدر . لکن یکدیگرینک ضدی اولان ایکی شی بولیدکلدر . بونلرده وسط وارد . مزارقراه‌ایله بیاض بولیدر . قاره‌اویایان برشیئنک مطلقاً بیاض و یاخود بیاض اولمایان برشیئنک مطلقاً قره اوله‌سی لازم کلز . اوشی مثلاً یشیل و یاقیر مزی اوله‌بیلیر . بوراده بروسط یاخود بر امر ثالث وارد . انتفاء و سط مبدئی تناقض (Contradiction) مبدئن است خراج اولونشدر .

— Tenir un juste . — برشیده اعتدال و اقتصادیولی طویق، اعتدال‌ه‌رعايت

ایمک، اورته قرار کیتمک، افراط و تفریطدن اجتناب ایمک، خیر الامور اوساطها قاعده‌سننه رعايت ایمک .

Millénaire ou millénariste

— Doctrine — حواریوندن یو حتایه بطنوس آطه سنده کورین خارق العاده .
اجوالی حاکی اوله‌رق انجیله ملحق کتابده (Apocalypse) اخبار ایدیلان بیک‌سنده
ubarat دورظر فنده مبدأ شرک (شیطالنک) قوی عجزه مبدل اوله‌جهنمه قائل اولان
مذهب . حضرت عیسانک قیامتدن اول دنیایه کلوب بیک سننه سلطنت ایده‌جکنی
و هر نوع شر و کناهک منعدم اوله‌جهنی بیان ایدن مذهب .

Mimétisme

تفایدک هر دورلو شکلدارینه اطلاق اولونور . بعض حیوانلرک ایچنده یاشاد قبری
محیطک کورینشی کرک دائمی کرک وقت صورتده اکتساب ایتملری مثلاً پراقلرک

شکل و رنگریزی و طوپراغل منظره‌سی المهری (اکثراً بـو معناده قولانیلیر) .
تشریخاً یکدیگرندن پـک فرقـلـی اولـان حـیـوانـلـر بـیـفـنـدـه کـرـکـعـیـی صـورـتـ مـعـدـشـتـ وـکـرـکـ
سـائـرـ هـرـ دـورـلـرـ اـسـبـابـ نـتـیـجـهـیـ اـولـهـرـقـ حـاـصـلـ اـولـانـ سـطـحـیـ مشـاـبـهـتـ .ـ مـثـلاـ بـعـضـ
سـینـکـلـارـ خـارـجـاـ آـرـیـ یـهـ بـکـزـرـلـوـ .ـ بـوـ مشـاـبـهـتـ مـدـافـمـیـهـ مـسـتـنـدـ بـرـ تـطـبـیـقـ اـولـدـیـنـیـ فـرـضـ
ایـدـلـشـدـرـ .ـ

Mimique

تـقـلـیدـیـ ،ـ تـقـلـیدـهـ مـنـسـوـبـ وـ مـتـعـاـقـ اـولـانـ .ـ بـرـ فـعـلـیـ ،ـ بـرـ نـطـقـ اـشـارـتـهـ اـفـادـهـ اـیدـنـ .ـ
(ـاـسـمـ اـولـهـرـقـ)ـ اـشـارـتـهـ تـصـوـرـ اـیـمـکـ صـنـاعـتـ وـ فـعـلـیـ .ـ

Mineur

اـسـمـ مـذـکـرـ وـیـاـخـودـ مـحـذـوـفـ Terme کـلـهـ سـنـکـ صـفـتـیـ اـولـهـرـقـ قولانیلیرـ .ـ وـ بـوـ حـالـدـهـ
بـرـ قـیـاسـ حـمـلـینـکـ اوـچـ حـدـنـدـنـ بـرـ اـولـانـ حدـاـکـبـرـیـ دـیـکـ اـولـوـرـکـ مـطـلـوبـ وـیـاـ
نتـیـجـهـدـهـ مـحـمـولـ اـولـانـ حـدـدـرـ .ـ (ـMajeurـ)ـ کـلـهـ سـنـهـدـهـ باـقـالـیـ .ـ

Mineure

(ـاـسـمـ مـؤـنـثـ اـولـهـرـقـ)ـ بـرـ قـیـاسـ حـمـلـینـکـ صـغـرـاـسـیـ یـعـنـیـ اـیـکـ مـقـدـمـهـ سـنـدـنـ حـدـاـصـغـرـیـ
حاـوـیـ اـولـانـ مـقـدـمـهـسـیـ دـیـکـدـرـ .ـ بـرـ قـیـاسـ شـرـطـیـ مـتـصـلـدـهـ صـغـرـیـ شـرـطـ کـاـفـینـکـ مـوـقـعـ
حـقـیـقـتـهـ کـلـدـیـکـنـیـ وـیـاـ کـلـدـیـکـنـیـ بـیـانـ اـیـدـنـ مـقـدـمـهـدـرـ .ـ وـ بـرـ قـیـاسـ شـرـطـیـ مـنـفـصـلـدـهـ صـغـرـیـ
تـرـدـیدـکـ بـرـ شـقـنـیـ خـارـجـ بـرـ اـقـانـ مـقـدـمـهـدـرـ .ـ (ـMajeureـ)ـ کـلـهـ سـنـهـدـهـ باـقـالـیـ .ـ

Minimum

— قـوـلاقـ اـیـچـونـ مـحـسـوسـ اـولـانـ حدـاـصـغـرـ تـأـثـیرـ .ـ audibile.
— کـوـزـ اـیـچـونـ مـحـسـوسـ اـولـانـ حدـاـصـغـرـ تـأـثـیرـ .ـ visibile.
بـرـ حـدـاـصـغـرـ مـحـسـوسـ وـارـدـرـ .ـ تـبـیـهـکـ اـحـسـاـسـ اـولـوـنـدـیـنـیـ تـاـمـ نـقـطـهـ آـلـماـنـلـکـ عـتـبـهـ اـحـسـاـسـ
(ـSeuil de la sensationـ)ـ تـسـمـیـهـ اـیـدـکـلـارـیـ شـیـئـیـ کـوـسـتـیـرـ .ـ

Miracle

معـجزـهـ ،ـ کـرـامـتـ ،ـ طـبـیـعـتـکـ نـظـامـ مـعـتـادـیـ خـارـجـنـدـهـ حـصـولـهـ کـانـ وـدـنـیـ بـرـ مـاهـیـتـیـ
حـائزـ وـ قـصـدـ وـ نـیـتـهـ مـبـتـنـیـ بـرـ فـعـلـکـ عـالـمـدـهـ تـظـاهـرـیـ نـظـارـیـهـ باـقـیـانـ مـوـجـ تـعـجـبـ حـادـهـ .ـ
خـارـقـهـ ،ـ قـوـانـیـنـ مـعـلـوـمـیـهـ اـرـجـاعـ اـیـدـیـلـهـمـهـینـ هـرـ جـالـبـ دـقـتـ وـ عـجـیـبـ حـادـهـ .ـ

معجزه اویله بعضیلرینک زعمی و جهله قوانین طبیعیه‌ی بوزمق و علوم و فنونی زیر وزیر اتمک دکادر. طرف ربانیدن انبیای عظامی تأیید حکمته مبنی تقدیر بویوریلان وقت مر هونلری حلول ایتدجه میدان ظهوره کان بعض خارقه‌لدر. قوانین طبیعیه عادات الهمیدن باشنه برشی دکادر. عادات الهمیه تبدل ایمز، قرآن کریده (ولن تجد لسنة الله تبدیلا = سن الاله الک عادتنه البتہ تبدل بوله مازسک) بویورلشدرا. بوقوانین ایجاب حکمته الک موافق برصورتده وضع ایدلش اولدیغندن آنلری بوزمق مقتضای حکمته ترک ایمک دیمک اوپور. دکزک آریلوب حضرت موسایه کخید ویرمه سیله، حضرت عیسائک جناب مریم العذرادن دنیایه کلمه سیله قوانین طبیعیه بوزو لاما مشدر. وکا کان جاریدر. بویله نادر الواقع بعض خوارق‌لک ظهوری قوانین طبیعیه بوزماز، بناءً علیه قوانین طبیعت بوزیلیه‌یورمی؟ اویله ایسه علم و فن یوقدر دیمک واهیدر. جناب الاله الک بو کبی خوارقه‌ه پیغمبران ذیشانی تأیید اتمه‌ی دخنی عادات الهمیه سندندر. معجزاتک وقوعی کتب سماویه و تواتره ثابتدر. بونلری انکار ایمک تعنده و مکابردهن و بودخنی فکرک قدرت و عظمت الهمیه تقدیر ایده می‌جک درجه‌ده طار اوله‌سندن باشنه برشیه حمل ایدیله من. بو انکار کنندیلرینک شؤن حیاتیه لورندن مستبان اولدیغی و جهله‌ه آمال دنیویه‌یه قطعیاً تنزل ایمیوب آنجاق امر ربانیه امتشال ایله اصلاح احوال ام یولنده بونجه اذا و جفا چکن و بناءً علیه امنیت و اعتماده الک‌زیاده شایان اولان پیغمبران ذیشانی فضیحه کذبه نسبت ایمک دیمکدرکه عقل سلیمه و مقتضای عدل و انصافه بوندن دها مغایر برشی اوله‌ماز. حال بوکه بعض کیمسه‌لرک معجزاتی انکار ایتدکلاری خی و بعضیلرینک دخنی مثلا دکزک آرینه‌سنی جذر و مدد حاده سیله تأویل ایمک کبی قوانین طبیعیه داره‌سنده ایضاً حلقه‌ق الشدقله‌خی کوره‌بورزه شهر اه ایمان و تسلیمیت طوری‌کن و مقتضای عقل و حکمت دخنی بوایکن بویولده تاویلات و تفسیر اته نهدن مجبوریت حس ایتدکلاری خی آکلامه‌یورز. الهمی انکار ایدنلر بالطبع معجزاتی ده انکار ایدرلر. لکن عجیا بر عقل سایم ایچون وجود باری بی انکاره مجال وارمیدر ؟ یالکز Dieu و Matérialisme کلمه‌لرینه درج ایتدیکمز بر ایکی سوزی لا یقیله تأمل ایمک بوکا امکان اولمادیغی آکلامه‌یه کافیدر. لکن وجود باری بی ایمان ایدنلرک معجزاتی تصدیقده قطعیاً تردد ایده‌مه‌ملری لازم کلید. چونکه خالق کائنات اولان جناب الاله الک قادر مطاوی اوله‌سی ضروریات عقلیده‌ندر. معجزاتی انکار ایمک آنک، وضع ایتدیکی قانونلرک خارجنده

برشی یا پایه‌یه قادر اولمادیغنه قائل اولق دیمکدر. بوایسه تناقص‌دن اینی برآدمک کندی سوزنی دیکر برسوزیله جرح ایمه‌سندن باشقه برشی دکدر. ایشته فلسفه جدیده نک مؤسسى اولان (دهقارت) هر شیده شبهه‌یی کندی مسلک‌نئه اساس اتخاذ ایتدیک حالده ذکراولونان سبیه مبنی جناب‌الاھل قدرت مطلعه‌سنده قطعاً شم، ایده میرک حقایق ریاضیه‌یی بیله اراده‌آتمیه‌یه تابع عد ایتشدر. بو کمال قدرت بر چکردارک میوه‌دار بر آغاز یتیشدیرمه‌سنده، بر حوینه نک دیکر بر حوینه‌یی تلقیح ایده‌رک مکمل بر انسان وجوده کمیزمه‌سنده، بونک عکسی اوله‌رق بعض خسرا‌تک تلقیح ایده‌ناماش اولان یورطم‌لنزن دن یاوری چیزم‌سندن عبارت اولان تناسل بکری (Parthénogénese) وایکی وبا دها زیاده جزوئره آیریلان بر حیوان‌نگزک هر جزوئدن کندی کبی بر حیوان حصوله کلمسی دیمک اولان تناسل تجزی (Fissiparité) حادثه غربی‌لننده، خردل دانه‌سندن بیویک اولمایان بر بوجکک اعضاً تناسله‌یه وارنجه بالجهه لوازم حیاته ملاک اوله‌سنده رأی‌العین مشاهده ایدلکده‌در. بو اوچ مثالک فروع‌اتندز هربری بر معجزه‌در، اینی عصاره دورلو شکللره کهیه‌بور، مختلف‌ماده‌لر و جسم‌لر تشکیل ایده‌بور، دورلو رنکلر و رایحه‌لر آله‌بور. بر آغازک اقسام ساڑه‌سنده اثری بیله کورولمه‌ین بو جویالر و قوقولر دیکر بعض اقسام‌نده مثلاً پاراکلرنده، میوه‌لننده نیجه حصوله کلایه‌بور؟ بو ناصل بر کیمیادر؟ بورالرینی عقل بشر ادراکدن عاجزدر. اشیانک بر ظاهری، بردہ باطنی واری. ظواهردن پاک آز شی بیله‌بورز. لکن باطن کلیاً مجھولمز. حال بوکه هرشی اورادن کله‌بور. متصوفینک تعبیری اوزره اولاً عالم غیبیده تقرر ایده‌بور. حالاً واسطه تدبیر و تصریف اولان عقل دخی اعماله منسوبدر. بو بدایع و خوارق داماً کورمکده اوله‌من بزم‌دیده بصیر تمزی هیچ بروقتنه دوچار غفلت و نسیان ایمه‌له‌لیدر. شورانسی ده اونو تیمه‌لکه بومعجزات یکدیکرینی متعاقباً وجوده کایه‌بور. هر آن حد احصادن خارج بدایع کونیه ساحه آرای شهود اوله‌بور. و بونلر آلات واسطه‌سیله‌ده تصنیع ایدلیبور. دیمک اوله‌بور که جناب‌صانع حکیم ایچون یونلری خلق و ایجاد خصوصنده اک کوچوک بر کوچلک یوقدر. حضرت قرآنده بیان بیورلایی و جهمه بر شیئک وجوده کله‌سنے مشیت‌آتمیه تعلق ایدنجه اوشی درحال وجوده کله‌بور.

شمدى آرتق جناب حقک هرشیئه قادر اولدینی تسلیمده عقل سلم ناصل تردد ایده‌بیلیر؟ بالاده ذکراولونان آیت جلیله، قوانین طبیعیه نک ثابت اولدینی حقنده

بزی تامینه کافیدر . مشیت‌الهیه و تقدیر ربانی‌ایله نادرآ و قووه کلن بعض خوارق بو اساسی تغییر ایمه‌مش و ایمه‌جکدر . بناءً علیه تدقیقات و مطالعات و معاملاتیزی بواسه استناد ایتدیرمکله برابر جناب‌اللهک قدرت مطاهه‌سی تصدیقأً معجزاتک و قوعنی قبول ایمه‌مزه هیچ برمانع یوقدر . آیات جلیله‌ی کندی طار فکر لرینه کوره تأویله قالیشانلر هرشیدن عنزیز و قیمتدار اولمق لازم کان نور ایمافریخی شائبه‌دار ایمکدن باشهه هیچ برنتیجه استحصال ایده‌میه‌جکلرندن امین او لمايدرلر . علامه‌شہیر (پاسقال)ه کوره وحی و ایماندن محروم اولان عقل خطا و کذبدن عبارتدر .

بو اثریز دهازیاده تفصیلاته مساعد دکلدر . (مادیون مذهبینک اضه . حالی) عنوانی کتابیزه بو کی مسائل حقنده تفصیلات و مطالعات کافیه درج ایدمشدر .

Misère psychologique

فقر عالم روحي که بر کیمسه نک حادثات علم الروحیه سی بر اشدیروب خلاصه ایمه‌یه مقدر اوله‌مام سمند عبارت برضعف معنویدر (یکی قبول اولونان تعبیر‌انددر) .

Misologue

دشمن عقل (و توسعی معنا طریقیله) علوم و ادبیات و فنونی ذم ایدن کیمسه .

Misonéisme

خصوصت تجدد، یکی اولان شیلدن نفرت ایمک که یکی فکرلرک ، یکی عادتلرک قبوله مانعت ایمکدن عبارت بر نوع کوره‌نک طرفدار لغیدر .

Mnémotechnie, Mnémonique

حافظه‌یه یاردم ایمک ، از برله‌یی تمیل ایمک صناعتی که بیتلر پاپق وبضر رموز واشارات قولانیق کی مختلف اصول‌لری حاویدر .

Mobile

متحرک . تحریک اولونه بیلن شی . محرک . معنوی اوله‌رق تحریک ایدن‌شی یعنی باعث ، سائق ، سبب .

Mobile لذت ، سعادت ، نفرت ، انتقام ، جان صیه‌یتیسی کی منشئی حساسیت اولان سبیه و Motif مثلا وظیفه و فکر دیانتپروری کی منشئی عقل اولان سبیه ،

اطلاق اولونور. تعبیر دیگر له (Mobiles) اراده‌ی تقریر ایتدیرمه‌یه میال اولان حادثات انفعالیه، سوق طبیعت و عاداتدر. (Motifs) حادثات عقلیه‌در: فکرلر، حکم‌لر، استدلال‌لر کی. لکن حادثات عقلیه اکثريا بر طاقم حادثات انفعالیه حصوله کتیریر. مثلا بر فکر بزم محظوظی‌سزی و یا نفر تمزی موجب اولور. بناءً علیه بر سبیده بوایکی صتف حادثاتک‌ده دخل و تأثیری اوله‌یلیر. ایشته بو سبیه مبنی بو ایکی کله‌نک بری دیگرینک یرینه قول‌لانیلیر. (Motif) کله‌سنده باقی‌لی.

Mobilisme

اشیانک اصل و اساسو، شیخصی و متعدد اول‌قدن باشقه بلا فاصله متغیر اولدینی و قوانین ثابت‌یه تابع اولمایوب صورت معقوله‌ده تشکیل ایچون وقوع بولان هر دورنو تشبیه تجاوزله تأثیرسز برافان بر استحاله دائمه‌ده بولوندینی اعتقادی، حقایق اشیانک تبدل دائمی فکری. (یکی قبول ایدلش بر تعبیردر).

Modales

— Propositions —
«مکندرکه، محته‌لدرکه، محالدرکه، ضروریدرکه» قیدلندن بریله مقيد اولان قضیه‌لدر. تعبیر دیگر له نسبی یعنی محوالک موضوعه جملی ضرورت، وجوب، دوام، امکان، اطلاق کی احوال و کیفیاتدن بریله مقيد اولان قضیه‌لدر. کتب عربی‌ده قضایای موجبه اون بش قسمه آیرلش. و بونلره ضروریه مطلقه، مشروطه عامه، مشروطه خاصه، و قیمه مطلقه وسایر ناملر ویرلشدتر.

سقولاستیکلاره کوره جهت امکان، احتمال، امتناع و ضرورتند عبارت اولق اوزره در تدر. و بونلره مقابله درت نوع قضایای موجبه وارد. (هامیتون) رابطه (Copule) سی متمم بر قید ایله تخصیص و تحديد ایدلش اولان هر قضیه‌یه موجبه‌تسمیه ایمشدتر.

قضیه موجبه‌نک مثالی فرانسرجه کتابلره کوره: «محالدرکه ارض مدور اولسون» یاخود «مکندرکه ارض مدور اولسون» و بزم منطق کتابلینه کوره «انسان بالاضروره حیواندر» و «انسان بالامکان کاتبدر» شکلنده اولور.

Modalité

موجّهیت، قضایانک موجّه، ذوی الجهات، مقید اولمه‌لری احتوا ایتدکاری نسبتک
بر حقیقت (امر واقع) یاخود محتمل و یا غیر محتمل و یاخود ضروری و یا ممکن اوله‌رق
سان ایدله سدر.

(فانت) ه کوره تصدیقاتک موجه اوله‌لری اوچ نوادر . تصدیقات، احتمالی (Problématiques)، اخلاقی (Assertoriques)، ضروری (Apodictiques) اوپور . اکر مھولک موضوعه نسبتی ساده‌جه محتمل کی تصور او لو نورسە تصدیق احتمالیدر . «روح بشتر غیر مائت اوله بیلیر» کی . اکر بونسبت مو حود تصور ایدیلورسە تصدیق تحقیقیدر : «روح بشتر غیر مائتدر» کی . واکر نسبت ضروری تصور او لو نورسە تصدیق ضروریدر : «روح بشترک غیر مائت اوله سی لازم کاير» کی . تصدیق تحقیقی موجودیت مقوله‌سنه متناظرد . و فعلاً دوغزى لكن ضروری اولمايان بر تصدیقدر . حقایق فعلیه (Vérités de fait) جمله‌سندندر . بو حقایق مقابلی اولان حقایق حقوقیه ويا حکمیه (Vérités de droit) بر تصدیق ضروری ایله‌افاده او لو نور .

تصدیقک بو او ج شکله مقابله مفهوم کلیسی (Concepts) وارد ر. بونلر دخی احتمال و امتناع ویا استحاله (Possibilité et impossibilité)، موجودیت و معدومیت (Existence et inexistence)، ضرورت و امکان (Nécessité et contingence) et تسمیه اولونور (inodalité) در. بو او ج چنین مفهوم و مجموعه مقوله لری (Catégories de la

Mode

حال ، كيّفّيت ، صورت ، هيئت ، شكل . وجه ، طرز ، اسلوب ، اصول ، طريق ، منوال . ضرب ، نوع ، صيغه . تَعْين (Détermination de l'être). عارضي ، متبدل و موقع اولان صفت که بونک مقابلي برموجود دك آنسز تصور اولوناميه جنپي صفت ذاتيه و دائميه (Attribut) در . مثلا تحییز ماده نك صفت ذاتيه سيدر .
 جهت که قضایای موجهه ده ایجاب و یا سلبی تحديد و تخصیص ایچون علاوه اولونان «محتملدر که یاخود ضروریدر که روح بشر غیر مائت اوسلوسون کبی بر قیددر . اسکی فلسفه ده محتمل اولق و یا او لماقم ، ضروری اولق و او لمامقدن عبارت او لهرق درت جهت نظراعتباره آنه یوردى . فاسفة جدیده ده بولفظ دها واسع بمعناده مسمى معلمدار .

ضرب که قیاسده حد او سلطک مقدمه لردد اشغال ایندیکی موقعه نظرآ باشلیجه درت شکل (Figure) بولوندیغنه کوره بونلردن هر بری متعدد انواع تشکیل ایدر که بونلرک جله سی آلتش درت عدده بالغ اولور. ایشته بونو علوك هر بریمه ضرب تسمیه اولونور. مو دا که بر جمعیت ایچنده موقعتا حاکم اولان و رجحانی منازع فیه اولقله برابر راجح عد ایدیان عادات، اوضاع و افکارک هیئت مجموع سی.

کلمه لریسته ده باقایانی (Modale ، Modalité ، Figure)

Moderne

= فلسفه جدیده که اون آلتنجی عصر لز بو کونه قدر آنی تعقیب ایدن اعصارک فلسفه سییدر. بونکله برابر باقون (۱۵۶۱ - ۱۶۲۶) ایله ده قارت (۱۵۹۶ - ۱۶۵۰) = اکثريا فلسفه جدیده نک مؤسس لری تسمیه اولونور.

Modification

تعدیل، بعض مرتبه تبدیل ایمه، جزوی محو و اثبات ایمه. تنویع. تغییر صورت، تکیف. تکیف. اکثريا حال، کیفیت، تعین (Mode) معناسنده قولانیلیر. حادثات علم الروحیه وبالخاصه حادثات انفعالیه نفس ناطقنه نک احوال و کیفیاتی (Modifications) در. بونکله برابر حال بر تبدل دکله سه بیله دانها کندی کندیسته عینی اولان بر موضوع عک متبدل و عرضی بر حال و کیفیتیدر. جو هر ک احوال و کیفیاتی دیندیلیر. احوال و کیفیات دکیشیر سده جوه دکیشمز.

Mœurs

عادات و اخلاق، بر ملکتک و بر صنف آدمک ایلک و کوتیلک ملاحظه اید. کسزین علی العاده حرکات و عاداتی، بر نوع حیوانه مشاهده اولونان افعالک مجموع. افعال خیریه و شریه متعلق عادات طبیعیه ویا مکتسبه. حسن اخلاق، عادات خیریه، مهله، دوره، موقع تماشایه وضع اولونان اشخاصه موافقت. فن خطابتک مستمعینک امنیتی فاز اتفاق و سائطی او کره تن قسمی.

Moi

آنَا، بن، اعراضک حاملی اولان حقیقت دائِئْه وغیرمتغیره، نفس متفکره.
انا چون روح دیگر دکاره. کندیشه شعوری اولق اعتباریله رو خدر. وبر، بسیط، کندی
کندیک عینی وسر استدر. ومسئول اولاق حیثیتله شخصیت. معنویه یی تشکیل ایدر.
بونک مقابله لاما (Non-moi) در.

= آنادانی که (فانت) = کوره شعور ایله ادراک اولونامایان
ذات انادر.

= آن ظاهري که شعور ایله ادراک اولونان انادر.
Le — phénoménal.
= آن تجربی که برلکده موجود وبا خود یکدیگری متعاقب
اولان اعراضک تشکیل ایتدیک انا. احساسات و خاطراتک هیئت جموعه سی.
Le — absoiu.
افاده ایدن فعل ذاتیسیدر. بوفعل آن تجربی ایله (لاما) نک تمیزندن مقدم
اولق و بناءً علیه (انا) و(لاما) نک ایکیسی ده وضع ایتمک اعتباریله بالذات
نفسدر. نسبی اولان شیلرک جمله سی یعنی عالم ظاهري حصوله کتیرین بودر.
و با اولدن بری وجود مطابق دینیلن شیدن عبارتدر.

= (انا) نک اقصامی، عینی شخصک برمزانده
و با خود یکدیگری متعاقب بر قاج شخص اولمه سی. (Personnalité) کله سنه باقالی.
— = انسطحی، زم عادامزدن و بزه تأثیر ایدن با جمله وقو عاتدن
تشکل ایدن انا.

= انعمیق، لایتغیر اولان و با خود هیچ دکاسه آنجاق کندی
کندیخی تعديل ایدن (انا) در که قدمای اخلاقیون بوکا For intérieur (وجودان)
آسمیه ایدرلردی.

Molécule

ذره، بر جسم مرکبک اک کوچوک جزئی. بوجزوک کندی دخی اجزاء فرد
دن مرکبدر. جزء فرد بر جسم بسیطک اک کوچوک جز ییدر. بو کله یهده باقا ایدر.
Atomes

Molinisme

حریت بشریه‌ی جناباللهک فضل و کرمی و علمیت کایه سیله تألف ایمک نظر به‌می.

Molyneux

— (مولاینوقس) مسئله‌سی. بودات اون سکرنجی عصرک

انکلایز مهندسلرندندرو. مسئله دخی شودر: بر عملیه واسطه‌سیله بردن بره کورمه‌یه باشلایان آنان طوغمه برکور طوق‌نمتسزین برکره‌یی بر مکعبین یعنی زار بیچمنده درت کوشمی بر جسمدن تفریق ایده‌رک ایشه کره وایشه مکعب دیه‌بیایمی؟

Moment

آن، قیصه‌هدت. برانکشاقد. تعین اولونان صفحاتک هربری. فن میخانیکده تحریک ایمک قدرتی، قدرت حرکه، سبب حرکت. برقوتک ودها عمومی برصورتده بخط شعاعک بر نقطه‌یه نسبتله تدرت تحریریکه‌سی.

— فعله قرار ویریدمک استعدادی خاوز فکر و احتساس. psychologique.

بومعنا دخی یوقاریده کی قوه محرك و سبب حرکت معناشیدر. يالکن اوراده بوقوت طبیعی و جسمانی اولدینی حاله بوراده معنوی و عقليمیدر. اساساً بتعییر (بسمارق) ک آمان فیاسو فلرینک اصطلاحاتندن آلدینی بتعییردر. ونتیجه‌یی حصوله کتیرن صوک بحران دیمکدر. موئی‌اله بونی (پارس) محاصره‌ستنک صوک حادثاتی حقنده در میان ایتشیدی. على العاده محاوراتده اک موافق و مناسب اولان آن و وقت معناشنده قول‌لانیلیر.

Monade

(موناد) لسان یونانیده واحد (Unité) معناشه اولان (موناس) کلهم‌سدن آلمشدر. جمع اوله‌رق Monades آحاد جوهریه (Unités substantilles) دیمکدر. موناد کلمه‌سنسی (لینینیچ) بسيط، فعال، غيرقابل تقسیم جوهر معناشده قول‌لانشدر. بوندز باشلیجه بر مونادک اطرافته تجمع ایله بتوون موجوداتی تشکیل ایدرلر. (موناد) دخی جزء‌لايجزا، جزء‌فرد دیمک ایسه‌ده (ایکور) ک جزء‌لايجزا (Atomes) لرندن ماهیه پک فرقیلدر. (لینینیچ) ماده ایله روح مذهب شنیه‌سمنک یرینه بروحدت و فعالیت جوهر مذهبی اقامه ایمه‌یه چالیشم‌شدر. (موناد) لر غیرمتاحیز و غيرقابل تقسیم،

شکلمنز (زیرا شــکل اجزایی تضمن ایدر)، ازلى وابدی (ترک و تحمل ایله غیرقابل احــا) در لــر. بونلار دراک (Perception) و تــشمی (Appétition) ایله متصف و بوســوتون داخلی فعالیتلردر. ادراک بر مونادک دیکرینی عرض و تــمیل ایمهــسی و تــشمی دها واضح ادرا کــاته کــچمهــیه میلیدر. مونادلرک اــن نوع مختلفــسی واردــر. اــک آشاغــی درجهــه بــولــان مــونــادرــل اــک آشاغــی تــشمی و ادرا کــاته مــالــک اوــلانــلردر. بــونــلر عــالمــغــيرــعــضــوــی وــبــنــایــی وــحــافــظــه وــتــجــبــی تــابــع اــفــکــار اــیــلــه مــتــصــف اوــلانــلر اــروــاح حــیــوــانــیــی وــادــراــک واضح وــعــقــل اــیــلــه مــتــصــف بــولــانــلر اــروــاح اــنــســانــیــی وــجــوــدــه کــتــیرــر. هــرــمــوــجــوــدــ بــرــجــســم اــیــلــه بــرــرــوــحــدــن مــرــکــبــدــر. جــســم بــرــمــونــادــ مــجــمــوعــیدــرــکــه بــونــلــوــک مــعــا مــوــجــوــدــیــت مــنــاســبــائــی بــزــه اــمــتــدــاد (حــیــز) مــفــهــومــی وــیرــر. رــوــح حــاــکــم اوــلان وــجــســمــه وــحــدــتــی وــیرــن مــونــادــر. لــکــن مــونــادرــل بــرــلــرــی اوــزــرــینــه حــقــیــقــی تــأــثــیرــ اــجــراــیــه مــنــلــر. آــنــلــرــک پــخــرــهــســی بــوــقــدــرــکــه اوــرــادــن بــرــشــی کــیــرســوــن وــیــاــخــود حــیــقــســوــن. آــنــلــرــک يــالــکــز عــلــمــالــهــی (اــصــلــنــه عــلــمــیــهــی دــیــلــمــشــدــر) طــرــفــدن اوــلــدــن وــضــع وــتــأــســیــس اــیــدــلــشــ بــرــمــطــابــقــت (Harmonie) عــقــلــ دــیــلــمــشــدــر) مــوــجــبــنــجــه تــصــورــی بــرــنــفــوــذــی اوــلــهــبــیــلــر. رــوــحــ بــشــرــ بــرــمــونــادــر. اوــلــفــظــک معــنــای لــغــوــیــی وــجــهــلــه جــســم اــیــلــه بــرــلــشــمــشــ دــکــاــدــر. لــکــن بــوــمــطــابــقــت مــقــدــرــه مــوــجــبــنــجــه بــرــبــرــیــه عــیــارــ اــیــدــلــشــ اــیــکــی ســاعــت کــبــی آــنــکــله هــمــ آــهــنــکــدــر.

(لــینــیــج) کــ واحدــی (مونــادــی) فوقــالــطــبــیــی وــاجــزادــن مــرــکــ اوــلــمــایــانــیــعــنــی بــســیــطــ بــرــقــوــت وــاــحــدــیدــر. بــونــکــ صــفــتــمــیــزــهــســی عــرــض وــتــمــیــل (Représentation) درــ. یــعنــی کــنــدــیــســنــدــه انــعــکــاســ اــیدــن عــالــیــ اــیــضــاــحــ اــیدــر. وــبــوــصــورــتــه بــرــعــالــمــ صــغــیرــ (Microcosme) یــعنــی عــالــمــکــ بــرــخــلــاــصــهــی اوــلــمــشــ اــلوــرــ. آــنــکــ ذات وــحــقــیــقــیــ تــشمــی یــعنــی بــرــادــراــکــدــن دــیــکــرــینــه کــچــمــهــیــه مــیــلــ دــائــمــیــســدــر.

ادرا کــات وــاضــخــه (Aperceptions) یــی اــدــراــکــاتــدن (Perceptions) فــرق وــتمــیــز اــیــمــکــ لــازــمــ کــلــیــر. اــدــراــکــات مــونــادــکــ تــکــیــفــاتــ دــاخــلــیــهــســی (Modifications internes) درــ. اــدــراــکــات وــاضــخــه بــوــتــکــیــفــاتــدن فــضــلــه اوــلــهــرــقــ شــعــور وــیــاــخــود تــأــمــلــی دــخــی تــضــمــنــ اــیدــر. لــکــن عــالــیــ تــصــور وــکــالــه مــیــلــ اــیــمــکــ اــرــوــاــحــکــ صــفــاتــمــیــزــهــســی اوــلــدــیــغــنــدــن مــونــادــ بــرــرــوــحــدــرــ. وــحــیــوــانــاتــکــ کــنــدــیــلــرــی دــخــی بــوــنــلــرــی بــرــمــاــ کــینــه مــثــاــبــهــســنــدــه عــدــایــدــن (ددــقــارت) کــهــ فــکــرــینــه رــغــمــا بــرــطــاقــمــ روــحــلــرــدــر. لــکــن يــالــکــز مــبــهــمــ اــدــراــکــاتــه وــصــورــ مــتــابــعــهــیــه مــالــکــ اوــلــانــ بــرــ درــجــه آــشــاغــی روــحــلــرــدــرــ.

مونادرل داخلى بر اصل و مبدا روحانى يه مالك اولى غفتون میخانىک اولان جزو
لاستجزار (Atoms mécaniques) ک مقابلهيدر.

(موناد) کلمه‌ی انکلایزجه دن عربی به لغت کتاب‌برندۀ جزو لایتجزی و جزو فرد وجود هر فرد و هباء ذو-حیات و انکلایزجه دن تورکی به بر لغته‌دۀ ذره حیّه، جانی ذره دیه ترجمه اولونمشدۀ. جزو لایتجزای جوهر فرد فرانسزجه Atome، ذره Molecule کلمه‌ستنک مقابلي اوله‌رق قبول ايدلش اولديغىدن بوندوك يالكزجه استعمالی التباسی موجبدر. ذره جواه‌فرده‌دن مركب اولديغىدن بسيط‌اولان (موناد) حقدنه قو لالانيه مازه هبا دخی هوایه چیقان توز يعني ذره دیمکدر. شو حالده جزو لایتجزای قوت، جزو فرد قوت ويا خود جزء فرد سی ويار و حانی و اجزاء فردۀ حیّه ويار و حانیه تعیير لرينى قوللائمه ويا خود (موناد) کلمه‌سی عينیله قبول ايمک لازم‌کاير. واحد، آحد تعیير لرينى معنای مقصودی افاده‌یه کافی كوزونمه مکده‌در.

Monadisme

کائنات که مونادرن یعنی اجزاء فردۀ روحانیه دن متش‌کل اولدیغنه قائل اولان.
 (لینسچ) که مذهبدر که اجزاء فردۀ میخانیکه مذهبنک مذهبدر. Monade کلمه سنه باشمائی.

Monadologie

(لینیسچ) که مونادر (اجزاء فردۀ روحانیه) مذهبی و مومنی الیک بونظریه‌ی حاوی اولان اثربست عنوانی:

Monde

دنیا، عالم، معنای ابتدائی و جهله ارض ایله کوا کبک تـکـیل ایتدیکی جله^۱ متنظمه و آنک اوته سنده موجود اوله سی محتمل اولان سائر جله‌لر. دنیانک باشدیجه قسمی و یاخود قسم مرکزی عد اولونان ارض، روی زمین. موجوداتک جله‌سی، کائنات. بر نوعدن اولان شیلرک مجموعی: عالم جهانی، عالم معنوی، عالم تصورات، عالم محسوسات تعبیرلری کی.

= عالم محسوس ، عالم محسوسات . Le — sensible.

—Le — intelligible.

L_e = انسانک حات اجتماعی کے باشناختہ اوج نوع حات مقابیلیدر:

بۇزىلەك بىر نجىيىسى حىيات زاھدانە و مەتقىيانە مقابىلىدە كە بىو معنایە كورە عالىمە منبىع معاصرى سەفاقت اولان اذواق دىنويه و شەھوات بىدنىھە ئىخلى نظر يە باقىلىر . اىكىنجىيى حىيات مەزوپيانە ويا خود قىز حىياتى مقابىلىدە كە خالق ، جەپور ناس و غلبەلەك دېمك اولىور . اوچنجىيى ارباب حرفت و صنایع حىياتىن مقابىلىدە كە بوش و قىلىرى اولان واڭئىمك ايجون بىلشىن كىمسەلەرك هيئەت مجموعەنى دېكىدر . صەنف ، جمعىت : علماء عالمى ، ايش علمى كېيى .

L'autre = اۋەتكى دىنيا ، عالم آخرت .

Monisme

لسان يۇنانىدە يالكىز دېمك اولان (مونوس) كە سەندن آلىنىشىدە . وحدتىه مذهبى كە كائىتى يالكىز بىراصل ايلە اىضاح ايتىك ادعائىندە بولۇنان مذهبىدە . بومذهب مختلف نقطە نظرلاردىن تدقىق ايدىلە بىللىر . و بۇ وجهە مختلف شکللارە آيرىللىر . مئلا جوھر نقطە نظرندىن بى كەمەيى اصل مختىعى اولان (ولف) باجىلە اشىيائى كىرك مادەيە . و كىرك رۇوحە راجع ايدن مذهب علم الوجودى يە اطلاقاً يەتىشىدە . بونام (اوستە وولد) كە مذهب علم الطبيعىسىنەدە تسمىيە ايدىلە بىللىر . چۈنكە مومى مۇمىيە كورە يالكىز بى رەحىقىت موجود اوپوب بودىخى قدرت (Energie) در . مادە، تجاذب عمومى ، حرارت ، قوّة، كېرىبايىھە بونىڭ تكىياتىندن عبارتدر . منطق و علم ما بعد الطبيعى نقطە ئاظن ئاظن (Hegel) كە متناقضىنى (Antithèses) دەھا عالى بى تۈركىيە تايىف ايدن مذهبى دخى بوقىلدەندر .

علمى و فلسفى نقطە ئاظن ئاظن كاف عربى الله دىيگر (Hegel) كە مذهبى دە وحدتىه دە . زىردا بومذهبىك باشلىجە نقطەلەرى شۇنلاردر : روح ايلە مادە يېتىنە تضاد اولىقىزىن . عالىمك وحدتى ، (حاشا) جناب اللەلە عالىمك عىينىتى ، عالىمك مخلوق او لمايوب قوانين ازلىيە وابدەيە موجىنچە استحالىدە بولۇنەسى ، قوانين طبىعىيە و كېيمىو يەدن باشقە بىر قوّە حىاتىيە موجود اولمادىيەن ، روحك فانى او لمەسى ، خristianلىق طرفىدىن غاييات بىدنىھە ايلە غاييات روحىيە يېتىنە تأيىس ايدىلەن تقابل و ضدىتكىردى ، طبىعىتكە علو فضل و كەلى ، عقلە اتابع ؟ علم ، حسن و خىركىدىن اتحاذى . كورىلە يوركە بومادىيە مذهبىنڭ مادە يالە قوت اشىتىنى غائب ايدەر كە كىرىدىكى يىكى بىر شكل و صورتدر . بومذهبى يالكىز جوھر (Substance) وارددر . مادە . يەنى جوھر مەتھىز (Substance étendue) ايلە قدرت (Energie) يەنى قوّە مۇئۇرە (Force)

(efficiente) آنک غیر قابل تفریق صفت ذاتیه‌لریدر. وحدتیه، شنویتی (ایکی اصل) قبول ایدن مذهب‌لرک مقابیلیدر. مثلاً (دهقارت) ک مذهبی شنودر. چونکه فکر ایله تجز (La pensée et l'étendue) ه یعنی روح ایله ماده اصلارینه مستنددر. وجودیه (Panthéisme) مذهبی ده وحدتیه کی بالکنز براصل قبول ایتمه‌سی اعتبار ایله وحدتیه در؛ لکن او، اصل اثبات ذاتیه‌سی اعتبار ایله وحدتیه مذهبیک سائرنو علزندن آوریلیر.

Monogénèse

تناسل وحید، وحدت اصل و منشأ، ذی حیات موجوداتک جمله‌ستک بالکنز بر حجره‌دن حضوله کلش اولمه‌لری. بونک مقابیلی (Polygénèse) در.

Monogénétique

وحدت اصل و منشئ متعلق اولان. مقابیلی (Polygénétique) در.

Monogénisme

علم البشره انسانلرک جمله‌ستک بر اصلدن نشتات یعنی ابتدائی بر آنا و با بدنه تناسل ایتدکارینه قائل اولانلرک مذهبیدر. بونک مقابیلی (Polygénisme) در.

Monographie

بالکنز برشیدن بحث ایدن رساله. بالکنز برشیدئک، بر جنسک خصوصی صورت‌ده توصیفی. بالکنز برشیخه یاخود قطعه‌یه عاُد تدقیقات تاریخیه‌یی حاوی کتاب.

Monoïdéisme

دھنک بر فکر ایله آنی غیر اختیاری بر صورت‌ده موقع فعله کتیره جک درجه‌ده اشتغالی. (ایپنوتیزما) ده بعض تلقیناتده کوریلان موافقینه بو استغراق فکر ایله ایضاح ایدرلر.

Monomanie

جمت و احده، عقلک و ظائف سائمه‌سی همان بوسیو تون محفوظ اولدینی حاله بالکنز بر صفت افکاره منحصر اختلال شعور. بو وجهله تشکل ایدن صنفك علم الامراض نقطه نظر ندان وحدتی پك منازع فيه اولدینه‌ندن و دیگر طرفدن (مانیا)

کلمه‌سی فناً باشقه بر معناده قول‌لایه‌یه باش‌لادیغندن بوکله ارباب اختصاص طرفندن مهجور عد ایدملکده‌در.

Monothéisme

وحدانیت‌الله‌یه مذهبی، مذهب توحید.
بونک مقابله‌ی Dualisme (Polythéisme) در.

Monothélisme

خرسـتیانلقده حضرت عیسـایه بری اللهـی و دیگری بشری اولاق اوزره ایکی طبیعت عطف ایتمکله برابر هر نوع قوت وارداده‌ی بونلرک برنجیسته نسبت ایدن مذهب.

Moral

اخلاقی، ادبی، اخلاقه متعلق ویا موافق ویا خود مساعد اولان. عقلی، قلی،
روحانی، معنوی. بونک مقابله مادی، جسمانی (Physique, matériel) در.
— = اخلاق حسنیه اجرا ایدن، اخلاق حسنیه صاحبی اولان،
صالح، فاضل.

= Certitude — e.
یقین، معنوی یا خود عقلی، قوی احتماله مستند اولان
یقین، انسانلرک متعدد شهادتلرینه مستند یقین.

= Sens — .
تقدیر و تمیز قوی اولق حیثیتله و جدان (Conscience morale)، حس باطن.
Sciences — es.
علوم اخلاقیه، انسانلرک حادثات علم الروحیه‌لرینی نظر
مطالعه‌یه آلمه‌یه لزوم کوسترن علوم که علم‌السننه، تاریخ، علم سیاست، علی‌ثروت،
علم حقوق، حاصلی بتوون علم اجتماعی دیمکدر.

= Loi — e.
ایدن قانون کلی و مجبوری.
— = کفاه.

اسم اولهرق Le moral کلمه‌سی حادثات علم الروحیه، قوای ذهنیه و تمايلاتک هیئت
مجموعه‌سی دیمکدر. بونک مقابله Le physique کلمه‌سیدرکه و ظاهفیله برابر جمهه
اعضا دیمکدر.

= L'influence du — sur le physique.
جمانیه با خود فیزیولوچیائیه اوزرنیه تاثیری.

Morale

علم اخلاق، بردورده ياخود انسانلرک برفقه‌سی طرفندن قبول اولونان قواعد حرکتك مجموعى. مطاق صورتده معتبر عد ايديلن قواعد حرکتك مجموعى. خير وشرک مدارل و هبرهن نظریه‌سى که *Éthique* يعني علم آداب، علم اخلاق، فلسفة اخلاقیه، ادبیه نامی آلیر. بوكله اکثریا *Morale* مرادی اوله رق قولانسلیر. علم اخلاقایی قسمه آیریلیر. اکن اخلاق داماً نظریه فعل دیمک اولدیغی جهته‌هه داماً هم نظری هم‌ده عملیدر.

علم اخلاق نظری = théorique.

علم اخلاق عملی = pratique.

ینه بومعناده لکن دها دوغری اوله رق اخلاق عمومیه (*générale*) واخلاق خصوصیه (*spéciale*) — دن عبارت اولمک اوزره ایکی يه تقسیم ایدرلر. بونلرک برخیدمی مبادی عمومیه‌ی تدقیق و ایکنچیسی بو مبادی بی احوال معینه‌یه تطبیق ایدر. اخلاق خصوصیه دخی انسانک کندی کندیسنه قارشی و ظائفی احتوا ایدن اخلاق شخصیه (*individuelle*) و باشقه‌لرینه قارشی و ظائفی حاوی اولان اخلاق اجتماعیه (*sociale*) و جناب الله قارشی و ظائفی محتوى اولان اخلاق دینیه (*religieuse*) — يه تقسیم اولونور. معماقیه بو اوچ نوع صورت عمومیه‌ده یکدیگر لریسه تابع عد ایدلیک‌لردن بو تقسیم دخی جای بخادر دینیله‌یور.

La — théologique ou — de l'amour de Dieu = اخلاق لاهوتیه ياخود

عشق الاهی اخلاقی که وظائفک جمله‌سنى جناب الله قارشی اولان وظائف میانه ادخال ایدر. بونلری انسانک کندی کندیسنه قارشی اولان وظائفی میانه ادخال ایدن اخلاقه (*Moralisme*) تسمیه‌اولونور. (بوكله‌یه باقالی).

— du plaisir ou hédonisme = اخلاق تلذذیه، اخلاقه تلذذی اساس اتخاذ ایدن مذهب.

— de l'intérêt ou utilitarisme = اخلاق انتفاعیه، اخلاقه منفعی اساس اتخاذ ایدن مذهب.

اخلاق تلذذیه و اخلاق انتفاعیه مجبوریت اخلاقیه‌یی ایضاچه کافی دکلدرلر.

— اخلاق وظیفه که — du devoir ou — de l'honnête ou du bien.
 (فانت) لزیرده بیان اولونه جنی او زره جمله امریه مطلقه یه مستند او لان اخلاقیدر.
 بواخلاق او لا خیرک یعنی انسانک غایه سی نه او لدیغنه و صوکرده بوکا وصول و سائنه ک
 تعینی لازم کله جگنه چونکه حرکت یعنی فعالیت اختیاریه و متاملانه ک بالطبع خیره
 مقابله او لدیغنه قتل او لان مذاهاب اخلاقیه یی جامعدر. خیر لذت (Hédonisme)
 ياخود منفعت (Utilitarisme) او له بیلیر. ياخود لذتن باشقة بشی مثلا علم، حریت،
 وکال و سائمه او لورده لذت و سعادت بونکله مترافق او لور. بوکا Eudémonisme
 تسحیه اولونور.

— اخلاق اجتماعیه که بومذهبه کوره وظیفه محیط اجتماعی طرفدن
 شخص و فرد او زرینه اجرا اولونان بر جبر و تضییقدر. بوعناوه اخلاق قاعده
 قیمت و قوتی حائز بر عالمدن عبارت او لور. بوعلم انسانه پاچه سی و ياخود با عامه سی
 لازم کلن شیلری تعلم و تلقین و بر هیئت اجتماعية معلومه ده ناصل او لوبده بعض
 احوالک مجبوری کوروندیکنی و دیکر بعض احوالک حتی هر نوع قوّة تأیید یه قانونیه
 خارجند بیله منو ع او لدیغنى وبعض افعالک دخی مجبوری و يامنوع او لمقرین ناصل
 مظہر استیحسان ویا دوچار لوم و تعییب او لقده ایدوکنی تدقیق ایله اکتفا ایدر.

— (فانت) لک علم اخلاقنه بعض کره formelle ou formalisme moral.
 بونام ویریلیر. چونکه مویی ایله کوره قانون خیر تصوری او لق لازم کلن
 مداده سیله دکل جمله امریه مطلقه او لان شکلیله امر ایدر. زیرا آنک مساله کنده
 بیله بر خیر تصورنده حقیقی بشی یوقدر. خیر و شر اساسی معلومه لردکلدرلر.
 آنثر وظیفه مبدئی موجنبجه تعین اولونورلر. امر مطلق ایله ضروری
 او لرق امر ایدیله بیلن هرشی خیردر. امر ایدیله همین هرشی شر در.
 (Impératif و Catégorique) کلام لریسے باقالی.

Moralisme

اخلاقیه مذهبی، خیری ياخود انسانک غایه سی مکملیت اخلاقیه دن و افعال
 اخلاقیه نک نتایج خارجیه سی نه او لور سه او لوسون انسانک جهد اخلاقی ایله قازاندیغی

حيث واعتبار دن عبارت عدایدن مذهبدر که حسن اخلاقی کندی بی ایچون اکتساب ایتمک (La moralité pour la moralité) دینکدر. (فیته) کندی فلسفه سنه — قانون وجودی دکل قانون فعلی مبداعالی فلسفه عدایتدی کی جهله — بونامی ویرمشدر . تعصب اخلاق (بومعنا یکیدر) .

Moralité

صفت و ماهیت اخلاقیه ، فعل و اخلاقی کیفیت و درجه استقامت و ردائی . قیمت اخلاقیه ، غایه کمال اخلاقیه موافقت . بر مثل ویا حکایه نک حاوی اولدینی حکمت اخلاقیه ، بر قصه نک حصه آلبنه حق جهی .

(فانت) ه کوره Moralité قانون اخلاقه موافقت ذهنیه یعنی آکاموافق حرکتده بولونیق اراده سیدر . بونک مقابی Légalité در که قانون اخلاقه موافقت خارجیه یعنی اجرا ایدیان فعلک اجرا ایدنه سی لازم کلن فعلک تام کندی او لمه سیدر . اخلاق آنچاق نیتده در . لکن مقصد ساده جه تصور و تصمیم او لماق شرطدر . هله مقصد وسیله هیچ او لمame لیدر .

Morbide

= علم الروح مرضی، امراض علم الروحیه دن Psychologie — ou pathologique.

بحث ایدن علم .

Morphologie

مبحث الاشكال ک علم حیاتنده ذی روح موجوداتک اشكال خارجیه و عضویه لرینک تدقیقیدر . علم السنه ده اشكال و تبدلات الفاظک تدقیق ویا تاریخیدر .

Moteur

محرك، تحریک ایدن ، حرکت ایتدیرن .

(آریسطوط) ه کوره جناب الله و با خود عالمده هر تبدلک، هر تکونک علی او لان لکن هیچ بر تبدله تابع اولمايان فعل محض (Acte pur)	= محرک اول Le premier — . = محرک غیر متحرک Le — immobile.
---	--

= مُحَرَّك متَحْرِك ، تَبَدِّلُك عَلَى كَنْدِيَسِنْدَه اوْلَمَا يُوب لَكَنْ .
كَنْدِيَسِي دِيْكَر بِرْ موْجُودُك تَبَدِّلُك عَلَى اوْلَان .

= احساسات مُحَرَّكَه كَه بَدْنُك حَرْكَاتِيه مَتَافِق اوْلَان .
Sensations motrices.

و بَوْحَرَكَانِي بَزَه بِيلَدِيرَن اَحْسَانَدر . بِواحساسات تَقلِصَات عَضَليَه و يَاخُود اَرْبَطَه
مَفْصِليَه نَكْ جَكِيلَمَه سِي سَايَه سِنْدَه حَصُولَه كَلَيْر . بِرْجَيلَرَه (احساسات عَضَليَه) وَايْكَنْجَيلَرَه
(احساسات مَفْصِليَه) دِينَيلَر .

= صور مُحَرَّكَه كَه بِرْ مِنْهَه مُحِيطِينَك فَقَدَانِي حَالَنَدَه حَصُولَه كَانِ
بَالَادِه كَي احساساتِك كَنْدِيَلِيرِيدَر . يَعْنِي اَحْسَاسات مُحَرَّكَه (عَضَليَه و يَا مَفْصِليَه) نَكْ
ذَهَنَدَه اَسْتَحْضارِيدَر ، يَاكَز صور ذَهَنِيه سِيدَر .

- Type = شَيْخُص مُحَرَّكَه كَنْدِي احساسات مُحَرَّكَه سَنه (احساسات
عَضَليَه و مَفْصِليَه سَنه) دَقَت اِيمَك ، بُونَلَرَك صور ذَهَنِيه سَني قَوْلَانِق و بُو تصوَرَاتِه
بَرَابَر بِرْ تَقْلِيدِيَه يَايْقَ استَعْدَادِينَك بِرْ كِيمَه دَه غَالِب اوْلَه سِيدَر . بِو تَقْلِيدِ حَرْكَاتِه
دَعَوَت اِيتَديَكِي اَحْسَاسات مُحَرَّكَه فَكَرَك اِيشَنِي تَسْهِيل اِيدَر . بِو شَيْخُص مُحَرَّكَه مَقَابِي
شَيْخُص بِصَرِي (Type visuel) و شَيْخُص سَمعِي (Type auditif) در . بُونَلَرَك اِيكِيمِي
اوْرَه سَيِّدَر وَارَدر . بُونَلَرَه شَيْخُص بِصَرِي مُحَرَّك (Type visuo-moteur) و شَيْخُص
سَمعِي مُحَرَّك (Type auditivo-moteur) تَسْمِيه اِيدَيلَر .

فِكَر قَاصِر اَنْجَه بُونَلَرَه حَفَظَه حَرْكَاتِيه ، حَفَظَه بِصَرِيَه ، حَفَظَه سَمعِيه ، حَفَظَه
بِصَرِيَه و حَرْكَاتِيه ، حَفَظَه بَصَر و حَرْكَانِي غَالِب اوْلَان شَخْص دِينَيلَر .

= الْواح مُحَرَّكَه كَه اَعْصَاب مَبْعَدَه عنِ المرْكَزِ ذَوَاتِ الثَّدَائِيَنَك ،
اسْهَاكَك ، حَيَوانَات زَاحِفَه نَك عَضَلات مَخْطَطَه (Striés) سِنْدَه اَشْبَو الْواح مُحَرَّكَه اِيلَه خَتَام
بُولُور . بُولُوحَلَر هَابِتَدَائِي حَزْمَه عَضَليَه نَك اوْزِرِينَه يَايِيشِيق و غَلَاف اِيلَه مَسْتَوَر جَسِيمِه لَرَدر .
فعَالِيَه مُحَرَّكَه يَاخُود قَوَه مُحَرَّكَه . Activité motrice ou faculté motrice.
عَلَم الرُّوح عَلَمَاسِنَك بِعَضِيلَرِي اَعْصَابِي تَحْرِيك اِيدَن اَرَادَه دَن باشَقَه اوْلَه رَق حَرْكَت
عَنِيفَه (جهد) عَضَليَه دَه خَصَوصَي بِرْ قَوَت تَميِيز اِيدَه رَك آكَا بُونَامِي و بِرْمَشَلَر سَهَدَه

حرکت عنیفه محركه شعورك برادرانکي اولوب آنی برقوه مخصوصه ايله ايضاحه لزوم او ماديني و بوقوتک آنی اصلا ايضاح ايده ميه جكى بيان اولونقده در . بوکا Faculté locomotrice دخى تسميه ايمشلردر .

Motif

سبب ، بالخاصه عقلی اولان سبب . اسـباب حرکت باشليجه اوچ سبيه ارجاع اولونور . بوند دخى موافق اخلاق اولان شى ياخود وظيفه ، قائدہ ياخود منشعبت ، لذتدر . (Mobile) كله سنه ده باقالي .

Motilité ou motricité

محركيت ، كندى جسمى اراده و اختيار ايله حرکت ايتديرمك قوتي . بو تعبير علم الروحden زياده علم وظائف الاعضايه عاندر .

Mouvement

قدمایه کوره تبدل . حرکت که موقعك مسـافه ايچنده زمان و سرعت معينه يه تابع اولهرق تبدل متهديسيدر . (مدت نظر اعتباره آلتقىزىن مسـافه ايچنده تبدل موقعه دىنيلير .) تهيجات ، تمایلات (حرکات روحىيە) . افكار و تمايلاتك و تشکيلات اجتماعيەنك اجماعي اولهرق (Collectif) [فردى دك] تبدلى . حرکت ذهنیه ، فكرده کي سلسـله استحضارات .

اشراك ، تضمن و تقابل نسبتلرى موجبنجه ذهنك بـر فـكـرـدن ديكرينه انتقالى ، فـكـر .

قدمایه کوره Mouvement تبدل و ترقى ديـكـدر . (آريـسطـوطـ) كـمحـركـ اول (Premier moteur) دـليـلـيـ بـوـمـعـنـادـهـ آـكـلامـقـ لـازـمـ كـاـيـرـ . جـنـابـ اللهـ محـركـ غـيرـ مـتـحـرـكـ (Moteur immobile) در ديـكـ اوـ طـبـيعـتـ وـاـنـسـانـدـهـ مـيـدانـ حـقـيقـتـهـ كانـ باـجـلـهـ تـبـدـلاتـ وـ تـرـقـيـاتـكـ سـبـبـيـدـرـ ، آـنـلـرـ مـوـجـوـدـاتـهـ اـحـدـاثـ اـيـتـديـكـيـ فـكـرـ وـ محـمـتـ وـاسـطـهـ سـلـهـ عـلـ غـائـيـهـ اوـلـهـرقـ حصـولـهـ كـتـيـرـيرـ ديـكـدرـ .

Moyen

غـايـهـ مـتوـسـطـهـ (Fin intermediaire) ، دـيـكـرـ بـرـ غـايـيـهـ وـاسـطـهـ اـولـانـ غـايـهـ . عـلـ آـلـيـهـ (Cause instrumentale) . نـيـةـ كـيمـ رـسـامـ عـلـاتـ اـصـلـيـهـ وـالـنـدـهـ کـيـ فـورـچـهـ عـلـاتـ آـلـيـهـ درـ .

پیاسه حدا و سط کظر فین یعنی صغرا ایله کبر ادته تکرر ایدن جزء مشتر کدر . Majeur و Terme) کهلوینه باقالیدر . واسطه که بونک مقابلي غایه (Fin) در .

Moyenne

مقدار متوسط ، حد وسط ، عدد وسطی .

Multiplicité

تعدد ، کثرت . تعدد و کثرت عرض ایدن عناصر ک مجموعی .
— = کثرت غیر متناهی .
— = infinie .
— = Doué de — .
بونک مقابلي وحدت (Unité) در .

Musculaire

Sens — = حس عضلي ، حرکتمند متحصل اولان و عضلاتک تلص و استرخالرينه
مقابل عدایدیان احساستک (Sensations kinesthésiques) عطف و اسناد اولوندیني
حس . بو احساستک مقابلي احساسات مفصلیه (Sensations articulaires) در .

Mutation

تبدل ، تغير ، تحول ، بالخاصه تشکلات اجتماعيده تبدل . عينی بر نوعدن اولان
محستح ثانیک سلسنه اشکالي نظر مطالعه يه آندریغ زمان بر طبقه ده چیقان نمونه رک
عرض ايندکلاري شکل فرقه رينه تبدلات (Variations) و طبقات متعاقبه ده چیقان
نمونه رکه کوريلن شکل فرقه رينه تبدلات (Mutations) تسميه اولونور . ذی حیات
بر جنسك (Type) عددی پك آز بطنلرده و حتى يالکمز بر بطنده بعنه وارثی اوله رق
حصویه کان تبدل شکلی .

Mutualisme

مشاركت . اصول معاونت مقابله ک طفیلیت (Parasitisme) مقابلي اوله رق علم الحیات ده
نوع علی مختلف حیواناتدن بر لکده یاشایان و بومشارکتده يالکمز بر طافی دیکرلندن
جر منفعت اینکسیزین مقابل منافع بولان حیوانلرک حالتنه تسمیه اولونور . علم الحیات
علمیاسي حیواناتی معاونت مقابله ایله یاشایان (Mutualistes) ، بر لکده طعام ایدن

(مَوْا كَل ، هُم سَفِرَه ، هُم خَوَان = Commensaux و طَفَيْلِي Parasites) صَنْفَرِينَه آيِرِلَر .

Matualité

مَشَارِك ، مَعَاونَت مَتَقَابِلَه . عَلَم اجْهَاعِيه بِرْ مَعَاونَت مَتَقَابِلَه مَقْصِدِيه مَبْنَى اولان مؤسَساتِك جَمَاهِيسَنه اطْلَاق اوْلُونُور .

Myopie

قَصْرُ البَصَرِ، قَصْرُ البَصَرِ كَهْ كُوزَه اوْن بش متَه يَنْ مِتْجَاهُزْ مَسَافَهِ دَنْ كَلَنْ شَعَاعِكْ مَرْ كَزْي طَبَقَه شَبَكِيَّه نَكْ ايَلِرِيسَنَه تَشَكَّل اِيمَه سِيدَر . قَصْرُ البَصَر Myope / برْ كِيمِسَه نَكْ كُوزَي خطوط شَعَاعِيَّه نَكْ اوْ جَلَرِينَي يَكْ دِيْكَرِينَه لَزَوْمَنَدْ زِيَادَه يَاقْلاشَدِيرَان يَعْنَى پَكْ زِيَادَه اوْزُون برْ كَوْزَدَر .

Mystère

ادِيان قدِيمَه دَه عمُوسي عبادَتَه بِراَبِرْ مَوْجُودَه لَكَنْ مَاهِيَّتَه كَيْزَلِي ويالكَنْ مَحْرِمَرْ جَه مَعْلُومَ اولان اعمَال ، رسُوم و تَعَالِيم . خَرْسِتِيان علم آلهَيَاتِنَه وَحِيه مَسْتَنَد اولوب مؤمنَك ايمَان ايَدَه جَكِي لَكَنْ آكَلاَيِه ما يَجْنَى تعَالِيم و اَعْقَادَات كَه اقاَيِمِ ثَلَثَه ، تَجَسِّد كَه الله (Incarnation) بو قَبِيلَدَنَدر . فَلَسَفَهَه بِرْ رَمَنْ تَحْتَنَه كَيْزَلِي اولان معنا . حَلَّ لَازَمَ كان مشكل . غير قابل اياض مَوْضَع (Donnée) ، غير قابل حل مَسْئَلَه .

(غَوْبُلو) بو كَلَمَه يَه بِرْ وَلِي الامر (Autorité) طَرْفَنَدِن يالكَنْ غَيْر قَابِل اشتَابَات دَكَل بلَكَه غير قابل لعقل و حتى غير قابل تصوَّر او لمقاهه بِراَبِرْ مَوْجُودَه نَكْ ايمَانَه عَرَض او لونَان اعْقَادَه يه تعريف ايمَشَدَر . برْ خَرْسِتِيانَنِن ايسْتِينِيلِن تَسْلِيمِيَّتَه درْ جَه سَخِي برْ كَرَه تَأْمَل ايمَنِي . هَلَه فيلسوفُلر ايجُون بوجَدَآ بويوك برْ امتحانَدر .

Mysticisme

مَذَهَب مَكَاشَفَه ، مَذَهَب كَشْف ، اَرِباب مَكَاشَفَاتِك مَذَهَي ، تَصُوف ، صَوْفِيه مَذَهَي عَقْل بَشَرَك مَبْدَأ اسَاسَي وَجُود ايلَه صَمِيمَي بِرْ صُورَتَه وَدوَغْرِي يَه اتَّحَادِي امْكَانَه وَبِواَتَحَادِك عَلَى العَادَه مَوْجُودَه وَعَلَمَدَن باشَقه وَبوَنَلَرَه فَائِق بِرْ نوع مَوْجُودَه وَعَلَم تَشَكِّيل ايمَتِيكَه اَعْقَاد . بو اَعْقَادَه مَتَعَلَّمَه استَعْدَادَات اَنْفَعَالِيه وَعَقْلِيه وَاخْلَاقِيه نَك

مجموعی و بالخاصة حال وجود واستغراقه موصل اولان اعمال و افعالک و آنک ثمره می اولان علوم و معارفی افاده ایدن تعالیمک مجموعی.

تحایه مذهبینه کوره تاریخ فکر بشر ده درت دور شکننده تعاقب ایدن و کیتدجه مکمل بر صور تده تأثیرگلری ترقی قابل فلسفینه هدف اولق لازم کلن درت بیوکه مسلک فلسفینه برسیدر. بومسلک ریایه مذهبی علیه هبر عکس عملک تیجه سیدر. و عقلک احتساس و خیالک منفعته اوله رق سرفرو ایتمه سیدر. چونکه (قوزمن) کوره فکر بشر دائمی صور تده اولاً مديه و تصویریه مذهبی اوله سنده فرار سر اوله رق دولاشیر. بوایک مذهب یکدیگری خی متقابلاً رد و جرح ایده رک ریایه مذهبی تویید ایدر. دائماً تشنه حقیقت ویقین اولان فکر بشر عقدن قطع امید ایده رک بوندن مکاشفه مذهبینه آتلیر.

معنای تزییف و تحقیری متضمن اوله رق اولاً مشاهده واستدلالدن زیاده احتساس و کشفه مستند اولان اعتقادات و مذاهبه، ثانیاً حقایق محسوسه ی حواس ایله غیر قابل ادراک بر حقیقت منفعته اوله رق استحقار ایدن اعتقادات و مذاهبه دخی اطلاق اولونور.

فکر عاجز امزجه اولاً (قوزمن) ک فکر بشر ایچون تعین ایدیک بو درت دور (او کوست قوت) ک دور لری کبی صرف مخلالتدن عبارتدر. چونکه تاریخ فلسفه بودت مسلک بوكونه قدر بر لکده موجود اوله قلرنی کوست مکده در. حتی دینیله بیلرکه مذهب مکاشفه دیگر لرندن دهامقد مر. ثانیاً بومذهب اکثری عقدن باشهه بر، اسطه ایله اکن بمعرفت ادعایی دیه تعریف اولونه یور. و بوده عقلی راقوب احتساس و خیاله تبعیت دیمک اوله جنی جهته تهکلی بر مذهب عدایدیله یور. بز بومذهب اربابندن ادیان ساوهه یه منوب اولانلرک احوالی بیلمیورز. بالکن مسلمانلرک ارباب مکاشفاتی عقلی هیچ رو قنده ترک و اهمال ایتماشلدر. بالعکس آنی تهذیب اخلاق طریقه افکار فاسد دن تر کیه و تنوره چالیشمیلر، لکن آنجاق ادرا کنه قادر اولدینی حقایق تحری و تدقیق نده قو لانمشلدر. و عقلک ادرا کندن عاجز اولدینی بر طاق حقایق دخی کشف والهام طریقه ادرا که اهتمام ایتمشند. امام غزالی کبار متصوفیندن اولقهه برابر منظقدن قسطاس النستیم عنوانی کتابت ده مؤلفیدر. بزم عادی عقدن باشهه و آنک پک زیاده فوقنده بر واسطه علم و معرفتک موجود اولدینه شبهه من یوقدر. بو بابده کسب اطمیان ایچون بالکن حیواناتده سوق طبیعی دینیلر شیلهه بر کره عطف نظر دقت ایمک کافیدر. حیوانلر

کمندیلرندہ عقل اولمادینی حالدہ اویله علم و معرفت نہ مالکدر لکھ بونلرہ صاحب عقل او لانلرک دخی حیرت ایتمه مهلی ممکن دکادر. آنلر بو معرفت لری کمندیلرینه هیچ برو طرفدن او کرہ دیلمکسزین دها آنانلرندن دوغارکن اظہار ایده یورلر. کذلک بر نوزاد مجھے آغزینه صوق ولدینی وقت آنی ائمہ ی بیلہ یور. حتی آنده سود قلمادینی وقت آغلامہ ی باشلا یور. دیکر مه آغزینه ویرینجہ صوصوب ائمکه دوام ایده یور. بونلرہ اویله بعض کیمسه لرک ادعاسی وجھله صفات مکتبی مور و شدیلیه حمز. چونسک بونلرہ تامیلہ مالک اولمایان حیواناتک بر حیات قالہ بیلمه لری محالدر. بناءً علیه بونلر و خی والهام ربانیدن باشقة برشی دکلدر.

کلمہ سنک هریردہ تصوف دیہ ترجمہ سی دوغری اولہ ماز. چونکہ Mysticisme. تصوف دین اسلامہ مخصوص بر مذہبدر. بناءً علیه آنی دیکر لرندن تمیز ایجون (musulman) — تعییرینک استعمالی لازمدر. بو کلمہ مطلق اولہرق استعمال ایدلیکی وقت محل استعمال نہ کورہ (حکمت مشرقیہ) دیہ ترجمہ ایدیلیہ سیلیر. بعض کتابلر دہ بو کا تصادف ایدلیشدیر. مثلاً Traités تعییرینک اسرار الحکمة المشرقیہ دیہ ترجمہ ایدلیکی کورلشدر. بو کا اصل Philosophie illuminative = حکمت اشرافیہ دینلیلیر. (سوقراط) و (افلاطون) بومذہبہ منسوب عدا لو نورلر. لکن بومذہب آنچاق اسلندریہ مدرسہ سنک مؤسیی اولان (پلوتن) زماننندہ بر مسلک فاسقی شکلکی آمشدر. عرب فیلسوفلری میاننندہ مشائیون (Péripatéticiens) اولدینی کبی اشرافیون دخی واردہ. بونلرک ریسلری فلاطوندر. موضوع بحث اولان کیمسہ فیلسوف ایسہ آکا اشرافیوندن و دکلسمه ارباب احوال و مکاشف دن دیلی و صوفیہ تعییرینی آنچاق طرق علیہ اسلامیہ منسوب یتنہ حصر ایتملیدر.

Mystique

باطنی، سری، تصوف، مذهب مکاشفیہ منسوب و یا متعلق اولان، حکمت مشرقیہ منسوب و متعلق اولان. (اسم اولہرق) جناب الله ایله الفت و مکالمہ ایتدیکنی ادعا ایدن، اکتساب علم و معرفت ایجون عقلدن باشقة واسطہ اولدینی یعنی علم کشفی قبول ایدن. خرستیان علم الہیاتنک روحك جناب الله ایله اولان مناسبات

فوچ الطبيعه سندن و روحا نیتك اك خارق العاده حادثاندن بحث ايدين قسمى كه بوکا
ا. - (Théologie) تسميه اولونور .

== صوفى، متصوفيندن اولان . Mysticisme كلمه سنه باقايانى . musulman.

Mythe

اسكى زمان بتپرسيلرينىڭ معبودلىرىنە ماڭ اولان قىصرىنندن برقىصە ، خُرافە .
مجانى ، افسانە ، اصلسىز شى ، تخليل كاذب .

Mythologie

علم اساطير اولىن ، علم اساطير جاهليه ، اسکى زمان بتپرسى تلىرىنىڭ معبودلىرىنە^د
دار حكایاتى .

N

Nation

ملت، قوم، بر دولت تشکیل ایدن و بر هیئت اجتماعیه او ملق حیثیتیه نظر مطالعه يه
آلنان اهالینک هیئت مجموعه سی .

بر دولت تشکیل ایتسه بیله مشارکت نسل و هیچ دکاسه مشارکت مدنیت و عنعنات
تاریخیه و آمال جهتیه اتحاد ایدن بر فرقه اجتماعیه .

بر ملتک بر دولت شکلندہ تشکل ایمش او ملیه ضروری دکلدر. یهودی ملنی
برنجی عصر میلادیدن برو متفرق بر صورتده یاشامقدده در .

Nationalisme

ملیت پرورالک ، علی العمیا ملیت محبتی ، کندی ملته مخصوص اولان شیلری
پک زیاده سو مک . عنعنات ملیه يه مستند اولمایان قواعد و مؤسساتی تفییح ایدن
فرقه سیاسیه .

Nationalité

ملیت . تابعیت . افرادک اهالی مملکت یاخود بر دولتک تبعه سی او ملمری حیثیتیه
مالک اولدقلری صفت حقوقیه . ملت ، قوم .

Nativisme ou innéisme

ولادیه یاخود فطیریه مذهبی . صورت عمومیه ده برسجیه نک ، وظیفه نک ، فکر ک
فطیری و ولادی بر صفتی حائز اولدیغی قبول ایدن هر مذهب . بالخاصه آتیده کی
مذهب بر اطلاق اولونور : طبقه شبکیه دن کلن تأثرا تک حصوله کلدکلری آنده شکل
ومسافه احساسات خصوصیه سنه او لجه آلیشدیرلش اولمایان بر کیمسه ده بواسطه
حصوله کتیره جکنی قبول ایدن مذهب . طبقه شبکیه دن نشأت ایدن احساسات ده
متفاوت مسافه احساسات دک موجودیتی قبول ایتمکسزین بواسطه احساساتک (حتی احساساتک
جمله سنه) برحجم و تحریز صفت ابتدائیه سی عرض ایتدکلری و صوکره بونی توییه

تواسک اصلاح و تنظیم ایدئیکنی قبول ایدن مذهبler (بومتنا اوقدرا اصلی دکادر). طریق و لادی تصورات و مبادینک وجودینی قبول ایدن مذهبler.

ولادیه مذهبنک مقابلی تجربیه (Empirisme) در. اصل موضوع بحث مسافه سلسله سیدر. فطریه مذهبنک منسوب اولانلر بزم احساساتمزک اسباب خارجیه سنه سافه محیطه ایچنده طبیعی اولهرق تعین موقع ایتمکده اولدیغمزی و تجربیون ایسه سافه فکریتک مکتب و مشتق اولدیغمزی و بزم اشیای خارجیه سافه ایچنده تعین موقع ایتمدی تدریجاً اوکر فکده اولدیغمزی ادعا ایده یورلو.

Naturalisme

طبیعیه مذهبی، مذهب طبیعیون؛ (فلسفه عمومیه) تجربه ایدیکمز خادنامه مشابه بر مسلسله خادنامه غیرقابل ارجاع اولهرق طبیعتک خارجنده هیچ برشی موجود او لمادیغنه قائل لاندرک مذهبی. (علم اخلاقده) حیات اخلاقیه علم الحیاتک موضوعی اولان حیاتک یعنی حیات ضویه نک دوامندن و یاشامق آرزومنی تشكیل ایدن و احتیاجات و سوق طبیعیلرک اددمی اولان غایه کمال اخلاقیدن باشنه او لمادیغنه ذاہب اولاندرک مذهبی. (علم دایعده) تحقیقی اولان بر شیئک ولوکه علی العاده آشاغی و قاباً عد اولونهرق بر طرف ایدیلن ناظر حیاتیه عکس عمل واسطه سیله قیمت ویرمک ایچون اولسون خیالی بر صورتده سورینی منع و تقویح ایدندرک مذهبی که بوکا کوره صناعت مثالیه (Idéalisme) مذهبنک کسی اولهرق طبیعی بلا قید و شرط تقليیدن عبارند. (امیل زولا) طبیعیونک یُسیدر.

وجودیه طبیعیه مذهبی که (رواقیون) نه مذهبی Panthéisme naturaliste. طبیعتک تدقیقندن مستخرج مطالعاته استناد ایدن وجودیه مذهبیدر. بونک مقابلی سینوزا) نک مذهبی کی قبلى مبدأ اردن بالشایه رق استدلالات مجرد واسطه سیله بات اولونان وجودیه مذهبیدر. طبیعیه مذهبی اساساً طبیعتک خارجنده برشی قبول ته مکدن وبالخاصه اشیای ایضاً ایچون متعالی و فوق التجربه (Transcendant) بر بدأ قولانامقدن وجودیه مذهبنک خلاصه سی دخی طبیعتک سبب وجود و مبدأ حدتی کنندن بولوندیغنى قبول ایتمکدن عبارت اولدیغى جهته وجودیه مسالک سفینیه بر طبیعیه مذهبیدر.

Nature

طبيعت، حقيقة موجود اولان شيلرك مجموعى. مخلوقات، موجودات، كائنات. بمجموعك فعال وبعض قانونه تابع اولان قوى. برموجودك صفات ميزة فطريهسى، ذات، حقيقة، ماهيت. طينت، وجبلت، خلقت، خصلت، فطرت. طبيعى اولان، صنعي اولميان شى. هرحيوانك صورت تشكلى. مزاج. ميل قلبى. نوع. طبيعت لفظى ارباب فن لساننده فعاليت عموميهنك برمزن شفاهيسندن عبارتدر. طبيعت وجود بارى، (مكون طبيعت). (سپينوزا) يه كوره علت — — naturante.

وسبب اولق حيئيله نظراعتباره آلان جوه اصلى اشيا، وجود واحد مطلق، صور اكونده متجلى اولان جناب الله، هر فعالك خالق ومبدى اولق حيئيله جناب الله. — — وجودبارينك ظاهراتى اولان طبيعت (طبيعت مكونه). معلول ونتيجه اولق حيئيله نظراعتباره آلان جوه اصلى اشيا، جناب الله هك صور مختلفه ده ظاهرات وتجلياتى اولان كائنات. جناب الله هك خلق ايدىكى موجودات وقوانين. — — متصل بالطبع.

ضاحك بالطبع. Riant par —.

Sur la — de la prière. نمازك ماهيتي حقنده.

Naturel

طبيعي. ذاتي، جبلى. ساده، زينتندن عاري.

Naturel ك مقابل شونلردر:

Acquis. مكتسب؛

Divin, spirituel. الاهى، روحاني؛

Réfléchi. دوشونلش؛

Révélé. وحى اولونمش، ملهم؛

Contraint. جبرى، قسرى؛

Régénéré. اصلاح ايدلش؛

artificiel. صنعي، جعلى؛

فوق الطبيعي = Surnaturel.

ساخته = Affecté.

غريب = Surprenant.

بشرى = Humain.

غريب، مخالف طبيعت، پك جسيم، پك چيركين = Monstrueux.

موضوع (حقوق موضوع) = Positif.

مشروع (ولد طبىعى مقابل) = Légitime.

كلمه سنه باقالى = Acquis = Perceptions — les.

بو نام بعض کره هر درلو علم الوجود فکرى = Histoire — le de l'homme.

خارجندہ بر علم حادثات و قوانین نظریه باقیلان علم الروحه اطلاق اولونور.

Loi — le = بعض کره خیری اسلامی و شردن اجتناب ایمهني امرایدن قانون

اخلاقی یه تسمیه اولونور.

Naturisme

عبادت طبیعت، طبیعت پرستیلک مذهبی، طبیعته طاپه. دینک منشأ اساسیی بدايت تمدننده عالم طبیعتنده انسانلرک قوه خاالیلری اوزرینه اجرای تأثیر ایتمش اولان کونش، کواكب، سما، آتش، فورتنه، کیجه کبی شیلری تشخض ایتدیره رک آنلره طاپه اولدیغنه قائل اولانلرک مذهب تاریخیسی. مؤسسات اجتماعیه و طرز حیاتنده حال طبیعی یه عودتی پك زیاده مدح و توصیه ایدنلرک مذهبی.

Néant

عدم، لاشی، هیچ، لیس (ایس مقابل)، موجود اولمایان شی.

Dieu produit quelque chose du — = حناب الله بر شیئی هیچدن (لاشیدن)

ایجاد ایدر.

— = عدم مطلق، عدم محض = absolu.

Le -- n'est pas cause de la venue dans l'être = ان یكون المهدوم سبباً

لحصوله في الوجود = عدم وجوده كله نك سبی دکلدر.

اَسْتَرَكَ كَلَامَهُ = (ك) نك كلامي = Il a réduit à --- la doctrine de k.

ضَعِيفٌ عَدَيْتَهُ . يعنی آنک قولني هيج منزله منه تنزيل ايتدى (استركاك=استضعف).

Être réduit à --- .

اوْنَقُ ، بِرْشَى هِيج ، كان لم يكن اولنق .

Nécessaire

واجِبٌ ، ضَرُورِيٌّ ، اضطرارِيٌّ ، نَمَدَه باشقة درلو اوْلمهسي ممکن اوْلمايان . بونك مقابلي ممکن (Contingent) در. لازم ، انفڪاكي ممتنع اوْلان .

= حَقَائِيقٌ ضَرُورِيَّةٌ كَهْنِيَّى يَا الْكَزْ كاذب دكل عبشت اوْلان حقيقتلر ،

تعبير ديكرله حسن نيتاه شبهه ايملك ممکن اوْلمايان حق صورته عقل بشره كنديليني اضطرارِي اوْلهرق قبول ايتدرين حقيقتلر .

= موجود واجب ، موجود لذاته يعني سبب موجوديٰ كندنه اوْلوب

موجود اوْلنق ايجون باشقة هيج بر سبب وشرطه تابع اوْلمايان موجود .

= L'être — par son essence .

= L'être — par autre chose que son essence .

ويأخذ بغيره .

= قضية ضروريه .

= امر لازم .

= اقتصر و ا منه على المقدار الضروري .

آنک مقدار ضروريسيله اكتفا ايدييلر .

= Ce qui est --- c'est ce qui ne peut être autrement qu'il n'est.

والضروري هو الشئ الذى على حالة ما وغير ممکن ان يكون بخلاف ذلك الحال =

ضروري ، بر حالت او زره او لوب بوحالته مخالف او لمهسي ممکن اوْلمايان شيدر .

= Soit --- , soit probable.

اضطراري و كرك صدق مشهور (محتمل) .

= واجبات ، ضروريات ، امور ضروريه .

Nécessairement

بالضرر وره، بالاضطرار، لاحاله.

= يلزم منه = آندن (شویله او ماہسی) لازم کلیر .
 = كذلك = Il en découle = que...

— rien de C n'est B.
— لا يجيء بـ C إلا من جـ B. هـيـجـ بـ جـ بـ دـكـلـدـرـ.

Nécessitarisme

بو کیه بعض کره قَدر ، جبریه مذهبی (Fatalisme) معناسته قولانیلیر. لکن بالخاصه هر شئیک ضروری اولدینی قول ایدن مذهب معناسته مستعملدر.

Nécessité

وجوب، ضرورة، لزوم، اضطرار. وجوب ذاتك كندي عيني وآنك خارج ذهنده تحققني اقتضايته سيدر. ضرورة منطقده محولك موضوعدن افکا کنك محل اوله سيدر: انسان حیوان ناطقدر کي . مبادی ونتایجک و عمل و معلوماتك غیرقابل احتراز تسلس وارتاطي دخی خمه ورتدر.

— ضرورت معنویه که ذی عقل و حس اخلاق صاحبی بر موجود ک — morale.
 ممکن اولان بر راچ شی بیننده بونلرک بریسنسی موافقت و مناسبت نقطه نظر ندن دیگر لرینه
 نسبتله دها ای و فائق عد ایمکسزین انتخاب اجرا ایده مامه می حاده سندن عبارتندرو.
 — ضرورت منطقیه یاخود ضرورت حقوقیه ک — logique ou — de droit.
 آنچاق تناقض مبدئه تابع و ملحق اولان ضرورتند. ضرورت حقوقیه به مثال «کل کنندی
 جزئی ندن بویو کدر»، مبدئی و «بر مثالش زاویه لرینک مجموعی ایکی زاویه قائمه به مساوی در»،
 تصحیح نستدرو.

بر حادثه نك هكبي احواله وقوعه مکدیکي بر كر معلوم اوله قدن صو كره او حاده نك بو احواله وقوعه کله مامه سنك غير ممکن اوله سيدر. بو ضرورت علیت مبتدئه تابع و ملحددر. و انجایه (Déterminisme) مذهبینه قاری شهر. ضرورت فعلیه به مثل «ایکي جسم

يُكَدِّيْكَرِينِي كَتَلَه لِيَلَه مَبْسُوْطًا وَبَيْنَلَنْدَه كَيْ مَسَافَهَنَكْ مَرْبِعَلَه مَعْكُوسًا جَذْبَ اِيدَرَلَرَ «
مَبْدَيْدَرَ .

— ضرورت داخليه، باطنیه كه طبیعت اشیاده موجود اولوب
طبیعتله قاریشان ضرورتدر . بو، ايجابیه مذهبی (Déterminisme) دیگدر .

— ضرورت فوق التجربیه، ياخود ضرورت متعالیه، تصوری
بر جنس ضرورتدر که وجوده كله‌ی لازم کلیر، لكن وجوده كله‌ی بیلیر . بو ضرورت
بر جمله امریه شرطیه و يا مطلقه ايله افاده اولونه بیلیر . (Impératif كله سنه باق .) جمله امریه شرطیه يه مثال «تسنم صرزغی تداوی ايچون (صوفاتو) آملق لازم کلیر»
صیغه امریه مطلقه يه مثال «عادل اولق لازم کلیر» جمله‌ریدر . بونلرده کي ضرورت
ضرورت اعلادر .

— على جهة الازوم = لزوم او زرینه، لزومه مبني .
— لزوم ذاتي .

— لزوم عرضی .

— تمام الازوم ، لزوم تمام .

— ناقص الازوم ، لزوم ناقص .

— الاشياء الواجبة = Ce qui est de toute — .

Il y a — complète quand chacune des deux choses existe par le fait de la présence de l'autre, et nécessité incomplète quand cette dépendance est unilatérale.
الازوم التام هو ان يوجد الشيء بوجوده الآخر
وذلك الشيء الآخر ايضاً بوجود الشيء الآخر حتى يتکافأ في الوجود والازوم الناقص هو ان يوجد الشيء بوجوده الآخر وليس اذا وجد ذلك الشيء الآخر وجد الشيء الآخر = لزوم تام برشیئک شی آخره وبوشی آخرک دخی شی اول ايله حتى وجوده يکدیکرینه مساوی اوله حق صورته موجود اولمه‌ی و لزوم ناقص برشیئک شی آخره موجود اولوب بوشی آخر بولوندینی وقتده شی اولک بولونماه سیدر .

ضرورت ولزوم (فانت) ك مقولاتندن برمقوله‌در . ضرورت بيان ایدن تصدیقه
تسمیه اولونور . Apodictique

Négatif

منفی ، سلبی ، سالب ، انکاری .

Proposition -- ve. = قضیه سالبه ، موضوع ایله محمول بیننده کی نسبتک

لا و قوی عیله حکم او لونان قضیه . بونک مقابله (Prop. affirmative) یعنی قضیه موجبه در .

Terme — = لفظ منفی : لا تغیر ، غیر متحرک ، سیسز ، لا و قوع کی .

Grandeur — ve. = کمیت منفی که کندیسندن او لبرناق اشارتی بولونان کمیندر .

Résultat — = نتیجه منفی که آنجاق جرح و ابطال ایدن صرف تقدیمی بر .

نتیجه دیمکدر . بعض کره غلط اوله رق هیچ یعنی عدم موافقیدن عبارت او لان برنتیجه یه دخنی اطلاق او لونور .

La — universelle. = سالبه کلیه (قضیه) .

L'universelle — ve absolue. = سالبه کلیه مطلقه .

La — ve essentielle propre. = سالبه وجودیه مطلقه ماضیه .

La — ve universelle d'asolutisme commun. = اطلاق عام ایله سالبه کلیه مطلقه .

Attributs — s. = صفات سلیمه . بونک مقابله Attributs affirmatifs یعنی صفات ایجادیه در .

Négation

نفی ، انکار ، سلب . ادات نفی . سلب قضیده (موضوع ایله محمول بیننده)

نفی صورتیه او لان ربطرد . بونک مقابله اثبات ، ایجاد (Affirmation) در .

-- des attributs. = نفی صفات .

Néo

یکی ، نو . بر مدرسه فلسفیه نک بعض خصوصاتده افکاری نشره دوام ایتدیکی

مقدمکی بر مدرسه یه مرس بوطینی کو ستمک ایچون قول لانیلر بر کله در . (Néo-platonisme)

= نو افلاطونیه مذهبی) کی .

Néo-criticisme

نو تقدیمیه مذهبی . آلمانیا فیلسوف فلنردن قانت (١٧٢٤ - ١٨٠٤) طرفندن تأسیس

او لونوب فرانسه فیلسوف فلنردن (رونوی یه) (١٨١٥ - ١٩٠٣) طرفندن تعديل

ایدلن تقدیمیه مذهبیدر . نو تقدیمیلر (Néo-criticistes) (قانت) ک حافظه ایتدیکی

جوهر (ذات شی = Noumène) تصوری اهال ایدرلر. و آنک قبیله (Apriorisme) مذهبی (هویوم) ک ظاهیریه (Phénoménisme) مذهبیه علاوه ایدرک بوندن حصوله کلن مجموعک قانون اخلاق طرفدن طلب اولونان اعتقادات ایله قابل تأثیر اولدینی فکرنده بولونورلو . حریته مستند اولان بمذهبک اخلاقه آشکار برمیلی وارد رم . کلمه سنهده باقایی . (Phénoménisme)

Néo-platonisme

نو افلاطونیه مذهبی ک اسکندریه مدرسه سنک (École d'Alexandrie) مذهبیدر . اسکندریه شهری و قیلیه بیویک ب مرکز علوم ایدی . ب مدرسه اوراده تشکل ایتدی . آئینه و روما اساسنده سی پیشنه بیله بر چوق طرفدارلر قازاندی . درت عصر قدر (میلادی ۱۹۳-۵۲۹) دوام ایتدی . بدایت تأسیسنده خیلی مدت خرستیانلقله ه بحدلاتنده بولوندی . بوكا منسوب اولان فیلسوفلر اک زیاده افلاطونک مذهبیند . اقتیاس فکر ایتدکلرخی بیان ایدرلر دی . بوسیله منی مدرسہ لرینک نامنی آکا نسبت ایتدیلر . بمذهب اساساً یکدیگرینه منافی اولق لازم کلن عقلیه (Rationalisme) ایله اشرافیه (Mysticisme) مذهبیلرینک غریب برخخو طیدر . منتسیبیه بر طاقم و سائط فوق الطبيعیه و وحی (Extase) والهام ایله دکل محاوره شکلنده استدلال (Dialectique) ، عقل ، وجود (Contemplation) و مشاهده صور عقلیه (Contemplation) واسطه سیله جناب اللهه قدر تعالی ایتمک ممکن اولدینه قائل ایدیلر . مدرسه نک اساسنده مشهور سی مؤسی اولان (آمونیوس ساقاس) صوکره (پلوته نیوس) ، (پورفیروس) ، (ژامبیلک) و (پروقولوس) در . اسکندریه مکتبی نهایت ارواح علویه ایله اختلاط ادعاینے قدر وارمش و حتی سحر باز لقله ده اشتغال ایتشدر .

Néo - pythagorisme

نو فیثاغورثیه مذهبی ک ایلک اسکندریه فیلسوفلری طرفدن (فیثاغورث) ه عطف و اسناد اولونان و صوکره نو افلاطونیه مذهبیه ادخال ایدیان مسلک فاسفیدر .

Néo-scolastique

نو سقولاستیک . بونامده ک رساله موقوته ی نشر ایدن و باشیجه (لووہن) فلسفه دار الفنون عالیسی معلمیندن مرکب اولان جمعیت فلسفیه نک مذهبیدر .

Nerfs

اعصاب که بتون جسم بشری برشکله ایله احاطه ایدن ودماغ، من مستطیل ونخاع
شوکیدن مشکل کنه مرکزیه لره مربوط اولان جله الیافدر .
— = اعصاب مرسله که تأثیراتی محیطدن مرکز نقل ایدن اعصابدر . afférents
بونله اعصاب حسیه (sensitifs) —) دخی دینلیر .
— = اعصاب موصله که عکس تأثیری مرکز عصیدن محیطه نقل efférents.
ایدن اعصابدر . بونله اعصاب حرکه (moteurs) —) دخی تسمیه اولونور .

Neurasthénie

ضعفیت عصبیه ، نوراسته‌نی . بو مرض سبی جله عصبیه نک تسمی اولمی
محتملدر . بو تسمم دخی فرط اشتغال بدن، داء المفاصل، فقر الدم، معده معانی تشوشات
کی اسبابدن نشأت آیمکده در .

Neurologie ou névrologie

مبیحث الاعصاب .

Neuron

حجره عصبیه . حجره ایله آنک پروتوبلاسمائی استطالله لرینی و محور عصبی حاوی
اولان کاله کلش حجره عصبیه در .

Névropathie

ضعفیت عصبیه ، داء العصب .

Névrose

نوروز، مرض عصبی . فکر ثابت، همزه، شبه، نسیان، تیک، خوف غیر
معقول، بطلان حس، نطق وسوق طبیعی تشوشاتی کی روحي برمهیتی حائز اولان
امراض عصبیه یه شامل بر لفظ مشترکدر .

Nihilisme

عدمیون مذهبی که فلسفه‌ده ادراکات حسیه مقابله‌ده بر حقیقت جوهریه قبول
ایتهین مذهبدر . (هامیلتون) ه کوره ادراک خارجی به متعلق مذهبدر ایکی صنفه تفریق
اولونه بیلیر . بونله کبر نجیسی حقیقیون (Réalistes) یا خود جوهریون (Substantialistes)

ایکنوجیسی عدمیون (Nihilistes) یا خود لاجوهیون (Non substantialistes) در. کلمه سنه باقایی (Idéalisme).

انکلیزجه فلسفه لفتده: «**Nihilisme** موجودیت، حقیقت و علم و معرفتی محوا یتمک میلی معناستنده قولانیلیر. لکن بو کلمه نک تام معنای هیچ بر شیئک و بناءً علیه علم و معرفتک ممکن اولادیفی و یا خود علمده حقیقتک و اخلاقده بجوریتک حقیقت خارجیه سی اولادیفی اعتقادیدر» دینلمشدر. علم سیاسیده نظریات اختلاطیه نک شمیدیکی حال اجتماعیدن هیچ بر شی ایقا یتمک ایستمهین شکلیدر. بو یولدہ اختلاطیلک ابتدا روسيده ظهور ایتمشدر.

Nirvana

نیروانا. سانسکریت اساندن آنمش اولان بو کلمه یه کسب اشتهر ایتدیرن (شوپنهاور) در. یاشامق اراده سندن، کندی شخصنک منافعندن و احسا اتک خیالات باطله سندن فراغته نائل اولونان بر فکری و روحی خلاص ونجات حالی دیمکدر. بودیله کوره نیروانا موجودیت شخصیه نک یعنی وجودک دکل (آنک) بدلک امحاسی، خیراعظم و فضیلتک اک بیوک مکافاتیدر. موت (آنک) یی محو ایمزر. موت دیکر بر موجودیت شخصیه یه انتقالدیر. (آنک) یی آنحاق کندی احنا ایده بیلیر. شخصیت آنحاق بر فراغت فعلیه ومطلق بر فدا کار لقه وجود عمومی یه مستغرق اولور. و آنکه قاریلشیر.

دیکر بر لفتده: «بو کلمه بر همنلرک مذهبینده روح کلیده استغراق ایله تناسی خک نهایت بوله سی دیمک ایدی. لکن بودیله روح کلی تصوری قبول ایتمدکلرندن استغراق (Absorption) نظریه سنی ده قبول ایگزلر» دینله بیور. بحواله نیروانا هر درلو شخصیت و شعورک غائب اوله سی و بناءً علیه بوس بتوون محو اولمک، فنای کای دیمک اولور. استغراق معناستنده نیروانا ایله متصرفینک (فنا ف الله) تعبیر ایتمدکلری مرتبه بیننده بعض مشابهت وارد ر.

Nisus

(نیزوس او قونور) بو کلمه بعض کرہ کندی لکشدن فعله کچن بر قوتک جهد و تشبیث معناستنده قولانیلیر.

— قوّه حیاتیه و برآفته اوغرایان انساج و پاره لانان اعضانک — formativus.

قوّه مصوره می معنائنده مستعمل لاتینجه بر تغییردر .

Nolonté

برشی یا پمھی ایسته مک معنائنه اولدینی کبی بودنی یا پامه می ایسته مک معنائنده در. بوکله سقولاستیک اصطلاحاتندن اولدینی حالده اخیراً بعض یکی مؤلفلر طرفدن اراده نک فقدانی دکل بر ساخته به ارادی و اختیاری برمقاومت واکر اراده ممانعت ایتمسه و قوعه کلمه مهیا اولان بر فعلک منع و توقیفی معنائنده قوالانه یه باشلامشدر .

Nombre

عدد ، کمیت منفصله (. Quantité discrète)

— عدد معدود، عدد مجرد، — nombrant abstrait.

عدد: بر، ایکی، اوچ، دزت، کبی .

عدد معدود، عدد عین، عدد متجانس که معدودیله — nombré، — concret.

برابر ذکر اولونان عدد: اون کشی ویکرمی کون کبی .

عدد رتبی، ترتیب بیان ایدن عدد: برنجی، ایکنجی، اوچنجی کبی .

عدد تمام { اعداد تامه ایله اعداد کسریه ایله اعداد صایه — entier.

عدد کسری { مقابل اولملاری حیثیتیله اعداد منطقه fractionnaire.

(— s rationnels)

عدد اصم که اعداد صحیحه و یا کسریه ایله افاده ایدیله بیله جلک irrationnel.

خارج قسمتی اولمایان عدد در .

عدد مثبت. مثل (۱۵ - ۵) که باقی ۱۰ عددی عدد مثبتدر .

عدد منفی. مثل (۶ - ۱۸) که باقی ۱۲ عددی منفیدر .

اعداد مثبته ایله اعداد منفیه نک هیئت مجموعه می نظر اعتباره آنلینی وقت

بونلره اعداد موصوفه (— s qualifiés) یاخود اعداد جبریه (— s algébriques)

قسمیه اولونور .

قانون اعدادی خود مبدأ اعداد. بـو، (رونووی به) نـک
 یعنی تـک تـقیدیه فـلسفـه سـنـک دـعـاوـی اـسـاسـیـه سـنـدـن بـرـیـسـیدـر کـبـودـعـامـو جـبـنـجـه اوـلاـعـدد
 مـقـولـهـسـی مـعـلـوم اوـلاـن وـیا اوـلهـبـیـلـن حـادـثـاتـک جـمـلـهـسـنـهـ قـطـبـیـق اوـلوـنـور . ثـانـیـا هـیـچـجـه اوـلاـعـدد
 عـدـدـغـیرـمـتـنـاهـی اوـلهـمـازـ. بـونـک تـنـیـجـهـسـی اوـلهـرـقـ هـرـعـنـاـصـرـکـ مـجـمـوعـ مـادـیـسـیـ مـحـدـوـدـدرـ.
 (فـیـشـاغـورـثـ) مـسـلـکـنـهـ منـسـوـبـ اوـلاـنـ فـیـلـسـوـفـلـرـ اـعـدـادـیـ اـشـیـانـکـ اـجزـایـ
 مـرـکـیـسـیـ عـدـ اـیدـرـلـرـدـیـ .

Nominal

اسمیـ .

Appel — = برـحـمـهـ طـوـپـلـانـمـشـ اوـلاـنـ کـیـسـهـلـرـیـ بـرـبـرـ اسمـیـلـهـ چـاـغـرـمـقـ.
 اعتباریـ (حقـیـقـیـ مقـابـلـیـ).
 Valeur — e. = قـیـمـتـ اـعـتـبـارـیـهـ ، قـیـمـتـ مـوـضـوـعـهـ .

اسمـیـهـ مـذـهـبـنـهـ منـسـوـبـ یـعـنـیـ اـجـنـاسـ وـاـنـوـاعـهـ حـدـ ذـاقـلـنـدـهـ حـقـیـقـتـ وـوـجـوـدـلـرـیـ
 اوـلـاـدـیـفـنـهـ قـائـلـ اوـلاـنـ (Nominaliste) معـنـاـسـنـهـدـهـ کـلـیـرـ. وـبـوـمـعـنـادـهـهـانـ دـائـیـاـ جـعـ اوـلهـرـقـ
 قـوـلـلـانـیـلـیـرـ. اسمـیـوـنـ(اوـبـونـکـ مقـابـلـیـ) Les réaux = حقـیـقـیـوـنـ(Les nominaux) درـ.

Nominalisme

اسمـیـهـ مـذـهـبـیـ کـهـ اـجـنـاسـ وـاـنـوـاعـهـ (کـلـیـاتـکـ = Universaux) نـهـ حـدـذـاتـنـدـ نـهـ دـهـ
 ذـهـنـدـهـ هـیـچـ بـرـ مـوـجـوـدـیـ اوـلـاـدـیـفـنـهـ قـائـلـ اوـلاـنـرـکـ مـذـهـبـیدـرـ . بـونـلـرـکـ حـدـ ذـاتـنـدـهـ
 مـوـجـوـدـیـتـیـ قـبـولـ اـیدـنـ مـذـهـبـهـ حـقـیـقـیـهـ (Réalisme) وـذـهـنـدـهـ مـوـجـوـدـیـتـیـ قـبـولـ اـیدـنـ
 مـذـهـبـهـدـهـ وـجـوـدـ ذـهـنـیـ مـذـهـبـیـ (Conceptualisme) دـینـیـلـیـرـ . بـوـ کـلمـهـلـهـدـهـ باـقـالـیـدـرـ .
 — — — scientifique. = اـسـمـیـهـ عـلـمـیـهـ مـذـهـبـیـ کـعـلـومـ نـظـرـیـهـ سـنـدـهـ مـنـاسـبـتـ ، مـهـوـلـتـ ،
 عـلـمـسـزـ تـجـرـیـهـ مـسـلـنـدـ مـوـقـیـتـ فـکـرـلـیـنـیـ حـقـیـقـتـ ، وـعـلـمـ حـقـیـقـیـتـ فـکـرـلـیـنـکـ یـرـیـهـ
 اـقـامـهـ اـیدـنـ مـذـهـبـلـهـ کـمـوـمـهـ اـطـلاقـ اوـلـوـنـورـ. بـوـ فـکـرـ ، حـقـیـقـیـ بـیـامـلـکـ اـیـچـوـنـ عـلـمـ مـثـبـتـیـ
 یـکـانـ وـاـسـطـهـ اـسـاسـیـ عـدـ اـیدـنـلـهـ قـارـشـیـ بـرـ عـکـسـ عـلـمـلـدـرـ .

Non cause pro causa.

علـتـ اوـلـاـیـوـبـ بـرـ حـادـثـةـ مـتـقـدـمـهـ وـیـاـمـرـافـقـهـ اوـلاـنـ شـیـئـیـ عـلـتـ عـدـ اـیـمـکـنـ عـبـارتـ

لان سفسطه معناسته لاتینجه بر تعبیردر . بزم کتابلرده بوکاسیلک غیری به سبیت
ناد ایتك سفسطه‌سی دینیلیر .

Non-être

لیس ، عدم (Néant) دیلک ایسه‌ده یونان فلسفه‌سنده یونک تعین و تخصص ایتش
موجود او لمایوب فلاں ویا فلاں شی او له بیلمک قوئی معناسته ده قولانلارینی بعض
تلرده کورلشدیر .

Non - euclidien

(او قلیدس) ک مسافه ویا هندسه‌ستک غیری اولان مسافه وهندسلر . بوقیلدن
طاقم مسافه‌لر فرض ایدلش و بونله مقابله هندسه‌لر پاپیلشدیر . (پووانقاره)
او قلیدس) ک هندسه‌سی دیکرلریند دها صحیح دکل لکن دها قولایقلیدر دیمشدر .

Non - moi

غیر آن‌اکه ایکی معناده قولانلیلیر : برخیسی بن او لمایان یعنی بنحو اسمه طانیدیغی
جوداتک جمله‌سی ؟ ایکنچیسی بنم ذهنمده استحضار ایتدیکم و خارجه چیقاردیغی
سوساتک هیئت مجموعه‌سی . برخی معنا علم الوجوده وایکنچی معنا ظاهریه مذهبینه
نمیکرلری او زرینه اجر ایتدیکی افعالی تدقیق ایدن علمه اسم او له رق ادخال ایدلشدیر .
علم العقول (Moi و Extérieur) کملینه‌ده باقالیدر . (Phénoménism

Noologie

بو کله بعض مؤلفه طرفندن علم الروح ، علم عقل نظری معنالرنده قولانلش
سده‌ده الیوم فرانسلسانده بومعنالرده مستعمل دکلدر . یکی فلسفه لفتجه‌سنه عقلک
تلف نمونه‌لری تحلیل و تصنیف و بونلرک عرض ایتدیکی رابطه‌لری تحری و عقولک
نمیکرلری او زرینه اجر ایتدیکی افعالی تدقیق ایدن علمه اسم او له رق ادخال ایدلشدیر .
علم العقول) تعبیری بو معنای افاده ایده بیلیر طن ایده‌رم .

Noologiques (Sciences)

عقلیه ، ذهنیه ، فکریه .

(آمپر) علومی طبیعتک ودها دوغریسی ماده‌نک علومی (علوم کیانیه = Sciences
Sciences - s = Sciences cosmologique)
ایله عقلک ، ذهنک علوم‌مندن (علوم حادثات عقلیه
بارت اولق او زره ایکی صنفه تقسیم ایتشدر .

Normal

عمودی، نه صاغه نده صوله مهایل اونایان و بناءً علیه تام اور تده طوران . آتیده کی معنالر بوندن آلتشردر: اصلی، طبیعی، قاعده‌یه موافق، منتظم، ناصل اولق لازم ایسه اویله اولان . معتاد، عادی، معین بر نوعدن اولان حالاتک اکثیریسته تصادف اولونان شی . بو کله‌نک معنایی مهیمتیدن خالی دکلدر . مثلاً الهاپ مدت مدیده بر مرض عدایدیکی حالت بوکون عضویتک برواسطه مدافعه‌سی اولدینی آکلاشلمه سنه مبنی آکا بر حادثه فیزیولوچیه یعنی طبیعیه نظریه باقلمدد در . بر نوعه بعض خصیصه میزه نادرآ ظهور ایمکله برابر بر کمال اولمه سنه مبنی نونه اصلینک فسادی دکل متممی صایلقده در .

— = حال طبیعی، حال مقنن .

Normatif

قاعده‌لره، دستورلره، قانونلره متعلق اولان . قاعده‌لره، قانونلره احداث ایدن واخود بوناره مکاف طوتان .

علوم دستوریه (Wundt) منطق و علم اخلاق کی دستورلر وضع و تعین ایدن علومه بونایی ویرمشدر .

Norme.

نونه، قاعده، قانون، دستور . غایه کمال . هدف و مقصد .
قانون اخلاق بزم افعال مزک = Le loi morale est le — de nos actions .

قاعده‌لریدر، نونه اصلیسیدر .

Notion

علومه، بیلینشی، علم، علم ابتدائی، علم مکتب، معرفت مکتبه . تصویر، فکر (Idée). مفهوم مجرد، معنای مجرد (Concept)، تصدیقاتک ماده‌سی تشکیل ایدن اصللر، رکنلرکه تصدیقات قضیه‌لره افاده اولوندینی کی بونلدخی حدلره افاده اولونور . (فانت) ه کوره يالکز مدرکه‌نک اعطای‌یکی معلومه‌لر یعنی تجربه‌یه تابع اونایان و هیچ دکله بالتسه تابع اولایان مفهوم‌لردر . فلسفه‌لر بو کله‌یی مختلف معنالرده قول‌لرمشدر . حتی جمله‌لر واسطه‌سیله افاده ایدیلن فکره قدر تشمیل ایدن اولمشدر . (برقه) (Idée) = تصور (ایله) (Notion) = علومه) نی یکدیگرینه مقابل عد ایمشدتر . آکا کوره Notion مدرکه (Entendement) یه مخصوص برشیدر . و Idée حواس واسطه‌سیله بیلینشی ویا خود مخیله واسطه‌سیله ذهنده استحضار اولونان شیدر .

= معقولات اول که تصورات اساسیه ویدیه در . -s premières.

= معقولات ثانی که مشتق اولان تصور و معرفه در . معقولات -s secondes.

اول حقایق اولیه و یامبادی اویله نک اصلاریدر . معقولات اول یاخود تصورات اولیه غیر متناهی ، علت اولی و ساره کی مفهوم لدر . حقایق اولیه علیت مبدئی ، علیت تامه و ساره کی تصدیقلدر .

= جزئیات که بونک مقابلي کلیات (Universaux) در . -s spéciales.

= معانی والفاظ . -s et termes.

= العلم بالاًضداد واحد = La — des contraires est une seule et même —.

اضداده علم بردرو .

Noumène

لسان یونانیده عقلاک تعقل و تصور ایتدیکی شی معناسته اولان بر کلمه دن مأخوذه در . بو کلمه بی (فانت) احداث ایمشدرو . حقیقت محسوسه مقابلي حقیقت معقوله ، حقیقت مطلقه ، شی فی ذاته یعنی حد ذاتنده اولدینی وجهله شی ، ذات وجود ، حقیقت اشیاء کنه اشیاء ، ظواهر ک ماورا سی اولوب وجود دن امین او له بیلمکسزین قبول ایتدیکمز شی (تعمیر قدیم اوزره وجود مطلق) دیمکدر . بونک مقابلي بزه کورندیکی وجهله شی ، ظواهر ، حادثات (Phénomènes) در . بوجحقیقت هیچ بروجهله معلوم او له ماز . چونکه فکره منکشف اولسـ آنک حادثه سی او لمه سی لازم کایر . آنک حقنده نه حسی نه ده عقلی معرفت شهودیه (Intuition) یوقدر . بناء علیه او ، علمک موضوعی او له ماز . ایمانک موضوعی اولور . آنی بالکز فکر تصدق ایدر . آنَا (Moi) ذات شی کی دکل آنجاق نفسنه شعوری اولان شی (Sujet) کی و لا آنَا (Non-moi) دخی ذات شی کی دکل آنجاق موجود خارج نفسی (Objet) کی معلوم اولور . Monde phénoménal = عالم باطن ، عالم حقیقت که Monde nouméenal .
یعنی عالم ظاهر ، عالم ظواهر مقابليدر .

Nyāya

اداره عقل ، اصول استدلال دیمک اولوب هندستانک بوبوک فلسفه مسلکارندن واشیلیجه مدرسہ لرندن برینک اسمیدر . بونک مؤسنسی حکیم (غوتاما) در .

O

0

· منطقده ساله جزئیه اولان قضیه‌نک رمن واشارتیدر .

Objectif

خارج ذهنی، خارج نفسی، شیء خارجی یه مختص ، خارج ذهنده یاخود (آن) نک غیری، نفسک غیری برشیئه متعلق اولان یاخود بولیه برشیء خارجی صفتیله موجود اولان، خارجده موجود، خارجده متحقق، عینده موجود، عینی، حقيقی، وجودی، نفس الامری، واقعی که بونلرک مقابله ذهنده موجود، عقلده موجود، ذهنی، نفسی تعبیرلریدر .

بر ذهن مخصوص هیچ بر حاله تابع اولایان ؟ ذهنلرک جمله‌سی ایچون ، بالکنز سوزی سویله‌یندن صرف نظرله هر کس ایچون مقبول و معتر اولان. بونک مقابله آنجاق بخصوصی بر ذهن ایچون مقبول و معتر اولاندر .
نوتفیدیه مذهبینک مؤسسه اولان (رونوویه) یه کوره صورت ذهنیه یه عائد اولان شی دیمکدر .

غیر آن دینین ایشان بر شیئی تضمن ایدن . بونک مقابله نفس ناطقه‌نک ساده‌جه بر تکیفندن عبارت اولان شیدر . هدف مقصود .

یوقاریده مقابله اولهرق کوستریلن معنالرک جمله‌سی Objectif کلمه‌سیله افاده اولونور . بر مدتدن بری Objectif آفاق و فی‌انفس‌هم Subjectif آنفسی کلمه‌ریله ترجمه ایدلیکددر .
بونلر (سنریهم آیاتنا فی‌الآفاق و فی‌انفس‌هم) آیت جلیله‌سندن مقتبس و کتب صوفیه‌ده مستعمل ایکی تعبیردر . لکن اولاً بونلرک ایکیسی‌ده جمادر . حال بونک Objectif و Subjectif کلمه‌ری همان دامنًا مفرد اولهرق قول‌الانقدر . ثانیاً افکلر ایله Objet پیشنه بر مناسبت یوقدر . ثالثاً علم کلام و فلسفه‌یه دارُ کتب عربیه‌ده بومقامده دامنًا ذهنی و خارجی و یاخود خارج ذهی و خارج نفسی تعبیرلری قول‌الانشدرو .

رابعاً فرانسرجه و انگلیزجه دن عربیه اولان لغتلرک هیچ برنده بو تعییرلر يوقدر .
 = (دھقارت) = کوره حقیقت خارجیه دیلک دکل عقلک
 نظردقنی او زرینه دیکدیکی داخلی برشی دیمکدر . (فانت) = کوره حد ذاتنده او لدینی
 کی حقیقت ، حقیقت من حیث هی یعنی ظواهرک (Phénomènes) ماوراسی اولوب
 وجودنامین او له بیلمکسزین قبول ایتدیکمزشی (Noumène) معناسنده در . بوکا(دھقارت)
 ریعنی حقیقت فعلیه ، بالفعل موجود اولان حقیقت تسمیه ایدردی .
 = اصول خارجیه که علم الروده با شفه سفی تحت مشاهده هی
 آلمدن عبارت اولان اصولدر .

= یقین خارجی ، یقین غیر شخصی ، هر موجود متفکر
 ایچون عینی قیمتی حائز اولان یقین یعنی بر ذهنیه مخصوص هیچ بر حاله تابع او لمایوب
 ذهنلرک عمومی ایچون مقبول و معتبر اولان یقین .
 = بومناسباتک بر قیمت خارجیه سی Ces rapports ont-il une valeur — ve?
 (عمومیه سی) وارمیدر ؟ یعنی بومناسبات هر کس ایچون برمیدر ؟ بزدن صوکره کله جک
 اولانلر ایچون دخی عینی مناسباتیدر ؟

= حقوق خارج ذهنیه ، اولاً تصور عقليده ایکن قانون شکلنده
 موقع اجرایه قونیه رق بر موجودیت خارجیه کسب ایتمش اولان حقوق ، افسی
 برطام عکس عمللرک نتیجه سی او له رق قاعده و قانون شکلنده تبل ایتمش اولان حقوق
 یعنی قواعد و نظامات . حقوق خارج ذهنیه حقوق ذهنیه تک نتیجه تکاملیدر .
 حقوق ، خارج ذهنی حالی اکتساب ایتدیکی وقت آنده ایکن اصل بولونور . بو نلرک
 بری بر امر و دیکری بواسمه مخالف حرکتنه بولونانه فارشی بر قوه تأییدیدر .
 حقوق ذهنیه تک حقوق خارج ذهنیه او لمه سیچون او ج شی لازم در : اولاً افسی
 عکس عمللرک اسکیوب تعین ایتمه سی ، ثانیاً حادثات فعلیه و خصوصیه دن مبادی عمومیه
 و نظریه نی تحریدایده جک درجه ده تکمل و انکشاف عقلی ، ثالثاً درجه کافیه ده زنکنن
 و واسع بر لسان .

= اعراض خارج نفسیه و یاخود اعراض مرنیه که الم کی Symptômes - s.
 يالکز خسته نک کندیسی طرفدن حس ایدیان اعراض نفسیه Sym. subjectif / مقابله
 او له رق دیکرلری وبالخاصه طبیب طرفدن کشف ایدیله بیان اعراضدر .

Objectivation

بدایت امرده برحال انفعالی (Etat affectif) یه تمامیله مشابه اولان احساسات آنجاق ادرک (Perception) اوله رق نفسک حقیقته مقابل برحقیقت صفت و ماهیتی کسب ایدیکنی قبول ایدن نظریه ده برنجی حالک ایکنچی به انتقالی، احساسات ادرک حالنه انتقالی. برصورتک (Image)، برشیئن حقیقی ظن ایدمه سی: احساس خیالی و غلط حسده واقع اولدینی کبی . (شوپنهاور) کوره فذاته شی اولان (اصل و حقیقت اشیا اولان) اراده نک حاده شکلنده ظاهری .

Objectiver

شیء خارجی یعنی (آن) نک، نفسک خارجند و آنک غیری برشی نظریه بافق و باخود یا پعق. انسان کندی فکرینه آنی دقتنه موضوع اتخاذ ایده رک برشی خارجی نظریه باقه بیلیر . یعنی فکرینی دیده عقلی ایله برشی خارجی کی نظردقته آله بیلیر . — S' = خارج ذهنده تحقق ایتمک. خارجیت کسب ایتمک، خارج ذهنی اولمک.

Objectivisme

خارج ذهنیه مذهبی که باشقه لرینک خارج ذهنی عدایمده کاری شیئی خارج ذهنی عدایمکدن عبارت اولان مذهبدر. استحضارات ذهنیه نک قیمت خارجیه سی تأمین ایتمه سی اعتباریله (فانت) ک معرفت نظریه سی. شخصی دکل هر کس ایچون معتبر اولان افکار و غایای آرایان ذهنک وضعیت .

Objectivité

برشیئنک خارج ذهنده، خارج عقلده موجود اولمه سی حالی؛ عقلده دکل برعینده موجود اولمه سی ، بالخاصه اشیایی اولدقنزی کبی کورن و آنلرک اشکالنی نه فکرینک دارلغندن نده بر غرضدن دولایی تبدیل و تغیر ایتمهین کیمسه نک وضعیت و میل ذهنیسی که بوکا استقامت فکر دینیله بیلیر . غیر شخصی و بندن و بنم ذهنمند باشقه اولان بعض شی، کندی باکلا قبول ایتدیرن بعض شی یعنی حقیقت .

ادراک حقيقیتی (de la perception) — ادراک خارج ذهنده اولان شیلری (بولوندقتری حال وزرہ) فهم ایده بیور کبی کورونه سندن عبارتدر. (علم حقوقه) موجودیت خارج ذهنیه، اساساً طبعتده موجود اولوب اولا انسانلرک و جدانلرینه

العکاس ایدن حقوق شیئت اجتماعیه طرفندن قانون شکله، قوئیلهرق کسب ایتدیکی حقیقت موجودیت خارجیه دیمکدر.

Objet

بوکله‌نک معنای عمومیسی بزم اوکمزده اولان شی، نظر مطالعه‌یه آلدیغمسزشی، باقدیغمسزشی، شی منظوردر. نفسده موجود اولان شی مقابله اوله رق خارج نفسده موجود اولان، (انا) یه مقابله (لانا). ادرالخخارجیده بزه نفسک نقطه‌نظرینه، آرزولینه باخود فکر لرینه غیره بع و ثابت بر صفت میزه ایله عرض اولونان شی، شی تجربی، شی عماضی، عین خارجی. متفکر موجوداتک کندی حقنده حاصل ایده بیله جگلکاری فکر و حد ذاتنده غیر تابع بر موجودیته مالک اولان، بذاته قسم اولان موجود. دوشون شیئک (عقللک) مقابله اوله رق دوشونیان، ذهنده استحضار اونونان شی. بوعنا دوشون نک فعلندن تمیز ایدنک اعتباریله در. و هیچ بر موجودیت ذاتیه‌یی تضمیم ایتدیکمز شی، فعل ایدر کن الده ایتمه‌سنی و باخود میدان حقیقته کتیرمه‌سنی تصمیم ایتدیکمز شی، مراد، مقصود، مراد، غرض، هدف، غایه. فاعل (Agent ou efficient). معین برعنا ده شی. بر شیئه سبیت ویرن شی. فکره کان، فکری اشغال ایدن، روحی تهییج و قوای نفسانیه‌ی اشغال ایدن هرشی، موضوع. (رونووی یه) یه کوره صورت ذهنیه. (Sujet) کلمه‌سننه باقالی.

— = مفعول. بو نک مقابله فاعل معنا سنه Agent باخود Efficient در.

— = حقیقت فکرک Le vérité est l'accord de la pensée et de son —.

کندی موضوعه موافقیدر. یعنی نفس الامر موافق اولان علمدر.

— = خطأ فکرک L'erreur est le désaccord de la pensée et de son —.

کندی موضوعه عدم موافقیدر. یعنی نفس الامر موافق اولمایان حکمدر.

— = محسوسات. Les — s sensibles.

— = براصر معقول. Un — de l'intelligence.

— = معشوق. L' — de l'amour.

— = بیستنک مظہر الطافی اولان. L' — de la faveur de q. n.

— مضحکه، کولونه جک شی . = de ridicule.
بو گله نک مقابیل Sujet در .

Obligation

مجبریت، واجیہہ ذات، وجیہہ، فرایضه، مجبوریت قواعد اخلاقیہ نک صفت
میزہ سی اولان شکل وجوب و ضرورت در. قوانین طبیعیدہ کی ضرورت داخلی
(Immanente) در بو، حادثاً تصادف ایدله مسی غیر ممکن اولوب بالذات طبیعتک
عنی اولان بر انتظاً امدر. قوانین اخلاقیہ دہ کی ضرورت متعالیدر، فوق التجربی
(Trascendant) در. حادثاً کی فوئنده اولوب حقیق اولمایاں لکن میدان حقیقتہ
کتیرا مسی مطلوب اولان بر ضرورت در.

قانون اخلاق مجبوریدر دینیلیر. بوندن مقصد آنک بلا قید و شرط امر ایتیدیکنی و بر امر مطلق ایدو کنی بیان ایمکدر. مجبور ایمک نهاده جه نصیحت ویرمک نده اجبار ایمک دکلدر. ساده جه بر نصیحت امر اولمادیفی کبی اجبار دخی مجبوریتک تضمن ایتیدیک حریته منا فیدر. لذت و منفعت نصیحت ویر. ویالکنر حق مجبور ایدر. — = مجبوریت اخلاقیه که بر مقابله، تو اطهٔ نتیجه‌هی اولمایوب انسانک، انتخابه قادر بر موجود اونق صفتیله طبیعتنک و عالمده خیر و شرک موجود داومه سننک نتیجه‌هی اولان بر مجبوریتدر. انسان کندیسی ضرورت منطقه‌دن آنجاق خطای ایسته مکله معفو طو به بی‌مله جکی کبی مجبوریت اخلاقیه‌دن دخی آنجاق شری ایسته مکله معفو عد ایده سلبر.

Obscur

مهم . (لوق) ه کوره تصوّرات بسیطه حاضر اولان اشیاده بونلری ادراک
ایدن اعضا ناقص اولدینی یاخود بو اشیا اعضاي مذکوره اوپر زنده آنجاق ضعيف
و دوام سر تأثیرات حصوله کتیرديکي وقتده مهمدر . حافظه ايله تحضر اولونان اشیاده
دخي حافظه بونلرک بدايه حاڙز اولدیني صفت ميزه يي واضح و تام او له رق حفظ
اينديكى وقت مهمدر .

(لینسیج) ه کوره بر تصور (بسیط و یا خود مرکب اولسون) کندی موضوعی طانپتیدرمه یه کافی اولمده بی وقت مهمدر.

(پرس) ه کوره منطقده برفکرک تضمن ایتدیکی حادثات یاخود امر ایتدیکی افعال هانگیلری اولدینی معین بر صورت دیلینه مهندیکی وقت او فکر مهمند. علم الروحده احوال و افعال عقلیه حقدنه Subconscious یعنی نیم مشعور به و Inconscient یعنی غیرمشعور به کله لرینک مرادفیدر.

Obscurum per obscurius. غیر یقینی و غیر معلوم اولان شیئی آندن دها آز یقینی و آزمعلمون اولان شیله تعریف ایتمک معناسته لا تینجه بر تعییر در که Pétition (de principe) دینیلن سفسطه نک بر شکلیدر. بوکا کتب عربیه ده تعریف الشیء بناهه اخوی منه یعنی بر شیئی آندن دها خوی اولان بر شیله تعریف دینیلیر.

Obscurantisme

علوم و معارف ک ترقیسته یعنی بالجمله صنوف اجتماعیه ایچنده معلومات علمیه نک و بونک استلزم ایتدیکی صرف عقهه تابعیت مسلکنک نشریته مقابل اولان بر مذهب و سیاست، ظلمت جهلى التزام مذهب و سیاستی، جهالت طرفدار لغی، ظلمت جهل طرفدار لغی. بوکله معنای تقبیحی متضمندر.

Observation

ترصد، مشاهده که عالم خارجیده بولونان بر شیئی این بیلملک ایجون نظر دقیقی آنک او زرینه تثیت ایمکدر. مشاهده نظر دقیقی عالم داخلیده بولونان بر شی او زرینه تثیت ایمکدن عبارت اولان تأمل (Reflexion) واشبای خارجیه ای اولدن حاضر لانش احوال ایچنده مشاهده ایمکدن عبارت اولان تجربه علمیه (Expérimentation) دن تقریق و تمیز ایدملک لازم کلیر. بر علم هیئت عالمی ترصد و مشاهده ایدر (Observe) و بر کیمیا عالمی مشاهده و اصول فنیه دائره سنده اجرای تجربه ایدر (Expérimente) در. و بر علم الروح عالمنک اصول مخصوصه سی تأمل یاخود تفتیش داخلي (Introspection) در. میعنی اصول تجربیه محدود بر معناده اوله رق صرف مشاهده یی قوللانان و دها واسع بر معناده اوله رق تجربه علمیه واستقراری (Induction) استعمال ایدن اصوله اطلاق اولونور.

مشاهده ایله تجربه علمیه بیننده تقابله مختلف صور تله تعریف ایدلشدر. زیمرمان (Zimmermann) ه کوره حادثات کندیلکشدن کوروندکاری کی تحقیق

ایله اکتفا ایدیلیرسه بومشاهده در. نتیجه حاصل او له جفی کورمک ایچون حادثاتک تعدیلیل صورتیله مداخله ایدیلیرسه بودنخی تجربه (Expérience) در.

(قلوبدرنار) مشاهده و تجربه بی (زیمرمان) ک بالاده محترعرانی وجهله تعریف ایتدکدن صوکره تجربه قو نظرول اجراسی مقصده به یعنی اولن تصور اولن ان رفرض دوغری ویا یا کاش اولدیغی بیلمک ایچون بالالتزام حصوله کتیریلن مشاهده در (Observation provoquée ou invoquée) دیه باشنه برمعیار وضع ایتشدر.

یک فیلسوفل طرفندن بو بابده جریان ایدن مباحثات نتیجه سنده فرانسز جه یک لتعجه بی درج ایدیلن مطالعه تقدیمه ده بو خصوصده کی فرق اساسی ادرال اولن ان حادثه نک معنایی مفرد و یاجع اوله سندن (اجرا ایدیلن تجربه نک خصوصی، شخصی بر حادثه بیه و یاخود عمومی بر قانون استخراجنه تعلق ایتمه سندن) عبارتدر. (قلوبدرنار) ک دیدیکی کی فلان کون، فلان احوال ایچنده و قوته کلن بر شیئک کورمه سیله اکتفا ایدلیکی وقت بو (Observation) یعنی مشاهده در. هر زمانه شامل اولنق او زره نه و قوته کلدیکنی آ کلامق مقصده اجرای مشاهده ایدلیکی و حس وادرانک اولونان حادثه بیه ثابت بر خاصه، بر قانونک تظاهری نظریله با قلیدیغی وقت بو Expérience یاخود Expérimentation یعنی تجربه در دیلمش و بو وجهله تعریف اولونان تجربه نک مقابله اوله رق مشاهده (Observation) یه Expériencielle معرفتک بر شکلی تسمیه او لونمشدر. بو کله بیه باقالی.

— بالواسطه مشاهده. حواسک قوتی تزیید ضممنده میقر و سقوب و تلسقوب قولاندیغی و فو طوغراف و قید اینکه مخصوص آلات استعمال ایدلیکی وقت هر نه قدر حقیقت حالده کندیلکنندن حصوله کاوب (Spontané) بیلنمک ایستینلن بر حادثه یرینه آنی عرض ایدن وبالالتزام حصوله کتیریلن (Provocuée) بر حادثه مشاهده ایدلیلرسه ده بو وجهمه بر طاقم آلات مخصوصه استعمالی بر تجربه تشکیل ایمز. یو بالواسطه بر مشاهده در.

— تعبیری ایچون Introspection کله سنه باقالی.

Obsession

همزه، تجربت، قلق. بو، صفت میزه سی بر فکر ثابت و غیرقابل مقاومت بر میل

شديد اولان بر نوع اختلال اراده در. خسته هر قدر کمنديشه مسلماً اولان وجان
صيقانيسي ويرن تحكمي حس اي در سده بوندن آنچاق او مليه اتباع اي همکله قورتيلور.

Obversion

تصديق او لونان برشيشك مقابلي نفي و انكار طريقيه او لان بلا واسطه استنتاج در.
«هر آدم ما شد ر» دينيد يكي وقت بوندن « هيچ بر آدم غير مائت دکلدر» قضيه سني استخراج
ای همک كي . (بين) : « بز برشيشي تصديق اي تي ديكمز وقت آنك مقابلي نفي و انكاره
حاضر او لمهلي يز . يول دوزدر ديمك ايله يول اکري دکلدر ديمك اي کي شي دکل ديكر
جهشدن باقلال جق عيني شيدر » ديمشدر . بو کلامك معنای لغويسي چو يرمك ، قلب
ای همکدر .

Occasion

فرصت ، وسیله ، ذريعه ، وقت مساعد . احوالك اجرای فعله مساعد بر صورت ده
اجتاعي ، بر نتيجه نك بر سبب طرفندن حصوله کثير مهنه سني دعوت وا تسهيل ايدن
حال . سبب عادي (Cause occasionnelle) مرادفي . سبب ، شرط و وسیله کله لري
صورت مطلقه ده بر معنا افاده اي تيوب انتخاب او لونان نقطه نظره کوره احوالك حصول
نتيجه خصوصنده آز ويا چوق اساسلى ويا خود موجب او له جئي مسئليت خصوصنده
آز ويا چوق اهميتي او لدیجئي کو سترير . شرط او ليله بر حاده در که وقوعه کلمدي
حاله نظر مطالعه يه آلنق اي ستيلان نتيجه سى دخى و قوعه کلز . وسیله او لا نظر مطالعه يه
آنان حاده ده کي شيدت و فعله هيچ بر وجهه يارديم اي تيئين بشى عد او لونور
(بو صفت شرط ايله آنك ييتنده مشترک در) ثانياً وسیله ، يرينه ديكر بر حال اقامه
ايده مسنه مساعد عد او لونور . بناء عليه وسیله و شرط سبيله نتيجه نك ارتباطه نسبته
بر نوع خارجيت فرض اي تيير . شرط خصوصي و لازم بر شيدر . وسیله بالعكس
غير معيندر . وسیله لدن هانگيسي او لورسه او لسون ، بر وسیله لازمدر . بو معناده بر
وسیله نك وجودي بر شرط در . لكن بوفلان ويافلان شى او له بيلير . و بو عيني وسیله
اولدېجي تقديرده فلان ويافلان سبيك فعل و تأثرينه محل برآقه بيلير . « فلان شى فلان
حاده يه وسیله او لدی » دينيد يكي وقت او حاده حصوله کلک استعدادي خى تاميله حائز
ايدى ، آنى ديكر برو سیله ده ظهوره کتيره بيلير اي ديكدر .

Occasionnalisme

أسباب عادي (Causes occasionnelles) مذهبی .

Occessionnelle (Cause)

سبب عادي یعنی حقیقی تأثیر حاصل ایتیوب علت بلاواسطه نک اجرای تأثیر ایمہسته وسیله تدارک ایدن سبب . مهی وسیله بر سبب ، مهی وسیله اسباب ، سبب اتفاقی ، اسباب اتفاقیه . يالکز وسیله دیده ترجمه ایدیله بیلیر . مالبرانش عینی معناهه يالکز (Occasion) کلمه سنی دخی قولانمشدر . (دهقارت) ک مذهبنه سالک اولان فیلسوفلرک سقولاستیکردن ياخود دیکر بريدن آدقفرلری بر تعییر او لوب سبیدن ایسه شرط فکرینه دها زیاده تقابل ایدر . مثلاً اودونی کسن بر آدم آنک یامه سنک علت عادي سیدر

(مالبرانش) کوره علت عادي حداثات عالم ییتنده وبالخاصه على العاده يکدیکرلرینه تابع عد ایلن روحک تکیفاتیله (Modifications) جسمک تکیفاتی ییتنده کی مناسبات دیمکدر . موی ایله : « آنات زمان ایله خلق دائمی (Création continue) مبدئی يکدیکرینه غیرتابع اولمه سندن ناشی علت بلاواسطه و موثره سی جناب الله اراده سی اولمایان هیچ برتبدل یوقدر . بناءً علیه اجسام يکدیکرلرینی تحریک ایده من . آنلرک تصادف و تصادملری اقسام حرکتلرینک يالکز برسیب عادي سیدر . مخلوقاتک کافه سی بلاواسطه جناب الله ایله متعدددر . بن قولی حرکت ایتدیرمک ایستدیکم آنده قولمک حرکت ایمہ سنی جناب الله اراده ایتدی . دماغمده روحلرک بعض اثرلری و صارصمهری حصوله کلیدیکی وقت بندے بعض احتسasات حاصل اولمه سنی او راده ایتدی . خلاصه روح ایله جسمک احوال خصوصیه لرینک متقابل اولمه سنی اراده ایدن او در » دیشدر .

Occulte

خفی، کیزی، مکتوم، صورت ایضاحی معلوم اولمایان شی . بالخاصه اکثر ناسک حتی عالمک بیلمدکاری قوای مادیه ویا روحانیه و بونلره متعلق تدقیقات ، تفحیصات و عملیات .

— Sciences = علوم خفیه کسحر ، قابال Cabale ، تفأل ، علمنجوم ، کیمیای عتیق ، سپریتیزمه کبی علمدار . علوم خفیه عنوانی هم بوعلمک خفی اولان صفت

وماهیته هم ده موضوعی اولان حادثاتک اسرار انکیز اولان صفت و ماهیتلرینه شاملدر .

= خاصه خفیه ، حقیق و ابتدائی اولدینی حالده هیچ بطبعی صورت ایضاحیه قبول ایمیوب آنجاق فوق الطبیعی برایضاح قبول ایدن هر خاصه کیمیویه اساسیه .

Occultisme

علوم خفیه نک هیئت مجموعه سی . علوم خفیه نک قیمتی اولدینی قبول ایدنلرک طرز تفکری ، علوم خفیه ایله اشتغال .

Omnipotence

جناب اللهک قدرت کایه سی ، قدرت مطلقه سی ، هرشیئه قادر اولمه سی ، قدرت ربانیه .

Omniprésence

جناب اللهک هر یارده موجود اولمه سی .

Omniscience

جناب اللهک علم کلیسی ، هرشیئی بیلمه سی . علم ربانی .

Onirique

رؤیا یه متعلق اولان ، منامی ، حُلمی .

= رؤیالرده کی حال شعور .

Ontal

وجودی ، حد ذاتنده وجوده منسوب و متعلق اولان . بونک مقابلي ظاهری ^و در . بمعناده Ontologique (Phénomenal) قو لالانلیر سده بونک آخر نده بمعناده غير مناسب بر کلمه زائد وارد رکه علم ويا مبحث ديه ترجمه اولونور . واو حالده بوتون بو تعیير علم الوجوده متعلق دیمک اولور .

Ontogénèse ou Ontogénie

نشوء و نمای فردی ياخود شخصی که فردک ایلک شکل رُشیمپسندن حال کالنه قدر کرک ذهنی و کرک طبیعی نشوونما و انکشاپیدر . بونک مقابلي نوعک انکشاپی Phylogénie (Phylogénese) در .

بر معنا یعنی بالخصوص آیریجه نظر مطالعه‌یه آلنان بر عضو ویا وظیفه ویا خود صفت
گلمه‌نک اونتogenie کلمه‌نک مرادی اولمادیفی و قدره محدود
نمیزه‌نک انکشاپی معناسی افاده ایدر .

Ontologie

Ontologique

علم الوجودي ، علم الكوني ، علم الوجوده متعلق اولان. ظاهري (Phénoménal) مقابل اولهرق وجودي ، ذاتي.

— Preuve = دلیل علم الکوئنی، جناب الله کو وجودی ساده جهه الله مفهوم منک تحلیلیه اثبات ایدن دلیل که جناب الله با جمله کلامی جامع و وجود دخی بر کمال اول یقندن بونسله متصف اولمه می ضرورید ریمک طرز نده بر استدلالدر. (سن آسلم) طرفندن اختراع اولونان بود لیلی (ده قارت) یکیدن میدانه قوییش و (لینیچ) دخی اصلاح واکال ایمشد. (فانت) ایسه فکردن وجوده کچمک دوغزی اوله میه جغنی بیان ایله رد وجرح ایمشد. مادیونک اضمحلالی عنوانی اثر عاجزانمده اثبات باری دلیلریتک جمله می حقنده تفصیلات واورد.

Ontologisme

حد ذاتنده وجودك ياخود موجوداتك صفات مميزه سني تدقيق معناسنده اولهرق علم الوجود لهنده اولان ميل ذهن . جيورتي (Gioberti) نك (Psychologisme) تسميه ايتدريكي وجودي تصوريه تابع عد ايتك ميلنك مقابل اولان كندی مذهبی .

Ontologiste

اشیانک جوهر (حامل، مقوم) اولدقربنه قائل اولان.

Ophites

بو کله لسان یونانیده بیلان دیمک اولان بر کله‌دن آلنوب ایکنچی عصر میلادیده (غنوستیک) لرک بر فرقه‌سننه اسم او له رق ویرلشدرا. چونکه بوندر خرستیانلرک اعتقاد نجه خیر و شر علمنک مبادیسی نوع بشمره تعلیم ایدن بیلانک شکلی حضرت عیسایه رمن اتخاذ ایتمشدر.

Opinion

ظن ، اعتقاد ، رأی ، فکر ، قول ، مذهب . ظن بر قولك دوغری اولدینی لکن بوحکمی ویرمک بلکده خطا ایدوکی فکرنده بولونان برذهنک حالیدر. کتب عربیده: «عقل بر جهتی ترجیح ایمکله برابر دیکر جهتی دخی مرجوح او له رق تجویز ایلسه بوضندر . و وقوع ولا وقوع جهتلرندن برینی ترجیح ایدرسه بوتصدقیق واعتقادر » دینلشمدر. بوطنک موضوعی اولان شی .

يأخذو — فکر عمومی (افکار عمومیه) که معلوم بر هیئت جماعیه طرفندن بروقه ویا اعتقاد حقنده ویریلن حکمدر. کله بمعناهه قول لاندینی لی خالده بوفکره اشتراك ایدنلرده بعض مرتبه شک و خطا امکانی بالضروره تضمی ایمز .

— اغلب اقوال . = dominant.

— ظن غالب . = prévalante.

— رأی صحیح . = vraie.

— مقدمات ذاتیه ، مشهورات . = — s probables.

— قوه وهمیه . = Faculté d'—.

— بر رأیه اعتقاد ایملک . = Professer une —.

— حدوث قائل اوله (القول بالحدث) . = de la création.

— قدمه قائل اوله (القول بالقدم) . = de l'éternité.

— سوء اعتقاد . = défavorable.

— معانی کلیه . = — s générales (Idées générales.)

Opposition

قابل که بری دیکرینک قارشیسنه قونولش اولان ایکی شی ویا خود عینی بر نقطه‌دن او زاقلاش مقدمه ویا خود او نقطه‌یه یاقلاش مقدمه اولان ایکی متحرك بیننده کی نسبتدر .

بو معنادن مأخذ او هر ق بجاز طریقیله تضاد و تناقضه تسمیه اولو نمشد. مخالفت مقاومت، مجادله، تنازع، معارضه، معانده. (علم یئنده مقابله) (منطقده) ایکی کله متضارف (Contraires) و با خود متضاد (ضد = Contradictoires) و با خود متناقض (Corrélatifs) اولدقلری وقت بونلره متقابل (Opposés) تسمیه اولونور. ایکی قضیه نک موضوع و سخولری عینی موضوع و محول اولوب کیفیتلری (Qualité) و با کیتلتلری (Quantité) و با خود هم کیفیت هم ده کیتلتلری مختلف اولدلینی وقت بونلره دخی متقابل اطلاق ایدیلیر. تقابلک بروجه آتی درت نوعی وارد ره:

برنجیسی (La contrariété) = تضاد) کایکی قضیه کلیه نک بالکز کیفیت یعنی ایجاب و سلب جهتیله اختلافلریدر. «هر انسان فاضلدر» و «هیچ بر انسان فاضل دکلدر» کی. بو ایکی قضیه یه (Contraires متضادین) دینیلیر.

ایکنچیسی (La subcontrariété) = داخل تحت التضاد) قسماً تضاد، تضاد تحتنده داخل اولان ایکی قضیه نک اختلافی که ایکی قضیه جزئیه نک آنچاق کیفیت جهتیله اختلافلریدر. «بعض انسان فاضلدر» و «بعض انسان فاضل دکلدر» کی. بعض مؤلفانده بوکا (حصر) دخی تسمیه اولو نمشد. بو ایکی قضیه یه (Subcontraires = قضیین داخلین تحت التضاد، قسماً متضادین) دینیلیر.

اوچنجیسی (La subalternation) = تقابل بسیط) که ایکی قضیه نک آنچاق کیت یعنی کلیه، جزئیه، مخصوصه (شخصیه) اولق جهتیله متنافی اولمه سیدر. «هر انسان عادلدر» و «بعض انسان عادلدر»، «هیچ بر انسان عادل دکلدر» و «بعض انسان عادل دکلدر کی». بوکا بعض کتابلرده (تصور) دخی تسمیه ایدیلشد. ایلک ایکی قضیه ایجاهه و صوک ایکی قضیه سلبه مثالدر. بونلرک هر ایکی طائفه قضیین متقابلین بسیطین (Subalternes) دینیلیر.

در دنجیسی (Contradiction) = تناقض) که ایکی قضیه نک هم کیت هم ده کیفیت جهتیله مختلف اولمه ریدر. «هر انسان فاضلدر» و «بعض انسان فاضل دکلدر»، کذلك هیچ بر انسان فاضل دکلدر و «بعض انسان فاضلدر» کی. بونلرک هر ایکیدنse قضیین متناقضین دینیلیر (کشاف اصطلاح الفنون) ده مقابل، حکمایه کوره: «ایکی شیئک بر موضوع ده بر جهتدن اجتماعنک متع اولمه سیدر.» دیه تعریف ایدیلش و تقابل تضاد، تقابل

تضادیف ، تقابل عدم و ملکه و تقابل سلب و ایجاد بدن عبارت اولمک درت نوع تقابل کوسترلشدیر . بو تقسیم فرانززجه کتابلره کوره بالایه درج ایدیلن تقسیمه مخالفدر . یوفاریده کی تعبیرات (الصیحائیف العبریة فی الاصول المنطقیة) نامیله ۱۷۵۴ تاریخنده حلبده برراهاب طرفندن تألف ایدلش اولان عربی و یازمه برکتابدن آلنشدیر .

— = مخالفت، مقاومت ایتمک . $\hat{E}tre en — avec ou s'opposer à...$

— = نفس بو ضدیتی (تضادی) حس ایدر . $L'\grave{a}me sent cette —.$

— = آنک ذاتنده، کندنده $= Elle ne renferme en elle m\grave{e}me aucune —.$

هیچ برمانع یوقدر .

— = ایکیسمنده جهت $= Le mode de l'— est le m\grave{e}me de part et d'autre.$

قابل بردر .

— = مقاومت عنیفه ، مخالفت شدیده . قصیه لرک تضادی آنجاق غیرمستقیم Vive — .

(Indircete) و مثبت و تناقضی ایسه مستقیم (Directe) و صرف منفی بر تقابلدار . ایشته بو سبیه مبی نهیضرلرک ایکیسی ده بردن نه صادق و نه ده کاذب او له ماز . حال بو که ضدینک ایکیسی ده کاذب او له بیلیر . فقط صادق او له ماز .

Optimisme

نیکینلک ، هرشیئی و هرایشی استحسان و استصواب ایمه . شیمیدیکی عالمک ممکن اولان عالمک اک ایسی اولدیغنه قائل اولان (لیزیچ) ک مذهبی ، (لیس فی الامکان ابدع ما کان) یعنی موجود اولان اشیادن دها بدیع ، دها کوزل شی داره امکاندن خارجدر دینلرک و بناءً علیه هیئت مجموعه سیله نظر مطالعه یه آنان عالم شرک حقیقی اوله سنه رغماً ای و عدمه صریح برشی اولوب بونده سعادتك سفالته غالب او له بیی فکری . مطلق بر معناده او له رق موجود اولان هرشیئک ای و شرک برکورینش و نسبی و غیرحقیقی بر منظره او له بیغنه قائل اولانلرک مذهبی . بومعنا اعتباریله (رواقیون) ، (سینوزا) و بالخاصه (پوپ) ک مذهبینه اطلاق او لونور . هرشیئک ترجیحاً ای طرفه باقان سجیه و طرز تفکر . بعض معنای تحقیقی متضمن او له رق شره قارشی مجادله ده بولونق و یاخود آنی فیلسوفانه بر صورتله ایضاح ایتمکدن قور تولق ایچون بر شرک و یاخود عمومیت او زره شرک حقیقتنه اختیاری او له رق کوز

یومقدن عبارت اولان وضعیت . بروقهنه نک اینی بر روش آلمه سنی و بر تشبیث متنج موفقیت اولمه سنی امید ایدن بر کیمسه نک حال ذهنی .

Optogramme

بعض کره کوزک طبقه شبکیه سنده اولان صورته دینلیر .

Ordonnance

= اصول ترتیب ، تجربه هی اجرا ایدنک معلومی اولان خارج Méthode d'— .

ذهنی وظاقم اوزرینه برا اصول تصنیف کوره قابل تصنیف اولان بروطاقم شیلری تحت تجربه و مشاهده يه آلان بر کیمسه يه تصنیف ایتدیر مکدن و حقیق ترتیب ایله تأسیس اولونان ترتیب بیننده کی فرقی بردستور واسطه سیله بولچمکدن عبارت اوله رق موسیو (قلاباره د Claparède) لک وضع ایتدیکی تجربه علم الروحیه يه ویردیکی اسمدر .

Ordre

صره ، ترتیب ، نظام . مرتبه ، درجه ، پایه . ماهیت ، طبیعت ، نوع ، مقوله ، قبیل . طائفه ، فرقه ، صنف ، زمره [*] . طریق ، طریقت . امر ، تنبیه . آسایش ، انتظام .

= انتظام اجتماعی ، بر طرفدن افراد اهالی طرفندن رعایت ایدله سی لازم کلن قواعد و دیگر جهتدن افراد اهالینک بو قواعده اتباع و امثالی .

= اشیانک صورت منتظمه تکونی .

= عقلک اشیایه صورت منتظمه ده تعقی علمی .

Organe

آلت (بومعا مهجور در) . عضو ، بر ما کینه نک ، ذی حیات بر جسمک ، بر هیئت اجتماعیه نک بر جزئی در که آنک خاصه سی بروظیفه معینه نک اینفاسیدر . اعضای حواس حسلرک کندی دکل آلتیریدر . کوزکورمک و قولاف ایشیتمک حسنک آلتیدر . حسلر روحه ، نفس عالمیه اسناد اولونور . اعضا جسمکدر .

Organicisme

عضویه مذهبی که حیات ، تشکلک نتیجه سی اولدینه قائل اولانلرک مذهبیدر . بودخی ایکی صورته آ کلاشیلیر . بونلرک هر بری حیات اعضا نک اشکال خارجیه

* Ordre علم الحیاتیه هان Classe دن صوکرا کلید . و Famille ک فو قنده در .

وحرکتندن میخانیکی بر صورتله حصوله کاپر معنا سیدر . (ژانه) نک ویردیکی معنا بودر . دیگری هر عضو کندیسنه مخصوص خواص حیاتیه ایله مجهزدر یولنده کی معنادر . (سسه) نک آکلادینی معنا بودر . لکن بوکون حیاتک تشکله تقدم ایتدیکی ویاشامو کندی تشکلکی وجوده کتیرملک اولدینی اثبات ایدلشدر . بومذہب مقابلی Animisme و Vitalisme در . (علم اجتماعیه) هیأت اجتماعیه ذی حیات موجوداتک اعضاسنه مثال اعضا جمله‌لری و علم اجتماعی دخی علم الحیاتک بر شعبه‌سی اولدینه قائل اولاًنلرک مذهبیدر . (علم طبده) هر مرضک بر ویا بر فراج عضوده کی آفدن ایلری کلدیکنے قائل اولاًنلرک مذهبیدر .

Organique

عضوی . مختلف ، واضح و منظم و ظائف ایفا ایده بیلیر اجزادن مرکب اولان . بومعناده متضی (Organisé) کلہ سنت مرادفیدر : — Un tout عضوی (متضی) بر مجموع . (آرسسطوط) ذی حیات اجسامده ال ویوز و سائزه کی متضی Organiques (Homéomériques) اقسامی قان ، ات و سائزه کی (Anhoméomériques) — متجانس) اقسامه مقابل عدایردی . تشکیل ایدن ، وجوده کتیرن شی : — Loi بر مؤسسه‌ی تشکیل ایدن قانون اساسی . (سن سیمون) و (اوکوست قوخت) بوکلیه‌ی اکثريا مدحی متضمن اوله رق تشکیلاتی حصوله کتیرمه‌یه یاخود تمہیل ایمیه‌یه مخصوص اولان معنا سنده قولانشلدر . (اوکوست قوخت) : L'esprit théologique fut — longtemps یعنی علم آسمیات فکری مدت مدیده تشکیلاته مساعد اولدی « دیشدتر . معنای سابقک نتیجه‌سی اوله رق بر شیئٹ بر عارضه سنت نتیجه‌سی اویما یوب کندی تشکلکن نتیجه‌سی اولان مثلا : Vice — d'un système بر اصول حکمتک نتیجه تشکلی اولان نقصان . میخانیکی مقابلی اوله رق : فعل خارجینک یاخود ساده‌جه ضم و الحاق ایدلش افعال عنصریه مجموعه نتیجه‌سی دکل غائی بر صورتله اجرای فعل ایدن یکانه ، مرکزی و داخلی بر قوتک نتیجه‌سی اولان انکشاف . ذی حیات بر نسیج طرفندن حصوله کتیریلن شی : کیمیای عضوی تعبیرنده اولدینی کی . بومعناده متضی لفظنک مقابلیدر . دارالاستحضار لرده صناعی اوله رق احداث اولونان مواده (Substances) مواد عضویه تسمیه اولونور . بونلری طبیعتده یالکز ذی حیات اجسم حصوله کتیرر . بوراده موضوع بحث مواد عضویه دکل موجود متضی

(Etre organisé) یعنی حیاتک تغدی، تناسل کی بالجه و ظاہنی ایفا مقتدر اجسامدر. حیات عضویه ویا نباتیه (Végétative) یعنی ذی حیات موجوداتک جمله سی بیننده مشترک اولان حادثاتک مجموعی که حیات حیوانیه مقابلیدر. وجود بشرک اعضانه منسوب و متعلق اولان بناءً علیه اولاً روحی و عقلی مقابلی اوله رق جسمانی (Corporel) و ثانیاً بدنی (Somatique). (دماغی، مرکزی، عصبی مقابلی اوله رق) بحیطی اولان: امراض عضویه. بوعناده اوله رق اکثریاً عضلی، تنفسی و حسی حیاته متعلق (Sensations organiques) احساساتک مجموعه احساسات عضویه (Cœnesthesiques) تسمیه اولونور. لکن بو تعییر Organe لفظی باصره، سامعه، ذاًقه، لامسه و ساره کی مناسبات احساساتی حصوله. کتیرن جهازه ره تحصیص ایدلش اولمه سی جهتیله برقات دها مناسبتسرزدر.

Organisation

متعضی یعنی مختلف و منتظم وظائف اجرا ایده بیله جک اقسامدن مرکب اولان شیئک صفت و ماهیتی، تعضی. حیات تعضی به تقدم ایتمشد. مشترکاً اجرای عمل ایدن اقسام مختلفه دن متـشـکل هیئت مجموعه (بولفاظ معنای علم الحیاته مخصوص اولان Organisme کلهـسـنـدـنـ دـهـ وـاسـعـدرـ). بو عمل مشترک طرز اجراسی. تشکیل ایتمک فعلی.

Organisé

متعضی. مختلف و منتظم وظائف اجرا ایده بیلان اقسامدن مرکب اولان. بالکن بوعناده اوله رق عضوی (Organique) کلهـسـنـدـنـ مـتـرـادـفـدرـ. طبیعتک متعضی بـرـحـصـوـلـیـ کـنـدـیـسـنـدـهـ هـرـشـیـ هـمـغـایـهـ هـمـدـهـ وـاسـطـهـ اوـلـانـ مـحـصـوـلـهـ. ذـیـ حـیـاتـ کـهـ بـرـعـارـضـهـ تـیـجـهـ سـیـ اوـلـاـیـوـبـ بـرـشـیـئـکـ کـنـدـیـ تـشـکـلـنـکـ تـیـجـهـ سـیـ اوـلـانـ شـیـ مـعـنـاـنـدـهـ آـلـانـ Organique لـفـظـنـکـ مقـابـلـیدـرـ.

Organisme

عضویت، بدن، مختلف و منتظم وظائف اجرا ایده بیلان اقسامدن مرکب اولمه سی جهتیله نظر مطالعه یه آلان موجود ذی حیات. سالف الیان صفت و ماهیتی عرض ایدن هر شیئه دخی مجازاً اطلاق اولونور. مثلاً L' = عضویت اقتصادیه دینلییر. لکن بوعنای مجازینک علم اجتماعیه سیاست ویردیکی سفسطه ره بعض مؤلفه طرفندن مناقشه و تنقید ایدلشدر.

Organon

(لسان یونانیه آلت معنایسند در). (آریسطوط) ک منطقه داڑ اولان کتابلرینه
شارحلى طرفدن ويرىلن عنواندر. يوكتابلر دخى شونلردر:

1° مقولات (قاطغوریاں).) برکتادر.

تفسیر، عباره (باری ارمینیاس) که L'Hermeneia ou interprétation. قضه‌ی تدقیق اند. برکتادر.

قانونلرخی تدقق امدا. ایک کتادر = تحلیل قیاس (امالوطیقاالاون) که قیاسک 3 Les Premiers analytiques.

٤° = تحليل برهان (الناظميات). ايكي
كتاب.

٦ = سفسطه، مغالطه و حکمت موته = La Réfutation des sophistes. (رسانیده رکناد).

مشائیون مدرسه‌سی بو آلتی کتابه خطابت (ریطوریقا) و شعر (ابوأطیقا) کتابلریخی ده علاوه ایدرلردی. بعض کتب عربیده آلتی کتابک مجموعه کتاب الفص دینلمشدز. (قانت) علی‌العموم فکرک قانونزیله بالخاصه هر علمک (ارغون) نی تفریق ایتمشدز. (باقون) ک دخی یکی ارغونی وارد رکه استقراء (Induction) نظریه‌سندن بحث ایدر. بو کا یکی دینلمه‌سی (آریسطوط) یانکز استنتاجی (Deductif) استدلالدن بحث ایمپشن، اولمه‌سندن ناشدز.

Origine

بداية بریلیزک طلوعنده کورینیشی معناسته قو لانسلردى . میدا ، منشاً .

اصل . (جمع اولهرق) تبدل ايدن برحقيقتك اذا اسكنى دور وشكللري :
Une histoire des -- s du christianisme. خرسٰتیانلغات منشألرینك

یعنی اک اسکی ادوار واشکالنٹ بر تاریخی ۔

بر شیئک تبدیل شکل طریقیه تفرع ایندیکی حقیقت متقدمه و متمیزه :
الف- فلسفة —

= Le Christianisme et ses origines: le judaïsme, l'hellenisme.

خرستیانلوق و منشألری اولان یهودیلک و یونانیلرک مدینیت قدیمه‌سی .
 برطرز فعل و حرکته ، بر عادته ، بر لفظ استعمالته ، بر خطوا و یاساً رهیه سبیلت
 ویرن حادثه . بمعناهه برموموسته اجتماعیه نك منشئی یعنی آنی حصوله کتیرن سبب
 اکثریا او مؤسسه‌نک وظیفه‌سی (Fonction) مقابیلدر . اصل ، مبدأ ، سبب موجودیت
 وبعض کره دیکر بر حادثه‌ی ایضاح ایدن حادثه . صورت تولد ، تشكل ، تكون (Genèse) .
 منشأ تصورات (des idées) —) مسئله‌سی فکری وجوده کتیرن اصلارک
 جمله‌سی مکتب و تحریره‌دن مستفادمیدر ؟ یاخود بالعکس تحریره‌نک ایضاح ایده‌مدیدیکی
 بعض شی وارمیدر ؟ بوراسنی آرامقدر . منشأ انواع (des espèces) —) مسئله‌سی
 دخنی علم الحیاته عائد نوع مطلق صورتده غیر متبدل والیوم دخنی خلق او لوندینی
 کبی میدر ؟ یاخود انواعک تنوعی بطی بر انکشاپاک نتیجه‌سی میدر ؟ بونی تدقیقدن
 عبارتدر .

Orthogénèse

تشکل مستقیم مذهبی ، نظریه‌سی . عضویتک ، کندیستنده او لدن تعین ایدلش
 انکشاف استقامتلرخی حاوی او لدیغنه و بونلری ضروری او لهرق تعقیب ایدوب باشقه‌لرخی
 تعقیب ایده‌میه جکنه و ذکر او لونان استقامتلری کندیلکنندن تعقیب ایتیوب و عضویت
 بر شکلدن دیکرینه چکدیکی حالده بونک عرامل خارجیه نک تحت تأثیرنده و قوع بولاچته
 قائل او لان (آمر Eimer) ک مذهبیدر .

Ostensif

ظاهر ، علنی ، مبین ، معلن ، مُظہر دیک ایسه‌ده منطقه مستقیم وعلى الاستقامه
 تعییری قولانیلره رق بر هان ایله اثبات او لونان شیئک بر هانک مستند او لدینی مبدأ ره
 نسبتله تابعیتی میدان علاجیته قویان ادلله مستقیمه‌یه تسمیه او لونور . بونک مقابلي
 خلفی یعنی مطلوبی یقیننک ابطالیله اثبات ایدن دلیلدر . (ابن رشد):
 « قیاس مستقیم (Dém. par l'a surde) ایله قیاس خلف (Démonstration ostensive) بیتنده فرق شودرکه قیاس خلفده سوزی معترف به او لان کذبه سوق ایمک ایچون

بەلەنی کوسترمک اىستدیك شىئى وىنچ ايدرسك كە بو، بىاتنى اىستدیكك (اپاتى
مراد اىتدىكك) شىئىقىسىد. قىاس مستقىم ايسە معترف به مقدمەلردىن باشلار،
ديمىشدر.

Où

أين، مكان كە (آريسطوط) لە مقولاتىندىر. (Catégorie كەلسە باقىلى.)

P

P

(منطقده) قیاس اسملر نده کوستریلن ضربی (نوع فیاسی) برنجی شکلدن بضریبه ارجاع ایچون بورمزدن بلا فاصله اول کان حرف صوتی ایله کوستریلن قضیه‌ی کلیدن جزئی به عکس ایتمک لازم کله‌جکنه اشارتدر . (علم الروحده) تحت مشاهده‌ی آلبان کیمسه (Sujet) ایچون P و تجربه‌ی اجرا ایدن کیمسه ایچون دخی A حرفک رمن اتخاذذی تکلیف اولو نمشد .

Palethnologie ou Paléoethnologie

قبل التاریخ دورلره خاڭد مدنیتلرک علمی ، علم مدنیات قبل التاریخیه .

Paléontologie

علم المستحاثات. آرتق ذی حیات مثالری او ما یوب مستحاثه‌لری موجبنجه تدقیق ایدیلن انواع علم الحیاتیه علمی .

Palingénésie

تولد ثانی، دنیایه ایکنجه کالیش ، بوتون موجوداتک یکیدن دنیایه کله‌لری و با خود اعاده حیات ایته‌لری کد (شارل بوننه) نك مذهبیدر .

قدما وبالخاصه (رواقیون) (Stoïciens) بالجمله اشیانک معین دورلرده ایکنجه دفعه اوله رق دنیایه کلدکلرینه اینانیز لردی . بونلرک اعتقادنجه بر دور تمام اولدقدن صوکره بالجمله اشیا حال ابتدائیلریه اعاده او لونور . و کاشاتک بوتون تاریخی تکرار باشلايهرق عینی و قویانی عینی ترتیب او زره یکیدن حصوله کتیرر ایدی . (بالانش) دخی ۱۸۲۷ تاریخنده نشر ایتدیکی بر کتابدە بر قومک نوعاً بر شخص اولدینه واشخاصده دور حیات تکمل ایدمرک تکرر ایلدیکی بى بوتون اقوامک تاریخلرینك بردستور عمومیسى موجود او لوب بونلردن هر بريئنڭ عینی سلسله ئاقلاقاباتی تکرار حصوله کتیردیکنه بوقاقيك بشریت حقنده عمومی و حکمت ریانیه مستند بر غاییه

میدان حقیقته کتیرمه یه میال ایدوکنه قائل او ملشدر . (شوپنهاور) ه کوره بشریتند . عینی اشیا صفت یکیدن دنیا یه کلمه لری . موئی الیه بومذهبی تاسخ مذهبته مقابله عداید . یکیدن دنیا یه کلیشی قبول ایدن هر مذهب .

— == اون یدنخی عصرده بر نباتک کولی واسطه سیله او نباتک chimique . واخود هیچ دکار شکل اساسیستنک تکرار حصوله کتیریله بیله جکی ادعا ایدلیک جهتله بوکا تولد ئانی کیمیوی دینلشدر .

Pan.

اول کلاته داخل اولور وایکی معنا افاده ایدر بر اراداتدر . برخیسی داخل اولدینی کلمه نک معنای خارجنده هیچ رشی موجود اولمادیغی کوستیر : Panthéisme یعنی هر مذهب ، همه اوست دینلرک مذهبی ، Pantélisme یعنی هرشی غایتدر ، Panthélisme یعنی هرشی اراده در کلمه لرنده اولدینی کی .

ایکنخیسی داخل اولدینی کلمه یه علاوه ایدلش بر عمومی (Universel) لفظنک مقامنه قائم اولور : نته کیم Panspermie فضانک با جمله نواحیستنده تحملرک موجود اوله می ، Pangénèse رشیمک عضویت مولده نک با جمله اقسـامندن کان عنصرلو واسطه سیله تشکلی ، Panmixie انتخاب طبیعی ویا صنعتینک فقدانی حالتنده انواعک عمومی صورتنه تصالب عرقیسی ، Panophobia هر دورلو شیلردن قورقنه نک من من حالی دیمکدر .

Pancosmicisme

عالیک موجود اولان شیلرک جمله می ایدوکنه و حقیقت متعالیه (Transcendante) موجود اولمادیغنه قائل او لان مذهب . بوکله و وجودیه مادیه (Panthéisme matérialiste) مذهبته اسم اوله رق (غروط) احداث ایتشدر .

Panenthéisme

همه در اوست مذهبی ، مذهب احاطه یاخود مذهب اندماج که هر شیئک اللهده اولدینی قبول ایدن مذهبدر . «بز هر شیئک اللهده کورورز» دیعش اولان (مالبرانش) کی هر شیئک اللهده ایدوکنه و تعییر دیگر لاه عالمک کندیسی احاطه و تجاوز ایدن وجود اللهده (Substance) داخل و مندرج اولدینیغنه قائل او لنرک مذهبی . بوکله (قراؤس) طرفندن کندی مذهبته اسم اوله رق احداث ایدلش ایسهده اصل وجودیه مذهبندن

عیز ایدلک ویاخد آکا مقابل عد اولونق ایستیلان دیکر مذاهب مابعدالطبعیه یه
دختی اطلاق اولونقده در .

اصل وجودیه مذهبینه کوره الله هرشیدر ودهادوغریسی هرشی اللههدر . بومذهبیه
کوره کائنات اللهده موجوددر . لکن بونفرک مجموعی الوهیتی تشکیل ایمزر .

Panlogisme

هرشی منطقدر دینلرک مذهبی . بو مذهبیه کوره هر حقيقی اولان شی معقولدر .
وعقل طرفندن کندی قانونلرینه کوره انشا اولونه بیلیر . عقلدن باشقه حقيقی شی یوقدر .
غیرمعقول اولان شی انتقالی بر موجودیتی حائز اولوب کندی کندی خذف والغا
ایدر . بو کلمه (هگل) ک مذهبینه اسم اولق اوژره (اردمان) طرفندن احداث اولونمشدر .
لکن بو تسمیه یه اعتراض ایدلشدر . بونام بعض کرده (لینینیچ) ک مذهبینه اطلاق
ایدیلیر .

Panphénoménalisme

هرشیئک کورینشدن ، وهم و خیالدن عبارت اولدیغی قبول ایدن مذهب .
بوکا خیالیه (Illusionisme) دختی تسمیه اولونور .

Panspsychisme ou Pampsychisme

هرشیئک روح اولدیغی قبول ایدن مذهب ، هرماده نک یالکز ذی حیات دکل
عقل بشرک طبیعته ماثل بر طبیعت روحیه یه مالک اولدیغنه قائل اولانلرک مذهبی .

Panspermie ou panspermisme

تحملرک (میقروب و سائزه نک) هریره داغلمنش اولدیغی قبول ایدن مذهب .

Panthéisme

وجودیه مذهبی که هرشیئک الله اولدیغی و الله ایله عالم برشی دیمک ایدو کنی قبول
ایدن مذهبدر . بومذهب باشلیجه ایکی دورلو آکلاشیله بیلیر . برخیسی یالکز جناب
الله حقیقیدر . عالم آنجاق نه حقیقت دائمیه یی نده آیریجه جوهی اولایان ظاهرات
(Manifestations) ویاخد صدورات (Émanations) ک مجموعندن عبارتدر . ایکننیجیسی
یالکز عالم حقیقیدر . الله آنجاق موجود اولان شیلرک مجموعیدر . (دولباق) ک ،

(دیده رو) نک، (هگل) مسلکته منسوب اولانلردن مفترط طاقنک مذهبی بود. بو کا اکثریا وجودیه طبیعیه (Pan. naturaliste)، وجودیه مادیه (Pan. matérialiste) تسمیه اولونور. طبیعی ذی حیات بروحت تصویرایده رک آ کا بر نوع عبادت ایده فلک وضعیت فکری ملینه ده بونام ویریلیر. لکن بومتنا فلسفی اولمقدن زیاده ادبی و مبهمدر. دین اسلامده وحدت وجوده قائل اولانلرک مذهبی بر مذهب فاسقی دکلدر. چونکه يالکز عقله دکل شرع شریفه و مکاشفات قلیه یه استناد ایدر بر مذهبدر. آ کا وجودیه تسمیه سی دوغری او له ماز . (Dieu) کله سنه باقالی . (ما یون مذهبنا ک اضمحلالی) عنوانی اُر عاجزانمه وحدت وجود مذهبنا دا ئ تفصیلات کافیه وارد. بوراده يالکز شوراسنی سویلیلم که اولا فلسفه ده (پانه ایسم) وحدت جوهر نظریه سیدر. حال بوكه وحدت وجود وحدت جوهر دیمک دکلدر. بمذهبہ سالک اولانلر جناب الله جوهر اطلاق ایتزلر . (پانه ایسم) ک مختلف انواعی وارد. اسکندریه مدرسه سنک مذهبی باشقة ، (سینوزا) نک مذهبی باشقة ، (فیهته) نک و (هگل) ک یکی شکلده مذهبی ده باشقدار. هله (هگل) ک صیرورت Devenir مذهبی بوسیبتوں کفر والحاددن عبارتندرو.

اسکندریه وجودیه مذهبنا (alexandrin) — کوره موجودات دائم جناب الله هده موجود اولمقه برابر نتیجه سی ینه جناب الله رجوع اولان بر صدور ایله آندن آیریلیلور . (سینوزا) کوره موجودات (حاشا) صفات الله یه (Attributs) اولان فکر (Pensée) و امتداد (Étendue) ک صفات عارضیه سی (Modes) در. الله آنلرک داخلی مبدئی (Principe immanent) در. کوریله یور که وجودیه مذهبی اولا ایکی به آیریلیلور. بوقلک بری صدور وجودیه سی (Pan. d'émanation)، دیکری بطور وجودیه سی (Pan. d'immanence) در. صوکره (سینوزا) نک مذهبی (فیهته) و (هگل) ک تصویریه ذهنیه واخودخارجیه (Idéalisme subjective ou objective) دینیان مذهبی لری شکانه کیره یور . (فیهته) یه کوره آنا (Moi) کندی کندی تحدید ایده یور. وبالذات حصوله کتیر دیکی بو تحدید او زرینه انکاس ایده رک لا آنا (Non-moi) بی خلق ایده یور. (هگل) (حاشا) « الله یو قدر. او تکون ایدر. (Dieu n'est pas; mais) (il) » دیسیور. بودخی تکون واخود صیرورت وجودیه سی (Pan. du devenir) نامی آله یور. نهایت Panenthéisme و Monisme مذهبی میدانه چیقه یور .

بومذهبیک بر طافی جو هری شعور دن عاری عدایده بور . بونله کوره شخصیت بو تحدید اولدیغندن اللهده شخصیت یوقدر . وجهر انسان صورته کبردیکی وقت نفسنه شعور حاصل ایدر . وحدت وجود مذهبی ایسه بدر . بوكامنوب اولانلرک جمله سی بوتون اهل سنت و جماعتنه برابر جناب اللهک علم ، سمع ، اراده کی بالجمله صفات ذاتیه سنه معتقد در لر . هیچ برسی جناب اللهه فکر و امتداد صفتلری خی استاد ایززلر . چونکه بونلر مخلوقاته مخصوص صفاتندنر . (کله سنه باقانی) .

Panthélisme

هر شیئک اراده دن عبارت اولدیغی قبول ایدن مذهب ، وجودی قوت و حتی اراده ایله برشی عدایدن واراده یه بوتون طبیعتک کنه و حقیقتی نظریله باقان (فیته) ، (شلاینگ) و (شوپناهور) ک فلسفه لری .

Papille

حلیمه ، دیلک او زرنده کی قابار جقلر کی کوچوک قابار جقلر ، بالاخاصه کوزک طبقه شبکیه سنه عصب بصیرینک منهی اولدیجی قسم که ضیا ایله قابل تنبیه دکلدر . بوكا نقطه عورا (Tache aveugle) دخرا تسمیه اولونور .

Para

یانده ، بیونجه ، فارشی ، اوته سمنده ، فو قنده ، معنالرینی افاده ایدن بر ادات اولوب لسان یونایدن آلنشدتر . کلاتک اولنه قوینیلر . یکی تشکیل ایدلش اولان کله لرک اولنده دائمًا حال طبیعتسنه عد ایدلین بر تنونه اصلینک انحرافی و آلدیجی استقامت معیوبه بی افاده ایدر . مثلا : Paraphasie اسل دوغرو سوزلرک رینه دیکر کله لر و حتی آنلره نمعنا و نهده شکلجه هیچ برمیاسبی اولنایان کله لرسو بیکدن عبارت اولان اختلال کلامدر . Paraboulie بطلان اراده یه دوچار اولان واجرای فعله جهد ایدن کیمسه لرده مناسبتمز و انتظامسر ایشلر یا پقدن عبارت اولان اختلال وظیفویدر . و Paresthésie وظائف احساسیه نک افساد ایمه سمندن و طبیعتلری بوزولمه سندن عبارت اولان اختلالدر .

پاک اسکی اولان و یاخود او قدر یکی اولنایان الفاظ مرکبده بالاده کی معانی

مختلف‌دن بريني افاده ايدر . Parasitisme و Paradoxe و Parallélisme کلمه‌لري کي که بونلرک معنالري آشاغىده کله جكدر .

Paracentral

محيط مرکزى ، جانب مرکزى .
 فص واخود فصیص جانب مرکزى که دماغده تلفیف جبهی = Le lobule --- .
 اسینک قسم خلیسیدر .

Paradigme

(لسان یونانى‌ده نونه، مثال دیمک اولان بر کلمه‌دن آن‌شندر) (فلاطون) که فلسفه‌سند
 ایچنده یاشادی‌غمز عالم‌ماده و صورک نونه‌سی اولان عالم مثل و عالم عقلي‌دیر. تعبير‌دیکره
 صانع عالمک کاشتاني خلق ایچون ماده‌ي تنظيم ايدىكى وقت کندى علم‌مند
 موجود اولان ابتدائی مثاللر، نونه‌لردر. بونونه‌لر مکمل ولايتعييردر . محسوسات
 بونلرک نقصان و فانی تقلیدلریدر .

Paradoxe

غريب، تعجب اولونه حق فکر ويا سوز ؟ عامه‌جه قبول ايدلش اولان فکره
 واخود اولدن کشف و تخمين اولونان ويا مشابه حقیقت کوريين شیئه مغایر اولان
 رأى، قول .

غريب بر فکرک ياكش اولمه‌سی لازم کلز . روaciونک (Stoïciens) اقوال
 غربيلری عموم طرفندن قبول ايدلش کي کورييان فکرلره مختلف اولان سوزلردر .
 الم برشر دکلدر، يالکز حکيم اولان حردر . خطالرک جمله‌سی مساویدر و سائره کېي .

Paragraphie

اختلال تحرير، مرکيزده کي بر آفاقك نتيجه‌سی اوله‌رق يازينک مختل اولمه‌سی که
 بر کلمه‌نىڭ يېرىنه باشقە بر کلمه يازدیران مرضدر .

Parakinésie

مشاهده اولونان تماسلرک ايضاھه کاف اوله مايدجى درجه‌ده حرکات حصولى .

Parallèle

موازی ، متوازی ، قارشی یه اولوب بر جهتنه اصلاً بربینه یا قلاشماز وبربرندن او زاقلاشماز او لان . (هندسه‌ده) ایکی نهایت‌رندن الی نهایه اخراج او لوندیفی حالده یکدیگری هیچ بر نقطه‌ده قطع اینهین ایکی خطک بولوندیفی وضعیت . بینلرنده بونوع برتناسب و تقابل بولونان ایکی مسلک واخود بوكا مشابه ويا مثال بر طبیعت وماهیتده اولوب یکدیگری عینی زمانده تعقیب ایدن ایکی سلسه‌هادثات متواالیه . عینی مقصدی استهداف ایدن ایکی سلسه‌افعال . بمعناه Convergent کله‌ستك استعمالی دها دوغر ودر . (اسم مذکر اوله‌رق) ایکی فکر ، ایکی شخص وسائمه بیننده اجرا ایدیان مقایسه و موازنه .

Parallélisme

ایکی خط ويا وجه ويا سائردنك موازی او لمه‌سی ، توازی ، موازات .
 == موازات روحیه جسمیه نظریه‌سی که حادثات
 فيزيولوچیائیه‌ایله حادثات پسیقولوچیائیه‌دن هر برینک حدلری برمتن ایله برتر جمه واخود
 برمنک ایکی ترجیه‌سی بیننده کی عینی مناسبتی محفاظه ایده‌جئت صورتده یکدیگریله
 متقابل اولدیفی یعنی هر حادثه جسمیه‌یه بر حادثه روحیه و هر حادثه روحیه‌یه بر حادثه
 جسمیه تقابل ایتدیکی حقنده کی فرضیه‌در .

Paralogisme

سفسطه که استدلاله کی فسادی بی‌سیرک حسن بینله ایدیان خطا در . اغفال
 قصدیله او لان خطا مغالطه (Sophisme) در . بومدرک ایکیسی ده قیاس فاسددر . لکن
 مغالطه‌ده قولانیلان قیاس فاسدک فسادی قصداً ماهرا نه بر صورتله ستراخفا ایدلشدر .
 == transcendental ou de la raison pure ou — psychologique.

سفسطه‌اعلویه و سفسطه علم‌روحیه‌که (قانت) ه کوره هیچ بر کثرتی احتوا اینهین
 و اعلوی (Transcendentale) (قبلی وادرال حسینک فوقنده دیکدر) بر تصور
 او لان نفس متفکره تصویرندن حد ذاتنده نظر مطالعه‌یه آلان بوعینی نفس متفکره‌نک
 وحدت مطلقه‌سنه و تعبیر دیکرله تکیفانک واخود اشیای خارجیه‌ستك کثرته نسبته
 بعد ایدیان (انا — نفس) دن مطلق صورتده بر یعنی بسیط عدا لونان (انا —
 جوهر) ه بر کونه حق و صلاحیته مستند او لمه‌رق چمکدن عبارت او لان سفسسطه‌در .

هر فکرده (بن) کلمه‌سی وحدتی تضمین ایتدیکنندن علامت منطقیه سنه دکل حد ذاتنده نظر مطالعه‌یه آنان (انا) نک بر وحیقی اولدیفی پک قولای استنتاج ایدیلیر. بولالکن برآدمک سفسطه‌سی دکل عقل بشرک سفسطه‌سیدر. برغلط حس منطقیدر. حاصلی بو قیلدن اولان سفسطه‌لر اولاً نفسک جو هریتنی ثانیاً بساطتی، ثالثاً شخصیتی، رابعاً تصوراتنک آنجاق ذهنده موجود اولدیفی، یعنی نفس متفسکه نک موجودیتندن باشقه هر موجودیتک ماهیتی مشکوک ایدوکنی اثبات ایمکه قادر اولدیفی حقنده‌کی خلن باطلدر.

Paramètre

خط متوسط، بر قابلیادن اولان منحنیلرک جمله‌سی تشکیله خدمت ایدن لایتغیر خط.

Pasramnésie

نقضانی تعییر، ایشیدیلن کلماتی اونو تمق و بوکله‌لرده‌کی حرفلری آلت اوست ایمک. برکیمه‌سی نک حقیقت حاله ایمک دفعه اوله رق کوردیکی برشیئی اولدن طانیدنی خنده بولونه‌سی، یکی بر حادثه‌نک مقدمما وقوع بولدیغنه حکم ویرمک، حافظه کاذبه . (Fausse mémoire)

Paranoïa

على العموم اختلال شعور. جنت مدرکه . (Folie raisonnante)

Parcimonie

فرط امساك، بخل، تقتصیر.

قانون امساك ويأخذ مبدأ امساك . بوقانون — Loi ou principe de —. برقچ شکلده افاده اولونور. سقولاستیکلره عطف اولونان شکلی شودر: «لزوم سرز او له رق ماهیات مجردینی (Être de raison) یاخود سبیلری چوغالنامالیدر. چونکه طبیعت دائم‌اکـاده اولان طریق‌لره اجرای فعل ایدر.» (غوبلو) بومبدی: «اشیای اکـاده اولان طریق‌لره ایضاً ایمک لازم کلیر» شکلنده خلاصه ایده‌یور. بوكابعض کره فعل اقل مبدئی (Pr. de la moindre action) و مبدأ اقتصاد (Pr. d'économie) ده تسمیه اولونور.

Paraphasie

الفاظى على العادة قولاندقلرى معناردن باشقه معانيده قولانعىدىن عبارت اولان
تشوش واحتلال نطق .

Parapsychique

بوكله استقبالي اولدن كشف ايمك (Prévision) او زاقدن تأثر (Télépathie) وسايره كبي حادثات عجيبة وخارق العادمی افاده ايمك ايجون يكى قبول ايدلشدر . Para اداتي فوق وماورا معنارينه كلديكىندن بونله حادثات ماوراء الروحية ياخود حادثات عجيبة روحية ، حادثات شاذة روحية دينيله بيلر . (Psychique كلمسنه باقاملى .)

Parasite

طَفْلِيٌّ كَهْ عَلَمَ الْحَيَاةَ دِيَكْر لَوْبِينَكْ ضَرَرِينَهْ اُولَهْرَقْ آنَدْلَكْ وَجُودَرْنَدَنْ وَيَاخُودْ حاضر لادقلرى غدارلدن ياشيان ذى روح موجودات ديمكدر .

Paresseux

Argument = دليل متكاسلانه كه بر حادثه يكىزلى بر خاصه وياخود آنى حصوله كتيرمه قادر برقوته ايضاح ايدرك او حادثه نك قانون وسبب حقيقيسى آرامق كلفتندن وارسته قالمقدر . مثلاً آفيون او يوتور . چونكه آنده او يوق خاصه سى وارد ديمك كبي . بوسسطه جبريه (Fatalisme) وياخود ايجابيه (Déterminisme) مذهبته قائل اولهرق : « جناب الله هر شئي اولدن تقدير ايمشدر . وياخود حادثات مادى ومعنى بر طاقم اسباك نتائج ضروريه سيدر . هرنه وقوعه كله حڪمه مطلقاً كله جىكدر . سعى وجهدك فالدھسى يوقدر » ديمك يولندكى استدلالدر . وحرىت اراده مسئله سنه تعلق ايدر . بوكا متكاسلانه تسمىه سنك سبى بو فكره ذاهب اولاندلك برشى يامايهرق آنجاق ذو قلرينه تبعيت ايمهارندن ناشيدر .

Parfait

كامل ، تام . مكمل . صورت عموميده بر تصوره ، بر عنونه يه ، بر قاعده يه تماميله مطابق اولان وبالخاصه اي اولدينى تصدق ايدلش اولان بر نوع صفات وياخواصدم كنديسنه فائق برشى تصور ايديله ميه جات بر حالده اولان .

موجود = L'être -- , l'être tout -- , l'être souverainement parfait.
اَكْمَلْ .

مدانی ياخود مالک فاضه وردیه . = Les cités -- s et imparfaits.
بال فعل كامل . = en acte.

Pari

بحث ، فکرلری يكديكىرىنە مخالف ايکى كىمسە يىتنىدە حقلی چىئانىك حقسىز
چيقانە بىشى ويرمىڭ شىرتىلە عقد ايتىكلرى احتماله تابع مقاولە .
= (پاسقال) ك بخى : « الله واردر ياخود الله يوقدر شقلرنىن
هرهانىكى بىرىي ترجىح ايتىكىكىزدىن دولايى عقللىكىز رنجىدە اولماز . چونكە انتخاب
ايتكى مطلقا لازىمدىر . ايته مسئلەنك بى حل اولوندى . لكن سعادتىكىز هانىكى
جهتىدەدر ؟ الله واردر شقى قبول ايتىكىكىز حالدە فالدە وضررى مقايسە وشوابىكى
حالى تقدیر ايدىم . اكىر قازانىرسە كىز هرشىئى قازانىمش اولورسکىز . واكىر غائب
ايدرسە كىز هيچ بىشى غائب ايمىزسکىز . بناءً عليه اللھك وار اولدېغىه بالاتردد بىح
ايدىكىز . »

دها پاك جوق زمان اول امام على افديمىز ملحدلره قارشى بويولىدە بر دليل بيان
بويورمىلدردرا . ابوالعلاء المعرينىڭ دخى بوماڭدە شوبىتلرى مشهوردر :

قال المنجم والطيب كلامها لا تُخسر الاجساد قلت اليكما
ان صحي قولكم فلست بخاسرا اوصي قولى فالخسار علىكما

منجم ايله طيب اجساد حشر اولونماز دىدىيلر . بن ده : « كندىكىزە كلىكىز . اكىر
سزك سوزىكىز دوغرى چىقارسە بن ضرر ايتم . اما بىم سوزم دوغرى چىقارسە
سز ضرر ايدرسكىز » دىدم .

Parlementaire

Sophismes — s .
بارلانتو سفسطەلری . (بَنْظَام) بارلانتو مذاكرا تىنده اكثريا
استعمال ايدىلەن بعض سفسطەلرە بوناھى ويرمىلەر . بولۇر نفوذ وحاكمىت ، تەملەك ،
شققت ، قارىشقلق سفسطەلریدر .

Parole

— کلام داخلی (کلام نفسی)، تفکر له مترافق اولان صور ذهنیه کلامیه سلسه‌سی. (Endphasie کلمه‌سنه‌ده باقیانی.)

Parthénogénèse

تناسل بکری که اعضای تناسلیه‌سی اولان بعض نوع حشرات‌ده تلقیح ایدل‌لامش. یمور‌طهر واسطه‌سیله وقوعه کلکده اولان تناسلدر.

تاریخ طبیعینک پک عجیب بر حادثه‌سی اولان بوطرز تناسل بعض حشرات‌ده مثلا آریله‌ده، راکد طاتلی صولرك ایچنده طاشله‌ره واودون پار چهلینه یا پیشوب یاشایان. کوچوک بر طاقم قابو قلی بوجکلرده وبالخاصه چیچک بیتلرنده کوریلور. تناسل بکری عارضی (Accidentelle) واخود اصلی و طبیعی (Normale) اوور. اکر یمور‌طلایان دیشیلرک آراسنده ارکاک دخی بولونورسه عارضیدر. مثلا آریله‌ده واپیک کلکی نو عنک بعضیلرنده حال بویاهدر. لکن بالتصادف بوتلرک یمور‌طهری تلقیح ایدل‌دیکی حالده ینه یاوری چیقاریر. بو کامقابل اوله‌رق دیشیلرک آراسنده هیچ ارکاک بولندینی. حالله تناسیل بکری یه اصلی و طبیعی دینیلیر. تناسل بکری صورتیله حصوله کان یاوریلر جنس اعتباریله اوچ صنفه آریلیر: برنجی صنفده بوتلرک جمله‌سی ارکاک، ایکنچی صنفده جمله‌سی دیشی و اوچنجی صنفده بعضیلری ارکاک و بعضیلری دیشی اوور. مثلا آریله‌ک عارضی تناسل بکریله نده تلقیح‌سز نشوونما بولان یمور‌طهرلدن داعما ارکاک یاوری چیقار. بعض حشرات واردارکه دها حد کاله ایرمندن اول سرفه حالتده ایکن یمور‌طه حصوله کتیریرل.

تناسل بکری یه متعلق تفصیلات علم الحیات وبالخاصه مبحث الجنین (Embryologie) کتابلرنده مندرجدر.

Participation

اشتراک. فلاطونک فلسفه‌سنه موجودات محسوسه‌نک مثل عقلیه (Idées) یه نسبتی. (یکی لفتجه‌ده: «بو نسبت باسته نوع نسبته بکزمهین رنسبتدر. و آنجاق فلاطون مذهبینک هیئت بجموعه‌سیله تعریف اولونبیلر» دینلمشدر. قاموس رومی ده دخی اشتراک لفظیله ترجمه ایدلشدر. اصل ۱۶۷۴ لفظ یوانیسنک مقابلیدر).

یکدیگر لرندن پاک فرقی اولان موجودات بیننده بر نوع اسرار انکیز مشارکت طبیعیه بولوندیغه و بوجله بر شیئک دیگر بر شی دخی اوله سیله جکنه اینانان و مدنیتک پاک دون بر در کسنده بولنان اقوامده غالب کورین و وحدته کثرت و عینیته غیریت کی امور متناقضه دن برینک تصدیق بهمه حال دیگرینک انکاری، ایجاب ایمیه جکی ز عمندن عبارت اولان طرز تفکر. (بوصورت استعمال یکی قبول ایدلشدر .)

Particulier

خصوصی، بر نوعك با جمله افرادینه عائد اولمایوب بعض افرادینه ياخود بالکثر بر فردینه متعلق اولان. افراد اهالیدن بر فرد. منطقده کلی (Universel) و شخصی مقابلي اوله رق جزئی معناسته در که موضوعی جزئی بر معناه آلان قضیه در. «هرانسان عاقلدر» بر قضیه موجبه کلیه و «بعض انسان کاتبدر» بر قضیه موجبه جزئیه در. «زید عالمدر» قضیه سی دخی بر قضیه شخصیه (Pr. singulière) در. عالی، شایان دقت، حد و سلطینک فوقنده (بر اهمیت، قیمت، رعایت) .

= Dans toutes ses applications —ères.
جزئیات = Choses —ères.

= اشخاص جواهر ياخود شخص جواهر .
Le — de la substance.

= شخص عَرَض .
Le — de l'accident.

= متغيرات جزئیات .
Les —s changeants.

= تعقلات جزئیه .
Intellections —ères.

Particulièrement

— Pris — = جزئی بر معناه آلان یعنی شامل اولدینی افرادک بالکز بر قسمی مراد اولان بر تصور ویا مفهوم عام .

Partie-partielle

(هامیلتون) ک محوک کیتلندر لمهسی (Qu intification du prédicat) نظریه سنده موضوع و محوکی جزئی اولان قضیه، جزئی جزئی . بعض متساوی الا ضلاع بعض مثلثدر کی .

Parti-totale

موضوعی جزئی و مجموعی کلی اولان قضیه، جزئی کلی. بعض شکل هپ مثلثدر کی.

Partition

تجزءه منطقده بر جنسک انواعنه تقسینه مقابل بر کلک، بر مجموعک آنی ترکیب ایدن اجزایه تقریهیدر. بر مر مر پارچه سی قیروب بر راقچ پارچه یا پق بر تجزءه در.

Passif

منفعل، قابل، قابل التأثير، مؤثر فيه، مفعول فيه، بر افعال (Passion) تشکیل ایدن، بر افعال صفت و ماهیتنده اولان یاخود بر افعال حس ایدن. Actif مقابیلدر.

Passion

حرص، احتراص، میل شدید، هوس، شهوت، طمع، عشق. بر افعال تشکیل ایدن، بر افعال صفت و ماهیتی حاُز اولان (آریسطوط) ک مقولات عشره ستدن برسی افعالداره یکی اوله رق و قوعه کان هرشیئه فیلسوفه واقع اولدیفی نفسه نظر آفعال و آنی و قوعه کتیره نظر آ فعل تسمیه ایدرلر. هر نه قدر فاعل و منفعل یکدیگرندن پک فرق لی ایسلارده فعل و افعال دامنی یکی نفسه عطف و اسناد ایدله سی سبیله کندیسنه ایکی اسم ویرلن عنی بر شیدر.

— افعالات و یاخود افعالات نفسانیه اون یدن جی عصر ده بو، نفسک بر افعال تشکیل ایدن با جمله حادثانی دیمک ایدی. (ده قارت) ه کوره بونلر ارواح حیوانیه (Esprits animaux) یعنی غایت رقيق برطاقم ماده و غازلر ک بدنده جولانی و بونک نتیجه سی اولان حرکات سبیله نفسلارده حصوله کان تکیفات (Modifications) ایدی.

(قوندیاق)، (قات)، (ھگل) و علم الروح علماسنک متاخرینه کوره افعال برمدت دوام ایدن و احوال افعالیه (États affectifs) و عقلیه وبالخاصه صور ذهنیه ایله مترافق و حیات عقلیه یه حاکم اوله حق درجه ده قوتلی اولان بر میل (Tendance) در. (بو قوت کرک تأثیراتنک شدیله و کرک فعلنک ثبات و دوامیله تظاهر ایده بیلر). افعال کندی کندی درجه افراطه واردیران وبالخاصه یر لشوب کندیسنه هرشیئه

مرکز یاپان و دیگر تایلندی کنندی سنه اتباع ایندیره رک سور و کاریوب کوتورن بر می‌لدر. (ده قارت) ه کوره نحسین واستغراب (Admiration) و (بوسسوه) یه کوره عشق و (سینوزا) یه کوره آرزو افعال اساسی ایدی. بوکون (Sentiments) = احتسات دینی شیلره اون یدنجی عصر ده فیلوفلر (Passions) = افعالات تسمیه ایدرلردی. عصر حاضر دن اول حساسیت برقوت عد اولو نمازدی. بناءً علیه افعالات علی العموم بیلملک قوتنه داخل ایدی. بالخصوص (سینوزا) یه کوره افعالات بر طاقم تصورات ناقصه (Idées inadéquites) دن عبارت ایدی. بونسله برابر علم اخلاق علماسی Passion کله سی بوکونکی کبی نفسک حرکات شدیده می معناستنده قولانیلرلردی. بوکون افعال حساسیت خصوصی و خلاف عاده برحاله، موازن عقلیه نک بوزوله سیدر. غضب افعالاتک نمونه سیدر. ایکی نوع افعال واردر. بونلرک بر طاقی حادرکه نوبته تظاهر ایدرلر. و غضبک تنوعاتیدرلر. دیگر طاقی هر مندرلر. و حرص و طمعک (Avarice) میخانیکیته مثال بر میخانیکیته لشکل ایمکنده کی کورنمکده درلر. اهل النفس، مرتبه نفسده اولانلر. Homme de la .

Passivité

منفعیت، قابلیت، قابلیت تأثیر، مفعولیت. باشقة سبک تأثیریتی قبول ایدن.

Pathologique

علم الامراض متعلق و منسوب، مرضی. (فانت) ه کوره احتساته وبالخصوص افعالات نفسانیه متعلق اولان.

Pathopsychologique

علم الروحک مرضی بر ماهیت عرض ایدن حادثه تدقیق ایدن قسمی. بعضیلری بونی Psychopathologie دن یعنی علم الامراض امراض عقلیه دن باحث اولان قسمدن هریق ایتلردر.

Patient

فاعل، عامل Agent) طرفدن اجرا اولو تان فعلی قبول ایدن منفعل، یتفعل = Intellect — ou (passif)

Pâfir

فعالی قبول ایتمک، متأثر و منفعل اولمیق. بونک مقابله Agir (اجرای فعل ایتمک) در. یافعل و ینفعل (آریسطوط) نه مقولات عشر مستندند. Categories) کلمه سنه باقلالی.

Péché

Pédagogie

علم تربیة اطفال. (لیته) بوکله نک معنای اشتقاقيیله اکتفا ایده رک : «چو جو قدران
تربیه اخلاقیه سیدر» دیه تعريف ایمش ایسده بعضیلری بو تعريف نقصان عدا ایده رک:
«کرک جهانی ، کرک عقلی و کرک اخلاقی تربیه نک علمیدر»، وبعضیلری دخنی: «تربیه
اصولللرینک قیمتلری تقدیر و بو واسطه ایله مریلرک فعلی اداره و تنویر مقصدیله
و اصوللاری تأمل ایمک نظریه فعلیه سیدر» دیمشلردر . بوعلم علم الروح و علم الاخلاق
بر شعبه سی ، علم الروحک فعلیات و تطبیقاتیدر .

Pédologie

علم الاطفال کہ عکس عملاری و نشوونمای علم الحیات، علم انریخ و علم الاجتماعینک سن رشدہ ایریشن چو جو قلر حقنده قابل تطبیق اولان قانونلرندن فرقی بر طاقم قوانین خصوصیہ سنہ تابع بر موجود اولماق اعتباریله چو جو حقنده کی علمدر. (یکی قبول ایڈلش بر تعمیردر).

Pédotechnie

فن تطبيقات علم الاطفال كـ اطفاله متعلق اولان حادثات علم الحياتيه و علم الروحانيه و علم الاجتماعيه حقنه استحضار ايدلش علم و معرفتك نتيجه سى اولان تطبيقات فعليه نك هيئت جموعه سيدر . (يک قبونـ ايدلش بر تعيندر) .

Peine

جزا، مجازات، عقوبة، بر قباحت و با جنجه و با خود جنایتک منع و ذجری ضمته هیئت اجتماعیه طرفدن بر شخصه تحمیل ایدیان شی. اسف، کدر، الم. مشقت، کلفت.

== معامله تکدیریه، مجازات تکدیریه: یک مردم در ساعتمدن بر هفته هیه قدر حبس و یوز غروشه قدر جزای نقدی کنی.

== مجازات تأدیبه: بر هفته دن زیاده حبس و موقتاً نفی و مأموریت دن طرد و جزای نقدی کنی.

== مجازات ترهیبیه: قتل مع التشہیر، مؤبدآ و با موقعتاً کورک و حقوق مدنه دن اسقاط و قلعه بندلک و نقی مؤبد و رتبه و مأموریت دن محرومیت کنی.

== مجازات تزدیله، نفی موقت، حقوق بلدیه دن محرومیت.

== مجازات انضباطیه.

Penchant

اثر طبیعت اولمک اعتباریه میل (جمی امیا). بو کلمه نک الیوم اصطلاحی بر معنایی یوقدز. اون طوقوزنجی عصر کنصف ثانیسته قدر: «امیال قلبیدن کلیر. و دوام او زره اجرای فعل ایدر. بناءً علیه جسمدن کلن و دوری اولان شهواتدن (Appétits) و ابتدائی اوبله نزی جهتیله دخی ولادی اولان افعالاتدن (Passions) دخی آیریلیر» دینیله بور دی.

Pensée

فکر، بیلمک قوتی دیمک اولان عقلات فعل مخصوصی، اکواسع معناسته جه حادثات عقلیه نک جموعی. شک، ادراک، تصور، تصدق، اراده، تخیل، حس و سائره هپ بو میانه داخادر. واقعاً حادثات علم الروحیه نک جمله سی کندیلرینه شعور حاصل ایدمه سی حیثیتیله حادثات عقلیه ددر. اکن بومعنا اسکیمشدز. علی العاده معنایی معرفته عائد اولان حادثاتک جموعیدر. بو کلمه (ده قارت) ک لساننده دخی بو کون حادثات شعوریه تسمیه اولونان شیلر ک جمله سنه شاملدر. معنای اخضی عقدار. La pensée دینیلیکی

وقت نظر مطالعه آنان مجموع حادثات و Une pensée دیلایدیکی زمان بوندرک آریجه بریسی دینک اولور.

Percept

حواس واسطه سیله ادراک اولونان شی، مدرک . بونک مقابله مفهوم ، تصور در . مدرک حسی و تصور عقلیدر . (Concept)

Perception

ادرالکه اک عمومی معنای بر فعلدن منفعل و متاثر اولق و آکا فارشی موافق بر صورته عکس عملده بولونقدر . (ددقارت) ک مذخبنه سالک اولانلره کوره افعال عقلیه نک جاهه منه اطلاق اولونور . (آن) نک کندی احوال و افعاله شعور (ادرالک داخلی) واسطه سیله حاصل ایتدیکی معرفت . (مدت مدیده محافظه ایدلش اولان بو معنا اورتهدن قالقه میالدر) . بر شخصک کندی احساسات حاضره منی تشکیل و تنظیم و تفسیر و صور ذهنیه و خاطراتله آتمام ایده رک کندیسندن آیری و حقیقی اولدیغنه و حال حاضرده آنی بیلدیکنه حکم ایتدیکی بر شیئی کندیسنه مقابله طوته میکه ادراک خارجی ، شیئ محسوسی ادراک دیمکدر . (شمدیکی لساز فلسفیده اک مستعمل معنا بودر) .

ادرالک احساسدن تفریق و تمیز ایدلک لازم کلیر . احساس خوش و یاخودناخوش و حتی اهمیتسر بر صورته متاثر اولق و ادراک ایسه احساسی حصوله کتیرن شیئی بیلمکدر . Concevoir بالخاصه عقلات فعلی حفنه مستعملدر . عقل حفنه حس ایده یور (Sert) او ادراک ایده یور (Perçoit) دینیلمه یور (Conçoit) دینیلمه یدر . ادراکه وضوحی اکثریا احساسک شدیله معکوساً متناسبدر . (لینینج) ک لساننده ادراک (موناد) ک غیر مشوره اولان تکیف داخلیمیدر . بو تکیف مشوره اولونجه تشهی نامی آیر . (غوبلو) نک لغتچه سنده بو کلهه دائر ویریلن ایضا هات حائز اهمیت کور ولدیکنندن بورایه بروجه آنی نقل ایدلشدیر :

«اعنای حسیه دن بیستک تبیه ایدلهم سیله حصوله سیمات ویریلن جاذبه الرؤجیه نک ایکی علم صفت میزه می وارد : بوجاده هم انفعالی هم دهد عقلیدر . انفعالی .

اولق حیثیتیله آکا احساس و عقلی اولق حیثیتیله ادرالک دینلیر. احساسک در جاتی آز و یاجوچ شدتی اولمه سی و ادرا کاک در جاتی آزو یاجوچ واضح اولمه سیدر. ادراک ایله احساس ایکی حاده او مایوب عینی بر حاده نک ایکی منظره سیدر. بو حاده بر تجی منظره سیله بوتون قوه عقلیه نک و ایکنجه منظره سیله بوتون حساسیتک اصلیدر. و نکله برابر بعض کره بوتون حاده نه احساس نامی ویریلیر. اول وقت احساس منفصل و متاثر اولمه نک بر طرزی و انسانک بر صورتله متاثر اولدیغنه معرفت و شعور حاصل ایته سیدر. واول وقت خارجیت حکمیله مترافق احساسه ادرالک تسمیه اولونور. یعنی ادراک ادراک خارجی دیملک اولور. (زید) کواستو چیافیلسوفلرینک اصطلاحی بودر. (من دو بیان) ه کوره ادراک دقتلى احساسدر. انفعاله، علم شهودی یه یاخود استحضاره متعلق اولق صفتلری ادرا کده موجود اولدیغنى کی احساسه دخی موجوددر. لکن ادرا کده واسطه دها فعال و (آنما) دقتلى اولدیغندن استحضار دها واضح اولور.

وشی خارجی سعی وجهد ایدن نفسک فارشیسنه کچر. هر حالده ادراک احساسک وجودینی فرض ایتدیر و بر حاده نه عقلیه در. حال بوكه احساس بر حاده انفعالیه در. یوقاریده بیان اولونان فرقه شعورک مختلف صورتده آکلاشیلمه سندن ایلری کاکر. بعضیلرینه کوره شعور بر حاده نه عقلیه، بر معنی قدر، تکیف انفعالی یه النضام ایدن شعور ادرا کدر. دیکر بعضیلرینه کوره شعور حاده نه علم الروحیه ایله قاریشیر : حس ایملک بعض تکیفه شعور حاصل ایتمکدر. بو حالده احساسی ادراک یا پیغام ایچون آکا النضام ایدن شی شعوردن باشقه اولق ومثلا خارجیت حکمی یاخود نفسک دقتی سعی اولق ایجاد ایدر. بو الفاظک معنالری بروجه آنی تثیت اولونه بیلیر. ادراک بزم احساسمزه ساده جه شعور حاصل ایته مزدر. علی یاخود استحضاری اولق حیثیتیله احساسدر. ادراک خارجی (externe) —) بر شی خارجی حقنده کی معنی قدمز یعنی خارجیت حکمیله بشی خارجینک صفتی اولمش اولان کندی احساسمزد. بو صورتله (قوندیاق) ک تشییه مقابله سنه کورده هیکل، شامه سنت نسیه ایدمه سی نتیجه سی اوله رق بر حس حاصل ایتدیکی وقت عینی زمانده کمندیستک بر صورتله تکیف ایتدیکنی ده بیلیر. و کندی کندینه : « بن بر کل قوقومیم » دیر. بو بر ادرا کدر. و نهایت بو ادرا که خقیقت خارجیه ویروب : « بن بر کل قوقومی ادراک ایده یورم » دیر.

شوراسنی ده بیان ایده لم که ادراک بعض کره ادراک ایملک قوتنه وبعض کره ادراک ایملک فعلنه وبعض دفعه ده بو ادرا کاک نتیجه سی اولان معرفت اطلاق اولونور.

بعض کره ادراک خارجی مقابی او له رق شعور (Conscience) معنا سنده ادراک داخلی (interne) — تعبیری قولانیلیز.

(ده قارت) ادراک لفظی هر حادثه عقلیه یه اطلاق و آنی هر اراده و آرزو فعلی دیگر اولان (Volition) کله سنه مقابی عداید. آکا کوره ادراک و فعل اراده فکر لرک (Pensée) ایکی نوعید. بولغظ آنک لساننده بزم حادثات شعوریه دیدیکمز شیملرک جمله سنه شاملدر.

(لینیچ) (موناد) هر تکینه ادراک تسمیه و بوکله نی اولان شهی (Appétition) یه مقابی عداید. شهی میل و قوّه داخلیه در که ادراکات بونک نتیجه سیدر. ثانیاً مدرکاته شعور حاصل ایمکدن عبارت اولان ادرال واخخه (Aperception) مقابی عداید. مویی ایه ادراکی «کثری و حدته ادخل ایدن بر فعلدر.» دیه تعریف ایدر. بر حسـ مخصوص اولان عضوک فعالیتندن دوغزیدن دوغری یه حصوله کلن معرفتلره او حاسه نک ادراکات طبیعیه (s naturelles) — سی تسمیه او لو نور. بوجهمه رنک بصیرک ادراک طبیعیلر. چونک دوغزیدن دوغری یه طبقه شبکیه نک تبیه ایدله سندن حصوله کایه. بر حاسه نک ادراکات طبیعیه سنت اکثريا پک قاریشیق و تربیه حواسک نتیجه می اولان بر عملیه ایله تلقین ایتدیکی معرفتلره او حاسه نک ادراکات مکتبیه سی (s acquises) اطلاق او لو نور. بونلر تعبیرک معنای حقیقیسی وجهه ادراکات او لمایوب بر طاقم حکم و تفسیرلدر. بوجهمه بز مسافه ایله اشیانک چیقینیلری حقنده ظل و ضیانک کیفت توزعی، مناظر، حرکاته مقابی اولان تبدلات منظره، ایکی محور بصیرینک تقاربی و بالحاصه طبقه شبکیه او زرنده ترسم ایدن ایکی صورتك عدم تقاطعی موجبنجه اشیانک مسافه و چیقینیلری حقنده حکم ویریز. ادراکات مکتبیه حقنده دوغزیدن دوغری یه استدلات و تتابع تصورات تعبیرلری دخی قولانیش، «تیورک قیمزی رنکی آنک قیز غنیلعنی بزم خاطریزه کتیریر. بز بو قیز غنیلعنی حس ایده بورز ظن ایده رز» دینیلمش و ادراکات طبیعیه ادراکات او لیه (s premières) دخی تسمیه اولو نمشدر.

—s obscures. = ادراکات مهمه. (لینیچ) بوقبیری بعض کره بوكون غیر مشعوریه حادثات تسمیه ایتدیکمز شیلر حقنده قولانیز. و بونلر ادراکات سخیره نامنی دخی ویر. بونلر آشیاق بالمنسمه و شبکه تلرینک قلتندن و دیگر ادراکات

ایله قاریشیق اولمکرندن ناشی خفی و غیر مشعور بدر . ادراکاتک مهمیقی نیم شعور ویا شعور ضعیفدن عبارتدر . بونله شمدی (Subconscients) تحت الشعور تسمیه اولو نقدهدر .

Perceptionnisme

ادراکیه مذهبی ، عقلک فعل ادراکده کندی خارجنده بر حقیقتک وجودی حقنده دوغریدن دوغری به و بناءً علیه صادق برشعوری اولدیغی قبول ایدن مذهب . (زهید ، هامیلتون ، قوزن ، شوپهاور ، سینسر ، برگسون بو مذهبه منسوبدرلر .) جونک مقابیل بو مقوله حقیقتله اعتقادی مکتب و عقلک سعینک بر نتیجهه سی عد ایدن مذهبدر . بو دخی ایکی صورتله آکلاشیلر . اولاً کندی حقیقت شخصیه مزه اعتقاد دوغریدن دوغری به ، (لانا) نک حقیقتنه اعتقاد ایسه استدلالی بر عملیه نک نتیجهه سیدر . (دهقارت ، برقه .) ثانیاً کرک (انا) نک و کرک (لانا) نک حقیقتنه اعتقادک ایکیسی ده مکتبدر . و ایکنچی ذرجهه تشکل ایتشدر .

Perdurabilité

دوام ، بقا ، استمرار ، دیومت . (فانت) ه کوره بو، جوهر تصوری تشكیل ایدن اصللرک بزیسیدر .

Perfectibilité

کلهسنے باقیالی . (Progrès)

Perfection

معای اشتقاقيی بر موجودی آتمام ایدن و آنک طبیعتنی میدان حقیقته کتیرن شیدر . کمال مطلق قبل تصور اولان بالجمله کالاته فعلاً مالک اولمقدر . (دقارت) ه نایع اولاندر کمال ياخود موجود اکمل (ître parfait) تصوری صالحک مصنوعی اوژرنده و جناب اللهک بزم عقللریزده نشانی ویا تعماپسیدر دیرلر ایدی .

اخلاقده انسانک کالی بالجمله قوانین آهنگدار بر صورتنه انکشاپیدر . علم

مال بعد الطبيعى يده كمال همان دامناً حقيقتك مراد فيدر : حقيق او لان هرشى بعض كالم
مال الكدر . جناب اللهك صفاتته دخى كلامات تسميه اولونور .

كوريله يور كه كمال اكثيريا مطلق ونا مناهى مراد فيدر . لكن اكثيريا بو كله نسى
بر معناهه دخى قول الائمه ده (Parfait) كله سنه ده باقالي .

Période|

ولا دور ، ايكي معين حد بيتدئه او لان مدت . صورت عموميده بو ايكي حد بر
مجموع تشکيل ايدن برسالله و قو عاتك مبدأ و غايه سيدر . ثانياً (معنای اشتقاقي سينجه)
تبدل . او يله بر تبدل که منظومه نك حالی مقدمکي حالتک عيني اولور . عيني اسبابك
تحت تأثيرنده عيني نتائج حصوله کاير . اولکي تبدلک عيني بر تبدل باشلار . و بحال
بو يله دوام ايدر .

Périodique

دوری ، متناوب ، مو قوت .

Péripatétisme

مشايوون فلسفة سی که (آريسطوط) ک فلسفة سی دينکدر . بوکا (ليسه) دينيلير .
سبب تسميه (آريسطوط) ک (آتينه) جوارند . (ليسه) دينيلن برمحلده تلاميذله برابر
کزينه رک درس ويرمه سيدر . (آريسطوط) (فلاطون) ک هم تلميذی ، هم ده معارضي در .
معارضی اولمک صفتیله مثل يعني صور عقلیه (Idées) نظریه سنک هدم و ابطالنه قام
ايتش و بوصور تارک اشيائنك خارجمند همچوچ برموجوديتلري اولماديغى و عالمي ايضاخ
ايچون بونلرى قبول ايدن آدمك بـ طاقم شيلرى صاييق مجبور يتنده بولونان و بـ تعدادى
تسهيل ايچون او شيمىدرى ابتداء ايكي قاتنه ابلاغ ايدن كيمىسيه يه بـ كز ديدىكنى اثباته
چالىشمشدر . تلميذ صفتیله دخى تصورات علمى (Dialectique) معلوم اولدىجى او زره يكى بر
شكلده ادامه ايتمىدر . چونكه كندىسى تصوراتك حد ذاتنده وجودىي قبول ايغز .
علم مـ كور هـ نـ طـ قـ يـ اـ خـ وـ دـ عـ علم ما بعد الطبيعى يا خـ وـ دـ عـ الـ سـ بـ اـ وـ لـ شـ دـ رـ .

منصفده بتوون قیاس. نظریه‌سی یکیدن احداث ایمشد، معرفت حقنده کی مذهبی آکلامق ایچون آنی صرف تجربه مذهبندن تمیز اینک لازم کاید، موجوداتک ذات وحقيقه‌تلری شبهه سز کلیده دکل شیخ‌صیده‌در. معقولی محسوسدن استخراج ایدن شبهه سز بزر. لکن شورا‌سی تخریز ایدمک لازم کاید که آنجاق عمومی اولان شیلدک علی‌واردر. والفاظ کایه بوش برطافه کلمل و صرف تحریدلر دیمک دکادر. چونکه اشیا خارجنده حقیقته ملک اولماقمه برابر اشیاده معقول و حقیقی هر نهوار سه بوندک جمله‌سی تشکیل ایدن آندر. اخلاق و سیاست‌اند (آریسطوط) تحریسوندن اولماقمه برابر بزه‌اصول تجربه‌ی مصرانه توصیه ایدر. مشایه مذهبی بتوون فرون وسطایی و سقولاستیک مدرسه‌سی اشغال ایمشد، او زمانلرده اک بیوئک فیاسوف (آریسطوط) در.

Péphérie

محیط. که بجسم صلبک سطح خارجی و بجسم متضینك سطح خافی‌سیدر. (جلد انسان و حیوانک خافی یعنی ثور تو سیدر.)

Péphérique

محیطی. بونک مقابله مرکزی (Central) در. مثلاً عضو خارجیدن دماغده کی جو هر سنجابینک (کول رنکنده کی ماده‌نک) نوه‌سنه کیدن طریق انتقالک اوزرنده بولونان برآفته محیطی دینیلیر.

Permanence

ثبت، بقا، دوام، استمرار.

= Principe de la -- de la force ou de la conservation de l'énergie.

بقاء قوت ویا محفوظیت قدرت مبدئی. (Energie) کلمه‌سنه باقمالی.

Permanent

ثبت، باقی، دائم، مستمر.

= کیمی قاره‌که سقولاستیک فلسفه‌سنده مسافه‌دیگندر. بونک Quantité - e.

مقابلی Quantité successive یعنی کمیت متعاقبه در کفر ماز و حرکتی (کله سنه باقی) .

(آنا) باقیدر. جونکه هر هانگی ایک آن بینندہ موجود اول مقدم خالی قلمامشد.

Perséité

بداته موجودیت : جوهر ک موجودی کبی . بو، جوهر موجودی کندی کندیه ویرمش دیمک دکادر . آنی باشقة مندن آمش دیمک ده دکادر . آنجاق عرض کبی باشقة منک وجودیه قائم اول مایوب کندی وجودیه قائم دیمکدر .

Perses (Philosophie des)

کله لرینه باقی (Manichéisme , Mazdéisme)

Persévération

یکی تأثرا تک شعورده کندیلکنندن تکرار ظهور ایتمه میللریدر . (یکی بر تعییر در) فرانسز لساننده Persistance لفظی وارایسه ده «دوام ایدن بر شی غائب اولوب تکرار کورونز . دائمی بر صورتده باقی قالیز » دینیه رک بوبکی تعییر قبول اول نمشد.

Personnalisme

شخصیه مذهبی که نوتسقیدیه مذهبیک مؤسیی (رونوییه) نک شخصیاتی مقوله عالیه و عالم حقنده کی طرز تصورینک مرکزی پاپمقدن عبارت اولان فکر و مذهبیدر . جناب الله ک شخص اول دیغی قبول ایدنلرک مذهبی ک وجودیه (Panthéisme) مذهبیک مقابله دیدر .

Personnalité

شخصیت ، شخصی اشکیلی ایدن صفت نمیزه یعنی شعور و دها دوغنیی تأمل و حریت . بر شخصیت کندیسی برو داعی بز (آنا) عدایمه می وظیفه علم الروحیه می . علی العاده و هر شیدن زیاده کندی شخصی دوشونمک ، خب نفس ، خوداندیشلک ، خودکاماق : باشقة بر کیمسدده اول مایان برحال ، یکیلک ، اصلیت (Originalité) . فضل

اولان کیمسه و با خاصه، انسانی عادی برشخصدن تیزایدن مزیات عالیه یی درجه کالده حائز او لان ذات. هیئت اجتماعیه ایچنده مأموریت و یانهوزیله و یاخود انتیقه و عربدماریله و سائر بر صورته انظار دقتی جلب ایدن کیمسه.

— = اقسام شخصیت، غین شخصده بر زمانده
و یاخود مختلف زمانلارده یکدیگری متعاقباً بر قاج شخص حاصل اولمهسی. (آنا) نک عینیتی خاطر اتك مجموعی عینی رسالله تشکیل ایتدیگنی فرض ایتدیز. لکن بعض احوال مرضیه ده خاطرت یکدیگرندن آیری ایکی سلسنه ده طوبلازه رق عینی بر جمله اعضا ده باشقة باشقة ایکی (انا)، ایکی شخص بولونور. حتی تلقین صورتیه بر کیمسه چو جو حق، عسکر، حیوان اولمش کبی کورینور. و آکا کوره لقردی سویلر و حرکتده بولونور. لکن بوحالده (انا) نک وحدت و غینیتی مضمحل اولدیغی هیچ برشی اثبات ایمز.

— = جناب الله شخصیتی، وجودیه (Panthéisme) مذهبی طرفدن قول اولونان ساده‌جه، موجودیت باطنیه (Existence immanente) مقابلي اوله رق جناب الله علم (شعور) ایله مترافق و متعالی موجودیت دیگدر،

Personne

شخص، ذات.

— = شخص معنوی، مزیات عقلیه و خلقیه سی اعتباریله انسان.

— = شخص جسمانی، شخصیت معنویه سنتک ظاهری دیگر اولان

پدی اعتباریله انسان.

— = شخص حقوقی، قانون ایله تعین اولونمش حقوق و وظائفه

مالک اولمک اعتباریله انسان.

Personnel.

شخصی. بر شخص اولان: — = شخص اولان بر الله. اشیاه دکل اشیاء به عائد اولان. بالکز برشخصه عائد اولان. بالکز کندی شخصی دوشونز خوداندیش، خودکام. کلمه نک بومعناده استعمالی مؤاخذه ایتماشدر. خاطرات

و تقليد نتيجه‌سی دکل مطالعات و احتساسات حقيقیه و صمیماً نتيجه‌سی اولان، اصلی (Original) . بمعنا طرز تفکر و طرز احتمال ساس و اسلوب افاده حفنه قو لانیلیر یکی بر معنادر.

Personification

تشخیص . بوکله مشارکت و تتابع احساسات (Synergie) حاده‌ستنک مختلف جواس و تصورات عقیلیدن استعاره صورتیله زنگینله شوب بر صدا ایشیدیر کن برده ریک کورمک (Photisme) خاصه‌سی و اشکال بسیطه مخیله‌بی (Schèmes) دها پاک زیاده تجاوزله ذهنده مادی و معین اشخاصی استحضار ایمک درجه‌سنه قدر واران شکلنه اسم اولنق اوزره موسیو (فلو نووا) طرفندن تکلیف اولونمشدرا .

Perspectivism

هر بیلکی منظر در یعنی بیلن کیمسه نک احتیاجاتن و با خاصه احتیاجات حیوانیه سنه متعلقدر . و شعور حیوانیه طبیعتی موحداتک عمیق و اساساً شخصی اولان حقیقته مقابل عالمک عمومی و تصوری بر صورت ذهنیه سنه لزوم کوستیرو . ایشه (نچه) بوکله ایله بوداده‌یی افاده ایمک ایستمشدرا . حال بومر کزده اولدیغتی قبول ایدن مذهبیک کنندیمی ، مناظریه مذهبی .

Pessimism

نیکینلک مقابلى اوله رق بدینلکدر که کرک هرشیمک فنا و حتی ممکن اولدیغی قدر اذفنا اولدیغتی و کرک شرلک مجموعی خیرلک مجموعه غالب ایدوکنی ادعای ایمکدن و کرک هرشیئک . فنا جهتنی کورمکدن عبارتدر . بوخیاتک چاره‌سز بر صورته فنا اولوب آنک اصلاحتی استهداف ایدن افعالک جملسی شری محافظه و تزییدن باشته بر شیئه یاراما دیغتی ادعا ایدن برمذهب اخلاقیدر . بومذهب کوره انسانک اصل وظیفه‌سی عدم تأهل و اتحار ایله بشمریتک محوینه قصد ایمکدر .

(شوپنهاور) بدینلکننه طبیعت بشریه نک تحلیلی اساس ایدرک : «موجود اولنق ایش ایشلمکدر . وایش ایشلمک جهد ایمکدر . جهد ایسه دائماً مؤلمدر . بناءً عليه حیات بالطبع بحالاتدر » دینمشدرا .

(هارمان) دخی خیو و شرلرک بیلاخجو سی یا پمش و شروولرک غالب اولدینه حکم
ایمشد.

(شوپنهاور) لک هنری فعالیته جهودی برشی یا مقدن عبارتدر. لکن اختیاری
برفعالیت واردکه مؤمن اولق شویله دورسون دامآخو شدر. چونکه (آریسطوط) لک
دیدیکی کی لذت فعلک متممیدر.

(هارمان) لک حیله سی ده الم حقیقته بشری اولان صفتی ویرمکدن (مثال تولوم)
قوزقوسی و بونک انسانه علی العاده ایراث اینکده اولدینی بر چوق موجب حزن
واسف فکرلر کی) وبالعکس لذاته بونلرک آنجاق صفات حیوانیه سندن باشقه برشی
براقامقدن عبارتدر. بوایسه بولذاتی آچالالدیر و آز برشی کبی کوستیر. بناءً علیه
موازنه حیله لی واستدلال سقطه لیدر.

Pétition

--- de principe. مصادره علی المطلوب که قیاسده مطلوبی یعنی نتیجه بی بعض
مرتبه تغییر ایله مقدمه لردن بری یا عق و بوصورتاه اثباتی لازم کان شیئی مسلم عد
ایمک و تعبیر دیگرله برشیئی ینه کنم دیسیله اثبات اینکددر. بودخی نتیجه ایله مقدمه نک
یعنی شی اولدینی ماهرانه بوصورتاه ستر ایده رک یا پلیر.

هر انسان بشر در.
و هر بشر خما کدر.
بوحالده هر انسان خما کدر.

بو قیاسده کبرا اولان «هر بشر خما کدر» ایله نتیجه و مطلوب اولان «هر انسان
خما کدر» قضیملری عینی شیدر. انسان یرینه آنک مرادف بشر کلمه سی قویله رق
بو عینیت ستر ایدلشد.

آفیون او یو تجیدر.
زیرا آنده او یو تمق خاصه سی و ایدر.

دینلاریکی وقت دخی دعوا ایله دلیل عینی شیدن. بالکسز بولارک شکل و صور تلوی باشقده در. لکن معناجه فرقه‌ی دخی یوقدر.

مصادره‌ی دور باطل (Cerele vicieux) ایله برئی غذا اینتلر دخی واژدر.

Phénoménalisme

ظاهریه مذهبی که انسان‌لرک آنجاق ظواهر و حادثاتی سیله بیلوب ذوات و حقایق اشیایی سیله میه جکلری نی ادعا ایدن لکن ذوات اشیانک موجود اولدیغی انکارایتمه‌ین و حتی صراحةً قبول ایله‌ین مذهبدر. (فانت) لک تنقیدیه مذهبی، (قوونت) لک اشایه (فلسفه علمیه) مذهبی و (سینسر) لک تکامل مذهبی بو قبیلدند. (Phénoménisme) کله سنه‌ده باقالی.

Phénomène

حادثه، ظاهره، کرک جسمه و کرک روحه عائد احوال و کیفیاتی اعتباریه شعوره ظاهر اولان شی، قابل مشاهده اولان شی، ادراک اولونان شی، موجود اولان شیه مقابل کوریتان شی. (فانت) ه کوره تجربه ممکنه‌نک موضوعی اولان و مقولات (Catégories) ایله تعین اولونان نسبتداری اظهار ایدن هر شی. مویی ایله حادثه‌ی حد ذاتنده موجودیه (Noumène) مقابل عد ایدر. بو موجودیت آنجاق ظاهر ایده‌رک یعنی ظاهری اوله‌رق کنیدیه میدانه چیقاره بیلیر. (فانت) بوندن ذات وجود حقنده برکونه معرفتک تمکن اولمادیغی استنتاج ایدر.

احوالک على العاده جزیانی خارج‌جنده اولان حادثه یعنی غریبه معنا‌سندده قو الانیلیر. غرائب خلق‌تدن محدود حیوانات و نباتات کی. لکن بو معنا فلسفه دکادر.

بو کله قابل مشاهده اولان شی دیمک اولدیغی حاده و قوعه کان هر شیه و حتی غیر قابل مشاهده اولان شیله‌ده تشیم ایدلکده و مثلاً غیر مشعور حادثات علی الروحیه دین‌لعمکده ایسه‌ده غیر قابل مشاهده اولان شیه و قوه (Fait) دین‌لیمه‌سی مرجح‌در. مثلاً ایشک اهتزاز ای حاده دکل و قصه‌در. حادثات نامی قوای طبیعیه و خواض و قوای ذهنیه یه ویرلیوب آنجاق محسوس و مشعور به اولان تأثیر اتنه ویریلیر. مثلاً مو ازنت اجسام بر حاده دکل، فقط بر جسمک

سقوطی حادثه در . علیت بر حادثه دکل ، لکن علت و سبب حادثه در . جونکه قابل مشاهده دیگر بروقمه نک شرطی اولان قابل مشاهده بروقمه در . بالکن وجودی و حقیقی (C. concréte) اولان شی قابل مشاهده در . بونکله بر از مجرد اولان بعض شیوه ده حادثه نامی ویریله بیلیر . بز وجودی و حقیقی بر شیئی معین بر نفعه نظردن مشاهده ایده رز . بر حرکتک سرعت وبا استقامتی کی .

بزم حادثه ای بیلمک قوّمّزه تجربه (Expérience) تسمیه اولونور . بوقوت دخی ایکی قوته آیریلیزکه حواس خارجیه یاخود قوّه معرفت خارجیه (Expérience externe) ایله شعور و قوّه معرفت داخلیه (Expérience interne) در . بناءً علیه خادثات محسوسه وحداثات مشعوره (Ph. consciens) دن عبارت اولمق اوزره ایکی نوع حادثه وارد در .

Phénoménisme

ظاهریه صرفه ظاهریه جذریه مذهبی که آنجاق حادثات (ظواهر، تظاهرات) موجود او لوپ برمعلومه (Notion) او لدینی ادعا ایدیان ذات شیئک، ذات وجود (Noumène) که بر کلهم دن عبارت ایدو کنی ادعا ایدن مذهبدر . (رونوویه) نک نوتنقیدیه مذهبینه بونام دخی ویریلیر . ظاهریه (Phén ménalisme) مذهبندن تفریق ایچون بوکا (ظاهریه صرفه و یاخود جذریه) دینیله بیلیر .

بومذهبک پیشوایی انکلیز فیلسوفلرندن (هیوم) در . آ کاکوره تجربه بزه آنجاق حادثات شعوریه بیلیر . بو حادثه اند باشقه برشی یوقدر . مبادی عقليه تصوراتک اعتیاد ایله تاید ایمتش ارتبا طلرندن و جوهر احوال شعوریه مجموعه اندن عبارتدر .

فرانسه دنوتنقیدیه (Néo-criticisme) مذهبینک مؤسسه اولان (رونوویه) یه کوره اشیانک برصفت مشترکلری وارد در . بودخی ذهنده استحضار ایدملک ، تصور اولونق (Etre représenté)، کورونمک، ظهور و انکشاف ایمک (Apparaître) در . موسی الیه بوکا استحضار ، صورت ذهنیه (Représentation) تسمیه ایدرکه اشیانی . نظر مطالعیه آلمیه خدمت ایدن شیدر . صورت ذهنیه اولمق حیثیتیه اشیانه Faits ای واقعیع و یاخود Phénomène (عنی ظاهره) ، حادثه نامنی ویر . جوهر (Substance) ای اوزردن قالدیر . وجود (Etre) ای حادثه یه وحدتیه صورت ذهنیه ایه ارجاع ایدر .

(قانت) : « تجربه بزه بالکنز کیفیاتی بیلدرر . بزه بونلره جوهر تسمیه ایتدیکمز بر حامل تصوری ده علاوه هی مجبوریت حس ایده رزه دیرایدی . (رونوویه) یه کوره بری بزه معلوم اولوب لکن موجود اولمایان و دیگری موجود اولوب لکن بزه مجهول (Chose en soi) قلان ایکی عالم بود . موجود حداثند عمارتدر . بزم عقلمنز بذاهشائی (Pensée) بیله مز . حتی تصور دخی ایده مز . بز آنجاق بزه کورین شیدن ، حدنه دن بزه کورندیکی وجهمه بحث ایده بیلبرز . حداثند باشده شی ، بذاته شی بود . فلسفه تقدیم به معروفی بالکنز فکره (Pensée) ، استحضاره (Représentation) حصر ایتمیدر . استحضار اکه ایکی یوزی وارد . بزم بیلدریکمز شی بزه هم مستحضار (Représentatif) هم ده مستحضار (Représenté) اوله رف کورینور . مستحضار (قانت) لک تفکر اولونان شی ، شی خارج دهنی (Objet) و مستحضر آنی تفکر ایدن نفس ، ذهن (Sujet) تسمیه ایتدیکی شیدر . مستحضر صفاتیه برابر برجسمدر ، و طبیعته شاملدر . مستحضر دها زیاده ذهن ، عقل ، نفس خنفه داخل اولور . معرفتک بوایکی اصلی او در جه غیرقابل تغیر قدر که ذهن بونلری یکدیکرندن تفرقی ایتسه بیله بونلرک هر بری ایکیشاپیر ولازم و ملزموم قبیلنندن اوله رق یکدیکرینه ، مربوط اولان بوایکی اصل ابتدائی نی اعاده ایدر . آریجیه نظر مطالعه یه آلان مستحضر هم ده مستحضر اولور . عقلک معلومی اولان مستحضر برمستحضره کندیسی یکدین حصوله کتیرر . بناء علیه هر کورین ، ظهور و انکشاف ایدن شی بونسبتی تضمن ایدر . مستحضر آریجیه نظر مطالعه یه آلتندیفی وقت مستحضر اولور .

(فتومه نیزم) تعبیری لسان یونانیده کورین ، ظاهر اولان شی معنایی افاده افاده ایدن (فتومه نون) کله سندن آلمشدر . (لیته) نک تعریفنه کوره (فومه نون) تحت حواسه دوشن ، حساسیتمزی کرک جسمانی و کرک معنوی بر صور تله متأثر ایدن شیدر که بودنی حواسه ظاهر اولان شی دیگدر . لسانزده حاده تعبیری استعمال ایدلکده اولدینی کی فرانسیز جهدن عربی یه لغت کتابلر نده دخی حادث و حادث حسی تعبیرلری مندرج ایسهده انکلیزجه دن عربی و فارسی و ترکی یه لغت کتابلر نده ظاهر ، علامت ظاهره ، کیفیت ظاهره ، علامت طبیعیه تعبیرلری کورماشدر . اصطلاحات علمیه اجمیتنک مجموعه سنده بمذهبه حادیه دینامیشن ایسهده کله نک معنای استتفاقیسی محافظه ایتدیکی و انکلیزجه قاموس لرک بالاده کوستریلن مندرجاتنده موافق اولدینی

ایچون بزه ظاهریه تعبیری سر جح کور و نشدر. بعض ذواتک عرضیه تعبیری، قو لاند قدری کوردم. لکن عرض وجوه کلمه‌لری متضایف اولوب بوندرک بری دیکرینک وجودینه متوقف اولدینی و حال بوكه بمذهب جوهرك وجودینی قبول ایتمدیکی کی عرض کلمه‌سنک فرانز جهسی ده (Phénomène) اولایوب (Accident) اولدینی جهله بو تعبیر دو غری دکلدر ظن ایده‌رم.

Phénoménologie

علم تدقیق و توصیف حادثات که بر طاف حادثات مجموعه‌نک کرک قوانین مجرده و ثابت‌نماین، کرک تظاهراتی اولد قدری حقایق معطاییه و کرک آندرک محنتک تنقید قانونیسته مقابل اوله‌رق زمان و مسافت ایچنده تظاهر ایتدکاری وجهله تدقیق توصیفی‌سیدر. (یکی تعبیر اندندزه.)

Philanthropie

انسانلری و انسانیت سومه، حب انسانیت، انسانیت پرورلک. طبیعت بشریه‌ده عمومی اولان شیلری هرزمان و محل و صنف و ملتہ مخصوص اولان شیلره کیتندیکه دها زیاده تفوق ایتدیرمکه و تعبیر دیکرله انسانیت فکری هرخصوصی ملیت و حتی هر دورلو اخوت دینه فکرینک فوقده طوته‌یه میال اولان احتساس و مذهب، سفیللره شخصی اوله‌رق یاردیم و معاونتدن دکل عمومی بر اهمیتی حائز و سائط و با خاصه مؤسسات خیریه تأسیسله انسانلرک احوالنی اصلاح‌بدن عبارت اولق حینیله‌ایلک. (اليوم بالکز بمعناده مستعملدر.)

Philodoxye

فلسفه مراقی، فلسفه هو سکار لنج. بو کلام (فانت) طی فندن علمی و صورت عمومیده قبول ایدلش صور حلیله‌یه دسترس اولمه‌نی آرزو ایمکسیزین مسائل فلسفیه‌یی قاریشدیر مقاله تلذذدن عبارت اولان بر نوع مباحث عقلیه مراقنی (Dilettantisme) (intellectuel) تقبیح ایچون اختراع ایدلشدیر. فلاطون بو کلامی ذات و حقیقت و مثاله (Idée) قدر چیانلره مقابل اوله‌رق ظواهر احوال و خصوصی و نسبی و قوئاتک کثرت‌زدن خوشانانلر حفنه‌ه قوللاندندیر. بومعنا سطحیات پرستلک کلمه‌سیله افاده اولونه بیلیرسده (فانت) لک مقصدی سطحی فلسفه من اقیدر. بو کا Esthétisme ده دیرلر.

Philologie

علم لغات، علم السنّه، علم تدقیق السنّه. الیوم بوكله بر لسانی ادبی صورت داده او کر نمک. ایچون لازم کان تدقیقاتک هیئت مجموعه سی دیمکدر که صرف و نحو، عروض، فن خطوط عتیقه و سارهی محتویدر. بمعناجه مطابقت و تکمل قانون نزینی آرایان و مقایسه ایدن علم السنّه نک (Linguistique) مقابیل او لور.

Philosophe

(لسان یونانیده محب حکمت دیمکدر). فیلسوف، حکیم، فلسفه ایله مشغول اولان کیمسه. اشیایه یو کسل بر نقطه نظر دن باقان و منافع شخصیه نک فو قنه یو کسلوب عوارض حیاتیه یه سکونته تحمل ایدن کیمسه. فلسفه معلمی و طلبه سی کی حسب المسلط. فلسفه ایله اشتغال ایدن کیمسه (بوصورت استعمال استهزا معناسی تضمین ایدر).

Philosophie

فلسفه (لسان یونانیده حب حکمت، علم محبتی دیمکدر)، علم عقلی: کلمه نک اک عمومی معنای اعتباریله علم. و معناجه تجربه و عقله مستند اولان فلسفه ایله وحی و ایمانه مستند اولان دین بیننده اساساً فرق وارددر. قرون وسطاده فلسفه علم آلهه ایاتک خادمی ایدی دیمک عقل وحیه تابع ایدی دیمکدر. عمومیتک بر یو کسل درجه سی عرض ایدن و کرک بر صنف معلوماتی و کرک بوتون علم بشری مدیر و ناظم بر قاج مبدئه ارجاع ایته یه میال اولان تدقیقات و مطالعاتک مجموعی: فلسفه علوم، فلسفه تاریخ، فلسفه حقوق کی. بالخاصه اک قوتی معنا او له رق کائنا تک بر ترکیب کلیسنه، بر هیئت مجموعه صورت دنے تصویریه دوغزی و قوع بولان سی وجهد.

اشیای خارجیه دن تیزی و طبیعتک ضدی عدایدلمه سی اعتباریله عقله متعلق اولان تدقیقاتک مجموعی. اشیایه یو کسل بر نقطه نظر دن باقق، منافع شخصیه نک فو قنه یو کسلمک و بناءً علیه عوارض حیاتیه یه سکونته تحمل ایتمک قابلیت واستعداد معنویسی. تشکل ایتمش مذهب و یا اصول فلسفه. بر دور و یا مملکتک مذاهب فاسفیه سنک مجموعی.

== فلسفه اولی. (آریسطوط) و (سقولاستیک) لرک اصطلاحنده

علم ویا فلسفه‌نک علل اولایه و مبادیء اوئلیه یعنی جناب الله، خلقته، جواهره، حقایق ابدیه به متعلق اولان قسمی:

(باقون) کوره علومک جمله‌سی ویا هیچ دکاسه بر قسمی بیننده مشترک اولان مبادیء صوریه‌نک مجموعی. (هویز) دخی بو تعییری بو کا یقین بر معناده قولانه رق کتابتک ایکننجی قسمنه عنوان اتحاذ ایمشد.

— فلسفه طبیعیه، علوم طبیعیه‌نک مجموعی وبالخاصه حکمت طبیعیه (Physique naturelle).

— فلسفه طبیعت، یوقاریده کی تعییرک مرادف (بومعناده استعمالی اندردر). آمان تصوریه مذهبی طرفدارانک و بالخاصه (شلاینگ) و (هگل) ک طبیعت مادیه (Nature matérielle) حقنده کی مجموع نظریاتی (Spéculations).

— فلسفه اخلاقیه، هئت اجتماعیه و اخلاقدن بحث ایدن فلسفه.

(آریسطوط) فلسفه‌ی: «مبادی ویاخود علل اولی علمیدر» دیه تعریف ایمشد.

هر علم بر موضوعه مخصوص حقایق تدقیق ایتدیکی حالدہ فلسفه مبادی و علل اولایه واصل اولق ایچون بتوون موجوداتی تدقیق ایتدیکی جهته بخصوصی علمدردن آیریلدر. بونکله برابر بتوون علومک وبالخاصه هر علمک بر فلسفه‌سی وارد. چونکه بر علم موضوعه کی الک عمومی شیلدن بحث ایمزر. مثلا علم طبیعی ماده‌نک و علم وظائف الاعضا حیاتک تدقیقنه کریشمز. و بوعلمدرک مستند اولدیفی اصول و مبادینک ما هیتلری دخی موضوع بحث دکلدر. بوکی مباحث متعلق اولدیفی علمک فلسفه‌سنے عائددر. شوحالدہ بر علم ویا فنک فلسفه‌سی اوعلم ویا فنک اساسی اولان عمومی فکر و مبدأ رک مجموعیدر. مثلا ریاضیاتک فلسفه‌سی متعارفه و تعریفلرک مشروعیت و قیمتلرینی اثبات ایدر. علوم طبیعیه‌ک فلسفه‌سی ماده‌نک ذات و حقیقتنه متعلق اولان مسائلی مناقشه ایدر. صرف و نخوک فلسفه‌ی لسانک قواعد عمومیه سنک اسبابجی ایضاح ایدر. تاریخک فلسفه‌سی حیات اقوامک و قواعاتی آنلری حصوله کتیرن اسباب و آنلرده جاری اولان قوانین ایله ایضاح ایدر. حقوقک فلسفه‌سی قوانینک اسبابجی آرار. و بونلر حقنده اعطای حکم ایدر. ایشته اصل فلسفه بخصوصی فلسفه‌لرک ترکیندن عبارتدر.

اليوم فلسفه علم الروح ، منطق ، علم الأخلاق ، علم بداعي وعلم مابعد الطبيعة يحتوا
ايدر . اصل فلسفه (La philosophie proprement dite) علم مابعد الطبيعة در .
بورایه عاجزانه بر مطالعه حق در ج ایمک احتیاجنی حس ایده ورز . یوقاریده کی
ایضاحتان آ کلاشدایغنه کوره فلسفه نک اک اسکی معنای نقدن و دها دوغریسی
وحیدن ، صرف نظرله بالکنز عقله استناد ایده رک تحری حقیقت و تدوین علوم
ایمکدر . فی الواقع بوصورته برچوq علم و وجوده کلش و وقتیله فلسفه نامی ویریلن
بوعلم رک هر بری صور زمانه ترقی ایده رک مستقل بر علم شکلنه کیرمشدر . شبهه
یوق که بوكون فلسفه ی تشکیل ایمکده اولان سالف الذکر بش علمدن ایلک دردی
دخی باشلیجه بر علمدر . شو حالده اصل فلسفه علم مابعد الطبيعه دن عبارت قالبر .
وبوعلم دخی باشلیجه علم الوجود ایله علم الآمیات قسمه . آیریلر .

انسانی حیوانات ساژه دن تیز ایدن عقلک اهمیتی پک بويوکدر . وانتسابیله
مفخر اولدینغمز دین مین اسلام بواهیتی اک باز بوصورته طانیشدر . چونکه او لا
بوتون تکلیفات شرعیه نک اسلامی عقلدر . ثانیاً بر نصیدن متبار اولان معنی عقله
معارض اولدینی وقت او نصیت تأویلنه مساغ کوستلشدر . شو حالده
بزم ایچون بو موهبة الآمیه دن امکان مساعد اولدینی قدر استفاده هیچ برمانع
یوقدر . هیچ بر حقیقت انکشافی بزم ایچون موجب خوف وتلاش او له ماز .
واولما مشدر . چونکه علمای اسلامک باجمله علوم و فتوهه ایتدکلری خدمت میدانده در .
بوکون غربده کوریلن ترقیات علمیه نک اساسی آنلر تدارک ایتشلودر . لکن
شوراسنی ده خاطردن چیقار مامق لازم کلیر که بالاده عرض ایتدیکمز وجهله فلسفه
علم مابعد الطبيعه یه منحصردر . بوعلمک موضوعی ده وجود و الله در . عجیباً عقلک
قدری بوموضوعه عائد اولان مسائلک حلنه ده کافیمیدر ؟ برکره فلسفه تاریخنے
عطف نظر بیور لسون . هر بری عصرینک داهیمی اولان او بويوک فیلسوفلرک بوبابده
بیان ایتدکلری فکر لرده کوریلن تخلاف عظیم عقلک بوبابده کی عجزنی اثبات ایچون
باشقه دلیل تحریسنه حاجت بر افاز ظن ایده رم . عقله بوضو صده ویریلن اقتدار
قدرت و حکمت ربانیه نک هر بریده ظاهر اولان آثاری خی کوره رک کائنسانی بونظام
بدیع اوزره وجوده کتیرن قادر مطلق و صانع حکیم بر الهمک وجودنی اثردن
مؤثره استدلال طریقیله آ کلام مقدن عبارتدر . آنک کنه و حقیقتی ادرا کدن کلیاً

عاجزدر . عقلی بوباده مقیاس اتخاذ اینک فضای نامتناهی آرشون ویا مترو ایله ژوچمکه قالقیشمک قدر عبث و موجب خسaran بر بلاهدر . ایشته بوسیبه مبنی نجی عالیانگز جناباللهک آیات و علامات قدرت و حکمتی تفکر ایدوب لکن ذاتی تفکر ایتمامکلمزی امر ایده رک بزی بو ورطه یه دوشمکدن و قایه بویومشدر . بو کا پک متشرک اولهرق تمنی محاله قالقیشامقلغمز مقتضای عقل و حکمتدر . بوش یره اضاعه وقت ایتمیم . تحصیل علومه چالیشم . لکن اولا برهقیقت مثبتیه یی برفرضیه دن تمیز ایدهم . هنوز اثبات ایدلمامش اولان برفرضیه نی حقیقت اولهرق قبول ایتمیم . واعتقادات دینیه منزه مغایر برماهیتده کورینن مابعدالطبیعی فکرلره آلدانایم . زیرا بوتلر علوم مثبته و حقیقیه دن اولمایوب آز چوق عنده فکرلردن عبارتدر . لهرنده ایراداولونان دلیلار قوتنه واکنیا دها قوتلی دلیلار علمیه نتدهه اتیان ایدیله بیلیر .

Phosphène

شراره عین ، کره عین پرمقله اضییق اولوندیفی وقت حصوله کان خیال مضی .

Phototropisme

بعض نباتات اعضاستنک ضایاه دوغری توجه ایتمه سی (positif) — ویا خود ضیادن او ز افلاشمی (négatif) — خاصه سی .

Photisme

صورت خیالیه که عضو بصرک محیطی تنبیه ایدلکلمزین حصوله لکن احساس کاذب بصریدر . بونک اک تخفی Audition colorée یعنی سماع ملوّندر .

Phrénoologie

مبیح القیحف که انسانک علامت سنجیه و قوای عقلیه سندن هر بری یین طاسنک معین بر نقطه سنده برجیقینتی ایله تظاهر ایتدیکمندن عبارت اولان نظریه در .

Phylogénie ou Phylogénèse

نوعک تکمل و انکشافی که انواعک سلسله نسبلریدر . موضوعی انواع حاضریه مستحاثی اولان انواعه ربط ایمکدر . (Ontogénèse کلمه سنده باقیالی) .

Phylum

فیلوم، نسل ، ذریت . (استحاله نظریه سند) شمدى موجود اولان بر نوع ک اجدادینک آمش اولدینی اشکال سلسله سی . Lignée لفظنک مرادفیدر .

Physicisme

حداثات حیاتیه نک جمله سی قوانین علم الطبیعی ایله ایضاحه چالیشان مذهب .
) سن سیمون طرفدن تخیل اولونان بر مذهب دینی .

Physico-théologique

Preuve = دلیل طبیعی علم الاهوتی ، جناب الله ک وار لغی علل غائیه
ایله اثبات ایدن دلیل . بوكا physico-téléologique Preuve یعنی دلیل طبیعی علم الغافی
دنجی دینیلیر .

Physiocratie

(کنه) و (غورنه) کبی ثروتی بالکنز طوپراغک حصوله کتیردیکنه و ویرکونک
آنخاق اراضی و املاکدن آلمه سی لازم کله جکنه قائل اولان (فیزیوقرات) لرک
مذهب اقتصادیسی .

Physiognomie

علم القيافه ، فن قیافت . اشخاصک سجیهه لیله منظره جسمانیه لری و بالخاصه
سجیهه لیله خطوط وجهیه لری بینتبه ک مناسباتک علمی .

Physiologie

علم وظائف الاعضا ک حداثات و وظائف حیاتیه نک عالمیدر . حساسیت و آنکه برابر
افعال عقلیه و ارادیه نک حداثات حیاتیه یه ارتباطی جهتیله بو علم علم الروحده حائز
اهمیتدر .

Physique

(مابعد الطبیعی مقابلي اوله رق) طبیعی ، طبیعته و عالم حداثانه متعلق اولان .

(ممنوی و علم الروحی مقابلی اوله رق) مادی، جسمانی. بومعناده اسم مذکرا اوله رق
دخی فوللانیلر. و بر موجودده مادی اولان شی دیمک اولور.

== حادثات جسمانیه نک حادثات علم الروحیه
L'influence du — sur le moral.

اوزرینه تأثیری.

(ریاضی و عقلی مقابلی اوله رق) شکل مخیل قیاندن مجرداهه دکل اجسام حقیقیه یه
متعلق و منسوب اولان.

(کیمیوی مقابلی اوله رق) اجسامک نوعی اولان نسیج ذر و بسی تغییر و اخلال ایمهین.

(اسم مؤنث اوله رق) علم الطبیعی، حکمت طبیعیه. قدماهه کوره علی العموم
علم طبیعت. طبیعیات.

La physique کلمه‌سی اسم مؤنث اوله رق علم الطبیعی دیمکدر. ابن سینا، موسی بن
مامون بو تعبیری قولان مشترک حکمت طبیعیه Philosophie naturelle (Philosophie de la nature) تعبیرینک
معادلیدر. برده (Philosophie de la nature) تعبیری وارد رک بودخی فلسفه طبیعت
دیمکدر. بوایک فرانسزجه تعبیرک برنجیسی علوم طبیعیه نک جموعی وبالخاصه علم طبیعی
(فیزیق) دیمکدر. ایکنجدیسی ده پک نادر اوله رق بومعناده قولانیلر. نکن اکنزا
آلمان تصوریه مذهبی طرفدارانک (Idéalistes) وبالخاصه (شلاینگ) و (هگل) ک
طبیعت ماده مذهبی حقتنه کی نظریاتی معناستنده استعمال ایدیلیلر. قدماهه کوره علوم
طبیعیه نک جمله‌سی جامع اولان علم الطبیعی (فیزیق) نامی متاخرین طرفندن خواص
اجسامدن و بواسطه‌امک طبیعتی تعدلیل ایمکسزین حال و حرکتلتی تعدلیله میال
اولان قانونلردن بحث ایدن علمه تخصیص ایدلشدر. بناءً علیه بزم دخی علم الطبیعی
نامی محافظه و بوعلمه تخصیص ایمه من لازم کلایر. بوکا حکمت طبیعیه دخی دیه بیلریز که
بوصولاً اسم Philosophie naturelle تعبیرینک معادلیدر. ایکن حکمت (Philosophie naturelle)
تعبیری وقتیه نقلیاتدن قطع نظرله عقلياته مسند اولان علومک کافه‌نیه اطلاق
ایدلش اولدینی معلومدر. الیوم فلسفه و حکمت بومعنایی غائب ایتش و هننه قدرهنوز
علم الروح، منطق، اخلاق، علم بدایع و علم ما بعد الطبیعه دن عبارت اولق اوزره بش علمه
شامل بولونیه یورسده اصل فلسفه علم ما بعد الطبیعه دن عبارت قالشدر. علوم شتی علماء
طرفندن صور مختلفه ده تصنیف ایدلش ایسه ده وقتیه معلم‌مز اولان فرانسز طرفندن اک

معتبر و مستعمل اولق اوزره کوستریلن و بوکتابده Classification کلمه‌سنہ عالوم ایدیلن اصول تصنیف موجبنجه علم الطبیعی یاخود حکمت طبیعی، کیمیا، حیوانات، نباتات، معادن عالم‌رندن عبارت اولان علومه فرانسز جه Sciences physiques دینلعمکده اولدینی کی بز دخنی علوم مادیه و طبیعیه دیبلیز.

کلمه‌سنک صفت اوله رق استعماله کلنجه: بونک معناسی یوقاریده Physique کوسترلایکی وجهمه طبیعی، مادی، علم الطبیعیه منسوب و متعلق دیمکدر. بوکله‌نی حکمیه دیه ترجمه ایمک مثلا Théorie physique یرینه نظریه حکمیه دیمک دوغزی دکادر. زیرا حکمیه کلمه‌سی جمع اولدینگدن حکمتاره متعلق نظریه دیمک اولور. و بونک علم الطبیعیه یاخود حکمت طبیعیه یه عائد بر نظریه اولدینی آکلاشلماز. چونکه بالکنز حکمت کلمه‌سی فلسفه دیمکدر.

Pithécanthrope

(لسان یونانی‌دہ مایمون انسان دیمکدر) ۱۸۹۱ تاریخنده (ژاوا) ده بولونوب انسانه مایمون بینته متوسط اولق اوزره عرض ایدیلن مستحاثنه کاشنی اولان دانیارقه‌لی (دو بوا) بونک بر تاقیه قحف، ایکی آزی دیشی و بردہ اویلق کمکیدن عبارت اولق اوزره بالکنز درت پارچه‌سی بوله بیلمشد. و بونلرک ده بریرده بولونامه‌سی اعتراضی موجب اولمشد.

Plaisir

لذت. شعورک سائز بلا واسطه معرفتی کی لذت دخنی تعریف اولو غاز. او آنجاق حس ایدلکله بینیر. انفعالک اسامی نونه‌لرندن بریسیدر. فعالیت‌دین حاصل اولدینی و آنی اتمام ایتدیکی ایچون (آریسطوط) آکا فعلک متمنی دیمشد. — تلذذ مذهب اخلاقی‌سی که لذتی یکانه سائق افعال عدایلن مذهبدر. Hédonisme کلمه‌سنہ باقالی).

Plasma

پلاسمه، ماده مصوّره، ماده مشکله. بالخاصه قائمک صوی که کریوات بونک ایچنده یوزر و صورت عمومیده متتنوع انساجک مایع قسمی.

Plasticité

قابلیت تعجین ، قابلیت تغییر ، قابلیت تغیر . (علم الحیات) ذی حیات ماده نک موجودات مکمله شکلندۀ نشوونما بولق و بوندری طبیعتارینک و احوالک ایجادنکه کوره تشکیل اینک خاصه سی . فلاں ویا فلاں شکلی آلمق قابلیتی .
== داء الجموده تبدیلات واوضاعک دوام واستمراری .

Plastide

حیره ، ذی حیات انساجک اصلی .

Plastique

کلمه سنه باقالی (Médiateur)

Platonisme

(فلاطون) مسلک فلسفیی ، آفاده می مدرسه سی . (آفاده می فلاطونک آته جوارنده تلامیذی جمع ایتدیکی محلدر .) عقلک اشیای محسوسه دن صور روحانیه یه و صور تدن صورته ، نهایت جناب الله قدر یو کسلمک ایچون قول لاندینی اصول یاخود علم تصورات دیمک اولان (Dialectique) ک تطبیقات خصوصیه سندن عبارت اولان نظریات اخلاقیه و اجتماعیه دن صرف نظر او لوندینی حالده بومذهبک خلاصه سی مثل یاخود معرفت نظریه سنده موجود در . (Idée) کلمه سنه باقالی .

Plein

(خلا مقابی او لهرق) ملادیمکدر . اپیکور مذهبته سالک او لانله کوره ملا آتمولر یعنی جزو لا یخیز الر و خلا بواجز انک ، ایچنده حرکت ایتدکلری فضا دیمک ایدی .

Plexus

ضفیره ، اوییه ویا اعصابک بر بر لیله ٹورولمش کبی کرفت او لیش شبکه لری .

Plotinisme

نو افلاطونیلردن (پلوتن) ک مذهب فلسفیی .

Ploutocratie

حکومت اغنا ، حکومت مُتموِّلين . قوَّة سیاسیه بی - هنَّه قدر بالواسطه ایسه ده -
فعلاً اک زنگینلرک اجرا ایتدکلاری برجعيتک حالی .

Plural

Jugement — = تصدیق جمعی ، (سیخ و آرد) متعدد موضوعله اسناد
ایدیلن حکمده ، تصدیقله بونامی ویرمشدر . موضوع آیری آیری تعداد ایدلیکی
وقت بوکا تصدیق وصلی ویا عطفی (Jug. copulatif) و عمومی برکلهه جمع ایدلش
اولدینی زمان بوکا دخی اصل تصدیق جمعی (Jug. — proprement dit) دیمشدر .
موسیه بونی موضوعی کرک بر لفظ مفرد اولان و کرک « قان قر مزیدر » قضیه سنه
اولدینی کبی عدد افرادی نظر اعتباره آلینامش بر لفظ اولان تصدیق بسیط (Jug.
(simple) ه مقابله عد ایتمشدرو .

بزم کتب منطقیه ده موضوعی مفرد اولان مثلما « زید کاتبدر » قضیه سنه (قضیه
شخصیه) و عدد افرادی نظر اعتباره آلینایان « انسان غفلته در » قضیه سنه (قضیه
مهمله) دینلمشدرو .

تعییری متداول اولان اجنبی منطق کتابلرنده مستعمل او مادیغندن معنای
لفظیسی اولان جمعی کلہ سیله ترجمه ایتمد .

Pluralisme

(ولف) و (قات) ه کوره Solipsisme معناسنه اولان Egoïsme لفظنک
مقابله ده . عالمی ترکیب ایدن موجوداتک متعدد و شخصی و مستقل اولوب بونله
یکانه و مطلق بر حقیقتک تکیفات و ظاهراتی نظر بله باقیلامامه سی لازم کله جکی فکر نده
اولان مذهب دیمکدر .

بو اسم آلمانیاده (شللينغ) و (ھگل) مذهبینک مقابله اوله رق (ھربارت) ک
و فرانسده (رونوویه) نک مذهبینه دخی ویرلشدر . لکن (رونوویه) نک کندی
بو کلہی استعمال ایتمه مشدر . بوکا (کثیریه مذهبی) دینلہ بیلیر . چونکه وحدتیه
(Monisme) مذهبینک مقابله ده .

Pluralitaire

کی کثرتیه مذهبته Pluralisme منسوب و متعلق اولان .

Pluratif

Proposition — ve. قضیه مخصوصه جزئیه ویا خود مسورة جزئیه ، جمعی Plurale اولقاه برابر کلی اولمایان موضوعت عدد افرادی آز ، چوق ، اکثری ، بالکر ، بعض کی الفاظه تعین و تخصیص ایدلش اولان قضیه در . بو ، قضیه جزئیه دن آیوبلیر . چونکه قضیه جزئیه ده موضوعت کمیتی بعض (یعنی هیچ دکاسه بر) کلمه سیله کوستربلیر .

بزم منطق کتابلرنده موضوعت افرادیت کمیتی بیان ایدن هر ، بعض کی کلمه لره سور) تسمیه اولونور . کمیت افرادی بیان اولونان قضیه لره (قضیه مسورة ویا خود مخصوصه) و حکم افراد اوزرینه اولدینی حالده کندیسنده کمیت افراد بیان اولونایان قضیه به (قضیه مهمله) اطلاع ایدیلیر .

شوراسنی ده علاوه ایدم که حکم یا موضوعت نفس ماهیت و طبیعتی اوزرینه اولور . حیوان جنسدر ، انسان نوادر ، مملکت سم عامدار ، علم الزمدر کی . بومقوله قضیه لره (قضیه طبیعیه) دینیلیر . ویا خود حکم ماهیتک ماصدق علیهی اولان افراد اوزرینه اولور . بوحالده کمیت افراد بیان ایدیلیر سه آکا بالاده ذکر اولوندینی و جهمه (مسورة ویا مخصوصه) و بیان ایدلیدیکی حالده (مهمله) تسمیه اولونور .

Pneumatique

انجیلده روحانی معناسته در . (غنوستیک) لرک اصطلاحنده انسانلره کال روحانیلرینک در جمسنه کوره هیولانی ، مادی (Hyliques) و روحانی (Psychiques) ویا خود — s — تسمیه اولونور . (اسم اوله رق) امور روحانیه علمی و علم الروح (قرارسز بر معناده قوللاتیش کی کوره مکده در) . (قانت) کوره روحانیه جوهریه مذهبی Spiritualisme (substantialiste) .

Pneumatologie

بو کله وقتیه علم الارواح دیمک ایدی . روح بشردن ، ملائکه و شیاطیندن بحث

ایدرایدی . والیوم علم الروح (Psychologie) دیدیکمز علمی دخی جامع ایدی ..
شمدی نادر الاستعمالدر . بومعناده Pneumatique لفظنک مرادفسدر .

Point

نقطه.

نقطة علم الطبيعية، محسوس اولان بعده حد اصغرى . = physique.
 نقطة رياضية که هندسه هد بر خطک نهايى و ياخود ايک خط متلاقيک محل تلاقيسىدر . = mathématique.

-- نقطه علماء العدال الطبيعية . (لينيج) بول عبرى (موناد) لـ métaphysique . حفنه قو للأشدر .

Politisme

(نُوكن) شمديك هيأت اجتماعيةه شخص مادی و معنوی حیاتي دولتك نفوذینه کيتدجه زیاده تابع طوتولغه و آنک انطباعی قبول ایتهه به میال او لمه سی حاده هستی. تو صیف اچجون بولکله بی قوللانشدر. مویی الله بوجحالک تھلکلی اولدی بی فکر نهاده در.

Polygénétisme, polygénisme

دها زیاده بر کثرت و یا تنوع ابتدائین دها آز بر کثرت و تنوعه دوغری کیده راه
تبدل ایدن بر شیئک صفتی، تناقص کثرت و تنوع، میل بساطت و وحدت. بمذبه
دها نادر اولهرق Polygénèse تسمیه اولونور. وحدته دوغری بوکیدیش ایکی
صورته آ کلاشیله بیلیر. اولاً صفت و ماهیجه مختلف اولان و یا اولایان لکن اولاً
آیری اولهرق موجود اولان عناصر برمظومه شکنده ترک ایدرلر. بونه آندرک
ابتدائی تنوعلری کورنمز. مثل طبیعتانه مختلف ماهلهره و حتی عرقلهه منسوب
اجدادن دوغمش اولمک حسیدله برشخعن کی و معقولاته منطقه، حسابه، هندسه
وسائرهه عائد حصله کنديستنده ترک رامتزاج ایتمش اولان بر نظریه طبیعه کی.
ثانياً ابتدا پک زنکین و مختلف اولان برمظومه بعض عناصرینک اطرافیه یا خود
بو فلرک آرهه سنده بعضیلرینک تمثیله ساده لشیر. طبیعتانه ایکی سویه و یا تضییقک
مساوی قیلنمه سی و معقولاته اشکال صرفه و نحویه نک ساده لشمه سی کی.

حداثات کرک بر نوع معلومنده و کرک قابل مشاهده حداثات هیئت مجموعه سند
تبلاات بالاده کوستیریان ایکی اصله کوره و قوع بولدیغی قبول ایدن مذهب، تناقض
کثرت و تنوع واخود میل بساطت و وحدت مذهبی. بونام بالحاصه آتیده کی مذهبله
اطلاق اولونور :

اولا نوع بشرک هیچ دکله اندان شکلنه الا زیاده یهین اولان اشکال حیوانیه
میاننده اجداد مشترکلری اولمایان بر قاج حیفتدن نشأت ایتدیکنی قبول ایدن مذهب
و دها عمومی بر صورتنه او له رق ذی حیات بر نوع عک اجداد مشترکلری اولمایان با شقمه
با شقمه بر قاج شخصدن نشأت ایدمه یهله جکنه قائل اولان مذهب .

ثانياً بر شعبه يه منسوب اولان بر قاج ذي حیات نوعك دوغریدن دوغری يه
وونلردن هر بری کمندی حسابه اوله رق باشقه بر شعبه يه منسوب اولان بر ویا بر قاج
ذی حیات نوعدن نشأت ایده بیله جکنی و شو حالده عینی بر شعبه يه منسوب اولان نوعلر ک
ضروری اوله رق بو شعبه نک ایلاک مثلی اولان بر نوع اصلیدن حصوله کلیدیکنی قبول
ادن مذهب .

ثالثاً حیاتی تشکیل ایدن حدثات که اارضک مختلف نقطه‌لرند و مختلف تاریخ‌لرده
 (کرک محسوس برصورتده عینی رشکله و کرک خفیف برصورتده فرقی شکلرده)
 پاشلامش اولدیغی قبول ایدن مذهب .

یک لفچه‌ده برجی معنایه - که اک باشده لفظک حذاستنده کوستریان معنادر - هر نه قدر دها نادر ایس-ده Polygénèse دخی تسمیه ایدل‌بیکی حاشیه اوله‌رق کوسترلمشدرا . فرانزجه و ترکجه اصطلاحات لغتنده‌ده (Polygénisme) کلمه‌سنک معنایی نوع بشرک عرق‌عدیده‌دن متشکل بولوندیغی قول و مذهبی اولدیغی کورولمشدر . (لارس) ده دخی: « بويون عرق بشریه‌نک بوکون کندیلرنده کورلمکده اولان خصائص اساسیه ایله ظهور ایدن باشقة باشقة نوعدر اولدیغی قبول ایدن مذهبدر » دیلمشمدر . بو معنانک یالکز اک صوکره ذکر اولونان اوچ معنانک برجیس‌مندن باشقة سنه مطابق اولمادینی میدانده‌دره بوکله‌نک معنایی مؤخرآ توسع ایتمش و معنای مقصدک تعیینی کو حاشمشدرا .

Polypsychisme

افعال معکسه‌نک مرکزی اولان مرآکز عصیه‌دن هر برینک ایکنجه در جهده برو دماغ و شخصیت روحیه مرکزی اولدیفی ادعا ایدن (دوران دوغر) نک مذهبی که بوکا تعدد روح نظریه‌سی، تعدد شخصیت نظریه‌سی دینله بیلیر.

Polyréalisme

براقج نوع حقیقت موجود اولوب بونلر بیشنه مقیاس مشترک اولمادیفی قبول ایدن مذهب. حقیقت محسوسه، حقیقت منطقیه، حقیقت ریاضیه، حقیقت معنویه و مسأله‌کی. بوکا تعدد حقیقت مذهبی دینله بیلیر.

Polysyllogisme

موصول النتایج قیاس مرکب که برینک نتیجه‌سی دیکرینک مقدمه‌لندن بریسخی تشکیل ایدن ایکی وبا دها زیاده قیاسلرک سلسله‌سیدر. بونده صوکره کلن قیاسک مقدمه‌لندن بری خابانه خادم اولان و تعبیر دیکرله کندی نتیجه‌سی متعاقباً کلن قیاسده کبری وبا صغیری اولان قیاسه Prosyllogisme یعنی قیاس مقدم واستحصال ایدلش اولان برنتیجه‌دن یکی برنتیجه استخراج ایدن یعنی اولکی قیاسک نتیجه‌سی کبری وبا صغیری اتخاذ ایدن قیاسه Episyllogisme یعنی قیاس ملحق تسمیه اولونور. (بومقدم و ملحق تعبیرلرینه بزم منطق کتابلرنده تصادف اولونمادی.)

قیاس مرکب ایکی نوعی وارد. برنجیسی Progressif یعنی مترقی وایکنجه‌سی Régressif یعنی رجعیدر. مترقی قیاس مرکبده بر قیاسک نتیجه‌سی متعاقباً کلن قیاسده کبری اولور. رجی قیاس مرکبده بر قیاسک نتیجه‌سی متعاقباً کلن قیاسده صغیری اولور. (بومترقی ورجی تعبیرلرینه دخی بزم منطق کتابلرنده تصادف ایدلله‌مامشد). متأخرینه کوره Sorite متوسط نتایجی حذف اولونش مختصر بر قیاس سلسله‌سیدر که بزم منطق کتابلرنده بوکا مخصوص النتایج قیاس مرکب تسمیه اولونور.

مترقی قیاس من که مثال شودر :

هر ذوالقرات قرمزی قانلیدر (کبری)

هر ذوالثدایا ذوالقراتدر (صغری)

هر ذوالثدایا قرمزی قانلیدر (نتیجه، کبری)

هر آکل لم ذوالثدایادر (صغری)

هر آکل لم قرمزی قانلیدر (نتیجه، کبری)

کدی جنسنده اولان هر حیوان آکل لمدر (صغری)

کدی جنسنده اولان هر حیوان قرمزی قانلیدر (نتیجه)

اکر متوسط نتیجه‌مل فالدیریلیرسه بوقیاس شو شکله کیر :

هر ذوالقرات قرمزی قانلید :

هر ذوالثدایا ذوالقراتدر

هر آکل لم ذوالثدایادر

هر کدی جنسنده اولان حیوان آکل لمدر

بوحالده کدی جنسنده اولان هر حیوان قرمزی قانلیدر

رجعی قیاس مرکبک مثالی شودر :

بونهر کورولده‌یور (صغری)

هر کورولده‌ین شی متخرکدر (کبری)

بونهر متخرکدر (نتیجه، صغری)

متخرک اولان شی دونمش دکلدر (کبری)

بونهر دونمش دکلدر (نتیجه، صغری)

دونمامش اولان شی آغیرلق طاشیه‌ماز (کبری)

بونهر آغیرلق طاشیه‌ماز (نتیجه)

[۱] (غوبلو) مفصول‌النتائج قیاس مرکبی : «قضایا سلسه‌سندن متشکل بر قیاس مرکبد رکه بونده هر قضیه‌نک محولی متعاقباً کلن قضیه‌نک موضوعی اولور. و نتیجه‌ده موضوع برنجی قضیه‌نک موضوعی و محول صوک قضیه‌نک محولیدر» دیه تعریف ایتشدر.

بوقیاس دخی متوسط نتیجه‌هار حذف اولوندقده شو شکله کیدر :

مفصل التایج	بونهر کورولده بیور
قیاس مرکب []	کورولده‌ین شی متخر کدر
	متخرک اولان شی دونش دکلدر
	دونامش اولان شی آغیرلق طاشیمه‌ماز
	بونحالده بونهر آغیرلق طاشیمه‌ماز

تیلکی قولاغنی هنوز دونه‌یه باشلامش اولان نهرک اوزرنده کی اینجه بوزطبقنه
یاقلاشدیروب صویک کورولته‌سی دیکلر و بیولده براستدلال یا په رق نهری کچکدن
صرف نظر ایدرمش .

منطق اولان قیاس مرکبده الا عمومی (کلی) اولان موضوعه (ذوقرات)
یریسه عمومیتی کیندکجه آزا لان دیکر موضوعه (ذوقرات) آکل لثم ، هری یعنی
کدی جنسی) اقامه اولونور . نتیجه‌یه قدر بولیه کیدر . نهایت نتیجه صوک موضوعی
(هری) ایلک محول (قرمزی قانلی) ایله برلشیدیر . رجعی بر قیاس مرکبده
عمومیتی الا آزا ایلک محول اولان (کورولده‌ین) یرینه عمومیتی کیندکجه آرتان دیکر
محوله (متخرک ، دونامش ، آغیرلق طاشیمه‌مايان) اقامه‌ایدیلیر . نتیجه‌یه قدر بولیه
کیدر . نهایت نتیجه ایلک موضوعی (بونهر) صوک محول (طاشیمه‌مايان) ایله برلشیدیر .
بزم منطق کتابارنده قیاس آتی یه مقدمه اتخاذ اولونان نتیجه‌هار بالفعل مذکور ایسه
او قیاس مرکبه متصل التایج و بالفعل مذکور اولماز سه آکا دخی مفصل التایج
تسمیه اولوندیندن بالاده کی مثاللرک حذارنده بوجهت دخی کوسترشدر .
فرانزوجه منطق کتابارنده قیاسیک تقسیمی مختلف فیدر . بونلرک چوغنده
موصول التایج قیاس مرکب (Polysyllogisme) ایله مفصل التایج قیاس مرکب
(Sorite) قیاسات مرکبه میاننده دکل قیاسات غیرمنتظمه ویاخود غیرمطرده میاننده
کوسترشدر . وبعض کتابارنده بونلر یکدیکرندن بوسبوتون آیرلشدر .

بزم منطق کتابارنده بونلر ایکیسی ده قیاس مرکبدر . و بپک دوغری کور نمکده در .
چونکه بونلر بر طاقم قیاسلردن ترک ایتمش بر دیلمادر . حتی مفصل التایج اولان

(Sorite) بیله دائماً بریسنک نتیجه‌سی دیکرینک مقدمه‌سی اولان برقرار قضیه‌بسمی تحلیل اولونه‌بیلیر . زیرا مذوف اولان نتیجه‌نر تصریح ایدیله‌بیلیر . کلمه‌سنه بوباده‌کی تقسیماتک برجدولی علاوه اولونه‌جقدر .

Polythéisme

متعدد معبدلره اعتقاد و عبادت ایدنلرگه مذهبی ، تعدد آله‌هی قائل اولانلرک مذهبی ، شرك .

Polyzoïsme

حیوانات عالیه‌نک شیخصیتلرینی حافظه ایدن یعنی نفسسرینه شعوری اولان برطاف عضویات و موجوداتندن تشكل ایدیکنی قبول ایدن مذهب . بوکا حیوانات مجتمعه مذهبی دینیله‌بیلیرسه‌ده فرانزوجه یکی لغتچه‌ده بو کلمه Polypsychisme کلمه‌سنه مرادی عد ایدلایکنندن بوکا دخی تعدد روح ویا تعدد شخصیت نظریه‌سی اطلاق اولونه‌بیلیر .

Pont aux ânes

اشک کوپریسی دیمک ایسده ناس یئننده مجاز طریقیه عادی ، مبتذل ، یا په‌سی و آ کلامه‌سی قولای برشی ، پک معلوم بر نظریه ویا اصول معناستنده قولانیلیر . (منظقه) حد اوسطی بولمه‌یه خدام اولان دستورلری خلاصه کوسترن شکل خیالی .

Poristique

= (ویت) طرفندن بر صورت حلیه دکل بیان اولونان بر صورت حلیه ویا مقدمه ایچون بر برهان اختراعی مقصدینه مبتنی اولان تحلیل معناستنده قولانیشدر . بوکا تحلیل برهانی دینیله‌بیلیر . مقابله Anal. zététique در .

Positif

(طبعی مقابله اوله‌رق) موضوع ، جناب الله ویا انسان‌لر طرفندن وضع و تأسیس ایدلش اولان . (معرفت حقنده) حقیقی ، محقق ، صحیحاً معلوم ، قطعی ، غیرقابل اعتراف ۳۴ — لتجه فلسفه

برصورته اثبات ایدلش ، مثبت ، سبب وجودی معلوم او لامسه بیله تجربه نک بر امر واقع اوله رق بیلریدیکی و کوستردیکی شی .

شبه سز ، یقینی ، صاغلام اولوب اساس اتخاذ ایدیله بیلن مشمر و مؤثر و فعلی و عملی شی . (منقی مقابله اوله رق) مثبت ، علوم اخلاقیه ده یالکنر بر مدعانک ، اعتقادک ، او لدن موجود بر قانونک الغاسندن عبارت او لمایوب حقیقی بر محتویسی اولان ، وجودی حقیقی . (منطقده و بناءً علیه علم مابعد الطبیعه ده) ایجابی ، مثبت بر حدکه بر صفتک نفی و سلبنک مقابله بر صفتی وضع و تصدیق ایدن حددر . کذلک عالم الفظی ایجابی وجاهل لفظی سلی بر لفظدر . (ریاضیاتده) مثبت که زائد (+) اشارتلی اولان کمیترد .
بیاناتنده قاطع واضح اولان . هر شئی حاصل ایده بیله جکی منافع حقیقیه به کوره تقدیر ایدن منفعت واستفاده طرفداری . بعض کره بومعناده تقبیحی دخی تضمیم ایده رک غاییه کمالن محروم منفعپرست دیلک اولور .

علوم مثبته ایله مشغول اولان : Savants = علوم مثبته علماسی .

Droit = حقوق موضوعه که مقابله حقوق طبیعه ذر .

Religions = ادیان موضوعه که مقابله ادیان طبیعه دره .

Droit = حقوق موضوعه آلهیه ، او امر آلهیه ایله مؤسس اولان .

حقوق ، شریعت آلهیه .

Droit = حقوق موضوعه بشریه ، قوانین بشریه ایله مؤسس اولان حقوق .

Esprit = هر شیده حقیقت و منفعتی آزادیان فکر .

Homme = فکرلری شبه سز ، واضح و قطعی اولان آدم . هر شیده منفعتی نظر اعتباره آلان آدمه دخی دینور .

Théologie = علم آلهیاتک کتاب مقدسی ؟ کایسا تاریخنی ، آباء کنیسه و پاپالر و مجالس روحانیه نک مقرر اتنی حاوی اولان قسمی .

Preuves = ادله مو شوقة ، دلائل صریحه .

Philosophie = فلسفه علمیه و یا حقیقیه که علوم مثبته نک ve ou positivisme.

هیئت جموعه سنه مستند اوله رق (او کوست قونت) طرفندن تأسیس اولو نمشدر .

= خیالی اولمایوب حقیقی، یقینی، واضح و قطعی اولان فکرلر ...
= Idées — yes.
= جواب شافی .
Réponse — ve.

= امور وجودیه . مقابله امور عدمیه (Acc. négatifs) در ...
= Accidents — s.
(رهنان) .

= ثبوت ، موجودیت حقیقیه .
= Existence — ve.
= امور موجوده .
= Choses — ves.
= معلومات صحیحه .
= Notions — ves.
= راهین قاطعه .
= Armes — ves.

Positivism

اثباتیه مذهبی ، حقیقیه مذهبی ، فلسفه حقیقیه ، فلسفه صحیحه ، فلسفه علمیه که تخریب ایله تحقق ایتمامش اولان هرشیئی ترک ایدنلرک مذهبی که (او کوست قوت) ک مذهب فلسفیسیدر . مشمر اولان یکانه معرفت و قواعده مستند اولان معرفت ایدوکی واصل یقین علوم تحریریه نک ویردیکی یقین اولدینی اساسی قبول ایتمه لرندن ناشی اثباتیه مذهبینه مثال اولان مذهبدر : (ستو آرت میل) ، (لیتره) ، (سپنسر) ، (رهنان) ، و حتی (تن) ک مذهبیلری کبی . عصر حاضر فیلسوف فارنندن بعضیلرینک اثباتیه مذهبیند ده زیاده . فرقی اولان مذاهی : (لورو و آ) ، (وَر) کبی . مذاهی فلسفیه نک خارجنده اوله رق هرشییده حقیقت و منفعتی آرایانلرک (Esprits positifs) و یاخود منحصر أحظوظات و منافع مادیه یی دوشونن و هیچ برگایه کاللری اولمایان کیمسه لرک مسلکی .

اثباتیه تعییرینی بر قاجیرده کورمش و کنندم دخی قوللائش ایسه مده Positivism کله سنک نظریات و تصورات مجرده و خیالیه یه تابع اولمایه رق صرف حقیقت و وقوطه استناد ایدن مذهب دیمک اولوب اثباته منسوب معناسته اولماییغی در کاردر . ذاتاً بومذهب برشیئی اثبات ایمک ادعاسنده ده کادر . مثبته تعییری ده دوغری اولماز . زیرا ایه اثبات ایدلش بر فلسفه دکلدر . اولسه اولسه بو کله اسم فاعل صیمه سیله مثبته اوله رق فلسفه منفیه (Phil. négative) مقابله نده قوللائق لازم کایر . حال بوكه (ارنسن ناویل) منفی فلسفه لر عنوانی اثرنده بومذهبی ده منفی فلسفه لر میانه ادخال ایمشد . بو مذهب يالکز علوم مثبته و حقیقیه نک دائره صلاحیتی تجاوز ایدن مسائل .

فلسفه‌ی غیرقابل حل عداید رک رد ایلک شرطیه مسائل فلسفه‌نک حانی علوم مثبته‌ده بولو ادعائنده در . بومذهبه مخصوص اولان بر لغتچه‌ده فلسفه لاھوتی، مابعدالطبعی و علمی (Scientifique) اولق اوزره اوچ نوعه آیرلش و Positivisme دینیان فلسفه‌نک بو اوجنجی نوع یعنی علمی فلسفه اولدینچی تصریح ایدلش اولمه سنه نظر آب کافلسفه علمیه دینیمه‌سی لازم کله یور . بالکنز فاسفه علومی (Phil. des sciences) بونکله قاریشدیر ماقم ایجاب ایدر . معماهیه فلسفه حقیقیه تعییری ده فنا دکادر . فلسفه علمیه تعییری Positivisme لفظندن مقصود اولان معنای و فلسفه حقیقیه تعییری ایسه لفظ مذکورک معنای اقویسی دها ای افاده ایدر .

بومذهبه کوره فلسفه خصوصی علمیه تشکیل ایدن الاعموی قانونلری بینده کی مناسباتدن تشكل ایدر . اشیانک منشاً و معادی ایضاح یلنده کی اسباب و مبادین فراغت ایمه‌لیدر . فلسفه دائم‌اشیانک هیئت مجموعه‌سی ایضاخه چالیش‌شدر . حال بوكه بومالدر . براشیانک منشاً و معادی، حقیقتلری، غایه‌لری حقنده هیچ برشی بیله‌مه‌یز . آنجاق نسی اولان شیلری بیلیرز . علم مابعدالطبعی هیچ برشی دکادر . آنک وجودینه محل یوقدره . پاپله بیله‌جک شی علومک تصنیفی و تاریخنک بر فلسفه‌هه‌سیدر . (قونت) علومی اک بسیط اولان‌لردن باشلاهه‌ررق تصنیف ایتمشدر . تاریخنک فلسفه سنه کامنجه فکر بشر تکاملنده اوچ حال سکیرر . بونلردنخی علم الاهیات، علم مابعدالطبعی و علوم مثبته‌یه میل حلالریدر . فکر بشر حادثانی علم الاهیات حاننده ایکن بر طاقم معبدولره و بزم اراده منه مشابه‌ارا ده ایضاخ ایدر . علم مابعدالطبعی حاننده ایکن بونلری موجودات حقیقیه عدایدیان بر طاقم مجردات و موهو ماشه ایضاخ ایدر . معبدولرک بیرینه بر طاقم موجودات روحانیه و اسرار انکیز قوتلر قئم اولور . علوم مثبته حالی حادثانی بینلرنده کی مناسباته ایضاخ ایمکدن عبارتدر . علم مابعدالطبعی حاننک فائدوسی کورلشددر . چونکه او عنونم مثبته حاله زمین تهیه ایتمشدر .

فلسفه‌یه تابع اولان علوم اساسیه آلتیدر . بونلرده عینی اصول یعنی مشاهده حواس و تجربه جاری اولق لازم کایر . عالمده هر شی ماده‌نک ترکیاتندن و بونلرده جاری اولان قانونلردن عبارتدر . موجودات بسیط برخالدن مرکب بر حاله سکر . مثلاً معدن‌ن باته، نباتن حیوانه و حیوانندن انسانه دوغری کیده رک ترقی ایدر . فکر بر حادثه حیاتیه و حیات دخی طبیعی کیمیوی بر طاقم حادثانک هیئت مجموعه‌سی

وماده نك احوال مساعدته يه کوره اشکلنک نتيجه سيدر. علم اثروج علم و ظائف دماغي هدن باشقة برشى او له ماز.

علوم اخلاقیه نك جمله سی علم اجتماعیه داخلدر. علم اخلاق انسانه حافظه نفسی ایچون لازم او لان ايشلری پاپدیران خود کامانه ميلارک علمیدر. بومذهبه مخصوص بر لعتجه ده بوفلسنگ الوهیتک نه له و نده علیه نده نه مادی و نده روحانی بر فکری او ملادیغی چونکه مأخذی او لان علومک بونلردن برخی قبوله سوق ایندیکی بيان اول غشدر.

(قونت) او اخر حیاتنده برده دین تشكیل ایتش و کندیسی بوکاریس روحانی پاپشدر. بودین بشریت دینی (Religion de l'humanité) در. بشریت عبادت ایدیله جلک و بوعبادت دخی بیویک آدمزه، بولن مشاهیره حرمت و آنلرک ناملریخی. یادوتذکار صورتیله ایفا اولونه مقددر. بولن مشاهیر بشریته التحاق ایله موجود اعظم Le grand Etre تشكیل ایدرلر. بوموجود بیویک بت (Grand Fétiche) نامنی آلان ارض او زرنده انکشاف ایدر. ارض دخی بیویک محیط (Grand Milieu) تسمیه ایتدکلری فضاده در.

(قونت) نك تصنیف علومی علما جانبندن عندي عد او لوندیغی کی احوال الله قانونی دخی علوم آمیتیه، علم ما بعد الطیعه و علوم مشتبه ميلارک فکر بشرتار یخنک هر دور نده موجود او لمه سندن ناشی شایان قبول کورولما مشددر. علم الروحک علم حیاته و علم اخلاقک علم اجتماعیه و فاسقه نك کافه علومک بر منظمه سنه ارجاعی ده دوغری عدایلما مشددر. علوم طبیعیه نك اصول تحریبه و مشاهده يه استناد ایندیرلمسی پاک زیاده موافق مصلحت او لدیغنده شبهه یو قدر. چونکه علوم مذکوره بواسوکت تطبیقنه مساعد او لدیعی کی شایان و ثوق بر طاق حقایق ماهیتی کسب ایتمه سی ده آنجاق بو سایه ده نمکندر. لکن انسانه کندیسی سائر حیوانلردن تمیز ایدن بر عقلن، بر قوه استدلالیه وارد رکه آنی دائمآ مبدأ و معادی، علل غالبیه اشایی و کندی خالقی آرامگه، بیلمک سوق ایده یور. انسان بو عقلک کندیسنه تحریه نك بیلدیره میه جکی بر طاق مبادی و حقایقی بیلدیردیکنی و حتی تحریه ی ده آنک معاونتیله پاپدیغی واژدن مؤثره استدلال طریقیه کندیسنه و بیتون مکونانک بر خالقی او لدیغی بیلدیردیکنی کورور کن بر کیمسه نك آکا قارشی «اصول تحریبه بو کی مسائله قابل تطبیق دکلدر. سن فکری کی بونلره

اشغال ایمۀ بونلرنه قبول نهده انکار ایدیله مز « دیمکنه حق و صلاحیتی وارد؟ » کتمدن ممالکده بوباده تألف ایدلکدۀ اولان ییکارجه آثار بونک هیچ فائده‌سی اولمایان بر تکلیف اولدیغئی اشایه کافی دکلیدر؟ عجیبالذات (قوت) بر شریت دینی تأسیسنه نهدن لزوم کورمشدر؟ تحریء سبب و حقیقت میل انسانه فطریدر. انسانک بعض حکما طرفندن « دیندار بر حیواندر » دیمه تعریف ایدله‌سی پک دوغریدر. او مقضای فطرتی اوهرق بر خالقی اولدیغئی ادرارک و آکا عبادت احتیاجنی حس ایده‌جکدر. بوس طبیعی بونغمۀ چالیشانلر والاهی انکار ایدنلر یوق دکلدر. اکن بوكا آنجاق کندیلرینی اغفال ایمک صورتیله موفق اولورلر. فکر لرینی اقناعه موفق اوله‌مازلر. جونکه بوخالق طبیعتک کندیدر دیمکله‌ا کتفا ایدرلر. لکن شعوردن عاری رطیعتک بواسنظامی وجوده کتیره بیله‌جکنه کندی عقللرینی ده اقناع ایمکلری محالدر. بواچاق عقله قارشی برعصیان و تمرددن عبارتدر. بوباده معقول بر صورت ایضاحیه در میان ایمکدن کلایا عاجزرلر. میل تعبدی دخنی احایه موفق اوله‌مازلر. قوت و ماده عنوانی اثرک مؤانی (بوخر) لک Nature کلمه‌سنک ایله‌ک حر فنی بويوک یازمه‌سی بوكا دلیل کافیدر. جونکه بر اثر تعظیم اولدیغئنده شبهه یوقدر. يالکز بو تعظیم آکا مستحق اولان ذات اجل و اعلاه دکل بر آن عینی حال اوزره باق قاله‌مایان بر طاقم صور فانیه وزائله‌نک هیئت مجموعه‌سنه در.

بر مسلمان فلسفة حقیقه مسلکنی قبول ایده مز. چونکه دیانة جناب الله، روحک، عالم آخر تک وجودی قبول و اتصدیقه مجبور در. و بوعۃ قادری آنکه علوم طبیعیه بی تحصیل نهده اصول تحریکیه بی حادثه تطبیق ایمکسنه هیچ بروجهله مانع اوله ماز.

Positivité

حقیقیت. هر شیده حقیقت و منفعتی آرایان فکر (Esprit positive).
 (علم حقوقه) قانونلرک مناسبات اجتماعیه متعلق اجرا آت و معاملاتده جبر آقبول ایدیلرمه‌سی، لازم الانفاذ و مجبوری الاجرا اوله‌سی.

Possession

اتصرف، اقتناه، مالک و متصرف و حاکم اوله. حبس نفسه، ضبط نفسه قادر اوله، ملک..

(منقصده) مقولات عشره دن ملک و يا ملکه . كم جده و قنه دخى دينيلير و برشيني احاطه و آنكه برابر انتقال ايدين ديكربرشى سيديله او برنجي شينه عارض او لان حال ديه تعريف ايديلير كوملك كيمك ويصاريق صاريق كي . چونكه كوملك بدئي وصاريق دخى باشي احاطه ايدير .

فوق الطبيعى برقوت وبالخاصه جن وشيطان طرفدن ضبط وبونلرک اراده سنه آلت اتخاذ اولوندوق اقوال وافعالنده مختار اولناديغى ظن ايدين واخود بويلاه او لاديني ظن ايديلن كيمسه نك حالى ، جن ويا شيطان ضبط ايتهسى ، مجدوبلاق . بعض كتب عربىه ترجمه لونده شوتعبراته تصادف اولونمىدر :

$\text{La} - \text{et la privation ou la} - \text{et le manque}$ = المِلْكَةُ وَالْعَدْمُ = ملک و (مقابلى) عدم .

$\text{Il est en} - \text{de la vérité}$ = يعرف الحق = حقيقى بيلير .

$= \text{Puissance de} -$.

$= \text{De la} -$.

$= \text{Les choses énoncées par} - \text{et privation}$ = الاشياء الموجبة والمسلوبة = حقلرنده ايجاب ويا سلب ايله حكم اولونان شيلر .

Être privé et posséder ne doivent pas être confondus avec privation
 $= \text{et} -$ ان الاشياء ذوات العدم والملكة ليست هي العدم بعينها والملكة بعينها =
 عدم ويا ملک صاحبى اولان شيلر عدم ويا ملکك عينى دكادر .

Possibilistes

اشتراكيه مذهبندن آنجاق شيمدىكى حالده موقع فعل وحقيقة كتير لمى مى ممكن اولان شيلرى ايستهين سوسىالىستلر .

Possibilité

امكان ، ممكن اولمه . افعال و وقوعات ممكنته :
 $= \text{Examiner les diverses} - s$. مختلف احتمالاتى يعني وقوعى ممكن ومحتمل
 اولان افعال و وقوعى تدقيق ايتك . بر شيئاً ياعق حریت و سربستىسى .

امکان (فانت) لا مقولاتندن بریسیدر. امکان تصوری حقیقت و ضرورت تصویرلرینک مقابلهیدر. و امکان و احتمال بیان ایدن تصدیقلره (حکملره) تصدیقات احتمالیه تناقضیه اولونور. (Jugements problématiques)

امکان منطقی یاخود امکان حقوقی که حقیقی La — logique ou de droit.
تناقضت فقدانیدر. بو، امکان قابلیت تصور Concevabilité ایله براشیر. هیچ بر تناقضی احتوا ایمهین بر معلومه، بر موجودیت ممکنه یه تقابل ایدر.
امکان طبیعی یاخود امکان فعلی که امکان منطقینک و بوندن فضنه اوله رق بالجمله شرائط حقیقیه نک وجودینی فرض ایتدیر.

امکان فوق الطبيعی . (لینیچ) ه کوره موجودیته بر میلدر .

ذات امکان (امکان حالتده) . A l'état de — .
قوه الاستعداد المطلق = استعداد مطلق قوتی، (امکان حال مطلقی) .

Possible

ممکن ، جائز ، محتمل .
ممکن (فانت) ه کوره جهاتک Modalités' مقولات اساسیه سندن بریسیدر .
بوکله یا بر سوزی سویلهین کیمسه دن صرف نظر له هر کس ایچون یاخود بالکنن سویلهین کیمسه ایچون معتر اولق حیثیله (Objectivement) قول لانیلر .
هر کس ایچون معتر اولق اوزره بوکله معلوم بر نوع حقیقت ایچون قبولی مجبوری اولان شرائطی جامع شی دیگدر . و بومعنا احوال آیهده قول لانیلر :
۱. — مطلقاً یاخود منطقاً ممکن ، تناقضی ایجاد ایمهین شی .

۲. — Physiquement طبیعته یعنی فعلاً ممکن که اولاً تجربه نک شرائط عمومیه سی جامع اولان ، ثانیاً بالتجربه تأسیس ایدن هیچ برحداده ویاقانون .
انه متناقض اولایان ، ثالثاً آز چوق محتمل اولان شیئه دینیابر .

— مoralement = اخلاقاً و يامعناً ممكّن كه او لا هييج بر قاعدة اخلاقيه به، ثانياً علم الروح و علم اجتماعيـ لـ ايـ هـ تـأسـسـ ايـ هـ شـ هيـ هـ بـ قـانـونـهـ مـخـالـفـ اوـلـماـيـانـ شـيـئـهـ دـيـنـيلـيرـ.

٤ . — بالفعل او ناـيـوبـ بالـقوـهـ اوـلـانـ: (بـوـمعـنـيـاهـ آـنجـاقـ مـذـاعـبـ عـتـيقـهـ فـلـسـفـيهـ نـكـ تـعـرـيفـاتـ وـياـ توـصـيـفـاتـ تـارـيخـيهـ سـنـدـهـ تـصـادـفـ اوـلـونـورـ.)
يـالـكـنـ سـوـزـيـ سـوـيـلـهـ يـمـسـهـ اـيـچـوـنـ مـعـتـبرـ اوـلـمـقـ حـيـثـيـهـ اـحـوالـ آـتـيـهـ دـقـولـ لـلـانـيلـيرـ :
٥ . — مـتـكـلـمـكـ كـرـكـ مـاضـيـهـ وـياـ اـسـتـقـبـالـهـ عـاـمـدـوـكـرـكـ غـيـرـ زـمـانـيـ (Intemporel) اوـلـسـونـ صـحـيـحـ وـياـ غـيـرـ صـحـيـحـ اوـلـدـيـغـيـ بـيـلـمـدـيـكـيـ شـيـ .
٦ . — نـسـيـ وـدـهاـ آـشـاغـيـ بـرـدـجـمـهـ قـبـولـ وـتـصـدـيـقـيـ مـتـضـمـنـ اوـلـهـرـقـ مـخـتمـلـ (Probable) معـنـاسـهـ كـاـبـيرـ .

— Également probable يـاخـودـ درـجـهـ مـساـوـيـهـ مـمـكـنـ وـياـ مـخـتمـلـ. سـوـيـلـهـ يـمـسـهـ نـكـ اـيـکـ شـيـدـنـ بـرـيـنـكـ حـصـولـهـ كـلـهـ سـنـهـ اـنتـظـارـ اـيـهـ سـيـچـوـنـ هـيـيـجـ بـرـسـبـ اوـلـادـيـنـيـ وـقـتـهـ قـوـلـلـانـيلـيرـ . منـطـقـاـ مـمـكـنـ اوـلـانـ هـرـشـيـ حـقـيـقـيـ دـكـاـلـرـ. زـيـرـاـ حـقـيـقـيـ اوـلـماـيـانـ شـيـ شـرـائـطـيـ تـامـاـيـهـ مـوـقـعـ فـعـلـهـ كـلـهـ يـشـدـرـ . مـوـجـوـدـيـتـ كـيـ عـدـمـ مـوـجـوـدـيـتـ اـيـچـوـنـ دـخـىـ دـائـماـ بـرـ سـبـبـ وـارـدـرـ .

— مـمـكـنـ فـيـ الـوـجـودـ = en réalité .
— مـمـكـنـ عـلـىـ الـاـطـلـافـ = علىـ الـاطـلـافـ مـمـكـنـ .
— مـمـكـنـ بـذـاهـهـ = par son essence .
— جـاءـزـاتـ = Choses — s .
— قـوـهـ مـمـكـنـهـ = Puissance — .

Post hoc, ergo hoc.

(حرـفيـاـ معـنـاسـيـ بـوـنـدـنـ صـوـكـرـهـ بـنـاءـ عـلـيـهـ، بـوـنـكـ سـبـيـ دـيـمـكـدرـ) مجرـدـ بـرـيـ دـيـكـرـيـ خـيـرـيـ مـعـاـفـاـ حـصـولـهـ كـلـشـ اوـلـهـ سـنـدـنـ نـاشـيـ اـيـکـ وـقـعـهـ بـيـتـنـدـهـ بـرـ سـبـيـتـ رـابـطـسـيـ اوـلـدـيـغـيـ استـتـاجـ اـيـمـكـدـنـ عـبـارتـ اوـلـانـ سـفـسـطـهـ مـعـنـاسـهـ لـاـيـنـجـهـ بـرـ تعـبـيـرـدـرـ. مـثـلاـ بـرـ قـوـرـوـقـلـيـ بـيـلـدـيـزـكـ دـوـغـمـهـ سـفـيـ اوـزـوـمـكـ مـبـذـولـ اوـلـهـ سـنـهـ سـبـبـ عـدـاـيـمـكـ بـوـقـيـلـدـنـدرـ .

بزم منطق کتابلرند تعداد اولونان سفسطه لردن اوچی جو کا موافق کله یور .
بولک برنجیسی سبیک غیری یه سبیت استناد ایمک ، ایکنجیسی و قوعات هارضیدن
احوال دائمیه استدلال ایمک ، اوچنجیسی استقراء ناقصرد .

Posthypnotique

اولکی بر جریان نوم یعنی وسائل صنعتی ایله میدانه کتیریلن اویقو (Hypnose) نتیجه هی اوله رق حال یقظه ده و یاخود علی العاده اویقو حالنده حصوله کان حادثه اطلاق اولونور .

نوم صناعی حالنده و قوع بولوب تنویم ایدیلن کیمسه نک = Suggestion .—
اویانقدن و حتی اوزون بر مدت چکدکن صوکره حکمنی اجرا ایدن تلقین .
بوکیمسه تلقینی حر فیا اجرا ایمکله برابر یا پدینی شیئک اوچه کندیسته تلقین
ایدلش اولدینی اصلاً تخرط ایمز .

= نوم صناعیدن صوکره کی نسیان یاخود بعد النوم الصناعی نسیان . Amnésie —.

Post-prédicaments

(حر فیا ترجمه هی مقولاتدن صوکره دیمکدر) (آریسطوط) اولا مقولات عشره نک اسامی دفتری نی تنظیم ایمشدی . مؤخرآ دها بش مقوله بوله رق آکاعلاوه ایتدی . بونله بعد المقولات تسمیه اولونور که تقابل (L'opposition) ، تقدم (La priorité) ، میت ، معاً (La simultanéité) ، حر کت (Le mouvement) ، ملک (La possession) مقوله لریدر . بعض کتابلرده حر کت یرینه تغیر (Changement) یازلشدر .

Postulat

(معنای اشتقاقيسی ایستینیلن شی دیمکدر .) مبدأ مسلمه ، قضیه مسلمه . عن اصل برهنده همانک مباحثه یه کریشم زدن اول خصمدن نه اثبات ایدلش نه ده بدیهی اولماقمله برابر قبول و تسلیمی طلب ایتدیکی مقدمه . بناءً علیه شیمنیکی لسانده بمنظمه استنتاجیه نک نه بر تعریف ، نه برفرضیه موقعه ، نده شـبهه ایدله سی نمکن او ما یه حق در جده بدیهی بر مقدمه اولمایان بر مبده تسمیه اولونور . بومقدمه قبول و موافقت نقطه نظر ندن شو صفت میزه یی عرض ایدر که تناقضه دوشومکسزین انکار اولونه بیلیر .

و بر هانه آنجاق خصمدن بوکا موافقت ایدوب اینه جکی صوریله رق اساس اتخاذ
ایدیله بیلیر .

بالذات بدیهی اولمایوب لکن کرک شبهه ایدیله جک بر حقیقی و کرک مشروعته
اعتراض ایدنامش اولان بر عملیه ویافعلی ربط ایده جک باشهه بر مبدأ کوریله مدیکی
ایچون قبوله محبوریت حاصل اولان بر مقدمه .

بویله قبل اثبات اولمایان بر مبدئک قبولی آندن هیچ بروقتده بر محاله واصل
اولمیسرین غیر محدود بر صورتده نتیجهه لر استنتاج اولونه بیلدریکی ایچوندر . شوحاله
بویله بر مبدأ دو غیر یعنی نتیجهه لریاه تحقق ایدن بر فرضیدر که (اوکلیدس) ک هندسه ده کی
مبدئی و ایجایه (Determinisme) مذهبینک علوم استقرار ایده کی مبدئی بوقبیلدرندر .
اکر خط موازی مبدئی یا کاش اولسه ایدی مهندسلرک اصلا عبیت یا خود قو عاته
مخالف بر نتیجهه و اصل اولماهه لری موجب تعجب اولوردی . ایجایه مذهبینک
مبدئی یا کاش اولسه ایدی قوانین طبیعیه موجود اولمایه حق ایدی . بونکله بر ابر
ممکن رقاچ هندسه موجود اولوب بونلردن برجی (اوکلیدس) ک مبدئیه و طبیعت
حقنده نمکن برقاچ تصور موجود اولوب بونلرک بری ایجایه مذهبینک مبدئیله تحدید
ایدنش اولدینی قبول ایدیله بیلیر .

عربی منطق کتابلرندہ مسائل علومک متوقف علمیه اولان مبادی ^۶ تصدیقیه
بنفسه بدیهی اولورسه بونلره (علوم متعارفه) تسمیه اولونمشدر . بنفسه بدیهی اولمایانلر
متعلم طرفندن معلم حقنده کی حسن ظنه بناءً تسلیم ایدیلیر سه بونلره (اصول موضوعه)
وموضعنده تین ایتدرملک اوزره حین استدلاله شک و تردده برابر تسلیم اولونورسه
بونلرده مصادرات دینامشدر . مصادرات تسمیه سی موقوف علمیه بولوندققری مسائله
تصدر و تقدیم ایتمه لرند ناشیدر . مصادره علی المطلوب دینیلن خطای منطقی باشهه در .
کله سنه باقالی (Pétition) .

— = (اوکلیدس) مبدئی . بونک اک مستعمل افاده سی شودر :

بر خط مستقیمه بر نقطه دن آنجاق بر خط موازی ترسیم ایدیله بیلیر .

— = مصادرات فکر تجربی .

(فانت) ه کوره جهت (Modalité) مقوله سنه عائد آتیده کی اوچ مقدمه قبیله در :

اولاً [معرفت شمودیه (Intuition) و مفهوم کلیلر (Concepts)] ه عائد خصوصاتنده تجربه‌نک شرائط صوریه‌سنے موافق اولان شی ممکندر .
ثانیاً تجربه‌نک شرائط مادیه‌سنے (یعنی احساسه) موافق اولان شی حقیقیدر .
ثالثاً حقیقی ایله ارتباطی تجربه‌نک شرائط عمومیه سیله تعین ایدیان شی ضروریدر (بالضروره موجوددر) .

بومبدآلر بر طاقم شرط‌پذیرد که فکر بشر تجربه‌نک موضوعی اولان‌شیلری بوسیرائط نختنده دو شونه بیلیر .

— = مصادرات عقل عملی .

(فانت) بر طرفدن حریتی و دیکر جهتند روحک لا یو تلغی (بقای روحی)
و جناب اللهک موجودیتی بوله تسمیه ایتمشدر . بو صوک ایکی شی خیر اعظم
اقدار وبعضاً کرمه‌شدت که دخی تسمیه اولونور . مقابله سعه (Souverain Bien) اعتقدادیه تابعدر .

Potentiel

بالفعل دکل بالقوه موجود اولان . (فن جر امثال نظریده) — le Energie قدرت ممکنیه . بونک مقابلي Énergie cinétique قدرت حرکیه‌در . (حکمت طبیعیه‌ده) اقدار وبعضاً کرمه‌شدت که Intensité دخی تسمیه اولونور . مقابله سعه (Capacité) در .
مثلماً — = اقدار الکتریقی .

Pour soi

لاجل ذاته موجودیت ، ذی شعور بر موجودک کندیسته — Existence . معرفتی ، انسانک حس و باخود اجرای فعل ایتدیکنه بدایه و کندیلکسندن اوله رق حاصل ایتدیکی شعور ، حر اولق حیثیتیه اجرای فعل ایدن منظومه . (فوئیه) : « ذی شعور اولان نفس ، منحصرآ داخلی اولان تجربه بلاواسطه ایله اکتفا ایدلادیکی حالده (هیوم) ، (تن) و (نیچه) نک ادعا لرینه رغمًا نہ برحداده (Phénomène) نده برجوهر (Sul stancé) اولماوب جوهر کی فی ذاته (En soi) و حادثه کی لاجل غیره (Pour autrui) موجود اولمايان حقيقة بزم مالک اولدیغمر یکانه ظاهریدر . بزم مرادیم ابتدائی و کندیلکسندن حاصل اوله بر حس ایتمک باخود اجرای فعل ایتمک شعوریدر ، موجود ، مرید و حساس اولق حیثیتیه انسانک کندیستنک ینه کندیسته برشفایتیدر » دیمشدر .

بوجریب تعبیر بالکز یکی فلسفه اتفاق‌منه ادخال ایدلش و فی‌ذاته موجودیت (Existence en soi) تعبیرینک ایکنیجی معناستن مقابله اوله‌رق کوسترشدر. بومعنا دخی: «تجربه‌ده موجودیت یعنی یا ادرا کده ویاخود (انا) نک شعور نده‌فلا احضار ایدلک یاخو: فعلی اولماقله برابر ضروری اولان تجربه‌نک موضوعی کی تصور اولونق و قعه‌سیدر» دیه ایضاح ایدلشدر (Etre کلمه‌سنده باقالی).

Pouvoir

(فعل اوله‌رق) برشئی پامه‌یه قادر ، حقی ، ماذون اولمق . (اسم اوله‌رق) اجرای فعل ایتمک قوت و قدرت طبیعیه‌سی . قانونی ویامعنوی حق و صلاحیت . حکومت و بالخاصه حکومتی اجرا ایدن قولدن هربوی : قوه قانونیه ، قوه اجرائیه ، قوه عدیله‌کی . وکالت ، ماذونیت ، منحصریت . خاصه .

Pragmaticisme

کلمه‌سنده باقالی . (Pragmatisme)

Pragmatique

(لسان یونانیه ایش معناسته اولان برکله‌دن مشتقدر) کرک معرفت نظریه و کرک مجبوریت معنویه مقابله اوله‌رق فعله ، موافقیته ، حیاته متعلق اولان . = ماضی‌یه عاند معلوماتله استقبالي تنویر مقصده‌یه مبنی اولان L'histoire --- . تاریخ .

= Foi ou croyance — . (قانت) ه کوره تصادفه تابع اولمق‌له برابر اجرای فعل و حرکت لژومنه مبنی متنالله قبول اونونان ایمان و اعتقاد دیمکدر . مثلا طبیث برو خسته‌لق اوزرینه اجراسنه مجبور اولدیفی تشدیخیص مرض کی که بونی پامه‌یخه او خسته‌لنجی ناصل تداوی ایده‌جگنی بیله‌من . برشئی تصدیق ویا انکاره کافی اسپابک فقدانی حالت براعتقادی انتخاب ایتدیره جلت سبیلر موجود اوله‌بیلیر . چونکه اجرای فعل و حرکت ضرورت و مجبوریتی بر شئیه قرار ویرمک ضرورتی انتاج وبو ضرورت دخی یا فائده ویاخود اخلاقه تعلق ایده‌بیلیر .

= Impératifs — s. (قانت) ه کوره رفاه و سعادت حاله متعلق تدبیر و بصیرت فضایی . بناءً علیه بوش و فائده‌سز و حتی صرف سوزدن عبارت اولان یعنی مala یعنی شیلره مقابل و مقام محدوده اوله‌رق حقیقی ، مؤثر اولان ، فائده‌لی صور نده آطیقاته مساعد اولان .

(اسم مؤنث اولهرق) آیریجه بر نوع حقیقت تشکیل اینهسی اعتباریه عمل فعل واجراء علم فلیات واجرا آت (Science de l'action). (بومعناده قبولی تکلیف اولونمشدر).

بر حکمدار ایله بر مجلس طرفدن اکثریا کاییـ اموریته متعلق اولهرق صادر اولان نظامنامه. La -- de saint Louis. کیـ.

Pragmatisme

معیار حقیقت قیمت فعلیه اولدیغی ادعا ایدن مذهب . بو مذهبه کوره حقیقت و خیر نتیجه ددر . و نتیجه ایله اثبات اولونور . بناءً علیه مبادیٰ مابعد الطبیعیه نک صحت و حقیقی حقنده بونلرک نتایج اخلاقیه و فعلیه سنه کوره حکم ویریلر . بمذهب حقیقة معنیدار اولان دساییری بر طاقم بوش دستورلردن تمیز ایله فلسفه نی تقیید وزاع لفظیدن قورتارمق مقصدیله تأسیس اولونش ایسهده بالحاصه ایتالیاده حقیقت فکری منفعت شخصیه فکری طرفدن بوسبوتون بلع ایدلک و فائدہ لی بریلانه بر حقیقت نظریله باقلمق درجه سنده سوء استعماله اوغر امشدر . بعض کیمسـلر ایچون خط اولان شی عینی اساسه استناد ایدن دیکرلری ایچون حقیقت اولنشدر . بو کا Pragmaticisme دخی دینلیر . کلمه نک معنای استقاقيسنه نظرآ فعلیه مذهبی تسمیه ایدلیه بیلر .

Pratique

معنای عمومیسی نظری (Théorique) مقابله فعلی دیکدر . اکثر با بر منفعت پرستاک مغناستنی و بناءً علیه بعض هرتیه معنای تقبیحی ضمن ایدر :
 فائده فعلیه = Intérêt . که پاره و مسلک منفعتیدر و
 فکر منفعت پرستاک = Esprit . غایه کالان محروم بر فکر .
 سچیه منفعت پرستاک، آنجاق منافع مادیه ی دوشونن، حتی Caractère .
 بعض کره وسائلک مشروعیته ده اهمیت ویرمهین بر کیمه نک سچیه سی .

[۱] بز بتعییرلری نظریاته اوقدر اهیت ویرمیوب فلیات واجرا آقی دوشونن فکر ، فکر اجرا آت پرورانه و فلیات واجرا آته میال سچیه دیه ترجمه ایمک نیتده ایکن فرانز جه بکی یاپیلان فلسفه لفچه سنده کوردیکمز ایضاحاته توفیقاً ذکر مزی بیوولده تعذیله مجبور اولدق .

ماهرانه و ساده اولان شی ، مقصده ای توفیق ایدلش سهل الاستعمال بر اصول و یا آلت حقنده قولانیلر. انسانلردن بحث اولوینی وقت خانه لرینی ، امور و مصالحتی مقصدانه بر صورتله تنظیم اینهی بیلن و احوال حقنده بر طاقم مجرد و عمومی دستورلر موجبججه دکل حال و موقعی دوغریدن دوغری به کوره رک حکم ورن کیمسه‌لر حقنده استعمال اولونور. خط حرکتی تعین ایدن ، لازم کان شیئی امر ایدن .
 Fondement — اساس فعلی ، اراده‌یه اتخاذ قرار ایتدیرمک کافی براساس . بعض کره ده اخصوصی اولق اوزره اخلاقی (Moral) لفظنک مرادی اولهرق قولانیلر .

— Homme = تجزیه‌سی جوی آدم ذیکدر .
 (اسم مؤنث اولهرق) اجرا ، عمل ، تطبيق ، عملیات ، تطبیقات ، فمیلات . عرف ، عادت ، طرز حرکت . اصول . تجزیه ، مارسه .

La — s'oppose d'une manière générale à la théorie.
 نظریاته عمومی بر صورتده مقابله‌ر.

عرف و عادت افراد و یا جماعتک قواعد حرکتی ، حقوق و وظائفی و الحاصل ناس بینته کی مناسبات معنویه‌یی تعین ایدر. عادت بعض فعالیتی اعتیادی اولهرق اجرا و فلان و یا فلان قاعده فعلیه‌یه اتباع اینکدر .

عادت و کثرت استعمالک نتیجه‌سی اولان مهارت خصوصیه ، مارسه :
 Avoir la — d'une langue , d'un procédé de calcul.
 بر اسانده و یا
 بر اصول حسابیه‌ده مارسه حاصل اینکد ک او لسانی سرعت و سهو لنه سویلک و یا یازمق و او اصولی چابوق و قولای بر صورتله تطبيق اینکدر .

Précis

مفرد ، آیلش ، تفریق ایدلش . Précision کلمه‌سی اون یدنخی عصره قدر تجزیه‌ید یعنی حقیقت حالده غیر قابل تفریق اولان شیلری ذهنا ، آیرمق معناستنده قولانیشدر .

معین ، واضح ، قطعی ، فکرک تردد و قرار میزانه اصلا محل بر اقایان . بونک مقابله مههم (Vague) در . بعض کره تام (Exact , juste) معناستنده کاير .

Précision

وقیله تحرید (Abstraction) معناستنده قولانیایردى. شمدى، وضوح، تعین، ایجاز معنالرنده مستعملدر.

Prédestination

قضا وقدر، تقدیر، تقدیر أَزْلِي.

== Doctrine de la —.
هر شخص شبه سز وابدیاً حقيق برسورته از لدن
سعادت ويا شقاوته محاکوم او لىغى قبول ايدن مذهب. بوكا
دھى دينيلير. باخاصه اخلاقه تعلق ايدن جبریه مذهبی (Fatalisme) دىمکدر.
بوکلە يە باقالي .

Prédéterminisme

حادثاتك وجوب و ضرورت از ليه و ابديهسى، جناب اللهك هر شىئي اولدن
بيلمه سنك وقدرت مطلقه سنك نتيجهسى اولىق اعتبارلە ايجابىه (Déterminisme)
مذهبى كە مذهب تقدیر (Doctrine de la prédestination) دىمکدر.

— == مذهب تقدیر مسئله‌ى كە (فانت) هەر فلك بزم
يد اقتدار يزده او لمابان برطاقم اسباب متقدمه و حادثات ماضىه نك نتيجه ضروريهسى
او لمهسى فعلك حين اجراده فاعلتك يد اقتدارنده او لمهسى ايجاب ايدن حریتلە ناصل
تأليف او لو نېيلە جىكى مسئله سىدر. (Fatalisme كە سنه باقالي .)

Prédicables (Les)

بر موضوعه حمل واسناد او لو نېيلەن شىلر، مجموعات يعنى كليات خمس (Universaux)
ديمکدر كە جنس، نوع، فصل، خاصه و عرض عامدن عبارت او له رق بشصندر.
(فانت) بونامى مدرکنڭ مقولات (Catégories) ياخود (Prédicaments) كېي ابتدائى
او لمابوب لكن بوناردن مشتق و مفترع او لان مفهوم كلى ئ نظريلرىنە (Concepts purs)
ويرر. وقوت، فعل، انفعال كېي.

Prédicament

مقوله (Catégorie) كە سنك مرادفيدر.

Prédicat

محمول. قضیه نک هانکی جزئی شنده بر حالت بولوندیغنه و یا بولونمایدیغنه حکم اولونور سه آ کا موضوع (sujet) واثبتات و یا نفی اولونان حاله محمول تسمیه اولونور . « زید کاتبدر » قضیه سنده (زید) موضوع (کاتب) محولدر .

Préétablie (Harmonie)

کله سنه باقالي (Harmonie) .

Préexistence

با خاصه روح را اجسام را تشکلندن اول موجودا مه سیدر . (افلاطون) بوفکره ذاهب اولمشدر .

Préformation

اولدن تشکیل . (لینیچ) ه کوره خالق تعالی حضرت برینک فعل ابتدائیسی که بونکه کائناتک ایلک حلنی تنظیم ایدر . شوحالده کائناتک مؤخرآ تکمل و انکشافی تمامیه تعین و تحديد ایدلشدر . اولدن تشکل ، اولدن موجودیت .
Doctrine de la — des germes.

بو بر مذهب عالم الحیاتیدر که بو کا کوره ذی حیات موجوداتک با جمله اعضا و صفات میزه ارشه سی کرک هندسی بر صورتندہ مثال و لکن خردیین ایله بیله کوریله مه جلک در جمده کوچولتمش اوله رق (کبواندماج نظریه سی Doctrine de l'emboîtement میزه اولونان اسکی نظریه در) و کرک حصوله کتیره جکلری اعضا و صفاته هر نه قدر مثال دکلسه لرده تقاویت ایتش اجزا (Parties différenciées) حالتنده (کبو(وهیمان) که Mendélisme نظریه سیدر) جر ثومه ده موجوددر . حاصلی با جمله افرادک نوعده اولدن موجود یعنی زمان ظهور لریخی بکلهین تحمل حالتنده اولدن تشکل ایتش اولدقاریخی قبول ایدن مذهب دیگدر .

Préhistoire

ازمنه تاریخی دن مقدم اولان زمانلرک تاریخی ، ازمنه مظلمه ، تاریخ مظلم .
لغتچه فاسقه — ۳۵

تاریخک و تأثیر مکتبه و عنوانات ایله معلوم او لمایوب آنجاق موجود او لان آثار مادیدن استنتاج و با خود صرف نظری مطالعه مستند استدلالات واسطه سیاه یکیدن تدوین او لونه بیان قسمی .

Préjugé

فکر باطل ، اعتقاد باطل ، زعم باطل ، قبل التحقیق حکم . کرک صحیح و کرک یا کلش دلیل‌ساز او له رق قبول ایدیان بر حکم . فلسفی معناسی اعتبار به قبل التحقیق ویریان بر حکمک بالضروره خطأ او لمه‌سی لازم کلز .

Premier

اول ، برنجی ، ایلک ، اساسی ، ابتدائی . زمان اعتباریه اک اسکی او لان و یا ترتیب اعتباریه باشد بولونان . (منطقده) دیکر الفاظ واسطه سیله تعریف و تحدید او لونمایان لفظ و دیکر قضیه دن استنتاج او لونمایان قضیه . (اساس معرفت نقطه نظر ندن) کندیسندن شبهه ایمک ایچون هیچ بر سبب موجود او لمایان ، دو غریدن دو غرییه معلوم او لان ، وضوح و حقیقی دیکر قضیه لرک صحت و حقیقی ایچون تأمینات مقامنده بولونان شی .

— s principes. = مبادی اول ، باشقه بر مبدأ دن استنتاج او لونمایان مبدأ لر .

Notions — ères. = معلومات او لیه ، دیکر بـ معلومه دن استنتاج ایدله‌ین معلومه لار .

Vérités — ères. = حقایق او لیه ، باشقه بر حقیقتدن استنتاج او لونمایان حقیقتلر .

(استنتاج او لان اصول فلسفیه لرک تنسيق و تنظیمی نقطه نظر ندن) نتیجه لردن دها واضح و دها یقینی او لمعلوی ضروری او لمفسرین ، استنتاجک باش طرفه قولیان حدلر و قضیه لر . کندیسندن دها کیرویه دو غری کیدیله مه‌ین . (علم الروح نقطه نظر ندن) بر حکم ويا استدلالک تشکیل‌نده عقل ایچون فعلاءً مبدأ (با شلانفع) او لان . (علم الوجود نقطه نظر ندن) حقایق ساره‌نک سبب وجودی کندیسنده بولونان ،

ازلرک علت مؤثره و یا غایه‌سی اولانشی: جناب الله اول موجوداتدر. (قیمت نظر ندن) اک بیوکش، اعلا، اهم اولان. برنجی برعقل، ذهن. (منطفاً) اول، مبدأ ایله نتیجه بیننده کی نسبتک ترتیبنده و یاخود مراتب وجود دهه برنجی دیمکدر.

La philosophie -- ère.
هرهانکی برسننده اولورسه اولسون برنجی اولان شیئک تدقیقیدر. بوکا صوکره علم مابعد الطبیعه تسمیه اولونشدر.

Être produit en — lieu.
Parties — ères indivisibles.
Substances — ères spirituelles.

Prémisse

مقدمه که هر قیاسده نتیجه‌نک اساسی اولان حد او سطحی احتوا ایدن ایلک ایکی مقدمه‌دن هر بری. (Majeur کلمه‌سننه باقایی.)
s intellectuelles de foi.
s de sentiment commun.
s probables.

Prémotion

نحویک اراده.
physique.
قرار ویردیر. بونکله برابر بوقرار سربستانه‌در. چونکه جناب الله آنک سربستانه اولمه‌سنی ایستر دینلرک مذهبیدر.
بوراده Physique لفظی Morale مقابیلدر. و دیمکدر.

Préparation

تهیؤ که بر اس-تحضار ذهنی و یا ادراکش شعوره داخل اولدینی آن‌دن اعتباراً

تابعی بر نتیجه حاصل ایتدیکی آنه قدر اوغرادینی تعدیلات دیمکدر . (تعییرات جدیده دندر) .

Prescience

جناب الله استقیالی تمامیه بیلمه سی ، استقباله علمی . (غوبلو) : «جناب الله اوزرینه زمان جاری اولمادینی جهتمله آنک علمی اولدن بیلمه دکار هرشیائی بیلمه در» دیمشدر .

Présence (Table de)

کلمه سننه باقالی . (Table)

Présentation

بر شیئک ایلک دفعه اوله رق ذهنده حاضر اولمه سی . حواس یاخود حافظه طرفندن عقله تدارک اولونان صورت (صورت ذهنیه) . ذهن کان هرشی ، بیلين هرشی ، بر شیئک ذهنده حاضر اوله سنندن عبارت حال شعور .
کلمه Représentation معناستنده قولانیلیرسده بو صوک کلمه نک ذهنده و قیله حاضر اولش اولان بر شیئک کرک بیلينه رک و کرک بیلينه رک یکیدن تخطرايدله سی معناستنده استعمالی لزومه قائل او لافار چو قدر . شو حالده *Présentation* یعنی استحضار عینی شیئک ذهنده یکیدن حاضر او لمه سی دیمک اولور . (علم الروح تجربیده) بر تجربه نک تحت تجربه یه آلان کیمسه یه بر شیئی ادراک ایتدیر مکدن عبارت اولان صفحه سیدر . احضار بصری اولدینی وقت آ کا *Exposition* یعنی عرض دینلیر . بو ، سمعی و شمی و ساڑه ده اوله بیلیر .
— = مدت احضار که بر شیئک تحت تجربه ده بولونان کیمسه نک حواسندن بینک ویا بر قاجنک تحت حسنده بولوندینی مدتدر .

Présentationisme (réel)

عقلانک ماده نک صفات ذاتیه سنندن بعضیلرینی اولدقلری کبی بیلدیکنه قائل اولان مذهبدر . (بو کلمه نک هامیلتون طرفندن استعمال اولونوب فرانسز اساننده مهم

ونادر الاستعمال اولدینگی و Perceptionnisme تعبیری وارایکن مکرر کی کوروندیکی
بیان اولو نشدر .) بوكا Réalisme naturel ده دینلمشدر .

Présomption

قرینه ، قرائی ، اماره ، امارات ، غلبه ظن ، ظن قوی ، ظن غالب . خود یدنلاک ،
خود پسندلک ، عجب .

Preuve

بو کله لره باقیایی .	— cosmologique. — ontologique. — physico-théologique. — par l'absurde.

Primaire

بعض تعبیراتده Premier کله سنك مرادفیدر .

Divisions — s. = تقسیمات ابتدائیه . عمومیت ترتیبی او زرینه بر اصول
اصنیفده شمولي (عدد افرادی) اک جوق وبا اک آز اولان تقسیمات .

Qualités — s de la matière. = ماده نك صفات ابتدائیه سی ، امتداد و حرکت .

بونلره بعض کره مقاومت دخی علاوه اولونور . (Qualité کله سنك باقیایی .)

Formation. — = تشكل ابتدائی ، اک اسکی اولان ، عدلری اک آز
عناصر دن مرکب اولان .

Terrains — s. = اراضی اویله .

Enseignement — = تدریسات ابتدائیه ، عقللک تکمل و انکشاونده بالضروره
معلومات ساره یه تقدم ایمه سی لازم کلن اک لزومی معلوماتک نشری مقصدینه
مبئی اولان و بوتون ملته خطاباً و قوع بولان تدریسات .

Primal

ترکیب طریقیله یعنی افراددن باش - لا یه رق دها شمولی اولان صنفاره کیدلملک
صورتیله اولان تقسیم لرک ایلک حدلرینه Primaire و تحلیل طریقیله اولان تقسیم لرک
ایلک حدلرینه Primal تسمیه سی تکلیف اولو نشدر .

Primaute

بعض کره Primat شکلندہ قولانیلیر . تفوق ، تقدم ، کرک قوت و کرک قیمت نقطه نظرندن برنجی مرتبه ده بولومه (Suprématie) .

بوندن مقصدی اولا عقل عملینک منفعتی عقل نظرینک منفعته تقدم ایمک (Postulats) لازم کایر . ثانیاً عقل عملی عقل نظرینک واصل او له مادینی مصادراته شامل اولمه سی جهتیله عقل نظری یه قادر دیمکدر .

بوندن مقصدی اراده نک تقدمی . (شونه اور) لک بوندن مقصدی

کندیستنک بوکله یه ویردیکی معنا یه کوره «اراده طبیعت بشریه نک کنه و حقیقتیدر .

آنک حصوله کتیردیکی عقل (Intellect) دائم اراده یه تابع قالیر « دیمکدر .

Primitif

اصلی ، اویی ، ابتدائی . زمان نقطه نظرندن اک اسکی اولان . کندندن اول برشی موجود اولمایان و هیچ دکاسه نظر مطالعه یه آلدیغمز حداثات صرسنده کندندن اول هیچ برشی بیلینه مهین : بر کتابک ، بر قانونک ایلک متی ، ارضک و یا انسانک حال ابتدائیسی کی . کندنن دیگر برشی استخراج ایدلش اولان .

وظیفه اصلیه کو ظیفه متفرعه (Fonc. dérivée) مقابله دار .

قضیه اصلیه (قضیه نک مقابله رندن برینه نسبتله) .

(کیفیت نقطه نظرندن) بسیط بر عنصر صفت و ماهیتی عرض ایدن :

منشورک اولان اصلیه سی ، فعللرک صیغه اصلیه لری کی . (مبحث فنون و صنایعده) ابتدائی قالانی کیده زلمه میش . (فن بدایعده) اصول اجرائیه ده بر ساده لک ، بر خلوص وصفوت عرض ایدن .

— . — Décret = قضاء سابق .

(اسم و جمع اوله رق) Les = از منه تاریخیه دن مقدم اولان زمانلرک انسانلری و قوملری . بعض کره تاریخاً اک اسکی طانیلان اقوام . شیمدیکی انسان و یاقو ملردن مدینیتک آشاغی بر درجه سنده بولو نانلر . (علم بدایعده) مرتبه کالی عرض ایدن دور نظریله باقیلان دوردن او لکی دور لره منسوب اولان صناعتکارلر . بوکله باشقه بر

تعییر و اشاره‌ساز قولانگلیقی وقتده دور تجددن (Renaissance) اولکی رسام وهیکلتراشل دیمکدر.

Primordial

زمان اعتباریله اک اسکی . برنجی درجه‌ده حائز اهمیت اولان ، برنجی مرتبه‌یه سچن و با چکمه‌سی لازم کان .

برنجی درجه‌ده مهم برمتفعت . = Intérêt — .

برنجی درجه‌ده حائز اهمیت برلزوم . = Nécessité — e .

باشقه شیلره اصل ، منشاً و اساس اولان .

Principe

مبدأً ، نقطه حرکت ، باشلانفج (بومعنا مهجوردر) :

Dans le — les hommes étaient égaux. = ابتداء انسانلر مساوی ایديلر .

(بومعنا هان بوسبوتون مهجوردر) .

(موجودیت نقطه نظرندن) سبب نتیجه‌نک منشئ اولاق اعتباریله فعلک سبب و منبع واسایی :

Le travail est le — de toute richesse. = سعی هر درلو ژروتك اساس

و متبعددر .

علت اولی ، علل اولی . برشیئ ایضاح ایدن ، بر شیئک خواص اساسیه و میزه‌سی حاوی اولان ویاخود بونلری آکلاتان . اصل ، عنصر ، رکن ، ماده اصلیه :

Les atomes sont les — s des corps. = اجزای لاتخزا اجسامک عناصریدرو .

= ماده حیاتیه .

عامل طبیعی :

Le — de la chaleur. = حرارتک عامل طبیعیسی .

(منطق نقطه نظرندن) مبدأ ، مقدمه ، نظر مطالعه‌یه آلنان بر اصولده دیکر هیچ بر مقدمه‌دن استنتاج اولونمایان و بناءً علیه قرار اخیره قدر هر درلو مناقشه‌نک خارجنه عد اولونان مقدمه‌لردرکه استنتاجک باش طرفه قوئیلر . دعا عمومی برصورته بر عالمک مبادیسی ، تفصیلات اخیره‌نک جمله‌سی کنندیلرینه تابع اولان اصلی و اساسی مقدمه‌لرک مجموعی .

(اخلاق نقطه نظر ندن) ذهنده واضح بر صورت انتیضار اولونان و بر دستوره افاده ایدیلن قاعده حرکت . فکر صورت مطالعه .

= فکر لرنده ثابت فالمق . قانون : Rester fidèle à ses —s.

. = آرشیمید قانونی . = d'Archimède.

= مبادی منطقی که صورت عمومیه ده آنده کی مبدأ اره تسمیه

اولونور :

$\left\{ \begin{array}{l} \text{بوکله ره باقالی .} \\ \text{اعلیت مبدئی} \end{array} \right.$	$= -s \text{ d'identité.}$ $= -s \text{ de contradiction ou contrariété.}$ $= -- \text{ اتفاق و سط مبدئی} \quad \text{du milieu exclu.}$
---	--

بونلره بعض کره (— du syllogisme) یعنی قیاس مبدئی دخی علاوه اولونور که (ا) (ب) یی و (ب) (ج) ی تضمن ایدرسه (ا) (ج) ی تضمن ایدر شکننده افاده اولونور .

= مبادی عقلیه = —s rationnels ou —s directeurs de la connaissance.

ویا خود مبادی مدرء معرفت که کندیلکلر ندن بدیری و بالجمله استدلالات مستندایی اولان حقایق اساسیه نک مجموعیدر . بونلرک اوچ صفت میزه لری وارد ر : اولا بونلر کلیدرلر . یعنی عقللارک جمله سی بیننده مشترک و بلا استشاہر شی حقنده دو غریدرلر . ثانیاً بونلر ضروریدرلر . ثالثاً قبلیدرلر (A priori) .

$\left\{ \begin{array}{l} \text{بوکله ره باقالی .} \\ \text{علت تامه مبدئی} \end{array} \right.$	$= -s \text{ de causalité.}$ $= -s \text{ de raison suffisante.}$ $= -s \text{ d'identité et de contradiction.}$
--	--

مبادی اوچ صنفه منقسمدر : (—s d'existence) یعنی مبادی موجودیت ، (—s de conduite) یعنی مبادی عمرفت و (—s de connaissance) یعنی مبادی عحر کت . بناءً علیه مبادی هم علم طبیعی هم علم منطقی ویا خود عقلی بی هم ده علم اخلاقی بی اداره ایدر .

بر مبدأ آندر استخراج اولونان نتیجه نسبته اول اوله بیلیر . ایکن کندیسی ده بر نتیجه و حتی اوزون برسلاله نتیجه بخت نهایی اوله بیلیر . بر مبدأ کندی بر نتیجه اولمادیغی بیان ایجون آ کا (premier) — یعنی مبدأ اول دینلیر .

(علم الوجوده متعلق مواده) Principe مطلقاً ياخود بالنسبة بسيط اولوب برصكه
 يکين بر عنصر در . ياخود دیگر موجوداتی تحت تابعیته طوتان بر موجوددر که
 بو موجودات آنسز اوله مازل . ياخود کندیسنه بعض تأثیرات عطف اولونان قوت
 ويقادر تدر . بناء عليه بو کله عنصر ، شرط ، سبب معنالري جامع و پك عمومي بر لفظادر .
 اركان اصليه ، جواهر اساسيه که كيميات عضويه اجسام
 متضبيه دن تحليل كيميوی يه مراجعت ايدلکسزین استحصل اولونهيلن الكسيط ماده لردر .
 مواد مؤثره ، بالكيميا معين و رطافم اجسمدر که بعض محصولات
 طبیعیه نك خواص طبیه زی بونلردن ايلری کاير . مثلاً کینین قینه قینه نك ماده مؤثره سیدر .
 اصل حات ، سب حات ، ماده حاته .

Priorité

تقدم کے لئے سماں کی Anteriorité مراد فیدر ہے۔

القول في التقدم . تقدم (متقدم) بيانه در . De la — .

= انحاء التقدم = الوجوه التي يقال عليه التقدم = Les modes de la —.

تقدیمک و جو هی، جهانی، وجهه استعمالی بیاننده در.

= — **القدم بالزمان**.

= التقدم بالمرتبة. — relativement à un ordre quelconque.

المتقدم بالشرف == — qui appartient au mieux, le plus honorable.

والكمال .

— qui appartient à toutes les choses qui ne rendent pas réci-

= proquement la consécution d'existence.

اذا وجد المتأخر وجد هو اذا ارتفع هو ارتفع المتأخر وليس مكاف له في الوجود

(ابن رشد) = متقدم بالطبع كمتاخر بولوندياني وقتده اودخى بولنان و ارتقاء

ایتدیکی وقتده متاخر موجود و وجودده اکا مساوی اولمایان مقدمدر.

Privatif

سلب ، على طريق السلب والعدم .

قضیة مبالغة جزئية . = Proposition particulière -- ve.

امور عدميہ (رمان) . = Accidents -- s ou négatifs.

Privation

عدم ، اعدام ، یوقلق ، محرومیت . بر موضوعه فعلاً عائداً او لمایوب لکن آنک ذاتی تشکیل ایدن صفات میزنه نک هیچ برعیله غیرقابل تألف دخی اولمایان بر محمول ایله بوموضوع بینده کی نسبت : ئولیجی ، یا کیلیجی ، قورقو و سائره کی . (آرسسطو) : « عدم ، فقدانیله بیله اجرای فعل ایدن بر علت منفیه در » دیگشدر . بر کیمه نک علی العاده مالک اولمه سی لازم کان و یاخود اولجه تحت تمکنده بولونان هر فالده شیئک فقدانی . آرزو ایدیلن شیئک فقدانی و بو آرزو نک نتیجه سی اوله رق حصوله کان الم .

— = العدم و الملكة = عدم و ملك .

— = عدم ملکات .

— = اعدام ملکات .

اشیاء مسلوب بوموجبه . = Choses énoncées par — et possession.

. = عدم . — = non . être .

Probabilisme

احتمالیه مذهبی . بو ، علم حل مشاكل النعمه (Casuistique) یه عائد بر مذهبدر که بوكا کوره اصلاحیاتی اولماق ایچون محتمل یعنی شایان قبول اولان و . حتی عکسی اولان فکر قدر محتمل اولماسه بیله . محترم طرفدار لری بولونان بر فکر که حرکت ایتش او لق کافیدر . (منطقده) یهین مطلق موجود او لمایوب آنجاق دها محتمل یعنی دیگر لرندن دها زیاده مشابه حقیقت فکر لر موجود اولدینغنه قائل او لانترک مذهبیدر . شو حله منطقدن مقصد حقیقتی خطادن تمیز دکل فکر لارک حقیقت احتمالی تقدیر او لق لازم کلیر . بواسی زمان قدمیده یکی آقاده میاید و معاصرن نزدنده (قورنو) نک فلسفه سنه ویریلیر .

Probabilité.

احتمال که انتظار ایدله سی اک معقول اولان بروقده نک حالی و یاخود بر شیئک اک

زياده موافق حقیقت کورو نه سیدر. احتمال موافق و مساعد او لان تصادفات عددینک تصادف لرک مجموعی عددینه نسبتیه تو لچلور. تصادفات عددآ تخمین ایدیله مدیکی حالده مشابهت حقیقت تعبری قولانیلیر.

= حساب احتمالی، احتمالات حسابی. Calcul des —s.

Probable

محتمل، عقله قریب، ممکن، مشابه حقیقت. (علم حل مشـاكل النـدـمـه Casuistique) (ده) اثبات او لونه ما بیوب تصویب ایدیله بیلن، کندیسنده عبیث عدایله جک برشی بولونیان وسند عدایله بیلن قوله مخالف اولمایان. (بو معنا الیوم متوجه کرد). اولمه سنك احتمالی اولما مه سنك احتمالندن زیاده اولان شی ممکندر.

= آرای ذایعه، مشهورات، مظنو نات. Opinions —s.

= مقدمات مشهوره، مقدمات مشهوره الصدق. Prémisses —s.

= مقدمات ممکنه، مقدمات محموده. Propositions —s.

(پرسنه باقالي) Vraisemblable

Problématique

احتمالی، حقیقی او له بیلن لکن متكلام طرفدن صراحةً تصدیق ایدلهین (حکم، مقدمه)، مشـکـوـکـ، شـبـهـیـ، دـلـیـلـ کـافـیـ اـتـیـانـ اـیدـلـکـسـزـینـ فـضـولـیـ اوـلـهـرـقـ تـصـدـیـقـ اوـلـوـنـانـ وـبـنـاءـ عـلـیـهـ مـحـتـاجـ اـثـبـاتـ قـالـیـشـ عـدـ اـیدـلـهـسـیـ لـازـمـ کـانـ .

= تصدیقات احتمالیه. (بو کلهه باقالي) Jugements —s.

Problème de Molyneux

بو کلهه به باقالي .

Procès

اليوم مستعمل اولان Processus کلهه سنك یرینه وقتیله قولانیقده ایدی .

Procession

صدوره اسکندریه علم مابعد الطیعه سنده آقانیم ثالثه نک Hypostases (یکدیگرینی تو لیدایته سی وجناب المهمک دنیایی وجوده کتیره سی فعل از لی وابدیسی دیک ایدی.

Processus

صره ، سلسه ، انكشاف ، تسلسل ، ترقى ، برمجموع تشکيل ايدن و آريجه نظير مطالعه يه آلينه بيلن حادثات متعاقبه سلسه سی .

— in infinitum = progrès à l'infini.
عنه مغایر اوله سنه و تناقضی تضمن ايمه سنه مستند او لان دليل که بونك مقابلی :
Régressus in infinitum = Régression à l'infini
(آريسطوط) : « حرکتدن حرکته کي ديله رک نهايت غير متاخره رک بر محركه واريلير .
رجوعده توقف ضروري در» ديشدر .

بزم كتابلرده بونك اسمی تسلسادر . واشيای مجتمعه غير متناهie نك وجودی محال او لدیني برهان تطبيق ايله اثبات اولونمشدر .

Prochain

قریب ، اك یهین اولان .

Cause — e. = علت قریبه که نتیجه دن بلا فاصله اول اولان علتدر .
Effet — . = نتیجه قریبه ، معلول قریب که علتي بلا فاصله تعقیب ايدن نتیجه ويا معلولدر .
Genre — . = جنس قریب که بر نوعی احتوا ايدن و عدد افرادي اك آز اولان جنسدر .

(اسم او له رق) حرکات زکند بيري خي علاقه دار ايده بيلن و کند بيري سه قارشی وظيفه لريز اولان کيمسه لره دينيلير : دين و انسانيت قرشاشری ، بني نوع ، بني جنس ، قرين ، اقربادن اولان کيمسه ، خيصم کي .

Progrès

ترقي ، ايبليه ، ايبلري يه کيتمه . کرک بر داڑه محدوده داخلنده و کرک هئت مجموعه اشياده تدریجاً دها ايبلشمeh .

— à l'infini. = الى غير النهاية ترقى يعني تسلسل .
Processus) کلمه سنه باقالی) .

Projection (Théorie de la)

یعنی ادراکیه نظریه‌سی و متوسط نظریه‌لر مقابله اوله‌رق) Perceptionisme) اول نظریه‌یه دینیلیر که آکاکوره اول امرده حال ذهنینک ساده‌جه تعدادی‌لاتی که حس اولونان احساسات صوکره (انا) نک خارجنه آتیلیر . و یالکن بر حقیقت مستقله صورت ظاهره‌سی کسب‌ایدر. بوکاخارجه الای احساسات نظریه‌سی دینیله بیلیر.

Prolégomène

مدخل ، برعلمک مقدمه‌سی .

Prolepse

کلام‌سنک مرادفیدر . رواقیونه و یاخود اپیکور مذهبته تابع اولانلره کوره تجارب سابقه نتیجه و تمره‌سی اوله‌رق استقباله عائد احوال و حادثاتی کشفه مدار اولان بر نوع صورت جنسیه و یاخود معلومه عمومیه که بوکا معلومه عمومیه کشفیه دینیله بیلیر .

propédeutique

تدریس اعدادی .

بر علمی او قومه‌یه باشلامازدن اول او کره نیه‌سی فائدلی اولان معلوماتک مجموعی معنائنه اسم مؤنثدر . مثلا برعلمک خصوصی منطقی او علمک تدریس اعدادی‌سیدر .

proportion

تناسب که ایکی نسبت ریاضیه‌نک مساوی اوله‌سیدر .

proposition

جمله ، کلام . (منطقده) قضیه ، مقدمه ، جمله که بریمی دیگرینه اسناد اولونمش ایکی کلدن مرکب بر عباره‌در . قضیه ، قائلنه صادقست و یاخود کاذب‌ست دیمک صحیح اولان بر قولدر . (غوبلو) : «قضیه بر تصدیقک (حکمک) بیانیدر . تصدیق (Jugement) بر حادثه عقایه‌در . قضیه ایسه آنی افاده ایدن حادثه لسانیه‌در . وبالخاصه اثباتی مطلوب قوله تسمیه اولونور » دیشدر .

علم نحوه جمله‌لر بسيطه (Simples)، مختلطه (Complexes)، اصلیه (Principales) و فرعیه (Incidentes) و ساره نامه‌لر بر طاقم قسمه اقسام ایدر.

قضیه موضوع (Sujet)، محمول (Attribut) و فعل (Verbe) دن ترکیب ایدر. موضوع ابله محمول یعنی حکم و تصدیق تشکیل ایدن ایکی تصوری (Idées) افاده ایدن ایکی لفظ قضیه‌نک ماده‌سی (Matière) در. بو ایکی تصوری بر تصورده جمع ایدن فعل قضیه‌نک صورتی (Forme)، رابطه‌سی (Copule) در. فرانسلساننده رابطه (Être) فعلی ایسه‌ده لسان ترکید (در) ادات خبریدر. «هوا آچیدر» دینلیدیکی وقت (هوا) موضوع و (آچیق) محمول و (در) رابطه‌در. «هوا آچیدی» دینلیدیکی وقت (هوا) موضوع و (آچیدی) هم محمول هم ده رابطه‌در.

موضوع کندیسنه برشی ایجا با ویا سلباً ربط ایدیلن شیدر. محمول، موضوعه ایجا با ویا سلباً ربط ایدیلن شیدر. موضوعه محاکوم‌علیه و محموله محاکوم به دخی دینلیره. بونلر قضیه‌نک طرفینی (Termes) در.

قضیه‌نک کیفیتی (Qualité) ایجاب (Affirmation) و یاخود سلب (Négation) در. قضیه‌لر کیفیت اعتباریله یعنی رابطه اولان Etre فعلنک مثبت ویا منفی اولمه‌سنہ کوره (توكچه‌ده رابطه‌نک «در» یاخود «دکادر» اولمه‌سنہ کوره) موجبه (Affirmative) و یاخود سالبه (Négative) اولورلر.

قضیه‌نک کمی (Quantité) موضوع عنث کای او له رق یعنی بتون شمولی (Extension) یعنی بتون عددا‌فرادی اعتباریله و یاخود شمولنک بر قسمی اعتباریله آننه‌سندن عبارتدر. موضوع بتون شمولیه آلینیرسه قضیه کایه (Universelle) در. موضوع شمولنک بر قسمی اعتباریله آلینیرسه قضیه جزئیه (Particulièrre) در.

هر قضیه‌ده هم کیفیت هم ده کمیت بولونه‌جغدن قضیه‌لرک تقسیمنده بو ایکیستنک دخی نظر اعتباره آننه‌سی لازم کلیر. بناءً علیه بوجهه بروجه آتی درت نوع قضیه حصوله کلیر:

موجبه کایه (Universelle affirmative): هر متغیر حادثه‌ر کی.

سالبه کایه (Universelle négative): هیچ بر انسان خطادن سالم دکادر کی.

موجبه جزئیه (Particulièrre affirmative): بعض انسان شجاعدر کی.

سالبه جزئیه (Particulièrre négative): بعض انسان عاقل دکادر کی.

(غوبلو) قضیه‌لری کیت اعتباریله یعنی موضوع علمینک شموللاری تامیله و یاقسماً آئینمه‌سنہ کوره کای و جزوی یه تقسیم ایتدکدن صوکره بوشمولك برجنسه و با برنوونه واخود بالکنر بر شخص و فردہ عائد اوله سنہ نظرآ قضیه‌لری عامه (Générale)، خاصه (Spéciale) و شخصیه (Singulière ou individuelle) قسملرینه تقسیم ایده‌یور. و بوكیت اعتباریله اولان تقسیم شمول اعتباریله اولان تقسیم ایله قاریشدیر لاماھ‌سنی توصیه ایده‌یور. بحالده « نه ضلعی بر شکل ذوکشیر لاضلاعک زاویه‌لرینک مجموعی [۲ - ۲] زاویه قائمیه مساویدر » قضیه‌سی بر قضیه‌عامه و بر مثالش زاویه‌لرینک مجموعی ایکی زاویه قائمیه مساویدر، قضیه‌سی بر قضیه خاصه و « زید کاتبدر » واخود « لوندره انکلتاره نک مقر حکومتیدر » قضیه‌لری بر قضیه شخصیه‌در. زیرا برنجی قضیه‌ده موضوع جنسه واکنچیده نوعه مخصوص اولان بر خاصه‌در. ذوکشیر لاضلاع برجنس و مثلث آکاسبله بر نوعدر. اوچنجی قضیه‌ده دخی (زید) (لوندره) بر لفظ شخصیدر. آنک ایچور قضیه دخی شخصیه‌در. بوعام و خاص تیغیلرینک نسی اوله جنی در کاردر. نوع اولان برشی مادوننه نسبته جنس اوله بیلیر. بناءً علیه بوقضیه عامدر دیمک فلاں قضیه‌یه نسبته اعمدر. وبایکنچی قضیه آ کا نسبته اخصردر دیمک اولور.

شوراسنی ده اخطار ایدم که فرانزجه منطق کتابلرندہ بر قضیه شخصیه دامماً بر قضیه کایدرا. آنک شخصیه لکی موضوعی بر لفظ شخصی (Terme singulier) آئینمه‌سنند ناشیدر. بزم منطق کتابلرندہ ایسه قضیه شخصیه آتیده کوریله جکی وجهمه بر قضیه جزئیه‌در.

قضیه‌لر طرفین اعتباریله حملیه (Catégoriques) و شرطیه متصاله (Hypothétiques) و شرطیه منفصله (Disjonctives) اولورلر. تقابللری (Opposition) اعتباریله متصاده، داخلین تحت التضاد (Subcontraires)، متقابلین بسیطین (Contraires)، متناقضه (Prop. modales)، قسملرینه انقسام ایدرلر. قضایای موجه (Contradictoires) باشقة جه بر صنف تشکیل ایدر.

قضایای حملیه موضوع اعتباریله بزم منطق کتابلرندہ فرانزجه منطق کتابلرندن فرقی اوله رق بروجه آتی درت قسمه تقسیم ایدلشدر. بونلر دخی شخصیه واخود

محض و مفهومی ، طبیعیه ، مهمله ، مسورة در . چونکه قضیه حمله نک موضعی یا جزئی حقیقی (اسم خاص) و یا خود کلی (اسم عام) اولور . اگر موضوع جزئی حقیقی ایسه قضیه شیخیمه در . (حال بوکه یوقاریده بیان اولوندینی او زره فرانز جه منطق کتابلرنده قضیه شخصیه لر قضایای کلیدن عد اولونشدر .) اگر موضوع کلی اولور سه بونده ایکی حال وارد ر : یا حکم او کلینک نفس ماهیت و طبیعت او زرینه اولور . و یا خود ماهیت مصدق علیه اولان افراد او زرینه اولور . اگر حکم نفس ماهیت او زرینه ایسه او قضیه طبیعیه تسمیه اولونور . « حیوان جنسدر » و « کتاب اسم عامدر » کی . واگر حکم نفس ماهیت او زرینه اولایوبده او ماهیت مصدق علیه اولان افراد او زرینه اولور سه بونده دخی ایکی حال وارد ر : یا افراد کمی بیان اولونور . و یا خود اولوناز . اگر کمیت بیان اولونور سه قضیه مسورة یا خود مخصوصه در . « هر کس مسعود اوله سنبه ایست » و « بعض کیمسه لر پک قورقادرلر » کی . واگر کمیت بیان اولونماز سه قضیه مهمله در . « انسانلر عجله جیدرلر » کی . فرانز جه منطق کتابلر طبیعیه ، مهمله و مسورة ناملمی یوقدر .

عرجیدن فرانز جه به ترجمه ایدیلن بعض کتابلر ده مخصوصه به ، مسورة به و مهمله به Indéterminée و مهمله به Indéfinie دینلمشدر .

— s générales .

— s les plus éloignées .

— nécessaire .

— s spéculatives .

— contingente .

— copulative .

— démonstrative .

— dialectique .

— syllogistique .

— simple ou absolue .

- مقدمة منعكسة . = renversée.
 — قضايا متقابلة . = s opposées
 — مقدمات أكثرية . = s qui expriment le plus habituel.
 — قضية كاشفة . = explicative.
 — قضية مخصوصة ، مفسّرة ، ايضاحية . = déterminative.
 — كلام سنه باقالي . = (Composé)

Propre

(اسم مذکور اوله رق) خاصه دیگر که بر نوع ویا شخصه عائد اولوب عینی جنسدر دیگر بر نوع و شخصه بولو نمایان صفت میزه در . بناءً عليه خاصه بر نوعی تعریفه کفايت ایدر. بونکله برابر آنی فصلدن (Difference) تفرقه ایدرلر. فصل هم خاص هم ذاتی بر صفت میزه در. بر صفت ذاتیه او لا بر صفت دائمه در. حال بوكه خاصه عرضی و موقد او له بیلیر. مثلاً کولک انسانک خاصه سیدر. لکن خاصه ذاتیه سی دکلدر . انسان کولمديکي و قنده دخی انساندر. بوندن باشه صفت ذاتیه اساسی وخاصه ايسه مشتق او له بیلیر .

بزم منطق كتابلرنده خاصه عرضینک بر حقیقته مخصوص اولانیدر . حقایق مختلفه به عام و شامل اولان عرضی یه عرض عام تسمیه اولونمشد . تعریف دخی او لا حد ورسم قسمارینه وصوکرده بوقسمارک هربری تمام وناقص قسمارینه آیرمشد . حد تمام جنس قریب ایله فصلدن ورسم تمام جنس قریب ایله خاصه دن مرکب اولور . کلام سنه باقالي . = (Définition)

(صفت او له رق) خاص ، خصوصی ، مخصوص ، الورشلی ، بارابان .
 تعريف بالکنز معروف مخصوص يعني اغياري خي
 مانع او ماليدر .

اسم خاص ، علم . = Nom — .

— فکر و احتساس شخصی که تعامل و عننته و سند اتخاذ اولونان . = Sens — .

قول (Autorité) مقابله‌دار . معنای حقیقی ، معنای موضع‌له که معنای مجازی و معانی مشتقه مقابله‌دار . معنای اصلی ، معنای صحیح ، معنای تام که جهالت و مسامحه‌دن ناشی یا کلش ویریلن معنالر مقابله‌دار .

- Le mot = تعریف و مضمونی افاده ایدلک ایستینیان شیئه تمامیه موافق اولان کله ، لفظ مناسب ، تعییر مناسب ، تعییر مخصوص .

Propriété

تملک ، تصرف . حق تملک و تصرف . ملک ، مال . خاصه . خاصیت ، مزیت . الفاظک افاده و بیان ایدلک ایستینیان معانیه تمامیه موافقت و مطابقی .

Prospectif

Pensée rétrospective استقبال جهته معطوف اولان فکر ، استقباله ناظر که مقابله‌دار .

Prospection

استقبال جهته عطف و توجیه فکر ، استقباله عطف نظر ، ملاحظه استقبال .

Prosylllogisme

نتیجه‌سی دیکر بر قیاسده کبری و یا صغیری اولان قیاس ، قیاس مقدم . بعض کرم Polysyllogisme کلمه‌سنگ مرادی اوله رق استعمال اولونورسه‌ده بوعنادو غری دکلدر . بو کلمه‌یده باقیالی .

Protensif

مسافده برکیتی اولان شی اولدینی کبی بودخی زمانده برکیتی اولان شیدر . (نادر الاستعمالدر . و آنجاق Extensif و Intensif کلمه‌لرینه مقابله بعض تغییرلرده قوللانیلر .) Grandeur intensive و Grandeur extensive کم قوت کمال دیمک اولدیغندن Grandenr ve — دخی کم زمان دیمک اولور .

Protoplasma

پروتوپلاسمها ، ماده مصوّره ، ماده مشکله ، ذی حیات هجره‌نک جسمی تشکیل ایدن آزچوق مایع و شفاف ماده‌که علی العاده برگوئه‌ی حاویدر .

Protothèse

علومک حال حاضرنده الیوم الده بولونان و سائله غیرقابل تحقیق و تفتیش اولان فرضیه‌لره مقابله قابل تحقیق و تفتیش اولان فرضیه‌لره تسمیه ایدلک اوزره قبولی تکلیف ایدلش ولکن قاریشیقلغی موجب اوله جغدن بحثه تقدیم اولونمشد.

Prototype

Archétype لفظیه هان همان متراծدر. اشیانک نمونه ابتدائیلرینه دینلیم. بونلو مُثُل افلاطونیه (Idées platoniciennes) دن عبارتدر.

Providence

حکمت الـهـیـه، عنایت ربانیه . مشیت الـهـیـه سنک حادثاتک غایه‌لرینه سوـقـنـهـ تـعـلـقـیـ اعتباریه جناب اللهـک عـلـمـ اوـزـرـینـهـ اـجـرـاـتـکـدـهـ اوـلـدـیـعـیـ فعلـ وـ تـأـثـیرـ . اـکـرـ یـالـکـرـ اـشـیـانـکـ صـورـتـ دـائـمـهـدـهـ تـشـکـیـلـیـ وـ تـأـثـیرـاتـ خـیرـیـلـرـیـ اوـلـدـنـ کـشـفـ اوـلـوـنـهـرـقـ بوـسـیـیـهـ مـبـنـیـ اـتـخـابـ اـیدـلـشـ اـولـانـ قـوـانـینـ ظـاـبـتـنـکـ تـأـسـیـیـ نـظـرـ اـتـبـارـهـ آـلـیـنـرـسـهـ بوـفـعـ وـ تـأـثـیرـهـ (générale) --- عنایت عامـهـ رـبـانـیـهـ) وـ اـکـرـ حـادـثـاتـ مـتـعـاقـبـهـنـکـ جـرـیـانـهـ شـخـصـیـ وـ هـیـچـ دـکـاسـهـ بـرـ شـخـصـکـ مـدـاخـلـهـنـهـ هـمـائـلـ مـدـاخـلـهـسـیـ نـظـرـ مـطـالـعـیـهـ آـلـیـنـرـسـهـ بوـکـادـهـ (particulière) --- عنایت مـخـصـوـصـرـبـانـیـهـ) تـسـمـیـهـ اوـلـوـنـرـ . حـادـثـاتـکـ غـایـهـلـرـینـهـ سـوـقـنـهـ مشیت الـهـیـه سنک تـعـلـقـیـ اعتباریهـ عـلـمـ اوـزـرـینـهـ اـجـرـایـ فعلـ وـ تـأـثـیرـ اـیدـنـ جـنـابـ اللهـ . بوـکـلـهـنـکـ معـنـایـ اـشـتـقـاقـیـ اوـلـدـنـ کـوـرـوـشـ ، بـصـيـرـتـ دـيـمـكـدرـ . (غـوبـلـوـ) عـلـمـکـ تقـصـيـلـاتـ وـ تـفـرـعـاتـنـدـهـ ظـاهـرـ اـیدـنـ حـکـمـتـ وـ فـضـلـ الـهـیـ دـيـمـشـدرـ .

Provoqué (Somnambulisme)

(Somnambulisme) کـلـهـسـنـهـ باـقـالـیـ .

Prudence

فـهـ اـئـلـ اـصـلـیـهـ اـرـبـعـهـنـکـ (Vertus cardinales) بـرـیـسـیدـرـ کـهـ عـقـلـکـ قـوـتـلـیـ اوـلـهــنـدـنـ . وـ حـقـيقـتـیـ بـیـلـمـکـدـنـ عـبـارـتـدرـ . بـوـمـعـنـادـهـ حـکـمـتـ (Sagesse) وـ هـیـچـ دـکـاسـهـ حـکـمـتـ عـمـلـیـهـ . مـرـادـفـدـرـ . کـتبـ عـربـیـهـدـهـ بـوـکـاـ عـلـمـ دـیـنـلـمـشـدرـ . اـکـ مـسـتـعـمـلـ اـولـانـ مـعـنـاـ مـخـاطـرـاتـ حـیـاتـیـهـدـنـ تـحـرـزـهـ مـؤـدـیـ اـولـانـ تـدـبـرـ وـ بـصـيـرـتـ وـ حـزمـ وـ اـحـتـيـاطـدرـ .

Pseud ou pseudo

بر جویق الفاظ مرکب‌های اولنه داخل اولهرق او کلنه افاده ایتدیکی شیئک نظر مطالعه‌یه آلان شیئه مشابه اولدیغی و یا خود حقیقت او شیئک عینی اولمادیغی حالده عینی تلقی ایدلادیکنی بیلدرر و کاذب و ساخته لفظلریله ترجمه ایدلیر. بالخصوص تعبیرات آتیهده مستعملدر :

Pseudosthésie

بونک حرفياً معناسي حس کاذب، اصلسرز حسدرو. بعض اعضاسی قطع ايدلش اولان کيمسلرک موجوداً میان بواضایه عطف ایتدکاری حس معنا‌سنده مستعملدر.

Pseudomnésie

ایلک دفعه اولهرق حس وادرک ایدلین بر شیئی یا کاش اولهرق مقدم حس ايدلش کی تخطر ایتمکدن و یا خود مقدم حس وادرک ایدلش اولان بر شیئک یکی حس اولوندیغی ظننده بولو نقدن عبارتدر. بوکا حافظة کاذبه دینیله بیلر.

Pseudoscopie

غلط حس بصری، احساسات بصريه‌نک یا کاش تشكلى .
دها خصوصی بر معنا اولهرق (حو آیت ستون) ک، اشیانک چيقينتيلريني ترسنه چوين يعنى چيقينتيل اولان شيلري چو قور کوستون دور بين کاذبي (Pseudoscope) واسطه‌سیله استحصال اولونان غلط رؤیت . رؤیت کاذبه .

Pseudo-sensation

حس کاذب، احساسات باجهله صفات میزه روحیه‌سی جامع اولملا. برابر حقیقت حالده برصورت ذهنیه‌دن عبارتدر. زیرا بوکا مخصوص اولهرق محیطی تنبیه ایده‌جک بر شیئک فقادانی حالتده حصوله کاکدهدر . مثلا سماع ملوند (Audition colorée) ونك بر حس کاذبدر . حقیقت حالده بر حس کاذب بر حس خیالیدن اصلاً فرق ایدلیه من . بونکله برابر حس خیالیه مبتلا اولان کيمسه حس ایتدیکی ظننده پولونور. و حسیک خیقی بر شیئه مقابله اولدیغنه حکم ایدر.

حال بوكه بر حس کاذب خیقی بر حس عد ایدلیه بیلر . بوحاله مبتلا اولان کيمسه

ایشیدیکی سسلرک رنکلی او مادیغنى بیلیر . بوکا Fausse sensation دخنی تسمیه اولونور .

Psittacisme.

الفاظک مدلولی اولان فکر لری ذهنده استحضار ایتمکسزین حفنده حکم ویرمک واستدلالاتده بولونق حاده صیدر . (لينیچ) صرف لقردیدن عبارت اولان بر علمه بونامی ویرمش و بو علمی صامانلری دانه ظن ایمک قبیلندن اوله رق الفاظک قشرینی لبی ظن ایمک و معنارینه نفوذ ایدملکسزین بوش دستورلری تکرار ایمک بولنده توصیف ایمشدر .

بوکله لسان یونانیده پاپاغان دیمک اولان بر کله دن مشتق اولوب معنای مقصود تأمیلی هبج اعتیاد ایمهین ویاخود پک آز تأمل ایدن بر ذهنک میخانیکی حالیدرکه بودنخی الفاظی معنارینی دوشونگکسزین پاپاغان گبی سوییکدن عبارتدر .

Psychanalyse

کله سنه باقالی (Psycho-analyse)

Psychasthénie

اولدن بری ضعفیت عصبیه (Neurasthénie) عطف ایدملکده اولان بر طاقم اختلالاتک هیئت مجموعه سندن عبارت بر حال مرضی اولوب (پیر ژانه) طرفندن تفریق و تعریف و یونام ایله تسمیه ایدلشدر . موی ایله کوره بونک صفت ممیزه سی عزم، اختیاری قرار، اعتقاد و دقتک فقدانی و حال حاضر له متناسب بر فکر و احتواسده بولونمه به مقدر اوله مامق، حاصلی دقتی و حقیقی ادراک شیخضینک کفایتسز لکیدر . بوکله روح و بر ارادت سلب و برده قوت کله لرندن مرکب اولمه سنه نظر آ و Neurasthénie کله سنه قیساً (ضعف قوای روحیه) دیه ترجمه اولونه بیلیر . فی الحقيقة بروهن و عطالت روحیه دن عبارتدر .

Psychiatrie

طبابت مجانین . (معنای اشتقاقيی اصول تداوى روحی دیکدر .)

Psychique

روحی، روحه متعلق، توای عقليه یه متعلق، قوای ذهنیه یه متعلق. بالخاصة مکتبه ده او قوانان علم الروحه موضوع بحث اولان قوتلدن باشنه یکی بر طاقم قوتلرک ظاهراتی نظریله باقیلان حادثه اطلاق اولونور. بونله Phénomènes parapsychiques یعنی حادثات ماوراء الروحیه دینلمکده در. بو کلمه یه ناقالی .
 (اسم و نادرأ صفت اولهرق) (غنوستیک) ارك و علوم مکتومه ارباستك اصطلاح حلزونه هیولانی (Hyliques) یعنی ماده یه مربوط اولان ارواح ایله روحانی (Pneumatiques) یعنی حیات عالیه روحانیه یه اشتراك ایدن ارواح بیننده متوسط اولان ارواح بشريه دیگدر .

Psychisme.

حیات روحیه، بر شخصت کرک مشعور به و غیرمشعور به حیات عقليه سنى و کرک بو حیاتك جلوی (Systématique) بر قسمی تشکیل ایدن حادثات روحیه نك هیئت مجموعه سى .

Psycho-analyse

اصول علم الروح سریری یی صورت خصوصیه تطبيق و توسيع ایتش اولان ويانهلى معلم (فرويد S. Freud) طرفندن بواسوه ويريلان اسمدر. بواسوی تحث الشعور مختلط فکر جمهلری شکلنده ترك ايدوب فرقنه واريشه مايان موجوديتلرک بر طاقم اختلالات روحیه یه و حتى اختلالات جسمانيه یه سبیت ويرن و برکره شعوره اخطار ايدلکدن صوکره تأثیراتي منقطع اولان خاطره لر و آرزو لر صور ذهنیه یی تتبع افکاره مستند و مختلف عملیه لر واسطه سیله کشف ایتمکدن عبارتدر .

قولانیلان باشليجه عملیه لر دوغریدن دوغریه استجواب ، حسته یه کندیسني کلیشی کوزل مصاحبه یه ترك ایتمه سی تکلیف اولونرق بويولده و قوع بولان مصاحبه نك وغير اختياری اولهرق و قوعه کان افعالک ورؤیالرک تفسیریدر. بوصوك تفسیرله برابر حادثات جنسیه یه (Sexuels) متعاق احوال شعوریه نك بو تحث الشعور مختلط فکر جمهلرنه مهم بروظیفه ایفا ایتمه سندن عبارت اولان بر فرضیه متمه بو اصوله بر اهمیت مخصوصه کسب ایتشدر .

Psycho-dynamique.

— حادثات متوازية روحیه نتیجه لیله تقدیر ایمکدن عبارت اولان اصولدر .

بو کله بعض کره ام مؤنث اولهرق دخی قولانیلر . و او وقت علم الروح학 حادثات متوازية روحیه نك نتایج قویه سنى تدقیق ایدن قسمی دیمک اولور . لکن اکثراها بو اسم حادثات متوازية روحیه نك طبیعت و ماهیته متعلق بر مذهب معناسنی تضمن ایدر . و او حالده بو حادثاته قدرتك (Énergie) برشکل مخصوصی نظریله باقیلر .
بو تعییر اصول روحیه قویه دیه ترجمه اولونه بیلر .

Psychognosie, Psychotech. ie

بوایکی کله نك برنجیسی تطیقات علم الروح학 (Psychologie appliquée) اشیا صلک حال حاضرده کی حال روحیسی تعیین واخود بحالک صورت تکاملنی کشف ایمکدن عبارت اولان برنجی قسمنه ویریان اسمرد . بو کا (Psycho-diagnostie) دینلمنش اولمه سنه نظرآ لسانزدہ تشخیص روحی تسمیه ایدیله بیلر . ایکنچیسی تطیقات علم الروح학 ذکر اولونان حال روحی اوزرینه اجرای تأثیر و آنلری تعديل ایمک وسائطدن بحث ایدن ایکنچی قسمنه ویریلن اسمرد . بو کادنی (Psycho-pronostic) دینلمنش اونه سنه کوره انداز روحی تسمیه اولونه بیلر .

Psychographie

حدادث روحیه نك توصیق . برشکل توصیف توصیف علم روحیسی ، فن توصیف علم روحی .

Psychogénèse

عقلک قوانین طبیعیه نك برنتیجه سی نظریله باقیلان انکشاف و تکملی ، انکشاف عقل . بوانکشاف تدقیق .

Psychoïde

آلمانیا علم الحیات علم اسندن (هانس دریش Hans Driesch) طرفدن کنندی

نوحیویه (Néo-vitalisme) مذهبیه کوره جمله اعضا نک نشوونما و تطبیقی اداره ایدن عامله ویریلن اسمدر.

Psycholexie

(ادمون فلایاره د = طرفه دن (Ed. Claparède) Psychométrie مقابله اوله رق حادثات روحیه نک تکییق و توصیف تدقیقه ویریان احمد. بو کا تدقیق توصیفی روحی دینیه بیلر.

Psycholepsie

(پیه‌رژانه) عملیات عالیه عقليه‌نک بالاچاشه بُجَّهَه و سرعتی بُحْرَانِد شـکلندۀ
اخطاشهه بونامی ورمشدۀ .

Psychologie

علم الروح دیمک ایسه‌ده روح‌ت حقیقی معلوم اولمادیغی جهله بوعلمه موضوع تشکیل ایده‌مهیه جکنندن بوندن علم حادثات روح، علم احوال روح معنای آکلاشلمق لازم کاید. بو حادثات دخی حادثات شعور و حادثات نفس ایله بوفرده جاری اولان قانونلدر. علم الروح مشاهده‌یه و ممکن مرتبه تجربه‌یه مستند بعلمدر.

— عکس عمل علم الروحی که ذی حیات موجوداتک و بالخاصة حیوانات عالیه و انسانک حس ایتدکلری تأثیراته فارشی نه و جهله عکس عمل اجرا و بوعکس عمللری تجربه واسطه سیله نه صور تله تعديل ایتمکده اولدفلرینی علم و ظائف الاعضا عالمتک تدقیق ایتدیکی منتظم وبالنسبه ثابت و ظائفی تجاوز ایدن جهات اعتباریله تدقیق ایدر .

— شعور ويا اشتراك حس علم الروحه = de conscience ou de sympathie.
 هر شخص بعض فکر لره، هيچاگلر، انفعال لر، ميللره و فعلاره شعور حاصل
 ايده. بونلره كنديسي تشکيل ايدين بر طاقم شيلر نظر ياه باقار و ديرك كيمسه لرك
 دخى بويله برعوره مالك اولدقلرينى تصور ايده. ايشه بو حادثاتك تدقيقىء
 تو صيفي، اتصيفي واظهار ايده بويله جكارى تجربى انتظام لرك تجربى بوعلمك
 مو ضو عيندر.

— = علم الروح تأملي وياخود تقيدی . كرك عالم خارجي ي تشكيـلـيـدـنـ وـ كـركـ (ـاـناـ)ـ يـهـ عـطـفـ اـولـونـانـ فـكـلـرـ تـقـيـدـيـ بـرـ تـأـمـلـ مـوـضـوـعـيـ اوـلـهـ بـيلـيرـلـوـ . بـونـدنـ مـقـصـدـ دـخـنـ آـنـلـرـكـ فـعـلـيـاتـ وـاعـتـيـادـاـيـهـ بـداـيـهـ تـظـاهـرـ اـيـدـهـ جـكـ صـفـاتـ مـيـزـهـ لـرـيـنـهـ مـقـابـلـ حـقـيقـيـ اـولـانـ صـفـاتـ مـيـزـهـ لـرـيـنـهـ تعـيـنـ وـشـرـاءـطـ وـرـوابـطـ لـازـمـلـرـيـنـيـ كـشـفـ اـيـمـكـ وـبـونـكـ نـتـيـجـهـسـيـ اـولـهـرـقـ آـنـلـرـكـ قـيـمـتـلـرـيـنـيـ تعـيـنـ اـيـمـكـدـرـ . اـيـشـتـهـ بـوـتـأـمـلـ قـوـتـنـكـ اـصـوـلـ دـائـرـهـسـنـدـهـ اـجـراـسـنـهـ عـلـمـ الـرـوـحـ تـأـمـلـيـ وـيـاخـودـ تـقـيـدـيـ تـسـمـيـهـ اـولـونـورـ .

— = علم الروح وجودي وياخود علم الروح عقلي . عقلـكـ كـنـدـيـ كـنـدـيـ تـحـتـ مـشـاهـدـهـهـ آـلـهـسـيـ حـادـثـاتـكـ ماـوـرـاسـنـدـهـ بـوـ حـادـثـاتـ كـنـدـيـسـنـكـ تـظـاهـرـنـدـنـ عـبـارـتـ اـولـانـ جـوـهـرـيـ وـدـائـئـيـ بـرـ حـقـيقـتـيـ كـشـفـ اـيـمـكـ مـقـصـدـيـنـهـ مـبـتـنـيـ اوـلـهـيـنـيـ وـقـدـهـ بـوـمـشـاهـدـهـيـهـ عـلـمـ الـرـوـحـ وـجـوـدـيـ وـيـاخـودـ عـلـمـ الـرـوـحـ عـقـلـيـ تـسـمـيـهـ اـولـونـورـ .

Psychologie كـلمـهـسـيـ بـعـضـ كـرـهـ بـرـمـوـجـوـدـكـ وـيـاخـودـ بـرـصـنـفـ مـوـجـوـدـكـ اـحـواـلـ وـقـابـلـيـاتـ رـوـحـيـلـرـيـنـكـ جـمـوـعـيـ مـعـنـاسـنـدـهـ كـلـيـرـ .

d'un artiste, d'un homme politique. بـرـ صـنـاعـتـكـارـكـ ، بـرـ رـجـلـ سـيـاسـيـنـكـ اـحـواـلـ وـقـابـلـيـاتـ عـلـمـ الـرـوـحـيـسـيـ .

— = علم الروح تركيـيـ ، يـاخـودـاـنـشـاـئـيـ كـهـ حـادـثـاتـ عـلـمـ الـرـوـحـيـهـنـكـ وـظـيفـهـلـرـيـ نـقـطـهـ نـظـرـنـدـنـ تـدـقـيقـهـنـهـ مـقـابـلـ تـرـكـيـبـ وـتـرـيـبـلـرـيـ نـقـطـهـ نـظـرـنـدـنـ تـدـقـيقـيـدـرـ . بـورـادـهـ تـرـكـيـيـ ، حـادـثـاتـكـ صـورـتـ تـرـكـيـبـ وـاـشـاـسـنـهـ مـتـعـلـقـدـيـمـكـدـرـ . يـوـقـسـهـ تـدـقـيقـكـ كـنـدـيـ تـحـلـيـلـيـدـرـ . چـونـكـ حـادـثـاتـ تـحـلـيـلـ اـيـدـرـ .

comparée. — = علم الروح تطبيقـيـ كـهـ صـورـتـ عـمـومـيـهـهـ مـخـتـلـفـ مـوـجـوـدـاتـكـ وـيـاخـودـ صـنـوـفـ مـوـجـوـدـاتـكـ اـحـواـلـ وـقـابـلـيـاتـ رـوـحـيـلـرـيـنـكـ تـدـقـيقـيـدـرـ . باـخـاصـهـ اـنـسـانـهـ حـيـوانـاتـ مـتـنـوـعـهـنـكـ اـحـواـلـ وـقـابـلـيـاتـ رـوـحـيـلـرـيـنـكـ تـدـقـيقـيـدـرـ .

individuelle. — = علم الروح شخصـيـ كـاـشـخـاصـيـ يـكـدـيـكـرـنـدـنـ مـيـزـاـيـدـنـ اـحـواـلـ وـقـابـلـيـاتـ رـوـحـيـهـ فـرـقـلـرـيـ تـدـقـيقـ اـيـدـرـ .

pathologique. — = علم الروح مـرـضـيـ كـهـ وـظـائـفـ رـوـحـيـيـ بـوـنـلـرـكـ مـجـاـنـينـدـهـ وـضـعـفـيـتـ عـصـيـهـيـهـ مـبـلـاـ اوـلـانـلـرـدـهـ عـرـضـ اـيـدـكـارـيـ مـخـالـفـ طـبـيعـيـتـ اـحـواـلـ

واسطه سیله تدقیق ایدر. بعلم بعض کره Psychopathologie تسمیه اولنان علم امراض عقلینک (Pathologie mentale) آیریلیر. چونکه علم امراض عقلینک موضوعی سریری نمونه اصلیل (Types) تشکیل و بونلر اسباب مرضی خود را تعقیب و اصول تداویاری خود تسهیل ایمکندر. علم الروح عقلینک موضوعی ایسه حادثه بیشتره (قولد برنار) که قاعده سی موجودجه هم حال طبیعی هم ده حال مرضی ایچون مرعی اوله حق مناسبات و قوانین اصلیه تعیینید.

علم الروح فیزیولوجیائی که physiologique ou psychophysiologie. علم الروحک علم وظائف الاعضاایله اولان مناسباتی تدقیق ایدر. حتی بواسم صورت عمومیه ده اوله رق علم الروحک اساسا علم وظائف الاعضاایه تابع اوله بینی و جمله عصبیه نک وظائفی تدقیق ایلدیکی فکری آژچوق صریح برصورته تضمن ایدر.

Psychologique

علم الروحه منسوب و متعلق اولان، علم الروحی Mental. یعنی عقلي کلمه سنت مرادی اوله رق دخی قول لانلیلر.

Psychologisme

علم الروح نقطه نظری خ دیکر بر تدقیق (بالخاصه معرفت نظریه سنت یاخود منطقک) خصوصی نقطه نظریه حاکم قیلمق میلی، علم الروحک بوتون فلسفی جامع یاخود هیچ دکلسه فلسفه نک اساسی اوله بینی ادعا ایدنلرک فکری. بوکا علم الروح طرفدارانی، علم الروحه فوق العاده عطف اهمیت میلی دینیله بیلیر.

Psychométrie

حادثات روحیه نک شدت، تکرار، مدت و سائزه سی ٹولچمک. بوکا حادثات روحیه ده مستعمل اصول تقدیر دینیله بیلیر.

Psychonévrose

(برن) لی دوقتور (دو بیو آ) نک کندیلرنده تأثیر روحی غالب کوریزن و آز چوق اصول تداوی روحیه Psychothérapie تابع اولان امراضه ویردیکی اسمدر. بو کله امراض روحیه عصبیه دیه ترجمه اولنه بیلیر.

Psychopathie, état psychopathique

کلمه نک کواسع معناییله حال عقلی مرضی به بونکله برابر ترجیحاً داء العصب (Névropathie) مقابلي اولهرق وظائف عقایه يه عارض اولان اختلالاته دینلیر.

Psychophysique

(فشر) بو کلئه نی اولا روح ايله جسم ، حادثات فيزيولوجيا يه ايله حادثات پسيقولوجيا يه بيتنه کي مناسباتك تدقیق تجربیسی افاده ايتمک ايجون اختراع ايلش ایسهده کندیسنسنک تدقیقات و تفحصات آز چوق شدتلى اولدیغنه حکم ایدیلن احساساتك مقابلي اولان تنبیهات ئولچمکه انحصار ايتدیکي جهته لفظ مذکور دىجى على العاده بو نوع تفحصات حقنده مستعمل اولهرق قالشدر .

Loi -- = قانون روحی جسمانی. بوموی اليك اجر ايتدیکي تجربه لرکتاتيجنى خلاصه ايتدیکنه ذاھب اولدیني قانوندرک « احساس تنبیهک لغارتمهسی نسبتنه تبدل ایدر » صورتنه افاده ايدلشدەر . يعني تنبیهک شدقى بىنېت هندسىه اوزرە (۱۰، ۱، ۱۰۰، ۱۰۰۰، ۳) تزايد ايتدیکي حالدە احساس شدقى نسبت عددىه اوزرە (۱۰، ۲) تزايد ایدر . لكن بو قانون احساساتك تقدیرينه متعلق اولهرق اعراض اوتشدر. ايتدیکي فرضى قدر سخت تجربیه سی نقطه نظرىدن پك زياده دوچار اعتراض اوتشدر. (Fechner کلمه سنە باقالى). دها واسع بر معنا اولهرق حادثات روحیه دى دعوت ايدن اسباب خارجیه يه عاد اولان تقدیراتك (Mesures) هيئت مجموعه سی دىمکدر. يوقارىدە کي تفصیلاتدن روحی جسمانی ديمک اولان بو تعبيرك تقدیر تنبیهات و تقدیر اسباب خارجیه معنالرنده قولانىلدىنى آكلاشىمقدەدر .

Psychose

امراض عقلیه . وظائف عقلیه نک بعض مرتبه دائمىت و عمومىت صفتى حائز اولان مرض ويا غير طبيعىلىکي. بو کلە پك مستعمل اولوب ادراك، حکم واستدلال اخلاقلاسيه متافق اولان اصل امراض عقلیه نک ضعفيت عصبيه (Neurasthénie) وضعف قواي عقلیه (Psychasthénie) کي ضعف عصبي و (نوروز) ه متعلق احواله مقابل اولدىغى كوستيرىر. بونکله برابر بونک معنایي لايقيله تعين وثبتت ايدلەمشدره .

Psycho-statique

بر حادثه روحیه معلومه عرض ایدن اشخاص نسبتی تولیمک اصولیدز.

Psychothérapie

امراضی و باشیجه امراض عصبیه خسته نک فکر لزی، صور ذهنیه سی، احوال انفعالیه سی، تمايلاتی، قوه ارادیه سی و دیگر حادثات عقلیه سی واسطه سیله تداوی ایمک اصولی. بوکا اصول تداوی روحیه دینیله بیلر.

Puissance

قوت، قدرت، اقتدار. فعل مقابی قوه، فعلاً موقع حقیقته کله مش ایسده حصوله کله بیلن. قوه کالنه واصل اولمامش و مساعد اولدیغی تعینات و یا صور تذری آلاماش اولمه سی جهتیله نظر اعتباره آنان موجود.

== قوه و فعل مذهبی که غیر معینک = La doctrine de la — et de l'acte.

(L'indéterminé) حقيقی اولدیغی قبول ایمکدن عبارتند. قوه، اشیای متضاده

صورتی آملق قدرتیدر. آنده تعینات متضاده (Déterminations contraires)

بر بر لریله قاریشیر.

== بالقوه، امکان تبدل و تغیر.

قوه فاعله، فعلک منبع اصلاحیمی، علیت مؤثره. قدرت کاله، تأثیر کالی، چوق شی پا به بیلمه، حاکمیت و نفوذ اجتماعی.

Pur

خالص، صاف، یبانجی هیچ بر شیئی حاوی اولمایان: Corps chimiquement pur = بالکیمیا خالص جسم کی. صاف، کدور تسز: — = Un plaisir — کدور تسز بر برا کلنجه، ذوق و صفا کی. تطبیقاتی نظر اعتباره آلمایان علوم: Mathématique pure = ریاضیات مجرده، ویانظریه کی. صرف، محض، دیگر بر قوته تابع اولماهمی اعتباریله بر قوه ذهنیه.

(قانت) بوکله بی او لا معنای عمر، میسنده قو لالانزیر. و صوکره تجربه بیه تابع اولمایان

شیله تحصیص ایدر:

== معرفت شهودیه محض و با خود معرفت بدیهیه محض که هیچ بر محتوی اولمایان زمان و مسافه نک معرفتیدر .

== مدرکنک تجربه دن مشتق اولمایان تصویرات کلیه محض سی . Concepts — s de l'entendement.

== عقل محض تصوراتی . Idées de la raison — e.

== مبادی محض که تجربی بر مادیه تعلق اینکله برابر ویردکاری یقین هیچ بر معلومه تجربیه مستند اولمایان مبدأ لدر . Principles — s

== مدرکه محض و عقل محض یاخود L'entendement — et la raison — . عقل نظری که اشیای تجربیه تطیقندن قطع نظر له حدا تلزنه نظر اعتباره آنان مدرکو عقل دیگدر . عقل محض عقل عملی (Raison pratique) مقابله دخی اولور . و او وقت قبلی مبادی بی تعیین ایدن قوه عملیه دن قطع نظر له فکر و نظر (Spéculation) نقطه سندن بو مبادی واسطه سیله استحصال معرفت دیگه اولور .

== علم ما بعد الطبيعة محض که علم تجربیه اصلاً مراجعت ایدلکسزین ، بوسپوتون قبلی استدلالاتدن تشکیل اولونان علم ما بعد الطبيعة در .

(فانت) : « یبانجی هیچ بر شیله مخلوط اولمایان شیئه محض تسمیه اولونور ، لکن بالخاصه صورت عمومیه ده هیچ بر تجربه با خود احساس (Sensation) قاریشمایان و بناءً علیه بوسپوتون قبلی (A priori) اولان معرفته اطلاق اولونور .. » بن آعلوی (Transcendental) بر معناده اولهرق کندیسنده تجربیه متعلق هیچ بر شیی بولنمایان هر استحضاره (Représentation) محض تسمیه ایده رم » دیگشدر .

(معنوی بر معناده اولهرق) ملوث و مدنی (impur) مقابله اولمق اوزره پاک ، نزیه ، کندیسی افساد ، تلویث ، لکدار ایده جگ هیچ بر شیئی احتوا ایمین شیئه دینیایر . (خارجی بر نقطه نظر دن) کندیسنه خاتمه ، متم حق مصحح اولهرق دیگر هیچ بر شی انضمام ایمین شیدر .

L'énoncé — et simple d'une théorie. بر نظریه نک صرف و ساده افاده سی که

ایشات و تقدیسز دیگدر .

Pyrrhonismæ

يونان فيلسوف فلرندن (پيررون) ک (قبل الميلاد ۳۴۰) رئيه (Scepticisme) مذهبی. صورت عموميده رئيه مذهبنه ده دينيلير. موسي عليه شبهه ايمت ايجون اون سبب بيان ايدردي. و فلسفه سنه بوندری اساس ايتشيدی. معرفتك نسيتي، عقلك کندي اصابتني اشاتدن عجزی، علم بشر و قوای عقليه نك تناقضی بواسباب جمله سندندره.

Pythagorisme

حکمای يونانیدن (فيثاغورث) ک مذهبی. بمذهب واضح بر صورته تعریف ايديله من. چونکه بو فيلسوفك يازدياني آثاردن هیچ برشی موجود دکلدر. يعی ابيات مذهبی ياخود ذهبيات بمذهبك يالکنر علم اخلاقی Les Vers dorés احتوايلدر. يواثر دخی (فيثاغورث) ک دکلدر. يالکنر شوراسنی بيان ايله اكتفا ايدم که بو فلسفه دخی (ئیونیا) فلسفه‌سی کبی بر فلسفه طبیعیه در. لکن بونلر ک بیننده شو فرق وارد رکه (ئیونیا) مدرسه سنه منسوب اولان فيلسوفلر طبیعته حصر نظر ایتش اولدقلری حالده فيثاغوريلر هر يرده بر طاقم عددی نسبتلر، آهنگلر، رياضی قانونلر کورمشر و رياضياتي الکييفي برصورته هر شیئه تطبیق و تشمیله قالقمشلر در. آنلره کوره بوتون اجرام سماويه ترم ساز اوله رق دوران ايمکنده در. علم موسيقي به پك زياده خدمتلري سبقت ايتشدرو.

Q

Quadrivium

قو آدریویوم . معنای اشتقاتی طرق اربعه دیگدر . قرون وسطاده علوم بشریه‌نک منقسم اولدینی ایکی صنفك حساب ، هندسه ، موسیقی و علم نجومی حاوی اولان برخیسیدر . ایکنچی صنفة (Trivium) طرق ثلثه تسمیه اولونه یوردی . بودنی صرف و نحو ، منطق و علم بلاغدن عبارت ایدی . بوایکی صنف علوم احرارانه یعنی حر بر آدمه لایق فنون (Arts libéraux) تسمیه اولونان یدی فنی تشکیل ایده یوزدی .

Qualification

توصیف ایمه . توصیف ایدن کله ، نعت (نوعت) ، وصف (اوصاف) ، صفت (صفات) .

Qualifier

توصیف ایمک ، برافاعل ویا موضوعه بر صفت ویرمک ، نسبت ایمک .
= Br. شیئی یاچق ایچون لازم کلن حق وصلاحیتی ،
= Ètre qualifié pour ..
صفت قانونیه یی جائز اولمق .

= بر دلیل واضح ویاخود فعل ظاهره مقارن سرقت ،
= Un vol qualifié .
تشدید جزایی موجب خالاتک بزیله ارتکاب اولونان سرقت .
= Un délit , un crime qualifié .
جنایت فظیعه .

. = نوعی تصریح اولونمش حکم وقرار .
Jugement qualifié .
. = نوعی تصریح اولونماش حکم وقرار .
Jugement non qualifié .

Qualitatif

کیفیته منسوب و متعلق اولان ، کیفیت نوعندن اولان ، کیفی . بالخاصه نه کمی الفاظ

ونده معین و آکلاشیله بیله جك نسبتلره افاده اولونه مایان یعنی ئۇچىلەمەن شى .
نفس حساسە طرفدن حس اولونان حیات انفعالیه (Vie affective) Quantitatif کېيى .
یعنى تىمى مقابىلیدر .

Qualité

صفت، حال، كيف، كيفيت كەمقولات عشرەنەك (Categories) بىرىدر، و «اوناصلىدر؟» ياخود «اونك صفتى نەدر؟» سؤالنەجوابىدر، و كىيتك (Quantité) مقابىلیدر، برقضىيەنەك كىيتي موجبه ويا سالبە اولمىسىدر، (Proposition) كەلسەنە باقىلى .
بدىئى و اخلاقى قىمت، كەڭ .

(معاملات عدلىدە) مدعى و مدعى علیمك مەحكمە يە بىلدۈردىكارى اسم، شهرت، رتبە و درجه قرابەت كېيى شىلر .
اصلزادەلەك، نجابت، عنوان، رتبە، پايە، مزىت، فضىلت، خاصە .

= بر شى اىچۇن لازم كلن صفتى، صلاحىتى حاڙزاولق .
Avoir — pour ..
= ... صفتىلە حرڪت ايمىك .
Agir en — de ..

= اجسامك خواص اولىيە ويا
— s premières ou primaires des corps.
ابتدائىيەسى كە اجسامك آنلىرىز تصور اولونه مایەجى خاصەلردر . شكل
ومقاومت كېيى .

= خواص ثانىيە اولىيە كە كىندىلىرىلە برابر
جسم مفهومى دىخى رفع اىتمىكىزىن هىچ دكاسە تېرىيد طریقىلە رفع اولونە بىلەن
خاصەلردر . رنک، طم، رايىھە، درجه حرارت كېيى .

= خواص ثانىيە اولىيە كە (هايميلتون) طرفدن خواص
اولىيە ايلە خواص ثانىيە بىتىنده احداث اولونان خاصەلردر . مومى اليه كورە
خواص اولىيە اجسامك خواص هندىسىسىدر . بونلار در حال كورىلۈر . خواص
ثانىيە اولىيە مىخانىيى اولان (مقاومت) در . بونلار احساسك اسپابى اولىق
حىيىتىلە بالواسطە و ادراك مۇضوئى اولىق اعتبارىلە بلا واسطە معلوم اوپورلار .
لوق واسقوچىا فيلسوفلىرىنە كورە خواص ابتدائىيە اجسامدە، بىم آنلىرى حس
ايىدىكىز كېيى، حقيقة موجوددر . حال بوكە خواص ثانىيە آنجاق آنلىرى ادراك ايدن
عقلە موجوددر . اجسامدە آنلارە مقابل اولان شى شكلك، حرڪتك، مقاومتك

طرز و کیفیتلریدر . اجسام بزده احس-اسانی دعوت ایمک ایچون اعضامن اوژرینه
بوطرز و کیفیتلرله اجرای تأثیر ایدر .

— كفت متظره = qui attend pour être.

Quanta

ذوکیت، جزئی ویا کای برعناده آنکش اولان لفظ ویا خود موضوع قضیه.
(قافت) زمان ایله مسافه یه بزم معرفت شهودیه (Intuition) منک ایکی اصلی
ذوکیتی تسمیه اتمشدر.

زمانیز حکمت طبیعیه علماسنند بعضیلری قدره (Énergie) حادثانده فاصله‌ای بر صورتده تبدل ایده‌یور نظریله باقیده و بوتبذک واحد قیاسیلرینه بوکله‌یی اسم ورمکده‌درلر.

Quand

متی؟ (نہزمان؛) یعنی زمان کہ (آریسطو) ک مقولات عشرہ مسندن بریدر۔
ونہوقت؟ سؤال نہ جوابدر۔ احمد یارین کلمہ جکدر کی۔

Quantification

— = مجموعک کمیتله دیرمه سی. سقولاستیکاره کوره برقضیه نک
 کمیت موضوعنک جزوی ویا کلی اولمه سندن عبارت ایدی. (هایمیتون) کوره مجموع
 دخی کمیتله دیریله بیلیر. بودخی آنک شـمـوـانـی یعنی عدد افرادینی (Extension)
 صراحته تعین ایمکله اولور. مثلا « احمد عادلدر » قضیه سنده مجموع اولان (عادل)
 لفظنه بر کمیت ویریله رک « احمد بعض عادلدر » دینیله بیلیر. بو وجهمه کمیت نقطه نظر ندن
 قضیله رده بروجه آتی درت شکل حاصل اولور.

(Toto-totales) کلیٰ کلی $\left\{ \begin{array}{l} \text{هر (ا) هر (ب) در} \\ \text{هیچ بر (ا) هیچ بر (ب) دکلدر} \end{array} \right.$

هر (۱) بعض (ب) در
هیچ بر (۱) بعض (ب) دکلدر

(Parti-totales)	جزئی کلی	بعض (ا) هر (ب) در
		بعض (ا) هیچ بر (ب) دکلدر
(Parti-partielles)	جزئی جزئی	بعض (ا) بعض (ب) در
		بعض (ا) بعض (ب) دکلدر

لکن بوقعده قیاسی دهاصنایی برحاله قویدیغىدن واستدلال ايدن عقلالحقيقى اولهرق اىفا اىتدىكى عملىاتن دها بعید اولدېغىدن وتصديقىت بر مساوات نسبتى دکل بر حمل واسناد نسبتى وبر كىيit نسبتى دکل موضوعه بر كىيit نسبتى بيان اىتدىكىندا بىخىلە تقييد ايدىلشدر.

Quantifier

بر لفظه بر كىيit حمل واسناد ايمك.

Qnantitatif

كمىته منسوب ومتصلق اولان، كمى (كىيit دکل) يالكىز كمىti نظراعتباره آلان.

Quantité

كمىت، كم، مقدار. بو، مقولات عشره نك بريدرك اوونه قدردر؟ قادردر؟ كىيكتىندا اولان سؤاله جوابىدر. حواس ظاهره بشدر. بو ماش اون آرشوندر كىي. كميت، نقصان ويا زياده اولهيلان شيدر.

(منطقده) كميت بر لفظك جزئى ويا كلى اولهرق آلمەسىندن عبارتدر. بوتون شمولىله (Etension) يعنى عدد افرادىلە انسان لفظ كلىدر هر انسان كىي. شمولنك بر قسمى اعتبارىلە انسان لفظ جزئىدر (Particulier). بعض انسان كىي. بر فضييەنک كمىti دخى موضوعنك جزئى ويا كلى اولهسيدر. بعض جسملىر صلبدر. انسانلرڭ جملەسى ناطقدر. استانبول بويوك بىشىردر كىي. .. كله سنە باقىلى. (Proposition)

(ریاضيات و طبیعياتىدە) كميت ئۇچولىش اولان ويا خودۇچىلە بيان شىئىك حالىدر. ئۇچولىن شىئىك كندىتىنده دىنىلىر. كميت آتىدە كىي اقسامە تقسيم ايدىلشدر:

کیت قاره (مسافه، فضا) = Continue = کیت متصله
 کیت متعاقبه (زمان و حرکت) = Successive = کیت اجزایی آبری اولیان کیتدر
 کیت منفصله که عدد دیگر = Discrete = کیت منفصله که عدد دیگر

کیت قوت، کیت کال: بر احساس کیتی کی Intensive = کیت امتدادیه: بر خطک کیتی کی Extensive

کیت متصله هندسه‌ده منطق (Rationnelle) و اصم (Irrationnelle) قسم‌لینه‌ده تقسیم اولونور .
 ذوک = Quia de la — .

Questionnaire

سؤال جدولاری اصولی = Méthode des — s.

علم الروحده ر طافم سؤالاری حاوی تنظیم ایدیلن بر جدولی بر چوق نسخه اوله رق عمومه داغتمق و صوکره جواب یازیله رق اعاده اولونان بو جدولارده محرر رأیلری تدقیق و تصنیف ایمکدن عبارت اصولدر که تحقیقات اصولنک (Méthode des enquêtes) ایکی شکلمندن بر نخیسیدر. بو بالواسطه اولان شکلدر. ذیکری دوغریدن دوغری‌یه و یاخود شفاهی اولان شکلدر.

Quiddité

ماهیت . (سقولاستیث) اصطلاحنده ماهیت « ماُهو ؟ » یعنی اونه در ؟ سؤالنک جوابیدر . بو سؤاله صفات ذاتیه ایله جواب ویریلیر . و بو جواب دخی بر تعریف تشکیل ایدر .

— = ماهیت انسان . = de l'homme.

— = فالاول هویة مجردة و ماهیة L'être premier est — et ipséité pures.

محردة = (موجود) اول هویت مجرده و ماهیت مجرده در .

Quiétif

روحه سکونت و راحت ویرن .

Quiétisme

بر عشق و جناب الله اله اتحاد حال دائمیست سهولته الله ایدیله بیله جکنی و بحالک روحه بر سکونت مطلقه و بروب آنی دیکر هر دورلو اخلاقی و دینی اعمالدن مستغنى ایدیله جکنی ادعاییدنلرک مذهبی . دهاوسع بر معناده اوله رق کال روحانی مسعودانه و عاطلانه بر حال صراقبه و مشاهدهدن عبارت عد ایدن هر مذهب . انکلیزجهدن عربی به بر لفته بو کله مذهب سکون دیه ترجمه ایداشدر .

Quintessence

معنای اشتقاقی بشنجی جو هر دیگدر که علم طبیعی علماسندن بعضیلری طرفدن (آمپه دوقلیس) اک عناصر اربعه سنه علاوه ایدلش اولان غیرقابل فساد (Incorruptible) جو هر در . اجرام سماینه که بوندن یا پسلدینی فرض ایدیلیردی . صوکره بو معنادن آتیده کی معنالر آلتشرد :

جوهر ، زبده ، خلاصه ، لب ، فحوى ، بر جسمدن آنک با جمله خواص میزه سنی حاوی اوله رق چیقاریلان اک خالص خلاصه . بر فکرک ، بر مذهبک اساسنی مختصر آفاده ایدن ، خلاصه ، زبده . سعی وجهد ایله میدانه کلش آکلاشلماز و فائده سر آنجه اکلرکه بونلری یا پانلرک بیله آکلایه مامه لری محتملدر .

Quotité

مقدار حصه ، حصه معينا وبا مقطوعه وبا خود مصیبه ومفرزه ، مقدار ، کیت .
 — = نصاب تبرع ، اموالک قانوناً و صیتبه تبرع اولونه بیلن مقداری . Disponible
 کیت ویرکوسی = Impôt de —
 بو کله استعمالدن ساقط اوله یه باشلامشدر .

R

Race

نسل ، صوی ، ذریت ، عرق ، جنس ، ساله . جیل (اجیال) ، طائفه .

== عرق ابیض . blanche

== جنسی ایز آت ، جنس آت . Cheval de --.

-- == اجیال آتیه ، اجیال مستقبله . s futures.

Racine

کوک ، اصل ، جذر ، اسانس ، مبدأ .

Radical

اصلی ، اساسی . ذاتی ، جیبی .

-- == فرقه انقلابیه ، اصول اداره نك کلیاً تبدیلی نی طلب ایدن فرقه . Parti

-- == تبدل کلی ، انقلاب طرفداری ، انقلاب فرقه سندن بری . Un

-- == عقدک شرعاً عدم صحی ، فسادی . Nullité -- e

-- == تدابیر اساسیه . Mesures -- es.

Radicalisme

== باشیلیجه مثلاً ری (بنظام) ، (جیمس میل) ، (ستو

آوت میل) اولان انکلتاره محرب و فیلوفلورندن بر فرقه نك مذهبیدر . بونک نقاط

اساسیه سی شونلردر : بالجمله اشکالی تختنده و بالخاصه تجارت و صنایعده اک واسع

سربسی ، فردیه مذهبی (Individualisme) ، حکومت انتخابیه یعنی ملتک و کیلاری

واسطه سیله اولان حکومتک (Gouvernement représentatif) رجیحانی ، عقله ایمان

و اعتماد ، اخلاقی منفعت مذهبی (Utilitarisme moral) ، وجوبیه علم الروحیه مذهبی

Déterminisme psychologique (Théorie) ومعرفت حقنده تابع تصورات مذهبی

(associationiste) . رادیقال فرقه سیاسیه سنه فرقه انقلابیه تسمیه ایدل مکده اوله سنه قیاساً بوكاده انقلابیه فلسفیه دینیله بیلیر . انگلیز جدن عربی به بر لغت کتابنده : « مذهب الذين يودون استئصال المبادىء السياسية الاصلية = مبادىء اصلية سياسی کوکندن قوپارمه بی آرزواید فلک مذهبی و (افکار الانقلاب)، (اصول الانقلاب) » دیه تعریف اولونمشدرا . شو حالده بوکا استیصالیه فلسفیه واخو انقلابیه فلسفیه مذهبی دینیله بیلیر .

Raison

عقل . دلیل . سبب . نسبت .

عقل مختلف صور تبله تعريف اولونمشدرا . بعضیلری : « فکردن فکره انتقال صورتیه استدلال و تصورات و قضایانی ترتیب ایمکت قوتیدر » و (ده قارت) کی بعض حکما دخی : « خیر و شری ، حق و باطلی و حتی کوزل و چرکینی تمیز ایمکت قوتیدر » دیشلدردرا .

(قانت) ه کوره Entendement pur یعنی قوه مدرکه محضه فکر کمتو قف علیه اولان تصورات کلیه و مبادینک مجموعی و Raison یعنی عقل بو تصورات کلیه و مبادی بواسطه سیله معلوماتی تنظیم ایدن بر قوه فاعله در . قبلی (A priori) معرفتک مبادیسی تدارک ایدن قوتدر .

— — — عقل محض یاخود عقل نظری که pure ou théorique ou spéculative.

(قانت) ه کوره غاییسی حقیقت اولق اعتباریه عقدلدر . صرف قبلی بعض شی بیلمکه مدار اولان مبادی ی احتوا ایدن قوتدر . قبلی اوله رق یعنی تجربه نک معاویتی الضمام ایمکسزین بیلمک قوتیدر .

— — — عقل عملی که (قانت) ه کوره غاییسی خیر و حسن اخلاق اولق pratique.

اعتباریه عقدلدر . بوده فعل و عملک قبلی مبدئی احتوا ایدن قوتدر .

— — — عقل غیر شخصی ، انتخابیه مدرسه سی (Ecole éclectique) impersonnelle.

عقله بر قوتدن زیاده ذهنلک جمله سی بردن تنویر ایدن بر نور ، رو حده حاضر اولان الله نظریه باقه رق بوناحی ویریدی .

— — — علت کافیه یاخود علت تامه مبدئی . (لینسیج) : « بزم suffisante.

استدلالاتمک ایکی بیویک مبدئی وارد ر. بوندرک بری تناقض مبدئی و دیگری علت کافیه مبدئی در. بر شیئک نهدن دولایی غیر موجود اولما بیوب موجود و نیجون دیگر بر صورتله اولما بیوب شو صورتله اولدیغی قبلى او لهرق ایضاح ایده سیله جک بر سبب اولمادجه هیچ برشی وقوعه کلز، دیعشدر. — روایونه کوره کافه موجوداتک مبدأ و تخمی نظریله باقیلان عقل.

Raisonnabile

صاحب عاقل، ناطق، معقول.

نفس ناطقه. = *Âme* —.

Raisonnement

استدلال، قیاسی ترتیب ایتمه، فکر و نظر (یعنی مجھوله تأدی ایچون امور معلومه یی تو ترتیب ایتمک)، برویا بر قاج قضیه نک (مقدمه لرک) دیگر بر قضیه یی (نتیجه یی) تضمن ایتدیکنی و یاخود مشابه حقیقت کوستردیکنی فکردن فکره انتقال صورتیله اثبات ایتمک عملیه یی.

محاطبہ عناد برهانی. — sophistique ou contradiction démonstrative.

محاطبہ تعلم و تعلم. = — d'instruction.

بری من التمویه. = Pur de tout faux —.

قیاس عقلی. = — de l'intelligence.

قیاسات افتاعیه. = — s probables.

قیاس صحیح. = — vrai ou correct.

قیاس کاذب. = — faux.

قیاسیای تخیلیه. = — s qui tiennent de l'imagination.

قیاس جدلی. = — dialectique.

قیاس خطابی. = — rhétorique.

قیاس فاسد. = — vicieux.

قیاس سو فسطائی. = — sophistique.

قياس مركب موصول . = — composé joint.

قياس مركب منفصل . = - composé séparé.

. بالاجتهد . = Par les efforts du —.

كندی اجتهادیه مراجعت ایمک = Faire appel à son propre —.

Rapport

نسبت ، علاقه ، مناسبت .

نسبت هندسیه = géométrique.

نسبت عادیه ، عددیه = arithmétique.

Rasoir d' Occam

(اوقم) لی کلیوم انکلیز سقولاستیکلرندن اسمیونک (Nominalistes) پرنی
لقبیله معروف برذاندر. و بو تعبیردن مقصد امساٹ قانونیدر (Loi de parcimonie) که
«بالازوم ماهیات مجردهی چوغالتمالیدر» شکلندۀ افاده اولونور .

Rationalisme

عقلیه مذهبی که (علم مابعد الطبيعه) سبب وجودی اولمایان هیچ برشیمک موجود
اولمایدیغنه و فعلاً دکاسهده حکماً معقول اولمایان برشی بولونمادیغنه قائل اولان مذهب .
یقینی اولان هر معرفتک غیرقابل رد ، قبلی ، بدیهی مبادیدن کلیدیکنه و بو مبادینک
نتیجه لازمه می اولدیغنه و حواسک حقیقتک آنجاق قاریشق و وقت بر منظره سنی
تدارک ایده بیلیدیکنه قائل اولان مذهب . تصورات و مبادی اولیه نک ملائئی عقل
اولدیغنه قائل اولان بومذهب تجربیه مذهبینک (Empirisme) مقابیلدر . چونکه تجربیون
تصور و معرفتلک ملائئی منحصر آ تجربه حسیه اولدیغنى ادعاییدرل . معلومات تجربیه
تغليم ایدن بر کی و ضروری مبادی مجموعنه مالک اولمایان بر ذهن ایچون تجربه نک
میکن اولمایدیغنه قائل اولان مذهب (قات). اضباط عقل نقطه نظر ندن عقله ، بدهته ،
برهانه ایمان و اعتقاد و نور معرفت طبیعیه نک مؤثر اولدیغنه اعتقادکه بونک مقابیل
مذهب مکاشفه (Mysticisme) ، علوم خفیه مذهبی (Occultisme) و فلسفه احتسابیه
مذهب (Traditionalisme) و عنعنه مذهبی (Philosophie du sentiment) کی عقله مستند

اولمایان (Irrationalisme) مذهب‌لدر . (بالخاصه علم الاهیات علماسی نزدنه) آنجاق عقله اعتماد ایدلک لازم کله جکنه و عقاید دینیه ده آنجاق عقلک موافق منطق و نور معرفت طبیعه موجبنجه قناعت بخش او لدیغنى تصدیق ایتدیکی شیدرک قبولی لازم کله جکنه قائل اولان مذهب که بوکا (théologique) == عقلیه لاهوتیه مذهبی) تسمیه اولنور . بو مذهبه منسوب اولافلر کرک کتب مقدسیه و کرک عقاید فوق الطبیعیه بی صرف عقلی تأویلات ایله ایضاحه چالیشیرلر .

Rationalité

معقولیت یعنی عقله یاخود قیاس عقلی یه مبنی اوله ، منشئی تصورات و مبادی^{*} عقلیه اوله ، بر ارتباط ضروری و لزوم منطیق‌دن ناشی اوله .

Rationnel.

عقلی ، بالکز عقله مستند اولان .

== یقین عقلی ، عقله موافق اولان ، معقول اولان یقین . Certitude — le .

== اصول معقوله . قیاس واستدلال واسطه سیله استنتاج ایدلش Méthode — le .

اولوب کندیستنده تجربی هیچ برشی بولنمایان ، نظری .

Mécanique — le ou théorique . فن جراثمال نظری .

== عدد تام ویا منطق . Nombre — .

== افق حقيقی . بر محلک افق حقيقیسی کره ارضک Horizon — ou réel .

مرکزندن بالمرور محل مذکورک خط شاقولیسنه عمود اولان سطح مستویدر .

== نفس ناطقه . L'âme — le .

(غو بلو) : Raisonnables عقله موافق اولان شیدر . Rationnel عقلک مرکب او لدینی معلومه و مبدألک اقسام‌دن اولان شیدر . بوایکی کله بی قاریشدیر مامه لیدر « دیبوره بونکله برابر بونلرک بعض کرم مرادف اوله رق قوللاندیغى لغت کتابلرندن آکلاشیله يور .

Re

in re حقيقة حالت در En réalité . Universalia in re لاتینجه بر تعبیر اولوب

اسمیه (Nominalisme) مذهبمنک دستوریدر . و کلیات (Universaux) یعنی تصورات

کلیه عمومیه آنچاق اشیای حقیقیه و شخصیه موجوددر دیمکدر . بونک مقابلی Universalia a parte rei در . بو دخی حقیقیه (Réalisme) مذهبینک دستوریدر که کلیات اشیای حقیقیه‌دن آیری او له رق بذاتها موجوددر ، و آنلر بواسیانک نمونه‌لریدر دیمکدر .

Réaction

عکس العمل ، عکس تأثیر ، بر موجود او زرینه ایقاع اولونان بر عملک دعوت ایتدیکی دیکر بر عملدر . بالخاصه علم و ظائف الاعضاده عضویتک برتبیهه قارشی عملی . بر عملک آنی حصوله کیتن عاملک کندیسی تعديل ایمکدن عبارت نتیجه‌سی : عمل و عکس عملک متساوی اولمه‌سی کی . (علم الروح و علم اجتماعیده) برجهله کندیسی تعديل ایدن بر موجوددک حد اعتدالی تجاوز ایتدیک حقنه حاصل اولان آز جوق مشعوبه و محق بر احتساسله کندیسی عکسی جهته او له رق یکیدن تعديل ایده رک ایقاع ایتدیک عمل .

= تنبیه ایله عکس عمل بیننده کی مدت . Temps de — .

Réaliser

آنچاق تصوردها اولان برشیئی حقیقی باعمق ، میدان حقیقته و موقع فعله کتیرمک . بر فکر مجرددن عبارت اولان برشیئی بغیرحق حقیقی برشی عد ایمک . انکلایزلر بتعییری برشیئی واضح صورتنه تصور ایمک ، کوره یور کی ذهنده استحضار ایمک و آ کلامق معناسنده قولانیزلر .

Réalisme

حقیقیه مذهبی . (افلاطون) لک مذهبیدر که بوکا کوره مثل عقلیه (Idées) بونلرک صور منعکسه سندن عبارت اولان موجودات شخصیه و محسوسه‌دن دها حقیقیدر .

قرون وسطاده کلیاتک (Universaux) کندي محل ظاهرلری اولان اشیادن آیری او له رق موجوداولد قارینه قائل اولان مذهبدر که اسمیه مذهبینک (Nominalisme) مقابلیدر .

وجود دک ذی شعور نفو سک آنک حقنده استحصال ایده بیان کاری معرفت فعلیه یه
تابع اولادیغی قبول ایدن مذهب .

وجود دک ماهیه ^۱ فکردن باشقه بشی اولادیغنه و فکردن استخراج ایدیله میه جکنه
والفاظ منطقیه ایله هیچ بجهت خارج قلمایه حق صور تده افاده دخی اولونه میه جغنه
قاتل اولان و - دها اصلی و اساسی بر معناده اوله رق - حقیقتک معقول (Intelligible)
مقابله اولادیغی و قسماً لاعقلیتی (Irrationalité) تضمن ایتدیکنی قبول ایدن مذهب .
ریاضیون معاصرینک اشکال و حقایق ریاضیه نک عالم طرفندن احداث ایدلیوب
کشف اولوندیغندن (میدانه چیقارل دیغندن) عبارت اولان فکرلری .

فکر شخصینک معرفت فعلنده (لانا) بی (انا) دن آیری اولق اعتباریه
بلا واسطه بر معرفت بدیهیه ایله ادرارک ایتدیکنی قبول ایدن مذهب .
(علم بدایعده) حقیقی اولان شیئی تصویری بر حاله قویه یه ، طبیعتدن دها ای پاچمه یه
هیچ بروقتده چالیشلماهه سنی التزام ایدن مذهب .

صناعتکارک بالاخاصه انسانده طبیعتی یوکسلتن جهتی تصویر ایتمه یه میلی .
علم فکردن زیاده الفاظه اهتم ، مجرداتی سوءاستعمال و خیال مقابله اوله رق
حقیقت .

— = حقیقیه روحیه که هر موجود دک بر قوت و هر قوت کنندی
حقنده کیتکجه تمام اولان برشعور حاصل ایتمه یه میال بر فکر اولادیغی قبول
ایدن مذهبیدر .

Réalité

حقیقت ، حقیقی اوله . حقیقی اولان شی کورینش (Apparence) مقابلهیدر .
بعض مذاهاب فلسفیه ده جوهره (Substance) و حادثه یه (Phénomène) کورینش
تسمیه اولونور . حقیقت حادثاتک اوته سنده و یاخود تختنده اولان ، حادثات طرفندن
طرفندن کیزله ن و یاخود کشف ایدیلن شیدر . ظاهریه (Phénoménisme) مذهبنه
کوره بالذات حادثه دن باشقه حقیقت یوقدر .

— = objective . (ده قارت) ه کوره حقیقت خارجیه دیمک دکل عقلک کوزی
اوکنه دیکلمش بشیء داخلی عد اولونان فکرک کنندی دیمکدر .

(قانت) ه کوره ذات شی ، حادثاک اوته‌سنده موجودیت‌ندن امین اولمسزین قبول ایتدیکمز شی دیکدرک (ده‌قارت) بوكا (formelle) — = حقیقت فعلیه تسمیه ایدر. دیکر لرینه کوره ذهنک ، نفسک ، خارجنده اولان شی ، حقیقت خارجیه ، حقیقت عینیه دیکدر .

(Éminemment) — = بروجه اعلا ، بروجه آکل موجودیت .

كلمه سنه باقالی .

Recept

كلمه سی کی Concept کلمه سنه قیاساً تشکیل ایدلش بر کلمه اولوب ذهنک خارجدن آلدیفی شی ، معرفت‌دن معطی (Donnée) اولان شی .

Réceptivité

تأثراً و افعال ، متأثر اولمق قابلیتی . (قانت) ه کوره تأثیراتی قبول ایتمک قوتی که برشیئی بوتأثیرات و تصورات واسطه سیله بیلمک قوت‌نک مقابله‌دیر .

— = État de — .

بر عاملک تأثیرینی دها سهولتله قبول ایتدیکی حال .

Réciprocité

طرفین‌دن مقابله بالمثل صورتیله واقع اوله ، متقابله ، معامله ، متقابله ، مقابله بالمثل .

(قانت) ک تصنیفنده نسبت مقولات‌نک (Catégories) بربیسیدر . مویی‌الیه بوكا مشارکت (Communauté) یعنی فاعل و منفعلک فعل متقابله تسمیه ایتمشدتر .

بر قضیه‌نک بالتسکافو یعنی عکس مستوی ایله انعکاسی یعنی معنا دیکشمکسزین مجموعک موضوع و موضوع‌نک محول یا پیلمه سی .

— = اونکاس بالتسکافو . عامیله مقابله بالمثل .

Réciproque

متقابل ، طرفین‌دن وقوع بولان ، ایکی طرفدن قارشیقلی اولان :

— = مودت متقابله ، محادنت متقابله .

Amitié — .

(منطقده) بالتسكّافه انعکاس ایدن يعني معنا دیکشمشکسزین محمولی موضوع پاپیله بیلن قضیه .

تعريف معرفه مساوی اولمالی ، تعريف La définition doit être — .
ایله معرف متکافی اولمالی يعني معرفت صادق اولدینی هر شیئه تعريف دخی صادق اولمالی و تعريفت صادق اولدینی هر شیئه معرف دخی صادق اولمالی .
تعییردیکره تعريف عکس مستوی ایله عکس ایدیله بیلمه می یعنی معنا دیکشمشکسزین معرف معرفت یرینه قونیله بیلمه می . مثلاً مثلث اوچ ضلعی برشك دوکشیر الاصل ادر . تعريفی اوچ ضلعی برشك دوکشیر الاشلاع مشادر دینیله رک عکس ایدیله بیلیر .

ایکی قضیه شرطیه (متصله) دن برینک شرطی دیکرینک نتیجه می و برنجی قضیه نک نتیجه می ایکنجدیسمنک شرطی اولدینی وقتده بو ایکی قضیه می قضیه متفاوتین تسمیه اولنور . مثلاً اکبر شکل مثلث ایسه اوچ ضلعی برکشیر الاصل ادر . واکر برشك اوچ ضلعی برکشیر الاشلاع ایسه برمشادر . تعريفت بولیه ایکی قضیه متکافیه شکلنده افاده اولنونه بیلمه می لازم کاير . (Définition) کله سنه ده باقامی .

ان کل مضافین = Tous les relatifs s'appliquent à des choses — s.
يرجع كل واحد منها على صاحبه بالتسكافه : ذلك العبد هو عبد المولى والمولى للعبد =
مضافین دن هر بری دیکری اوزرینه بالتسكافه (متساویاً) رجوع ایدر . يعني بونلر متکافیاً عکس ایدیله بیلیر . بوکوله افندینک کوله سیدر وبو افندی کوله نک افندی سیدر دینیله بیلیر (ابن رشد) .

اذا كان حدان ينعكس = Quand les extrêmes sont — s l'un à l'autre .
کل واحد منها على صاحبه مثلاً ان کل ا هو ب و کل ب هو ا = حدلرک (طرفینک) هر بری دیکری اوزرینه انعکاس ایتدیکی مثل هر (ا) (ب) در و هر (ب) (ا) در دینیلدیکی وقتده .

à .. = (ایکی حدان برینک دیکریه) متکافیاً ياخود عکس مستوی ایله منعکس اولمه می ، انعکاس ایتمه می ، بونلر دن برینک دیکرینک یرینه قویلمه می .

Réognition

(رهقونیسیون) طانیه، بیلمه، معرفت؛ عقلک حس اولونان برشیئی، بر تأثیری بر مفهوم کلی تختنه ادخل ایمه‌سی و تعبیر دیگرله آنک معلوم اولان فلاں طبیعت و ماهیته اولدیغنى بیلمه‌سی. مثلا ناکهانی بر ضیانک شمشک و کوریان Reconnaissance برشیئک یشیل ویاخود بر شکلک مثلث اولدیغنى بیلمه‌سی کې. اولدن حس وادرانک اولونان برشیئک یکیدن اوشى اولدیغنى بیلمه‌در. مثلا برخاطره‌ی بیلمه، شمدىکی بر حال شعورك مقدمکی برحال شعور اولدیغنى طانیه‌در.. *Acte.* *récognitif* حقوق اصطلاحنده بر تعهد، مقاوله و سائرنک وجودی تصدیق ایدن سند، تصدیقنامه، اقرار و تصدیق سندیدر.

Reconnaissance

طانیه، بیلمه، ذهنده شمدى حاضر اولان برشیئک طانلش اولدیغنه حکم ایمه. بر حقیقی، برحیقی، بر تعهدی تصدیق ایمه. شکران.

Reconnaitre

شمدى ذهنده حاضر اولان برشیئک بزه اولجه دخی معلوم اولدیغنه حکم ایتمک (بو، اوشیئک مقدمانه کی احوال ایچنده معلوم اولدیغنه تختره ایدله‌سی تضمیم ایتمز). دوشونیلن برشیئی بر تصور کلی داخلنے ادخل ایمه. مثلا ناکهانی بر ضیانک شمشک اولدیغنى بیلمک. (*Récognition*) کلمه سنہ باقالي. بر فکری بر قعده‌نک حقیقی اولدیغنى و سائرنی قبول و تصدیق ایتمک.

Récurrence

کری دونه، رجوع. علم حیاتده بر نوع ویا عضوک مقدمکی اصلنے رجوعی. بر حادثه‌نک کندی اسبابی اوزرینه و بر حادثه فکرینک بوحاده اوزرینه عکس عمل، عکس تأثیر حاصل ایمه‌سی، کندی اوزرینه اجرای عکس عمل و تأثیر.

Rédintégration

فرانزز جه یکی فلسفه لغتچه سمند بو انکلیز جه کلمه‌نک مقدمکی حیات عقلیه مزک بر اصلی

یکیدن وقوعه کادیکی وقت اقسامندن بولوندینی حالت شعورک تمامیله حصوله کلیه به میال اوله سندن عبارت اولان حادثه عقلیه بیان ایمک ایچون (هامیلتون) طرفندن اختراع اولوندینی و بوحاده بیه اکثریا (— Loi de totalité = قانون کایت) تسمیه ایدلیدیکی بیان اولوندشدر .

انکلیزجه بر فلسفه افتوجه سنده (— Loi de —) دینیلن قانونک : « بر فکر جمهستنک تکرار خاطره کتیریلن اقس اسما و قتیله یقیندن مناسبته بولوندقاری قسملری عقله کتیرمکه میالدر » صورتنه افاده ایدیلوپ تتابع تصورات (Association) قانونشک بر افاده مجده سندن عبارت اولوندینی بیان ایدلشدر . انکلیز لسانشده To reintegrate فعلی اصلاح و تجدید ایمک ، بر مجموع یا پعیق ، غایت و حال کاله اعاده ایمک معناشنه اولدیندن بوكا تم خاطرات قانونی واخود قانون کلیت دینیله بیلیر .

Réduction

— = ابطال نقیض ایله انتاج مطلوب ، قیاس خلف . — à l'absurde.

Réduplicative

تکریروی ، تکراری .

متافق اوله رق تکرار ایدن بر لفظی حاوی اولان قضیدلردر :
En tant que = Propositions — s
= La philosophie première a pour objet l'être en tant qu' être .
« فلسفه اولانک موضوعی وجود اولق حیثیله وجوددر » کبی .
بو قضیدله قضاى تکریریه دینیله بیلیر . (غوبلو) : « بونلر قضایای سبیله در . جوزنک وجود ، وجود اولق حیثیله فلسفه اولانک موضوعی دیمکدر » دیبور . (Causal کلامه سنده باقالی .)

Réel

حقيق ، معلوم او ماسه بیله موجود و واقع اولان . بو کامه ظاهری (Apparent) ، اصلسر ، واهی (Illusoire) ، موهم ، اعتباری (Fictif) ، نسبی (Relatif) ، ممکن (Possible) ، خیالی ، مثالی (Idéal) مقابلي اوله رق قوللائیلر .

== حقوق عینیه، اشخاصه عائد اولایا ب اشیاهه عائد اولان حقوق. Droits -- s.

== تعریف حقیقی. (Définition -- le. کلمه سنه باقایی .)

Réfléchi

دوشونولش، تأمل ایدلش اولان، تأملک نتیجه‌سی اولان، تأمل ایله پایپلش
ویاخود سویلنمش اولان. متأمل، تأمل ایله حرکت ایدن. انکاس ایتمش، منعکس.

== بر فعلک جمله‌نک قاعلی اوزرنده قالدیغی کوستون فعللر، مطاوعت Verbe --- .

فعللری .

Réfléchissant

بو کله فلسفة‌ده يالکز (قانت) ک بر تعبیری ترجمه ایتمک ایچون قولانلیبر. مویی الیه
کوره هر تصدیق (حکم) برجزی‌یی بر کلی تختنه ادخال ایمکدن عبارتدر. هر نه وقت
کلی اولدن معلوم اولور و حکم و تصدیق قوی اوکلینک تختنه ادخالی لازم کلن جزئی
تعیین ایچون استعمال ایدیلیرسه او قوه مخصوص، عدد (Déterminante) ویاخود تخصیصی،
تحدیدی (Déterminative) تسمیه اولونور . بالعکس هر نه وقت جزئی معلوم اولوب
بونک ادخال ایدیله جکی کلی‌یی (مثلاً قاعدة کلیه‌یی) کشف ایتمک لازم کلیرسه او قوه
متأنمه (Réfléchissante) دینلیبر .

Réflexe

== فعل منعکس؛ ایکننجی درجه‌ده بر مرکز عصبی‌یه نقل اولونان
بر تنبیه قشر دماغینک انضام معاوتی و بناءً علیه هیچ بر مشعور به حاده‌نک و ساطعی
اولمقوسین بر عکس عملی دعوت ایتدیکی وقت بوکا فعل منعکس تسمیه اولونور .

زمانزده بو کله سوء استعمال ایدیله رک هیأت اجتماعیه‌نک غیر اختیاری
عکس عمللریته (s sociaux)، لسان‌کیکلره (s symboliques)، صنعت‌کیکلره
(s personnels) دینلنمکه باشلامشدرو. و بوصورته بوتون بوظاهرات عقلیه‌نک
نوعما میخانیکی و ایجابی شیلر اولدیغی بیان ایدلک ایستنلمشدر .

Réflexif

تأملی ، بر تأملدن عبارت اولان ، بر تأمل واسطه سیله حصوله کلش اولان .
 تأملی = علم الروح تأملی . هر هانکی فکر اولورسه اولسون
 Psychologie — ve.
 آنک شرائطنک محلی بزی فکرک صفات ممیزه اساسیه سنی کشفه سوق ایدر . ایشته
 تحلیلک منحصرآ تصوراهه قابل تطبیق و بوسبوتون خصوصی اولان بو نوعنه اصول
 تأملیه (Méthode -- ve) تسمیه اولونور . صوکره بو اصول فکرک شرائطندن
 کرک بر شخصیتده و کرک علم مابعد الطبیعی نقطه نظرندن انتظام و تشکیلاتک مثال کیلرند
 فکرک و حدته تعالی و بو جهته فلسفه عمومیه مسائلنه سوق ایدر .

Réflexion

تأمل یاخود شعور تأملی (Conscience réfléchie) و یاخود ادراک داخلی (Perception interne) که عقلک کندی کندی خی موضوع معرفت اتخاذ ایمه‌سی ، تدقیق و تفییش ایله‌سیدر . تأمل علم الروح آلت مخصوصه‌سی اولان تفییش داخلی (Introspection) در . و نوعما هم آقور همده سیرجی اولهرق کندی کندی تدقیق و مطالعه‌ایمک آرزو ویا اراده‌سی تضمن ایدر . و بو جهته احوال داخلیه‌مزی طبیعی و واضح بر صورتده ادرا کدن عبارت اولان اصل و فطری شعوردن آریلیر : بن متامل اولورم . و بو وجهه متامل اولدیغی بیلیرم . بونی باکتا بیلدرن شعوردر . بن متامل اولورم . و بو تأملک کندی خی و اسباب علم الروحیه‌سی تدقیق ایدرم . ایشته بو تأملک ایشه باشلامه‌سی والی حس ایدن و آندن متأسف اولان (انا) ایله بولای - غیرمتاثر قلمه‌یه جهد ایدرک - تدقیق ایدن (انا) بی نوعما قارشی قارشی یه قور .

ایشته تأمل یاخود تفییش داخلینک مکن او لمه‌سی علیه‌نده اکثريا تکرار ایدیلین اعتراض معرفتک بو نوع مخصوصه‌نده نفس ایله خارجک و تعییر دیکرله (انا) ایله (لانا) نک بو عینیتندن آنخشدر . لکن اک ماهرانه استدلاللر بر امر واقعه قارشی مظہر اعتبار اوله ماز .

تأمل دها خصوصی اولهرق کرک بر حادثه‌نک اسبابی دها زیاده تحلیل ایله‌ماک ودها ای آکلامق و کرک بر طرز حرکتک نتایجی (وبالخاصة منفعت و محذورلریخی) حساب ایمک مقصدیله حکمک برای تقيید بر تعليق معناسته کلیر .

(قانت) د کوره ذهنده استحضار اولونان بعض شیوه‌ک بزم مختلف منابع معرفتمنه نسبتیدر. بالخاصه (transcendentale) — = تأمل اعلوی (ذهنده استحضار اولونان بر قاج شیش مقایسه وارتباطی مدرکه محضه‌یه می یوقسه معرفت شهودیه حسیه‌یه می عطف ادلک لازم کله جکنک تدقیقیدر. بوتأمل عینیت و اختلاف؛ موافقت و عدم موافقت، داخل و خارج، ماده وصورتن عبارت اولان تصورات کلیه تأمیلیه بی (Concepts de —) تولید ایدر.

(من دوبیران) تأملی: «بن او قوته تأمل تسمیه‌ایده‌رم که عقل آنک واسطه‌یه بر احساسات جمله‌سنده ویا خود بر طاق حادثاتک ترکینده بالجمله عناصرک بر وحدت اساسیه ایله نسبت مشترکه لریخی کوریر. بر قاج طرز و زویا کیفیاتک بر وحدت مقاومته (Unité de résistance)، مختلف بر قاج نتیجه‌نک عینی بر سبیه، متبدل تعدیلاتک مقوم اولان عینی بر (انا) یه نسبتی و سائزه کبی» دیه تعریف ایتمشدر.

Réfutation

رد، ابطال، معلوم بر مدعیاتک باطل اوله یغی اثبات ایدن استدلال. بر رد و ابطال دلیلی استخراج اولنه بیله جلت و قمه.

Regrès

ترقی (Progrès) مقابلي اوله رق رجوع، تقهقر، کیرویه دوغری کیتمه.

Régression

Progression و Progrès مقابلي اوله رق رجوع، تقهقر، کیرویه دوغری کیتمه. (منظقه) عقلات نتایجدن مبادی یه، آثاردن اسبابه و مرکبند بسیطه یو کسله رک کیدیشی. (علم حیانده) ذی حیات موجوداتک تکملک عکسی جهتنده استحالله‌لری، اجدادلرندن بر اصله رجوعی، بعض کره تردی، استحالله ردیشه. بر عضو ویا وظیفه‌نک دها اسکی ویا ابتدائی بر حاله رجوعی.

Loi de — ou réversion. = خاطراتک قوه حافظه‌نک عمومی بر ضعفیندن

ناشی غائب اولدقلری وقتده اکتساب ایلدکاری ترتیبک عکسی بر ترتیبده غائب

اولمکی یعنی الاصوکره قازانیلان خاطر منک اک اول او نو دله سی حاده سیدر،
(علم اجتماعیده) ترقی مقابلی او لان استحالله، تدن.

Relatif

نسبی، اضافک مطلق (Absolu) کلمه منک بعض معنالرنده مقابله میدر. نسبتلو دن عبارت او لان.

مسافه نسبی اولمگله . = L'espace étant —.

دیگر بر حده موضوع بحث او لان شی آنسز غیر قابل تعقل، غیر ممکن با خود غیر صحیح او له جون صورتده تابع او لان. تحدید میز، قید احتراز ایسز تصدیق او لونه مایان. متعلق . مضاف .

= Une des propriétés des deux relatifs est la réciprocité parfaite.

العكس بالكافئ مضائقیک خواصندن بریسیدر .
اشیاء مضافه . = Les choses —ves.

متقابلاً تدن مضافات . = Opposés comme —s.

Propositions —ves. = قضایای نسبیه که برقایسه ویا خود بر نسبت بیان ایدن
بر نوع قضایای مرکبهدر. خزینه که نزدده ایسه قلبک دخنی اور اداده در، پدری
ناصله اوغلی ده او لیله، انسانه مالک او لدینی شی نسبتنده حرمت و اعتبار
ایدیلیک کی .

Relation

نسبت، علاقه، اضافت. منطقده «حسن احمدک او غلیدر»، و «۸ عددی ۷۲ عددینک ۹ عددیله تقسیمنک خارج قسمتیدر» کی قصیمه لرده نظر اعتباره آلينان حدلردن (حسن، احمد، ۸، ۷۲، ۹ حدلردن) صرف نظر ایدیلو بده آنجاق بونلری جمع ایدن رابطه نک شکلی نظر مطالعه یه آنیرسه ایشته بو شکله اضافت قسمیه او لونور. برنجی مثالده يالکز ایکی حد بولوندینی جهنه آکا (binaire) = اضافت مثنی) وایکنچی مثالده او ج حد بولوندینی گفندن آکاده (ternaire) = اضافت مثاله) دینیلیر. اضافت (آریسطوطک) = مقولات عشره سندن بریدر. (Catégorie) کلمه سنه باقالی .

(قانت) = کوره مقولات او بعدهن جوهر و عرض، علت و معلول، فعل متقابل نسبتاریخی حاوی اولان مقوله در .

Propositions de — = قضایای نسبت که تحلیله مساعد (یعنی موضوع و محتوى) .

بر موجود حقیقی) اولان قضیه‌لدر. اکر بالعكس بر قضیه‌نک محمولی (یا لکز بر شخص کبی یعنی بر قیمت متبدل‌ه عمومیه‌نک قیم ممکنه‌سدن بری نظریه باقیلان) بر موضوعات بحالنی افاده ایدن غیرقابل تقسیم بر مجموع اوله‌رق تفکر ایدیاپرسه او قضیه‌یه قضیه تلازم (Prop. d'inherence) تسمیه‌اولونور. «احمد خسته‌در» و «محمد سیاحت ایده‌بور» قضیه‌لری کبی که بوندک بر نجیس‌نده خسته‌اق احمدک واکنچیس‌نده سیاحت محمدک وجودینه ملازم‌در. آنک ذاتیله قائم‌در .

— = علاقه قانونیه که برمالی صاحبینه ، بر بورجی آلاجقلیسنه ،

اختراع ایدیلن بر شیئی مختربته ربط ایدن رابطه حقوقیه . بورابطه صرف روحی بر حقیقت غیرصریه اولوب قابل وزن و مادی برشی دکاسه‌ده پک مهم نتیجه‌لر تولید ایده‌بیلر .

بر نسبت نه ماهیتده اولورسه اولسوون بر تابعیت مبدئی (Princ. de dépendance) در .

مثلاً علیت نسبتی (de causalité) — معلولک علتنه تابعیت و ارتباط و اتصال نسبتی (de connexité) — عینی زمانده موجود اولان ایکی ویا دها زیاده حادثاتک تابعیت متقابله‌لری مبدئیدر .

— = آ کا هیچج برشی اضافه ایدیله منزه .

— = Abstraction de toute — .

— = باب مضاف ، اضافت مقوله‌سی .

Relationnel

منطقی بر اضافت کوسترن یاخود تعین و تخصیص ایدن ، اضافته متعلق ، اضافی .

Relativisme

نسبیه مذهبی که هر معرفتک نسی اولدیغی (Relativité de la connaissance) قبول ایدن مذهبدر. لکن معرفتک نسبتی صور مختلف‌ده آ کلاشلم‌شدرا. فیا و فلرک بر طاقی (بروتاغوراس) واسکی اهل شکوک‌ایله برابر «انسان بالجمله اشیانک مقیامیدر.

هر مسئله‌نک‌لهمده‌ده علیهندده مساوی قوتده دلیل‌لر ایراد اولونه بیلیر.» یاخود «انسان اشیایی آنجاق آنلر ک‌کندی‌سیله اولان نسبتاریه کورم‌بیلیر.» و دیگر بر طافقی ده «اشیاک کنه و حقیقیتی یاخود فی ذاھ شیئی هیچ بر معرفت بشربه ادراک ایده منز» دیمشلدر. بو وجهه معرفتک نسبی اولادیغنه قائل اولان مالک فلسفیه (رُبْیَیَّه Scepticisme)، تقدیمه (Criticisme) فلسفه علمیه - که اثباتیه دینلمکده در - آشاغیده (Relativité) / مذهب‌لریدر. آشاغیده (Positivism) / لادریه (Agnosticisme) کله سنه‌ده باقیالی.

— نسبیه اخلاقیه که خیر و شر فکرینک ازمنه وهیات اجتماعیه کوره تبدل ایتدیکنن و بو تبدلانه معین برتری اولادیغنه قائل اولان مذهبدر.

Relativité

مطلق مقابی اوله رق نسبی اوله، نسبیت .
— نسبیت معرفت، معرفت بشریه نک نسبی اوله سی که
بوی مختلف فیلسوفلر مختلف صور تلرده آکلام‌شلدر در :

(هامیلتون) لک بو بایده اجرا ایتدیکی تحملیه کوره معرفت بشریه شو جهتل له نسبیدر : او لا حد ذاتنده موجودیت مطلق صور تد بیلینه میوب آنجاق احوال و کیفیاتی یاخود ظاهراتی حیثیتیه بیلینه بیلیر. و تعییر دیگر له انسان اشیایی بیله میوب بالکن نسبتاری بیله بیلیر. ثانیاً بو احوال و کیفیات (Modes) آنجاق بونلری ادراک قادر بر قوته مالک اولان بر نفس متفکره طرف‌دن بیلینه بیلیر. بو حالده تسبت بالخاصه بر محدودیت معنا‌سنه آکلاشلمق لازم کلیر. ثالثاً بو احوال و کیفیات عقلک علمنـه آنجاق بالذات قوای ذهنیه طرف‌دن تعديل ایدلش و آنلر ک فعالیت مخصوصه سیله قاریشمک اولدیغی حالده واصل اولور. (هامیلتون) نسبیت نظریه‌سنک بومعنالرک هر بری اعتباریه دوغری اولدیغی فکر نده در.

(ستو آرت میل) بو تعییرک معنالری بروجه آتی تصنیف ایتمشد : او لا بز بر شیئی آنجاق دیگر بر شیدن فرقی اوله سی حیثیتیه بیلیرز. مویی الی بونی مهم و صورت عمومی‌ده قبول ایدلش بر قانون منطقی عدایدرا. ثانیاً بز طبیعتی آنجاق کندی احوال شعوریه من واسطه سیله بیلیرز. بو ایسه بود عواوه (Thèse) تابع دیگر ایکی دعواه

سوق ایده‌بیلیر. برنجیسی آنچاق احوال شعور به وارد ر. ایکننجیسی حد ذاتنده شیلر وارد ر. لکن بوندر کرک (فانت) ک وقلینونک (Rationalistes) و کرک تجربیونک (Empiristes) و ردکلری معناه کوره لا یُعرَ فدر (Inconnaisables). یوقاریده کی کلمه سنه ده باقایی (Relativisme).

== نسبت مبدئی که (آیشتاین) ک نظریه علم الطبیعیه سیدر.

بونظریه موجبنجه او لا یکدیکر لرینه نسبته مطرد حرکت انتقالیه ده بولنان مختلف راصدلر ایچون حادثان طبیعیه قانونلری (ضیانک سرعاتی کی ثابت اولانلر دخی داخل اولق اوزره) عینی قانونلردر. ثانیاً بونک تیجه‌سی اولهرق وقواتک زمان ایچنده ترتیبی (Ordre) بر و مستقل او بایوب مسافه‌نک کندیلری اشغال ایدن اشیای مادیه طرفدن تعیین و تحدید ایدیلن نقاط مختلفه سنه نسبته در.

بونظریه علم عالمنده بويوك بر اهمیته تلقی اولونمشدر. حصوله کتیردیکی نتایج جمله‌سندن اولهرق ضیانک کرہ ارضک بر نقطه‌سنده بولنان بر راصد ایله سیر سریع اوzerه قطع مسافه ایمکده اولان دیکر بر راصدک هر ایکنیسه ده عینی سرعتله واصل اولدینی و کونشات جوارندن صور ایدن بر شاعر ضیائینک شمدی یه قدر ظن اولوندینی کی بر خط مستقیم تعقیب ایتیوب انحراف ایلدیکی تین ایتش (آیشتاین) طرفدن مکان و زمان حقدنده میدانه قوییلان یکی فکرلرک محتاج حل بولنان بعض مسائل علمیه‌یی حل ایتدیکی کی دیکر بر چوچ مسائلک ایضاخنه خدمت ایده‌جکی آکلاشدمشدر.

بعض کتابلرده اضافیت تعبیری کوریله‌یور. نسبته اضافت بیشنه فرق وارد ر. نسبت اعم اضافت‌اخصدر. اضافت نسبت مکرره یعنی دیکر بر نسبت معقوله یه قیاساً تقل او لونان نسبتدر. بابالق و اوغلالق کی که بوندر آنچق یکدیکرینه قیاس ایله تعلق ایدیلیر. اوغلسر بابا و باباسز اوغل تصویر اولونه‌ماز. بو قبیلدن اولان ایکی کلمه یه متضایفان تسمیه ایدیلیر. ایشته مقولات عشره‌نک بربی اولان اضافت (Relation) بودر. حال بو که Principe de relativité و Relativité de la connaissance تعییرلرندے معنای مقصود اضافت دکل مطلق (Absolu) مقابله اولان نسبت و محدودیت اولدینی جھتله Cela est relativement facile بو بالاضافه قولایدر دیه ترجمه

اولو نماوب بو بالنسبه قولايير دينلديكى كى بالاده كى تغييراتده دخى نسبيت كله سنت استعمالى لازم كاير .

Religion

--- = دين طبىعى كە يالكىز جناب اللہي و آنک حكمت و عنایتنى عقل بشرك ادرارك ايمەسى اساسىنە مىتند اولوب عقائىسىز و وحىيە قائل اولمايان بر دىندر .

Religiosité

احتىسas دينى ، بر مذهب و وظيفه دكى انسانه مخصوص براحتياج روحي اولاق اعتبار يە احتىسas دينى كە معين برموضوعى اولمايان مېھم براحتىسادر .

Rémanent

بر جسم جلد ايله مدت مدیده تىاسىدە بولونقدن صوڭره تىاسى منقطع اولدىغى وقت براحساس باقى قالىر . ايشهتە بوكا (e) = Sensation احساس باقى) تسمىه اولونور .

Réminiscence

تذکر ، تذکار . توارد . مېھم و نقسان خاطرە .

Théorie platonicienne de la -- .
 معبودلرلە بىرلىكىدە ياشادىغىز و مىش عقليي يىعنى عالم مئالك حقايقى (Idées) دوغىرىدىن دوغىرى يە مشاهىدە ايتدىكىمز جەتىلە شەمىدىكى علم و معرفىتمىزلا اوحالك تذکر تىدن عبارت اوئلەسـىندن عبارتىدر . (سوقرات) علمك فطري اوولدىغى قبول ايمەشىدى . افلاطون تخيلى ايتدىكى بونظرىيە ايلە او فطريتى اىصال ايمەش اوولدىغى ئىننەدە بولۇنىشىر . (علم الروحىدە) اوئلن كورولىش بىرمتىك ، بىرسورتك اوئلن كورلدىكى بىلەكىسرىن ذەنە عودتى . بىرصناعتكارك حقىقت حالدە بىرسىب وياشكلى آنجاق تختظر ايتدىكى حالدە آنی يىكىدىن اختراع ايتدىكى ئىننەدە بولۇنەرق استعمال ايمەسى كە توارد دىمكىدر . مېھم و نقسان خاطرە .

Remords

وجدان راحتسىزلىنى ، عذاب وجدانى ، اضطراب وجدانى ، ما يو سانە ندامت ،

تأسف، پشیمانق. بر کیمسه نک کندی سوء حرکتی آکلاهراق حس ایتدیکی شدتلی الم معنوی. بونک ندامت Repentir دن فرقی شودرک ندامت او قدر منفعتانه اولماوب دها اختیاری اولان بر حالت روحیه‌یی افاده و بعض مرتبه احتساس دینی‌یی تضمن ایدر. بو بحزندر. عذاب و جدانی ایسه بر اشکنجه، بر اضطرابدر. ندامت همان بر فضیلت وعداب و جدانی ایسه بر مجازاتدر. دیگر جهتن عذاب و جدانی تأسفدن (Regret) دخی آییریلیر. چونکه تأسف اساساً کمچش برایشی تقسیح و آنک باشقه دورلو اولمش اولمه‌سی آرزو ایتمکدر. بالضروره بر عتاب معنوی‌یی تضمن ایمز.

Représentatif

دیگر برشیئی و باشیختی عرض و تمثیل ایدن، آنلرک یرینی طوتان و یاخود بر حقک اجراسنده آنک یرینه قائم اولان، تمثیل ایمک صفتی حائز اولان، وکیل ونائی و قائم مقام اولان.

اجرا اولونان حکومت = حکومت نواب ملت، منتخب وکیلر واسطه‌سیله Gouvernement — .

احساسات، انفعایه (Affectives) و مثنه (Représentatives) قسم‌لرینه آییریلیر. احساسات انفعایه لذت ویا الم حاصل ایدن احساساتدر. احساسات مثله کندی‌بلری حصوله کتیرن اشیای خارجیه‌یی تمثیل ایدن، ذهنده حاصل ایتدکلری صور تلره آنلری بزه کوسترن احساسلدر. هر نقدر Représentative لفظنک شکلنه نظرآ تمثیل دیمک لازم کلیرسده بو کله مثال قیلندن معناسنی افاده ایده‌جکی جهتهه مثل دیمک مر جحدر. تعییری حکومت نواب دیه ترجمه اولوندیفی کبی L'argent est devenu le signe représentatif de toutes choses عباره‌سی ده «پاره هر شیئک علامت مثنه‌سی اولدی» دیه ترجمه ایدیله‌سیلیر. بو کله نک لفتلرده مثلی بونلردر. بوراده استحضاری تعییرینک قول‌لایسله‌میه جنی در کاردر. کله نک اصل مقابلى (نائی) لفظیدر. لکن بو کبی یرلرده (مثل) لفظی مأносدر.

مونادک بوتون عالی افاده ایمه‌سندن عبارتدر. بو افاده‌دن مونادله عالم بیتنده La nature — ve de la monade.

حدبحد بر تقابل و هر ایکیسی حقنده سویله نیله سیله جک شیلر بیننده ثابت و متنظم بر نسبت وارد ر معنای آ کلاشمق لازم کلبر.

(دھقارت) — ves. = تصورات مثاله نظریه سی . — Théorie des idées.
مذهبینه منسوب اولانلر طرفدن صورت عمومیه ده قبول ایدلش بر نظریه وارد رکه بکاره عقل اشیای حقیقیه نی دو غریدن دوغری یه بیلمیوب بالکن آنلرک علامتدی اولان تصوراتی بیلیر . (دھقارت) Présenter کلمه سی هم برشیئت یربنی طومق هم ده آنی ذهننده احضار ایتمک یاخود دها دوغری سی عادی عقلماک (Sens commun) حقسز اوله رق شیئک کندنن تمیز ایتمدیک بعض معین محوی بی ذهن عرض ایتمک معناینده قولاندینی آ کلاشمق ده در . (مالبرانش) تصورات مثاله نظریه سی مفرط برشکله قویش و بوندن دولایی (آرنو) طرفدن شدته تنقید ایدلشدرا .

شمدیکی علم الروح اصطلاحنده - ادرال ، تخیل ، حکم کی - حداثات عقلینک ذهن برشی عرض ایتمه سی ، ذهنک بوکا کسب معرفت ایله سی و بونکله حداثات انفعالیه یاخود فعلیه دن آیریمه سی اعتباریله اولان صفتی که بوکا احضاری دینیلر بیلیر . چونکه ذهنک اوکنده برشیئی حاضر بولوندیر مقدر . (رونووی یه) بوکا یهین ولکن فرقی بر معناید او له رق هر نوع معرفتک شکل عمومیسی دیه تعریف ایتمدیکی تصورو واستحضار ک (Représentatif) ایکی قطبنه (مستحضر) Représenté و (مستحضر) Objectif کلمه لرینک نامه ری ویرمش و بوایکی کله نک مهم عد ایتمدیکی (Phénoménisme) کله سنه باقلی .

اصلی (Typique) و بصنف (مثلا بصنف عقولی) عرض ایتمک یاخود او صنفك اک مشکل شکلاری کوست مرک ایچون نمونه و مثال خدمتی ایفا یه مخصوص .

Représentation

وکالت ، نیابت ، دیکر برویا بر راقج شخصک یربنی طومه ، آنلرک حقوقی استیفا و یاخود منافعی مدافعه ایتمک ایچون یولرینه قائم اوله ، دیکر برشیئک یربنی طومه ، آنک مقابلی ، نشانی ، رمزی اوله . هیئت نواب ، دیکر اشخاصی تمیل ایدن اشخاصک هیئت جموعه سی .

— nationale. = ملت و کیلری ، نواب ملت .

ذهنده حاضر اولان شی ، تصور ایدیلان شی ، تصور ، ذهنده حصول صورت ، فکر فعلنک محویسی . ذهنده حاصل اولان صورت ، شیء معلومک نفسدہ ارتام ایدن صورتی ، حواس وبا مخیله طرفندن مدرکیه تدارک اولونان صورت . بالخاصه مقدمکی برادرانکی یکیدن حصوله کتیرمه ، ذهنده یکیدن استحضار ایتمه . برشیئی تصور ایتمک فعلی . بر ماده جامدی (Matière concrète) مقولات تختنده تشکیل ایده رک دوشونک قوئی . بوصورتاه دوشونیان شیدرک مجموعی .

حاصلی بوکله علم الروحه برشیئی تصور یعنی برشیئک صورتی ذهنده احضار یاخود اسکی برصورت ذهنیه ی یکیدن استحضار ایتمک ، ذهنده احساسک برافقینی ویاخود مخیله نک تجدید و اعاده ایتدیکی صورت ذهنیه معتالریسیدر . بوصور (Affection) == افعال) یعنی لذت ویا لم حسن ایتمه مقابلیدر . برشیئک صورتی ذهنده ایلک دفعه اوله رق احضار ایدیله بورسه آ کا (Présentation) واکر او لجه ذهنده حاصل اولان صورت یکیدن اعاده اولونبورسه بوکاده استحضار (Représentation) دینلمه سی توصیه ایدلیکددر .

Phénoménisme Espèces ou images – ves.

کلاملرینه ده باقالی .

Représenter

کوسترمک ، کوز او کنه قویق ، ابراز واراہ ایتمک . (معنای مجازی اوله رق) بریسنک اونوتینی ویاخود مسامحه ایتدیکی بر فکر و مطالعه اوزرینه نظر دقتی جلب ایتمک ، بونی کندیسنه اخطار ایتمک . دیکر بر وبا بر قاج کیمسه نک یرینی طویق و حقارلینک استیفاسی ویاخود منفعتلرینک مدافعه سی ایچون آنلرک یرلرینه قائم اوبلق ، آنلره وکالت ویانیابت ایتمک ، آنلری تمثیل ایتمک ، بناءً علیه دیکر برشیئک قائم مقامی ، بدی ، مقابلی ، علامتی ، رمزی اوبلق . غیر حقیقی وغیر موجود ویاخود دوغریدن دوغری یه ادرا کی غیر ممکن اولان برشیئک صورتی فعلی وحقیقی وطرز زده حواسه عرض ایتمک ، تصور ایتمک : مثلا (سانطور) لرک محاربه سی ، بر قومدیا مجلسی کی . بمعنادن مأخذ اوله رق برشیئی کندینه عرض ایتمک یعنی ذهنده حقیقی بر شکلده تصور و تخیل ایتمک ، ذهنده استحضار ایتمک : مثلا مثالی تخیل ایتمک معین مقابله هه برشیئی تصور ایتمکدر .

Reproduction

تکرار حصوله کتیرمه ، یکیدن حاصل اینه . بالخاصه حافظه‌نمک تخلیلنده اولدن
ذهنده تشکل اینش اولان برصورتک اوزارده تکرار خموری .
— = ظاهر ظان و یاخود نذکر قانونی که (قانت) ه کوره ذهن
هیئت جموعه سیله عرض ایدلش اولان فکر لرک شموره یکدیگر نریخی اخطار
ایتمارنده جاری اولان قانوندر .
تکرار حصوله کتیرلش اولان شی .
— = استمرار الوجود بالتعاقب = continuelle et successive de l'être.
بالتعاقب استمرا وجود .

Répugner

(منقاده) متنافق اولق . مغایر ، مخالف ، منافی اولق .
— = Les antécédents du sujet et les répugnantes de l'attribut.
الموضوع ومالممکن ان یکو ذی المحمول = موضوعك لواحق و مجموعه بولنه سی
غير ممکن اولان شیلر .
— = ما هو مسلوب عن الموضوع = موضوعدن
منیتلاب اولان شیلر .

Résidus

— = تقایا اصولی . بو، (هورشل و ھیوئل) Méthode des — .
طرقدن ارائه اولونان اصول تدقیق علمیدرکه حادثه‌یی بر نوع رسوبه ، طور طویه ،
بقیه ارجاع ایتك و صوکره بونی تدقیق ایده رک صورت ایضاحیه و یا قانونی بولق
اچون برنتیجه‌دن (بالخاصه برنتیجه عدد هدن) اوچه معلوم اولان قانونلرک نتیجه سی
اوهرق حصوله کان کمیتی تزیل ایتمکدن عباریدر .
(میل) ه کوره بو قانونک خلاصه سی شودر : « بر حادثه‌دن بعض مقدمه رک
نتیجه سی اولدیفی اوچه اجراء ایدیلن استقرالره معلوم اولان قسم
تزیل ایدلیکی حاله او حادثه‌دن قلان شی باق قلان مقدمه رک نتیجه سیدر . »
کوریله بورکه بوراده مقصد آرتق عینی مقصد دکلدر . بوراده تدقیق ایدلک او زره

بر حاده‌نک تفرید و تحریدی اولمایب ایکی حاده بینده بر-بیت نسبت و علاوه‌سی اولدیغی اشاته مساعد بر قاعده منطقیه‌نک تضمیمیدر. بونسله برابر (میل) طرفدن ایراد اولونان مثاللر (هورشل) ک مثالاریدر.

(غوبلو) شو مثالی ذکر ایمشدر: هوای نسیمیدن مولادامحوضه، قاریون و صو بخارینک اطراحیله استحصال ایدیلن آزوتک خواص طبیعیه‌سی کهرچله‌لی و انشادرلی مرکباتک تخلیلیه استحصال اولونان آزوتک خواصیله بر دکادر. هوای نسیمیدن آلان آزوتک خواصند. غیر معلوم اولان، ایضاح ایدیله‌مین شی بو آزوتده شمدي‌یه قدر معلوم اولمایان دیکر بر جسمک موجودیتیله ایضاح ایدملک لازم کلیر. ایشته (رهیلی = Ramsay) و (رامزی = Rayleigh) آرغون و صوکره‌ده هلیوم غازلرینی بوصورتله کشف ایمشددر.

Résistance

مقاومت، بالخاصه ماده محسوسه‌نک کندیسی قوئلامسه و عضله‌یه محسوس قیلان صفتی.

Résister

مقاومت، مخالفت، مانعت، مدافعته ایمک. بر فعل خارجی و اسطه سیله محو اولماق وبا انحال ایمامک.

Résolution

(منطقده) بر هیئت مجموعه‌یی اجزاسنه ویا خود بر مقدمه‌یی کندیسنک آناردن استنتاج ایدلیکی دها بسیط مقدمه‌لره تخلیل ایمه. (علم الروحده) اولدن ویریان اختیاري و قطعی قرار، عنز.

Respect

حرمت، تعظیم، رعایت، بر شخص ویا خود بر غایه کالده بر قیمت معنویه طایلمه‌سندن منبعث احتساس مخصوص. بر شخص ویا قاعده‌یه ایراث ضرر و خلل ایده‌جله، هر شیدن اجتناب: حقیقته، حقوق مکتبه‌یه رعایت کی.

Responsabilité

مسئولیت ، رایشک جوانی ویرمکله مکلف اولان بر کیمسه نک موقع ویاصفتی .
 — مسئولیت مدنیه که باشقه سنه ایراث اولونان ضرری قانوناً تعین اولوتان مقدار و شکل کوره تعمیر و تضمین ایمک مجبوریتیدر .
 — مسئولیت جزائیه که برجنحه ویاجنایتدن دولایی حقنده اجرای
 مجازات ایدلک اوزره محقانه اقامه دعوا ایدلیه بیلن کیمسه نک موقع ویاصفتیدر .
 — مسئولیت معنویه که قانونک تحت تصدیقندہ اولسون ویا اولماسون
 باشقه کیمسه حقنده پایلان حقسر لئی تعمیر ایمک مجبوریتیدر . ذی شعور
 بر عاملک حقیقت حالد و قوعنی ایستدیکی افعال خصوصنده کی موقعی که
 او عاملک اصحاب عقل و اذاعاندن اولان کیمسه لرک حضورنده افعالنک اسبابنی
 ایضاح ایده بیلم سندن و بونلرک قیمت و ماهیتلرینه کوره مظهر تقدیر و تحسین
 ویا دوچار مجازات اوله سندن عبارتدر .

Ressemblance

مشابهت ، کیفیت جهتیله یکدیگرینک عینی اولماقمله برابر عینی دینیله بیله جک
 اصلار و نسیتلر عرض ایدن ایکی موضوع فکر ک صفتی .
 — قانون مشابهت که ذهنک ادراک ویا تحضر ایدلین بر شیئک
 کندینه مشابه دیکر بر شیئک تصوریجی دعوت ایمه سندن عبارت اولان استعداد
 عمومیسیدر . بر آدمک سیی ، صوتی بوكا مشابه اولان دیکر کیمسه بی خاطره
 کتیرمه سی کی .

Restriction

تحدید ، بر لفظات مقید بر معناده استعمالی : انسان اوله سی حیثیته انسان ،
 فی ذاته شی (ذات و حقیقت شی) اولاق حیثیله فلاطونک مثالی (Idée) کی که بوراده
 انسان و مثال مفهوملری تحدید ایدلشدتر .

— تحدید ذهنی یعنی سویلینلن شیئه آنک معناسنی تحدید و حتی
 تبدیل ایدن بر شرطی ذهنآ علاوه ایمک اصولی که علمای اخلاق طرفندن
 کذبی تضمن ایمهین بعض احواله تحویز ایدلشدتر .

Retour

— دور دائم. بو، رواقیون (Stoïciens) ک (هراقلیتیس) دن آمش اوله‌لری و آنک دخی آسیا ادیانندن اقتباس ایتمش اوله‌سی محتمل اولان نظریه‌لری‌درکه هر شیئک برقاچ بیک سنه‌لک بر دوردن صوکره اوایکی حاله مشابه اوله‌رق یکیدن باشلامه‌ستدن عبارتدر.

بومذهب عصریز مؤلفلرینک بعضیلری وبالخاصه آکا معنوی بر اهمیت عطف ایدن (نچه) طرفندن تجدیداولو نمشدتر: حیاتک هر آنی بالکن کچیجی رحادنه‌او لما یوب نهایتسز دفعه‌لر عینیله تکرار ایده‌حکی جهتمله برایدیت قیمتی کسب ایدر دینمشدتر.

Rétrogradation

کله‌ستک مرادفیدر. Régression

Rétrograde

کری‌یه دوغری کیدن، راجع، رجوعی. متندن، صلاح حالت سوء حاله واران. ترقی‌یه مقابل عد ایدلک ایستینل شیئه، هیئت اجتماعی‌یی معناً آشاغی اولدیغنه حکم ایدیلن حال سابقه ارجاع اندن شیئه دینیلر.

بر مدت‌دن بری لسانیزده بومعناده اوله‌رق ارتجاعی کله‌سی قول‌لائمه‌ددر. قاموس‌ده ارتجاع کله‌ستک کیرو دونک معناسته‌ده کلدیکی محرر ایسه‌ده دیکر لفترده بومعنا یوقدر. دوهی‌یی صانقدن صوکره پاره‌سیله دیکر بر دوه ویاخو. فائدہ‌لی برشی آملق معنایی کوست‌لشدر. ناجی مرحوم ارتجاع کله‌سی لغته‌ه در ج ایتمامشدر.

Rétrospectif

کری‌یه باقان، ماضی‌یه ارجاع نظر ایدن، کرک زمان حالک صورت ایضاخنی اوراده بولق و کرک بالخاصه دها صوکره کسب اطلاع ایدیلن شیلر واسطه‌سیله ماضی‌یی دها ای آکلامق ایچون کری‌یه باقان، ماضی‌یه عودت ایدن، امور واحوال ماضیه و سابقه‌یه نظر ویا تعلق ایدن.

Rétrospection

کری یه دوغری باقه ، ماضی یه ارجاع نظر ایمه ، زمان حالدن زمان ماضی یه دوغری کیتمه . امور و احوال ماضیه و سابقه یه عطف نظر ایمه .

Rêve

رؤیا . مخیله و آندن صوکره ذهن حواس خارجیه نک اشتراکی اولقسرین و انسان تمامیه کنندیه مالک اولمازدن اول بردگه یه قدر اجرای فعالیت ایده بیلیرلر . ایشته نامام بر اویه یه دیمک اولان رویانک منشئی بودر . بالخاصه اعضا قوتلرینی تلافی ایدوب اویانهق زمانی یاقلاشدیغی وقت بعض حواس داخلیه ، مخیله ، حافظه ، حس مشترک و بو نزله برابر عقل اجرای فعالیته باشلار . لکن عقلک اجرای فعالیت ایمه سیچون آزچوق بعض مانع هنوز موجوددر . ایشته رؤیالرده کی ارتبا همسز لغک وبغض کره شایان دقت بر بصیرت و شدت تخیل ایله مترافق طفلانه و کولنج بر صادر و نلغک سبی بودر . رؤیانی کورن کیمسه عاقل لکن تقیددن آزچوق محرومدر . دائماً یا کاش برفرض و عبث برمبدأن باشلار . و معلوم ماتنده دائماً اساننلی بعض شیلر مفقوددر .

Réversibilité

— = حق استرجاع ، واهب ویا متبر علت هبه ویا تبرع اونونان مالی موهو ب و متبع لهک وفاتنندن صوکره استرجاعه حق . قابلیت . نقل . قابلیت عکس .

Réversible

صاحب اولنه ویا آنک ورثه سنه رجوعی مکن ویا لازم اولان . دیکر بریسته نقل ایدیله بیلن . عکس اولونه بیلن ، قابل انعکاس اولان .

Réviviscence

یکیدن جانلایم ، اعاده حیات ایمه : قوریش اولهرق حیات خفیه حالنده محافظه ابدیله بیلن و صوایخنه قو نولدقدن صوکره حادثات حیاتیه اظهار ایدن کوچوک حیواناتنده اولدیغی کی .

برحال شورک بر مدت اونو دلقدن و غیر مشور به قالقدن صوکره ذهنده یکیدز، طهوری . بحال شور کرک کندی لکشن و کرک آکایدیلن دقدن دولایی نقدر شدتی ایسه آنک تجدیدی دخی او قدر شدتی اولور . و نقدر صیق اولهرق و قوعه کلش ایسه او قدر قوتلیدر . مسوز مانله ضعیفلشیر . دماغک حالی او زرینه اجرای فعل ایدن اسباب مختلفه دن ناشی تزايد و تناقص ایده بیلیر .

Richesse

ثروت ، اک واسع معناجه براجحتک دفعنه ویا بر آرزو نک استیفاسنه خدمت ایده بیلن شی . تملک و فراغ ایده بیلن و بر قیمتی اولان شی که بو صفتی آنک الده بولونان مقدارینک بوکا مقابیل اولان احتیاجت دفعی ایچون لازم اولان مقداری تجاوز ایتمدیکنی تضمین ایدر . ایشته ثروتك استحصال ، توزیع ، تداول ، و استهلاکندن بو معناده اولهرق بحث ایده بیلیر . بر شخص ، فرقه ، مملکت و سائره نک تحت تصرف فنده بولونوب دفع حاجت واستیفای آرزویه خدمت ایده جلک شیلرک کثرت و مبنو لیقی . (مجازاً) اجزای بسیطه و اصلیه نک (Éléments) وبالخاصه تصورات بسیطه عقلیه و احتساسات بسیطه انفعالیه نک مبنولیت و اختلاطی : بر مذهبک ، و تأهک ، حیات عقلیه نک ثروتی کبی .

Rigorisme

امور و جدانیه ده صلات و شدت مذهبی که اخلاقک کوشمه منه اک مخالف اولان اقواله اتباع ایدنلرک وبالخاصه (زانسے نیست) و (اوراتو و آر) پاپا لرینک مذهبیدر . بوفاره (Rigoristes) = ارباب صلات (Romantique) تسمیه اولونور .

Romantique

اون سکزنجی عصر ده = Romantisme philosophique, philosophie — . و اون طقوز نجی عصر ک اوانلنده کان آمان فیلسوفلرندن بعضیلرینک مذهبنه و بوفرقه تاریخنیه ویریلن اسمدر . بومذهبک باشیلجه صفات ممیزه سی بالخاصه اون سکزنجی عصر ک فکر و اصوللرینه قارشی علم بدایع و منطق قواعدینه عدم اعتقاد ، بونارک قدرینی تدقیص و عشقی ، معرفت شهودیه یی ، حریقی ، کندی لکشن

وقوعه کلن شیلری مرح وستایش وحیات ولایناهی فکر لرینه عطف اهمیت صور تیله اجرای عکس عملدر . بونک بویوک نظریه جیسی (فیته) واک متاز مثلی (شالینگ) در (هگل) و برچوق خصوصی صرده (شوپهاور) دخنی باشیلیجه مثملر دندز .

Rompu

لفظنک اسکی مرادی اولوب کسری دیگدر . Fractionnaire

Rythme

وزن ، آهنگ . بر حادثات متواشه سلسله سنک ماهیت دوریه سی . زمانزک نیم فلسفی اساند . اکثریا بر حرکت ذهنیه . بالاجماعیه نک روش مخصوص و هیئت مجموعه سنک صفت مجازه سی حتی بر صنعت ایشنت طرز و اسلوبی و بر فکرک تصویری معنارنده قول لانیلیر . (شعر و موسیقی نقطه نظر ندن) وزن و آهنگ تشکیل ایدن شی ، دیگر لرینه نسبتیه دها قوتانی اولان بر هجا ویا سسک مساوی فاصله لرله تعاقبی . آهنگ نزدہ سیله یولونه بیلیر .

S

S

قضیه اسلام‌نده، مبیحوت عمه اولان ضربک برنجی شکله ارجاعی ایچون او لیکی حرف صوتینک کوستردیکی قضیه نک عکس مستوی ایله عکس ایدلک لازم کله جکنه دلالت ایدر . قضیه لرک بويوك حرفلره و شکل مخیل صورتنه ارا آه سنده صغرا ی (نتیجه نک موضوعی) کوستریر .

مثلا Barbara ضربنده (بوکله‌یه باقالی):

هر م ب در . MP

و هر س م در . SM

بناءً عليه هر س ب در . SP

بو قضیه ده صغرا نک موضوعی اولان س نتیجه نک دخی موضوعیدر . بويولده رمن واشارتی بالخاصه انکلیز منطقیونی استعمال ایدرلر .

Sacré

قدس، مبارک . (الشوق تلی و عمومی معناده) مؤمنلرک بر فرقه‌ی طرفندن دیندارانه بحرمته مظہر او لمه‌ی لازم کان آیری ، خصوصی ، تعرضدن مصون اشیا صفحه منسوب اولان . (اخلاقی و پک مستعمل بر معناده) شخص بشرکه صفت و ماهیت مقدسه‌ی . بومعناده بوکا مطلق و غیرقابل قیاس بر قیمت فکری اضمام ایدر . (دها ضعیف و خصوصی بر معناده) عبادته ، مذهبیه منسوب و متعلق اولان .

موسيقی دینی = La musique — e.

مباحث دینیه ، دینیات = Les sujets -- s.

Sacrifice

بر قریان کسمه و باخود بونی تمثیل ایدن رسم و آین . انسانک مالک اولدینی .
ویا اوله بیله جکی شیدن دینه ، اخلاقه و یاصنایع نفیسه یه و حتی منفعت عمومیه متعلق
بر مقصدله اختیاری اوله رق فراغت ایمه سی ، ودا کارلق .

Sage

عاقل ، حکیم (واقع اولان ویا پاییلمه سی لازم کان شیئی بیان) ، اصابت رأی
صاحبی اولان . [یونانک حکمای سبعه سی (تالهس) ، (پیت تا کوس) ، (بیاس) ،
(صولون) ، (قهادا بول) ، (میسون) ، (کیلون) در . لکن بواسملر بعض کتابلرده
تحلّف ایدر .] کرک مطلق و مکمل صورتنه و کرک بر درجه یه قدر اخلاقی و مثالی
بر نمونه اصلی ی موقع حقیقته کتیرن . عاقل ، مدبّر . (افکار و افعالدن بحث
اولوندینی وقتده) مصیب ، مقرون صواب ، معقول و معتقدل .

Sagesse

اسکی یوناندن بحث اولوندینی وقتده علم ، فلسفه دیمکدر . دها صوکره بصیرت
معناستنده قولانشدرکه فضائل اربعة اصلیه نک بریدر . (Cardinal) کلکسنہ باقالی .
معاصرینه کوره عقل و حکمت یعنی حیاتی معقول بر صورتنه تنظیم ایمکدر .

Saint

مقدس ، مبارک ، واجب الرعايه :

== قوانین و معاهداتک واجب الرعايه
= La sainteté des lois , des traités.
اویمه سی .

(کرک اشخاص و کرک قوانین و افعال حقنده) معناً مکمل :

Sa sainteté (de Dieu) n'est autre chose que le suprême degré de
la bonté . = آنک (جناب الله) قدسیتی فضل و کرمک درجه اعلاستنده .
عبارتدر (لینیچ) . خیری نمایلات سیئه سنہ غلبه ایله مقتضای طبیعتی اوله رق ،
ایستهین ویابان . ولی . الـھی :

روح القدس = La — esprit.

ثالوث القدس ، افانیم ثالثه = La — e trinité.

دینه منسوب و متعلق اولان، عبادته مخصوص اولان :

زیت مقدس = Les — es huiles.

Salut

خلاص، سلامت، نجات، بر تملکه دن وبالحاصه مهالك بونهلهکه دن خلاص او لهه.

(علم الآلهيات و بناء عليه فيلسو فلرک اصطلاحنده) سعادت ابدیه .

Sanction

مكافات و یا مجازات، ثواب و یا عقاب . بر فعلک منع و زجری ضمتنده قانوناً تعیین اولونان جزا . بر امر و یا همیه رعایت ایتدیرمک مقصده به بونزره متعلق مكافات و یا مجازات . کرک جناب الله و کرک انسانلر طرفندن وضع ایدیان و کرک احوالک جریان طبیعی اولان هر درلو جزا و یا فائدہ .

مجازات و مكافات طبیعیه . مثلا اعتدال او زرہ — physique ou naturelle.

اکل و شرب سخنی ادامه ایدر . تبلیک فقر و ضرورت و عدم موقعيتی موجب اولور .

— مكافات و مجازات قانونیه . légale..

— مكافات و مجازات اجتماعیه . افکار عمومیه نک حرمت و تحقیر کی مكافات و مجازاتی .

— مكافات و مجازات معنویه و یا وجودایه . دوغری morale ou intérieure..

آدمی ایفای وظیفه مسرت و محظوظیتله مكافات لاندیر . فنا آدمی اضطراب وجودان غیر مستحق اوله رق نائل اولدینی رفاه ایچنده تعقیب ایدر .

— مكافات و مجازات اخرویه، ثواب و عقاب . بر مدت نبری de la vie future.. لسانزده قوه تأییدیه تعییری استعمال ایدلکده در .

Satisfaction

پرشیائی درجه کافیه ده پایمه ، رشیدک درجه کافیه ده پایلمش او لهه سی . بر طلبک ،

میلک ، احتیاجک استیفاسی . خوشنوداق ، خشنودی ، رضا ، ممنونیت ، محظوظیت . سرور . قناعت . ترضیه که برقسمز لغک تعمیریدر .

Satisfaire

طوبورمق : احتراصنی طوبورمق ، تسکین ایتمک کی . ممنون ایتمک ، خوشنود ایتمک ، اقانع ایتمک . (آرزوی) اجرا ایتمک ، اسعااف ایتمک . (حاجتی) دفع ایتمک ، یعنی زوم کوریان شیئی پاپق .
= مُقْنِع = Satisfaisant . شافی .

Savant

علم ، چوقشی بیلن (بمعنا اسکیمشدر) . بر ویا بر قاج علمی اجرا و تطبیق ایدن . علومه (بالخاشه مقتضای مسلک اولهرق) حصر وجود ایدن .

Savoir

بیلمک . (اسم مذکر اولهرق) علم .

Scepticisme

مذهب اهل شکوک ، رَيْدِيَّه مذهبی . (اک واسع معنا) عقل بشرك نه عمومی . و انظری حقایقدن هیچ برخی یقینی اولهرق ادرارک ایده میه جگکنه نده بر مقدمه نک دیکر بر مقدمه یه نسبتله دها محتمل اولدیغندن امین اوله میه جغنه قائل اولان مذهب . (بر صفت وصفیه ایله برابر) بر حیطه معینه ده بر حقیقت یقینی یه وصول امکانی انکار ایدن مذهب : رَيْدِيَّه مابعد الطبيعیه ، رَيْدِيَّه طبیه کی . صفت میزه سی شک و شبهه دکل کوچ اینانه و انسانلرک قبول و تصدیق ایتدکاری قواعد اخلاقی یه قارشی امنیتسملق کوستره یه بر میل اولان دَأَب عقل و طرز تفکر .

جو کله نک اصلی لسان یونانیده بن تدقیق ایده رم دیمک اولان بر کله در . بومذهب نتیجه ویرمکسزین تدقیق ایدنلرک مذهبیدر . و اساساً هیچ بر شیئک یقینی اولامادیغنى و هر شیئک شبهه لی او لووب عقلی ترددده برآقديغنى ادعا ایمکدن عبار تدر . (پروتاغوراس)ه بعیته انسان هر شیئک مقیاسی اولدیغنه قائل او لانلر بو مذهبه منسوب ایدیلر .

(پیررون) لک حواس و عقله فارشی ایراد اولونان اعتراضاتی جمع ایده‌رک تشکیل ایدیکی مذهبیک اسمی اولان Pyrrhonisme لفظی scepticism لفظیک مرادفیدر: تعلیق حکمک اسبابی (آگر ب پا) طرفدن آتیده کی بش‌سبیه ارجاع ایدمشدر: اولاً انسانلرک ویردیکی حکمملرک تناقضی، ثانیاً فهم و ادراک‌ز نسبی اولنی، ثالثاً اثباته الى غیرالنهایه ایلری به دوغری کیمیلیسی، رابعاً کندی اصبابنی اثباته موفق اوله‌مایان عقملک فرضی اولان صفت و ماهیتی، خامساً اثبات ایدیلان شی دائمًا غیر قابل اثبات اولان شیئه استناد ایدیکی جهته‌له غیرقابل احتراز اولان دور باطل.

شك مذهبینک شمديکی شکلی معرفت بشـرهـنـك نـسـی اوـلمـهـنـه قـائـل اوـلاـنـلـك مذهبیدر. علومده وقوعه کان ترقی آرتق حکمملرده کی تناقضت یقینه فارشی دليل اتخاذ ایدلهـنـه مساعد دکادر. لکن علم مابعدالطیعه بزم اشیایی بالضروره «ذهنی» اولان قوتلـبـزـلـه بـیـلـدـیـکـمـزـ وـ اـشـیـاـنـکـ ذاتـیـ (اشیا صورتـنـدـ کـوـرـیـنـ حـقـیـقـیـ) اـدـرـاـکـ اـیدـهـ مدـیـکـمـزـدنـ دـوـلـاـیـ هـرـزـمـانـدـ زـیـادـهـ دـوـچـارـ اـعـتـراـضـاتـ اـوـلـشـدـرـ.

فرـانـسـزـ جـهـ وـانـکـلـبـزـجـهـ دـنـ عـرـبـیـ بهـ لـغـتـ کـتاـبـلـرـنـدـهـ بـوـمـذـهـبـ مـذـهـبـ اـهـلـ شـکـوـكـ، لـاـدـرـیـ، عـنـادـیـهـ، سـفـسـطـیـهـ، رـیـدـیـهـ نـامـلـرـیـ وـیـرـلـشـدـرـ. بـوـنـابـدـهـ اـجـرـایـ مقـایـسـهـیـهـ مـدارـ اـولـقـ اـوزـرـهـ کـتـبـ عـرـیـهـدـهـ کـوـرـیـلـانـ آـتـیدـهـ کـیـ تـفـصـیـلـاتـیـ بـوـرـایـهـ درـجـ اـیدـهـیـورـزـ: سـوـفـسـطـاـیـهـ لـفـظـیـ حـسـیـاتـ وـ یـقـینـیـاتـ وـ سـأـرـهـیـ اـنـکـارـ اـیدـنـ فـرـقـهـیـهـ تـسـمـیـهـ اـولـنـورـ. بـوـنـلـرـ ضـرـورـیـاتـکـ بـعـضـیـلـرـیـ حـسـیـاتـدـرـ. حـالـبـوـکـ حـسـ اـکـثـرـیـاـ خـطاـ اـیدـرـ. مـثـلاـ شـاشـیـ اـولـانـ کـیـمـسـهـ بـرـ اـیـکـیـ کـوـرـیـرـ، صـفـراـوـیـ طـاتـلـیـیـ آـجـیـ وـ سـوـدـاوـیـ دـخـیـ آـجـیـیـ طـاتـلـیـ بـوـلـورـ. بـرـ شـیدـنـ اـوـزـاقـ اـولـانـ کـیـمـسـهـ آـنـیـ کـوـچـوـکـ وـ کـیـمـدـهـ بـوـلـونـانـ کـیـمـسـهـ سـاحـلـیـ مـتـحـرـکـ کـوـرـیـرـ. بـوـنـلـرـ هـاـنـکـیـسـنـکـ عـلـمـیـ حـقـیـقـیـ وـ هـاـنـکـیـسـنـکـ عـلـمـیـ باـطـلـ کـوـرـیـرـ. بـوـیـلـهـ شـیـلـرـ چـوـقـدـرـ. بـوـنـلـرـ هـاـنـکـیـسـنـکـ عـلـمـیـ حـقـیـقـیـ وـ هـاـنـکـیـسـنـکـ عـلـمـیـ باـطـلـ اوـلـدـیـنـیـ قـطـعـیـ صـوـرـتـدـهـ بـیـلـهـ مـزـ. بـدـیـهـیـاتـهـ کـانـجـهـ بـوـنـلـرـدـهـ اـخـتـلـافـ آـرـاـ وـ اـعـتـراـضـاتـ عـقـلاـ پـکـ چـوـقـدـرـ. هـرـ کـسـ کـنـدـیـ قـوـلـنـکـ دـوـغـرـیـ وـ مـخـالـفـنـکـ قولـیـ باـطـلـ اوـلـدـیـغـنـهـ قـرـارـ وـیرـرـ. وـ حـالـدـهـ شـوـنـکـ دـوـعـرـیـ وـ اوـتـهـ کـیـنـکـ يـالـانـ اوـلـدـیـنـیـ نـاـصـلـ کـسـدـیـرـلـهـ بـیـلـرـ؟ـ نـظـرـیـاتـ دـخـیـ ضـرـورـیـاتـکـ فـرـوـعـیدـرـ. زـیرـاـ بـوـنـلـرـ دـوـرـ وـ تـسـلـسـلـیـ منـعـ اـیـچـوـنـ آـنـجـاـقـ ضـرـورـیـاتـدـنـ مـسـتـفـادـدـرـ. بـوـنـلـرـدـنـ بـرـیـنـکـ فـسـادـیـ دـیـکـرـیـنـکـ دـخـیـ فـسـادـیـ دـیـمـکـدـرـ. اـیـشـتـهـ بـوـنـکـ اـیـچـوـنـ هـیـچـ بـرـنـظـرـیـ شـیـ یـوـقـدـرـکـ آـنـدـهـ اـخـتـلـافـ عـقـلاـ وـ تـنـاـقـضـ آـرـاـ وـ قـوـعـ بـوـلـامـشـ

اولسون. شوحالده عيانه وشوق و بيانه رجحان يوقدر. بناءً عليه توقف ايجاب ايدره. ايشهه جيندن دولائي بوفرقه دن بعضيلري اشيا او هامدن عبارتدر. وبعضيلري اعتقاده تابعدر. وبعضيلري دخني مشکوكدر ديمشلردر. بونلر اوچ فرقه يه منقسمدر: برنجيسي لاادريه فرقه سيدر که هر شيئك وجود و علمنه شوقك لزومنه قائلرلر. حسييات و بدويه اني قدح ايدنلرک سوزلرندن حاکم عقلي و حسوي به تهمت تطرق ايتدي. بناءً عليه هر شидеه توقف واجب اولدي ديرلر. کنديلرينه سز بو مسئله ده حكم قطعي ويره يورسكز کندى سوزيکزى کندى -وزيکز له نفس ايده يو: سکز ديسندي و قته آنلر بزم سوزيمز قطعيت افاده ايمزک سزك توهם ايديکسکز کي متناقض اولسون. بلکه شك افاده ايدر و ز شك ايده رز. حتى شت ايديکمز ده دخني شکده يز. بحوال ويله الى غير النهايه دوام ايدر. اصلا برقطعيته منتهي اولماز وبو صورته مقصود يهز بلا تناقض تمام اولور ديرلر.

ايكنجيسي عناديه فرقه سيدر. بونلر عناديابوب اصلا برشی موجود اولماديني جزماً بيلدكلريني ادعا ايدنلردر. حقا يك شبوتي وکندى نفلوند و نفس الامره تميزلري اعتقاده تبعيت موجود اولسون ويا اولماسون صورت مطلقه ده انكار ايدرلر. شو الحاله حقائق آنلرک عندينه سراس كيدرکه صوصامش اولان کيمسه آنی صوطن ايدر. حال بوكه او اصلا ثابت دكادر. بونلره قارشی سز اتفاء احكامي جزم و بناءً عليه کلامکزى نفس ايده يورسكز اعتراضي وارددر.

اوچنجيسي عنديه فرقه سيدر. بونلر حقائق اشيانك اعتقاده تابع اولوب اعتقادك حقائق اشيانه تابع اولمادينه قائل اولانلردر. بونلر حقائق اشيانك بزم اعتقاد عمزدن قطع نظر له نفس الامره تميزيني انكار ايدرلر. يعني آنلرک كوره اعتقاداتدن قطع نظرا يلدليکي حالده حقا يك بعضيسى بعضيسندن تميزى باقى قالمایه جغى جهتمله بونلرک هپسى بزدن ارتفاع ايدر. لكن حقا يك اعتقاده تبعيت و آنك واسطه سيله شوت و تقريرine قائلرلر. هر مجتهد مصيبدر دين کيمسه نك تزندنه مسائل اجهاديه کي.

بالاده کي تفصيلاته نظراً لاادريه، عناديه، عنديه فرقه سيدر دين سفسططيه شعبانيه Scepticisme لادريه، عناديه، عنديه تعبيزلرندن يالکز بريسيله ترجمه سى دوغرى اوله ماز. بوکله ايجابنه كوره سفسططيه، مذهب ارباب شکوك، ريديه تعبيزلرندن بريسيله ترجمه ايدمله ييدر.

Sceptique

رَيْنِيه مذهبِه منسوب اولان، اهل شکوکدن اولان . اینا نمایان، کوچ قاتان .

قبول ایدلش اولان قواعد اخلاقیه یه امنیتسز لک کوسترن کیمسه که بوکا Cynique دخی دینیلیر . فلاں ویا فلاں خصوصی مددده شک و شبھه ایدن . حکمی تعليق ایتمکدن عبارت ویا بوکا منجر اولان ادله و نتایج و ساره .

تاقضاتک مفتعج شک تصویری . قافت = Représentation — des antinomies.

بوصورته تصور ایدیلن جهان بزم آنی کندی واسطه سیله تصور ایتدیکمز مفهوم کلیدن دامنا یا دها بویوک ویا دها کوچوک اوله جغی جهتمه کرک دعوا و کرک عکس دعوا قبول ایدلسون معناسنر برنتیجه یه واریله جغی کوسترن اصولی بویله تسمیه ایتمشدرو .

Schéma

شکل مخیل ، برشیئک ویا بر حرکتک خطوط اساسیه سنی کوسترن ساده لشیدیر لش شکل . بوکا اکثریا Figure schématique دینیلیر . بوشکل کرک او جله معلوم اولان نسبتلوی و کرک برشیئک هنوز غیرمعلوم اولان بنیه سنی وقت بر صورتده کوسترن فرضی بر طاسلاق اوله بیلیر . تصورات مجرده نک ویا خود غیر محسوس حادثاتک نسبتلوی کوسترن تصویر خطی ، تصویر شکلی (Diagramme) .

آشاغیده (schème) کلمه سنه ده باقیالی .

Schématique

برشکل مخیلدن عبارت اولان .

Schématisme

(قافت) ک فلسفه سنه شکل مخیل استعمالی .

بوکله فرانسز جهده يالکز (قافت) ک بر تعبیرینک ترجمه سی اولان (des concepts) — purs de l'entendement عباره سنه قولان لانشدر . بودخی بر وظیفه عقلیه دن عبارتدر که بونک واسطه سیله مدرکه نک بالذات و دوغیریدن دوغری یه اشیای تحریه یه

غیرقابل تطبيق اولان تصورات کلیه مخصوصه سنک یعنیه بخدمته بو طبیعه مساعد اولان اشکال مخیله (schèmes) اقامه اولونور. شو حاله بوعباره مدرکنک تصورات کلیه مخصوصه سنک یعنیه اشکال مخیله اقامه سی دیه ترجمه اولونه بیلیر.

Schème

یوقاریده Schéma کلمه سنه باقیالی.

— صورت مخیله اعلویه که (فانت) ه کوره بر طرفدن تجربی transcendental. اوله رق هیچ برشیئی احتوا ایندیکی جهنهه تصور کلیه مغض (Concept pur) ایله و دیگر جهندن محسوسات صفحه عاں اولمه سی حیثیتله ادراکات (Perceptions) ایله متبانس اولان و بناءً علیه ادراکات وصور ذهنیه نک مقولات تختنه بالواسطه ادخارنه مساعد اولان تصور متوسط (Représentation intermédiaire) در . زمان ، حساسیتک صورت قبلیه سی (Forme à priori) اولمه سی صفتیله بو صور مخیله نک ماده سی تدارک ایدر . مثلاً کمیتک صورت مخیله سی آحادی متواالیاً یکدیگرینه منضم اولان عدددر . حقیقتک صورت مخیله سی (صورت عمومیده برمدت اشغال ایتمه سی صفتیله) احساس (Sensation) در . جوهرک صورت مخیله سی اشیاده دائمی ولاستغیر اوله رق موجود اولان شیدر . بوصور مخیله اعلویه مقولاته (Catégories) متقابlder . مثلاً کمیت مقوله سنک صور مخیله سی وحدت (Unité) ، تعدد (Pluralité) و کلمت ، مجموعیت (Tolalité) در .

(فانت) صورت مخیله بی عقل محضک تصوراته (Idées) دخی تطبيق ایدر . بومعنا آتیده کی معناه قریبدر .

عمومی رسم ، برشیئک ویا برحداثات متواالیه سلسه سنک (Processus) هیئت مجموعه سنک حرکتی . بر مودله باقدقدن ویا خود آنی تفکر ایندکدن صوکره آنی برخط متصل ایله ترسیم ایده رز . بولیه بر قوت اک معقاد و مستعمل اولان اطرافک تشکلی درحال فرق و تمیز ایمک اعتمادندن یعنی آنک شکل مخیلی دفعه ترسیمه بر میل محترکدن باشه ناصل ایضاح ایدیلیر .

حاصلى (فانت) ک صورت مخیله سی مدرکنک تصورات کلیه سی حادثاته قابل تطبيق قیلان بر صورتدر . مخیله طرفدن تدارک اولونان بوصورت تصورات کلیه

محضه ایله معلومات تحریبه پیننده واسطه‌در . مثلاً تعاقب (Succession) سپیک صورت مخیله‌سیدر دینیله جک . چونکه سپیله نتیجه عینی زمانده موجود اولسله‌لر بیله بز نتیجه‌یه نسبتله علته بر نوع تقدم عطف ایده‌رز . كذلك دائمیت (Permanence) جو هر ک صورت مخیله‌سیدر . صورت مخیله ، بر صورت و هیچ دکاسه بر صورت شخصیه دکل اشیای شیخیه‌یه (جز یاوه) قابل تطبیق بر صورت عمومیه‌در . بوجهمه بز بر کوپکی و با خود بر آنی چاربا صورت مخیله‌سی تختنده تصویر ایده‌رز . بر قاججه‌تمه عندی وصنی اولان بونظریه (سقولاستیک) لرک « بز بر شیئی مخیله‌سز آکالیه‌مایز » قولی تأیید ایمکده‌در .

شكل مخیل دیمک ایسه‌ده بوراده شکل اولمادیغندن صورت مخیله‌اصیل‌یی Schéma ترجیح ایدک .

Science

بیلکی ، علم ، معلومات ، وقوف . معامله و حرکتی موافق بر صورتده اداره ایدن بیلکی . (بالخاصه رسم ، موسیقی ونظمده) مهارت فنیه ، صنعتی بیامه . بر اصول ایله یکدیگریه مربوط اولان حقایق هیئت مجموعه‌یی . (ادبیات و آنده داخل عد ایدیلن فاسفه و علم حقوق و علم طب مقابله اوله‌رق) ریاضیات ، هیئت ، حکمت طبیعیه ، کیمیا و علوم طبیعیه دینیلن علوم . (فرانسده دارالفنون شعبانیت تشکیلیه تصدیق ایدیشن اولان بو تقابله نظری بر صورتده اسباب محققیه مستند کورنديکی بیان اولونمشدر .) اولان بو تقابله نظری بر صورتده اسباب محققیه مستند کورنديکی بیان اولونمشدر .) علوم اخلاقیه (بو تعییر فرانسز انسان‌ده مفرد اوله‌رق قولانیلماز) که موضوعی عقل بشر و مناسبات اجتماعیه اولان علومدر . بوعلومک وحدت حقیقیه‌سی منازع فیدر .

— — — علم متوسطه ، افعال بشریه‌نک تقدیر ایدلماش اولدیغی قبول ایدن اسپانیالی جزویت مولینا (۱۵۳۵ - ۱۶۰۰) نک حریت بشریه‌نک علم ازلی ء الہی ایله تألفی مقصدینه مبنی اوله‌رق تأسیس ایتدیکی مذهبde جناب الالهک انسانلر کمال حریتله فلاں ویافلان صورتله حرکت ایتدکلاری حالده‌نلر وقوعه کله جکنه علمیدر . (مولینا) یه کوره علم الہینک اوچ موضوعی واردر : مکنات ، وقوفات حاضره ، بشرط موقع فعله کتیرلديکی حالده آنک نتیجه‌یی اوله‌رق وقوعه کله جک اولان وقوفات مشروطه .

نمکناتک علمنه عقل بسیط علمی (Science de simple intelligence) و زمان حالده عالمده و قووه کان و قواعاتک علمنه علمرؤیت (Sc. de vision) تسمیه اولونور. و ساده جه ممکن ایله وقعة مشروطه بیننده برنوع وسط اولدلیخی جهته اه علم عقل بیننده متوسط بر علم وارد رکه بوکا علم مشروط دخی دینلمشد.

Scientifique

علمی، فنی، علمی بنا و انشا ایمکه یارایان، علمه منسوب و متعلق اولان. شایان اعتماد اولان امین براصول و قوتی برصورتده اثبات ایدیلن برحقیقت حفند استعمال اولونور. (فلسفی، ادبی، اخلاقی، اجتماعی مقابی اولهرق) علوم ریاضیه و علوم تجربیه طبیعیه منسوب و متعلق اولان.

— = علی فکر که انتظام ووضوح فکرینه، صحیح و قو نزولی تحقیق وتدیق احتیاجنه دینلیلر. نادر آاینچه لک فکرینه منافی او لمه سی حیثیتیه هندسه فکرینه یاخود هیئت مجموعه مطالعاتی و تدقیق و تفحصت انواع مختلفه سندن هر برینه فائدہ سی تأمل مقابی اولهرق منحصر آمسائل فرعیه و دارالاستحضار تجزه هلویه عطف ایدیلن اهمیت دینلیلر. لکن بوصورت استعمالدن تو ق ایدله سی توصیه اولونمشدر.

Scientisme

یک بر کله اولوب تقيیحی متضمن اولهرق اولا علمک اشیایی حقیقتلری او زره بیلدیردیکی، مسائل حقیقینک جمله سی حل ایتدیکی و عقل بشرک بالجه احتیاجاتی ایفا یه کافی اولدیفی فکری، ثانیاً علمی فکر و اصولک حیات عقلیه و اخلاقیه یه تعلق ایدن شیلرک کافه سنه تشمیلی لازم کله جکی فکری معنالرنده قوللانش و صوکرده علمه اک زیاده حکم و نفوذ عطف ایدنلرک بعضیلری طرفندن آز چوق دها واسع بر معناده اولهرق قبول ایداشدرکه علمه بر قیمت مطلقه و بر مکدند عبارندر. دیکر بر لغتنه دخی دامن خرستیانلقدن بوسبوتون قورتولمش اولدیغی بیان ایدنلرک ساخته و مدعا یانه علمیدر دینلمشد.

Scientiste

بالاده بیان اولونان فکر لره ذاهب اولان و علمه بر قیمت مطلقه عطف ایدن، علمی جی.

Scissiparité

كلمه سنہ باقیالی . (Fissiparité)

Scolastique

(صفت او له رق) مدرسه يه (École) يعني رهبان مکتبه نونده و آورو پا دار الفنو نونرنده تقريباً او تنجي عصر دن اون يدنجي عصر ک نهايته قدر تدریس ايدیلن فلسفه يه منسوب و متعلق او لان. بو تدریسات فلسفه نك صفت ميزه سی بر طرف دن علم الاهیاته کوره تربیت و تنسيق ايدلش اولاق و وحی ايله عقلک نور معرفت طبیعیه سنی تأليفه چالا شمقو و دیکر جهودن باشليمجه اصول او له رق قیاس ايله استدلالي و او دورده معلوم او لان اسکی مؤلفلرک وبالخاصه (آریسطوط) ک شرح ايدلش آثاری خی قبول اينتش او لمقدار . بو مدرسه نك اک معروف مثلی (سن طوما ۱۲۲۷ - ۱۲۷۴) در .

(تفییجی متضمن برمغنا او له رق) کرک - تقسیم، تفریق و تمیز واستدلال شفاهیده افراط کی - شکل و صوره عطف اهمیته افراط صفت و ماهیتی و کرک مدرسه يه مخصوص بر طرز تفکر عرض ایدن و کرک مشاهده و حیاته دو غریدن دو غریبه تماسده بولونه رق تجدد کوسته جلک یرده برد فعله لق او له رق تشکیل ايدلش بر طاقم عنوی دعوا و مسئله لرک اینچه دالمق میلنی کوسترن هرشی حقنده استعمال اولونور . (اسم مؤنث او له رق) بالاده بیان اولونان برنجی معناده سقولاستیک فلسفه سی، سقولاستیک فیلسوفلرک هیئت مجموعه سی . ایکنوجی معنا سقولاستیک فلسفه ویا تدریساتی . (اسم مذکر او له رق) سقولاستیک فیلسوفی ویا خود علم الاهیات عالمی .

Scotisme

انگلتره نك قرون وسطی علم الاهیات عالمگردن و فیلسه و فلرندن (دونس سقوط) ک مذهب فلسفیی . (Duns Scot)

(سقوط رئیذهن) ک مذهبنه تابع او لان کیمسه لره Scotiste يعني (سقوط) طرفداری دینی رسهده بومغنا نادر الاستعمالدر .

Secondaires, secondo-primaire

كلمه سنہ باقیالی . (Qualité)

Seconde

— . بو کله ایچون Intention کله سنه باقالی .
 — = علت ثانیه ، کندیسی دیکر برسیلک نتیجه سی اولان علتدرک
 علت اولی (Cause première) مقابیلدر . (Cause) کله سنه باقالی .

Scotome

سقوتوم ، طبقة شبکینک آزچوق واسع بر ناحیه سنک تغیرندن ناشی ساحة
 روئینده حصوله کان نقصان که مختلف عدد و جسم امتهه لکه لرک طبقة شبکیه یه بر
 حائل کسیلوب خسته نک باقدیغی موادک بر قسمی ستر ایله او قسمک روئینه مانع
 اولمه سی و بناءً علیه او ماده نک یالکز بر قسمی کورولمه سندن عبارتدر .

Scrupule

کمال دقت و اهتمام ، تقید تمام ، هر نوع خطا و نقصاندن کمال احتراز ، کرک اخلاقه
 و کرک بر مسلکه متعلق خصوصاتنه یا یلمه سی لازم کان شیئی اک کوچوک تفرعاته قدر
 تشیل ایدیلن و داخل حساب ایدیله یله جلث شیلرک هیچ برسنده مسامحه ایمیوب
 مکملیتک صوک درجه سی آرامه یه قدر واردیریلان اینجدهن اینجیه یه تدقیق . تردد ،
 شک ، وسوسه ، اجرای فعل و حرکته مانع اولان اضطراب وجودان .
 مفرط وناحق یره وسوسه هار ، خسته لرک سجیه واراده سنه مغایر و موجب
 محیوبیت افعال و صور تلرک ازعاجاتی و هر شیئی صوک درجه سنا قدر واردیر ماق
 تمایلاتی حصوله کلیر . لغات طبیعیده خوف الکل ، جنت واحده دینلمسدر .

Scrupuleux

هر نوع خطا و نقصاندن پک جکینن ؟ پک دققی و مدقق اولان ؟ وظیفه سی ،
 ایشی ، امور مأموریتی اک بویوک ر وجودان ایله و هیچ بر شیئی اهال ایمکسزین
 ایها ایلهین . وسوسه ایله شک و تردد دوشمش اولان ، وسوسه هی . (اسم اولهرق)
 طبیعی وسوسه یه میال اولان ، بلاسب خوف و اندیشه یه دوشن ، خوف الکل مرضنه
 میتللا اولان .

Secte

عینی مذهبی تابع اولان جماعت، فرقه، طائفه. (دها خصوصی و کثیر الاستعمال و دائمًا تقبیحی مقتضن بر معنا اوله رق) پک محدود و معین بر مذهبیه صیقی صیقی یه باپیشان و بوصور تله دیکر لرندن آیریله رق یتلر نده قوتی بر اتحاد حاصل ایدن فرقه باشیجه بر جماعتندن آیریلن شعبه.

Sécularisme

دنیویه، غیر دینیه مذهبی. بو کله بالخاصه انکلترهده مستعمل اولوب بر اصول فلسه‌دن زیاده هر شیئی حیات دنیویه‌دن عبارت عد ایتمکه بر میل معناسنده در. بو، الاهی انکار ایمک دکلدر. لکن حیات دنیویه‌یی ابدی اولان حیات اخرویه‌نک یرینه اقامه ایدوب آنی اصلاحه چالشمق و حکمت و عنایت الهمه‌نک یرینه علمی و علم الامینک یرینه عاقلانه بر انسانیتپرور اکی قبول ایتمکدر. بناءً علیه برنوع فلسفه علمیه، دیمکدر. انکلیزجه‌دن عربی به بر لغت کتابنده Secular کلمه‌یی دنیوی، عالمی، غیر دینی دیه ترجمه ایداش اولداغندن دنیویه مذهبی تعییری قبول ایتمد.

Ségrégation

طبیعی ویا اختیاری بر ترقی و انکشافر که برنوعدن اولوب بدایه دیکر لریله مخلوط اولان موجودات ویا اشیا بونک و اسطه سیله بر یره جمع ایدیلوب بر طرفه آیریلیر. بو کله آیریوب بر طرفه قویق معناسنده در. (سپنسر) لفلسه سنده ذی حیات موجوداته مجموعه علیری آیریوب محافظه ایدن انتخاب طبیعی اولدینی کی میخانیکی اولان غیر متجانس مجموعه علردہ اجزای متشابهه‌یی آیریوب بونلره متجانس مجموعه علر تشکیل ایدن بودر. مثلاً اوزرندہ هم یشیل هم ده صارارمش پاراقلر موجود اولان بر آگاجدن بر روز کارک تأثیریله صارارمش پاراقلر آیریلوب دوشر. و باشقه‌جه بر مجموع تشکیل ایدر. بو کا اختیاری ویا طبیعی اوله سنه کوره تهريق متشابهات، تفرق متشابهات دینیله بیلیر.

Sélection

انتخاب. نتیجه‌سی صورت عمومیه ده عینی نوعدن اولان حیوانات و نباتات و اشیا

میاننده بالکنز کرک صورت مطلقه‌ده و کرک خصوصی بر نقطه‌نظر دن صفات مطلوبه بی حائز اولانلری محافظه ایتمک اولان اختیاری و صناعی و یاخود طبیعی انتخاب .

— = انتخاب صناعی ، حیوانات یتیشدیرمکله مشغول اولانلرک بونلرک ایندرن صفات مطلوبه بی حائز اولانلری سچوب دامیزلىق اتخاذ ایتمک صورتیله انواع حیواناتی اصلاح ایله‌لری .

— = انتخاب طبیعی ، طبیعتک حیوانات و نباتات و انسال بشریه دن آنچاق اک قوتلى و یاشامایه صالح اولانلری ابقا ایتمک صورتیله انواعی اصلاح ایله‌سی .

— = انتخاب جنسی ، بارکى دها قوتلى وجاذبلى یاپان خصائص شخصیه‌نک آکا اک قوتلى و ای دیشیلری تأمین ایمه‌سی صورتیله اصلاح انواعه خادم اولمه‌سی .

(داروین) انتخاب طبیعی بی استحاله مذهبنک اساسلری میانه ادخال ایتمشدرو . موئی‌الیه کوره بو انتخاب سبی مجادله حیاتیه (Lutte pour la vie) در . بو کله‌یه باقامالی .

Sémantique

معنایه متعلق اولان . معنانک تنوعاتی اعتباریله تدقیق تاریخیسی .

Semblable

مشابه ، متشابه ، دیکر شیئه پک زیاده بکزهین . ایکی شیئک تمامیله متشابه اوولمه‌سی بونلردن بریننک دیکری ظن ایدیله جک درجه‌ده مشابهی دیملدر . دها آز برمشابهت بونلره عینی اسم ویریله سیله جک درجه‌ده اولان مشابهتدر : بى نوع ، هم‌جنس کی . ریاضیاتده ایکی شکل ببرندن بالکنز مقیاسلریله آیرلدقاری حالدہ آنلره اشکال متشابهه تسمیه اولونور .

Sens

انسان و حیوانلرک تأثیرات خارجیه بی دویق قوتی ، قوه حسیه ، اعضای حسیه ،

حوالاً ، مشاعر . حیات حیوانیه یه مخصوص تاثرات ، احتیاجات و سوأفك هیئت مجموعه‌سی وبالخاصة شهوات نفسانیه . دوغریدن دوغری یه و بدیهی اولهرق بیلمک قوتی . صواب اولهرق حکم ویرمک قوتی ، قوه تمیزیه ، رشد . برصنفدن معده بعضاً شیلری قولای وبالطبع آکلامه . عقل و شعور ، قوه ادراک و فهم . رأی ، فکر ، نقطه نظر . معنا . برجسمک برطرفی . جهت ، استقامت .

== تاریخی ، حقیقتی قولای و فطري
Avoir le — de l'histoire, du vrai.
اولهرق آکلامه .

== بنم فکر مجھ او حقسزدر .
Il a tort, à mon — .

== عقل صائب صاحبی اولمک .
Avoir le — droit.

== اصابت رأی صاحبی ، قوه تمیزیه مالک آدم .
Un homme de — .

== عقل رشید ، عقل سليم ، عقل مستقیم ،
Bon — , la droite raison.
صورت عمومیه‌ده حق باطلدن بالطبع تمیز واشیایی قیمت حقیقیه‌لری وجهله
تقدیر ایمک قوتی .

(دهقارت) ه کوره عقل (Raison) که بو معنا متوجهکدر .

قوتی براستدلال ایله قابل حل اولمایان مسائله اعتدال دم ایله مصیب حکم ویرمک قابلیتی که عدم تمیز ، فرط خیال ، اصول پرستیلک مقابله‌یدر . (دها ضعیف بزمعناده) جنت وحدت ذهنی تشویش ایدن افعالات شدیده مقابله اولهرق عقل و قوه تمیزه و حاکم‌دنک حال طبیعی و سلیمانی .

== اکثرناسده بولنان مصیب برصورته حکم ویرمک قوتی ،
commun.
عقل فطري ، بصیرت و رشد .

(آریسطوط) ه کوره حس مشترک که وظیفه‌سی هر حاسه خصوصیه یه مخصوص اولان احتساساتی عینی بر شیئه نسبت ایده را تنظیم و تنیق ایلک و بو وجهله او شیئی بزه ادراک ایده رمک اولان حاسه مرکزیه .

سقوقیا فلسفه‌سنه حس مشترک ذهنک غیرقابل تغیر اولان کنه و حقیقتی و طبیعت اساسیه سیدرک بالذات عقل آنک تکمل و انکشاوند عبارتدر .

شمدیکی لسان فلسفیده بر دورده صورت عمومیده قبول اولونان فکرلرگه هیئت جموعه‌سی که بونلره مخالف اولان فکرلر جدی صورته رد و جرجی فائده‌سز اولوب خفیف اولدقلری حالده استهزا ایله اکتفا و آغیر اولدقلری زمان تصحیحنه اعتنا ایدله‌سی لازم کان خطیات شخصیدن عد اولونور . علی‌العموم لغت کتابلرنده مندرج اولان معناباش طرفده بیان اولونان ایلک معنادر . بعض عربی کتابلرده رأی مشترک دینامشدرو .

— بعض کره عقل سلیم (Bon) مقامنده دخی قولانیلر . commun.

باره‌سی آکا عقل و شعورینی، کندیخی = Sa blessure lui fait perdre le -- . غائب ایتدیردی .

== حواس خارجیه مقابلي اولهرق انسانک کندی intime ou interne . روحنک مختلف حالات و تکیفاتی مشاهده ایمک و بیلمک قوئی که بوكا ادرالک داخلی (Conscience) و شعور (Perception interne) دخی تسمیه اولونور .

== خیر و شری فطري اولهرق طانیق قوتی ، وجدان . moral.

بن سزک فکریکنژه اشتراک ایده‌رم . J'abonde dans votre -- .

== ایکی معنالی به . Möt à double -- .

== معنای حرفی ، معنای ظاهر . littéral .

== معنای رمزی . allégorique .

== معنای حقیقی ، معنای وضعي ، معنای ما وضع له . مر در لو سند و شواهد ، عننه ، فکر عمومی مطالعاتی بر طرفه بر اقامق حیثیته شخصی فکر و احتساس ، حکم شخصی .

== معنای مجازی . figuré .

== معنای باطنی . exotérique .

== معنای استعاری . métaphorique .

== معنای مفترق یاخود منقسم ، مفترقاً صحیح اولان معنا : مثلاً لفچجه فاسقه — .

کورلر کوره یورلر ، طوپالر دوغري یورو یورلر ، صاغر لر ايشيده یورلر دينليکي
وقت کورنلر باشته یوروينلر باشته ايشيدنلر باشته در .

= معنای مجتمع ياخود سکب ، مجتمعاً صحیح اولان معنا :
فصاللار ، زانیلر ، بخیللار دوچار عذاب او له جفللر در عباره سنده دوچار عذاب
اولمک معناسی بو اوج صنف آدمه مجتمعاً صادقدار .
(قدلا يصدق مفترقاً ما يصدق مجتمعاً) = بعض کره مجتمعاً صادق اولان شی مفترقاً
(البصائر النصيرية ۱۸۱) صادق او ناز .

Couper un objet dans le — de sa longueur.
کسمت .

Spectateurs qui s'ensuient dans tous les — s.
سیر جیلر .

Mortifier ses — .
تلذذات حسیه دن ، حظوظات شهوانیه دن کندی حروم
ایتمک ، کندی ریاضته چکمک .

pratique.
بویوک بر عقل ورشده انضمام ایتمش چوق تجربه نتیجه سی
اولوب فطری کی کورین مهارت .

— thermique.

Le toucher = لمس ، قوه لامسه

La vue = بصر ، قوه باصره

L'ouïe = سمع ، قوه سامعه

Le goût = ذوق ، قوه ذاته

L'odorat = شم ، قوه شامه

حواس خارجیه ، حواس ظاهره

Sens internes

لامسیه حاسه عقليه (Sens intellectuel) ، باصره ايله سامعه يه حواس بدیعیه
ذائقه ايله شامه يه حواس کیمیویه (Sens esthétiques) (Sens chimiques)
دینلییر .

سقولاستیکلر حواس ظاهره دن خارجی آلتی اولمايان حواس باطنی دنخی قبول
ایدلر دی .

Im. propremont - dite.	Le sens commun = [۱]	حس مشترک
Fantaisie =	L'imagination =	حواس داخلیه، حواس باطنیه =
بنظریه	L'estimeative = [۲]	حواس باطنیه =
	La mémoire =	Sens internes
	قوه حافظه	

حاسه حیاتیه که بعض علم الروح علمانه کوره بزه کندی جسممنزک
تکیفانی بیلدرین حسرد .

حاسه عضله که بعض علم الروح علمانه کوره اعصاب
واسطه سیله عضلاته ویردیکمز حرکته مخصوص اولان قوئدر .

حس ، قوه حاسه (Sens) بر صنف احساساتی (Sensations) دویق ، بر صنف
حوادث محسوسه بیلمک قوتیدر . بر قوت اولان حس بر حادثه اولان احساس ایله
قاریشیدیر لامه لیدر . كذلك اعضای حواس ایله ده قاریشیدیر لامه لیدر . روئیت ، سمع
باشه کوز ، قولاق دخی باشقه در .

Sensation

احساس . حس ایتمک ، دویق فمی . بو فعل آکا تقدم ایدن تأثیردن (Impression) و آنی تعقیب ایدن ادرا کدن (Perception) آیریلیر . علم الروح علمانی بر تأثیردن زیاده
بر تصویر (Idée) نتیجه سی اولان و موضع معنی اولمایان حالات افعالیه سی
احتساس (Sentiment) تسمیه ایدرلر . احـاسـک ایـکـی صـفت مـیـزـه سـی واردـر . المـ وـیـا
لذـتـی مـوـجـبـ اـولـهـسـیـ حـیـثـیـهـ اـفعـالـیـدـر . اـدـرـاـکـی اـنـتـاجـ اـیـتمـسـیـ وـبـونـهـ حـصـولـهـ کـتـیرـنـ
شـیـئـیـ بـزـهـ بـیـلـدـرـهـسـیـ اـعـتـبـارـیـلـهـ مـمـشـلـ (اشـیـایـ خـارـجـیـهـ نـکـ یـرـینـهـ قـائـمـ = Représentatif) درـ .
--- اـحـسـاسـ نـوـعـیـهـ کـهـ اـحـسـاسـ سـمـیـ ، بـصـرـیـ ، لـسـیـ ،
شمـیـ ، ذـوقـ اـولـانـ اـنوـاعـ مـخـلـفـهـسـیـ دـیـکـدـرـ .

[۱] بالاده ذکر اولوندیغی وجهه تأثیراتی برشـدـیـرـوبـ بـزـهـ آـنـلـرـیـ عـینـیـ شـیـلـهـ عـطـفـ
ونـبـتـ اـیـتـدـرـنـ حـسـدرـ . مـثـلاـ حـرـارـتـیـ ، ضـیـابـیـ ، آـلـوـكـ چـیـزـدـیـسـیـ بوـجـهـهـ بـرـشـیـهـ عـطـفـ اـیـدـهـ رـزـ .

[۲] سـوقـ طـبـیـعـیـهـ (Instinet) مـماـشـ بـرـحـاسـدـرـکـ حـیـوانـلـرـدـهـ کـنـدـیـلـرـیـتـهـ نـافـعـ وـ مـضـرـ
اـولـانـشـیـلـرـیـ تـفـرـیـقـ وـ تـمـیـزـ اـیـتمـکـ قـوتـیدـرـ . اـنـسـانـلـرـدـهـ بـوـقـوـهـ مـفـکـرـهـ (Cogitative) تـسـمـیـهـ
اـولـونـورـ .

— احساسات لطیفه ، لذیده . — s agréables.

— احساسات کریهه ، مکروهه . — s désagréables.

— نه لطیف نده کریه اویلایان احساسات . — s indifférentes.

احساسات جسمک سطحنده ویا داخلنده موقع تعین ایمک . — Localisation des — s.

احساسات جمله سی احساسات ایله ایضاًح ایدن نظریه سیدنر . احساس مشل اولق حینیتیه دقت ، مقایسه و حکمه و انفعالی اولق اعتباریه آرزو و اراده هه تحول ایدر . دقت غالب و حاکم او لان احساس اولدینی کی اراده نک کندی دخی دیکر آرزولره غالب کلن آرزو دکلیدر ؟ (Sensualisme) کلمه سنہ باق . بواسوں ماہرانه ایس ده فعالیت و سعی و جهد فکرینی احتوا ایتمام سی جهتیه نقصاندر . فلسفه ده بوفکری (من دو بیران) تعمیر و تجدید ایتشدر : هر شی احساس و احساس متتحولن عبارت اولدینی حاله احساسی تحويل ایدن شی برمبدأ فعالیت ، برقدرت (Energie) دکله ده نه در ؟ بوقدرت بزم حواس مزک اجرای فعل ایتمسنده بولونور . چونکه لسان بیله بزی کورمک ، بافق ، ایشیتمک ، دیکله مک ، طوقونق ، خفیفجه طوقونق ، طامق (Goüter) ، یاوش یاوش دقت وتلذذله طامق (Savourer) ، فو قلامق (Odorer) ، دقنه قو قلامق (Flairer) فعملرینی تفریق و تمیزه مجبور ایمک ده در دینمشدر .

Sensationnisme , sensationniste

کلمه سنہ باقائی . Sensualisme

Sensibilité

حساسیت ، لذت والم ، احساسات (Sensations) و احتساسات (Sentiments) دو یعنی هوئی . قولای متأثر اولق و بالخاصه باشقه زینک تمیه جاته اشتراک ایمک ، رفت قلب . حواسک اینجه ایکی ، کسکینلکی . حساسیت تمایلات (Inclinations) و انفعالات (Passions) دخی جامدرو .

— حساسیت جسمانیه ک احساسات دیکدر . — Physique.

- = حساسیت معنویه که احساسات دیگر را عوام بوكا قاره دیرلر.
- = حساسیت عمومیه، احساسات داخلیه دویق قوتی.
- = حساسیت خصوصیه، جسمک محیطه متعلق احساساتی دویق قوت.

نه لطیف نده مؤلم حداثات محسوسه اووب اولادینی علم الروحده منازع فيه بر مسئله در. (بران) غیرمشوربه و غیرمحسوس احوال انفعالیه بولوندیغئ قبول ایدر.

Sensible

محسوس اولان، حواس ایله ادر اکاینده سیان شی که معقول (Intelligible) مقابله دیر. حواسه متعلق اولان، حسی. نظر دقدن فاجه ما یه حق درجه ده بويه ک ویا شدتی اولان، قابل اهمال اولایان: محسوس بر فرق کی. علم اولی و بدیهی ایله بیلین. صورت عمومیه ده احساساتی ویا خود بر نوع احساسی دویان، حساس. بعض تأثیرات معنویه ویا خود فکرلردن قولای متاثر اولان. قولای رقت قلب حاصل ایدن، باشنه نک تمیجنه اشتراک ایدن، رقيق القلب، مرحمتی اولان.

بعض کره محسوس و عالم حسی (Monde sensible) معقول و عالم عقلی به (Monde intelligible) مقابل عد اولونور. بو (افلاطون) ک عالم مثاله (Monde des Idées) مقابل اولان عالم حواسدر.

(آریسطوط) محسوسی آتیده کی اوچ قسمه تقسیم ایدردى. بوراده (Sensible) لنظمی اسم مذکور در.

- = محسوسات خصوصیه، آنجاق بر حاسه ایله بیلین: رنگ کی.
- = محسوسات مشترکه، بر قاج حسله بیلین: حرکت کی.
- = محسوسات بالعرض، حس ایتدیکمز خالده بر تابع افکار نتیجه سی اوله رق حس ایتدیکمزی ظن ایتدیکمز محسوسات. مثلا سوتک پیاضلی بزه آنک لذتی طایبیورز ظن ایتدیرر، آلتونک پارلاقلنی بزه آنک سرتلکنی کشف ایتدیرر. بونلر دیکر احساساتک دعوت و احضار ایتدیکی احساسات دیگدر.

Faits de حادثات محسوسه که حادثات شعوريه (Phénomènes -- s.) مقابيلدر .

Sensitif

حسی . احساساتی دویهيلان ياخود احساساتی دویهيه خدمت ايدن . حسی ، احساسه منسوب و متعلق اولان ، احساساتدن متشكّل اولان . حسایتی صورت مخصوصه انكشاف ايمش اولان ، حسایتی غالب اولان ، پک حساس اولان . (بو معناهه اسمدر .)

Sensoriel

اعضای حسیهه متعلق اولان .

Sensorium.

ابتدا بر عضو حس معناسته قو لالانشدر .
— — — حس مشترک عضوی ، حواس مختلفه دن کان
احساساتک عقله بر شیئک صورتی ویره جلک بر طرزده بر اشديکی عضو مرکزی که
(آريسطوط) ه کوره قلب وبعض یونان فيلسوفلرینه کوره دماغدر . (غوبلو) بوتون
دماغ دکل قشر دماغدر دیور . زمانزک علماسندن بعضيلرینه کوره بو کله جمله
عصیهه مرکزیه ايله آنی اعضای حسیهه ربط ايدن استطاله لرک هیئت . مجموعه هنک
و دیگر بعضيلرینه کوره دماغك ماده سنجایهه سنک اسمیدر .

Sensualisme

احساسیه مذهبی که هر معرفتک آنجاق احساساتدن کلديکنه قائل اولاندراک ، احساساتی يکانه منبع معرفت عدد ايندراک مذهبیدر . بومذهبه کوره او لا حواسده او لمایان هيچ برشی عقلده او له ماژ . بو کله حسیه کلهايیه ترجمه ايدلکدده ايسهده حس حواس ظاهره يه اطلاق اولونداني کي حواس باطنه يه دخی تسمیه ايدلديکنندن حال بوکه بوراده مقصد حواس ظاهره ، خارجيه اولديقندن و بوندرک فعلته احساس (Sensation) دينلديکنندن احساسیه تعبيري مرجحدر . فرانسرجه يکي فلسفه

لغتچه سنه دخى بو كله نك شكل طبیعیسى Sensationnalisme او له جقدی دینامشد. بو مذهب بعض کره عقلی تجربه يه (حواس ايله تأمل و يا شعوره) غير قابل ارجاع عد ايدن عقليه مذهبنه Rationalisme مقابل عد ايديليرسه ده بو معناده تجربه مذهبني Nativisme مقابل عد ايتمك ده Empirisme فطريه مذهبنه (قوندياق) تجربه داخليه ياخود تامل و قواعنك يا احساسات و ياخود احساساتك تنظيمي نتيجه سی او له رق حصوله كان تصورات اولديغىي ملاحظه ايده رك معرفتلىك بالکنز منبعي اولوب بونك دخى احساس اولديغىي استنتاج ايدر. ايشه بوكا احساسيه مذهبی تسمیه اولونور . حواسی بالکنز معرفتلىك يكانه منبعی دکل بوندرک قيمتلرى حفظنده حکم ويرن ده آندر اولديغىي قبول ايدن مذهبی دخى احساسیه تسمیه اولونور . ايشه منطق و علمك احساسیه مذهبی نقطه نظرندن تصوري بوندن نشأت ايتشدر .

Sensualité

لذات جسمانيه محبتی . جال محظوظيت . اذواق بدنيه ، لذات شهوانيه ، شهوات بدنيه .

Sensuel

لذات جسمانيه يه ، شهوات بدنيه يه ، حظوظات نفسیه يه متعلق اولان ، شهوت انکيز . لذات جسمانيه دن ذوق آلان ، حظوظات نفسیه يه تابع ، شهوت پرست اولان .

Sentiment

حس ايتمك ، دويق فعل . حس ايتمك فعلنك نتيجه سی يعني حس اولونان حال عالم الروحي : حس مؤلم ، حس لطيف و سائره . معرفت مقابل او له رق حساسیت . على العموم حال انفعالي (État affectif) وميل انفعالي . اسباب او ليه سی اسباب عضويه اولما ياب اسباب معنويه اولان آلام ، لذات و تهيجات کي احتساسات . حب نفس و خود كاملق مقابل او له رق حب غير ، ايثار غير ، ديکر كاملق (Altruisme) دن و ترم و شفقتلن منبعث تهيجات و تهایلاتك مجموعی .

— منفعت و احتساس يعني دیکرلینخ، دوشونگ،
رحم و شفقت .

La politique réaliste et la politique de — .
حقیقت حالک ایجاد ایتدیکی سیاست و احتساس سیاستی .
واضح وبا مبهم شعور، ادراک، بیلمه :

Le — de nos forces les augmentent.
آرتدیرر (بو معنا اسکیمشدرا) .

معرفت شهودیه (Intuition) ایله بیلینشی . بلا واسطه استدلال حاصل اولوب
- موجب اولدینی قناعت قوتی اوله بیلمکله برابر - صورت عمومیده مبهم اولان لکن
نه تحلیلی نده بو تأثیرک کندیسمند باشقه اثباتی اولمایان علم و معرفت . بعض شئیئ
آ کلامق و تقدیرایتمک فوئی: موسيقی و صنایع نفیسه حسته مالک اولاق کپی. تأثرات
معنویه نک طرز ادراکی . عقله عائد اولمايوب ذوقه متعلق اولان شیلر. فکر، رأی،
بالاده ذکر اولونان معنالر باشلیجه ایکی صنفه آیریلیر . فکر اساسی بونارک
برنجیسندہ بر حال انفعالی وایکنچیسندہ معرفت وبالخاصه معرفت شهودیه ، اولیهدرو .
کشی الاستعمال اولان حال انفعالی معناسیدرکه احتساس کلمسیله ترجمه اولونور .

احتساس (Sentiment) احساسدن (Sensation) فرقی شودرکه احتساس
واضح وبا مبهم بر تصورک (Idée) نتیجه سیدر . وجسمک بر ناحیه سندہ محل
وموقعي یوقدر . احساس بر تأثیرک نتیجه سیدر . و بندنه بر موقع معینی واردرو .
مسرت وحزن بر احتساس و آجلق وصوصامه بر احساسدر .

اون یدنچی عصرک لساننده Sentiment کلھسی علی العموم حس ایتمک معناسی
افاده ایدر ایدی . بالاده ذکر اولونان احساس و احتسس فرقی یوق ایدی .
(دهقارت) اليوم Sensations دنیلن شیلره Sentiments تسمیه ایدردی . غضب ،
عشق ، مسرت ، حزن آکاکوره احتسasات دکل تھیجات و افعالات Passions (ادر) .

Sentimental

احتسasی ، احتسasه منسوب و متعلق اولان ، رقت قلبدن منبعث اولان .

احتساسات مشفقاته و خیر اندیشانه سی تحرکم و تقویه ایدن و بونکله محظوظ و متلذذ اولان ؟ بوفلری مع الممنویه افاده و اظهار ایدن .

Sentimentalisme

بوکله بعض کره اخلاق احتسایه (Morale du sentiment) یعنی احتسایی حیات بشریه به رهبر اتخاذ ایدن مذهبیه تسمیه اولونور . (روسو) و (ژاقوبی) بومذهبی قبول آیتشلر و منویت وعداب و جدانیه افعال حسنه یاخود سینه نک حقیقی معیاری نظریله باقشلدرد . اخلاقه ترحم و شفقتی (Sympathie) اساسی اتخاذ ایدن (آدام سمیت) و حب غیری ، دیکر کاملگی (Altruisme) مبدأ اتخاذ ایدن (اوگوست قونت) و مرحیت (Pitié) اتخاذ ایمیش اولان (شوپنهاور) احتساسک قانون اخلاق ریشه مبدأ حسن اخلاق و قاعده افعال بشریه اوله رق اقامه سی لازم کله جگنی اعتراف آیتشلدرد .

Sentir

حس ایتمک ، دویق . قوچق . قوقلامق . شعور حاصل ایتمک . اعمال فکره حاجت قالمقزین بدیمی اوله رق درک ایتمک . انفعالی برصورتده متیحسس و متاثراولمک .

Séquence

توالی ، تسلسل ، تتابع ، تعاقب ، صورت منتظمده تعاقب . بعض کره یکدیکرینی تعقیب ایدن الفاظک هیئت جموعه سی .

Série

سلسله ، دیزی ترتیب . طاقم ، صنف ، مهائل شیلرک هیئت جموعه سی .
— convergente .
— divergente .

Service

خدمت ک علم اجتماعیده بر شخصک ایفا ایتدیکی و آندن دیکر بر شخصک بر قایدہ استحصال ایلدیکی ایشدرا .

Seuil

عَيْبَةٌ ، اشیک که عَلَم الرُّوحَدِه تَنْبِيَهُ بِالْاحْسَانِ حَصْوَلَه كَتِيرَمَك ایچون لازم
کان حد اصغریدر . نه تنبیهک مدتنيک حد اصغری نده ادراتکات بصريه ولسيه ایچون
بر شیئک حد اصغر امتدادی موضوع بحث او لمايوب آنجاق بو احساسی حصوله
کتیرن تنبیهک شدتنيک حد اصغری موضوع بخندر .

— = عَيْبَه شَعُورٍ . (هَامِيلَتون) = كوره ذهنک حرکاتی
بونزه شعور حاصل ايدلک ایچون بعض درجه يه و اصل اولق لازم کاير . ايشته عَيْبَه
شعوز بودر جهد .

بر احساسک عَيْبَه مطلقه سی (absolu) — تنبیهک بو احساسی دعوت اینکه کافی
اولان مقدار اصغریدر . و عَيْبَه تقاضلیه سی (différentiel) — تنبیهک مقدار نده
(شدتنده) یکدیگرندن فرقی ایکی احسانی حصوله کتیرمک ایچون کافی اولان اک
کوچوک فرقدر . بونلون ایکیسی دخی ثابت کمیتلر او لمايوب (احساسک هر نوعه
مخصوص حد وسطینک اطرافنده) اولا اش خاصه و ثانیا آنلردن هر برينک حال
علم الروحیسته کوره متادیاً تبدل ايدر .

— = عَيْبَه تَنْبِيَهٍ . بو بر حددره که تنبیهک شدتی بوندن
آشاغی اولدیغی وقتده غایت ضعیف اولدیغندن بو احساسی دعوت ایده منز .

— = سَيْبَه احساس که نام قابل ادراتک اولان احساسدر .

عَيْبَه نک عکسی اولان حد اعلايه که بونی تجاوز ايدن بر منه (بعض احواله)
آرتق ادراتک ایدیله منز - ذروه (Faîte) تسمیه اولونه بیلیر .

— = عَيْبَه دقت . بو بر حددره که تنبیه بوندن آشاغی اولدیغی وقتده پک ضعیف اولدیغندن دقی دعوت ایده منز .

Signe

نشان ، علامت ، دال ، آیت . (منطقه) دلیل یاخود قیاس العلامه .
— = عَلَم طَبِيعِيَه که مدلوله نسبتی آنجاق قوانین طبیعیه نتیجه سی
کله سنه باقالی . (Enthymème)

— = عَلَم طَبِيعِيَه که مدلوله نسبتی آنجاق قوانین طبیعیه نتیجه سی
اولان علامتلدر : دومان آتشک علامتی اولدیغی کی .

علائم معتبره که بالخاصه ذهنک احوال و حرکاتی طبیعی اوله رق ظهار ایدن علامتدر. مثلا لسان بزم احتسازی افاده و بیان ایدر. علامات صناعیه که مدلوله نسبتی ارادی و اختیاری برقراره و اکنیا مشترکاً ویریلن بر قراره مستند اولان علامتلردر : جبر و نوشه اشارتلری کی .

سُور ، ادات سور که منطقده قضیه لرک موضوعه داخل اولان هر بر ، هیچ بر و بعض لفظلریدر : هر بر انسان ناطقدر کی . بولیله قضیه لر مسورة و یاخود مخصوصه تسمیه اولونور .

سور کلی ، کل لفظی ، تو رکهده هر بر .

سور جزئی ، بعض کلمه سی .

Le — et la chose signifiée.

Signification

معنا ، مدلول .

Similitude

مشابهت ، ماثلث .

Simple

بسیط ، ایچنده اجزای مرکب کوریله مهین ، کندیسنه مختلف و قابل تجزیید بر قاج صفت فرق و تمیز ایدیله مهین ، کمیه و کیفیه غیرقابل تحلیل عد ایدله سیچون برسبب اولامقنه برابر فعلان تحلیل ایده مديکمز شیلر : اجسام بسیطه کی . مادی و یا عقلی یالکز بر قاج اصلدن مرکب اولان : بسیط ، ساده برمکنے و بر قاج عملیه دن عبارت بسیط بر تصور کی . علاوه ایدلش اصلاری حاوی اولمایان .

بسیط = قضایای بسیطه ، یالکز بر موضوع و بمحولی اولان Proposition - s.

قضیه لر . بونک مقابلي Propositions composées یعنی قضایای مرکبه اولوب قضایای مختلفه Pr . complexes دکلدر . قضایای مختلفه نک مقابلي قضایای

غیر مختلط (Pr. incomplexes) در . برقیاس هم بسیط هم ده مختلط اوله بیلیر .
 = عکس مستوی . بو کله یه باقایی .
 Notions — s. = تصورات بسیطه که (ده قارت) ه کوره تحلیلک بالضروره
 توقف ایده جکی صوک عنصرلر دیگدر .

Syllogismes — s. = قیاسات بسیطه . (پور رو و آیال منطقی) عنوانی کتابک
 تعریفنه کوره قیاس بسیط نتیجه سنک هم موضوع هم ده محولی مقدمه لرینک
 بریستنده حد او سطله بر لشیوب بر مقدمه سننده حد او سطله نتیجه نک یا لکز
 موضوع ویا محولی بر اشمیش اولان قیاسدر . بو دخی ایکی نوعدر . یا نتیجه نک
 بوتون موضوعی ویابوتون محولی حد او سطله بر لشیر . ویاخود نتیجه نک موضوع
 ویا محولی مختلط یعنی کندیسی ایضاح ویا تحدید و تخصیص ایدن صفت ویا صله
 کی بر شیله مترافق اولمه سنندن ناشی بو موضوع ویا محولک یا لکز بر قسمی
 حد او سطله بر لشیر . برنجی نوعک مثلی شودر :
 هر ایدن حکمدار ای بر پرسدر .

برحالده هر ایدن حکمدار تبعه سنک سوکیلیسیدر .
 ایشته بوقیاسده نتیجه نک موضوعی (هر ایدن حکمدار) و محولی (تبعه سنک
 سوکیلیسیدر) مقدمه لرده حد او سط (ای پرس) ایله آیری آیری بر ردفعه بر لشمشدر .

ایکنجی نوعه کوستریلن مثال شودر :

قانون الامی قرالله حرمتی وظیفه عد ایدر .

اون در درنجی لوئی بر قرالدر .

قانون آاهی اون در درنجی لوئیه حرمتی وظیفه عد ایدر .

مذکور کتابده قیاسات بسیطه نک مقابله کی قیاسات مرکب (Syl. composés) ویاخود وصلیه (Conjonctifs) در که بوندرده نتیجه نک موضوعیه محولی بر مقدمه ده
 بر لشیر . وبو وجهمه کبری بوتون نتیجه یی احتوا ایدر مثلا :

قولای قازانیلان ثروت اسراف ایدیلیرسه چوق سورمن .

لکن قولای قازانیلان ثروت اسراف ایدیلیر .

برحالده قولای قازانیلان ثروت چوق سورمن .

ایشته بو قیاسده نتیجه‌نک موضوعی (قولای فازانیلان ژوت) هم‌ده محولی
(چوق سورمن) کبراده برلشمشد.

بو صورت تقسیم‌تقید ایدلش و ترکاولو نمشدر. متأخرین دخی قیاسلری بسیط‌ایله
مرکه تقسیم‌ایتشلرده آندره کوره قیاسات بسیط‌هه قیاسات حملیه (Syl. catégoriques)
دیمکدر. قیاس حلی اوچ قضیه حملیه‌دن مرکب اولور. کبری و صغیری و نتیجه‌ی
صراحة کوستیر. ایجاب ویا سلای بر کونه قید و شرطله مقید قیلهاز. قیاسلرک
نمونه اصلیسی قیاس حملیدر. قیاسات بسیط‌هه نک مقابلی قیاسات مرکه‌درکه قیاسات
شرطیه متصله (Syl. hypothétiques) و قیاسات شرطیه منفصله (Syl. disjonctifs) یی
جامعدر.

صورت عمومیه‌ده بسیط غیرقابل تقسیم دیمکدر. (لینسیج) مو ناد بسیط یعنی
اجزا اسز بر جوهر در دیمکدر. مادام که مرکب‌واردر. بسیط‌لر دخی اولق ضروریدر.
(آنا) نک بسط اولمه‌سی آنی منقسم و یامتعدد تصور ایمه‌نک غیرمکن اولمه‌سنده
عبارتدر. بساطت بر جوهر نظریه‌با قیلان (آما) نک بر صفت ذاتیه علم الوجودیده‌سیدر.
بالعکس (انا) نک وحدتی (Unité) انفعالات و اشیای خارجیه‌سنک تعدد و کثرتی
یکانه‌برنفسه (Sujet) نسبت ایدلمه‌سنده عبارتدر. کثرتک متصایفی (Notion corrélatrice)
اولان وحدت (انا - موضوع = Moi sujet) ک بر صفت میزه‌سیدر.

Simplisme

امور واحوالی اولدیغندن دها بسیط کورمک و بناءً علیه اونو دله‌سی یا کاش بر
طاقم نتایجه سوق ایدن صفات و ماهیات مهمه‌یی اهار ایمکد اختیاری واکثرا
غیراختیاری میل. بو میل کندیلرنده بولونان کیمسه‌یه Simpliste یعنی هرشیئی
بسیط عد ایدر بر آدم دینیلیر.

Singularité

غراابت، تحفلق.

Singulier

(جمع مقابلی اوله‌رق) مفرد ، بالکز بر شخص اولان . (اسم اوله‌رق) شخص .
بر شخصه عاد وبا متعلق اولان . غرب ، تحف ، هیچ بر شیشه واخود بر کیمه‌یه
بالکزه‌مین ، نوعی شیخنه مخصوص اولان واخود منسوب اوله‌یعنی نوعده بالکز
کندینه مخصوص برصقی عرض ایدن که بو معناهه مدح ودم قصدی یوقدر . (مدح
قصدیله) بالکز بر ، یکانه ، دیگر موجودات واشیانک قیمتلریه فائق بر قیمتی حائز
اولان . بو معنا اسکیمشدرا . (ذم قصدیله) غریب ، عجیب ، ناخوش ، بد ، ثقيل ،
مناسبتسر .

بالکز بر موضوعه دلالت ایدن	اللطف خاص	= Terme —.
اللطف ، تصور خاص	تصور خاص	= Idée — ère.
معنای خاص ، مفهوم خاص	اللطف ، تصور و معنی	= Notion — ère.

بن (Moi) تصوری علی ، ولی ، استانبول ، ازمیر کی اسم خاصل و شمولداری (Extension) یعنی عدد افرادی تخصیص افاده ایدن بر تعییر ایله بالکز بر شخصه حصر ایدلش اولان شو کتاب ، ۱۰ نومرویی نفر کی اسم جناسلر بوقیلدندرا .
اللطف شیخنه یاخود قضیه مخصوصه که موضوعی Proposition — ère .
بر لفظ شیخنه اولان قضیه در . بر قضیه شیخنه بالضروره کلی (Universelle) دره چونکه موضوعک شمولی هر نهقدر بالکز بر شخصه منحصر ایسه‌ده حکم و تصدیق بو شمولک تمامی اوزرینه و قوع بولور . کتب عربیده قضیه شیخنه لر بالعکس جزئیدر . چونکه بونلرده موضوع جزئی حقیقی یعنی بر اسم خاصلره کلمه‌سنہ باقالی . (Proposition)

Situation

وضع که (آریسطوط) ک مقولات عشره‌ستدن (Catégories) بریدره او نه وضعیته‌در ؟ سؤالنه جوابدر : زید فائیدر ، احمد جامسدر کی .

Sociabilité

جمعیته یا شاهمه‌یه مستعد اوله . هم جنسیله الفت ومصاحبی سومه . قابل‌النیت والفت اوله .

Sociable

جمعیته یا شامه‌یه مستعد اولان . کندی نوعنه و یا فرقه اجتماعیه سنه منسوب اولان‌لره مصاحبی سون . کندی‌سیله الفت و انسیت خوش و قولای اولان ، قابل انسیت ، قابل معاشرت ، انسیتلی و انسیت اولونور کیمه .

Social

جمعیت بشریه‌یه ، هیئت اجتماعیه یعنی آنی تشکیل ایدن حادثات و مناسباته متعلق اولان . (سیاسی مقابله اوله‌رق) ایرادرینک مقدار و ماھیت‌ریله یکدیگر ندن فرقه‌ی اولق حیثیت‌لله صنوف اجتماعیه‌نک مناسبتانه متعلق اولان . بونک مقابله اولان سیاسی ، حاکمیت‌ه (Souveraineté) تعلق ایدن شیلدر . هیئت اجتماعیه‌نک خیر و صلاحخنه فائده‌سی اولان‌ک Antisocial مقابلیدر . جمعیته یاشایان .

جمعیته یا شایان حیوانلر = Les animaux sociaux.

بوترکیب ایچون (Contrat) کلمه‌سنه باقالي .

بو ترکیب ایچون (Sociologie) کلمه‌سنه باقالي .

جمعیات بشریه‌نک Statique – e.

(اوگوست قوت)	جمعیات بشریه‌نک
انتظامی نظریه‌سی .	Dynamique – e.
تدقیق‌تی بوایکی قسمه تقسیم ایشدر .	ترقیسی نظریه‌سی .

بالاده کی صوک ایکی تعییری (سپنسر) دخی قولان‌مشد . آکا کوره بونلر کبرنجیسی منتظم بر صورت‌ده تشکیل ایتمش بر جمعیت بشریه‌ده منافع و مدعیات شیخیه‌نک توازنی وایکنچیسی اشیخ‌خص ایله جمعیتک مقابلاً تطبقه واسطه اولان حرکت دیکدر .

علم اجتماعی که بالخاصه (لوپله Le Play) نک مدرسه‌سنه = Science – e.

مستعمل بر تعییر اولوب حادثات اجتماعیه‌دن بحث ایدن علمدر .

صنوف اجتماعیه متعلق مجادلات . = Luttes – es.

صنوف اجتماعیه متعلق اصلاحات . = Réformes – es.

اولا هیئت اجتماعیه نک ناصیل تشکیلی لازم کله جکی مسئله‌یی ؟ Question — e.

بناءً علیه هیئت اجتماعیه ده صنوف مختلفه نک موجودیتند و فقر و ضرورتند

منبعث مشکلات اقتصادیه و اخلاقیه‌یی حل اینکدن عمارت اولان مسئله .

بو ترکیب ایچون (Économie) کله سنه باقایی .

Socialisation

سی و عملی اداره مشترکه تحته وضع ایتمک، سی و عملک du travail.
قانون واسطه‌سیله قواعد عدل و مساواته کوره تشکیلی .

ملکی اداره مشترکه تحته وضع ایتمک، اشیای استهلاکیه‌یی de la propriété.

آکا احتیاجی اولانلره حاضر بولوندیره حق و وسائل سی و عملی ارباب

مساعینک ید نصر فلرینه ویره جک صورتده تشکیلات اجراسی .

Socialisme

سوسیالیزم، اشتراکیون مذهبی کا اقتصاد خصوصنده موجب ممنونیت بر انتظام اجتماعی
تأمین ایتمک ایچون تشبیبات و منافع شخصیه نک سر بستجه اجرای فعل و حرکتنه
اعتماد ایدیاه میه جکنه و تشکیلات حاضر نک یرینه بالمندا کره تنظیم اولونان و يالکنز
دها حقوقنیت پر از اندک شخص بشرک تمامیله انسکراف و تکملنه ده دها مساعد اوله حق
تشکیلاتک اقامه‌سی ممکن و شایان آرزو او لدیغنه حکم ایدن مذهبیک عمومنه ویرینن
اسمرد . (لاروس) لقتنده مندرج دیکر بر تعریفه کوره سوسیالیسم، شخصیه
(Individualisme) مذهبینک مقابلی اولوب اولا وسائل استحصال ژروتک در حال ویا
تدریجیا، اختیاری ویاجبری او له رق مشترکاً استعمالنه، ثانیاً اموالک جماعت مشترک ده
(Collectivité) اعاده‌سنن، ثالثاً ترقینک شرط لابدی او له رق سی مشترک و استهلاکه
خصوص اشیانک هر کس بینند، تقسیمنه هر درلو ترقینک شرط لابدی نظریله باقان
هر تصوره اطلاق اولونور .

بو مذهبیک معتدل ویا مفرط بر چوق نوعلری اولوب بونلرک باشلیجه‌لری
آئیده کیلدرد :

برنجی نوع اولاس رسیتی رقبت مذهبی رد اینکله برابر قوای عمومیه نک مواد

اقتصادیه ده شخص او زدینه اجرای جبر و تضییق ایمه سی قبول ایمهین و مسئله اجتماعیه نک متعاقدينه کندی آرزویزنه کوره کیروب چیقه بیله جکلری سربست شرکتلر تشکیلیه حل اولونه بیله جکی اعتقادنده بولنان سو سیالیزم ؛ ثانیاً کی انتظام اقتصادینه موقع حقیقته کتیرلامسی و حفاظه ایدله سی ایچون قوای عمومیه نک و بالاخاص دولتك اجرا آته اعتقاد ایدن سو سیالیزم ؛ ثالثاً دولت سو سیالیستلکی (d'état) که باشیجه فکرلری شونلردر : املاک و اراضینه طرف دولتندن ضبطی ، بونلرک وارداتنک مصارف دولته تخصیصی ، (قرهدی) نک دولتك یداداره سنده مرکزلندیرلمه سی ، ملی فابریهقلرک و ملی وسائل استحصالیه نک تکشیری ، بالاخاصه زراعت ایچون اوردولر تشکیلی .

ایکنچی نوع اولاً یکی اصول اداره نک شدت و انقلابیز اوله رق طرق قانونیه ایله تأسیسی ممکن او لدیغی قبول ایدن سو سیالیزم - که بوکاب بعض کره اصلاحات و یاتکامل طرفداری سو سیالیزم (réformiste ou évolutionnaire) - ایدنلیر ؛ ثانیاً انقلابی سو سیالیزم (révolutionnaire) - که بویکی اصول اداره اقتصادیه نک آنچاق عمله صنوفنک بر ضربه قوتیه و قوای عمومیه و قوانین موجوده نک شدتی بر تبدیله تأسیس اولونه بیله جکنه قائل اولان سو سیالیزم در .

اوچنجی نوع اولاً خیالپرست اشتراکیون مذهبی (utopiste) - که استقبال حال اجتماعیه منک امکان مساعد او لدیغی قدر مکمل صورتنه ترتیب و توصیفیه باشلایان سو سیالیزم در - ؛ ثانیاً پروگرامسز اشتراکیون مذهبی (sans programme) - که بوکاب بعض کره تجربی سو سیالیزم (expérimental) - دخی دیرلر اصحاب سرمایه نک سوءاستعمالانه مساعد اولان اداره نک الغاسنده حصوله کله جک تشکیلات اقتصادیه نک اولدن کشف و تعین و تحدیدی غیر ممکن عد ایدن سو سیالیزم در .

بونلردن ماعدا سو سیالیستلک باشقه دورلوری ده واردر : کرسی سو سیالیستلکی (de la chaire) - که اکثر اعضاي بالاخاصه دارالفنون اعضا سندن مرکب اوله رق آلمانیاده (آئی زه ناق) شهرنده ۱۸۷۲ تاریخنده عقد اولونوب سربستانه علم اقتصاد علینه نه بر بیاننامه نشر ایتمش اولان اشتراکیونک مذهبیدر . او بیله کندی علیه لرنده استعمال ایدنلر طرفندن مؤخرآ قبول اولنان بو تعییر الیوم کندیلرینه مخصوص بر غزمه لری اولان واکثر فکرلری دولت سیو سیالیستلکنه مساعد کورون آمان نظریه جیلرینک منسوب اولدقلری سو سیالیزم مذهبنک اسمیدر .

شرکت طرفداری اولان سوپرالیزم (associationnaire) —) بو اسمک سربستانه مشارکتک اوچه تصور او لو نان و اصولره کوره تبدل ایدن بر پلان موجنجه تشکیل ایدملک شرطیله بالجده مسائل اجتماعیه نک حلنه کاف او لدیغه قائل اولان مذهبیلک جمهه سنه اطلاق ایدنیسی بر ایکی ذات طرفدن یکی تکلف اولونمشد . خرستیان سوپرالیستلکی (chrétien) —) قاولیک کلیسیاسنک تحت حمایه منده ایکی اصناف اصولنک احیاسی تصورنده اولان فلک مذهبیدر .

سوپرالیزم حقنده بالنسبه او زونجه تفصیلات ویرمه من بو مذهبک مملکتمنزده معروف اولمايان ماهینی کوسترمک مقصده نه مبنیدر . بو درجهده مخالف الافکار اصلاحات مذهبیلک الاریسه دوشن مملکتک حالی نزهه واره جنی ادنا تأمل ایله آکلاشیلر . بونلرک صنوف اهالینک اصلاح حالی ادعاسیله خلقک باشنه نه بوبوک فلاکتلر کتیریدکلاری معلومدر . جناب الله او زریزده اک بوبوک بر نعمتی اولان دین مین اسلام زی سائر برجوق آفات و مصائب دن محافظه ایتدیکی کی بر طرفدن حقوق تصریفیه تصدیق و دیگر طرفدن ارباب فقر و ضرورتی حمایه ایتمک صورتیله بو کی مذهبیلک موجب او لدیغی فلاکتلردن دخی حفظ ایمهه کافیدر . بومذهبه اتساب ایتمک ایستینرا کر مسلمان ایسلمر اولا آنی منسوب اولدقلری دین ایله ناصل تألف ایده جکلرینی دوشونمه لیدرلر . زیرا بومذهبک هدف اشتراک اموال او لدیغی میدانددر . حال بو که دین اسلام حقوق تصریفیه طانیشدر . اکر مسلمان دکلسه لر آنی بالکز اجنی کتاب و غزه تلنده او قومه اکتفا ایتمیوب بر کرده شمدى یه قدر حصوله کتیریدیکی نتایج فعلیه نقطه نظرنندن کوزله تدقیق ایمه لیدرلر . بونی پاپقدیری حالده استحصال ایده جکلاری معلومانی کندیلرینی تشجیع ایده حکم بر ماهیتده بولما یه حقنندن امینز . تمامک اجنبیهده اصحاب سرمایه نک انصاف مسازنی بولیه بر طاقم مذهبیلک ظهورینه سبیلت ویرمش ایسه ده مملکتمنزده هنوز نه اویله بوبوک سرمایه لر تشکل ایتش و نده بول بول ایسلر آجیلمشد . عدلری پاک محدود بر راقج مؤسسه سرمایه دارانه تمعن دکل جزئی بر فائض بیله و برهه هکدهدر . شوحالده آشیبات صناعیه یه سرمایه قویه کیمده جسارت قالمشدر ؟ بز اولا فعالانه و قناعتکارانه چالیشمی او کرمه لی واهون فیشانه مخصوصات و معمولات یتشدیر ملی یزک اصحاب سرمایه ده ایش پاپدیرمه یه رغبت کوسنریین . ارباب سعی و عملک بونلر طرفدن و قوعه کتیریله جلت مظلومی ازاله و کندیلرینه قابل مسامحه

برحیات تأمین اینکه هر زمان حقتری اولدینگی در کاردar . لکن بز بوجنگ مشکوک و مخاطر ملی رطافم مذهب بر سلوك واسطه سیلددکار و سائنه مشروع عادلانه و حقانیت پرورانه ایله استحصالی آرزو ایده رز .

Socialité

اجتماعی او لان شیئک صفات میزه سی . مناسبات اجتماعیه . جمعیته یا شامق حس طبیعیه .

Société

جماعت . هیئت اجتماعیه . جمعیت . مجلس ، محفل . الفت ، مصاحب ، انسیت ، معاشرت ، مخالطه . کروه ، طافم . شرکت ، قومپانیه . انجمن ، جمعیت .

Sociocratie

بو کله (او گوست قونت) طرفدن قوئی بر جمهاء عضویه نظریه باقیلان هیئت اجتماعیه ویرن شکل حکومته اسم او لهرق اختراع اولونشدر .

Sociolatrie

بو کله (او گوست قونت) طرفدن رابطه اجتماعیه نک بالجه اشکال تصریفاتیه سیله تمیل ایدیلن هیئت اجتماعیه دینه اسم او لهرق اختراع ایدلشدر .

Sociologie

بو کله (او گوست قونت) طرفدن او جه علم طبیعی اجتماعی (Physique sociale) یعنی حادثات طبیعیه و حیاتیه کی برنتایج طبیعیه زمره سی تشکیل ایدن حادثات علمیه نک تدقیق علمنه اسم او لهرق احداث ایدلشدر . علم اجتماعی ، علم حادثات اجتماعیه .

Sociologisme

باشیجه مسائل فلسفیه نک و تاریخ ادیانه متعلق وقوعات اساسیه نک ایضاخنی علم حادثات اجتماعیه تابع عد ایدن مذهب .

Socius

لاتینجه رکله اولوب متعدد انگلیز مؤلفاری وباحاصه لغات فلسفیه مؤلفی .

(بولدوئن) طرفندن ذهن نقطه نظر ندن بر جمعیتک اعضاسندن او مله‌ی یعنی کندی (انا) سنه مشابه دیکر (انا) لر ایله مناسباتده بولوندیغنه شعور حاصل ایمه‌ی حیثیتله نظر مطالعه‌ی آنان بر شخص معناسنده قولانشدر . مویی‌ایله عینی معناده اوله رق آنا اجتماعی (social self) تعبیریجی قولانمش واصل حقیقی (انا) نک بویله اولدیغی وحال بوکه مناسبات اجتماعیه‌سندن آیری اوله رق نظر مطالعه‌ی آنان (انا) نک بر تحریدن عبارت اولدیغی ادعا ایتشدر .

Socratique

— = (سocrates) مدرسه‌ی . بونک اک مشهور ممثی (فلاطون) در . بوکایم سوقراطیمیری دخی علاوه ایتمک لازم کایرکه بوندر دخی تلذذ اخلاقی قبول ایدن (آریس یپ) ، کلبیون (Cynique) مدرسه‌سندک رئیسی اولان (آنتیس تهن) ، مشاغبیه (Eristique) مدرسه‌سندک رئیسی (مهغاریا) لی (وُقلید) در . — = (سocrates) اک اجرا ایتدیکی انقلاب . بوانقلاب اصوله (Méthode) عائددر . مویی‌ایله تشکل عالمه متعلق نظریاته (Spéculations cosmogoniques) دالمش اولان فکری انسانک تدقیقه ارجاع ایشدر . سوقراطک اصولی باشیجه ایکی طرز و اسلوبی حاویدر . بوندر دخی سفسطیونی ردایتمک ایچون استهزا (Ironie) و کشف حقیقت ایچون تولید (Maïeutique) ایدی . (بوکله‌لر بقاچی) . (سوقراط) احوال خصوصیدن (جزئیاتدن) تصورات عمومیه‌یه (کایاوه) انتقال ایچون استقرایی (Induction) تام والفاظک معناریجی و تصورات عمومیه‌نک صفات مشترکه‌سنجی (Compréhension) تام اوله رق ثبیت ایچون تعریفی (Définition) توصیه واستعمال ایدردی .

Solidarisme

وظیفه تعاؤن و تساندی و یاخود اسلامه فارشی اولان وظیفه معنویه‌ی اخلاقه ، سیاسته و علم اقتصاده قاعده اساسیه عد ایدن مذهب ، ضمان مشترک مذهبی .

Solidarité

کفالت مشترکه ، کفالت متسلاسه ، ضمان مشترک ، بربریته کفیل او مله . مثلا بور جلیلر ک هر بری بور جلک تمامی تأدیه‌یه اجبار ایدیله جلک صورتده عقد اولونان بر تعهدده

بور جلید لـ جمله‌سی بینندۀ کفالت متسلسۀ وارد. برینک یا پدیغی شیز ن دیگر لرینک ده مسئول اوله‌سی، تابعیت و مربوطیت متقابله، برینه واقع اولان شیمک دیگر لرینه ده عکس ایمه‌سی. بالکن برجه‌تدن اولان تابعیت و مربوطیت. مثلاً برساعتک یاقوانی عقرنی سور و کار؛ لکن عقرب یاقوانی سور و کله‌یه هنر. تعبیر دیگر له عقربک حرکتی یاقوانک حرکتنه تابع و مربوطدر. عینی جمعیت اعضاـنک بر هیئت مجموعه تشکیل ایمه‌لری اعتباریله یکدیگرینه اجرای معاوونت وظیفه معنویه‌لری. انسال حاضره‌نک ماضی‌یه قارشی بربور جلی اوله‌ستک نتیجه‌سی عد اولونان وظیفه معنویه .

= اشتراک منافع . — d'intérêts.

= اشتراک نظر ، اشتراک فکر . — de vues.

Solide

صلب. (هندسه‌ده) اوچ بعدلی شکل ، جسم. (لوق)، (برقه)، (هُيُوم) و (رميد) هـ کوره Solidité عدم قابلیت نفوذ (Impénétrabilité) دیگدر. عبارت اولدیغی و ذهنده صور تلری اولان دیگر (انا) لوك رؤیاده کوریلن اشخاص کی مسـتقل وجودلری اولمادیغی ادعا ایدن مذهبدر . بو مذهبه منسوب اولان بر کیمسه: «بن عالم خارجی آنجاق بندۀ حصوله کتیر دیگر تکیفات واسطه سیله بیلیرم. شو حالده بیلدیکم شی کندم و کندی تکیف‌امدر . دیگر بر موجودیتک اثباتنده کی کو جلک بزی یکانه موجود بن اولدیلم و عالمک بن تصورات حاضره و ممکنه مدن باشنه برشی اولمادیغی فرضه تدقیقنه سوق‌ایدر» دیر. بو کا حقیقتک آناء شیخ‌سیدن عبارت اولدیغی ادعا ایدن مذهب دینیله بیلیر . (Idéalisme) کله‌سنه باقالی .

Soliptisme

معرفتک تصویری اولان ماهیتنک نتیجه منطقیه‌سی اولق اوزره کوسـتریلن مذهب که بتوون حقیقتک کندی تکیف‌ایله (Modifications) مشعور به اولان (انا) دن عبارت اولدیغی و ذهنده صور تلری اولان دیگر (انا) لوك رؤیاده کوریلن اشخاص کی مسـتقل وجودلری اولمادیغی ادعا ایدن مذهبدر . بو مذهبه منسوب اولان بر کیمسه: «بن عالم خارجی آنجاق بندۀ حصوله کتیر دیگر تکیفات واسطه سیله بیلیرم. شو حالده بیلدیکم شی کندم و کندی تکیف‌امدر . دیگر بر موجودیتک اثباتنده کی کو جلک بزی یکانه موجود بن اولدیلم و عالمک بن تصورات حاضره و ممکنه مدن باشنه برشی اولمادیغی فرضه تدقیقنه سوق‌ایدر» دیر. بو کا حقیقتک آناء شیخ‌سیدن عبارت اولدیغی ادعا ایدن مذهب دینیله بیلیر . (Idéalisme) کله‌سنه باقالی .

Somatique

جسمی، بدّی، ذهنه و حادثات روحیه مُقابل اولهرق جسمه منسوب و متعلق اولان شی.

Sommeil

نوم صناعی . (Hypnotisme) كلمسته باقالي . -- provoqué.

Somnambulisme

سیر فی المنام .

طبيعي ياخود كنديلكىمندن حصوله كلن naturel ou spontané.
سیر فی المنام ، اوقيويه مشابه او لارق صورت عموميده نوم طبيعي اشناسنده
حصوله كلن بحال مرضي كه بوكا مبتلا اولان كيمسه يالكىز تصوري دك فعلى
بررؤيا ايچنده قالقار، ايشرلر يابار، يورير، يازار، لقردى ايدر و كنديسنه كادىكى
وقت بونلار خبردار اولماز .

artificial ou provoqué.
سیر فی المنام صناعی ويأخذ مدعو ، جريان نوم artificiel ou provoqué.
(Hypnose) حالتك برشكىيدر كه بواسناده بحواله مبتلا اولان كيمسه ايله لقردى ايدلەرك
 المناسبه كېرىشىلەيلىر . واوكيمسه او لجه خبردار ايدلاماش اولان دىكىر بر كيمسه يه
حال طبىعىدە و اويانىق بر آدم كې كورىئەيلىر .

سیر فی المنامك اوچ صفت ميزىسى ويأخذ بحالده قوه حافظه نك اوچ قانونى
واردر :

برخىسى طبىعى حال يقظىده سیر فی المنام اشناسنده و قوعه كان شىيلرلەك تاماً
اونو دىلەسى .

ايچنجىمىي يىك بى سیر فی المنام حالىنده اولكى سیر فی المنام اشالىزىنده و قوعه كلىش
اولان شىيلرلەك تاماً تختظر ايدلەسى .

اوچنجىمىي حال يقظىده و قوعه كان شىيلرلەك سیر فی المنام اشناسنده تاماً تختظر
ايدلەسى .

او چنچی قانون برنجی و ایکنچی یه نسبتله بلکه دهازیاده جه استئنا و انتظام سر لفلر کوسه تره بیلیر. لکن ایلک ایکی قانون بو درجهده مختلط اولان حادثاتک دائمًا بعض اختلاف عرض ایمه سنه رغماً او قدر عمومی و مهمدر که بونله سیرفی المذاک علامت فارقه سی نظریه باقیه بیلیر.

سیرفی المذاکه مبتلا اولان کیمسه نوم مستقرق حالتده ایکن باشندک تپه سی خفیفجه او غوشیده بمقله سیرفی المذاکه صناعی حالته کبر، کوزلینی آجار، لقردی سویلر، اجرای فعل و حرکت ایدر. لکن او وقت پکزیاده قابل تلقین (Suggestible) در.

Sophisme

مغالطه، دیکرلینی تغليط ایچون ایراد ایدیلن ویا خود عزت نفس، منفعت ویا خود احتراصه تحت تأثیرنده اوله رق کاف و مقنع عدا لو نان ظاهرده معتبرولکن حقیقت حالته غیر متوجه دلیل. صادق اولان ویا خود صادق اوله دیغه حکم ایدیلن مقدمه لری مبدأ اتخاذ ایده رک قبوله غیر شایان بر تیجهه یه انتاج ایدن و کیمسه یه آلاته ماقمله برابر استدلالک قواعد صوریه سنه موافق کورین و ناصل رد و جرح اولونه جنی بیلنه مهین دلیل. (Sorite) کله سنه باقالی.

مغالطه نک باشیجه انواعی شوندرد:

برنجیسی موضوع بحث اولان شیئک غیری برشیئی اثبات ایمک یاخود - هل موضوع (Ignorance du sujet) که بزم منطق کتابلرنده بو کا تغییر مبحث دینلمشدر. ایکنچیسی اثباتی مطلوب اولان شیئی صحیح فرض ایمک که دور باطل (Cercle vicieux) و مصادره علی المطلوب (Pétition de principe) در. بزم کتابلرده اثباتی مطلوب ماده یی مثبت حکمنده طویق دینلمشدر.

او چنچیسی علت اولمایان شیئی علت ظن ایمک که تعاقب و یا معًا موجودیت سبیت عد ایمکدر. بزم کتابلرده سبیک غیری یه سبیت اسناد ایمک دینلمشدر. در دنچیسی استقراء ناقص (Induction imparfaite) که حادثات غیر کافیهه مستند استقرا دلیلیدر.

بشنچیسی بر شی اوزرینه آ کا آنچاق بالعرض موافق اولان بر شیله حکم

ایمک (Illusion de l'accident) که بزم کتابلرده و قوعات عارضیه دن احوال آئه یه استدلال دینلمشد .

آنتحیجی معنای مفترقدن (Sens divisé) معنای مجتمعه (Sens composé) و معنای مرکدن معنای منقسمه کچمک که بزم کتابلرده بر کلت بعض جزو لرینه مخصوص اولان شیئی مجموع اجزاسنه تعیم ایمک دینلمشد . Sens کلمسنه باقیالی .

یدنجیسی بعض جهته سخیح اولان شیدن بلاقید و شرط سخیح اولان شیئه کچمک که بزم کتابلرده بر جهته سخیح اولان شبیث هر جهته سختنه حکم ایمک دینلمشد .

(بنظم) آئیده کی مغالطه لره پارلتو مغالطه لری تسمیه ایتمشد :

برنجیسی معتبریت قول مغالطه سی یعنی برصنف مسائله فازانیلان معتبریت قولی (Autorité) سوء استعمال ایده رک بوسیو تون فرقی اولان بر مسئله ددختی کندیسنه عطف و اسناد ایله بر قراری قالدیرمقد .

ایکنچیسی تهله که مغالطه سی یعنی داخلی و با خارجی حرب احتمالندن بخله مستمعی و همه دوشورمک .

او چنچیسی تکلیف اولونان بر تدبیری صوکی کلز و عده و مهله لره تعليقاً قول ایتك . در دنجیسی تخلیط و تلبیس مغالطه سی یعنی مسئله لری بیله رک یکدیگرینه قاریشدرمقد . (قار تاجه) جنالی مشهور (آنیبال) ی آفریقاده مغلوب ایتش اولان روما جنالی (سپیون) بعض اتهاماتندن دولایی اهالینک حضورینه دعوت ایدلدیکی زمان : «رومایلر ! بوکون بزم قار تاجه لیری مغلوب ایتدیکمز کوندر . هایدی معبودلره ایفای شکران ایچون قاپیتول معبدینه کیدمل » دیهسی او زرینه اهالی اونک پیشنه دوشدیلر . کندیسنى اتهام ایدنلر میدانک اور ته سنده يالکز قالدیلر .

اغفال قصدیله اولان خطایه مغالطه (Sophisme) و استدلاله کی فسادی بیلمه یه رک ایدیلن خطایه سفسطه (Paralogisme) دینیلر . جونلرک ایکیسنده ده قیاس فاسد قولانیلر . لکن مغالط آنک فسادینی قصدآ ماهرانه برصورتده ستر و اخفا ایدر . سفسطه جی ایسه بوفسادک فرقنه وارهه مار . قیاسک فسادی یا صورتنه و یا ماده سنده اولور . بورالری منطق کتابلرنده تفصیل ایدلشدر .

Sophiste

(افلاطون) و (آریسطوط) دن اول حکمت و مهارتی تعلم و تدریس اینهی صنعت اتخاذ ایش اولان کیمه دیهک ایدی. (فلاطون) و (آریسطوط) دن اعتباراً مغالطه‌ی ماهرانه بر صورتاه استعمال ایدن کیمه، مغالطه‌جی، سفسطه‌جی معنا نمده قولانشدر.

Sophistique

سفسطه‌لی، مغالطه‌لی. (اسم مؤنث اولهرق) صنعت مغالطه، برشیئک هم لهنده هم ده علیهنده استدلالده بولنوق، باطله بر حقیقت صورتی ویرمک، ایجابه کوره بر دعوای مشابه حقیقت ویا عبیت کوسترمک صنعتی. منطقک مغالطه و سفسطه‌لرک ردندن بحث ایدن قسمی.

Sorite

بوکله لسان یونانیده ییغین معنا نه اولان (صوروس) دن آلمشدر. وییغین دلیلی دیکدر. (زهون) بر بغدادی ییغینندن بردانه آندیفی وقت او ییغین ینه ییغین میدر؟ دیه صورارمش. مخاطبیندن او تجوابی آلدقدن صوکره: «بن آدن دها بردانه و متعاقباً دهابردانه آلیوم. و بولهالی نهایه دوام ایده رم. دانه لرک هپسی آندیفی حالده تسلیم اولونان مقدمه موجبنجه ییغینک باقی قالمه‌سی لازم کلایر» دیرمش. بونک عکسی اولهرق بردانه بريغین تشکیل ایدرمی؟ سؤالنه خیر جوابی آلدقدن صوکره: «بن او دانه یه دها بردانه و صوکره دها بردانه علاوه ایده رم. و بوله دوام ایده رم. بو دانه لردن بر ییغین تشکل ایتدیکی حالده تسلیم اولونان مقدمه موجبنجه او ییغینک تشکل ایتمده‌سی لازم کلایر» دیرمش. عینی صورتاه بر آدمک باشندن و صقالندن قیللری متواالی آندیفی حالده صاجیمز قلامایه‌جفی ویا خود صقالنه بر نقیصه کلیه‌جکی اثبات اولونور.

بودلیل لاادریه مذهبنه منسوب اولان یونان حکماستک پک سوکلی بر دنیلری ایدی. چونکه ایقانیون (Dogmatiques) طرفندن استشہادایدیلن موازنین حقیقتک جمهه‌سی اکسیکلک ویا زیاده‌لکه مساعد اولدیغی ویوچجه‌لکه اک تام اولان برداهندن

اک بويوك شک و شبهه يه چيلىكىنى كوش-تەرك حق باطلان تميز ايچەنك غير ممكن أولديغنى ادعا ايدىلردى .

صوکره (صورىت) نامى مؤلفلىرىنە بعضىلىرىنە كوره قىاسات مرکبىيە و دىكىر بعضىلىرىنە كوره يالكز مفصل التايج قىاس مرکبىيەلەرك بالاده بىيان او لونان مفالىطىي دخى (Gradation = تدریج) تسمىيە ايدىلشىر . (Composé) و (Polyssylogisme) كلهلىرىنە باقلالى .

Sourd

صاغر ، سمعدن محروم . آجيق بىر صورتىدە ايشىدەلەين ، بوغوق سىس . سىسىز . مرەھتىسىز ، سىنگىدل . هنوز تأيد ايمامش ، اعلان ايدىلاماش . كىزلى و كورولتىسىز يابىلان . (رياضياتىدە) اصم .

== بوغوق بىر سىس . Une voix — e.

== هنوز تأيد و تعمم ايمامش بىر روايت ، خبر . Une rumeur — e.

== كىزلى و كورولتىسىز ، شەنەمىز بىر حرب . Une guerre — e.

== واضح صورتىدە شعور حاصل ايدىلەمەين ، شعورە Une douleur — e.

واصل اولمايان بىر آغرى ، پك مۇئم اولمايان بىر ووجع .

Souvenir

خاطرە . ذهنندە يكىدن استحضار ايدىلن بىر صورت . مقدمما وقوع بولدىقته حكم او لونان بىر حال شعورك عودتى . اقدمىت حكمى خاطرەنك اساسىدەر . بىر حكم يوق ايسە آ كا (Réminiscence) دىنيلر . قوه حافظە .

Souverain

فوقدنە داها يوكسلىك بىشى اولمايان ، اعلا ، اكىر ، اعظم . حكمدار مطلق . (علم اخلاقىدە) فوقدنە داها بويوك بىر خير ويا شر تصور ايدىلەمەين . دىكىر هيچ بىر سبب و حرکتە مقىيس اولماق حىثىتىلە وظيفە .

حاکیت مطلقه ، مستقله . = Autorité — e.
دولت مطلقه ، مستقله . = Puissance — e.
خیر اعظم . = Le -- bien.
حقوق حکمرانی . = Droits — s.

Souveraineté

اعظمیت . حکمدارلو . حاکیت مطلقه .
خیر اعظمیت ، علویت . = La -- du bien.

Spatial

مسافه‌یه ، بعد مجرده ، فضایه ، منسوب و متعلق اولان .

Spatialité

مسافه‌یه ، بعد مجرده ، فضایه منسوب و متعلق اولمه .

Spécial

(منصفده) نوعه متعلق اولان . محدود . عرف عامدن ، اکثر احوالدن فرقی .
خصوصی ، خاص .

Terme — = لفظ خاص ، لفظ عامک (Terme général) متصانیف اولهرق
برجنس بیان ایدن لفظه نسبته بر نوع بیان ایدن لفظدر .

Proposition — e. = اخص اولان قضیه ، باشقه بر قضیه‌یه نسبته خاص اولان
قضیه‌که بر نوعک بر خاصه‌سی بیان ایدر . مثلا « ک ضلعی بر ذوکثیر الاصلاعک
زاویه‌لرینک مجموعی ۲ (ک - ۲) زاویه فائمه‌یه مساویدر » قضیه‌سی اعم و « برمثلثک
زاویه‌لرینک مجموعی ایکی زاویه فائمه‌یه مساویدر » قضیه‌سی آکا نسبته اخص بر قضیه‌در .
کلیک و جزئیک قضیه‌لرک کیت اعتباریله تقسیمنده و طالق ، خاصلق و شخصیک
شمول (Extension) یعنی عدد افراد اعتباریله تقسیمنده قولانیلیر . (Proposition)
کلمه سنه باقالی .

Spécieuse

Arithmétique ou analyse — .
ریاضیوندن بعضیلری طرفدن کیات مجهوله یه اشارت اولان و معادلاته لزوم
کوستن بر اصول حسابدن عبارت اولق حیثیتله علم جبر معناسته قولانشدر.
علم جبر منطقی . — = = = générale ou universelle.

Spécieux

ظاهرده حقیقته پك بکرهین ولكن حقیقت اولامه‌سی ممکن اولان ، موهه ،
آلداتان ، مُغفل .

Spécification

بر جنسات انواعی تعین ایمه . تعین و تخصیص ایمه .

Spécificité

نوعیت ، مخصوصیت ، اختصاص ، خاص اوله .
— = احساساتك صفات میزه‌سی ، مثلا بر رنگی برسیدن
وبر طعمی بر قوقدن تمیز ایدن صفتلو .

Spécifique

نوعی ، نوعك صفت میزه‌سی کوستن و آنی عینی جنسات سائر انواعندن
تمیز ایدن . بر نوع تشکیل ایدن موجودات ، حادثات و سائرنک اوچجه معلوم
اولان بر صفتنه ارجاع ایدیله‌هین ، مخصوصی .

— = فصل نوعی . مثلا ناطق لفظ کلیسی حیوان جنسنک انسان

نوعی انواع سائرنکندن تمیز ایدر . (بزم کتابerde بونک اسمی فصل قریبدر).
— = قدرت خصوصیه ، آیریجه بر نوع قدرت .

— = Poids = هلت اضافیه ، بر جسمک حجمنه نسبته آغیرلنج .

Spéculaire

— = بر آینه‌نک ایخنده کوروندیکی کی ترسنه يازلشن يازی .

Spéculatif

نظری . غیرقابل تجربه شیلره متعلق اولان . فکر و نظره میال اولان عقل ، ذهن .
 عقل نظری بو = L'usage -- de la raison — ve. (معنی عقلک)
 نظری صورتده استعمالی معناشه اولوب غایه‌سی حقیقت اولق حیثیتله عقلدر . نته کم
 عقل عملی (La raison pratique) = L'usage pratique de la raison (معنی عقلک)
 عملی صورتده استعمالی معناشه قواعد حرکت تدارک اینه‌سی و غایه‌سی خیر اوله‌سی
 اعتباریله عقلدر .

Spéculation

آنچاق بیلمک واپساح ایمک مقصده‌نه مبنی اولان فکر ، نظر . بونک مقابله
 بر واسطه اجرائیه و فعل و عمله میال اولان فکردر . تحقیقی غیر ممکن و قیمتی
 مشکوک اولان مجرد و کیفی برتریب و تنظیم و تشکیل .

Spinozisme

(سینوزا) نک وجودیه (Panthéisme) مذهبی که اسکندریه لیلرک صدور ،
 فیضان وجودیه مذهبیک (Pant. d'émanation) مقابله اوله‌رق بربطون وجودیه
 مذهبی (Pant. d'immanence) در. جوهر اشیانک باطنیدر . و آنک هیچ دکاسه بزجه
 معلوم اولان صفات ذاتیه‌سی فکر (Pensée) و تجزیه (Étendue) در . صفاتک تعیناتی
 ارواح واجسامی تشکیل ایدر . بور جبریه مذهبی (Fataliste) در . چونکه
 آکا کوره حریت بشریه بزه دائم ضروری اوله‌رق قرار ویردین اسباب حقنده
 اولان جهالمzedن عبارتدر . منکر الوهیت (Athéïstique) دکل منکر کائنات
 (Acosmiste) در . چونکه عالم یاخود طبیعت مکونه (Nature natureée) نک آنچاق اللهده
 والله ایله ، طبیعت مکونه (Nature naturante) ایله وجودی وارد . بو مسلک
 فلسفینک شـکلی استنتاجی (Déductif) در . و حتی صرف هندسیدر : (سینوزا) علم
 اخلاق (Ethique) عنوانی اثرنده طبقی مهندس‌لر بی متعارفه‌لر ، تعریفه‌لر ، تئیجه‌لر
 استعمال ایدر . و نهایت تصورات حقیقیه سیله (Idées adéquates) بالکز لايموت

دکل مخلد وابدی اولان انسانک خیر اعظمی (Souverain bien) اولق اوزره عقلی بر محبت التهیه (L'amour intellectuel de Dieu) نتیجه ویر .

Spiritisme

(سپیری تیزما) ، ارواح موئانک مادی ولکن غایت رفیق برجسم (Périsprit) محافظه ایدنلرک باقی و برحیات اولدیغی و بونلرک علی العاده کوزله کوریله مامکله برابر برحیات اولان کیمسه لرله بعض احوال وبالخاصه (مديوم) لرک (متوسطلرک) فعل و تأثیری سایه سمنده مناسبانده بولونه بیلدکارینی قبول ایدنلرک مذهبیدر .

بودعوای اساسی به متعلق وبالذات ارواح طرفندن کشف ایدلش عد اولنان بر طاقم اعتقاد وارد رکه بونلر مختلف کتابلرده قطعی بر صورته ایضاح ایدلشدتر . بونلرک اک مشهوری (قاردهک) طرفندن تألف ایدلش اولان کتاب الارواح (Le livre des esprits) در .

Spiritualisme

روحانیوں مذهبی، فلسفہ روحانیہ، حکمت روحانیہ، اولا علم الروح نقطہ نظر ندن استحضارات ، عملیات عقلیه و افعال ارادیه نک حادثات فیسیولوچیائے ایله ہاما قابل ایضاح اولمادیغی و ثانیا علم اخلاق و علم اجتماعی نقطہ نظر ندن انسان و جمیعت بشریہ د مختلف و حتی قسمًا یکدیکریلہ اختلاف و معارضہ د ایک جملہ غایات اولوب بونلرک بری طبیعت حیوانیہ نک و دیکری اصل حیات انسانیہ نک منافعی عرض ایتدیکنی قبول ایدن مذهبدر .

(علم او جودده) صفات ذاتیہ لریلہ یکدیکری ندن کلیاً فرقی ایک جوہ موجود اولوب بونلردن بری روح و دیکری مادہ اولدیغی و روح صفات میزہ اساسیہ سی فکر و حریت و مادہ نک صفات میزہ اساسیہ سی دنخی تحییز و حرکتک [یاخود قدرتک (Énergie)] بوسبوتون میخانیکی بر صورتہ نقلی ایدوکنی قبول ایدن مذهب . (نادرآ) هرشیئک روحدن عارت اولدیغنه قائل اولان مذهب . (یا کاش اوله رق) سپیری تیزما لفظنک یرینہ استعمال ایدیلیر . بو معنا ده یکی روحانیہ مذهبی (Nouveau spiritualisme) تعبیری ده قولانیلیر .

فلسفه روحانیه : « صورت عمومیه ده اوله رق جوهر متفکرک عدم مادیتني (Immaterialité) یعنی نفسک روحانیتني قبول ایدن مذهبدر » دیه تعریف اولو نمشدر . غير مادی دیمک حواس ایله حس ایدیله مهین و شکل ، کمیت ، موقع و حرکتی اولایان جوهر در دینلمشدر . بونک اصل مثالی (ده قارت) ک مذهبدر . چونکه بوکا کوره نفس یعنی جوهر متفکر (Sub. étendue Substance pensante) جوهر متبحز (Sub. étendue Substance pensante) اولان جسمه مقابله . (برقه) نك فلسفه روحانیه سی يالکز جواهر روحانیه قبول ایدر .

روحیه تعییری خی Animisme لفظنه تخصیص ایدرک کله ســـنـــی Spiritualisme روحانیه مذهبی ، حکمت روحانیه دیه ترجمه ایتدک . چونکه یوقاریده کی تعریفلردن آ کلاشداینی اوزره بومذهب جوهر متفکرک روحانیته قائلدر . انکلیزجه و فرانسرجه دن عربی به لغات کتابلرنده نه روحیه نده روحانیه تعییرلری قوللانایوب بوکله نفسک روحانی ، غیره بولی اولدیغنه قائل اولان مذهبدر دینلسلکه اکتفا ایدلشدر . لکن کله ســـنـــه روحانی دینامشـــدر . Spiritualité دخی روحانیتدر . بناءً عليه Spiritualisme لفظنک روحانیه مذهبی دیه ترجمه ســـی طبیعیدر . وعلى سداد بـــک (قواعد التحولات في حركات الذرات) عنوانی کتابتـــک ۱۸۳ نجی حیفه ســـنـــه دخی حکمت روحانیه دیه ترجمه ایدلـــی کـــی دیکـــر بعض عربی کتابلرده بو لفظه مقابل طریق روحانی و Spirilualstes کله ســـنـــه مقابل روحانیون تعییرلرینک قوللانداینی کورلـــشـــدر . (روحی) نك فرانسرجه ســـی (Psychique) اولدیغی معلومدر .

Spiritualité

روحانیت ، مادی اولایاب روحانی اوله . حیات روحانیه .

Spirituel

(مادی و جسمانی مقابلی اوله رق) روحانی . (نفسانی ، شهوانی مقابلی) معنوی . دینی ، اخروی . نکته ملی .

== ریاضت ، اعمال دیانتپرورانه ، عبادات و طاعات . Exercices —s.

Spontané

طبيعي ، فطری ، ذاتی ، غریزی ، کندی کندیته واقع اولان ، بلاعات ظاهره واقع اولان ، خارجی بر سبک نتیجه‌سی اولمایوب عاملک کندیته مخصوص تشبتیله حصوله کان . بو معنا مدعو ، صناعی (Provoqué) مقابیلدر . (تأملی = Réfléchi) غير تأملی ، فکرک فعل تحلیلی اوزرلرنده اجرا ایدیله جک اولان تصورات طبیعیه مختلطه‌یه متعلق اولان یعنی هنوز تأمل ، تحلیل ، مقایسه ، قو نظرول ایدلامش اولان (تصورات ، احتساسات و سائره) . (بوکا پک یقین بر معنا اوله رق) تصورات مجرده‌یه و نتایجک حساب ایدله سنه محل برآفایان بروز درونی سائقه ، سوق طبیعی واسطه‌سیله حصوله کان . غرس ایدلکسزین یاخود انسانک سعی انضمام ایتمکسزین حصوله کان ، خدایی نابت (نباتات) .

Conscience --- = شعور غير تأملی ، بلا تأمل کندیلکنندن حاصل اولان
شعور که مقابیل Conscience réfléchie یعنی شعور تأملیدر .

Génération --- = تناسل بنفسه .

Somnambulisme provoqué = طبیعی سیر فی المنام که Somnambulisme ---
یعنی صناعی سیر فی المنام مقابیلدر .

Maladie --- = ظاهره سبی اولمایان خسته لق .

Un acte de bienfaisance --- = اختیاری یعنی طلب ایدلکسزین یا پیلان بر ایلک .

Les mouvements du cœur sont des mouvements --- .

حرکاتی حرکات طبیعیه در . یعنی برقوت خارجیه نک دخل و تأثیری اولمکسزین کندی سائقه سنه ک ، قوت نک ، قانون طبیعی سنه ک فعلیله در .

بوکله نک معنالری انکلیزجه لغتلرده شووجهله ایضاح ایدلشدر :

ارادی ، اختیاری ؟ درونی بر احتساس فطریدن ، استعداددن ، یاخود مزاجدن جبر و قضیقسر نشأت ایدن . کندی سائقه سیله ، قوتیله یاخود قانون طبیعی سیله قوت خارجیه مز اجرای فعل ایدن . غرس ایدلکسزین یاخود انسانک سعی و عملی انضمام ایتمکسزین حصوله کلن (نباتات) .

بوکله هم اختیاری همده غیر اختیاری معنالرینی افاده ایده یور . چونکه مثلا بر عطیه ، بر ایلک اختیاری لکن قلب حرکاتی غیر اختیاریدر . اساس خارجدن بر قوتك اثر فعلی اولامقدر .

آشاغیده کی (Spontanéité) کلنه سنهده باقالي .

Spontanéité

بوکله الاک عمومی معنای علم مابعد الطبیعی اعتبرایله عطالت (Inertie) مقابله دير . عطالت : « بر موجودك بولوندیفی حال سکون ویا حال حرکتی بر سبب خارجی واسطه سیله تعديل ایدلیدیکی مد تجھ غیر محدود بر صوتده محافظه ایتمکه میلی » دیه تعریف اولوندیفی کبی بو دخی : « بر موجودك هر درلو سبب خارجیدن قطع نظرله کندی کندیستن تعديل ایتمک قوتیدر » دیه تعریف اولوندیلر . بناءً علیه بوکا (قوه تکیفیه) دینیله بیلر .

بر سبب خارجینک نتیجه هی اولمقسزین عاملک کندی تشبیله حصوله کله . قوه خارجیه سر یاخود جبر و تضییق سر کندیلکندن حاصل اوله . تأثیرات ، تصورات ولصیدیقانی تأملسر یعنی تدقیق و قونطورول و مقایسه سر قبول ایتمه (ساختهه بلا تأمل اتباع) . اکر فعل بر قانون طبیعی ایجای او له رق حصوله کلیرسه بوبالطبع اضطراریدر . واکر بر طرفدن جبر ویا طلب واقع اولمقسزین انسانک کندی آرزو سیله و قوعه کلیرسه بو ارادی و اختیاریدر . غالب و مقصود اولان معنا فعلک خارجی بر قوتك تأثیر و نتیجه هی اولاماه سیدر .

فرانزجه فلسفه لعنتده دینیله یورکه : « بز اولا اشسیادن آلدیغمز تأثیراته و آنلری بزه تمیل ایدن فاریشیق تصوراهه و عقلمنزک کندیمز حقنده مهم بر شعور ایله مترافق اولان طبیعی حکملرینه امنیتسزلک کوسترمکسزین تسلیم اولورز . ایشته بو زمانیدر . صوکره قوامنه واصل اولان شیلرک جله هنی دها واضح کورمه چالیشیرز . احتساس آغازی ، افعالزی ، افکاریزی تدقیق ایتمکه باشلارز . آنلری قونطورول و یکدیگر لیله مقایسه ایتمکه چالیشیرز . ایشته بو دخی تامله (Réflexion) عائد اولان زماندر . »

ساختهه بلا تأمل اتباع دوری که مقابلي $\hat{A}ge de r\acute{e}flexion$ = $\hat{A}ge de \dots$
يعنى تأمل دوريدر .

Stade

دور ، وقت . (اسم مذکر اولهرق) الياوى (زهون) لک حرکت علیهنه کي دليلهري دينيلن ادلهنك بريسيدر . بودليل حرکتی بری ثابت و دیگری متحرک ايکي نوع اشارت نقطه‌سى اصوله (Systèmes de repères) متعلق ايشهه مهم وحقيقى مجهولدر .

Statique

(صفت اولهرق) سکون و موازنته متعلق اولان و بناءً عليه اشيان معین بحاله و بونده تبدل فرض ايچکسزین نظر مطالعه يه آلان ، سکونی ، توازنی . (اسم مؤنث اولهرق) علم ميچانيكينک حال سکوننده بولونان اجسام او زرینه اجرای فعل ايدن قوتلرک موازنته متعلق اولان قسمی ، فن موازنه . تبدلرندن صرف نظرله بحال معلومده نظراعتباره آلنان برصنف اشيانک تدقيقی .
 $\hat{E}lectricit\acute{e}$ = الكتريلق ساکن .

Sens = بعض کره حصاه الاذهن مالک اولان حيواناتدن بحث اولونديني
وقتده (Sens de l'équilibre) = حاسته موازن = حاسته موازن سرادف اولهرق قوللاييلر .
 $\hat{S}ocial$ = بوتركيب ايجون Social كله سنه باقالی .

Statistique

(اسم مؤنث اولهرق) ايستاتستيق ، انسافلرک جمعيات سياسيه شكلنده اجتماعلرندن متولک و تعداد و تخمینه مساعد اولان و قواعاتک مجموعه‌سي . هر نوعده کي وقوفات متعدده يه تصادفه عايد غير طبیعی حالاتدن محسوس بدرجده مستقل اولان و فعلهري اسباب اتفاقيه نک فعللريله بر اشميش بر طاقم اسباب مقتضمه نک موجوديتني کوسـتن عددی نسبتلرا استحصلان ايده جلک صورتده جمع و ترتيب ايکت اصولی . عيني نوعدن موجودات ويآخود و قواعات هيئت بجموعه‌سي حقنده معلومات عددیه سلسنه‌سي ، مثلا یاغمورلى کونلرک ايستاتستيقی .

(صفت اولهرق) ایستاتستیقه متعلق اولان ، ایستاتستیق صفت و یا ماهیتنده اولان ، ایستاتستیق .

— = انتظام ایستاتستیق ، بر جوک افعال عنصریه نک مجموعه عنده و یاخود حد وسطیه نده ظاهر ایدن انتظام .

Déterminisme = ایجادیه ایستاتستیقه ، انتظام ایستاتستیق . انسانلره متعلق ایستاتستیقلردن مثلاً حادثات اجتماعیه نک دوامندن و بوندی افاده ایدن رقلر یلننده کی بلاواسطه تابعیدن استخراج اولونان دلیله مستند ایجادیه مذهبی . (Doctrine déterministe)

Statuer

بوکله عصر بزر مؤلفرینک بعضیلری طرفدن قول ایدیلن بر قول فلسفیی و یاخود بر مذهبی مبدأ و یا اساس اولهرق وضع و تأسیس ایتمک معناشده قول لانمشدر .

Statut

social = مقاوله (Contrat) مقابلي اولهرق انسانلر یلننده مجرد کندیلرینک فلان و یا فلان صفت اجتماعی یه منسوب اولهملزدن و یاخود فلان موقده بولونمه . لرندن (مثلاً ارکک و یا قادین ، سب و یا بالغ ، پدر و یا اوغل اولهملزدن) ناشی تأسیس ایدن واوندک اراده لریله هیچ بر شیئی دلکشمه مین مناسبات ، صفت و یا موقع اجتماعی ایجادبند اولان مناسبات .

(جمع اولهرق) بر فرقه اشخاص موضع ، حقوق و وظائفی تنظیم ایدن نظامنامه . بر شرکتک مقصده نی تعیین و صورت تشکلک خطوط اساسیه می اعتباریله تأسیس ایدن نظامنامه .

Stéréognostique (Sens)

(استرا او غنوستیک) تلفظ اولونور .

(لاروس) لغته کوره ابعاد ثلثه می اولان شکلری ادراک ایتمک قوتیدر . دیگدر (لسان یونانیده معنای اشتقاقيی اجسام صلبی بیلملک قوتنه مالک اولان . دیگدر) . (غوبلو) فضاده استقامتلرک حاسه سیدر دیبور .

Stimulus

انباء . قوه منبه ، ذی حیات برموجوک عکس عمل این تحریک ایدن فعل طبیعی با خاصه اعضای حسیه ی تحریک ایدن حداثت طبیعیه .

Stoicisme

[(سطو آ) لسان یونان یید قاپو سپری ، رواق دیگدر . ایلک رواقیون (آتنه) شهرینت قاپو سپری آتنه اجتماع ایدر لردی . سدب تسمیه بودر .] رواقیون مذهبی که یونان حکماستن قبریسده (سیت یوم) شهر ندن (زه نون) ، (قله آتی) ، (قریزیوس) ورو ما حکماستن (سنه ک) ، (ه پیکته ت) ، (مارق او ردل) بومذهبه منسوبدر لر . حکیمک رواقیون مذهبی موجنبه صفت میزه اخلاقیه سی و بالخاصه المه قارشی قیدسرانق ومصائب حیاته قارشی متافت قلی .

رواقیونک بالخاصه صلات اخلاقیه لری و عامه طرفدن قبول ایدلش اولان فکر لره مغایر اقوال غریبه لری معلومدر . آنلرک : « الم بر فنالق دکلدر » سوزلری بواقولک خلاصه سیدر . فلسفه لری بر وجودیه طبیعیه (Panthéisme naturaliste) مذهبی ایدی . عالمه حسیم بر حیوان نظریه باقار لردی . اجسام یونک اعضا می و جناب الله روحی ، مبدأ فعالی قوه داخلیه سی و کندی تعییر لری او زره کافه موجوداتک مبدأ و تخمی نظریه باقیلان عقلی (Raison séminale) در .

بزم خارج زده اولان بوعقله یعنی آن اظهار ایدن قوانین طبیعته اطاعت آنک یعنی اولان کندی عقلمزه و آنجاق کندی مژه اطاعتدر . چونکه عقل روحک حاکم و رهبر اولان قسمیدر . بوکائنا تدھ جاری اولان ضرورتھ رغمای ویا خود دها دوغریسی بوضرورتدن دولایی حر قلمقدر .

لطفی Stoïcisme لفظی Stoïcité بونلرک برخیسی بالکنز بر صفتھ دلات ایدر که او دخی رواقیونه مخصوص متافت قلب و شدت عزمدن یعنی آلام و مصائبھ قارشی اصلا تمکینی بوز مایوب بی پروا کورنکدن عبارتدر . بوکله نادر الاستعمال ایسه ده آنک صفتی اولان Stoïque کله سی رواقیونه مخصوص متانته مشابه اولان یعنی متانتکارانه ، متینانه و اسم اوله رف متافت قلب صالحی

برکیسه معناسته کثیر الاستعمالدر . ایکنچیسی ایسه بر مسلک فلسفیدر . برآدم رواقیوندن اولماقله برابر متنات صاحی اوله بیلیر . برکیسه (اپیکور) مذهبته تابع اولماقله برابر ذوقه محبور، حضو ظات نفانیه سنه خادم (Épicurien) اوله بیلدیکی کبی .

Strict

صیقی ، شدتی . نقصانسر ، تخلفسز ، تام . صریح ، ملزم ، هر جهته واجب . بعض کره حالیه ، بلاقید وشرط (Pur et simple) معناسته قولانیلیر . — Droit = حق صریح ، برکیسه نک بر قانون ، محقق بر عادت موجنبجه طلب ایتمک صلاحیتدار اولدیلی حق . یونک مقابلی آنجاق بر مسامحه ویاخود بر معامله خیرخواهانه موجنبجه استحصلال ایدیلن شیدر . بر قاعده حقوقیه ده قیاسله توسعیم قبول ایمهین شی . اکثريا وظائف عدالته وظائف ملزم ده . — s. (Devoirs) و وظائف انسانیتپرورانه و خیرخواهانیه وظائف واسعه اختیاریه (Devoirs larges) تسمیه اولونور .

Style

اسکی زمانده فکرلری بال هوی اوزرینه یازمق ایچون میل . طرز افاده اسلوب بیان ، سبک . طرز ، اصول ، اسلوب . اصول وطرز معماری .

Styliser

برشکاه اسلوب ویرمک . طبیعی برشیئی براساس تزیینات اوله رق قولانیله بیلمک اوزره تعديل ایتمک . (فرانسزجه یکی لغتچهده) معین بر اسلوبه ترجه ایتمک ، بر فقره یی معین بر اسلوبه ترجه ایتمک او فقره ده صنعتکارک مزاج مخصوصنک کندیسنہ دیکرلرینه ترجیحاً انتخاب ایتیردیکی بر ویا بر قاج صفت میزه یی صورت مخصوصه ده افاده ایتمک . بر شیئی بسیط ویا اعتباری بر شکل تحتنده تصویر ایتمک .

Subalternante

ایکیسندده عینی موضوع و محمل بولونان لکن کیت جهتیله متنافی اولان ایکی قضیدن کیتی زیاده یعنی کلی اولان قضیه .

Subalternation

عینی موضوع و مجموعه ای حاوی اولان ایکی قضیه نک بالکن کمیته جه یکدیگر لاه متنافی یعنی بری کای و دیگری جزئی اوله سندن عبارت اولان نسبت . «هر انسان عادلدر»، «بعض انسان عادلدر» قضیه لری کی . بویله ایکی قضیه دن کای اولان نک ص قندن جزئی اولان نک دخی صدقی و با خود جزئی اولان نک کذبندن کای اولان نک دخی کذبی دو غریدن دو غری یه است تاج ایمک . لکن بونک عکسی اوله رق جزئی نک صدقندن کلینک صدقی دن دو غریدن دو غری یه است تاج ایمک . «هر انسان عادلدر» دینلایکی وقت «بعض انسان عادلدر» قضیه سی آنک دو غریدن دو غری یه نتیجه سیدر . زیرا انسان لرک جمله سی عادل او لو نججه بعضی دینک عادل او لمه سی ضروریدر . با خود «بعض انسان عادل دکادر» دینلایکی وقت «هر انسان عادل دکادر» قضیه سی آنک نتیجه سیدر . چونکه انسان لرک بعضی عادل او لو نججه بطريق الاولی هبی عادل او له ماز . استدلال لک بو ایکی شکلی بطريق الاولی (A fortiori) صورتی له اولان استدلال لرک اک بسیط نمونه و مبدأ لریدر . برنجی شکل او لویت صورتی له اثبات (La preuve à fortiori) وایکننجی شکل او لویت طریقیله رد و جرحدر . (La réfutation à fortiori) .

Subalternes

ایکی سندده عینی موضوع و مجموع بولونان و لکن کمیتلری مختلف اولان یعنی بری کای و دیگری جزئی اولان ایکی قضیه یه Subalternes تسمیه اولونور . «هر انسان عادلدر»، «بعض انسان عادل دکادر» قضیه لری کی که بونلرک برنجیسی کای وایکننجیسی جزئی در . وایکننجیسی برنجیسنت مادونی (Subalterne) در . بو ایکی قضیه بیشته کی تقابله علی العاده تقابل بسیط (— Opposition) تسمیه اولونور . لکن بو تعییره اعتراض اولونشدر .

سرحوم (انگلیز) خواجه کریم افندی (سیمالترن) کله-نی (میزان العدل) ینک ۵۳ نجی صحیه سنده عینیله ذکر ایمشددر . دیمک او لویور که غریبه تغییر مخصوصی یوقدر . تقابل بسیط تعییری (الصحیفة العصریہ فی الاصول المختفیة) عنوانی و عربی ویازمه بر کتابده کورلشدر . (Opposition) کله-منه باقیالی .

فیا سلرده مقدمه، لرینان انتاج ایده بیله جکی = Modes — ou secondaires .
 نتیجه کاینک آنجاق کمیجه مادونی انتاج ایدن ضرب بلدرک Celaro ، Barbari ، Couturat ، Camenos ، Cesaro اولمه سی خصوصی منازع فیهدر . مثلا «هر حیوان حساسدر» و «هر انسان حیواندر» مقدمه لرینانک نتیجه سی «هر انسان حس اسدر» قضیه کایه سیدر . بونک یرینه کمیجه دون او لارق «بعض انسان حساسدر» قضیه جزئیه سی استنتاج ایدیلیر سه بوكا یعنی کای یرینه جزئی نتیجه ویرن بر ضرب تسمیه اولونور Subalterne .

Subalternée

ایکیسنده ده عینی موضوع بولونان ولکن کیت جهتیله متناق اولان ایکی قضیه دن کیتی دون یعنی جزئی اولان قضیه .

Subconscious

ضعیف و مبهم اولان شعور ، نم شعور .

Subconscious

ضعیف بر صورتده مشعور به اولان ، مبهم بر صورتله حس اولونان . غیر مشعور به اولان . Inconscient ک بومعناده قولان نامه سی تو پیشیه اولونمشدر . شعور بشرك تابع اولدینی دها واسع بر حقیقت که مادده ، حیانده ، فکرده ظاهر ایدن هم فعال هم عقلی مبدأ مشترک و ذات وجوددر . (هارمان) بوكا غیر مشعور به (Inconscient) و (شوپناور) اراده (Volonté) تسمیه ایدر . بو حقیقت بزه نسبتله غیر مشعور به ولکن حد ذاتنده هر ذی شعور ک فو قنده صاحب شعور (S ipraconscious) در . (بو کلمه نک فرانسر نساننده بومعناده استعمالی نادردر .)

Subcontraires

داخل نجت التضاد ، قسماً یکدیگرینه ضد ، قسماً متضادین ، ایکیسنده ده عینی موضوع و محظوظ بولوندینی حالده يالکز کیفت جهتیله مختلف اولان یعنی بری موجبه

و دیکری سالبه اولان ایکی قضیه جزئیه . بونلردن هر بری دخی دیکرینک داخل تحت المضادیدر . « بعض انسان فضلدار » و « بعض انسان فضل دکلدار » قضیله‌لری کبی . مر حوم (انگلیز) خواجه کریم افندی (میزان العدل) حاشیه سنک ۳۱ صحیفه‌سنده و کلمه‌نی عینیله ذکر و : « ای قریب من الصدیق الکاملة » یعنی خدیت کامله‌یه قریب‌دیه تفسیر ایتمشدیر . داخل تحت المضاد تعییری (الصحیفة العبریة فی الاصول المنطقیة) عنوانی عربی ویازمه کتابدۀ کورولشدیر . (Opposition) کلمه‌سننه باقیالی .

Sub-cortical

دماغک جوهر قشری‌سی فاعده دماغی‌ده کی سنجابی نوہلره ربط ایدن طرق نقلیه مرساله‌ده متمكن اولان حداثه عصیه‌در . تحت القشری برآفت اعصاب مرساله واسطه‌سیله اولان نفلک قشر دماغی‌یه واصل اولمه‌سی و بناءً علیه مشعور به براحساسی دعوت ایمه‌سی منع ایدر . لکن آنک ایکنچی درجه‌ده اولان مراکز عصیه‌یه و صوانی و بر فعل منعکس حصوله کتیرمه‌سی منع ایتر .

Subjectif

بو کلمه فلسفه‌یه آنا (Moi) لا آنا (Non-moi) یه و ذهن ، نفس (Sujet) خارج ذهنده کی شیئه ، شیئی خارجی‌یه (Objet) مقابل عد ایدل‌کدن صوکره‌دادخال ایدلشدیر . بناءً علیه اصل عمومی معنایی ذهن، نفسه منسوب و متعلق ذهنده موجود، نفسده حادث دیمکدر . بونک مقابل اولان Objectif خارج ذهنی ، خارج ذهنده موجود، عینی ، عینده موجود دیمکدر .

شیخصی ، یالکز بر ذهن ایچون معتبر اولان . (ذهن و صفت میزه عقلیه‌دن بحث اولوندیی و قنده) اشیائی شخصی برصورته کورن ؟ علی العاده کمندی شخصی تأثراته ، اذواقه ، عاداته کوره حکم ویرن . یالکز فکر بشره متعلق اولان ، ذهنی . بونک مقابلی عالم جسمانی‌یه ، فکر ک تطبیق اولوندیی شیملک طبیعت و ماهیت تجربیه‌سننه متعلق اولاندر . ایشته بوعناده اوله رق صفات ثانیه‌یه (Qualités secondes) اشیا خاصه کوره تخلف ایده‌بلمه‌لری اعتباریله دکل منطقی و ایضاً مح بر جمایه تصوراتک ترکینه داخل اولمه‌ماهه‌تری و بر عالم طبیعی عالمنک تصور ایتدیکی کبی بر عالمده آنلرک یرینه بعض

حرکت دستورلری اقامه ایدله‌سی اعتباریه ذهنی تسمیه اولونور. اصلسرز، غیرحقیقی. حد ذاتنده اشیا، ذات و حقایق اشیا (Choses en soi) مقابله اوله‌رق بالکنر فکر بشره، ذهن متغیره متعلق ویا عَنْد اولان، عقلی، ذهنی، قلبی، ضمیری (Mental)، معنوی، غیرجمانی، غیرمادی (Moral).

شخصی بدینلک، بونک مقابله اولان Pessimisme objectif — . غیرشخصی Impersonnel، بدینلکدر که بر اصول و مسلک واسطه سیله افاده اولونور. و خلق پنهانه مظاهر رغبت اولانه ظاهر ایدر.

قواعد فعلیه شخصی، برآدمک کندی اراده‌سی Principles pratiques — s. ایچون معتبر عد ایتدیکی قاعده‌لر، مبدآلر. بونک مقابله Principe pratiques objectifs یعنی قواعد فعلیه غیرشخصیه در که هر کسک اراده‌سنه کوره معتبر عد اولانان قواعد فعلیه‌در.

ترکیب ذهنی که (اوگوست قوت) ه کوره بر طرفدن Synthèse — ve. معرفت حقیقیه‌یه Connaissance positive و دیگر جهتن مسالک با بعد الطبيعیه مقابله (Systèmes métaphysiques) .

موجودیت ذهنیه، قلیه که (اوگوست قوت) ه کوره Existence — ve. امواتک کنديلرینی و قیمه سومنش اولانلرک فکرلرنده محافظه ایتدکلری موجودیت، حاضره و یاخود موجودات موهمه و مستقبله نک کنديلرینی قوتی برصورته ذهنلرنده استحضار ایدنلرک خیالندن اقباس ایتدکلری موجودیت (Ex. objective ou matérielle) اولوب موجودیت خارجیه و یاخود مادیه مقابله‌در.

احساسات غیرحقیقیه که احساساتی علی العاده دعوت Sensations — ves. ایدن خارجی بر منبهک فقدانی حالت حصوله کان و اعضای حسیه‌نک داخلی تکیفانه (Modifications) تابع اولان احساسات (Sensations) در. یقینده بولونان و یاخود اوچه کوریان بر رنک دعوت ایتدیکی اوان متممه احساساتی کی.

حادثات شعوریه — s. Phénomènes — s.

عومی علم الروحده (شعور) مشاهده (Conscience) واسطه سیله Méthode — ve.

اصولی که بواز (Méthode introspective) ده ديرلر. (علم الروح حيوانیده = Psy. zoologique) حيواناتک احوال شعور يهيلريخی نوع بشرك احوال شعور يه سنه قياساً تصور ايتمك و عام الروح بشريينه مستعمل ادراك ، خاطره ، استدلال ، مسرت ، خوف ، آرزو کي الفاظي آنلر حقنده قولانمقدن عبارت اولان اصولدر. آرزو ايتدیکي شيء اييانمه يه فرار ويرن ويتابع ايدن فكرك طور ووضعیتی: برنتیجه يی مجرد بزم احتسارات صمیمیه منه مختلف اوله سندن ناشی ردايتمك آرزوی شخصی يه تبعیت اصولی (Méthode -ve.) قولانمقدن .

= Droit = حقوق ذهنیه که نفس متفکرده یعنی ذهنده حادث اولان، بالکن بوجود داشت ذهنیه و صرف روحی بر حقیقت غیر مرئیه اولوب قانون شکلندۀ موقع اجرایه وضع اولونه رق برموجویت خارجیه و حقیقت مرئیه کسب اینهمه سنده صرف نظرله تصور اولونان حقوق دیمکدر. چونکه اساساً طبیعتده موجود اولان حقوق اول امر ده انسانلرک وجود انلرینه انعکاس ایدر. انسانلر آنی عقولاندۀ تصور ایدرلر. وبولدقلرینه قانع اولدقلری وقت میدان حقیقته کتیرمک و موقع اجرایه قویق ایستارلر. حاصلی حقوق، افسی بر طاقم عکس عملاردن دوغاز. ایشته سبب تسمیه بودر. دیکر بر کتابده دینلریکنه کوره حقوق ذهنیه علاقه حقوقیه اولق حیثیتیه نظر اعتباره آینان حقوق قدر. بوعلاقه بر تابعیت، بر آله حق اوله بیلیر (Relation juridique کلمه سنه باشالی). و بوكا فارشی داعماً بر مجبوریت شخصیه وارد. بونک مقابلی قاعده اولق حیثیتیه نظر اعتباره آینان حقوق دیمک اولان حقوق خارج ذهنیه (Droit objectif) در که بوكا فارشی بر مجبوریت شخصیه يوقدر. حقوق ذهنیه قانونه موافق ويا غير موافق بربط وادعا ايله بومسئله نك حلمندن عبارتدر. حقوق خارج ذهنیه ايسه مثلاً باشقة سنك مالي ضبط ايمک فلاان جزا تحتنده منوعدر کي بر قاعده دن عبارتدر دینلمشدر.

(دوگی) یه کوره حقوق ذهنیه کندیسی دیکر لرینه جبر و تحکم طریقیله قبول
ایتیرمک اقتداری خاڑ اولان بعض اراده‌لر دیکدرا. وبو یا کاش وغیر طبیعی بر
معلومه‌دن وغیر حقیقی، بمحصول فکر و خالدان عبارتدر.

— اعراض نفسیه که الم کی آنجاق خسته نک کنديسي Symptômes طرفندن حس ايديلن اعراضدر . بونك مقابلي (Sym. objectifs) اعراض خارج نفسیه ويا خود اعراض مرئیه در که دیکر بری یعنی طبیب طرفندن کشف ايديلن اعراضدر . (Objectif) کلمه سنه باقالي .

Subjectivism

معنای عمومی قیمت ويا حقیقته متعلق اولان هر حکمی شخصی افعال واحوال شعوره ارجاع ایتمک میلیدر . و بوعناهان دائمآزم و تقبیحی تضمن ایدر . (علم مابعد الطبیعه ده) اولا هر موجودیتی نفسک (Sujet) موجودینه ارجاع ایتمک میلی ، ثانیا هر موجودیتی اشیا خارج اولدیغی حالده علی العموم فکره (Pensée) ارجاع ایتمک میلی . (منظقه ده) صواب ایله خطانک فرقه حقیقی بر قیمت ویرمهین ، ياخود یقینی قطعی بر موافقت و قبول شخصی به ارجاع ایدن نظریه . (علم اخلاقده) خیر و شری تمیز ایتمه نک اصلی کرک شخصی سعاد تحال ويا اضطرابک و کرک استیحسان ويا غضبدن منبعث تمیجات شخصیه نک تمیزی اولدیغی ادعاییدن اخلاقی نظریه لر . (علم البدایعده) بدایع حقنده ویریلن حکملرک آنجاق اذواف شخصیه بی افاده ایتدیکنی ادعادن عبارت اولان نظریه . (علم الروحده) شخصک کندي افکار و احتساسات خصوصیه سنت ایچنه قاپانه یه میلی ، اشیایی غیرشخصی (Objectif) بر نقطه نظردن مطالعه ایتمه یه عدم استعداد (ويا خود بوندن ارادی امتناع) . بعض کره بو میل مدح ایدن و خارج ذهنی اولان شیئک ذهنی اولان شیئک قیمتنه فائق بر قیمتی اولدیغی تصدیقدن امتناع ایدن مذهب فلسفی .

(غوبلو) بو کله نک معنای عمومی سی هر بیلکینک بیان عقله نسبته اوولدیغی بناءً علیه بزم فی ذاته شیئی (Chose on soi) اصلا بیلدمدیکمزه واشیا حقنده بیلدمدیکمز شیئک آندرک بزه طرز تأثیر لوندن عبارت اولدیغنه قائل اولان مذهب دیه تعریف ایتمشدتر . (اول له لاپرون = Ollé-Laprune) دخی بومیلک صفت میزه سی حقیقت مطلقه ، حد ذاتنده حقیقت اواما دیغی وهر یقینک صرف شخصی ایدوکی چونکه هر حقیقتک صرف شخصی (Subjective) اولدیغی فکریدر دیمشدر . شو حالده بز بو کله نک معرفت و یقینک شخصی اولدیغنه قائل اولان مذهب دیه ترجمه ایده بیلیرز .

Subjectivité

ذهنی، نفسی اولمه، ذهنیت . عقلک اشیای آنجاق ذهنی بر صورتله نظر مطالعه‌یه آلمه‌سی حالی . (علم حقوقه) موجودیت ذهنیه، اساساً طبیعته موجود اولان حقوقک انسان‌ک و جدالزینه انگاس ایده‌ک اوراده بر موجودیت کسب اینه‌سی ، صرف روحی برهقیت غیر مرئیه اولمه‌سی . دیگر بر کتابده بوکله‌یه حقوقک حامل و صاحبی اولق صلاحیتی بعنی اهلیت حقوقیه معنایی ویرلش و بونک مسئولیت حقوقیه مستعد اولان انسانه مخصوص ایدوکی بیان اولو نموده .

Sublimation

آشاغی بعض سوق طبیعتلک و یاخود احتساساتک عالی سوق طبیعتلره و یا احتساساته تبدیلی . (یکی بر تعبیر در) .

Sublime

(اخلاقی و عقلي شیلد) پاک بویوک ، پاک عالی .
= عالیجنابه فدای نفس .

(افعال و اقوال و محرراته) بویوک ، جلیل ، شریف ، نجیب .
= افاده‌ستنده شدت و جزالت اولان بر محرر ، مؤلف .

روحک حس اینکه مستعد اولادیغی اک شدتی تهیجی حصوله کتیرمکه قادر اولان شی ، تزايد شدتیله علم بدایعک قوانین عادیه و اصلیه‌سی تجاوز ایدن شی . (اسم مذکراوله‌رق) کمال حسن ، احتساسات و افعاله اک بویوک اولان شی . اسلوب عالی .

Subliminal

(معنای عمومی) عقبه احساس و شعورک تختنده ، یعنی تنبیهک شدتک بر احساس و یا شعور حصوله کتیرمک ایچون لازم اولان حد اصغر یستنک مادوننده بولونان . ضعیف بر صورتده مشعور به اولان ، مهم بر صورتده حس اولونان (Subconscious) و واضح و افاده‌سی قولای بر صورتده شعور حاصل ایدیله‌مین . غیر مشعور به ؟ شیخستک شعور عالیسته ، باشلیجه شعورینه بوسیو تون مجھول قلان (Inconscient) .

— Le moi — .
 تَحْتَ الْعَبَةِ أَنَا ، ذَى شَعُورٍ (أَنَا) يَهُ وَاصِلُ اولمَايَانِ احوالِ
 عملياتِ عقليهِ نَكْ هيئت مجموعهِسى . لَكِنْ اكثُرِيَا بِو تعبيرهِ ذَى شَعُورٍ (أَنَا) نَكْ
 حقيقتهِنَّ دَهَا عميق اولانِ وبُو (أَنَا) نَكْ دَسْتِيَ Support مقامنهِ بولونانِ بر
 حقيقةِ ما بعد الطبيعه فكري دخى واردِر . حدَّثَت روحِيه حقنده او روپا علماني
 طرفندن اخيراً اجرا قلنَانِ تدقيقاتِ نتائجهِنَّ نظراً بونَك اصل شَعُورٍ عالى اولديفِي
 و على العاده شعوره قياس قبول ايمهِجك در جدد . فائق ايدوكى آكلاشلمقدده در .
 (ماديون مذهبتك اضمحلالي) عنوانى اثر عاجز انهمده بوكا داير اضافات واردِر .

Subordination

تابعَتْ . (منظقهِ) نوعَك جنسهِ اولانِ نسبتى . (دهَا عمومى اوله رق) بر سلسلهِ
 مرآتبَتِهِ مثلاً بر جمهَهِ اعضادهِ حد سافلَكِ حد عالىِهِ نسبتى .

Subordonné

باشقهِ بر حدهِ ، حادثَهِهِ واخود بر كيمسهِهِ تابع اولان . طبيعى عد اولونانِ
 بر تصنيفهِ بوكلهِنَك مقابلي Dominateur يعني حاكم لفظيدر .

Les espèces qui sont du même genre, mais qui ne sont pas —es.

== النوعين اللذين تحت جنس واحد ادعني ان الجنس يحمل عليهمما جميعا ولا يحمل احدها
 على الثاني == يعني جنسدن اولان يعني جنس كندييلرينه حل اولنان ولكن يكديكرى
 او زريلنه حل اولونمايان نوعلر : مثلا انسان و آت حى جنسى تختنده داخلدر . لكن
 هيج بر انسان آت دكادر . (ابن رشد)

Subreption

ما فوقى اغفال ايله ناحق يره استفاده ايمك ديمك اولان بوكلهِي (قانت) مجازاً بزمِ
 حواسمهِ مسافه ايجنده كائن اشياء اولمق حسيتيه اجسمات بعض خواص حقيقه سفي بيلدين
 الوان ، اصوات ، حرارت و ساره كبي صفات حقنده قو للانه رق بونله Subreptions des sensations
 يعني احساستك اغفالاتي تسميه ايلدر . موسي اليه بصفاتك مسافه و زمان
 كجي آنجاق بزم حساسيته شرائط ذهنيه سنه تابع اولمقله برابر نه خارجي نه قبلى

(A priori) و بناءً عليه هیچ بروجھله موجودیت ذهنیه‌ی (Idéalité) حائز اولماده‌ی لری جهتیله بوصور تلدن (مسافه و زمان) فرقه‌ی اولدیغی بیان ایدر.

Subsister

حال و کینیت و عَرَض صفتیله دکل جوهر صفتیله موجود اولمک . دوام ایتمک ، باشقه باشقه بر طاقم آنات انسان‌نده موجود اولمک ، دیگر صور ظاهره تختنده موجود اولمقدہ دوام ایتمک ، مخرب بر فعله مقاومت ایتمک ، بر بحران‌ندن صوکره ینه موجود اولمک ، بر تنقید ایله خراب و بریاد اویامق ، باقی قالمق . بزم ممکن اولان (Contingentes) قرار لریزه تابع اولمایان مجرد و عمومی مقدمه‌لره مخصوص اولان نوع موجودیت و حقیقته مالک اولمک .

Subsoption, subsumption

بر شخصی برنوعده یاخود بروعنی بر جنس‌ده داخل تصور ایتمک ، بر شخصی برنوعک و یاخود برنوعی بر جنس‌ک افرادی میانه ادخال ایتمک ، بر حادثه‌یی بر قانونک تطبیق عد ایتمک ، بر حال شخصیی بر قانونه ادخال ایتمک . بر شخصک برنوعه یاخود برنوعک بر جنسه ادخالی بیان ایدن قضیه .

(فانت) ک لسان‌نده Subsumer بر حال خصوصیی بر قانون عمومی به ادخال ایمکدر . معارف عیانیه‌ی (Intuitions) شکل مخیللر (Schémes) واسطه‌سیله مقولاته (Catégorie) ادخال ایتمک ، (احوال شخصیه‌نک بر خلاصه‌ی اولان) بر صورتی استعمال ایده‌رک فلان و یافلان ادراک (Perception) حال خصوصی صفتیله ادراک مقولاتندن فلان یا فلان مقوله‌ده داخل اولدیغی کوسترمک دیگدر .

Substance

جوهر ، تبدل ایدن اشیاده دائمی اولان شی که بوکا عینیله باقی قانقه و کندی صفات متواله‌سنے حامل مشترک خدمتني ایفا ایتمکه برابر تکیف ایدن (Modifié) بر موضوع نظریه باقیلیر . حاصلی جوهر حادثاتک تختنده اولان و حادثات و صفات کندیسنے حل اولونان شیدر . جوهر دائماً بروصفات ایسه متعدد و متبدل‌ر . بالموحی ایصینیر ، یوموشار ، اریر ، صوغور ، سرتلشیر . آنک صفتلری بویله دکیشیر .

لكن كنديسي هب عيني بالمومير . بوجوهره حامل ، مقوم ، مابهالقيام (Sujet d'inhérence, support كنديسنده باشهه بر موجودك صفت ويا نسبتى او لدیغنى فرضه محل برآهایان ، موجود اولق اچون كنندن باشهه سنه محتاج اولمایان . (حقيقة حاليه بوصفي آنجاق جناب الله حائزدر . چونكه مخلوق هيچ برشى يوقدرک قدرت الهميه آكا امداد و آنى محافظه اينکسزین بر آن باقى قاله بيلسين .) بالكميما تعين و تحديد ايدلش ويأخذو هيچ دکاسه كنديسي اجسام ساًردهن تميز ايدن طبيعى كيميوى خاصهه نقطه نظرندن باقلان ماده . (مجازاً) بر فعلده ، كتابده ، نظريهه اساسى اولان شى .

— — جوهر اول ، (آريسطوط) کوره مختلف محمولره ايله كندي او زيرينه اثباتاً ويا نفياً حكم ايدلش وكنديسي هيچ برموضعه محول اولمایان بلاواسطه و درجه اولاده کي موضوع .

— — جوهر ثانى ، (آريسطوط) کوره انسان و آت لفظ كليلري کي اينکسجي درجهه موضع اوله بيلن شى . لكن بوكا آنجاق تمثيل وقياس طريقيله جوهر تسميه اولونه بيلير . زيرا هيچ برکلي (Universel) تصور مشترك (Notion commune) حقيقي بر جوهر دکادر .

— — جوهر متفكر (نفس ناطقه) . (دهارت) ک فلسفه سنه نفس (Âme) ديمکدر .

— — جوهر متخيز ، (دهارت) ک فلسفه سنه ماده ديمکدر .

— — جوهر کاي ، (سينوزا) نك فلسفه سنه کائناک باطي اولان جناب اللهدر (Dieu immanent) .

— — جوهر مقوله سى ، (قات) ک فلسفه سنه نسبت مقوله لرينک (Catégories de relation) برنجيسيدرک قضيه حلیه شكلنده اولوب جوهر له صفت ييتدکي نسبتی يعني بر اسبت ملازمت (Un rapport d'inhérence) بيان ايدن تصديقدر . جناب الله عادرلدر قضيه سى کي .

جوهر يا لذاته موجود اولان شى (Ce qui est par soi) ويأخذو بداته موجود اولان شيدر (Ce qui est en soi) . لذاته موجود ، کندي ذاتنده موجود

اولقدن باشقة موجودینی دیکر بر موجوددن آمایان موجوددر که جناب الله دیمکدر .
 (سینوزا) نک جو هر دن مقصدی بويکانه جو هر در . بذاته موجود، موجود او لمق
 ایجون باشقة بر شیده بولونه یه محتاج اولمایان شیدر . بو آرتق مستقل بر موجود
 دکی صفاتک حاملیدر . بونک مقابیث مثلاً صفات ، اعراض ، احوالدر که بو تر باشقة
 بر شیدئث وجودنده بولونورلر . بر حامله ، مقـوـه محتاجدرلر .

Substantialisme

جوهریه مذهبی که بالاده بیان اولوندینی و جهله لذاته موجود بر جوهر ویا خود
 بذاته موجود بر چوق جوهرلر قبول ایدن مذهبدر . بونک مقـابـی ظاهریه
 (Phénoménisme) مذهبیدر که جوهر تصوریخی بر طرف ایدر ک کندیسته بر صفت
 حمل اولونان موضوعک کندیسته دیکر بر طاف صفاتک جهله سی ، مجموعی نظریه باقار .

Substantialiste

علیتک جوهریه نظریه سی . = Théorie — de la causalité.

Substantialité

جوهریت (کرک لذاته و کرک بذاته اولسون .) (Substance) کلمه سنه باقمالی .
 جوهر مفهومکلیسی ویا مقوله سی (Catégorie) . آز سوزله چوق حادثات و تصورات
 افاده ایته ، جمعیتی سوز سویله . اساسی و اهمیتی شیلری حاوی اولمه ، اهمیت .

Substantiel

جوهره منسوب و متعلق اولان ، جوهری ، بر جوهر تشکیل ایدن . اساسی ،
 اهمیتی شیلری حاوی اولان ، حائز اهمیت اولان . آز سوزله چوق حادثات
 و تصورات افاده ایدن ، کلام جامع . بر شیئث زبده و خلاصه سی اولان .

Forme — le. = صورت جوهریه ، کندیسته مخصوص و کندیدرنده موقع
 فعله کادیک افرادک طرز موجودیتلرینه غیر تابع بر طرز موجودیته مالک اولمه سی
 جهتیله نظر اعتباره آلينان عینی نوعک افرادینک طبیعت مشترکلری که بو صورتک
 کندیسی جنین نفس ناطقه یی قبول ایمزردن اول آنده موجود اولان جسمیت

کبی غیر تام و یا خود انسان ده کی انسانیت صورت جو هر یه سی کبی اوله بیلیر. (Corporéité) اشیای شخصیه نک بر مو جودیت مادیه کبی دکل بر طاقم تحديدات معقوله (Déterminations) intelligibles هیئت مجموعه سیله تشکل اینش بر وحدت حقیقیه اولق اعتباریه طبیعی. (لیبنینج) جو هرک ماهیتی : « بر جو هر شخصیتک و یا خود تام بر موجودک طبیعی اوقدر مکمل بر مفهوم کلی یه (Concept) مالک اولقدره که بمفهومک حل اولوندیغی موضوعک بالجمله محوله آنکلامه یه و آندن استنتاج ایتدیرمه یه کافی اولسون » دیه تعریف ایدکدن صوکره : « ظن ایده مرکه جو هرک یوقاریده ایضاح ایتدیکم طبیعتی تأمل ایده جک اولان کیمسمه جسمک بتوون طبیعی بالکنز تمیزدن یعنی کیت ، شکل و حرکتدن عبارت اولماهیوب آنده نفوسه (Âmes) نسبتی اولان و علی العاده صورت جو هر یه le — (تسمیه) ایدیلن بر شی بولوندیغی بالضروره تصدیق اینک لازم کله جکنی آنکلامه جقدر » دیمشدر . شو خالده جسمده روحه نسبتی اولان شی جو هریت مفهوم کلیسیدر .

Substitut

دیکر بر شیئک یرینی طوتان ، مقامنه قائم اولان شی ، قائم مقام ، وکیل ، نائب .

Substrat ou substratum.

حامل ، مقوّم ، مابه القيام ، برکیفت وبا بر عرض عد ایدیلن دیکر بر مو جودیه طیاق و دستک (Support) اولان ، آنی طوتان شی . بومعنا جو هر (Substance) معناسته پاک یقینیدر . مجازاً بر مذهبک اساسنی ، فکر اساسیسنی تشکیل ایدن شی . دماغ فکرک حاملیدر ، محلیدر . Le cerveau est le — de la pensée . تعییری دخی بومعنای افاده ایدر . La base physique de la pensée .

Subsumer

بر شخصی بر نوعده یا خود بر نوعی بر جنسده داخل تصور اینک ، بر شخصی بر نوعک وبا بر نوعی بر جنسک افرادی میانه ادخال اینک . بر حادثه برقانونک تطبیق نظریه ناقق ، بر حال شخصی بی بر قانونه ادخال اینک .

Subtil

(مادی شیلدن بحث اولوندیه و قنده) پک اینجه، رقيق، دقیق، پک متجرلک، طوئنه‌سی کوچ و حتی غیرمکن اولان. (عقلدن و فکرلدن بحث ایدلادیکی و قنده) اینجه، رقيق، دقیق، نازک فرقلری تمیزه مقدار. اکثریا قبا مقابله‌ر. پک اینجه‌لک، پک اینجه مسئله‌ن، دقیقه.

Subtilité = ماده‌ر قیقه‌یاخود ماده‌سماویه، (دهفارت)ه

کوره ارضی احاطه ایدن ماده رقيقة. بعض کره بو اسم (دهفارت)ک برخنجی عنصر تسمیه ایدیکی شیئه ویریلیر. چونکه مویی‌الیه بو عنصرک کواکب کی پک رقيق و مایع اجسامی تشکیل ایدیکنی بیان ایلشدز.

Successif

بربری آرقه‌سیندن کان، بربرینی تعقیب ایدن، متعاقب، متواالی، متابع. بولک مقابله درکه عین و قنده، آن و زمان واحدده یا پیلان و با وقوع بولان، بر لکده حاصل اولان دیگدر.

Succession

بربری آرقه‌سیندن کله، تعاقب، توالی، تتابع. بینلرنده بر تعاقب نسبتی اولان حدلرک هیئت جموعه‌سی.

Suggérer

بر کیمسه‌نک عقلمنده بر فکر تولید ایدیرمک. ذهنن، قابنه‌فالایمک، تلقین‌ایمک.

Suggestibilité

تلقینی قولای قبول ایدن کیمسه‌نک سیجیه‌سی. تلقیناتک قولای قاله قبول و اجرا ایدلادیکی وقت و آز و با چوق بلی اولان حال. (پیهر ژانه) Suggestivité لفظانی ترجیح ایده‌یور.

Suggestif

فکرلر، احتساسلر، فعلار تلقین ایدن. بالخصوص عقلملک فعالیتی تنبیه ایدن بر کتاب، بر افاده مجله حقنده قولانیلیر.

Suggestion

عقلده کندیلکندن دو غایوب کندی آکا بزملاحظه، مثال، نصیحت اوله رق خارجدن تکلیف و تقدیم ایدن فکر ویا نیت فعل . (بوواراق) : « لفظک علی العاده معناش کوزه هر نه زمان برکیمه دیکر بینک ذهننده اوکیمسه نک احتسasات و حرکتی اوزرینه برتأثیر حاصل ایده جگ و اوکیمسه ی کندی فکرینک جریان ضعییتی هیچ بروقتده آکا سوق ایتمه جگ اولان برتصوری اکثریا سوزله دعوت ایدرسه تلقین موجوددر» دینشدرو . بوندن پک فرقی و حتی بر درجه یه قدر متخالف ایکی معنا آکلاشمقده در . و نجیبی فکرک تحت تحریره و مشاهده بولوان کیمسه نک فعالیت مخصوصه سندن کلیوب خارجدن کلامه می و ایکنجدی دخی فکرک بر شخصی سعیه واسطه ، اوکیمسه نک فعالیتی تحریرک ایدن بر منبه اوله سیدر . تلقینک نتیجه می اولان صورت ویا فعلک کندیمی .

— کندی کندیه تلقین ، برکیمسه نک کندی کندیه کرک اختیاری و کرک غیراختیاری اوله رق ایتدیکی تلقین . مثلا برکیمسه نک مجرد بر خسته لغک تعریفی اوقومه سندن وقوه خایالستک بوندن شدته متأثر اوله سندن ناشی کندیسی او خسته لغه دوچار اولش ظن ایتمه می کی .

— par autre où — باشقه می طرفدن تلقین ، برکیمسه ده دیکر بینک فعلیه ولا کثرا فعل اختیاری سیله خصolle کان تلقین .

— indéterminée . تلقین غیر معین ، تلقین اولونان کیمسه یه بعض مرنبه تشبث بر افان تلقین .

— à échéance , à repère . و عدمی تلقین ، بر تاریخ معلومده ، بر اشاره .

اورزیه ویا خود بعض شرطک ظهورنده اجرا ایدله می لازم کان تلقین .

— hypnotique . نوم چنایی حالنده بولوان کیمسه یه وقوع بولان تلقین .

— posthypnotique . نوم چنایی حالنده وقوع بولوب تیزیم ایدیلن کیمسه نک

اویاندقدن و حتی اوزون بر مدت چد کدن صوکره حکمی اجرا ایتدیکی تلقین

بوکیمه تلقینی حرفياً اجرا اینکله برابر یا بدینه شیئک او لجه کندیسته تلقین
ایدش اولدینه اصلاً تحضر ایز .

— = بر فکرک ، امرک ، حس وادرا کک سوز یاخود اشارت
توسيط ايدلکسپرین دوغریدن دوغری به بر کیمسه نک ذهنندن دیگرینک
ذهنه نقلي .

(غوبو) تلقین حقنده شو تفصیلاتی ویرمشدر :

صنایع سیرفی المناجمه اک یوکسک درجهه او له رق تصادف ایدیلان بو حاده برفعل
داخلینک (اعتقادک) یاخود برفعل خارجینک (حرکتک) بر فکر ویا صورت ذهنیه
واسطه سیله غیرقابل مقاومت بر طرزده تواید وانتاج ایدله سندن وبو فکر ویا خود
صورتک تحت تأثیرنده او له رق غیراختیاری برصورته حصوله کله سندن عبارتدر .
تحت تخبر بعده بولونان کیمه کندیسته پاپلهمه می امر اولونان شیئی اول وقت یا پار ،
ایشامه می امر ایدیلان شیئه ایشامه ، حس ایدله می سویلنین شیئی حس ایدر . تلقین
اولونان فکر تعین اولونان بر تاریخنده و حتى اویانقدن صوکرا اجرا ایدیله بیلیر .
بو آدم سیرفی المناجم حائله وقوع بولان شیلری تحضر اینماکله برابر بحوال انسانده
کندینه ویریلان امری اجر ایدر . بونکله برابر یا بدینه شیلری آکلا یور کی کور ناماکده در .
وکندی ایشلری خی آنجاق آنلری یا بدینه کوردیکی ایچون وباشقه برسنک افعانی
مشاهده ایده یور کی بیلیر . تلقین (ایستریا) یه مبتلا اولان کیمه مزده اویانق ایکن
دختی حصوله کله بیلیر . حتى سالم اولان کیمسه مزده دخی وقوع بولوز . لکن بونزده
آرتق غیرقابل مقاومت بر حرکت غیراختیاری ماھیتنی حائز اولمادینی جهتمله کله بحواله
معناستنده کی قوتی غائب ایدر .

Suite

دیگر برشیئی تعقیب ایدن ، مابعد . یکدیگری خی ولی ایدن الفاظ هیئت مجموعه منی ،
سلسله . نتیجه ، عاقبت . تابعیت ، مرتبه ، ارتباط .
— Dans la — du temps ، مؤخرآ .

Sujet

تأمل ویا مذاکره و مناقشه ایدیلن شی، موضوع بحث، صدد (علم صرف و نحوه) فاعل، مبتداء، (معانیویه کوره) مسنداه. (منطقده) موضوع بو، قضیه نک اول جزئدرک آنده برحالک بولوندیغنه ویا بولونمادیغنه حکم اولونور. بونک مقابله محکول Attribut در. موضوع محکوم عليه و محکوله محکوم به دخی دینیلیر. (منطق و علم مابعد الطبعه ده) محکولک حمل و اسناد اولوندینی موجود که اول محکولک نوعما حاملیدر؟ صفاته مالک اولان و فعلاری اجرا ایدن موجود حقیق تعبیر دیگر له صفت او لمایوب صفاتی متعدد و متبدل اولان موجود واحد در. (احتساسدن بحث اولوندینی وقتده) سبب، وسیله، موجب. (علم الروحde وبالخاصه تجربی ویا مرضی علم الروحde) تحت مشاهده آنان ویا خود او زرنده تجربه اجرا ایدیلن شخص، خسته، مصاب. (تنقیدی ویا تأملی اولان علم الروحde) de la connaissance — نفس عالمه، خصوصات شخصیه سی اعتبار لاه دکل مختلف عناصر تصویریه نک وحدتی ایچون لازم اولق اعتباریه بیلن موجود در. تصورات بو وحدت سایه سنده برشی^۱ خارج ذهنی (Objet) تشکیل ایده یور کی کورینورلر. بو معنا نک مقابله ایشته بو (Objet) در. بومقامده بیلن عقل Esprit qui connaît تعییری دخی قوللائیلیر. بونک مقابله بیلین شی (Objet connu) حتی بالکنز علم و معلوم تعییرینه ده تصادف ایدیلیر. حاصلی (قانت) دن اعتباراً Sujet بر وکننی کندینک عینی اولان (انا) دیگردرکه بونسله نفس ناطقه یه اشارت اولونور. و کرک کندی تکیفات و افعالاتک کثرت و تبدله و کرک استحضار ایتدیکی شیئه مقابله ر. (قانت) آنجاق کندی تکیفات و موضوع فکرلرینه مقابله اولمه سی جهتیله تصویر اولونان (انا - عقل = Moi-sujet) ی صفات ذاتیه سی یکدیگرینک وجودی فرض ایتدیرن بر کثرت و تغیر مقابله اولق اعتبار لاه دکل صورت مطلقده تصویر اولونان وحدت و عینیت اولان (انا - جوهر = Moi-substance) با خود فی ذاته شی (Chose en soi) ویا خود حد ذاتنده اولدینی کی شیدن (ذات

ووجود دن) Noumène تمیز ایدر. (علم اجتماعیده) بر حکمداران حاکمته تابع او باقی اعتباریه بر شخص، تابع، تبعه.

صفت اوله رق شو معنالروده قول لانيلر:

غیر قابل احترام بر ضرورتہ تابع اولان، مکوم۔ بر حادثہ کمندی سندہ صیق صیق
واقع اولان، مبتلا، کرفتار، دوچار اولان۔ بر فناuges معروض اولان۔
فاعل، مستدا. — grammatical.

— proprement logique. موضوع حقيقی (réel) — دینیلر. موضوع (محمول مقابیلیدر). بوكا بعض کرده

= (آریسطو) که مرادیتیکی معنامو جینجه فولمری حصوله کتیران
و حفلرنده ایجاباً حکم وریلان صفات ایله متصف اولان موجودشیخی. بواسم
بعض کره موضوعه ویریلیر. و بموضعه حامل، مقوم (— d'inherence)
و موضوع مابعدالطبیعی (métaphysique). — تسمیه اولونور که صفاتی چوق
ومتندل اولان موجود واحد دائمی دیگدر.

— = غام حقوقه حقوقك موضوعی، حامی، مالکی اولان کیمیه de droit.
 دیدکدر. بر اسیر باشقه سنگ مالی اولدینی جهته حقوق نقطه نظرندن مادی
 برشی حکمنده ذر. بونک مقابلي حقوقك متعلقی، محل تعلقی، محل وقوعی، مناطی
 (Objet d'incidence) اولان شیدر: مال، متاع، ملك کی: انسان موت و محاکو مدر.

كندخی غائب = Être – à des accès d'inconscience, de distraction.

ایمۀ ذهن دالعینلخی اثوبتلریشہ مبتلا اولمہ:

== هر آدم قضایره ، عارضه لره = Tout homme est -- aux accidents.

معروض در هر آدمک باشند قضا کله نیز.

کلمہ سنتہ یاقوتی (Objet)

Supérieur

دیکر برشیئه نسبتله دها یو کسک بر متبده بولونان و یاخود اکیوکسک درجه ده
اولان، فائق، اعلا، ارفع، افضل، راجح، اعظم، عظمى، اکبر، کبرى، اجل،
فوقده بولونان، رئیس، آمر، اوادباردن، انقلابات دهردن، فلا کیتلدن قورقازان،
یلماز . Il est aux revers .

علم اعلا = Science = علم الہیات (Théologie) .

Supernaturalisme, supranaturalisme, surnaturalisme

حوادث فوق الطبيعه يه ايانمه .

Superstitution

بعض افعالک ، اقولک ، اعدادک ، ادراکاتک متین و یا مشئوم او لدیغنه ناحق
یره ايانان کیمسه نك حالت عقلیه سی، اعتقاد باطل. متكلم طرفندن برخطه، برضعف
عقل نظریه باقیلان هر اعتقاد دینی . بر قاعده یه ، اصوله بلا تقييد درجه مفترطه ده
ربط قلب ایته .

Support

بذاها قائم او له مایان صفاتک خاملي ، مقومی ، مابه القیامي .

Supposer

(افکار و حادثاتدن بحث او لوندیغی زمان) مادی و یامنطی برشرط لابد او له رق
تضمن ایتمک :

هر محافظه = Toute conservation suppose une première production.

برشیئک ابتدا حضوله کلیدیکنی تضمن ایدر. (اشیا صدnen بحث ایدل دیکی وقت)
فرض ایتمک، برفرضیه او له رق وضع ایتمک . شبهه لی و لکن مشابه حقیقت برفرض

اوله رق قبول ایمک ، تھمين ایمک . بر شیئك محتمل اولدیغنه اینامق و حکم
ویرمک . بو معنا بالخاصه هادی لسانه مستعملدر .

Supposition

فرض ایمه ، تھمين ایمه ، محتمل عد ایمه . فرض اولونان شی .
— — — (سقولاستیک) تعبیراتندن اولوب لسانک
بر کلمه سی اولق حیثیتله لفظک کندیسیدر . مثلا « Philosophie est un mot »
فرانسیزجه (فیلوزوفی) لفظی لسان یونانیدن مشتق français dérivé du grec.
بر کلمه در « عباره سنده کی Philosophie لفظی کی » Supposition formelle .
سقولاستیک اصطلاحنده نظر مطالعه یه آلان لفظک معنا سی دیگدر .

La philosophie est l'étude de l'esprit en tant que corrélatif de
la nature .
فلسفه نک معنای طبیعتیک متضایف اوله سی حیثیتله عقلاتک
مدقیقیدر « عباره سنده Philosophie لفظنک افاده ایتدیکی معنا کی .

— — معقول ثانی (Intention seconde) ()
بو کلمه باقی .
— — معقول اول (Intention première) ()
رئelle

Suppôt

کندیسنک عینی اوله رق باقی قالقه برابر تبدل ایله تکیف ایدن و صفات متوایله نک
حاملي عد اولونان جوهر دائمی ، حامل . (بو لفظ متذکر .)

Supranaturalisme, surnaturalisme

کلام سنه باقی . (Supernaturalisme)

Supra - organisme

عضویتک فوقنده برعضویت ، عضویت علیا . (وورمس) طرفدن جمعیت بشریه یه
اطلاق اولونشدر .

Surhomme

طاقة بشرية نك فوقده، قوة بشرية نك فوقده، طاقة بشرية نك خارجنده،
طبع بشره فائق، فوق الانساني.

== طاقت شریه نك فوقده جهد. (اسم اولهرق) طاقت بشریه نك
فوقده اولان شي.

آلان فيلسوفلندن (يچه) کندی فکر نجه جمعیت بشریه اینجنده قوه حیاتیه
و فکریه واردایمیله هم جنسنے پکزیاده فائق اولهرق یتشملری لازم کان برصف
آدمله بونای ویرمنش. و بوفکرک میدان حقیقته کتیرله می شریت ایحون برمقصد
اولمه سی لزومنه قائل اولمشدر. استعمالی شایع اولان بوکله نی فوق العاده، خارق العاده
آدمدیه ترجمه ایده بیلیرز. بونفظ نادرآ داهی و صناعتکار معناستنده دنخی قوللائیلر.

Surnaturel

فوق الطبيعة، فوق العاده اولان. (اسم مذکر اولهرق) فوق الطبيعة، خارق الطبيعة
اولان شيلر دیکندر.

== ملکلار، شیطانلر، جسدلرلنن آيرلش ارواح.
Les êtres —s.

Sursolide

(دهقارت) طرفدن بر کیتک بشنجی قوتی معناستنده قوللائیلشدر.

Survivance

(شخصی برموجودیت ویاخود بر نوعدن بحث اولوندینی زمان) برینک وفاتندن
صوکره یاشامق، برحیات قلمق. (بر عضو ویا مؤسسه دن بحث اولوندینی وقده)
برشیئک کندیسی وجوده کتیرن ویا وجودینی حق کوستن شرائطدن صوکره باقی
پایدار قلمه می. بوصورته اسباب موجودینک زوالندن صوکره باقی پایدار قالان

شیمک کندیسی . اجدادده بولوندینی حالده انواعنده و یا خود انسال متوسطه ده غائب اولان بر صفت میزه نک تکرار ظهوری . (Atavisme) کلمه سنه باقیالی .

Suspension

تعليق حکم ، وقف ، حکمای یونانیه دن (پیررون) ک مسلکته تابع اولان حکیمک حکم ویرمکدن اجتناب ایمه سندن و بروواسطه ایله سکون قلب و عدم اضطرابه نائل اولمه سندن عبارت اولان فعل عقلی ویا حالت ذهنیه .

یونان حکما سندن لاذریه مذهبینه منسوب اولان رک تعليق حکم و توقفک لزومی اثبات ایچون در میان ایتدکاری ادله عشره .
کلمه سنه باقیالی . (Scepticisme)

Syllogisme

واسع معنای استنتاجی و قطعی اولان و یا بانجی و مقدر هیچ بر قضیه یی تضمین ایمهین استدلالدر . دها خصوصی معنایی آنحاق اوچ حد و بونلر بیننده نسبت حملیه یی مبین اوچ قضیه قبول ایدن ببسیط وغیر محتاط قیاس حملیدر . بواوچ قضیه نک مقدمتین تسمیه اولان ایلک ایکایسی تسلیم ایدلکی و قنده او چنجیسی بونلرک نتیجه ضروریه سیدر . مثلا «علم متغیردر . و هر متغیر حادثدر .» مقدمه هری تسلیم ایدیانججه «علم حادثدر » قضیه یی بونلرک نتیجه لازمه سیدر . ایلک مقدمه یه کبری (Majeur) و مقدمه ثانیه یه صغیری (Mineure) تسمیه اولونور . قیاسده اوچ حد وارد : بونلرک برخیسی حدا کبر Grand Moyen terme ، ایکنچیسی حد اصغر (Petit terme) ، اوچنچیسی حد اوسط (terme) در . بونلرک ایضا حاتی (Majeur) کلمه سنده مندرجدر .

قیاسک یاشنیجه درت شکلی وارد : بونلر یکدیگردن حد اوسطک اشغال ایتدیکی محل اعتباریه تمیزیدلو . (Figure کلمه سنه باقیالی) اوچ قضیه نک کیت (Quantité) و کیفیتلریخی (Qualité) صور مختلفه منزج و ترکیب ایمکله آلتشن درت ضرب (Modes) حاصل اولونور . بونلرک بالکنی اونی مبتتج (Concluant) در . بو پسر بلر

وسائر فنی تعمیرات ایله کو ستریلیر. و ندر بعض کره عکس (Conversion) طریقیله یکدیگرینه تبدل آیده بیلیر. [۱] ممکن است این متن را در مقاله‌ای دیگر باشند
 قیاسات باشیمچه قاعده‌لری شونلردر : [۲] ممکن است این متن را در مقاله‌ای دیگر باشند
 (حدلر) : حد اکبر، حد اصغر و حد اوسطدن عبارت اولیه اوزره آنجاق
 اوج حد واردر . [۳] ممکن است این متن را در مقاله‌ای دیگر باشند
 (حد اوسط) : نتیجه هیچ بر وقته حد اوسطی احتوا ایتمامی. وهیچ دکله
 بر کره اولسون بوتون شمولیه آنمایدیر .
 (طرفین=Extremes) : طرفینک نتیجه‌ده کی شمولی یعنی عدد افرادی مقدمه‌لرده کی شمولندن زیاده اولماهه لیدر .
 (قضیه‌لرک کیفیتی = Qualité) : ایکی قضیه موجبه بر نتیجه سالبه ویره مزلمه.
 وایکی سالبه‌دن هیچ بر نتیجه استنتاج آیدیله من .
 (قضیه‌لرک کمیتی = Quantité) : ایکی قضیه جزئیه هیچ بر نتیجه ویرمن .
 (کمیت و کیفیت) : مقدمه‌لرک بریسی سالبه ایسه نتیجه دخی سالبه‌در. مقدمه‌لرک
 بریسی جزئیه ایسه نتیجه دخی جزئیه‌در .
 بوقاعده‌لر یالکن بر قاعده‌یه او جاع اولونه بیلیر که بودخی شودر: کرانک نتیجه‌یی
 احتوا ایمه‌سی و صغرانک نتیجه‌نک کبراده حقیقته داخل اولدیغی کو سترمه‌سی لازم کلیر.
 قیاس ای بمنطق ادمانی و بر قو نظرول واپساح آلتیدر. لکن برواسطه اختراع
 و کشف علمی آلتی دکلدر . [۴] ممکن است این متن را در مقاله‌ای دیگر باشند

قیاساتک مختلف صور تقسیم‌لری

(پوررو وایال) منطقنک تقسیمی :

Syllogimes	Simples	=	بسیطه	=	حد اوسط بر دفعه‌ده نتیجه‌نک حدلرندن
	قیاسات	=	شرطیه Conditionnels	=	بالکن برینه اتحاق ایدن قیاسدر
	Conjonctifs	=	منفصله Disjonctifs	=	حد اوسط نتیجه

[۱] نتیجه‌نک موضوعیه محولی بر مقدمه‌ده براشن و بوجهله کبراسی بوتون نتیجه‌یی اجتوأ
 ایدن قیاسلردر .

(اميل شارل) بمنطق كتابتك ۲۸۷ نجی صحيفه سنہ علاوہ ایتدیکی حاشیہ دہ قیاساتک ایکنجنی نوعنے Disjonctifs نامی ورلد کدن صوکرہ بو میانہ Conjunctifs نامیله بر صفت قیاسلرک ادخال ایدلش اولمہ سنی بر تضاد عد ایتمش اولدینی کبی جنس اولان منصلہ ایله آنک بر نوعی اولان وصلیہ پیشندہ نہ فرق اولدینی کوریاہ مدیکنی و ۲۹۶ نجی صحيفہ دہ دخی وصلیہ سالہ نک بر منفصلہ یہ پاک مشابہ اولدینی بیان ایلشدر .

قیاس مرکب (Sorites)	=	قیاس مرکب = Les gradations
یعنی اوج قضیدن زیادہ	=	قیاس مقسم = Les dilemmes
قضایادن مرکب قیاسنر	=	قیاس مدلل = Les épichéremes

(اميل شارل) مذکور منطق كتابتك ۳۰۴ نجی صحيفہ سنہ یازدینی حاشیہ دہ قیاس مقسم ایله قیاس مدللک قیاسات مرکبہ دن اولمادینی و Sorite ایله Gradation کلمہ لرینک مرادف اولدینی بیان ایمشدرا .

مومی ایله بو تقسیمی بالادہ عرض اولوندینی وجہاہ تنقید ایتدکدن صوکرہ کندی یازدینی فلسفہ کتابنده قیاساتی بروجہ آتی تقسیم ایمشدرا :

Syllogismes	=	بساطی صریح اولانلر = Incomplexes
قیاسات	=	مختلط یعنی بسیط اولدقلری حالہ = Complexes
Composés	=	مرکب ظن اولونان شرطیہ منصلہ = conditionnels ou hypothétiques شرطیہ منفصلہ = Disjonctifs وصلیہ با خود موصولہ = Copulatiis ou conjonctifs

فیاسلو کتب عربیه و ترکیه ده ماده قریبه (قضایا) ، ماده بعیده (حدود) ، صورت بعیده (شکل) ، صورت قریبه (ضروب) ، صناعت وسائله کی نقطه نظر لردن مختلف صنفلره تقسیم اولو نمیشدر . بز بوراده فرانسزجه تقسیماته متناظر اولهرق يالکتر ایکی نوع تقسیم ذکر يله اكتفا ایده جگنز .

بسمیط : ایک مقدمہ دن مرکب اولور .

اوقت آنی که نتیجه نک عینی و یا نقیضی کند ای سنده بالفعل مذکور او مایان قیاس در: **جسم مرکب در وه بر مرکب محدث را ویله ایسه جسم محدثر** که اعتباریله قیاس صورت

استثنائی که نتیجه نک عینی و یا نقیضی کمندیستنده بالفعل مذکور اولان
قیاسدر. نتیجه نک عینی مذکور اولدیغنه مثال: «اک
بوشی انسان ایسه ناطقدرو. لکن انساندر. اویله ایسه
натاطقدرو.» بوكا (قیاسی استثنائی مستقیم) دینیلیر. نتیجه نک
نقیضی مذکور اولدیغنه مثال: «اک بوشی انسان ایسه
натاطقدرو. لکن انسان دکلدر. اویله ایسه ناطق دکلدر» بوكا
(قیاسی استثنائی غیر مستقیم) دینیلیر.

فیاں استثنائیده اولنده (لکن) ویا (حال بوكه) لفظی بولونان مقدمه یه کرک مستقم و کرک غیرمستقم اولسون (مقدمه استثنایه) تسمیه اولنور. بومقدمه استثنائی مستقیمده اشباتی حاوی اولدیفی ایچون (مقدمه واضحه) واستثنائیه غیرمستقیمده نفي حاوی اولدیفی ایچون (مقدمه رافعه) نامنی آلم.

حملی که قضایای حملیه لردن مرکب اولور

- ۱ صغری و بزرانک ایکیسی ده
قضیة متصله دن مرکب
اولور.
- ۲ ایکی منفصله دن مرکب
اولور.
- ۳ بر متصله ایله بر منفصله دن
مرکب اولور.
- ۴ بر حملیه ایله بر متصله دن
مرکب اولور که (قیاس
مقسّم) بونده داخلدر.
- ۵ بر حملیه ایله بر منفصله دن
مرکب اولور .

قیاس اقتراضی

شرطی که قضایای شرطیه دن مرکب اولور

- ۶ بر متصله ایله بر منفصله دن
مرکب اولور که (قیاس
مقسّم) بونده داخلدر.
- ۷ بر حملیه ایله بر منفصله دن
مرکب اولور .

Syllogistique

قیاسه متعلق اولان، بر قیاس تشکیل ایدن ، قیامی . (اسم مؤنث) اوله رق قیاس
نظریه سی .

Symbiose

(علم الحیاتده) افعالی عینی حیات عضویه نک ادامه سنه خدمت ایدن ایکی موجود
بینندگی نسبت . مثلا بر حیوان جمعیتی اعضا سنی ، یاخودده بر قایا یوصو تی (Lichen)
تشکیل ایچک او زرده دکز یوصو نی (Algue) ایله مانطاری (Champignon) بر لشیدرین
حیات عضویه کی . بونک مقابلي طفیلیت (Parasitisme) در که بر شخص دیگر بر شخصه
عوض و بدل اوله رق هیچ بر خدمت حیاتیه ایفا ایتمکسزین آنک ضررینه اوله رق
یاشامه سنندن عبارتدر . بو کله لسان یونانیده بر لکده حیات معنا سنه اولان ایکی
کله دن مشتق او لم سنه نظرآ حیات مشترک یاخود مشارکت حیاتیه دیه ترجمه اولونه بیلیر .
(علم اجتماعیده) عینی بر حقیقت حیاتیه (Essence vitale) اشتراك .

Symbole

علامت ، مثال ، تمثيل ، رمز ، رموزات . قانون ايمان .

Symbolique

رمزى ، رمز قولانان وياخود بر رمز تشکيل ايدن . کنديلکىندن بر قيمت و تأثيرى اولمايوب باشقه بر شيشى اخطار ايدن . (اسم مؤنث اولهرق) رموزك نظرية عموميهسى . بالخاصه تاريخ اديانده رسوم و اعتقاداتك دلالات ايتدىكى فكرلرك تدقيقى . قوانين ايمانك تدقيقى . (لينيسيج) طرفندن تصور اولونان لسان عمومى فلسفى . منطق رمزى (Logistique) .

— = ترسیم رمزى ، تصویر رمزى .

— = فکر منطقى مقابلى اولهرق) صورت و تمثيل قولانان فکر .

— = منطق رمزى . Logique — ou logistique.

Symboliser

برشىئك رمزى اولق . بر رمز ايله كوسـترـمـك . بعض شىئه مقابل اولق .
 (فعل لازم اولهرق) آنك مناسباتى تمثيل طريقيه عرض اينك ، مناسب و مطابق : اولق :

= مرکلرڭ بوندە Les composés symbolisent en cela avec les simples.

بسـطـلـرـلـه مناسب و مطابق وارددر .

Symbolisme

رموزاستعمالى . اصول رموزات . رموزات نظرىهسى ، اسکى اعتقاد و مسلكىره رمزى بر قيمت عطف ايدهرك آنلىرى تفسير ايمكىن عبارت اصول تاريخىه . عقل بشرك رموزاتدن باشقه برشى بىلمىدىكىنه قائل اولانلرك مذهبى ، رمزىه مذهبى .
 (صناعع نقىسىدە) احساسك تىوجه منحىل اولىھى حاليدركە صنعتكار بو حالدە اشىا يې کندىسىنه مخصوص اولان رنگ افعال و تأثيرى ويردىه تعرىيف ايدىلشدەر .

Symétrie

تناظر ، تناسـى ، تمـاثـلـ ، حـسـنـ تـرتـيـبـ .

Symétrique

متناظر ، متناسب ، متماثل .

Sympathie

هم جنسمرک احتساساتنه ، محظوظیت و المارینه اشتراک میل ، اشتراک حس ، مکدرک کدری سبیله حس اولونان کدر ، ترجم ، شفت ، تأثر . ایکی شخصی بکدیکرینه دوغری جذب ایدن میل و بوجذبک مبدئی اولان مناسبات اخلاقیه . میل طبیعی ، موافقت طبع ، بر مشابهته و با خود مشترک تمایلات و تهیجات و افکاره مستند مر بوطیت و بخت .

اشتراک ویاعلاقه فیزیولوژیائیه ، دوچار اولدینی تکیفانی physiologique.

بر موجودک تأثیر ویا تقلید طریقیله حصوله کتیرمهسی : بر آدمک دیکر بریسني تقلید آ کولمهسی و اسنمهسی ، آیاق اویدورمهسی ، باقدیفی بر ایپ جانبازینک حرکاتی تقلید ایتمهسی کی .

Sympathique

تأثر و ترجم و محبتدن نشأت ایدن ، شفقتکارانه ، مشفقاتنه ، توجهکارانه . تأثری و دادی . ترجم و تأثر اظهار ایدن ، مرحمتی ، شفقتی ، سویلی ، جاذبه لی . اشتراکی ، علاقوی که برسبب مستقلک تأثیری اولقزنین ابتدائی صورتنه فعل منعکس ایله بر عضوده حاصل اولان علامات مرضیه حقنده استعمال اولونور . مثلا بورونده حاصل اولان فاشینمه اعاده صوغاییجان بولونمه سنک بر علامت علاقویه سیدر .

Sympatiser

سومک ، ابراز توجه ایتمک . آجیمق ، ترجم ایتمک .

Symptomatique

بر علامت تشکیل ایدن . (طبده) عَرَضی .

Symptôme

علامت . علامت مرض ، عَرَض .

Synallagmatique

تعهدات متقابلة متضمن مقاوله سندی ، طرفین ایچون
محبوري اولان عقد .

Syncatégorématique

سقولاستیک اصلاحنده باشلى باشنه موضوع ويامحول اوله مایان کله : حروف
جاره ، حروف عاطفه ، ظروف کي . غير متاهیدن بحث اولوندیني وقت کثرتني نهايتسر
ولاتحصي لكن جمع ايدلسلكه مجموع . تشکيل ايمهين عناصر فعليه و حقيقيه ي حاوي
اولان غير متاهي ديمکدر .

) — بالقوه غير متاهي Infini en puissance ou l'indéfini ديمک اوالديغى و بونك مقابلي) Infini catégorématique = بالفعل متاهي يعني
Infini en acte ou actuel ايدوکنى برکتابده كوردم . يكى فلسفة لفچه مى بوعناني
تقيدياتش ايسده لايتنجه بر قاج فقره نقليله اكتفا ايدرهن موجب قناعت اوله حق
معلومات وانخه ويرمامشدر . لكن اساساً سقولاستیک فلسفة سنه هائى اولان
بو تعبيرى سقولاستيكلاردن دخى بالقوه غير متاهي معناسبنده قوللانانلر اولوندیني
آكلاشلمشدري . اليوم استعمالدن ساقط بر تعبير اوله سنه مبني دها زياده تدقیقات
اجراسنه لزوم كوردم . بونكله براز يوقاريده کي تعريفه نظرآ بوكا بركل تشکيل
ايمهين واخود کله مساوى اولمايان غير متاهي دخى دينلە بىلير . (آرىيـ طوط) ك
عام الطبيعىسىنك فرانسزجه يه ترجمه سنك ٩٩ و ١٢٧ نجى صحيفه لرينه علاوه ايديلن
حاشىه لرده غير متاهينك بر جوهر اولوب بر موضوعه محول اوله ميه جنى او کله
ايستينلديكى قدر تقرب ايروسده هيچ بروقتده کله مساوى اولمايه جنى تصرح اندىشدر .
Syncatégoré Catégories كليات خمسه (Universaux) و Prédicables واخود
matques باشلى ماشنه بويله بر کل اوله مایان شى ديمک اوله مى دخى بوعناني
مؤيددر . كليات خمسه مقولاتك (Categories ou prédicaments) اشييه ناصل
اسناد ايديله جكى كوسنير .

Syncretisme

مختلف و حتى غير قابل تأليف مذاهي جمع و مزج ايمكه ميال اولان مذهب
دينى ويامسلك فلسفى ، تقيدىسىز بر انتخابه مذهبى (Eclectisme) . بر هىئ مجموعه ي
عمومى و مهم صورته كورش .

Syndérèse

اضطراب وجدانی (Romords)

Syndoxique

شخصی ولکن (حقیقت حاله) اشخاص متعدده بینده مشترک اولان و بونلرک هر بریی طرفدن دیگرلرند دخی موجود عد ایدیلن معرفت، بیلسکی .
— Le point de vue — = تصدیق ایتدیکمز شیئک بزم تجربه منک عینی
اجرا ایتدکاری حیثیته امثالمز طرفدن دخی تصدیق ایدلریکی اعتقادی . (انکلایزجه لغات فلسفه مؤلفی (بولدوئین) طرفدن قبولی یکی تکلیف اولونان برتعییردر .)
کلمه سنه باقالی . (Synnomique)

Syndrome

علام مكونه مرض که کندی بر مرض اولمقوسین امراض متنوعه ایله مترافق اولان برحداده مرضیدر . مثلا ایصیتمه بر علامت مكونه مرضدر . خسته لقلوده الم دخی داما بولیدر .

Synéchisme

(پرس) نامنده بر انکلایزک اتصال تصویرینک (Idée de continuité) فلسفه ده وبالخاشه عمومی فرضیه لر تشکیلنده بر درجه ده حائز اهمیت عد ایدله سندن عبارت و تنقید علومه متعلق (Épistémologique) اولان کندی فکرینه ویردیکی اسمدر . (تعییرات جدیده دندر .)

Synergie

مجتمعه برنتیجه حصوله کتیرن مختلف بر قاج وظیفه نک عملده اشتراکی، تعییردیگر له بروظیفه نک ایفای ایچون بر قاج عضوک اشتراکی : مثلا عینی بر جله، اعضاده دوران دم، تنفس و هضم و بر هیئت اجتماعیه ده صنعت، تجارت و مؤسسات علمیه کی . مشابهت فعل و یاخود مشابهت اراده : بر سوری قویوند و عینی زمانده قوشان ، ٹولدیرن ، توکله موافقت افعال دیه ترجمه ایدلشدر .

Synesthésie

(علم الروح) ماهيتيلى مختلف احساسات ييننده اكتريا ولادى وهنوز سبى آكلالشيله مامش برم شاركت : مثلا حروف صوتهنك هبرى ذهنك معين بـ رنك فكرينى القا ايـركـه بـوكـا (سماع ملون = سماع colorée = Audition colorée) دينـيلـيرـ . ازمنه تارىخـه مـسـافـهـهـ ثـابـتـ بـرـ محلـ اـشـغالـ اـيدـهـ بـورـمـشـ كـبـيـ كـورـينـورـ . عـدـدـلـ - ويـانـ وـيـاخـودـ نـفـرـتـ ايـديـلـانـ اـشـخـاصـ صـورـتـ مـرـيـهـ لـرـيـ خـاطـرـهـ كـتـيرـرـ . (لـارـوسـ) اـحسـاسـاتـكـ اـدـرـاـكـهـ اـحتـالـلـ دـيـسـورـ .

Synnomique

برـ كـيمـسـهـ نـكـ بـيانـ ايـدىـيـكـيـ وـكـنـدىـسـنـكـ آـنـلـهـ مـصـاحـبـتـهـ بـولـونـهـ بـيلـهـ جـكـ دـيـكـرـ كـيمـسـهـ لـكـ جـملـهـ سـيـچـونـ منـصـقاـ مـعـتـبـرـ نـظـرـيـهـ باـقـدـيـغـيـ حـكـمـ وـتـصـدـيقـ حـقـنـدـهـ استـعـمـالـيـ انـكـلـيزـجـهـ فـلـسـفـهـ لـفـنـتـكـ مـؤـلـفـ موـسيـوـ (بـولـدوـهـينـ) طـرفـنـدـنـ تـكـلـيفـ اوـلـونـشـدرـ . بـوـتـصـدـيقـكـ كـرـكـ نـظـريـاتـ وـكـرـكـ اـخـلـاقـيـاتـ نـوـعـنـدـنـ اوـلـهـسـيـ وـحـالـ حـاضـرـهـ مـخـتـلـفـ اـشـخـاصـ يـينـنـدـهـ فـعـلـاـ مـشـتـرـكـ اوـلـوبـ اوـلـامـامـهـسـيـ مـساـوـيـدـرـ . بـوـبـاـبـدـهـ شـوـ ايـضـاحـاتـ وـيـرـلـشـدرـ : «ـ بـوـكـهـ كـرـكـ مـطـابـقـتـهـ مـتـعـلـقـ شـيلـرـدـهـ (ـمـنـفـعـتـ ،ـ فـعـلـ ،ـ اـخـلـاقـ)ـ وـكـرـكـ اـشـتـراـكـهـ مـتـعـلـقـ شـيلـرـدـهـ (ـذـكـ ،ـ عـقـلـ ،ـ عـلـمـ)ـ قـوـلـ الـاـنـيلـيرـ .ـ)ـ Conformitéـ »ـ عمـومـيـ بـرـجـبـورـيـتـ تـشـكـيلـ اـيـدنـ مـطـابـقـتـدرـ .ـ فـكـرـكـ مـحـوـيـنـكـ بـوـ منـظـرـهـسـيـ اـشـتـراـكـاـكـ بـرـطـرـزـيـدـرـ .ـ وـ اوـجـ حـالـ تـوـلـيدـ اـيـدـرـكـ مـبـاحـهـ مـزـدـهـ بـوـ مـخـتـوـيـ آـنـيـ تـفـكـرـ اـيـدـنـ كـيمـسـهـ نـكـ يـينـنـدـهـ يـالـكـنـ شـخـصـيـ اوـلـدـيـيـ وقتـ Personnelـ ،ـ دـيـكـرـلـيـ طـرفـنـدـنـ قـاـبـلـ اـشـتـراـكـ اوـلـدـيـيـ تـصـدـيقـ اـيـدـلـيـيـ زـمانـ Syndoxiqueـ وـ بـوـتـونـ حـادـثـاتـ مـتـواـلـيـةـ مـنـطـقـيـهـ سـلـسـلـهـسـيـ اـيجـونـ مـعـتـبـرـ وـيـاـ لـايـقـ وـمـنـاسـبـ اوـلـدـيـغـهـ حـكـمـ اـبـلـدـيـيـ وقتـ Synnomiqueـ تـسـمـيـهـ اوـلـونـشـدرـ .ـ »ـ

Synopsis

ادرـاـكـ اـحـسـاسـاتـهـ كـيـ اـخـتـالـلـ (Synesthésie)ـ بـرـشـكـ خـصـوصـيـسـيـدـرـكـ بـونـدـهـ بـرـ سـمـكـ اـيـشـيدـلـهـسـيـ رـؤـيـتـ مـلـونـهـ (Vision colorée)ـ حـادـثـهـسـيـ حـصـولـهـ كـتـيرـرـ .ـ بـوـكـ سمـاعـ مـلـونـ (Audition colorée)ـ اـدـهـ تـسـمـيـهـ اوـلـونـورـ .ـ)ـ كـلـمـنـهـ باـقـالـيـ .ـ

Syntactique

(اسم مؤنث اوـلـهـرقـ)ـ عـلـمـ تـرـكـيـاتـ وـانتـظـامـ دـيـكـدرـ .ـ

Syntétique

معرفت قبیلنندن اولان شیلرده Syndoxique کلمه‌سنک افاده ایتدیکی معنای منفعت و فعل قبیلنندن اولان شیلرده افاده ایتمک اوزره بوكله‌نک قبولی انکلایزه لغت فلسفه مؤلفی موسیو (بولدوئین) طرفدن تکلیف اولونمشدر.

Synthèse

ترکیب، اولا آیری اوله‌رق ویریلن عناصری بریره کتیروب بر جمیع شکلندۀ بر اشیدیرمه. (اصولده) اکبیسیط معلومه (Notion) وبا قضیه‌لردن اک مرکب معلومه وبا قضیه‌لره کیره‌ن عقلانک روشی. یقینی اولان قضیه‌لردن آنارک نتایج لازمه‌ی اولان دیکر قضیه‌لره کیدن عقلانک روشی. تفرعاتندن هیئت مجموعه‌یه چیقمق عملیه‌ی. بروض (Thèse) ایله بر نقیض وضعی (Antithèse) عالی بر نقطه نظرک قبول وادخلی سایه‌سندۀ بونلرده حق و مشروع اوله‌رق موجود بولونان شیلرک جمهه‌سی محافظه ایدن یکی برمعلومه و باقضیه شکلندۀ منزج ایمه. (علم الروده) عقلانک مختلف صور ذهنیه‌ی، احتساسات و تمايلاتی منتظم بر جمیع یا با جق صورتندۀ بر اشیدیرمه‌ی. بر جمیع مادی‌ی کندی عناصری واسطه‌سیله تشکیل ایتمکدن عبارت اولان عملیه. — = ترکیب ذهنی، ذهنک حادثات جدیده‌یی جمع و ترتیب ایمه‌سی. — = ترکیب شخصی، برمودودک خاطرات، ادراکات و افعالنک. مجموعی کندی شخصیتی تشکیل ایدن شی اوله‌رق تصور ایتمه‌سندن عبارت اولاز فعل ذهنی.

Synthétique

ترکیبی، بر ترکیب نتیجه‌سی اوله‌رق حصوله‌کان و با خود بر ترکیب تشکیل ایدن شی. — = فکر ترکیبی، اشیایی هیئت مجموعه‌سیله نظر مطالعه‌یه آلان فکر. — = تصدیق ترکیبی. (Analytique) (ou proposition) کلمه‌سننه باقیالی.

. . . = اصول ترکیبیه که ترکیب تحلیله ز جیحا استعمال ایدن اصولدر. تفرعاتندن زیاده هیئت مجموعه‌یه اهمیت ویرمک ترکیب اصولی تطبیق ایتمکدره. فلسفه‌ده (هگل) و (هاملن) اصولاری ترکیبیدر.

— Langue — ترکیبی لسان که بر ماده اصلیه دن متنوع صیغه‌لر تشکیل ایده زک
باشیجه فکر ایله متصل بینی بر کله‌ده جمع ایمه که میال اولان لساندر. (Analytique)
کله‌سنہ باقایی .

— Philosophie — فلسفه ترکیبیه که (مر برت سپنسر) لتألیف ایتدیکی کتابلر ک
هیئت مجموعه سنہ ویردیکی اسمدر .

Systématique

بر جمله‌یه ، مجموعه‌یه ، منظومه‌یه ، هیئت مجموعه‌یه منسوب و متعلق اولان ،
جملوی ، مجموعی ، هیئت مجموعه‌یه شامل . بر جمله ، مجموع ، منظومه ، هیئت مجموعه
تشکیل ایدن . بر اصول موجبنجه اجرای معامله ایدن ، هیئت مجموعه‌یه شامل
مطالعائی تعقیب ایدن ، فکرلری قوتلی بر صورتده ترتیب و تنظیم ایدن ، اصول پروره ،
اصول پرست . بر اصول موجبنجه ترتیب ایدلش اولان ، بر اصوله موافق اولان .
اصول حاله قوینلان ، معین بر مقصد و اوبله اتخاذ اولونان برقرار قطعی به مبنی
اوله رق یا پیلان ، معنداه ، متمردانه . یا کلش ، فرضی ویا موهوم بر اصوله تبعیت
ایدن ، خیالی بر اصولک نتیجه‌سی اولان ، وقوفات و عقلیدن زیاده خیالی بر اصوله
مسند اولان ، بر دها دونامک و کیمسه‌ی دیکله مامک اوژره اوبله ویردیکی قرار
موجبنجه حرکت ایدن ، فکرنده تعدد ایدن و هرشیئی آنجاق کندی فکر باطنک
مساعد اولدینی در جده نظر اعتباره آلان . بر اصوله تعدد ایدلدیکی کبی کندیلرنده
تعدد ایدلین رأی و فکرلر . (اسم اوله رق) بر علمک وبالخاصه علم نباتات و علم حیواناتک
تصنیفه دار اولان قسمی .

— Esprit هیئت مجموعه‌یه عائد فکر و مطالعه‌لر تصور ایتمک میلی ، انتظام
و منطق فکری ، فکر قاعده پرورانه (Esprit de système) . قواعد موهومه‌یه
تبعیت میلی . فکرنده عناد ایدن واحوالی آنجاق کندی فکر باطنک مساعد اولدینی
درجده نظراعتباره آلان کیمسه . بر دها دونامک اوژره اوبله ویردیکی قرار
موجبنجه حرکت ایدن کیمسه .

— Erreur خطای اصولی که داعما بر جهتده اجرای فعل و تأثیر ایدن بر

سبب دامیمین ایلری کلن خطادر . بونک مقابیل Erreur accidentelle یعنی عارضی، تصادفی اولان خطادر .

ايدلش اولان شک و شبه . — Doute = اصولی شک ، اصول شکله قونولش ، اصول و قاعده اتخاذ ايدلش اولان شک و شبه .

ایدلش بر پیلکیدر . — La science est une connaissance = علم بر اصول موجبنجه ترتیب .

— Faire une opposition = برقصد و نیته ، اوچه اتخاذ اولونان برقراره مبني از هرق مخالفت ایمک ؟ معنداهه ، متعدانه ، قطعی بر مخالفته بولونق .

— Loi de l'association = قانون مشارکت جملویه . موسیو (پول خان) بوقانونی، شوشکله افاده ایتشدر :

هر حادثه روحیه مشارکته و کندیسیله اتحاد و اتفاق حاصل ایده بیله جك و بر لکده بر غایه مشترکیه و با متوافق غایله دوغری کیده بیله جك و بر جمله تشکیل ایده بیله جك اولان حادثه لری تولید ایمک میالدر .

— s. Lésions تعیری لغات طبده آفات جملویه دیه ترجمه ایدلش اوله سنه وبالاده کی قانونه اشترا کدن مقصد بر جمله، منظومه تشکیل اولدینی آکلاشلمه سنه مبني قانون مذکوره قانون مشارکت جملویه دینیله بیلیر .

Système

بر مجموع تشکیل ایده جك صورته متقابلاً یکدیکر لرینه مربوط مادی و یا غیر مادی عناصر مجموعی ، جمله، منظومه ، مجموعه : منظومة شمسیه ، جمله عصیه ، مجموعه طبقات کی . بالخاصه منطقاً یکدیکر لرینه مربوط وحخت و حقیقتلرندن زیاده ارتباطلری جهتیله نظر اعتباره آلان علمی و فلسفه سی فکر لرک مجموعی ، اصول ، اصول حکمت ، مسلک فلسفی : د مقارت اصول حکمتی ، مسلک فلسفی کی ، طبیعتک روشنی آکا ارجاع ایدلک ایستینیان بوسبوتون اساسیمز بر فرض ، صرف خیالی و موهوم بر اصول . (تاریخ طبیعیده) بر واخود بر قاج صفت میزه یه مستند اصنیف : (لین نه) نک تصنیفی کی .

= تخيـل اولونان فـکـرـلـرـى اثـاتـاـ اـولـونـشـ مـعـلـومـهـلـ عـدـ اـيـمـكـ
مـيلـ ، قـوـاعـدـ موـهـومـهـ يـهـ تـبـعـيـتـ مـيلـ .

= اـصـوـلـ مـحـلـلـهـ حـقـلـرـنـدـهـ اـولـدـنـ اـكتـسـابـ مـعـلـومـاتـ اـيـتـيـكـمـ analyieur.

بعـضـ نـوـعـ اـشـيـانـكـ تـخـلـيـلـيـ سـرـعـتـهـ اـجـراـ اـيـمـكـلـكـمـزـهـ مـسـاعـدـ اـولـانـ اـصـلاحـ
اـيـدـلـشـ (ـقـادـرـوـ)ـ لـرـكـ مـجـمـوعـيـ .ـ مـثـلاـ آـرـاـيـهـ بـيـلـهـ جـكـ شـيـئـيـ اوـلـجـهـ ذـهـنـتـهـ اـسـتـحـضـارـ
اـيـدـهـرـكـ بـرـآـهـنـكـ تـخـلـيـلـ اـيـدـنـ مـوـسـيـقـ شـنـاسـكـ حـالـيـ ،ـ نـهـ کـيـ مـعـنـيدـارـ عـلـامـ
مـرـضـهـ دـقـتـ اـيـدـهـ جـكـنـيـ اـولـدـنـ بـيـلـنـ طـبـيـيـكـ حـالـيـ وـسـائـرـهـ .

T

Table

— لوح صقيل. اوزرینه يازى يازلىق ويارسم ياسيلمع اوزره رنده لنمش بر كوشوك تخته يه قدماء لوح صقيل (پرداخلى تخته، لوحه) تسميه ايذرلردى. (آريسطوط) عقل منفعلى (Intellect patient) بولووجه يه تشيه ايتشدر. بولووجه اوزرنده يازى اولمايان لكن يازيلەجق حروف و كلاتى قبوله مهيا بولونان بوش بر كاغد صحيفه سنه معادلار. انكلاتره حكماسىدن (لوق) سقولاستيكلارك بونعييرى آلهرق: «هنوز دوغمش اولان برجوجوغنى ذهنى بولوچ صقيلدر. يعني فطري تصورلى يوقدر. و عقلده اولان هرشى تىجرى بېنك (حسك) مخصوصى لىدر» دىمىشدر. بناء عليه بولوچ صقيل نظرى يەسى تصورات فطريه (Théorie des idées innées) نظرى يەسىنك مقابلىدیر.

— باقونك جدوللىرى كورونديكى وحواسك آنى انسانلاره كوسىتىدىكى كى دكىل صورت وياصفى حدذاشىدە ناصل ايدو كى كىشى ايلىك لازم كلان بىر طبىعت و ماھىته يعني بىر صفت و ياخادىت معلومه يە متعلق مثاللارك برموجب اصول ياسيلمش بىر مجموعه سىدر. بوجدوللىر موجودىت جدولى (— de présence) — عدم موجودىت جدولى (— d'absence) در جات و ياخود مقاييسه جدولى (des) تسميه ايتدىكى جدوللىردر .

(ستوارت ميل) كـ منطقىته موجودىت جدولى اصول تفاوت (Méthode de) (difference) وعدم موجودىت جدولى اصول موافقت (M. de concordance) و درجات جدولى اصول اختلافات متراافقه (M. des variations concomitantes) (نامى آلىر. بوكلهاره باقالى).

Tabou

پوليزيا لسانىدە مقدس اولان شخص ويا شى معناسىدە دركە طوقۇ ئىلمىسى و استعمال ايىلمىسى منوع اولان شىلدەر. بوكله صفت اولهرق دىخى يە مقدس معناسىدە قوللانىلەر.

Tact

لمس، قوّه لامسه که احساساتک لمس نامی تختنده بر لشیدریلن صنوف مختلفه سی میاننده بالخاصه سطوحک شکله واشیایی تشکیل ایدن قابل حس الکوچوک عناصر ک قوامته متعلق اوله رق (بوروشق، ییولی، قطیفه کی خاولی، ایپک کی یموشاق، پرداخلي، یاپشقا ان اولمک کی) صفاتک احساسنه تسمیه اولونور. (مجازاً) باشقه سی رنجیده و یا مکدر ایتمامک ایچون سویله نیلمه سی و یاخود یاپیلمه سی مناسب اولان شینی شبهه سزود دقيق بر صورتند کشف ایمک، مهارت، فراست، طرافت معناستنده قولانیلیر.

Tactile

لمسی. = تأثیرات لمسیه، عضو او زرینه اجرا ایدیلن تأثیرات. Impressions — s.

Tactisme

قابلیت تحرکه متصف ذی حیات برمودک کندي او زرینه یا لکز بر استقامته اجرای فعل ایدن (ضیا، قابل حل بر جسمک غیر مساوی تکائفي و ساره کی) طبیعی کیمیوی بر منبه طرفدن حصوله کتیرلمه سی اعتباریله بر جهته متوجهها تبدیل مکان ایمه سی. بو موجودک نظر مطالعه یه آنان منبع تنبیه یا قالشمہ سنه و یاخود آندن او ز اقلاش مهمنه کوره بو تبدیل مکانه مثبت (Positif) و یا منفی (Négatif) تسمیه اولونور.

Tactum

لمس اولنان شی؟ محویسی جهتیله نظر مطالعه یه آنان احساس لمی.

Tangibilité

قابلیت تماس، طوقونیله بیلمه.

Tangible

قابل تماس، طوقونیله بیلمه. پارمله دوقونه حق درجه ده محسوس، تحقیق ایدلمه سی و آکلاشمہ سی قولای.

Tas

— بونک ایچون (Sorite) کلہ سنہ باقالی. Argument du —

Tautologie

کلام و معنایی فائدہ سز اولہرق تکرار ایتمه ، اعادہ معنی ، تکرار لفظ ، تطویل ، تکریر مردود . موضوع محمولی (عینی لفظله بیان اولونسون اولونگاسون) عینی مفہومدن عبارت اولان قضیه . محمولی موضوع دن زیاده برشی افاده ایتمه بن بر قضیه بنی معنیدار کوسترمکدن عبارت اولان نقیصہ منطقیه . برمطلوبی باشقة الفاظله تکرار ایدمک اثبات ایده یور کی کورونمکدن عبارت اولان سفسطہ که بو ، مصادره علی المطلوبک (Pétition de principe) برشکلیدر .

Taxinomie

تصنیفات نظریہ سی .

Technique

(صنایع نقیصہ یہ ، علوم و فنون و صنایع عادی یہ متعلق) اصولارہ (Procédés) عائد اولان ، فنی ، علمی . تطبیقائی نظر مطالعه یہ آنان معرفت نظریہ مقابی . (صنایع نقیصہ ده) کرک ایشک موضوعی و کرک قیمت افاده و انفعا یہ سی تشکیل ایدن سی مقابی . مادی ، متداول لسانک دائرة عمومیہ سندہ داخل بولونان شی مقابی . (اسم مؤنث اولہرق) فائدہ می اولدیغہ حکم ایدیلان بعض نتایجی حصو لہ کتیر مکہ مخصوص اولان کوز جله تعین ایدلش اصولارک هیئت مجموعہ سی ، اصول فنیہ ، اصول صنایعہ . (غوبلو) : «بر عالمک (تکنیکی) او علمک اصولاریک استلزم ایتدیکی ال عملیاتی پائیق فنیدر . اصول (Méthode) بالعکس بر طاقم عملیات منطقہ نک مجموعیدر» دیشدر . (دها خصوصی بر معنادہ اولہرق) معلومات فنیہ یہ مستندآ تشکیل ایدیلان اصولار . (صنایع نقیصہ) ده اولا بعض آلات و یا مواد استعمالنک لزوم کوستردیکی اصولک مجموعی و مثلا کان اصولی ، صیوا او زرینه دیواره یا پیلان رسم (Fresque) اصولی ؛ ثانیاً بعض شکل صناعته متعلق اصولار و مثلا غوتیک طرز معماری سنک اصولی ؛ ثالثاً بر صنعتکارک ، بر محرك شخصنے مخصوص اصولارک مجموعی . (علم الحیاتیه ، علم الروحیه) بر وظیفہ نک آنلر واسطہ سیله اجرا ایدلادیکی حداثات متواہنک مجموعی .

Technologie

مبھث فنون و صنایع کہ علمی و فنی اصولارک عمومی اولان جھتلری و مدینیتک

ترقیسهله اولان مناسبتلری اعتباریله تدقیقدر . (غوبلو) : « علوم متتنوعه دن آلتاش و ارتباط منطقیلری واخود مناسبات اصولیلری اعتباریله دکل خادم اولدقاری غاینهنک وحدتی اعتباریله یکدیگرینه ربط ایدلش اولان معلومات فینهندک مجموعیدر » دیمشدر . دیکر بر لفته : « صنایعک توصیفی و اصول عملیه لرینک ، عنعناتک ، تکاملارینک تدقیق تحلیلیسیدر » دیه تعریف ایدلش ، منطق علومه نسبته نه مثابده ایسه Technologie دخی صنایعه نسبته او مثابه در دیتلش و بوراده موضوع بحث بالخاصه صنایع میخانیکیه یعنی ال ایله اجرا ایدلین صنعتلر و الدن زیاده عقلک توسطنه لزوم کوسترن صنایعک Arts libéraux فنی اولدینی تصریح ایدلشدر . حقوقه متعلق بر کتابده Technique juridique تغیری Art juridique (فن حقوق) دیه تفسیر اولوندینی کورلمشدر . قاموس فرانسویده اصول فینه ، اصول صنایعه ، صنعت و اصطلاحات لفته قواعد فینه دیه ترجمه اولونمشدر . برفن ویا صنعته مخصوص اصطلاحاتک مجموعی ، اصطلاحات فینه .

Téléologie

مبحث اسباب غاییه ، علم الغایات که غایتک تدقیقدیر . عالمه وسائله غایات پیشنه کی مناسباتک مجموعی نظریله باقان مذهب فلسفه . غایات بشریهندک عدالت و سعادت نظریه‌لرینی احتوا ایدن علمی .

Téléologique

بر غایت نسبتی تشکیل ایدن شی .

La preuve — ou physico — de l'existence de Dieu. = وجودبارینک دلیل غاییسی واخود دلیل طبیعی غاییسی که علل غاییه و عالمه جاری اولان انتظامه مستند دلیلدر . انتظام برناظمک وجودیجی تضمین ایدر .

Télépathie

ایکی کیمسنه ک فکر و احتساسلرینی هیچ بر علامت محسوسه اولقسرین حتی پک اوzac بر مسافه‌دن یکدیگرینه تبلیغ ایتمه‌سندن عبارت اولان و حقیقتی هنوز صورت عمومیده قبول ایدلش برشی اولمايان حادثه روچیه ، تله‌باتیا ، اوزاقدن تأثر .

— Hallucination —
برکیسه‌یه و سائط عادیه ایله ادرالاکایده‌یه جکی بروقه
حقیقیه‌ی مثلاً افرا وبا احبابندن برینک اوzac برملکتده وقوع وفاتی سیدرین
احساس خیالی، احساس خیالی تله‌پاتی.

Télesthésie

(تله‌پاتی) ایله عینی ماهیتده اولان آنجاق ایکنچی برذهن عامل صفتیه توسط
ایتمه‌ین ادرالاک؛ مثلاً (صوئی‌دنبورغ) ک (ستوفهولم) شهرنده‌کی بالغینی اوزادن
کورمه‌سی، تلسزیا.

Témoignage

شهادت، شاهدلك، برکیسه‌نک دوغریدن دوغریه اوکرندیکی بر وقعيه
تصدیق وبا بالذات کوردیکی بر شئی توصیف ایتمه‌سی، مجازاً حواس و وجدانک
شهادته دخی اطلاق اولونور. بو یولده بیاناتی حاوی اولان متن. بروقه‌نک دلیل
ویا علامتی.

La critique des — s.
شہادت دیکر لرینک شہادتی اوزرینه قبول ایتمکه مجبوردر. بناءً علیه آنک بوشهادتلری
تقید یعنی نه درجه‌یه قدر شایان وثوق اولدقلرینی تعیین ایتمه‌سی لازم کلیر. بوتقید
منطقک برقسی و اصول مشاهده‌نک بر متتمیدر.

شهادت باشقه‌سنہ ایتمه‌نک نتیجه‌سی اولان برواسطه اطلاع وبرمنبع معروف‌قدر.
منطق علماسی شهادتك قاعده‌لرینی یعنی آنک صحیح عد ایدله‌سی و ذهنده کرک بر
احتمال وکرک بر یقین حاصل ایتمه‌سی ایچون لازم کلن شرط‌لری تعیین ایتمش‌لردر.
بو قاعده‌لر بالذات شهادت ویاخود شاهدزره متعلق‌در. شهادتك شرطی روایت ایدیان
و قعه‌نک ممکن اولمه‌سی و شاهدلره عائد اولان شرط دخی آنلرک اهل وقوف
و بیطرف اولمه‌لریدر.

Tempérament

معنای اشتقادیسی برشیئی مناسب مقدارده دیکر بر عنصره قارشیدیره رق تعديل
ایتمکدر. موسيقی مبحث سمعنده سسلری ثابت آلات موسيقیه‌نک بر برینه پک یقین
ایکی‌سی متوسط بر سسده قارشیدیر مقدن عبارت اولان تغیره دینیلیر. برموجود‌دک
تشکل فیزیولوچیائی شیخصیسی تمیز ایدن آثار عمومیه‌نک مجموعی که اکثریا سجیه‌یه

(Caractère) مُقابِل عد اولونور . بُنيه ، مزاج ، طبیعت . بُنيه و مزاج هر طبیعت شخصیه یی تشکیل ایدن استعدادات عضویه نک و سجیه استعدادات عقلیه و معنویه نک هیئت مجموعه سیدر . (مجازاً) بر آدمک وبالخاصه بر صفتکارک ، بر محرك ، بر فیلسوفک خصوصی طرز تفکری .

طب قدیمته مزاجی تشکیل ایدن شی قان (Le sang) ، بلغم (La pituite) ، صفرا (L'atrabile) ، سودا (L'bile) ادن عبارت اولان اخلاط اربعه دن هر برینک نسبتی ایدی . دموی (Le sanguin) ، بلغمی (Le lymphatique) ، صفراوی (Le bilieux) ، سوداوی (Le mélancolique ou atrabilaire) مزاجلر بو نسبتلرک نتیجه سی ایدی . حادثات جسمانیه نک حادثات علم الروحیه اوزرینه اجرا ایتدیکی تأثیر مو جنبجه بومزاجلر کندی عددلرینه مساوی بر طاف استعدادات ویا امزاجه روحیه حصوله کتیرر . (قانت) بونلری بروجه آتی توصیف ایتمشدیر : « دموی المزاج اولان کیمسه شن ، خیرخوا » ، سطحی و بلغمی (لنفاوی) اولان کیمسه صوغوف ، معتدل ، آتی یورکلی و صفراوی (حدید المزاج) اولان کیمسه غیرتلی ، انفعالات نفسانیه سنه تابع حریص ، طمعکار و سوداوی اولان کیمسه متعمق ، حزین ، خوداندیش اولور .

Tempérance

عفت ، شهوت بدنیه نک استیفاسنده اعتدال که فلاطونه کوره فضائل اصلیه اربعه نک بریسیدر . (Cardinales) کلمه نه باقی لی . زمانزدہ پرهیز سرزلک ، افراط (Intempérance) مُقابل اوله رق اغذیه نک وبالخاصه مسکراتک استعمالنده اعتدال معناسنده قول لانیلیر .

Temporaire

موقع ، آنجاق محدود بر مدت دوام ایدن و یاخود محدود بر مدت ایچون یا پیلمنش اولان .

Temporel

زمانده اولان ، زمانه متعلق اولان ، زمانی . حبات مادیه نک موضوعی اولق اعتباریه گچیجی اولان ، فانی اولان ، پایدار اولمایان ، دنیوی ، جسمانی که بونک مقابله روحانی (Spirituel) در .

Temps

بر حادثه متقدمه دن بر حادثه متأخره به قدر او لان دوز ، مدت ، موسم . حالی ماضی يابان تبدل دائمی . و سط غير محدودکه حادثات متوايله آنك ايچنده انكشاف ايذر ، زمان .

(نيتون) و (فلارق) ه کوره زمان خد ذاتنه موجوددر . (لينيچ) و بالخاصه (قات) ه کوره يالكز ذهنده موجوددر . (لينيچ) زمانی : « اشيای متوايله نك ترتیبی » و مسافه‌ی : « بر لکده و عینی زمانده موجود او لان اشیانک ترتیبی » ديه تعريف ايذردي . (قات) ه کوره زمان حساسیتک برصورت محضه‌ی عینی تجربه و احساس قاریشمايان صرف قبلی برصورتی (Forme pure) ، حیات داخلیه نك حادثات متوايله سني ادرالاک ايدن حس باطنینك (شعورک) سورتیدر . مسافه‌ی ايسه خارجي او لان ، بر لکده و عینی زمانده موجوديتلري ادرالاک ايدن حواس خارجي نك صورتیدر . زمان (متى؟) مقولات عشره نك (Catégories) بر يدرکه هوقت ؟ سؤالنجو ابدرو . — برتنيه ايله آنك دعوت ايتدیکي عکس عمل بتنده کي مدت . — de réaction.

Tendance

(محرد بر معنا اولهرق) بر غایه‌ی آرزو ايته ، ميل . (حقيق و وجودی بر معنا اولهرق) معین برجهه متوجه او لان ولكن کرکشرا ئاط موافقه نك موجود او لامه‌ستدن و کرک بر مانعك توفيق ويا تأخير ايتمه‌ستدن و کرک کمندی طبیعت و ماهیتي ايجابنده اولهرق آنجاق تدریجی بر انکشافه متتحمل و مساعد او لمه‌ستدن ناشی فعله کلمه‌ین ويا خود تماماً فعله کلمه‌بن برقوت فعلیه . ميل بالخاصه علم الروحده کندیلکشدن حصوله کلن بالجمله حادثات فعالیته شامل بر اسم جنس او لوب احتیاج ، شهوت ، سوق طبیعی ، آرزو آتك تنوعات‌ستدن عبارتدر . ميل کلمه‌سی پسيقولوجیائی و فيزيولوجیائی منظره‌لرک ايکیسی ده اختوا ايتمه‌سی جهتیله بو تعداد او لونان الفاظه راجح‌در . — تمايلات سافله ، شهوت ، احتسasات خودکامانه و انساني . — s inférieures .

تذليل ايدن افعالات نفسانيه .
معنالى يكديکرندن واضح برصو تده هنوز تمييز و تفرقیق ايده‌ماشدر .
كله‌لری متادف او لهرق قولانیلیع . بو نفرک Penchant , Inclination , Tendance

Tendre.

میل ایتمک، قصد ایتمک. (علم الروحی بر معنا اولهرق) آرزو و جهد درونی دینیلین شیئه مثالاً بر احتساس دویمه‌سی اعتباریله فاعل (Agent) حقدنه استعمال اولونور. (مادی بر معناده اولهرق) برعمانك مجرد از الله ایدله سیله بر تبدل حصوله کتیره جك ويا تبدل اوغرایه حق اولان شی حقدنه مستعمله‌لدر. تضییق ایدله شرگاز، قورویلش بر یای، زنبهک کبی. (صفت اولهرق) یوموشاق، محبت، شهقه میال اولان، چابوق‌متاثر اولان، مشقق، لطیف، نازک، مشفقاته معنالرینه‌در.

Tension

شدت، توثر، کرکینلک. رواقیونه (Stoïciens) کوره آتیده‌کی ایکی نوع جهد داخلی دیمکدر: اولاً عمومی بر صورتده هرشیئه طبیعتنک التصاق و ارتباٹنی ویرن جهد داخلیدر. بو جهد کرک بر شیئک کندیسمنه و کرک دها مکمل بر موجودده بولونسون. مثلاً آتش و هواء، عناصر فعاله، مواد مسمله طبیعتلرینک وحدتی تشکیل ایدن میل طبیجی‌ی حد ذاتلرنده حائزدرلر. صو و طوپراق ایسه بالعکس ذاتلرینک بر و ثابت اولان حقیقتلری خی آتشله صودن آلیلر. بونلره عناصر منفعله (Éléments passifs) تسمیه اولونور. ثانیاً بالخاصه نفسک معرفت حقیقیه‌ی ادراك ایچون کندینی دیک، متناتلی طوتهرق صرف ایتدیکی جهددر.

psychologique. = توتر عقلی، بوعییرک وظائف عقلیه سلسله مراتبنده‌کی در جات عالیه‌نک صفات میزه‌سی اولان آتیده‌کی ایکی حاده‌حقدنه استعمالی (پیه‌رژانه) طرفدن تکلیف اولونمشدر:

اولاً بالخاصه یکی اولدینی و ترکیب عقلی‌ی تشکیل ایتدیکی وقت حائز اهمیت اولان توحید (Unification) و بر نقطه‌ده جمع (Concentration); ثانیاً بو ترکیبه داخل اوله‌لری Le nombre et la masse des états لازم کان احوال علم الروحیه‌نک عدد و کتل‌هسی (psychologiques). یکی بر ترکیب و فکرک بر نقطه‌اورزنده قوتی صورتده جمع ایدله‌سنند عبارت اولان بو ایکی حاده‌نک و پک متعدد حادثات شعوریه‌نک اجتماعی علم الروحده اساسی اوله‌سی لازم کان بر صفت میزه تشکیل ایدر. و بو کا توتر عقلی تسمیه اولونه‌یلیر.

مومى اليه توتر عقلیتک درجه سنه دخی سویه عقلیه نک تر فی (L'élevation du niveau) سمیه ایتمشدر . (mental)

Téralogie

علم الحیاتک سوء تشکلات و غرائب خلقتدن بحث ایدن قسمی ، مبحث المیخات ،
مبحث العجائب . انکلیز جه دن عربی به بر لعده « علم التشوهات الخلقیه » دینلمشدر .
تشوه چیر کیلشمشک معنا سنه در .

Terme

لفظ ، کلمه . حد ، حدود ، نهایت . وعده . شرط . وقت . لفظ ، معین بر فکری
تمیل ایدن افاده شفاهیه در .

(منظقه) موضوع ایله محمولک هر بری . (Riyاضیاته) بینلرنده بر نسبت تأییس
اولونان عناصر بسیطه نک ویا خود بسیط عد اولونان عناصرک بریدر : نته کیم « احمد
علیدین یکرمی غروشه بر چاقی صاتون آلدی » قضیه سنه احمد ، علی ، یکرمی غروش ،
چاقی دن عبارت اوله رق درت حد واردر . « ۸ عددی ۷۲ عددیتک ۹ عددیه
 تقسیمنک خارج قضیتیدر » قضیه سنه ۷۲، ۸، ۹ عددلرندن عبارت اولیق او زره
اوج حد واردر .

ثانیاً بر قیامده کبری ، صغیری و حد اوسط .

ثالثاً بر هیئت مجموعه تمیلیه ده (Système analogique) تقابل ایتدیریان عناصرک
هر بری ؟ بالخاشه بر نسبتده طرفین و وسطین .
رابعاً بر جبر دستورنده (+) و (-) اشارتیله کو ستیریان بر ذوالخد واحد
(Monôme) .

— = اسماء منعوته ، اسماء عین کی امور وجودیه دلالت ایدن الفاظ .

— = اسماء معنی کی امور بحرده یه دلالت ایدن الفاظ .

— = الفاظ عامه که بر جنس و با بر صنف اشیا و احاداث بیان ایدن
الفاظ ، عددلری غیر معین موضوعه حمل اولونه بیلن الفاظدر . کوک ، فانه ، سنه
لفظالری کی . Général دیکر بر کلمه یه نسبتله استعمال ایدلریک وقت دها عام ، اعم
دیک اولور . مثلاً حیوان کلمه یی اعم و انسان کلمه یی اخصیدر .

— = الفاظ خاص که بر نوع بیان ایدن دیکر بر کلمه یه نسبتله دها
خاص ، اخص اولان الفاظدر . حیوان لفظنه نسبتله انسان کی .

== -s singuliers. (علم صرف و نحوه) جمع (Pluriel) مقابل مفرد اولان الفاظ دیکدر. (منطقده) يالکز برعین شیئه دلالت ایدن الفاظ معناسته در. و بوعناده کلمه سیله متراوقدر. اسم خاصله و شوكتاب، ۱۰ نومرسیه خانه کی معناری خصیص و تحدید ایدلش اولان کلمه بو قیلدندر. Singulier == الفاظ شخصیه که بالاده بیان اولوندیتی اوژره کلمه سنك مرادفیدر.

== الفاظ مشترکه . -s collectifs.

== الفاظ موّجهه . -s positifs.

== الفاظ سالبه، نافیه . -s négatifs.

== نقیضینک طرفیندن بری . - - L'un des -s de la contradiction.

== انتهاء مدت . -- de la durée.

== كالمک غایتی ، -- de la perfection ou -- extrême de la perfection.
نهایی .

== منهاه آخر . Le dernier --.

== الفاظ و معانی . -s et notions.

== اصطلاحات صوفیه . -s techniques des Soufis.
طرفین = -s extrêmes.

== بر تناسیک Les -- extrêmes et -s moyens d'une proportion.
طرفینی و وسطینی

Terminisme

اسمیه مذهبینک (Nominalisme) اشکالندن بری اولان (گیوم دوقام) مذهبیدر. وجه تسمیه سی لاتینجه و عده معناسته اولان Terminus کلمه سنك مومی اليک عمليات منطقیه سنك و بالخاصه دستورینک تحلیلنده مهم بروظیفه ایفا ایمه سیدر. بعض کره اسمیه مذهبینک جمله سنه اطلاق اولونور .

Terminologie

بر علم ویا فنه عائد اصطلاحات فیه نک تدقیق ، مبحث اصطلاحات . بعض کره

سوء استعمال ایدیهارک اصطلاحات فنیه نک مجموعه اطلاق اولونور . بر مذهبت ک مؤلفک اصطلاحات فنیه لفتجه‌سی ، قولاندیفی اصطلاحات فنیه .

Terminus a quo, terminus ad quem.

سقولاستیکلاردن قلمه لاینجه ایکی تعبیر اولوب برنجیسی بر حادثات متوااله سلسه‌سنه کی مبدأ و ایکنچیسی غایت و نهایت معناسنده قولانلیلر .

Terrium quid

بودخی سقولاستیکلاردن قلمه لاینجه برتعییر اولوب بر تحلیله بروزمانه قدر آنجاق ایکی حد نظر اعتباره آندیغی حاله نظر اعتباره آنه سنه لزوم کورین اوچنجی حد معناسنده مستعملدر .

Test

انکلیز لساننده بین‌الناس معیار معناسنده مستعمل اولان بو کله (کین قاتل) طرفدن علم الروحه ادخال ایدلشدر . و فلاں ویا فلاں مادی ویا عقلی صفت میزه نک موجودیت ویا درجه‌نی اولدن قرار لشیدیرلش براصول فنیه واسطه سیله تعین ایمک خادم اولان تجربه معناسنده استعمال او تقده‌در . مثلاً مطبوع بر صحیفه یازینک ایچنده بولونان a حرفلرینک جمله‌سی چیزمکه چالیشان بر کیمسه‌نک چیزلمامش بر اقدیغی a لرک عددی دقتی بر ادراک بصرینک تجربه‌سیدر .

Testabilité

شهادته درجه استحقاق . بر حادثه نک شهادته درجه استحقاق و لیاقتی او حادثه نک - صادق ویا کاذب - بشهادتك موضوعی اولمه یه آز ویا چوق صالح اولمه‌سی صفتیدر . بر حادثه نک شهادته درجه استحقاقی مقایسه‌ایله تعین ایمک ایچون بر تجربه ویامشاهده سلسه‌سنه ایچنده بو حادثه نی ذکر ایدن شهادتلرک عددیله استماع ایدیلن شاهدلرک عدد مجموعی یلتنده کی نسبتک آنه سنه قرار ویریلیر .

بو صورته تعريف ایدیلن شهادته درجه استحقاقک تذکاره درجه لیاقت واستحقاقدن (Mémorabilité) فرقی اولدیغی نظر دقتدن قاچیرلما یه جنی در کاردر . چونکه بونک مقیاسی ، موضوع بحث اولان حادثه یه متعلق صادق شهادتلرک عددیله صادق ویا کاذب شهادتلرک عدد مجموعی یلتنده کی نسبتدر .
(بونلر تعیرات جدیده دندر .)

Testimonial.

شهادت متعلق و یا مستند اولان .

Théisme

شخصی و عالمک سبی اولان برالله ک وجودی قبول ایدن مذهب، ایمان بالله مذهبی .
— — جناب الله احتسات بشریه کی احتسات اسناد ایدن
عادی فکرلرک مذهبی .

(Suprême raison) — الله تصوری خی باجهه اشیانک علت علیاً سیله rationnel.
قارشیدیران مذهب .

بوکله Panthéisme Athéisme و Désisme کاملینک مقابله در . و وحی انکار
ایدن و هر کسک کندی عقلمنه تابع اولمه سی لزومنه قائل بر مذهب فلسفی اولان
دن آریلیر . بوصوک کلیه یهده باقالی . Désisme

Thème

موضوع ، مبحث ، مسئله ، موضوع تأمل ، موضوع تفصیل ، موضوع
مذاکره و مناقشه .

Théocratie

برهبان طائفه سو معرفتیه اجرا اولونان حکومت ، اللهک اوامری ایله یا خود
پاپاس کروهند تنسیی ایله اداره دولت اصولی ، حکومت روحانیه .

Théodicée

(لینیچ) ک تألف ایتدیکی کتابلردن بینه ویردیکی اسمدر . عالمده شرک
موجودیندن استخراج اولونان دلیلرہ قارئی جناب اللهک برائئی اثبات و بناءً علیه
بودلله استناد ایدن مذاہب الحاد و شویه یی رد معناشند . بوکله فرانسده ۱۸۴۰
تاریخنده ۱۸۸۰ تاریخنے قدر انتخابیه مدرسه سنک نفوذی تحتنده اولهرق (لیسه)
و (قوللر) لردہ تدریس اولونان فلسفه نک درت قسمندن بینه اسم انتخاذ ایدلشدر .
دیکر اوج قسم علم الروح ، منطق و اخلاققدر . بو عنوانک احتو ایتدیکی مسائل
شووندردر : اثبات وجود باری دلیلری ، باشلیچه صفات الاهیه ، طبیعی و معنوی
شروعی اولان دلیلرک ردی ، انسانک قسمت و نصیبی ، بقای روح

دلیلاری، اخلاق دینی، جناب الله فارشی و ظائف، علم مابعد الطبیعتک وجود و صفات آلهه‌دن بحث ایدن قسمی.

Théogonie

بپرستلرک معبدولرینت علم الانسابی. متقدمین فلاسفه‌نک اشیانک تکوئنی و معبدولرک کرک کندی بینلرند و کرک عالم یعنی طبیعت ایله اولان مناسبتلری حقنده کی اصولی.

Théologie

جناب الله‌دن، آنک صفاتدن، علم و انسان ایله اولان مناسباتندن بحث ایدن علم، علم آلهه‌ات.

— = وحیه مستند علم آلهه‌ات، کتب مقدسه‌ده محفوظ اولان کلام آلهی به — révélée.
مستند علم آلهه‌ات که بوکا (— = علم آلهه‌ات مقدس) و (— dogmatique) علم آلهه‌ات اعتقادی) دخی تسمیه اولونور.

— = علم آلهه‌ات طبیعی، آنجاق تجربه و عقله مستند اولان علم آلهه‌ات.

— = علم آلهه‌ات مادی که جناب الله‌ک وجود و حکمتی عالم مادیده حکمفرما اولان انتظام ایله اثبات ایدن علم آلهه‌اتدر.

— = علم آلهه‌ات اخلاقی که علم آلهه‌اتک اولا وجود آلهی بی انسانک غایات اخلاقیه سیله اثبات ایدن، ثانیاً وظائف اخلاقیه بی اراده آلهه‌نک نظر اعتباره آلینمه سیله تعیین ایدن قسملریدر.

— = علم آلهه‌ات حقیقی که -قولا سیلک علم آلهه‌اتنک (— scolastique) مقابلي اولمک اوزره علم آلهه‌ات علم اسننک استدلالارند معتبر او لهرق قبول ایتدکلری و ثائق و آثار ک علمیدر: انجیل و مجالس روحانیه‌نک (Conciles) متنلری و سائزه کی. بعض کره بالخاصه وطنی و راه علم آلهه‌ات (— patriotique) معنا سنده قولالانلیر. واووقت مجموعی واسع معناده او لهرق علم آلهه‌ات حقیقی بی تشکیل ایدن سائر شعباته (— scriptuaire) = کتاب مقدس عالم آلهه‌ای و (conciliaire) = مجالس روحانیه علم آلهه‌ای نامی ویریلیر.

Théologique

علم الالهیات متعلق اولان ، علم الالهیات صفت و ماهینته اولان .
 = علم الالهیات حالي ، بالخاصه (اوگوست قونت) . کوره عقل
 بشرک تکمل و انکشافنك حال ابتدائیسى كه بونده عقل ، حادثاتي مداخله کیفیلری
 عالمك ظاهرى غير طبیعیلکلری خی ایضاح ایدن آز و پاپک متعدد عوامل فوق الطبيعیه نك
 بلا واسطه و مهادی فعللری واسطه سیله حصوله کاهیور کی تصور ایدر . (Positivism) .
 کلمه سننه باقیالی .

Théonomie

عامل اخلاقینك (Agent moral) يعني فاعل مختار و بناءً عليه فوانین اخلاقیه
 تابع اولان انسانك جناب الله نسبته اولان وهم کندیسنى ينه کندیسنى تعین
 ایتدیکی قاعده‌لره کوره اداره ایمک حق او لمی (Autonomie) هم ده خارجدن
 وضع اولونان قاعده‌لره تابع بولونمه‌سی (Hétéronomie) جهتیله نظر اعتباره آنان
 تابعیت و مجبوریت ، مجبوریت معنویه .

بو مجبوریت ایکی منظره کسب ایدر : بر جهتدن کندینى فاعل مختار اولان
 انسانك حریته عرض و تکلیف ایدر . و بوصورته آکا پک واضح بر مختاریت
 (کندی کندیسنى ایستدیکی کی قولانق) صفتی ویر . دیکر جهتدن آکا کندیسنى
 جبر آنچمیل ایدر . و بوجهله آکا عینی درجه‌ده واضح بر تابعیت صفتی کسب ایتدیر .

Théophiles

دور انقلاب فیلسوفلرینك خصوصی بر آین دینیده موجود اعظمه عبادت‌ایله
 بشریته محبتی بر لشیدیرن بر فرقه‌سی .

Théorématique

بر دعوای نظری (Théorème) صفت و ماهیتی حائز اولان .
 = صفت میزملری اساساً فرضی نسبتلر ، بر معلومه و بر
 نتیجه‌یی بر علت و معلومی ربط ایدن قانونلر بیان ایمک اولان علملرک جمله‌سننه
 اطلاق اولونمشدر . علی العموم قانونلرک علمی ومنطق نظری دیمک اولان Nomologie
 ایله ریاضیات ، علوم طبیعیه و علم اجتماعی ده حاوی اولان علوم حیاتیه و روحیه .

بوقبیله‌ندر . بو علم‌لرک مقابله‌ری موضوعی و قواعات اولان علوم تاریخیه ایله علوم اقتصادیه یعنی قاعده‌یه متعلق اولان (Normatives) علم‌لردر . بو تعییرلری موسیمو (آدریین ناویل) یکی تصنیف علوم‌مندہ قول‌لأنشدر . بو علومک برنجی صنفنه نسبت و قانونلره متعلق علوم و ایکنچی صنفنه‌ده قواعده متعلق علوم دینیله بیلیر .

Théorème

معنای اشتقاقيی قضیه نظریه دیمک ایسمه به بومعنا متوفکدر . ابتدا بیان اولونان وصوکرده اوچجه وضع ایدیلن دیکر بعض مبادینک نتیجه‌سی اولدیغتفک اثباتی تصمیم ایدیلن قضیه ، دعوای نظری ، حلای مطلوب مسئله . مبدأ معناسته‌ده کاپیر . لکن اوحالدہ دیکر برکله ایله برابر استعمال اولونور . مثلاً وترقامک مرتعی مبدئی موجنبجه ، (تاله‌س) مبدئی موجنبجه دینیلیر .

Théorétique

لفظنک نادر الاستعمال بر مرادی اولوب نظری دیعکدر . (آریسطوط) ک تسمیمندہ ریاضیات ، علم طبیعی ، علم الامیات علوم نظریه‌دندر . بونلرک مقابله علوم شعریه و عملیه‌در . عقل نظری (— L'intellect pratique) عقل عملینک (L'intellect) و حیات نظریه (— La vie voluptueuse) حیات سیاسیه و حیات شهو پرستانه‌نک (La vie voluptueuse) مقابلیدر . بزم وظیفه مخصوصه و اساسیه من موجنبجه اجرا ایدیلن اکیوکسک فعالیت مشاهده (Contemplation par l'intellect) در .

— = فضیلت نظریه که حقیقتک بیلینمه سندن و مشاهده ایدله سندن عبارتدر . بونک مقابلي (Les vertus pratiques) = فضائل عملیه یعنی فعادن عبارت اولان فضیلتلردر . فضیلت نظریه انسانک موجود عاقل اولق حیثیتله غایه‌سیدر . فضائل عملیه ایسه اهالیدن اولمه‌سی اعتباریله غایه‌سیدر .

بو کله ایو تمیید علومه عاڈبر معنا اوله رق بالحاصه موضوعی (فعلیات و تطبیقات دکا) نظریه اولان نقطه نظر و مذهبله دینیلیر . Le théorétique نظریه‌یه متعلقدر . ایسه نظریه‌نک اقسامندندر . Le théorique

Théorie

نظریه ، عقلک نتایجی مبادیه ربط ایدن ترکیب نظریسی که عملیات ، تطبیق مقابلیدر . و بروجه آتنی استعمال اولونور : اولاً حادثاً تده عملیات مقابلي (La pratique)

اولهرق تطبيقاتندن صرف نظر ايدلش بيطر فانه ر معرفتک موضوعی اولان شی ، ثانیاً كذلك عمليات مقابلي اولق اوزره على العاده قبول ايدلش مجبوريتى دن (وجائبدن) فرقی اولهرق حق محضی وکال خيری تشکيل ايده جك اولان شی ، ثالثاً معرفت عاميانه مقابلي اولهرق موافق قاعده برصورته تشکيل ايدلش براصوله مستند و باءً عليه شکلنه عادي عقله عائد اولمایوب علمی بعض مقررات و يا اتفاقاته تابع بر تصورك موضوعی اولان شی ، رابعاً معرفت یقينيه مقابلي اولهرق فرضی بر ترتیب ، بر عالم ويا فیلسوفك منازع فيه بر مسئله حقدنه کي فکري : مثلاً (دهقارت) ک خطاحقدنه کي نظريه سی . بوکله فلسفه ده ایضاً ، تعلييل معناسنه کلير : ایضاً دیمکدر .

— — — نظریه عقل که قوای عقليه نك اصول داژه سنده de l'intelligence.

— — — معرفت نظريه سی که معرفت فعلنده ذهن (Sujet) de la connaissance.

ایلهشی عخارجي (Objet) بیننده کي مناسبتك تدقیقیدر .

بو مسئله نك اک اسکي شکلی شودر : انسانلر ک ذهنلر نده استحضار ايندکاري شی بواستحضار دن قطع نظرله واقعه نه در جمهه مشاهدرو ؟ شمديکي شکلی دخی شودر : نفس عالمه نك (Sujet connaissant) نفس عالمه اولق حیثیته معین بروطیعت و ماھیتی بولوندیغی معلوم اویلغله فکرک اعمال و اجراسنده بو طبیعتک قانونلری واستحضاره الحقائق ايلهديکي شيلر نهدر ؟ لکن دامنا بو ايکتنيجي شکله دخی برنجيسي کي علم واستحضارک قيمتلريني تعينه منجر اوله يور نظریه باقلمقدمه در .

Théosophie

صفت مميزه مشترکلري حیات داخلیه نك تعیینه مستند بولونان و حیاتك اداره و تمیشتنده عقل و حكمته برابر على العاده اراده بشریه يه تابع اولمایان قوتلري استعمال و استخدام ايچك فدرتی ويرن معرفت الاهیه و معرفت امور ربانیه صورته نده عرض ايدلکدنه عبارت اولان مذاهب مختلفه يه مخصوص براسم جنسدر . بعض لغت کتابلرنده بو علمه تصوف دينلمش ايسه ده تصوف دين اسلامده نفسلریاه فانی والله تعالی ايله باقی ، طبایع دن قورتولمش و حقیقته الحقایقه واصل اولمش اولان زمرة خواصه مخصوص بر مذهب اوله سننه ، حال بوکه (تئوزوفی) نك پاک قدیم بر مذهب اولدیغی کتابلر ده .

بیان ایدله سنه و آتیده کی ایضاً حاتمند آکلاشیله جغی او زره سحر دخی بوعلمک اقسامندن بولونمه سنه نظرآ بوكا تصوف دینلمه سی دوغری دکادر. واقعاً صوف لفظنک بومذهبه منسوب او لانلرک وقتیله صوف کیمعلنند نشأت آیتدیکی روایت ایدلادیکی کی لسان یونایده حکمت معنا سنه اولان (سوفوس) کلمه سندن مشتق اولدیغی دخی ادعا ایدلش ایسه ده اصل معمول علیه اولان روایت بونلرک برخیسیدر. بناءً علیه بو کله نک، معنای استقاییی اولان معرفت امورالآمیه تعییریله ترجمه سی مرجح کورینور. بونکله برابر فیلسوفی دیدیکمز کی (تئوزوفی) دینلمه سنه ده هیچ بمانع یوقدر. اساساً بور نوع اشرافیه مذهبی (Mysticisme, Illuminisme) در.

(تئوزوفی) طرفداری اولان بر مؤلف بو مذهبک شعباتی بروجه آتی تعین ایتمشدر : « هندستانده، مصربه و یونانستانده تعلم ایدیلان اسکی تئوزوفی صورت عمومیه ده درت مقوله به تقسیم اولونمش حقیقی بر محیط المعارف تشکیل ایدردی : مبادی = مطلبه علمی. که کائناته تطبیق اولونان علم اعدادک عینیدر. ویا خود ریاضیات مقدسه ؟

مبادی = La cosmogonie.
ویا خود روحک ماده به قاریشمہ سی ؟
La psychologie. = انسانک تشکای، روحک موجودیتلرک سلساهی ایچنده تکاملی ؟

La physique. = طبیعت ارضیه نک موالید و خواصنک علمی .
بو تقییات نظریه دن هر برینه مقابل بررده عملی قسم وار ایدی :
La Théurgie. = روحی ارواح عالیه ایله مناسبانده بولوندیرمق و آنلرک او زرینه اجرای فعل و تأثیر ایتمک علمی ؟
L'astrologie. = علم نجوم ؟

Les arts psychurgiques. = فنون سحر و تقال ؟
La médecine sympathique. = طب و دادی .
(بودا) نک مذهبیه ارتباطی اولدیغی بیان ایدیلان و بالخصوص آمریقاده متعدد طرفدارلر پیدا ایتمش اولان اشرافی (Mystique) برمذهب منسویینی دخی بو (تئوزوفی) نامنه ادعای استحقاق ایتمشلردر. بومذهبک باشلیجه ناشری مادام (بلواتسکی) اولشدر.

Thérapeutes

مصر یهودیاندن متشکل اولوب (فیلون) ک ویردیکی ایضاً حاته کوره اطبای ارواح نامن آلان و کوشہ از واده تأمل و تفکر ایله اسرار حیات ایدن بر جمعیتک اسمیدر.

Thérapeutique

فن تداوی، علم طبک خسته‌لرک تداویسنه متعلق اولان قسمی.

Thermique

احساسات حرروریه = *Sensations* — s.

و برودت احساساتی دیگر لرندن صورت خصوصیه آیریلیر. بناءً علیه لمسک معناشی تقسیم ایمک و آندن حاسه حرروریه‌ی (Le sens) آیرمق لازم کلیر. ذاتاً بوکا مخصوص عصب او جلرینک موجود اولدینی آکلاشمشدر.

Thèse

اشبائی مطلوب اولان قضیه، مطلوب، حلی مراد اولان مسئله، مسئله، دعوی، قول، موضوع، وضع.

بر مذهبک ایراد ایدیله سیاه جک اولان اعتراضه قارشی مدافعه‌سی در عهده ایدیلن موقعی. بوندن مأخذ اوله رق آتیده کی معنالرده مستعملدر. اولاً فیلسوفک معین بر نقطه حقنده اولان فکری بر دعوی و کلی طرفندن بر مدافعه نامه‌ده مدافعه ایدیلن مستدعیات، سیاسی بر آدم طرفندن بر مناقشه و یاخود نطق و ساره‌ده مدافعه اولونان فکر؛ ثانیاً (دارالفنون لساننده) دوقتور رتبه‌سی آلمق ایچون تأليف ایدیلن لا یحه و کتابلر. نقیض وضع (Antithèse) و ترکیب (Synthèse) مقابله اوله رق ایلک ایکیسی یکدیگرینک مقابله اولان و اوچنجیسی عالی بر نقطه نظر رأسیسیله بومقابل رفع ایدن و بو وجهه او لکلر له تأليف ایدلش بولونان اوچ تصوردن مرک بر منظومه‌نک برخی حدی که بوکا وضع ویا موضوع تسمیه اولونور.

اکر مجیک حفظی ضامن = *Si la — est contraire à la conclusion.*

اولدینی وضع نتیجه‌نک ضدی اولورسه. بوعباره ابن رشدک (آریسطوط) ک آثاری اوزریته یازدینی شرحدردن آلمشدر.

Thétique

اشبائی مطلوب اولان قضیه‌یه، مطلوبه، دعوایه (Thèse) متعلق اولان. موضوعه، وضعه متعلق اولان.

= (فیهته) یه کوره برحکم و تصدیقدرکه آنده برشی دیکر
برشیئه زمشابه نه مساوی نه مقابله نهده دیکر بر شیئک عینی اوله رق وضع اولونایوب
یا لکر کندی کندیتک عینی اوله رق وضع ایدیلیر. «نم = Je suis» کی . بوکا تصدق
وضعی دیهیلیرز .

Théurgie

بشریتک فو قنده بولونان موجودات عالیه نک قوتی استعمال ایمکدن عبارت
اولان قدرت و با عملیات سحریه ، نیزنجیات ، علم سحر و سیمیا .

Thomisme

(سن طوما داقوئین) (۱۲۲۷ - ۱۲۷۴) ک مجموع عقائدی ، مذهبی . کرک
قرون وسطاده و کرک از منه جدیده ده موچی اليک عقائدیه تابع اولان مذاهیک مجموعی .

Tiers exclus

کلمه سنه باقالی . (Milieu)

Tolérance

مساحه ، تساهل ، تجویز ، تحمل ، حقوق صریحه سنه ایراث اولنان خلل و ضرری
منعه مقدتر اولدینی حالتکه بوکا بلا اعتراض تحمل ایدن بر کیمه نک طرز حرکتی ؟
تطیق و اجرای احکامیه مکلف اولدینی قوانین و نظامانه مخالف برعاملیه بروز
عرف و عادت موجنبجه آچیقدن آچیغه قبول ایدن بر مأمورک طرز حرکتی . تعین
اولونان مقابیس عددیه (مثلا بالخاصة مسکوکاتک عیار و شلتنه) نسبتله اوچه قانوناً
تجویز ایدیلن ویا خود عرف فا تأسیس ایدن فرقک حد اعظمی . کندیسی اشتراک ایمکه
بیله هر کسه فکر لرینی سربست اوله رق بیان ایمکه مساعده ایمکدن عبارت اولان
میل فکر ویا خود قاعدة حرکت . بعض کرہ باشقه لرینک اعتقاداته مجموع حقایقه
بر یاردمیم و خدمت نظریه باقرق بونلره توجهکارانه حرمت و رعایت ایمک معناسته
قولالایلرسه ده بمعناک صحی منازع فیدر .

(غوبلو) فلسفه لغتچه سنده بو کلمه نک الهمیات علماسنک اصطلاحنده معنایی عقايد
و کلیسانک قواعد انصباطیه می خلافه و قو عه کان حرکتکه حقنده مسامحه دیمک
اولدینی و مثلا شرق کلیسانسته رهبانک تأهل ایمکلری مجاز ایدوکنی و اون سکر زنجی

عصرده (ولتر) ایله سائز فلز اختلاف افکاره رغمًا حیات اجتماعیه بی ممکن قیلان و یالکز صوری اولان بر تراکت و تربیه بونامی ویردکلری بیان ایندکدن صوکره: «بو کلمه ایوم کندی قناعتندن فراغت و آندری اظهار و مدافعه و نشردن اجتناب ایمک دکل بلکه شدید»، تحریر آمیز ویا خود دسیسه کارانه اولان و سائطک جمله سنندن توپی ایمک معناسته در» دیشدر.

Topique

(عادی لسانده) بر نقطه، بر مناقشه نک موضوعی . (منطقه) مواضع یعنی ادله نک منبع و مأخذلری . (جمع صیغه سیله) آریس- طوطک (كتاب الفص) (نی Organon) تشکیل ایدن آلتی کتابک بربی اولان (كتاب الجدل) لک عنوانیدر . و کتاب مواضع الجدل دیمکدر . (فانت) بر تصور کای بی کرک حس ایمک قوته و کرک مدرکه (Entendement) نسبت ایده رک آ کا تعین اولونان محله مواضع اعلوی (Lieu transcendental) و تصوراتدن هر برینه مختلف صور استعمالرینه کوره تعینی مناسب اولان مواضع اعلوینک تعین و تحدیدینه (transcendental) —) تسمیه ایدر . (صفت اوله رق) بر مطالعه ویا دلیل و سائزه دن بحث اولوندینی زمان یرنده ، محل مناسبنده اولان ، اساس مسئله یه تعلق ایدن .

Totalité

کلیت ، جمله ، مجموع . کلیت عقلماک تصورات اساسیه سنندن بریسیدر . (فانت) طرفندن مدرکنک (Entendement) اوون ایکی مقولاتی (Catégories) میانه کمیت عنوانی تختنده اوله رق ادخال ایدلش و وحدتله کثرتک ترکیبی اوله رق کوسترشدر . (وجودی بر معناده اوله رق) برکلی تشکیل ایدن عناصرک هیئت مجموعه سی .

Totem

آمریقا و آوسترالیا اهالیستنک منقسم اولدینی طائفه لردن (Clans) هر برینک اسمی اولدینی کی آتیده ذکر اولونه جنی وجهمه پک خصوصی مناسباتده بولوند فلری معین بر نوع اشیانک دخی اس- میدر . (طوتهم) اتخاذ اولونان شیلر اکثریا نباتات و حیواناتندندر . علی العاده (طوتهم) بر شخص دکل بر نوعدر . بعض کره خصوصی بر شیدر . و بعض کره بر جند (Ancêtre) ویا بزمرا اجدادر . آوسترالیانک بعض

قیله لرنده و آمریقای شمالی فیلمنک اکثرنده هر فرد ، معین بر شیله هر طائفه نک کندی (طوتهم) ایله محافظه ایتدیکی مناسبه مشابه برمناسی شخصی او له رق محافظه ایدر. فردک حامیسی کندیسته شخصی (طوتهم) اولدینی کی (طوتهم) دخی طائفه نک حامیسیدر . ایکن بونکله برابر بمناسبت اصل (طوتهم) ه عائد اولان مناسبتدن اصل و ماهیت جهتیله جال دقت برصورتده فرقیلدر. بعض اقوامده برطر فدن ارکلر و دیکر طرفدن قادینز هانکی طائمه خصوصیه یه منسوب اولورسه او لسو نلر کندیلرینک رمزم (Emblème) و حامیلری (Protecteur) مشابه سنده اولان برموجود ایله بوكا مشابه برمناسبت قبول و تصدیق ایدرلر. ایشته جنسی طوتهم (Totem sexuel) تسمیه اولنان شی بودر.

Totémisme

(طوتهم) لرک موجودی اوزرینه مؤسس تقسیمات و تشکیلات اجتماعیه. بوعناده او له رق طوتهم اصولی (Système totémique) تعبیری دخی قولانیلیر .
Totem (--) و (--) sexuel (individuel ou personnel)
کلمه سنه باقالی .

Toto-partiel, Toto-total

کلمه سنه باقالی . (Quantification)

Toucher

حواس خمس ظاهره نک بربی اولان قوه لامسه ، لمس که بروجه آتی بر قاج صفت احساساتی (Sensations) حاویدر :
اولاً بلا قید و شرط تماس احساساتی ؟
ثانیاً بورو شوق ، چیز کلی ، پرداختی ، قطیفه کی خاولی و سائر شیلر ک احساساتی ؟
ثالثاً شکل و مقاومت احساساتی ؟
رابعاً حرکت احساساتی ؟
خامساً احساسات حرروریه :

دیکر جهتدن لامسه منفعله (passif) — و فاعله (actif) — قسملرینه تقسیم اولونور . ادرارک اولنان شی کاوب عضو ایله تماسده بولونورسه لامسه منفعله در . واکر عضو لمس ادرارک اولنان شیئه تماس ایچون حرکت ایدرسه فاعله در .

(فعل اوله رق) آتیده کی معنالرده قولانیلر : اشخاصدن بحث اولوندینی و قتمد ساده جه بر تماس احساسی دویق . كذلك اشخاصدن بحث اولوندینی زمان دوقونمی لامسه فاعله کی استعمال ایمک . خفیف بر صورته تعديل و تبدیل ایمک اوزره بر شیئه النی کوتورمک . بومتنا حقیقی و مجازی اوله رق مستعملدر . مثلا بر آله ، بر قانونه بر قاعده دیه ، بر تعریفه ، دو و هن دینیلر . (اشیا و تصوراتدن بحث ایدلیکی وقت) مسافه ده متصل اولمک . رقت کتیرمک ، قوه خیالیه ویا عقله تأثیر ایمک . تعلق و مناسبتی اولمک ، ذهنده بالطبع یکدیگریله مشارک اولمک .

Tourbillon

کرباد ، ریخ دوار ، قصیرغه ، کرداب . (ده قارت) ک اصول فلسفه سنده دیگر بعض مواد ابتدائیه نک اطرافنده حرکت دوریه ایله حرکت ایدن و تکافیله کواکبی تشکیل ایتش اولان ماده ابتدائیه .

کردابلر نظریه سی که (ده قارت) ک حرکتی ایضاح L'hypothèse des — s . ایتدیکی نظریه در .

مومی ایله ماده ایله تحیزی (Étendue) عینی شی عد ایتدیکنند نه ماده سز تحیز یعنی خلا نده مساوی حجمده بولونان ایکی محلک بر نده دیگر ندن زیاده ماده او لا بیله جگنی قبول ایده من ایدی . بر جسمک آرقه سنده بوش بریر بر اقه رق حرکت ایمه سی ممکن اولمادینی کی او کنده بولونان دیگر بر جسمه تبدیل مکان ایتدیر مکسزین حرکت ایمه سی ده ممکن دکلداری . بناءً علیه بر جسم حرکت ایتدیکی وقت آنک یرینه در حال ایکنیجی جسم و بونک یرینده اوچنجی بر جسم کلیر . بحال دوام ایده رک نهایت صولک جسم ایلک جسمک یرینه قائم اولور . بوصورتله حرکت ایدن جسملر بر داره تشکیل ایدرلر . ایشته ایلک خلق اولونان ماده دن تدریجاً آریلان غایت کوچوک جزو لر بوصورتله یعنی کرداب شکلکنده حرکت دوریه ایله حرکت ایده رک نهایت تکائف و کونش و سیاراتی تشکیل ایشـلردر . مطالعه ایتدیکم کتابلرده بواسیزی مادیه نک حرکتی صو جریانلرند تصادف ایدیلن کردابلره تشیه ایدلش اولدیغندن بوراده کرداب تعبیری ترجیح ایتمد . جاذیه عمومیه قانونک (نیوتون) طرفندن کشفنده صوکره بونظریه رک ایدلشدـر .

— عضویته داخل اولان و صوکره حیاتی ادامه ایدن بر تجدد دائمی vital.
واسطه سیله آندن اخراج ایدیلن ذراتک حرکتیدرکه روحک عینیت و هویته
مقابل عد اولونور: کرداب حیات .

Tout

مجموع ، جمیع ، کل .
= جناب الله ایله برابر عالم . Grand — .
ارواحک روح عالمه یاخود روح کلی یرجوعی . Le retour au grand — .

Tradition

روایت ، نقل ، حدیث مأثور ، سنت . تقليد . خبر . عننه ، تعامل قدیم .
اصل معنای نقل ایسهده اکثريا بوجه آنی شی منقول و مستقل معناسته مستعمم‌لدر :
کوچوک و یا بیویک بر هیئت اجتماعیه ده وبالخاصه بر دینه کرک شفاها و کرک تحریری
اوله‌رق و کرک طرز حرکتلر واسطه سیله انتقال ایدن شی . (تنقید تاریخنده) بطندن بطنه
آنجاق شفاها نقل اولونان یاخود برمدت بوصور تله نقل ایدل‌کدن صوکره یازیلان
بر وثیقه یه تسمیه اولونور . لکن بوشفاهی و تحریری فرقنک اهمیتی یوقدر . چونکه
بز مانخی یه عائد عنناه آنجاق یازلقدن صوکره مطلع اولقدیز .

= حدیث . musulmane.

= احادیث نبویه . s prophétiques.
= کاوردی الحدیث = حدیثده وارد اولدینی اوزره . Tel que l'enseigne la — .

Traditionalisme

عنناهه مربوطیت . اشکال سیاسیه و دینیه نک حق اولدینی عقلی بر صورتده انبات
ایدیله مه سبیله بوفلره بر هیئت اجتماعیه نک احتیاجات حقیقیه سنک افاده مشروعه سی
و کنده یا لکنند میدانه چیمه سی نظریله باقلمه سنه و عقلک آنلر حقنده کی سر بستانه
تنقیدی بالضروره شخصی و نقصان اوله سنه مبنی اشکال مذکوره نک محافظه سی لزومه
قابل اولان مذهب ، (تاریخاً دها خصوصی بر معناده اوله رق) ابتدائی بروحی هر معرفتک
مبدهی اولدینه و حقیقتک آنجاق عنناهات ایله وبالخاصه کلیسانک عنناهاتیله بیلینه بیله جکنه
قابل اولان (بونالد) و (لامنه) نک مذهبی .

Ttradicianisme

چوجوغنگ جسم و روحی ابوینتک جسم و روحندن صدور ایتدیکنه قائل اولان مذهب. نته کیم Générationisme چوجوغنگ - جسمی دکل - بالکنز روحی ابوینتک روحندن صدور ایتدیکنه قائل اولان مذهبدر . بوایکی مذهبک هر ایکی ده تعییر دیکرله Crétation مذهبنه مقابله.

Traduction

— — — انتقال ارواح ، (لینیسیج) طرفدن اوچ اعتقادک بريته ويريان اسمدرکه بودخی چوجوغنگ جسمی والدینتک جسمی طرفدن تولید ايلدیکی کی روحندک دخی آندرک روح لری طرفدن تولید ايدهش اولمهسی اعتقادیدر . موئیله کوره روحک خطایای حاضرندک منشئی اولاز خطيه اصلیه به (Péché originel) معروض بر اقلمه سنده جناب الله طرفدن ظلم و قووه کلش اولمسرین بوخطیه ايله ناصل افساد ايلدیکی آنجاق اوچ اعتقاد ايدها يضاخ اولونه بيلير . بواعتقادلرله دیکر ايکیسى اولدن موجودیت (Préexistence) و خلق (Création) اعتقادلریدر . خطيه اصلیه خرس-تیاندرک اعتقادینه کوره بوتون انسانلرک حضرت آدمک شيخضنه ارتکاب ايتدکلری خطادر .

Trance

انکلابز جهden آلينمه بر کله او لوپ وجده ، حال ، جذبه دیکدر . اکثریا (مدیوم) لرک کنديلری تیز ایدن حادثات خصوصیه بی اظهار ايتدکاری وقتده بولند قلبری حال معناستنده قوللانيلير . ودها عمومی برمغنا اولهرق جذبه بحرانلری ، سیرفی المنام ، نوم صناعی ، اختلالات شیخصیت و حتی بعض نوم مستغرق حاللری معناستنده دخی مستعملدر .

Trans

(اوتهسنده ، ايچندن ، آراسندن ، ماوراء ، فوق) عصر حاضر فيلسوفلری طرفدن بر فکری بو فکرک تحاوز ايتدیکی شیئله قارشی قارشی يه كتيره رک يکی کلهر اختراع ايتمک ايچون کلاتک اولنه الحق ايدلک صورتیله پلک زياده اعتمال اولوتان بر اداندر . (بونکله براز بو تحاوز مختلف صورتىرده آ کلاشیله بيلير .)

حقایق ماوراءالتاریخیه که حقیقت ماریخیه ايله Vérités transhistoriques .

حقیقت فلسفیه نک يکی برصورتله ترکیندن حصوله کان حقایقدر .

Êtres mathématiques transintuitifs .

موجودات ریاضیه، کنديملرینه مقابله حینده هیچ بر صورت اولمیان موجودات ریاضیه دیگدر.

آشاغیده آشاغیده (Transnaturel و Transrationalisme)، کلمه‌لرینه باقایی.

Transcendence

تفوق، تعالی، اعلویت، ارفعت، بالاترلک، باشتمانیک او زرینه جیمه، یوکسلمه. عالی، متعالی او لان شیئت صفت و ماهیتی. L' existence des réalités transcendentales یعنی حقایق عالیه و یا متعالیه نک موجودیتی، تعبیری آتیده کی محلرده استعمال اولونور: اولا جناب الله عالمد، ذی روح بر موجودی جانلاندیران بر اصل حیات کبی موجود اولمایوب (لینینیج) ک تعبیرانه کوره بر مختبر احتراع ایندیکی ما کینیه، بر حکمدار تبعه سنه، بر پدر اولادیه نسبته نه مثابده ایسه اودخی مخلوقاته نسبته او مثابده بولوندیغنه قائل اولان مذهب؟ ثانیاً محسوس اولان صور ظاهره و یاخود ظاهره وحداتک آرقه سنده کی جواهر دائم (Substances permanentes) و یاخود فی ذاتها اشیا (Choses en soi) موجودا لوپ ذکرا اولونان صور ظاهره وحدات بوندرک ظاهره اتندن عبارت اولدیغنه قائل اولان مذهب؟ ثالثاً موسیو (لوئی بو آمی) — Philosophie de la — فلسفه اعلویت (Name حادثه حاکم اولوب تابع اولمایان حق و حقیقت تصویرلری موجود اولدیغنه قائل اولان مذهبه تسمیه ایتشدر.

Transcendant

(معنای حقيقی) معلوم بر سویه و یا حدک فوقنه یوکسلن، متعالی، عالی، اعلی ارفع، علیا، بالخاصه، بر نوع موجودات و یا افعالک حرکت طبیعه‌لرینک نتیجه‌سی اولمایوب خارجی و فائق بر اصلک مداخله‌سی فرض ایتدیرن، تضمن ایدن. (عقل و امور شخصیه به متعلق شیلدده) فائق اولاز یاخود حتی سویه بشریتک فوقنه چیقان. (فانت)ه کوره (کرک حقایقدن، موجوداتدن و کرک مبادی عمر فتدن بحث اولوندینی و قدمه) نمکن اولان هر دور لو تحریمک او ته‌سنده، فوقنده اولان، هیچ بر معرفت شهودیه ظاهریه نک موضوعی اوله مایان، آنجاق ساده‌جهه فکرک قوانین ضروریه‌سی موجنبجه فکر ایدیان و بناءً علیه معرفتی صرف واهی و خیالی اولان. بونک مقابله

كملیدر. بواعتبار ایله جناب الله متعالیدر. Experimental ، Empirical ، Immanent يعني آنک موجودی عالم مادی واسطه سیله معلوم او له ماز. او ساده جه عقل نظرینه بر غایه کالیدر که آنک موجودیتی آنخاق ایمان قلبی تصدیق ایدر. فوق التجربی، ماوراء التجربی.

(ریاضیاتده) عالی، غیر جبری.

احوالک جریان طبیعیتی نتیجه سی اولایوب باشقه و دها Justice - e.

عالی بر ماهیته اولان عدالت و مجازات و مکافات . Sanctions - es.

نته کیم احوالک جریان طبیعیتی نتیجه سی اولان عدالتدر. Justice immanente

= بردھای عالی، دیکرلرینه فائق بردھا. Un génie —.

= تدقیقات و تفحصات عالیه . Des recherches - es.

تحلیل عالی که (اوگوست قونت) ه کوره حساب تفاضلی Analyse - e.

دیکدر. لکن بو تعییر مستعمل دکلدر.

تصورات و حقایق عالیه و یامتعالیه که Les notions et les réalités - es.

(سقولاستیک) لره کوره هر جنس و مقوله نی تجاوز ایدوب هر شیئه شامل

اولان تصوارت و حقایق دیکدر : وجود، وحدت، حقیقت کی .

Dieu est — et non simplement immanent. = جناب الله خارج عالمده در

(متعالیدر .) داخل عالمده (عالیک عینی) دکلدر .

Transcendental

اعلوی که (سقولاستیک) لرک اصطلاحنده (آریسطوط) اک مقولاتی تجاوز ایدن و کافه موجوداته موافق اولان محوله (Attribut) دینور : وجود، وحدت ، حقیقت کی . (قات) ه کوره بو کله داها معرفت حقنده قولانیلر . و بعض کره تجربی، بعض کره عالی، متعالی، فوق التجربی (Transcendant) و بعض کره مابعد الطبیعی (Métaphysique) کلمه سننک مقابلی اولور . اولا تجربی مقابلی او له رق برو معلومه تجربیه (Une donnée de l'expérience) دکل تجربه نک بر شرط قبلیسی (Une condition a priori) یعنی صرف نظری بر شرطی دیکدر. مثلا مبادی اعلویه Enten-(-) قواعد معرفت اولمچ حیثیتله مدر کنک (Les principes transcendentaux)

(dement) قانونریدر . اعلوی ادراك واضح (e — Aperception) شعور علم الروحی (Conscience psychologique) واسطه سیله دکل احساسات و احتساساتك کثترته . فارشی بونلر کنديسه نسبت ايدلک او زرمه يکانه و داماً کندي کنديزنک عیني بر نفس ناطقه يه لزوم کوستون ايجاب مبدئه نظر آ کندي کنديز حقنده حاصل اينديکمز ادرا کدر . بناء علمي موضوعي - تجربه ايله اولان مناسبتلري اعتباريله - صورت و مبدأ ياخود تصورلر اولان هر تدقیق اعلویدر . وبوراده اعلوی تقید لفظنك مرادفيدر . . . = اعلوی و ياخود تقیدی علم البدایع و منطق . Esthétique et logique — es.

= اعلوی و ياخود تقیدی تحلیل و جدل . Analyse et dialectiques — es.

= اعلوی و ياخود تقیدی استنتاج . Déduction — e.

= اعلوی و ياخود تقیدی منطق ک عادي و عمومي منطق (Logique — e.) منطق ک عادي مقابليدر . شو جهته ک عمومي منطق شکل منطقی آنجاق معرفتلر بينلنرند ک مناسبات اعتباريله نظر مطالعه يه آيلر . حال بو که منطق اعلوی ياخود تقیدی بزم اشيایه متعلق اولان معرفتلريزک منشائی آرار .

تقیدک هيئت مجموعه سنه فلسفه اعلوینك تصوری (Idée de la philosophie) — e دخی تسمیه اولونور . لكن بو، فلسفه نك تصوری اولوب بوتون علم ما بعد الطبيعه يه احتوا ايدن کنديسي دکلدر .

ثانياً تجربی (Empirique ou immanent) برمبدأ معلومک على العاده استعمالی تجربه مکنه حدودی داخلنه منحصر اولدينی حالده مبدأ مذکور بوحده خارجنده تطبیق ايدلديکي يعني يالکز تجربه نك موضوعي اوله بيهجهك حادثاته دکل على العموم . وفي ذاتها اشيایه (Choses en général et en soi) تطبیق ايدلديکي حالده اعلوی بر صورته استعمال اولونهیور دینلير . بالعكس بر مبدأ کندي طبیعته بو حدودی رفع و الغا اينديکي وياخود آنلری تجاوز ايمک حق و صلاحیتنه مالک اولدينی ادعا ايدلديکي وقت آ کا يالکز اعلوی بر صورته استعمال اولونهیور دینلمز اعلى ، هر دورلو تجربه نك فوقنده (Transcendant) تسمیه اولونور .

= اعلوی کوريتش ، بزی تجارب مکنه حدودی داخلنده . L'apparence — e.

فالمهی لازم کان مبدأ لری (Principes immanents) بوصورته استعماله سوق ایدن واهی، اصلیز (Illusoire) کورینشد. بونک مقابله Apparence empirique یعنی تجربی کورینشد. بونده حکم و تصدیق خیال ایله تغییط و افساد ایدیلر: غلطات رویت کی .

ثالثاً بر مبدأ دیکر خصوصی بر تعین و تخصیص اولمکسزین سادهجه بر تجربه نظریه باقیلان بر تجربه نک قبلی (A priori) بر شرط عمومیسی بیان ایتدیکی وقت او مبدأ اعلویدر . (قانت) : « اشیائناک بزم موضوع معرفتمز اوله بیلمه‌سی ایچون لابد اولان قبلی شرط عمومی بی تمثیل ایدن مبدأ بن اعلوی تسمیه ایده‌رم » دیمشدر . بووجهه معارف شهودیه محضه (Intuitions pures) اولان مسافه و زمان، مقولات، مدرک‌نک مبدأ لری (Principes de l'entendement) ، تصورات اعلویه قبلی اوله‌رق بر طاقم صورتلر (Formes) تدارک ایدرکه معرفتک معلومات تجربیه‌سی آنجاق بوندراک تختنده ترتیب و انتظام کسب ایدر . بونلو سز آندر تفکر ایدیله‌من . واکر بر مبدأ تصویری (Concept) اولجه تجربه واسطه‌سیله معلوم اولان بر شیئتک معرفتی یکیدن تجربه‌یه مراجعت ایمکسزین تشمیله مساعد اولان قبلی بر قاعده بیان ایدرسه او مبدأ مابعدالطبیعی دینلیر . مثلاً « برجوه جسمانی‌نک هر تغیرینک خارجی بر سبی اولق لازم کایر » مبدئی - که بوده قبلی بر مبدئدر - مابعدالطبیعی در . زیرا مسافه‌نک ایچنده متحرك بر شی اولق حینتیله جسمک تصویر تجربیه‌سی (Concept empirique) تضمیم ایدر .

قياس فاسد اعلوی = Paralogisme - .

بوندراک اصلی اولان بر و داعماً کندینک عینی روحه کچمه دیکدر . بو بر قیاس فاسددر . جونکه وحدت و عینیت اشیاده موجود اولمایوب بالکنز عقلده موجود و اعلویدر . فکرک قوانین تجربیه‌ستدن روحک وحدت و عینیت غلمابعدالطبیعی‌سنه کچمه یولسز بر استدلادر .

بو کله ایچون Idéalisme - .

Transcendant کله‌لرینک ایکیسی‌ده لاتینجه یو کسلمک ، او زرینه چیقمق و او زرندن آشخون معنایه اولان بر کلمدن مشتقدر . شو حاله

Transcendant عالی، متعالی، اعلاه‌ی عک او لور. (فانت) بو کلمه‌نک نهایته برآدات نسبت علاوه‌ایده‌رک Transcendental کلمه‌سی اختراع ایم شد. بزدنخی بونی اعلاه‌کلمه‌سننه برآدات نسبت الحق ایده‌رک اعلوی کلمه‌سیله ترجمایده بیلیرز. ذاتاً اسکلایز جه دن فارسی به بیویک بر لغت کتابینده دیکر بعض کلات ایله بر ابر بوعلوی کلمه‌سی دخی کوسته شد. Transcendant کلمه‌سنک ده عالی، اعلاه کلمه‌سنک معناری محلنده ذکر ایده‌شیدی. Transcendental کلمه‌سنک ده عالی، اعلاه تنقیدی، غیر طبیعی، تجربه‌نک قبلى بر شرط عمومی‌سی بیان ایدن، واهی و اصل‌سیز معنارنده قول‌لاندی‌نی دخی یوقاریده ایضاح او لوندی. (فانت) بو معنارک جمله‌سی بر لفظ ایله افاده ایتدیکی کی فرانز سجه ترجمه‌سندده اویله پاسیلمش او لدی‌فندن بزم دخی بو یوله ترجمه ایچه من لازم کلیر. تعبیرات مختلفه استعمال ایدرسه‌ک اصلنده قول‌لانیلان الفاظک تعیینی ممکن او له ما یه جنی بدیهیدر. بناءً علیه ترجمه‌ده دائمه‌اعلوی کلمه‌سی استعمال ایدملی، لکن بونک محلنده کوره افاده ایتدیکی معنا بیلنگی و حین اقتضاده ایضاح او لو نمالیدر.

بوایکی کلمه بیننده کی فرقک کوز لجه آکلاشلمه سیچون شورا سی ده علاوه‌ایده لمک (فانت) ک اصطلاح‌حننده اعلی (Transcendant) تجربه‌نک خارج‌حننده، او ته‌سنده او لان، طبیعی اقتضا‌سنجه تجارت مکننک حدودی‌نی رفع واراله ایدن ویاخود بود حدودی تجاوز ایتمک حق و صلاحیتی حائزمش کی عد ایدیلین شی حقنده قول‌لاندی‌نی حالده اعلوی تجربه‌نک مجموعنده ادرالک ایدیلوب آنچاق تجربه حسیه‌ی تجاوز ایدن شیدر. قبلی او لان و داره تجربه‌ی تجاوز ایده‌مامکله بر ابر تجربه‌نک مشرط عالی‌ی او لان عنصر فکر در. تجربه‌دن مشتق او لامقاله بر ابر تجربه‌دن حاصل او لان غلبه ظنره، قرائی و امارا ته تعلق ایدن و تجربه‌نک بوسو توں خارج‌حننده او لان شیله اشتغال ادعاسنده اصلا بولو نایان شیدر. بناءً علیه Transcendant فوق التجری دیه ترجمه او لو نه بیلیر سده Transcendental حقنده بوقیر قول‌انیله مار. چونکه بولفظ آنچاق Raison pure (à priori) یه منسوب شیلر حقنده استعمال او لونور.

Transcendentalisme

تجربه‌یه حاکم قبلی اشکال (Forms) و تصورلر (Concepts) قبول ایدن مذهب‌هه.

تسمیه اولونور. بوکا اعلویه مذهبی دیهیلیرز. باشلیجه مثلى (امرسان) اولان فکر فلسفی و دینی. بمذهب مقرر، ایقانی برفلسفه اولایوب بالحاصه اون سکزنجی عصر ک فلسفه سنه و اول وقت دین و هیئت اجتماعیه ای اداره ایدن دستور لره قارشی برعکس عمل او ماشد.

Transcender

انکلیز لساننده اوزرینه بینمک، او زرندن آشمک، او ته سنه چمک معنای عمومی می‌شند مستعمل To transcend لفظ‌دان کاوب موسيو (برغsson) طرف‌دن لسان فلسفه‌یه ادخال ایدیان بوکه فرانسر لساننده شابع اولمش یکی بر تعییر در که معرفت ویا فکر ک برطبقه‌سی چکدکن صوکره آنک فو قنه چیقوب ذها عالی بر طبقه‌یه داخل اولق معنای مجاز‌یستنده قول‌لانقده‌در.

Transcréation

(لینینج) بوکه‌یی اولدن و ساده‌جه حساس و یاخود حیوانی اولان بر روح‌ک روح انسانی او لمه‌سنه مشیت‌الله‌به تعلق‌ایتدیک و قته جناب‌الله‌ک آک اعقل احسان بیورمه‌سی معناینده قول‌لانقده‌در.

Transfert

برشیئی بر محملدن دیکر محله یاخود بر کیمسه‌دن دیکرینه نقل ایمه. — = انتقال احتسات، (جیمس سالی) طرف‌دن اخراج ایدلش برتعیین اولوب بر حال انفعالیک آنی ابتدا دعوت ایدن شیدن دیکر برشیئه انتقالی معناینده مستعملدر.

— = انتقال قیم که دالک (علامتک) مدلول و واسطه‌نک غایه des valeurs.

قیمتی اکتساب ایمه‌سی حاده‌سیله سائر بوقیلدن حاده‌لدر. — = انتقال احسات ک بر کیمسه‌نک دیکر بر کیمسه‌نک دویدینی تأثیرات حییه‌یی حس ایمه‌سی حاده‌سیدر. بوفرضیات قیلنندن بر حاده‌در.

Transfini

اعداد متناهیه‌یی تجاوز ایدن کرک اصلی و کرک رتبی اعداده تسمیه اولونور. (تعییرات جدیده‌داده‌ر.)

Transformation

تحول، استحاله، برشکلدن دیگرینه کچمک: انواع اک استحاله‌سی کی . (منضده) بر قضیه‌نک یزینه دیگر بر قضیه‌نک اقامه‌سی ، عکس: سالبه کایه نک عکس مستوی ایله عکس ایدله‌سی کی . (Conversion، کلمه‌سننه باقمالی . (هندسه‌ده) تحويل، اختصار .

Transformisme

استحاله مذهبی ، ذی حیات انواع اک اولدن قبول ایدل‌دیکی وجهه ثابت و مختلف او لایوب متبدل و یکدیگرینه استحاله ایمک مستعدر اولدیغنى قبول ایدن نظریه علم الحیاتیه . بونظریه (لامارک) طرفدن تکلیف و (داروین) طرفدن تفصیل ایداشدز . (کلمه‌لرینه باقمالی . Évolutionnisme و Darwinisme)

Transitive

== علت متعده و یاخود فعل متعده که فاعلک غیری بر موجودی تکییف ایدن (Modifier) علت ویا فعلدز . حضوله کتیردیکی نتیجه‌ده فنا بولان یاخود هیچ دکاسه صرف ایدیلن علت و فعلدرکه نتیجه‌نی بالکثر اراده‌سیله حصوله کتیرن و بوندن دولایی قوه فعلیه‌سی تناقص ایمه‌ن علت و فعلک مقابیلدر .

— == برطرفدن (ا) ایله (ب) بیننده و دیگر طرفدن (ب) ایله (ج) بیننده موجود اولدیغى حالده (ا) ایله (ج) بیننده دخى موجود اولان نسبت .

Transitivité

متعددیت . (Transitive) کلمه‌سننه باقمالی .

Transnaturel

متعدد فیلسوف و علم‌الآمیات علماسی طرفدن: انسانک و مقدراتنک (نه طبیعی نده فوق‌الطبیعی دینیامه‌سی موافق او بایان) ماهیتی خرسنیانلرک فکر و تصورینه کوزه تصویر ایدن معناسنده استعمالی تکلیف اولونش بر تعییردر . بوفکر و تصوره کوزه حال طبیعی نه شمدی و نده هیچ زروقتده موجود او بایان بر معنای مجرد قالیر . و طبیعت بشريه مزى تاریخ و علم الروح نقطه نظر لرندن حقیقت حالده اولدیغى کی تدقیق ایدرکن بزم کندیزده طانیه ایله جکسز شی بوفرضی حال طبیعی محض دکادر .

وېز حیاتىدە ایکن انسانى نظام بىشىرىدە موازىتنى بونقىدىن دا ئا منع ايدەجىك اولان بعض شىئىڭ بۇ اصللى و عمومى نفوذىدىن قورتىلە مايىز دېنىلەپور.

Transrationalisme

(فوزن) یه کوره انسانک قوای فوق الطبیعیه و حواس کی علم و عقلک دخی
ادرک ایده‌مدیکی اسرار انکیز و غیر مرئی بر عالمه اینانمیه استعدادی معناشند
قولانشدر . بوکله عقماک ماوراءستنده اولان شیلره اینانمیه میل و استعدادی دیه
ترجمه ایدیله سلیر .

Tropes

—ou— de la suspension. اعطای Sceptiques. سو-فسطائیونک = یونان سو-فسطائیونک حکمدن امتناع لزومی مدافعه ضمانته ایراد ایندکاری اون دلیل . بونله سو-فسطائیونک ادلله عشره می دیننه سلیمان .

Tropisme

Truisme

غایت بدیهی و حتی فالده سز بر تکرر دن عبارت اولمه سنه مبنی ذکر و بیانادگری او ملابان قسمه.

Tychisme

بالکنر بزم اسباب حقنده کی جهلمزک افاده سندن عبارت او نایاب ضرورات کوئیه منظومه می ایندنه حقیقی و وجودی بر نقصان اولان مطلق بر قرار سرز لغک موجود (Indétermination absolue) اولدینی و بونک ذی حیات موجوداتک نشوونما و تفاوت لریله (Différenciation) تظاهر ایندیکی حقنده مدافعه ایندیکی دعوا (Thèse) یه (پرس) طرفدن ویریلن اسمدر.

Type

کندیسندن مشتق اولان بروطافم اشیانک شکلکی تعین ایدن قالب باخود مودل، اورنک، مثال، نمونه، صورت اصلیه، مثال اصلی، نمونه اصلی، بو معنا دامنا مجازیدر. کذا برصنف موجوداتک مثلی اولان وجودی و حقیقی و باخود خیالی موجود معناسنه و آتیده کی محلارده قوللائیله : اولا (معنای حقیق اولهرق) او صنفك اک میز وفارق وباخود اک مکمل شکلکی عرض ایدن شی حقنده قوللائیله . Typique . یعنی اصلی صدقی دامنا بمعنایی افاده ایدر . بالخاصه مکمل، مثالی (Idéal) دیگدره . (فلاطون) ه کوره Types وباخود Archéotypes اشیانک عالم عقلیده کی مثالاری، نمونه اولان تصویر لردرک بونله مُشُل فلاتونیه (Idées platoniciennes) تسمیه اولونور . عالم مثال بومثاللرک بولوندینی عالمدر. ثانیاً (یا کاش بر معنا اولهرق) نمونه بندینک (Structure) عمومی شکل خیلی (Schéma général)، شکل ویا سیاهی عمومی، شکل محمل : Le — arborescent = آگاج صورتنه اولان شکل عمومی؛ Le — égyptien. = مصری سیاهی عمومی؛ Le — grec = خالص یونانی سیاهی کبی .

= اصل کیسوی، اوزان کیمیویله عینی صورته اجتماع و اتحاد ایدوب اساساً خاصه لری یکدیکرینک یرینه قائم او له بیلن اجسام کیمیویه .

(علم وظائف الاعضاء و علم الروحde) بر وظیفه نک غالیتی ایله تشکل ایدن مختلف تنوعات (Variétés) طبیعیه و با عقلیه و بالخاصه خیالک صنوف مختلفه می حقنده مستعملدر .

علم الروحde اصل بصري (visuel —) ، اصل سمعي (auditif —) و اصل محرّك (moteur —) نامليه باشليجه او ج نوع اصل واذر . اصل بصري خيال باصره (L'imagination de la vue) يي استعمال ايدر . بو اصل كندي فسنده آز ويا چوق حيز فعاله كتيرن كيمسه دوشونديك شيلدك صور تارخي كورور . اصل سمعي خيال سامعه يي استعمال ايدر . واول وقت بوتون فكر تخيل ايديلن كلمات ايده مترافق اولور . اصل محرّك حرّكت خيالي استعمال ايدر . بوصفتی حائز اولان كيمسده حرّكت خيالي غالب اولور . و بو آدم دوشونك ايجون باشليجه صور محرّكيني (Images motrices) و اوضاع و اشاراتي (Gestes) و سائر حرّکاتي استعمال ايدر .

— verbal typographique = مطبعه حروفاتئك خيالی قوللاناں اصل اولوب اصل سمعیدن معدوددر. بواسلی آز ویا چوچ حیز فعله کتیرن کیمسه سویلدیکی و دوشوندیکی شیلرک جملہ سنی مطبوع بر کتابدہ او قویورمش کبی کندی ذهننده او قور. بوكا اصل لفظی حروفی دینلہ سلر.

Théorie des — s organiques = عضوی اصول حفظ کی نظریہ کہ (ژوف فرو و استیلر) و اخلاق فک نظریہ سیدر۔ بوکا کورہ ذی حیات موجودات ک بانیہ لری یالکنز بر و یاخود عدد لری آز بر فاج پلانہ کورہ تشكل ایدر۔ و بو پلانلر شکله عائد اوله رق مستقل و شرائط موجودیتہ مراجعت ایدن مبدأ و قاعده دن فرقی بر مبدأ تشکیل ایدولر۔ نمونہ اصلی لری میدان حقیقتہ کتیر مک میلی و محیطہ تطبق احتیاجی میدان منازعہ یہ داخل اوله رق بونلر ک هر بری تخت مشاهدہ یہ آنان موجودات ک شکل حقیقتی قسمًا تعین ایدہ سلبر۔

U

Ubiété

آینیت . سقولاستیکلره کوره بو کله بر طرفده و با خود مخلده موجود اولمه نک مختلف طرز لرخی اقده ایدردی : بر تجیسی جسمت اشغال ایتدیکی محل حیزک (Espace) آنی تحدید ایدن نقطه لر به تعین ایدلش اولدینی وقت آکا (circonscriptive) == — آینیت تحدیدیه) دینیلیردی . ایکنوجیسی بر شیئک معین و کندیسنه منحصر بر محل تعین ایدیله بیلمکسزین بر حیزده اولدینی تعین ایدیلرسه آکا (définitive) == — آینیت قطعیه) تسمیه اولونوردی : روحک جسمده اولمه سی کی . اوچنجیسی کندیسی متیز اولمکسزین بو تون عالمی دولیران جناب الهدر . بو کا (replétive) == — آینیت املائیه) اطلاق اولونوردی که بو Ubiquité یعنی هر یerde حاضر و موجود اولمقدر .

Ubiquité

(اوپیکوئیته تلفظ اولونور) بر موجودک هر یerde حاضر و موجود اولمه سی .

Uchronie

هیچ بر و قنده حصوله کلهین شی . (رونوویه) بو کله بی Utopie یعنی خیال خام ، خیال باطل کله سنه قیاساً اختراع ایدوب اثرلینک برینه عنوان اتخاذ ایتمشد . بو اثر آوروبا مدینیتک نه صورتله انکشافی لازم کاندیکی حالده اویله اولمایوب ناصل و قوعه کاندیکنه دائردر .

Ultime

صومک ، اخیر . رجی یعنی کری یه دوغری (Régressif) بر تحلیله کرک دها لیلری یه کیدنک ممکن اوغامه سندن ، کرک اویله آرزو ایدلمه سندن و کرک اکثرا واقع اولدینی اوزره وضع اولونان مسائل صرده سنده آرتق آندن صوکره آرانیله جق

بر نی اولمایان حده واصل اولونه سندن ناشی کندیسنے الا صوکره کلین شی .
لکن بر تریده الا صوک اولان شی بونک عکسی بر تریده الا اول اولان شی
اولدیفندن U.time لفظی بواعتبار ایله برنجی ، ایلک (Premier) لفظنک مرادی اولور .
— == حادثه اخیره که غیرقابل ارجاع اولاز و تحملیک صوکحدی کوستن
حاده در .

== مبدأ اخیره آندن ایلرایسنے چیلدق مکن اولمایان وایکنچی
درجه ده کی مبدأ رله بتون استدلال کندیسندن مشتق اولان مبدأ در .

Ultramorale

(رونوویه) کندی فکرینه کوره ایکی مترفک فاسفه عمليه سنی تشکیل ایدن ایکی
عنصرک ایکنچیسنے بونامی ویرمشدر . برنجی عنصر Antimoral یعنی مضاد اخلاقدر که
شخصی قدرت و عظمتک تجیلاندن (Apothéose) عبارت و انسان کتهاری آندری
استعمال ایتهی بیلن و بوکا مقتدا اولان بعض کیمسه لرک عظمت و ذوق و صفالرینک
طبيعي و ضروری آلتی اولدینی فکرینه مستندر . بونک ضدی Ultramoral
یعنی حدغایه اخلاقدر که مترک افراطی یوزندن - اگر بو تعییر جائز ایسه افراط خیره
میل غیرقابل احتراز قیلاوه و کرک تلافی عمافات ایتدیره جلک دیکر بر حیات امیدیله و کرک
هیچ بر امیدیز و حیات شخصیه نک افنا و احسانندن باشه هیچ بر مقصدہ مبنی
اویلسزین حیه ، الم وزهدی خیر مطلق حالنه افراغ ایمه کدن عبارتدر .

Un

متعدد و کثیر مقابلی واحد دیمک اولوب صفت اوله رق بروجه آتی استعمال
اولونور :

افراد کثیره دن مشکل رهیئت مجموعه نک دیکر اعضامی کی اقسامندن اوله می اعیتاب ایله
بر شخص حقنده ، یالکز بر اولان یکانه : آنجاق بر الله وارد کی . اجزا و اقسامی
اولمایان ، تقسیم قبول ایتهن بر موجود حقنده . اجزا و اقسامی تیز ایدیله سیلسزه ده
عضوی بر مجموع تشکیل ایدوب کندی ذات و ماهیتی تشکیل ایدن شیئی غائب
ایمکسزین تقسیم اولونه مایان بر موجود حقنده . و دها ضعف بر معنا اولق او زرمه متفرق

عناصردن متشکل اولمایوب اقسامی بیننده آز ویاچوق ارتباط بولنان برمجموعع حقنده .
 اسم اولهرق محل استعمالی شوندرد : اعداد سلسه طبیعیه منک ایلک حدی
 معنایسته اسم خاص . وجود ویا فیکرک مبدئی اولمی حینیله وحدت تصویری .
 موجود واحدک عددله نسبت و تعلق وداخلي تعدد و کثربی اولماق ولکن
 مشکز و متغوعک منشأ و مصدری اولق معناسته در . بو معنایه حکمای
 یونانیه مذاهبنک وبالخاصه (پلوتن) مذهبینک ترجمه لرنده تصادف اولونور . حکیم
 مویی ایله واحدی خیر ایله برشی عدد ایدر . وجود ایله عقلک بیله فوقه چیقاریر .
 بوندن مقصد واحد یوق و اعمال فیکر ایمز دیمک دکل معین و محدود هر موجودیتک
 و هر فعل عقلک فوقنده و بونفرک مبدیدر دیمکدر .

= کثیر و واحد .

= هر ایکسی ده .

Unicité

بالکنک بر اولمی ، وحدانیت ، نفی تعدد و کثربت : جناب اللهک وحدانیتی ،
 زمانک و حدانیتی کبی . (سینوزا) یه کوره جوهرك وحدانیتی کبی .

Unification

توحید ، بر اشیدیرمه ، آیری اولان شیلدی کرک فکرده و کرک حقیقت حالده
 بر لشیدیرمه . بو کله دن اکثربی روح شخصینک روح کلیده استغراقی معنایی مراد
 اولونور . اسکندریه مدرسه سنه منسوب فیلسوفلره کوره خیر اعظم روحک مشاهده
 عقلیه و دها دوغرسی حال وجد واسطه سیله جناب الله ایله بر لشمهمی ایدی .

Uniforme

دوز ، مستوی ، یکنسق ، مطرد ، متشابه که مطرد اصلی شکلی بر اولان موجودات
 و اشیایه و توسع معناظریه ایله (بالخاصه بر صفت مینزه خارجیه ایله) تمامی تمامه متشابه
 اولان شیلره دینیلیر . اجزایی بر شکلده اولان بر مجموع حقندده قو لالانیلیر . بعض
 کرک اولیه بر نسبت و تقابله دینیلیر که آنده هر مقدم بالکنک بر تالیی تضمن ایدر . لکن
 بو معناده Univoque لفظی دها دوغرسی اولهرق و دها صیق استعمال اولونور .
 = حرکت مطرده که سرعنتی ثابت اولان حرکتدر .

= Surface — .

Union

اتحاد . اجتماع . اتصال . بعض خصوصده بر جموع تشکیل ایدن ابکی ویا دها زیاده موجودک صفت ویا حالریدر . بورابطه نک ساده جه تصادف بر مشارکتدن اک صيق بر اشتراک و روح ایله جناب اللهک اسرار انکیز بر صورته بر لشمه سنه قدر در جاتک جمله سنه تحملی وارد . لکن اتحاد کلمه سی بحوالده بیله بینلرنده اتحاد وقوعه کان موجوداتک آیری آیری موجودیتلری تضمن ایدر . بر لشمه فعلی . بر مقصده ایچون بر لشمش اشیا خاص (ویا شرکتار) فرقه سی . نفاق و شفاق ، تفرقه . (Désunion) مقابلي اتفاق .

Unique

بالکثر بر اولوب باشقه سی اولمایان ، تک ، یگانه . باشقه لریه پک فائق اولوب هیچ کیمسه کندیسنه قیاس ایدیله معین کیمسه ، وحیده ، فریده ، یکتا . باشقه لری کندیسنه قیاس ایدیله معین شی ، بی مثل ، اعلى ، فوق العاده . غریب ، بام باشقه .
= خلق واحد . = Cr閔ation — .

Unité

بر ، اَحَد ، آحادک بری ، واحد . دها واسع بر جموع تشکیل ایدن فرقه ویا صنفلردن بری ، جزو تام که اصطلاحات عسکریه دندر . واحد قیاسی . وحدت بـ احادیت ، وحدائیت . هر موجودک مبدئی اولق صفتیه موجود واحد . افلاطونیلر جناب اللهه واحد (L'Un) ویا خود خیر (Le Bien) دیرلردى . بو تعییر بالخاصه اسکندریه مدرسه سنه مستعمل ایدی . قوتلرینک کثرته رغمًا روحه « بر » تسمیه اولونور . و وحدت تصوری بـ شعوردن کلیر دینیلر . بدن بالعکس عناصر و وظائی اعتباریه متعدددر . بناءً عليه وحدت عدم قابلیت تقسیم دیمک اولور . و تعدد و کثرتک مقابلي عد ایدیلر .

(قانت) لک فلسفه سنه وحدت کمیک اوچ مقوله سندن (Catégories) بریدر .
بونلرک دیکر ایکیسی تعدد و کلیتدر .

— وحدت وکثرت . = et multiplicité.

— وحدت وجود . = de l'être.

— وحدت ، صفات احادية . = mystique.

— علم توحيد . = Science de l'— de Dieu.

Unité نق تعدد و کثرت دیگر اولان Unicité اولمادینی کی غیر قابل تقسیم برشیثک صفتی اولان بساطت (Simplicité) دخی دکلدر . واحد عددک عنصریدر .

Univers

علم ، جهان ، کائنات ، زمان و مکانه موجود اولان اشیانک مجموعی . (ذکر کل و اراده جزو طریقیه) کوزله کوریلن علم ، دنیا یاخود کره ارض و حتی بشریت (بومعنای مهجوردر)

جزئیات علم . = Les détails de l' — .

کلمه سنک عربیه وجود دیه ترجمه ایدلیکی ده کوریلشدرا . مثلا — Univers = جمیع العالم = بوتون عالم ایچون ؟ — l' ensemble de l' — = De tout الوجود کله = بوتون وجود . — But de l' — = غایة الوجود = وجود کغاییسی کی . = L' — du discours ou d'une proposition etc.. استدلارده نظر مطالعیه آلتان تصوراتک و دها دوغریسی صنوف منطقیه نک مجموعی ، موجودات و تصورات ملحوظه نک مجموعی ، جمله مباحث ، برشیثه متعلق خصوصات ، بر ماده نک ، مسئله نک جیع اقساحی . مثلا « کوبک سویله مز » تصدیقی علم حیواناته متعلق خصوصاته صحیحدر . لکن ماصاله متعلق خصوصاته صحیح دکلدر .

Universalisation

جزئیتدن ، شخصیتدن کلیته انتقال یاخود نقل .

Universalisme

انسانلرک جمله سنک نهایت نجات بوله جغفی قبول ایدن مذهب یاخود بیویلدہ بر اعتقاد . کلیت و جزئیتدن کلیته انتقال فکر لرینه پک زیاده اهمیت ورن مذهبیلر .

Universaliste

انسانلرک جمله سنک نهایت نجات بوله جغلرینه قائل اولان .

Universalité

کایت ، عمومیت ، جمله به موافق اولمک صفتی . مثلا « قتون اخلاقک صفات میزهستن بری عمومیتدر » دینلیلر که انسانلرک جمله سنه تطبیق اولونور دیمکدر . کلیت عمومیتدن (Généralité) دهامطلقدر . مجموع معناستنده دخنی قولالانلیلر . منقاده سورکلی اولان کلن (Tout) لفظنه (Le signe de l') — علامت کایت) دینلمسدرا .

Universel

بوتون کائنانه شامل اولان ، کای ، عام ، عمومی . نظر مطالعه یه آلنان موجودات ویا تصوراتک مجموعه شامل اولان . مثلا مبادی او لیه کایدرا . چونکه بونلره رکسک عقلنده بولونور . و با جمله تدقیقات علمیه ده جاریدر .

== قضیه کایه ، موضوع شمولی (عدد افرادی) Proposition — le . ایدن اشخاصک هر بری حقنده صادق بر نسبت بیان ایدن قضیه در که قضیه جزئیه (Prop. particulière) مقابله دار . بزم منطق کتابلرنده بر قضیه ده حکم افرادک کافه سی او فریته اولورسه او قضیه یه کایه و اکر حکم بعض افراد او زرینه اولورسه او قضیه یه ده جزئیه دینلمسدرا .

بوتون شمولنده آلنان بر موضوع (Sujet) ، سورکلی ایله مأخذ معنی ، سورکلی یه مقارن معنی . (علم الروحه و علم اجتماعیه و اکثریا مبالغه صورتیله) انسانلرک جمله سی بیننده مشترک نظریه باقیلان شی حقنده قولالانلیلر .

— = قبول عامه ، نوع بشرک اتفاق آراسی .
— = Le consentement .
— = Langue .

— = تربیه عمومیه که (اوگوست قوتن) ه کوره صنوف اجتماعیه ، نک جمله سی بیننده مشترک اوله حق تربیه در .

(عقل و فکردن بحث اولوندینی وقت) ارباب اختصاص مقابلي او لهرق هرشی حقنده بر آز معلوماتی اولان .

(ا-م او لهرق) نظر مطالعه یه آلنان موجودات ویا تصوراتک مجموعه عائد بر عمومیت صفتی حائز اولان . بر لفظ عمومی واسطه سیله یعنی مختلف موضوعه هرچویه اوله بیله جلک صورتده بیان اولونان ، مفهوم کای . بونک مفرد او لهرق استعمالی نادر او لوب جمع او لهرق Les universaux صورتنده استعمالی شایع در که کلیات خس دیمکدر . بونلر جنس (Le genre) ، نوع (L'espèce) ، فصل (La différence) ، حاصه (Le genre)

عَضْ عَام (L'incident) در. بعض کتابلرده کلیات اشیای عامه دخی تسمیه اولو نمودن. کلیات مقابلي جزئیات (Notions spéciales) در. بالاده کی کلمه رمده باقی. La querelle (سقولاستیک) لری پک زیاده اشغال ایمن اولان کلیات منازعه سی (des universaux) تصورات عمومیه ند (Idées générales) درجه اهمیت و قیمتلویی تعین ایمکدن عبارت ایدی: بونله مقابله خارجده بر طاف حقایق بولوندیغه قالل اولانلرک مذهبنه حقیقیه (Réalisme) و بونله برکونه حقیقت خارجیه لری اولمایوب اسلاملردن عبارت اولدیغه ذاہب اولانلرک مذهبنه اسمیه (Nominalisme) و حقایق خارجیه لری اولماقنه برابر بزم ذهنیزک پک حقیقی علامات تصوریه سی اولدیغی قبول ایدنلرک مذهبنه ده وجود ذهنی مذهبی (Conceptualisme) تسمیه اولو نمودن. بو کلمه ره باقی.

— کلیء عام . = commun.

— خیر کلی . = Bien —.

Il faut que la définition soit — le, c'est- à - dire qu' elle convienne à tout le défini et seulement au défini. تعریفک کلی یعنی بوتون معروفه و يالکیز آ کا موافق اولمه سی لازمدر، تعریف افرادینی جامع اولمایدر.

Univocation ou univocité.

مشترک (Univoque) اولمه، اشتراك معنی.

Univoque

مشترک. براسم عینی معناده متعدد اشخاصه تسمیه ایدلادیکی حالده آ کا اسم مشترک تسمیه اولونور. انسان و حیوان کلمه ری کی. برمحول عینی معناده اوله رق بر قاج محوله استناد ایدلادیک وقت مشترکدر. بونک مقابلي باشقة باشقة معنالره بینلرنده هیچ برجهت اشتراك بولونامه سی ممکن اولان بر قاج شیئه تسمیه اولونان اسحدر. مثلاً مصبر بر مملکتک اسمی اولدیغی کی قوقورزک دخی اسمیدر.

Utile

فائده ملی، نافع، حد ذاتنده دکل لکن هر هانی بر نقطه نظر دن اولور سه او لسوں ایلکته لفتجة فلسفه — ۴۷

حکم اولونان دیگر بر غاییه واسطه اولق حیثیتله قیمتی اولان شی . (دها خصوصی بر معناده) حقیقت ، حسن یاخود عدالت کی روحانی غایل مقابله اولهرق - دامآ دکل اکثريا - حیاته یاخود سعادته خدمت ایدن . (پول زانه) : « کوزل فندہ لیدن آیریلیر . فندهلی ، موجودیتني بقانزه مربوط عدایتیکمزشیدر » دیمشدر . (دها خصوصی بر معناده و یالکز غایه کاله دکل لذت و محظوظیته بیله مقابله اولهرق) مسلک ، منافعی و منافع نقدیه کی اک اخض معنامی اعتباریله منفعته تعلق ایدن .

Utilitaire

منفعت پرست ، حیات یاخود سعادته و بالخاصه نقده تعلق ایدن فائدہ لی شیلره مربوط و طرفدار اولان و بناءً علیه بر معنای ذم و تقبیحی متضمن اولهرق غایه کالسز ، منافع مادیه ایله پک زیاده مشغول اولان . (اشیادن بحث اولوندیغی وقتده) بالاده ذکر اولونان مقوله لردن فائدہ لی شیلره منسوب و متعلق اولان . (بر مذهب فاسقو اولق حیثیتله) Utilitarisme مذهبینه متعلق اولان یاخود بو مذهبی قبول ایدن ، خیر ایله نفعک شی واحد اولدیغنه قائل اولان . بومعناده Utilitariste کیه می دخی قولانیلیر .

Utilitarisme

حیات وی سعادته وبالخاصه نقده متعلق منفعت فکری . کرک معرفت و کرک فعله متعلق قیمتلرک جمله سنک مبدئی حیات وی سعادته خادم اولان فائدہ لی شیلر اولدیغنه قائل اولان مذهب ، فائده و منفعتک غایه فضائل و اعظم خیر اولدیغی قبول ایدن مذهب ، قاعدة افعال و حرکاتک منفعت خصوصیه ویا عمومیه اولمه سی لازم کلده جکنه قائل اولان مذهب اخلاقی ، خیر ایله نفعک شی واحد اولدیغنه قبول ایدن مذهب که بوکا منفعت یاخود نفعیه مذهبی دیه بیلیرز .

منفعت مذهبی تاریخاً شوایکی دعوی بیننده ترددن خالی قلامشدرو : ۱ - منفعت عمومیه ایله منفعت حقیقیه شخصیه بالطبع یکدیگرینک عینی در ، ۲ - بوایکی منفعتک قانون واسطه سیلره توحیدی شایان آرزو در . و شتمدی یه قدر قسمماً توحیدده ایدلشدر .

Utilitariste

بر مذهب فلسفی اولق حیثیتله منفعت مذهبنک (Utilitarisme) طرفداری اولان ، خیر ایله نفعی شی واحده عد ایدن . بو معناده (Utilitaire) کلمه سی دها کشیرالاستعمال ایسه‌ده حقیقت حاله بو کله مبحث عنه اولان مذهبه منسوب دیمک او لمایوب منفعت پرست دیمکدر .

Utilité

نفع ، فائده ، فائدەلى اوله .

Utopie

(طوماروس) لک ۱۵۱۶ تاریخنده یازدینی بر اثرده توصیف ایتدیکی خیالی بر مملکته ویردیکی اسمدر . بومملکتک اهالیسی غایت مکمل نظامات مؤسسه سایه‌سنده پک عاقل و قوتلی و مسعود ایشلر . توسعی معنا طریقیله بر جمعیت بشريه‌نک مثالی (Idéale) تشکلاتی حقیقی و مفصل بر توصیف شکلی تختنده - واکنیا بر رومان ضرزنده - کوسترن تصویرلرک جمله‌سننه اطلاق اولونور . (فنملون) لک (تلاق) ده تصویر ایتدیکی (سلانت) شهری کبی . (معنای ذمی متضمن اوله‌رق) جاذبی ولکن تحققی غیر ممکن اولان وطیعت بشريه‌نک و قواعات حقیقیه‌سی و شرائط حیاتیه‌نی نظر اعتباره آلمایان سیاسی و باخود اجتنابی بر غایه کاله دینیلیر ؟ خیال خام ، خیال باطل .

Utopique

خیالی بر اصول تعقیب ایدن . بر خیال خام تشکیل ایدن .

— = خیالی اشتراکیون مذهبی که هیئت اجتماعیه مستقبله ایچون معین بر تشکیلات پلانی قبول ایدن سوسیالیزمدر . بونک مقابلي Socialisme نهودک اصول حاضرہ صناعیه‌ده تمرکزی شایان آرزو بولقله برابر ، نتایج‌نک اولن تعیینی غیر ممکن بر انقلابی بالضروره حصوله کتیره جلک بر حاده اوله‌رق کوسترن مذهبدر .

Utopiste

خيالي براصول تعقيب ايدن ، خيال خامي سون که هم صفت عمه ده اسم او له رق
مستعملدر .
بونك ايچون يوقاريده کي (Utopique) کلمه سننه باقلالي .

V

Vacuiste

خلانک (بوشلغك) وجوديئه قائل اولان . اليوم فرانسلساندہ آز قولانيلير .

Vacuum formarum

(لينيچ) لانيچه اولان بو تعبيري موجود او ماهمى ممکن اولان و ذات وماهيتى دىكىرىقىن ايكي موجودك ذات وماهيتلىرىنىڭ يېتىنە بولۇنان بىشىئك موجودىتى معناسىنە صيق صيق قوللائىر .

Valable

مقبول ، معتبر ، شرعاً معمول به ، احتجاجه صالح . محل استعمالرى شونلارى : (نسى بى معناهه اولەرق) اولا يالكىز محدود و معين بى مادىيە متعلق بى قول وياخود بى بىحث ، ثانياً اول امرده يالكىز بى عقل طرفىدىن تصور اولۇنان لىكن دىكىرىلى طرفىدىن دىخى قبولي لازم عد ايدىلىن بى فکر ؟ (مطلق بى معناهه اولەرق) اولا قىمت اشيانىھى اولان بى استدلال ويا مثال ، ثانياً كىنىسىندىن بىلەنلىن نتىجەيى حصوله كىتمەك صالح اولان حقوقى ويا ادارى بىمىند .

Valeur

قيمت . برقىمتى حاڙز اوبلق كى مجرد (Abstrait) وياخود كىنى برقىمت اوبلق كى غير مجرد و وجودى (Concret) بى معناهه اولەرق آتىدەكى محللىدە قوللائىلير : (تفكر ايدن ذهنە نسبته = Subjectivement) اشيانك بى شخص وياخود على العاده معين بى زمرة اشخاص طرفىدىن آز ويا چوق مقبول و مرغوب عد ايدىكىدىن عبارت اولان صفتى . اصالت كى . (تفکر ایدیلەن شىئە نسبته و لىكن قطۇي اولەرق = Objectivement et à titre catégorique) اشيانك آز ويا چوق شایان حرمت و اعتبار اوبلەرنىدىن عبارت اولان صفتى . حيانك قيمتى كى . (تفکر اولۇنان شىئە نسبته و لىكن

فرضی بر صورت‌له = اشیانک بر غایه‌نک حصولنه خدمت ایمه‌لندن عبارت اولان صفتی. بر صفت ایشنت بروشیه اولمک جهتیله قیمتی کبی. (بالخاصه علم ثروت نقطه نظرندن) اشیانک فلان فرقه اجتماعیه و فلان وقته واحد قیاسی عد اولونان بر متعاکث فلان کمیت معینه‌سی مقابلنده مبادله ایدله‌سی حادثه‌سندن عبارت اولان صفتی. (ینه علم ژروتده) بر شی و یا خدمت ایچون قاعدة تأدیه‌سی لازم کان بدل، بها. (منظقده) بر کله و یا تعییردن بحث اولدینی وقته بونلرک بالکمز معنای لفظیلری دکل هم‌ده معنای حقیقی و تضمینلری. — Mot de — بر عباره‌ده باشلیجه فکر و یا احتسای افاده ایدن کله. (علم بدايده) موسيقیده سیسلرک نسبی امتدادی. اشکاله متعلق صناعتلرده رنکارک بالنسیبه ضیادار یاخود کولکلی اولمه‌لری. (ریاضیاتده) بر مجھولی تعیین ایدن و یاخود بر متحوالک حالی کوسترن افاده عددیه و یا جبریه و سائزه.

= قیمت استعمالیه. بر شخص ایچون بر شیئک قیمت استعمالیه. ایسی او شخص بوشیه ویردیکی اهمیتک معادلیدر.

Validé

قيمت اثباتیه‌سی اولان، معتبر و احتجاجه صالح اولان، معمول به اولان (Valable).

Validité

صحت و مرعیت.

Valoir

(هان دائما Mieux و Beaucoup کله‌لبله و یاخود بونلره معادل بر تعییر ایله برابر) دها آز، چوقدکری، قیمتی اولمک، دها ای اولمک. (بر مفعول به صریح ایله برابر) عینی قیمتده اولمک. صحیح، معتبر، احتجاجه صالح اولمک.

Vanité

بوش، واھی، قیمسز، اولمه. بوش شی. کندیه مدرج ایمه، مدرج و ستایشی سومه، غرور، بوش شیملره تفخر.

Variable

متحول ، متبدل ، دلکش بیلن . (ریاضیانده) مختلف قیمتler آله بیلن کمیت ، قابل تحویل . (منظقده) یعنی معین حدلر اقامه ایدیله بیلن غیر معین برحد .

Variation

تبدل ، تغیر ، قرارسزاق . تنوع . انحراف .

میل = تحولات مترافقه اصولی ، (ستوارت Méthode des -s concomitantes.

میل) ک منطقنده بو بر اصول استقراردرکه قانون ویا قاعده‌ی شووجهه افاده او لونه بیلر : « ایضاح و تعلیل لازم کلن حادثه تحول ایدیکی وقت اکر احوالک جمله‌ی ایچنده بالکن برسی آنکله برابر عینی زمانده تزايد ویا تناقض ایدرسه بحوال او تحولک سبیدر . »

ایضاح و تعلیل لازم کلن حادثه نک دخی عینی نسبتده تحول ایدوب ایدیکی کورملک ایچون توافق (Concordance) واختلاف (Difference) اصولاری موجنبجه سبب کورینان حال تنوع ایدبریله جک و ایشته بالاده کی تحولات مترافقه اصولی بو اشاده آطبیق او لونه جقدر .

— = دها عمومی صورتده ، قابل ادرالاولان Méthode des —s minimales.

اک کوچوک فرق اصولی (Méthode des plus petites différences perceptibles) تسمیه او لونان اصول علم الروحیه نک نام دیکریدر .

Variété

تنوع ، چشیتلنمه ، ذی حیات انواعک بو-بتوون دلکشمسکسرین اوغرادینجی تعديلات ، تبدلات جزئیه .

Vecteur

بر استقامت و بر جهتی اولان کمیت . مثلا علم میخانیکیده بر قوت ویا سرعت .

Vecction

تمام (Évolution) کلمه سنتک معانی مختلفه سندن ثابت بر جهته متوجه استحاله معناسنی تمیز و افاده ایچون قبولی تکلیف او لونان بر کلمه در .

فرضی بر صورت‌له = فرضی بر غایه‌نک حصولنه خدمت ایمه‌لرندن عبارت اولان صفتی. بر صفت ایشناک بروشیه اولمک جهتیله قیمتی کبی . (بالخاصه علم ثروت نقطه نظرندن) اشیانک فلان فرقه اجتماعیه‌ده و فلان وقده واحد فیاسی عد اولونان بر متعاک فلان کمیت معینه‌سی مقابله‌نده مبادله ایدله‌سی حادثه‌سنندن عبارت اولان صفتی. (ینه علم ژروته) بر شی و یا خدمت ایچون قاعدة تأدیه‌سی لازم کان بدل، بها . (منطقه) بر کله و یا تعییدن بحث اولدینی وقده بونلرک بالکسر معنای لفظیلری دکل هم‌ده معنای حقیق و تضمینلری . — Mot de — بر عباره‌ده باشلیجه فکر و یا احتسای افاده ایدن کله . (علم بدايده) موسيقیده سیسلرک نسبی امتدادی. اشکاله متعلق‌صناعتلرده رنکارک بالنسیه ضیادار باخود کولکلی اوله‌لری . (ریاضیاته) بر مجھولی تعیین ایدن و باخود بر متحوالک حالی کوسترن افاده عددیه و یا جبریه و سائزه .

= قیمت استعمالیه. بر شخص ایچون بر شیئک قیمت استعمالیه. بر شخص بوشیه ویردیکی اهمیتک معادلیدر .

Validé

قيمت اثباتیه‌سی اولان، معتبر و احتجاجه صالح اولان، معمول به اولان (Valable).

Validité

صحت و مرعیت .

Valoir

(هان دائما Mieux و Beaucoup کله‌لر به و باخود بونلره معادل بر تعییر ایله برابر) دها آز، چوقدکری، قیمتی اولمک، دها ای اولمک. (بر مفعول به صریح ایله برابر) عینی قیمتده اولمک. صحیح، معتبر، احتجاجه صالح اولمک .

Vanité

بوش، واھی، قیمسز، اوله. بوش شی. کندیخی مدح ایمه، مدح و ستایشی سومه، غرور، بوش شیملره تقیخر .

Variable

متتحول ، متبدل ، دلکشیدن . (ریاضیاتیه) مختلف قیمت‌تر آله بیان کمیت ، قابل تحویل . (منطقده) یرینه معین حدلر اقامه ایدیله بیان غیر معین برحد .

Variation

تبدل ، تغیر ، قرارسازی . تنوع . انحراف .

متحوالات مترافقه اصولی ، (ستوارت Méthode des -s concomitantes.

میل) ک منطقنده بو بر اصول استقراردرکه قانون ویا قاعده‌ی شووجهه افاده اولونه بیلر : « ایضاح و تعلیل لازم کلن حادثه تحول ایدیکی وقت اکر احوالک جمله‌ی ایچنده بالکز برسی آنکله برابر عینی زمانده تزايد ویا تناقص ایدرسه بحوال او تحولک سبیدر . »

ایضاح و تعلیل لازم کلن حادثه نک دخی عینی نسبتده تحول ایدوب ایدیکی کورملک ایچون توافق (Concordance) واختلاف (Différence) اصولاری موجبجه سبب کورینان حال تنوع ایدبریله جک و ایشته بالاده کی تحوالات مترافقه اصولی بو اشاده آطبیق اولونه جقدر .

دھا عمومی صورتده ، قابل ادرالاولان — Méthode des —s minimales.

اک کوچوک فرق‌را اصولی (Méthode des plus petites différences perceptibles) تسمیه اولونان اصول علم الروحیه نک نام دیکریدر .

Variété

تنوع ، چشیتلنمه ، ذی حیات انواعک بو-بیوتون دلکشمشکسزین اوغرادینی تعدیلات ، تبدلات جزئیه .

Vecteur

بر استقامت و بر جهتی اولان کمیت . مثلا علم میخانیکیده بر قوت ویا سرعت .

Vecction

تمکامل (Évolution) کلمه سنتک معانی مختلفه سندن ثابت بر جهته متوجه استحاله معناسنی تمیز و افاده ایچون قبولی تکلیف اولونان بر کلمه در .

Velléité

تاصارلافان ولكن متن برقراره منجر اولنایان ویاخود اجرا ایدلزدن اول زائل اولان اراده ؛ کوشک، تائیرسز دوامسز آرزو، اراده غیر ثابته . تردد یکدیگرینک ضدی اولان غیر ثابت اراده لرک یکدیگرینه تعاقبیدر .

Vengeance

کلمه سنّه باقالي (Vindicte)

Véracité

دوغری سویلیش، صدق، آلداتیجی اولمیان کیمسه نک صفتی . — جناب الله هک آلداتامق و آلداتامق صفتی . (ده قارت) ک مسلک فلسفیستنده بزم اشیای مادیه حقدنده اولان معرفتمنک دوغریلغنی جناب الله هک بو صفتی کافلدر . جناب الله هیچ بر وقته بزی آلداتیمه جغندن بزه ویردیکی حواسه اعتماداً حقیقت حالده موجود اولدیغنه ایساندیغمنز عالم خارجینک وجودنده شبهه ایدیله من . بز آلداتیجی بر معبدوک بازیچه سی دکاز . بزده هرنک کمال وارسه الله دندر . بدافت دخی بر کالدر . بناء علیه بدیهی واضح اولان فکرلر . آندندر . بونلر کاذب اوله ماژ .

Verbal

الفاظه متعلق اولان، الفاظدن متشكل اولان، آنجاق الفاظ بیننده کی نسبته تعلق ایدن . الفاظ ایله اولنایان، حقیقت حالده هیچ بر فکری احتوا ایمهین الفاظدن مرکب اولان، بوس لقردیلردن عبادت اولان . تحریری مقابلى اولهرق شفاهی . (منظقه) بر فعلی حاوی اولان : e. — Proposition قضیه فعلیه . بونک مقابلى قضیه اسمیه (Proposition nominale) یعنی بر فعلی حاوی اولمایان قضیه در . بو ایکی تعبیری فرانسزجه یکی فلسفه لغتیچه سنده کوردم . لکن فرانسز لهستانده فعلسز قضیه ناصل اوله بیله جکنی آکلا یه مدم . مکر که Etre فعل دینلمیوبده رابطه (Copule) دینلسون .

بر نوع صفت ذهنیه نمونه اصلیسیدر که بونکله Type — topographique.

متصف اولان کیمسه هر سویلیدیکی و یا دوشوندیکی شیئی بر کتابده او قویور مشن کبی کندیسنه او قور . هر سوز و فکر با صمه حروفا تله متراقدندر . (Type) کلمه سنه باقالی .

Verbalisme

بوش لقردیلردن عبارت اویاه ، بوش لقردیلری حقیقت ظن ایدمرک فلسنه دن بحث ایته . الفاظک معنالرینی دوشونمکسزین پاپاگان کبی لقردی سویله . (Psittacisme) کلمه سنه باقالی .

Verbe

خرستیان دیننده افایم نلنه نک ایکننجی شخصی اولان کلمه الله . فیلسو فلر بونی اکثربا انسانک عقل و قوه ناطقمه سنه تمیش ایتمشلر در .

Verbomanie

قوه کلامیه نک غیر طبیعی بر حالده تزايدی و تظاهرات کلامیه نک دوام و شدتنده افراد ، جنت کلام معنا سنه اوله رق یکی اختراع ایدلش بر لفظدر . بونک باشلیجه علامتی افسانه یولنده سوزلرسویله یه ، یالان حکایه لر باختراعنه ، حقیقت حالده حس ایدلهین بر طاقم احتساساتک بیانه ، هیچ بر متأتی اولمايان اصلسز فکر لرک تفصیله میلدر .

Véridique

(انسانلردن بحث اولوندیغی وقت) کرک معلوم بر خصوصده و کرک على الا کثر دوغری یی سویلهین ، راستکو . (بر افاده و بیاندن ، بر خاطره دن بحث ایدلیکی زمان) حقیقته موافق اولان . بر آدمک سویلیدیکی حقیقت آنجاق کندیسنه ویا خود دوغریدن دوغری یه مطلع اولدیغی و قالیعه متعلق اولدیغی وقت آنک صفتنه Véracité و کندیسنه Véridique دینیلیر . لکن بر کیمسه نک ارباب تمیز و اصحاب معلوماندن اولمه سی جهتیله افادات و بیاناتک اکثربا حقیقی اولمه سندن دولابی او کیمسه یه Véridique دینلمز .

Vérifiable

— قابل تحقیق و تدقیق فرضیه . بوندن ایکی معنا آکلاشیلیر : Hypothèse — .

برنجیسی فرضیه قو نظرول ایدیله بیلر . لکن بو قو نظرولک نتیجه‌سی فرضیه نک علیه نه چیحق ممکندر . ایکننجیسی شبهه حاصل او لورسه دامأ قو نظرول ایدیله بیلر . هر نه وقت تجربه ایدلسه فرضیه دوغری چیقه‌جقدر . (Vérifier) کلمسنه باقالی .

Vérification

تحقیق و تدقیق ویا خود معاینه‌ایته، بالخاصه اصول تجربیه‌ده (mentale) بر فرضیه نک تجربه‌سنده اجرای ایدیلن عملیاتک مجموعی . تحقیق و تدقیق و تفیش و معاینه نک موافق نتیجه‌سی . (Vérifier) کلمسنه باقالی .

Vérifier

بر مقدمه معلومه نک صادق ویا کاذب اولدیغی تطبیق و مقابله‌ایله تحقیق و تدقیق ایتمک ، بر فرضیه‌یی یا خود بر اعتقادی تضمین ایتدیکی سایحی مشاهده اولونان حادثاته بالمقایسه تفایش ایتمک ، دوغریدن دوغری‌یه اجرای مشاهدات ایله قو نظرول ایتمک . بر آلتک ، مقیاسک ، بر آلات و ادوات طافنک صورت ترتیب و تنظیمنک موافق مطلوب اولوب اولمادیغی معاینه ایتمک . بر شیئک دوغری اولدیغی تجربه ایده اشتات ایتمک ، تصدیق ایتدیرمک ، بالاده ذکر اولونان تفیش و معاینه معاملاتی اجرای ایده رک موجب منونیت بر نتیجه بولمک . (ریاضیاتده) معین بر قیمت واسطه سیله بر دستورلک صحنتی تین ایتدیرمک .

Véritable

(افادات و بیاناتدن بحث اولوندیغی وقت) حقیقته موافق ، قبول و موافقت‌هایق . حقیقة موجود اولان ویا خود حقیقة وقوع بولان . ناصل کورینورسه اویله اولان ، حقیقی .

Vérité

حقیقت . حقیقی اولان قضیه ، مقدمه . فعلآ تجربه ایدلش اولان شی ، آنی روایت ایدن شاهد طرفندن کورلش ویا یا پیلمش اولان شی ، واقع ، وجود ، نفس الامر . حقیقت علمیه مقابلي حقیقت وجودیه ، فی ذاته وجود (Réalité) . بو معنا یه یکی سقولاستیکلرک آثارندن باشقة یرده تصادف ایدلامکدهدر . حقیقت متشخصه .

معناده ایلک حرف بیوک یازیلیر .
بو جناب الله . بو (Raison universelle) = عقل کل = La — personnifiée.

سید شریفک تعریفاتنده : « حقیقت (حق) واقعه مطابق اولان حکمدر .
و اقوال ، عقائد ، ادیان ، مذاهیک حقیقتی اشتماللری جهتیله بونلره اطلاق اولونور .
بونک مقابلی باطلدر . صدق بالخاصه اقوالده شایع او لمشددر . و بونک مقابلی کذبدر .
مطابقت ، حقده واقع جانبندن وصدقده حکم جانبندن نظر مطالعه یه آنندیغی جهته
حق صدقدن آیریلیر . بوحالده حکمک صدق واقعه مطابقی و حکمک حقیقی واقعک
آکامطابقیدر » دینلمشدر .

بعض فرانسرجه کتابلرده حقیقت ، عقلک موضوعه توافق و مطابقیدر دیه تعریف
اولونمشدر . حقیقتک ویاخود یقینک (Certitude) معیاری (Critérium) بداهندر .
مبادی عقلیه یه (Principes rationnels) حقایق اولیه (s premières) — تسمیه
اولونور . غیرقابل اثبات اولان بو مبدألر هر استدلالک شرطیدر .

ایچون (بر کیمسه نک کندیسیچون) حقیقت اولان شیدر .
ایچون (بر کیمسه نک کندیسیچون) حقیقت اولان شیدر .
ایچون (بر کیمسه نک کندیسیچون) حقیقت اولان شیدر .
ایچون (بر کیمسه نک کندیسیچون) حقیقت اولان شیدر .

Vertige

باش دونمه‌سی ، دوار .

— = دوار عقلی ویاخود دوار معنوی که (زونووی یه) یه
کوره شعورک افعالات نفس‌انیه‌دن بریسیله مش‌غول بولوندیغی صردهه تخیل اولونان
بر حرکتی اراده‌نک بالمداخله تصوراتک جریاتی تبدیل ایمامه‌سی حالتک اعضا‌نک موقع
فعله کتیره‌یه میل و استعدادی نتیجه‌سی اوله‌رق حصوله کان غیر اختیاری تقلید
و حرکتدر .

Vertu

(مادی ویاخود معنوی و بعض کره هم مادی هم ده معنوی) قدرت ، قوت ؟
بر شیئک حصوله کتیردیکی تأثیراتک سبی عد اولوان خاصه‌سی . افعال اخلاقیه‌نک

معین بر نوعی پاچه‌ی آرزو ایمک میل و استعداد دائمیسی. فضیلت، مزیت، حب انتظام کی. ایسلک ایسته‌مک میل و استعداد دائمیسی، ایسلک پاچه اعیادی. (فکر اولونان شیوه متعلق اوله رق = Objectivement) معتبر طانیلان قواعد حرکتک مجموعی.

فضائل اخلاقیه که (آریسطوط) ه کوره موضوعی حیات عملیه اولان فضائلدر. عدالت، علو جناب، سخاوت، شیجاعت، مودت کی.

فضائل عقلیه که موضوعی علم و مشاهده باطنیه = s intellectuelles.

(Contemplation)، عقل کوزیله مشاهده اولان فضیلت‌لدر.

فضائل اصلیه که (صبرت، شجاعت، COURAGE) = s cardinales.

عفت = اعتدال (Tempérence)، عدالت (Justice) در.

فضائل علم لاهوتیه : ایمان، امید، فقر اپرورلک. = s théologiques.

فضیلت سیاسیه که (موتسکیو) یه کوره قانونلره و وطنه محبتدر. منفعت عمومیه‌نک منفعت شخصیه دامّا ترجیح اولونه‌سی ایسته‌ین بمحبت فضائل خصوصیه‌نک جمله‌سی ویر.

— = Doctrine de la مذهب فضیلت که (قات) ه کوره افعال بشریه‌نک مبدأ داخلیسته عادل‌لوب افعال‌من کوره‌نک غایه‌اخلاقیه‌لری تعيین‌ایدر. بونلر دخی‌اولا استکمال ذات، ثانیاً باشقه‌لرینک سعادتیدر. Doctrine du droit

یعنی مذهب حقوق ایسه (قات) ه کوره آنجاق افعال خارجیه‌نک انتظامی نظر مطالعه‌یه آلیر.

(قات) ه کوره بر فعل مجرد قانونه رعایه اجرا ایدلکله. فضیلت اولور.

فضیلت غرض و منفعت‌دن عاری اوله‌لی و کندی‌سندن باشقه مكافات بکله‌مامه‌ایدر.

— = خواص نوعیه که (سقولاستیک) اصطلاح‌نده معادن و بناتاک کیزلی خاصه‌لری دیعک ایدی.

(غوبلو) : « رذیله (Vice) فنالق پاچه عادتی اولادینی کی فضیلت دخی ایسلک پاچه عادتیدر. (آریسطوط) ک دیدیکی وجهه بر قیرلانفعجه بهار اولادینی کی بالکز برای ایش دخی فضیلتی تشکیله کافی دکلدر. لکن بر ای ایش دیکر بر دفعه‌ده ایی حرکت ایمک ایچون بر استعداد بر اقیر. ایسلک جهد ایکننجی جهدی دها قولایلاشدیرر» دیبور.

Vertueux

فضیلتی ، حسن اخلاق صاحبی . عفیف ، پاکدامن . فضیلتکارانه ، متقیانه .
عفیفانه . (Vertu) کلمه سنه باقیالی .

Vice

نقیصه ، رذیله ، قباحت ، سفاهت ، فنا خوی ، شیمۀ ردیئه ، آغیر برصورته
متغایر اخلاق عد اولونان بر جنس حرکتۀ استعداد اعتیادی . بر شیئی نقیصه دار ،
معیوب قیلان شی ، بالخاصه منطقده بر فکری غیر معتبر قیلان شی ، نقیصه ، عیب ،
قصور . نقیصه و رذیله نک مقابلي فضیلتدر (Vertu) .

Vide

تام معناستوجه حیزک بر قسم‌منده هیچ برماده نک بولونامه‌سی ، خلا ، بوشلق ،
معین بر ناجیده قابل وزن اجسام معلوم‌منک بولونامه‌سی : میزان الهوانک بوشلقی
کبی . بر محلده بولونمه‌سی امید ایدیان و یاخود علی العاده بولونان بر نوع جسمک
بولونامه‌سی : ایکی بنا آردستنده بر بوشلق برافق کبی . (مجازاً) اکسیک ، نقصان
معناستنده قولانیلیر . بونقصان مادی اولمایان بر شیده بیله اوله بیلیر . (ذمی متنضم
بر معنا او لهرق) بوشلق ، هیچلک ، حکمسز لک ، بطلان : بر استدلالک بطلانی کبی .
(صفت او لهرق) بالاده ذکر اولونان معنازارده بوش دیمکدر .

خلانک مقابلي ملا (Plein) در . اجزای فرده مذهبینه فائل اولانله (Atomistes)
 وبالخاصه (اپیکور) مسلکته سالک اولانله کوره اجزای فرده نامتناهی خلانک
ایجنه حرکت ایدرلردی .

Vie

حیات ، تشکل‌لری درجه کافیه‌ده یوکسٹ او لان ذی حیات موجودات ایچون تولدن
و یاخود تخمک حصول‌لندن موته قدر دوا مایدن هر نوع حادثاتک وبالخاصه تقدی و تناسل
حادثه‌لرینک مجموعی ، بناء علیه او لا بومعناده حیاتک مدت دوا می (که بوكا عمر دیرز) ،
ثانیاً موته مقابلي او لم‌لری حیثیتله بالاده بیان اولونان حادثاتک صفتی ، مثاثطرز حیات ،

رابعاً بر شخص تاریخی . (الکواسع معنا اولهرق) کندیلز نده حادثات حیاتیه به مشابه صفتی مشاهده ایدیلان و یاخود مشاهده ایدلریکی ظن اولونان هر حادثات مجموعی : فعالیت ، تعضی ، ماده‌نک بلا فاصله تجدیدینه رغماً آز و یا چوق دوامی صورتده بعض اشکالک محافظه‌سی ، استحاله ، احوال خارجیه به تطبق کی . حیات فکریه ، حیات اخلاقیه ، حیات الفاظ ، حیات دینیه ، حیات حقایق کی تعبیراتک منشألری بومعنادر . (الک تام معنا اولهرق) بعض احسامک اک اساسلیسی تغدی اولمک اوزره عرض ایندکلری حادثاتک مجموعی ، حیات ابتدائیه . بالاده کی معنالرده حادثات حیاتیه‌نک اصل و مبدئی ، حادثات مذکوره‌یه کندیلز نک تظاهراتی نظریله باقیلان قوه طبیعیه .

حیاتی (آریسطوط) تغدی وکون و فساد عملیاتنک مجموعی ، (بیشا) موته مقابله ایدن و ظائفک مجموعی ، (لیتره) ماده متعضیه‌نک حال فعالیتی ، (هربرت سپنسر) مناسبات داخلیه‌نک مناسبات خارجیه به داعی صورتده تطبی دیه تعریف ایتمشدرا . حیاتی ایضاً ایچون تکلیف اولونان اصولر شوندر : اولاً روحیه مذهبی Animisme که حیاتی سبب اولق حیثیله روحه ولکن بلاشعور اجرای فعل ایدن روحه عطف و اسناد ایدن مذهبدر . ثانیاً حیاتیه مذهبی Vitalisme که حیاتی قوه حیاتیدینیان بر قوتله ایضاً ایدن مذهبدر . ثالثاً عضویه یاخود عضویون مذهبی (Organicisme) که حیاتی ماده‌نک اکتساب عضویت ایمه سنلت حاصله‌سی عدایدن مذهبدر . Sens vital یعنی حاسه حیاتیه ، بعض علم الروح علماسنه کوره بزه کندی جسممرک تکیفاتی بیلدیرن حاسه‌در .

Vinculum substantiale

(لینینیج) طرفین بر عضوینک موجود اولدینی محمله مرکبک مرکب اولق حیثیله حقیقتی بیان ایچون قولانش بر تعمیردرکه باشیله روح و جسم بشرک اجتماعی مسئله‌سنه مستعلدر .

Vindicte

معنای اشتقاقيی عقوبت ، انتقام دیمک ایمه‌ده غضبناک بر وجودانک محق بر

عکس عملی اولاق حیثیتله جنایتدن متولد احتسان‌الله، حسن انتقام: هان منحصراً (publique) تعبیرنده مستعملدر. و بو تعییر حقوق عمومیه نامنه اجرا ایدیلن تعقیبات عدله معناسته در.

Violence

شدت. جبر، قوتک غیرمشروع و هیچ دکله غیرقانونی اوله رق استعمالی. — کندی طبیعته اجرای جبر ایتمک. Se faire.

Violent

شدتی. (حادث‌دان بحث اولوندیین وقت) بر موجوده طبیعته مخالف اوله رق تحمل ایدیلن. کندیسته مقاومت ایدن شیئه فارشی شدتی برقوتله و قوعه، حصوله کان: شدتی روزکار، شدتی مصادمه، شدتی اشتغال کی. (احتساسات و افعالدن بحث اولوندیع وقتده) شدتله حصوله کلک فکریته هان دامماً اراده‌نک الدن کیتمه‌سی فکری اضمام ایدر: شدتی بر افعال نفسانی، شدتی بر آرزو کی. (بر کیمسه‌دن ویا خود آنک اخلاق‌دن بحث اولوندیین وقتده) کندیسته مقاومت ایدن شیئه فارشی شدتله حرکت ایدن.

Virtualité

بالقوه اولاق.

Virtuel

فعلده دکل آنجاق قوه‌ده موجود اولان. لکن بمعنا ایکی صورتله آکلاشیله‌ییلر: ضعیف برمونا اوله رق) بر مر مرقطعه‌سی بالقوه برصم، برستون، بر دیک اولوندیین کی. بر شیده ساده‌جه ممکن اولان شی که بمعنایه نادرآ تصادف اولونور: بالقوه حرکت، بالقوه سرعت کی. (قوتلی برمونا اوله رق) هرنه قدر خارجده کورو نیز سده اولدن تعیین و تحدید ایدلش اولان و موقع فعله کله‌سیچون لازم‌کان شرائط اساسیه‌نک جمله‌سی احتوا ایدن. (غوبلو): «یالکز بر ویا بر قاج شرط‌دن ماعدا شر اُطساُر هنک جمله‌سی عتوی اولان» دیبور. (لینیسچ) ک: «بوتون حساب و هندسه فطریدر.

و بزده بالقوه موجوددر » عباره سی بو معنابی افاده ايدر . Virtuellement کلمه سی دخی اکثريا عادی لسانده بیله بومعناده قولانلیلیر . بر میشه آغاجی برپامودده بالقوه موجوددر . تصورات فطريه (Les idées innées) حين تولدده روحده بالقوه موجوددر . بو کله نك مقابل بعض کره Actuel یعنی فعلی ، بالفعل ؛ وبعض کره Réel یعنی حقيقی کله سیدر .

Vision

رؤیت ، بعض کره مشاهده (Intuition) . فوق الطبيعی برحقیقتک واخود رمزی روحی والهامک کوزله کورمه سی . (بالخاص) جم اوهرق) احساسات خایله (Hallucinations) . (مجازاً) تصورات خایله ، متنانسر خیالات ، صایقلامه لر . جناب اللهد رؤیت ، رؤیت فی الله . بو (مالبرانش) ک مذهبدر که آ کا کوره انسان نه مخلوقاتی نده بونلرده جاري اولان قانونلری دوغریدن دوغری یه بیلمز . بواسیاوایخود قانونلرک بالکنز کندیستنک آنکه دوغریدن دوغری یه بر لشیدیکی جناب اللهد اولان تصوری بیلیر . مویی ایه : « بو وجهه فکریمزه کوره بز حقایق ابدیه یی کوردیکمز وقت اللهم کوریز . بو ، حقایق اللهد ر دیمک دکادر . بلکه بز حقایق تابع اولدینی فکرلر اللهد در . كذلك بز متبدل و قابل فساد اولان شیلر دخی اللهد بیلنر اعتقادنده ز . چونکه بوندن دولایی جناب اللهم بر نقیصه اسناد ایتمک لازم کلماز . زیرا اولجه دیدیکمز وجهه جناب اللهم بو شیلر متعلق کندیستنده بولوان شیلری بزه کوسترمه سی کافیدر . بز بالجه اشیایی اللهد کوریزه دیمشدر . رؤیت غیر مستقیمه که طبقه شبکه نك لطخه صغیری دینلین indirecte . قسمندن باشقه بر قسمیله اولان رؤیتدر . بالکنز بر کوز بر نقطه یه دیکلیدیکی وقت ساحة رؤیتک سار نقطعه لمینک جمله سی رؤیت غیر مستقیمه ایله کوریلور .

Visionnaire

فوق الطبيعی شیلر کورن ، احساسات خایله یه دوچار اولان .

Visum

کوریلن شو ، محتویاتی اعتباریله احساسات بصیریه جمله سی .

Vital

حیاته متعلق اولان یاخود حیاتی تشکیل ابدن . حیات ایچون اساسی اولان ، حیاتک برشرط لابدی اولان .

کلیه سنه Vitalisme (Principe —) و e - e ترکیبی ایچون آناغیده باقایی .

— Elan = اندفاع حیاتی، (برغson) کوره بو، براندفاع ابتدائی عحیاتیدرکه بر تخم نسلندن آی تعقیب ایدن تخم نسله - تخلملو بینندگی رابطه‌ی تشکیل ایدن انکشاف ایتمش عضویتلر واسطه‌سیله - انتقال ایدر .

Vitalisme

حیاتیه مذهبی که بو کوره هر شخصده هم متفکراولان روحden همدہ اج‌امک خواص طبیعیه کیمیویه‌سندن باشقه اوله‌زق بر مبدأ حیات موجود اولوب حادثات حیاتیه‌یی اداره ایدن بودر .

(واسع برمعناده اوله‌رق) حادثات حیاتیه‌نک باشقه‌لرینه بکزمهین بر نوع صفات میزدیه مالک اولوب حادثات طبیعیه و کیمیویه‌دن بوصفلره کلایا آیرلدیغی و وصفاتک عاطل ماده‌نک قوتلرینه غیرقابل ارجاع بر قوه حیاتیه‌نک موجودیتی بو وجهه اظهار ایمکده اولدیغی قبول ایدن هر مذهب . بو معناده حیاتیه مذهبی روحیه مذهبی (Animisme) کندی اوانعندن بری اوله‌رق ویاخود دعوت ایتدیکی بر متم اولمک اوزره احتوا ایدر . لکن کلنهنک بومعناده استعمالی قاریشیقلغی موجب اوله جنی جهته‌له بوندن اجتناب ایدله‌سی توصیه اولونشدر .

Vitalité

— des images. صور ذهنیه‌نک قوه حیاتیه‌سی ، مختلف صور ذهنیه‌نک ساحة شعوری آزویاچوق قوتلی برصورتده اشغاله میال اولمک صفتی . (تعبارات جدیده‌دندر .)

Vividité

— des images. صور ذهنیه‌نک پارلاقلنی ، وضوحی ، صور ذهنیه‌نک شدتندن لفتجه فاسقه — ۴۸

فرقلی و شعوره آز و یا چوق قوتل او لهرق عرض اولو نه سندن عبارت اولان
صفتی: مثلاً دقتده اولدینی کبی .

Volition

اراده‌نک معین برحالده کی فعلی، قوه‌اراده‌نک فعلاً استعمالی، اراده . اراده عنم و قراردن (Résolution) ر آز دها قوتلیدر . قرار اصول و قاعده ایجابتند برقرار اوله بیلیر . واجراسی برمدت تأخیراید بیلیر . اراده ذهنک درحال اجرایه منجر اولان فعلیدر .

(دهقارت) ک فلسفه‌سنده بوکله اراده و یا آرزو نک هر فعلی دیکدر . و هر حاده عقليه دیمک اولان ادرا کاک (Perception) مقابليدر . بوایک حاده فکر (Pensée) اسم جنسی تحتنده برلشیرلر .

Volontaire

ارادي، اختياری، اراده‌نک بر فعلندن عبارت اولان و یاخود اراده‌نک برنتیجه‌سni تشکيل ايدن : حرکت ارادیه کبی . بر جبر و تضییق نتیجه‌سni او لمایان . (معنای ذمی متضمن او لهرق يالگز چو جو قدر حقنده) کندی کیف و هوسمه، تابع، عنادجی، والدینی و خواجه‌لری طرفند ویریان رأی و نصیحتلره رعایت ایمیدرک کندی ذهننده اولان شیئی یاپان ، آنجاق کندی ایستدیکنی یاپان معناسفدم قولانیلیر .

Volontarisme

(علم مابعدالطبعه‌ده) حقایق اشیاک عقلک فکرلرینه قیاس طریقیله دکل اراده‌نک مغایر عقل میللری واسطه‌سیله آکلاشیلمه‌سی لازم کله جکنی قبول ایدن مذهبدر . (شو پنهاور) ک یاشامق آرزوی (La volonté de vivre) تصویرینه بومذهبک مثال اصلیسی نظریله باقیلمه‌سی لازم کلیر .

(علم الروحده) استحضار و وظائف عقليه‌نک عقلک وظائف انفعاليه و فعليه‌سنه تابع اولدینی آز و یا چوق اصلی و اساسی صورته قبول ایدن مذهب . ووند (Wundt) : « ارادیه مذهبک علم الروحی اراده‌نک ، کندیسنه شدت تعلق اولان احتساسات واحوال انفعاليه ايله برابر تجربه علم الروحیه‌نک احساسات واستحضرات

قدراً الزم بر قسمى تشکیل ایتدیکنی و دیگر حادثات متواالیه روحیه نک جله سنه کاراده ایله اولان مناسبت و مشابهتلری موجبه فهم و ادراک ایدمه سی لازم کله جکنی . ادعا ادلر دمکشدر .

(علم اخلاق) قيم نقطه نظرندن فعل و احساسك عقلی و تأمل اولو نمش فکره فائق اولدیغی قبول ایدن مذهب.

بو کله ارادیه مذهبی دیه ترجمه ایدیله بیلیر . بو مذهبک الله باشلی صفت میزه سی
اشیانک صوک ایضاح و تعلیلی عقلده دکار ارادهده آرامقدر . جونکله برابر بو اراده
اوله لاصله تعنی و تحدید ایدلاماشدر .

Volontariste

ارادیه مذهبی (Volontarism) بالاده بیان اولو نان معنالرک برنده قبول ایتمش
اولان کممه.

Volonté

(اک عمومی معنای) قوہ ارادیه، قوہ بشخصیه نک الک مکمل شکلی تختنده حوصلہ کتیرا یا جک فعلک ذهننده استحضارینه بو فعله اولان میلک موقع بر توقفه و آنی اجرا ایدوب ایتمانک لهنده اولان اسبابک تصویرینه بو اسبابک قیمتنک احتسابنے و یوندرک کوستردیکی یولدہ حرکت ایمک قرارینه و قطعی صورتندہ اجرا و یا اجتنابه منجر اولیشنه مساعد اولان شکلی . بر میلک محفوظ و باقی فالمی و دیگر میللرک مقاومتنه رغمًا مؤثر اولمه سی خصوصنده سجیه نک حاڑا اولدیغی آز و یا چوق قوت ، میانت ، اراده . (اخلاقنده) کرک عمومیت او زرہ و کرک معین بر خصوصنده برشیئی فلان و یا فلان صورتله اراده ایمک قابلیت اخلاقیه سی که آشاغیده کله جک اولان حسن نیت و سو عنیت تعییر لری بومعنایه عائددر . قوہ ارادیه نک معین بر خصوصنده فعلی . حتی بی شعور لکن معین بر جهته متوجه فعالیت ، بر موجودک و یا خود موجوداتک میل اساسی : آشاغیده ایضاح ایدیله جک اولان اراده حیات ، اراده قدرت ، اراده . شعور کی .

— خشن نیت ، ایلک یا پق قرار قطعی؛ (دها ضعیف بمعنا:

اوله رق) قوت وقابلیتی متوسط درجهه اولان بر کیمسه نک التدن کل دیکی قدر
ای یا پق میلی .

— سوء نیت ، شرّه ، فنالغه متوجه و مهایل اولان اراده .

(علی العاده معنای) وظائفدن قور توله یه چالیشان و بوندی آنجاق اجبار
ایلدیکی درجهه اینا ایدن کیمسه نک مقاومتی ،

— وصیتname = Dernières .

— اراده عمومیه ، اون سکننجی عصر ک آخرنده تایبع = générale.

اولمش بر تعییردر . و بونی موقع استعماله قویان فیلسوفلر یکدیگرندن اولدیجعه
فرقلی ایکی معناده آ کلامشادر: اولا (دیدرو) یه کوره خصوصی اراده لر
شبھه لی واراده عمومیه دائم ایسدر . موئی الیه محیط المغارفک حقوق طبیعیه
ماده سندeshو سوزلری سویلشدرا: «لکن با کا دیه جکسکز که بواراده عمومیه نک
مودوع اولدیجی محل رسیدر؟ بن آنکه زده ده مشاوره ایده بیلریم؟ بالجهه اقوامک
حقوق محروم‌لرند ، وحشی و باریار اقوامک افعال اجتماعیه‌لرند ، نوع بشرک
دشمنلری بیتنده کی ضمنی مقاوله‌لرده ، وحتى غضب وکیله ، طبیعت طرفندن
قوایین اجتماعیه وانتقام عمومیه نقصانلری اکال ضمنه حیواناته بیله ویرلش کی
کورینان بوایکی افعال نفسانیده . اراده عمومیه هرشیخ صده افعالات نفسانیه نک
سکوتی ایجند . انسانک ابنای جنسنیدن بحق ایستیه بیله جکی و آنلر کمند بیستندن
ایستمک حقلى اولدقلری شیلر اوزریه استدلالاتده بولونور» . ثانیاً (زان
زان روسسو) (قونظراسوسیال) عنوانی اثرنده شو سوزلری سویلشدرا :
«اکڑیا هر کسک اراده سیله اراده عمومیه بیتنده خیلی فرق وارد . اراده
عمومیه آنجاق منفعت مشترکیه و دیگری منفعت خصوصیه به تعلق ایدرو خصوصی
اراده لرک بر یکونندن عبارتدر . لکن بو عینی اراده لردن یکدیگرینی امحا وافنا
ایدن فضله و نقصانلری چیقاریکیز . فرقلرک یکونی اولق اوزره اراده عمومیه
قالیکه هر نوع حاکیت فعلنک آتیده کی شرائطه یکانه مشروع اساسی بودر :
اولا بواراده بر منفعت مشترکه مسئله سنه متعلق اوله لی و بمسئله آنی ضامن
اولانلر طرفندن بو صفتی حائز عد ایدمه لی ؟ ثانیا جمله سفک رأیلری آلمش

اھالىنک اکثریتی طرفندن تأسیس ایدلش اویله‌لی (آنک متفق عليه اویله‌سی لازم دکاره‌ده رأیلرک جمله‌سی تعداد ایدلش اویله‌لی . رسمی هرنوع استتنا عمومیتی مخادر) ؛ ثانیاً اتخاذ اولان قرارده کیمسه‌نک خاطرینه رعایت ایدلامه‌لی . حکومتک بعنى اراده عمومیه‌نک هر قراری اھالىنک عمومی مجبوریت آتنده بولوندیر و یاخود درجه مساویه‌ده مظہر مساعده ایدر . شویله‌که حکمدار بالکز ملتک هیئت مجموعه‌سی طانبر . و آنی تشکیل ایدندرک هیچ برخی تغیریق و تمیز ایچز . اراده خصوصیه بالطبع ترجیحه واراده عمومیه ایسه مساواهه می‌دارد .

شیمیدیکی علم اجتماعی علماسنک آکلایشدیرینه کوره بو فکر موجود واحد اویله حینتیله هیئت اجتماعیه‌نک اراده مشترکه‌سی فکریله قاریشدیرلماهه لیدر . — — — اراده اعتقد ، میل اعتقاد . بو ، (ولیام جیمس) ک انکلایزجه براثرینک عنوانیدر . و عقل طرفندن عیت اولدقدلرینه حکم ایدلامکله بر ابرمحق اولدقدلری عقلی بر صورتده اثبات ایدیله‌مهین و حق و صوابه مقوروینتلری آنجاق انتاج ایده‌جگلری فوائد عملیه ایله اثبات ایدیله‌سیله‌جک اولان اعتقادلری قبول ایتمک اراده‌سی دیکدر . بومبتدئک الکمهم تطیقاتندن بریسی کندی موضوع علیخی موقع فعله کتیرمه به میال اولان ایلکی موجب اعتقادلرک قبولیدر . مثلا امور شخصیه‌ده اعتماد نفس کی که قوتلری تزید ایدر و انسانی بو اعتماده حقوقی چیقاریر .

— اراده حیات و یاخود آرزوی حیات ، de vivre ou vouloir vivre . فعالیت حیاتیه که (شوپناور) ه کوره سوق طبیعی ایجادندن اوله‌رق هر موجودک آنک واسطه‌سیله کندی نوعنک نمونه اصلیسی میدان حقیقته کتیردیکی و کندیسنه مخصوص اولان شکل حیاتک محافظه‌سیجیون دیکر انواعه قارشی مجادله ایدیکی جهدک مبدأ عمومیسیدر .

موی‌الیه : « حد ذاتنده نظر مطالعه‌یه آلنان اراده بیلمز وعلى‌العنیما و غيرقابل مقاومت بر سوقدن عبارتدر . لکن آنک رفاقتنه آلتیش و خدمتنده تکمل و انکشاف ایتش اولان عالم تصویر سایه‌سنده ایدیکی شیئی و آنک نه‌دن عبارت اولدیغی بیلمک در جه‌سنه واصل اولور : ایستدیکی شی بو عالمک کندیسیدر ، تمام اولدیغی کی حیاتندر .

و حیات اراده‌نک تصور دمکی صورتندن باشـقه برشی او مامهـسنے مبني ارادهـنک ایستدیکی شی دائمًا حیات اولـدینی جهـله بزم سادهـج، ارادهـدیهـجـکـمزـیرـده زـرـادـه حـیـاتـ دـیـمـکـلـکـمـزـ عـینـیـ شـیدـرـ، عـادـیـ برـ لـفـظـ مـؤـکـدـرـ (Pléonasme) دـیـمـشـدرـ.

(شوپـهـاـورـ) هـ کـورـهـ بوـتونـ عـالـمـ فـکـرـدـکـلـ لـکـنـ اـرـادـهـدـرـ. فـکـرـ، اـرـادـهـنـکـ حـیـوـانـاتـ عـالـیـمـدـهـ ظـاهـرـ اوـلـانـ رـعـارـضـهـ سـیدـرـ. بوـتونـ عـالـمـ اـرـادـهـلـدـنـ مـرـکـبـدـرـ. آـرـسـلـانـهـ پـنـچـهـلـیـخـیـ، يـابـانـ دـوـمـوـزـیـنـهـ اـسـانـ مـسـلـحـهـسـنـیـ وـ اـنـسـانـهـ عـقـلـنـیـ وـیـرـنـ اـرـادـهـ حـیـاتـ، اـرـادـهـ مـوـجـوـدـیـتـدـرـ. لـکـنـ فـکـرـ عـاجـزـاـنـهـ مـزـجـهـ اـرـادـهـ نـفـسـهـ شـعـورـیـ وـ اـسـتـهـدـافـ اـوـلـوـنـانـ مـقـصـدـهـ عـلـمـ وـ مـعـرـفـتـیـ تـضـمـنـ اـیـدـرـ. بـوـیـلـهـ حـدـ ذـانـنـدـهـ شـعـورـدـنـ عـارـیـ اوـلـانـ شـیـئـهـ اـرـادـهـ نـاـصـلـ تـسـمـیـهـ اوـلـوـنـورـ؟ وـ بـوـیـلـهـ شـعـورـسـزـ بـرـشـیـ بـالـاـدـهـ بـیـانـ اوـلـوـنـانـ وـسـائـطـ مـدـافـعـیـهـ اوـلـانـ اـحـتـیـاجـیـ نـاـصـلـ تـقـدـیـرـ وـ اوـوـسـائـطـیـ بـوـ اـحـتـیـاجـاـتـهـ مـحـیـرـعـقـوـلـ بـرـصـوـرـتـدـهـ نـاـصـلـ تـوـفـیـقـ اـیـدـرـ؟ بـوـ بـاـبـدـهـ بـرـعـقـلـ سـلـیـمـیـ اـقـنـاعـ اـیـمـکـ مـحـالـاـتـدـنـ اوـلـسـهـ کـرـکـدـرـ.

— اـرـادـهـ قـدـرـتـ . — de puissance.

بوـ تعـبـيرـیـ (نـیـچـهـ) (پـنـسـرـ) لـکـ حـیـاتـ حـقـنـدـهـ کـیـ تـعـرـیـفـهـ، (سـینـوزـاـ) نـکـ سـادـهـجـهـ مـوـجـوـدـیـتـدـهـ اـسـتـمـارـیـنـهـ وـ بـالـخـاصـهـ (شوـپـهـاـورـ) لـکـ اـرـادـهـ حـیـاتـنـهـ Volonté de vivre) مـقـابـلـ اوـلـهـرـقـ قـوـلـلـانـشـ اـیـمـهـدـ کـنـدـیـ آـثـارـنـدـنـ نـقـلـ اوـلـوـنـانـ فـقـرـدـلـ مـقـصـدـیـنـکـ وـاضـحـ صـورـتـدـهـ آـکـلاـشـلـمـهـسـنـهـ کـافـیـ دـکـلـدـرـ. (امـیـلـ فـاـگـهـ) : «(نـیـچـهـ) یـهـ کـورـهـ حـکـمـتـ وـسـعـادـتـ کـنـدـیـ طـبـیـعـتـهـ تـبـیـعـتـ اـیـمـکـدـرـ. صـوـیـکـ حـکـمـتـ وـسـعـادـتـیـ دـکـزـهـ دـوـغـرـیـ آـفـقـ اوـلـدـینـیـ کـیـ اـنـسـانـکـ حـکـمـتـ وـسـعـادـتـیـ دـخـیـ کـنـدـیـ اـرـادـهـ قـدـرـتـهـ اـطـاعـتـ اـیـمـکـدـرـ» دـیـورـ. شـوـحـالـدـهـ مـقـصـدـکـ طـبـیـعـتـهـ اـتـابـعـ اوـلـدـینـیـ آـکـلاـشـلـمـقـدـهـدـرـ.

— اـرـادـهـ شـعـورـ، مـیـلـ شـعـورـکـ (فـوـئـیـ یـهـ) طـرـفـنـدـنـ کـنـدـیـسـنـهـ اـنـسـانـکـ بـالـکـزـ حـیـاتـ عـقـلـیـهـ وـ اـخـلـاقـیـمـسـنـدـهـ دـکـلـ ذـیـ حـیـاتـ مـوـجـوـدـاـتـکـ تـکـامـلـنـدـهـ دـخـیـ اـسـاسـلـیـ کـورـیـنـ مـیـلـهـ وـیـرـلـشـ اوـلـانـ اـسـمـدـرـ.

مـوـمـیـ الـیـهـ بـوـ مـیـلـ شـوـ وـجـهـلـهـ تـعـرـیـفـ اـیـمـکـدـرـ : «ذـیـ حـیـاتـ مـوـجـوـدـهـ اـرـادـهـ شـعـورـ هـ شـیـئـ کـنـدـیـنـهـ اـرـجـاعـ اـیـمـکـ، کـنـدـیـسـنـهـ مـرـکـزـقـلـاتـ یـاـمـقـ، بـوـصـورـتـهـ سـائـرـ مـوـجـوـدـاـتـکـ قـارـشـیـسـنـهـ کـمـکـ وـبـونـرـیـ وـسـائـطـ اـجـراـ وـقـدـرـتـ وـ اـزـدـیـادـ شـعـورـ اـتـخـاذـ اـیـمـکـ مـیـلـ اـبـتـأـیـسـیـدـرـ. لـکـ خـودـکـامـانـهـ مـیـلـ کـنـدـیـسـنـهـ شـعـورـ حـاـصـلـ اـیـدـلـکـهـ دـیـکـرـ کـامـلـقـ

Altruiste) میلنک تخمی احتوا ایدر . نفسه شعورک دیکر لینک فکری خی و حتی آندرک بعض مرتبه شعوری خوی اولدیغی بز دیکر محلده کوستردک . شعور مذکور نهایت مجموع فکری و آنک لازمی اولان کلی به دوغری بر میل احاطه ایدر .

دیکر بزفلسطه لقیچه سنده اراده حفنده شوتفصیلات ویراشدر : اراده روحک اوج قوه اساسیه سندن بری اولان قرار ویرمک ، عزم وقصد ایمک قوتیدر . حریتی قبول ایدنلر بوكا خارجی ویا داخلی برقوت طرفدن اجبار ایدلکسزین قرار ویرمک قیدی خی علاوه ایدرلر . شوحالدہ بو ، فعالیتک بشکلیدر وقوه تشبثدر . اراده ساده جه Spontanéité دن دها شمولی برمعنای افاده ایدر . زیرا اراده کندي نفسنه شعوری واستحصال ایدیله جك بر مقصدھ معرفت و اطلاعی تضمین ایدر . بر Volition قوه ارادیه نک بر فعل مخصوصی و Velleité ایسے غیر مقرر یاخود قوت و تأثیرساز بر اراده در .

Volupté

على العموم لذت ، تلذذ (بومعنایه نادرآ تصادف اولونور) . سوق طبیعیلره و بیویک آرزولره توافق ایدن وبوتون شعوری دولدیران شدتی لذت . تلذذ بالخاصه شهواني و تمايلات خودکامانیه مربوط لذتلره دینیلیر . ولکن (بلکده بر نوع استعاره طریقیله) لذات روحانیه دخنی تسمیه اولونور . (دها خصوصی برصورتده وبالخاصه بالاده ذکر اولونان صفاتی عرض ایدن) لذت تناسلیه .

Vouloir

هم فعل همده اسم اولهرق قولالانلیلر . Volont کلمه سنه وبالخاصه بو کله نک صوک یعنی بی شعور اکن برجهت معنیه یه متوجه فعالیت و میل اساسی معنائنه باقیالی .

Vrai

باطل Faux) مقابلي اولهرق اولا معنای اساسیی تصدیقاتدن وبو نمری افده ایدن قضایادن بحث اولوندیغی وقت تمايمیه قبولی صواب اولان قولک صفتی ، صادق ، دوغری ، صحیح ؟ ثانیاً اشخاص یاخود اشیادن بحث اولوندیغی وقت

حکایه و روایت اولونان شی مقابله اوله رق حقیقته و قوعه کلن ، حقیقی . کوروندیکی کی اولان ، حقیقی . مثلاً تقلب دکل حقیقی انجو ، حقیقی بر برهان ، حقیقی بر خطیب ویا صفتکار . کندیسنه ویریان نامه بحق لایق اولان : کچیجی بر راحتیز لک دکل حقیقی بر خسته لف ، حقیقی بر تله که ، حقیقی بر مسلمان کی . ای ، معنبر ، غایه سنه موافق : حقیقی واسطه کی . (علم بدایعده) عرض و تمثیل ویا خود افاده ایتدکاری شیله نسبتی اعتبرایله صنعت ایشلرندن بحث اولوندیگی وقت طبیعی ، مادیات ویا خود معنویاته حقیقت حقدنه اولان احتساسم زه توافق ایدن : مثلاً بر و مانده حقیقی بر سجیه ، حقیقی بر رنک ، حقیقی احتساسات . (اسم اوله رق) صادق ، دوغری ، صحیح اولان شی . حقیقی ، حقیقته موجود اولان ، حقیقته و قوع بولان .

احوال صحیحه یا خود کاذبه اصولی . = Méthode des cas vrais ou faux.

انسانک قوه معنویه و عقلیه سـنـی تقدیر علمنده (Psycho-métrie) بو اصول قوه تمیزیه نی تولچمکه خدمت ایدر . عینی ما هیته دز لکن کمیتی ایکی تنبیه ، مثلاً یکدیگرندن بر آز فرقی اولان و لکن بو فرقک آ کلاشم هـسـنـه مـسـاعـدـهـیـچـ رـعـالـمـ خـارـجـیـهـلـرـیـ اـولـمـایـانـ اـیـکـیـ ثـقـلتـ فـرـضـ اـولـوـنـسـونـ وـ برـ کـیـمـسـهـ دـخـیـ بوـنـلـرـکـ اـکـ بـیـوـکـنـیـ تـعـیـنـهـ بـرـ قـاـچـ دـفـعـهـ دـعـوتـ اـیدـاسـونـ . اـکـ فـرقـ زـیـادـهـ اـیـسـهـ بـوـ آـدـمـ اـصـلـاـ يـاـ کـلـایـهـ جـقـدرـ . لـکـنـ جـزـئـیـ اـیـسـهـ بـیـانـاتـ وـاقـعـهـ سـنـکـ صحـیـحـ ، يـاـ کـاشـ وـ مشـکـوـکـ اـولـانـ اـحـوـالـیـ بـیـنـنـدـهـ بـرـ نـسـبـتـ معـنـیـهـ الدـهـ اـیدـیـلـهـ جـکـدرـ . مشـاهـدـاتـکـ عـدـدـیـ زـیـادـهـ جـهـ اـولـدـیـگـیـ حـالـهـ دـوـغـرـیـ اـولـانـ بـیـانـاتـ عـدـدـینـکـ بـیـانـاتـکـ عـدـدـ مـجـمـوعـهـ نـسـبـیـ اوـ کـیـمـسـهـنـکـ اـیـکـیـ کـیـتـ مـعـلـومـهـ حـقـنـدـهـ قـوـهـ تمـیـزـیـهـ سـنـکـ مقـیـاسـیدـرـ .

رأی صحیح . = Opinion — e.

قياس صحیح ویا فاسد . = Raisonnement — ou faux.

جنسه صادق اولان = Ce qui est — du genre est — de l'espèce.

شی نوعده صادق اولور .

Vraisemblable

صحیح کورین ، دوغری یه بکزهین ، صحیح اوله منی ممکن و محتمل اولان ، مشابه حقیقت .

Vrasemblance

دوغری یه بکنره یش، امکان و احتمال سخت، مشابهت حقیقت . بر شیدئث له و علیمنده اولان احتمالات عدد آ تعین اولونه مدینی حالده احتماله (Probabilité) مشابهت حقیقت تسمیه اولونور . احتمالیه (Probabilisme) مذهبی فرم حقیقی هیچ روقته ادرالک ایده میه جکنره و آنخاق مشابه حقیقت اولان شیلری تصدیق ایده سیله جکنره فائل ایدی .

Vue

اولا صورت عمومیه قبول ایدلش بش حاسه نک بری اولان رؤیت، قوه باصره که عضو بصیرینک اقسام مختلفه سنه تقابل ایدن صنوف مختلفه احساساتک بروجه آتی مجموع آثاری بو نام تختنه ادخال ایدیلر : ۱ آیدینلیق و فراکافک که بوند احساس بصیرک اک مهم قسمی تشکیل ایدر . و عصیات شبکیه واسطه سیله حصوله کلیر . ۲ لوان که بوند بالخاصه محروم طبله واسطه سیله حس ایدیلر . ۳ اشکال که بوند کر ئعنیک حرکاته تابع خیال شبکینک تنواعیله حس اولونور . ۴ مسافه لر که فطریونه (Empiristes) کوره دوغریدن دوغری یه ادرالک اولونور . و تحریسونه (Nativistes) کوره ساده جه استنتاج ایدیلر .

ثانیاً کوریلن شیلرک مجموعی، واسع محل، بقعه .

(معنای مجازی اوله رق) ۱ نظر عقلی (Vue de l'esprit)، ملاحظه نظریه (Aperçu théorique)، بر فیلسوفک اشیائی طرز تصوری . ۲ حتی صرف معقول اولان بر حقیقت حفنده کی معرفت شهودیه، اولیه (Intuition) .

Y

Y

قضیه جزئیه موجبه نک رمزیدر .

Z

Zététique

لسان یونانیده آرامق معناسنہ اولان برفعلدن مشتق اولوب (پیررون) ک تلامیذیه ویریلن درت اسمک بریدر . s Philosophes حکمای متخصصون یعنی آرایان، تعقیب ایدن فیلسوفلر دیگدر . (دیگر اسمعر ایجون Aphectiques کلمه سنہ باقالیدر). (اسم مذکر اولهرق) بومذهبہ تابع اولان فیلسوف معناسنہ قولانیلر . Doctrine (اسم مؤنث اولهرق) بطلب، فحص، تفحص اولمچ حیثیتله ریشه مذهبی sceptique (دیگدر) .

— Analyse = تحلیل تفحصی، یعنی برتفحص تشکیل ایدن تحلیلدرکه هان

منحصر اتحلیلک (ویت) طرفدن تمیز ایدلن ایکی شکلندن بریسنه یعنی قدمانک تحلیلنک ایکنیجی شکلنه ویریلن اسمدر. بونک موضوعی صور حلیه (یاخود مقدمات معادله Propositions équivalentes) ایجاد ایمکدر. حقیقت حالده بو، شیمیدیکی اصول تحلیلینک عملیہ اساسیہ سیدرکه مسئله فی حل اولو نتش فرض ایمک ، کیات معلومه ایله کیات مجھوله بینتی تفریق و تمیز ایمکسزین شرائطک نسبتلری تأسیس ایمک ، احجا و افنا صورتیله مجھولاتک الا کوچولک عددندن فضله برشیئی احتوا ایمکین بر نسبت نهائیه و اصل اولمچ خصوصلرندن عبارتدر .

صوٹ

ذيل لغتيجة فلسفة

لغتچه من ختم بولمش ايسهده وقتیله بونك ايجون حاضر لادیغمز مجموعه ده محرر
لغتلردن بر خیلیسی خارجده قالدی. چونکه بوندر اصل اصطلاحات فلسفه دن محدود
او ما مه سنه مبني فرانسرجه ويا انگلیزجه یازیلان فلسفة لغت و لغتچه لرینه ادخال
ایدلامشدر. حال بوکه بوکه هم ده اکثريا آز جوق فرقی بر معنا ايله
کشیر الاستعمالدر. بوندن باشقه لغتچه نك طبعی اشناستنده مطالعه ایتدیکمز فلسفة
كتابلرنده بعض ایضاخات مهمه يه تصادف ایلدیکمز کي سرآمدان علماء من دن ایکي
ذات طیفدن او لجه وجوده کتیرلماش ایکي مهم ترجمه ده اخيراً مطالعه ایده رک
بونلرده دخی بعض مهم تعبيرات کوردک. بونزرك بری او قاف ناظر اسبق استاد محترم
حمدی افندی حضر تلوینک «مطالب و مذاهب» و دیکری مدرس نعم بک افندینک
«علم النفس» ترجمه سیدر. ایشته بوجهمه جمع ایتدیکمز تعبيرات و ایضاخاتی ارباب
مطالعه يه موجب استفاده او لجه جفن ملاحظه سیله بروجه آتی تذیل و علاوه ایده یورز.
لغتچه ده کي ایضاخات ايله قناعت حاصل ایده مهین ذاتن بر کرده بو ذیله مراجعت
بویورمه لرینی رجا ایده رز.

A

Absence

انفنا . (Présence) كلام سنه باقىالى .

Absorbé

= ذاته فاني ، مستهلك اولق . Etre — dans l'essence.

Absorber

= C'est un panthéisme qui n'absorbe pas Dieu dans le monde.

بو ، اللهى مستغرق في العالم ، تعبير آخر له فاني في العالم عدد ايمهين بروجوديه مذهبيدر .

Absurde

مكنتع .

Absurdité

استحاله ، امتتاع .

Abuser

تغليط ايماك .

= آلدنق ، كندي كنديني تغليط ايماك . S'—.

Acceptation

قبول ، تسليم .

Acception

= معنای لفظی ، معنای ظاهر . — littérale.

Accès

= بوكا تجربه يول بوله ماز . L'empirisme ne peut en avoir l'— .

Accessible

يانه ياقلاشيلر ، قابل تقرب ، لِيْنُ الْجَانِب ، قابل وصول ، الده ايديلهسي ممكن ،
ممكن الادراك .

Accession

تابع ، لازم ، لاحق .

شر نوعاً ما بالتابع = Le mal ne survient en quelque sorte que par —.
وقوعه كبير .

Accessoire

تابع ، لاحق ، زائد .

برعلم زائد ايله . = Par une notion —.
اقسام تابعه ولاحقه ، زوايد . = Parties —s.

Accord

آهنك ، موافقت ، توافق . مقابل عدم موافقت ، عدم توافق ، آهنكسزلك
(Désaccord) در .

L'— de la connaissance avec l'objet.
ومتعلقه مطابق .

آنى متفقاً قبول ايدرلر ، آنك اوزرىنه اتفاق ايدرلر .

آندرك ييننده مجمع عليه . = Proposition sur laquelle ils tombent d'— .
اولان مقدمه .

علمانيك اجعاعيله . = Par le commun — des savants.

مجمع عليه ، متفق عليه اولق . = Être admis d'un commun — .
امر مختلف فيه . = Chose sur laquelle on n'est pas d'— .

= ... يه تطابق ایمک ، مطابق اولمك . = Étre d'— avec...
 بز آنک ذکر ایتدیکی = Nons sommes d'— avec lui quand il dit....
 شیئی تسلیم ایدمرز .

= حقیقت فکرک = La vérité est l'— de la pensée et de son objet.
 کندی موضوعه ، متعلقه (فکر ایدیلن شیئه) مطابقتیدر . یعنی نفس الامر
 موافق اولان حکمدر .

Accompagné

برشیدله مصحوب ، مترافق .

Accorder

تسلیم ایمک ، تصدق ایمک ، قبول ایمک .
 = Propositions accordées .
 = s'— تطابق ایمک ، بینلرنده مطابقت بولونعه ، توافق ایمک .

Accroissement

= نمو و نقص ، نمو و ذبول ، تزايد و تناقص .
 = قوّه منیمه . = Force d'—.

Accumulation

= مبدأ اآدخلار ، نتایج عظیمه و بعيده مقصدیله کوچوک
 نتیجه‌لرک جمع و اآدخلاری .

Acharné

= معنده ، متمرد ، خصومتی شدتی دشمن ، عدوالله ، خصم الله . = Ennemi --.

Achévement

= کمال اقصی . = — extrême.

Acosmisme

نفي عالم (Négation du monde) مذهبي .

Acroasis

آريسطوطك سماع، سماع طبیعی، کتاب الکیان سنوانی اثری: فیزیک آفر و آسیس ۵

Activité

فعالية معضية (شلائِي راماکر) اک فلسفه سندھ مدینت
— = — organisatrice.
مادیہ دیکدر .

Actualité

Le principe d'— = مبدأ حاليت. تکامل نظریہ منک بر مبدأ
موجبیجہ ماضینک بزم زمان حالک تحریر سیله بیان یکمز علتله ایضاح ایدله می
لازم کاير .

Adaptation

تطبيق . انطاق ، تطبق .

Adapter

تطبيق ، توفیق ایمک .
— = انصباق ایمک .

Addition

زياده و حذف . — et retranchement.

Adéquat

تم ، کامل ، کلی . مزاد ، معادل ، مساوی ، تمامیہ مطابق .
Idée — e. فکر تم ، تصور تم ، تطبیق اولوندینی شیئه مساوی برشمولی
حاُزز یعنی آ کا تعلقی اولان مرشیئی جامع بر فکر و تصور .

جناـب الله حـقـنـدـه تـام = On ne peut avoir une idée — e de Dieu.
برـفـكـر يـعـنـي مـوـضـعـ وـمـتـلـقـنـه مـساـوىـ، آـكـاـ تـعـلـقـ اـولـانـ هـرـشـيـئـ جـامـعـ بـرـفـكـرـ
حاـصـلـ اـيـدـيـلـهـ مـنـ .

تـعـرـيـفـ تـامـ، حـدـتـامـ، بـوـتـونـ مـعـرـّـفـهـ توـافـقـ اـيـدـنـ وـآـنجـاـقـ = Définition — e.
آـكـاـ مـطـابـقـ اـولـانـ يـعـنـي اـفـرـادـيـ جـامـعـ وـاـغـيـارـيـ مـانـعـ بـرـ تعـرـيـفـ .
— تعـبـيرـاتـ مـتـرـادـفـهـ Expressions — es.

Adéquatement

تـامـاـ، بـالـكـلـيـهـ، مـطـابـقـتـ تـامـهـ اـيـلـهـ .

Adhérent

تـابـعـ، قـائـلـ .

Adhérer

آـنـلـرـهـ الـتـحـاقـ، آـنـلـرـكـ مـذـهـبـهـ اـتـبـاعـ وـتـمـسـكـ اـيـدـهـ جـكـدـىـ = Il y aurait adhéré.

Adhésion

رـضـاـ، موـافـقـتـ، استـصـوـابـ . اـتـحادـ .
— = جـزـمـ عـقـلـ، جـزـمـ ذـهـنـ .
— = اعتـقـادـ جـازـمـ وـثـابـتـ .

Admettre

قبـولـ اـيـمـكـ، اـعـتـرـافـ اـيـمـكـ، فـرـضـ اـيـمـكـ .
— = قـبـولـهـ صـعـوبـتـ كـوـسـتـرـمـاـمـكـ، مـسـاحـهـ، تـسـامـحـ .
— = اـيـمـكـ .

Admirer

تحـسـينـ اـيـمـكـ، اـسـتـحـسانـ اـيـمـكـ، زـيـادـهـ سـيـلـهـ بـكـنـمـكـ، عـاشـقـ وـمـفـتوـنـ اـولـقـ،
تعـشـقـ اـيـمـكـ، بـكـنـهـرـكـ باـفـقـ .

Administrateur

مدبران طبیعت = —s de la nature.

مدبراول = Le premier —.

Admissibilité

تجویز عقلی، جواز عقلی = — rationnelle.

Admissible

عند العقل جائز، عقلاً جائز اولان = — par la raison.

Admis

جمع عليه اولمق = Être généralement —.

مشهور اولمق، مشهور اتدن اولمق =

Aériforme

هوکی، هوایه مشابه، هوائی الشكل، هو صورت و هیئتندہ اولان =

هوائی الصوره عناصر = Éléments —s.

Agglomération

ترام، ارتکام =

Agir

اجرای فعل ایتمک قوتی که سینوزایه کوره آنجاق عقلی = Puissance d'—.

رهبر اتخاذ ایتمک قوتی دیگدر =

Agitation

تحریک، تهییج، تشویش، تهییج، هیجان، تشویش، اضطراب، آرامسازی =

صیقینتی ، تشوش خاطر ، اضطراب بال ، اضطراب افکار ، دغدغه دل ، کدورت قلب . حرکت ، فتنه ، فساد .

= فتنه‌ی تحریک و تهییج ایتمک . Exciter l'—.

= فتنه‌ی تسکین ایتمک . Calmer l'—.

Agnosticisme

لا ادریه یاخود لا یعرفه . داروهن و آنک تلمیذی اولان ها قسـلـهـیـهـ کوره بونک معنای حقیقیسی بزه ایک شقی (عالمک یا ذی شعور برقصد و نیتک ویاخود تصادفك یعنی غیرمدرک برقوتک نتیجه‌سی اولمی‌شقلرنی) حاوی بر قیاس مُقسَّم کی کورینن بر شیئک حد ذاتنده بر قیاس مقس اولمه‌یه احتیاجی یوقدر . زیرا بزم ایچون یالکز بونلردن عبارت اولان احتمالرک خارجنده دیکر احتمالر اوله بیلیر دیمکدر . انکلیزی عربی بر قاموسده براللهک وجودینه بینه‌ده یوق مناقضه‌ده یوق اولدیغنه قائل اولمک دیتمشدر .

Agnostique

- = لا ادریه ، لا یعرفه مذهبی قبول ایدن ، اشیانک مبدأ و معادی وجوده‌ی عقل بشر ایچون غیرقابل ادراک اولدیغنه قائل اولان کیمسه .

Agrégation

اجتماع ، انسجام ، تراکم . اشتراك . برهیته قبول . برکل تشکیل ایدن اجزای متجلانه‌نک مجموعی .

= اجتماع و افتراق . et séparation.

Ahriman

آهرمن که اسکی ایرانی‌لک نزدنه مبدأ شر عد ایدی‌لوب ظلمت شـکـنـهـ تصویر او لونور دی . بونک مقابله مبدأ خیر اولان هـرـمـزـدـرـکـهـ رمزی نور ایدی .

Ainsi

الى غیر النهاية بويله . = — de suite.

Ajouté

ذات الـهـيـه او زـرـيـه زـانـد بـرـمعـنـا . = Idée — è à l'essense de Dieu.

Alexandre

اسـكـنـدـر اـفـرـوـدـيـسـي كـهـ ايـكـنـجـي عـصـرـمـيـلـادـي رـجـالـدـنـ .
وـحـكـمـاـيـ مـشـائـيـونـدـنـ اوـلـوبـ آـرـيـسـطـوـطـكـ آـثـارـيـ شـرـحـ يـتـشـدـرـ .

Alexandrin

اسـكـنـدـرـيـه مـدـرـسـهـسـنـهـ منـسـوـبـ وـمـتـعـلـقـ اوـلـانـ ، اـسـكـنـدـرـانـ .

Aliment

اغـديـهـ رـديـهـ . = Mauvais —s.

Aller

استـقـصـاـ اـيمـكـ . = loin.
آـنـلـكـ عـلـمـيـ = Voilà jusqu'où va leur science.
بورـايـهـ قـدرـ وـارـهـ بـيلـيرـ .

Almageste

المـجـسـطـيـ كـهـ هـيـئـتـ فـلـكـ وـحـرـكـاتـ نـجـومـهـ دـاـرـ(بطـلـمـبوـسـ القـلـوذـيـ) طـرـفـدنـ ايـكـنـجـيـ
عـصـرـمـيـلـادـيـ اوـائـلـنـدـهـ روـجـهـ تـأـلـيفـ ويـحيـيـ بنـ خـالـدـ بنـ بـرـمـكـ طـرـفـدنـ عـرـبـيـ يـهـ تـرـجـهـ
اـيـدـلـشـ اوـلـانـ اوـنـ اوـجـ مـقـالـهـدـنـ مـرـكـبـ كـتـابـ مشـهـورـدـرـ . مجـسـطـيـ كـلـمـهـيـ اـعـظـمـ دـيـمـكـ
اوـلـانـ مـزـيـسـطـوـسـ كـلـمـهـسـنـدـنـ آـلـمـشـدـرـ .

Altération

تـغـيـرـ .

Altéré

اسم مُغَيَّر = Nom — .
کلمه سنہ باقالی .

Alternative

هذه قسمة ضرورية = بوضروری برقياس
— nécessaire .
مقسمدر .

برکیمسه یی ایکی شیدن ، ایکی شقدن = Offrir ou donner à q. n. l' — de...
برینی اتخارده تختیر ایمک ، مختار برافق .

Alterner

یکدیگری تتعیب ایمک ، تعاقب ایمک ، تناوب ایمک .
حیات ایله ممات متناوبدر . یکدیگرینی
تعیب ایدر .

Ambigu

ملتبس المعنی .
اسم مشکل . = Nom — ou emphibologie.

Ambition

حرص ، حب جاه .

Amendment

اصلاح ، تحسین ، تهذیب .
— naturelle. = تحسین طبیعی .
— artificielle. = تحسین صناعی .
— de l'âme. = تهذیب نفس .
بو کلمه لغترده Amendment یازلمشدرا .

Amener

سوق ، ایجاب ، اقتضا ، دعوت ایمک .

= نامی شواعتقاده سوق ایتدی، شواعتقاده

دعوت ایتدی .

Amour

= معشوق حقيقی . = Le véritable objet d'—.

Anacharsis

(آناخارسیس). بو، عربی کتابلرده یالکمز(خرشیس) صورتنده محرردر. میلاد عیсадون آلتی عصر اول کلش بریلسوفدر. (Scythie) کلمه سنه باقایی .

Anachorétisme

رَهْبَانِيَّةً .

Analogue

مَايَّالٌ .

Anaxagoras ou Anaxagore

آناساغوراس. کتب عربیده انکساغورس و انکزاجورس صورتنده یازلشدر. فلسفی ایمان باللهک مؤسسى عد اولونشدر. پریلس و سوقراط تدریساتنه دوام ایمشردر .

Anaximène

آناسیمه نیس. کتب عربیده انکسیانس صورتنده محرردر. اسکندر کپرک مریلرندن بریسیدر .

Ancienneté

قدم عالم . قدمك مقابل حدوث (Nouveauté) در .

Anéantir

اما ، افنا ، ابطال ايتك .

لاوجودده ، عدمده فاني ، مضمحل اولق . = S'— dans le non-être.

Animé

ذى روح . كتب عربیه متنفس ، ذى نفس دینلشدر . لكن تورکجه متنفس نفس ایدیجی معنائندہ قوللانلرینی جهتله ذى روح ، ذى نفس دیك مرجعدر .

Annexion

اضافه ، الحق .

مضاف مقوله سی . = Le prédicat d'—.

بونلر = Ils ne doivent pas être classés dans la dépendance d'—.

مضاف مقوله سی میانه ادخال ایدماملیدر .

Annotation

حاشیه ، تنبیه .

قضايا حقنده تنبیهات . = —s sur les propositions.

Antérieur

اسباب متقدمه . = Causes — es.

ذات متقدمه . = Essence — e.

Antériorité

تقدم .

تقديم زمانی . تقدمك مقابلی تاخر (Postériorité) در . = - dans le temps.

Anticipé

معجل، مقدم، سابق.

Antitypie

دقارت ماده‌نک طبیعت وی ذاتی (Essence) - امده‌جه امتداد (Étendue) دن عبارت عدایتیکی حاله دیکر بعض فیلسوفلر مقاومت و بر محلدن دیکر هر جسمی دفع ایمک خاصه‌سی دخی بوكا علاوه ایتدیلر. و ماده‌نک صفات میزه اس‌اسیه‌سندن هم مقاومته هم ده عدم قابلیت نفوذه معادل اولان برصفتی بیان ایمک اچون Antitypie کله‌سی قو لاندیلر. لینیچ بونی تصویب ایمکله برابر مشکلاه از الاهسته کافی کورمیرک فعلک دخی علاوه‌سته لزوم کوردی. و ماده‌ی او لجه دقارت مدرسه‌ستن پایدینی کی ماده اولی و ماده تانیه یه تفریق ایتدی. بونلرک برخیسی ساده‌جه برقدرت منفعله، حقیق اولایان برتصور (Concept) در. و بونک کنه عطالت در. بر نقطه خطه بشی باشقة بشی اولایان Antitypie و انساط (Extension) دن عبارتدر. دیکری بالعکس برکال (Entéléchie) یعنی حقیق و فعل برجوهردر. لینیچه کوره مقاومت بر فعل اولایوب صرف برافعال (Passivité) در. ماده Antitypie ویا خود عدم قابلیت نفوذ تسمیه اولونان بو خاصه سیله کندیسته نفوذ ایده‌بیله‌جک اولان هشیله مقاومت ایدرسده بو خاصه، کندیسته الاستیک برقوت علاوه ایدلیدیکی حاله اوشی او زرینه اجرای فعل قوتی تضمن ایمک. بعض منقدلر لینیچه Antitypie ایله ماده‌نک فعالیتی بشی عد ایتدیکی ظننده بولنچه خطأ ایتمشلدر. آ کا کوره Antitypie قوه منفعله ابتدائیه (Force passive primitive) و بونک مقابله اولان Entéléchie قوه فاعله ابتدائیه (Force active primitive) دیکدر. بو رمبدأ فعال (Principe actif) در.

Aperception

لینیچه کوره برشیر مختلف منظره‌لری اعتباریله بزه مختلف کوروندیکی کی عالم دخی (موناد) لره صور مختلفه ایله ارتسام ایدر. و بوجهمه مونادرلرک هر برآینه اولوب عالمی مختلف بر صورتله عکس ایتدیر. حاصلی هر موناد عالمک خصوصی

بر نقطه نظری ، منظر مسیدر . ایشته هالک بوجهمه موناده عکس ایتمه می ادراک (Perception) دیگدر . ادراک ، مبهم (Obscure) و با خود آز جوق واضح (Claire) اولور . بوجهمه مونادری یکدیگرندن تمیزایدر . ادراکات مبهمه جداده مخصوصو صدر . ادراکات آز جوق واضح اولدینی حالده آرتق بونل ساده جهادراک اولمایوب ادراکات واضح (Aperceptions) در . و حیواناتک روح لریله انسانلرک روحی تشکیل ایدرلر . ادراک انسان مونادنده خیلیدن خیلی و مونادرلک مونادی اولان جناب الله به بوسبوتون واضحدر . ادراک مبهم یرینه شعور ناقص و ادراک واضح یرینه شعور تام تعییرلری ده قول لانیله بیلیر . ادراک مهمک شعور و تأمیه مقارن اولمایان و ادراک واضحک بالعکس بونلره مقارن اولان ادراک اولدینی آکلاشیله بیور .

قاته کوره Aperception دقتک صورت مخصوصه ده تطبیقی ، دقت فعلی (Acte d'attention) ، مفکره نک فعالیت داخلیه می دیگدر .

— = ادراک ویا شعور محض که (آنا) نک هر متنوعی (Le divers) pure .
تفکر فعلنده توحید ایدن قوه ترکی (Pourvoir de synthèse) در .

Aphasique

فاقدالکلام .

A posteriori

کلمه سنه باقایی (A priori)

Appearance

هیئت ، صورت ، صورت ظاهره ، برشیئک ظاهری ، نمایش ، کورینش ، ظاهر (Phénomène) . قانتک فلسفه سنده بوصوک کلمه نک مقابلی فی ذاته شی یعنی حقیقت وجود (Noumène) در .

Appétitif

= قوه شهوانيه ، شهوت . Faculté — ve.

Appartenir

مُخْصِّصُ اولق .

او عاقله مختصدر ، عاقلك = Il appartient aux êtres doués de raison.

شاندندر .

Appliquer

تطبيق ايمك . تعين و تخصيص ايمك . اضافت ايمك .

On ne peut — cette idée à....
آ کا تطبيق ايديله من ، آنک
حقنده باطلدر .

S' — à....
منطبق اولق ، اطلاق ايدلک ، دينلک ، مقول اولق ، حل
اولونق ، بر شيئک حقنده اولق ، بر شيئک حقنده صحيح اولق . اعتنا واهتمام
و ملازمت ايمك ، او زرينه دوشمك .

S' — همتي بالكليه برشيه صرف ايمك .
Ce mot s'applique à.... par simple homonymie.
بوکله ... او زرينه
بلاشتراك مقولدر .

Bo آيت ... حقلرنده در .
Ce verset s'applique aux...

Apport

ماده = Dégager l'idée de la matière de tous les — s sensuels.

تصوري لواحد حسينه نك جمله سندن تحرید ايمك .

Appréhension

تصور ساذج (Notion d'idée) يعني نفي ويا اثبات ايدلکسزین = — simple.

برشيه صورتنك عقلده حصولي .

علوم تصوريه ، تصورات .
Science des — s simples ou concepts.

Apprendre

تعلم تذکردن عبارتدر .
— n'est que se souvenir.

Approche

قرب عقلي . = — intellectuelle.

Appropriation

تحصيص .

A priori

تجربه دن مستقل ، صرف نظری و عقلي اوله رق ، عقاً . (برهانده) لمی او له رق ، بالاعمیه . بونک مقابلي تجربه اوله رق ، تجربه ، بالتجربه . (برهانده) اني او له رق ، بالاشهه . (A posteriori) در .
لغتچه ده (Démonstration) کلمه سنه باقالی .

معلوم واژرك خارجده وجودى علت و مؤثرک خارجده وجودينه تحقيق و يقيني
برعلم حاصل ايديکندن معلوم واژله اولان استدلاله تحقيق معناسه اولان (ان) يه
نسبته (اني) تسميه ايداشدر . علت و مؤثرک وجودى ذهنده معلوم واژرك وجودينه
علت اولديگندن علت و سبدين سؤال معناسه اولان (لم) يه نسبته بواسدلله دخى
(لم) ديلمشدر .

حقايق او ليه نظريه = Les premières vérités à priori ou de la raison.
ياخود حقايق او ليه عقل .

حقايق او ليه تجربه = Les premières vérités à posteriori ou de fait.
ياخود حقايق او ليه واقع .

Arbitraire

L'— divin. = جناب اللهك مشيت مطلقه و مستقله سى يعني ديلديگنى بر كونه
قانون حكمته رعايت ايمكىسىزىن كيف مايشاهه يابىمه سى ، عنديت محضه .
= Il y a un intermédiaire entre la nécessité brute et l'— divin.

ضرورت مطلقه ایله حاشا جناب الله نسبت ایدیان عنديت محضه ، استبداد يعني حق وعدله غيرمقترن اراده و حکم بیننده بر مرتبه متوسطه وارد ره .

Aristippe

آریستیپوس . کتب عربیه ده ارسسطیفوس صوتنده یازمشدر . قیروانیون مدرسه سنك مؤسیدر . (Cyrénaïque) کلمه سنه باقیالی .

Aristote

آرسسطوه ليس . کتب عربیه ده ارسسطو طالیس بن نیقو ماخس (Nicomache ou Nicomachus) ابن خاون من ولد اسقلپیادس (Asclépiade) دینلشدر . مشائیه مذهبنک مؤسی و بویوک اسکندرک هریلرندن بریسیدر . مشاء عربیده زیاده یورویجی دیگدر . کزرکن تدریس ایتدیکیچون مذهبنه بونام ویرلشدر .

Art

صنایع ویا صناعات مهندیه . قاموسده مهنده مهنده مهنده = — s industriels.

مهنده عمل و صنعت و خدمته اوزلغه و چیره دستلکه دینور دینلشدر .

صنایع ویا صناعات احرار ، الدن زیاده اعمال فکره لزوم = — s libéraux.

کوسنرن صنعتلر .

صنایع ویا صناعات تصویر . = — s plastiques.

Articulé,

کلام ملفوظ ، کلام مقطع . = Parole — e.

Arithmologie ou arithmétique

علم عدد ، علم حساب .

Ascension

فلاطونک فلسفه سنده مثل حسیه ، مثل ریاضیه ، مثل = — dialectique.

مطلقه قدمه لرندن بچه رک جناب الله و اصل اولقدر . بوکا « معراج مرقات مُثليه » دينله بيلير . مطالب و مذاهب ترجمه سنه « معراج كلامي » تعبيري قولانلىشدر .

Ascétique

ترهدايتمك ، تَسْكُنْ إِيمَك ، تارك دنيا اولق . = Se livrer à la vie ---.

Assimilation

تمثيل ، تشبيه . مثل ، تشبه .

جناب الله مخلوقه تشبيه که مشهه فرقه سنك = L' _____ de Dieu à la créature . مذهبيدر .

(أَرْبَار) انكليلز لكتابع ، تداعى (Association) (Didiklari Shiyeh تمثيل) (Assimilation) (Complexion) (Association par ressemblance) و مزاج (Association par contact) (Ass. par contact) تسميه آيدر . يعني مشابهته تداعى .

Association

تابع ، تداعى يعني يكديكىرنى دعوت ايتك ، چاغيرمۇق ، خاطره كتيرمك . فرانسوی عربی و انگلیزی عربی قاموسلىرى بولعىرى قولانىماشىرسەدە بوكلە معنای مقصودى پك اين افاده ايڭىددەدر .

تابع - = اتصال طريقيمه تابع (جيمس ميل) لک فلسفة سنه par contiguïté . اكزيا يكديكىرنى يانسىدە بولۇمش اولان فكرلرک ، تصوراتك تابع و تداعىسىدەر . مثلا بز (أ) و (ب) يى اكزيا بىرىدە كوردىكمىزدن (أ) ئى تىكار كورنجه (ب) يى بىكلە رز .

Associationisme

نداعيه مذهبى .

Associationiste

-s. = تداعيه طائفى .

Associé

ماده‌یه مقارن ويا مقتزن ، ماده ايله مشارک . = — à la matière.

Assuré

ایقان ويا تيقن ايمك ، شك وشهه سز ومحقق او هرق بيلمك . = Etre — de....

Atomiste

جواهر فرده اصحابي ، جواهر فرده مذهبیه قائل او لانلر . = — s

Attaché

رابطه ، علاقه ، الفت .
 تعليقات بدنيه = — s corporelles.

Atteindre

يتيشملک ، ادراك ايمك ، واصل ونائل ولاحق اولق ، تحصيل ايمك . بالغ اولق .
 اصابت ايمك .

Attribuer

حمل واسناد ونسبت ايمك . تخصيص ايمك .
 = کنديسنه نسبت ايمك ، ادعا ايمك . s'—.

Au-dessous

بر چوق افعال = Beaucoup d'actions sont — de l'être nécessaire.

واجب وجود حقنده نهصدر .

Auscultation

سمع الکيان ک آريسطوطک بر کتابيدر . = — physique.

Automatisme

تحرك بالذات .

Autonomie

قاسته کوره اراده‌نک کندی کندیستن قانونی اولق خاصه‌سی.

Autorisé

مجتهد = Docteur —.

Autre

بز معشر موحدین ایچون = Pour nous —s unitaires.

Avarice

بنخل.

Avempace

ابن باجه (Ibn - Bâdja). اندلسده یتیشن اعظم حکما و اطبای اسلامیه دندر.
وابن رشدک استادیدر. Aven-Pace شکلنددهه یازیلیر.

Averroès

ابن رشد (Ibn-Roschid). حکمای عربک الکمشهوریدر. آریسطو طک آثاری نی
شرح ایتشدر. آثاری پاک جوقدر.
شیخ اکبر فتوحاتک اون بشنجی بابنده چو جو قلغنده ابن رشدله کوروش دیکنی
ومشارالیک وفاتنده تاجوتی دابنک بر طرفه، تألفاتی ده دیکر طرفه قونولدیغی
وایکی طرفک دنک کل دیکنی ذکر ایتشدر.

Avicenne

ابن سینا. اعظم حکما و اطبای اسلامیه دندر.

Avicébron

ابن جبرول (Ibn - Gebrol) سر قسطه (Saragosse) لی بریهودی فیلسوفدر.

Aveugle

صَدْفَةُ عَمِيَّاً = Husard —.

Avoir

يَهُ تَعْلُقُ اُولَامِقَ . = N' — rien avec....

Avoisiner

مُتَقَارِبٌ ، مُجاوِرٌ اُولَامِقَ ، وَلِي اِيمَكَ .

B

Baténites

باطنیه طافه‌سی که قرآنک معنای ظاهری‌سی ترکایدہ رک معنای باطنی‌سی ، معنای در مزی‌سی قبول ایدارلر . بونلره Allégoristes دخی دینیلیر .

Béatique

سعادت ابدی‌یی موجب اولان ، طوبانی ، طوباوی .
. - = رؤیت دیدار باری . Vision .

Béatitude

سعادت جاودانی .
سعادت قصوی، طوبی . -- suprême.

Beauté

= جمال . du corps .
= حسن . du visage .

Besoin

... بدهی محتاج ، مفتر اویق . = Avoir — de....

Bien

خبر ، منفعت .

= منفعت عامه . public .

= منافع جسمانیہ که صحت ، قوت و حسندر . s du corps .

= منافع عقلیہ یعنی هنرلر و معرفتلر . s de l'esprit .

= منافع نفسیہ ، روحیہ که فضائلدن عبارتدر . s de l'âme .

— خير اعظم ، خير اعلى . = Souverain .

قيمت ومدنی نهایت سر اولان خیر ، لذاته مطلوب اولان وسائل شیلر آنک ایچون اختیار ایدیلن شی . فانته کوره سعادتله فضیلتک اتحادی . بعض کره بوندن جناب الله مراد ایدیلیر .

— خير مخصوص . = — pur.

— اهل خير ، صاحب خير ، محسن . = Homme de — .

— خيرات و حسنات ياءه . = Pratique du — et des bonnes actions.

— كتاب البر والاثم . = Sur le — et le péché .

Bien - être

رقاه ، سعادت حال ، راحت ، تنعم .

Biologique

— علوم حیویہ . = Sciences — s .

Bonheur

— سعادت قصوى . = Le suprême — .

Bonté

— فضل الله . = — de Dieu .

— محسن افضال . = Pure — .

Borner

— ... حصر ، قصر ایتمک . = — à....

— ... ایله اقصیار ، اکتفیا ایتمک . = Se — à...

C

Capacité

بـ کـلـه مـلـکـه ، قـدـرـتـ مـعـنـالـنـه دـخـي قـوـلـلـانـيـشـدرـ .
 مـلـکـه صـنـاعـتـ = artistique.

قـدـرـتـ عـقـلـيـه ، جـوـدـتـ ذـهـنـ . عـقـلـ بـالـمـلـکـ .
 مـلـکـه دـهـا دـوـامـلـ وـثـابـتـ اوـلـهـسـیـ جـهـتـيـلـهـ مـيلـ وـاسـتـعـادـ(Disposition) دـنـ آـيـلـيـرـ .

Caractériser

تـرـيـفـ وـتـوـصـيـفـ وـتـعـيـنـ اـيـمـكـ ، بـرـشـيـئـيـ دـيـكـرـنـدـنـ تـمـيـزـ اـيـمـكـ . بـرـكـيمـسـهـنـكـ
 وـيـاشـيـئـ خـصـيـصـهـسـیـ ، صـفـتـ مـيـزـهـسـیـ ، مـقـضـيـ طـبـيـقـيـ اـولـقـ .
 آـنـكـ مـاـبـاـهـالـهـاـيـزـيـ ، صـفـتـ مـيـزـهـسـیـ ، مـيـزـيـ . Ce qui le caractérise.

Cas

بـ حـادـهـنـكـ وـقـوعـهـ کـلـهـسـیـ ، وـقـعـهـ . حـالـ . اـمـرـ .
 اـحـواـلـ خـصـوـصـيـ ، اـمـورـ جـزـيـئـيـ ، جـزـيـاتـ . particuliers.
 اـكـثـرـ اـحـواـلـهـ ، عـلـىـاـكـثـرـ . Dans la plupart des — .
 C'est le — d'un homme qui... = بو ، اوـلـانـ بـرـ آـدـمـكـ حـالـ وـشـانـيـدـرـ .
 اـحـواـلـ مـنـفـيـهـ . négatifs.

اـسـتوـآـرـتـ مـيـلـکـ فـلـسـفـهـسـنـدـهـ اـحـواـلـ ، بـرـ حـادـهـنـكـ حـصـولـهـ کـلـدـيـکـيـ تـجـربـهـدـکـيـ
 اـحـواـلـکـ - يـالـکـزـ بـرـیـسـیـ مـسـتـشـاـ اـولـقـ اوـزـرـهـ - عـيـنـيـ اـولـقـلـهـ بـراـبـرـ حـادـهـنـكـ حـصـولـهـ
 کـلـدـيـکـيـ تـجـربـهـلـيـ دـيـکـدرـ .

Catégorie

قـاتـنـتـ فـلـسـفـهـسـنـدـهـ مـقـوـلـاتـ (s ou conceptions pures) -) وـظـيـفـهـسـیـ مـعـرـفـتـكـ
 مـادـهـسـیـ اوـلـانـ مـعـرـفـتـ بـلاـوـاسـطـهـلـرـ (Intuitions) - مـتـفـكـرـ آـنـاـ (Moi) نـكـ وـحدـتـ
 تـرـكـيـبـهـسـیـ(Unité synthétique) طـرـفـدـنـ اـحـاطـهـ اـيـدـلـمـلـيـنـهـ مـدارـ اوـلـانـ - صـورـتـ وـيرـمـکـدرـ .

مقولاتك تفكري ممكن قيليق ایچون معلومه حسیه یه (Donnée sensible) ضروري او هرق تطبيق ایدله‌لری حیثیته بر قیمت حقیقیه‌لری وارد. (Concept) کله‌سنده باقایی .

Causal

فعاٰلیت علیه = Activité —e.

Causation

تسبیب ، سبب او له .

تسبیباً ، سبب او باق صورتیه . = Par —.

Cause

باعث ، داعی ، موجب .

Causé,e

معلول اول = Le premier—.

Une chose est — e, soit dans sa quiddité et dans son essence,
صورت ذی صورت او لان شیئه نسبتله نه منزله سنده ایسه (آریسطو طه کوره)
soit dans son être. = برشی ماهیت و ذاتی و یاخود وجودی اعتباریله معلول او لور.

Ce

= Dieu est à l'univers ce qu'est la forme à la chose qui a forme.

صورت ذی صورت او لان شیئه نسبتله نه منزله سنده ایسه (آریسطو طه کوره)
الله دخی عالمه نسبتله او منزله دده در .

اختیار لغت = Ce que le soir est au jour la vieillesse l'est à la vie.

حیاته نسبتی آفشار مک کوندو زه نسبتی کیدر .

Certain

معرفت یقینیه . = Connaissance —e.

اماره قطعیه . = Marque —e.

Cesser

= آرتق موجود او لماق ، معدوم اولق .
 = ازاله ، رفع ، تعطيل ايملک .
 = Faire — .

Chaine

= نامتناهي بر سلسله' = L'impossibilité d'une — de causes à l'infini.
 علک امتناعی .

(قاو) Chaos

= بوعناصر منتشره .
 (قاوس) لسان روميده کرداد (Abîme) ديمکدر . بتپرستارک علم الاهياتنده عناصرک، عالم تشكيلي اچيون تفريقي و تنظيمinden اولکي اغتشاش عموميسی معناسنده در . فرانسزجهدن و يا انکليزجهدن عربي به بعض لغت کتابلرنده اغتشاش ، اختلاط . عدم انتظام دينلدکدن صوکره خواه و خاويه کلمه‌ري ده علاوه ايدلشدري . اگن خواه دوشمك ، ييقلمه ، قارن آجلقدن بوش قالمق ، خانه سکنه سندن خالي قالمق معنالرينه اوشه سنه نظر آ بوکله‌نک معنای مقصودی افاده ايتمديک آ کلاشيله يور . چونکه مراد بوشقق ، خلا دکل هنوز ترتیب و انتظامسر قارمه قاريش بر هيولادر . خاويه دخني خاليه و ساقطه کلمه‌يله تفسير ايدلديکنندن او دخني مقصده موافق دکلدر . عربيده بومعاني بر درجه يه قدر افاده ايده بيله جك لفظ (فطحل) کلمه‌سيدر . قاموسده بوکله « هنوز هر نوع انسان خاچ او لوئمازدن مقدم او لان زمانه دينور . ياخود شول زمان سابقدن عبارتدرك آنده طاشلر پکيشمیوب چامور کي رطب و زرم ايدي » ديه تعریف ايدلشدري . اگن فکر عاجزانه مجھه بويله ماده‌دن زياده زمانه دلالت ايدن بر کله‌نک قبولندن ايسه هيولاي مختلطه ، کته غير منظمه کي برتعيرك قبولی مر بحدري . (قاو) کلمه‌سنک دیکر بر معناسی ده حال اغتشاش ، قاريش يشيقلنق ، تذبذب ، انتظامسر لقدر .

Chaotique

هيولاي غير منظمه به متعلق ويا مشابه اولان ، حال تشوش و اختلاطده ، قارمه . قاريش ، هرج و مرج ، آلت اوست اولان .

= هیولای مختلطه . بعض کتابله ماده خواهی تعبیر ایدلشدر .
کلمه سنه باقالی . (Chaos)

Châtiment

= عقاب و یا ثواب . — ou recompense.

Chauve

(Sorite) برهان اصلی . اصلع کل دیگدر . لغتچه ده Argument du — .
کلمه سنه باقالی .

Chauvinisme

مفرط وطنپرورلک بالخاصه حر بخویانه، تهدید کارانه و متعضبانه وطنپرورلک کوستره .

Chef

= سیدالمرسلین — des apôtres.

Chercher

= مطلوب . Chose qu'on cherche.

Chicane ou chicannerie

دعوای فاسد، تزویر، مغالطه .

Chicaner

مکابر، مخاصمه، مغالطه، معانده، معارضه ایتمک .

Chicaneur

مکابر، مغالطه، معانده، مزور، مشاغب یعنی مخالفت و معارضه بی سون .

Choix

اختیار .

— اختیار . — Libre .

— اختیار ازلی . — éternel .

کندیستن = Les causes extérieures à lui, qui ne sont pas de son — .

خارجنده و آنک اختیارینه تابع اولمایان اسباب .

Chrysippe

(قریسی پوس) . رواقیون مذهبیک مؤسسى اولان زهنوتك تلیزیدر . کتب عربیهد کروسیفس صورتنده یازلمشدر .

Cifatites

صفاتیه ، صفات الـهیه بی انکارایدن جهمیه بی مقابل بوقلری اثبات ایدن فرقه نک اسیدر . بونلر ایکی شعبه بی منقسم اولوب برنجی بی منسوب اولانلر صفات الـهیه بی صفات مخلوقاته تشیبه ایمزلر . ایکننجی بی منسوب اولانلر صفات الـهیه بی صفات مخلوقاته تشیبه ایتدکلرندن کندیلویسنه مشبّه (Anthropomorphistes) دیلمشدر .

Circonstance

حال .

قرآن . = — s réunies ou conjectures réunies .

احوالک باردیگیله ، مساعد بزرمانده . = Par un concours de — s .

قرآن احوال ایله . = En combinant différentes — s

اسباب مشدّه . = — s aggravantes .

اسباب مخففه . = — s atténantes .

احوال متقدمه یعنی فعلک و قو عندن مقدم اولان احوال . = — s antécéentes .

= احوال مراجقه یعنی فعلک حین و قوعنده کی احوال.
 = شدائد احوال ، دار و تهکمی زمان.

Circulaire

بعض = قیاس دوری . دور باطله (Cercle vicieux) = Démonstration .
 کره بونام ویریلیر .
 حرکت مستدیره = Mouvement .

Circulairement

دور طریقیله اثبات ، بیان بالدور .

Citation

. = کلات صوفیه . — s soufites

Cité

. = مدینة الله . — de Dieu.

Clarté

صراحت ، وضوح . نورانیت .
 نور ویا ظلمت . — ou obscurité.

Classique

مکتب صنفایرینه مخصوص ، تعلیسی ، مدرسی . قدمانک وضع ایتدکلری قواعده موافق اولان . بونک مقابیلی Romantique در که قدمای محررین طرفندن وضع ایدلش اولان ترکیب و انشا واسلوب افاده قواعدندن اون دوقوزنجی عصر ابتدائیه کندیلری آزاده عد ایتمش اولان حمر و صنعتکارلرک اصولنه مطابق اولاندر .

= روم ولاتین لسانلری . — s.
 (اسم مذکر اوله رق) مکملیتی جهیله نونه اتخاذ ایدلکه شایان اولان مؤلف ویا خود اثر .

Coexistence

برلکده موجودیت ، معاً موجودیت .

Coexister

برشی دیگر برشیله برلکده عینی زمانده موجود اولق ، معاً موجود اولق .
وجودده مقارن اولق . = -- ensemble .

Cohérence

ارتباط .

Cchérent,e

ارتباطلی ، مرتبط .

Collection

مجموع ، جله . مجموعه ، متعدد شیله شامل .

Colliget

کلی () . بو تعبیری (رمنان) قولانشدر .

Combattre

= بررأیه معارضه ایمک ، مناقضه ایمک .
= هوای نفسله مجاهده ایمک . — les passions .

Commémoration

= امواتک تذکیر نامی . — des morts .

Commendement

= عالم امر . — Le monde du __.

Commun

- عرض عام = accident —.
 جهور ناس ، عوام ناس .
 آنلر مشارکدلر ، بوصفتنه آنلر مشارکدلر ،
 بو ، آنلر بر صفت مشترکه لریدر .
 دها عمومی ، دها معروف ، اعراف .
 مبادی عامة = Principes —s.
 مابه الاشتراك = Ce qui est — à...
 اتفاق ، اجماع .
 -- = accord.

Communiquer

- اخبار و تبلیغ ایتمک ، تبلیغ و تبلغده بولونق . معاشرت و مصاحبت ایتمک ،
 مناسبته بولونق .
 = Comment une substance peut — avec une substance créée?
 برجوهره، مخلوق برجوهرله ناصل مناسباته بولونه بیلیر؟

Comparé, e

- مقایسه علم النفس . = Psychologie —e.

Compéter

- عاده ، راجع ، لاحق ، لازم او لمق .
 = Ce qui compétè à notre science, compétè aussi à celle de Dieu.
 بزم علمزه لازم او لان شی علم الله به دخی لازمدر .

Complément

- کال اول . = Le premier —.
 جسم فلک کالی . = Le — du corps de la sphère.

Compliqué, e

قاریشیق ، مغلق ، عویض ، مشکل .

Comporter

متحمل و مساعد اولق . دلالت ، تضمن ایتمك .

بزم عقلمزک ایره بیله جکی شی . = Ce que comporte notre intelligence.

مقتضای فطری اولان کال . = La perfection què comporte sa nature.

آنلرک طبیعتلری بوکا متتحمل و مساعد

دکلدر ، بونی قبول ایغز .

Composite

صورت مختلطه ، مرکبه . = Image — .

Compte

حکایه و بیان ایتمک ، ایضاح ایتمک . دوغری و یا حقلی

اولدیغى اثبات ایتمک . حسابى ویرمك .

نظراعتباره آلمق . = Tenir — de...

برشیئڭ حقىقىتى، كەنھى لايقىلە آكلاڭىق،

علمًا أحاطة ایتمک . اهمىتى تامىلە تقدیر ایتمک .

Concavité

تغىير ، مقعریت .

— — — de la sphère de la lune .

Concéder

تسليم ، ترك ، تجويز ایتمک .

— — — à q. n. ce qu'on concède à soi-même .

ایتدىكى شيئاً ذيكر بزىمى اىچون دنى تجويز ایتمک .

Concept

— = تصورات منطقیه که ادراکن استخراج اولان تصور لودر. — s logiques.

— = تصورات اساسیه یا خود مدرکنک صرف نظری — s fondamentaux.

تصوراتی (Catégories) کفانته کوره مقولات (purs de l'entendement) — (Espace) تجربی بر تصور دیگدر. بونلر تصورات منطقیه نک فو قنده در. (Catégorie) کلمه سنه باقیالی.

— = تصور استنتاجی کاشیای خصوصیه دن استخراج ایدلش اولان discursif.

بر فکر عمومی (تصور عام، تصور کلی) در. حیز (Espace) تجربی بر تصور دکلدر. چونکه احساسدن اول موجوددر. و تجربید آنجاق آنکله ممکندر.

استنتاجی بر تصور دخی دکلدر. چونکه حیز بر در. بر قاج حیزدن بحث ایدلادیکی زمان دامنا بونک اجزایی مراد اولونور. زمان تصوری دخی تجربی دکلدر.

زیرا تجربه نک کندیسی دخی معیت (Simulanéité) و تعاقبک (Succession) وجودینی فرض ایدیر. استنتاجی بر تصور دخی دکلدر. زیرا زمان ازمنه جزیه (Moments particuliers) فکر آ حذف ایدلادیکی حاله دخی موجوددر.

بناءً علیه حیز و زمان صرف نظری (À priori) بر معرفت بلاواسطه (Intuition) در.

حیز و زمان اشیانک موجودیت حسیه لرینک شر طلری اولدینی کی مقولات دخی بزم اشیا بیننده تأسیس ایدیکمز ارتبا طلرک (Liaisons) شرائطیدر. مدرک معرفت بلاواسطه نک تنوعی ایچنده ترکیلر (Synthèses) اجرا ایتمک قوتی حائز اولدیغندن اشیاه آنسز فکر و حکم غیرمکن اولان وحدتی بومقولات واسطه سیله ویر.

Conception

سپینوزایه کوره معرفت عقليه ادراک عقلی (Intuition intellectuelle) یعنی اشخاص و افراددن تجربید ایدلش تصور کلی، معنای کایدر. و معانی کلیه عقلک فعالیتنک مخصوصلاتیدر. چونکه روح بشر جسمک تصوری (Idée du corps) یعنی سپینوزانک مذهبنجه صفات الهمیدن اولان امتدادک (Étendue) بالفعل موجود اولان بر ظاهرینک تصوری اولیق حیثیله ادراکات داخلیه و خارجیه و الله تصوری

(—s de la raison = اولق اعتباریله تصورات عقلیه يه (کلیاته = مالکدر . وادراکانده قابل ومن فعل وبوتصوراتنده فاعلدر .

استدلال (Induction et déduction) ، استقرا و استنتاج (Raisonnement) ادراکات (Perceptions) ناحیه سنسی تصورات (Conceptions) ناحیه سیله ، معرفت حسیینی (Intuition sensible) معرفت عقلیه (Int. intellectuelle) ایله برلشیدرر . کلمه لرینده باقالی . (Intuition ، Entendement ، Sensibilité)

Concevoir

تصورایتمک ، ذهنده تصویرایتمک . فهم وادراکایتمک . (Conçu) کلمه سنده باقالی .

Concordance

الجمع بین رأى الحكيمين = — de la philosophie de Platon et d'Aristote. افلاطون وارسطوطاليس = افلاطون ایله آریسطوط فلسفه لرینک یکدیگر يله جع وتألیفی ، یکدیگرینه موافقی .

Concours

عملده اشتراك واتحاد ، يارديم ، معاونت ، انضمام معاونت . التقاء ، انضمام ، التحاق ، اجتماع . ازدحام ، غلبهلك . مسابقه . امتحان .

Par un -- des circonstances favorables. احوال مساعدمنک يارديمه.

— physique. معونت طبیعیه یعنی توفیق الّهی ، لینیچک فلسفه سنده جناب الّهک افعال مخلوقاته اشتراك وامدادی .

Un grand — du monde. اجتماع ناس ، ازدحام .

Le — des atomes. اجزای فردمنک التقاضی ، اجتماعی .

Conçu, e

Ce qui est — par soi. (سینوزانک فلسفه سنده) لذاته تصور اولونان یعنی تصویری (Concept) تشكیل ایتمک ایچون دیکر بر شیئک تصویرینه لازوم کوسترهین وتعیر دیکر له آنی ایصال ایچون عقل دیکر بر شیئه مراجعته محتاج اولمايان

شیدر که با جمله اشیانک حقیقی اولان جوهر، جناب الله دیگدر. بر ابتدای اولان
شیلر حقنده ایسه حال بویله دکلدر. مثلاً عقل بر اوغلی ایضاًح ایچون بر پدر
تصورینه محتاجدر. بو قید موجبنجه سینوزانک جوهر تصوری متکلمین
نزدنه و سقولاستیک فلسفه سنده اولادینی کی حامل و محمول (عرض) بیننده کی
بر نسبتیه ارجاع ایدیله من.

Confusion

هرج و مردج = Désordre et —.

Conjecture

تخمین، ظن، حدس.

قرآن = — s réunies ou circonstances réunies.

حدس، قوم و همیه، وهم = Faculté de —.

Connaissance

معرفت اعلویه که قانته کوره بزم اشیای تجربیه = — transcendental.
حقنده کی معرفتیزک مستندالیه اولان شرائط و مبادینک معرفتندن عبارتدر.
بویله بر معرفت اوله بیلر. لکن (transcendante = معرفت علیا) که تجربه
دائره سنی تجاوز ایدن معرفتدر - بویله بر معرفت اوله ماز. بونکله برابر قانت
بعض کره Transcendant کلمه سنی مقامندم قولانمشدر.

Connaisseur

عارف بالله = — intime de Dieu.

Connexion

اتصال، ارتباط. لزوم، تلازم، لزوم منطقی. جهت وحدت.

Connexité

ان تباطط، مناسبت، علاقه.

Connu

. = مشهور . Généralement --.
= معلومات . Les --s.

Conscient, e

ذى شعور . مشعور به .

Consensus

براقاج كيمسه نك اتفاقي . بر قاج عضوك بروظيفه حياتيه نك اي فاسنده اتفاقي و اتحادي ،
اشتراك فعل .
. (Consentement universel) قبول عامه = — omnium.

Considérable

. = فحول علما . Savants —s.

Considération

. = بواعتبار ايله . Par cette --.
. = جليل القدر . D'une grande --.
. = تأمل ، روّيـت ، — intellectuelle.

Considérer

... يـ ... = Sans — si ...
... يـ التفـاتـ اـيمـكـسـزـينـ .
فـ تـأـمـلـ ! تـأـمـلـ اـيـتـ ! = Considère!

Constant, e

ثابت ، مستقر .

Constatation

•
تحقيق ، اثبات ، معايـنه . تـحـقـقـ ، تعـيـنـ ، ثـبـوتـ .
= تحـقـيقـاتـ ، تـحـريـاتـ . Les —s.

Constaté, e

محقق، ثابت.

Constater

تحقيق، تصديق، اثبات ايمك. ميدان ثبوته حقيقارمك. كتابنده ذكر ايمك.
برضبطة مهيه، ورقة رسميه يه درج ايمك، رسمما تصدق ايمك. مشاهده ايمك.

Constituant

ذرات مكونه، مقومه = Molécules —s.

Constitué, e

متقوّم.

Constituer

برشئيك مقومي، مابه القيامي اولمك؟ برشئي تقويم، تشكيل، تأسيس، تركيب
ايمك، وجوده كتيرمك. نصب وتعيين ايمك.

Constitutif, ve

اساسي، جوهري، ذاتي، بنوي، مقوم، مابه التركيب.
= جبت مثبته. Titre —.
= مبدأ مقوم. Principe —.

Constitution

قانون ااسي. نصب. تحصيص. بنيء، مزاج.

Construction

بنا، بنيان. تركيب، انشا.

Contemporain

معاصر، همزمان، عصرى، عصر حاضره منسوب.

Contenant

• حاوی و محوی = Le — et le contenu.

Contenu

مضمون، محوی .

Contestation

منازعه، محاکمه، مشاجره.

Contester

انکار ایمک، دوغری و یا حقی اولین یعنی قبول و تسلیم ایمامک، اعتراض ایمک، تزاع ایمک.

Continence

عفاف، شهواندن امتیاع، عفت.

Contingent, e

Continué

(Création) کلمہ سنه باقمالی ۔

Contradicteur

معارض ، مناقض ، مخالف يعني مخالفت ایدن .

Centre

= لهنده و علمنده، آشنا و نفاذ.

Contredire

مخالفت ایمک ، عکسی سویلک . تعارض ایمک ، نقص ایمک .

ادله عقليه متعارض در . = Les preuves rationnelles se contredisent.
 او، کندی سوزنی نقض ایده يور. آنك سوزنده ، Il se contredit lui-même.
 رأيشه تناقض وار .

Contrôle

مراقبه ، تقدير ، معايشه .
 عقالك مراقبه سی . — de la raison.

Convenable

موافق ومخالف . = Le — et le contraire.

Convenance

موافقت ومباینت . حمل واسناده صدق
 La — et la disconvenance.
 وكذب .

Convenir

— صادق اولهرق حمل ايديله بيلمك ، محول اولمك . à...
 صادق اولهرق حمل ايديله مامك ، محول اولهمامق . Ne pas — à...
 ... دن اولي اولمك . plus que...

موالف ومخالف . = Ce qui convient et ce qui ne convient pas.

Mot qui n'a de sens que celui que les hommes se sont convenus de
 بولفظ بالتواطؤ ويريلان معنادن باشقه برشيه دلالت ايمز . = lui donner.
 انسان تصوري هیچ بر قوغو = L'homme ne convient à aucun cygne.
 قوشنه موافق دکلدر . يعني هیچ بر قوغو قوشی اوزرينه انساندر ديه
 حکم اولونه ماز ، انسان محولنك قوغو قوشی موضوعي اوزرينه حمل جائز
 اوله ماز ، قوغو قوشی انساندر دينيله ميوب هیچ بر قوغو قوشی انسان دکلدر
 دينيلير . —

Convention

عقد ، شرط ، ميثاق ، سند . اتفاق ، توأطؤ ، اصطلاح .
 = توأطؤ طريقيه ، وضع واصطلاح صوريه ، بالاتفاق وضع ايدلش اولهرق .

= بتوأطؤ مقول اولان اسم . Nom conventionnel ou dit par -- .
 = مصطلحات . Les --s.

Conventionnel, le

عهدى ، شرطى . اعتبارى . توائى ، اتفاقي ، وضعى ، اصطلاحى .

Coopération

جنسده توافق . مثلا هر ايکيسي ده فضيلت جنسنده داخل او لان حزم ياه شجاعت -- (Concours de Dieu ou concours physique) تعبير ايچون کلمه سنه باقالي .

Coordination

جنسده توافق . مثلا هر ايکيسي ده فضيلت جنسنده داخل او لان حزم ياه شجاعت مفهوملى يىتنده كى نسبت كى .

Coordonné,e

بعض نسبتلره كوره ترتيب ايدلش ، منتسق ، جنسده ويانو عده متوافق .

Copulation

اقتران ، مقارنت .

Correspondance

متناظر ، تقابل .

Correspondre

..... à = برشيدئك قارشيسنده ، حداستنده اولمك . برشيشه موافق ، مطابق ، مقابل اولمك ، متناظر اولمك .
 se - = متواافق ، مقابل ، مناسب اولمك .

Cratyle

فلاطونک اسلاملک خاصه سندن بحث ایدن فراتیلوس نامنده کی اثری . کتب عربیه ده قراطولس صورتنده محرر در .

Critique

Phil dog = فلسفه تقیدیه . بونک فلسفه تقیدیه ویا ایقانیه (-

(Faculté de connaître) دن فرقی شود رکه فلسفه تقیدیه قوه معرفتک (gmatique) کندیسنسی تدقیق ایدر . و بو تدقیق نتیجه سی موجنبه بوقوتک هانکی مسئله لری حل ایده بیله جکنه و هانکی مسئله لر آنک دائره شمولی خارجنده اولدیغنه قرار ویرر . لکن بوقوت بزه آنجاق تجربه ده اولان فعالیته معلوم اولور . بناء علیه کرک بالذات قوه معرفتدن نشأت ایدن عناصر دن و کرک بو عینی قوتک اجرای فعل ایمک ایچون خارجدن آدینی تنبهاتی طرز قبولندن تحصل ایدن عنصر لردن مرکب اولوب اولادیغنه کورمک ایچون تجربه بی تدقیق ایمک لازم کاير . بالذات قوه معرفتدن کان شیئه قانت معرفتک صورتی (Forme) و فعل خارجیدن کان شیئه ماده سی (Matière) تسمیه ایدر .

Criton

قریطون . فلاطونک اهل بلده نک و ظاهنی حقنده بر کتابیدر . کتب عربیه ده (قرطن) صورتنده یازلشددر .

Croisement

عموم و خصوص من وجه نسبتی که برینک صادق اولدینی افرادک کافه سنه دیکری صادق اولما بوب بری دیکرینک بعض افرادینه و دیکری ده اولکنک بعض افرادینه صادق اولان ایکی مفهوم بیشنده کی نسبتدر . مثلا زنجی مفهومی اسیرلرک بعضیلرینه و اسیر مفهومی دخی زنجیلرک بعضیلرینه صادقدر . چونکه بعض اسیرلر زنجی و بعض زنجیلر اسیردلر .

Culte

عبد .

معبد = L'objet du — .

D

Débauche

فسق ، جنون ، محارمه انهماك . عيش و عشرته افراط . مقابلي عفت ، عفاف
 . اعتدال (Tempérance) ، (Abstinence) در .

Déchirement

= خرق عادت . — de la nature .

Décidé,e

صاحب عنم ، ثبات و متنبلي .

Décider

فصل دعوى ايتك ، حكم ايتك ، صورت قطعية ده قرار ويرمك . ميل ايتديرمك ،
 اماله ايتك .
 عزم ايتك . = Se -- .

Découler

بر شیئک تتجهی اولق ؛ برشیدن صدور ، نشأت ايتك ؛ حاصل ، فایض ،
 مستفاد اولق .

= او هر فيضك مبدئدر . Il est le principe d'où tout découle .

De l'essence antérieure découle nécessairement l'essence postérieure .

= وجودده متآخر اولان ذات ذات متقدمه دن مستفاد اولمه سی لازم کلير .

Décret

= قضاء الـهی ، قدر . (Prédestination) — — divin .

قضاء سابق = — primitif

قدر قضايه مستندر = Le — s'appuie sur le jugement.

Décrété,e

هشى مقدردر = Toute chose est — e.

Décroissance ou décroissement.

بۇ و نقص = La croissance et la —.

Déduction

حقوقشناسلو بى دعوا ده مسئله حقوقىه ايله مسئله فعلىيە يى آيرەرق مسئله حقوقىه نك اثباته Déduction دىدكارى كې قانت دىخى تصورات (Concepts) و مقولاتك (Catégories) استعمالى محق و صواب اولدىغىنک اثباته (Justification) بو نامى ويرمىشدر . آ كا كوره Déd. subjective صور معرفتك اصول تخليلى ، تخليل واسطه سىلە اثباتى دىمكدرك بى اساساً بى تدقىق علم الروحىدر . (Forme) كله سنه باقىلى .

شرائط تجربه واسطه سىلە انشا ايمك اصولى = — objective.

مقولاتك اثبات مابعدالطبىعىسى كە = métaphysique des catégories.

فانته كوره صرف عقلى ونظرى او لان تصوراتك (Concepts à priori) منشاً وعدىينك تدقىق دىمكدر . تصورات تجربى دن ما خوذ اولدىغى جئتله بوندرك استعمالى محق او لدىغى تجربى بى اثبات ايله اىضاح ايدىلە بىلەر . لكن تجربى دن ما خوذ اولما يوب صرف نظرى او لان مقولاتك تجربى تطبقى محق او لدىغى كوستركى اىچون بوندرك نەن دولاپى تجربى ده ضرورى او لەرق بولۇمەللى اىچاب ايتدىكى اىضاح ايدەجىك اعلوى (Transcendentale) بى اثباته لزوم كورىنور .

Défaut

رذىلە، نقىصە، عىب . مقابلى فضلىت (Vertu)، كمال (Qualité)، مزىت (Perfection) ادر .

Défectif ou déficient.

عـلـت نـاقـصـه وـيـا قـاصـرـه . عـلـت نـاقـصـه بـرـشـيـئـكـه
 قـابـلـيـتـكـه اـقـضـاسـنـدـن اوـلـانـ عـلـتـرـ . مـثـلاـ بـرـ نـهـرـكـ آـفـيـتـيـسـيلـه اـيمـكـدـه اوـلـانـ قـايـهـلـرـدـنـ
 يـوـكـيـ زـيـادـه اوـلـانـلـرـكـ دـهـا آـغـيرـ كـيـتـمـهـ سـنـتـ سـبـيـ خـارـجـدـنـ كـانـ بـرـ فـعـلـ وـ تـأـثـيرـ دـكـلـ
 جـريـانـكـ قـوـيـ قـبـولـهـ كـنـدـيـ كـثـافـهـ وـ ثـفـلـرـيـنـكـ مـانـعـ اوـلـاسـيـدـرـ . لـيـنـيـچـهـ كـورـهـ المـ
 جـسـمـانـيـنـكـ حـصـولـهـ جـنـابـ اللـهـ مـعـاوـتـيـ اـنـضـامـ اـيـمـزـ . جـونـكـ المـ جـمـهـانـيـ بـرـ عـدـمـدـرـ .
 آـنـكـ بـرـ عـلـتـ فـاعـلـهـسـيـ (Cause efficiente) اوـلـمـاـيـوبـ بـرـ عـلـتـ نـاقـصـهـسـيـ وـارـدـرـ . بـنـاءـ عـلـيـهـ
 بـوـ عـلـتـ اللـهـ اوـلـهـ ماـزـ . جـريـانـ نـهـرـكـ اوـزـرـنـدـهـ كـيـدـنـ قـايـهـلـرـكـ حـرـكـتـنـكـ عـلـتـ اوـلـوبـ آـنـلـرـكـ
 آـغـيرـ كـيـتـمـهـ لـرـيـنـكـ عـلـتـ اوـلـادـيـنـيـ كـيـ جـنـابـ اللـهـ دـخـيـ طـبـيعـتـهـ وـ مـخـلـوقـاتـكـ اـفـعـالـنـدـهـ كـيـ
 كـلـاـكـ عـلـتـيـدـرـ . نـقـصـيـهـلـرـكـ عـلـتـ مـخـلـوقـاتـكـ قـابـلـيـتـلـرـيـنـكـ مـحـدـودـ اوـلـهـسـيـدـرـ .

Démérite

كـلـهـ سـنـهـ باـقـاـلـيـ . (Mérite)

Départ

باـشـلـانـغـيجـ ، مـبـدـأـ ، اوـلـ اـمـرـ . = Point de—.
 بـرـ شـيـدـنـ اـبـنـاـ اـيـمـكـ ، بـرـ شـيـئـىـ . = Prendre son point de — de...
 مـبـدـأـ اـتـخـازـ اـيـمـكـ .
 الـهـدـنـ باـشـلـاـيـهـرـقـ . . . = En prenant Dieu pour point de — .

Dépendance

تـعلـقـ ، تـابـعـيـتـ . تـلـازـمـ (Liaison nécessaire) .
 عـلـاـقـةـ شـدـيدـهـ . = intime.
 لـواـحقـ مـادـهـ ، عـلـاـيقـ مـادـهـ . = — s de la matière.
 تـعلـقـاتـ ، مـتـعـلـقـاتـ . = — s.

Déplacement

تـبـدـيـلـ مـكـانـ ، نـقـلـ ، اـنـتـقـالـ .

= مکانده تغیر ، تبدل . *dans le lieu.*

= یوقاری یه حرکت . *en haut.*

= آشاغی یه حرکت . *en bas.*

Dépressif,déprimant

آچاقلاتان ، موجب ذات و حقارت اولان . ضعیفلهـن ، موهـن .

Dériver

مشتق ، منشعب ، متفرع اولق ؛ صدور و تفرع و تحدث ایتمک ؛ مستفاد اولق ،
ایلدی کلک . یولدن انحراف ایتمک .

Dernier,ère

^{۱۰۰} = علت قصوى و غايت قصوى . *La — ère cause et la — ère fin.*

Désagréable

= مرغوب ومکروه ، ملائم وغير ملائم ، خوش و ناخوش . *Agréable et —.*

Désir

اشتیاق ، شوق . شوق شدتی آرزو دیمک اولهـن نظرآ بالکنـز میل و آرزو
معناسه اولان اشتیاق کلهـن سنه مرجح کورـنگـدـهـدر .

Désirable

= اشیای مرغوبه نظریهـسـی . *Théorie des choses — s.*

= بُغَيَّة عظمى ، مبتغای اعظم ، مبتغای اول ، مطلوب اعلى . *Souverain —.*

Désirer

مشتاق اولق .

Dessus

وصول و ادرا کي مکن او لاماق . مقدس و متعالي = Être au-dessus de...
اولق .

بزم ذهنمنز آنی ادراك ايده من ، = Il est au-dessus de notre esprit.
او بزم عقلمنزك فوقنده در .

Destination

انسانك غایه خلقتي ، حكمت خلقتي . = La -- de l'homme.

Destinée

سرنوشت ، نصيب . حيات ، موجوديت .
انسانك سرنوشتی . = La — de l'homme.
سوء بخت ، قلت نصيب . = — malheureuse.

Destruction

كون و فساد . = Création et —.
آريسطوطك (كتاب الكون = Traité de la production et de la —.
والفساد) ي .

Détachement

قطع علاقه، روكردانی .
بو دنيا اي شمرندن علاقه قلبي قطع ايته . = — des choses de ce monde.

Détail

جزئيات عامه و خاصة . = —s généraux et spéciaux.
جزئيات عالم . = Les —s de l'univers.
نه جزئياتنده نه كلده . = Ni dans les —s ni dans le tout.

Déterminant,e

أسباب داعية، دواعي، بواعث . = Causes -- es.
 . (Raison suffisante) سبب تام = Raison — e.

Détermination

بر فعله عنزم، قصد . = — à un acte.

Déterminé,e

محَصَّن، محصور، معين، محدود، ثابت .
 اسم محصل = Nom — .
 كله محصل = Verbe — .

قضية مسورة، مقابل(غير محصل) در . = Proposition — e.
 Indéterminé

Déterminer

بر لفظى تعريف ايمك ، معناسي بيان ايمك . تحخيص ، تعين ، تحديد ايمك .
 ميل ايديرمك ، اماله ايمك . سبب اولق ، سيديت ويرمك .
 Qui détermine librement . = محَصَّن مختار .

آنی اقتضا ، دعوت ایدن سبب . = Le cause qui le détermine.

= Le choix éternel qui a déterminé l'ordre de tout selon ce qu'il est.

هر شيئاً بولونديني حال اوزره (على ما هو عليه) ترتيبني تعين ايدن اختيار ازلى .

Détruire

تخريب ، افنا ، امحا ايمك . نقض ايمك .

Devenir

هگله کوره تصوراتك اک مجرد اولان وجود تصوري (Concept de l'être)
 عدم تصوريته تبدل ايدر . چونکه صرف متمايز ، محويسز ، تعيسنر وجود ايله

لا وجود (Non - être) عینی شیدر. بوایکی فکری مزج ایده رک تکون تصور کلیسی
الله ایدیلیر. زیرا تکون لا وجود اولدینی کی هم ده وجوددر. چونکه او بر حalk
دیکر حاله تبدیلدر.

— = صیرورت مخصوص ، تکون مخصوص . pur.

Devise

رمن ، علامت ، شعار (مدار تمیز اولان علامت یاخود عادت) . حکمت
وجیزه . قاعده . کلمات تمیزه ، تعبیر توصیفی (Paroles caractéristique) .

Dévotion

عبدات ، دیانت ، نسک ، تقوی .

Dialecticien

منطق عالمی (Logicien) .

Dialectique

(زنون) ه کوره مخاطبہ شکلندۀ استدلال (Argumentation dialoguée) دیگدر .
(فلاطون) بوکلمی اوچ معناوه قولانشدر :
برنجیسی تفحص و تفتیش علمی اصولی (Méthode d'investigation scien-).
اوهرق استعمال ایدیلن مخاطبہ (Dialogue) tifique

ایکننجیسی کاه و حدتی کندی عناصر طبیعیه سنه تحلیل و کاه کثرتی وحدتی
ارجاع ایدن اصول منطقیه (Procédé logique) .

اوچننجیسی تصورات ، مثل افلاطونیه (Idées) علمی .
(آریسطوط) ه کوره صناعت مناقشه ، صناعت جدل (Art de discuter) معناسنه در .
واليوم مستعمل اولان معنا بودر .

(قافت) ه کوره تقليدی (Dogmatique) علم مابعد الطبيعه نک استدلالاتیدر که
ظاهری منطق (Logique de l'apparence) در . (هگل) بوکلمی اولا بزم فکر لریز ک

منفرد فکر ک ضروری اوله رق دیکر فکر لره سوق ایندیرمه سنی موجب اولان بر خاصه سنه و ثانیاً اشیانک منفرد شیئک ضروری اوله رق دیکر شیله له برابر کیتمه سنی موجب اولان بر خاصه سنه تسمیه ایدر.

Méthode = طریق نظری، اصول منطقیه. هگلک فلسفه سنده دعوی، نقیض دعوی و ترکیدن عبارت اولان اصولدر.

Diallèle

لسان یونانیده «یکدیکر لریله» دیمک اولان بر کله دن مأخوذ اولوب قدمای ریبونک: «بزم معرفتی هزک جمله سی یکدیکر لیله اثبات اولونه رق بر دور باطل تشکیل ایدر» دیکدن عبارت اولان استدلال لریدر.

Dialogue

مخاطبه، محاوره.

Different,e

متغایر، متفاوت، متباین.

Difficulté

اشکال (اشکالات)

Diogène (Le cynique)

(دی یو یه نیس) دیوژه ن. کتب عربیه ده دیوجانس الکلی دینلمشدرو.

Dire

= مقول اولق، دینلمک.

محول موضوعك = Il faut que l'attribut soit dit de tout le sujet.

جمله سی اوزرینه مقول یعنی آنک با جمله افرادی جامع اولق لازم کلیر.

Directrice (Faculté)

قوه مدبره .

Discontinu,e

کنديسته انفصال عارض اولان شي . — par accident.

Discontinuité

قابل انفصال . = Susceptible de —.

Disconvenance

مباینت ، عدم توافق . کيذب يعني حكمك صادق اولامهسي . مقابل . Conve-
لکهسنے باقیالی . (Convenir) nance در .

Discours

نطق ، قول ، کلام ، مقاله ، قول خطبي . قول مركب .
— قول اقناعي ، قول خطابي .
— کلام شعری . = versifié.

— قول استشاري ، قول مشورى .
— قول قضائي . = judiciaire.
— قول برهاني ، قول ثبتي . = démonstratif.

Discussion

مباحثه ، مناظره ، مناقشه ، مذاكره ، مشاجره ، مجادله .

Discutable

قابل اعتراض ، جاي بحث و مناظره .
— ايشه جاي بحث اولان نقطه تام C'est là précisément le point — .
بوراسيدر .

Disjonction

تباین نسبتی که هر برینک صادق اولدینی معنایه دیگری صادق اولمایان ایکی مفهوم بیننده کی نسبتدر. انسان ایله آت کی. هیچ بر انسان آت اولمادینی کی هیچ بر آت دخی انسان دکلدر. كذلك حزم ایله شجاعت مفهوملری دخی بویلهدر. بونلردن ترجمه سنده کورولمشدر.

Disparition

= فنا الفنا ، فنا اندر فنا. بو دیلرک (نیروانا) سی .

Dispute

مشاجره ، نزاع .

= بر نزاع لفظی .

Dissiper

= واجب الازاله بر نمایش .

Distinct,e

متمايز . بین ، جلی .

Diversité

تنوع ، اختلاف ، تغایر .

= طریق تغایر ، اصول تغایر .

Divin,e

اللهی ، لاهوتی . طبیعتک فوقنده .

Divinité

الوهیت ، لاهوت (حق تعالانک ذاتنند عبارت اولان عالم اعلی).

= La — et l'humanité (انسانلیق) .

Djabarites

جبريون . جبريه فرقه سنه منسوب اولانلر (Fatalistes absolus).

Docteur

مجهد = — autorisé.

مقتصد = — modéré.

Doctrine

مذهب ، تعلم ، رأى ، عقيدة.

... = Professer la — de...

اجهاد = — personnelle.

طريق تصوف = — des Soufis.

La = (فيثاغورث) لـ رأى ، مذهبی.

Dogmatique

تنقیدی (Critique) مقابلی اوله رق تقليدي ، ايقاني ديمکدر . بونلارك يىتىنده كى فرق شودر : اشيا معطيات (Données) يعنى غير قابل اعتراض مواد اولق او زره قبول ايدىلەرك بونلارك صفات ميزه سنك تعينىلە اكتفا ايىدىكى زمان بو فكر تقليديدر . بو اشيا و صفاتك نزهدن كالدىكى تحرى ايىدىكى و بونلارك صورت تشകلى تدقيق اولوندىنى زمان بو فكر تنقىدىدر . (Critique) كله سنه ده باقىلى .

Domaine

داررە شمول ، حيطه ، ساحه ، شعبه .

حيطه علم = Le — de le science.

بو ... ك متعلقاتىندر . = Cela appartient au — de...

Domination

ضبط نفس = — de soi.

Double

مضاعف ، مزدوج ، مثنى ، ثانى .
ضعف . = le —.

Doué,e

متصف ، حائز ، مجهز ، مزین .
— = d'une âme.
اهل عقل . = les hommes — s d'intelligence.
عقوله ، نطقه مقرون اولان قوت . = Force — e de raison.

Dubitatif

= تصديق شکی ، شك و شبهه به دلالت ایدن حکم .

Dubitation

شك و ارتياپ . تجاهل عارف .

Dynamique

قواني ، حرکي .
= ماديه قوانين .
Psychologie = علم النفس حرکي ويقاواني که تكون ایمکده اولان حیاتي .
ايصال ايدر . بونک مقابلي Psychologie statique علم النفس توازنيدر که وقوعه کان
حادثاتك تدقیقه اكتفا ايدر .

Dynamisme

قوانيه مذهبی که عناصر ماديه ده آنجاق افعال مجتمعه سی اجسامك امتداد و سائر
خواصه سبب اولان قوتلدن باشقة شی قبول ايمهين مذهبدر .

E

Écarter

تبعد ، رد ، ابطال ، نفي ، دفع ، ازاله ، بـ طرف ايتك .

— les imperfections. = نفي نقائص .

— les difficultés. = اشكالاتي دفع ايتك .

اعتراض ساقط ، مندفع اولور . = L' objection se trouve écartée.

بو ايكي فرض صردو داولونجه . = Ces deux hypothèses écartées.

Échange

مبادله ، تبادل ، مفاوضه .

Échappatoire

قاجاماق ، عذر ، بهانه ، كريزکاه .

Échapper

بو (اهل نظردن) هيچ بـ کيمسه يه = Cela n'échappe à aucune personne.

خفي دكادر .

Échelle

مرقات کالاتي دولاشموق . = Parcourir l' — des perfections.

École

مطالب و مذاهب . = les problèmes et les — s.

— مذهب فطرت . علم النفس متعلق اولان بـ نظريه موجبنيجه nativiste.

متدادك صورت ذهنيه مى (Représentation de l'étendue) تجربه واسطه سيله

كتساب ايدليوب بلاواسطه احساس بصرى ويأخذ احساس لسى طرفندن ويريلير .

لنتجه فلسفة —

Écriture

خط تصویری . هر شئی کنده شکل و صور تیله افاده ایدن خط . = iconique.

مصور معانی خط . صورت تلفظدن صرف نظرله = idéographique.

فکرلری صورت و علامتلره رسم ایدن خط .

خط لفظی ، مصور الفاظ خط ، کله لرک مرکب اولدینی = phonétique.

سساری حروف والفاظ واسطه سیله ارائه ایدن خط : بزم یاز مقدمه اولدین یازیلر کی .

مصور معانی خطده علامتلر افکار و معانی بی تمثیل ایتدیکی حالده بونده اصواتی تمثیل ایدر .

Éctoplasme

حادثات مابعد الروحیه تجربه لرنده بدندن چیقارق تشكل ایدن و حیاتك باجمله

آثار ظاهره سی حائز اولوب وقت بر تظاهر دن صوکره نابیداولان صورت ، صورت متمثله زانه .

Efficient

فاعل تالی . = -- second.

Effusion

فيضان .

فیض الـمی ایله . = Par — divine.

انبساط قلب ، شدتی وصمیمی اظهار امنیت و محبت ، قلبی آچق . = de cœur.

سفک دماء ، ارaqueدم . = de sang.

Élémentaire

عنصری ، اصلی ، ابتدائی ، اوّلی ، بسیط .

تصورات بسیطه (تعریفده کی اوصاف و ذاتیات افراد ، کیفیات . = Idées — s.

مشترکه ، اوصاف مشترکه)

Emaner

صادر و فایض اولق ؛ نشأت ایمک . بر شیئک لازمی اولق .

Embrasser

احاطه و احتوا ایمک ، عام و شامل اولق . قبول و انتخاب ایمک .
— بر دین ایله تدين ایمک . — une religion.

Empédocle

مشاهیر حکماء یونانیه‌دن آمپدوقلیس . کتب عربیده اندقلس صورتنده بازیشد . فلسفه و طب و علوم سائرده متبصر ایدی . معاصر لری طرفندن سحرده دخی ماهر عد اولونوردی . وجودندن هیچ بر اثر برآفایه‌رق سمایه عروج ایتدیکنه آندری ایناندیرمق ایچون کندیسی (اتنا) یانار داغنک ایچنه آتدینی مرویدر . اورایه اجرای تدقیقات نیتیله کیتیدیکی حاله قضااءً دوشدیکی ظننده بولونانلر دخی وازدر .

Empirique

تجربی نقطه نظردن یعنی وقوعات (Faits) نقطه نظرندن . آلمانیا فیلسوفلرندن (شلائی رُماکر) ه کوره Physique موجودیتک او قسمیدرکه ، آنده وجود فکر واراده‌یه وطیعت عقله فائق و غالب اولور .
Éthique ده موجودیتک او قسمیدرکه آنده فکر واراده وجود او زرینه فائق و غالب اولور ، ياخود او مغه چالیشیر . مومنی‌یه کوره Physique rationnelle علم الطبيعه و Physique empirique طبیعتک تاریخی دیمک اولدینی کی
علم اخلاقی و Éthique rationnelle . Éthique empirique تاریخ و علم اخلاق دیمکدر .

Empirisme

بوكا بالتجربه يول يوقدر . L'— ne peut en avoir l'accès.

Emprunté, e

... دن مقتبس . — à...

S'enchaîner

— بو ، بلا نهاية تسلسل ايدر . = Cela s'enchaîne sans fin.

Enchaînement

تسلسل ، ترتيب ، سلسله .
— الى نهاية ، بلا نهاية تسلسل . = — à l'infini.

Enflammé, e

مشتعل ، ملتهب .
— نفخة ملتهبة صانعه . = Souffle — et artiste.

Énonciatif, ve

قول خبرى . = Phrase — ve.
اصطلاح تعيرى ياخود نطق . = Terme — .

Énonciation

تعير ، قول ، حكم .
— قول مهمل . = indéfinie:

La proposition est une — qui affirme ou qui nie une chose d'une
قضيه برشئي ديكر برشايچون تصدق و يا آندن سلب ايدن قوله . = autre.

Enseigné, e

ستنه منصوص عليه . = — péremptoirement dans la tradition.

Enseignement

تعليم وتدريس .
— اعلام نبوى . = prophétique.
— تعلم شفاهى ، سماع . = oral..

Ensemble

كُلّ، جملة ، مجتمع . معاً ، جميعاً ، جملاً .
 وجودده مقارن اولق . = Coexister —.
 جملة . مقابلي (Details) = Dans leur détails
 در . = Dans leur —.

En suivre

بوندن بالضروره لازم كيير كده ، = Il s'ensuit nécessairement que ..
 واجب اولوركه ...

Entéléchie

آريسطوطك بو كله يي كمال معنا - سنه قوالانديني و لينيچك دخى مونادرلينه
 بونامي ويرديكي اصل لغتچهده بيان ايدمشيدى. فرانسزجه بويوك فلسفة لغته نظر آ
 آريسطوطك فلسفة سنه كمال ماده يه و ماده نك قوته (Puissance) مقابل صورت
 و فعل ديمکدر كه هیچ برشی منع ايتدیكي حاله فعلی بالطبع ظهوره كان بر حالت
 عبارتدر . موئي اليه بولفظي آتيده کي معنارده دخى قو للامنشدر : صورت (Forme)
 فعل ، ممکنك تتحقق (Réalisation du possible) واخود ماده نك آنکه بر صورت
 آلياني ويا بر غاييه يه ميل ايتدیكي حرکت ، قوتک تتحقق ابته سنه تبيجهسى اولان
 و كنديسنه كندى فعلنىك مبدئه مالك بولنان و غايي سنه كنديلكىمند ميل ايدن
 موجودك (Être) كندى .

لينيچه كلشجه موئي اليه مونادرلينه بو نامي ويرمکه بو نقطه اساسيه ده كندى
 مذهبيله آريسطوطك مذهبى يي شده عا(que) و مناسبت بولونديغى تصديق ايتشدر .
 موئي اليه كوره Entéléchie موئادرلک قو ئفاعله ابتدائيه (Force active primitive) اى
 ديمکدر . بونك مقابل اولان قوه منفعله ابتدائيه (Force passive primitive) يه
 Antitypie تسميه ايتشدر . بو كله يده مراجعت اولونه .

كمال مدبرك لينيچك فلسفة سنه هرجسم ناميده موجود
 ر مونادر .

Entendement.

مدرکه. سینوزایه کوره مدرکنک موضوعی حرارت، حرکت با خود انسان، حیوان، نبات و ساره و با خود فرانسز، انگلیز، آوروپالی کی معانی عمومیه (Notions générales)، حاصلی قرون وسطاده کلیات (Universaux) والبوم جنس، نوع تسمیه اولنان شیلرک جمله سیدر. مدرکنک فعالیتی اشخاص مجموعه ای اوزرنده جاری اولور.

فانته کوره مدرکه تصورات کلیه (Concepts) واسطه سیله تفکر ایدن قوّه قاعده در. و معرفت بلا واسطه حسیه نک موضوعی (Objet de l'intuition sensible) تفکر ایمک قوییدر. مدرکه ایله حساسیت هر معرفتک هم با شقہ باشقة اولان هم ده یکدیکرندن آیرلایان ایکی شرطیدر. مدرکنک فعل مخصوصی فکر (Penser) در. و تفکر (Pensée) دخی حکم ویرمکدن عبارتدر. حکمک (Jugement) کندیسی دخی صورت ذهنیه خصوصیه بلا واسطه نک یربنه دیکر بر جوق صور تله شامل اولان دها عمومی بر صورت ذهنیه و تعییر دیکره بر تصور کلی بی اقامه ایده رک صور ذهنیه نک تنوعی وحدت ارجاع ایمکدر. مثلا: «هر معدن بر جسمدر» دیک معدن صورت ذهنیه خصوصیه منک یربنه جسم تصور کلیسی اقامه ایمکدر. بناءً علیه تفکر ایمک تصورات کلیه واسطه سیله بیلمک با خود بر تصور کلی بی محول (Prédicat) اوله رق خصوصی بر صورت ذهنیه به نسبت ایمکدر.

مدرکنک وظیفه مخصوصه متنوعی (Le divers) غیرقابل تقسیم اولان «بن تفکر ایده یورم» فعلنده بر لشیدر مکدر. تفکر ایمک انسانک کندیسی تفکر اولنان بر شیئک (Objet pensé) فارشیدنده متفکر بر ذهن (Sujet pensant) اوله رق بیلمه سیدر. تفکر اولنان شی ساده جه شعور تجربیده (Conscience empirique) معرفت بلا واسطه نک (Intuition) هنوز جزو لره منقسم و داغنیق قالان متنوعیدر. بو وحدتسر متنوع لایدرک (Inintelligible) قاله جفندن بو وحدتی اکتساب ایچون آنک مشعور به بر ترکیب (Synthèse consciente) شکلنده تنسيق ایدله می لازم کلیر. بو ترکیب آ کا مدرکدن کلیر.

عقل (Raison) اساساً مدرکدن فرقلیدر. مدرکه ظواهری، حادثاتی (Phénomènes)

بعض قواعد واسطه سیله وحدتہ ارجاع ایدر . عقل دخی مدرکه نک قاعده لری ب بعض
مبادی واسطه سیله وحدتہ ارجاع ایدر . بناءً علیه مدرکه قوّه قواعد (Faculté des
règles) اولینی کبی عقل دخی قوّه مبادی (Faculté des principes) در .
فکرک اک یوکسل وحدتی عقل سایه سنده در . لکن غلط مابعد الطبیعینک (Illusion)
منشائی دخی عقلدار . چونکه عقلک بری منطق و دیگری اعلوی
(métaphysique) اولق اوزره ایکی صورت استعمالی (Usage) وارد .
منطقی صورت استعمالی استدلالدن (Raisonnement) باشنه برشی او مایوب
حکمی ، شرطنه قیمت و منشائی نهالورسه اولسون ، بوشر طه ربط ایمکدن و عقل
هیچ بروقتنه قریب یعنی دوغریدن دوغری به برایضا حلنه (Explication prochaine)
اکتفا ایمدیک جهله شرطک شرطی آرامقدن و بووجهه الى غير النهايه دوام ایمکدن
عبارتدر . حال بوکه بز هیچ بروقتنه غیر مشروطه (Inconditionné) واصل اوله مايزه .
اعلوی صورت استعمالی ایسه بالعكس سبیدن سبیه کیرویه دوغری کیمکده
بر توافقه لزوم کوستیر ، مشروطی غیر مشروطه تعليق ایمکه میالدر . و شرائطک
غیر مشروط اوله سی لزومی بدیمی اولان بوتون سلسنه شامدلر . عقلک بوصورت
معامله سی (Procédé) شبه ستر کیمیدر . تحلیل بر شرطی دیکر بر شرطه ربط ایده بیلیر سه ده
غیر مشروطه ربط ایده منز . بناءً علیه بوراده استعمال منطبقیده اولینی کبی یعنی شیدن
عنی شیئه انتقال یوقدر .

s'entrechoquer

صادمه ایمک ، تصادم ایمک ، اصطکاک .

Épanchement

فیضان .

— = فیض الٰہی .

— = de l'intelligence .

— = اشراق نوری .

کلمہ سنه باقالی . (Effusion)

Epicure

(آپیکوروس). کتب عربیه‌ده (افیغورس)، (افیقودم) دیه بحرردر. لذت فرقه‌سنگ مؤسییدر. آکا کوره خیراعظم لذتدر. سمجی وغیره‌فر بوكا مصروف اولمایلدر. لکن لذت بی ادبانه ذوق وصفالر دیمک اولمایوب تربیة عقل واکتساب فضائلدن عبارتدر.

Épreuve

امتحان، تجربه. بلیه، فتنه.

Equilibre

معدل، متوازن. = En —.

اعتدال مزاج. = Juste — de l'organisme.

Erastes

اراستیس. فلاطونک فلسفه‌دن باحث براثریدر. بوكا کتب عربیه‌ده (ارسطافی اوتودیس) دینلمشدر.

Erixias

اریکنزیاس. فلاطونه عطف ایدیلن مشکوک براثردر. کتب عربیه‌ده (ایرخس) صورتنه یازلمشدر.

Essence

ذات الـهی، كـنهـالـهـی. = — divine.

Essentiellement

بحسب الذات، بحسب الماهیه.

Esthétique

علم محاسن.

— = تصدیقات ذوقیه، ذوقه متعلق اولان حکملر. (أُریار)

تقدير قيم (Estimation des valeurs) دیمشدر.

Etat

— حالت شعوریه . = de conscience.
— حالت نفسیه . = subjectif.

Étendu, e

منتشر ، منبسط ، متحيز ، متد .
... دن اخض = Moins — que...

Éternité

دوم و بقای غیرمتناهی ، مدت غیرمتناهیه (Durée infinie) .
— نفسک ابدیتی ، سرمدیتی . L' — de l'âme.
— قدم عالم . = du monde.

Être

برحیوانک فعالیتی کندی = L'activité d'un animal est formée de son — .
وجودندن متشکلدر . یعنی بنیه سنک طرز تشكله تابدر . مثلا بر آرسلان
بنیه سنک مقتضاسی وجهه تعیش ایدر . دیشلری و پچه مری اولدیقندن ات ایله
تغدی ایلر .

— موجود اعظم (Être suprême) که اوکوست وونتک دیننده
کالک مثلی اولان بشریت دیمکدر .

(فعل اوله رق) ماده من حیث هی = La matière qui n'est que matière .
(ماده) صورت من حیث هی صورت = La forme qui n'est que la forme .

S'évanouir

مضمضل ، زائل اولمق .

Excellence

افضليت ، جودت وکالده فائقيت ، کالک مرتبه عاليه سی .

افضل خير ، اشرف خير . = Le bien par —.
— جودت ذهن . = — de l'esprit.

Excellent, e

جيد ، فائق ، أعلى ، أفضل .
صور ماديتك افضل . = La plus —e des formes matérielles.

Exclude

اخراج ايتمك ، خارجده برافق ، نفي واستثنى ايتمك .
= بينلرنه منافات اولمك ، متنافي اولمك . S'—.

Exclusif, ve

رد ونفي ايدن ، مانع لغيره ، حاصر ، شخصه منحصر . كندي فكريته مخالف
اولان هرشيني رد ايدن ، رأينده مت指控 اولان ، خود رأي ، عامه ناسدن تنفر
وياكلز كندي خواصيله اختلاط ايدن .
قضية حاصره . = Proposition - ve.

Exclusion

حصر ، الخصار . تمانع . استثنى .
. = -- تنافي ، منافات . mutuelle.

Exhaustif, ve

مسئلهتك بالجمله تفرطاني حل ايدن ، كافة تفرعاته شامل اولان .
= جميع اقسامي استيفا ايده جك ، هيج
برقمني خارج برافقا يحقق صورته تقسيم ايتمك : قياس مقسم کي .

Exigence

الحباب ، مقتضنا .

Exiger

ایجاب واقضا ایمک .

حکمتی آنی اقضا ایتدی . = Sa sagesse l'a exigé.

Existant,e

موجود و معدوم . = — et non —.

Expansion

قوه ابسطا^{تیه} = force d' —.

Expérience

. (Sensation) تجربه بلا واسطه یعنی احساس = — immédiate.

Explication

ایضاح ، بیان ، تعلیل یعنی علل و اسبابی بیان .

Explorateur

تفیشی ، اکتشافی ، استقصائی . مکدشی ، مستقصی .

Expressif, ve

معنیدار ، موضع ، معبر ، مفید ، میان .

قوه معبره . = Faculté — ve.

Exprimer

افاده و بیان ایمک .

آنک ... قولنک مفادی بودر . = C'est ce qu'il exprime en disant...

Extase

مهوتیت ، اندهال ، بی خودی ، بی هوشی . جذبه ، مکاشفه ، روح بشرک مبدأ عالمه اتحادی .

Extasié,e

مبہوت ، منذھل ، مدهوش ، کندیس نے جذبہ کلش اولان ، وجہہ کلن ،
صاحب حال ، صاحب کشف۔ طربناک ۔

Extensio

. (Dans l'espace) مکانہ

Extension

. انساط ، انتشار ، اتساع ۔

Extérieur,e

ظواهر = Choses — es.

او = Il est — dans son essence, et, à force d'être — , il est intérieur.

ذاتنہ ظاہردر . وشدت ظہوردن دولایی باطندر ۔

ک = بر تأثیر خارجیہ تابع اولمک یعنی غیرک = Dépendre d'une influence — e.

تأثیریہ اولمک ۔

Extérieurement

واجب بغیرہ = Nécessaire — .

Extérioriser

خارجیلشدریمک ، داخلیده کوریلن شیئک خارجہ اولدیغئی تخیل ایتمک ، ذہنی
اولان شیئی خارجہ عطف ایتمک ۔

S' = مدیوملردہ قوا و حساسیتک خارج بدنہ انتشار ایتمسی ۔

F

Facteur

عامل (عوامل).

Fait

واقعه.

= في الواقع ، حقيقة ، فعلاً ، بالفعل . فعلى . De fait—.

= ايشك حقيقي ، حقيقة حال شودرك ... Le — est que...

= بو برام واقعدر ، بونده شك و شبهه يوقدر . C'est un —.

= مسئلة فعليه ، بحالك شرح و ايضاخنه مخصوص مسئله . Question de —.

= في الواقع ، بالفعل ، فعلاً . Dans le —.

= وقایع دعوی و ادلہ دعوی . Les points — et les points de droit.

= خوارق . —s surnaturels.

Falsificateur.

مُؤْمِنَة ، مفسد ، منزور ، مقلد ، محرف ، منزيف ، ساخته کار .

Fantaisie

= فلتات طبيعت . — de la nature.

Fatal,e

مقدار ، ضروري ، غيرقابل احتراز . مشؤم ، منحوس . مهلك .

Fataliste

= جبريه مذهبته تابع اولاندر . —s absolu.

Fatum

لاینجه قدر ، مقدار ، وجوب ، ضرورت ، جبر .

Faveur

لطف ، فضل ، منت ، نعمت ، موهبه .
— توفیق الـمـی . — spéciale de Dieu.

Féconder

کندی کندیته تفیض ایتمک . = Se — .

Félicité

اعظم سعادات . = la plus grande — .
سعادت علیا ، سعادت کبری . = — suprême.

Ferme

اعتقاد جازم . = La plus — croyance.

Fétiche

وَثْن اعظم که اوکوست قونتك دیننده موجود اعظمک
(يعني بشریتک منشائی وبالجمله موجوداتک منبی اولان ارضر) = Grande — .

Fin

معاد . مقابلی مبدأ (Origine) در .

Final,e

مقصد غائی . = But — .
علل غائیه ، علل کالیه . = Causes — es.

Fini,e

متناهی آنَا که فیهه یه کوره تجربی آنَا (Moi empirique) دیگدر .
کله سنهده باقالی . = Le moi —
(Infini)

Fixe

ثابت ، مستقر ، متمكن ، لا يتغير ، معين ، مقدر .
 — = فكر لايتفك ، فكر ملازم ، فكر شاغل ، مراق . تعيرك بحالتك
 مرضيه به دلاني لازم او له سنه و لغفارده بو فكر Obséder و Importuner فعلاري
 توصيف ايدله سنه نظراً فكر ملازم ، فكر مسلط تعير لري مر جح كورينور .

Fixer

ثبتت ، تعين ايتك .
 — = عکن ايتك . Se — dans un lieu.

Flexions

تغيرات اعرابيه . — s casuelles.

Fluent,e

جاري ، غير قار .
 — (كلمه سنه باقالي) Permanent .

Foi

اعتماد . خلوص نيت ، صدق .
 — = خالص النيه اولق . Etre de bonne — .
 — = باشقة سنه اعتماداً ، تقليداً . Sur la — d'autrui .
 — = شایان و ثوق ، ثقه (ثفات) ، اهل ثقه ، معول عليه . Digne de — .
 — = مقدمات مقبوله ، مقبولات . Prémises intelligibles de — .

Fonction

وظيفه ، بر عضو وياقوتك فعالیت مخصوصه سی ، فعل (افعال) محصول ، حصوله
 كلن حادثه . قانت بو كلهم من مختلف صور ذهنیه (Représentations) يی مشترك برصورت
 ذهنیه تحتنده ترتیب و تنظیم ايتك فعلنك وحدتی معناسنی مراد ایدیکنی تصريح

ایشدر. مثلا بر کوپک مختنف زمان و مکانزده ادراک ایدلش اوله‌سی محتمل اولان صورت ظاهره‌سی، حاولامه‌سی، قونوشمه‌سی « بو بر کوپکدر » حکمی آلتنه جمع ایتمک کی. بو وجهمه تصورات کایه (Concepts) داعما ادرا که (Perception) مراجعت ایدر. و بز ادراک ایندیکمز شیلری بتصورات واسطه‌سیله تنظیم و ترتیب ایده‌رز. دیمک اوله‌یورکه قانته کوره Fonction تصورات بسیطه‌یی بر مفهوم تختنده جمع ایتمک یعنی بر کلی تشکیل ایشکدر. هر حکمک تجربه‌یه قابل تطبیق و ضروری Fonctions à priori de (وکای اوله‌سیچون مدرکنک قبلی یعنی صرف نظری افعالنک) یعنی مقولاتک برسندن معین بر شکل آلمه‌سی لازم کایر.

Fonctionner

ایشلمک، اجرای عمل ایتمک، ایفای وظیفه ایتمک.
= تعطل ایتمک، کندی افعالنی تعطیل ایتمک. = Cesser de — .

Fond

باطنده. = Au — de.

بواسطن اموری کشف ایتمک. = Révéler ce qu'il y a au — des choses.

Fondement

اصل، مبنای، مبنيّ عليه.
= مبنای نظری، — théorique.

Fontaine

عیون الحکمة کابن سینا نک براثریدر. = Philosophie des — s de la sagese.

Formative

قوه مصوره، خیال. = La — .

Forme

قانتک فلسفه‌مندہ قوه معرفتک (Faculté de connaître) کندیسندن کلن شی

صورت (Forme) و فعل خارجیدن کان شی ماده (Matière) در . حیز (Espace) حسایت خارجیه نک و زمان (Temps) حسایت باطنیه نک صرف نظری صورتی (Critique) کلامه سنه باقایی (Forme à priori) در .

علم حوفدين (از منه جدیده فلسفه سی) تاریخنک ایکنوجی جلدینک قرق دوقوزنجی صحیفه سنه قاتنک صوت ایله ماده بینته کی فرق تاسیسه تخریب نک تحلیلی و اسطه اتخاذ ایتدیکنی لکن بو تحلیلی اصلا موافق اصول اوله رق اداره ایتمدیکنی حاکم بوده معرفت حقنده کی نظریه نک تمامیه بو فرقه مستند اولدیفی بیان ایتدکن صوکره مومی ایله (تنقید عقل نظری) سندن صورتارک معرفتده دائمی و کای اولان شیلری نظر مطالعه به آلمانه کشف ایدیلیله جکنی حال بوده ماده نک تبدل و تنوعه مستعد شیلر اولدیفی استباط ایتش و شوایضاحتی ویرمادر: «حیز و زمان بنم معرفت بلا و اسطه منک (Intuition) صورتاریدر . چونکه احساسات هانکی نوعدن اولورسه اولسون ونه درجه ده تبدل ایدرسه ایتسون حیز و زمان محویسی (Contenu) بزه کوسترن نسبتله عینی اوله رق قالیر . بر حیز یاخود زمان نه صورتله اشغال و املا ایدیلریسه ایدلسون تبدل ایمز . بن کیفیات محسوسه نک جمله سندن قطع نظر ایدرسه بونکله برابر ینه بعض شی قالیگه بونلر دخی امتداد (Étendue) و تعاق (Succession) در . بوندن فضاه اوله رق بزم معطی (Donné) اولان حادثات نه اولورسه اولسون بز آندری آنچاق معین نسبتارک حدتری کی بر لش-دیره بیلیدیکمز و بونی بالخاصه کمیت و علیت تصویر کلیری طرفدن کوستریلن طرزده پایدیغمز حالده آکلایه بیلیرز . بر حکم ، بر ارتباط فعالیتی و اسطه سیله بز بر حادثه دیکر بر حادثه دن دها بوبوکدر ویا دها کوچوکدر دیز . ارتباطلک عینی شکلی (کمیت ویا علیت) حادثاتک محویلری پک فرقی اولدیفی حالده بیله تطبیق ایدیلیله بیلیر . صورتارک جمله سی بینته مشترک اولان شی آنلرک بر ترکیب (Synthèse) افاده ایتمه لریدر . قاتن یالکز بر طامم صورتار موجود اولوب بزم معرفتمزک بونلر و اسطه سیله اجرای عمل ایتمکده اولدیفی کوسترمک ایسته میوب نه قدر صورت موجود اولدیفی و بونلرک هانکلیری ایدوکنی دخی کوسترمک ایسته . بز بوراده بزه الکیفیدن تعلق اولان شی ایله ، کندی معرفتمنله اشتغال ایده جکمزدن بوصورتله جمله سی تمامیه و شبهه سز اوله رق آکلامه بیه موفق اولمه من لازم کلیر . لکن بونک اتفاقی (تقلیدی) بر فکر اولدیفی ظاهر در .

چونکه قانت طرفدن قولانیلان اصول تحلیلیه بو عددک تکمیل اولدیغئی تامین ایده من. صورتلرک جمله سنک بولوشن اولدیغئه یقین تام حاصل ایدیله من. بز اساسی اولان صورتلری دخی بولایغمزدن امین اوله مایز. صورتلر تجربه نک مستمر عناصریدر: استمرا درن قوه معرفتک فعالیتی استنتاج اولونه یور. لکن بو، فرضدن زیاده برشی دکلدر. و هیچ بر وقده اوله ماز.

معرفت ببو واسطه نک صورتمندی : حیز تجربه خارجیه ساحه سنده هر معرفت بلاواسطه بک صورتیدر. زمان دخی تجربه داخلیه ساحه سنده هر معرفت بلاواسطه نک صورتیدر. زمان و حیز معرفت بلاواسطه نک صورتمند (مدرکنک) (Entendement) صورتلری دکلدر). حیزو زمان نظراعتباره آنندقده مجموع اجزایی حاویدر. اجزا مجموعی (Partie constitutive individuelle) تشکیل ایدر. حیزک و یازمانک جزو مقوم فردیسی (Personnalité) آنچاق حیزک و یا زمانک مجموعنه تصور ایدیله بیلیر. حال بوکه بالکز بر حیز و بزمان واردر. حیز و زمان صورتدرلر. چونکه هر تجربه خصوصیه آنلری فرض ایدیر. بونلر هر تجربه نک ایها ایتمسی ایحاب ایدن شرائط لازمداد. ترکیب و تنسيق فعالیتی اولق حیثیتله حیز و زمان معرفت بلا واسطه سی صفات منفرد نک بزه ویردیکی احساس ساذجه مقایسه ایدلیکی حالده بر فعلی ماهیتی حاُزدر. (قانت بو فعالیته Synopsis تسمیه ایدر.) بونکله برابر قانت آنی بالخاصه مدرکنک فعالیتک کنهنده اولان فعالیته مقایسه ایدر. و بو فعالیته مقایسه ایدلکده آ کا قابلیت (Réceptivité) تسمیه ایدر. بو فعالیت هنوز اصل معرفتی ویرمنز.

مدرکنک صورتمندی : تصورات کلیه سز (Concepts) بلاواسطه معرفتک کوردره (ناصل که بلاواسطه معرفتک تصورات کلیه سز بوشدر). معرفت بلاواسطه ده بر تنوع (Diversité) بر مجموعه بلاواسطه توحید ایدلشدر. لکن معرفت بوارتباطک شعور ایله، دقتك خصوصی بر تطبیقیله دوغار. شویله که بو دقت فعلی (که قانت آ کا Aperception تسمیه ایدر) بوتون محوینک صورت مشترکه (Forme commune) و یاخود وحدتی اولور. شعورک وحدتی و کندی کندیسنتک عینی اوله سی معطی اولان محوینک احاطه ایدیله بیلمسی ایچون شرطدرلر. مثلاً بنم برخطی بیلمسک ایچون آنی چیزمکلکم یعنی مختلف اقسامی بر صورته ربط ایتمکلکم، آنی - ذهنک اقسام

مختلفه‌ی یکدیگرینی متعاقباً ادراک ایدن ، صوکره‌کیله بکر کن اولکلیدری برآفایان ، نهایت آنلری بر جموده بر لشیدرن بر فعالیتی واسطه سیله - احاطه ایمکلکم لازم کایر . بو عملیه‌نک وحدتی شعورک وحدتیدر . ایشه خط بزم ایچون یالکن بونکله تفکر ایدلین شی خارجی (Objet) اولور . بن صویک انجمادینی کوردیکم وقتنه ایکی حالی ، مایعیت و صلاحیت بر زمان نسبتده ادراک ایده‌رم . وشویله که بونلرک برنجیسی عینی زمانده ابکنچیسینک شرط حصولی حاویدر . بن مایعیتک صلاحیته انتقالی آنچاق علیت تصور کلیستنک تطبیقله بر وقعة حقیقه (Fait objectif) اولهرق فهم وادرانک ایده‌رم .

بو مقوله مثاللرده حصوله کلن ترکیب (Synthèse) قاتی معرفت بلا واسطه ایله مدرکه بیننده بر حدمتوسط تشکیل ایدن مخیله‌یه ارجاع ایدر . بز مخیله‌نک بوراده آنله توافقاً اجرای فعل ایتدیکی صورتلره شعور حاصل ایلدیکمز زمان ترکیک مدرک حیطه‌سنده انواع خصوصیه‌ی اولان مقولاتی (Catégories) بونورز . قافت اون ایکی مقوله تعداد ایدرسه‌ده بونلری مقولات ریاضیه و مقولات قوانیه اولق اوزره ایکی طافه ارجاع ایدر . واقعاً کمیت وعلیت تصور کلیله مقولاتک جمله‌سنی محیطدر . وهر معرفتک آندن عبارت اولدینی ترکیک باشلیجه صورتلری اولان ایکی صورتی حاویدر . احکام (تصدیقات) نظریه‌ی مختلف مقولاتک منتسق بر هیئت جموعه‌سنی (Système) الده ایمک ایچون هیچ برحالده کافی اویامه‌سنی نظر آ قافت طرفدن منطقی حکملرک صنوف مختلفه‌ی بیننده تأسیس ایدلشن اولان فرق عظیم صورت مطلقه‌ده غیر قابل مدافعه اوله‌سندن دولایی بویوله بر ارجاع برقات دها لازمدر . (Catégorie) کلمه‌سنی باقیالی .

بو ایضاحات بویله بر لغتچدن زیاده بر فلسفه قاموسه یاقیشیرسده قافت فلسفه‌سنک مهم و مغلق بر جختنی تشکیل ایدن صورت و ماده‌یه متعلق اولهرق ارباب اختصاصدن برذات طرفدن یازلشن اولدینی Synopsis و Réceptivité Aperception کلمه‌لرینک معنالرینی دخی ایضاح ایتدیکی جهته زاند و بیلزوم عد ایدلز ظن ایده‌رم .

Formel, le

(Objectif) کلمه‌سنی باقیالی .

Formule

صورت افاده ، منوال افاده ، منوال تحریر ، شکل رسمی ، شکل قانونی ، نمونه .
قاعده ، دستور ، قانون .

Formuler

نمونه شکلنه ویا بر نمونه موجبنجه یازمق . واضح بر صورته بیان ایمک ،
معین بر شکله و قطعی بر صورته بیان ویاخود تنظیم ایمک .

Fugitif,ve

سریع الزوال ، دوامسز ، سورکسر .
سریع الزوال = Mémoire -- ve.

Future (La vie)

حیات آخرت

G

Génération

كون. مقابل فساد (Corruption, destruction) در .
 == قوّة مولده . Faculte de —.

Glorifié,e

جَلَّ اسْمُهُ = Que son nom soit — .

Grâce

نعمت سابقه . = — prévenante.
نعمت لاحقه . = — concomitante.
عطایای الٰهیه . = Les — s de Dieu.
تبرعاً ، لطفاً . = Par — .

نعمت مبرره (پاک و بری) = justifiante ou habitelle ou sanctifiante.

الذمه قيلان) .

نعمت مبرره حالي . وجداننده موجب خسران هيچ برمعصيت
== Etat de — . اولماق حالي .

— == جناب الله وجائب ووظائف بشره موافق يعني خير ايشلمك
مساعد اولان عون و عنائي . عنایت مخصوصه الٰهیه . بر حال و موقعه مربوط اولان
و آني قابل تحمل قيلان خيالات .

== اللهـك فضل و كرمـله، عنـایـتـالـهـیـهـاـلـهـ، بـنـهـ تـعـالـىـ .
== بـحـرـوحـیـ بـولـدـیـرـوبـ اـضـطـرـابـتـهـ خـتـامـ وـرـنـ ضـرـبـهـ، اـجـهـازـ .
== حـمـدـ، شـكـرـ، تـشـكـرـ اـيـمـكـ . Rendre — s ou des actions de — .
== شـفـاعـتـ اـيـمـكـ . Demander — pour... .

عفو ايڭىك، برجزا ويا كلفت وزجىتن مصون = Faire — de q. c. à q. n.

برافق.

بعون الله وفضله = Par l'aide de Dieu et par sa — abondante.

Groupe

زمره، جمله، صنف، كروه، كومه.

Gustatif, ve

احساس ذوقى.

Gustation

ذوق، تذوق، طائة.

H

Habitude

— = ملکة اشتياق . de désirer.

. عادات محموده . — s louables.

Haine

بغض ، حقد ، كين .

Hallucination

وهم ، اوهام .

— = احساس خياليٌ حقيقي وي الصحيح كـ كنديسيله هيج برشيدئث .

اولدن کشف ایتدیره میه جکی بروقعة خارجیه بیننده بر مطابقت اولان حس خیالیدر .

— = حس خياليٌ مشترك ، عينی صورتك عینی زمانده متعدد .

اشخاصه کورومنه می .

Halluciné,e

حس خياليٍه مبتلى آدم ، صاحب اوهام .

Hardiesse

شجاعت ، جسارت ، جرأة ، اقدام . وفاحت ، كستاخلق . فكر واسلوب افاده ده .

علويت .

. قوه اقدام . = Faculté de — .

Harmonie

تألف نعمات ، ائتلاف ، موافقت .

موافقت مقدره . مطالب و مذاهب ترجمه سنه وفاق . = préétablie.

مقدار ، طباق مقدر ، وفاق سابق التقدير تعییرلری قولانلشدر .

Hasard

اتفاق ، تصادف .

اسباب اتفاقيه . = Causes dues au —.

صدفة عَمِيَا . = — aveugle.

Haschavites

حَشْوَيْه ، مُشَبِّهٌ حَشْوَيْه ، صرف معنای ظاهرن قبول و جناب حق انسانه تشبيه ايدن فرقه .

Haut,e

عَنْ وَجْلَه . = Le très — Haut.

كالك غاتي . = La plus — e perfucion.

علو مقام . = — e dignité.

Heccéité

لغچه نک اصلنده (Eccéité) کلمه سنه باقالي .

Herméneia

(آريسطوط) نک (كتاب الفص) نک بر فصلیدر که عباره و يا تفسير ديمکدر . كتب عربیده (باری ارمینیاس) دینامشدر .

Homogénéité

تجانس .

Hylique

هيولاني .

عقل هيولاني ياخود عقل من فعل . = Intellect — ou passif.

Hylozoïsme

هیولای ذی حیات مذهبی که ماده‌یه واجب و حیاتله متصف برموجودیت عطف ایدن مذهب فلسفیدر . بو مذهبه کوره حیاتسز ماده اولمادینی کی ماده ذی حیات اولقسرین حیات ده یوقدر . بو مذهب ایکی نوعه آیریله بیلیر : برنجیسی ماده‌نک هرجزنه مستقل بر حیات ویر . دهموقریت ، واپیکوریلر بوفرقه‌دندر . ایکنجبیسی عالمی حیات مشترک‌دیه اشتراک ایدن بر چوچ عناصردن مشکل یالکـز بر ذی حیات موجود عد ایدر . ایلک یونان فیلسوفی و رواقیون بو مذهبی قبول ایتلردر .

Hypostase

اقنوم یعنی اصل معناسته ایسه‌ده پلوتن فلسفه‌سنده تظاهر دیگدر . موئی‌الیه کوره عالم (Univers) ، عقل (Intellect) ، واحد (Unité) دن عبارت اوله‌رق اوچ اقنوم واردر . لکن بونلر اشخاص دکل ساده‌جه جناب الله تظاهراتی (Manifestations, phénomènes) در . و بو تظاهرات ضروریدر .

Idéal,e

امور وهمیه . مقابله امور وجودیه (Choses réelles) = Choses — es. در .

Idéalisme

تصویریه که اشیانک انا (Moi) دن آری بر موجودیت شخصیه سی ، یعنی عالم خارجینک موجودیتی انکار و آندرک آنجاق تصویری قبول ایدن مذهب فلسفیدر: فانتک تصویریه سی کی . صنعت ایشلنده غایت حسی ، منتهای کالی آرامق . ایلک تصویریون (نه آ) مدرسه سنه منسوب ایدیلر . (قسه نوفان) ، (پارمه نیدس) ، (زه نون) بو جمله دندر لر . ده قارت تصویریه جدیده نک مؤسی عد اولونه بیلیر . ده قارندن صوکره تصویریه ایکی استقامت تعقیب ایتمشد : بوندراک بری تجربیه (Empirique) و دیکری عقليه مذهبینه منسوب (Rationaliste) در . ادرال خارجی بی تقدیا ایدن تصویریه تجربیه نک مثلاً قات و آنک اخلاق اولان فیته ، شللينغ ، هگلدر .

حقایق اشیایی انکار و اشیایی صو اوزرنده کی نقش رکی اوهام و خیالاتدن عبارت عد ایدن فیلسوفاره سفسطیونک بر نوعی اوله رق عنادیه تسمیه ایدل دیکنی بعض کتب عربیه ده کوردک . لکن فکر عاجزانه مزجه اشیانک بر طاف صور تردن عبارت اولدینه قائل اولانلری سفسطیون میانه ادخال ایمک آنجاق بونک خلافی ادعا ایدنلره یاقیش دیریله بیلیر . حال بوكه اسلامی یوقاریده چکن فیلسوفاردن الیاویه مدرسه سنه نک مؤسی اولان قسه نوفان هر شیئی بالذات الله دیمک اولان بر وحدتہ ارجاع و تغیر و تبدیلی انکار ایدر ایدی . زه نونک استادی اولان پارمه نیدس دخی قسه نوفان کی وحدت مطلقی قبول ایتشیدی . بری عقل و دیکری کورینشه مستند اوله رق ایکی نوع معرفت بولندینه و عقله کوره آنجاق غیر متغير و نامتناهی بر موجود اولدینه و تغیر و کثرتک ممتنع ایدوکنه ولکن کورینشه کوره بونک عکسی قبول ایمک لازم کله جکنه قائل ایدی . رواقیه مذهبینک مؤسی اولان زه نونه کانجه بو

فیلسوف علم الطبیعیده عالم و انسان ایچون ایکی مبدأ قبول ایدردی. بونلرک بری قابل و منفعل اولان ماده و جسم و دیکری فاعل و حیات بخش اولان الله و نفس انسانی ایدی. بزده دخی متصووفین کرامک موجود حقیقی بر اولوب اشیا آنک ظاهر اندن، بر طاقم صور زانه و فانیه دن عبارت اول دینه فائل اولد فلری معلوم در. بناءً علیه بز موجود حقیقی الهدن عبارت عدایدین واشیا به بر طاقم صور تلر نظر بله باقان بوکی فیلسوف لره سفسطی نامنی ویرمه یز. ایشته *Idéalisme* کلمه سی عنادیه مذهبی دیه تر جهden احتراز یزدک سبی بودر. بونلرک کوره اشیاهیچ بوق دیمک دکل وارد ر. لکن وجود مستقامه مالک دکلدر. الھک وجود بله قائمدر. بونلرک مذهبی برع جهتلر له خطأ و حتی موجب کفر اوله بیلر. لکن وحدت وجوده فائل اوله لرندن دولایی سفسطیوندن عد ایدله لری حق دکلدر. شورا سنده دقت ایدلک لازم کلیر که منشأ معرفه تعلق ایدن تصوریه باشقة، وجوده متعلق اولان تصوریه ده باشقدار. بوایک نقطه نظری یکد. یکریلہ قاریش دیر مامه لیدر. بونلرک بر تجیی علم الروحه وایکنچیجی علم ما بعد الطبیعیه عائددر. بر تجییسنه کوره بزم بیلدیکمز شیلرک جمله سی بر طاقم صور تلر دن، کورینشلر دن باشقة بر شی دکلدر. وایکنچیسنه کوره اشیانک مابه القیامی اولان وجود لا یعرف بر حقیقت دن عبارت در. وحدت وجوده متعلق مفصل بر اثر یازمش ایسه کده بونک طبعه هنوز موفق اوله مادق.

Idée

(سینوزا) نک فلسفه سنده :

- = تصورات که معرفت تامه (Connaissance complète) دیکدر.
- = تصورات تامه که حقایق عقليه (Vérités rationnelles) adéquates و تصورات کلیه (Conceptions) دیمکدر.
- = تصورات واضحه که - هندسه، ریاضیات، عقل (Raison) کبی- تصورات مجرد (abstraites) - دیمکدر. مویی الیه کوره عقل، معارف تامه نک درجه اکملنی حاوی اولان فکر غیر متناهی (Pensée infinie) اولق حیثیتیه الھدره.
- = تصور غیر تام که معرفت ناقصه (Connaissance incomplète) inadéquate دیمکدر.

— = تصورات غير تامة كه تصورات مهمه (—s confuses) = *s inadéquates.*

ديمکدر . افعالات (Passions) و احساسات (Sensations) معارف ناقصه دندر .
 آکا (قانت) ک فلسفه سنه صرف معقول (Intelligible) اولوب حقيقتك آکا
 معادل اولديني هيچ بر وقتده بيان ايديله مدين برغايه کال (Idéale) ديمکدر . روح ،
 عالم ، الله تصصور لري بويله در . موسي الـيه کوره عقلک آرتق تجربه ده هيچ بر مقابلی
 بولونمايه حق بعض معرفتلره يوکسلمه که بر ميلی وارد . مطلق جموعلر تشکيل ايتمک ،
 مطلق نتيجه لره و بويوك بر وحدته وارمق ايستر . و فعالیتنده دوام ايده رک بر طاقم
 ترکيبلر (Synthèses) يابوب نهايت روح ، عالم ، الله تصصور لرينه قدر چيقار . حال بوكه
 بونلر ذهنمرک طرز تشكيلنند نشات ايتش تصصور لدن عبارت اولوب تجربه ايـه
 معلوم اولان شيلوك هيچ بريسته توافق ايـز . بناءً عليه هيچ برشی تشکيل
 ايـه ميوـب آنجـاق بزم تدقـيقـاتـمـزـدـه بـرـ نـاظـمـ وـظـيفـهـسـنـيـ ايـفاـ ايـدـلـرـ .

اون يـدـنـجـيـ عـصـرـ کـادـيـاتـنـدـهـ Idée لـفـطـيـ هـمانـ هـمانـ صـورـتـ ذـهـنـيـهـ (Représentation)
 معـناـسـيـ آـلـمـشـ ايـدـيـ . قـانـتـ فـلاـطـونـكـ مرـادـيـ اـولـانـ معـناـيـهـ عـودـتـ ايـلـشـدرـ . فـلاـطـونـهـ
 کـورـهـ بوـ کـلـهـ صـفـتـ مـطـلـقـهـسـيـ اـيجـاجـجـهـ تـجـربـهـ دـهـ تصـورـ ايـديـلـهـ مـدـينـ برـ مـوـضـوـعـ فـكـرـ
 تصـورـاتـ کـلـيـهـسـيـ (Objet de la pensée) معـناـسـنـدـهـ قولـانـشـدرـکـ بوـ تصـورـاتـهـ تـقـابـلـ اـيدـهـجـكـ
 هيـچـ برـ شـيـ مـحـسـوسـ يـوـقـدـرـ . Idée کـلـهـسـنـکـ معـنـيـ وـمـفـهـومـ مقـامـنـدـهـ استـعـمالـهـ شـوـ
 ايـکـيـ جـملـهـ وـاضـحـ بـرـ مـثـالـ اوـلـهـبـيلـرـ :

— = ذات اللهـيـهـ اوـزـرـيـهـ زـائـدـ بـرـ معـنـيـ . ajoutée à l'essence de Dieu.

— = بوـ معـنـيـ (فلـانـشـيـهـ) تـطـيـقـ . On ne peut pas appliquer cette — á...

ايـديـلـهـمنـ . يـعـنـيـ آـنـكـ حقـنـدـهـ باـطـلـدـرـ . Raison (کـلـهـسـنـهـدـهـ باـقـالـيـ) .

Identique

— = متـحـدـلـاـهـيـهـ حقـاـيقـ . «ـمـطـالـبـ وـمـذاـهـبـ» تـرـجـهـ سـنـدـهـ حقـاـيقـ Vérités —s.

متـصـادـقـهـ تمـيـزـىـ قـوـلـلـاـ تـلـشـدرـ .

ذـكـرـ L'espace et le corps sont —s.

اـولـونـانـ تـرـجـهـهـ جـسمـ ايـهـ فـضاـ مـتـصـادـقـدـرـ . دـيـنـمـشـدرـ .

Identité

وحدث ذاتيه . مطالب و مذاهب ترجمه سنه تصادق تعبيري قولهانشدر . صحاح جوهري ترجمه سنه بوكلهانك بوريني خبرده ويامجتده تصدق ايمك معناسنه اولدينبي بيان ايدلشدر .

Idéographique

كله سنه باقالى . (Écriture)

Igné,e

روح ناري . = Esprit—.

Illimité

غير محدود ، غير محصور .

Image

عالم صور ، عالم ظواهر . = Monde des - s

Imagination

مخيلة معيده ياخود منفعله . بونكله قوله حافظه = — reproductrice ou passive.

(Mémoire) بينتهه بر فرق كورياله ماماكمده در .

مخيلة مستحصله ويا مخترعه = — productrice ou créatrice ou active.

وياخود فعاله (متصرفه) كه مخيلة معيده نك تدارك اينديكي معلومات (Données)

واسطه سيله يكى بروطاقة صور ذهنيه (Représentations) انشا ايدن قوتمر . فرضيه لر .

اختراعات بونك سايده سنه وجوده كاير .

Immatérialité

عدم هيولانيت ،لاماديت ، ماده دن مجرد اوله .

Immédiat,e

متوسطسز اوله رق تعقيب ويا تقدم ايدن ، ولی ايدن ، متواصل ، متلاحق ، قريب ، اقرب .

علت قریب = Cause — e (prochaine) .

ماضی قریب وبا متصل = Passé — .

مستقبل متصل = Avenir — .

بلاواسطه شعور = Conscience --- .

کلمه سنک Instantané شعور تعبیری دخی وارد. فرانززجه بر لقچهده Immédiat یعنی دفعه حاصل اولان یعنیه قولانیلمامهسی توصیه ایدلشدر .

Immédiatement

دفعه، درعقب، درحال، هان .

Immensité

(قلارق) ه کوره مدت غیرمتناهیه Durée infinie (Éternité) یاخود ابدیت

ابدی اولان جوهرک Substance (اولدینی کی مسافت غیرمتناهیه Espace infini) یاخود غیرمتناهیت Immensité (دختی غیرمتناهی اولان جوهرک) بر خاصه سیدر .

Immortalité

لاموتلک، بقا، ابدیت .

نفسک ابدی . = L' — de l'âme.

Immortel,elle

لاموت، غیرمائت، غیرفانی، دائم، باقی، ابدی، سرمدی .

نفس غیر فانیه . = l'âme — le.

Immutabilité

استمرار، ثبوت، عدم تغير، لا يتغير لك، حالی او زره باقی قاله .

نومیس طبیعه نک ثبوتی، عدم تغيری، — des lois de la nature.

لا يتغير لك .

ثبوت انواع . = des espèces.

Impeccable

معصوم ، خطادن متزه
بر امام معصوم . = Un imam —.

Imperfection

نقص ، نقیصه ، عدم کمال ، عیب .

Impérissable

ناقی ، غیر فانی ، غیر قابل هلاک ، غیر فاسد .
فاسد و غیر فاسد . = Le périsable et l' —.

Impersonnel,elle

الله غیر متشخص . = Dieu —.

Impie

ملحد ، کافر ، زندیق ، دینسز .

Impiéte

کفر ، الحاد ، زندیلق ، دینسز لک .
کفر صریح . = — manifeste.

Impliquer

تضمن ایتمک ، حاوی اولمک . استلزم اما ، ایجاد ایتمک .
= بوندن بر کونه محال لازم کلز . Cela n'implique aucune impossibilité.
= بر شیئک لازمی اولمک . Être impliqué dans..
= بو اصلا تناقضی تضمن ایمز . Cela n'implique point contradiction.
بونده تناقض یوقدر . یعنی بو ممکندر ، محال دکلدر .

Imposer

بریسی برشیله مکلف طویق، اوزرینه فرض ویا تحمیل ایمک، برشیئی برآدمه لازم و واجب قیلمق، الزام ایمک. جبر و تحکم ایمک طریقیله وضع و تعین ایمک، جراً قبول ایتدیرمک، حیله و تزویر صورتیله قبول ایتدیرمک.

Impossible

مُمْكِنَةٌ، مُتَعَذْرٌ.

Impossibilité

امتناع، عدم امکان.

Impression

انطباع، اثر.

انطباع بصری = optique.

Impressionnisme

انطباعیون، انطباعیه مسلکی که صنعت و ادبیاتک تأثیر و انطباعی آنجاق ماده حس اولوندیغی وجهله حصوله کتیرمکدن عبارت اولان شکلیدر.

Impulsif,ve

علت ساقه، باعثه (جمعی باعث)، داعی (جمعی دواعی).

انفعالات باعثه = Passions — ves.

قوای باعثه نفسیه = Forces psychiques -- ves.

Impulsion

قسر خارجی (قسر جبر دیگدر) = étrangère.

سوائچ انفعالیه = --s passionnelles.

الجآت = --s.

Impureté

عدم طهارت . كدورت .
— گدورت وصفوت . L' --- et la pureté

Inadmissibilité

امتناع قبول ، قبولك ممتنع ، غير ممكن اولهسي . استحاله .

Inadmissible

ممتنع القبول ، قبولي غير ممكن ، غير مسلم به .
— محال . Chose — .

Inaltérable

لا يتغير ، ممتنع التغير ، ممتنع الفساد .

Inanité

بوشلق ، واهيملك ، بطلان .

Inarticulé,e

غير ملفوظ ، غير متميّز . غير مقطّع تعبيري ده مستعملدر .
— لسان غير مقطّع . آریسطوطک فرانسزجه ترجمه سنه کي
Les sons inarticulés (الاصوات التي لا تكتب = يازلايان سسلر) دينلمىشدر .

Incertitude

شك ، شبهه ، عدم تعين ، تحير ، تردد ، قرار سزلق ، قطعيتسزلك ، عدم ثبات .

Incessant,e

دائم ، متتمادي ، غير منقطع ، لا ينقطع .

Inclinaison

ميل ، تمايل ، العطاف ، انحراف .

Incohérence

عدم ارتباط . عدم التصاق .

incohérent,e

غير مرتبط ، غير ملتصق .

Incommensurabilité

غير قابل قياس اولمه ، غير يسنه قياس اولونه مامه ، غير قابل تقدير اولمه ، عدم اشتراك ميزان . (دلالة الآخرين) مترجمي (مونك) تباين لفظي بوكله ايله و آنك مقابلی اولان اشتراك لفظي Commensurabilité كلام سيله ترجمه ايتشرد .

Incompatibilité

عدم توافق ، تضاد ، تنافر . ايكي وظيفه نك شيخص واحد عهده سنه جعنهه كي .
عدم جواز .

Inconditionnel, le

غير شرطي ، مطلق (Absolu) .

Inconnaisable

ملايعلم .

لأيعلم ديني . = Religion de l'—.

Inconscient

آلمان فيلسوف فارنلن هارمان طبعتك علم ايله ايضا حي غيركافى اولديغنى وطبعتك ميختانيكي تصوري له قبول ايديان علتراك يانسنه برمبدأ روحينك (Principe psychique)

اجرای فعل ایتمه‌سی لازم کله جکنی کو ستر مکه می‌مالدر. و بوکا بر بشریت صفتی (Caractère anthropomorphique) ویرمامک ایچون بی شعور نامنی ویرر. علم تحریر پینک کو ستره بیله جکی علترک کندی فیکرینه کوره کفايت ایمدیکی احوالات جمله سنده بومبدئی درمیان ایدر. اعضاي تشکیل و افعال و حادثاتی بر طاقم غایله ره توفیق ایدن، آنجاق کندی محدود غایله ره خدمت ایتدکاری ضننه بولونان افرادی بر طاقم عمومی بوک غایله ره چالیشدیران بودر. داروینک انتخاب طبیعیستی یکی شکلر که منشئی ایضاح ایمز. بویالکز برواسطه میخانیکیه در که بی شعور یکی شکلر حاضر لامق آرزو ایتدیکی و قتهه بالکز واسطه میخانیکیه اوله رق بونی قولانیر. مع ما فيه بی شعور، سوق طبیعی اولمادینی کی شعوره مقارن بر تأمل دخی دکادر. شعور سز بر اراده و تصوردر. چونکه هار تمانه کوره عالمده سعادتدن زیاده سفالت واردر. عالمک منشائی عقلدن استخراج ایدیله من. عالم عقلی برمبدأ (Pr. rationnel) دکل غیر عقلی برمبدأ (Pr. irrationnel) ایشیدر. حوفدین فلسفه عصریه تاریخنک ایکنوجی جلدینک بنی یوز آلتتش برنجی سخیفه سنده: «بوحالده هار تمانک بی شعوری مافوق ذی شعور (Supra--conscious) تسمیه اوله موق لازم کلیر. بونکله برابر انسانه تشیه (Anthropomorphism) فکرلرندن احترازاً منفی تعییری ترجیح ایدر. بونی یاپارکن انتخاب ایتدیکی لفظک بونوع فکرلری بر طرف ایسهه بیله بی شعوره اجرای فعل ایتدیرمه سی طرزیله بونلری آجیقدن آجیقه توییج ایتدیکنی اونو تقده در» دیمشدر.

= لاشعوری ایقانیه .

Inconstance

ثبات‌سرازی ، تلوّن طبع .

Indéfinie

= حکم غیر معین یا خود حکم تحدیدی (Jug. limitatif). قانه کوره مثلاً «روح مائت (Mortel) دکادر» حکمی منطق نقطه نظرندن منفی ایسه‌ده موجودیت نقطه نظرندن ساده‌جهه موته تابع موجودات ممکنه نک عددیجی تحدید ایدر. بونکله برابر بوعدد غیر معیندر .

Indéfini et infini

کلمه‌یست دهقارته کوره معناری :

خلاصز، حدودسز بر عالم، غیر متناهی بر عالمدر. حقیقت حالده دهقارتک فکری بودر. لکن کرک آمیات علماسی کندی علبه‌هه قام ایندیرمکدن قورقدیغی و کرک آنجاق جناب حقه مخصوص اولان بر نوع غیر متناهی عالمه و رهیور کی کورنمک ایستمديکی ایچون بو باشه بعض مرتبه احتیاطکارانه بر صورتنه بیان مطالعه ایشدر. جناب الله مخصوص اولان غیر متناهیته هر مخلوقه مخصوص اولان تحدید Limitation بیننده بر واسطه آرایزق Infini کله‌سی الله صاقلاه. و عالمک حدودی اولدیغی آصور عقل ایچون غیر ممکن ایدوکنی بیان ضمتنده Indéfini کله‌سی قولانیر. موی‌الیه: « بن هر طرفده اصلاً حدوده تصادف ایندیکم شیدن باشقه هیچ برشیئه معنای حقیقیجه غیر متناهی(Infinitely) تسمیه ایتم. بومعناده آنجاق جناب الله غیر متناهیدر. لکن بالکز بعض مطالعات تختنده اصلاً نهایتی کورمديکم خیالی مسافه‌لرک امتدادی، اعدادک کترنی، کمیت اجزاست کلیت تقسیمی و سازه کی شیله‌هه بن Indéfini تسمیه‌ایدهرم. زیرا آندر هر جهتله نهایتسز و حدودسز دکادر ». و دیگر بر محلده دخنی: « برشیئه غیر متناهیدر (Infini) دیگر ایچون او شیئک بولیه اولدیغی سیدیره جك بر سبب موجود اولق لازم کلید. حالبوک بوسیب آنجاق تزاله‌هیده موجود اوله‌سیله. لکن برشیئه Indéfini در دیگر ایچون آنک حدودلری اولدیغی اثبات ایچون هیچ بر سبب اولماهه‌سی کافیدر. بناءً علیه عالمک حدودی اولدیغی جگکنند هیچ بر سبب موجود او مادیغندن و عالمک حدودی اولدیغی تصویریه ایدیله میه جگکنند دولایی آنک بجه آکلاشی‌یلمايان و لکن تزاله‌هیده معلوم اولان بعض حدودلری اوله‌سیله جکنی انکار ایده‌م. واشته بونک ایچون بن او مطلق صورتنه غیر متناهیدر دیگر له Indéfini بر نهایتی اولدیغی بزم بیلمدیکمز شیدر. یاخود بعض خصوصده

حاصلی دهقارته کوره Indéfini غیر محدوده، حدود داخلنه قاپانه‌سی ایچون بر سبب اولمايان لکن جناب الله‌ک آنی محدود اوله‌رق بیلمه‌سی ممکن اولان شیدر. و Infini غیر متناهی، بالعکس حدودسز اوله‌سیچون سبب قطعی موجود اولان شیدر. تعییر دیگر له Indéfini بر نهایتی اولدیغی بزم بیلمدیکمز شیدر. یاخود بعض خصوصده

حدودسز اولان شیدر . و Infini هر خصوصده تحدودسز اولان شیدر . شو حاله ده قارتك Infini کمه سندن مطلق صورتده غير متاهی معنای معنای مراد ايدوب بونی يالکنز جناب الله حقده استعمال ايدیکی و Indéfini لفظندن يالکنز عقلاءً غير متاهی معنای مراد ايدوب بونی عالم حقدنده قولاندیني آ کلاشیل مقدمه در . و انسانک خیالی فضاده محدود بر متاهینک اوتهسنده حدود معینه اولقسرزن بر امتداد و صوکره دیکر بر امتداد و بوندن صوکره دخی دیکر بر امتداد تخیل و بو تخیله الى غير النهایه دوام ايدیکی حاله (متاهی محدود = Défini و ياخود Le fini limité) (غير محدود = Indéfini) يعني عقلاءً غير متاهی اوله يور .

Indépendance

. (Manque de liaison nécessaire) ... = عدم تلازم ... = mutuelle.

Indestructible

غير قابل افنا و اخنا ، لايفني .

Indétermination

قرار سزلق ، تردد . عدم تعین .

Indéterminé,e

غير معین ، غير متعین .

Idifférence

حریت لاقیدیه ، هیچ برسیسز ساده براراده ، خیر و شره Liberté d' — . وصدق وکنه لاقید براراده و اختیار ، اراده کیفیه (Volonté arbitraire) ، ترجیح بلا مرجع حریی .

Individualité

لينیچه کوره برموجودك شخصی جوتون ذاتندن (Entité) يعني غير قابل صورتده

یکدیگرینه متصل اولان و دامّا برلکده بولنان صورت (Forme) و هیولا سندن (Matière) عبارتدر.

Individuel,elle

= نفوس فردیه = Âmes — les.

Induire

استدلال ، استنتاج ایمک .
— — en erreur. = تغليط ایمک .

Infini,e

Le moi --- = غير متناهي انا . فیته کوره هر حقیقت فکر ک (Pensée) یعنی هر شی آنک تظاهرندن عبارت اولان (غير متناهي انا) نک تظاهري ياخود رمزیدر . وبالذات بوفکر (غير متناهي انا) دخی برحقیقت مطلقه نک ، بر قوه غير متناهی نک ، بر نورک ، بزم وجدازه آنجاق شاعع منکسر ایله واصل اولان بر حیاتك تظاهرندن (Phénomène) عبارتدر . متناهي انا (Le moi fini) تجربی اانا (Moi empirique) دیگدر . کلمه سنهده باقائی . (Indéfini) .

I : finitude

لانهایه .
ماضیده لانهایه امکانی نوی ایمک . Nier la possibilité de l' — dans le passé.

Initiation

اسراری ، مبادی یی ، مقدماتی ، اصولی تعلم ایمه ؛ اسراره مطلع قیله ، محروم اسرار ایمه ، بر سر ویا مردمه تشریک ایمه ، بر جمعیته ویا زمره یه ادخال و تشریک ایمه .

Initié,e

واقف اسرار ، سالک .

Inséparable

= عَرَضٌ غَيْرُ مُفَارِقٍ . = Accident . .

Inséparablement

= لَا يَنْفَكُ بِرَصْوَتِهِ مِنْ بُطْأَلَقٍ ، بِرَشِيدِنْ غَيْرِ مُنْفَكِ أَوْلَاقٍ . = Être — lié à ...

Inspiration

تلقين ، القاء ، الهم ، وحي .
— = وَحْيُ الْآمِي ، الْقَاءُ الْآمِي . = divine

Instinct

ميل طبيعي ، سليقة ، غَرِيزَة ، فطرت .
بعض كتب صوفية حديثات وهوام وحشراتك علمته «علم الهمى» دينمشدر .
مصر مفتيسى محمد عبد الله مرحوم فاتحه تفسيرته «الهم فطرى» تعبريني قوله المشدر .

Instruction

= مخاطبةً تعلم و تعلم . = Raisonnement d'—.

Insuffisance

عدم كفايات ، قصور .
— = نقصان استعداد ، قصور استعداد ، نقصان قابلية . = des aptitudes.

Intellection

. = —s particulières . = تعلقات جزئية .

Intellectuel, elle

. = قرب عقلي . = Approche — le .
. = رَوْيَتْ (فَكْر ، اندیشه ، تفکر معناسته در) . = Considération — le

Intempérance

کَشْرَه ، شراحت . عدم اعتدال ، افراط ، برهیزسرزلك .

Intemporel

غير زماني .

Intention

قصد .

قاصد . = Agissant avec —.

Intérieur,e

باطن (Manifeste,visible) . ضدی ظاهر (Occulte,invisible) در . علوم باطن . = Sciences de l' — . کلام باطنی ، حدیث نفس . = Parole — e.

Interne

ادراك باطنی . = Perception —.

Interprétation

تفسیر . تأويل . تعییر .
— تأويل . = allégorique.
— تفسیر نقلی ، سنتی . = traditionnelle.
علم تعییر رؤیا . = des songes.

interversion

عكس ترتیب ، قضیه نک کبراسنی صغیری و صغراسنی کبری یا پنق .

Intuition

فانته کوره معرفت بلا واسطه یعنی بزم دوغریدن دوغری یه اشیای شخصیه یه نسبت . ایتدیکمز صورت ذهنیه معناسته در .

— معرفت حسیه که (سینوزا) به کوره ادراک خارجی (Perception) — sensible.
 دیگدر . ادراک خارجیده اشیا روحک فلان و یا فلان شیئی ادراک extérieure
 ایمه سنه سبیت ویرر . بناءً علیه روح بو خصوصده منفصلدر .
 — — معرفت عقلیه ، ادراک عقلی ، تصور Conception intellectuelle.
 دیگدر . روح بو خصوصده فاعلدر . جونک تصورات (معانی کلیه ، کلیات) آنک
 کندی ذاتند نشأت و انتکاف ایدر .
 — حقایق عقلیه نک معرفت = La souveraine — des vérités rationnelles.
 بلا واسطه کامله سی که مومنی الیه کوره سعادت مطلقه (Béatitude ou souverain) بوندن عبارتدر .
 — — معرفت بلا واسطه تجربیه . (قانت) کوره حاسیت طرفندن empirique.
 بر شیئه نسبت ایدیلن هر معرفت بلا واسطه دیگدر . موسیو (قارو) « مادیون مذهبی »
 عنوانی اثربنک ۲۵۶ نجی صحیقه سیده بو کلیه « غیر مرئی اولان شیلدی ادراک »
 دیه تفسیر ایتمشدر .

Intuitivement .

— عیانی اوله رق کورنک که (قانت) کوره مسافده (Espace) .
 یاخود زمانده و یاخود بونلرک هر ایکیستنده دخی کورو لمک دیگدر . مثلاً تجربه
 واقع اولمک ایچون بر شیئک مسافه ویا زمانده و یاخود هم مسافه هم ده زمانده
 کورو لمکی کافی دکلدر . بوصورتله عیانی اوله رق کورنل حادثات مختلفه نک
 یکدیگرینه مربوط اوله سی دخی لازمدر .

Invisible

غیر مرئی ، نظردن خفی .
 امور غیبیه = Les choses — s.

Ion

(یون) . فلاطونک هیجان شاعر آنه حقنده بر اثیردر . کتب عربیه ده بوكا (این)
 دینلمشدر .

Ipséité

هويت .

هويت مجرده . — pure.

Irrationnel,elle

مخالف عقل .

— عقله ، نطقه مقرون او مليان قوت ، قوه غير عقلية .

— شللينغ بوكليي فكرك فهو ذا يده ميه جكى برشى معناىنده قو للامشدر .

J

Jouissance

خط ، لذت ، تلذذ ، نعمت . تصرف ، تمتع ، انتفاع ، استمتاع .
 — ذوق أقصى . = — suprême.
 لذات عقلية . = — s intellectuelles.
 لذات حسية . = — s sensuelles.
 ملاذ دنيا ، لذائذ دنيويه . = — s du monde.
 لذات واهيه . = — s frivoles.

Juger

حکم ایتمک که قاننه کوره بلا واسطه اولان معرفتله (Intuitions) آنجاق مدرکه نک
 کند یسندن کله بیلن بر وحدتی ویرمکدر . (Entendement)

K

Kadarites

قدریه ، اراده مطلقه طرفدارلری یعنی افعال عبادک مستقلان کندیلرندن صادر
 اولدینه قائل اولوب قدر سابقی انکار ایدنلر و «قول فعلنک خالقیدر» دیننلر .

L

Lachès

(لاخس). فلاطونك شجاعت حفنه بر اثیریدر. کتب عربیه‌ده (لاخس) صورت‌نده باز مشدر.

Langage

= كلام نفسي ، حدیث نفس . — intérieur.

Latent,e

خفی ، مخفی ، کامن .

Légitime

حلال ، مشروع . شرعی ، قانونی . محقق ، صحيح ، موافق حق و صواب .

Liaison

ارتباط . رابطه . مناسبت و علاقه . الفت ، صحبت ، معاشرت ، مودت .
— تلازم . تابعیت طبیعیه (Dépendance naturelle) = nécessaire.

Liberté

اختیار .

— استطاعت . سینوزایه کوره برشی بالکز کندی طبیعتنک ایجادنده
اولهرق موجود اولوب باعث فعل و حرکتی آنجاق کندیسی اولدینی وقتده حردره .

Libre

مختار .

= اختیار . — arbitre.

ارادة حرة مطلقة . = -- arbitre absolu.
مؤثر اختيار . = Cause —.

Lié,e

زمانه مرتبط ، مقترب . = — au temps.

Lien

رابطه ، علاقة .
علاقة فانية . = — s mortels.

Limite

حد مشترك . = Commune —.
فلك اقصى . = Sphère —.

Limité,e

محدود ، محصور ، متناهي .
عددي محصور او لان . = D'un nombre —.

Littéral,e

حرفي ، لفظي .
كلمه بكلمه ترجمه . = Traduction — e.
معنای لفظی . = Sens ---.
ظواهر نصوصه تابع اولق . = Suivre le sens — des textes.

Livrer

تزهد ايمك ، زاهدانه حياته تسليم نفس ، Se — à la vie ascétique.
بذل وجود ، انهاك ايمك .

Localisation

(یانغین و علت ساریه کبی بر شیئی) تحدید اینمه ، معین بر محله حصر اینه . حصر و تحدید ایدله ، معین بر محله منحصر قالمه ، انحصار اینه ، تمکن . (لغت ناجیده تمکن مکان‌لانع مکان طویق ، یوشملت معناسته در .) علم النفس ترجمه‌سنه احلال تعییری قول‌لایتش و Localisé کلمه‌سی ده محل دیه ترجمه اولونمشدتر . قاموس و صحاح جوهري ترجمه‌لرنده احلال کلمه‌سینک ازوال کبی بر یره قوندیرمقد معناسته اولدینی کوستله سنه نظر آ بو کلمه بر محله یوشدیرمک یعنی بر شیئث محل و موضعی تعین ایتمک معناستی افاده ایده بیلایرسده معنای لازمی یعنی بر محلی مقر اتخاذ ایتمک معناستی خارج برآقديغندن فکر عاجزانه مزه کوره بو معنانک تمکن کلمه‌سیله افاده‌سی و Localisé لفظتک دخی محل و یا موضعی تعین ایدلش ، بر محله حصر اولونمش و یا منحصر قالمش ، بر محله تقریر و تمکن ایمتش دینیله‌ک ترجمه‌سی دوغری اولور . لغات طبده Localisation cérébrale مرآکز دماغیه دیه ترجمه‌ایدلشدر .

Loi

قانون ، ناموس ، شریعت ، سنت .

== قوانین حادثات یعنی مشاهده اولونان حادثه‌لر Les - s des phénomènes.

بیننده موجود اولان مناسبات ثابته ، مستمره .

== — traditionnelle.

== — sainte.

== شریعت و سیاست . religieuse et civile.

== فلاطونک نوامیدس نامنده کی کتابی . - s.

Loin

== تعالی عن ذلك ، بوندن متعالی و منزه‌در . de lui une pareille chose.

Lotus

شجر نبق ، سدر ، عربستان کرامی تعییر اولونان آغاز که کولکه‌سی غایت قوی او اولور .

سدرة المتهی، یدنجی قات کوکده بر آجاج که علوم مخلوق آ کا
منتهی اولوب اوتهسنہ تجاوز ایلز دینلیور .

Louange

حمد، ثنا، مدح .

سبحانه = — à lui.

كل يسبح بحمده = هاشی الله، تسبيح ایدر .

Luxure

عدم عفت، ارتکاب منکرات، اتباع شهوت، شهوت، فسق و غور .

M

Magie

تسحیر .

ایچون قوای طبیعیه‌ی استعمال ایتمک علمی ، علم طلسمات (Seicnce des talismans) نیز تنجیات (فارسیده حیله سحر و طلسمن معنالرینه اولان نیز نک لفظندن معربدره .) واسطه‌یه بر طاقم تأثیرات عجیبه حصوله کتیرمک علمی .

Magnificence

بویوکاڭ ، عظمت ، فخامت ، عنوجلال ، شکوه ، کوزللك ، پارلاقاق ، احتشام ، دبدېه ، طنطنه . سماحت ، سخاوت .

Maître

معلم اول يعنی آریسطوط .
مولی وعبد ، افندي وقول .

Manière

طرز ، اسلوب ، سیاق ، نَمَط ، طریق ، منوال ، نهیج ، صورت ، وجه .
شکل ، هیئت ، طور .
وجوه مختلفه .
حال ، کیفیت .
علی طریق الحال .
صورت فکر و مطالعه ، طرز تفکر ، فکر ، مطالعه .

اوضاع ، اطوار ، حرکات ، اخلاق . = -s.
بروجه معتاد . = À la — accoutumée.

Manifestation

اظهار ، ابراز ، ابانه . تظاهر ، تجلی .
ظهور بالذات ، تجلی بالذات . = — par essence.
ظهور بالآيات . = — par ses signes.
صورت = — extérieure.

Manquant,e

ناقص ، غائب . معروم ، غير موجود .

Manque

فقدان ، عدم .

ملک و عدم : کورمک و کورلک کی . = La possession et le —.

Masse

جسم ، قطعة ، كُشْنَاه ، کومه . جمله ، مجموع ، جماعت . (لينسيج) بونی برجواهر
جمانیه مجموعیدر دیه تعریف اینشدیر .
باجمله ، بالکلیه . = En —.
عموم ناس ، جهور ، عوام ، خلق . = -s.

Matière

مادة اولی . = — première.
مادة علویه . = — supérieure.
مادة سفلیه . = — inférieure.
. (Substratum) حامل = — qui porte.
مادة مقارن . = Associé à la —.

(فانت) = کوره قوه معرفتك (Faculté de connaître) کند. یستدن کلن شی صورت (Formel) و فعل خارجیدن کلن ، احساس طرفندن ویریلن شی ماده در .
مثلا رنک ، صوت بزر ماده در .
کلمه سنه باقالي (Critique) .

Mécanisme

= آلان فيلسوفلرندن ژاقوب فردريقي فري بو تعبيري تتابع تصورات ، تداعي، افكار (Association des idées) معناستنده قولانمشدر .

Médiat,e

بالواسطه ، ذو وسط ، برشيئه آنجاق برمتوسط واسطه سيله تعلق ايدن ، دولايسله مناسبتي اولان ، دوغريiden دوغري يه اولميان .
ذوات الاوساط مقدمه ل . = Propositions — es.

= علت بعيده . فرانسز جمدن و انكليز جمدن عربي يه لغت كتابلرندن « علت متوسطه » دينلمشدر .

Ménexène

(مانكسينسوس) فلاطونك برايرى اولوب وطن ايچون ټولن آتينه ليدر حقنده مرشيدلری جامعدر . کتب عربى يه (مانكسانس) دينلمشدر .

Ménon

(منون) فلاطونك فضيلات حقنده براثيريدر . کتب عربى يه (مانن) دينلمشدر .

Mérite

= استحقاق و عدم استحقاق مبدئي ، Le principe du — et du démerite.
اهليت وعدم اهليت مبدئي .

Métapsychique

علم ما بعد الروح ، علم الروح تدريسيينك (Psych. classique) فو قنده اولان علم الروح در ک

بر علم الروح عالی Psych. supérieure در. اسکیدن بو کا علم الروح خفی (Psych. supérieure occulte) دینلیردی. کرک علم الروح طبیعتنک، کرک علم میخانیکی طبیعتنک و کرک علم وظائف اعضای طبیعتنک معلوم، مصنف و تدریسی اولان حادثاتیه غیر قابل ایضاح اولان حادثاتدن بحث ایدر.

— = علم مابعد الروح ذهنی که خلاف معتقد اولان ولکن ایچلرینه خلاف معتقد هیچ بر حادثه میخانیکیه و یا مادیه داخل اولمایان حادثاتی تدقیق ایدر. مثلاً کثیف بر ظرف ایچنه قو نولش بر مکتوبی او قومق. بو حادثه علم میخانیکیه، علم کیمیا یه و علم طبیعی (La physique) یه یک هیچ بر عنصر ادخال ایتمز. بو بالکن علم الروح حدودی داخلنده بر حادثه در.

— = علم مابعد الروح خارجی که مؤلف اولان علم میخانیکی، علم طبیعی و علم کیمیا ایله غیر قابل ایضاح اولان حادثات میخانیکیه و یا خود حادثات مادیه نی تدقیق ایدر. بواسطه اصطلاحاتی پارس طب فاکولته می وظائف اعضای معلمی موسیو ریشه وضع ایتشدر.

Méthodique

موافق اصول، اصولی.

— = شک اصولی، اصول اتخاذ ایدیلن، اصول ایجادن اولان. شک. لفتیجه ده (Doute) کلمه سنه باقالی.

Milieu

— = محیط اعظم که او کوست قو نونک دیننده فضا دیمکدر.

Minos

(مینوس) فلاطونک قانون حفنده بر اثریدر. کتب عربیه ده مینس شکلنده باز لمشددر.

Miséricorde

— = اللہک رحمتی de Dieu.

Mission

بعثت انبیا . = — des prophètes.

Mnémotechnie

صناعة استذكار .

Mnémotechnique

ابيات استذكاريه . = Vers —s.

Mode

امتداد غير متناهين اعراض ووجوه . = —s finis de l'éterdue infinie.
متناهيه سى .

Modéré,e

معتدل ، مقتصد .
فقيه مقتصد . = Docteur —.

Modification

صروف نفسى بتحول . = Une pure — subjective.
تحولات نفسانية . = —s subjectives.
تحليل الالهى . = -- divine.
تعينات . = - s.

Monde

لينبئ بعض كره مونادرك عالمنى عالم محسوس (—) مقابل اولهرق
علم معقول (—) intelligible تسميه ايدر .
عالم ربوبية . = — de la souveraineté.
علم قدرت . = — du pouvoir.

عَالَمُ قَضَا . -- = -- du décret.

عَالَمُ جَرْوَت . -- = -- de la réparation.

عَالَمُ مَلْكُوت . -- = -- de la royauté.

عَالَمُ اَمْرٍ . -- = -- du commandement.

عَالَمُ خَلْقٍ . -- = -- de la création.

عَالَمُ عَقْلٍ . -- = -- de la raison.

عَالَمُ نُفُسٍ . -- = -- de l'âme ou des âmes.

عَالَمُ اِرْوَاحٍ . -- = -- des esprits.

عَالَمُ مَحْسُوسَاتٍ يَا خُود عَالَمُ شَهَادَتٍ . -- = -- de la sensation ou des sens.

عَالَمُ رُوحَانِيٌّ . -- = -- spirituel.

عَالَمُ مُشْلُّ ، عَالَمُ عَقْلٍ . -- = -- des Idées.

عَالَمُ سُفْلَى . -- = -- inférieur.

Monade

(ده قارت) ه کوره جوهر لرک جمله‌سی قابل و منفعل (Passive) او لدینی حالت (لينيچ) ه کوره بوندر اساساً فاعل (Active) در. و قوت جوهر لرک ذات و حققتیدر. مخلوقاتک جمله‌سی صوک تخلیله بر طاقم بسیط آحاد جوهره (Unités simples de) substance منحل اولور. بو آحاد مادی بر طاقم لا تجزا جزؤلر، جزو فردرلار او مایوب بسیط قوتلدر. ایشته (لينيچ) وحدت وبساطت مطلقه لرندن دولایی بوندره (موناد) نامنی ویرمشدر. مونادرلر یکدیگر لرندن صفات خارجیه لریله تمیز ایتلر. چونکه آنار بسیط و غربقابل تقسیمیدر. لکن صفات داخلیه لریله تمیز ایدرلر. (لينيچ) بوصفات داخلیه به شعور ایله مترافق او مادفلری و قتده بیله ادرارک (Perception) تسمیه ایدر. عالنده کی با جمله موجوداتی و مرکب جوهر لری تشکیل ایدن بومونادرلدر. بوندر بر مرکز وبا باشلیجه برمونادرک اطرافنده تجمع ایده رک موجودات متنوعه بی وجوده کثیرلر. مونادرل ادرارک واشتمانی (Appétit) حاویدر. بوندر بیا ابتدائی (Primitive) دره. یعنی اشیانک علت اخیره سی کنده نه منتهی او لان اللهدر. و با خود مشتق (Dérivée) در. یعنی مخلوقدر. مشتق او لان مونادرخی یا عقل ایله متصرفدر. و او وقت

او بر روح (âme) در. و یاخود ادراک و اشناهانک آشاغی بر درجه سیله متصدر. و او وقت او روحه نمائش بر شیدر که آ کا ساده جهه موناد تسمیه سیله ا کتفا ایدیلیر. زیرا بز آنک در جات مختلفه سنبه سیله میز. بونکله بر ابر هر موناد غیرقابل امحا (Inextinguible) در. زیرا جواهر بسیطه آنجاق خلق و یا امحا ایله یعنی معجزه قیلنندن بر صور تله وجوده کله بیلیر و یاخود نهایت بوله بیلیر. بوندن باشنه مخلوق اولان هر موناد بر جسم عضوی ایله مجهز در. هر نهقدر بوجسم تولد و موت ایله متعدد صور تله دوچار تعديل و تبدیل اولور سهده ینه بو جسمه کوره ادراک و اشتها حاصل ایدر. بناءً عليه مونادر قوه ابتدائیه (Entéléchie) یی حاویدر. اجسام متتحیزه آنجاق معجزه ایله ایضاح ایدیله بیلن خیالی بر طاقم شیلد در. و بونلر کسب موجودیتلری یوقدر. قوتلو حر کتل بونلر له ایضاح ایدیله من. و ایضاح ایدلسه بیله آنلر متتحیز و اجزایی حاوی اولملرندن ناشی حقیقته بسیط جواهر او له ماژ. بالکن صاحب عقل اولان انسان مونادی مرور زمانه متعاقباً (Traduction) یعنی حیواناتک یاخود بسیط ذی حیاتک تبدیل شکل اینه سی طریقیه خلق او لو نمشدر. سائز مونادرک جمله سی بر لکده و دفعه ایراده بیلدر.

مونادر یکدیگر لری او زرینه هیچ بر تأثیر حاصل ایده من. فی الحقیقه بر شی آنجاق کندینه مشابه اولان دیگر بر شی او زرینه اجرای اجرای فعل ایده بیلیر. حال بوكه بر برینه مشابه ایکی موناد یوقدر. ایکی موناد یکدیگرینه نفوذ ایده من. چونکه بوبالضروره بر تبدیلدر. حال بوكه بالکن مرکلر تبدیل ایده بیلیر. مونادر غیرقابل تحجزی واحدلر در. آنلر قپالیدر. خارجی پخره لری یوقدر. آنلرک مناسباتی مطابقت سابقه مقدره (Harmonie préétablie) ایله ایضاح ایدیله بیلیر.

ادراکات (Perceptions) مهم و یا واضح اولملرینه کوره مونادری یکدیگرندن تمیز ایدرلر. مهم اولانلر اجسام جامده یه مخصوصه صدر. آز جوق واضح اولدقلى ری حالده بونلر آرتق ساده جهه ادراکات دکل ادراکات واضحه (Aperceptions) در. و حیواناتک روحیه و انسانک روحی تشکیل ایدر. ایشته بونک ایجون هر موناد عالمی عکس ایندیرد. لکن هر موناد عالمک خصوصی بر فقط نظریدر. نفس (âme) ادراکاته شعوری اولان بر مونادر. بدنه ایسه ادراکاته شعوری اولمایان بر طاقم مونادر جموعیدر.

حاصلی ده قاره کوره عالمده روح (Esprit) و ماده دن عبارت اولق او زره

یکدیگرندن بوسبوتون فرقی ایک بویوک صنف جوهر و یالکز قوانین میخانیکیه به تابع بر امتداد (Étendue) موجود اولدینی حالت لینینچه کوره عالمده بویله ایک نوع جوهر و بر عاطل مسافه اولمایوب آنجاق یکدیگرلرندن - طبیعت و ماهیتلریله دکار - صفات داخلیلهله (Qualités intérieures) متمیز بر طاقم قوتلر وارد . بناءً عليه لینینچک قوانی مذهبی (Dynamisme) دهقارتک میخانیکیه مذهبنک (Mécanisme) ضدی اولدینی کبی لینینچج جوهرلرک طبیعت و ماهیتلری حقنده دخی دهقارته مخالفت ایتمشد .

(Monde sensible) = لینینچج بونامی بعض کرده عالم محسوس (Le — des — s.) مقابله اولان عالم معقوله (Monde intelligible) ویرمشدر .

Monisme

موئیزم یاخود = Le — ou la doctrine de l'unité de la substance .
وحدت جوهر مذهبی .

Moral,e

Certitude — e. = یقین معنوی ویا عقلی ویاخود قلی . بو ، یقینیات بدیهیه و ضروریه نک اقسامندن اولان متواتاتک ویردیکی یقیندر که کذب او زرینه اتفاقهای محال کورینسان بر طاقم ذواتک شهادتله اوزرینه حکم اولونان قضیه لردر . بغداد نامنده بر شهر وارد کبی . سقولاستیک مدرسنه سنده بر طاقم دلیلره (Morales) تسمیه سی بونلرک اخلاقه ، وظیفه هی مستند اولمه سندن ناشی اولمایوب عليك ویردیکی یقیندن فرقی و آنک مادونشده اولان یقین قلی بی حاصل ایتدیکنند دولاییدر .

Moralement

Démontrer — . = یقین قلی حاصل ایده جک صورتده اثبات ایچک . مثلا بز (جین) ویا (پرو) یی کورمدیکمز و بونلرک وجودیخی اثبات ایده جک دلیله ده مالک اولما دیغمر حالت بونلرک موجود اولدینه اینانیز . یوقاریده (Moral) کلمه سنه باقیالی .

Mortel,elle

قابل موت ، مائت ، فانی .
 اجسام فانیه . = Corps —s.

Motazales

معترض (Dissidents) که کفرایه ایمان پیشنه بر فسق منزله سی اثبات ایدن و توبه سز
 وفات ایدن فاسدق جهنمه خلاد اولدیغنه قائل اولان فرقہ در .

Motiver

تعلیل ایمک ، برشیئک علت و سبیئی کوسترمک ، علل و اسبابی ایضاح ایمک .

Mu,e

Tout ce qui est en mouvement est — par q. c. d'autre que soi-même
 هر متحرک یا متتحرک لغیره و یا متحرک لذاته در . = ou par soi-même.

Mystère

غیب الغیب . = — des —s.
 خزان غیب . = Trésor des —s.

N

Naissance

کون که مقابلي فساد = --, génération, production, création.
 در . (Mort, Corruption, Destruction)

کاف و فاسد اولان هرشي . = Tout Être sujet à la -- et à la mort.

Naître

کاف و فاسد . = Qui naît et qui périt.
 غيرکاف وغیرفاسد . = Qui ne naît ni ne périt.

Naturant

سپينوزانك فلسفه سنه طبیعت خالقه ، طبیعت مکونه که
 بونك مقابلي طبیعت مخلوقه ، مکونه (Nature naturée) در . مطالب ومذاهب
 ترجمه سنه طبیعت طابعه و طبیعت مطبوعه تعبيرلري قولانلشدر .

Né,e

حادث يعني قديم دکل .

Néoplatonisme

افلاطونيه جديده يعني اشرافقه .

Nicomaque ou Nicomachus

نيقوماق ياخود نيقوماخوس . ما کدونيا قرالي فليپ طبي و آريسطوطك پدر يدره .
 آريسطوطك اخلاقه داڑ بر کتابيدر . کتب عربیه ده
 نيقوماخيا دينلشدر .

Nier

انکار ایمک ، برشیئی بر شیدن سلب ایمک ، نفی ایله و یا سلب ایله حکم ایمک.
مقابل اثبات ایله ، ایحاب ایله حکم ایمکدر .

Nihilisme

هر نوع اعتقادی انکار ایدن مذهب .
— = انکاریه (عنادیه) مطلقه . absolu.

Nihilo

= عدمدن صوکره خلق ایمک ، یوقدن وار ایمک .

Nirvanisme

نیروانیه که بودیلرک فنای کلی مذهبیدر .

Non

= عدم ، لیس که مقابلی آیس (Être) در .

= عدم مطلق .

= معدوم .

= غیریت که مقابلی عینیت ، هو هو (Identité) در .

= غیر مرتب .

= لاانا = moi.

Notoire

مشهور ، متعارف ، معالم .

= تیجه‌دن اعراف ، دها معروف .
Prémisse plus — que la conclusion.
اولان مقدمه .

Noumène

(قانت) ک فلسفه‌سنده فی‌ذاته شی (Chose en soi) یعنی بزه کورووندیکی کی

دکل حد ذاته ، کندی نفسته اولدینی کی ، شیئک ایچ یوزی ، حقیقتشی . جمعی حقایق اشیادر . بوکله لسان یونانیده عقل ایله بیلین شی معنای نه اولان بر کلدن ^ا ماآخوذدر . مقابی ظاهر (Phénomène) یاخود کورینش (Apparence) یعنی شیئک دیش یوزی ، ظاهری ، حد ذاته اولدینی دکل بزه کوروندیکی ، معلوم اولدینی ^ا کی شی ، ظاهره ، حداثه ظاهره . جمعی ظواهر اشیا . بز مقولاتی ظواهر و حداثه تطبیق ایده رز . لکن فی ذاتها اشیا حقنده معرفت بلاواسطه يه (Intuition) مالک اولمادیغمزدن بونلر بزه معقولاتدن (Intelligibles) یعنی تجربه يه تابع اولمایان عقل نظرینک متعلقاندن ، حقایق مطلقدن عبارتدر . مقولاتی بونلره تطبیق ایده مهیز .

Nouveau

حادث یعنی قدیم دکل ، صوکره دن وجوده کلش (Nouvellement survenu).

Nuance

فرق دقیق . [جمعی] فروق دقیقه .

Nutritif,ve

. نفس غاذیه = Âme - ve.

O

Objectif et formel

(ده قارت) ک فلسفه سند بوايکي کله يكديگري ينك ضد يدر. و سقولاستيک فلسفه سند آلن شدر. بو فلسفه يه کوره تصور (Idée) فكر ك بلا و اسطه موضوعي (Objet immédiat) (de la pensée) و صورت (Forme) برشيئك ذات و حقيقيت (Essence) ايدى. ايشه بونك ايجون (ده قارت) تصور ده افاده ايديلان (Exprimée) ياخود تصور او لوان (Représenté) حقيقه حقيقه ذهن يه (Réalité objective) و موضوع (Objet Réalité objectif) حاوی اولدیني حقيقه و ياخود تصور ک علت خارجيه سنه حقيقه صوريه (Réalité Réalité) تسميه ايدر. بر حقيقه صور تا (Formellement) مالک اولمك آکابا خاصه (formelle) مالک اولقدر. حال بوكه ذهنا (Objectivement) مالک اولمك آنک ساده بر صورت ذهن يه سنه مالک اولمقدار. حقيقه صوريه (Réalité formelle) شينک اصلی (L'original) در. حقيقه ذهن يه (Réalité objective) بر صور تدن (Image) بر صور ذهن يه دن (Représentation subjective) عبار تدر. بناء عليه Objectif لفظي ده قارت ک لساننده قاتدن برو بو كله يه وير لمکده او لان و ال يوم فرانسز فلسفه سند بقول ايديلان معنامك ضد يه افاده ايدر. لفظ مذکور بوكون شی خارجي يه، ذهن خارجنده او لان شينک، عينه متعلق و منسوب معنase در. و يالکز ذهن و خيالده موجود دکل حقيقی ديمکدر. اصل لفتحه ده (Eminemment) کله سند به باقلالي .

Réalité — ve. = برو جه مشروع ده قارت ک لساننده حقيقه ذهن يه معنase ايسدهه ال يوم حقيقه خارجيه و عينه ديمکدر. مطالب و مذاهب ترجمه سنك يوز آلتنجي صحيفه سند محرا اولدیني او زرمه پول زانه بتعبيری امتداد (Étendue) حقنده قول لانش و بوصفتک احساسدن مستقل او له رق روح ايله و اخجا ادراك ايدلديکني و ماده نك ذاتيسي اولدیني بيان ايشدر. ايشه بومعنا ده قارت که کوره در. Idées — ves. = تصورات خارج ذهن يه ک احساسات طرفندن توليد ايدلش او لان تصورات در. بونك مقابلي تصورات ذهن يه (Idées subjectives) در که بزم عقلمند و قوای عقليه منك طبعتنده نشأت ايدن تصور لوردر.

علم الْهَيَاةِ = Dieu est notre bénédiction — ve.
جتاب الله قادر در معناستی افاده ایدر.

يَقِين خارجي ، يَقِين عَيْنِي ، يَقِين حَقِيقَيْهِ . = Certitude — ve.

عَالَم خارجي ، عَالَم عَيْنِي . = Monde — .

صَفَت حَقِيقَيْهِ . = Qualité — ve.

حقوق متعينه ، بارزه ، مرعيه . بونك مقابلي Droits — s.

در که حقوق متصوره ، مصممه دیگدر . subjectifs

Objectivation

خارجیلشیدیرمە . خارجیلشمە . خارجیلشیدیرلش اولان شى .

Objectivement

دهقارته کوره ذهنده احضار و تمثيل طریقیله ، صورت ذهنیه او له رق (Par représentation). اليوم ساده ذهن و خیال دکل خارج ذهنده عینی و حقيقی او له رق دیگدر. تفکر ایدیلن شیئه متعلق او له رق. مقابلي تفکر ایدن ذهن ، بر شیخشه و یا خود معین بر زمرة اشخاصه متعلق ویا نسبتله اولان (Subjectivement) در. اصل اقتیجده (Valeur) کلمه رینده باقالي .

Objet

عقلک او كنه قوپیلان شى. بومعنادن ماؤخوذ او له رق و قتله Objet تفکر ایدیلن ، ذهنده تصور اولونان (Représentée) شى دیگر ایدی . اليوم تفکر ایدن نفسه ، عقله ، ذهن مقابلي تفکر ایدیلن شى خارجي ، حواسه تأثیر ایدن شى ، شى خارج ذهنی دیگدر. مطلقا ولا على التعيين برشی معناسته ده کلیر. (Sujet) کلمه سنہ باقالي .

L'— de la connaissance = معرفتك متعلقی .

Monde des — s réels. = عالم اعيان حقيقیه.

L'— du culte. = موضوع تعبد ، معبد .

L'accord de la connaissance avec l'— . = معرفتك تفکر اولونان شیئه (موضوع و متعلقنے) مطابقی .

Obscur,e

غامض ، مبهم ، غير واضح .

غامض براسلوب افاده ويا عباره . = Style — .

تبين الخفي = Expliquer une chose — e par ce qui est encore plus — .

بماهو اخفي منه = خفي اولان برشيش آندن دها خفي برشيشه ايضاح ايمك .

Obscurité

غموض ، اغلاق ، مغلقاق ، آكلاشيلمامه .

Obstacle

طريق تمانع = Méthode de l'— mutuel.

تمانع فعلين واقع = Les deux actions se feraient mutuellement — .

اوله جقدى . يعني ايكي فعل يكديكرينك وقوعنه مانع اوله جقدى .

بوكا موصل اولان طريق = La route qui y mène et semée d's .

مسدوددر .

Occuper

صددنده اوله يغمس شى ، موضوع بختمز اولان = Ce qui nous occupe.

خصوص .

بر حيز ، برماسafe اشغال ايمك . = — une espace.

بر مقام اشغال ايمك . مرتب اولمك . = — un rang.

= Le sens s'occupent de ce qui est du monde de la création.

حسك نصرفي حالم خلقده اولان شيدهدر .

œuvre

عمل ، صنع ، مصنوع .

نوافل ، يعني فرض او مليايان نافه عبادتلر . = — s de surérogation.

اعمال حسنة ، طامات و حسنات . = Bonnes — s.

Opinante (Faculté)

متوجهه .

Opposé'e

مقابل ، تضاد ويا تناقض صوريه مخالف .

متقابلات يعني قضایای متقابله وساڑه . Les — s.

ضدین = Deux chose — es.

مقدمتين متقابلتين ، قضيتين متقابلتين . Propositions — es.

(Opposition) = متقابلاندن مضافر . لقچهده — s comme des relatifs.

کلھسته باقالي .

Les — s comme négation ou affirmation . متقابلاندن موجود و سالبهار .

Opposer

بريسنه برشیله معارضه ايمك . — à q. n. une chose.

Optimisme

مطاب و مذاهب ترجمه سنده اصلاحیه تعیری قولانیشدر . چونکه بمذہبہ توره
عالم عالم مکننه نک اصلاحی (Le meilleur) در . و بونک مقابلي Pessimisme آسوئیه
کلھسته ترجمه ايدلشدر که اک فنا دیمک اولان آسوءه لفظندن آلنشد . Optimiste
کلھسته دخی اصلاحیه فرقه سنہ منسوب دینلمشدر . دیکر بر اثرده دخی استحسانیه
واستقباچیه تعیرلری کورلمشدر . قاموسلرده بوتعیرلر یوقدر . بالکز بونلرک بريسنده
کلھسی مستحسن دیه ترجمه ايدلشدر . فکر عاجزانه منجه نیکینلک Optimiste
و بدینلک تعیرلری اصل لقچهده بیان اولونان معانی مقصوده نک تضمین ایدیکی
درجاتک جمله سنی احتوا ایدیکنند و بونلرک استعمالی آرتق شایع اولديغىندن باشقه
تعیر آرامه يه حاجت قالمامشدر .

Oral,e

• سَاعَ = Renseignement —.

Oratoire

• قیاس خطی = Syllogisme —.

Ordonnateur

— intelligent.

Ordonné,e

١٣٦

— احسن نظام او زده = Comme le mieux —.

Ordonner

• ناظم = Qui ordonne.

Ordre

— = نظام طبیعی ، قوانین طبیعیه نک جموعی . physique.

= نظام اخلاقي ، قواعد اخلاقية نك بمجموعى . — moral.

= عین خصوصه متعلق فکر لوك جموعى . = d'idées.

= ترتیب طبیعی ذاتی — physique essentiel.

= ذو وضع وترتيب اولان شي . Chose de position et d'—.

— des êtres.

• احوال مقررہ = — des choses établies.

— احسن ترتیب . = le plus parfait.

= حسن ترتیب عالم، حسن نظام عالم = Beauté de l'— de l'univers.

نظام خير = — du bien.

— Les choses de cet اولان شیلر، بوقیلدن اولان شیلر = بوماهیتde اولان شیلر،

Organisation

تركيب ، تنظيم ، ترتيب ، تشكيل اتجاهه . عضولاً نعمه ، تعضي . صورت تشكيل .

Originairement

فلاصـل ، أصلـاً .

Original,e

أصـلـي . أبـدـاعـي ، نـوـاـجـادـ . غـرـيـبـ ، عـجـيبـ ، غـاذـتـ مـاـلـوـفـهـ يـهـ مـخـالـفـ .

Originalité

أصـلـيـتـ ، بـدـيـعـيـتـ . يـكـيـلـكـ ، بـرـشـيـئـكـ بـيـ مـثـلـ إـولـهـسـيـ . غـرـابـتـ .

Origine

— اـشـيـانـكـ مـذـاـ وـمـعـادـيـ . — et fin des choses

P

Panthéisme

= ایونیلرک وجودیه کیانیه سی . = cosmique des Ioniens.
 . = پلوتنیک وجودیه باطنیه سی (بسریه سی) . = mystique de Plotin.
 . = وجودیه شخصیه . = de la personnalité.
 . = وجودیه اخلاقیه . = moral.
 . = وجودیه منطقیه . = logique ou panlogisme.

Paraphrase

شرح ، تفسیر . تأویل .
 . = تلخیص کتاب النفس . = -- du traité de l'âme.

Parcelle

جزء صغیر ، ذره ، قطعه .
 جزء فرد یا خود = جزو فرد ou substance isolée ou simple.
 جوهر فرد .

Parcourir

. = قطع مالانهایه . = l'infini.

Parménide

پارمنیدیس ، فلاطون کتاب التوحیدی .

Partialité

(شلاشی رُمَا كَر) ک فلسفه سندہ طبیعی نقطۂ نظر لرک اهمیتی
 طانیابیان رمن ایله تمثیل و ایما (Symbolisation) میلی دیمکدر .

— = رمز ایله تمثیل و یا اینما معنای اولمکسرین تنظیم فعالیتی
دیگدر.

Particularisation

منصلاً شرح اینه، بروقنهنک احوال و کیفیاتی تعین و بیان اینه، تفصیل.
تخصیص. اختصاص.

Particularité

حال خصوصی، کیفیت، خاصیت.
جزئیات. —s.

Partie

جزء، قسم. طرف.
بریسی، طرفیندن بریسی.
اجزایی حسیله. —s.
Une — indéterminée d'une classe.
زياده افرادی.

اجزای مشترک. —s communes.
متصل الاجزا. Aux —s continues.
اجزای اولای غیرمتجزیه. —s premières indivisibles.

Partisan

طرفدار، تابع، منسوب.
باطنیه، اهل باطن. — du sens allégorique.
بر مذهب اصحابی، اهلی. مقابی خصم، مخالف. —s d'une doctrine.
معترض (Adversaire) در.

Passable

كافٍ ، مقبول . محتمل .

= حداقةٍ ، كافيٍ بـ تعريف . Définition —.

Passage

. انتقال .

— = قوْمَدْنِ فعله خروج ، انتقال . de la puissance à l'acte.

Passé, e

ماضٍ .

= فِي مَلْمَبِ الْيُرْزَلَه ، لِمِيزَلَه . Dans le — illimité.

= بالفعل حاصل او لان عقل . L'intellect — à l'acte

= امور واقعه . Les choses accomplies ou — es.

= ماضٍ قريب ويا متصل . immédiat.

Passionnelle (Impulsion)

سائق انجعالي

Passivement

= — منفعل . affecté.

Passivité

منفليّت .

Péché

معصيت .

= كتاب البر والاثم . Sur le bien et le — .

Pensé , e

صُورَتْ مَعْقُولَه . = Forme — e.

شَيْءٌ مَعْقُولٌ يَعْنِي عَقْلٌ اِلَيْهِ تَصْوِيرٌ اُولُونَانْ شَيْءٌ . = Objet — .

Penser

تفكر ايتمك ، ذهنده فکرلر حاصل ايتمك ، اعمال فکر ايتمك ، تأمل ايتمك ، لا يقيله يعني عريض وعميق دوشونك . ظن و تخمين ايتمك . خاطرينه كلك .
— = تفكير شرطه تابع قيامق (قييد ايتمك) در .
بو (جيمس ميل) ل بويوك برمبيدر . وبزتصور ايدهسيله جكمز و آكلائيه .
جكمز هرشيشئى آنى قييد و تحديد ايدن ديكير برشيله اولان مناسباتىله تعين
ايدهرز ديمكدر .

Penseur

اهل نظر ، متفكر .

Perceptible

قابل ادراك .

Perception

لينسيج (موناد) لرك صفات داخليله ل شعور ايله مترافق اولماديني و قيده بيله
بصفاته (— = ادراكات) تسميه ايذر . (Monade ، Aperception) كلهلىنه
باقالى .

Percevoir

ادراك ايتمك .

Pérennité

ابديت .

Périr

هلاک و تلف و معدوم اولمک ، فنا وزوال بولمک ، فاسد اولمک ، فساد بولمک ، کنديسته فساد طاری اولمک .

فاسد . بولك مقابلی کاڭ (Ce qui naît) در .

غیرکاڭ = Ce qui ne naît ni ne périt.

موجودات کائنه و فاسده . = Êtres soumis au naître et au périr.

Périssable

فانی ، زائل ، هلاک ، ذاهب ، مضمحل .
-- = فاسد و غيرفاسد .

Permanent,e

اشیاء قاره . مقابلي اشیای غیر قاره (Choses fluentes) = Choses -- es .
لایزال برقوت . = Une force -- e .

Perpétuel,elle

دائم ، ابدی ، مؤبد ، مخلد ، دائی ، مستمر ، سرمدی .
- = اعراضك مستمراً خلقی .
-- = تغير دائمی .
. = برتکون مستمر .

Perpétuer

ادامه ، ابقا ایتمک .
-- = برشیئک تمدید بقاسی .

Perpétuité

دوام ، خلود ، ابدیت ، استمرار .

Persistance

ثبات ، دوام ، بقا ، استمرار .

Personnel

الله متشخص = Dieu ---.

Persuasif,ve

اقاویل اقناعیه ، اقوایل خطابیه . = Discours ---s.

Perturbatrice (Gause)

علت محله ، مفسده ، محل انتظام اولان علت .

Perturbation

خلل ، اختلال ، اضطراب .

علت خلل = Cause de ---.

Pessimisme

کلہستہ باقائی : (Optimisme)

Phédon

فدون. فلاطونک نفس (Âme) حقنده براثریدر . کتب عربیه‌ده فاذن، فادن ،
فادون دینلمشدر .

Phédre

فدروس . فلاطونک حسندن بحث ایدن بر کتابیدر . کتب عربیه‌ده فدرس
دینلمشدر .

Phénoménal, e

ظاهری ، اعراض ظاهره نوعندن . (Phénomène) کلہستہ باقائی .

Phénomène

کوئینش (Apparence) ، نمایش ، حادثه . نادره . قانت بر بلافاصله معرفت تجربیه نک (Intuition empirique) لاعلی التین هر موضوعه (Objet indéterminé) کلمه سنه باقیالی . (Noumène) یونانی ویرر .

بو کلمه مطالب و مذاهب و علم النفس ترجمه‌رته شأن و Phénoménal شائيه و Phénoménisme شائيه ، شؤنيه ديه ترجمه اولونمشدري . بز شأن کله‌سنه امر يعني ايش وقصد معنالرينه اولدييني وکرك فرانسزجهدن وکرك انكلزيزجهدن عربى يه اولان قاموس‌لرده سالف‌الذکر کلمه‌لرک معنالري ميانه ادخال ايدلديكى کورديكىمز Den مراد کوريتش (Apparence) اولدييني کتب فلسفيه مطالعه Phénomène ايتدىكىمز جهته شأن تعبيرىنى قوللا GAMASH ايدك . آنجاق بو کله‌نک افاده ايتدىكى حال يعني طرز موجوديت (Manière d'être) دنخى اعراض نو عنندن اولقاها بويولده کي ترجمه‌ده باس اولماق لازم كاير .

Philèbe

فيليوس. فلاطونك لذت (Volupté) حقنه بر کتابیدر. کتب عربیهده (كتاب اللذة) دیلمشدر.

Philosophe

= اهل نظر، اهل رأي. — Les — s.

• *جاكو* = —s religieux ou scolastiques musulmans.

Philosophie

ایشانیه فلسفه سنك مؤسسي اوکوست قونتك بوکلهدن مرادي تصورات بشريه
 (Concepts humaine) در. و مذکور فلسفه نك موضوعي و قايعدن مستخرج قانونلاري
 جمع و ترتيب ايمکدر. نته کيم (de la nature) = فلسفه طبیعت موجود اولان
 شينک قانونلاري و (morale) = فلسفه اخلاقیه اولمهسي لازم کلن شينک
 قانونلاري تدفق آيد.

Phoronomie

میخانیک نظری که قاتک فلسفه‌مند هر کنک نقل و ایصالی قانون‌گیریه متعلق اولان مبحثدر .

Phrase

قُول = La — énoncitive est celle qui exprime vérité ou erreur.
خبری صدق و یا کذب افاده ایدن قولدر .

Elle peut être simple, si elle énonce une seule chose d'une seule = chose; elle est complexe, quand elle exprime plusieurs choses.

قول خبری بالکز برشی بیان ایدرسه (بر موضوع و بمحولدن مرکب ایسه) بسیطردر . بر فاج شی بیان ایدیکی (بردن دها زیاده موضوع و محویلدن مرکب اولدینی) وقتده مرکدر .

Physique

کلمه‌منه باقالی . (Empirique)

Plaisir

اراده مطلقه ، اراده مستبده (مشیت تامه) = La doctrine de bon --- . عقیده‌سی .

Plasticité

ماده‌نک مختلف اشکالی قبول ایده بیلمک صفقی ، قابلیت شکل ، قابلیت صورت خاصه‌سی . بعض اخلاطک و بالخاصه قاتک انساجی تغذیه ایتمک خاصه‌سی ، تغذیه انساج خاصه‌سی .

Plastide

غلاف مقامنده غشایه مالک اولایان پروتوپلاسمها کتلولرینک اسمیدر .

Plastique

قالب چیارمهه یارایان : بالچیق و ساره کی . شکلار حصوله کتیرمکه منسوب و متعلق اولان صناعات ، صناعات شکلیه ، تئیله : هیکلتراشلق ، رساملق کی . ذیحیات بر موجودک بنیه سنه داخل اولهیان .

= اغدیه مشکله ، مخدیه انساج اغدیه . Aliments — s.

علم الحیاتیه غشاسز پروتوپلاسم (Plastide) کتمه لرینه منسوب و متعلق اولان . = اغدیه مشکله . (فلسفه ده) هم روح هم ده بدنه مشایه Matières — s. (Cud worth) که بوندرک اتحادینی ایصاح ایچون قادر و تورث (Agent) طرفندن تخلیل ایدلشیدی . (اهم مؤنث اولهرق) شکلارک قالبی چیارمهه صنعتی . (یاکلش اولهرق) بر شخصیت مجموع اشکالی .

Plotin

پلوتینوس . اسکندریه ده نو افلاطونیلر ویاخود افلاطونیه جدیده مدرسه منک اک بویوک فیلسوفیدر . بوکا عربلر فلوطینس والشیخ اليونانی دیرلر . افلاطون ثانی دینلر دخی وارد .

Pluralité

کثرت ، تعدد . اکثریت .

= کثرت حیزیه . spatiale.

Plutarque

پلوتارخوس که یونانک مشهور مورخ و علم اخلاق عالمیدر . کتب عربیده بلوترخوس ، فلووترخس ، افلوترخوس دینلمشدر .

Point

= نقطه حرکت ، مبدأ . de départ.

= مانحن فیهمز اولان نقطه . Le — qui nous occupe.

نقط مابعد الطبيعية. بونلر (لينينج) ك فلسفة مندمج
جوهراً جزءاً فردوسي يعنى اجزاءً من صور مطلقة ده عاري اولان واحد حقيقيميل
(مونادر) ديمكدر كه افعالك من مثالي و تراكيب اشيائنك مبادىء او ليه مطلقات ملار
بونلر در. بونلر تكيفات، ظاهرات (Modalités) دکل جوهراً در. (Monade)
كلمه منه باقالي .

Poli que

(فلاطون) ك سياسيات دائرة بر اثيريدر. كتب عربيه ده «الاقاویل المدنیه»، «كتاب
في السياسة» دینلمشدر .

Ponendo

وضع ايدهرك ، اثبات ايدهرك (En posant , en plaçant) معناه منه لا ينتجه
بر كلهدور. مقابل (Tollendo) فالديردرق، نفي ايدهرك ، استثنا ايدهرك (En enlevant)
ديمكدر .
كلمه منه باقالي . (Hypothétique)

Porphyre

(پورفيريوس) ك تو افلاطوني مدرس منه منه منسوب بر فيلسوفدر . و منطقدن
ایس-أغوجي (Isagoge) ناميده مشهور اولان كتابك مؤلفيدر . عرب كتابلرده
فرفوريوس الصوري (Tyr) يعني صور (Tyr) شهرلى فرفوريوس در .

Porter

محولك حل اولونديني موضوع . = Le sujet qui porte l'attribut.

. (Substratum) حامل = Matière qui porte.

بو قوتك حامل اولان جوهراً . = Le substance qui porte cette puissance.

آنى تحريرك داعى اولان . = Ce qui le porte à produire le mouvement.

شى .

حملة العرش . = Porteurs du tron de Dieu.

Portique

بر بنانك اوک طرفنده ديرك و کمرلردن متشکل واوزرى اورتىلى كولكلاڭ، صوفه، رواق. آتىنەدە زەنۇنك تلامىدى بويىله بىمەلەدە اجتماع ايتىدكارىندن آنلاره رواقيون (Stoïciens Le Portique) دىئلمىشدر.

Pose,e

موضوع، وضع اولۇنىش، مسلّم بە، محقق، مصدق، متحقّق، صادق. مفروض.

Si A est —, il s'ensuit B ou C; mais B et C sont égaleme it faux :
اىكىر A صادق ايسە B و ياخود C نك صادق = donc A n'est pas —.

اولەسى لازم كاپىر. لەن B و C كادىدەر. بناوە عليه A صادق دىكلەر.
Cela —, il s'ensuit... = بو تسليم و قبول ايدىلەنچە شو نتىجه يىي مىتلزىم
اولور، بو تقرر ايدىنچە، ثابت اولۇنچە شو نتىجه يىي وىرر، نتىجە لازمەسى
شو اولور.

Le syllogisme est une énonciation dans laquelle certaines choses étant — es, par cela seul qu'elles le sont, il en résulte nécessairement quelque autre chose différente de celles qui sont — es.

بر قولدركە آىدەكى شىلر تسليم اولۇندىيەن حالدە مجرد بوسېيدىن ناشى بونلردىن
فرقلى اولان دىكىر بىشىئىك دىخى تسليم ايدىلەسى، صادق اولەسى لازم كاپىر.
يعنى قىاس بىطاق قىصىلۇردىن مرکب بى قولدركە بونلر تسليم ايدىلەكى حالدە
لذاتىها دىكىر بى قولى (نتىجە يىي) مىتلزىم اولور.

Poser

وضع اىتىك، بىراساس وضع اىدەبىر كى محقق او لهرق درميان اىتىك، اىرادا يىلەك.

Positif,ve

حقيقى، وجودى (Réel). معطل (Oisif) مىقابلى او لهرق فاندەلى (Utile).
حقىقى، شېھەسز. تمامىلە تعىين و تحدىد ايدىلەش (Ce qui est exactement déterminé)
منى، سلىبى (Négatif) مىقابلى او لهرق مثبت، ايجابى.

= حال وجودیه . = État —.

= صفت وجودیه . = Qualité — ve.

= قوای حقیقیه که فیته یه کور مسوق طبیعی، حاکمیت (Autorité) ، Forces — ves.
یاخود علم و صنعتدر .

= وقوعاته و بیوقوعاتک بالتجربه اثبات ایدلش اولان قانونیه
مستند معرفت .

= فقه . = Théologie — ve.

= فلسفه اثباتیه و بی ثبوته . = Philosophie — ve.

Cette expression devait s'entendre dans un sens — est non dans
= بو تعبیر معنای سلبیده دکل معنای ایجابیده آ کلاشامق
لازم کلیدی .

Position

موقع ، وضع .

= ذی وضع و ترتیب اولان شی . = Chose de — et d'ordre.

= حَدَّ . = limitée.

= وضعده عیز مرتب . = Non ordonné en —.

postulat

موضوعه ، مقدمه مسلمه ، بر برهانی اثبات ایچون قبولی لازم اولان ایلک مبدأ .

Postuler

مصرانه طلب و ادعای تمک . معقول او له رق طلب ایتمک (Exiger rationnellement)

Pouvoir

= بِرْمَلَكَه . = Un —.

= استطاعت . = — d'agir.

Pratique

عبدات = —s de dévotion.

Précéder

فعل قوه تقدم ايدر. يعني بالفعل اولان = L'acte précède la puissance.

شيل بالقوه اولان شيلدن مقدمدر .

Préétablie

كلمه منه باقالي . (Harmonie)

Préexistence

اولدن موجود اولله ، موجوديت سابقه ، سبق وجود .

= سبق وجود مذهبی . La doctrine de la —.

. = قدم و بقا . La — et la survivance

Prémonition

استقباله عائد برحقيقى خبر ويرمه .

Prémotion

سن طومانك مذهب فلسفيسنده جناب اللهك اراده بشريه او زرینه فعل مؤثری ديمکدر . بونکله برابر اراده بشريه ينه مختار قالير . بوکا راهبلر طرفندن يايپش اولان لغتلرده (تحريك الارادة) دينلمسدر .

Prendre

كلمه منه باقالي . (Pris)

Présience

علم ازلى ، آنه .

Présence

آنک = L'effet a lieu en sa ___, et n'a pas lieu en son absence.
حضوریه معلوم حاضر و انتقالیه متفق اولور.

Présider

= اداره ایمک، برشیده حاکم اویلچ.

Prévalence

= ترجح دواعی. — des motifs.

Primat

عقل عملينك = Le — de la raison pratique sur la raison spéculative.
عقل نظری به تقدیمی. قاتنک فلسفه سندہ عقل نظری احتمال و امكانلری فرق
و تمیز اینکله اکتفا ایلدیکی یرده عقل عملينك تصدیق اینکه (Affirmer)
اولان حق دیمکدر.

Pris,e

من حيث = L'étendue infini —e en elle-même n'a pas de partie.
هو هوامتداد نامتناهینک اجزاسی یوقدر.
شوبیانات حرفي : Cette explication ne doit être — e littéralement.
حرفنه اخذ اولونامق اقتضا ایدر.

Prise

مسک.

Probable

= معرفت ظنیه. Connaissance —.

Probablement

= يقين مشتبه، يقين ظني . — certain.

Problème

مسئله ، مطلب .

= مطلب حیات آخري . — de la vie future.

= مطالب ومذاهب . Les —s et les écoles.

Procession

صدور . احتفال . موكب .

خرستیانلرک علم الہیاندھ ابئاق (فیضان) الروح القدس من الآب والابن یعنی زوح القدس (آب) و (ابن) دن طرز صدروزی .

= صدورات الہیہ . Les —s divines.

Production

= کتاب الكون والفسادکه Traité de la — et de la destruction.
آریسطوطکدر .

Productrice

كلمه سنه باقالي . (Imagination)

Produire

حصوله ، وجوده كتيرمك ، ایجاد ، احداث ایتمك ، تکوین .

= -- q. c. de rien . برشیئی لاشیدن ایجاد ایتمك .

= زمان حدوث زمانی ایله Le temps n'a pas été produit dans le temps.
حدث دکلدر .

Si son choix est produit en lui après n'y avoir pas été, ou non

= آنک اختیاری کندیستنده غیر موجود ایکن می حادث اولادی
یوچه حادث دکلیدر ؟

Professer

برشیئه قائل اولق .

= بردینه تابع اولق ، آ کا اعتقاد ایتمک ، آنکله تدين
ایتمک . علناً اقرار و اعتراف ایتمک . برفنی وبا علمی تعلم ایتمک .

Profondeur

„ (آریسطوط) لک بعدغوری، تعمق و تحری . = Grande — d' Aristote.

Proprement

= عرض معنی اخلاق . = Mode — dit.

. معنای خاصیله فلسفه الامیه . = La théodicée — dite.

Protensio

. (Dans le temps) زمانده

Prouver

= ثابت اولق، اثبات ایدلک . = Se — .

Pur, e

= نفوس صافیه ، نفوس زکیه . = Âmes — es.

Purgatoire

مقام اتصفیه (اعراف وبا برزخ). کناهردن تطهیر ایدیلن محل. راهبهر طرفندن
پاپیلان لفترده بوکا مظہر دینلمیشدرا .

Q

Quelconque

لأعلى التعيين وجود . = Existence . .

Quid proprium

لأينجحه بر تعير اولوب وصف مميز ديمکدر .

R

Raison

صورت عمومیه ده عقل ، آ کلامق قوئه عمومیه سنه اطلاق اولونور .
 = عقل محض وياخود عقل مابعد الطبیعی La pure .
 ياخود ساده حجه عقل (سینوزا) يه کوره مطلق ، ازلى و ابدی بی ، غير مناهی بی ، ضروری بی وکای بی تصور ایدن قوتدر ، مطلق قوتی (Faculté de l'absolu) در .
 عقلک فعالیتنک مخصوصاً لانه تصورات (Conceptions) تسمیه سی بوندن ناشیدر .
 عقلک فعالیتی کل اوزرنده جاری اولور .

(فانت) Raison کله سندن کشیش بر معنا اوله رق بتوون قوئه معرفتمزی و طار
 بر معنا اوله رق ترکیب (Synthèse) صورت غیر مشروطه ده اجراسنه یعنی آرتق
 تجربه ده هیچ بر مقابلی بولونامایه حق معرفتنه یو کسلمه که میلی حیثیتیله ینه بو قوئه
 معرفتی مراد ایدر . معرفت بلا واسطه (Intuition) ترتیب و استظام سائز احساساتی
 مسافه و زمانده واقع صور محسوسه شکلنه قویار . مدرکه (Entendement) بوصور
 محسوسه بی کمیت و علیت مفهوم کایلری (Concepts) طرفندن ارائه اولونان تسلسل
 و ارتباطه (Enchaînement) کوره ترتیب و تنظیم ایدر . طار معنا اعتباریله عقل
 حدلره سلسنه سنی توفیف ، مطلق مجموعه ، کل لر تشکیل ایتمک لزومی متضمندر .
 و بو وجهله مسافه و زمانک ، مطلق بر باشلانفعنی ومطلق حدودنی و علت و معلول
 نسبتلينک مطلق خداعظم و خدا صغیرلرینی ، و بر علت اولاده ختامنی ایسته . ایشته
 و ، معرفت بلا واسطه و مدرکه طرفندن اوچه اجرا ایدیلن تنسيق (Coordination)
 و ترکیب (Synthèse) فعالیتنک دوام و ختامیدر . الا یو کشك شکلی تحتنده ترکیدر .
 بوجنسدن بر نتیجه مطلقه یه دلالت ایدن مفهومله (فانت) تصور (Idée) نامنی ویره .
 ذیلده بو کلمه یه باقامی .

— تفسیر ، ایضاح ایتمک . Rendre — de q. c.

Raisonnabile

— نفسم عاقله ياخود نفس ناطقه . Âme .

Raisonner

بیلمک و یا حکم ویرمک ایچون عقلی استعمال ایمک ، اعمال فکر و نظر ایمک ، عقلانه ایمک ، دوشونمک . دلیل و رهان ایراد ایمک ، ترتیب قیاس ایمک ، استدلال ایمک ، دلیل و یاقیاس ایله اثبات ایمک . امر و یا تکدیری مطیعانه دیگاهه یه جک بردۀ بونله اعتراضه بولونق . برشیئی مقتضای عقله توفیقاً یا پیغام . سیاست و سازه دن بحث ایمک . مرام آ کلامیق .

Rapproché, e

ملائکه = Les — es.

Rare

متخاصل ، اجزاسی بربارندن اوzac اولان . مقابله کشیف (Dense) در .

Rase

لوح صقيل = Table — .

Ration

رزق = — journalière.

Rationnel, elle

کلمه منه باقالی . (Empirique)

Rattacher

متعلق = Se — à...

Rayonnement

تشعشع ، اشراق .

Réalité

حقیقت ، واقع ، موجودیت فعلیه . (وهم و خیال مقابله اوله رق) شی حقیقی .

— = حقيقة علية ، متحقق أعلا .
 — = حقيقة حاله ، نفس الامر ده موجود اولق .
 — = بوت كيب اجون (Objectif) واصل لفتحه ده (Idée) كمال نه
 باقالى .

Réceptivité

قابلیت . قانه کوره تركیب (Synthèse) و تنسيق (Coordination) فعالیتی اولق .
 حيثیته مسافه و زمان معرفت بلا واسطه سی (Intuition) بزه صفات منفرد دی (Qualités isolées) ویرن احساس ساذج ایله مقایسه اولوندیفی و قدره بر فعالیت صفتی حائزدر . لكن قانت بونی مدرکه (Entendement) نک فعالیتنک حقیقتنده اولان درجه عالیه فعالیته مقایسه ایده رک بوفعالیته نسبته آ کا قابلیت (Réceptivité) تسمیه ایدر . ذکر اولونان معرفت بلا واسطه هنوز معرفتی ویرمن . (Forme) .
 کلمه سنه ده باقالی .

Récompense

ثواب ، اجر (مُثُوبات) . مقابلي عقاب (عقوبات = Chatiment) در .

Réduction

ذهنك صور ذهنيه احساساتدن تمیز ايقسى . احساسدن تمیز ايدلهين رصورت ذهنيه Image non réduite دينيلير .

Réel, elle

حقيقة موجود اولان ، حقيق .
 — = عالم حقيقى . Monde — .
 — = حقيق . Le — .

Réfléchi

عقل متأنل ، عقل شخصي ديمکدر . وعقل غير شخصي . Raison — e.
 — = Raison impersonnelle, spontanée (مقابليدر .)

Règne

ملکوت الرحمة ويا = Le -- de la grâce ou royaume des fins.
ملکوت الغایات .

Régression

تسلاسل نامتناهی ، کیرویه یعنی ماضی به دوغری بلانهایه = -- à l'infini.
رجعت .

Relié,e

بر جموعه مرتبه = Un ensemble bien- .

Réminiscence

تذکر دلیلی . فلاطونک ابدیت نفس حقنده ایراد ایتدیکی
اون دلیلک در دن جیسیدر که شو صورتندہ افاده ایدلشدر : تعلم تذکر در . یعنی
بزم بوحیانده حاصل ایتدیکمز علم او لکی برحیانده ، عالم مقعولاً نده عالم مثلده
کور دیکمز شیلری تختیر ایتمکدن عبارتدر . شو حالده حیات حاضره برحیات
سابقه یه دلالت ایدر . بناءً علیه نفس بوحیات حاضر و دن صوکره باقی قاله بیلر.

Remplir

بر حیز اشغال ایمک = une espace.

Renaissance

یکین تولد ایمه ، تازه حیات بولمه ، تجدد ، رجوع . دور انتباه که ادبیات
و علوم و فنونک اون بشنجی و اون آلتیجی عصر لرده آور و پاده کب فعالیت ایتمسندن
عبارتدر . و بونک قسم اعظمی ازمنه قدمیه داهیلرینک آثاری تقلید ایمک اولشدره .
اوصره ده صنعت طبعک اختراعی بوجر کتی تسهیل ایتشدر . ایکن و کله بر معنایی دها
تضمن ایمکده در که اودخی قرون و سلطانک حیات حقنده حاصل ایتدیکی فکره
یکی تخبر بهل و یکی نقطه نظرلر واسطه سیله معارضه اولونه سیله جگکنی افاده ایمکددر .
رپدیه مذهبینک تکرار ظهوری = — du scepticisme.

Renverser

دويرمك، آلتى اوستنه جويرمك، عكسنە جويرمك، هدم ايتك.
= بر ترىيى برعكسى ايتك. - un ordre.

Répondre

= برشئه ماصدق اولمچ .

Représentatif, ve

Force - ve. = قوہ تصویریہ، قوہ تمثیلیہ، بر شیئٹ صورتی آئینہ کی عرض واراں ایمک قوتی۔

Représentation

ذهنده تمثيل و ما تمثلا.

- = مثالات ذهنيه . تمثيل برسيئك صورتني نقش ايملك وصورتني نقش ايملك ديمکدر . تمثيل برسيئك صورته كرمکدر .

شونهاره کوره (Le monde comme — تعبیری کورینش، اولق حیثیتله عالم دیمکدر .

Reproche

مئا خذہ

• بوطعنك واهيلكي = Vanité de cette —.

Répulsif, ve

دفعی ، دافع . موجب نفرت واستکراه . قوہ دافعہ . = Force - ve.

Répulsion

قوه دافعه = Force de —.

Résistance

اقل مقاومت خطى . = Ligne de moindre —.

Résulter

برشیدن دیکر برضی لازم کلک ، برشیئک نتیجه‌سی اولق .

Retour

— كندی او زرینه انعطاف ، كندی كندیسی ملاحظه
— sur lui-même و تدقیق .

Révélé, e

حقایق ملهمه و يا الهمیه . = Vérités —es.

Royaume

ملکوت اعلا . = — supérieur.

S

Sabéen

صابی [جعی: صابئون] که کواکب تعظیم ایدن بز ورقه در .

Sage

سیاس، قله او بول، میسون، شیلوون و سولووند . بعضیاری بونلردن ایکیسنک
برینه پریاندر و آنارخارسیسی اقامه ایتمشلردر . بونلر حقیقت حالده تحر بهی
دولت آدمدی ایدیلر . خلق اونلرک عقل سلیملرینه مفتون اولش و نصیحتلرینه
اقتفا ایتمشلردر .

= حکمای اشرافیون . — s illuminés.

Salut

طريق نجات ، طريق هدایت .

— Chemin du — .

عليه السلام .

Le — soit sur lui.

Schéma

لسان یونانیده شکل (Figure) دیگدر . اشیانک شکلداریخی دکل نسبتلرینی
ونهیولده ایفای وظیفه ایتدکلاریخی کوستون ساده اشدیرلش شکلدرکه بوکا شکل مخبل
تسیه اولونور . دوران دی کوسترمک ایجون اکثرا ترسیم ایدیلن شکل بسیط کبی .
قانتک فلسفه سنده مقولات (Catégories) ایله احادنات (Phénomènes) بینندۀ متوسط
اولان شکل و با صورتدرکه بز بر تصور عقلی بی (Concept intellectuel) آنکه عرض
و تئیل ایده رز . شکل مخبل حقیقت حالده خیالک رمحصولی اولدیفندن اصل شکلدن
آیریلیر . شکل مخبل صورت دخی دکلدر . چونکه صورت شیخصیدر . شکل مخبل
ایسه عمومی و کلیدر . مثلا بر مثالشکل مخبلی مثلثلرک هر نوعه و چاربا حیوانلرکی
بونلرک جمله سنه قابل تطبیقدر .

علم النفس ترجمه‌سنه بوکا (سمه) تعبیر ایدلش و Schématique لفظی دخی (سموی) دیه ترجمه اولونمشد رک نشان و علامت معنایته اولوب جمعی (سمات) در فرانزجه بعض کتابلرده دخی رمن و علامت معنایته اولار Symbole لفظی قو الائش اولدیغندن بو تعبیر دخی دوغریدر.

Schématisme

قاتلت فلسفه‌سنه شکل مخیل (Schéma) واسطه‌سیله عرض و تمثیل . مقولاتک تطبیق یاخود تمثیل اعلوی (Entendement) — transcendental (مدرک) مقولاتی کندیسنه معرفت بلا واسطه اوله رق (En intuition) ویریلن حادثه تطبیق ایدر. وبوصورته آنلری تفکر ایدیلن شی خارجی (Objets) بیاپار. لکن مقولات عقلیات جمله‌سندن (De l'ordre intellectuel) و بلا واسطه معرفتلر ایسه حسیات جمله‌سندن (De l'ordre sensible) در. مدرکه ایله حسایت عملیاتلریک نتایجی ناصل توحید ایده‌بیله‌جکلر و مقولات حادثه ناصل تطبیق اولونه جفلر در ؟ بو خصوصده برمتوسط لازمدر. دیکر طرفدن مقولاتک حادثه تحدید ایتمک و آنلردن تفکر ایدیلن اشیای خارجیه وجوده کتیر مکه خدمت ایدن تطبیق شعورک آیدینلگنده و قوع بولمادینی دخی آشکاردر. مقولاتک تطبیق ایچون لازم کلن و عدیم الشعورده (Inconscient) اجرای عمل ایدن مخیله مخترعه (Imagination productrice) در. کندی طبیعی آنک متوسط وظیفه‌سی ایفا ایمه‌سنه مساعددر. چونکه مدرکه کی فعالیتک سبی کندیسنه (Spontané) در. و حسایت کی حسیات جمله‌سندندر. مخیله مقولاتک صور تلویحی (Images) ودهادو غریبی شکل مخیلریخی اعطای ایتمک مقتدردر. شکل مخیللر مقولاتی حسی رصورته تصور ایتمک اصول یاخود طرز عمومیلریدر. متخیله‌نک بولیله اشکال مخیله‌یی ترسیم ایده‌بیله‌مه سیچون بالذات کندی‌یی حسی اولان و حادثاتک جمله‌سنه توافق ایدن صرف نظری (À priori) برصورت لازمدر. وبوصورته ده اومالکدر. بوصورت بتون حسایتک صورتی اولان زمانک کندی‌سیدر. فی الواقع بز متخیله طرفدن اختراع ایدیلن و حادثه تطبیق ایده‌جک مقولاتی کوسترن اصول یا اشکال مخیله‌یی تصور ایده‌بیله‌ز. تعبیر دیکرله براشکال مخیله تختنده یاخود

زمانک تحدیدآی (Détermination) واسطه مسله مقولاتک جمله سنی تصویر اینکه مقتدرز، باشکال مخیله شونلدر :

با جمله حادثات زمانه یکدیگرینه تعاقب ایدر. بو تعاقبک ذهنده تصوری زمانک اقسام متساویه سنک علاوه سیله وفوع بولور. آحادک آحاده علاوه سنی عدددر. عدد کمیک شکل مخیلدر. موجود اولان هر حادثه زمانک بر محویسی (Le contenu) تتحقق ایتدير. زمانک محویسی یاخود زمانه حقیقت کیفیتک شکل مخیلدر. حادثات زمانی متعدد صورتلره دولدیر. بونلرک بروطافی باقی قالیر و دیکرلری کچر. بو چنلر یکدیگرینی تعقیب ایدر. باقی قالانلر معاً موجود (Simultanés) در. آنلر ایچون زمانک آنستک بر ترتیب واردر. ترتیب زمان اوچ نوعی حاوی اولان نسبتک شکل مخیلدر : زمانه استمرارک صورت ذهنیه سی (Représentation) جوهر کشکل مخیلدر. زمانه منتظمأً تعاقبک صورت ذهنیه سی علیتک (Causalité) شکل مخیلدر. بر جوهر ک دیکر بر جوهر له زمانه تحدیداتک (Détermination) عینی زمانه اوله سنک صورت ذهنیه سی معامله متقابله (Réciprocité) ویاخود اشتراک (Communauté) شکل مخیلدر. حادثات لاعلی التعین بر زمانه ویاخود معین بر زمانه ویاخود هر زمانه موجود اوله بیلیر. زمانه موجودیتک صورت ذهنیه سی هفتک (Modalité) شکل مخیلدر. لاعلی التعین بر زمانه موجودیت احتمالک (Possibilité) و معین بر زمانه موجودیتک صورت ذهنیه سی (حقیق) موجودیتک و هر زمانه موجودیتک صورت ذهنیه سی وجوب و ضرورتک (Nécessité) شکل مخیلدر. تمیل اعلوی مقولاتک متخیله طرفدن عدم الشعورده (Inconscient) حادثاته نوجهله تطبیق ایدیله بیله جکی حقنده بزه بر فکر ویر .

کوریله بورک باشکال مخیله نک اصلی مختلف جهتلردن نظر اعتباره آلينان زماندن عبارتدر .

Semblable

— آنجاق مجанс مجانس بیله بیلیر = Le — seul peut connaître le —.

Sensation

احساس . (قانت) احساسی: «برشی طرفدن حساسیت اوزرینه اجرا ایدیلن تأشیر » دیه تعریف ایتشدر .

Sensibilité

حساسیت. (سینوزا) یه کوره اشخاصی و هر شخصه مخصوص او لان احتساسات (Sensations)، احساسات (Sentiments)، و ساره کی حادثائی ادراک ایدن قو tender. اجرای حساسیتک مخصوصاً لنه ادراکات (Perceptions) تسمیه ایدله سی بوندن ناشیدر. بوادر اکات حواس خمسه و شعور (Conscience) دخی دینیلن حس باطن (Sens intérieur) واسطه سیله اجرا اولونور. حساسیتک حیطه سی اشخاص و حادثات شخصیه در. عقلک فعالیتک مخصوصاً لنه تصورات (Conceptions) تسمیه ایدلیلر. چونکه عقل محض مطلق، ابدی، غیرمتناهی، ضروری، کلی تصوراتی تصور ایدن قو tender.

حساسیت (قانت) ه کوره معرفت بلا واسطه (Intuition) یعنی بزه تأثیر ایدن اشیای دو غریب دین دو غریبی به نسبت ایدلیلن معرفتگری ویرن قابلیت محضه (Pure réceptivité) دیمکدر. حساسیت منابع معرفتک بریسی اولدیغنده شمبه یوقدر. لکن حد ذاتنده بر قوّه معرفت دکل صرف بر قابلیتدر.

Sensus generalis

لاینجه بر تعییر اولوب حس مشترک دیمکدرکه حواس ظاهره طرفندن قبول ایدلیل احساساتی جمع ایدن حاسته عمومیه دن عبارتدر.

Séparable

عرض مفارق = Accident —.

Séparation

فرق. مقابلى جمع (Union) در. افتراق، انفصال. مقابلى اجتماع (Agrégation) در.

Séparé

مفاريق، منفصل.

. عقل مفارق = Intellect — ou intelligence — e.

برشیدن ذات حیثیّه مفارق اولمک. = Être - de q. c. par l'essence.
یعنی حقیقت ذاتنده مشارک اولماق.

Séquence

مقدمه‌لره نتیجه پیشنه کی نسبت ، تسلسل ، تتابع ، توالي .
Succession) = حادثات صورت منظمه‌ده تعاقی — des phénomènes.
. (régulière

Service

عبدات = — de Dieu.

Siège

مقر ، مرکز ، کرسی .
— de l'âme = کرسی ، نفس .

Signe

علام تذکاریه ، علام مذکره . = — s commémoratifs.
علام خبره . = — s indicateurs.

Simple

ساذج .
قوه حیاتیه ساذجه . = — force vitale.
برملکه ساذجه . = Une — faculté.
تصور ساذج . = Appréhension - .

Simplicité

ساده‌لک ، بساطت .

Simultané

عیفی زمانده ، هب برابر واقع ویا حاصل اولان ، معاً واقع .

Simultanéité

عینی زمانده وقوع وبا حصول، معیت (بر لکده اوله)، برابر واقع اوله .
 — = زمانده معیت، مقارنت، عینی زمانده واقع اوله .
 — = معیت بالطبع که ایکی شیئث لزوم وجودده متکافی ،
 مساوی اوله سندن یعنی بری دیکرینک وجودینه سبب اولامقاله برابر بری
 موجود اولدینی حالده دیکرینک دخی موجود اوله سندن عبارتدر.

Simultanément

عینی زمانده، آن واحدده، معاً، برابر، هب برابر .
 — = Ces deux assertions ne peuvent être vraies .
 صادق اوله ماز، بو ایکی قولک بر آنده ایکیسو ده صادق اوله ماز .

Sinopsis

قانتک فلسفه سنده مسافه و زمان معرفت بلا واسطه لریئٹک ترکیب و تنسيق فعالیتی
 دیکدر . (Forme) کلمه سنه باقالی .

Sisyphe

(سیسیفوس) فلاطونه اسناد ایدیلن مشکوک بر اثردر . بعض کتب عربیه ده
 کوریلن (سطسطس) لفظنک بو کتابک تحریف ایدلش بر اسمی اوله سی محتملدر .

Site

مقولات عشره دن وضع .
 — = وضع خاص .
 (Situation) کلمه سنه باقالی .

Socrate

— = (سقراطیس بن سوفرانیسکوس). کتب
 عربیه ده (سقراط بن سفرنیسکوس) در .

من ذاته ، في ذاته ، حد ذاتنده ، ذات وطبيعي ايجابي = De — en —.

. (Par sa nature)

فضيلت حد ذاتنده سويميلدر . La vertu est aimable en —.

بذاه موجود، اعراض کي برموضوعده دکل کندی ذاتنده = Etre en —.

موجود لكن وارلنی باشقة بر موجودك وارلغندن نشأت ایتمش اولان ،

وجودينك سبي کندیستنده او ملایان: متکلمينك عرض مقابلي اولان جوهري کي .

— = لذانه موجود اولان ، وارلنی باشقه بر موجودك وارلغندن Etre par —.

نشأت ایتمهين ، وجودينك سبي کندی ذاتي اولان : جناب اللهک وجودي

کي . (سینوزا) جوهرك (Substance) تعريفنده ده قارت کي في ذاته ، بذاه

موجود او لان شى (Ce qui est en —) تعبيرينى قوللاغتش ؟ لكن صوکره

جوهرک لذاته موجود (Etre par —) وغير مخلوق اولديني اثبات ايجون دليل اقامه

ایتشدر. بناءً عليه سینوزانك جوهري اعراضك حاملي اولان و سقولاستيكلرک

ومتكلمين و سائره نك جوهرتسميه ايتدکلري شى دکل بالجمله اشيانك مابه القيامي

مقومي اولان جوهدر، جناب اللهک وجوديرکصو فيه بوكا وجود مطلق تسميه

ايدرلر. بالجمله اشيا بوجوده قائم و آنك تظاهر اتندن عبارتدر. سقولاستيكلرله

متکلمين تزدنه جوهر عرض مقابيلدر . رنك ، قوقو ، وطعم کي عرض

باقشه برشيئك وجوديله قائمدر . يعني برموضوعه ، برحمله محتاجدر . ايشه

بوجود و محل جوهدر . مثلا بوميءده کي رنك ، رايجه ، طعم بور عرض

وا او ميءونك کندیسي بونلارک مابه القيامي ، موضوعي ، جوهريدر . لكن

بوجوه وجودي باشقه سندن يعني جناب اللهدن آمش اولديني جهته آكا

عرض کي بر موضوعه محتاج دکل معناسه اولهرق بذاه قائم دينيلير . لكن

بو جوهرك وجودي حاديلر . جناب اللهک وجودي ايسه لذاته واجبدر .

شو حالده (Etre en —) في ذاته موجود تعبيري (سینوزا) يه کوره موجود

واجب (Etre nécessaire) ديمک اولديني حالده متکلمين و سائرلری تزدنه

قائم بذاه يعني اعراضه موضوع و محل اولانشي معناسه دره شو حالده (سینوزا) نك

مذهبته کوزه جوهر تصوری یوقاریده Conçu کله سنده ایضاح ایدل‌دیکی و جهله حامل و محول (عرض) بیننده کی نسبتہ ارجاع ایدله من .

قائم بذاته اولان شی . = La chose en --.

لذاته موجود یعنی موجود اولق ایچون باشقة شیئه محتاج او لمایان . = Être par --.

Solidaire

متکافل ، متضامن ، مشارک .

فکر ایله عالم بیننده تابعیت و مربوطیت = La pensée et le monde sont -- s.

متقابلہ وارد ر .

Solidairement

کفالات متسلاسلہ ایله .

Solidarité

ضمان ، تکافل ، مشارکت ، اشتراک . کفالات متسلاسلہ ، کفالات مشترک . فلسفہ ده انسانلر بیننده مشارکت ، مربوطیت مقاباہ دیکدرکه بونک ایجا بجه انسانلر کبر قسمی آنجاق دیکر قسمی مسعود اولدقاری وقتده مسعود اولہ بیلیرلر . و ترق و تکامل ایده بیلیرلر . بوعنائک منشی اشتراکیون (Communistes) در . آنلر کورہ انسانلر کار و ضرر ده ، موجب شرف ویا محل ناموس احوالدہ ، ظفر ویا مغلوبیتده مشترک یعنی بر کینک ایچنده بولونان یوجلیلہ مشاہدہ رلر .

Solitaire

فی تدبیر الموحّد . بو، بر کتابک اسمیدر . = Régime du --.

Sophiste

— = (سوفیستیس) مقالطه سفسطه جی معناسنہ اولوب فلاطونک کتب عربیہ ده (فسطین) نامیله مذکور اولان اثیردر .

Sorite

= مطالب و مذاهب ترجمه‌سنه بوکا (برهان صبره) دینلمسدر . صبره ټولچیسر و طارتیمز یعنی دیمکدر . کوتی معناسته ده کلیر.

Soufi

صوفی .

= طریقت صوفیه . Doctrine des — s.

Soufisme

طریق تصوف ، طریقت صوفیه .

Soumis, e

تابع ، مسخر .

= تحت گون و فسادده واقع . — à la corruption et à la naissance.

Sourd, e

= شعور خفی : مثلا بر غلبه لکل بالکز کوروتیسو ایشیدیلن لکن علی الانفراد تمیزلوی ممکن او له مایان سوزلری کې .
= شعور اخفي : مثلا رؤیاسته درین بر او یقوده جریان ایدن حالات شعور یه نک وجودینی بز آنجاق فکر و نظرله بیلیرز .

Souverain, e

= خیر اعظم که قانته کوره سعادت و فضیلتک اجتماعی دیمکدر . — bien.

Souverainement

درجة نهایده .

= صوک درجه‌ده حقیقی ، تمامیله و بالوجوه مکمل اولان موجود ، موجود اکل ، کلاتک جمله‌سنى جامع اولان ذات (Être parfait).
لغچه فلسفه — ۵۸

Souveraineté

الله ربوبیت = Le monde de la —.

Spéculation

نظر عقلی = — intellectuelle.

فیه موضع النظر = Cela donne lieu à la --.
بونده نظر وارد، بوراسی
جای تأمیندر.

Spirituel, e

(Substances séparées) موجودات روحانیه، جواهر مفارقہ = Êtres — s.

Spontané

ظاهری، خارجی بر سبب اولقسرین فعالیت ذاتیه ایجادندن اولهرق مجرد طبیعتک
مقتضایی و با خود قدرت الہیه نک اثری اولهرق اراده سز و قوعه کان و یا صادر اولان،
حاصل بذاته، کندیلکنندن حاصل، ذاتی، فطری: مثلاً قلبک حرکاتی کندیلکنندن
حاصلدر. کندی فطرتک ایجادی اولهرق اجرای فعل ایدن، فعالیتک سبی کندیسندن
اولان، فاعل بذاته، فعالیت ذاتیه ایله متصف . (جبی مقابی اولهرق) اختیاری
معناسنده کلیر .

Spontanéité

ذاتیت، فعالیت ذاتیه، فعالیت غریزیه؛ کندیسندن داخلی با خود باطنی اصللر
غالب و حاکم اولان، خارجی تحریکه تابع و با خود تأمل نتیجه سی اولسایان، فاعلک
قصد و نیتی اولقسرین قوه حیاتیه نک بالکز و بلاواسطه یعنی ذاتی و بنفسه اجرای
فعالیت ایله سندن نشأت ایدن فعالیت . لغات طبده «غیرک تأثیرینه محتاج اولقسرین
کندیلکنندن تحصل ایمک خاصه سیدر» دینامشدر .

بر ازده: «روح (Ame) افعالنک اسباب (Motifs)، علل (Causes) و مبادیسی
خارجدن دکل کندیسندن استخراج ایدر . فعالیت ذاتیه ایله متصدر»
دینامشدر .

بو لفظ بر فاعلک دیکر برایست جبر و تضییق تختنده اولماهه رق کندی قراریله و قوئه کان فعلی حفنه دخی استعمال اولونور که بوجله ارادیت ، اختیاریت یعنی ارادی ، اختیاری وغیر مجبوری اولماهه دیمک اولور .

(لينسیج) کوره افعالزک بزم کندیزه اولان صحیح و حقیقی تابعیتی معناسندر که حریت بشریه بوندن عبارتدر . انسان (موناد) ای خارجی نفوذه تابع دکادر . آنک فعلنک مبدئی کندیسنده در . بو دخی فعالیت ذاتیه دیمکدر .

(قانت) کوره حواسک قابلیته (Réceptivité) مقابل اوله رق مدرکه Entendement نک کندیلکنندن تصورات ، صور ذهنیه حصوله کتیرمه سی قوتیدر که قوه تصوریه مدرکه دیمک اولور . مویی الیه تنقید عقل نظری عنوانی اثربنک ایکنیجی قسمنک علی العموم منطق بختنده : « بز ذهنیزک (Esprit) هانکی برصورتله متاثر اولمه سی حیندیله صور ذهنیه (Représentations) قبول ایمک قابلیته (Réceptivité) حساسیت (Sensibilité) نامی ویریز . بو قابلیته مقابل مالک اولدیغمز بالذات صور ذهنیه حصوله کتیرملک قوته ویاخود معرفتمزک ذاتیته (Entendement) تسمیه اولونور (La — de notre connaissance) دیشدر .

Statique

توازنی . (اسم مؤنث اوله رق) مبحث موازنت قوی .
 (Par frottement) = الكتریق غیر متحرک ، دلک ایله (Par influence ou par induction) واخود بالتأثیر حصوله کتیرملک قوته ویاخود معرفتمزک ذاتیته .
 حصوله کتیربلن الكتریق .

= علم النفس توازنی که حادثاتک تدقیقیله اکتفا ایدر .

Subjectif, ve

s. = مبادی ذهنیه کفانه کوره برشیدی (Objet) آنجاق آنلرک .
 تختنده تصور ایتدیکمز واخود آکلا دیغمز شرائطی حاوی اولان مبدأردر .

Subjectivement

کلمه سنه باقالي . (Objectivement)

Subjectivisme

انا (Moi) يی سلسله‌نک ایلک حلقه‌سی پاپوب سائز لریخی آندن مشتق قیلان اصول فلسفه، (انا)‌ی اصل و مبدأ اتخاذ ایدن اصول فلسفه. بوکا (انایه) دخی دینیله دینیله.

Subordination et subordonné.

عموم و خصوص مطلق نسبتی که برینک صادق اولدینی افرادک کافه‌سنہ دیکری ده صادق اولوب آنجاق بونک صادق اولدینی افراده اولکیسی صادق اولمایان ایکی مفهوم بینته‌کی نسبتدر. مثلا حیوان مفهومی انسانلرک کافه‌سنہ صادق اولدینی حالده انسان مفهومی حیوانلرک کافه‌سنہ صادق دکلدر. چونکه هر انسان حیواندر. لکن هر حیوان انسان دکلدر. كذلك هر آورو پالی انساندر. لکن هر انسان آورو پالی دکلدر. بو مثالارده مفهومی اعم یعنی دها شمولی اولان حیوان لفظه و مفهومی اخص اولان انسان لفظه Subordonné Supérieur دینیله.

Subsister

= اشیای متقوّمه = Les choses qui subsistent.

= .. ایله قائم اولمق، قواحی آنکله اولمق = par...

= ابقا ایتمک = Laisser --.

= باقی قملق فعلی = Acte de --.

Substance

جوهر که لینیچه کوره هر حرکت ایدن ویا حرکت ایتدیرن شیدر. مویی ایله : «بسیط بر جوهردن یاخود (مو ناد) دن یعنی بروحدن (Âme) و یاخود روحه بکزرا برشیدن و آنکله بر لشمش بر جسم عضویدن عبارت اولان شیئه بن جوهر تسمیه ایده‌رم » دیشدر.

= جوهر قانونی که حقیقته موجود اولان برشیدک ثابت و پایدار = Loi de --.

= قلمه‌سی دیعکدر =

= جوهر جسمانی = corporelle.

= کله‌سته‌ده باقالی = (Soi)

Substantiel, elle

صور جوهریه که لینیجه کوره اجسامک جواهر غیر جسمانیه سی (Substances incorporelles) دیگدر . = Formes — les.

Suggestion

القا .

تنویم صناعی تلقیناتی وبا الفآتی . = s hypnotiques.

Sui generis

(سوئی جندریس) لاتینیجه بر تعییردر . کندی نوعنه ، کندیسنه مخصوص اولوب باشنه نوعه بکزه معین ، دیکرلرندن فرقی ازان ، خصوصی . بوچیچک کندیسنه مخصوص برایحه = Cette fleur exhale une odeur — . نشر ایده ر .

خصوصی ، دبکر قوای طبیعیه دن فرقی برقوت . = Une force — .

Suite

نتیجه ، تالی . تسلسل ، ارتباط .
Ainsi de — à l'infini. و هم جراً = بویله الی غیر التاید دوام ایدر ، کیدر .
— régulière. اطراد .
— s inévitables. لوازم ، نتایج ضروریه .

Suivi, e

متوالی بر رؤیا . = Songe — .

Suivre

تابع اولق ، اتابع ایمک ، تقليد ایمک . . . دن لازم کلک ، مستلزم اولق .
La science suit l'œuvre. علم مصنوعه تابعدر .

ظواهر نصوصه تابع اولق. — le sens littéral des textes.

علم امری ولی ایدن، آندن = Qui suit le monde du commandement.

صغره کان .

متناقض ایکی قضیدن برینک نقیضی دیگرینک = — contradictoirement.

نقیضی نتیجه ویرمک .

اصل لغتچه ده بو کله یه باقالی .

Sujet

(علم ما بعد الطبيعه ده) صفت Attribut : مقابلی اوله رق صفاتک حاملی (Substratum) اولان موجود حقیقی . (معرفت نظریه سنده) شی معلوم مقابلی اوله رق موجود عالم ، نفس عالم ، معلوم مقابلی عالم ، تفکر ایدیلن شی مقابلی اوله رق نفس متفکره ، عقل ، ذهن . (پلوتن) ه کوره Sujet روح بشر و Objet جناب الله دیگدر . هر فلسفه نک اک عالی جهــی (Effort suprême) بونلری توحیددن عبارتدر .

Superfétation

زاد شی .

اطناب ، تطویل . علم النفس ترجمه سنده حاصنی تحصیل دینلمشدر . de mots.

Supérieur, e

جنس عالی . = Genre — .

مادة علویه . = Matière — e.

لفظ اعم . = Terme — .

کله سنه باقالی . (Subordination)

Supporté, e

قائم بالغير .

Supposer

ایجاد و اقتضا ایتمک ، موجودیتی مستلزم اولق ، وجودیتی تضمن ایتمک .

دليـل ثانـي دليـل أولـه مـتو قـدر . = Le second argument suppose le premier.
هـر وجـوب وضـرورـت رـشـط . = Toute nécessité suppose une condition.
اـيلـه مـسـبـوـقـدـر .

حيـات حـاضـرـه بـرـ حـيات . = La vie actuelle suppose une vie antérieure.
سابـقـه بـه دـلـالـتـ اـيدـر .

Supposition

فـرض ، تـقدـير .

عـلـى هـذـا تـقـدـيرـ = D'après cette — .

Supra

أوزـرنـدـه ، فـوقـنـدـه ، فـائـقـ مـعـنـاسـيـ اـفـادـهـ اـيدـرـ بـرـ اـداـنـدـرـ .	= مـافـوقـ الحـيـريـه
قرـونـ وـسـطـادـهـ يـازـلـيشـ بـرـ اـثـرـهـ بـيـانـ اـيـدـلـيـكـ	
وـجهـلـهـ اـيجـابـيـ وـسلـبـيـ بـالـجـمـلـهـ تـحـديـدـاتـكـ فـوقـنـهـ	
جيـقـانـ وـجـنـابـ اللـهـيـ اـسـسـرـ عـدـ اـيـدـنـ مـجـرـدـ	
(Abstrait) علمـ السـهـيـاتـهـ كـوـرـهـ اللهـ خـيـرـ دـكـلـ	
خـيـرـكـ، الـوـهـيـتـكـ، مـاهـيـتـكـ فـوقـنـدـهـ دـرـ .	

شـعـورـ اـعـلـىـ = Supraconscience.

عـلـمـ حـسـينـكـ فـوقـنـدـهـ اوـلـانـ . = Supramondaine.

فـوقـ الطـبـيـعـيـ اوـلـانـ شـيـئـكـ مـاهـيـتـيـ . فـوقـ الطـبـيـعـيـ شـيـلـهـ
اعـتقـادـ اـيـدـنـ مـذـهـبـ .

عـقـلـكـ فـوقـنـدـهـ اوـلـانـ . = Surrelational, i.e.

Supprimer

حـذـفـ ، الفـاـ ، طـيـ اـبـمـكـ .

Suprême

سعـادـتـ قـصـوىـ . = Béatitude — .

ملـكـوتـ اـعـلـىـ . = Le royaume — .

سعادة عظمى = Félicité —.

مقصد افضى = But —.

حقيقة عليا ، موجود اعلى ، متحقق اعلى = Réalité —.

Surajouté, e

صفت زائد ويا منضم ، وصف زائد ويا منضم = Caractère —.

Surérogation

نواقل = Oeuvres de —.

Sureté

صحت وسلامت حكم = --- de jugement.

Surnaturel, le

فوق الطبيعي .

خوارق = Faits — s.

Survenir

تحدث ايامك ، طارى اولنق ، عارض اولنق ، حصوله كلک .

Il ne peut — à Dieu aucune science nouvelle. جناب الله هيج بر

حدث علم طارى اولهماز ، علم الامميات تحدث ايامسى صحيح اولهماز .

Survenu, e

حدث = Nouvellement —.

Survivance

قدم و بقا = La préexistence et la —.

Suspendre

هر حكمي توقيف ايامك ، وقت آخره تعليق ايامك ، تأخير ايامك . — tout jugement.

منطقی اولان مبدأ . (مناط) بر شی آصله حقیر ، موضع تعلیق ، محل ، مرجع ، مُنوط به معنالرینه در .

Synopsis

فانته کوره ترکیب (Synthèse) و تنسيق (Coordination) فعالیت، فعالیت ترکیب و تنسيق .
کلامه سنده باقالی . (Réceptivité)

Systématique

فیاسی ، اصول و قاعده تختنده ، قاعده متخدہ ایجادندن اولان .
 Dans une forme — متسق بر صورتده . معین بر قصد او نیته مبنی
 ایسته نیلن ، التزامی .
 Doute — التزامی شک و شبه .

Systématiser

تنسيق أيّمك، اصول وقاعدته تحتته آلق، بر هيئت مجموعه ويا مذهب شكلنه قويمق.

— معلمات جمله = de connaissances.
— اصول استدلال = d'inférence.
— مسلک فلسفی، مذهب فلسفی، اصول حکمت = de philosophie.

T

Table

لغتچه‌ده برطیعت و ماهیتی کشف ایمک ایجون باقونک استعما‌نی توصیه ایتدیکی او جدولک بالکز اسمدری بیان ایله اکتفا ایتمشکد. بونلر اصول تدقیقه متعلق او لقله بوبابده بر آز ایفناحات اعطاسنه لزوم کوردک.

باقونه کوره دهارت مدرسه‌سنک بیویک برخطاسی و قوعات جزیه‌دن بردن بره مجرد و مهم بر طاف عمومیتاره آتلامقدار. حقیقی اصول، احساستدن و وقایع جزیه‌دن باشایوب در جاتک هیچ برسنی آتلامقزین تدریجاً اک عمومی مقدمه‌لره چیمقدار. منطقک واھی استدلالاتنک یرینه تحریبه‌یی واستنتاجک (Déduction) یرینه استقرایی (Induction) اقامه ایتمه‌لیدر. مبادی بوسایده تأسیس اولونور. انسان کندیسنه اطاعت اولونمه‌سی طبیعته امر ایده‌من. اصلاً استتعجال و عقلی کندی کندیسنه ترک ایتمیوب احوال خصوصیدن قانون عمومی استخراجنه مساعد جدوللر تنظیم اولونمه‌لی یعنی مثاللر تنسيق ایدله‌لیدر. موجودیت جدوللرنده (s de présence) — مثلاً حرارتک طبیعتنک بولوندیغی مثاللر، عدم موجودیت جدوللرنده (s d'absence) — حرارتک طبیعتنک بولونمادینی اشیای مماثله مثاللری تعداد اولونور. درجات ویا مقایسه جدوللرنده دخی (s de degrés ou de comparaison) تدقیق و تفحصک موضوعی اولان طبیعتک کرک کندی کندیسیله مقایسه ایدیلن بر شیده و کرک یکدیکرلیله مقایسه اولونان مختلف شیلرده تزايد و تناقضلری تحت مشاهده‌یه آلينه‌رق بـ طبیعتک بولوندیغی شـیلرک مثاللری ویا وقـهـلـرـ عـقـلـکـ پـیـشـ مـطـالـعـهـ سـنـهـ وضع اولونور. مثاللر ویا واقعهـلـ عـقـلـ حـضـورـنـهـ بـ وـجهـهـ اـحـضـارـ اـيـدـلـ کـدنـ صـوـکـهـ اـصـلـ اـسـتـقـراـ (Induction) اـصـولـنـیـ تـطـیـقـ اـیـمـکـ یـعنـیـ مـثالـلـرـکـ مـجمـوعـیـ وـ آـیـیـجـهـ هـرـ بـرـیـ کـالـ دـقـلهـ نـظرـ مـطـالـعـهـ دـنـ کـیـرـلـدـ کـدنـ صـوـکـهـ یـاـ عـینـیـ شـیدـهـ وـ یـاـخـودـ مـخـتـلـفـ شـیـلـرـدـ طـبـیـعـتـ مـعـلـوـمـهـ اـیـلـهـ بـرـاـبـرـ دـائـماـ مـوـجـودـ وـیـاـ غـیرـ مـوـجـودـ،ـ مـتـزاـيدـ وـیـاـ مـتـنـاقـضـ بـولـونـانـ بـرـطـیـعـتـ بـولـقـ لـازـمـ کـلـیـرـ.ـ قـانـونـ شـوـ عـلـامـتـدـنـ سـیـلـنـیـرـ کـهـ یـکـدـیـکـرـیـنـهـ مـقـتـنـ (En connexité) اـیـکـ طـبـیـعـتـ دـائـماـ بـرـلـکـدـ مـوـجـودـ وـیـاـ غـیرـ مـوـجـودـ

اولورلر . و متناسباً تزايد و تناقص ايدرلر . مثلاً حرارتک طبیعتی بولونق مطلوب اوسله اولاً کنديلرنده حرارت اولان کونش ، صاعقه ، آتش ، صیحاق معدن صولری ، شدته دلك ايديلن اجسام ، لايقيله قوريه‌دن ييغين يايسلمش قوري اوست ، تيزاب ايچنده حل ايديلش تيمور ، حرارت حيوانيه و ساُره کي شيلر (موجوديت) جدولنه ادخل ايديلر . ثانياً مطلوب اولان طبیعتك بولونمادىنى احوال دخى (عدم موجوديت) جدولنده کوستريلور . لكن بو تدقيق غير محدود اولديغىنندن منق حكم مثبت حكمه تابع طوتولق لازم كاير . بناءً عليه عدم موجوديت آنجاق طبیعت مطلوبه‌نك بولوندىغى شيلره ماثيل اولان اشياده نظر مطالعه‌يه آلتق ايجاب ايدر . مثلاً قرك و ييلديزلرک ضيارى حرارتىزىدر . ثالثاً (درجه و مقايسه) جدولنك تنظيمىنده مطلوب اولان طبیعتك زياده‌لك و يا نقصانلىق عرض ايتدىكى احوال نظر مطالعه‌يه آلينير . بو تزايد ويا تناقص يا برشيده ويا مختلف شيلرده مقايسه اولونور .

فرانسزجه يكى لقتچە يه نظراً بو جدوللار اكتريا ظن ايدلديكى و جھله (ضربلر قياسك آلترى اولدىني کي) استقرانك آلتلىرى اولمايوب آنجاق نۇونە نۇوندىن بىر طاقم مثاللار مجموعىرider . عقل تصنيف ايدلامش بىرچوق قاريشيق و تائىقدن ايسه بوجدوللار اوزىزىنە دها قولايلاقله جايىشىپىلir . بناءً عليه بونلرک اىفا ايتدىكى وظيفه ابتدائىدر . بونلر اولاً کنديلکىنندن عقاھە كان ياكاش فكرلرى بىر طرف ايديلر . ثانياً ايلك بىر فرضك اختراعنى دعوت و بوكا دلالت ايدمبىلرلر . بو فرضك بالآخره تحقيق و تصحيحى لازم كەجىدر . بوجدوللرى ستو آرت ميل طرفندن توصيف ايديلن اصوللرلە قارىشىرمامەلىدر . بونلرک يىننە شوفر قدر واردە: اولاً بواصوللار استقرانى دليلك حقىقى قانونلىridر . ثانياً بونلرک هدفي بزه محسوس بىر صفت کي كورىستان شىئك كنه تركيب و طبیعتى (Constitution intime) ويا خود بىر حدادى ئاظاهەننك كىزلى اولان سلسەلە و قايعنى دكك (ميل) ك بولفظه ويردىكى معناوجھله علتى يعنى غير متبدل وغير مشروط مقدمى (Entecedent) تعين ايمكىدر .

— conservée . = لوح محفوظ .

Ta'limites

— اهل تعلم ، اهل كلام .

Tant

الجسم من حيث هو جسم = Le corps en — que corps.
اولق حیثیتیله ، اعتباریله .

Tatilites

أهل تعطيل ، مُعَطِّلَه ، مذهب تعطيله منسوب . بونلر صفات باري يي انكار ايدنلر
ويا اثبات ايچينلردر .

Tautologie

حشو ، زائد سوز .

Téléquinésie

اوزاقده بولونان شيلرك بلا تماس حرکت ايتمسي .

Témoignage

يَقِين تواتري ، متواتراتك ويرديكي يَقِين . = Certitude du — des hommes.

Textuel, elle

نصي ، منه مطابق .

نص كلام . = Paroles — les.

Thalès

(ثاليس) . آناطوليئنك (میلت) شهر قدیمندن (تالس) که
حکمای سبعه دن معدود اولوب یونیا مدرسه سنک مؤسسیدر . کتب عربیه ده
(ثالس الاملیسی) دیه محرر در .

Théagés

(آییس) کفلاطونک حکمته داڑ براثریدر . کتب عربیه ده (ثاجیس فی الفلسفه)
نامیله مذکور در .

Théété

(ثيوفليوس) كه فلاطونك علم حقنده بر اثريدر. كتب عربيهده (ثا طاطس) ياز لمشددر.

Théisme

= وحدت آلهه فلسفيه. — philosophique.

Thémistius

(ميستي اووس) كه آرسطوطك شار حلرننددر. كتب عربيهده (ثامسطيوس) ياز لمشددر.

Théophraste

(ثافراسطوس) كه آرسسطوطك شار حلرننددر. كتب عربيهده (ثافرسطس) ياز لمشددر.

Théologie

= فلسفة الآلهة اسكندرانيه. — alexandrine.

Théorique

نظري .

Tiers

= منع خلو معنى الاعم مبدئي كه بر معرفتك منطقا ضروريتي اشاته يارار . يعني نقىضنك بطلازي ايله بوليه حكم ايتك ضروري اولديغنى كوستير .

Timée

(ثيماؤس) كه فلاطونك طبيعت حقنده بر اثريدر. كتب عربيهده (طهاوس) ياز لمشددر.

Tollendo

لاتهنجه قالديره رق ، رفع و سلب ايدرك (En enlevant) ديمکدر . مراد استشنا بالنقىضدر .
كلامته باقىالى . (Hypothétique.)

Tomber

بوزمان تختنده واقع دکلدر . = Cela ne tombe pas sous le temps.

Topique

- محتوى، موضوعي .
- Argument = دوغر يدين دوغرى به مسئله يه تعلق ايدن دليل . احوال مماثله نك
- جمله سنه تطبيق اولونان دليل عمومي كه موضع يعني خطيبك عمومي مأخذى ، منبعى ديموك اولان (Lieu commun) مرادفيدر .
- Langage = محلنده واقع اولان ، سوبيلهينلن سوز .
- Objection = محلنده وارد اعتراض ، حما اولان اعتراض .

Tout

= کَاعظِمٌ . (بارون دولاق) لَكَ مادَه مذهبَه طبعتَ دیگدر.

Tradition

تواتر وتسامع ایله = Par — constante.

Traditionalisme

كلاهسته باقا (Fidéisme).

Traditionnel, elle

سماعی ، تسامعی ، تعاملی ، نقلی ، تقليدی ، منقول ، معنیوی ، تسامع و تقليدیه
مسند

Traduction

حيوانك ويا بسيط بر ذي حياتك تبدل شكل ايمسي = Crée par - .
طريقه خلق ايدلش اولان .

Transcendant

فانته كوره تجربه داُرهمني تجاوز ايدن معرفت ، Connaissance -- e.
معرفت فوق التجربه .

Transcendental, e

اعلوى .
فانته كندى فلسنه سنك آتيده کي الفاظک معنای اخصری وجهله نه احساسیه
(Sensualiste) نده عقیلیه (Intellectualiste) اولهمنی ایستمیوب اعلوی اولهمنی
ایستر . عنعنی یعنی تسامع و تقليد مستند اولان Doctrines traditionnelles ک
فوچه جیقاره ق بوندرک حقيق ونسی خطالری تقدیره قادر اوله جرق عالی بر نقطه نظر
تشکیلی مراد ایدر . بونکله برابر موحی الیه بو کلهی بعض کره فوق التجربه
(Transcendant) مقامنده دخی قوللانشدر .

معرفت اعلویه که فانته كوره بزم اشیای تجربیه حقنده
اولان معرفتمزک مستندالهلهی اولان شرائط و مبادینک معرفتندن عبارتدر .
بو تدقیق اعلوی اوله جقدر . یعنی اشیایه
متعلق اونایوب معرفتمزک صرف نظری (A priori) اولهمنی اعتباریله آنک
حقنده اوله جقدر .

اعلوی مبحث حساسیت که (فانت) ک تقيید عقل نظری Esthétique -- e.
عنوانی اثربنک صرف ریاضیاتک ناصل ممکن اولدیغندن بحث ایدن قسمیدر .
بوراده (استئیک) کلهسنک صنعت و حسنه هیچ بر تعلق یوقدر . بقسم
معرفت حسنه نظری صور تاریخی یعنی هر صورت و هر کیتک شرطی اولان و ریاضیاتک
موضوعی تدارک ایدن بعد مجرد Espace (Temps) صور تاریخی استخراج
ایدر .

= تحلیل اعلوی که تنقید عقل نظرینک علم طبیعتک ناصل Analytique — e.

ممکن اولدیغندن بحث ایدن قسمیدر. و موضوعی مدرکنک (Entendement)

معرفتک حصه، سفی تحلیل ایمکدر. بری تحلیل تصورات / Anal. des

(concepts) و دیگری تحلیل مبادی (Anal. des principes) دن عبارت

اوله رق ایکی کتابی حاویدر .

= جدل اعلوی که تنقید عقل نظرینک علم مابعدالطیعنه

ناصل ممکن اولدیغندن بحث ایدن قسمیدر .

= منطق اعلوی یعنی مبحث مفکره . (فانت) بالاده کی تحلیل Logique — e.

اعلوی ایله جدل اعلوی ی بوعنوان مشترک تختنده برلشیرمشدر . منطق اعلوی

مدرکنک تجربه یه تطبیق اولونه رق علم طبیعی ی وباخود تجربه نک خارجه چیمه یه

قالقیشورق علم مابعدالطیعیه ی وجوده کتیرمسنه کوره آنی بالجمله تشبتانده تعقیب

وبوصورتله فکرک تحری حقيقة نه مشروع وغير مشروع هرجهديني تدقیق ایدر .

تعبریدیگر له فکر بشرك قوای صرفه سبک (Facultés pures) تحلیل مجردی واصل

علم ایله علم مابعدالطیعنه ک اثبات حقیقی (Justification) فلسفه تنقیدنک آری آری

ایکی وظیفسی دکلدر . بونلرک برنجیسی ایکننجیسی استحصال ایچون برواسطه دن

عبارتدر . حاصلی تنقید عقل نظری مبحث حساسیت ایله بالاده کوستردیکی وجهمه ایکی

قسمه آریلان و مفکره یه متعلق اولان منطق اعلویدن عبارت اولنک اوزره باشلیجه

ایکی قسمه منقسدر .

= اعلوی اشکال مخیله یاخود رموز اعلویه . (Schème — taux.

کلمه سننه باقانی .

= مخیله نک ترکیب اعلویه . Synthèse — e de l'imagination.

= تصویریه اعلویه . Idéalisme — .

تنقید عقل نظری تصویریه اعلویه ی تأسیس ایتدی دیمک بزم استنتاجی اولان

مدرکه منک (Entendement discursif) حقيقی بر معرفت حاصل ایده بیله جکی شیلری

حادثات یعنی آثار ظاهره عالمک (Monde des phénomènes) حدودی داخله

فایادی دیمکدر . حاصلی اعلویلک نه تجربی (Empirique) ندهه فوق التجربی

(Transcendant) اولمایوب حدوده واصل اولنکه برابر آنی تجاوز ایتمامک صفتیدر .

و تجربه و عقلک حدود مشروعه‌ی، حقیقیه‌ی داخلنده عالی بر نقطه نظر دیگدر. انکلیزجه بر کتابده کوردیکمز آتیده کی جدول فلسفه تقدیمه‌ی نک اقسامی بجمله بر صورته ارائه ایندیکی جهته موجب استفاده اوله‌سنه مبني بورایه درج و علاوه ایدلشدر.

اولاً معرفت بلاواسطه خارجیه == Intuition externe	ثانياً معرفت بلاواسطه داخلیه == Intuition interne	علم حساسیت (حساسیت) == Sensibilité, Esthétique.
اولاً مقولات Catégories.	ثانياً مقولاتك اثباتي Déduction des catégories .	تحلیل تصورات == Analyse des concepts.
		مبحث عناصر == Élémentologie
اولاً اصول شکل خیل و یارمن == Schématisation.	ثانياً مبادی Principes.	تحلیل مبادی == Analyse des principes.
		منطق == Logique (مدرکه)
اولاً علم الروح Psychologie.	ثانياً علم کائنات Cosmologie.	منطق == Logique (عقل) Raison
		جدل == Dialectique
اولاً علم الایمان Théologie.		منطق == Logique Entendement.
		مبحث اصول == Méthodologie

Transformation

مسخ، نسخ که بر شیئک صورتی چیرکین بتصوره تحويل ایلک معناسته در. انسانک مایمون و یاخنیزه صورته تحويلی کی. لکن شوکا دقیت ایلک لازم کلیر که برمعنای متعدددر.

حال بوكه (Transformation) اکثریا معنای لازمی مراد اولونور . و بونده
چیرکننک ملاحظه سی یوقدر .

Transposition

مقدمه لرنک عکس ترتیبی که کبرانک صغیری و صغiranک
کبری پاییمه مندن عبارتدر .

Tristesse

حزن .

Trône

عرش .

Trouble

احتلالات عضویه . = s organiques.

Type

اموج .

Tyrannie

ظلم ، جور ، اعتساف .

U

Ubiquité

جناـبـ الـهـكـ هـرـ يـرـدـ مـوـجـودـ اوـلـهـمـىـ . = — divine.

Un

واـحـدـ ، وـحدـتـ ، اـحـديـتـ . (Unité)

بـعـيـنـهـ شـيـ وـاحـدـ . = Chose une et identique.
فـلاـطـونـكـ (كتـابـ التـوـحـيدـ) يـ . = Parménide ou de l'—.

Uni

يـهـ متـصلـ . = — à...

Union

جـعـ كـهـ مقـابـلـ فـرقـ (Séparation) درـ . = — avec Dieu.
عـقـلـ مـفـارـقـكـ = L' — de l' intelligence séparée avec l' homme.
اـنـسـانـهـ اـتـصـالـ .

Unitaire

موـحدـ .

بـنـ مـعـشـرـ مـوـحـدـينـ عـنـدـنـدـهـ . = Pour nous autres —s.
ذـاتـ اـحـديـهـ . = L' essence —

Utilité

مـنـفـعـتـ مـبـدـئـيـ . = Principe d' —
انـكـلـيزـ فيـلـسوـفـلـنـدنـ (بنـتـامـ) هـ كـورـهـ مـقـصـدـ سـعـادـتـ حـصـولـهـ كـتـيرـمـكـهـ مـيلـدرـ .

V

Valeur

قيمة ديمك اولان بو كام فلسفة جديدة خير (Bien) تعبرينك يرينه قائم
 اولوب اكثريا بركل (Perfection) ديني ويا اخلاقي واخود بدايعي منيت (Qualité,) معيانسنه استعمال ايدلکدده در (merite)

Ya-t-il des différences de valeur parmis les produits d'une même
 = عيني بر ضرورتك مخصوص ولاتي يينشه قيمة يعني مزيت فرقى
 = nécessité? وارميدر?

Variable

= الموجودات المتغيرة كـ فارايننك بركتابيدر .
 = Les êtres --s.
 = خواص غير قاره .
 = Propriétés —s.

Végétatif, ve

= نفس نباتية .
 = Âme — ve.

Véritacité

= حواسك صدوقتي — des sens.

Verbe

= كلامه متتجسد (حضرت عيسى) .
 = — incarné.

Vérité

صحت ، دوغريلق ، حق ، حقيقة ، سوزك واقعه مطابقى. صحيح و صواب
 اولان شي . مبدأ يقيني . صداقت ، صدق و اخلاص .

Vers

ذهیات که فیثاغورسک آثاریدر . = dorés.

Via

طريق صاعد . = eminentiae.

طريق نازل . = aseitatis.

بونلر لاتینجه ایکی تعیردر .

Virtuel, elle

مکان غیرحقیق که مقابله مکان حقیق (Lieu réel) در . = Le lieu -.

Visible

کوریله بیلن ، قابل رویت ، مرئی . جلی ، واضح ، بین ، عیان ، ظاهر
.(Manifeste)

Vision

خيالات . = s chimériques.

Visuel, elle

بصري ، نظری ، مرئی .

قوه بصريه . = Force --le.

شعاع مرئی ، کوزه واصل اولان شعاع ، ياخود راصدك
کوزندن برشينه کيدن خط مستقيم . = Rayon -.

زاویه مرئیه ، بر شئینک ایکی طرفدن کوزه واصل اولان
ایکی شعاعك زاویه سی ، ياخود رأسی طبقه شبکیه اوزرنده اولان و ضلعه ای
معین ایکی نقطه به متوافق شعاع مرئیلر طرفدن تشکیل ایدیلن زاویه .

Vital, e

نَفْسُ حَيَّةٍ = $\hat{A}me$ — . نَفْسُ حَيَّانِيَهُ .

حَاسَهُ حَيَّهُ = $Sens$ — .

Voie

بَرْشِيهٌ بِرْجِيغْرِ آجْقَنْ = $Tracer$ une — à ...

Volonté

اراده . شوپناورک فلسفه سنده بو کله دن مقصد تأملاً یمک و قرار ویرمک دکل ساهه (Impulsion) ، امل (Aspiration) ، میل (Tendance) در . آ کاکوره معرفته اراده بیننده تفرقه واختلاف (Scission) کندیستنک بدینلک مذهبنه لازم در . جونکه عالمک شوبولوندیغی حالده اولمه سفی کورکوریسه و عقلدن محروم براراده ایضاح ایدر . قوه همکه يالکز عضله نک عینی اولما یوب عضله نی قان ایله تشکیل ایدن قوتک دخنی عینی اولدیغی کی اراده دخنی يالکز دماغک دکل بوتون بدنک عینیدر . طبیعتک مختلف قوتلری بوتون طبیعتده اجرای فعل ایدن براراده نک اشکال خصوصیه سندن عبارتدر . ماده اراده نک مرئی اولان شکلیدر . طبیعتک عمیا قوتیله متأملا نه فعل بیننده کی فرق بر درجه فرقندن عبارتدر . و آنجاق ظواهره ، حادثه (Phénomènes) تعلق ایدر . شوپناورک بروجه معتاد اراده تصویری قوت تصویرینه ارجاع ایده جک یرده قوت تصویری اراده تصویرینه ارجاع ایتمه سی بونک کندیستنک : « بالواسطه معلوم اولانشی بلاواسطه معلوم اولان شیئه ارجاع ایدلک لازم کلیر » مبدئه توافق ایتمه سندن ناشیدر . مویی ایه طبیعتک بالجمله قوتلری بزم کندیمزده اراده اوله رق بیلدیکمز شیئه قیاس ایه تصور ایدر . بر صدمه ده ، جاذبه ده ، مقنطاطیسلی ابره نک ارتجاجنده ، عمل کیمیویده ، تو عضویده حصوله کلن شیئی بونلرک جمله سفی آنجاق اراده نک مختلف شکل و درجه هری اوله رق تصور ایتدیکمز حالده ای آکلارز . ایشته شوپناورک طبیعتده اراده (La volonté dans la nature) عنوانی اثرنده اثبات ایتمکه چالیشدیغی شی بودر .

Vouloir

(فیهته) نک فلسفه‌ی شو فکر اساسی‌یه مستندر : بزم اک صمیمی حقیقتمز بر اراده‌در ، بر فعلدر . بزم باجهله صور ذهنیه منک و باجهله فکر لریزک شرطی آنا (Moi) منک اک صمیمی کوکی اولان بر قوه عملیه (Faculté pratique) در .

Vrai

حق ، صواب ، واقعه مطابق ، صادق . مقابلي کاذب (Faux) در .
 Ce qui est — du genre est — de l'espèce = جنس حقنده صادق
 اولان شی نوع حقنده‌ده صادقدر .

Vraisemblable

مشابه حق ، مشابه حقیقت ، عقله یاقین . (اسم مذکر او له رق) قضیه محمله ،
 مقدمه ممکنه . محتملن مراد اکثر احوالده واقع اولان و باولمایان ، اکثريا موجود
 اولان ویا اولمایان شیدر .

Vraisemblance

حقیقته مشابهت ، عقله یاقین اولمه ، حق ظاهری .

Vulgaire

عوام پسندانه .

X – Z

Xénophane

== (قولوفان) لی (قنه نوفون).

بو یونان فیلسوفی میلاددن اول ۶۱۷ تاریخنده دو غری آسیای صغرا ده (قولوفان) شهرنده دوغوب سیجیلیا وایتالیانی دولاشدقدن صوکره اختیارلغنده (مله آله Elée) شهرنده یرشهرک بوزیاشنده وفات ایتمشد. الیاویه (Ecole éléatique) مدرسه سنك مؤسسیدر. مذهبی وجودیه (Panthéisme) مذهبی نامیله معروفدر. عربی کتابلرده (اکزینوفانوس من قولوفنس) دینلمشد.

Zénon

(زهون). بو فیلسوف قبل المیلاد ۳۶۰ تاریخنده قبریس اطه سنده دوغمش و فرق یاشنده ایکن آتینه ده رواقیون (Le Portique ou École Stoïcienne) مدرسه سنی تأسیس ایدوب ۲۶۳ تاریخنده وفات ایلشد.

خطا وصواب جدولی [۱]

صواب	خطا	سطر صحیفه
بِعْدَ اکارْنَقِ زهَدَن	زهَدَن	۸
بر طبیعتک یعنی بر صفت و حادثه ناک مثال‌لاری	« صورت » کشْفِ ایمَک	۸ ۲۶
تجزیید نام ، بالکلیه تنزیه ، تعطیل	تعطیل	۱۱ ۱۹
تلاحم	تلاصق	۱۷ ۲
صورت جوهریه (Forme substantieile)	شکل جوهری	۱۷ ۲
Actif	Actit	۱۷ ۲۴
au	ou	۱۸ ۱۹
.	Aclualisation	۱۹ ۶
فِعله بَكِيرْمَك ، ماده‌یه صورت ویرمک	Actuer	۱۹ ۸
معناشنه و نادر الاستعمال اولان اولان	Souverain bien	۲۰ ۲۳
Actuer	بر صفت ايجابیه	۲۳ ۱۷
.	نباتیه یاخود غاذیه	۲۹ ۸
.	احتلال	۳۸ ۱۸
حاصل ایمَک	ایمَک حاصل	۴۶ ۶
ومبدأ	ومبدأ	۵۱ ۱۲
Ascète	Asecète	۵۶ ۱۰
Ascétisme	Aseeétisme	۵۶ ۱۲
Aséité	Aseité	۵۶ ۲۲
واقعیه	ایقانیه	۵۷ ۷
Cryptologique	Gryptologique	۶۰ ۷

[۱] کتابک منظمه‌سنہ خلل کامک ایچون بالنسیبه اوژونجه تصحیحات اجراسنہ لروم گوسترن خطالرک حذارینه حین اقتضاده بوخطا وصواب جدولنه مراجعت ایدلک اوزره برد بیلدیز اشارق وضنیله اکتفا ایدبله بیلیر ،

	سطر مصیغه	خطا
ضواب	علاوه ایلک صورتیله	علاوه ایده رک
B,M,L,P		B,U,L,P
سعادت حقيقیه ، خیر دائم		خیر دائم
سعادت نفسیه ، معرفت و عشق الٰہی		معرفت و عشق الٰہی
سعادت فوق الطبیعیه ، توفیق الٰہی یہ		توفیق الٰہی یہ
حرفت		حرمت
وظیفہ بر امر		وظیفہ امر
مرکبہ اولمہ سی		مرکبہ سی اولمہ سی
ou — finaliste		ou finaliste
صور تلر ،		صور تلر .
برقضیی محتاج اثبات دیکر برقضیه ایله		برقضیی یہ دیکر برقضیه ایله
وبونی دخی اولکی قضیه ایله		
بلاواسطہ		
اولمہ سی و اقتصادی نقطہ نظر دن ملکیت		
مشترک کدر .		
درجه		درجہ ۱۰۲ ۲۲
il n'y a rien de		ils n'y a de ۱۰۳ ۲۳
و دنیا الٰہک		و دنیا والٰہک ۱۰۷ ۶
معاً ممکن		معاً ؟ ممکن ۱۰۸ ۱۷
شمولي		شمولي ۱۰۹ ۸
لفظ دن		لفظ ایله ۱۱۰ ۲۷
clause		close ۱۱۳ ۷
فلسفیه یہ		فلسفیہ ده ۱۱۳ ۲۲
حاسة باطنہ		حسن باطن ۱۲۴ ۲۲
بوندن آنجاق		آنچاق بوندن ۱۲۸ ۱۰
بروقندہ		بروقت ۱۲۹ ۱۷
بروقندہ		بروقت ۱۲۹ ۲۰
دکل کندیستنده بولونان		بولونیان ۱۳۴ ۱

صواب	ستار صحیفه خطا
متعضی	١٥٠ متعضو ٦
سحاب مضائقك	١٥١ سحاب مضيقك ٢٥
Criminologie	Crimino ogie ١٥٦ ١
اوْلَنْك	١٦٢ شکل اوْلَنْك ٥
استنتاج اعلوی	١٦٦ استنتاج علوی ١٨
استدلاله (برهار آنی نوعندن) دلیل مستقیم	٤ دلیله آنی ١٧٥
جدل اعلوی	١٨٥ جدل علوی ٢٦
استقراره تام	١٩٣ استقراره تام ١٧
استفلاله غودتی دکل	١٩٨ استفلاله غودتی دکل ١٦
ایدلشدر . بوکاعمل فیزیولو جیائینک	٢٠١ ایدلشدر . ١٧
تفصیلی دینلیر.	
تجربیون	٢٠٢ تجربیونه ٧
ایقانیه مثبته	٢٠٢ ایقانیه مثبته ٩
Les — s de Platon et d' Aristote ou l' Académie et le Lycée.	— d' Aristote ou l' Aca. ٢٠٩ ١ démie et le Lycée.
فلاطون واریسطوط مدرسه‌لری ویاخدود	٢٠٩ اریسطوط مدرسه‌سی ویاخدود
اقاده‌میا ویله .	لیسه مدرسه‌سی .
archétype	٢١٠ archétye ٩
آری مبادی معرفت اوْلَق	[*] ٢١٠ آری اوْلَق ٢٥
حسه بصر .	٢٢١ حس بصر ٢
Concepts abstraits	Concepstsabstraits ٢٢٥ ٣
حساسیت واسطه‌سیله	٢٢٥ حساسیت کبی واسطه‌سیله ١٩
آرادیغی	٢٣٠ اولدینی ٥

[] بوصیفده اوْن یدنچی سطردن اعتباراً بش سطر تشکیل ایدن فقره آشاغیده
کله‌سنه عائد اولدینی حداسته اشارت ایدلک لازم کایه . Education

صواب	٢٣٠	٢٣٠ سطر صحيفه خطأ
متأمل		٢٣٠ متأهل
باقوب	١١	١١ باقيلوب
Surajouté	١٣	١٣ Sourajouté
ذى حيات	٤	٤ ذى حيات
—Moteur premier —	٢١	—Moteur premier — . ٢٤٢
اسم ويرمكده	١٤	١٤ اسم ويرمكده
عاملک	٢	٢ عاملک
بوسعادةه	١	١ بوسعادة
حال وجدده	٢	٢ حال وجدد
بوكا بہت ، حال	٦	٦ بوكا بہت حال
La collective	٢٧	٢٧ La collective
حجر سنباطيه يي (Spath)	١١	١١ حجر شياطي يي
لايزالده	١٤	١٤ لا تزالده
شامت	٢٣	٢٣ شامت
مولڈك	٨	٨ مولڈك
مولڈك جسمنك	١٠	١٠ مولڈك حسمنك
حس خيالي ، احساس خيالي [*]	١٢	١٢ احساس خيالي [*]
براحساس خيالي	١٧	١٧ برحس خيالي
من مرکز الشمش	٢٧	٢٧ من مركز الشمش
احساس خيالي لر	٢٧	٢٧ حس خيالي لر
اعلوية	١١	١١ علوية
اعلوية	٥	٥ علوية
اعلوية	١٠	١٠ علوية
اعلوية	١٢	١٢ علوية
اصلیه از ليلريدر .	٢٤	٢٤ اصلیه از ليلريدر .
زارله	٧	٧ زارله

[*] حس خيالي تعبيري يا كاش وزاندر .

صواب		سطار صحیفه	خطا
Simulacra	٣٢٢	Simulacres	٨
Figuræ	٣٢٢	Figures	٩
ubar-tدر.	٣٢٦	عbar-tدر.	١
اولی	٣٢٧	شهودی	٢
خط مصوّر	٣٢٧	خط تصوّر	١٧
احتیاطلی	٣٢٨	احتیاطله	٢٣
هیچ بروقتده	٣٢٩	هیچ و قتده	١٠
حوال اولمایان	٣٣١	حوالی اولمایان	٨
(—monde)	٣٣٣	(—au monde)	١٦
(Transcendental) = اعلوی (مقابلي)	٣٣٤	Transcendental مقابلي	١
متعضیه‌دن	٣٣٦	متعضوه‌دن	٧
متعضیه‌تی	٣٣٦	متعضوه‌تی	١٢
جناب آللہ غیر محدود در دیمک نامتناهی	٣٣٧	جناب اللہ نامتناهی اولان	١١
اولان مسافه و زمانی دولدیریدیمک دکل		مسافه و زمانی دولدیرمه‌سی دکل	
مسافه و زمانک فوقنده در دیمکدر		مسافه و زمانک فوقنده اوله سیدر	
حقیقت	٣٣٨	حقیقت	٥
استحضار	٣٤٢	احتضار	١٠
متعضیه‌یه	٣٥٠	متعضوه‌یه	١٧
Inducteur, induit		Inducteurur, iuduit	٢٦
غايت جزئی مقدار.	٣٥٧	مقدار نامتناهی، مقدار نامحدود.	٢١
فطري (Inné) اوله ، فطريت.	٣٦١	فطري (Inné) اولان.	١
داخلیه جيلر	٣٧٤	داخلیه جي	١٥
احساس	٣٧٨	حساس	١٢
متعضیه	٣٨٢	متعضوه	٥
حاللرندن و ساره‌دن بحث	٤٠٠	حاللریني تدقیق	٢٥
عقلی (Rational) مقابلي ویکي و هنوز	٤٠١	قوه	٦
تعمیم ایتماش بر معنا اوله ررق قوه			

سطر صحیفه خطای صواب

٤٠١ ۴ کبوونک مقابله عقلی (Rationnel) در [۱]

و حسن

لکن (ب) (م) در

محوسیاکدن

تجربید

امتداد

تبديل

وجوده کله یور.

(ادبیات و صنایع فنازهده) محله، دوره

معنویه

حاسه عضلیه

حاسه

حقیقت و علم

منتهی

Paramnésie

دوغري يه و (لا أنا) نك

حتنیک اصول و قاعده دائره سنده تدقیقنه

اسم عامدر،

ملنیک که جدہ و قُنیه

ملنکه

ایچون (Objectivement)

(Subjectivement)

نسی بر معناده قولانیلیر ودها

مرادف اولور.

قوت،

سطر صحیفه خطای

٤٠٤ ۴ وحس

لکن (ب) (ر) در

محوسیاکدن

٤١٢ ۴ تجرب..

٤١٢ ۴ حیز

٤٢٥ ۴ تبدل

٤٢٦ ۴ وجوده گلیور.

٤٣٠ ۴ محله، دوره

٤٣٧ ۴ اخلاقیه

٤٤٣ ۴ حس عضلی

٤٤٣ ۴ حس

٤٦٠ ۴ حقیقت، و علم

٤٨٨ ۴ منی

Pasramnésie

٤٩١ ۱۱

٥٠٣ ۵ دوغري يه، (لا أنا) نك

٥١٣ ۵ حتنیک تنقید قانونیسنه

٥٢٣ ۵ اسم عامدار،

٥٣٥ ۵ ملک و یا ملنکه - که جدہ

و قُنیه.

٥٣٥ ۵ ملنکه، ملنک

٥٣٦ ۵ ایچون

٥٣٦ ۱۹ (Objectivement)

٥٣٧ ۵ نسبی ودها

٥٣٧ ۵ معناده کلیر.

٥٤٤ ۵ وقوت،

[۱] بوكالر زائدر.

صواب	٥٥٢	فکر صورت مطالعه	٥٥٢ سطح صحیه خطا
فکر ، صورت مطالعه	٥٥٢	مبدأ عینیت	٧ ٥٥٢ مبدأ علمیت
مبدأ عینیت	٧	والملائكة	١٠ ٥٥٤ والملائكة
والملائكة	١٠		
Psychognomie, Psychotechnie	٥٦٧	Psychog sie, Psychotech ie	٩
خواص درک جمله‌سی مقاومت مفهوم	٥٧٦	(مقاومت) در .	٢٣
عامنده داخل اولان ثقلت ، تماسک ،			
الاستقیمت ، کته و ساره‌دن عبارتدر .			
مُنْطَقٌ .	٥٨٥	مُنْطَقٌ .	١٦
شی که کورینش	٥٨٧	شی کورینش	٢٠
	٥٨٧	طرفندن [۱]	٢٣
سلب ایدلش یعنی آ کا هنافی	٦٠٣	منسلب	١٦
ماده محسوسه‌نک	٦٠٤	ماده محسوسه‌نک	١٢
شكله	٦٠٥	شكل	٤
شی . بوقیمت	٦٠٨	شی که بوصفت	٨
امنیتمزلاک	٦١٣	امنیتمزلاک	١٩
معنویه	٦١٨	اخلاقیه	١٨
حاسه (حواس) ، مشعر (مشاعر)	٦٢٤	حواس ، مشاعر .	١
باشه‌در . بناءً عليه حضرت عیسی‌انک	٦٢٦	باشه‌در .	٢
کندی معجزه‌لرندن بختله سویلایکی			
اخیلده محرر اولان بوعباره‌نک معناشی			
مفترق یعنی على الانفرادر .			
حواس مختلفه‌دن	٦٣٠	حواس مختلفه‌دن	١٢
حقنده کی احساسیه تصویرینک منشئی	٦٣١	علمک احساسیه مذهبی نقطه	١٢
بودر .		نظرندن تصویری بوندن نشأت	
		ایتشدر .	
اساس	٦٣٣	اساسی	٧
	[۱] بوكله زانددر .		

		سطر صحیفه خطا
١٦	٦٣٧ (انا - موضع = moi sujet = (انا - نفس متفکره	(انا - نفس متفکره
١٩	٦٣٧ اختياری	اختیاری
١٧	٦٦٣ غیرمشعور به	عدیم الشعور
١٤	٦٧٧ مقابلي	مصدقی
٢٠	٦٧٧ (انا - عقل	(انا - نفس متفکره
١١	٦٨٠ معنای طبیعتک	معنای طبیعتک
٢٢	٦٩٠ بولیه برکای	بولیه برکای
١٧	٦٩٢ بمحظی	بمحظی
٢١	٧٠٣ آنک تنوعاتندن	آنک تنوعاتندن
٢٦	٧٢٥ قبل اشکال	قبلی صور تلر
٣	٧٣٥ صفات احادیه	حضرت احادیه
١	٧٤٢ (obj ^t et à titre	(Objectivement et à titre
٢٠	٧٤٢ دها آز ، چوق	دها آز و یا چوق
٢٥	٧٤٦ حقیقت متشخصه.	حقیقت متشخصه.
١	٧٤٧ (Raison universelle)	(Vérité personnifiée)
		(Raison universelle)
		جنب
٢١	٧٥٠ برعضوینک موجود	حقیقت باطنیه (وجود) . جناب
٢	٧٧٠ مدبران طبیعت	مدبرات طبیعت (ارواح و عقول مدبره)
١١	٨٢٩ Les points —	Les points de —
١١	٨٥١ مبدأ	مبتدک
١٩	٩١١ بومیوده کی	برمیوده کی
١٥	٩١٣ رؤیاسمندہ	رؤیاسنر
٥	٩٢٢ اولنله	اولنله
٢٤	٩٢٢ متناقض	متناقض
٣	٩٣٦ (قولوفان) لی (قسه نوفون) (قولوفون) لی (کسه نفانس)	(قولوفان)
٤	٩٣٩ (قولوفان)	(قولوفون)

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES

A standard linear barcode consisting of vertical black lines of varying widths on a white background.

3 1761 00626619 1